

༄༅། ། ཁྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
སྤྱགས་ཅན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་བཞད་པའི་
གསུང་འབྲུམ་བཞུགས་སོ།།

། རོད་ཉེར་གཅིག་པ། །

སྐུ་གསུམ་སྐུ་བཞིའི་རོ་སྐྱོད་སྒྲེགས་བམ་དང་པོ།

༼ མི་བསྐྱོད་ཀྱུལ་བའི་གཞུང་བཟང་༽

༡༡། ཀྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནུམ་བ་ཐམས་ཅད་བའི་
བྱུགས་ཅན་ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ་བཞད་བའི་གསུང་
འབུམ་པོད་ཉི་ཤུ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྩ་ཞུམ་ཐམས་ཀྱིས་བསྐྱིགས།

དཀར་ཆག

སྐྱ་གསུམ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་མདོ་རྒྱད་བརྟན་པ་མཐའ་དག་གི་ཨེ་ཤྩ་
ཡུག་རྒྱ་ལྗོངས་༢༧)

༡༣། །ཨེ་ཨྲི་ཕྱག་རྒྱ་བཞུགས་སོ། །སྐྱེ་གསུམ་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་
པར་བཤད་པ་མདོ་རྒྱད་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་
ཨེ་ཨྲི་ཕྱག་རྒྱ་བཞུགས་སོ། །

༡༤། །གསང་མཆོག་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེ་བཞི་ངོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ་
བཀའ་བརྒྱད་བསྟན་པའི་སྒོག་གིང་ཟབ་མོ་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་བདུད་རྩི་བཞུགས་སོ། །

༡༥། །བཙུང་ལྟན་འདས་རིགས་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཆེན་པོ་ལ་
ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །༡༦། །ཐོག་མའི་རྒྱལ་མཆོག་རྒྱལ་ས་མ་ཉམས་པར། །སྐྱེ་
གསུམ་རྒྱལ་སྤྱི་རྒྱལ་བར་སྐྱོང་བ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་ནས་བཟུང་དོ་རྗེ་
ཆེ། །སྤོབ་དཔོན་ཞབས་ལ་ཀླན་ནས་འདུད་པར་བགྱི། །༡༧། །གཞི་ལམ་འབྲས་
བུར་བརྒྱད་མར་རྒྱན་ཆགས་པའི། །སྐྱེ་གསུམ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཚུལ། །སྤྱི་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ལེགས་འོངས་པ། །ཅི་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་དང་
འདིར་བཞེད་པར་བྱ། །༡༨། །དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་ཆོས་ཚུལ་འདི་གང་ལས་ཐོབ་

སྐྱམ་ན། དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་མ་མཆོག་ནམས་ལས་ཇི་ལྟར་བརྒྱད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་
བརྒྱད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་ཅིང་ཉེས་པའི་ཆོག་མ་ལུས་པ་བྱུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་
པའི་སྟོན་པ་གང་ཞེ་ན། གསང་སྤྲུགས་རྟིང་མའི་རྒྱུ་ལས། གསང་བ་མཆོག་གི་
ཀྱན་བདག་རྒྱལ་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྒྱལ་མོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་། མན་ངག་ཟབ་
མོ་གསང་སྤྲུགས་གསང་མའི་རྒྱུ་ལས། གསང་བ་མཆོག་གི་དགེས་པ་
ན། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་གཉིས་སྒྲུབ་
བརྗོད་ཚུལ་མི་གཅིག་ཀྱང་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གཞི་ལམ་འབྲས་བུར་རྒྱུད་ཆགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
པོ་འཇམ། རིགས་བྱུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། སྟོན་པ་འདི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདོད་ནས་མ་གོས་པར་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་འདིའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སྟུ།
༡༤ རྒྱལ་བ་ལྷ་དམར་བ་མཁའ་སྤྱོད་དབང་པོས། གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་རབ་
གསལ་ཆེན་པོ་ཞེས་མིང་འདོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་རྒྱུད་
ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་པས་སྤར་སངས་རྒྱས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསང་བ་སྤྲ་
ན་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་སོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཀྱི་

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རིགས་ལྟ་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་པ་ཡིན་
ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། སངས་རྒྱུ་སྐྱེ་ལཱའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བྱབ་བདག་ཡི་ཤེས་ལྟ་
ཡི་བདག། །སངས་རྒྱུ་མངའ་བདག་ཅོད་པན་ཅན། །སྒྱུ་མངའ་ཆགས་པ་མེད་
པ་འཆང་། །སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་པོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་
དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ཡུལ་བཅས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིན་ལས་སུ་གནས་ནས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་མཛད་པ་དེ་ལ་
ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་གི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་པོ་བཀའི་༼ཀ༽འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས་རྗེ་རྗེའི་ཡིད་དང་རྗེ་རྗེའི་ཆོས་ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲགས་
པ་བྱུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་གསང་བའི་བདག་པོ་བྱུག་ན་རྗེ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པ་ནི། བྱུག་ནི་
ཀླུ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་ཡུམ་མཐར་བུག་པ་སྟེ། རྗེ་རྗེ་ནི་
སྟོང་པ་དང་སྟིང་རྗེ་དབྱེར་མི་སྟེད་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིང་ལུགས་སུ་སྤྱང་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རི་རྒྱད་དུ། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་རབ་འཕྲོ་བ། །རང་གི་ལག་གིས་གསོར་
བྱེད་པ། །སྟིང་རྗེ་ཆེད་པེས་རབ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་བྱེད་པའི་
མཆོག་ །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོན་པ་དེའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་མ་གང་གིས་

འབྱུང་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་ཐོབ་ལུས་པ་དེ་གང་ཞེ་
ན། དེ་ནི་སྟོན་པ་རང་ཉིད་དང་གདོད་ནས་འབྲལ་མི་ཤེས་པར་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
ཡུམ་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་དགུ་ཅོག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དུས་
གསུམ་དུ་བདེ་དགའི་དངོས་པོའི་ཆོག་ས་ཇི་ལྟར་དབྱུངས་ཀྱང་ཟད་མི་ཤེས་པ།
གཙུག་པོའི་རིགས་ལས་རིགས་གཞན་དུ་མི་འགོ་བ། ཟུང་དུ་འཇུག་པས་རང་འོད་
ཀྱི་རིག་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རིག་མ་འདི་དང་། རིགས་བདག་འདི་ཉིད་རྒྱུད་
གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་ན། འདིའི་
རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་མི་སྐྱབ་པ་དོགས་པར་མི་བྱ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟད་
པ་མེད་པ་ལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཟད་པ་མེད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
ཟད་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟར་སྦྲང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རང་
ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལས་འཕྲོས་པའི་རིགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་སྤོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཀའང་རིགས་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དེའང་
རིགས་དང་རྒྱུད་གཅིག་གི་ཁོངས་སམ་ཡུག་རྒྱ་ལས་འདའ་བ་མེད་པའི་མྱིར། ཇི་
སྐད་དུ། དོན་སྐྱབ་བསམ་པ་འགྲུབ་པ་སྟེ། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་དབྱིངས་མི་ཟད། །ཆོས་དབྱིངས་དམ་པ་ཟད་མི་
ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དག་གིས་དོན་དེ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོ་

རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་གསུམ་ལས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་རིམ་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། རང་
ལས་ཐ་མི་དད་པའི་དཔལ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་སྟེ། གཏུགས་དཀར་
སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ཞེས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་བྱིས་པ་
དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོར་སྐྱུལ་པར་གསུངས་ལ། བྱད་པར་གྲུབ་
ཆེན་ཀམ་པ་གྲིས་གཟིགས་པའི་རྒྱད་ལུང་ལས། ཆོ་འདིར་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་
ལ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དུ་སྐྱུལ། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་
རྣམ་ཤེས་བརྒྱད་ལས་སྐྱུལ་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རྣལ་
འབྱོར་བརྒྱད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གངས་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ཅུལ་གྱིས་བརྩོན་པ་ལ། བྱིས་པ་སོ་སྟེ་ལོག་ལྟ་ཅན་དག་
གིས་མི་པལ་པར་མཐོང་སྟེ་གཤེས་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། པ་གྲིས་གཟིགས་པའི་རྒྱད་ལུང་
ལས། རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤར་ཡང་བྱོན། རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་ད་ལྟར་
བཞུགས། རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱང་འབྱོན། རྒྱན་ཆད་མེད་པར་ཅུ་
རྒྱན་ལྟར། ཐམས་ཅད་ང་ཡི་རྣམ་འཕྲུལ་ཏེ། ངས་ནི་ཅི་དུ་མོ་བྱས་པ་ལ། བྱིས་
པ་རྣམས་ནི་ཨ་ཐང་ཆད། ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིས་པ་དེ་ལྟ་ན་བརྒྱད་པ་འདིའི་
དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་པོ་དམ་ཆོག་འཁོར་ལོ་ལྟའི་
མངའ་བདག་བདེ་མཆོག་ཏེ་རུ་ཀའི་ངོ་བོ་ཏི་ལོ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ལས་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་དང་མཁའ་འགྲོར་རྣམ་པར་འཕྲུལ་
པའོ། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དེ་དག་ལས་རྒྱ་རོ་མི་ཁྱིའི་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་གྲུབ་
ཐོབ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། ས་བརྩུག་སུམ་པ་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་
གྱི་སར་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་རྒྱ་རོ་བརྒྱ་ཡི་ཏ་ཞེས་པ་ཨེ་ཤི་མ་ཡའམ་ས་ར་ཏའི་ཡི་གེ་མིང་ཆོག་
དེའི་བརྟེན་དོན་སྐྱེ་བཞིའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་པོར་བཞུགས་ཏེ། སྐྱེ་ལྗེའི་སངས་རྒྱུ་
རང་ལ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ལས། ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་མར་བ་ལོ་ལྟ་བུ་
བ་དཔའ་བོ་སྟོ་གོས་རིན་ཆེན་ནམ་སྟོ་གོས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱིམ་པ་སྤྲགས་པ་
རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆ་ལུགས་ཀྱིས་བྱང་ལྷན་ཏ་རིར་བྱོན་ནས། རྗེ་རྒྱ་རོ་པའི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་སྐྱེ་བཞིར་གནས་པ་དང་སྐད་ཅིག་ཏུ་༼༡༽རང་རིག་
ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་གྱི་བསྐྱེ་འཕོ་གནད་དུ་རྟུང་ནས། འཇམ་དཔལ་བཤེས་
གཉེན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྩལ་གྱིས་རྒྱ་བ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ངག་ཡིད་དེའི་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་སྐྱེ་བཞིའི་རོ་བོར་ཤར་ནས་
ཕྱིའི་རི་ཕྱེ་གཡའ་དང་གངས་ཁྲོད་དང་། བདག་གི་རི་ཕྱེ་རྩ་དཔུ་མའི་ཡར་སྐྱེ་གསང་
པའི་ཕྱེ་བརྒྱ་ཅན་གྱི་རྩ་གའི་ཕྱེ་མོར་དག་པའི་རྒྱང་སེམས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་རྩལ་
སྤྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་པ་ལས་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་མར་བ་
ལོ་ལྟ་བུ་གྱི་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བཞི་དོ་སྤྲོད་གྱི་དབང་གི་རྩ་བོ་མ་ལུབ་པ་དེ། བྱང་

ཀླུ་སེམས་དཔལ་ལྷ་འོད་གཞོན་ཅུའི་ངོ་བོ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་ཕྱགས་རྒྱུད་
གཏམས་པར་གྱུར་པ་ལས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་རང་བྱུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་རང་སར་འཕྲོད་པའི་ཐིག་ལས་གྱི་མཐུས།
རང་གསུམ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སང་གོ་སྐྱའི་རྣམ་འཕྲུལ་སྒྲོམ་ཆེན་རྣལ་
འབྱོར་རང་གའི་༼༡༩༽ཆ་བྱད་ཅན་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ཞེས་པ་ཕྱགས་རྗེའི་
དབང་གིས་བསམ་བཞིན་སྤྱད་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སྤར་སངས་རྒྱས། སྐྱུལ་པ་པོ་ཞིག་འདིར་སངས་རྒྱས། ཞེས་འབྱུང་
བ་ལྷར་བྱོན་པ་ལས། ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོར་གྱུབ་པའི་སྟོན་འཁོར་གམ་མི་དད་པ་
ལས་དྲགས་པོ་སྒྲོམ་རྒྱུད་སྟེ་ཏོ་སྤྱོད་ཏེ་རུ་གའི་རྣམ་འཕྲུལ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་
སངས་རྒྱས་རས་པ་ཞེས་བྱ་བ། བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཀླུ་ས་ཆེན་པོ་ཟེན་ནས་སྤྱིན་
གྲོལ་དབང་གི་ཀླུ་མཆོན་ཆེན་པོས་བདུད་ཀྱི་སྟེ་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་འཕྲིན་
ལས་རྣམ་བཞི་ནམ་མཁའི་འཇུག་པ་དང་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་གསུམ་མཆོག་མང་
དུ་བྱོན་པའི་གཙོ་བོ་བཙུམ་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་འགོ་མགོན་སངས་རྒྱས་
རས་ཆེན་གྱི་བར་གྱི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྫོགས་པ་མར་མེ་གཅིག་
ལས་གཉིས་བལྟམས་པ་ལྷ་བྱ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྣམ་འཕྲུལ་རིན་པོ་
ཆེ་སྒྲོམ་བྲག་པར་མཆོན་གསོལ་བ་ཡང་ཕྱོགས་བརྩའི་ཀླུ་བ་རི་སྟེན་པའི་སྐྱ་

དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་༼༡༩༽མཚོར་རི་ལྟར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དང་མར་ལ་མར་བཞག་པ་
ལྟར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཁོང་དུ་ཚུབ་པར་རང་རིག་པ་ལ་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ནི་རང་བཞིན་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་
རྒྱལ་བ་སྒྲོམ་བྲག་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་འདོགས་སོ། །དེའི་དངོས་སྒྲོབ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རང་བྱུང་དོ་རྩེ་ཀམ་པ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་མེད་པའི་བསྐལ་པའི་
སྟོན་རོལ་ནས་སྐྱ་ལྟ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བརྟེས་ནས་ཞིང་འདིའི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བར་རྣམ་གཟིགས་སོགས་སྐྱུ་ལ་སྐྱ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཀྱི་བརྟན་
པ་ལ་མེ་ལོང་གི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་དེའི་འཕྲིན་ལས་སྒྱོང་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཀྱི་
འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱད་ཅིག་རེར་སྒྲིན་གྲོལ་མཛད་ལ། བྱད་པར་འཛུལ་བུའི་
སྒྲིབ་འདིར་འབྱུངས་པའང་ས་སྒྱོང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མོ་གོར་གན་དང་སེ་ཆེན་གན་
སོགས་ནས་དམའ་བ་སྒྲ་བྲན་ཡན་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་
བྱོན་པ་ལས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་སྟེ་ལྟའི་དོ་བོ་བྲམ་ཟེ་ས་ར་ཉ་མཆེད་ལྟ་དང་།
མདའ་༼༡༩༽མཁན་ཀྱི་བུ་མོ་ལྟའི་དོ་བོར་སྒྲིབ་བ་དང་དོ་བོར་མི་གཅིག་ཐིན་
ལས་བཞི། གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྟན་པར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
བཀའ་ལ་ཅི་དགའ་དགའ་དགོལ་བར་རྒྱས་པའི་ལུང་ཐོགས་མེད་དུ་ཐོབ་ཅིང་
། དེ་ལྟར་ཐོབ་པའང་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ཡོད་པ་ལས་ཡིན་ཀྱི། གཞན་
ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དག་གིས་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྐྱབ་བྱས་ཀྱང་སྤིང་ཞི་ལས་མི་འཕགས་

པ་ནི་མ་རིག་པའི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པས་སྒོངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒོངས་པ་
དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཟད་པ་ན་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འཇུག་པའང་དེར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའམ་བབས་སམ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་
མིང་དུ་བཏགས་ལ། མིང་རིམ་རྒྱུ་བཏགས་ཀྱང་སྒྲ་སྟོང་གི་མས་སྒྲགས་པར་མི་
རུས་ལ། མི་རུས་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞིར་དམིགས་པར་མི་
རུང་བའི་རྟོགས་བྱ་ཅན་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པར་འཁོད་པ་ལ་རྒྱ་ཆད་
ཕྱོགས་ལྷུང་དུ་མི་འགོ་བར་རིས་མེད་པ་ལས་འཕོ་༼༡༩༽འབྱུང་བྲལ་བ་ཆད་
སྟོང་དང་བཅའ་པོ་དང་རྣམ་རིག་གི་སྟོན་པ་མི་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལ་རང་
ཐང་དུ་གནས་པའི་སྟོན་པས་འབད་མེད་ཀྱི་ཐྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་ངོ་
། །ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་གསུམ་ངོ་སྟོན་ཀྱི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་ཚུལ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་
པས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཡིག་ཚན་ག་པ་དང་མཁའ་འགོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་
གཞུང་གི་སྒྲ་གསུམ་ངོ་སྟོན་ཀྱི་ལོ་རྒྱས་རྒྱས་པ་ལས་བཏུས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་རྒྱད་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལས། ཀྱན་གཞི་ལ་ཀྱན་འཁོད་པ་དང་། གཤིས་འབྱུང་བ་
མེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཞེས་འབྱུང་བ་སོགས་
ཉིང་མ་བའི་ཆོས་སྐད་ཡིན་པས་ཁུངས་མི་ཆེའོ་སྟུམ་ན། གངས་ཅན་འདིར་
གསང་སྒྲགས་སྒྲ་འབྱུང་གི་ཆོས་ཆེན་པོ་ཀྱན་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་པ་སྟོན་དུ་མེད་

ཅིང་ཚིག་དེ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་མཚོག་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ནི་
སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཀུན་
༼༡༩༽འཁོད་པ་ཞེས་པ་ནི་མི་སྟོང་བའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་སྟོས་
བཞག་གི་དབང་གིས་ཅི་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་
འཁོད་པ་མེད་ཅིང་དེ་ལྟར་འཁོད་པ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པ་ལ་ནི་འཕགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པར་བྱེད་ལ། གཤེས་འབྱུང་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་
བུའི་ཁོང་དུ་ཆུབ་བྱ་དང་ཆུབ་བྱེད་ལ་ཐར་པ་ནོར་བ་ཟད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་
བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་བསྐྱར་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡེ་
ཤེས་ལྷ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་བྱ་བའང་གདུལ་བྱ་གཞན་སྒྲུང་ལ་སེམས་ཙན་
གྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་
པའི་དོན་ཡིན་པས། བྱེད་ཅག་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་འདི་ལ་ཅིས་སྤང་བས་
བཞུགས། དེས་ན་སྐྱ་གསུམ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་འདི་རྒྱ་གར་བུ་བསྟོགས་ཀྱི་པཎ་
ཆེན་བཇུ་ཀུ་ལྷ་ར་ཞེས་ཨོ་རྒྱན་པལྒྱ་༼༡༩༽འབྱུང་གནས་ཉིད་དང་རྗེ་བཙུན་ཏི་པུ་
པ་དང་རས་རྒྱུད་པ་དཔོན་སྟོབ་ལས་ཀྱང་བརྒྱད་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་དེ་དག་ཀྱང་
རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་པ་གྱི་ཉིད་ལས་སྐུལ་པ་དང་ཡང་སྐུལ་ཉིད་སྐུལ་ལས་གཞན་མ་
ཡིན་ཏེ། ཀམ་པ་གྱི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་གྲུབ་ཆེན་ཉག་སེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་

རས་ཆུང་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གྲུབ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། ར་ལན་རེ་ས་ར་
 ཉ་པ་ཡིན། །ལན་རེ་པར་འབྱུང་གནས་ཡིན། །ལན་རེ་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་
 ཡིན། །ལན་རེ་ཁོ་བོ་ཉ་མགིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་
 དུ་ཆོས་ཚུལ་འདི་རི་ལྟར་བརྒྱད་པ་ནི། རེ་ཀམ་པ་ལ་གྲུབ་ཐོབ་མཉན་རས་དང་
 ཨོ་ཏུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བྱིན་ལོད་ནས་དེ་ལ་རེ་རང་བྱུང་དོ་རེ། དེ་ལ་
 རོགས་ལྡན་མགོན་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་གྱི་བཀའ་བྱིན་ལོད་ནས་རེ་
 རོལ་པའི་དོ་རེ། མཁའ་སྟོན་དབང་པོ། རེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། རིན་ཆེན་
 བཟང་པོ། རེ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན། དེ་ལ་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་དཔལ་
 རྒྱུ་འབྱུང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་བཀའ་བྱིན་ལོད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་
 མཚོ། དེ་དག་གི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཀྱང་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་དུ་
 སྟོས་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་
 རོལ་པའི་བརྒྱད་པ་ཁོ་ནར་གྲུབ་ལ། བྱད་པར་རེ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་སྟོབ་མ་
 དུ་མ་ལས་རེ་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་གྲུབ་མཆོག་ནི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་མི་ཉི་ཉི་ལྔ་
 ནའི་བྲགས་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཐའ་
 དག་གི་གསང་བའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་རེས་སུ་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་
 སྟེ། དེའི་ཞབས་ཀྱི་པར་བདག་མི་བསྟོད་དོ་རེ་ཞེས་བྱ་བས་ཀྱང་དངོས་པོ་ཀྱན་
 ཀྱིས་འདུད་ཅིང་ཐུག་འཆེལ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ། རི་ལྟར་བརྒྱད་

པའི་དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་སྦྱངས་ནས་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྒྲོ་
འབྲོངས་པའི་ལམ་དངོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྒྲོའི་བྱེད་པ་རྫོགས་ནས་ལམ་གྱི་
འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཅག་༼༡༩༽སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བདེ་འགོ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གྱི་བསྟན་
པའི་གོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་བཀག་བྱེད་ནི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཁོ་ན་དོན་
དུ་གཉེར་བས་པལ་ཆེར་མི་དགེ་བཅུ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། ཡང་ཆོའདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་
བའི་ཆེད་གྱི་སྦྱོན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་སྦྱབ་གྱི་དགེ་བ་ཅུང་
ཟད་བསག་སྒྲོམ་ཡང་ཆོའདིའི་རྟེན་པ་དང་བདེ་བ་དང་སྟོན་པ་དང་བསྟོད་པ་
འདོད་ཅིང་དེའི་བསྒྲོག་ཕྱོགས་མི་འདོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ན་ཚོས་ལྷར་བཅོས་
པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་སོགས་སྦྱད་པའི་འབྲས་བུས་བདེ་འགོ་སོགས་གྱི་ལམ་ཡང་དག་
པའི་དགེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསམ་པ་མ་དག་པས་རྒྱུད་གཟུན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། རི་རྒྱད་དུ། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་སྦྱག་
བསྐལ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །བསྟོད་སྦྱད་ཅེས་བགྱིད་འཛིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་
པོ། །བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྒྲོམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཆོའདིའི་བདེ་བ་མཐོག་རྒྱུད་ཡེ་མེད་པ། །འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་ཆགས་པ་དཔྱལ་མེ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་སྦྱེ་ནས། ༼༢༠༽དེའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་
གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མྱི་ལམ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བལ་ཞིག་ལག་དྲུ་མ་ལོན་ན།

ཆེས་བྱེད་པ་སྐད་དུ་བྱས་སོ་ཙག་དོན་མེད་པའི་ལས་སུ་འགྲོ་བས་དང་པོར་འདི་
 རྒྱད་ལ་ཅི་སྒྲེར་བསྐབ་པར་བྱའོ། ། །འོ་ན་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་
 གྱིས་འབྱོར་ན་དེ་མི་འཆི་བར་གཏན་དུ་སྤྱད་ལོང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྐབ་ཏུ་
 རིགས་ཀྱང་། དེ་རི་ལྟར་བསྐྱབས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་ཡོད་དགུ་ཙག་འབྱོར་
 ཀྱང་། དེ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བྱར་མེད་པར་ངེས་པར་འཆི་ཐག་ཆོད་པས་ཆོ་འདི་བདེ་
 བ་སོགས་གང་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ལས་ཉོན་དབང་གིས་སྐྱེ་འཆིའི་གྲོང་དུ་
 རྒྱད། །གང་ནས་བསམས་ཀྱང་ངེས་པར་འཆི་འགྱུར་བས། །སྤོད་ཆེས་བྱེད་པའི་
 བདེ་སོགས་སྐབ་སྤྱད་དུ། །ཟ་འཐུང་གཉིད་ལོག་ལེ་ལོར་བསྤོད་པོད་
 དམ། ། །ངེས་པར་འཆི་ཡང་ལྷུང་དུ་མི་འཆི་སྐྱམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེང་སང་འདིར་
 སྐྱེས་དུས་མིན་འཆི་བ་སྟེ། །ཤུན་གཞོན་མ་ལྟོས་རྒྱང་ནང་མར་མེ་ལྟའི། །ཆོ་སོག་
 འདི་ལ་དབུགས་གྱི་དབྱུང་། །ཏུ་བ་ཙམ། །རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཁོམ་སྐབས་
 ཅི་ལྟར་འདུག ། །དེ་ལྟར་ལྷུང་དུ་འཆི་ན་ཆོ་སྤྱེ་མའི་ལས་ངན་གྱིས་བསགས་པ་
 རྩུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བྱང་ལ། །ཆོ་འདིར་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་གཙང་
 མིང་བ་སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར། །ཆོ་འདིར་བསགས་པའི་མི་དགེ་བ་ཆོད་བཟུང་
 མེད་པར་སྤྱད་པ་ལས་སྒྲ་གཅིག་ཙམ་ཡང་བཤགས་ཏེ་མ་བྱང་བར་དཔག་ཆེན་
 གྱི་མདའ་ལྟར་བྱིར་ལྟོག་མེད་པར་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ཅིས་ཀྱང་བཟོད་
 སྤྱགས་ག་ལ་ཡོད། །བདག་གིས་བདག་གི་ཆེད་དང་མཛའ་བ་དང་། །མི་མཛའི་

དོན་དུ་སྤྲིག་པ་འབྲམས་གྲས་བསགས། །དེ་ནང་སྐྱ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་སྦྱངས་
པར། །འཆི་དུས་བབ་པོ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་མ་ཐུབ། ༥ །འོ་ན་སྤྲིག་པ་སྦྱང་བ་
དང་དགོ་བ་བསག་པ་སོགས་ག་ལེ་སྦྱབ་པར་བྱ་བས། །ཡོང་ཡོད་པར་སོས་དལ་
ཀྱིས་སྦྱབ་སྒྲམ་ན་དེ་ལྟའི་བྱ་བ་སྦྱབ་སྒྲམ་པ་ཡིད་བཞིན་མཐར་མི་ཕྱིན་ཏེ། དེར་
བྱ་སང་བྱའི་རང་ལ་མི་ཆེ་ཡལ། །ཡོང་སྐབས་ཡོད་དུས་ཤེས་བྱ་། ༡༡ །ཟད་མེད་
ཀྱི། །ཡུལ་ལ་གཡང་བས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་མཆོག། །གལ་ཆེན་བྱ་བ་ཕྱི་ཤོལ་
རང་དུ་ཤོར། ༥ །འོ་ན་ཆེ་འདྲིའི་བདེ་འབྱོར་སྦྱབ་པ་དོན་མེད་ཅིང་ཡོངས་སྤྱོད་
བྱར་མེད་པར་འཆི་ན། །འཆི་བ་ཕན་ཆད་ལ་བདག་ལ་གང་གིས་ཕན་སྒྲམ་ན།
རང་གཞན་ལ་གཞོད་འཆོལ་ས་བསྐྱོག་ཕན་པ་སྦྱབ་པའི་དམ་ཆོས་ལས་གཞན་
གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན་ཏེ། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤོག་དཔུགས་ཆད་པ་ན། །ཡོངས་
སྤྱོད་མཛའ་བཤེས་གང་ཡང་རྗེས་མི་འགོ། །རང་གི་དགོ་དང་མི་དགོ་རྗེས་འབྲང་
བས། །དེ་དུས་དགོ་ལས་ཕན་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི། ༥ །འོ་ན་ད་ལྟའི་མི་ལུས་འདི་
ནས་ཤི་འཕོས་ཀྱང་བདུབ་སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་དུ་རང་གིས་སྤྲིག་པ་སྦྱངས་དགོ་བ་
སྦྱད་དུ་བྱར་ཡོད་སྒྲམ་ན། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་རེ་དེང་སང་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་
སྤོག་དང་བདོས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་འཆོར་བག་མེད་ལུགས་ཀྱིས་མི་ལུས་ཙམ་པོ་བ་
འདི་ད་ལན་ཙམ་མ་གཏོགས། །སྦྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་གཏན་མི་རྟེན་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྦྱང་
། ༡༢ །བའི་ཕྱིར་ཏེ། །མི་དགོ་སྤྱོད་པ་དར་དག་རྒྱན་རིང་བ། །ཁུ་བོ་ལྟ་བུར་ཉིན་

མཚན་བར་མ་ཆད། །སྤྱད་ལུགས་འདི་ལྟས་དནི་མཐོ་རིས་སུ། །སྐྱེ་བ་སྤིང་དམ་
དགོ་ཙུ་ཆད་ཀྱི་དོགས། ། །འོ་ན་རང་བྱས་ཀྱི་དགོ་མི་དགོ་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་ངེས་མེད་དེ། །ལས་བསག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་པོ་དུས་སྡུ་བྱི་བ་དང་
པ་ལས། རྒྱད་འཛའ་བ་རན་བྱེད་ལ་ལས་འབྲས་བུ་མྱོང་མི་དགོས་པར། །འབྲས་
བུ་རྒྱད་ཟ་བར་འགྱུར་བ་སྤིང་དམ་སྟུམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོར་ལྟ་བའི་དངོས་
པོ་རྒྱ་འབྲས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ལ་དགོ་མི་དགོའི་རྒྱ་
འབྲས་གཏན་བསྐྱུ་མི་སྤིང་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཡང་དག་མིན་ཏོག་གི་མ་རིག་པའི་ཏེན་
འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཕེན་འགྲུབ་སུས་ཀྱང་བཅད་པར་མི་རྣམས་པ་ལས་འབྲས་
ཀྱན་རྗེ་བ་པའི་དངོས་སྟོབས་ལ་ལྷགས་པའི་བྱིར། །རང་གིས་ཐོག་མ་མེད་ནས་
བསགས་པའི་ལས། །བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་མས་ཆོད་ན་ཡང་། །འབྲས་བུ་
རྒྱད་ཟའི་གནས་སྐབས་མི་སྤིང་པར། །དུས་ལ་བབ་ཆེ་ཡོལ་༼༡༩༽ཐབས་སུ་
ཡིས་ཡོད། ། །འོ་ན་ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་དགོ་མི་དགོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། །མི་
དགོ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཏེ། །མི་དགོ་བ་
བཅུ། །མཚམས་མེད་པ་ལྷ། །དེ་དང་ཉེ་བ་ལྷ། །དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ། །གང་ཟག་
དང་ཆོས་དམ་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲུབ་གིང་བྱེད་དུ་གསོད་པས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་། །བྱད་པར་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལུང་རྣམས་ཡིན་པས་
དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། །རན་སོང་གསུམ་གྱི་འགོ་བར་སྐྱེ་ལ། །ལས་དེའི་

འབྲས་བུ་ཟད་ནས་བརྒྱ་ལ་ལན་གཅིག་ལྟ་མིའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནའང་དབང་གི་
འབྲས་བུ་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་གཞི་ཆོར་མ་སྣོད་དུ་མ་
གྱིས་གང་བ་དང་། འབྲས་པ་མོད་པ་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཟློང་བ་རྒྱ་མཐུན་
སྒོག་གཅོད་པ་ཆེ་བྱང་ནད་མང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཟློང་བ་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་
མཐུན་ནམ་དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི་མི་དགེ་བ་དེ་དག་བྱེད་པར་སྒྲོ་ཞིང་དགའ་ལ་
རང་གི་འཇུག་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་
༼༡༫༽རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཟློང་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོན་
ན། ཆོས་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཉལ་ས་སུ་རང་ངན་སོང་དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་ལྟ་མིར་
སྐྱེས་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་ན་དེས་ཆོག་གི། ཆོ་འདིའི་བདེ་བས་ཅི་
བྱེད་དེ། ཆོ་འདིའི་བདེ་འགྱུར་ལ་ལྟོས་ན་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་སྟན་
ཅི་འབྲ་ཞིག་འདུག་ན་ཡང་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ནས་མི་དགེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་
དཔུལ་དོང་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ལྟར་ངེས་པའི་ཟློང་བ་འདྲེན་ལ། འཆི་བ་དང་
ལས་འབྲས་བསྒྲོམས་པས་ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསམས་ཤིང་བྱན་པ་ན་ལུས་ཀྱི་བྱུངས་ཤོར། སེམས་བརྒྱལ་ཁ་ནས་ཁྲག་དོན་མོ་
རྒྱག་པ་ཙམ་དུ་དངངས་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འདོད་པ་དང་། དགེ་བ་
བཅུའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྒྲོ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་
བསམ་སྒྲོར་ལག་ཏུ་ལོངས་ན་ཆོ་སྒྲོས་བཏང་གི་ཁྲིད་ཆར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོ་

འདིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ། མི་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚམས་ཆེན་པོ་
བཅད་པའམ། ཆོད་པ་ན་ཆེ་འདི་སྒོས་བཏང་། ༡༩ བའི་བྱ་བའ་ཞེས་པའི་
གངས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །མི་དག་བཅུ་ཡི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས། །མི་ཁོས་
ངན་སོང་གནས་སུ་སྐྱེ་ངེས་པས། །སྤྲུག་བསྐྱེད་དར་བྱག་ཡུན་རིང་མྱོང་བ་
ལས། །ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་བཟོད་པའི་སྐབས་ཡོད་དམ། །འོ་ན་མི་དག་བ་བཅུ་
སྒོང་བ་དང་། དག་བ་བཅུ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་མི་གཡོ་བའི་དག་
བའི་ལས་ཅམ། བྱི་རོལ་པས་ཀྱང་སྐྱབ་པས་བྱི་རོལ་བ་དག་སྤིང་ཅེའི་བར་འགོ་
བ་ཡོད་པས་བྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དག་བ་
སྐྱབ་པས་ཆོག་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་བ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་མི་དག་བ་གསུམ་
ཀྱི་སེམས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་བསམ་
པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་། །ཁམས་གོང་འོག་གི་དག་བ་བསྐྱབས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྐྱབ་པར་རུས་པའི་རྟེན། ལྷ་མིའི་ལུས་སེམས་དལ་འབྱོར་བྱུང་
པར་ཅན་ཐོབ་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། །ལའོར་བའི་བདེ་བ་ལ་བརྟུབ་སེམས་
ཀྱིས་ཆགས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་པ་ལ་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་སྤང་། དེས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་། ༢༠ བའི་ལས་དག་བ་དེ་ཁོ་ན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བལྟ་བ་ལས།
གཞན་ཐར་པའི་ལམ་དུ་མི་རྟོགས་པའི་ལོག་ལྷ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། ཆོས་འདི་བ་ལས་
བྱི་རོལ་ཏུ་ཐུར་པའི་དག་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་འོགས་མ་ཡིན་

བས་སྟོན་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་
 འཁོར་བའི་སྟོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ། །བཏུ་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་གནས་ལ་བདེར་བཏུ་
 བའི། །སྟོན་དང་བསྟན་པའི་ལས་གྱིས་གནས་སྐབས་དང་། །མཐར་ཐུག་འགར་
 ཡང་ཕན་བདེ་ཅད་སྟེར་རམ། ། །འོ་ན་སྤྱུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་དགོ་འབྲས་ལྟ་མིའི་
 ལུས་ཙམ་པོ་བ་ཐོབ་ན་དེར་ཡང་དགོ་བའི་འབྲས་བུའི་བདེ་འབྱོར་འདུག་པ་དེ་
 ཐོབ་པ་དོན་མེད་དམ་སྟུམ་ན། དེའི་བདེ་འབྱོར་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྤྱིར་བ་ན་སྟོན་
 འོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་
 ཐུན་ཅི་འོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསོག་པས་ལས་དེའི་འབྲས་བུའི་བདེ་
 འབྱོར་ཅུང་ཟད་། །༡༥། ཙམ་གྱིས་ཁེ་མེད་པར་འོག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་
 དུ་སོང་བས། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་དང་མི་མཇལ་བའི་ཉེན་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་གསུང་ལ། དེས་ན་འདོད་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་མི་
 འདའ་བའི་དགོ་བའི་རིམ་པ་ལ་ནི། ལྟའི་ཐེག་པ་དང་། བདུད་གྱི་ཐེག་པ་དང་།
 ཆངས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། དེར་སངས་སྟོན་གསུམ་མི་དགོ་བཅུ་
 ལས་འོག་ཙམ་གྱི་དགོ་བ་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ། བདག་གདགས་གོ་ལ་གྱི་རྒྱར་བཏུ་ཞིང་
 རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཏུ་སྦྱོམ་པ་ནི། རྩལ་བྱིམས་བར་ཏལ་ཞུགས་
 མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གོང་དུ་བོགས་དབྱུང་བྱེད་དེ། བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་བདེན་པ་ཡང་

དག་པར་ལྟ་བའི་དག་བ་མེད་པར་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྟའི་རྗེས་
སུ་འགོ་ལྟོག་ཅམ་གྱིས་མི་དག་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་གྱིས།
གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། །ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་དག་ཏུ་
མཛོད། །གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་༼༣༩༽ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་མི་བཟད་ལྟ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལམ་གྱི་རྟེན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོ་ནི། ལས་འབྲས་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྟ་བ་
གང་ཡིན་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡང་དག་ལྟ། །ཆེན་པོ་སུ་ལ་ཡོད་
གྱུར་པ། །དེ་ནི་སྒྲིབ་སྒྲོང་དུ་ཡང་། །ངན་འགོ་དག་ཏུ་ལྟ་བུ་མི་འགྱུར། །ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་སྒྲུབ་ཅུས་གྱི་ལུས་སེམས་གྱི་རྟེན་བྱད་
པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་དག་བ། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་དུ་འགོ་
བའི་ཚུལ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟམ་ན། སྒྲིབ་ཚུལ་སོགས་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་
གང་ལ་བསྐྱབ་ནའང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་འགོ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་
བསྟན་པའི་དག་བ་ལ་སྤྱད་ན་ངེས་ལེགས་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་
ངེས་ལེགས་གྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བས། རི་སྐད་དུ། བསྟན་གནས་ཀྱི་ལ་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། །སྒྲུབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བས། །སྒྲུབས་འགོའི་རྒྱ་ནི།
༼༤༠༽ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ལས་ལོག་ངེས་པ་དང་། རང་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་

གི་སྐྱ་ག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པ་སྟེ་སྟོ་དེ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་མཐུན་མོང་བ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བུད་གི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
མིན་པ་ནི། མཐུན་མོང་བ་སྦྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་ལམ་ཀྱི་ཏེན་བྱེད་པའི་སྐྱབས་
འགོ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྦྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་ཏེན་བྱེད་པའི་སྐྱབས་འགོ་
ཡིན་ལ། དེས་ན་འཛིགས་པ་དང་སྦྱེལ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྦྱེས་ན་སྐྱབས་འགོ་མཚན་
ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིགས་པའི་སྟོ་མ་སྦྱེས་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བྱ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་
ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐྱབས་འགོ་རང་གི་དོ་བོ་ནི་རི་ལྟར་འཛིགས་པས་
དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ། ཆོས་ལ་ལམ། དགོ་
འདུན་ལ་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་སྟོན་པ་གསུམ་པོ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་
སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་སྐྱབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་འཛིགས་
སྦྱོབས་དང་། ལེགས་སྟོན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་
ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཏེན་གྱི་༼༡༽སྦྱོབས་ཀྱིས་དགོ་བ་
ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་དང་ཆོ་འདྲིའི་སྐྱ་ག་བསྐལ་སོགས་ལས་སྦྱོབ་
པའི་རྣམས་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་
། །རན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཛིགས་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་
ལས། །སྦྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་ལ། སྐྱབས་འགོ་ན་ལ་

མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་དག་བཅུ་སོགས་ཀྱི་སྡིག་པ་མི་སོག་
ཅིང་སྒར་བསགས་པ་སྟོབས་བཞིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་ད་པན་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་
པ་ཞོད་དེ། ཉིན་མཚན་ལོང་མེད་པར་དག་བ་བཅུ་ལ་འབད་པ་ཞིག་ཡོང་བས་
སྐྱབས་འགོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་སྟོབ་ཀ་མེད་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོ་
ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་དཀོན་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཐུགས་རྗེས་སྟོབ་པར་བྱས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་པར་སྐྱབས་སུ་མཆོའི་ཞེས་ཅི་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་དཀོན་
མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྟོབ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གི་ཐུག་
གིས་ཅིར་གྱིས་བབྱང་ནས་སྟོབ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱབས་སྐྱེལ་དུ་
འབྱུང་ཚུལ་ནི། ཐོག་མེད་གྱི་སྡིག་བསྐྱེད་ལ་ཐམས་ཅད་ཆོའདི་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་
གཉེར་བ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ལ་འཆི་བ་^{༡༢༩}རྗེས་སུ་བྱན་པས་སྟོབ། བན་སོང་
གི་སྡིག་བསྐྱེད་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟོམ་པའི་སྤང་དོར་གྱིས་སྟོབ། འཁོར་བ་
མཐའ་དག་གི་སྡིག་བསྐྱེད་ལ་སྐྱེས་ལུ་འབྲིང་གི་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཚུལ་
བཞིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྟོབ། ཐོག་དམན་ལ་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཤེས་
མ་ཞོར་བ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྟོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དག་
པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་སྤྱད་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་པར་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་ལ་ཚུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱེས་ཅན་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས་དག་སྡིག་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ལ་དད་པ་

ཅན་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཟེར་ཟེར་
ཅོམ་གྱིས་མཆོད་ཅིང་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་ཟེར་ཟེར་གིས་མི་མཆོད་པ་ལ་
གཞོད་འཆོ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱལ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལའང་རང་གིས་
བདག་ཏུ་བབུང་བ་ལ་གཅིས་སྤྲས་བྱེད་ཅིང་རང་གིས་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་
དགོན་མཆོག་དང་དེའི་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྩལ་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ལ་དེང་སང་
གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་མཆོད་གནས་སམ་སྤྱིན་བདག་ཁྱིམ་པའམ་རབ་བྱུང་
གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དད་པ་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་བདུད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
༼ ༣༩ ༽བརྒྱབས་པའི་མཐུ་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་མཐོ་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
རྟགས་སུ་བསྟན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དད་ཅན་དེ་རི་ལྷ་བུ་ཞིག་སྟམ་ན་དང་
པོར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ། དེ་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་དད་པ། དེ་ནས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འདོད་པའི་དད་
པ་སྟེ། དད་པ་འདི་དག་བསྟན་པས་དཔལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐོང་བ་དང་མ་
བསྟན་ན་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཡང་མི་སྟོང་པའི་ཤེས་རབ་དང་
བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་ལ་དད་པ་ཅན་དུ་བརྗོད་དེ། རི་སྐད་དུ། འདུན་དང་ཞེ་
སྟངས་འཛིགས་པ་དང་། རྫོངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདུལ། །དེ་ནི་དད་པ་ཅན་
ཞེས་བྱ། །ངེས་པར་ལེགས་པའི་སྤྱོད་མཆོག་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་

ན་དད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ངན་འགྲོའི་སྒོ་བཅད་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་དལ་
འབྱོར་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སུ་བྱ་ཤ་ཞེས་པ་སྐྱེས་བུ་བྱས་པ་
ཅན་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་པའདད་དང་ལྡན་༼ ༣༧ ༽པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོན་མཆོག་ལས་ལྟ་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་།
མི་དགེ་བཅུས་བསྐྱབས་པའི་འཆོ་བ་ལ་མི་བརྟེན་པར། ལོག་འཆོ་སྤངས་ཏེ་
དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཆེ་རབས་ཕྱི་མར་
མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་
བདུན་ནི། ཆོ་རིད་དེ་བཞིན་ནད་མེད་དང་། །གཟུགས་དང་སྐལ་བ་བཟང་དང་
རིགས། །ཁོར་དང་གཤེས་རབ་དག་དང་བདུན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འཁོར་ལོ་ཆེན་
པོ་བཞི་ནི། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་
བརྟེན་པ་དང་། །བདག་གི་ལེགས་སྟོན་སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། །འཁོར་
ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་གང་དུ་གནས་ན་འཕགས་
ལམ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཚང་བ་དང་། །གང་དང་འགྲོགས་ན་ཡོན་ཏན་
འཕེལ་ཁིང་ཉེས་པ་འགྲིབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོ་རབས་སྟེ་
མར་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པར་དལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་པའི་༼ ༣༨ ༽ཉིང་དུ་སྟོབ་པས་སྟོ་
བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་སྟོར་བ་དང་། སྟོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས་པས་ད་ལྟ་ཡང་
བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མཐུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ལ། དེའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཙ་བ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །མི་དགའི་ལས་ལས་གཏན་དུ་བསྐྱོག་བགྱིད་ཅིང་
། །དག་བའི་བསམ་སྒྱུར་བཟང་པོ་བསྐྱབ་བྱས་ནས། །དཀོན་མཆོག་ལས་གཞན་
མགོན་སྐྱབས་གཞན་མེད་དོ། ། །དེས་ན་ཆོས་འདི་གནད་དུ་སོང་ན་མཐོ་རིས་
ཡོན་ཏན་བདུན་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་རིག་པར་ཐེ་
ཆོམ་མེད་དེ། རོ་བོས། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་
ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱེད་པ། །སྦྱིས་བྱ་དེ་ནི་ཆུ་དུར་
ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གྲོ་འབྱོར་ས་པས་ལམ་དངོས་ལ་སྦྱོར་
བ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཞར་བྱུང་དུ་ཡར་ལུན་དུ་རྫོགས་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་ཚུལ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
བདེ་འགོའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱང་བདེ་འབྱོར་དེ་ནི་ཡུན་རིང་དུ་མི་
༼ ༤༩ ༽གནས་པས་མི་རྟག་ལ། བདེ་འགོ་སོགས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ནི་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ལ། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་
གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལུང་པོ་གསུམ་གཅིག་གི་རྒྱ་
གཅིག་གིས་བྱས། གཅིག་གི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཟོ་ཆུན་གྱི་འབྱུང་མོ་
ལྟར་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་སྟེ། འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་
རྒྱ་མཆོན་ལུང་དང་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཁ་ཙམ་ཆོག་ཙམ་

མིན་པར་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྒོ་མ་ལོག་གི་བར་བསམ་པར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། མི་
བསམ་ཀ་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་གང་ཅི་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། འབྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་
། རོམས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ཡང་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་ཡང་དུ་
ལུས་འདོར་བའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་ཡང་དུ་མཐོ་དམན་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
གཅིག་ཕུ་གོགས་མེད་པར་འགོ་བ་དང་། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་ཉེས་པ་སྟེ་
ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། བདེ་འགོ་ན་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། མེད་པ་བཅའ་ཀྱིས་མི་རྟོག་པ་
དང་། ཡོད་པ་འཆོ་སྦྱོང་། ལྷང་བ་རྣམས་དང་ཕྱད་པ་དང་། བྱམས་པ་སྤྲུག་པ་
རྣམས་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷ་ལ་འཆི་ལྷས་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ལྷ་མིན་
ཕྱག་དོག་འབྱུག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཁམས་གོང་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་
རེ་ཤིག་སྤྲུག་བསྐྱེད་རགས་པ་མ་ཆོར་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་རགས་པ་མ་ཆོར་བ་ནི་མི་
གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་གི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་སྒོངས་པར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་
བས་བྱུང་བ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་གིས་ཆེས་ཤེས་པ་སྒོངས་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བད་དང་གདོན་ཆེན་པོས་ཤེས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞིང་བརྒྱལ་
བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར་ཏེ། མདོར་ན་ཁང་པ་མེ་འབར་བ་རྒྱུད་གིས་བྱས་པའམ།

མེ་ར་དང་བཙོན་དོང་ལྟ་བུར་ལའོར་བ་ན་བདེ་བར་སྡོད་པ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་
པར་གཤམ་ནས་ཐར་བ་ལ་གཞུལ་ཡས་ཁང་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྒྲེབའི་ཕྱིར། ལའོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་བའི་པན་ཡོན་འདི་རྣལ་མར་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་ན་མགོ་བོད་
ལ་མེ་འབར་བ་བཞོལ་ལོང་མེད་པར་ལའོར་བ་ནས་ཐར་ཐབས་ལ་བཙོན་པ་
ཞིག་འབྱུང་ལ། སྒྲེས་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་ལའོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ངེས་
འབྱུང་ཅན་༼༣༽ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེང་སང་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་
ཆེ་འདིའི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་མ་གྲུབ་པའི་རེ་བ་ཆད་ནས་ཡི་མུག་པས་སྐྱག་ཕྱག་
སྒྲེ་གཉེན་འདུན་དང་གྲོགས་སོགས་ཀྱིས་པན་འདོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་
དག་ལ་སྤང་བས་འབྲེལ་བཅད་ནས་བསྤད་པ་ལ་ཆོས་པ་ངེས་འབྱུང་ཅན་ཟེར་བ་
དེ་དག་ནི་སྒྲེ་བོ་མུགས་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཅན་དེ་ལྟ་
བུ་ལ་དགོངས་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པས། སྒྲོ་བུར་མགོ་འཕ་གོས་ལ་མེ་
ཤོར་ན། །དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱོག་བགྱི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་། །ཡང་སྤྲོད་ཟད་པར་
བགྱི་སྤྲད་འབད་འཆལ་ཏེ། །དེ་བས་ཆེས་མཆོག་རིངས་པར་འགའ་མ་
མཆིས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་ལའོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་ལ་རྒྱ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་ཐར་བར་མི་འགྱུར་བས། ལས་ཀྱི་
སྒྲིབ་པ་ནི་གཉེན་བོ་སྒྲོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤྱང་བར་བྱ་དགོས་པས། སྤྲིག་པ་སྤྱང་
བའི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། དུམས་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པས་སྤྲིག་པ་

བྱས་གིང་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་སྐྱོར་༼༣༩༽འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་
ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རྟེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་
པར་སྐྱོར་འབྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་ནི། མི་དགེ་བའི་ལས་སྤྱད་ན་དེ་ལ་
འགྱོད་པ་མང་བ་ཡིན་ཅོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་ནི་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་
ལ་བརྩོན་པའོ། །ཉེས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྟོབས་ནི། སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པས་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་
སྟེ་དེ་ལྟར་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པས་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་པར་རུས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྒྲིག་པ་སྤྱད་པའི་ཆོ་ག་བྱེད་པ་ན་དངོས་
སུ་རྟེན་ཡོད་ན་དང་མེད་ན་འདྲ་སྒྲོས་དམིགས་ཏེ། རྣམ་གཅིག་ལ་འདྲ་སྟོབས་བཞི་
ཆོང་བར་བྱ་སྟེ།

སྒྲིགས་བཅུ་དུས་གསུམ་བྱོན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ། རྒྱགས་རྗེ་བརྩེ་བས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། །བདག་གིས་ཐར་
པའི་ལམ་མཆོག་ཡོངས་སུ་བཟུང་། །དེ་ཡི་ཆེད་དུ་བསགས་སྤྱད་སྤྱར་བྱེད་
དེ། །སྤྱར་བྱས་ལས་ངན་འགྱོད་པས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སྒྲིག་༼༤༠༽པའི་
གཉེན་པོའི་དགེ་དང་འབྲལ་མི་བྱེད། །ཕྱིན་ཆད་སྒྲིག་ལ་བབ་ཀྱང་སྒྲིག་པའི་
ལས། །ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་སྒྲོམ་པ་བརྟན་པར་བཟུང་། །ཞེས་བཤགས་སྒྲོམ་

ཡང་དག་པར་བྱའོ། ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་སྦངས་ཏེ། དེ་
 ཡང་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་སྦྲོང་བའི་ཉོན་མོངས་
 རགས་པ་བ་ནི་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་སྦྲོང་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཐར་པའི་
 སྒྲོམ་པ་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་རྟེན་བཞིས་བྱེས་ཤིང་རྫས་བརྒྱད་དུ་གནས་
 པ་མཚན་ཉིད་དུག་དང་ལྷན་པ་སྟེ། འདི་ལྷར་ཚུལ་བྲིམས་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 དང་། ཚོགས་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་མཐའ་དག་ལ་ཡང་དག་
 པར་སྦྲོབ་པ་དང་། སྦྲོད་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐ་རབ་ཅམ་
 ལའང་འཛིགས་པར་ལྷ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་བྱན་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པས་
 བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་སྦྲོབ་
 པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་མཚན་ཉིད་པས་མ་བསྐྱམས་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མགོ་རྒྱལ་དུ་ཤོར་ཏེ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་ཀྱི་རྒྱར་
 འབྱུར་བས། དེའི་གཉེན་པོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་པར་
 རྒྱུ་བྱེད་གོས་ཏེ། དྲན་ཉེ་ལས། བརྟལ་ཞུགས་གང་ཞིག་མཐོ་ངེས་དང་
 ། རྟོན་དང་གྲགས་པའི་དོན་དུ་མིན། །ཐམས་ཅད་མུ་ངན་འདས་དོན་
 བྱེད། །དགོ་སྦྲོང་དེ་ནི་ཞི་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེའང་དྲན་ཤེས་བཞིན་དང་
 མ་བུལ་བར་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཡུངས་མར་བཀའ་བའི་སྦྲོད་བསྐྱར་ལ། །རལ་གྱི་
 ཐོགས་པ་དུང་བསྐྱད་དེ། །བོ་ན་གསོད་སྤྲིགས་འཛིགས་པ་ལྷར། །བརྟལ་

ལྷན་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྒྲིམ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་བོ། གང་ཟག་དེ་
ལ་བཅུན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་བཟོས་ཞིང་མུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་ཅན་སྲིད་པ་
ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ལྟར་བཅས་ཀྱིས་བྱག་བྱ་བའི་རྟེན་ཡོན་དབུལ་བའི་གནས་སུ་
གྱུར་བས་སོ། །དག་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེས་འཕྱར་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་
བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་ཆེ་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་གཡོ་ཞིང་སྒྲག་པར་བྱེད་པ་དང་
། དེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྲིད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །དེས་ན། དུག་
གསུམ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་བག་མེད་ཀྱིས། །བཅས་དང་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་
ཐོ་ཀྱལ། །རྒྱ་ཆེན་འདུལ་བའི་གཞུང་གི་གནད་བཀག་བཞིན། །ཐར་པ་འདོད་པ་
དག་གིས་སྒྲུབ་པའི་འོས། ་། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་
། ༡༩༧༽འཕྱར་ནི་ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། ཐོག་
མར་རྒྱང་བགྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས། དམིགས་པ་བྱག་དང་སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་དགུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་སོགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཟླ་གས་
དང་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་པར་བྱས་ནས་ཁམས་གོང་འོག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བར་
བྱེད་དོ། །འདོད་ལ་འདུན་དང་རྣམ་པར་འཛེ་སོགས་དང་། གཉིད་སྒྲུགས་ལེ་ལོ་
བརྟེན་ངས་ལ་སོགས་པ། །ལུས་སེམས་དག་ལ་བཀོལ་ཏུ་མི་བརྟུབ་
པའི། གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བཅོམ་བྱ། ་། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་ས་བོན་བདག་ལྟ་སོགས་ཆེས་ཕྱ་བ་ནི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་སྟོང་

བར་བྱེད་དེ། དེའང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཐོས་
བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་བྱས་ནས་ཁྱིམ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་
ལམ་བཤེན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམས་སུ་ཀུན་
བརྟགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྒྲོང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའང་
དང་པོར་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྟན་པས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན། ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱིས་སུན་ལྷུང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩ་བ་ནས་བྱུངས་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་
ལྗོངས་ལྟར་། ལྷུང་པོར་བདག་མེད་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྗོངས་ལྟར་། འདི་ལས་གཞན་དུ་
བྱེད་པོ་འགའ་མེད་ན། སྐྱེ་བོ་སུ་དག་འཁོར་བའི་གནས་སུ་འཁོར། འདི་ཆེ་
གནས་མེད་ལེན་མེད་ལྟ་ངན་འདུལ། འདི་ནས་ན་ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
པས་ཉི་ཆེ་བའི་བཤེན་པའི་དོན་མཐོང་ལ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་འདོད་པར་
ལན་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་སྟེ།
མཐར་མྱིན་ཉོན་དགུ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་བྱས་ཏེ་དགྲ་བཙུམས་པར་འགྱུར་
ལ། དེའང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་སྟེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་པ་
མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནི་དགྲ་བཙུམས་པ་རྒྱུན་ཅན་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་
གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཉེར་བཙོགས་མི་ལྷོགས་མེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བའི་རྒྱུ་མེད་དང་། ལྷུང་པོ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་མ་བཅས་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟ་འདས་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཡང་ལམ་སྟེ་

མ་ལ་སློབ་པའི་ཁར་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་འདིས་གཙོ་བོར་རྟེན་འབྲེལ་
ལྷགས་འབྱུང་ལྷོག་གིས་སེམས་འདུལ་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་
འདིས་གང་ཟག་གི་༼༤༤༽བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟེང་དུ་གཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱད་པར་རོ། །གཟུང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་
ལ་མཁས་པ་དག་བཞེད་པའི་ཚུལ་མང་ཡང་སྤང་སོགས་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་
ལྷན་སྦྲེལ་ཀྱི་དངོས་པོར་བཟུང་བ་གཉིས་ལས་ལྷན་སྦྲེལ་ཀྱི་དངོས་པོར་བཟུང་
བའི་ཆ་ལ་བཞག་ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྗེས་འབྲང་དག་གིས་ཉན་རང་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས། གཟུང་
དོན་རྟོགས་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐུགས་ཅི་གཏད་མཚམས་
འགྲིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་གསུང་གི་རྣམ་གྲངས་
སོ། །རང་ཀླུ་ལའང་བསེ་རུ་ལྷ་སྤྱད་ཆོགས་སྟོད་ཆེ་ཆུང་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་བསགས་ཡུན་རིང་སྤང་གི་བྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་
འདི་ལ་རྗེ་བོ་ཨ་ཉི་ཤས། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཤིང་། སྤྲིག་པའི་ལས་
ལས་ལྷོག་བདག་ཉིད། །གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིད། །སྦྲེས་སུ་དེ་ནི་
འབྲིང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་
འཆི་བ་༼༤༥༽མི་རྟག་པ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལགས་ཉི་ཆེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་འཁོར་
བའི་ཉེས་དམིགས་བྱང་འདས་ཆུང་དུའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཟིན་

ཏོ། ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་པ་
ལ་རྒྱ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གསང་
སྒྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
གྱི་སྦྱོད་པས་བསོད་ཚོགས་ལས་གཟུགས་གྱི་སྐྱ་སྐྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་གྱི་སྦྱོད་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་ལས་ཚོས་སྐྱ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འོ་ན་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཞིང་ཞི་བ་མུང་འདས་ཐོབ་པ་དོན་
གཉེར་ཙམ་གྱི་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་པན་ཡོན་སྙིང་ལ་བྲབས་
པ་ཙམ་ནི་སྤྱོ་ཆུང་བ་དང་སྙིང་རྗེ་བ་དང་བརྩོན་པ་དང་ཚོགས་ཆུང་བ་སྟེ། ཐེག་
དམན་ཉེར་ཞི་ཉན་རང་གི་རིགས་ཙན་འདི་དག་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པ་ནའང་། དབང་པོ་བར་ཏལ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་
ལས་དང་པོར་རིགས་སད་པ་ལས་བུལ་བས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་
བ་ལ་ཆེར་འགོར་བར་དགོངས་ཏེ། རྗེ་བརྩོན་གྱིས། རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་
ལྟན་པས། རྟོག་པ་བུལ་ཏེ། བ་ཡིན་པར་འདོད། ཁྱེས་འབྱུང་ངོ་། རེས་ན་
སྐྱིས་བུ་དམ་པ་ཁེ་ཉན་གྱི་རྩིས་གདབ་ཤེས་པའི་སྤྱོ་ཆེ་བ་གང་དག་བདག་ཁོ་ན་
འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ངེ་ཙམ་མནར་བ་དེ་ཙམ་མ་རྒྱན་ནམ་མཁའི་མཐའ་
དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཙན་འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བར་སྐྱག་བསྐྱལ་ངེ་ཙམ་མུང་སྤྱོས་བཟོད་པར་མི་རུས་ལ།

མ་འདི་དག་གིས་རང་རེ་བྱ་རྒྱུ་ལ་འགྲོ་བ་རིགས་ཀྱི་གི་གནས་གཞུང་མེད་
དུ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་ཁབ་རྩེ་བརྒྱུགས་པའི་ཤུལ་རེ་རེ་འགྲོ་བའི་ལས་
སྒྲུབ་ཅི་སྟེད་དང་མཚམས་པར་རང་རེ་ལ་ལུས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུ་རེ་རེ་འཕངས་མེད་
དུ་བཏང་བ་བསགས་ན་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་མ་ཀུན་རྒྱུས་ཀྱིས་
ལུས་ལོངས་སྟོང་ཅི་སྟེད་གཅིག་གིས་ཕན་བཏགས་སོ་ཙམ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆགས་
སྒྲུབ་ཆོངས་གསུམ་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་རེ་བྱ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བའི་
བདེ་འབྱོར་སྦྱོར་ཆེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་ཁོ་ན་བསགས་ཤིང་དེར་སྦྱོར་བས་དེ་སྟོན་ཕན་
ཆད་རང་རེ་མ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་ཚུལ་དེས་འཁོར་བ་ནས་རྟ་རྩེ་ཙམ་ཡང་
འབྲེན་མ་རུས་པར་མོ་རང་མ་ཀུན་རྒྱུས་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་དུ་འབྱུངས་པ་
ལས་ཚུལ་དེས་ལན་ལ། དེས་ན་དེ་སྟོན་༼༤༡༽ཕན་ཆད་རང་རེ་བྱ་རྒྱུ་ཀྱིས་
མ་ཀུན་ལ་མཛོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དྲིན་ལན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་གང་ཡང་མ་ལོན་ལ། དེ་མ་ལོན་ན་གནས་སྐབས་སྟོན་
ཞིའི་བདེ་བ་ཉི་ཆེ་བ་རེས་དྲིན་ལན་གཞན་ཡང་མ་ཀུན་རེ་བྱུང་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ལས་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་གཏིང་
སྒྲེམ་པར་མི་རུས་ལ། འདི་གཏིང་སྒྲེམ་པར་མ་རུས་ན་མ་ཀུན་མཐའ་མེད་ཀྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་རང་ཐོག་ཏུ་ལྷུང་བས་རང་ཉམས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་འདི་བཟོད་ཐབས་
མེད་པའི་ཁྱོད་བ་ཞིག་སྦྱོས་པ་ན་དེའི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་མ་

ཀྱན་མཐའ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་འགོད་པར་མི་བྱ་བའི་སྒྲགས་མི་རྟེན་པའི་
སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། རོ་བོས།
རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་
ནམས། །ཀྱན་ནས་ཡང་དག་ཟད་པར་འདོད། །སྒྲིས་བྱ་དེ་ནི་མཆོག་ཅེས་
བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་དེས་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་དོ་བོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་བབྱང་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཀྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་༼༤༩༽བསམ་པས་སྒྲོ་སྒྲེ་བའི་མ་ཀྱན་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཡ་གི་སྤྱིད་ཅེ་ནས་མ་གི་མནར་མེད་གྱི་དཔྱལ་བའི་བར་
དུ་སྒྲེ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་ལས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་གསུང་
རབ་ལ་ལ་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་
གོལ་ཞིང་། ལ་ལ་ནི་གནས་དེ་ཉིད་ཐར་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་དག་གིས་རྒྱུད་
དགྱིས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་གནས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དྲན་ཤེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་
ཡིན་ལ། དེར་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་བ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་རྣམས་
འདོད་ཡོན་ལ་ཡིངས་ནས་འདོད་པའི་ལྟ་ཆེ་རིང་པོ་བ་སོགས་མདོར་ན་མི་ཁོམ་
པའི་གནས་སུ་སྒྲིས་ནས་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོའི་ལས་ཀྱིས་ངན་སོང་སོགས་ལས་ཐར་
བའི་དུས་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གྱི་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་
ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཉམས་ནས་རང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཆགས་

སྤང་གི་ལས་ཀྱིས་སྤྲེལ་ཡང་མཁར་མེད་པའི་དཔུལ་བ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་
ལས་སྟོབས་ལྡན་པ་སོག་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་རིམ་
བཟང་དུ་སོང་ཞིང་སྤྲེལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་རེ་བཅའ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་
། འདོད་པའི་ལྷ་མི་བདེ་བ་ཅུང་བདེ་ཙམ་༼༤༩༽ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་
འདིར་ཡང་སྟོན་རང་རེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ངན་བསགས་པའི་དབང་ངམ་
བདག་པོའི་འབྲས་བུ་མྱ་རོལ་ཏུ་རང་རེ་འཁོར་བ་ངན་སོང་ནས་གཏན་མི་ཐར་
བར་སྦྱོར་བའི་གྲོགས་བདུད་སྟེག་ཅན་མཐུ་ལྡན་ནག་པོའི་རྩ་ལག་གཞལ་དུ་མེད་
པ་དང་བཅས་པས་རང་རེ་སྟུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐབས་དུ་མའི་སྟོ་
ནས་ཐར་མེད་ཀྱི་རབ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོད་པུལ་རྣམས་དཔུལ་
ཆོ་འབྱོལ་དུས་མེད་པར་བསྐྱེད་མེ་བས་ཆོ་བས་བསྟེག་པ་དང་། གྲང་དཔུལ་
རྣམས་གངས་གསེང་ལ་སོགས་པར་ཤ་རུས་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེར་འཐོར་བ་གྲངས་
མེད་པ་སོགས་དང་། ཉེ་འཁོར་རྣམས་མེ་མུར་དང་རོ་མུགས་དང་མི་གཙང་བའི་
འདམ་དང་སྦྱ་གྱི་བརྟེན་པའི་ཐང་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆོལ་ཤ་མ་ལའི་
སྤོང་པོ་སོགས་ལྷགས་ཀྱི་ཆོར་མ་ཅན་དང་རྩུ་བོ་རབ་མེད་དང་། འགྱུར་བྱེད་
ཟངས་ཞུན་ཁོལ་མ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཡི་དྲགས་ཕྱིའི་སྦྱིབ་
པ་ཅན་རྣམས་བཟའ་བརྟུང་ཅུང་བད་ཀྱང་མི་མཐོང་། བད་གི་སྦྱིབ་པ་ཅན་རྣམས་
ནི་ལྟོ་བ་རི་རྒྱལ་ཁ་ཁབ་མིག་ཙམ་དུ་གྱུར་ནས་བཟའ་བརྟུང་འགོ་ས་མེད།

༼༥༠༽གཉིས་སྐྱབ་ཅན་རྣམས་ནི་བཟའ་བཏུང་སོང་ཡང་ཁ་དང་ལུས་ལ་མེ་
འབར། དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ལ་གཅིག་བྲག་སོང་གཅོད་བཀོལ་སྤྱད་
སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་གདུང་བ་བཟོད་ཐབས་མེད་
ཀྱང་དེ་ལས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་པའི་བྱ་ཐབས་ཟད་པས་མཛར། མདོར་ན་ངན་
སོང་གསུམ་དུ་པ་ཡུལ་ལྟར་བསྣད། མཐོ་རིས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེང་གཉའ་ཤིང་
བྱ་གར་མགྱིན་ཚུད་དཔའི་སྤྱིད་མཐའ་བཀག་པར་ལན་རེ་སྤྱོད་དུས་ངན་སོང་ན་
བསྐལ་བ་ད་བཀག་མེད་དུ་སྤྲིག་བསགས་པ་ལས་སྤྱད་ཅིག་རེར་སྤྲིག་སྟོབས་ཆེ་
བའི་སྤྲིག་བསགས་ནས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འགྲམ་རྩོུད་པ་སྟེ། འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་དེ་ཞིག་ཀྱང་འཛིག་ཏེན་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔྱལ་བ་སྟོངས་མི་སྤྱིད་པས་
དེར་འགོ་ཞིང་དུས་གཞལ་དུ་མེད་པར་སྤྱག་བསྐལ་སངས་དུས་མེད་པ་ཨ་ཙ་མ་
སྟུམ་ཏེ། ཆ་བས་གདུངས་ཆེ་བསིལ་བྱེད་དྲིན་ཅན་མ། །དཔྱལ་མེད་བཟོད་
དགས་ཡུན་རིངས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། །ལུས་ཀྱི་དོད་ཀྱིས་བདག་ལུས་སྤྱངས་པའི་
མ། །གང་བས་ག་རུས་འཐོར་བའི་མནར་ཚུལ་ལ། །ཡང་ཡང་རུ་ཞོ་སྟོད་བྱེད་མ་
རྣམས་གྱིས། །ལོ་བརྒྱར་༼༥༡༽བས་སྐྱུ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོས། །གཅིག་ཕུར་
མགོན་མེད་ལུས་འཚོ་སྐྱབ་པའི་མ། །གཅིག་ལ་གཅིག་བྲག་སོང་གཅོད་སྤྱག་བསྐལ་
དང་། །དག་ལེགས་སྟོན་པའི་བཤེས་གྱུར་དྲིན་ཅན་མ། །བདུད་ཀྱི་དབང་གྱུར་
སྤྲིག་པའི་སྟོབས་ཅན་གྱུར། །འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་དེགས་པའི་

མ། །རྟག་འཛིན་དམ་པོས་ཡིད་བརྟན་ངང་ཉིད་དུ། །ངན་སོང་ལ་སོགས་སྤྲུག་
བསྐྱེད་བཟོད་མེད་ཀྱི། །འདམ་ནས་ཐོན་དུས་མེད་པར་འབྱམས་ཚུལ་ལ། །སྤྱིང་
ནས་བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་མི་འདུག་པས། །སྐབས་མེད་མ་ཀླན་འདི་ཡི་ཆེད་ཉིད་
ལས། །བསམ་རྒྱ་མེད་པའི་གོ་ཆ་སྐྱེ་བ་དང་། །དེ་དོན་མ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་
ཡི། །སློ་དང་ལུས་པ་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཞིག །བདག་སོགས་སེམས་ཅན་རྒྱད་
ལ་ནམ་སྐྱེ་ཨང་། །ཞེས་བསམ་སྒོམ་དག་ཏུ་བྱའོ། ། །དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཀླན་ནམས་
ཀྱི་དོན་སེམས་ཐོག་ཏུ་བབ་ནས་དེའི་ཆེད་ཀྱི་དགོ་ཅུ་ལས་ཆེ་བའི་དགོ་བ་མེད་དེ།
བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་གཞོད་པ་མཐའ་དག་ལས་བསྐྱོད་ག །བདེ་བ་མཐའ་དག་
སྐྱབ་པའི་བྱང་ཆེན་ཀྱི་དགོ་བ་ལས་སྤྲུག་པའི་དགོ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་
བྱང་ཆེན་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ན་། (༥༡) །བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་སྤོན་དུ་འགོ་བས་ཀྱུན་
རྫོབ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱིད་མེད་ཀྱི་བྱས་ལུས་པར་ལས།
བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཞི་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། །སྤྱིད་མེད་ཀྱི་བྱ་འཛིག་རྟོན་ཀྱི་ཁམས་གསྐྱའི་གྲུང་པའི་བྱེ་མ་
སྤྱིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་རི་སྟོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་
ཀླུ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་ལྷན་པ་བས། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བཟུང་བ་ཆེས་མང་སྟེ། །དཔེ་དང་

རྒྱུའི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །འདི་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་
པོའོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་
དང་ལྡན་པ་བས། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷག་པའི་
བསམ་པས་ཞུགས་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གོ་ལ་བར་བརྩོན་པ་གཡོ་བཅིང་
པ་སྐྱ་མེད་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱོས་པའི་དབེ་དང་རྒྱ་
ཡི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །ཞེས་པ་གཉིས་པའོ། །ནམ་མཁས་བྱབ་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་གང་བར་བྱས་ནས་མི་
ལ་སྦྱོན་པ་༼༥༩༽བྱིན་པ་བས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལྷག་པ་བསམ་པ་སྐྱ་གསུམ་ཚོགས་པ་གཡོ་མེད་པ་སྐྱ་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དགོ་ལ་བར་བརྩོན་པ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་
པའི་བསོད་ནམས་སྣ་མ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་
གོམས་པ་བདུན་ལ་གནས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཆེས་
མང་སྟེ། སྣ་མས་རྒྱུའི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །འདི་ནི་གསུམ་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའོར་
ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་དགེ་བསྟན་ནག་པོ་
མཆོག་དང་། སྤྱི་རིའི་བྱའི་གེས་རབ་དང་ཡེ་གེས་དང་བསོད་ནམས་གྱི་ཡུང་པོ་
དང་ལྡན་པ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པར་བྱུང་ནས་བསྐླལ་པ་ལྷ་བརྒྱ་

ལོན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་དབེ་དང་རྒྱུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །འདི་ནི་
བཞི་པ་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་
ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྣང་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
། འཇུག་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་༼༡༩༽སེམས་ལས། དེའི་དང་པོའི་ཆོག་ལའང་སྟོར་བ་
ལ། སྤྲ་མ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་
ཁྱད་པར་ཅན་བསགས་པ་དང་། རྒྱའི་ཀུན་སྟོང་བྱམས་པ་དང་སྣང་རྗེ་སྟོན་པ་
དང་། རྒྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྤྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་
རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་དང་ཞིང་དང་རྒྱུན་དུ་མཉམ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ན་དེ་ཉིད་སྤྱལ་
པའི་སྤྱུ་ཡང་ཡིན་སྲིད་ཅིང་། གཅིག་ཏུ་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་བསྐྱེས་ནས་སྤྲ་མ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པས་
ན། སྟོན་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་དད་པ་ཆེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་
གྱུར་པའམ། རྒྱང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་བསྟེན་བསྐྱར་བར་བྱེད། །ཆོགས་གཉིས་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ནི་སྤྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བསྐྱེན་འདིར་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པར་བསགས་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། སྤྲ་མ་དང་
དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བསྐྱར་བ་སོགས་ཅི་རུས་སུ་

བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ལས་དང་པོ་བས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ།
རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་མོས་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ནི་ཕ་བའི་མ་
སྐྱ་ཀྱེན་དུ་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅིག་ཅུང་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱའོ། །འདིར་དགའ་
བ་དང་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱང་། །ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱབས་འགོ་བྱད་པར་
ཅན་ནི་སྐྱབས་གནས་བྱད་པར་ཅན་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་གྱི་སངས་
རྒྱལ། རི་ལྟ་རི་སྙེད་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་
སློབ་མི་སློབ་འཕགས་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འགོག་ལམ། རི་ལྟ་རི་སྙེད་ཀྱི་ཚོས་
ཉིད་རིག་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱད་པར་
ནི། འགོ་བ་མགོན་མེད་སྐྱབས་མེད་མཐའ་དག་གིས་སྐྱབས་གནས་སུ་བདག་
ཉིད་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་སྙིང་རྩེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ་སྟེ། འདི་ནི་
དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ནི་དེ་ཡང་སྙིང་རྩེ་ལས་རིག་བྱ། ཞེས་
སོ། །དུས་ནི་རི་སྙེད་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐུག་པ་དེ་སྙིད་དུ་སྟེ། རོན་དུ་ནམ་
མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་ཅིང་སྐྱབས་མེད་པ་ནམས་
ཀྱི་སྐྱབས་གནས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་སྐྱ་ན་མེད་
པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའོ། །དེ་ཡང་རི་སྙེད་དུ། སྐྱ་མ་དོ་
རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་

འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྒྲིབ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
༼༥༩༽ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་ཆ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་། རྟོགས་
བཅུའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་
བར་ཏེ། མཐར་ཐབས་ལེགས་བྱའོ། །དེས་ནི་སྒྲ་མ་དང་སྟོབ་མས་རིམ་བཞིན་
བརྗོད་པ་ནི་སྐྱབས་འགོ་བྱད་པར་ཅན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་བཞི་སྟོན་དུ་སོང་
བས། མེ་ཏོག་དམ་པ་ཐེང་བ་དམ་པ་དང་། སིལ་སྟན་རྣམས་དང་བྱུག་པ་
གདུགས་མཆོག་དང་། མར་མེ་མཆོག་དང་བདུག་སྟོས་དམ་པ་ཡིས། ཀླུ་བ་
དེ་དག་ལ་ཡང་མཆོད་པར་བགྱི། ཞ་བཟའ་དམ་པ་རྣམས་དང་བྱི་མཆོག་དང་
། རྩེ་མ་ཕུར་མ་རི་རབ་མཉམ་པ་དང་། བཀོད་པའི་བྱད་པར་འཕགས་པའི་
མཆོག་ཀྱན་གྱིས། ཀླུ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཆོད་པར་བགྱི། མཆོད་པ་གང་
རྣམས་སྒྲ་མེད་རྒྱུ་ཆེ་བ། དེ་དག་ཀླུ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མོས། བཟང་པོ་
སྟོད་ལ་དད་པའི་སྟོབས་དག་གིས། ཀླུ་བ་ཀྱན་ལ་༼༥༩༽ཐུག་འཆལ་མཆོད་
པར་བགྱི། ཞེས་པས་མཆོད་ཅིང་ཐུག་བྱས་ལ། ཡང་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་
སྐྱར་ཞིང་གུས་པས་འདུག་ལ། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། རི་ལྟར་སྟོན་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་དང་པོ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཡང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིན་པས་རྗེས་སུ་བབྱང་དུ་
གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་དུ་གདབ། དངོས་གཞི་ཆོག་ཅི། སྤྲོ་མའི་
རྗེས་སུ་ལན་གསུམ་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། སྤྲོ་མ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
དགོངས་སུ་གསོལ། སྤྲོ་བ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་
ཞེས་བགྱི་བ་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་གཞན་དག་ཏུ་སྤྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བགྱིས་
པ་དང་། བགྱིད་དུ་བརྩལ་བ་དང་། བགྱིས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགེ་
༼༥༽བའི་རྩ་བ་འདི། རི་ལྟར་སྤོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྱི་བས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་

ནམས་གོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་ནམས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་། ཡོངས་སུ་
མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ནམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའོ། །སྒོན་པའི་འཇུག་གི་ཆོག་ནི་
ལྷུང་བས་མི་གོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱའི་གཞི་བསྐྱེས་ཏེ་བརྗོད་པ་དང་
། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་སྒོན་ལམ་དུ་བཏབ་ནས་དགའ་བ་རྒྱས་
པར་སྒོམ་པ་སྟེ། དེར་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་སུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་
ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་ད་ལྟར་
ཏོ། །ཞེས་དང་། འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་མཆོག་ཀྱང་འདི་
ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བ་ཡི། །སྒྲོན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་
ནོ། །བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཅེས་ཀྱི་སྤྲོས་གས་
གྱིས་དགོ་བ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྒོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་མི་ཉམས་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་རྩོམ་པོ་ཨ་ཏི་གས་བསྐྱེད་བྱ་ནམ་པ་ལྟར་
བསྐྱེས་ནས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྒོས་མི་སྒོར་བ་ལ་བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་སྐྱུང་བ་ལ། ཆོགས་གཉིས་བསལ་བ་དང་། འགལ་རྒྱུན་ནག་པོའི་ཆོས་
བཞི་སྒོར་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་
ལྷུང་བ་དང་པོ་བྱུང་ནས་འགྱོད་པ་མ་སྐྱེས་པར་བྱན་ཆོད་ལས་འདས་ན་རྩ་བ་ནས་
འཆོར་ལ། གཞན་ནམས་ནི་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་

བཤོ། །གཉིས་པ་ནི་བསམ་པས་སྒྱུང་བ་དང་། དམ་བཅའ་བས་སྒྱུང་
བཤོ། །གསུམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་རྒྱད་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་
དང་། ལྷ་མའི་མན་ངག་ཐོས་ཤིང་མཐོང་བ་རྣམས་ཡང་ཡང་དུ་དྲན་པར་བྱ་
བཤོ། །བཞི་པ་ནི་སྒོ་མཐའ་དག་ནས་གཞུང་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབད་
བཤོ། །ལྷ་པ་ནི་སྒོ་མཐའ་དག་ནས་ཆོས་བཞི་སྟོང་ཞིང་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་
མཆོད་པར་འོས་པ་བསྐྱེ་བ་སྤངས་ནས། ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྩུན་
༼༤༽གྱི་ཆོག་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་
བསྐྱེད་པ་སྤངས་ནས། གཞན་དག་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
འབའ་ཞིག་ལ་འགོད་ཀྱི། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་ཆོགས་སུ་བཅུད་པ་སྤངས་ནས། དེ་
དག་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་བྱོགས་བཅུར་ཡོན་ཏན་བསྟགས་པ་
སྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྐྱེའི་སྟོད་པ་སྤངས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་
ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་གནས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སྟོན་པ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་སྟོམ་པ་དེ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རི་སྐམ་པོ་བས་
བསྟན་བཅོས་ཐར་རྒྱན་ལས། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སྤྱར་སྤངས་པས་
སོར་རྒྱད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ན། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་
དཔུལ་རྒྱ་ཆོས་རྫོང་པའི་སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཆོ་གར། བླ་པོའི་ཆོས་བཞི་དང་

། སེམས་ཅན་སྒོས་སྒོར་བྱུང་ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དྲུག་ཆ་ལས་འདས་ན་སེམས་
བསྐྱོད་གཏོང་བས། བཤགས་སྒོམ་བྱས་ལ་སྤྲར་ཡང་སྤང་། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་ནང་དུ་
གཉིན་པོ་སྒྲིས་ན་བཤགས་དུས་༼༢༽ ༼ཐུ་ཕྱི་འདྲ་ཞིང་བཤགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མ་རྟེན་ན་སོ་ཐར་གྱི་དགོ་བསྟེན་ཡན་ཆད་གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷུང་
བ་འདི་བྱུང་སྟེ་ཞེས་དངོས་པོ་བརྗོད་ནས་བཤགས་པ་བྱ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ངེས་
པར་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མན་ངག་འབྱུལ་བ་མེད་པ་
རྒྱུ་མར་ཡོད་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དྲུག་ཆ་ལས། འདས་མ་འདས་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་
སྟུམ་ན། མདོ་ལས། ཉེ་བ་འཁོར་ཇི་ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཙོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཙོས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཞེན། ཉེ་བ་
འཁོར་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ནི་སྤྱི་
དྲོའི་ཆེ་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་གྱུང་ཆོགས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་དང་མ་བུལ་བས་གནས་པར་བྱེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་མེད་དོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གྱུང་ཆོགས་ལ་བྱུང་ན་ཕྱི་དྲོ་དང་། ༼༢༽ ༼ཕྱི་དྲོ་ལ་བྱུང་ན་སྔོན་ལ་དང་།

སྔོན་ལ་བྱུང་ན་ནམ་གུང་དང་། ནམ་གུང་ལ་བྱུང་ན་ཐོ་རངས་དང་། ཐོ་རངས་
 བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་ན་ཚུལ་བྲིམས་མཐའ་མེད་དེ། ཉེ་བ་ལཁོར་དེ་
 ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ནམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བཙུགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འགྲོད་པའི་ཀྱན་ནས་ལྡང་བས་ཉ་ཅང་ཡིད་ལ་བཅགས་པར་ཡང་མི་
 བྱེད། ཉེ་བ་ལཁོར་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉེས་པ་བྱུང་ན་
 ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཉམས་པ་དང་
 ཡོངས་སུ་གཏྲགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱེད། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་མགོ་དང་གོས་ལ་མེ་འབར་
 བ་ལྟ་བུར་ལོག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
 ལྟག་པའི་བསམ་པས་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ནི་བཙུགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་དག་བཙུག་ཅུམ་ལས་དོན་དུ་མི་གཉེར་
 ཞིང་། དེ་མི་གཉེར་ན་མི་དག་པའི་ལས་ཀྱི་པམ་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཉེས་པ་དེ་
 ལས་ལྡང་བའི་བཤགས་ཐབས་ཐེག་ཏེ། པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་བྱུང་ཆུབ་མེད་
 པས་རན་སོང་ལ་སོགས་པར་ལྡང་བས་ལྡང་བ་དེ་ལ་ཕྱིར་བཙུགས་ཐབས་མེད་པ་
 ཡིན་ལ། བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་སྤང་བ་ལས་སྐྱབ་

གཉིས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་པམ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྗུང་དེ་དག་
ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་སྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་པའང་ཡོད་ཅིང་།
གལ་སྲིད་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བཅས་རང་གི་མི་དགེ་བའི་
ལྗུང་བ་བྱང་ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དགེ་ཚོགས་བསལས་ཚུལ་
ཡོད་པས་ལྗུང་བ་དེས་ངན་འགྲོ་སོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སྐྱར་ལམ་སྐྱབ་ཏུ་མི་
དབང་བའི་ཉེས་པ་སོགས་ཕྱིར་བཅོས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཅོང་ག་པ་ཆེན་
པོས། མདོ་འདིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་དང་འགལ་
བའི་པམ་པ་བྱང་བའི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་དུ་འཆད་པ་དང་། བོ་དོང་
པས། ལྗུང་བས་བྱང་སྒྲིམ་ཉམས་པ་ཅོམ་ལས་གཏོང་བར་མ་གྱུར་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ཡིན་ལ། གཏོང་ན་ནི་ཐུན་ཁོངས་དེར་བཤགས་པས་མི་
འདག་པར་འདོད་པ་སྟེ་འདི་འབྲའི་རིས་སུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་དབང་གི་མཐུ་ལས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ལུགས་དང་
བོ་དེ་༼༤༽ ལྟར་ན་དང་སང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲིམ་
པའི་རྩ་ལྗུང་ལས་ཕྱིར་བཅོས་དེ་ལྟས་དོན་གྲུབ་པར་འཛོག་ན། རྟོགས་འདིར་སྐྱེ་
བོ་པལ་མོ་ཆེ་བྱང་སྒྲིམ་ལེན་པ་དང་རྒྱུད་ལྡན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་ཤ་རྟག་དུ་སྐྱང་བ་དེ་
དག་པམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཉོན་མཚན་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྱུད་པར་སྐྱང་བ་དེ་

དག་ཕུན་ཁོངས་དེར་བཤགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཙོས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་བཙོས་ལས་སྐྱ་བ་མེད་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བའི་
གཟུགས་བརྟན་ཙམ་གྱི་བརྟན་པ་འདི་ཡང་ནམ་མཁའ་དུད་རིས་ལྟར་ཡལ་བའི་
རྒྱུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཉི་བས་ཅི་སྟེ་འཐད་ལུགས་གཉིས་པའང་ཆེས་བཟང་བ་
མིན་ཏེ། སྒྲོན་སེམས་མ་བཏང་ཡང་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་བྱང་སྣོམ་སྤུལ་
བས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྣོམ་པ་གཏོང་བའང་ཕུན་ཆོད་ལས་མ་འདས་ན་
བཤགས་སུ་བརྟུབ་པར་ངོ་བོའི་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོན་འཇུག་གི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བཙོས་ཀྱི་ཕུན་ཆོད་
ལས་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཉིན་མཚན་ཆ་དྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རེ་རེ་
ལས་མ་འདས་ན་ཕྱིར་བཙོས་སུ་ཡོད་ཅིང་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་སྐྱེ་ནས་རེ་
རེའི་དང་དབུས་མཐའ་མའི་གོང་དུ་བཤགས་ཀྱིས་༼༥༽པ་ལ་གང་ཟག་མཆོག་
འབྲིང་དམན་དུ་འཛོག་དགོས་སོ་ཞེས་ངོ་བོའི་མན་ངག་ལས་གསལ་བར་
གསུངས་ཏེ། ལམ་སྒྲོན་རང་འགྲེལ་ལས། ཕུན་ཆོགས་དྲག་པོ་དུམ་བུ་བཙོ་
བརྒྱད་འགྱུར། སྤྱི་དྲེ་ཕུན་ལ་དུམ་བུ་བཙོ་བརྒྱད་འགྱུར། དུམ་བུ་དང་པོ་དུམ་
བུ་བར་མ་དང་། ཉིས་པ་བྱང་བ་དུམ་བུ་ཐ་མ་དེར། བྱང་རྒྱབ་སེམས་བསྐྱེད་
བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཉམས། བྱི་མ་ལྷ་ལའང་དེ་བཞིན་བསྐྱེ་བར་བྱ། དུམ་
བུ་དང་པོ་ལེགས་པར་གསོ་བྱེད་པ། སྐྱེས་བུ་རབ་ཡིན་འབྲིང་ནི་གཉིས་

པའོ། །དུམ་ཁུ་ཐ་མར་གསོ་བ་ཐ་མ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཉམས་འོག་
ཏུ་ཆུད་པ་ན་འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོམ་པ་སྤང་བར་བྱ་
སྟེ། །འདི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་སྟོན་སེམས་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པ་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། སྟིང་
རྗེས་རང་བས་གཞན་གཅེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་ག་
ལྟར་ན་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟོམ་པ་དང་ལྟན་དགོས་པ་ལ།
སྐབས་འདིར། རྗེ་བཙུན་ལ་ཡག་པ་བྱང་ཆུབ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུགས། འོན་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་
གནས་པ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རོ་བོ་འགལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བསམ་པ་
གནས་གྱུར་པས་སྟོམ་པ་༼༥༽གནས་གྱུར་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་
སོ་ཐར་པའི་མིང་ཡང་འཕོས་པས་ན་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས། དེར་
སང་དྲགས་པོ་བ་ལལ་གྱིས་རྗེ་སྐམ་པོ་བ་སྟོམ་གསུམ་གནས་གྱུར་ཡེ་མི་བཞེད་དོ་
ཞེས་སྒྲ་བའང་མི་རིགས་པར་གྲུབ་པོ། །རྒྱ་དེ་ལྟར་ཆང་བས་སྟོམ་པ་འོད་པའི་ཆོ་
ག་ལ་སྟོན་འགོ། དངོས་གཞི། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ལ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་།
སྐབས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཆོགས་བསག་པ་དང་། འདུན་པ་བརྟགས་གིང་བར་
ཆད་འདྲི་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲོ་མ་བཞུགས་ན་དེ་ཉིད་དམ། དགོན་
མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་དུང་དུ། ཀླུ་བ་སྤྲས་བཅས་དམིགས་ཏེ་བསམ་མོ་
བཙུགས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྤང་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་གེས་ཀྱིས་

རྗེས་བསྐྱོས་སུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བདག་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བགོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། སྐྱབས་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ།
གཉིས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྐུ་མོང་མིན་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་དང་
ལམ་དང་ལམ་གྱི་གོགས་ལྷ་སྒྲུལ་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་བྱང་ཅན་ལན་
གསུམ་དུ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དངོས་སུ་འབྱོར་ན་ཡོད་དགུ་ལུལ་ལ། མེད་ན་
སྟོས་སྐྱལ་བ་དང་བབྱང་༽༡༽པའི་མཆོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་བཅས་
ཏི་ཆོག་དོན་རྣམས་ཡིད་དང་འདྲེ་ངེས་ཤེས་པའི་ཕྱི་གཅིག་པས་ཡན་ལག་བདུན་
པ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཉོན་ཅིག་ །བྱོད་
འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་
གྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་
མ་འདས་པ་རྣམས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་བྱོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་དང་ཡི་དམ་བརྟན་
པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འགྲན་པའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་གྱི་ལེན་དུ་
བརྟུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། མ་ལགས་སོ་ཞེས་ཁས་སྐྱབས། མིང་
འདི་ཞེས་བྱ་བ་བྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་ལམ་
བཏབ་བམ་ཞེས་འདྲི་ཞིང་ལན་བཏབ་པོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི་སྟོབ་

མས་སྒྲིམ་པ་ངེས་པར་ལེན་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས།
རིགས་ཀྱི་བྱ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་བདག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིང་འདི་
ཞེས་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
གཞི་གང་དག་དང་ཚུལ་བྲིམས་གང་དག་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་ཚུལ་བྲིམས་༼༤༩༽གང་
དག་དང་། ད་ལྟར་ཁྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ན་ད་ལྟར་བྱང་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
སྲ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གང་དག་ལ་འདས་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་གྱུར་པ་དང་། མ་བྱོན་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་
ལྟར་སློབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཐམས་ཅད་དེ། སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་
། དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་ཅོད་དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་ལ། སློབ་མས་འཆོལ་ལགས་ཞེས་
ཁས་སྦངས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་སྐྱེས་སོ་སྐྱེས་དུ་དགའ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སློ་
སྦྱོང་བ་དང་བཅས་ཏེ་བྱའོ། །མཇུག་ཚལ་ལ། བདག་དགའ་བ་སྒྲིམ་པ་དང་།
གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །མི་ཡི་སྤྲོད་པ་ལགས་
པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་སུ་ད་ལྟར་
ཏོ། །དེ་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་རྩོམ་
སྟེ། །སྦྱོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་
བྱ། །ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད། །༡༧།གཉིས་པ་ནི། བདག་གི་དེ་རིང་སྦྱོབ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱན་སྦྲར་འགོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །ཁར་དུ་བདེ་ལ་
འགོན་དུ་བོས་ཟིན་ཀྱི། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་ལན་
གཅིག་བརྗོད། །གསུམ་པ་ནི། །སྦྱོབ་མས་ཡོན་དབུལ་ཞིང་། །སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས།
བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དགེ་བ་
བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
ཚུལ་འདི་ལ། །གངས་ཅན་གྱི་བསྐྱབས་སྦྱོགས་པ་སྤྲ་རབས་ཁ་ཅིག་སྦྱོན་པ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ཙམ་ལས་སྦྱོ་བ་དང་
། །འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོ་བཞེན་པས་ཆོ་ག་
ལས་གདོན་མི་ཟ་བར་སྦྱོ་བའི་ཆོ་ག་ཡིན་པས་སྦྱོན་སེམས་ལ་སྦྱོམ་པ་མེད་ཅིང་
འཇུག་སེམས་ལ་སྦྱོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། །རི་རྒྱན་དུ། །འགོ་བར་འདོད་དང་
འགོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞེན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་
ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞེན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་སྦྱོབ་དཔོན་ཤེས་འབྱུང་

གི་འགྲེལ་པར། སྟོན་པ་ནི་སྟོ་སྐྱབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི་སྟོ་སྐྱབ་
པས་ཟེན་པའོ། །ཞེས་༼ཡ༽འབྱུང་བ་དང་། བྱང་སའི་འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་སྟོ་རོལ་གྱི་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
ནི་སྟོན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་
འཇུག་པའོ་ཞེས་བཤད་དོ་ཞེས་སྟུ་ལ། དེའི་འཐད་སྐྱབ་ཏུ་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་
འཛིན་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷགས་འདི་ནི་གིན་ཏུ་འཐད་དེ། སྟོན་པའི་སེམས་ལ་སྟོམ་
པ་མེད་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་མི་འཛིན་པ་དང་འཛིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ལ། འཇུག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མེད་པས་བསྐྱབ་པ་སྟོ་རེ་ཙམ་
དང་དུས་ཉིན་གཅིག་ཙམ་མ་མཐར་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྟལ་པོ་
དང་། དེ་ལས་བསྐྱབ་པའི་གནས་མང་བ་དང་དུས་ཡུན་རིང་བར་འཛིན་པའི་
དབང་འབྱིང་འཇུག་སྟོམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་མཐའ་དག་དུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བར་འཛིན་པའི་དབང་རྣམས་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་དགོས་ཏེ། སྟོན་སྤེའི་
མདོར། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་དག་ལོ་གཅིག་གམ་ཟླ་གསུམ་དུ་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་སེམས་འཛིན་ན་ཞེས་དང་། ཟླ་སྟོན་ལས། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་
གསྐྱའི་བྱེ་སྟེད་དུ། །སངས་རྒྱས་དག་ནི་བྱེ་བ་སྤྲུག་ཁྲིག་ལ། །གཏུགས་དང་བ་
དན་མར་མའི་སྤེང་བ་དང་། །ཟས་དང་སྒོམ་གྱིས་དད་སེམས་མཆོད་༼ཡ༽པ་
བས། །གང་ཞིག་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཛིག་པའི་ཆོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་

བསྟན་པ་འགགས་པ་ན། ཉི་མ་གཅིག་གཅིག་བསྐྱབ་པ་གཅིག་བཟུང་བ། ཉི་
བས་བསོད་ནམས་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱབ་
བཏུས་ལས། བསྐྱབ་པ་འདིའི་ནང་ནས་བསྐྱབ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གྲུབ་པར་
འདོད་པས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། སྟོམ་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་
དང་སྦྱར་ནས་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་ནི་ཆེས་འཐད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འཇུག་སྟོམ་ལ་དབང་པོ་རྫོ་འབྲིང་བར་ཏལ་གསུམ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་སྟོམ་པའི་
བསྐྱབ་བྱའི་གྲངས་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་མང་ཏུང་འདི་ཙམ་དུ་འཛིན་དགོས་སོ་ཞེས་
བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚད་ལྡན་སྐུས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ་སྟོམ་པ་ཐེག་པ་ཆེ་
ཆུང་གང་དང་གང་གི་སྟོམ་པ་ལེན་ཀྱང་ཡན་ལག་དང་དུས་སོགས་ངེས་པ་ལྟ་དང་
བྲལ་བར་སྟོམ་པ་མ་སྒྲངས་ན་སྟོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱིར་དང་། སྟོན་པའི་སེམས་ལ་
བསྐྱབ་པ་མི་འཛིན་ན་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་སྟེད་
ཅིག་སྒྱུང་ཆུལ་དང་བྱིར་བཅོས་བྱེད་ཆུལ་༼ ༡༽ ལ་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ་
ཅོག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། སྟོན་པ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་ན་སྐྱ་པ་རང་ལུགས་ལ་
སྟོན་པ་ལ་སྟོམ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ས་པཎ་གྱིས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཐུན་མོང་མིན་པར་འཆད་པ་ཡང་ནོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྐྱ་པའི་

བསྟན་འཛིན་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་ལ་སྟོམ་པ་ཡོད་ལ་སེམས་ཅམ་
ལུགས་ལ་མེད་པར་བཞེད་པ་ས་སྐྱ་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་སོགས་ནང་འགལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་མཁུན་མཆོ་སྣ་པའི་བསྐྱབ་བཀུས་སྤྱི་དོན་དུ། ཟླ་
སྟོན་དང་སྟོན་སྒྲའི་མདོའི་ལུང་དང་བསྐྱབ་བཀུས་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་གི་སྟོན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལ་སྐྱར་བའི་ཐབས་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དང་། དུས་
རེ་ཞིག་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་ནི་མི་བསམ་མོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་སྟོམ་པ་
རི་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལེན་ན་བར་སྐབས་སུ་རྩ་ལྷུང་སོགས་ཀྱིས་སྟོམ་པ་
གཏོང་བར་འགྱུར་སྟམ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ཆེ་རབས་བརྗེས་ཀྱང་
སྟོམ་པ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀྱང་སྟོམ་པ་རང་འབྱུངས་སུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ། ཀླུ་བ་འབྲི་ཁུང་པ་ཆེན་པོས། །༡༩།གི་བས་
སྟོམ་པ་མི་གཏོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། དེ་གཏོང་ན་བསྐྱབ་
པ་གསུམ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་དུ་
བགོད་ཀྱང་ལམ་ཆར་མི་ཕྱིན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སང་གའི་སྐྱ་ཆེན་
པོ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོམ་པའི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་འདིར། དཔལ་ས་སྐྱ་པརྒྱུ་པ་ལྷོ་ཉས་སྟོན་པའི་སེམས། སྟོན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ། སྟོན་པའི་སྟོམ་པ། འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

པ། འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་འདི་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་
བཞེད་པ་ཡིན་པས་ལེགས་ཞེས་གསུང་བ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་ཚད་ལྡན་
སྐྱ་ཡི་ལུགས་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། སེམས་
བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ལ། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
པར་ཡང་བཤད་པ་ཡོད་ལ། གཉིས་ཀ་དང་སྒྲོམ་པ་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་སྒྲོན་ལས། འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་
པར། ཡང་དག་སྒྲོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོམ་
པ་སྤེལ་འདོད་པས། ཇེ་ཕྱིར་འབད་པས་འདི་ནི་ངེས་ཀྱི་པར་

སྒྲུངས། །ཞེས་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་ཏེ། སྒྲོམ་པ་སྤེལ་འདོད་
ནི་སྒྲོན་པའི་སྒྲོམ་པར་འཛོག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་སྐྱབས་འདིར་སྒྲོམ་
པའི་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་སྒྲོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནས་དེར་འཛོག་པ་
མིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་འཆད་པའི་དོན་ལྟར་བྱེད་པའི་སྐྱབས་མིན་པའི་
ཕྱིར། རོ་ཏ་ངེས་ནི། སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་
སྤེ་གསུམ་པོ་ཐ་དད་ཅིང་ཆོ་གའང་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དེས་མཛད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུང་བའི་ཆོ་གར། མགོན་པོའི་སྐུན་སྲུང་རྫོགས་པ་ཡི། བྱང་
ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །སངས་རྒྱས་
བདེ་ལ་མགོན་དུ་འབོད། །ཅིས་སྒྲོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲོན་དུ་བྱའོ། །དེ་ནས། རི་

ལྷར་སྒྲོན་གྱི་བདེར་གཤེགས་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །དེ་
 དག་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་ལ། །དུས་ཀྱན་དུ་ནི་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་
 དུས་ཀྱན་དུ། །བདག་གིས་དེ་ནི་བསྐྱེད་བར་བགྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོན་
 པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བབྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་གལ་ཏེ་༼༡༽བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་བབྱུང་བ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲོམ་པ་སྒྱུན་
 བོ། །དེ་ལྷར་སྒྲོན་གྱི་བདེར་གཤེགས་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་
 བབྱུང་སྟེ། །དེ་དག་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲོམ་པ་བབྱུང་བགྱི་ཞིང་། །དེ་
 བཞིན་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བགྱི། །ཞེས་ལན་
 གསུམ་བརྗོད་པས་སྒྲོམ་པ་སྒྱུན་པོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོག་
 མར་སྒྱེས་པ་ནི་སྒྲོན་པའོ། །སེམས་དེའི་རྒྱུན་བསྐྱེད་ཞིང་སྟེ་ལ་བ་ནི་འཇུག་
 པའོ། །སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པར་བཞེད་པས་གསུམ་པོ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་
 དེ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བཤེས་གོང་མ་ཁ་ཅིག་གིས།
 སྒྲོན་པ་ནི་བར་མའི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། །འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་
 ཉིད་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་ཀ་དང་། །བྱང་

ལྷན་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཐ་དད་དེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་བྱང་
ལྷན་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་པ་དེ་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་སྒྲོན་དུ་འགོ་
བར་༼༡༥༽གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། ཁྱོད་བྱང་ལྷན་སེམས་དཔའ་
ཡིན་ནམ། བྱང་ལྷན་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བཅའེས་སྒྲིམ་པ་སྐྱེན་པའི་སྒྲོན་དུ་འདྲི་
བར་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་
སྐྱབས་འགོ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ལྷན་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་
སྒྲོན་ལམ་སྒྲོན་དུ་འགོ་བར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་སྒྲོན་ལམ་འདྲི་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ལྷན་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་
དོ་བོ་ཐ་དད་དེ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གྲོགས་དང་གྲོགས་
ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་པར་
ཉི་བྲི་སྒྲིང་བ་ལས་བཤད་པས་སེམས་ཡིན་ལ། བྱང་སྒྲིམ་ནི་སྒྲིང་སེམས་ཡིན་
ཏེ། སྒྲིང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་བྲིམས་པ་དོལ་བྱིན་པར་
བཤད། །ཅེས་པས་སེམས་པ་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇུག་
སེམས་སྒྲིམ་པའི་དོ་བོར་སྐྱེས་པ་མེད་པའང་མིན་ཏེ། སེམས་བྱུང་གི་དོན་ཀྱི་བྱང་
པར་ལ་དམིགས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་འང་རིག་པ་བཞིན་དུ་གཙོ་
སེམས་ཉིད་ཀྱང་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྒྲིམ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
རུང་བ་མི་འགལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་འཇུག་སེམས་དང་འཇུག་༼༡༦༽སྒྲིམ་དོན་

གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པ་དག་ལ་ནི་ཆོག་གཅིག་གིས་འཇུག་པའི་
སེམས་དང་དེའི་སྒྲིམ་པའི་གཙོ་སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་
བར་ཡོད་པ་འང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་སྒྲོན་འཇུག་ཙམ་པོ་བའི་
སེམས་དང་སྒྲོན་འཇུག་སོ་སོར་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་བྱེད་པ་སོགས་ལུང་
གི་ཟིན་སོ་ཆེར་མེད་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་དུ་མ་བྱེད་ན་བཀའ་ལ་རང་བཟོར་
འགྱུར་གྱི་དོགས་སོ། །འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ལེན་ཚུལ་
ཇི་ལྟར་འཐད་སྟུམ་ན། དབུ་མ་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོག་ག་
ལྟར་ན། སྒྲོན་པ་དང་སྒྲིམ་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་དུ་བཏུབ་སྟེ། སྒྲིད་
འཇུག་ལས་ཆོག་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར། རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་དུ་ཡང་རུང་སྟེ། རོ་
བོ་རྗེས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོག་ཡི་གེ་
བཀོད་པ་དེ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་ནི་བ་ལྟ་སོགས་གྱི་ལུགས་ཡིན་པར་ལམ་
སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་སེམས་ཙམ་
ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་ཆོག་ལྟར་ན་ནི་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལས། ༼༥༽བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་སྒྲོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོན་དུ་འགོ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྒྲོན་པ་སེམས་
བསྐྱེད་གྱི་ཆོག་ནི་བྱང་ས་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་རོ་བོ་རྗེས་མཛད་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོག་དེ་སྒྲོན་གྱི་ངོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་དང་དྲགས་བརྒྱད་པ་

དག་གིས་མཛད་པ་ལ། ཆག་ལོས་ས་པའ་ལ་དྲི་བ་བྱས་པའི་དྲིས་ལན་དུ་པའ་
ཆེན་ཤུག་གི་ཨ་རྒྱ་ཡའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མཛད་
པ་བྱང་ས་དང་ཇི་ལྟར་མཐུན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ཨ་རྒྱ་ཡའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་མ་
མཐོང་། ཤུག་གིས་དད་ཅན་གྱི་ངོ་མི་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་བོད་དཔེ་ཁྱིམ་གྲོག་
གསུངས་ནས་བོད་ཀྱི་ལས་ཆོག་ལ་རྒྱ་ཡིག་གིས་མཆན་བཏབ། བོད་ཀྱི་སེམས་
ཅམ་པའི་ཡི་གེ་ལ་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིག་བཤགས་སོགས་བསྐྱར་ནས་མཛད་
གིན་གདའ། ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དག་སྤྲོད་ལ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད། ང་བོད་དུ་
འོང་བས་ཚུད་ཟོས་གསུང་ཁིང་ཁུ་མཐན་ཀྱན་ལ་མི་མཉེས་པ་བཞིན་མཛད་གིན་
གདའ། སེམས་ཅམ་པའི་ཆོག་ལ་སྒྲིག་བཤགས་སོགས་ཡུལ་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་ལ་
བྱེད་ན་བྱང་། ཨ་རྒྱ་ས་དང་མི་མཐུན་པས་མ་དག་པར་མཆི། ཞེས་བཀའ་ལྟགས་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་མ་དག་གོ་ཞེས་སུན་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་
གསུང་བ་དེ་ནི་བཀའ་ལྟགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཁར་རང་གི་མཐན་པོ་ལ་
སྐྱར་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་བཏབ་པར་འགོ་བར་སྤྲང་སྟེ། ས་པའ་གྱིས་བཀའ་ལྟགས་
རྣམས་ཀྱིས་དང་བོར་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་དང་དེ་ལ་སྐྱར་བ་
བཤགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱེད་པར་
མཛད་པ་འདི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཆོག་བསྐྱེས་པར་འགོ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་
ལ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་ཆོག་འཇུག་པའི་སྤྲང་བྱང་སར་མ་བཤད་ཅིང་། དབུ་མའི་

ལྷགས། ཞི་བ་ལྷ་ལྷར་ན་སྒྲོན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ཅིག་ཅར་སྒྲང་བར་བཤད་པས་
 ལྷགས་དེ་གཉིས་ཆོ་ག་ལྷགས་པར་ལྷུང་བས་བྱང་སྒྲོམ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
 དགོངས་པར་སྒྲང་ན་འང་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་
 ལྷགས་སུ་མ་བྱོན་པའི་གསུང་དུ་སྒྲང་སྟེ། བྱང་སར་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཆོ་
 ག་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྩོ་བོ་རྗེས་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་གི་ཆོ་ག་མཛད་པ་དེ་འདིར་
 དེས་པར་སྒྱུར་དགོས་༼༡༽པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་པར་སེམས་ཅོམ་ལྷགས་སུ་བྲགས་
 པའི་བྱང་སྒྲོམ་ལེན་ཆོག་གི་དང་པོར་སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་ལེན་པས་ཆོ་ག་ལྷག་
 བས་ཆོ་ག་ལྷགས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་
 བྱས་ན་ཆོ་ག་ཆད་དེ་ཆོ་ག་ཉམས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་མི་སྐྱེ་བའི་གོགས་ཆེན་
 པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དབུ་སེམས་གྱི་ལྷགས་གཉིས་ཀའི་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་ཆོ་
 གའི་བྱུང་མོང་དུ་དེས་པར་སྒྱུར་དགོས་ཞེས་རྩོ་བོའི་ལམ་སྒྲོན་འབྲེལ་

པར། འཕགས་པ་སྤྱུ་རྒྱུ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། འཕགས་པ་གཏྟ་
དེ་བ་དག་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྒྱུད་པའི་ཚོ་ག་འདི་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་

ཅེང་མཐུན་པས། ཆོ་གའི་ཐབས་ཅུང་ཟད་གཅིག་བདག་གིས་བཞོད་པ་ནི་
 འཕགས་པ་སྤྲུལ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། འཕགས་པ་ཤུད་པ་
 དག་གི་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་
 དངུལ་ཅུ་ཆོས་རྫོང་པའི་སེམས་བརྟེན་རྩོམ་གྱི་ཆོ་གར་སྟོན་པ་སེམས་བརྟེན་གྱི་

སྐྱོར་འདི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ནས་ཇོ་བོའི་བར་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་པའི་
གདམས་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱོན་པ་ཡིན། འདིའི་སྒྲོ་སྦྱང་དང་ཆོ་ག་བསྐབ་བྱ་དང་
བཅས་པ་༼༡༽འདི་གཞུང་གཞན་ན་མི་བཅུགས་པས་འདི་དང་སྐྱབས་འགོ་ཁོ་
ནས་ཀྱང་ཇོ་བོ་བོད་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་པའ་
ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་འདིའི་གནད་ཐུགས་སུ་མ་བྱོན་པ་ཇི་ལྟ་བར་གང་
ཟག་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་སུ་མ་བྱོན་ལོ་སྟུང་པའི་རྒྱལ་ཉ་སྤར་འཛིན་
མཛད་པ་ནི་དམ་པའི་ལས་སུ་ག་ལ་འགོ། འོ་ན་སྟོན་པའི་ཆོ་ག་ལ་ནན་ཏན་འདི་
ཙམ་དུ་དགོས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པ་ཙམ་
སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གས་སྤང་བར་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་བཤད་པ་མ་ཡིན་
ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོན་སེམས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ཆོ་ག་མེད་ཀྱང་སྒྲོ་སྦྱངས་པ་ལས་
ཀྱང་སྐྱེ་ལ། དེ་ཉིད་བརྟན་པ་དང་འཕེལ་བའི་བྱིར་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ཆོ་ག་ཞེས་པ་དེ་བྱང་ས་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཏད་ནས་
དེའི་བོད་དཔེ་ལ་སྤྲིག་བཤགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་རྒྱལིག་མཆོན་བྱུང་བཏབ་པ་དེ་བྱང་
ས་དང་མི་མཐུན་པའི་མ་དག་པ་ཡིན་ན་མ་དག་བཞིན་དུ་པའ་ཆེན་ཤུག་གྱི་ཉིད་
ཀྱིས་མཛད་ན་པའ་ཆེན་ལ་དེ་ལས་༼༢༽སྐྱོར་འདེབས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ།
གཞན་གྱི་རོ་མི་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་མ་དག་པའི་སྟོན་
འདུག་པར་མཛད་པའི་བྱིར། སྐྱོར་སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་བྱང་སྟོམ་ལེན་པའི་ཆོ་

གར་བཤགས་པ་སོགས་སྒྱུར་བ་ཚོ་ག་མ་དག་པར་འདོད་པའང་མི་བདེན་ཏེ།
བྱང་སར། བྱང་སྒྲོམ་གྱི་སྒྱུར་བའི་ཚོ་ག་ལེན་པོས་གསོལ་བ་གདབ་པ། སྤྱིན་
པོས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ། ལེན་པོས་དགོན་མཚོག་ལ་བྱག་མཚོད་བྱ་བ། སྒྲོམ་པ་ལྷུར་
བར་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ། སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་བསམ་པ། སྤྱིན་
པོས་བར་ཆད་ཀྱི་བ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་སྤྲིག་བཤགས་དང་སྐྱབས་འགོ་བྱད་
པར་ཅན་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་
ཁ་བཀའ་སྟེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོ་ག་ལ་སྤྲིག་བཤགས་སོགས་སྒྱུར་བས་
ཅི་སྟེ་གཞོད། དེས་ན་ཚོས་ཚུལ་འདིར། བྱ་བ་ཚོས་གྱི་སེང་གོ་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་
མཚོ་སྣ་པའི་གསུང་གིས། བྱང་སྒྲོམ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་དེས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་འདོད་གྱི་སྒྲོ་བས་ཅད་འཇུག་པ་བྱང་སེམས་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ནི་གཞུང་གང་ལས་ཚོ་ག་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་དང་། བྱད་པར་ཀྱན་མཁྱེན་
༼༥༩༽མཚོ་སྣ་པས། བཀའ་བྱག་དག་གིས་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་ཚོ་ག་ལ་འཇུག་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཚོ་ག་ཡིན་པར་གྲགས་མོད་ཀྱང་དེ་ནི་བྱང་སྒྲོམ་དང་འཇུག་པ་
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་མ་སྟེད་པར་བད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མིག་ལྟན་གྱི་སྒྲོ་བོ་
ལ་མིག་མེད་གྱི་ལོང་བར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དམ། དབང་
ལྷག་གམ། ཚོས་གྱི་རྗེ་ལ་ཚོས་དེའི་དྲི་མ་ཅམ་ཡང་མ་བྲོ་བར་བད་དོ་ཞེས་པའི་
སྒྱུར་འདེབས་ལས་གཞན་དུ་དགོས་པ་ཅུང་བད་ཀྱང་མེད་དེ། བྱང་སྒྲོམ་ཐོབ་ཕྱིན་

གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་འཇུག་སེམས་ཡིན་ན་དེ་
འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོ་གས་སྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཟླེད་
ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་བྱང་སྒོམ་ཐོབ་ཕྱིན་ཀྱི་བྱང་སྒོམ་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་ན། དེ་བྱང་སྒོམ་ཀྱི་སེམས་
ལས་འཇུག་སེམས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། རུང་ན་འཇུག་སྒོམ་ཀྱི་སེམས་དང་
འཇུག་སེམས་མི་འགལ་བ་བཞིན་འཇུག་ཚོག་དང་བྱང་སྒོམ་ཀྱི་ཚོ་ག་འགལ་བར་
འགྱུར་བའི་གནས་མེད་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་དེ་ལྟ་ན་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་ཚོག་ལ་
དག་སྒྲོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚོ་ག་ཞེས་མིང་མི་འོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དག་སྒྲོང་གི་
སྒོམ་པ་ཐོབ་ཕྱིན་༼༥༩༽ནས་རང་དོན་དུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོམ་སེམས་
ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྒྲོང་གི་སེམས་ལས་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་སེམས་སུ་འཛོག་མི་
རིགས་ཏེ། འཛོག་ན་དག་སྒྲོང་གི་སྒོམ་པ་དང་དག་སྒྲོང་གི་སེམས་གཉིས་མ་ཟླེད་
པར་ཟད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་འང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་སྐྱ་
བོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་གའི་ཡིག་ཆ་གངས་མེད་པར་འཇུག་པ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་དང་འཇུག་སྒོམ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་བྱས་པ་
མཐའ་ཡས་པར་བྱས་སྐྱར་བའི་བྱིར་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཚོ་ག་
གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ན་རྩི་ཏེ་རིས་སྐྱར་བ་ལ་སུས་ཀྱང་སྟོན་པར་རུས་
པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དེང་སང་བོད་ན་གྲགས་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་
ལྷགས་ཐ་དད་པའི་ཚོ་ག་ཡན་ཚུན་འདྲེས་པའི་ཚོ་གས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་

། དེའི་སྒྲོམ་པ་མི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་ས་སྐྱེ་པས་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ནར་བདེན་ནམ་ཞེ་ན།
ཆག་ལོ་ཁྱུ་དཔོན་དང་བཙུམ་རལ་བ་སོགས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དེ་ནི་མི་
བདེན་ཏེ། དབུ་སེམས་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་ཆོ་ག་
ལྷགས་གཉིས་ཀའང་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་ལྷགས་གཉིས་
ཀྱི་ཆོ་ག་འདྲེས་༼༥༽པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་སྐྱེ་བའི་གོགས་མི་བྱེད་པར་
འཆད་དོ། །དེ་ནི་འཇུག་སེམས་དང་དེའི་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྤང་བར་བྱ་
བའི་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཟླ་བའི་ལྷང་
བའི་དབྱེ་བ་དང་། ཉེས་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བམ་སྦྱང་གི་མདོར་
འབྱུང་བ་རྟེ་རི་སྐད་དུ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ། །པས་པས་པ་
ཡི་ལྷང་བར་འདོད། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྲོད་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་པས་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཀླུ་བྲིམས་འཆལ་བའི་དག་སྤྲོད་ལའང་། །རུར་སྒྲིག་འཕྲོག་
དང་རྟེག་པ་དང་། །བརྩོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལ་
འབེབས་པ་དང་། །མཆོམས་མེད་ལྟ་བོ་བྱེད་པ་དང་། །འོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་
དང་། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ཡང་། །ཟླ་བའི་ལྷང་བར་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །སྤྲོ་སྤྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི་བརྟེན་པ་དང་
། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་དང་
། །སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྤྲོད་པ་དང་། །སྤྲོབ་པའི་

ཐེག་པ་ས་ཆགས་ལ་སོགས། སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །པ་རྩ་ལ་
 དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །རང་གི་རྒྱུ་ལོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། རྟེན་པ་
 དང་ནི་བཀྱར་བསྟེ་དང་། ཆོགས་བཅད་རྒྱུ་ཡིས་གཞན་སྟོད་དང་། །བདག་ནི་
 ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས། །ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྐྱ་བ་དང་། །དགེ་སྤྱོད་ཆད་པས་
 གཅོད་འཇུག་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་། སྦྱིན་པ་ལེན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། །ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་
 སྟོད་རྣམས། །ཁོ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
 རྟེ། །སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །མི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་སྟིང་
 པོའི། །མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་
 དང་། །ཞེས་རྒྱལ་པོའི་རྩ་ལྷུང་ལྔ་དང་། སྟོན་པོའི་རྩ་ལྷུང་ལྔ་དང་། །ལས་དང་པོ་
 པའི་རྩ་ལྷུང་བརྒྱད་དེ་རྩ་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ཐབས་མཁས་པའི་མདོ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདོར་བ་རྩ་ལྷུང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ་བཅུ་དགུའོ། །བྱང་ས་
 ལས་གསུངས་པའི་རྩ་ལྷུང་བཞི་ནི་རི་རྒྱད་དུ། །ཉོན་མོངས་དྲག་ལས་བྱུང་བ་
 ཡི། །སྒྲིམ་པ་ཞིག་པར་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་བཞི་པོ་ནི། །པས་པམ་འདྲ་
 བར་དགོངས་པ་ཡིན། །རྟེན་དང་བཀྱར་བསྟེར་ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་
 གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །སྤྱུག་བསྐྱལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྲུམ་
 རྒྱུ་ཆོས་ནོར་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །བློས་

པས་གཞན་ལ་འཚོག་པ་དང་། བེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། །དམ་ཚུལ་
འབྲར་སྤངས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྱུང་བཅུ་
དགུར་གསུངས་པ་དང་། བཞིར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འབྱུང་བར་སྤངས་སྟེ། རྩ་
ལྱུང་བཞི་པོ་ལས་གཞན་རྣམས་བཏགས་པ་བར་བཞེད་པ་དང་། རྩ་ལྱུང་བཞི་པོ་
གཞན་རྣམས་འདུས་པར་བཞེད་པ་དང་། བཞི་པོར་མ་འདུས་པའི་རྩ་ལྱུང་མང་
པོར་བཞེད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་
པོ་སྟོབ་དཔོན་བྱང་རྩལ་བཟང་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རྩ་ལྱུང་བཞིར་གསུངས་
པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་གྱི་ནམ་སྟིང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བཙོ་བརྒྱད་ནི་རྩ་
ལྱུང་བཏགས་པ་བར་འཛིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་
འགྲེལ་བར་ནམ་སྟིང་ནས་གསུངས་པའི་རྩ་ལྱུང་དེ་བྱུང་བས་སྟོམ་པའི་འཛིན་རྒྱ་
མིན་ཀྱང་། སྟོམ་པ་མ་བྲུངས་གོང་གི་དགེ་རྩ་གཙོད་རྒྱར་གསལ་བར་གསུངས་
པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བཏུལ་ཆེན་ཨ་བྱུ་ཀ་རས། ལུགས་གཉིས་
ཀ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བ་མཚན་ཉིད་པར་འབྲུལ་བཅུ་དགུ་པོ་བཞི་པོའི་ཁོངས་
སུ་འདུའོ་ཞེས་དེས་མཛད་པའི་བྱུང་བ་དགོངས་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟའི་བཞེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩ་ལྱུང་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཅིང་བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་དང་བེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོད་པ་མ་

གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསྐྱས་པར་
བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ཕ་ལྷུང་བཙུ་བརྟུད་དུ་གསུངས་
ཏེ། རྒྱར་གྱི་ཕ་ལྷུང་བཙུ་བོ་རྣམས་ལས་སློན་པོའི་ཕ་ལྷུང་དང་པོ་བཞི་ནི་རྒྱལ་
པོའི་ལྷུང་བ་དང་པོ་བཞི་དང་དོན་གཅིག་པས། བཞི་པོ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས་པར་ཕ་
ལྷུང་བཙུ་ལྷ་བཤད་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་དང་སེར་སྒྲ་མི་ཟད་
པས། །སློང་ལ་སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་དང་། །བསྐྱེམས་ཏེ་དགལ་བར་བྱེད་པ་
ནས། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་པར། །བྲོས་པས་སེམས་ཅན་རྟེན་པ་དང་
། །ཉོན་མོངས་པ་དང་གཞན་མཐུན་པས། །ཆོས་ལྷུང་བཙུ་པ་བརྟུན་
པའོ། །ཞེས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་བཙུ་ལྷ་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་བགྲངས་ཏེ་དེ་ལྷུང་ན་
བཙུ་བརྟུད་དོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས་བཤད་པའི་༼༤༽ཕ་ལྷུང་རྣམས་ལས་
བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་དང་ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་ནི་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ་གཞུང་
ལོགས་སུ་མ་སྟོས་ཏེ། བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ནི། ལས་དང་པོ་པའི་ཕ་ལྷུང་ལྷ་
པ་དང་བྱེད་པར་མེད་ཅིང་ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་ནི་རྒྱལ་སློན་གྱི་ཕ་ལྷུང་དམ་ཆོས་སྟོང་
བར་འདུས་པའི་བྱིར་པོ། །དེ་ལ་ནམ་སྟོང་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཕ་ལྷུང་མཚན་ཉིད་
པར་མི་འཐད་གྱི་འཐད་ན་ཕ་ལྷུང་གི་སྟོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་བས་དེའི་བྱིར་
བཙུ་པ་ལ་སྐྱར་ཡང་སྤང་དགོས་པ་ལས་མདོ་དེར་ཉེས་པ་དེ་བྱུང་ན་ནམ་སྟོང་ལ་
བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་པར་བཤད་པས་སོ་སྟོམ་ན། དེ་ནི་རྒྱར་ལྷུང་བས་རྒྱུད་དག་

པར་གྱུར་པ་ན་སྒྲིམ་པ་སྤྱད་ལེན་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མི་གཏོང་བ་མིན་ཏེ།
མདོ་སྤེ་དེར། ཕ་བའི་ལྷུང་བ་དེ་དག་གིས་དགོ་བའི་ཕ་བ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཐལ་བར་སྒྲོག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་གྱུར་གྲུབ་
སྟེ། སྤྱིར་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་སྒྲོག་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲིམ་པའི་དགོ་བ་ཐལ་
བར་མི་བརྒྱག་ཀ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །ལུགས་དེ་གསུམ་
གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པར་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ཙམ་ལུགས་༼༩༠༽ཀྱི་
སྒྲིམ་པ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཕ་ལྷུང་ཡིན་གྱི་ནམ་སྟོང་
གི་མདོ་དང་བསྐྱབ་བརྟམ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཕ་ལྷུང་བརྟགས་པ་བར་འཛོག་
དགོས་ལ་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་ནམ་སྟོང་གི་མདོ་དང་
བསྐྱབ་བརྟམ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཕ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་གྱི། བྱང་ས་ནས་བཤད་པ་དེ་ཕ་
ལྷུང་བརྟགས་པ་བར་འཛོག་དགོས་པར་བཤད་ལ། གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
པ་ཐོབ་ན་ལུགས་པན་ཚུན་དུ་བཤད་པའི་ཕ་ལྷུང་གཉིས་ཀའང་ཕ་ལྷུང་མཚན་
ཉིད་པར་འགྱུར་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་སྒྲིམ་པ་སོ་སོ་བ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཕ་
ལྷུང་དུ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའང་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ ལུགས་
གཉིས་ལས་ཕ་ལྷུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་པོར་སྤྱད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྷུང་
བསྐྱར་དགོས་ཏེ། ལུགས་ཕྱི་མ་སྤྱད་བ་ནི་སྒྲིམ་པ་སྤྱེ་མ་བརྟན་ཅིང་གོང་འཕེལ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་གྱི་དོར་གྱི་དབང་སྒྲོབ་དཔོན་སོ་

སེའི་ལྷགས་ཐ་དད་དུ་བླངས་ཀྱང་རྩ་ལག་གི་དམ་ཚིག་དང་པོའི་དགྱིལ་ཚོག་གི་
 རྣམ་པ་ལེན་པ་ལས་ལྷག་པར་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་
 ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བླངས་པ་ན་རྩ་༼༧༽ལྟར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 ལྷགས་བྱི་མ་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སྤར་བླངས་པའི་བྱང་རྣམ་དེ་བྱིས་བླངས་
 པའི་བྱང་རྣམ་དུ་ངོ་བོ་གནས་ཀྱང་པའི་བྱིར། བྱི་མའི་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱེད་རྣམ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བར་
 སྤར་ངོ་། །འདིར་བྱང་རྣམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བོ་དོར་བྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས།
 བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནམ་སྟིང་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པ་
 རྣམས་སྐྱེད་ལུས་པས་རྩ་ལྟར་བཅུ་དགུར་འཛོག་ལ། བྱང་སེམས་དབང་པོ་འབྲིང་
 བྱི་བྱང་སར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ལུས་པས་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེས་
 ཆགས་པ་སོགས་རྩ་ལྟར་བཅུ་དགུར་འཛོག་ལ། དབང་བརྟལ་བྱི་བསྐྱབ་བརྟུས་
 ལས་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེད་མི་ལུས་པས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་ནི་ཡོངས་དོར་སོགས་ཀྱི་ཆགས་སྤང་མི་བཟད་པའི་ཀྱན་དགྱིས་དྲག་པོ་
 སྟོང་བ་ལ་རྩལ་གང་ཡང་མི་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་འགལ་བ་བྱས་པ་ལ་
 བཤད་སྐྱེད་བྱས་ཀྱང་ཁྱོ་བ་མི་བཟད་པས་མི་བཟོད་པར་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་།
 ཁྱོ་བ་མི་བཟད་པས་དེ་ལ་རྟེན་པ་འཕམ་འཚོག་༼༨༩༽པ་སོགས་དང་། གཏི་ལྷག་
 གིས་གཞན་ལ་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་སེམས་གཏོང་བ་སྟེ་རྩ་

ལྷུང་ལྷུང་འཛིག་པ་ནི་རིགས་པས་ཐོབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྷུང་རིགས་པས་
ཐོབ་ན་རྣམ་གཞག་འདི་ལྷ་བྱ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་
མཁུན་པར་རིགས་པ་ལས་རྣམ་གཞག་དེ་འདྲ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་སྣང་
བ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་དེ་ལྷུང་རིགས་པས་ཐོབ་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་སྣམ་པ་འཛིན་པ་
ན་དབང་རྣོན་ལ་དོན་རྗེ་རྩེ་མོ་ནས་བཤད་པའི་རིགས་ལྷའི་དམ་ཆོག་བཅུ་བཞི་དང་
། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཅུ་བཞི་སྟེ་ཉེར་བརྒྱད་ལས་ཉམས་པས་རྩ་ལྷུང་དང་
། དབང་འབྲིང་ལ་རྩ་ལག་གི་ཉེར་གཉིས་དང་འགལ་བ་རྩ་ལྷུང་དང་། དབང་
བརྟལ་ལ་བྱུང་བར་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལྷ་ལས་ཉམས་པ་རྩ་ལྷུང་དུ་འཛིག་གི་ཞེས་
རྣམ་པར་གཞག་ཀྱང་མི་རིགས་པ་མེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་
དབང་པོ་འབྲིང་བརྟལ་ཀྱི་རྩ་ལྷུང་དུ་བཞག་པའི་ལྷུང་བའི་ནང་དུ་དབང་པོ་རྣོན་
པོ་ལ་གཞག་པའི་རྩ་ལྷུང་རྣམས་འདྲུ་བར་ཆད་ལྷན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་སྤར་
ནས་བཤད་ཀྱི་ཁྱེད་ཐུན་པས་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱང་དཀའ་སྤྱའི་བྱུང་བར་མི་
རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་དེ་ནི་རང་བཟོར་བཏགས་པའོ་ཞེས་ཟེར་བའང་སྣང་
རོ། །བརྗོད་པ་འདི་དང་ཆ་འདྲ་བར་ས་པཎ་གྱིས་ཆག་ལོའི་དྲིས་ལན་དུ། དབྱ་
མ་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཀྱི་རིམ་གྱི་སྟོ་
ཆོད་དང་སྤྱར་ནས་བསྐྱབས་ཆོག་སྟེ། དེ་ལྷུང་བསྐྱབས་པས་དམ་བཅའ་དང་
འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་

ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནམ་སྟིང་གི་མདོར་རྒྱལ་བོ་ལ་འབྱུང་དུ་ཉེ་བ་དང་། སྟོན་
བོ་ལ་འབྱུང་དུ་ཉེ་བ་དང་། འབངས་པ་ལ་བའམ་ལས་དང་བོ་ལ་འབྱུང་དུ་ཉེ་བའི་
རྩ་ལྟར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མི་དགོས་པར་གང་དགའ་དགར་འཛིན་དུ་འཇུག་
པའི་བསྐྱབ་མཚམས་སྟོན་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པའི་གོ་བའང་ས་ལམ་རིམ་འཇུག་གི་སྟོ་སྟོབས་དང་
བརྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འཛིན་པ་
ཁས་ལེན་པ་ཡིན་༼༩༩༽གྱི། ཉེས་སྟོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་དམིགས་
བསལ་བྱེ་ནས་ཁ་ཅིག་ལེན་གྱི་ཁ་ཅིག་མི་ལེན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་
། ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལ་སོ་ཐར་རྟེན་ཅན་དུ་དགོས་པའི་ཆེན་
དགེ་སྟོང་གི་རྟེན་ཅན་དུ་དགོས་པའི་ཆེ་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་བ་བཞི་ལ་སྟོབ་
གང་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་སྟོབ་མི་རྣམས་པ་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་འཛིག་ཆོག་པར་
འབྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་རྟེན་ཅན་དུ་དགོས་པ་དེ་སེམས་
ཅམ་ལུགས་ལ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་ལུགས་ལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེང་སངས་སྐྱུ་པ་
པལ་ཆེ་བ་དབུ་མ་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་རྟེན་དུ་མི་དགོས་ཀྱང་
གནས་པའི་རྟེན་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་དགོས་ཟེར་བར་སྒྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་
ཇི་ལྟར་འོང་རྟོག་ཅིག །ས་པཎ་པས་སྐབས་དེའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཆོགས་བཅད་

དུ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲན། །གསུངས་ཚད་ནད་པ་གཅིག་ཁོ་
ནས། །དུས་གཅིག་དུ་ནི་བཟའ་བྱ་མིན། །དེ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
། །གང་ཟག་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཆར། །ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པའང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདྲུག་
། །ལོ་སྟོམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལས་དང་པོ་པས་སྐྱབ་པར་རུས་མི་རུས་གྱི་གནང་
བཀག་དང་མདོར་ལེན་ཡོད་ན་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱུགས་རྗེ་རུས་
མཐུ་ཅན་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་རྣམས་སུ་སྦྱིར་བཏང་
དམིགས་བསལ་འདི་ལྟར་གྱིས་ཞེས་མི་འདོམས་པའི་གནས་མེད་དེ། སངས་
རྒྱས་རྣམས་རྗེས་འདྲུག་གི་བརྟན་པ་བསྐྱུང་བ་ལས་ཐོན་ལས་གྱི་མཛད་པ་གལ་
ཆེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྟོམ་མོ། །ཡང་བྱང་སེམས་གྱི་ཙུ་ལྟར་སྤྱད་ཚུལ་གྱི་
སྐབས་སུ་ཅོང་ག་པ་ཆེན་པོས་ཨ་རྟ་ཨ་ཀ་རས་བསྐྱབ་བཏུས་ནས་གསུངས་པ་
རྣམས་ཙུ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་བྱང་སར་བཤད་པའི་བཞེ་པོས་བསྐྱས་
པར་འདོད་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་སྣང་སྟེ། འདི་འདྲའི་བསྐྱས་
ཚུལ་ལ་ནི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་པའི་སྦྱིས་མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་
དེ་གཏན་མི་རུང་བ་པལ་མོ་ཆེར་འདུག་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་སྣང་བ། དེར་
སངས་སྡེ་ཆོན་དང་རིས་གྱི་སྤྱད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་གཞི་ལ་མཆོན་ཉིད་གང་
དང་གང་ལྟན་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ནས་དེའི་རིགས་ལྟན་དུ་མཆོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལས་

བསྐྱ་ཚུལ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བཀ་རྒྱུར་དཀར་ཟལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
༼༩༩༽ལ་ནོག་ལྟོག་ཤལ་སོགས་བྱབ་པའི་སྤྱིས་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་སོགས་
མཚན་བྱ་བ་ལང་གི་དབྱེ་བར་སྤྱད་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས་འདི་འདྲ་
གཏན་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལ་བྱག་རྩེ་ཙོང་ག་པ་ལྟ་བུའི་མཁུན་པ་ཅན་གྱིས་
ལེགས་པར་དགོངས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། བྱང་ས་
ལས་ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཙུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། གསུང་དེ་ཉིད་དང་སྒྲུལ་པ་
ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ། རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཆེ་ལོང་དུ་བསྐྱ་ན། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག །བསྐྱ་དངོས་བཞི། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་ཀྱི་དགེ་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཡིན་མོད་ཀྱི་མདོར་བསྐྱ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྦྱོན་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བྱ་བ་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་
འདིར་བརྗོད་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་ཕྱོགས་མཚན་པ་ཙམ་སྟེ། རྒྱས་
པར་ན་རྟོག་༼༩༩༽གི་འབར་བར། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་
བདུན་བརྒྱལ་ཡང་སྤང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་བཞི་བརྒྱད་དང་། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་དང་།
ཕམ་པ་བཅུ་དང་། ལྷུང་བ་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དང་། སློབ་དཔོན་ཁྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཇི་
ལྷུང་བཀོད་པ་ནུམས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ལས་བསྐྱས་
པའི་བསྐྱབ་པའི་གྲངས་ངེས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ནི། ལས་དང་པོ་པ་སློ་གྲོས་དམན་
པ་དག་གི་སྦྱིར་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པའི་
བསྐྱབ་པ་མ་ལུས་པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །འདི་ལྷུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱབ་པ་ལ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ཅིང་གཞུང་འདིའི་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་དུ་མར་གསུངས་པའི་
བསྐྱབ་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷའི་བྱང་སྡེ་མ་དེ་
ཉམས་ན་སྦྱིར་བཅོས་ཇི་ལྷུང་བྱེད་སྟུམ་ན། རྗེ་སྒྲུབ་པོ་པས། འཇུག་པའི་སྡེ་མ་པ་
ཤོར་བ་ལ་ཡང་སློན་པའི་སེམས་ཤོར་བས་འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་༼༢༩༽ནི་སློན་པ་
སོར་ཆུད་པས་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སོར་ཆུད་དོ། །རྒྱ་གཞན་གྱིས་སྡེ་མ་
པ་ཤོར་བ་ནི་སྐྱར་ལེན་དགོས་སོ། །ཕམ་པའི་གནས་ལྷ་བྱ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་
ད་གྱིས་པ་འབྲིང་དང་། ཆུང་དུར་སྦྱད་པ་ནི་བཤགས་པས་ཚོགས་གོ། །དེ་ལྷུང་ཡང་
སྡེ་མ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྡེ་མ་པ་སྐྱར་ཡང་བྱང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་
ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་ནུམས། །ཉོན་མོངས་མི་མོངས་

བདག་སེམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་དང་། རྩེ་བཙུན་བྱང་
ཆུབ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིས་བར་འདོར་བ་དང་། བཀ་པོའི་
ཆོས་བཞི་ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སྟོན་པ་
བཏང་ནས། རང་ཞི་བར་འདོད་པའི་སྟོ་སྐྱེས་ན་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་མཐའ་དག་
ཀྱང་འཆོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུས་དེ་དག་
གིས། སྟོན་པ་སོར་ཆུད་པས་འཇུག་པ་སོར་ཆུད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཉེ་བ་
འཁོར་གྱི་མདོར། སྤྱི་དོའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལྗང་བ་བྱུང་ན་གྲུང་ཆོགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བུལ་བས་ཞེས་པས། ཐུན་ཚོད་ལས་མ་
འདས་པར་བཤགས་ནས་སོར་ཆུད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའོ། །ཀྱི། གཞན་དུ་
ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་ནས་ནི་གཏོང་བས་སྟོན་སེམས་སོར་ཆུད་པས་འཇུག་སྟོམ་
སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲར་འཇུག་སྟོམ་ཉམས་པ་བཤགས་པས། བཤགས་
ནས་དག་པ་ན་སྒྲར་ཡང་ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། ཀྱན་མཁྱེན་མཆོ་སྣ་པས། སྟོན་
སེམས་གཏོང་རྒྱ་བརྒྱད་དེ། སེམས་ཅན་སྟོས་སྟོང་བ་དང་། བརྟེན་པའི་རྒྱ་བཞི་
དང་། འོག་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལུལ་བ་དང་། སྒྲངས་པའི་
དུས་ལས་འདས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ས་ན་གཏོང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་སྐྱབས་འགོ་བཏང་
བས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བར་འཆད་ཀྱང་། འདུལ་བ་དྲི་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
པ་ལས་སྐྱབས་འགོ་བཏང་བས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་བར་གསུངས་པའི་

གནད་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་མི་གཏོང་
བར་སེམས་སོ། །འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་
པའི་གཏོང་རྒྱ་ནི་བྱང་ས་ལས། མདོར་བསྟུན་རྒྱ་གཉིས་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཆུལ་བྲིམས་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སྒྲོན་པ་བཏང་བ་དང་། ཡམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྱིས་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་
ཆེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་མོད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལུལ་བས་ཀྱང་གཏོང་
བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྒྱུ་མཉམ་པ་དབང་པ་བསྟུན་པ་ལས། མི་བདེ་འཕྲད་
པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཏུ་འབུལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་བྱེད་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་བཏང་བ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
ལ་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་ན་གཏོང་རྒྱ་བཅུ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། སྒྲོན་པའི་གཏོང་རྒྱ་བརྒྱད་
སྟུང་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དང་། རྩ་ལྷུང་བྱང་བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལུལ་བ་སྟེ་
བཅུ་འོ། །གལ་ཏེ་ཤོར་ན་སྒྲོམ་པ་བཏང་བའི་སྤྲིག་པ་སྦྱངས་ནས་ལེན་ན། སྒྲོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ནི་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྦྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ཐལ་བ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
གཙང་ནག་པ་སོགས་འཆད་ལ། འཇུག་སེམས་དང་སྒྲོམ་པ་བཏང་བར་གྱུར་ན་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སྒྲོམ་པ་བཏང་བ་ལན་གཉིས་སུ་སྤྲུང་ཡང་འོད་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གཙང་ནག་པ་སོགས་ནི་སྤྲུང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་
དུ་སྤྲང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་འཆད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཀྱན་དགྱིས་ཆེ་འབྲིང་

ཆུང་དུའི་ཚད་ནི། གྲུབ་མཁའ་མཆོ་སྒྲ་པས་གནས་བརྟན་བྱང་བཟང་གིས། རི་
སྐད་དུ། སྤྲུང་དོ་ཚད་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཆུང་དུ་ཙམ་སྐྱེ་བ་དང་། བ་དོལ་བོས་
གསོལ་བ་བཏབ་ན་ལྷོག་པ་དེ་ནི་འབྲིང་ལ་གནས་པའོ། །ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་དོ་ཚད་
བར་བྱེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་གིས་(༡༠༡) །ལྷོག་པ་དེ་ནི་ཆུང་དུ་ལ་གནས་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་བས། གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་བྱུན་ཆོད་ལས་འདས་པ་
དང་། དོ་ཚད་ཁྲིལ་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་
གསུམ་ཚང་བ་ནི་གྲུབ་དགྲིས་ཆེན་པོའོ། །གཅིག་གམ་གཉིས་ཚང་བ་ནི་འབྲིང་དོ་
། །གསུམ་ཚང་མ་ཚང་བ་ནི་གྲུབ་དགྲིས་ཆུང་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཡང་རྟེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རབ་བྱུང་གི་དགེ་སློང་བྱང་སྡོམ་རྒྱུད་ལྷན་ལ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ལ་པམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་སྤྲུང་གསོ་བ་
ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་ཡས་ནས་མར་ལ་རྒྱས་
བཀའ་ནས་ཡོད་པར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་འགའ་བཞེད་པར་སྤྲང་སྟེ། ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་མདོར། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཅི་སྟེ་
བརྒྱ་ལ། ལ་ལ་ཞིག་ཏུ་སྟིག་པའི་གྲོགས་པོའི་དབང་གིས་ཉེས་པ་བྱུང་ན་འདི་
ལྷུང་སྟོབ་བོ། །གལ་ཏེ་བདག་གི་ལུང་པོ་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
འདའ་བར་བྱ་ན་ནི་བདག་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་དང་ལྷན་པར་ཡང་
འབྱུང་གི། འདི་ལྷུང་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱིར། བྱི་མའི་

མཐའི་མུར་༼༡༠༩༽འཁོར་བ་ན་གནས་མེད་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་བགོས་ལ། བདག་གི་
སེམས་ཅན་ལ་གདུང་བར་ནི་མི་བྱའི་རི་ལྟ་ཅི་ལྟར་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་
ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱའོ། །ལྟར་བ་འདི་ཡང་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་
གསོ་བར་བྱའོ། །ཁྱིས་ཉེས་པ་མི་བྱའོ་སྐམ་དུ་སེམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡོངས་
སུ་རྟག་པར་བབུང་ན་གལ་ཏེ་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་བའི་
ལྟར་བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞིག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདིས་
སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བར་
སྒྲུའོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཆོགས་ལས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
འཆིང་གོལ་གྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ལྟར་དབབ་ནས་ཤེས་བྱེད་བདེན་
གཉིས་འབྱུལ་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་དུ་བྱེད་པས་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཞར་བྱུང་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་སྒྲུབ་དག་གི་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་དང་། དངོས་དོན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བདེན་གཉིས་རི་ལྟར་འཛིག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་མི་འཆོལ་བ་དང་འཆོལ་བ་ལས་སྤྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལམ་
མ་རྟེན་ཀྱང་འཆོལ་བའི་སྒོ་ཅན་ཙམ་ཡིན་ལ། རྒྱང་འཕེན་༼༡༠༩༽སོགས་ཁ་
ཅིག་ཆེ་འདི་པ་ཙམ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་འབྱོར་བསྒྲུབ་
པའང་ལམ་འཆོལ་བའི་དོན་དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་གཉེར་ཞིང་། དེས་ན་སྤྱི་རོལ་པ་

ཐམས་ཅད་ནང་གི་བྱེད་པོ་སྐྱེས་བྱ་རྟག་པ་བྱ་བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་མིང་འདོགས་མི་འདོགས་ཅི་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཞེན་དོན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་མི་མཐུན་
 པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ལས་ཆོས་གཞན་པ་དག་ནི་དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་
 དང་མི་བདེན་པ་དང་རྩོན་མི་རྩོན་གྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱ་བཞི་ལུ་སྒྲིགས་པ་དག་
 བྱང་སེམས་གྱི་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བརྗོད་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་རྟག་
 ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་ལུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།
 རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན། མ་གྲུབ་ན། རིམ་གྱིས་སམ་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད། རིམ་གྱིས་
 བྱེད་ན་དེའི་ཕྱིར་རྟག་པར་ཡོད་པ་དང་འགལ། ཅིག་ཅར་བྱེད་ན་མངོན་སུམ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་པ་ཉིད་འཆི་བ་དང་བྱིས་པ་ཉིད་ཀླན་པར་ཅིག་ཅར་
 འགྱུར་ངོ། །དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ལུས་ཐོགས་པ་མེད་དགོས་པ་
 ལས། འབྲས་བུ་ལྔ་མ་(༡༠༧)བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལུས་ཐོགས་མེད་དེ་འབྲས་བུ་ཕྱི་
 མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལུས་ཐོགས་མེད་དུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་རྒྱ་
 བདག་རྟག་པ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པར་འགལ། ཡོད་ན་འབྲས་བུ་
 ལྔ་མ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བསྐྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་དང་
 འགལ། དེ་ལ་རྒྱའི་ཆོན་ས་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་མ་
 ཟད་པས་འབྲས་བུ་ལྔ་མ་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མར་བསྐྱེད་དོ་སྐྱེམ་ན། འོ་ན་རྒྱུན་

དེས་རྒྱ་མཐོ་མ་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་དམ། མ་བཏགས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཏྲག་པ་རང་དབང་ཅན་དུ་མ་གྲུབ།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱེན་དང་ཕྱད་པས་ལུས་པ་རྟེན་ནས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་
འགལ་ལོ། བྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་དེའང་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དགག་རིགས་ཀྱང་སྤང་བས་སྤྱད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་སྟེ་ཚུལ་དེའི་འཇུག་པས་
དག་སྟེགས་ལ་སྤང་དོར་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། རྣམ་པར་སྤྱང་
མཛད་རིང་བའི་རྒྱ། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྤྱད་མི་བྱ། ཁེས་ལམ་དེ་རྣམས་ཐོབ་
པའི་༼༡༠༥༽རིང་རྒྱར་བཞག་གོ། ཁང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་འང་གྲུབ་མཐའ་སྤྱ་
བ་བཞི་ལས་བྱེ་བྲག་སྤྱ་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་གཟུང་དོན་རགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཚུམ་པའི་རུལ་སྤྱ་རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཛིག་སྟེ་
དབྱིབས་སོགས་རགས་པ་གཞིགས་ན་དེ་སྟོ་མི་འཇུག་ཅིང་འདོར་ལ། རུལ་སྤྱ་
རབ་ནི་ཅི་ལྟར་གཞིགས་ཀྱང་རྒྱུ་གོང་ཆ་མེད་པས་དེ་དེར་གྲུབ་ཏུ་བདེན་པའི་སྟོ་
འདོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་འཛིན་པ་ནའང་དབང་བཅས་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་
ཡུལ་གཅེར་ཕྱད་དུ་འཛིན་ཏེ། དབང་པོས་མི་འཛིན་ན་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་
སོགས་ཀྱང་འཛིན་པར་འོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། མིག་གི་
གཟུགས་རྣམས་མཐོང་རྟོན་བྱས། ཁྱེད་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། ཁྱང་ཕྱིར་

བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་
ན་དེ་ལྟ་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ལ་བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་གཡག་རྩ་དང་ནེུག་སིང་གི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་མི་གཏོར་བ་ནི་སྤྲད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་
རྒྱུ་གིས་བསྐྱུས་ནས་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་རྒྱུ་དགུའི་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཆུ་དགུའི་ལ་
༼༡༠༩༽ཆགས་པ་མི་འཕོ་བ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སྤྲོད། །བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་དེ་ལྟར་
མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བར་དེར་སྤྲད་ཐུན་གྱི་རྩལ་དག་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རྩལ་སྤྲ་
རབ་དང་པོ་དེ་ཡང་ན་ཐུན་པས་སྤྱི་བས་ནས་དེས་རྩ་ས་གཞན་གསལ་བར་
དམིགས་པར་ཚུམ་པར་བྱེད་པ་ལ་གོ་ཡེ་མི་རྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་སྤྲད་བས་
གསལ་བར་བྱས་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཉིད་རང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྲད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཡང་བར་དེར་སྤྲད་ཐུན་གྱི་རྩལ་དག་འཇུག་པའི་སྒྲིགས་མེད་ན་བསྐྱོར་བ་
བར་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བོ། །དབང་པོས་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པར་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། རིགས་ན་བེམས་པོར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་བེམས་པོས་ཀྱང་ནང་
དོན་བེམས་པོ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེ་པས་བདེན་གཉིས་འཛིན་
ཚུལ་སྤྲ་མ་ལྟར་ལ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རགས་པ་ཚུམ་ཚུལ་ལ་སྐྱོར་བ་བར་མེད་
རིག་ལ་མ་འགྱུར་བར་འདོད་ལ། འོ་ན་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཟུགས་སོགས་
དངོས་སུ་སྤྲད་བ་མིན་གྱི་གཟུགས་དེས་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞག་ནས་སྤྲད་བ་མེ་
ལོང་ནང་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་བཞག་པ་བཞིན། དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་

གྱིས་དེ་བཟུང་། ༡༠༧ ། བཞིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མཐོང་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་མིན་
ཏེ། །ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཅས་ཏེ་སྒྲི། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟའི་རེག་ལ་མ་འབྱུར་
བའི་རྩོམ་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རེག་ན་འབྱུར་བའི་དབང་གིས་རེག་པ་ལས་
རེག་ཐབས་མེད་ཅིང་། མ་འབྱུར་ན་རེག་པར་ཡེ་མི་རུང་བའི་བྱིར། །ཤེས་པ་ལུས་
ཅན་མིན་པས་ཐོགས་མེད་ལ་བེམས་པོ་ལུས་ཅན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟར་
གྲུབ་པར་འཆར་མི་རུང་སྟེ། རུང་ན་ཐོགས་མེད་ཐོགས་བཅས་དང་ལུས་ཅན་
མིན་པ་ལུས་ཅན་ལྟར་འགྱུར་བར་རིགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་རིགས་ན་ལུས་ཅན་
མིན་པའི་ངོ་བོ་འདྲ་ལུས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་འཆར་བའམ་འཛོག་པར་རིགས་པ་
སོགས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མེ་ལོང་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་མཚུངས་ཏེ་དེ་ནི་
གཟུགས་ཅན་པན་ཚུན་ཐོགས་རེག་ལས་དེ་ལྟར་འཆར་རུང་བ་སྲིད་ལ་བེམས་
ཤེས་ནི་པན་ཚུན་ཐོགས་རེག་གི་གནས་མི་རྟོན་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྤེལ་བའི་འདོད་
པའི་སྤར་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་རགས་པ་
རྩོམ་པ་ན་དབུས་ཀྱི་རྒྱལ་དེས་སྤྱོད་སྤྱུག་ལ་བལྟས་ནས་རགས་པ་བརྩམ་ན་
༡༠༨ ། སྤར་རབ་ཆ་མེད་དུ་འགལ། སྤྱོད་སྤྱུག་ལ་མ་ལྟས་པར་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
བལྟས་ནས་བརྩམས་ན་རགས་པ་དུ་མ་བརྩམ་མི་བྱས་པས་གཟུགས་སོགས་
རྒྱན་ཆ་དང་པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་ལ་ཞེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཅོམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བཏེན་པས། གཟུགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་

བ་འདི་སྤྱི་རྩལ་གྱི་གཞུགས་སུ་གྱུབ་པ་ལྟར་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་གཞུགས་སོགས་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤྲང་བ་ཤེས་པའི་དོ་བོ་
ལས་གཞན་མིན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། རི་སྐྱད་དུ། བར་གི་ཤེས་པའི་
དོ་བོ་ནི། སྤྱི་རྩལ་ལྟར་སྤྲང་གང་ཡིན་ཏེ། འོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དོ་བོའི་སྤྱིར། འདི་
ཉིད་རྒྱུན་གྲང་ཡིན་སྤྱིར་རོ། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཤེས་པ་
གཅིག་གི་དོ་བོར་བདེན་པ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་གྲང་
གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་སྟེ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ཐ་མི་དད་
པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་ན་གཞུགས་སྐྱ་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ཐ་
དད་པའི་དོ་བོ་ཅན་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འདྲ་མའི་དོ་བོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།
རྣམ་རྟུན་པས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོ་བོར་མི་བདེན་པས་བག་ཆགས་གྱི་
དབང་གིས་རྟུན་པའི་༼༡༠༧༽ཚོས་བསྐྱད་པའི་སྤྲང་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
དང་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ། རི་སྐྱད་
དུ། དོན་ཉིད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། སྤྱི་རྩལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། བག་
ཆགས་གིས་ནི་དགྲུགས་པའི་སེམས། འོན་དུ་སྤྲང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་
བཤད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བར་གི་སེམས་རྣམས་དང་བྲལ་
བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བདེན་པར་གྱུབ་པར་ཡོད་
དགོས་པ་ལས་མ་གྱུབ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས། མ་འོངས་

པའི་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཅིས་བཏགས་ཀྱང་འདས་མ་
འོངས་ལ་མ་སྐྱོགས་པའི་དེ་ལྟ་བུ་རང་དབང་ཅན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་
ལྟའི་ཡོད་པ་དེ་དེ་ལྟ་ཡོད་པ་བཞིན་འདས་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འང་ཡོད་དགོས་
ལ། དེ་ལྟ་ན་དུས་གཅིག་ལས་དུས་གསུམ་དུ་འང་འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
བྱིར། དེ་ལྟ་ན་རང་སྤེལ་དོས་པོར་སྒྲིབ་དག་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
འདོད་པའི་མཆོན་གཞིའང་སེམས་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་ཞེན་པ་ལས་སྡེ་པས་ནི་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་འདོད་ལ། སེམས་
༼༡༡༽ཅམ་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྒྱ་
འབྲས་སུ་འདོད་ཀྱང་འཐད་པ་ཡི་མེད་དེ། དེ་ལྟའི་སེམས་དེ་བདེན་པ་གཉིས་
ཀར་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་
བུའོ། །མ་གྲུབ་པོ་སྣམ་ན་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟའི་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱས་
བསྐྱེད་དམ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད། ཡོད་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ་ཡོད་པ་སྐྱར་རྒྱའི་
བྱར་མི་དགོས་པའི་བྱིར། མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ།
མེད་པ་བྱ་བའི་རུས་ལུལ་མིན་པའི་བྱིར། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་ལ་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་རོང་ཆོས་ཆོས་བཟང་གི་གསུང་གིས། རྣམ་རིག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལ་རྣམ་
བཅས་དང་རྣམ་མེད་དུ་སྒྲིབ་པ་གཉིས། རྣམ་བཅས་ལ་རྣམ་བདེན་དང་རྣམ་རྟུན་དུ་
སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྒྲིབ་པ་ལའང་། འདྲ་གཞི་ཡོད་

བར་འདོད་པ་དང་། འདྲ་གཞི་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། འདྲ་གཞི་དང་
 འདྲ་བའི་རྣམ་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་འདྲ་སྣང་ཞེས་བྱ། འདྲ་གཞི་མེད་
 པ་ནི་རྟེན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བ་ལ་འདྲ་སྣང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདྲ་གཞི་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱང་ན་༼༡༡༽ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་
 སེམས་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལྟ་བུར་སྣང་བ་བརྟན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེས་འདྲ་གཞི་
 བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེའོ་ཞེས་སྒྲུ་ལ། འདྲ་གཞི་
 མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་མཆོད་དུ་སྣང་བའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་མེད་དེ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་དོན་ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བདེན་པས་ནི།
 ལུས་གནས་དོན་དམ་སེམས་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡང་
 དག་ཏུ་བདེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་བདེན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སར་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་ཡུལ་སོགས་དེ་ལྟར་བདེན་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་
 རྟུན་པས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་དེ་དག་གི་གཟུང་འཛིན་ལྟར་བདེན་པའི་
 རྟོག་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་དེ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ན་
 གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་རང་རིག་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ལ། འཕགས་པའི་སར་ཡང་
 དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཚུལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པ་མི་འདོར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་
 ཞེས་ཟེར་དོ། །རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཡང་སེམས་བྱུང་གི་

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་མ་ཁྱོད་སྟེ། སྟོན་གསལ་
བ་རང་རིག་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གནས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་བ་སྒྲིམ་བྱེད་པ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རང་
རིག་པའི་སྐད་ཅིག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐྱེད་ཆོས་
ཏེ། འདི་ལ་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འབྲུལ་ཆོས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཀུན་ཏུ་
བཏགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལྟའི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཆོས་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་
དུས་ན་ཡང་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ལས་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་བག་ཆགས་
ཡོད་སྒྲིམ་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་དེ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་ནི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིག་
བྱེད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་དུས་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་འདོད་དེ་
འཛིག་རྟེན་འབྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་སུ་འགྱུར་
ན་མ་འབྲུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པ་བསྐྱུར་ནས། དེ་
འགོག་པ་ན། དེ་ལྟར་སེམས་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་
དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་
འབྲས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་གཅིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་
སྟོན་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་སངས་བྱ་དང་རྒྱས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་
པས་དེ་དག་སངས་པའི་དུས་དང་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཤད་

མ་ཐག་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སངས་བྱ་སོགས་ཟད་པ་མེད་པར་སྒྲོས་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སངས་བྱ་དང་རྒྱས་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་སྒྲོས་པ་འདི་
ལྟའི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པས་སྒྲོས་པ་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤངས་ཐོབ་
གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་སྤངས་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་
འཛིགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་སོགས་ཀྱང་བཞག་བརྟབ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡང་འཛིག་ཏུ་བརྟབ་པ་དང་འབྱུང་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ནི་གངས་ཅན་གྱི་ལྟོངས་འདིའི་
ཐེག་པའི་ཕྱི་མོ་དབུ་མ་དང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཟབ་མོར་
གྲགས་པ་ཡལ་ཆེར་ཡང་སེམས་ཅམ་སྐྱ་བའི་ཚུལ་འདི་ལས་རྟ་རྟ་གང་ཅམ་ཡང་
མ་འདྲེས་བར་འདུག་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག །༡༡༤༽གཉིས་པ་དངོས་
དོན་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བདེན་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཛིག་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་མར་མེ་
མཛད་ཀྱི་བཀའ་སློལ་གྱི་ཚུལ་བཞིན་པ་དང་། དཔལ་ཤ་སྔ་རི་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་
བར་གྲགས་པའི་བཀའ་སློལ་གྱི་ཚུལ་བཞིན་པ་ལས། དང་པོ་ལ་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བྱ་ཡུལ་བའི་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞིན་པ་དང་
། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྣེ་ལུ་ཟུར་པའི་ལམ་རིམ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཞིན་པ་

གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་གཉིས་ཀ་རྗེ་སྒྲུབ་
པོ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་དག་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་མཐོང་ནས་དེའི་ལུང་ལུངས་སུ་ཆེ་བས་བྲང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་ཐེག་པ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་སུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཅེན། འཛིག་རྟེན་ན་དེ་ནི་
གཤམ་གྲུབ་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཀྱིན་སྒྲུབ་ལ། དེ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་མཁན་པོ་དེ་སུ་ཞིག་གོ་སྟུམ་ན། དཔལ་ས་ར་ཉ་དང་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་
ཆེན་པོ་ལ་འཛིག་ལ། འོ་ན་དེའི་སྟོལ་འཛིན་པ་དུ་མ་བྱུང་བའི་སྟོལ་འཛིན་ཁ་
ཅིག་ལ་བྱེ་སྤྱོད་པ་དང་། མདོ་སྤྱོད་པ་དང་། ༄། ༄། ༄། རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་
དང་། གཤམ་སྤྱོད་པ་ཞེས་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་བས་བྱོད་ཀྱིས་གང་གི་རྗེས་སུ་
བསྐྱོས་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། ཁོ་བོས་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་གཤམ་པས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ངོར་རྗེས་བརྟེན་མཛད་པ་དེ་ལ་ལད་མོ་ལྟར་འདོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་
ལྟར་འདོན་ན་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཆོས་ལ་འཛིག་རྟེན་གཤམ་པ་དང་བསྐྱོན་ན་
བདེན་པ་གཉིས་ལས་མེད་དེ། ཆོས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ལས་མི་བྱིད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་
ཡན་ཆད་དུ་གང་ཟག་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བའི་དུས་སུ་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་བདེན་པ་
གཉིས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་སྟོན། དེང་སང་གང་
ཟག་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉམས་པས་བདེན་

གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སློབ་དཔོན་རྟོག་གི་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟ་བུའང་སློ་
གྲོས་སྒྲོངས་ན་སྒྲོངས་པ་གཞན་རྣམས་ལྟ་ཅི་སློས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣང་
པོས། སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། བདེན་པ་གཉིས་པོ་རྣམ་སྤྱེ་ཡང་། རྣམ་ཀའི་
སོགས། ཤིང་རྟ་ཆེ་གང་སྒྲོངས་ཉིད་ན། དེའི་རྗེས་འབྲངས། །གཞན་རྣམས་སློས་
ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ། དེ་བས་བདག་གིས་བདེན་གཉིས་
དབྱེ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་༼༡༡༩༽ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་
སྤྱིན་ཆད་དུ་ཀུན་རྫོབ་རང་ལའང་གཉིས་སྤྱེ་ནས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། ཡང་དག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །འོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་གཉིས་
སུ་མ་སྤྱེ་ན་གོར་མ་བརྟུབ་བྱུང་བས་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ཆུ་ཟླ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་
ངོ། །དོན་དམ་པ་རང་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་
དག་བཤེས་སྐྱ་ཡལ་གྱིས་དག་བཤེས་སྟོན་པ་ལ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ལགས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་ལ། དག་བཤེས་
སྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རྫོབ་སྟོན་པ། ཀུན་རྫོབ་བྱ་བ་བརྟན་བརྟན་པོ། སྲ་སྲ་
པོ། དེས་དེས་པོ། ཅག་ཅག་པོ་ཞིག་མེད། །ལམོར་བ་དང་སྤྱང་འདས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལུལ་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་སྐད།
ལྟ་བུའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀྱིས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཞུས་པ་ལ་དུང་དཀར་པོ་ལ་

སེར་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །དུང་ལ་ཡང་སེར་པོ་མི་བདོག་ །མི་བདོག་པ་
ཡང་བདོག་གསུང་ནས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པ་ལགས་སྟེ། ཀུན་
རྫོབ་བྱ་བ་དེའི་དེས་ཆོག་སམ་གྱི་ཏ་བྱ་བ་ཡིན། སྐྱེ་ཐད་སོར་བསྐྱར་ན།
༼༡༡༽སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཀུན་རྫོབ་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་
བོད་སྐད་བྱ་བ་དེ་སྤུམ་པའི་སྐད་དང་། ལྷན་པའི་སྐད་དང་། ཞང་ཁུང་གི་སྐད་
དང་། ཐུ་ནག་པོའི་སྐད་རྣམས་འབྲེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བྱ་བ་དེ་
ཞང་ཁུང་གི་སྐད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་དྲུ་ཨུ་ས་ར་ཏ་བྱ་བ་འཕམ། ས་མ་ཏི་བྱ་བ་
གཉིས་ཏེ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་
ལམ་སྐྱེ་མ་ཙམ་པོ་དེས་ཡར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་
ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱིབ། མར་སྐྱིབ་སྟེ་བ་ལང་རྗེའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་ལ་ལོག་
ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་སུ་མི་སྟེར་བར་སྐྱིབ་གསུང་། བང་པའི་བྱུང་
མཐའ་རྩིང་ཤོས་སྟེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཁོང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འདོད་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་
བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་གྱིས་ཁོ་རང་བྱུང་མཐར་བདེན་པ་
གཉིས་སུ་འདོད་པ་ལགས་སྟེ། དབུ་མ་པ་ལ་གཉིས། བྱུང་མཐའ་འཛིན་པའི་
དབུ་མ་དང་། བྱུང་མཐའ་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དབུ་མ་གཉིས་
ལགས་སྟེ། བྱུང་མཐའ་༼༡༡༽འཛིན་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྟེ་སྐྱོད་པའི་དབུ་

མ་བྱ་བ་དེས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུལ་བ་རང་གི་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་འདོད། རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མས་འབྱུལ་བ་རང་གི་སེམས་སུ་འདོད། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་
དཔྱོད་གཟུ་ཞལ་ཆེ་བ་དང་། སྐྱ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱ་བའི་དབུ་མ་
ཞེས་བཏགས་གསུང་། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པ་བྱ་བ་དེ་དག་བཤེས་སྐྱ་ཡལ་
ཀྱི་ཞལ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཙམ་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་གྲུབ་མཐའ་ངན་
པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་འདུག་པའི་
སྤྱིར། འོན་སེམས་ཙམ་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་དབུ་མ་བ་དེ་དག་ལ་ཐེག་
ཆེན་དུ་འཛིག་པ་ནི། གང་ཟག་གི་སྒོས་བཞག་གི་འདོད་པ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་
མའི་དོན་ལ་སྒོ་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་བསྐྱར་སྒྲ་བས་དེར་བཞག་པ་ཡིན། དག་
བཤེས་པོ་ཏྲོ་བའི་ཞལ་ནས། སྐྱ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱ་བ་མན་ཆོད་ཟང་
བ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལ་འབྲེ་སྟོན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་
དང་། དྲགས་པོ་སྟོན་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་གྱིས་སྐྱ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་མན་
ཆད་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མཆི་སྐད་པ་རི་ལྟར་མཆི་ཞུས་པས་དེ་རེད་ཀྱི་དག་
གཤེས་པའི་ཞལ་ནས། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞུགས་པས་འབྲས་བུ་ཡང་
སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གསུང་སྐད། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱིས། དབུ་མ་ཕྱ་མེན་མའི་མན་
ངག་དང་འབྲས་སྟེ། རང་གི་བྱ་ཡང་གསོད་པར་བྱེད་ལ་གཞན་གྱི་བྱ་ཡང་གསོད་
པར་བྱེད། རང་ལྟ་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ལ་གཞན་ལྟ་དགག་ཏུ་མེད། ཁས་ལེན་ཐམས་

ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གསུང་། རྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་
གཉིས་སམ་བཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལགས་སྟེ། དེས་མཚོན་པའི་དོན་དེ་ཡང་
དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གསུང་། འོན་ཀྱང་ལྷོ་ལག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་མཚོན་ན་ཤེས་རོ་དེའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྷོ་ལག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་དཔེར་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པར་དབྱེད་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་ལྷོ་ལག་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་
དཔེར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚས་ནོར་མ་ནོར་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
ལ་རྩི་བ་ཡིན། དོན་དམ་ལ་རྩི་རྒྱུའི་ཚས་གཅིག་བྱུང་ན་དོན་དམ་པ་རང་དུ་ཡང་
ཅང་མ་སོང་གསུང་། ལྷོ་ལག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ནོར་མ་ནོར་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་
དེ། དཔེར་ན་སྤྲམ་ཆུ་ན་གནས་པ་ལ་སྤྲམ་གཤེར་གྱི་མིང་མེད་གསུང་། ལྷོ་ལག་
ཤེས་འབའ་ཞིག་ལགས་སྟེ། ༼༡༩༠༽དེས་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ལ།
ཚས་ཤས་གཅིག་ནས་རྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་མ་སྤྲིག་རྒྱུ་ཆ་ལྷ་
དང་། །མི་ལམ་བྲག་ཆ་མིག་ཡོར་དང་། །གཟུགས་བརྟན་སྤྱལ་བ་ནམ་པ་
བརྒྱད། །ཅིས་བྱའོ། །ཚས་ཤས་གཅིག་ནས་ཚས་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་
མ་སྤྲིག་རྒྱུ་དྲི་ཟེམ། །གྲོང་ཁྱེར་དང་ནི་བརྒྱ་བྱེན་གཞུ། །མེ་ལོང་གི་ནི་གཟུགས་
བརྟན་དང་། །ཆུ་ལྷ་དང་ནི་བྲག་ཆ་དང་། །མི་ལམ་སྤྲིན་དང་སྤྲོག་དང་ནི། །ཆུ་ཡི་
ཆུ་བྱར་ཞེས་བྱ་དང་། །རྒྱུ་མའི་དཔེ་ནི་བཅུ་གཉིས་དང་། །ནམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་

མཚོན་པ། །ཞེས་བྱའོ། །ཚོས་ཤས་གཅིག་ནས་བཅུ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་
 ཤད་བལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ཟླ་གཉིས་ཚུ་ཡི་ཟླ་བ་དང་། །དྲི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་
 ལམ་དང་། །སྐྱ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་སྐྱལ་བ་དང་། །བྲག་ཆ་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་དང་
 ། །གྲིབ་མ་ཚུ་བྱར་དབང་པོ་གཞུ། །སྒྲོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི། །སྣང་བ་
 ཅོམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀུན་རྫོབ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱ་མའི་དཔེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ།
 བརྟན་པ་མར་འགྲིབ་པས་སྐྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱང་འགགས་སྟེ། དེས་ན་མི་
 ལམ་དཔེར་ལེན་ན་མཐའ་བཞི་(༡༡) །དང་བྲལ་བའི་མི་ལམ་གཅིག་དཔེར་
 ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བཤེས་གསང་ཕྱ་བའི་ཞལ་ནས། མི་ལམ་འདི་མི་མི་ན་
 ཚོས་ཇི་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་ན་གསུང་སྟེ། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་སྒྲོན་གྱི་དག་བཤེས་
 རྣམས་ལ་འདོད་ལུགས་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། ལ་ལ་ན་རེ། གཉིད་ལོག་ཅན་མི་ལམ་
 གྱི་སྣང་བ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། སད་ཅན་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། ལོག་ཅན་ཡོད་པར་
 བྱས་ཏྲག་པའི་ལྟ་བར་སོང་། སད་ཅན་མེད་པར་བྱས་ཆད་ལྟར་སོང་སྟེ་ཏྲག་ཆད་
 གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་བ་ལ་རྩ་འདྲེས་གང་ཡང་འདའ་མི་རུས་གསུང་། ཡང་
 ཚན་གཅིག་ན་རེ། གཉིད་ལོག་ཅན་ཤེས་པ་པར་ལ་སོང་བ་ཡིན་ཟེར་ཏེ། དེ་
 རྩལ་སོང་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཆ་བྲལ་ན་ལུས་དེ་སད་ནས་ཀྱང་སེམས་མི་
 འོང་བའི་སྒྱུན་ཡོད་གསུང་། ཡང་ན་ཡུལ་རྒྱུར་བྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད། དེ་

བཞིན་དུ་སོང་ན་ཁང་བུ་རྩུང་དུ་ར་རི་དང་ཁང་བྱིམ་སོགས་མི་ཤོང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་
གསུང་། གྲུ་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་སྤྲ་རགས་སུ་འདོད་པས་གཉིད་ལོག་ཙ་ན་
ཡིད་རགས་པ་དེ་དབེར་ན་ཤིང་གི་འཛེར་པ་ལ་འཐོགས་པ་བཞིན་དུ་རགས་པ་
ཕར་སོང་ནས། ཡིད་སྤྲ་བ་དེ་ཤུལ་དུ་ལུས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་ཡོད་དེ་དེ་བདེ་བ་
ཡིན་སྐད། ལ་ལ་ན་རེ་མི་ལམ་དུ་མི་བསང་། ༡༡༩ ། པ་མིས་ནས་བར་དེར་ཤི་ན་
གསོད་མཁན་དེ་དཔུལ་བར་འགོ་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་མི་ལམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་
ཆོགས་པར་བྱས་ནས་མངོན་པར་ཆོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མིས་ན་ཡང་
སངས་རྒྱས་སམ་གསུང་བས་མི་འཐད་དེ། བཀའ་སྡེ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ནས་མི་
ལམ་ལ་ལས་བཞག་པ་མེད། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཤེར་ཕྱིན་
ལས། ཨ་ལ་ལ་བསང་དོ། །ལེགས་པར་བསང་དོ། །ཤིན་ཏུ་བསང་དོ། །ངས་
བསང་དོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་སྤྲིག་པ་བག་ཙམ་འབྱུང་
སྤྲིད་དམ་གསུང་། དམ་ཆོས་འདུལ་བ་གྲུབ་མཐའ་དམའ་ཤོས་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་
བསྐྱབ་པ་མེད་དམ་བསང་བ་ཡི། །བསམ་པ་མེད་དམ་སྐྱོས་པས་གལ་ཏེ་
གསོད། །དེ་ནི་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་བསྐྱམ་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
མི་ལམ་དུ་རང་ལ་སྤྲང་བའི་ཆ་དེ་ཡོད། །གཞན་ལ་སྤྲང་བའི་ཆ་དེ་མེད་ཟེར་
ཏེ། ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་གཅིག་ཡིན་གསུང་སྟེ། གཞན་
གྱི་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སོགས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་རང་སྤྲང་གི་རྟ་གྲང་དེ་འང་མེད་པ་ཡིན་

གསུང་། འོ་ན་མི་ལམ་དཔེར་རིམ་ལྟར་ལེན་ན། མི་ལམ་དུ་སྒྲེས་པ་བྱུང་མེད་
སོགས་མིས་པ་ན་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན། སང་པའི་
རྗེས་༼༡༩༩༽ལ་རྣམ་ཏྲུག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཤེས་དོད་ཅན་མདང་མིས་
པའི་སྒྲེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འ་ལེ་བྲུག་གི་བ་མིན་པ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་
བཞག་ཏུ་མི་བརྟུབ་པའི་སྒྲུང་བ་དྲན་པ་བསྐྱེད་ལུས་ཙམ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་ལྟར་སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དཔེ་
ཡིན་གསུང་། གཉིད་མེད་པར་མི་ལམ་མི་འབྱུང་བ་དེ་དོན་དམ་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་
གསུང་། སྐྱ་མ་དཔེར་ལེན་ན། སྐྱ་མའི་མཁན་པོས་སྐྱ་མའི་རྣམས་ལ། དེ་ལྟ་དང་
ཤིང་བྱ་དང་གྲོ་དུམ་དང་སྤྱེའུ་མཇུག་ལ་སྦྱོར་སྒྲགས་བཏབ་ནས་སྐྱ་མ་བྱས་ན་
ལྟ་དམོ་བའི་མིག་ལ་མིག་འབྲུལ་གྱི་སྒྲགས་བཏབ་པས་དཔུང་རྣམ་བཞི་དང་
མཆོང་རྒྱག་ལ་སོགས་མཐོང་བ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་སྐྱ་མའི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་
དཔེ་ཡིན། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དཔེ་ཡིན། སྐྱ་མའི་མཁན་པོས་རང་གི་མིག་ལ་སྒྲགས་
གིས་བཏབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔུང་རྣམ་བཞིའི་སྒྲུང་བ་བྱུང་ཡང་སྐྱ་མ་ཡིན་སྐྱ་མ་
ནས་དེ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དཔེ་ཡིན།
བར་དེར་མི་གཞན་མིག་སྒྲགས་ཀྱིས་མ་ཐེབས་པས་དཔུང་བཞིའི་སྒྲུང་བ་གང་
ཡང་མི་འབྱུང་བ་དོན་དམ་པའི་དཔེ་ཡིན་གསུང་། ༼༡༩༩༽འོ་ན་སྐྱ་མ་མཁན་པོ་
ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་ན། རིམ་ལྟར་སྐྱ་མའི་བྱུང་མེད་ལ། །དེ་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་

སྐྱེར་འགྲུམ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་བྱས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་
གོམས་པས་དེའི་བག་ཆགས་ཉམས་ཆུང་བས་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཡང་ཆགས་པ་དེ་ལ་
བདེན་འཛིན་མེད་པས་མི་འགལ་བར་སྐྱད། དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་གཞི་ཅན་དང་གཞི་
མེད་གཉིས་ལས། བོད་སྟོན་ཀུན་ན་རེ། དེའུ་ཤིང་བྱ་སོགས་དགོས་པ་དེ་གཞི་
བཅས། དེ་མི་དགོས་པ་དེ་གཞི་མེད་ཡིན་ཟེར་རྟེ། དགེ་བཤེས་སྐྱུ་ཡལ་གྱི་ཞལ་
ནས་དཔེ་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་གསུངས་སྐྱད་དོ། །སྐྱུ་མ་གཞི་ཚོས་ཅན་རང་མ་
གྲུབ་ན་དེ་ལ་གཞི་གཞན་ཡོད་མེད་དབྱེད་ཅི་དགོས་རྟེ། གཞན་གྱི་གཞི་གཅིག་
ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡོད་མེད་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེའང་རང་བཞིན་མེད་
པ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་མེད་པ་
གཉིས་སྒྲིའི་ལྟ་ལུགས་ལ་ལ་ནས་བལྟས་ན་ལྟོས་བཞག་གི་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་
བཞག་ཏུ་འད་སྤང་བ་སྟེ། སྤང་བཞིན་དུ་སྟོང་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ལ་དོན་དམ་འབྲས་
བྱ་ཡིན་ཡང་ན་སྟོང་བཞིན་དུ་སྤང་སྟེ་འབྲུལ་པ་གཞི་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་
དམ་རྒྱ་ལ་ཀུན་རྫོབ་འབྲས་བྱ་སྐྱད། རི་སྐྱད་དུ། འགོ་༡༥༥༽ཀུན་རྒྱ་དང་
འབྲས་བྱ་སྟེ། །འདི་ལས་སེམས་ཅན་གཞན་ཅིའང་མེད། །སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་
ནམས་ལས། །སྟོང་པའི་ཚོས་ནམས་འབྱུང་བར་འགྲུམ། །འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་
བྱས་རྟེ། །ཚོས་ནམས་མ་ལུས་པ་ཡི་གཞི། །གནས་བྱ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་
འཁོར་བ་སེལ་བྱེད་པའོ་སྐྱད། །ཡང་ན་ཤེས་པ་ལ་རིས་གསུམ་དུ་རེས་རྟེ། དེ་ལ་

ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ། ལོག་པ་ཤེས་པའི་
ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ལྟར་ཉོགས་པའམ་ཤེས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལས་འབྱུལ་
བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལགས་སྟེ། དོན་དམ་དངོས་ནི་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་ལྟའི་བྱ་གང་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། གང་ལ་བསྟན་པ་དང་། རི་
ལྟར་བསྟན་པ་མ་དམིགས་པ་གང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་ཙམ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིས་ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་ཀྱིས། །རྒྱལ་
བའི་སྒྲས་པོ་ཅང་མི་གསུང་། །མ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེར་བཤད། །ཅིས་འབྱུང་
བས་དོན་དམ་པ་ལ་ཤེས་དང་མི་ཤེས་གྱི་མིང་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲམ་ཁུ་ན་
གནས་༼༡༩༩༽པ་ལ་སྐྱམ་གཤེར་གྱི་མིང་མེད་པས། དོན་དམ་སྒྲོ་ཡིས་སྤྲོད་
ཡུལ་མིན། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་བརྫོད་དུ་མེད་པ་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པ་འདི་ཙམ་དུ་བརྫོད་པ་ཅི་ཞེན།
བརྫོད་པ་དེ་ཀུན་མཁུ་བ་མོས་སྒྲ་བ་མཚོན་པ་ལྟར་དོན་དམ་སྒྲོས་བྲལ་བརྫོད་
བྱར་མེད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོས་པས་བརྫོད་བྱར་བྱས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་མཛད་
པ་ཡིན་གསུང་། རི་ལྟར་བྱིས་པས་སོར་མའི་ཕྱི། །ཡུལ་དུས་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་

དུ། །ཞེས་པའམ། མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་
 མོངས་པར་འགྱུར། །དེ་བས་མོངས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། །མགོན་པོས་མིང་དུ་
 གདགས་པ་མཛད། །མིང་མ་གཏོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 མཁའ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དབང་ལྷན་གྱིང་། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 མཁའ་བཞིན། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཏེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་
 འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །ཡུལ་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་ཡུལ་ལོག་
 བས་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལོག་པ་ལ་ཟེར་རྟེ། །ཡུལ་ལ་ལོག་རྒྱ་མེད། རང་གི་
 ཤེས་པ་ལོག་པ་ཡིན་རྟེ། །དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་༼༡༩༽འཛིན་གྱིས་སྟུག་ཏུ་བཅུག་
 པའི་ཕྱིར། །དབང་ན་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤོད་སྟོད་ནས་ཡར་འགོ་བའི་དུས་སུ་
 མཁར་ཐོག་རྫོང་འབྲོམ་བྱ་བའི་རི་དེ་ལ་མཁར་ཐོག་རྫོང་འབྲོམ་སྟོན་ཡང་རྫོང་རེ་
 སྟོམ་མེ་ཅི་ཅམ་གཅིག་བསྐྱེད་དེ། །ད་རུང་ཡང་རྫོང་རེ་སྟོམ་མེ་ཅི་ཅམ་ཞིག་སྟོད་ན་
 ཟེར་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལགས་སྟེད་དེ། རབ་རིབ་སྟོབས་ཀྱི་
 འབྲས་ཆེན་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྒྲིང་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་ཤད་འཛིག་པར་སྒྲིང་
 བའམ་གསུང་། །དེ་ཡང་སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པར། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱུར། །དེ་རྟོགས་གྱུར་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་སྟེད། །དེའང་ཡང་ལོག་གི་ཁྱད་པར་
 ལ་སྟོན་གྱི་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པ་ཀུན་ལ་ཡང་མིང་

འདོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བག་རེ་ཡོད་དེ། དགེ་བཤེས་ཕྱ་དར་སྟོན་པའི་ཞལ་
 བས། བཏགས་པ་ཡུན་རིང་བ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ། བཏགས་པ་ཡུན་
 བྱང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གསུང་བ་ལ། དགེ་བཤེས་ཉལ་ཆུང་སྟོན་པའི་
 ཞལ་བས། བཏགས་པ་ཡུན་རིང་བ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་གྱིས་པ་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཟུང་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་གཟུང་
 འཛིན་དུ་བཏགས་པས། བདག་དེ་ཡང་དག་། ༡༥༩ །པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་ཟེར་
 བས་བཞེངས་ནས་བཞུད་པ་ལ། དགེ་བཤེས་ཕྱ་ག་དར་གྱི་ཞལ་བས། རོ་བོ་སྟོན་
 པ་གཏམ་ལེགས་མོ་ལེགས་མོ་བགྱི་ཡི། བཞུགས་དང་གསུང་བ་ལ་མ་གསལ་
 པར་བཞུད་སྐད། དགེ་བཤེས་ཉལ་ཆུང་སྟོན་པས། མ་དགོངས་པ་ཡིན་གསུང་།
 གྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡུན་རིང་བ་ནི་བདག་གཞན་དུ་བཏགས་པ་དེ་ལོག་ཤེས་
 འབྱུལ་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་རི་ལྷ་ར་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལོག་པ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱང་བ་བྱེད་ཆགས་སུ་
 ཡོད་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཅུང་མ་བྱོན་ཅུང་། ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་གཤིས་སམ་འདུག་ལུགས་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱང་བ་ཙམ་
 དུ་རྩི་བ་དེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོང་བ་ལ་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་དང་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་འབད་རྩྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་བ་བསྐྱོག་དགོས་
 ཏེ། དེ་ད་ལྟ་ནས་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་མན་ཆོད་ཀྱི་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྦྱང་ཙམ་དེ་

ཡིན་གསུང་། དེས་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྱིད་པ་སྤྱ །མ་རིག་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་
ལ། །འགྲོ་བ་གང་ཡང་སྤང་དེ་ཡང་། །རླུང་དེ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་འདོད། །མ་རིག་
གཉིད་ཀྱི་རླུང་ཆད་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས། །སྟེས་༼༡༩༽འུ་
གཉིད་སང་རི་བཞིན་ནོ། །སྐད། །ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་བརྟགས་ཡུན་སྤང་བ་སྟེ་
རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་དང་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་འབྲུལ་
པ་རང་ལོག་ཏུ་ཆ་བ་དེ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། །ཡང་དབང་པོ་མ་འབྲུལ་བ་གཞིར་བྱས་ནས་སྤང་
བ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དབང་པོ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཞིར་བྱས་ནས་
སྤང་བ་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་ནས། །གཉིད་མ་ལོག་པ་སོགས་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྤང་བ་ཡང་དག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་པལ་རྒྱུང་བ་ལ་སྤང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
གསུང་། དགེ་བཤེས་སྤྱི་ཡལ་གྱི་ཞལ་ནས་སྤང་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་
རྫོབ། །སྤང་བ་རྒྱ་རྒྱུང་བ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་གསུང་
སྐད། །ཡང་ན་རྣམ་བྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་དངོས་ཅིར་བརྟུབ་པ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཐར་པའི་དངོས་པོ་ཅིར་མི་
བརྟུབ་པ་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་གསུང་། དགེ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་
ནས། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དངོས། །ས་དང་པོའི་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ནས་

༡༩༠༽ས་བཙུ་མན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་བཞེངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་
 ཤེས་པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་དེ་ལ་རྩི་བ་ཡིན། དེ་ཡང་འཛིག་
 རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པས་ན་དག་པའོ། །རྗེས་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ལ་ད་རུང་གཉིས་སྒྲུང་འབྱུང་བས་ན་འཛིག་རྟེན་པའོ། །མཉམ་བཞག་གི་
 དུས་སུ་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གསུང་། ཡང་
 ཅན་དགེ་བཤེས་སྐྱ་ཡལ་གྱི་ཞལ་ནས། རྗེས་ཐོབ་དེའི་སྤྱོད་ཀྱན་རྫོབ་སྤྱོད་དོན་
 དམ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་གསུངས་ཏེ་མཉམ་བཞག་གིས་བྱངས་པའི་རྟོགས་
 པའི་རྩི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ས་བཙུ་མན་
 ཀྱི་སྒྲུང་ཅམ་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་གསུང་། མོས་
 སྤྱོད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཀྱང་ལོག་ཤེས་སུ་འགལ་བ་མེད་དེ། རི་སྐད་དུ། རྗེས་སུ་
 མཐུན་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ །ཅེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཡང་ན་ཟག་བཅས་འཁོར་བ་
 རྟེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ཟག་མེད་མུང་
 འདས་ནམ་བུར་རྒྱ་འབྲས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་། སྤྱི་
 དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དག །༡༩༡༽ཤེས་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། རྒྱད་
 ཅན་ཀྱན་རྫོབ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ལྟ་བུར་
 ཡོད་པའོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་དགེ་མི་དགེ་སོ་སོར་བདེ་སྤྱུག་གི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱ་

ཚོགས་འབུང་བའོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། དགོ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ང་རྒྱ་འབྲས་ནམ་མཁའ་ལ་
ཅི་གསུང་། རམ་མཁའ་ལ་ཅི་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ཅིག་བྱུང་
བའི་དོན་མིན། རྒྱ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་འབྲས་སུའི་
རང་བཞིན་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་ཡིན། ཡང་ན་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་མ་གཟིགས་པ་ཅིག་ལ་ཅི་སྐད་དེ།
གཟིགས་པ་ལ་དེའི་རྒྱ་འོང་དོན་མེད་པས་སོ། །ཡང་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་མཚན་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་རང་མཚན་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་ཡོད་བྱས་ཀྱང་བདུབ།
མཚན་ཉིད་བྱ་བ་འདི་ཀུན་འདི་འབྲའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཚོས་དེའི་བཟུང་ནས་
དེར་འཛོག་པ་མིན་གྱི། ཡ་མ་བསྐྱའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་
བཏགས་པ་དེ། རྒྱ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྲག་སྐྱམ་པོ་བཞག་པ་དང་འབྲ་
གསུང་། འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་དེ་ལ་སྒྲོས་ཅི་ལྟར་རྟོག་ཅེན་༼༡༩༽ཚོགས་
ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོའི་རྣམ་པ་ལ་ཤར་བ་དེ་ལ་
སྒྲོམ་ནས་བསྐྱོམས་ཏེ་མོས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་ནས་ཞུགས་པ་དོན་ལ་
འབྲེལ་ནས་མི་བསྐྱེད། དཔེར་ན་མི་གྲུར་ཞུགས་པ་ལང་ཙཱ་ལྟ་བུའི་ལ་འགོ་
ཡིན་སྐད་བའི་ཆེ་ཡང་འདི་མི་སྲིད་ང་འབྲུལ་པ་ཡིན་སྐྱེས་དུ་སེམས་པ་ལས་བསྐྱེད་
བའི་དོན་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲུར་ཞུགས་པ་མིག་གཡས་གཡོན་དུ་

བཟུངས་ནས་ཚུ་ཡར་ལོག་གོ་ཞེས་བྲེད་པ་ན་ཚུ་ལ་མི་ཐར་བར་འགྲེལ་ནས་འགོ་
 བ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲོར་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བདེན་གཉིས་སྒྲོའི་ནུམ་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དེའི་
 ཚུ་ལ་སྒྲུར་ཡེ་སྒྲོམ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་བར་མི་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་གསལ་
 སྒྲུང་ཆེར་སོང་སྟེ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོའི་ཉོན་མོངས་
 དེ་ཀྱན་སྒྲིག་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་དང་འདྲ་བ་སྐྱེ་བའི་ལྟས་ཀྱི་དྲོད་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །འཛིག་རྟོན་ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བདེན་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་མི་སྒྲུང་བའི་ཚུ་ལ་གྱི་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བཅུ་
 གཅིག་པའི་སར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སངས་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལགས་
 སྐད། ཡང་གཉིས་སུ་སྒྲུང་། ༡༩༩ །བདེར་ཞེན་པ་ནི་ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབས་དང་།
 གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་མ་ཞེན་པ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་
 བས་སྒྲུང་ཞེན་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བས་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་སྟེ། མངའ་ན་
 གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པས་འབྲུལ་ཤེས་ཅན་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱ་བ་ལ། ཆད་མ་བ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 རྟོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མི་
 བསྐྱེད་པའི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དབྱུ་མ་བ་ན་རེ། ཆད་མ་མེད་པ་དེད་ལ་
 མ་གྲུབ་སྟེ། ཆད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཆད་མ་དང་མི་
 འགལ་བར་དེད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་རི་པོང་མགོ་ཡི་

ས། །བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
། །བཏགས་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤར་བ་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡི། །བ་ལང་རྩ་ཡོད་
མ་ཡིན་ཏེ། །རི་བོང་བ་ལང་རྩ་ཡི་དཔེ། །རི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་ཆོས་རྣམས་
ཀྱང་། །དབུ་མ་ཉིད་དུ་སྒྱབ་པར་བྱེད། །དེ་ཉིད་དང་ནི་སྒྱབ་བྱ་ཞེས། །རྟོག་གའི་
ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞོར་བུ་རིན་ཆེན་བཏགས་པ་ལ། །ལོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་
ཅི། །༡༩༥། །དེ་ཉིད་དོན་འཆོལ་འདོད་པ་ན། །རྗེས་དཔག་གཏན་ཆིགས་
བསྟན་མི་བྱ། །དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོན་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་དོན་གྱི་སྟོང་པོ་ནི། །དག་
བཤེས་བཟང་པོ་བསྟན་བྱས་ནས། །སྒྲོམ་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་
པས་གནོད་པ་གང་ཡང་མི་འདྲག་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཚད་མར་གྲུབ་པར་བརྟེན་གྱི་
དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
གང་དུ་རྟོགས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར། །འོ་ན་ངེད་ཀྱི་ལུང་ཚད་མ་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་མཐའ་དག །མན་ངག་ཚད་མ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ལུང་བསྟན་ཅིང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །ཁྲུ་སྒྱབ་སྒྲོབ་མ་སྒྲ་
གསུང་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་
པར་འགྱུར། །གསུང་། །ཉམས་སྒྱུང་ཚད་མ་ནི། །སྒྲ་མ་གོང་མ་ནས་ད་ལྟའི་བར་
སྟན་དུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པས་དེའི་དོན་ལས་མི་འདའ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ན་

དོན་དམ་མེད་མི་སྲིད་པས་ཀྱན་རྫོབ་རང་ལའང་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་དོན་དམ་
རང་ལའང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མས་བྲུབ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚས་རང་
༼༡༩༽ཡང་རྫོབ་པའི་སྐབས་མི་རྟེན་ན་དེ་རྫོབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བརྟགས་པའི་
གནས་ཀྱང་མི་རྟེན་པས་བདེན་གཉིས་ཚད་མས་བྲུབ་མི་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་ཡོད་
མེད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་མི་འཇུག་པས་ཚད་མ་
དང་མི་འགལ་བར་བརྟེན་ཀྱི་སྐྱམ་པས་ལྷགས་སྐྱམ་གཟུང་བ་དང་བྱ་རོག་གིས་
ག་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་གཟུང་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་ཚད་མར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
ན་འཕགས་པར་ཡོད་པའི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དངོས་དེའི་ཆ་མཐུན་ད་ལྟ་བའི་སོ་
སྒྲུའི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་སྐད་པ་ལ་ཅི་ན་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་ཅིར་བརྟུབ་པ་
དེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ། མི་བརྟུབ་པ་དེ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་གསུང་། མཚན་
ཉིད་བཞི་ནི། མཐུན་པར་སྒྲུང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད། དོན་བྱེད་རྣམ། བརྟགས་
པ་དབེན་སྐད། མཐུན་པར་སྒྲུང་བ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ལ་མི་
མཐུན་པ་མེད་དེ་བརྒྱུ་ཉ་ནས་བ་ལང་རྩི་ཡན་ལ་ཆུར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་
ཅན་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆུར་མཐོང་གི་ཤེས་པས་ཡུལ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་
ཡིན་ལ། ཡུལ་ཡོད་ན་རིགས་པས་གཞིག་ཏུ་ག་ལ་བརྟུབ། བརྟུབ་༼༡༩༽ཀྱང་
གཞིག་གིས་ག་ལ་ལང་། ལང་ཀྱང་དང་པོ་ཡོད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་རྟག་ལྟ། དེ་
བཞིག་ནས་མེད་པ་ཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཆད་ལྟ། རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དེས་

འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་འཛིག་རྟེན་པས་བཏགས་པ་ལྟར་སྤང་
བ་དེ་མེད། ཡོད་ན། རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གནས། །ཡང་དག་དོན་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིས་མི་
གྲོལ། །ཞེས་གྲོལ་ཐང་བར་ལགས་སྟེ། །ཡུལ་དུ་སྤང་ཞིང་དབང་པོ་དང་ཤེས་
པས་རྟོགས་པ་དེ་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་རྣ་བ་སྤྲུལ་ཆད་མ་མིན། །ཁྱེ་
དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆད་ཡིན་
ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལའང་དགོས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའང་
ཡུལ་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ནས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
མཆན་མའམ་སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་རྟག་ཆད་མེད་གསུང་། ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་ལ་མཐུན་པ་ལ་མཐུན་སྤང་མི་ཅི། མི་གཉིས་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་རིས་མཐུན་
དུ་སང་བ་ལྟ་བུ་ལའང་མི་ཅི་ཟེར་སྟེ། །འོ་ན་གང་ལ་ཅི་ན་ས་བཅུའི་སེམས་
དབང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཤེས་ལ་༼༡༩༽ཡ་གི་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱའི་སྤང་
བ་བྱུང་བས་ན་མ་གི་དཔྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤང་བ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་
ལྟ་བུར་མཐུན་པས་མཐུན་པར་སྤང་སྟེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱུགས་རྒྱུ་ཡོངས་
སྤྱད་ག་བ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ལ་ནང་ངམ། བརྒྱ་ལྷོ་ཏ་རིག་པའི་
གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པ་དེས་ཤེས་བྱའི་མཐའ་དེ་ཡན་དུ་འགོ་ས་མེད་པར་ཤེས་
པའི་ཤེས་པ་ནང་མཐུན་པ་ལ་མཐུན་སྤང་ནང་ཅི་བ་ཡིན་གསུང་། དགོ་བཤེས་སྐྱུ་

ཡལ་གྱིས། དག་བཤེས་སྟོད་ལུང་པ་ལ་ཇོ་བོ་སྟོན་པ་ཁྱེད་གྲགས་ན་བཞུགས་ཅན་
 སྟོན་པ་ལམ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཀྱུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་ཇི་
 ལྟ་རྩི་བྱས་པ་ལ། དག་བཤེས་སྟོད་ལུང་པའི་ཞལ་ནས། ཁོ་བོ་ཅག་གྲགས་ན་
 མཆིས་ཅན་སྟོན་པ་ལམ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཆོག་མང་དུ་ཟེན་ཅིང་དེའི་དོན་ལ་དཔྱད་
 རུས་པ་ལ་བགྱིད་ལགས། ཀྱུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་ཡང་མཐུན་པར་སྒྲུང་
 བ་དེ་མཁས་པ་བརྒྱའི་ཏ་མན་ཆད་ནས་སྒྲུན་པོ་བ་ལང་རྩི་ཡན་ཆད་ས་ལ་ལར་
 སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་འདི་རང་ལ་རྩི་བར་གང་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་
 བ་ཡང་དཔེར་ན་ཇ་ཞིག་སྟོལ་བ་ལ་ཇའི་རྒྱ་རྒྱུན་༼༡༣༽ཆོགས་པ་ལ་རྩི། དོན་
 བྱེད་རུས་པ་ཡང་ཀ་བས་གདུང་མ་འདེགས་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྩི།
 བརྟགས་པས་དབེན་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱིས་བཤེག་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩི་ལགས་ཞུས་པས། དག་བཤེས་སྐྱ་ཡལ་གྱི་
 ཞལ་ནས། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དེ་ལ་མི་ཟེར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་སྟོ་ལོག་ནས་ཡང་
 དག་པའི་དོན་ལ་སྟོ་འཇུག་པ་ན་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཡིན་ཀྱུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་བཞི་
 ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རྩི་བ་དེ། སྟོན་གྱི་བོད་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་བརྩིས་པར་ཟད་ཀྱང་
 ། ཀྱུན་རྫོབ་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་ མིང་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་སྟེ་ལོག་ཤེས་འབའ་
 ཞིག་བརྩིས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་སྟེ། མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ཏུ་ཏ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཤེས་ཏེ་དེས་ཐར་པ་ལ་མི་ཡན། དེ་

ལོག་ཤེས་པ་ལང་རྗེའི་ཤེས་པ་ལ་ཨ་ཐང་ཆད་པ་སྟེ། ཨ་མ་གོ་གར་སྟོང་པའི་ལྷ་
 བ་ཡིན་གསུང་སྟེ། སྦྱིར་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་སོགས་གར་གསུམ་མ་འན་པོའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་པ་གཙོ་བོར་བྱ་བའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། མཐའ་བཀག་པས་
 མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་འགོ་གསུང་། རིགས་ཚོགས་དགག་པ་༼༡༩༽གཙོ་
 བོར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་གསུང་། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་འང་རྒྱ་དངོས་པོ་བས་
 འབྲས་བུ་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་མྱི་རོལ་བས་བདག་རྟག་པ་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་པར་སྟེ།
 བ་དང་བྱེད་པར་མེད། སངས་རྒྱས་པ་སུས་ཀྱང་རྒྱ་རྟག་པས་འབྲས་བུ་རྟག་པ་
 བསྐྱེད་པར་མི་འདོད། རྒྱ་མི་རྟག་པས་འབྲས་བུ་མི་རྟག་པ་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དེ་
 ཡོད་ན་སོལ་བ་གསེར་དུ་བསྐྱར་དུ་བཅུ་བ་པར་འབྱུང་རོ། །འོ་ན་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན་རྒྱ་
 མི་ལམ་རྒྱ་མ་ལྷ་བུས་འབྲས་བུ་འང་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལགས་སྟེ་པས། རི་
 སྟེང་དུ། རི་ལྟར་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། །དེ་སྟིང་རྒྱ་མའི་སྐྱེ་འཛིག་
 གནས། །རྒྱུན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་ཀྱང་ན། །ཀྱུན་རྫོང་པ་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུང་རོ་
 ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་མི་ལམ་རྒྱ་མ་ལྷ་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་
 གསུམ་ཚང་བར་བསགས་པས་མི་ལམ་རྒྱ་མ་ལྷ་བུ་འབྲས་བུ་སྟེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་
 ལྷ་འབྱུང་སྟེ། བྱེད་གཞུགས་ཀྱི་བརྟགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཡོང་ནང་དུ་
 སྒྲང་བའི་གཞུགས་བརྟན་དེ་ཐ་སྟོང་དེ་ཉིད་དུ་འང་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་འཛིག་མི་
 ཉན་པ་ལྷ་བུའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྟེང་དུ། རི་སྟིང་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱི་བར། །དེ་སྟིང་

རྟག་པར་བལྟ་བ་སྟེ། རྟག་པར་མངོན་པར་ཞེན་(༡༢༠)པ་ན། །འདི་ཡང་སྐྱ་
མའི་མཚན་ཉིད་མིན། །རྩི་སྤྲོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བར། །དེ་སྤྲོད་ཆད་པར་
བལྟ་བ་དེ། །ཆད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །འདི་ཡང་སྐྱ་མའི་མཚན་ཉིད་
མིན། །ཡོད་དང་མེད་ལས་འདས་ནས་ནི། །དབུ་མ་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་
བ། །དབུ་མར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །འདི་ཡང་སྐྱ་མའི་མཚན་ཉིད་
མིན། །སྒྲི། །འོ་ན་སྐྱ་མ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་གང་ལ་བྱ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟ་བུ་
སྟེ། །ཡོད་བྱས་ན་བཅས་ཆོས་ཤེས་པ་གང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའམ་དངོས་
མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་ལ། །མེད་བྱས་ན་རྩི་སྤྲོད་མཁའ་མཉམ་
དུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པར་བཞུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རྩི་སྤྲོད་དུ། །སངས་རྒྱས་
ནམས་ཀྱི་སྐྱ་མཚན་ཉིད། །འདི་ནི་སྐྱ་མའི་བརྟན་པ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་དཔེ་ཞེས་དེ་
ལ་བརྫོད། །སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་བརྟན། །ཞེས་སོ། །དོན་བྱེད་བྱས་པའང་མི་
ལམ་སོགས་ལྟ་བུའི་དག་བས་མི་ལམ་སོགས་ལྟ་བུའི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་
ཐོབ་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་དོར་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པའང་སྒྲོང་བྱས།
ཆོགས་མ་ལུས་པའང་རྫོགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱས་ལ། །དེ་མ་
གཏོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་རྫོགས་སངས་(༡༢༡)མི་ཐོབ་
ལ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་སྒྲུང་དོར་ལ་ནི་རིགས་པ་བཞི་ཡང་ཆད་སྟེ་རྒྱ་
ཆོགས་གཉིས་བསགས་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དེ་གཞན་གྱིས་མ་

བྱས་དུས་ཀྱིས་བསྐྱར་དུ་མི་བཏུབ་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན། འབྲས་བུ་
དེ་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ལས་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟོས་རིགས་པ་ཡིན། རྒྱ་ཚང་ལ་མ་ལོང་བ་
ལས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བ་འཐད་པ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན། རྒྱ་རྒྱུན་དེས་
འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན། འདི་ལས་
བསྐྱོག་པའི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བ་དེ་ལོག་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཡིན། ཡང་ལོག་གི་རྒྱ་འབྲས་འདི་ལྟོས་འབྱུང་གི་གཤིས་ལས་མི་བསྐྱར་
བས་གཤིས་ཀྱི་དགོ་མི་དགའ་འོང་བ་དེ་ཚོས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གསལ་
བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་ཚོས་དེའི་གཤིས་བབས་སམ་ཚོས་ཉིད་ཡིན། བརྟགས་
པས་དབེན་བྱ་བ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཆེན་པོས་གཞིགས་ནས་དབེན་པ་སྐྱབས་
འདིར་མི་འབྱོར་ཉེ་དོན་དམ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐྱབས་མིན། ཀུན་རྫོབ་མཚན་
ཉིད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་དེ་ལྟའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་
མེད་དེ་བདག་གཞན་དུ་བཏགས་པས་དབེན་ཅ་ན་དེ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་བཞག་
པ་བོར་༼༡༩༩༽བས་སྐྱང་བ་མིང་ཙམ་གཅིག་ཏུ་ལུས་ལགས་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུས་
པ་དེ་འང་སྐྱབས་གིག་ནས་ནམ་ལངས་པ་ན་ཐུན་པ་མཐའ་ནས་བསྐྱགས་པ་ལྟར་
སྟོད་དུ་དབང་བ་མི་གཤམ། དེས་ན། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་བཏགས་པར་ཡོད། མེད་
ཅེས་བྱ་བ་བཏགས་པར་ཡོད། །བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། །བཏགས་
པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་། །རྒྱན་པ་རྒྱས་མེད་རྒྱ་འབྲས་མེད། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་

། །དེ་ལྟ་ན་གཡག་གི་རྩ་དང་རི་བོང་གི་རྩ་གཉིས་ཀར་བྱང་པར་མེད་མཉམ་དུ་
 འགྱུར་རོ་སྟམ་ནས་སྒྲག་པ་ན། སྒྲག་མི་དགོས་ཏེ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱང་
 སྟོམས་ན་རི་བོང་གི་རྩ་དང་གཡག་གི་རྩ་ཅིས་མི་སྟོམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གཞི་
 ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གཉིས་ཀྱང་སྟོམས། སྐྱག་པོ་
 བཀོད་པའི་ཞིང་དང་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་སྒྲོམ་འབར་བ་ཡང་སྟོམས་པ་བཞིན་གསུང་
 ། དེའི་ལུང་རྩོམ་ཉིད་ཀྱིས། རི་ལྟར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ། །བྱང་བ་འཛིབ་པ་
 མཐོང་བ་འདྲ། །ཡང་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་། །སྤྲིད་པ་མཉམ་པར་སྦྱར་
 བའོ། །གསུང་ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་དོན་དམ་པར་
 མཉམ་ཟེར་ཏེ། དོན་དམ་པར་མཉམ་རྒྱུའི་ཆོས་ཤིག་བྱུང་ན་དོན་དམ་པ་རང་དུ་
 ཡང་ཅང་འོང་ངམ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་མཉམ་དོན་༼༡༤༩༽དམ་པར་མེད་
 བར་མཉམ་ཟེར་ཏེ། ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་བབྱུང་བས་ད་དུང་འཁོར་བར་འབྱམས་
 པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་གང་ལ་སྟོམས་ན་ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྟོམས་ཏེ་དུས་གསུམ་ཀྱི་
 དངོས་པོར་སྤང་བ་འདི་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྤང་བ་ཙམ་ཞིག་
 ཡིན། དེས་ན་གཡག་གི་རྩ་ཡང་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
 གསུང་། དེས་ན་གཡག་དང་རི་བོང་གི་རྩ་གཉིས་མིང་ཙམ་ལས་མིང་ཙན་ཀྱི་ཆོས་
 གྲུབ་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་མིང་ཙམ་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་
 མིང་ཙམ་དུ་སྟོམས་པ་ལགས་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་པར་རྩ་དེ་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་

གཉིས་སུ་བལྟས་པས་རྟག་ཆད་དུ་བལྟས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའོ། །ཀླན་
རྗེ་བ་ཏུ་ཡང་གཡག་རྩ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྤངས་བ་དེ་བཏགས་
སྤང་གོམས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སྒོམ་པ་ཞིག་གིས་བྲག་ལྷག་ཏུ་
མ་ཉེའི་རྩ་བསྒོམས་པས་དེ་བྲག་ལ་ཟུག་ནས་ཕྱིར་མ་ཐོན་པ་དང་འདྲ་གསུང་།
ལུ་སྟེགས་ནག་པོ་ཐུབ་ཀླུ་གིས་ནམ་མཁའ་བྲག་ཏུ་བསྒོམས་པས་ནམ་མཁའ་
ལ་བྲག་ཆ་ཐོན་གསུང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རི་བོང་ལའང་རྩ་ཡོད་པར་བསྒོམས་ན་
སྐྱེ་བ་འགའ་ན་རི་བོང་ལ་རྩ་སྤངས་འབྱུང་སྟེ་གོམས་པར་༼༡༧༩༽བྱས་པ་ལ་དེར་
སྤངས་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷཱའི་བྱང་ཆུབ་གིས་ཤུ་བའི་རྩ་བསྒོམས་
པ་ལྟ་བུ་གསུང་། ལྷ་སྐྱུབ་ལ་ལུ་སྟེགས་ཀླན་ཁབ་གིས་ཁྱེད་དབུ་མར་འདོད་ན་ཀ་
བ་འདི་ཅི་ཚུགས་བྱ་ཞེས་པ་ལ། ལྷ་སྐྱུབ་གིས་ཀ་བ་ག་རེ་གསུངས་ནས་ཀ་བ་ལ་
ལྷག་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་མཛད་པས་ཁོ་སྐྱེངས་སོང་། དེ་
ནས་ལུ་སྟེགས་ཀླན་ཁབ་གིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐོབ་ནས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
ཤེར་ཕྱིན་འཆད་པའི་གན་དུ་འོངས་ནས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
མཁས་སམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་སློབ་མ་ཀྱུན་གིས་སློབ་དཔོན་མི་མཁས་ན་སུ་མཁས་
བྱས་པས། ཀླན་ཁབ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཁས་ན་འདི་བཞིན་དུ་གིས་ཟེར་ནས་རྩིག་
པ་ལ་ཕར་ཡུལ་ཆུར་ཡུལ་བྱས་སྐྱད། དངོས་པོ་ལ་ཨ་ཐང་ཆད་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་
ཡོད་ན་གར་བཏུབ། ཡང་ར་སྐྱེད་གི་དགོ་བཤེས་ནུལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མཆེད་

མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་ཕྱིར་འཆག་པ་ན་སྒོ་ལ་སྒོར་མི་དགོས་སྟེ། མཉམ་
པར་མ་གཞག་པ་པར་བྱོན་པའི་དྲུས་སུ་སྒོ་སྒྲིགས་སྒོར་དགོས་པ་ལགས་པར་
གདའ། ཡང་ཇོ་བོ་ལྷ་ས་བསམ་ཡས་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་ནམ་མཁའ་
ལ་བསྒྲོར་བ་མཛད་པའི་གཏམ་སྟེད་ཡང་གསུང་། དེས་ན་དངོས་(༡༧༥)པོ་
རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཏ་ཏ་བའི་བྲུབ་པ་མེད་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་
གསུམ་ཉུང་འབྲུང་བཅུག་ཀྱང་ཉུང་འབྲུ་མི་ཆེ་སྟོང་གསུམ་མི་ཆུང་སྟེ་ཉུང་འབྲུ་དེ་
དེར་བྲུབ་ན་ཏ་དེར་ཤོང་ཐབས་ག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བའི་གཟུགས་ཉུང་འབྲུ་
ཙམ་གྱི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་དུ་བརྟུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་རི་བོང་མགོ་ཡི་
ན། །བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
། །བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན། །སྤྲ་རབ་རྒྱལ་གྱི་དོ་བོ་ཡིས། །བ་ལང་རྩ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་བོང་ལ་ཡང་རྩ་ཡི་དཔེ། །ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱན། །དུམ་མ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་གཡག་རྩ་དང་རི་རྩ་
གཉིས་མཉམ་གསུང་། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་རྣལ་མ་གཅིག་གཏན་ལ་འབབས་ཙ་
ན། དེས་འཕངས་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་མ་བྲུབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའང་
མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་དུ། ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་
རྫོབ་སྟེ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པ་

བཞིན། རྒྱད་པ་འམ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འབྲུལ་པ་
༼༡༤༩༽དང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་འབྲུལ་བར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་འོང་ལ།
མཐར་དེ་གཉིས་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བཏགས་ཆོས་
སུ་སོང་བས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྲོལ་རྗེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྣང་ལ་འདི་
ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཚུབ་བྱ་ཚུབ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་མི་སྐད། དོན་དམ་
བདེན་པ་བྱ་བ་སྤྱོད་གས་གཅིག་གིས་མཆོན་ན་སྒྲུ་འགག་གཤོང་མ་ནས་ཞི་བའི་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་ཙམ་བྱ་བ་ལགས་སྐད་དེ། མ་སྒྲུས་དགུས་འཇམ་དཔལ་ལས་
འགྲོད་སེལ་ཞུས་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུ་དཔག་ཚད་ཙམ་རང་བྱིམ་དུ་མི་
གོང་སྒྲུམ་པ་ལ་རས་ཡུག་སྤུལ་བས་འབྲུལ་ས་མ་རྟེན་པ་དེ་བཞིན་སྤྲིག་པ་ཡང་མ་
དམིགས་གསུང་སྐད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་ཡོད་འགོག་པའི་
སྤྱོད་ཀས་ཙམ་ན་མཆོན་སྐད་དེ་རི་ལྟར་མི་མཆོན་དགུ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་ཀྱང་སྒྲོའི་
བཏགས་རིས་ཙམ་ལས་མཆོན་པར་མི་བྱས་ཏེ། སྒྲོའི་བཏགས་རིས་རི་ཙམ་པ་དེ་
དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པར་སོང་ཙན་ནམ་མཁའ་ལ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུས་
བྱས་རི་མོ་རི་ལྟར་བྲིས་ཀྱང་སྒོལ་དོད་མི་བྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔོན་རྒྱ་
གར་ནས་བརྒྱ་ལྷོ་ཏ་རེ་རེ་བྱོན་བཞིན་༼༡༥༠༽བོད་སྟོན་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་རྣམས་
བར་དུ་བཅུག་ནས་སྣང་བ་སེལ་མི་སེལ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་མངའ་མི་མངའ་ལ་
ཅོད་ཅོད་བྲིས་བྲིས་ནས་སྒོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་རང་ལ་ལུས་པ་ཡིན་གསུང། འོ་

ན་སྣང་བ་སེལ་ལམ་མི་སེལ་སྐྱམ་ན་སེལ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ་བསོད་ཚྲིགས་
ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་སེལ། ཡེ་ཚྲིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སེལ། ཞི་
གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཡེང་སེལ། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་
ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་མཚན་གྱི་བག་ཆགས་བྱག་པོ་ཐམས་ཅད་སེལ་སྐྱད། ཡ་གི་
གསང་འདུས་ནས་མ་གི་འདུལ་བ་ཀླ་རི་ཀླ་ཡན་བར་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་
སྣང་བ་སེལ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། ཡང་ན་སྣང་བ་མི་སེལ་ཏེ་སྒྲོ་སྒྱུངས་
དང་སྒྲོམ་ཁྲིམས་འདོར་ལེན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ནང་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང། ཡང་ན་སྣང་བ་བསལ་བྱུ་མེད་དེ། འདི་ལ་
གསལ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་
ཡང་དག་བཟླ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་སྐྱད། ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་ཡོད་མེད་
ལ། ཡོད་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། གདུལ་བྱའི་ངོར་སངས་རྒྱས་ལ་༼༡༤༩༽ཡེ་
ཤེས་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མེད་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་པ་གཏོད་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་
བཞག་ཀྱང་མི་བརྟུབ་སྟེ་བཞག་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་ངོན་སྣང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་
མ་དམིགས་ཤིང་སྒྲོ་ངོར་སྣང་བའི་ཚུལ་ནི་ལྟོས་བཞག་གི་སྣང་བ་ཡིན་ལ་ལྟོས་
བཞག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡི་ཡོད་མེད་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་གི་
བཤེས་སྟོན་པ་ལ། བྲག་རྒྱབ་སྟོན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྟོ་རྟེས། སྐྱ་གསུམ་གྱི་འཛིག་

ཚུལ་འཆའ་ལུས་པས་ཆོས་སྐྱོམས་སྐྱོར་ལ་རྒྱས་ཡོད་སྐད་མི་གདའ། གཟུགས་
སྐྱོ་གཉིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཏགས་
བཞག་དང་འདུལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་དེས་སྡོན་བདག་བསགས་སྦྱང་གི་དགེ་བའི་
བཏགས་བཞག་གཉིས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲིང་རིས་མཐུན་དུ་སད་པ་ལགས་སྟེ། དེ་ལྟ་
ན་སངས་རྒྱས་འབྲུལ་བཅས་སུ་འབྱུང་རོ་སྟམ་ན་མི་འགོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་ཐོན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་འང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བས་
སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དུ་ཅང་འགོ་འཇུག། དེས་ན་ཡོངས་སྐྱོ་ནི་ས་བཅུ་པ་རྣམས་
ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུང་། བྱང་སེམས་༼༡༧༩༽སྦྱོར་ལམ་པ་དང་ཉན་
ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱུལ་པའི་སྐྱོས་ཆོས་གསུང་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
པ་སོགས་གདུལ་བྱ་རྒྱད་མ་དག་པ་རྣམས་ལ་མཆོག་གི་སྦྱུལ་སྦྱུ་དེས་སྦྱུལ་པའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཆོས་གསུང་བའི་སྒྲིང་བ་བྱུང་སྟེ། དེས་ན་དགེ་
བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཞལ་ནས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
འདི་ལ་མོས་པ་དང་སྐྱོ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བར་ཡུན་དུ་མི་སྡོད་གསུང་
སྟེ། དེ་ལྟའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དེའང་། རོ་བོའི་བཀའ་བརྒྱུད་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱ་
སྦྱབ་དང་བྱམས་མགོན་གྱི་གསུང་ལ་དམ་ཉམས་དང་འབྲེས་ཁྱེར་དང་རྟོག་དཔྱད་
ཀྱི་རིགས་བཅོའི་བར་མ་བཅད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས། ཤེས་རབ་བཅོ་
དང་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སྟེད་ཀྱི་དོལ་ཆོས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད། རོ་བོའི་

བཀའ་བརྒྱད་འདི་བརྒྱད་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱ་སྐྱབ། དེས་
ཟླ་གསལ། དེས་རིག་པའི་ཁྱ་བྱུག། །དེས་ཀྱ་ས་ལི་ཆེ་ཆུང་། དེས་ཇོ་བོ་ལྷ་
ཅིག། །དེས་ཇོ་བོ་སྟེ་ཐང་ན་བཞུགས་དུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་ཇོ་བོས་རིག་
པའི་ཁྱ་བྱུག་ལས་དངོས་སུ་ཆོས་མཉན། སུ་ལ་མ་བཤད་གསང་སྐྱད་གསུང་པ་
ལགས་པར་གདལ། དེས་ན་༼༡༥༠༽དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཉོགས་སུ་མི་སྟེར་བ་སྟོམ་པ་
བཞི་ལ་སྟོམ་པ་འདིས་ལན་ཏེ། དེ་ཡང་བཏགས་བཞག་གི་ཆོས་ལ་རང་ལས་
གཞན་དུ་ཡོར་ཡོར་པ་དང་གཞན་ལས་རང་ལ་ཡོར་ཡོར་པོར་སྟོམ་པས་དངོས་
པོར་འཛིན་པའི་སྒྲགས་རྟེན་པ་ཡིན། བཏགས་ཆོས་ལ་སྟོམ་པ་མ་ཞུགས་ན་
གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་ལུས་བའི་སྒྲགས་འཇུག་པའི་གནས་མི་རྟེན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྷ་ནང་གནད་འདི་མ་གོ་བར་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་
ནམས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཀུན་
ཇོ་བ་ཏུ་ཀུན་ཇོ་བ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཁས་ལེན་པ་སྐད་མི་ལེན་པ་སྐད་སྒྲུང་བ་སེལ་བ་
སྐད་མི་སེལ་བ་སྐད། ཀུན་ཇོ་བ་ཏུ་ཀུན་ཇོ་བ་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པ་སྐད་མི་བདེན་པ་
སྐད་བཏགས་ཆོས་འདོགས་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་སྐད་མི་འཛིན་པ་སྐད་
ཀྱི་སྟོམ་པས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཁོང་དུ་མ་ཆུབ་པ་ལགས་སྐད། དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་
སྟོམ་པ་གང་ཡིན་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དང་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་སོགས་ལ་དངོས་གྲུབ་
དང་འབྲེལ་སྒྲུང་གི་སྟོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་དོགས་དང་བལ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོའི་སྤྱན་སྦྲར་༼༡༧༽འོློན་པ་རྟ་མགོ་ཅན་རང་གི་གཟུགས་ཀྱིས་
འདུག་པ་ན། དགོ་བཤེས་སྟོན་པས་འཛིགས་པ་བདོག་གམ་ཞུས་པས་འཛིགས་
པར་གྲུབ་ན་སྤང་བྱེད་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེར་མ་གྲུབ་པས་ཆགས་སྤང་འོང་ཡི་
གསུང་ལགས་པར་གདའ། མཚན་མར་རྫོམ་པ་ནི་བདེན་གཉིས་བཏགས་བཞག་
ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྩྭ་འབྲུལ་
ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་སྤྱུལ་བསྐྱར་དང་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་
འབྱེད་པ་སོགས་ལ་ཅི་དགར་འཛིག་ཅུས་པ་ན་མཆོག་ཏུ་རྫོམ་ཞིང་དེ་ལྟར་མ་
ཐོབ་པ་དམན་པར་རྫོམ་པ་སྟེ། མཆོག་དམན་དུ་རྫོམ་ན་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་འཛིན་
འདུག་པས་འོ་སྟོལ་གྱི་གྲུབ་རྟགས་མཚན་མ་བཟང་བཟང་པོ་འདོད་འདོད་པོ་དེ་
ཀྱན་གཉིད་སང་པའི་མི་ལམ་ལྟར་འགོ་ལགས་སྟེ། དགོ་བཤེས་སྟོན་པའི་ཞལ་
ནས། ཀླུ་བ་བྱམས་པས་བསྐླལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་
སངས་མ་རྒྱས་པར་བོད་ཀྱི་སྟོམ་ཆེན་རྣམས་ལོ་བཅུ་སྟོར་གཉིས་གསུམ་ལ་
རྟོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་སྟེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཟེར་བ་ཡལ་ཆེར་བེ་
དཀར་གྱིས་ཁྱེར་བ་མིན་ན་བཟང་གསུང་། ༼༡༧༽སྟོབས་པའི་རྫོམ་སེམས་ནི་
སྟེ་སྟོད་གསུམ་ཁ་ཉོན་དུ་ཤེས་ཤིང་དོན་ཅུང་ཟད་དཔྱོད་ཅུས་པ་ན་རང་གི་རྩ་
བརྒྱད་སྤྱོད་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནད་འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་བདག་གིས་
རྟོགས་སོ་སྟུམ་དུ་རྫོམ་ནས་ཀླུ་བའི་བཀའ་ལ་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུ་བ་དང་བསྐྱུས་

པ་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་དང་། གོ་རིམ་དགྲུགས་ཤིང་སྡེབ་པ་དང་བསྡེབས་ཤིང་
དགྲུགས་པ་དང་། རོན་འབྲེས་པ་སྤྲད་པ་དང་། སྤྲད་པ་ཕྱེ་བའི་དོར་ཆིག་གིས་
རིགས་རིགས་འཐད་འཐད་དུ་མ་སྒྲིབ་བར་བྱེད་པ་ནི་དན་འགོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་མ་
མཐོང་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་སྒྲོན་པ་བཞིན་ཡིན་སྐད་ཅིས་གསུང་།
རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲོམ་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་དུ་མ་སྒྲེས་
པའི་ཆོ་བདག་ལ་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོ་འདི་ལ་མ་བྱུང་
བས་གང་ཟག་འདི་བདག་ལས་དམན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པ་འབྱུང་བས། བྱང་
སེམས་དེ་ལ་མ་གྲུས་པའི་ལོག་ལྟས་རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་
བཅད་ནས་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་
རྟོན་ནས་བདུད་ཀྱི་མཐུས་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་རྟོགས་པ་དེས་བདག་གཞན་འཁོར་
བ་དང་རན་སོང་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཐབས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་
༼༡༥༩༽རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་
སྐད་པ་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་ཆད་གཅིག་ཏུ་འགོ་བ་ལས་
མ་རྟོགས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་མི་འགོ། རྟག་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་ན་ཀྱན་
འབྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་ལས་འགོག་པ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་མེད། དེ་ཡང་
བདེན་གཉིས་བྱ་བ་དེ་རྩ་དང་རྩ་བ་ལྟར་གཉིས་གཤིབས་ནས་ཡོད་པ་དེ་སོ་སོར་
དོ་སྤྲོད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མིན། ལྷང་ཅམ་པ་འདི་ཀའི་ཐོག་ནས་རྩི་བ་ཡིན། དེ་ལ་

སྤང་ཞེན་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་
དང་བྲལ་བ་སྟེ་དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱར་ལ་
གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་། གསུམ་
པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྟེ། སྤང་ཞེན་ནམས་དང་ནམ་བཅས་རིང་ཀུན་རྫོབ་
བམ་འཛིག་རྟེན་ནམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་རིམ་ནས་དོན་
དམ་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་
རྒྱད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན། དེས་ན་སྤང་ཞེན་མ་དམིགས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་
སྤང་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་
མོས་ཡུལ་༼༡༥༽ཙམ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱོན་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
མེད། འོ་ན་སྤང་བ་འདི་དག་མི་དམིགས་པ་དོན་དམ་ཡིན་ན་སྤང་དུ་རི་ལྟར་འོས་
སྟམ་ན། སྦྱོ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་རྗེས་དཔག་གིས་སྟོ་སྟོར་བར་བྱེད་
བས་ཐ་མལ་གྱི་དངོས་པོ་ལས་སྟོ་ལོག་པ་ཙམ་ལ་པན་ཀྱང་སྦྱོ་མ་ལྟ་བུའི་སྤང་
ཞེན་མི་འདོར་བ་ཡིན། ཚོགས་ལམ་དུ་མོས་སྒྲོམ་བྱས་པས་སྦྱར་ལམ་དུ་སྤང་བ་
ཐ་མལ་པ་ཨ་ཐང་ཆད་དེ་བ་འདི་འདི་ལྟར་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྟན་སྦྱེས་ཤ་འབྱར་གོ་
འབྱར་དེ་བྱས་ནས་སྤང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་
གསལ་སྤང་ཐོབ་རྒྱད། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ན་སྤང་བ་འདི་མི་
དམིགས་པར་གཉིད་སད་པའི་མི་ལམ་ལྟར་འགོ། རྗེས་ཐོབ་ན་དངོས་པོ་རང་

རྒྱུད་པའི་ཨ་ཐང་ཆད་པར་སོ་སྐྱའི་སྒོ་གཟུང་བ་ལྟར་དག་ཀྱང་སྒྲུང་ཙམ་འཛིག་
 རྟེན་དང་མཐུན་པའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འཛིན་པའི་དག་པ་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ་གསུང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་བྱ་བའང་
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལོག་མ་ལོག་ལ་བཞག་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤྲ་
 མོས་ས་བརྩུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནའང་ཡོད་པས་འཛིག་རྟེན་པ་ཞེས་བརྗོད། ས་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་ལྟོས་ན་༼༡༥༽བདུན་པ་ཕྱིན་གྱི་རྗེས་ཤེས་ཀྱན་ལོག་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། ས་དང་པོ་ཡན་ལ་ལྟོས་ན་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་
 མཉམ་བཞག་ཀྱན་ཀྱང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བྱས་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། རྟོན་མོངས་
 པའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་ནལ་མ་དེ་གང་ཞེན་གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་ངོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་ཞེན་
 གཉིས་ཀ་མེད་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྔོན་ལམ་དང་དགོ་ཚོགས་དང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་
 སྟོབས་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱར་སྒྲུང་བ་དེའོ། །དེས་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
 དམིགས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་ཞེས་མེ་ལོང་གིས་སྒྲུང་ཞེན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་བཟུང་དམིགས་མེད་ཀྱང་མེ་ལོང་དང་བྱད་ཐུད་པ་ན་མིག་ལྟན་
 གྱིས་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཡང་
 དག་པ་མཐོང་བའི་སྐལ་ཅན་ལ་བསྟེལ་བའམ་དུས་ལས་ཡོལ་མི་སྲིད་པར་སྒྲུང་
 བར་འབྱུང་བ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཡིན་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་སེམས་ཙམ་པ་

ཀུན་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡུན་གྱི་སྒོས་མར་མ་བཟུང་ཡང་ཡུལ་ཡར་ལ་
འཆར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་བརྟགས་དང་བྲལ་ནས་གནས་འགྱུར་༼༡༥༩༽ཐོབ་
པས་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྤང་དུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་བའི་རྣམས་རང་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་
ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཐོགས་རེག་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོས་གཅིག་
ལ་ཤེས་བྱ་རང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་དེར་ཤོང་བར་འཆར་བའི་
གནས་ཅང་ཡོད་དམ་གསུང་། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣལ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་
རྟོགས་བྱ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་ཡང་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་
ལས་དག་པ་ལ་སྤང་ནས་དེའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་པ་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་ཆུབ་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ལྟ་
མིན་པར། མེའི་ཆ་བ་ལྷ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་
ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཅང་སོང་ངམ་གསུང་སྐད། དེ་ཡང་སྟོན་པ་
འདི་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་ལྷ་སྟེ་སོགས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ལ་དངོས་གྲུབ་
གྱི་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆོས་ཙམ་ལས་མ་བསྟན། བདེན་གཉིས་གྱི་ཆོས་
འདི་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སོགས་དབང་པོ་ཡང་རབ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལས་གཞན་གྱིས་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
༼༡༥༩༽བདེན་པ་གཉིས་ནི་སྐུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚོན་པར་མཛད་

དེ། ཤེར་ཕྱིན་ལས། འཁོར་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་
 གཞན་ཡོད་ན་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཟོག་གསོབ་ཡིན་ན་
 འདི་དང་པོར་སྟོན་པ་ཅི་ཞེན། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་
 ཐབས་ཐབས་བྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་ལྟར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་
 བྱའང་བདེན་གཉིས་རང་གི་དོ་བོ་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱ་འབྲས་རྩིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། ། དེས་ན་རི་རྒྱུད་དུ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཤེས་པར། འོན་དམ་བདེན་པ་
 ཤེས་མི་འགྱུར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཤེས་གྱུར་ན། འོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་
 པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣལ་མ་དེའི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་
 ཞེན། རི་རྒྱུད་དུ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཤེས་བྱ་གང་། ། རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་
 དག ། ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བས་ཆོས་རྣམས་ནི་གཟུགས་
 བས་རྣམ་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། ། དེའི་མཆོན་ཉིད་༼༡༥༩༽ནི་རྒྱ་
 སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་དང་དེ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ནང་གསེས་སོ་སོར་མ་
 འདྲེས་པ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་རང་མཆོན། དེའི་དབེ་སྐྱ་མའི་དབེ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་
 པའོ། ། འོ་ན་དབེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རི་ལྟར་མཆོན་
 སྟུམ་ན། སྤྱི་བོ་རང་ག་བས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་བདེན་པར་བལྟ་བ་དེ་

བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ལོག་པའི་ཀླན་རྫོབ་ལྟར་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་མི་བདེན་
པས་རྒྱན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཀླན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན་རྗེ་སྐད་དུ། རྩ་གིང་
གི་ནི་འབྲས་བུ་བཞིན། །མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །རྒྱ་ལས་
སྐྱེས་དང་དོན་བྱེད་ལུས། །ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་ཀླན་རྫོབ་ཡིན། །ཞེས་པས་རྩ་
གིང་གི་ལྷན་པ་རེ་རེ་ནས་སྤེལ་སྤྲོད་པོ་མི་མངོན་པ་ལྟར་ཀླན་རྫོབ་རིགས་པས་
བརྟག་མི་བཟོད་པ་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་དོན་བྱེད་ལུས་པའི་སྣང་བ་སྤལ་ལེ་
ཁྱལ་ས་གོ་བ་འདི་ལ་ཀླན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ཡིན། །འདི་འདི་ག་ལྟར་
བདེན་པར་སྣང་བ་ལོག་པའི་ཀླན་རྫོབ། འདི་ག་ལྟར་མི་བདེན་ཀྱང་བརྒྱན་པར་
སྣང་བ་ཡང་དག་ཀླན་རྫོབ། འདི་བདེན་རྒྱན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟགས་པའི་སྒོ་རྣམས་ལ་ལོག་གེས་དང་ཡང་དག་
པའི་གེས་པ་དང་། །༡༥༧། སྒོ་ལ་རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་གེས་པར་འཛོག་གོ། །འོ་
ན་ཀླན་རྫོབ་ཀྱི་ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། དགེ་བཤེས་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས་བརྟགས་པ་ཡུན་རིང་བ་ལ་སྣང་བ་ནི་ཡང་དག་ཀླན་རྫོབ་ཡིན།
བརྟག་པ་ཡུན་གྱིང་བ་ལ་སྣང་བ་ནི་ལོག་པའི་ཀླན་རྫོབ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་ལམ་སྐྱ་
མ་ཅམ་དུ་བརྟགས་ཡུན་རིང་གྱིང་ལ་དགོངས་ནས་གསུང་སྐད་ཡང་རྣལ་འབྱོར་
པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བརྟགས་པ་ཡུན་རིང་བ་ལ་སྣང་བ་ནི་ལོག་པ་ཡིན་
ལ། དེ་གྱིང་བ་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀླན་རྫོབ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཐོག་མེད་ནས་

བདག་དང་མཚན་འཛིན་གྱི་བཏགས་པ་ཡུན་རིང་བ་དང་སྐྱ་སོགས་གྱི་བཏགས་
 པ་ཡུན་སྐར་བའི་དབང་དུ་བྱས་གསུང་། ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཕྱ་དར་
 རྟོན་པའི་ཞལ་ནས། རྒྱུན་དགེ་བཤེས་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ཡང་དག་མི་དགོས་པ་
 འོག་པ་སྟེ། སྐྱ་སོགས་སུ་རྟོགས་པ་བཤེས་གཉེན་མ་བསྟེན་པར་མི་འབྱུང་བའི་
 བྱིར། ཡང་ན་འོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རོན་དམ་ཤེས་པ་
 རྟེན་དང་པོ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚས་གྱི་བདག་ལྟ་བུ་གཅིག་བདག་ཏུ་ཡོད་ན་རི་ལྟར་
 ཡོད་རིགས་ཞེས་དངོས་པོ་ལ་སྲིད་མཐའ་བཟུང་ནས་སྟོ་ཡལ་དུ་བྱས་པ་དེ་རྟག་
 ལྟ། དེ་རིགས་(༡༥༠)པས་གཞིགས་ནས་མ་གྲུབ་པས་དམིགས་གཏད་མཚན་
 འཛིན་སྐྱ་ཅེ་ཅམ་ཡང་མ་རྟོན་པས་དེར་མ་གྲུབ་པར་ཡོད་པ་ནི་ཆད་པར་བལྟ་
 བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚས་གང་ཟག་གདོད་ནས་ཐ་སྟོད་དུ་འང་མ་
 རྒྱུས་པ་དེ་སྐྱེ་བར་སྒྲུང་བ་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་ཤེས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱེད་བྱེད་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་མ་བྱུང་བ་དེ་
 རྒྱེ་མེད་དུ་འགོ་འོང་བལ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལགས་སྟེ། འོ་ན་ཞི་བ་ལྷ་རན་ལས་
 འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུང་བ་འདི་སེལ་ལམ་མི་སེལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགེ་
 བཤེས་རྟོན་པའི་ཞལ་ནས། དང་པོར་ཕར་ལ་སྒྲུང་བ་མི་སེལ་གྱང་བྱིས་སྒྲུང་བ་
 ཁོ་ཉིད་སྟོད་མི་ཚུགས་པར་རང་སེལ་དུ་འགོ་ལགས་སྟེ་གསུང་སྟེ་མེད་བཞིན་
 སྒྲུང་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསགས་སྐྱུངས་བྱས་པས་རྫོགས་སངས་ཐོབ་པ་ཡིན་

ཀྱང་། མེད་བཞིན་སྒྲིབ་བས་སྒྲིབ་བ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་སྡོད་མ་རུས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་འགོ་བས་སྒྲིབ་བ་རང་སེལ་དུ་འགོ་མི་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འོན་རིགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བ་སེལ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་ཅི་ལ་འགོད་སྟུང་ན། སྒྲིབ་བ་ཡོད་ན་གསལ་མི་རུས་ཀྱང་དེར་འཛིན་འབྲུལ་པས་༼༡༩༽དེ་སེལ་བའི་ཆེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ཅི་ལ་འགོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྷན་གྱིས། བམས་ཅད་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་ནི། །ཆོས་ཅན་མི་དམིགས་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེན་ཅན་བསྐྱོག་པའི་རྒྱུ་ཅན་མ་གཏོགས་པ། །ཆོས་ཀྱི་རང་ལས་ཆོག་མེད་བཟོད་དུ་མེད། །ཅེས་སོ། །འོན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་རྐྱེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་ཇི་ལྟར་ཅི་བ་ནི་མཐུན་པར་སྒྲིབ་བ་དེ་སྒྲིབ་དུ་བརྟུབ་ཕྱིན་ཆད་སྒྲིབ་མ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་མེད་སྒྲིབ་བ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་སྒྲིབ་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་མེད་ཡུལ་དུ་སྒྲིབ་བ་འཕྱུག་སྒྲིབ་པ་ཡུལ་དུ་སྒྲིབ་ན་ཏྲག་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲིབ་བར་སྒྲིབ་ཅམ་ཡང་གྲིད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མཐུན་པར་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ་འདི་སངས་རྒྱས་སྒྲིབ་ཏེ་མ་མཛད་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་ཏེ་བསུབ་པའི་བྱས་ཆོས་མ་ཡིན། །འོན་སྒྲིབ་ཕྱིན་ཆད་ཡུལ་མཐུན་པར་སྒྲིབ་བས་མ་ཕན་པར་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཤམ་པ་ལས་ཡུལ་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་ཨ་ཐ་ཕད་པ་འདིར་བཟུང་། ལ་ལས་ཇི་ཅམ་རང་བདེན་པ་དེ་ཅམ་དུ་རྒྱན་པ་དེར་བཟུང་། ལ་ལས་དེ་གཉིས་ཀར་མ་བཟུང་བས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྒྲིབ་རྒྱ་བ་ལོག་པར་འགོ་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་ལ་

༼༡༥༩༽འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་བྱུང་བ་དེ་དེས་ལན་པ་ཡིན། བརྟགས་ན་
 དབེན་པ་ནི་སྣང་ཙམ་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཆོས་བདག་དང་ངོམ་སོགས་གང་ཟག་
 གི་བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་ཏ་ཨ་ཅང་ཆེ། སྣང་ཙམ་ལ་སྣང་ཙམ་དུ་བརྟགས་པ་ཙམ་
 གིས་ཀྱང་དབེན་པ་སྟེ། བརྟགས་སྣང་ཙམ་དེའང་བརྟགས་བཞིན་པའི་དོ་བོར་མ་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོགས་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་བརྟགས་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དོན་བྱེད་ལུས་པ་དེ་ཆོགས་གཉིས་བསག་ལུས། སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱོར་ལུས། སྐྱ་
 གསུམ་ཐོབ་ལུས་པ་ཡིན་སྟེ། དེས་ལམོར་བའི་དོན་བྱེད་སེལ་ཏེ། ལམོར་ཆོས་
 ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་
 མ་གྲུབ་པས་རྒྱ་རྒྱུན་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིག་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། སྐྱལ་པས་སྐྱལ་པའི་ལས་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་
 རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པ་ལ་དངོས་སྐྱ་བས་ཀྱང་བརྫོད་ན་གྲུབ་མཐའ་མི་སྐྱ་བའི་དབུ་མ་
 བས་དེ་ལྟར་བརྫོད་པ་ཅི་ཞེན་འདི་བས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 འབྱུང་བ་ལ་འཆད་ཀྱི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་དངོས་སྐྱ་བས་རྒྱ་རྒྱུན་ནང་
 སྟེན་པས་འབྲས་བུ་བྱུང་ཅན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལས་འདི་བས་༼༡༥༩༽རྒྱ་
 རྒྱུན་དང་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་ནང་དུ་རྒྱུད་པས་བསྐྱེད་བྱ། རྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་
 གི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་མི་སྟོན་ཀྱང་། སྒྲོས་བསྐྱས་ནས་སྟེན་པར་བརྟགས་ཙམ་
 གིས་དེར་སྣང་འབྱུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་སྟེན་འབྱུང་ལ་འཛིག་པ་

ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་
བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་
ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །པོད་ཀྱི་གསང་ཕུ་བ་སོགས་ཐོ་བོ་
མཚན་ཉིད་པ་རྣམས་མཐུན་སྒྲུབ་མེ་ཆ་བསྟེན་པ་ཙམ་ལ་མཐུན་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་
མཐུན་པར་རྟོགས་པས་ཐར་པ་ལ་མི་པན་བཏགས་ནས་དབེན་པ་རིགས་པས་
དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་བདེན་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་པའི་
གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་བདག་བདེན་དུ་ཡོད་དེ་མེད་ན་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་པ་
བཏབ་པར་འགོ་བཟུང་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལས་འབྲས་ལ་རྟག་ཆད་དུ་བལྟ་བ་སྐྱུར་
འདེབས་སུ་མི་འགོ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པར་
བརྗོད་པ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགོ་བ་ངོ་མཚར། དོན་བྱེད་རྣམས་མེས་གཙོ་སྟེན་
སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་བཟུང་ཏེ། བྱ་ཀྱེ་ཡུལ་བས་མེས་སྟེན་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་
ཅི་ཙམ་ཞིག་གྲུབ། དེས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའང་ཉེར་ལེན་
རང་ལ་ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ཅིག་བྱེད་པ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་འཕྲོད་
བྱས་ཟེར་ཏེ། འོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་
ལེན་པས་དབུ་མ་པའི་མིང་ཐོབ་བམ། འོ་ན་དངོས་པོ་རང་བདེན་པ་འདི་མེད་ན་
གཡག་གི་མགོ་ལ་རྩ་སྔོ་བར་དེ་བ་འདི་རི་བོང་རྩ་རྩ་རྩ་སྟོམས་སམ་ཞེན། འོག་
ཤེས་གཡག་རྩ་གཡག་རྩར་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་པའི་ངོ་ན་མི་སྟོམས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་ཙམ་

གྲིས་གཡག་རྩ་ལས་གཡག་རྩ་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་རྒྱུ་མ་སྟེ། རྩ་དེ་
 གཉིས་ཀ་བཏགས་པའི་བཞག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཙམ་དུ་སྟོམས་པ་ཡིན། འོ་ན་
 གཡག་རྩ་རི་རྩ་ལྟར་ཅང་མེད་དུ་འགོ་དགོས་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་ཡུལ་
 གོམས་ན་རི་རྩ་འང་སྒྲིབ་བ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བརྒྱུ་ཉ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་
 རྩ་རོ་བ་ལ་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་བོར་རྩ་སྟོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་
 ། འོ་ན་རྩ་དེ་གཉིས་མ་ཟད་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ནམ་ཉིག་དང་ཆོས་སྐྱའི་
 སྟོང་པོ་དང་ཤུན་པ་གཉིས་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འཁོར་(༡༥)འཁོར་བ་
 དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། གཉིས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་ན། མྱ་ངན་འདས་ཤེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རི་ལྟར་རི་བོང་མགོ་ཡི་
 རྩ། །བཏགས་པ་ཡིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྤྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང་
 ། །བཏགས་པ་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱ་མཚན་
 གྱི་ནི་ངོ་བོ་ལ། །བ་སྒྲིབ་རྩ་ལང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྒྲིབ་རྩ་རི་བོང་མགོ་ཡི་རྩ། །དེ་
 བཞིན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། །དབུ་མ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་
 མོ། །ཡང་མདོ་ལས། རམ་མཁའ་རི་བོང་རྩ་དག་ཀྱང་། །མོ་ག ཤམ་གྱི་ནི་བུ་
 དག་དང་། །མེད་བཞིན་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པ་གང་། །དངོས་པོར་བཏགས་པ་འང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱ་བར་འབྱུང་
 བ་དེ་ཡང་དག་ཀྱང་རྗོད། རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱ་ཞིང་དེར་

སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དོན་དམ། བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་དེ་
གཉིས་མཚན་གཞི་དངོས་གྲུབ་པ་ཐ་དད་པའི་ཐོག་ནས་ཙུ་བྱར་མེད་པས་དེ་
གཉིས་འགལ་ནས་འགོག་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་
དངོས་པོ་ལྟར་སྒྲུང་གི་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བ་ཙམ་གྱིས་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་
དེ་ལྟའི་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱུ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་
ཚུན་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགལ་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསྐྱུ་མི་བསྐྱུ་
དེ་གཉིས་མཚན་གཞི་དངོས་གྲུབ་པ་གཅིག་གིས་ཐོག་ནས་ཙུ་བྱར་མེད་པས་དེ་
གཉིས་སྐྱེལ་ནས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་ན་མ་བརྟགས་
ཉམས་དགའི་རྒྱ་འབྲས་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྐྱུ་བས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སམ་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་དངོས་པོ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་མི་
བསྐྱུ་བ་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་དམ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་འབྲེལ་ལྷས་འབྲེལ་ལྷོ་
སྐྱབ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མི་བསྐྱུ་བ་ཀྱན་
རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བསྐྱུ་རྒྱུན་གྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་
བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཙན་དང་ཆོས་ཉིད་ཅིར་བརྟགས་ཀྱང་འགལ་བ་དང་
འབྲེལ་བ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་
བདེན་གཉིས་མཉམ་ཉིད་དང་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དང་། ཆོས་ཙན་ཆོས་
ཉིད་ཟུང་འཇུག་དང་། རྣམ་ཏོག་ཆོས་སྐྱུ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ལམ་མེ་བ་འདི་དག་

ཆོས་ཉིད་དུ་བརྟེན་༼༡༥༧༽དེ་བ་སོགས་དུ་མར་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲོམ་བཟང་པོར་གྲགས་པ་ནམས་ཀྱིས་
གནད་འདི་སྒྲོ་བར་མ་ཁུམས་ནས་བདེན་གཉིས་རང་བདེན་པ་ཞིག་སོ་སོར་
གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་གིས་རང་མ་རིག་ནས་འབྲུལ་དུས་ཀྱན་རྫོང་། རང་གིས་
རང་རིག་ནས་མ་འབྲུལ་བའི་དུས་དོན་དམ་སྟེ་བྱད་པར་དེ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་
ལག་པའི་ལྟ་རྒྱུ་བཞིན་ཞེས་སྐྱ་བ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་རྒྱད་བསྟན་
པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའོ། །དེ་ལྟར་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་
དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ནས་བརྒྱད་དགེ་བཤེས་གོང་མ་དག་གི་ལམ་རིམ་ནས་བྱང་
བ་བརྟེན་ཟེན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་བོད་ཀྱི་བརྒྱ་ཡི་ཏ་ཆེན་པོ་རོང་ཟོམ་ཆོས་
བཟང་གི་ལྟ་བའི་བརྟེན་བྱང་ལས་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོང་པའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་ཕྱིར་ཤེས་བྱར་མི་རུང་བའི་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་བྱར་རུང་བའི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཀྱན་རྫོང་བསྐྱུ་རྒྱན་གྱི་འབྲུལ་ཆོས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པར་༼༡༥༨༽བྱ་རུང་དུ་ཡོད་ན་དེ་གནས་ལུགས་ལ་
ཞུགས་པས་དེ་ཉིད་སངས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་མ་སངས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་
སྐབས་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོང་ཤེས་

བྱ་ལ་ཡོད་མི་རུང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཉམས་མུང་གིས་གཞོད་
 པར་བྱར་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དེ་བསྐྱོག་
 པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུལ་ན་ཡོད་མེད་དུ་འཛོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པའི་
 སྒྲོ་རོ་ནས་བཏགས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཡོད་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལས་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་
 པ་ལ་མ་སྟོས་པའི་ཡོད་མེད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་སྒྲུབ་སྟེ་མུ་སྟེགས་
 པས་བཞེད་པ་ལས་དབུ་མའི་རིགས་ཚུལ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཞེད། སྤྱིན་ཅི་
 ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་བྱར་ཡོད་པར་མི་རུང་ན་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་དངོས་
 བོའི་སྒྲུ་འགག་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཅན་དེ་མེད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
 ཉིད་སྒྲུ་འགག་དང་བྲལ་བའང་ཤེས་བྱར་ཡོད་མི་རུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་
 བ། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། །ཞེས་བྱ་བའང་ཉམས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དང་
 ཤེས་བྱར་ཡོད་མིད་༼༡༥༩༽མི་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པ་སྟེ་གང་གིས་
 དབེན་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པ་དེས་བདེན་པ་གཉིས་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེས་ནི། མཁུན་པའི་གཏེར་ཆེན་ཤར་
 ཅོང་ག་པ་ཆེན་པོས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དབུ་མའི་གསུང་
 རབ་ལས། ལུང་རིགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཤེས་བྱར་མེད་པ་
 དང་། དེ་མེད་ཀྱང་དེ་དགག་པ་ན་དེ་ཡོད་སྤྱིད་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་དམིགས་ནམ་

འཆར་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཤེས་
བྱའི་གནས་ལུགས་སུ་ཞུགས་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་
མའི་རིང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ལྷ་ཆེན་གྱི་དུག་གི་བུམ་པ་ལྟར་བ་ལྷ་ར་ལེགས་པར་
ལྟར་བར་མཛད་སྒྲུང་ཡང་ཅོང་ག་པ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་བདེ་བར་
ག་ཤེགས་པའི་བསྟན་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་སྤྱིད་ཚད་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱལ་བ་འབྲི་བྱང་པ་འཛིག་རྟེན་
གསུམ་གྱི་མགོན་པོས་རྩ་ལ་འདོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔལ་ག་མ་
རི་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་པར་གྲགས་པའི་བཀའ་སློལ་གྱི་ཚུལ་བཞུང་པ་ལ། སྤྱོན་བོད་
གངས་ཅན་དུ་བྱོན་པའི་ཨ་། ༡༧༠ །མ་ན་སི་བ་དག་གི་ལུགས་ལྷ་ར་བཞུང་པ་
དང་། ཕྱིས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་དེ་དག་གི་བཀའ་སློལ་འཛིན་པ་དག་གི་ལུགས་བཞུང་
པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོམ་མི་ཉི་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོར་བྱ་བ་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མ་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་གསལ་བར་མཛད་པ་དེ། རྩོམ་བཅུན་མར་བ་
ལོ་ཙ་བའི་བཀའ་བརྒྱད་ལས་འོངས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་རི་ལྷ་བུའི་སྒྲུལ་ན།
རྒྱལ་བ་མི་ཉི་ཤེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆེ་ལོང་འདིར་བཞུང་པར་བྱ་
སྟེ། དེའང་འགྲེལ་པ་དེ་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་མི་ཉི་ཤེས། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་གྲགས་
པའི་ཚད་མས་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ལ་འཇུག་པའི་འཐད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྒྲགས་

དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་མཛད་པར་
བཞེད་པས། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་གཤམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གཏན་ལ་དབབ་
བྱ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་ནམ། མིང་གཞན་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་
གྱིས། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
མཐའ། །མཆན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་(༡༥༡)ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་
ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་
གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་དང་། ཡོད་དང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་
བའི་ཟབ་མོའི་དོན་ཅན་ཡོད་མེད་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པར་སྟོས་འབྱུང་གི་རུང་
བར་སྒྲུང་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་ལ་རྗེ་ཙམ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་
དམིགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པས། སྟོབ་དམན་
འགའ་ཞིག་དངོས་རྣམས་ལ། །ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། །ལྟ་བུ་དེས་ནི་
བཟླ་བྱ་བ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ། །མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི། །ཆོས་འདི་རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །གང་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་རྟེན་དང་བྲལ། །ཡོད་དང་མེད་ལས་
རྣམ་པར་འདས། །དེས་ནི་ཟབ་མོ་དམིགས་མེད་པའི། །རྟེན་གྱི་དོན་ནི་རྣམ་པར་

སྒྲོམ། །ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་སྟེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་
 མིན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་
 གྲོལ། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །དེ་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་མིན་
 ཏེ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །མྱ་ངན་འདས་༼༡༥༽ཞེས་བྱ་བར་
 བརྗོད། །ཅེས་འབྲུང་བའི་བྱིར། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་ཤེར་བྱིན་སོགས་
 བསགས་སྐྱེད་གི་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་འདི་དོན་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
 ཅན་དུ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེན། །ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མར་ཡོད་དགོས་པ་ལས་
 གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། །ལང་ག་ཤེགས་
 ལས། །ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་ནི་གཟུགས། །གཅིག་དང་གཞན་པ་ཉིད་སྤངས་
 བ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མིན་བ། །དངོས་ལ་དངོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 འབྲུང་། །འོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེན། །དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཞིག་
 ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་པ་ལས། །ཡོད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་མེད་པ་ཇི་ལྟར་
 འབྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཡོད་པ་ནི་མེད་བྱུར་མ་སོང་། །མེད་པ་ནི་མེད་པར་འགྲོ་རྒྱ་
 མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། །མདོར། །མེད་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་ཡོད་པ་སྟེ། །མེད་པ་ཡོད་པའི་
 སྒྲོན་དུ་འགྲོ། །དེ་བྱིར་མེད་པར་མི་བསམ་སྟེ། །ཡོད་པར་ཡང་ནི་མི་རྟག་
 གོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་གྱི་ཆོས་ལ་དངོས་པོ་བཀག་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་ཉིད་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པར་

འགྱུར་རམ་སྙམ་ན་དབང་ཕྱོག་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་
 བཀག་པས་༼༡༥༽དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་དང་། ཁ་
 ཅིག་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་
 སོགས་གྱི་མཐའ་བཞིར་རྟག་ཆད་དུ་སྒྲུབ་པས་དེ་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
 མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
 དང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་མ་ཅན་དུ་འཛིག་པ་ལས་
 རྟོགས་མ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་མ་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་ཡོད་ན། བྱང་ཆུབ་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་མི་རུང་བས་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་
 རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་ཏུ་འདྲ་གྲུབ་ཤི། རྗེ་བཙུན་
 གྱིས། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་ །དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །ཁྱ་
 །ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་
 འདོད། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། །འབད་པས་འབྲས་བུ་མེད་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་ཏུ་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་བྱང་
 ཆུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྟོང་ལྷུང་ཅན་
 དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གྱུབ་བམ་ཞེས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་དེ་
 ནི་༼༡༥༽མིང་ཙམ་བཟུང་ཙམ་གྱི་གྲུན་རྗེས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གྲུན་རྗེས་བདེན་

པར་ཡང་མ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་ལྟ་ག་ལ་ཡང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུང་
 རབ་ལས། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་འདི་ཀུན་གྱི། །ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་
 ལྟེ། །སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད། །ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པར་
 བྱེད། །ཅིས་སོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཁོ་ནར་ཞུགས་སམ་ཞེན། དེར་ཡང་མ་ཞུགས་ཏེ། རང་བཞིན་
 གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་
 མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་
 ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མཐའ་བཞི་དང་བུལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲུའི་དངོས་པོ་དང་། སྒྲོ་དེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 དངོས་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་གྱི་བསྟན་པས་རྟོགས་ཚུལ་དེ་ལྟ་ན་ཆད་མ་དང་གཞལ་
 བྱའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྟོན་པར་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། འདིར་དངོས་པོ་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཞིག་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ལ། ལྷགས་
 དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོ་སྐྱ་མ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་ཡང་
 ༼༡༥༽ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ལྷགས་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། འདིར་
 བརྗོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་
 གྲུབ་པའི་དངོས་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་

མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཚད་མ་
 དང་གཞལ་བྱའི་དངོས་པོ་དབུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་མི་འཛོག་པར་མ་ཟད་
 དངོས་སྒྲིབ་པས་ཀྱང་མི་འཛོག་པའི་སྐབས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པའི་ཚད་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས། དགོས་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་གྱི་དངོས་པོའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མའི་རྣམ་པ་ཞག་མཛད་ནས། རིགས་པ་
 ཕྱི་མས་དེ་ལྟའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མའི་དངོས་པོ་སྟན་འབྱེན་པར་མཛད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་དབྱུང་ན། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་
 དངོས་མེད། །ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་པར་དབུ་མའི་ལུགས་
 འདིར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་སོགས་བརྗོད་ཀྱང་
 དངོས་ཆོས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཞེན་འདོད་དང་སྤྲོགས་རིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་པའི་ཆོས་སུ་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོམ་བྱ་དེ་
 དེ་ལྟས་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་གིས་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་གོལ་བར་འགྱུར་བའི་རྟོགས་བྱ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་
 དང་སྒྲོའི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱེ་སྐྱོད་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་
 ཁ་ཅིག་སྒྲོའི་འཇུག་པ་རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུབ་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྟོན་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་
 དྲང་བའི་ཆེད་དུ་གསུང་བ་ལ་དེའི་གདུལ་བྱ་དག་ཡིད་མཉུ་བར་གྱུར་ཀྱང་ངེས་

པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུག་པར། གྲུག་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་
 ལ། །ཡུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་
 ཆེས་ཟབ་དོན། །རིགས་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་
 བུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །རི་ལྟར་དང་དང་འདི་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་དངོས་གྲུག་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །བྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སེམས་དངོས་
 པོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་དུ་སྐྱ་བ་ཁོ་
 ན་གཞུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། །༡༧༧༽འཕགས་པ་ཀུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས། འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །བྱབ་པ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་
 རྣམས་སྐྱག་པ་སྤང་བྱིར་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དངོས་
 སྐྱ་བར་མ་ཟད་དབུ་མ་པ་དག་ལས་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་མཆོ་ནི་སྟོ་རྣམ་པ་དང་
 བཅས་པ་དང་། །སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་སོགས་ནི་སྟོ་རྣམ་པ་མེད་པར་
 བརྗོད་ལ། །དེ་ལྟར་འདྲ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོ་འདྲ་རྣལ་འབྱོར་གྲུག་རྗོབ་ཙམ་
 ལས་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་ཅིང་མ་སྐྱིས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་སྐྱ་བ་དང་
 བརྗོད་པའི་བྱད་པར་ངོ་། །མདོར་ན་དབུ་མ་པ་ནི། རྣམ་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་
 ཀྱི་སྟོ་འགར་ཡང་ངེས་དོན་དུ་མི་ལྟ་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས།
 །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྟོང་ངོ་ཞེས་དང་། རྣམ་

པར་གཤམ་པ་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་སོགས་འབྱུང་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་
གསུངས་པ་ནི་གང་དག་གཟུགས་ལ་གཤིན་ཏུ་ཆགས་ཅན་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་
གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་སྐུ་དང་འཕགས་པ་ལྟ་དང་ཟླ་གྲགས་
གྱིས་༼༡༥༥༽བསྐྱགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྟོས་མཐའ་བྱེ་བྲག་པ་མཐའ་དག་ལ་
བཀག་གྱང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པར་ལྟག་མ་ཁས་སྤངས་
པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་ཡང་མི་བརྟེན་ལ། ཟླ་མ་
དམ་པ་དེ་དག་གི་བཤད་མ་ཐག་པའི་མན་ངག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི་དབུ་མའང་
འབྲིང་པོ་ཙམ་སྟེ་ཅི་རིགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་པ་ཁ་
ཅིག་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བརྟེན་ལ། དེ་ལྟའི་སྟོང་ཉིད་ནི་
དངོས་པོར་མེད་པ་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་སྤང་ཙམ་
བསྐྱེམ་ཆེད་དུ་དོན་བྱེད་པར་བདེན་པ་ཅན་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་མེད་པ་མ་
ཡིན་པར་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེས་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་སྟོས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཉིད་དངོས་
པོར་གྱུབ་པ་དང་། དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པ་ཉིད་དངོས་པོར་སྤང་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་
མེད་མི་འགལ་བའི་བྱང་འཇུག་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ལྟ་
སྟོབ་གྱིས། དངོས་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། །དེ་མེད་པར་ཡང་དངོས་ཡོད་

མིན། རྒྱ་ཡི་དེ་ཕྱིར་རྒྱ་ལས་སྒྲིས་དངོས་ཆམས། རྒྱུད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རབ་
ཏུ་བརྟན། རྒྱ་རྫོང་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། རྫོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོང་
སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་མི་ཏྲག་ཇི་བཞིན་ནོ། ཞེས་
དང་། རྒྱ་བ་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། རྒྱ་བ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། ཞེས་འབྱུང་
ངོ། རྩོམ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་བར་སྒྲུང་བ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་
ཤད་མཐོང་བ་ལྟར་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་ཡེ་མེད་པས་སྒྲུང་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་མིང་
ཙམ་ཏུ་ལྟག་མ་ལུས་པའོ། ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་སྒྲ་ཤད་ཉིད་ཀྱང་རབ་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་བྱས་མི་ཏྲག་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟེན་འབྱུང་གི་ཚུལ་མི་རུང་བས་རབ་
རིབ་ཅན་མིན་པ་ལ་སྒྲ་ཤད་མི་དམིགས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་ཆར་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་བཞིན་སྒྲ་ཤད་ཀྱི་ཆར་ཟད་ཏུ་མེད་པ་འབབ་ཏུ་རུང་བ་ཉིད་
དོ། དེས་ན་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་བས་ས་བདུན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོང་
དང་སེམས་འགག་པར་གསུངས་པ་དེ་འདྲ་ཆམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཀག་པ་མིན་
ཏེ། དེ་དག་དེར་འབྱུང་ཏུ་མི་རུང་ནས་འགོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་རྒྱ་བར་སྒྲུང་
བའི་ཀུན་རྫོང་བསྐྱེད་འབྱུལ་བ་སྒྲོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེར་སྒྲོབ་པ་དེ་སངས་པར་
འབྱུང་བས་དེ་སྐད་རྒྱ་ཡི་དེ་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཀུན་རྫོང་ཀྱང་དོན་དམ་བྱས་པ་མེད་
ན་མི་ཏྲག་པ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་གཏན་མེད་ཏུ་འབྱུང་ན་ཆད་པའི་མཐའ་ཆེན་པོ་ཁོ་

ནར་རྟག་པར་ལྷུང་བས་རྟག་ཆད་ལས་གོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སར་ཡང་བདེན་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བར་བྱང་འཇུག་གི་ཆོས་འབྱུང་དུ་མི་
 རུང་བ་མིན་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྟུང་
 གྱུང་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ལ་ནི་སྐྱར་པ་མི་འདེབས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཀུན་
 རྫོབ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་མིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་ལས་འདེལ་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། དཀོན་བཙུགས་
 ལས། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཉིད་
 སྟོང་བ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའང་ཀུན་རྫོབ་
 ཉིད་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དགག་པར་བྱ་བའང་དབུ་མ་
 པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའང་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

༼༡༧༽མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་འགར་ཡང་འགོག་པར་མ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་
 བྱང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ཡང་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་སྟེ་མེད་ཡིན་ལ། སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་
 གྱུང་བཀག་པའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གོ་ཞེན་གཏན་སྟེ་བ་མེད་པ་མོ་
 གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བས་གང་དུ་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་

དེར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། མེད་པར་བཀག་གུང་བྱང་དུ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་
 རོ། །དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གི་ཀྱན་རྫོབ་
 ཅམ་མེད་པ་མིན་ལ། དེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ན་གཞི་གཅིག་ལ་
 ཡོད་མེད་རི་ལྟར་མི་འགལ་ལམ་སྟམ་ན། དངོས་པོར་འགྱུར་བའི་གཞི་གཅིག་
 ཡོད་ན་འགལ་དུ་ཆུག་གུང་འདིར་བརྟགས་པ་ཅམ་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགལ་
 བ་མེད་དེ། གང་ལ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་ཆད་ལ་སོགས་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་འདི་ནི་རྣམ་རྟོག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འགལ་བ་སྤྱད་པའི་
 ཆོག་གིས་པན་ཚུན་འགལ་བས་བྱང་དུ་རི་ལྟར་འཇུག་རུང་སྟམ་ན། ཐབས་ཀྱི་ཆ་
 བས་༼༡༥༽བསགས་སྐྱུང་སོགས་མིད་པ་རི་མིད་པར་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་ཕྱིན་
 རྒྱན་མི་ཆད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བས་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་མཛད་
 ཕྱིན་ཡེ་མ་གྲུབ་པར་བྱང་དུ་འཇུག་རུང་སྟེ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཛད་ཕྱིན་ཡོད་ན་
 དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ཡོད་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་མཐའ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོད་མི་རུས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་
 དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཆ་རེས་
 དངོས་པོར་མཆོན་གུང་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆ་རེས་དངོས་མེད་དུ་མཆོན་

ཀྱང་དངོས་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དངོས་དང་
དངོས་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་སྦྱངས། །ཞེས་
དང་། འཕགས་པ་གྲུས། ཡོད་དང་མེད་པ་ལས་འདས་པ། །མ་འདས་པར་ཡང་
གང་དུ་རིག །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྣང་གི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དག་བྱང་
ཡང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆགས་གཞི་ཉིད་གདོད་ནས་བྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་
ནར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་སེམས་འབྱུལ་བར་མ་བྱེད་
༼༡༥༩༽ཅེས། བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །འབྲེལ་པས་རྣམ་པར་བྱེ་བ་
མིན། །འདི་དེ་ཁོ་ན་བྱ་ངན་འདས། །སེམས་ནི་འབྱུལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །རྟོག་
པ་ཀྱན་ལ་མ་ཞེན་པར། །རི་ལྟར་བདེ་བར་གནས་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་
ལ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པར་
བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ནར་ཚོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རུང་
བའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེད་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་མཚོན་དུ་རུང་ཡང་
། ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཐ་དད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཞེན། གང་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །རང་བཞིན་དང་རང་

བཞིན་མེད་པ་འདི་དག་ནི་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་འགར་ཡང་ལྟ་བ་དང་
སྒྲིམ་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བ་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་ན་དེ་
ཡུན་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་འདུ་ཤེས་དང་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་༼༡༥༽སོགས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཐམས་ཅད་རང་རིག་པ་དང་གཞན་
རིག་པའི་རྒྱལ་ཀྱི་མྱོང་ཤེས་རྟོག་རིག་གི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་ལས་
གྲོལ་བ་ན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པའི་དོན་ལ་ལྟ་སྒྲིམ་དུ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ཀྱི་ཆེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ལ་འཛོག་གོ་
ཞེས་ཀྱང་འཛོག་མི་བརྟབ་སྟེ། ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱུག་ལས། རྟོག་མེད་
སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལའང་། །བསམ་མེད་པར་ཡང་དེ་མི་རྟོག་ །ཅེས་འབྱུང་
ལ། དག་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཞི་དུས་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར། དངོས་བོར་ལྟ་བའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱད་ཀྱང་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྐྱད་ཆོས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོར་མ་སྒྲིམ་ཏེ། སྒྲིམ་ན་
འབྲུལ་བ་སྤང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འབྲུལ་པའི་ངོ་
བོར་མ་སྒྲིམ་ཏེ། ཀྱུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་
འཇུག་གི་འབྲུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
འབྲུལ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མ་རིག་

པ་སངས་ཤིང་དེའི་གནས་ལུགས་མ་ལུའུ་བར་རྟོག་པའི་སྒོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་༼༡༥༽བཤད་པས་ཤར་ཅོང་ག་པ་ཆེན་པོས། གྲུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རང་རང་ངོ་བོས་མི་སྟོང་ཡང་བརྟགས་བཞག་མིན་པའི་ཡུལ་
གྱི་སྟོན་ལུགས་ཚུགས་བྱུབ་གྱི་གྲུབ་པའི་གྲུན་རྫོབ་བདེན་གྲུབ་པར་རང་གི་ངོ་
བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་དང་
གྲུན་རྫོབ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་རབས་བྱོན་པའི་
དབལ་མགོན་ས་ར་ཉ་དང་། འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱབ་ཞབས་དང་། རྗེ་བཙུན་ཤ་བ་རི་
དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་རྒྱུངས་དང་། རྩ་བ་གྲགས་པ་དང་། མངའ་བདག་
མི་ཉི་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་པོ་ལས་
ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་རྫོ་བོ་མི་ཉི་པ་དང་དབལ་ལྟན་ཨ་ཉི་ཤ་དེ་དག་
གིས་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་རི་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དེ་ལྟར་བརྒྱ་ལྷོ་ཉ་ཆེན་པོ་
རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གིས་ཀྱང་བཤད་པར་སྤངསྟེ། དེས་བྱས་པའི་ལྟ་བུའི་
བརྗེད་བྱང་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལྟོས་ནས་འབྱུང་ཙམ་ལ་སྒོ་རྒྱར་མེད་
ཀྱང་། ལྟོས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྤངས་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྒོ་རྒྱར་སྤངས་
ཆོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུག་རྒྱུལ་ནག་པོའི་གཟུགས་བརྟན་རྩྱར་སྤངས་
བ་ལ་ཁ་ཅིག་༼༡༥༽རྒྱལ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས་སྒྲག་ཏེ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་
ཅིག་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཤེས་ཀྱང་གདོད་མའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་སུ་མཐོང་།

ནས་ཐབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་བརྟན་དུ་
ཤེས་པས་དེས་གཞོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་སྔོན་སྒྲག་པའི་བྱེད་པས་གཟུགས་
བརྟན་དེ་ལ་རེག་ཅིང་རྩི་བར་མི་ལུས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སྒྲག་པ་མེད་པར་དེ་ལ་རེག་ཅིང་རྩི་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གཟུགས་
བརྟན་དུ་ཤེས་པས་སྤང་སྤང་གང་གི་སྒྲོལ་མི་འབྱུང་བས་ཅིར་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་
པར་འཛོག་གོ། །དཔེ་དང་པོ་དང་འབྲ་བར་འཛིག་ཉེན་མུ་སྒྲེགས་བྱེད་དག་སྤྲིག་
ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་རྣམས་ནི།
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པར་ཡོད་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ཀའང་རྩིས་སུ་ཡོད་པས་ཡོད་པ་བཞིར་ཞེན་ནས་ཆགས་སོགས་
སྐྱུ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་སྒྲག་སྟེ་སྤྲོད་བར་བྱེད་དོ། །དཔེ་གཉིས་པ་
དང་འབྲ་བར་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཙམ་གྱི་བདེན་གཉིས་རྩིས་སུ་མེད་པ་
སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱ་མའི་དུག་སྐྱུལ་གྱི་དུག་གི་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་པ་བཞིན་སྐྱ་
མའི་ཀུན་ཉེན་ཐབས་ཀྱི་མ་ཟེན་ན་སྐྱུ་བསྐྱལ་༼༡༥༽བསྐྱེད་པས་ཐབས་ཀྱིས་
ཟེན་པས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་ཀྱང་
ཀུན་རྫོབ་དང་རྩིས་སུ་དང་བཅགས་པ་དེ་ཡོད་པ་གསུམ་དུ་བལྟོ། །དཔེ་
གསུམ་པ་དང་འབྲ་བར་བྱ་སྤྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་ནི་སྤང་ཙམ་པའི་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྩིས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཉེས་

མེད་ཀྱང་དུག་སྐྱུལ་ལ་སྐྱག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རེག་མི་ཐོད་པ་བཞིན་ཆགས་
སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱུལ་ཉིད་ཉམས་སུ་བདེ་བར་ལེན་མི་ཐོད་པར་དཔའ་བོ་
གཞན་ལ་རོག་པར་སྐྱུལ་ཐོད་པ་ལྟར་རང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་
སུ་ལེན་མི་ལུས་ཀྱང་གཞན་དེ་ལ་བསྐྱུལ་བར་ལུས་པ་ཡོད་པས། འདི་པས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་འགོག་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་པར་ཡོད་པ་དང་
བཏགས་པར་ཡོད་པར་བལྟའོ། །དཔེ་བཞི་པ་དང་འབྲ་བར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
དང་སྤྲན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་ནི་སྣང་ཙམ་པའི་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་འདིའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱག་པ་མེད་པར་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱིས་
རྗེ་བར་བྱས་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་པས། འདི་པས་
ཀྱན་རྫོབ་པར་ཡོད་པ་དང་བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་༼༡༥༽པ་དང་། ལྟ་
བའང་གས་ཆེར་ཟད་པས་ཡོད་པ་བཞི་ལས་གང་དུའང་གས་ཆེར་མི་
བལྟའོ། །དཔེ་ལྔ་པ་དང་འབྲ་བར་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
དག་གིས་ནི། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདེ་སྐྱག་གང་ལའང་སྤང་
སྐྱག་རེག་རྗེ་ཐམས་ཅད་ད་དུང་སྐྱུ་མ་ཙམ་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དངོས་ལྟ་ལས་བྱུང་
བར་ཉོགས་ནས་དེ་ལྟའི་སྐྱག་པ་དང་དཔའ་བོའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་
གང་ཡང་མི་ཚོལ་མི་སྐྱབ་མི་འགོག་བྱར་མེད་ལུན་འབྲུབ་ཏུ་འགོ་བས་སྐྱུ་མ་ལྟ་

བའི་ཚེས་ལ་སྐྱ་དངོས་དང་སྐྱ་འཛིན་དབྱིངས་སུ་དག་པས་མངོན་པར་རྫོགས་
 བར་སངས་རྒྱས་པས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་གཞི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་བའོ། །འདི་པས་ནི་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་བཏགས་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་བཟླ་ལ།
 གང་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ལ་མེད་པར་ཡང་ཅི་ཉྟེ་ཉྟ་བས་འདི་ཉྟར་ཤེས་བྱ་སྒྲུང་
 ཅམ་གྱི་ཚེས་ལ་བརྟེན་བྱ་བདེན་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བ་ན་
 བརྟེན་བྱེད་གསུང་རབ་ལ་བྱང་ངེས་དང་། གང་ཟག་མཆོག་དམན་ལ་སངས་
 རྒྱས་སེམས་ཅན་དང་ཉམས་སྦྱོང་བདེ་སྤྱད་ལ་འཁོར་འདས་སུ་འབྱེད་པ་སོགས་
 ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་དག་པས་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྒོ་ཆད་དུ་སྒྲོལ་བར་
 བཞག་གོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གི་སྒོ་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲུང་ཕྱིན་ཆད་
 བདེན་རྟུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེན་གཉིས་གཞི་གྲུབ་པར་སྒོ་ལ་བཞག་ནས་
 ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་ན་ནམ་དུ་འང་བདེན་པ་གཉིས་སོ་སོར་བདེན་པའི་སྒོ་ནམ་
 དུ་འང་འདོར་བར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ནམས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱ་མ་ཉྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེན་མིན་རྟུན་མིན་ནོ་ཞེས་ངག་ནས་བརྟེན་ཀྱང་
 ཞེ་བས་བདེན་མིན་རྟུན་མིན་སྒོས་མི་གཏོང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉྟར་
 རྒྱང་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མ་ཅམ་གྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་པས་དོན་བྱེད་
 པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བསགས་སྒྲུང་གི་འཆིང་གྲོལ་སོགས་
 བྱེད་པར་འདོད་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་འང་བདེན་གྱུ་དེ་ཡན་ཆད་དུ་མེད་པས་

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྲོས་མ་བཟང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆིང་གོལ་ཡང་
དག་པར་རྟག་བརྟན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་འདའ་བྱར་མེད་
པར་དོན་ལ་ཞུགས་པར་འདོད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་འང་བདེན་གྱུ་དེ་ཡན་ཆད་
དུ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྒྲོས་མ་བཟང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
སྒྲོས་མ་བཟང་བར་ཇི་སྲིད་ཞེན་འཛིན་རྟོགས་རིགས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདེན་
གཉིས་མཉམ་ཉིད་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དང་བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་
དང་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་ལ་འགར་ཡང་། ༡༩༠ །འཁོད་པ་མེད་
དོ། །འོ་ན་བདེན་གཉིས་གཞི་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་འང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོ་རོ་ན་
བདེན་གཉིས་མཉམ་ཉིད་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱང་དུ་
འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་འོང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་ཀུན་ནས་སྒྲུབ་རྫོང་
བསམ་པས་རིག་པར་མ་རྒྱས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་མཉམ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཟད་
པར་འབྱོལ་བའི་བྱང་ཆད་པའི་གཏམ་ཙམ་ལས་གཞན་དེ་ལྟའི་ཚུལ་ལ་གཅིག་
དང་གཉིས་པ་དང་མཉམ་མི་མཉམ་དུ་བཞག་ཏུ་ག་ལ་ཡོད། འོ་ན་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་
པ་དེ་གཞུང་གང་གིས་སྒྲུབ་སྒྲུམ་ན། ཁོ་བོས་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་ཏེ། དེ་ལྟ་
ན་འང་གཞན་གྱི་སྒྲུ་རྒྱུར་གྱི་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་ནི་སྒྲུ་རྒྱུར་གྱི་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་བྱིན་
ཅི་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་གྱུར་པ་ལ་གནོད་པ་གཏན་པ་ཙམ་དུ་
ཟད་དེ། གནོད་པའི་གཞི་ཉིད་ཀྱང་གནོད་བྱ་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་གནོད་

པ་ལྟར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་གནོད་ནུས་པར་སྐྱ་མ་ཙམ་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་བོད་ཀྱི་
སྐྱུན་མངའ་བ་རྣམས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ཤ་བ་
འི་དངོས་སྤོབ་པའ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལུང་ཟེན་བྲིས་ཆེན་མོའི་
དགོངས་པ་བླངས་ཏེ་༼༡༧༽བརྗོད་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
ལས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཙན་ཉིད་སྐྱེས་བྱུང་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་
པོའི་མདོ་རྣམས་ལས། སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་
པོ་ཙན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟའི་སྙིང་པོ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་ལ་ལྷན་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱིས། རྫོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་
བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཙན་ཀྱན། །ཏག་ཏུ་
སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཙན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་སྤྲ་འགྲེལ་དུ། སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་སེམས་ཙན་ཆགས་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་
ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉིད་བཏགས་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀྱན་བདེ་
གཤེགས་སྙིང་པོ་ཙན་དུ་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་དང་པོ་རྟེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྐྱ་
དེས་ནམ་མཁས་གར་བྱལ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱལ་བར་སོང་།

བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྙིང་པོའི་བཏགས་
པའོ། །༡༧༩༽ཆོས་སྐུ་འདི་ལྟས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་
རྒྱས་བྱབ་པར་ངེས་པར་བཟོད། །དེ་བཞིན་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་
བྱར་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་བྱབ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
མཆེད་པའི་ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་འབྱེད་པ་
ཅམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་
ལས། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་ཀུན་སོང་འདོད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་
ཀུན་སོང་འདོད། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་སྐྱར་ཆོགས་ཀུན་སོང་། །དེ་
བཞིན་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཆོགས་ཀུན་སོང་། །ཞེས་པ་ནི་རྫོགས་སངས་སྐུ་འཕྲོ་
བ་སྟེ་འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བདེ་
གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ་ཕྱིན་ལས་བྱབ་པར་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་གཤེགས་སྙིང་
ཡོད་ཚུལ་བརྟན་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
གཤེགས་སྙིང་ཡོད་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ནས་དུད་འགྲོའི་བར་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་

པའི་བྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ཡིན་
ལ་དེ་༼༡༩༩༽ལ་ལྟོས་ནས་སྙིང་པོ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཉེན་གྱི་དབང་ལས་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བར་འཆིང་
བྱེད་གྱི་ལས་ཉོན་དང་བཅས་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་
སྐབས་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དག་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱི་ས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་བར་
དེ་སྤྲིད་དུ་དག་མ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་
ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་
འབྱུང་ལ། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བྱུང་ལ། དེ་སྙིང་
པོ་ཉིད་ལ་བྱ་ཞེན། སྙིང་པོ་ཉིད་ལ་བཞག་སྟེ། །ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་
དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། དང་
པོའི་དུས་གྱི་སངས་རྒྱས་སམ་དང་པོའི་དུས་ནས་འོང་བའི་སེམས་ཅན་ནི་ཀུན་
གཞིའི་མིང་གི་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་གཤེགས་སྙིང་ཉིད་
ལ་འཛོག་དགོས་པའི་དབང་ལས་དེར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་སྙིང་
པོའི་རྒྱ་འདི་ཡོད་༼༡༩༩༽པའི་དབང་ལས། འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་

དམ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་བྱར་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷོས་པའི་དབང་གིས་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་
བའི་བྱིར། སྙིང་པོ་འདི་མེད་ན་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་འང་
འབྱུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་ན་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྒྲུབ།
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཁམས་མེད་ན། །སྤྱུག་ལ་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མྱ་ངན་
འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉིས་སྒྲོན་པ་འང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་
ལ། དཔལ་སྤངས་མེད་གཏི་ང་མོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་གཤམ་
པའི་ཆོགས་དུག་པོ་འདི་དང་རྣམ་པར་གཤམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོས་བདུན་པོ་
འདི་ནི་མི་གནས་པ། མ་འབྲེལ་བ་སྐྱད་གཅིག་མ་ལགས་པ་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱིང་བ་
ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྙིང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་
པ་སྐྱད་ཅིག་པ་མ་ལགས་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱིང་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་
ལ། ཀུན་གཞི་ཡང་སོན་ཀྱི་ཆ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་ཆ་ས་དགུ་པ་ནས་
ལྷོག་པས་རྒྱན་བརྟན་པ་མིན་ལ་བདེ་གཤམ་སྙིང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲུང་བཞིན་
བྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །༡༩༥༩།ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བར་བྱི་གང་མེད་པས་རྒྱན་བརྟན་པའི་བྱིར་
འཆིང་གྲོལ་འཁོར་འདས་གཏུག་མ་སྒོ་བྱར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞིར་ཡང་འདི་ཉིད་འཛོག་ལ་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་འོངས་པ་ལས་གསར་

དུ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་རྒྱ་ཀློན་
 གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཞི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་རིས་མེད་པའི་ཀུན་ཁྱབ་ཏུ་བཞུགས་
 བའང་གཞི་གྲུབ་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡོད་ན་
 ཚོས་དེ་དང་དེ་གང་ལ་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བདག་དང་བདེན་གྲུབ་
 བར་ཐལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། འོ་ན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་སྟོ་ལུང་བྱི་མའི་
 སེམས་ཀྱི་དོ་བོའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ན་དེར་བརྗོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་
 དག་པ་མ་དག་པའི་ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙྰ་བར་གྱུར་པའི་
 དག་བ་ཡིན་པས་དེར་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་
 ཀུན་གཞི་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དག་བའང་དེ། སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་
 རྒྱས། ཁྱེད་བཞེན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། སྟིང་པོ་ཀུན་གཞིར་
 བསྒྲགས་པ་ཡང་། སྟོན་ཞེས་ཀྱི་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་
 སོ། རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་གཤེགས་སྟིང་ཡོད་ཚུལ་ནི། བདེ་
 གཤེགས་སྟིང་པོའི་གསལ་ཆའམ་སྣང་ཆ་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་པ་
 མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་དུག་དང་རིས་འདྲ་བ་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་
 མཆེད་དུག་གི་སྟེང་ན་རིས་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚུལ་འོ་མ་ལྟར་རྗེས་སུ་
 ཞུགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཤེགས་སྟིང་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་རང་

བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
དུག་གི་བྱད་པར་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། མདོར་འདི་ཙམ་ལས་མི་གསལ་གྱང་སྤྲུགས་
ཀྱི་ཐེག་པར་འདི་ལ་སྒྲུབ་བ་བཅུ་ཡང་ས་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ས་བཅུའི་དབང་ལྷུག་
གོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ས་བཅུའི་བྱད་པར་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རོ་རྗེ་གསུམ་
གྱི་བྱད་པར་གྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཆེས་མང་ལ། རྒྱ་
མཚན་དེས་རྗེ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རོ་རྗེས། ཀྱེ་དོར་འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་གྱི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ལྷུགས་དང་འདྲ་བའི་ཆ་
ལས་དེར་བཏགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིའི་ཚུལ་འདིར་སྐབས་དོན་མིན་པས་
འོག་ནས་འཆད་དོ། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་
ཉིད་ཐོབ་པ་༼༡༩༥༽སོགས་ཀྱི་རྒྱེན་གྱི་གསལ་བཏབ་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་
བྱད་པར་བའི་རིས་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རིས་དང་འདྲ་བའི་
བྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་ན་དེ་ལ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེས་ན་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་སད་བྱེད་དམ་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་
དད་སོགས་ནི་ཁམས་བརྟན་བྱེད་དང་རྒྱས་བྱེད་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་དང་རྒྱས་
པའི་ཁམས་དང་རིས་དངོས་མ་ཡིན་པར་ཚོས་དབྱིངས་བརྟོད་པ་ལས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་
མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཉན་རང་གི་ཟག་པ་མེད་

པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དྲུག་རྣམ་པར་བཞག་པས་མ་བྱུང་པ་ནི་འགར་ཡང་མེད་
ལ། ཡང་རིགས་སད་བྱེད་གྱི་དད་སོགས་གྱི་ཆོས་གྱི་རིགས་དངོས་སད་པར་མ་
བྱས་ཀྱང་ཐོས་སོགས་རིགས་སད་བྱེད་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་གྱི་
སྟངས་གི་དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་སོགས་ས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་སད་པའི་
བསགས་སྐྱུང་གི་དགེ་རྩལ་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཙམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ་
དེ་ལྟའི་ཆེ་དད་སོགས་ཟག་བཅས་གྱི་དགེ་བ་ཟག་མེད་གྱི་དགེ་བར་ཐབས་ཤེས་
གྱི་སྐྱེན་དབང་གིས་གནས་འགྱུར་དུ་རུང་བའི་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་དེ་༼༡༩༥༽འདྲའང་
ཡོད་ཅིས་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་འོངས་པ་སྟེ་
ཞར་ལས་བྱུང་བས་སྐབས་དོན་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྫོགས་སངས་སྐྱེ་འཕྲོ་བས་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སྐྱུས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་ཤེས་པ་ན། སངས་
རྒྱས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་མེད་པར་མཐོང་སྟེ་རང་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་
ནམ་དུ་ཡང་མ་བྲལ་བར་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲ་ན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པས། སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་
གྱི་བར་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་སྤར་བཞིན་བྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་བས་བདག་ཅི་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་མཐོང་གི་བྱམས་

པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་བྲངས་ནས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་
 ལ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པར་མཐོང་
 བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བྱས་ཀྱི་སྟིང་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཞུམ་པའི་སྤྲུག་བསམ་སྟེ།
 རིགས་ཡོད་པས་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་
 ཅན་གྱི་བར་གྱི་སྤྲང་ཆ་ཇི་སྟེད་སེམས་འོད་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་གི་འཆར་སྐྱོར་
 རྟོགས་ནས་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོར་རང་གི་སེམས་ལས་རང་
 སེམས་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་སྤྲུག་པའི་ཤེས་རབ་༼༡༩༩༽ཏུ་སྟེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མཛོན་དུ་བྱེད་བྱས་པའི་ངེས་ཤེས་གསུམ་སྟེས་ལ། དེ་གསུམ་ལ་ངེས་ཤེས་
 གཏིང་ཚུགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏིང་དུ་སྟེབ་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་བྱིར་སྟིང་པོའི་སྒྲིབ་པ་༼སྟེང་ཡ། གཟླ། མཚུ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། དང་
 པོ་སྟིང་པོ་གཅིག་ལས་དུ་མ་འབྲོ་བའི་བྱིར་དང་། གཉིས་པ་སྟོག་གི་སྟིང་ལྟར་
 གཅིས་སྒྲིབ་སུ་བྱ་བའི་དོན་དང་། གསུམ་པ་ལྟན་པའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྟིང་པོ་
 ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་དལ་བ་ལ་སྟིང་པོ་ལེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟིང་པོར་འཛོག་ཚུལ་གྱི་
 དབྱེ་འབྱེད་སྐབས་སྟོབས་དང་བསྐྱབ་ཏེ་མཁས་པ་དག་གིས་ཤེས་ནས་བཤད་
 པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་དེ་ལྟའི་སྟིང་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་སྟེད་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་མཆོན་
 ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་སྟིང་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་མཆོན་ཚུལ་ཇི་ཙམ་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་མཆོན་ཚུལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཏགས་

ཏེ། དེ་ལྟའི་བདེན་གཉིས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་འདོད་དག་སྤང་དོར་བྱེད་ཀྱང་།
བདེན་པ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་དོར་ནི་འགར་ཡང་བྱ་རྒྱུ་མེད་
པས་ལྟ་སྒྲིམ་སྦྱོད་འབྲས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤང་དོར་མེད་པ་མ་བཅོས་རྩེ་ལ་བྲལ་
ལྟན་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་དོར་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱ་བ་
ཡིན་། ༡༠༠ ། ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། ། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་
ནས་ཤེས་བྱེད་བདེན་གཉིས་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་སྤང་དོར་དུ་བྱེད་པས་རི་ལྟར་ཉམས་
སྒུ་ལེན་པ་ལ་སྡོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རོ་
བོ་རྒྱ་རོ་མི་འི་བཀའ་བརྒྱད་ནས་ལེགས་པར་འོངས་པའི་མདོ་སྒྲགས་བྱན་མོང་
གི་མན་ངག་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱོར་དུ་གྲགས་པ་དང་། ཡང་རོ་བོ་རྒྱ་
རོ་པས་ཤོམ་སྟེ་པ་དང་། དེས་རོ་བོ་ལྟ་ཅིག །དེས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་
། དེས་སུར་ལྷོ་བོ་རྟེ། དེས་མུང་སྒྲིམ་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་མ། དེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་མ། དེས་
ལྷགས་རི་བ། དེས་རྗེ་སྒྲིམ་པོ་པ་དང་། རོ་བོ་ནས་འབྲེམ་དང་དགོན་པ་གོང་འོག་
སྦྱན་སྤྲ་བ་བྱ་ཡུལ་བ་སྟེ་བྱར་བ་སོགས་ནས་རྗེ་སྒྲིམ་པོ་པ་ལ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་
ཡུག་ལྟ་བོ་གཉིས་འབྲེས་ཀྱི་ལམ་སྒོལ་ཞེས་བྱ་བའི་མན་ངག་འདི་ལ། རྗེ་སྒྲིམ་པོ་
པའི་གསུང་རི་ལྟ་བར་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པས་མཛད་པའི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱོར་
ལས། སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱ་གསུམ། །དང་པོར་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་
དེ། །གདམས་པས་སེམས་སྦྱོར་བའི་བྱིར། །ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་སྦྱོར་ཞེས་སུ་

བཤད། །ཅིས་པའི་དོན་ལ། རྒྱལ་བ་ལྷ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བཞི་པའི་
གསུང་གིས། སེམས་ཀྱན་གཞི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མ་དག་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་ཚུ་དང་འོ་མ་ལྟར་འདྲེས་༼༡༠༡༽པ་ལ། རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིམ་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཡིད་སོགས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུག་
མའི་སེམས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུག་སུམ་སྒྲུག་མེད་པར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གདོད་ནས་སྒྲེས་ཀྱང་
རང་གི་མ་རྟོགས་ལ། དེའི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་དང་
རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྒྲུད་དག་ལ་གསལ་རིག་སྣང་སྟོང་གི་ཆ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་དང་།
རྣམ་རྟོག་དམན་པར་ཤེས་ནས་དོར་བྱ་དང་། ཚོས་སྒྲུམ་ཚོགས་ཏུ་ཤེས་ནས་བསྐྱབ་
བྱར་ཞེན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་གཞུག་མའི་ཉམས་ལེན་མ་ཤེས་པ་
དང་། བྱད་པར་དུས་ཁྱིས་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པས་
བདུད་སྟིང་ལ་ཞུགས་པ་མང་པོ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བཅོས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་
རང་ག་བའི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་གསལ་བ་དང་རྣམ་པ་འགག་མེད་དུ་
འཆར་བ་གསུམ་སྒྲུག་སུམ་ཡིན་པས་དེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་བ་རེ་ལ་བྱག་རྒྱ་
ཚེན་པོ་རྟོགས་པ་ངོ་འཕྲོད་ཟེར་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་
ལས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་ལེགས་པར་འཆད་ལ། དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ལ་སླེ་མར་
བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་༼༡༠༢༽འདི་ལྟ་བུའི་གསུང་ལ་བཀའ་བྲིན་རི་ལྟར་གཞལ་ཡང་
ལའོར་སྟིང་ནས་སེམས་ཤིག །དེས་ན་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྒྲུག་སུམ་པོ་རེ་

རེ་ཞིང་གི་སྟོང་གསལ་འགག་མེད་གི་མྱོང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ལ།
བདག་གི་ཡབ་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས་ནམ་ཉིག་རང་ག་བའི་གསལ་
སྟོང་རིག་གསུམ་ལ་སྐྱ་གསུམ་དོ་སྤྲོད་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུར་གྱི་ཉམས་ལེན་དུ་
སྟོམ་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་ཡན་ཐོགས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་དག་པའི་
སེམས་སམ། ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆའི་སྟོང་གསལ་རིག་པའི་ཆ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
པ་ལ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་ཉམས་སུ་སྤང་ན་མདོ་ལུགས་གྱི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
སྐྱབ་ཐབས་སུ་འགྲོ་ཞེ། ཀུན་གཞི་ཉིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པ་ནི་དྲི་
མེད་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་གྱི་སྐྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྐྱ་
ལྟག་མ་གཉིས་གྱི་དོ་བོ་དེ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འང་གཞུག་
མའི་སེམས་སྟོང་གསལ་རིག་གསུམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུར་གྱི་
ཉམས་ལེན་ནི་སྒྲགས་ལམ་གྱི་སྟོ་ནས་མ་གཏོགས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་
བཀའ་འདྲིན་དུ་མཛད་ལ། འོ་ན་ཁ་ཅིག་འདི་ལྟར་དོགས་དེ་སེམས་པ་དང་།
༼༡༠༩༽ནམ་ཉིག་ཆོས་སྐྱ་བཟང་ངན་དུ་བཟུང་བས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་མ་ཤེས་
པར་ཅིས་འགྱུར་སྟམ་ན། སེམས་དང་ནམ་ཉིག་བྱ་བ་ཡང་དག་མིན་ཉིག་སྟོ་བུར་
བ་ཡིན་པས་གཞུག་མ་ཆོས་གྱི་སྐྱ་ལྟ་བུར་གཏོན་ཆགས་པ་མིན་པས་གདོད་ནས་
སྐྱབ་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ངན་པ་འམ་ཉེས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ལ། སྐྱབ་
པ་རང་བདེན་པར་རི་སྤྲོད་དུ་ལྟ་བ་དེ་སྤྲོད་དུ་ནི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་

ཁོང་དུ་ཚུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སེམས་དང་ནམ་ཉིད་དམན་པ་དང་ཚོས་སྐྱེ་
མཚོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཞི་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཆེས་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་
དང་ནམ་ཉིད་གྲོ་བུར་བ་འབྱུལ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་འང་གཞུག་མ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེར་གཏན་
ཆགས་པ་མ་ཡིན་ན་གདོད་ནས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལམ་སྟམ་ན་དེ་དག་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཡང་གདོད་ནས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་མི་
འགལ་ཏེ། སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་རབ་རིབ་ཀྱི་ནད་ཅན་ལ་གཟུགས་ནམས་ལ་སྐྱེ་
ཤད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་དང་ལྟན་ཅིག་པར་མིག་གིས་མཐོང་ཡང་དེར་གཟུགས་ཀྱི་གོ་
སར་སྐྱེ་ཤད་རང་བདེན་པའི་རན་པ་ཞིག་བསལ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
སེམས་དང་ནམ་ཉིད་ཚོས་སྐྱེ་རེ་རེ་ཞིང་སྟོང་གསལ་རིག་པ་དེའི་ཡུལ་སྒྲིང་དང་
བཅས་པ་ཡོད་ཀྱི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དང་ནམ་ཉིད་ལས་གཙོ་ཆེར་
འཁོར་བ་དང་ཚོས་སྐྱེ་ལས་གཙོ་ཆེར་མུང་འདས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་
ནས། དཔལ་ཕག་མོ་གྲུབ་པས་སྐྱེ་སྐྱོར་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལྷག་རྒྱ་
ཆེ། །མཚན་ཉིད་དོ་བོ་རང་བཞིན་གསུམ། །རང་བཞིན་གསལ་བ་གོ་མ་
འགགས། །དོ་བོ་སྐྱེ་འགག་སྐྱོས་དང་བྲལ། །མཚན་ཉིད་འཁོར་འདས་དུ་མར་
སྒྲིང་། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། འདིའི་ཚོས་སྐྱེ་ལས་མུང་འདས་སྐྱེ་བ་པའང་མི་
གནས་པའི་མུང་འདས་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲགས་ལམ་ཀྱི་མུང་འདས་གཙོ་ཆེ་ལ་
ཉན་རང་གི་མུང་འདས་ཙམ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཀྱི་སེམས་དང་།

ནམ་ཏྲོག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་
པ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིར་སེམས་དང་ནམ་ཏྲོག་ཉིད་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་
སྐྱབ་མི་བྱས་པའང་མིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོར་
བསྐྱེད་པ་ན་གཙོ་བོ་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པའང་ཡོད་ལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་སྤྱོད་པའང་ནམ་ཏྲོག་གི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་ལ་ལྷག་པར་
བཀའ་བརྒྱུད་འདིས་ནམ་ཏྲོག་ཉིད་གཉུག་མའི་སེམས་སུ་སྤྱོར་བའམ་ནམ་ཏྲོག་
ལམ་བྱེད་རམ་། ༡༠༥ ། རྒྱམ་ཏྲོག་རང་གོལ་ལམ་རྒྱམ་ཏྲོག་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་དེ་བཙུག་
མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱམ་ཏྲོག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་མ་བཙུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱས་
པས་རྒྱམ་ཏྲོག་གཞི་མེད་རྩ་བའང་ཞིག་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ནམ་མཁའ་ནས་རང་
སྐྱེམས་སུ་འགོ་བ་ལྟར། མུང་འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའང་ཡོད་པས་ཐབས་ཡོད་
མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་མང་ཞེས་ཁོ་བོའི་པ་རས་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། ། འོ་
ན་སེམས་དང་ནམ་ཏྲོག་ཆོས་སྐྱ་རྒྱམས་དང་པོ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དེ།
གདམས་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་སྤྱོར་ན། དང་པོ་ནས་ལྷན་ཅིག་པའི་རྒྱམ་ཏྲོག་
མ་རིག་པ་ཆེན་པོ་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་བདེན་པར་ཡང་གདོད་ནས་སྐྱ་ཕྱིར་
འགྱུར་མེད་དུ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རང་གི་
གནས་རྒྱལ་རང་གིས་མ་རྟོགས་པར་གཉུག་མ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལྟར་སྐྱ་ཕྱིར་འགྱུར་
མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཟུང་ཞིང་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་ཆེན་པོའི་གཡོས་སུ་ལྷུང་བ་

ན། སྤྲུམ་དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མན་ངག་གི་ཕྱིན་རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུ་
སྤྲད་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བ་ལྟར། སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་
ཉིད་འབྲུལ་པ་དང་འབྲུལ་པར་ངོ་འཕྲོད་པའི་རླུན་སྤྲུགས་ཆེན་པོའི་འཆང་རྟེན་
པས་སེམས་དང་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སོང་ནས་༼ ༡༠༩ ༽མིག་
བསྐྱེད་པའི་ལྷ་གཉིས་མིག་གི་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ན་འགྲོ་འོང་གར་ཡང་མ་བྱས་པ་
ལྟར། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཏུག་མ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་ཆོས་གཞན་གང་དང་
ཡང་མ་རྟེན་པས་གཏུག་མའི་སེམས་སུ་སྦྱོར་བར་མཛད་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་བྲིད་
ཚུལ་ལའང་གོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྦྱོར་བ་དང་། བསམགས་སྤྱང་སུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་
བོར་སྐྱེས་པ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ནས་བརྩམས་ཏེ། མཐར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འཕགས་ལམ་གྱི་བར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བྱར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་
ལ། ས་པཎ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ཁྱོད་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབས་ལ་སོགས་པར་
འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་བྱར་མེད་དེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་
ཉམས་ལེན་ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བ་འཕགས་པ་མ་
གཏོགས་པ་ལ་མི་བྲིད་པའི་བྱིར་སྐྱུལ་ན། དེའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
ཏེ། འཛིན་རྟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། དབུས་མཐའ་ལས། རྗེས་སུ་
མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །ཅེས་འབྱུང་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་

རྗེས་མཐུན་པའི་ཉམས་ལེན་བྱར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མངོན་པར་
༼༡༠༥༽རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་
རྟོན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག ཁྱེད་མཚན་ཞེན་གྱི་
ཡིད་བྱེད་འགོག་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་།
བྱད་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཆ་མཐུན་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་
བ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཚོགས་ལམ་ནང་དགའ་ཆེ་ཆེར་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་། ཞེས་
འཕགས་ལམ་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཆེས་ཆེར་འདྲ་བ་སྟེ།
སྒྲོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་པོས། བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འཛིག་རྟོན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་ཞེས་
འབྱུང་ཞིང་། ཚོགས་ལམ་ནང་དགའ་ཆེ་ཆེར་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
གྱི་ཡིད་བྱེད་མི་འགོག་པའང་མིན་ཏེ། ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། ཁྱེད་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན། ཁྱེད་སོགས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་སྒྲོན་འགྲོ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་གོགས་མཚན་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་མ་རྗེས་པས་ལན་པ་ཡིན་པས། མཚན་པའི་ཡུལ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་
དམ་པ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ༼༡༠༦༽འབྲལ་

བ་མེད་པར་བསྟན་ནས་བདོག་དགུ་ཙྰག་གིས་མཆོད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་
མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་འཛིང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོགས་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་མཐའ་དག་ཆང་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་དུ་ལྟ་
བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་སྟོང་ཁོང་རུས་པའི་གཉིང་ནས་
བཏབ་པའི་དགེ་ཕྱིན་བདག་རྒྱད་ལ་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཙྰག་མེད་དུ་སྦྱེ་བ་
ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་
སྦྱོ་བོའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱང་དམར་ཉིས་ཕྱིན་གས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉི་ཟླ་བཅེགས་པའི་
གདན་ལ་འཇའ་དང་འོད་ཀྱི་གྱུར་ནང་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་སོགས་དགོན་
མཆོག་གསུམ་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོར་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཀའ་བརྒྱད་དྲགས་
པོ་ལྟ་རྗེའི་སྐུར་ཕལ་གྱི་བསྒྲོམས་ནས། དེ་ལ་སྦྱེ་བ་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་
ཀྱི་བར་སྦྱབས་ཞུ་ཆེད་བདོག་དགུ་ཙྰག་འབུལ་བ་ནི་མཁའ་མཉམ་གྱི་བདག་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྒྱུར་ཡོད་དགུ་སྟོས་བཟུང་ནས་འབུལ་བ་ནི།
མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ལུས་ལོངས་སྟོང་། །དགེ་རྩལ་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་དེང་། ༡༠༧ །འབུལ་བ། །དེ་མཐུས་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ། །ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་བསྐྱེད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་

ཅིང་བྱད་པར་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་སར་འཛོག་པ་ལ་བདག་ཉིད་དང་པོར་སངས་རྒྱས་སྐྱ་གསུམ་
 གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་སྤྲོ་མ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་དོ་བོའི་སངས་རྒྱས་
 ལ་ཡིད་དྲུང་བའི་དད་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི་ནས་དེའི་གོ་འཕང་གི་དངོས་གྲུབ་ད་ལྟ་
 ཉིད་དུ་རྩིས་པར་ཁྱེད་ཀྱི་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་འཛིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མཛད་
 དུ་གསོལ། །མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་ཀྱན་
 བྱང་ཆོས་གྱི་སྐྱ་སོགས་རིགས་འདྲེ། མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་བདེ་ཆེན་ལོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པའི་ མ་ནམ་མཁའི་མཐའ་
 དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་བྲགས་རྗེ་སྤྱལ་པའི་སྐྱ་སོགས།
 ཞེས་གསོལ་བ་གངས་མེད་རྒྱན་རིང་བ་དང་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས་སྤྱི་བོའི་གཙུག་གི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་བཀའ་བརྒྱུད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྗེ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཉིད་རང་གི་ལུས་ལ་ཞུགས། གསུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དག་ལ་
 ཞུགས། །༡༡༠།ཐུགས་དེ་ཉིད། རང་གི་ཡིད་ལ་ཞུགས་པས་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་
 པོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་དམ་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལྷན་གྲུབ་ཐུག་བྱ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་སོང་བ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་མ་བཅོས་པའི་རང་ཉིད་དུ་སྤྲོད་

ནས་དེ་ལྟའི་དགོ་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོའོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དག་
པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཉིད་ལམ་དུས་ཀྱི་དྲི་བལ་གྱི་
བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་འགྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསལ་ཆེད་
ལ་བསགས་སྐྱུང་དེ་ལྟའི་ཐབས་སྟོན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་དང་ལྟག་པར་བྱགས་རྗེས་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་དཔོན་སྟོབ་ཏུ་འབྲེལ་བར་བཟུང་བ་ཉིད་ལ་བསངས་སྐྱུང་གི་
དགོ་བའི་རྩ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་མོས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་
ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྩོལ་མེད་དུ་སྒྲེལ་དེ་ལྟར་
སྒྲིས་པ་ན་སྟོན་བསྐལ་པ་དུ་མ་ནས་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་
མས་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་བདེའ་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མའི་
བདེའ་སྤྱད་པ་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས་ཡིན་
ལུགས་ཀྱི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
བྱོན་ནས་བསྐྱོག་༼༡༡༽ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་རེས་ཤེས་སྒྲེལ་བ་འདི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་འཕྲོད་པ་ལས་
མ་གཏོགས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་དེ་ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེས་ན་ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་
སྒྲ་མ་རྟོགས་ལྡན་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་གསུང་གིས་
མངོན་སུམ་དུ་མ་ཆོན་པ་དང་། སྟོབ་མ་སྐལ་ལྡན་བསགས་རྒྱབ་ཅན་སྒྲ་མ་ལ་

ལུས་སྒོག་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་དད་གུས་ཀྱི་བསགས་སྤྱངས་འཛོམ་ན་
 རྒྱད་ཅིག་ཏུ་སྒྲ་མའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞུགས་ནས་རྟོགས་པ་སྦྱེ་བར་ལུང་རིག་མན་
 ངག་ཉམས་སྦྱང་གིས་གྲུབ་པའི་བྱིར་རྟེ། སྤྱི་ཉེ་བཟླ་ལས། གཞན་གྱི་བརྗོད་མིན་
 ལྟན་ཅིག་སྦྱེས། གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། སྒྲ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟེན་པ་དང་
 ། བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས།
 ཚད་མ་དང་ནི་བརྗོད་རྣམ་པ་བདུན། མདོ་སྤྲེད་དང་ནི་འདུལ་བ་མངོན་པ་དང་
 ། གཞུང་དུ་བཀོད་པ་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། མ་བྱིས་མ་བཟླགས་མ་ཉན་མ་
 ཐོས་ཞེས། ཉེ་ལ་གདུང་བ་མ་བསྐྱེད་བཞིན་བཟང་དག ཐམས་ཅད་ཡིད་ནི་
 ། ༡༡ ། འབྲུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བདུད་རྩིའི་
 རོ། གང་གིས་སེམས་མཉམ་འཛོག་པས་དེ་ཙམ་ཞིག ཡོངས་སུ་བཙལ་བྱ་
 གཞུང་མང་ཅི་ཞིག་དགོས། ཞེས་དང་། དཔལ་མགོན་ས་ར་ཉས། ལྷ་ཚོགས་པ་
 ཡི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་པར། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲ་མ་དམ་པ་
 ཉིད་ཡིན་རྟེ། འང་པས་ཚུད་མཚུངས་པའི་རྗེ་བཙུན་མཚོག་དེ་ནི། བྱུས་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་གཙང་མས་སྦྱི་བོས་སྤང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ནག་པོ་
 རོ་རྗེས། སྒྲ་མ་དག་ནི་མ་གཏོགས་པར། ཟེགས་མ་ཙམ་ཡང་འགྲུབ་མི་
 འགྱུར། མཐོ་རིས་ས་སྤྲེངས་ས་འོག་གི རོན་ཀྱན་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་
 འགྲུབ། མཚམས་མེད་ལྷ་ཡི་ལས་རྣམས་ནི། བྱས་པའི་མིས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་

འགྱུར། །དེ་ལ་མ་གུས་བསྐྱལ་བ་ནི། །གངས་མེད་སྦྱེ་བས་འགྲུབ་མི་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྐམ་པོ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། །ཁོ་བོས་སྤྲ་མའི་
མན་ངག་ཆོག་བཞི་པ་གཅིག་བསྒྲམས་པས་ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་དུ་
གྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། མཆོན་གཅིག་འགོར་བའི་བོན་ཡོད་ཀྱང་གང་ལ་གང་
གཏོང་ངོ་མ་ཤེས། ཀུན་མ་ནགས་ཀྱི་རི་ལ་བཏགས་ཀྱང་རྗེས་ས་ལ་བཅད།
༼༡༩༽ །སྤྲོ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་ཁ་ཏོན་དུ་ཤེས་ཀྱང་ཉན་མའི་མཆོན་འགོས་
བྱས། སྤྲོད་པའི་ཕྱི་མའི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་སྤྲ་འདྲིས་གང་ཡང་འདེམ་
མི་བྱས། སྤྲོས་པའི་ཡོན་ཏན་བཙུ་གཉིས་ལ་གནས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་བར་ཏལ་
ལྷགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་སོང་སྟེ། དེ་སྐད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡུང་
པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ། །གང་གིས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཀའ་བསྟུལ་ཏོ། །དེས་ན་རྗེ་
སྐམ་པོ་པས། འོ་སྐྱལ་གྱི་བཀའ་བརྒྱད་འདིའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྤྲོབ་མ་
སྐལ་ལྡན་གྱིས་སྤྲ་མ་མཆོན་ལྡན་ལ་དང་པོར་མོས་གྲུས་ཆད་དུ་སྐྱོལ་བ་ན་རོས་ཏི་
ལོ་བསྟེན་པ་དང་། མར་པས་ན་རོ་བ་བསྟེན་པ་དང་། མི་ལས་མར་བ་བསྟེན་པ་
དང་། འབྲོམ་གྱིས་ངོ་བོ་རྗེ་བསྟེན་པ་ལྟར་བསྟེན་པ་དེ་ལ་མོས་པ་ལམ་བྱེད་བྱ་བ་
ཡིན། དེ་ལྟར་མོས་པ་ལམ་བྱ་སོང་བའི་མཐུས་སྤྲ་མའི་བྱིན་བསྐྱབས་འཇུག་ཏུ་

རུང་བའི་བློ་སྒྲུ་ཞིང་དེ་ལྟར་སྒྲུ་བ་ལ་ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྩོལ་མེད་དུ་སྒྲུ་བ་
དེ་བྱིན་བརྒྱབས་ལམ་བྱེད་ཡིན། བྱིན་བརྒྱབས་ལམ་(༡༧)དུ་སོང་བའི་
མཐུས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་གནས་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་ཡིན། ལམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཕན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་
རྒྱ་མེད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་བ་ཉིད་ཚོས་འདིའི་སྒྲོག་དུ་བརྒྱང་བར་བྱའོ། །གཉིས་
བ་དངོས་གཞི་ལ། ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་
འབྱོར་སོ་སོར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས།
བྱམས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཚོས་
འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའང་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་གནས་
པའོ། །ལྷག་མཐོང་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་སྦྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་
སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཞི་ལྷག་གི་བྱེད་ལས་གང་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་
བསལ་བས་མར་མེ་རླུང་མེད་པར་བཞག་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གིས་
(༡༨)སེམས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་ལྷག་མཐོང་གི་ལྟ་བ་རན་པ་ཐམས་ཅད་

བསལ་བས་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེ་ལས། ཞི་གནས་
སྟོབས་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཞི་གནས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན་པར་
བྱེད་ལ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་བྱུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་
དེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་
གཞོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་བག་ཉལ་ལེགས་པར་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་མེད་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་རེ་ཤིག་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་
གཞོན་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་གྱིས་བོན་སྟོང་མི་རུས་ཏེ་བདག་འཛིན་དང་མི་འགལ་བའི་
ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུད་ནང་གི་མར་མེ་
ལྟར་མི་བརྟན་པས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུན་གཙོད་པར་མི་རུས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
ལས། ཏིང་འཛིན་དེ་ནི་སྟོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུས་ཤེས་
འཛིན་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཤིང་རབ་འབྱུགས་ཏེ། །ལྷག་སྟོན་འདི་ནི་
ཏིང་འཛིན་སྟོམ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀྱི་༡༩༩།མཉམ་པར་
སྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་
སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྟོམ་པ་ནི། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་
རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྤྲིངས་ཡིག་
ལས། ཤེས་རབ་མེད་ལ་བསམ་གཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །བསམ་གཏན་མེད་པར་

ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་སྲིད་པ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་གནག་
 རྗེས་ལྟ་བུར་འཚལ་བར་བསྒྱི། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་གནས་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྟ་གམ་ཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཞི་
 གནས་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཞི་གནས་དངོས་བསྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།
 མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། གཡེང་བའི་རྒྱུན་
 དང་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ལས། སྒོ་ལྷན་གང་དུ་སྐྱབ་པའི་
 ཡུལ། །ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་
 བཟང་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པས། ཟས་
 གོས་ལ་སོགས་པ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་རྒྱུང་དུས་རྟེན་པ་དང་། དག་དང་ཆོས་
 རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་མི་སྐྱབ་པ་མེད་པ་དང་། གང་བ་དང་ཆ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱུན་གྱིས་ནད་མི་འཇུག་༼༡༧༽པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྟ་བ་མཐུན་
 པའི་གྲོགས་དང་བཅས་པ་དང་། ཉིན་པར་སྐྱེ་བའི་ཅ་ཅོ་དང་། མཚན་མོ་སྐྱེ་རྒྱུང་
 བ་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་པ་བསྐྱེན་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་
 དཀོན་ཆེགས་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་
 ཐོབ་ནས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཏིང་རྒྱལ་ལས། ཉོན་མོངས་
 མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་པན་ཡོན་ནོ། །ཞེས་
 འབྱུང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་ཉེས་སྦྱོད་སྒོམ། དགོ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་

ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་རང་བཞིན་དང་བཅས་
པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་མི་འདུལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་
བག་མེད་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་ན་ཡང་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པས་ཚོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་འཚོས་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཕམ་པ་བཅོས་སུ་མི་རུང་བར་

གསུངས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དཔལ་བ་སོགས་ལ་འགྱོད་
པས་ཕྱིས་མི་བྱ་བར་བསྒྲོམ་སེམས་བརྟན་པོས་སྒྲོམ་པ་ཉམས་པའི་སེམས་དེ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་དགོ་རྩས་ལྷུང་བའི་ཉེས་པ་
ལས་ལྷང་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། ༼༡༩༽ཇི་སྐད་དུ། དང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་
སྒྲོམ། །འདི་ནི་འགྱོད་འཚངས་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
སྒྲིས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་རབ་
འབྱུལ་མེད་ཀྱི་ངེས་པས་ཟིན་པའི་དགོ་བས་སྒྲིག་པའི་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་
བཅས་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ལ་གནད་མ་འཆུགས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་
ཏེ། འདི་འཆུགས་ན་ཐབས་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཤེས་རབ་དང་བུལ་བས་ཕ་ཇི་
ལྟར་བཟང་ཡང་མ་མེད་ན་བྱ་སྒྲིབ་བར་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། བོད་གང་དག་མདོ་
སྒྲགས་ཀྱི་དབུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་
ལེན་ཡིན་པ་སྐད་དུ་བཅོས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་མ་གྱུར་པ་ཡོད་

སྤྱི་ན་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་ན་ཐག་ཆོད་ཀྱི་ཐད་ཁམ་དང་ཞིབ་ཆའི་ཆིག་ཀྱན་ལ་
ཡིད་བརྟན་དུ་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་གཡང་བའི་རྒྱུན་སྤང་བ་ལ། འདོད་པ་ཚུང་
བར་བྱ་བ་ནི། ཁ་ཟས་དང་ཆོས་གོས་དང་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་སོགས་ཏ་ཅང་བཟང་
པོ་དང་མང་པོ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་བྱ་ཞིང་།

༼༡༧༽ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཟས་གོས་ལ་སོགས་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་རྙེད་
ཀྱང་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ངན་ངོན་དང་ཉུང་ཟད་ཙམ་ལས་མ་རྙེད་ཀྱང་སེམས་
མགུ་ཞིང་ཆོག་པར་འཛིན་པའོ། །བྱད་པར་བྱ་བ་ངན་པ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།
མདོ་ལས། བྱད་ལ་ཞིང་མེད་ཞིང་ལས་ཆོང་བྱ་མེད། །གང་ལ་ནོར་བྱིར་འདི་དག་
འབྱུང་བ་སྤྱོས། །ཅེས་འབྱུང་བས་ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་དང་སྤྲོན་བྱེད་པ་དང་
སྐར་མ་རྩི་བ་དང་ལག་གི་སྤྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཞིང་། བྱིམ་པ་དང་རབ་རྩ་
བྱུང་བ་དང་ཏ་ཅང་སྤྲོན་འབྲིན་བྱེད་ཅིང་ཐེབས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་སྤངས་ཏེ།
མདོར་ན་བྱིམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་བྱིམ་པ་ལ་འཆོ་བ་རག་ལུས་པས་བྱིམ་པའི་བྱ་བ་ཅི་ལྟར་སྤང་བྱས་སམ་སྟམ་
ན། ལུས་འཆོ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཙམ་ལས་གཞན་བྱིམ་པ་ལ་ཆེ་འདིའི་རེ་རག་འབྲེལ་
གཏན་གཅོད་དུ་བྱས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་བས་མེ་ཏོག་སྤྲང་རྩི་བཞིན། །ཆོས་ཀྱི་
དོན་ཙམ་སྤངས་ནས་ནི། །ཀྱན་ལ་སྤྲོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། །འབྲིས་པ་མེད་
པར་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱང་

བས་མེ་༼༡༢༽ ཉོག་གི། །ཁ་དོག་དྲི་ལ་མི་གཞོད་པར། །ཁུ་བ་འཛིབས་ནས་
 འཕུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བྱུང་བ་གོང་དུ་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱད་པར་ཆེ་
 འདིའི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་འདི་ཕྱིར་རང་
 གཞན་ལ་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་ཡང་
 བར་ཆེས་ཆེར་ཡིད་ལ་བྱ་བ་སྟེ། སྦྱོད་འདུག་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་
 ཏུ། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཁོལ་བསྐྱེད། །འདིར་ནི་བསད་དང་བཅིང་དང་
 གཅོད། །པ་རོལ་ཏུ་ནི་དཔུལ་སོགས་སྒྲུབ། །ཅིས་འབྱུང་ལ། །ལྷག་པར་འཁོར་བ་
 བའི་དངོས་པོ་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་ཅི་ཡིན་ཀྱང་རུང་། །ལྷུང་དུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་
 བས་བདག་དང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། བདག་འགའ་ཞིག་ལ་
 །ལྷག་པར་ཆགས་པ་འམ་སྤང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་སྒྲུལ་དུ་འདོད་པ་དང་གཞོད་
 སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ལ། །ཡང་དག་ཆགས་
 བར་བྱེད་པ་ཡོད། །དེས་ནི་ཆེ་རབས་སྟོང་དག་ཏུ། །སྤྲུག་པ་མ་ཐོང་བར་ཡོང་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་ཆེ་འདིའི་བདེ་འབྱོར་ནམ་བཞག་གཏན་འདུན་གྱི་
 གོ་འཕང་མ་ཡིན་པས་ཆེ་འདིའི་རྟོན་མ་རྟོན་སོགས་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྟོག་པ་
 གཉིས་ཀས་བདག་ཉིད་རན་༼༡༣༽ ༼སོང་དུ་བྱིད་པའི་བསྐྱེད་པའི་ཡིན་པས་ཆོས་
 དེ་རི་དགས་ལ་བྱིས་བཟུང་བའི་རི་དགས་ལྟར་བྱེད་ཤ་ཐོན་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
 སྟེ། འཛིག་རྟེན་མཁུའ་པ་རྟོན་དང་མ་རྟོན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟན་དང་མི་

སྟན་དང་། །བསྟོད་སྟངས་ཅེས་བགྱི་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གི་ཡིད་
ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་མཛོད། །ཅེས་སོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀར་གྲུབ་པའི་
ཡན་ལག་ནི། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་སྟོད་ལམ་རན། །ཞེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཟས་
སྤང་ཞིང་མཐུན་པའི་ཟས་ལ་ཆོད་རིག་པ་དང་། ཏ་ཅང་དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་སྤངས་
ཏེ་སྟོད་ལམ་རན་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དཔལ་མར་མེ་མཛོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཏིང་
འཛིན་ཡན་ལག་ཉམས་གྱུར་ཅིང་། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནས་ན། །སྐྱེ་བ་བྱེ་
བ་སྟོང་གིས་ཀྱང་། ཏིང་འཛིན་རབ་རྒྱ་ལྷུ་བ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
ཞི་གནས་དངོས་སྐྱབ་པ་ལ། ཐེག་པ་དམན་མཆོག་གི་སྐྱབ་ལུགས་སྦྱིར་བསྟན།
ཁྱད་པར་བརྒྱད་པ་འདིའི་སྐྱབ་ལུགས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་
གནས་སྐྱབ་པ་ལ། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་
དང་། དེ་ལ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དང་། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དང་
འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱད་པ་རྣམ་པར་༼༡༩༩༽སྦྱོར་བའི་
དམིགས་པ་དང་། དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་འབྲང་བའི་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔུང་བཟང་ལས། འདོད་ཆགས་
ཤས་ཆེ་མི་གཙང་ཤ་ཆོལ་སོགས། །ལྷགས་པ་ཀའ་རུས་ལྟ་བུས་རྣམ་པར་
བསྐྱོད། །བུམས་དང་སྦྱིང་རྗེའི་རྒྱས་གདབ་ཞེས་པ་ལ། །གཏི་ལྷག་ལ་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེའི་སྦྱོད་པ་

མགོ་གཞོན་དགོས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ་སྒྲོམ་པར་བྱ་
སྟེ། དེའང་འདམ་པའི་སྟན་ལ་སྦྱིལ་མོ་གྲུང་བཅས་ཏེ། སྟོན་འགྲོ་སྦྱབས་སེམས་
ཡན་ལག་བདུན་པ་སྤྲོ་མ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྣམས་བྱས་ཏེ། དང་པོར་བདག་
ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཞིག་ནས་ཤུགས་ཤིང་རུལ་ཟགས་ནས་རིམ་གྱིས་
ལུས་ཐམས་ཅད་ཀའང་རུས་སུ་སོང་སོང་གི་བར་དུ་བཏྲ་ཞིང་། རྒྱ་མཚོའི་བར་གྱི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀའང་རུས་ཅམ་དུ་གང་བར་དམིགས་ནས་མཐར་བདག་
གི་ལུས་གཅིག་ཤུ་ཀའང་རུས་སུ་མོས་པའི་བར་དུ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་ལྟའི་མོས་པ་
འབྱོངས་པས་རང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དུམ་བུ་སོགས་ལ་བྱེད་ཅམ་དང་སུམ་ཆ་
སུམ་གཉིས་ལ་ཀའང་རུས་ལ་སོགས་པར་ལྟག་པར་སེམས་བསྟུ་བ་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་ལ། དེ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་རྫོགས་པ་ན་ཆགས་སོགས་སྦྱི་ཡི་དོགས་ན་སྦྱིན་
དབུས་ཀྱི་ཐོད་པ་དཀར་འཆར་ཅམ་༼ ༡༩༩ ༽ཀྱི་མི་སྦྱག་པའི་བྲན་པ་རྒྱན་ཆགས་
སུ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེའང་འདོད་ཆགས་ནི་བཞི་སྟེ། ཁ་དོག་དང་། དབྱེབས་
དང་རིག་བྱ་དང་བསྟེན་བཀྲར་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་
བསྒྲོས་པ་དང་། དམར་བ་དང་ཆིག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དང་པོ་སེལ་ཞིང་།
རྣམ་པར་གནགས་པ་དང་ཟོས་པ་དང་འཐོར་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཉིས་པ་སེལ་
ལ། རྣམ་པར་འབུས་བཞིགས་པ་དང་རུས་གོང་རྒྱས་པས་སྦྱེལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་གསུམ་པ་སེལ་ཞིང་། ཤི་བའི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བཞི་པ་

སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྲིང་ཡིག་ལས། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་མི་ལྟ་མཐོང་
ན་ཡང་། །ན་ཚོད་མཐུན་པར་མ་དང་བུ་མོ་དང་། །སྤྲིང་མའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
བགྱི་ཆགས་གྱུར་ན། །མི་གཙང་ཉིད་དུ་འང་ཡང་དག་བསམ་པར་བགྱི། །ཞེས་
འཆད། །འདི་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་སྐུལ་ཡུམ་འབུམ་ལ་སོགས་
ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་བསྟུན་ཞིང་། །བྱད་པར་པོ་ཏོ་བས་གསང་སྒྲགས་གྱི་ལྟ་
གང་དག་ཁྱ་གདོང་དང་བྱི་གདོང་དུ་སྒྲོམ་བའང་ལྟ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཡི་དོགས་
ནས་མི་སྐྱག་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གསུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཉེན་པོར་བུམས་པ་དང་
སྤྲིང་རྗེ་སྒྲོམ་པ་ལ། །བསམ་སྦྱོར་བྱེད་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། །བདག་
༼༡༩༩༽གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རི་སྐད་དུ། །བདག་དང་
གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒྲོམ། །བདེ་དང་སྐྱག་བསྐྱེད་
མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྟུང་བ་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས། །རི་
ལྟར་རང་གི་ལུས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བདག་རྒྱ་གཅེས་པར་བཟུང་བ་
གོམས་པས་བདེ་བ་སྦྱབ་པར་འདོད་ཅིང་སྐྱག་བསྐྱེད་སྦྱོང་བར་འདོད་པ་སྦྱིམ་མི་
དགོས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གཉེན་བཤེས་སུ་འབྲེལ་
བར་གྱུར་པའི་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་དང་མཚུངས་པར་གཅེས་པར་བཟུང་
སྟེ་ཕན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་དང་། །གཞོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
སྟངས་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། །བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་

བསལ། སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྤྲུག་བཞིན། བདག་གིས་གཞན་ལ་
ཕན་པར་བྱ། ཁེམས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་ལུས་བཞིན། ཞེས་སོ། ཇི་དག་གི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་བདེ་བ་འདི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་བསྐྲུལ་མི་
འདོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལྟར་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
ལ་འང་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ བདེ་བ་
འདོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ། བདག་དང་བྱད་(༡༧)པར་ཅི་ཡོད་ན། གང་ཕྱིར་
བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན། གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ སྤྲུག་
བསྐྲུལ་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ། བདག་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། གང་ཕྱིར་
གཞན་མིན་བདག་སྤང་བྱེད། ཅེས་སོ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ་རང་
གི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་རང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བསྤང་བྱ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་གྱིས་རང་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བསྤང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ། རང་གི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡང་རྒྱ་བསྐྱོག་པའི་སྒོ་
ནས་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བོ་མི་བསྤང་བར་འབྱུང་བས་སོ། གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
བ། བདག་ལ་མ་གཞོད་ཕྱིར་མི་སྤང་། མ་འོངས་པ་ཡི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཡང་
། གཞོད་མི་བྱེད་ན་དེ་ཅི་སྤང་། ཞེས་སོ། ཇི་མ་འོངས་པ་ན་རང་གིས་ཕྱིར་
བས་སོ་སྟུང་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གིས་དེ་ནི་ཕྱིར་སྟུང་པའི། རྣམ་པར་

ཉོག་པ་ལོག་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གི་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །སྐྱེ་བ་ཡང་ནི་གཞན་
 ཉིད་ཡིན། །ཅིས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱག་བསྐལ་གང་གིས་ཁྱོད་བ་དེས་སྐྱང་ལ་
 གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱང་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ཡང་ལག་པས་བསྐྱང་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །གང་ཆེ་གང་གི་སྐྱག་བསྐལ་གང་། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་གྱིས་
 བསྐྱང་ན། །རྒྱང་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ལག་པས་མིན། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་སྐྱང་
 བྱ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱང་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་ཆོག་གས་པ་
 གཅིག་ཡིན་པས་དེ་དག་༼ ༡༩༩ ༽གི་སྐྱག་བསྐལ་བསལ་བྱ་ཡིན་ལོ་སྟེ།
 བ། དེའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུད་དང་ཆོག་གས་ཤེས་
 བྱ་བ་ནི། །སྐྱེད་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འང་སེམས་
 ཕན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྐྱག་བསྐལ་བདག་གིས་བསྐྱང་བར་མི་རུས་
 སོ་སྟེ། བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལ་ཡན་ལག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱག་
 བསྐལ་ལས་བསྐྱང་བྱའི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟར། །སེམས་ཕན་གྱི་དབྱེ་བ་
 མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱག་བསྐལ་ལས་བསྐྱང་བྱའི་སེམས་ཕན་དུ་སྒྲོས་སྒྲེགས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱང་བས་མི་རུས་པ་མེད་དེ། །ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམས་མང་ཡང་
 ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བྱའི་ལུས་སུ་གཅིག་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐ་དད་སྐྱག་
 བསྐལ་དག །ཐ་དད་མེད་བདག་འདི་ཀུན་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 བརྗེ་བ་ནི། །གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །ལྟར་དུ་བསྐྱབས་པར་འདོད་

པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་ན། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་
བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས། །གང་སྟོན་ཆད་འཁོར་བར་གནས་པ་ན་བདག་ལ་གཅེས་
པར་བཟུང་ཞིང་གཞན་ལ་གཅེས་འཛིན་དོར་ནས་བདག་གིས་བདེ་བ་བསྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བདག་ཉིད་
ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དོར་ནས་གཞན་༼༡༩༧༽ལ་གཅེས་པར་བཟུང་ཞིང་
གཞན་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བདག་ཉིད་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
ཉམས་སྤྱད་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་སྟོན་བཅས་གཞན་དག་ལ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཚོར་གཤེས་བྱས་ནས། །བདག་འཛིན་ཡོངས་སྤྱོད་པར་དང་། །གཞན་སྤང་བ་ནི་
སྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། །མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བྱོང་གྱི་གཞན་
ལ་གཞོན་བྱས་གང་། །གཞོན་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ལ་ནི་
འབབ་པར་གྱིས། །ཅིས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བདག་འཛིན་དང་གཅེས་འཛིན་
འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། །མ་གོམས་ན་མི་འཇུག་མོད་གྱི་གོམས་ན་
འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། །བདག་གི་ལུས་བཞིན་ནོ། །རི་ལྟར་བདག་མེད་ལུས་འདི་
ལ། །གོམས་པས་བདག་གི་སྟོ་འབྱུང་བས། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
ཡང་། །གོམས་པས་བདག་སྟོ་ཅི་མི་སྟེ། །ཞེས་སོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་གཅེས་
པར་བཟུང་བའི་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་གོམས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ།
གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཅི་སྤྱད་ཅེས། །བདག་དོན་སེམས་པ་འདྲེ་ཡི་ཚུལ། །གལ་ཏེ་སྤྱད་

ན་ཅི་སྤྱོན་ཞེས། །གཞན་དོན་སེམས་པ་ལྟ་ཡི་ཚོས། །ཅེས་པ་ནས། །འཛིག་རྟེན་
བདེ་བ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱང་། ༡༥༤ །གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །འཛིག་རྟེན་
སྐྱག་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱང་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་། །མང་དུ་བཤད་ལྟ་
ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པས་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །བྱུང་བས་གཞན་གྱི་དོན་
མཛད་པ། །འདི་གཉིས་གྱི་ནི་བྱུང་བར་ལྟོས། །བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྐྱག་
བསྐྱལ་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་
། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གོམས་
བར་བྱས་ན་གཞན་ལ་འང་བདག་འཛིན་འཇུག་མོད་གྱི། །སེམས་ཅན་ལ་མི་
འདོད་པ་བྱུང་བ་ན་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་མང་དུ་འཁེལ་བར་འགྱུར་བས་
གོམས་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ་སྟོམ་ན། །མ་ཡིན་ཏེ། །འགྲོ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་སྤྱི་
ལ་བསམས་ན་སྟོང་རྗེའི་སྐྱག་བསྐྱལ་མང་བ་མ་ཡིན་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་ཅུང་ཟད་
བྱུང་ན་ཡང་བདག་གཞན་གྱི་སྐྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པས་དང་དུ་སྤྱང་
བར་བྱ་སྟེ་ནད་སེལ་བའི་དབྱུད་བཞིན་ནོ། །སྟོང་རྗེའི་སྐྱག་བསྐྱལ་མང་འགྱུར་
བས། །ཅི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅེ་ན། །འགྲོ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་བསམ་བྱས་
ན། །རི་ལྟར་སྟོང་རྗེའི་སྐྱག་བསྐྱལ་མང་། །གལ་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱལ་གཅིག་གིས་
ནི། །སྐྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་མེད་འགྱུར་ན། །བརྟེ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་
དེ། །བདག་། ༡༥༥ །དང་གཞན་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཉིད། །དེས་ན་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་

གྲིས། ཀླུ་པོའི་གཞོན་པ་ཤེས་ཀྱང་ནི། བདག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མ་བསལ་
 སྟེ། མང་པོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཟད་འགྱུར་ཕྱིར། ཞེས་སོ། ཀླུ་གོམས་པར་གྱུར་
 པ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་དེ། གཞན་དོན་གྱུ་བ་པའི་བདེ་བས་ཟིལ་གྱིས་མཉན་པའི་
 ཕྱིར། ཀླུ་ལས། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱི། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེས་སུ་མི་བྱེད། །འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་
 ། བཅུ་བསྐྱེད་བདེ་བ་གཞན་དུ་མེད་པ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཞན་བདེ་
 བའི་ཕྱིར་བདག་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྤྲུམ་དུ་སློན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་
 རྒྱུང་བར་བྱས་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སློག་འཕངས་
 བཞིན། བདག་ལ་དེ་དག་ཆེས་འཕངས་ཤོག བདག་ལ་དེ་དག་སྤིག་སློན་ཅིང་
 ། བདག་དགེ་མ་ལུས་དེར་སློན་ཤོག མདོར་ན་སློན་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་
 བདག་གཞོན་ཞི་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་
 གཞན་ལ་བཏང་བ་དང་། གཞན་རྣམས་བདག་བཞིན་བཟུང་བར་བྱ། བདག་
 བེ་གཞན་གྱི་དབང་གྱུར་ཅེས། ཡིད་ཁྱོད་དེས་པར་ཤེས་གྱིས་ལ། སེམས་ཅན་
 ཀླུ་དོན་མ་གཏོགས་པར། །ད་ནི་༼༡༩༠༽ཁྱོད་གྱིས་གཞན་མི་བསམ། ཅེས་
 པ་ལྟར་བསམས་པས་གནས་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བསམ་
 པས་སྦྱངས་པ་ལྟར་སྦྱོར་བས་ཀྱང་སྦྱབ་ཅིང་རང་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་བཏང་ཞིང་
 གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་

སེམས་ཕན་གཙོར་བྱས་ཏེ། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་མཐོང་བ། །དེ་དང་དེ་ནི་
 རྒྱུགས་ནས་ཀྱང་། །གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་སྤྲོད། །ཅེས་པ་དང་། །བདག་ནི་
 །བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བདག་ལ་སྤྲོད། །གང་ཆོའདི་ནི་
 ཅི་བྱེད་ཞེས། །བདག་གི་སྦྱོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས། །ཅེས་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་བྱེད་པ་ནི། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་ལ་རྒྱུད་གོམས་པར་
 བྱས་ན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མཐར་མེད་པའི་དཔུལ་བར་
 ཡང་སྤྱོད་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། །སེམས་ཕན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་བདེ་བས་རང་
 ཉིད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་
 །གོམས་གྱུར་ན། །གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཞི་དགའ་བས། །པདྨའི་མཚོར་ནི་རང་པ་
 ལྟར། །མཐར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། །སེམས་ཕན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
 བ། །དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་༼༡༣༽ །གྱིས་ནི་མཚོག་མིན་
 བས། །ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེས་གཞན་དོན་བྱས་ཀྱང་རྒྱལ་དང་
 རྫོམ་སེམས་ཀྱང་མེད་ལ་གཞན་དོན་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་པ་རང་དོན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་
 ལ་རེ་བའང་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟས་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། །རྫོམ་སེམས་དང་
 ནི་ངོ་མཚར་མེད། །གཅིག་དུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས། །རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་བུ་རེ་
 བ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོམ་པ་ནི། །བདག་དུ་
 རྫོངས་པའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་མཛོད་པར་

འགྲུབ་པའི་རྒྱ། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་
ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ན། མཐར་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱ་གི་དང་མྱ་ངན་དང་སྦྱི་
སྒྲགས་འདོན་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྤང་བོ་
འབའ་ཞིག་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ལས།
མ་རིག་སྐྱེ་བ་པས་ཡང་སྤྲིད་ཕྱིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། །ལས་དེ་དག་གིས་གྲོལ་བར་འགོ། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱ་
གི་དང་ནི་། ༡༩༩ །མྱ་ངན་དང་། །སྦྱི་སྒྲགས་འདོན་བཅས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་
། །ཡིད་མི་བདེ་དང་འབྲུག་པ་རྣམས། །དེ་དག་སྐྱེ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་
སྒྲུག་བསྐྱེལ་སྤང་བོ་ནི། །འབའ་ཞིག་པ་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་དུ་
གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་
སྒྲུག་བསྐྱེལ་ལོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་སྤྲིད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་ཡིན་ལ་འདུ་བྱེད་དང་སྤྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་གཞན་བདུན་ནི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་བསྐྱེས་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བཅུ་གཉིས་གང་། །བྱབ་པས་རྟེན་འབྱུང་
གསུངས་དེ་དག །ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དང་། །གསུམ་པོ་དག་ཏུ་
ཟད་པར་འདུས། །དང་བོ་བརྒྱད་དང་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་དང་བཅུ་པ་

ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ཡང་སྐྱ་གསུམ་ལ་ཡིན། །བཅུ་གཉིས་ཆོས་ནི་
གསུམ་དུ་འདུས། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ལའོར་བར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་འདིར་
སྟོན་ལེན་གྱི་གྲོགས་ཅན་མ་རིག་པས་སྟོན་པའི་དོ་བོ་འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་བསགས་
བས་སྐྱ་གསུམ་ལ་བདུན་འབྱུང་ལ་དེར་ཡང་ཆོར་བ་ལ་སྟོན་ལེན་གྱི་མ་རིག་པས་
འདུ་བྱེད་གྱི་དོ་བོ་སྟོན་པའི་ལས་བསགས་པས་ཀྱ་ཤི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་
འབྱུང་བའི་བྱིར། །འགོ་བ་དུག་ཏུ་༼ ༡༩༩ ༽ཞོ་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་ལམ་མགལ་མའི་
ལའོར་ལོ་ལྟར་ལའོར་ཞིང་ལའོར་བར་འབྱུར་ཏེ། །གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་
འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྟོན་
པའི་ལའོར་ལོ་སྟེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལའོར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལའོར་
བའི་རྩ་བ་དང་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ལ་དེའི་རྩ་བ་ཡང་མ་རིག་པ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་ལས། །དག་སྟོང་དག་མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱིས་བྱ་གང་ཟག་
འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་འདུ་བྱེད་དེ། །བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །མི་གཡོ་མངོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་མ་རིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་
ལས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་དེ། རྩ་བ་ལས། །ལའོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། །དེ་
བྱིར་མཁས་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། །དེ་བྱིར་མི་མཁས་བྱེད་པོ་ཡིན། །མཁས་མིན་

དེ་ཉིད་མཐོང་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་འགགས་པས་འདྲ་བྱེད་
 འགགས་ལ་མཐར་སྐྱེ་བ་འགགས་པས་སྐྱེ་གི་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་
 ཞིག་༼ ༡༣༧ ༽པའི་བར་དུ་འགགས་པ་ནི་ལྷགས་ལས་བསྐྱོག་པ་སྟེ། མ་རིག་
 འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། །འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་མི་འགྱུར། །མ་རིག་
 འགགས་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པས་སོ། །དེ་དང་དེ་ནི་
 འགགས་གྱུར་པས། །དེ་དང་དེ་ནི་མངོན་མི་འབྱུང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕུང་པོ་འབའ་
 ཞིག་པ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགག་ །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་
 གཉིས་ལ་ལྷགས་དང་ལྷགས་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱིང་ཡིག་ལས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་འདི་རྒྱལ་བ་
 ཡི། །གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། །གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་
 མཐོང་བ་དེས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམས་མཆོག་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་།
 བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད། །མཐོང་ན་གཏི་མུག་
 འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་འབད་པ་ཀྱན་གྱིས་འདིར། །གཏམ་དེ་ཁོ་ན་སྟོད་པར་
 བྱ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་རྒྱུད་གི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ནི། མཛོད་ལས། །དབྱུགས་རྩལ་དབྱུགས་དབྱུང་བྲན་པ་ནི། །བབྱངས་དང་
 རྗེས་འགོ་འཛོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་བསྐྱར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་
 རྟུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་རྒྱ་བྲུག་དང་༼ ༡༣༨ ༽ལྟར་པས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་

གསུངས་པ་ལས་དང་པོ་བགྲང་བ་ནི། དབུགས་ནང་དུ་རྩལ་པ་དང་བྱིར་འབྱུང་བ་
 དག་ལ་སེམས་གཏད་ནས་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པས། ལུས་དང་སེམས་རྣལ་
 དུ་བཞག་སྟེ། དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དབུགས་རྩལ་པ་དང་འབྱུང་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་
 བརྩིས་ཏེ་གཅིག་དང་གཉིས་ནས་བཅུའི་བར་དུ་བགྲང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་ཉ་
 ཅང་མང་བ་དང་ཉུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱུས་གིང་ཁྱམ་པ་དང་རྒྱུ་ཅིང་
 གཡེང་བར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་བརྩིས་ནས་མ་
 ཁོང་བ་དང་། གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་ན་ལྷག་པ་དང་། རྩལ་པ་ལ་འབྱུང་བ་
 དང་། འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པར་འཛིན་ན་འཆོལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་ལས་
 གཞན་ནི་ཡང་དག་པར་བགྲང་བའོ། །བར་སྐབས་སུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་ན་
 མགོ་ནས་བགྲང་བའོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བ་ནི་འདི་དག་རི་བྱིད་དུ་འབྱུང་རམ་
 འཇུག་ ཅི་འདི་དག་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དག་གཅིག་གམ་འོན་ཏེ་བྱོགས་
 འགའ་ཞིག་ནས་རྒྱ་བ་དག་ཡིན་ཞེས་ཉ་ཅང་རྩོལ་བ་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པས་
 དབུགས་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའོ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ལྷོག་
 མ་དང་སྒྲིང་ག་དང་ལྟེ་བ་དང་རྟེན་པ་དང་བརྒྱ་དང་བྱིན་༼ ༡༩༩ ༽པར་འཇུག་
 ཅིང་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་ལ། འབྱུང་བ་ན་མཐོག་གང་
 དང་འདོམ་གང་གི་བར་དུ་འབྱུང་ངོ། །འཛོག་པ་ནི་ནོར་བུའི་ཐག་པ་བཞིན་དུ་
 སྒྲུའི་ཕྱི་མོ་ནས་རྒྱུ་བ་པའི་མཐོང་བོང་གི་བར་དུ་གནས་པར་ལྟ་ཞིང་། ཅི་འདི་དག་

ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་གམ། གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ གྲང་བའམ་ངོ་
བ་ཞིག་ཅེས་རྟོག་པའོ། ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་འདི་དག་ནི་རྒྱུང་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་
གྱི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་དེ་དག་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤུང་པོ་ལྟ་ཉེ་བར་
རྟོག་པའོ། བསྐྱར་བ་ནི་རྒྱུང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་བསྐྱར་རྟེ། བདག་མེད་པ་ལ་
ནས་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དུ་སྒོ་གོང་ནས་གོང་དུ་དག་བ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་
སྒྱུར་བའོ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་
པའོ། རྒྱལ་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སའི་སྒྲིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྷར་
དན་པའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་དབྱགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ལ་
རྟོག་ཅེ་ན། ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བགྲང་བ་དང་། ༡༩༧ ། རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་དང་ཞིག་ནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་འཇུག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་རྟོག་
གོ། ཞེས་བྱེད་ལས་དང་བཅས་རྟེ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་
རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པ་ནི་དབྱགས་རྩལ་བ་དང་
འབྱུང་བས་དན་པ་ཡིན་རྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཅན་ལ་
ཁམས་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་སྒོམ་པར་གསུངས་རྟེ། མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་

བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་། རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཡིད་གྱི་ཉི་
བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་དྲུ་མར་
ཤེས་ན་གཅིག་པུའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཏེ་བདག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་ལྟོག་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
དམིགས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་རྒྱ་ཆུང་དུ་ལ་དམིགས་པ་
སྟེ། དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་ཨ་ཏྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་
འབྲུའམ། མདོའི་སྟེ་ལ་སོགས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
གཞི་ལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བབ་པའོ། །ཞེས་
བསྡུས་ཏེ་སེམས་ཉི་བར་འཛོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་༼༡༣༩༽པ་ཅི་ཙམ་
གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་ལ་སེམས་འཛོག་
པ་དང་། ཡང་ན་རི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
གཟུགས་མདུན་དུ་དམིགས་པའམ་རང་ཉིད་དེར་བསམ་པའང་རུང་སྟེ་དེ་ལ་
སེམས་བཞག་པའོ། །མདོ་ལས། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི། །འཛིག་
རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་རྒྱ་མཛེས་པ་སྟེ། །དམིགས་པ་དེ་ལ་གང་གི་སེམས་འཕྲུག་
པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཉམ་བཞག་ཅེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །འདི་ནི་སྤྱོ་ཆུང་དུ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཅིང་འདི་དག་ལ་དམིགས་
ནས་ཀྱང་ནི་གནས་སྐྱེ་མོད་ཀྱི་ནི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ལྟག་མཐོང་གིས་རྟོགས་པ་ན།

ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་དམིགས་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་དམིགས་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བབྱིད་པ་དང་ལྷག་
མཐོང་ལ་མཁས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ངས་ཆོས་གདགས་
པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་སྡེ་དང་ཞེས་པ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་
བསྟན་པའི་སྡེ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ལེགས་པར་བློས། ལེགས་པར་བཟུང་། ཁ་ཐོན་དུ་བྱང་བར་
བྱས། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཏགས་༼༡༩༽མཐོང་བས་གིན་ཏུ་ཉོགས་པར་
བྱས་ནས། དེ་གཅིག་སྤྱད་བཅོན་པར་འདུག་སྟེ། བྱང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་དེ་
ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་གང་
གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་བྱང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་གིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་གིན་ཏུ་
སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ལ། འདིའི་དོན་ལ་སེམས་དུག་སྟེ། ཅ་བ་དང་། རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་དང་། རྣམ་
པར་དབྱེད་པ་དང་། ངས་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་
སེམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་

རབ་མདོ་སྡེ་ས་བརྩ་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་འདི་ནི་ས་བརྩ་པའོ་སྐྱམ་
དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །རྒྱན་ལས། དེ་ནས་དང་པོར་སྐྱམ་བརྩོན་ཏེ། །མདོ་ཡི་སྡེ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས། །མིང་གཉིས་དོན་ནི་རྣམ་འབྱེད་པ། །མདོ་སོགས་མིང་ལ་
སེམས་འཛིག་གོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །མིང་དེའི་མིང་ཅན་གསུང་རབ་དེའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་སྒྲོ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་རྟོག་པའོ། །དེ་ནས་དེ་ནི་རིམ་
བཞིན་དུ། །༡༧༠།ཆོག་རབ་འབྱེད་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཅིང་། །ཞེས་སོ། །གསུམ་
པ་ནི། །གསུང་རབ་དེའི་བརྗོད་བྱ་དང་དོན་དང་བརྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་དཔྱོད་པར་
བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དོན་ནི། །རྣམ་པ་བཞིས་དཔྱོད་དེ། །བགྲངས་བ་དང་། །འཇལ་བ་
དང་། །རྟོག་པ་དང་། །སོ་སོར་རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་བགྲངས་བ་ནི། །གྲངས་འཛིན་པ་
དེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བརྩ་དང་གཅིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །ཆོར་བ་
ནི་དུག་གོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འཇལ་བ་ནི་འགྲང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་
འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་མེད་པར་དོན་དང་མཚམས་པར་འཛིན་པའོ། །རྟོག་
པ་ནི་དོན་དང་འཇལ་བ་ཡང་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོས་མ་ཡིན་གྱི་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆད་
མས་རྟོག་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་བགྲངས་བ་དང་གཞལ་བ་དང་བརྟགས་པའི་
དོན་ལ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ཡིད་ཆེས་པར་བལྟ་བའོ། །ཡི་གེ་དེ་ལ་མ་ཆོགས་ན་བརྗོད་
བྱ་མི་སྟོན་པས་དོན་མེད་པ་དང་ཆོགས་ན་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པས་དོན་དང་བཅས་
པར་རྟོག་པའོ། །སོ་སའི་ནང་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་

དབྱེད། ཅེས་སོ། བཞི་པ་ནི། རྗེས་སུ་དབྱེད་པ་དང་ནམ་པར་དབྱེད་པའི་དོན་
ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དོན་དེ་དག་
ནི་ངེས་བཟུང་ནས། ཅེས་སོ། ལྔ་པ་ནི། རྟོག་པོ་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དུ་
བཅས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ས་བརྒྱ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བའི་
སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྤྲད་པར་བྱེད་པའོ། ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད། ཅེས་
སོ། རྟུག་པ་ནི། ཆོས་དེ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མོས་སྦྱོད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་
ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོར་དེ་རྫོགས་པ་འཕམ། འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་ན་ཉན་ཐོས་
གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་འཕམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་རབ་རྟུ་དགའ་བ་ཐོབ་
པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ས་བྱུད་པར་དུ་འགྲོ་བར་སྒྲོན་པ་ལ་སོགས་པ་
འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་གདམས་ངག་མནོས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་སྒྲོན་
པའོ། རྟེན་དོན་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། རྟེན་ས་དེ་ནི་སྒྲོན་པར་བྱེད། ཅེས་
སོ། རྟེན་ན་ཐར་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། ཀླུ་བའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་
དོར་གྱི་གནས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་འོས་
པ་ཡིན་ཏེ། བོད་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་གོས་མཚུངས་མེད་གྱིས་ཀྱང་། བདེ་
གཤེགས་སྤྱད་དབང་མཁུན་རྩེའི་དཔལ་ལས་འབྱུངས། གཏིང་མཐའ་ཟབ་
ཡངས་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་དོན། རི་ལྟར་རྟོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་

པ། སྐྱེས་ཆེན་སྒོ་མཆོག་མངའ་བའི་མཛད་༼༡༧༩༽པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 སོ། གཤེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་
 ལས། རོ་བོས་དབྱེ་ན་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་དབྱེ་ན་གསུམ་དང་། དམིགས་པས་
 དབྱེ་ན་གསུམ་དང་། སྒྱུར་བས་དབྱེ་ན་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་སྦྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་རོ་བོ་འཆོལ་བའི་
 ཕྱིང་བ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྱེ་བྲག་རེས་པས་བྱེད་པར་ལ་དབྱེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་
 ། དང་པོ་དངོས་གཞི་བྱེད་པར་ཅན་རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་པ་ཅམ་དང་ལྷན་པ་
 དང་། གཤེས་པ་དངོས་གཞི་ཡན་ཆད་རྟོག་པ་འང་མེད་ལ་དབྱེད་པ་མེད་
 པའོ། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ། བཅའ་བྱ་སོ་སོར་བརྟག་པར་
 བྱ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པ་མེད། རོ་གཅིག་པས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱ། ཞེས་
 སོ། ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། མིང་ཅམ་ལ་སེམས་ཕྱེ་གཅིག་པར་འཛོག་པ་
 ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་པའི་ལམ་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རེས་པ་ལྷག་
 མཐོང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ལམ་དང་། མིང་ལ་སེམས་གནས་པ་དང་དོན་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པ་གཤེས་ཀ་ཆང་བ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སོ། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་
 སྒྲོམ་པའང་འདི། ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ལྷག་མཐོང་ལམ་
 ༼༡༧༩༽ནི་དེ་དོན་རྣམས། རྣམ་པར་དབྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། བྱུང་དུ་འབྲེལ་

བའི་ལམ་ནི་དེ། །སྒོམ་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དམིགས་པའི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་བ་ལ་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་ན་སྤང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རབ་ཏུ་འཛིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་ན་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་
པས་རང་གི་སེམས་འདུལ་བ་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་
རྟོན་མཉམ་ན་རྩོལ་བ་སྟོན་པ་གཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
ལུས་པའི་སེམས་ནི་རབ་བཟུང་སྟེ། །རྟོན་པ་ཡང་ནི་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་
དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི། །མཉམ་པར་གྱུར་ན་བཏང་སྟོམས་བཞག །ཅེས་སོ། །སྦྱོར་
བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། བར་མ་ཆད་པ་དང་གིན་ཏུ་གིམས་པར་འཇུག་པས་རྟག་
པ་དང་གྲུས་པས་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། །གྲུས་པར་བཅས་ཏེ་སྦྱར་
བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་ཡོད་མ་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི། འདོད་པའི་
སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་དགུ་ལས། དང་པོ་སེམས་མི་གནས་
པ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུམ་ལས། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་
གཅིག་ཏུ་གཏོད་པས་སེམས་འཛིག་པ་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཆོར་བར་
འཛིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། །༡༧༧།ཤོར་ན་སྤྲར་འདོན་པའི་ངེས་པར་
འཛིག་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏང་ནས། །དེའི་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་
མི་བྱ། །རྣམ་གཡེང་ལྟར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤྲར་ནི་བསྐྱོན་པར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །གནས་ལ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་

གནས་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། རྩལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བས་བརྟན་པ་རྣམས་མཐུ་ཅན་དུ་རྩལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་གཡང་གི་
 ཉེས་པ་མཐོང་བས་གཡང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཞི་བར་བྱེད་
 པའོ། ཁྲོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། ཁེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། ཉེ་ནས་
 ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་སེམས་གདུལ་ལོ། རྣམ་གཡང་
 ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཉེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། བརྟན་པའི་
 འབྲས་བུ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གསུམ་ཏེ། གཡང་བའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཞི་བའི་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་རྩྱལ་བ་དང་བཅས་པས་རང་གིས་སེམས་ལ་
 དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། འབད་རྩྱལ་མེད་པར་རང་གི་
 སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། བརྟན་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་
 ལ་སོགས། ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ཉེ་ནས་སྡོམ་༼༡༧༽བརྩོན་ཅན་
 གྱིས་ནི། སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་
 འཐོབ། ཉེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། ཟེས་སོ། བཞི་པ་སེམས་གནས་པའི་
 འབྲས་བུ་ལ་གསུམ། ཆོགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་
 པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་པ། དེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་ཆོས་
 རྒྱའི་རྟགས་འབྱུང་བའོ། ཉང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་
 སྒྲོམ་པས་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་། མོས་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་།

། དགའ་བ། སྤྲོད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དུག་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་ས་འོག་མའི་སྒོམ་སྤང་གི་ཉན་
མོངས་པ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ལུས་ལྷང་བ་ཡང་བ་དང་། སེམས་དམིགས་
པ་ལས་སྤྱ་རུང་བའི་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་བཞིའི་
དངོས་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། གིན་ཏུ་
སྤྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། རྟེན་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་
བྱས་ནས། འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིས། རྟེན་གཞིའི་གནས་པ་དེ་ཐོབ་
བོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱད། ཚོགས་སྐྱབ་པ་དངོས། ཚོགས་
དའི་བྱེད་རྒྱུ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དའི་བྱེད་ལས་ནི། ཏིང་འཛིན་ལ་
གནས་ན་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བས་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་གཤམ་
པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའོ། །བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་
གྱིས། རྒྱུ་ལས་མཚན་ཉིད་མཚོག་ལྡན་བཞི། བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་
གི། རྟོན་ཀྱན་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བོ། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། དེར་
གནས་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ཉིད། རྟོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་འབྱུང་། ཞེས་
སོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། ཏིང་འཛིན་གྱི་རྗེས་ཀྱི་དུས་ན་ཚོགས་
པར་འཛིན་པའི་གཉན་པོར་འདུན་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་དུས་ན་ཐེ་ཚོམ་དང་། ལེ་

ལའི་གཉེན་པོར་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་ན་བྱིང་བ་དང་། རྟོན་
 པའི་གཉེན་པོར་དཔྱོད་པ་དང་། སེམས་དཔལ་འགྲོགས་སུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་གི་
 སྒྲོབས་ཀྱི་སེམས་ཅུང་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་འདུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྲོད་པའི་
 ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རྩུ་
 འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉེས་པ་ལྷ་སྤྲོད་པའི་དོན་དུ་
 འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྟོམ་པ་སྟེ། ཉེས་པ་ལྷ་སྤྲོད་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཉེས་པ་ལྷ་ནི། །༡༧༥༥།ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྤྲོད་པ་
 མེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 མི་གསལ་བར་བྱིང་བ་དང་། དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་འབྲེལ་བ་དང་རྟོན་པ་
 སྟེ། དེ་གཉེས་ཉེས་པ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱུང་ཡང་གཉེན་པོ་ལ་
 རྩོལ་བ་དོར་བ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་རྟོན་མེད་ཀྱང་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་དང་། །བརྟེན་དང་བྱིང་
 དང་རྟོན་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དག །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷར་
 འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་
 ། དེ་ལ་སྤྲོད་པའི་རྩོལ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷས་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བའི་གིན་ཏུ་
 སྤྲངས་པ་དང་། དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་བྲན་པ་དང་བྱིང་རྟོན་རྟོགས་པའི་

གཤམ་བཞེན་དང་། བྱིང་ན་སྣང་བ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟོན་ན་མི་སྤྲུག་པ་དང་མི་རྟག་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་ནས་གྱི་རྒྱ་མཚན་སྒྲོམ་པའི་སེམས་དང་།
གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་དོར་བའི་བཏང་སྒྲོམས་སོ། །ཉེས་པ་རྣམས་གཉེན་པོས་
སེལ་བའི་རྒྱལ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་པ་དམིགས་པ་ལ་༼༡༧༩༽སེམས་རྩ་
གཅིག་ཏུ་བཏང་ནས་གྲུད་དུ་མི་འཆོར་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྦྱར་བའི་
དུས་ན་ལོ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་རྩོལ་
བ་དང་གིན་ཏུ་སྦྱངས་སྟེ། དེ་དག་གྲང་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ལས་སྤྱི་མ་རྣམས་
སྦྱེའོ། །གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་
སོ། །དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་དུས་ན་དེ་བརྗེད་པ་ཉེས་པ་སྟེ་དེའི་
གཉེན་པོ་བྲན་པའོ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་དུས་ན་བྱིང་རྟོན་ཉེས་པ་སྟེ་དེའི་
གཉེན་པོར་དེ་རྟོག་པའི་གཤམ་པ་བཞེན་ནོ། །བྱིང་རྟོན་དང་བཅས་པ་ན་འདུ་མི་
བྱེད་པ་ཉེས་པ་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་སེམས་པའོ། །བྱིང་རྟོན་ཞི་བ་ན་འདུ་
བྱེད་པ་ཉེས་པ་སྟེ་དེའི་གཉེན་པོ་བཏང་སྒྲོམས་སོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པ་ལྟར་
བ་དང་། བྱིང་དང་རྟོན་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྦྱོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་
། །ཞི་ཆོ་རྣལ་དུ་འཛིག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉེས་པ་ཆོགས་སྒྲུབ་པ་དངོས་ནི།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་གཤམ་

ལྷ་འཕྲོ་བ་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བྱང་དུ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསག་པའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱར་
ཆོས་ཉན་པའི་དོན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགོ་བར་བྱེད་
དོ། ། རྒྱུ་མཛོན་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ། །སྤངས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་
མཆོག་ །བསམ་གཏན་ལ་ཐོབ་མཛོན་པར་ཤེས། །མཛོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་
དེ། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉན་པའི་
ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་ཀྱི་
བྱེད་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་ལུས་དང་སེམས་
ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་སེམས་ལས་
སུ་རུང་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ། །བསྐྱལ་
བ་དུ་མར་བསྟེན་བཀྱར་བས། །དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་
ལས་སུ་རུང་མཆོག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་དང་ཆོས་སྐྱའི་
རྟགས་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དེ་ལ་རྣམ་པར་
དག་པ་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་སྦྱར་རུང་བས་དེའི་སྦྲར་
ཕན་ཡོན་ཏན་ལྷ་འབྱུང་སྟེ། །ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དམན་པའི་སྤྲོད་པ་མ་
བསྐྱམས་པས་སྤྲེལ་ལྟར་འཆོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྲིད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་མཛོད་
པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་ལྷང་བ་ཡང་ཞིང་ཟོ་མདོག་བདེ་བས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་

གང་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་རི་མིན་འདོད་ཀྱི་བར་༼ ༡༥༠ ༽ ཏུ་གཏད་པར་
བཟོད་པས་སེམས་སྦྱངས་པས་གང་བ་དང་གསུམ་ནི་ཞིག་གས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །བཀའ་རབ་འབྱམས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་རྒྱས་
པས་ལུང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བར་མ་ཆད་པ་དང་། ལུས་སྤོང་བུ་མི་འབྱུང་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་མཚན་ཆེད་ཏུ་མ་བརྟགས་པར་ཡང་མཐོང་
བ་དང་གཉིས་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ནི་ས་དང་པོར་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐྱེ་འཕྲོལ་བ་དང་བརྒྱད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་དག་སྒྲོལ་དུ། །ཕན་ཡོན་ལྷན་ནི་འཕྲོལ་
འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོན། །སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་
འདིའི། །ལུས་ལ་གནས་ངན་ལེན་པ་ཀུན། །སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཟད་
འགྱུར། །ལུས་དང་སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་གང་བར་
འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་རྟོགས་
འགྱུར། །ཡང་དག་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ནི། །མ་བརྟགས་པ་དག་རབ་ཏུ་མཐོང་
། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ས་བཅུ་པར་ནི་གཟུངས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུས་རྫོགས་པས་ཆོས་སྐྱེ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། སངས་
རྒྱུན་གྱི་༼ ༡༥༡ ༽ །སར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་
། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྐྱུར་བའི་འཆི་

འཕོ་བ་ལས་གྲོལ་བས་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་གཙང་བ་དང་བདག་དམ་པའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ཆོས་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཐོབ་
པའི་དོན་དུ་ཉིད་ཅེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པས་རྒྱ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སྐྱའི་རྟགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་སྐྱ་རབ་རྫོགས་དང་
། རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་བའི་བྱིར། སློ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། རྟག་ཏུ་རྒྱ་
ཡོངས་འཛིན་པར་བྱེད། ཅིས་སོ། །གཉིས་པ་བྱད་པར་བརྒྱད་པ་འདིའི་རྒྱབ་
ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་དང་། སེམས་ཀྱི་བཞག་
ཐབས་རིམ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པའི་ཞལ་
ནས། འབྱུང་བཞི་ལུས་ཀྱི་འདུག་ཚུལ་དེ། །བདེ་དང་ཡངས་ཡང་སྟོད་དང་
གསུམ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཞུ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བཞི་པའི་གསུང་གིས།
རྒྱུ་དྲགས་པའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བས་བདེ་བ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱུལ་མོ་གྲུང་དོག་
པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཡངས་པ་དང་། ལུས་དང་རག་གི་གནད་གིམས་སྟོད་པར་
མར་༼ ༡༥༩ ༽འཛོག་པས་སྟོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇམ་པའི་སྟན་ལ་
རར་སྐྱབས་བཤད་གཅི་སོགས་དོར་ནས་དབུགས་ཀྱི་རམ་ཅེགས་ཀྱི་དུབ་པ་
བསལ་ཏེ་རྟེན་པ་དོ་རྗེ་རྒྱུལ་མོ་གྲུང་དང་སྐལ་ཚིགས་དྲང་པོར་བསྐྱང་། དཔུང་
པའི་རྩ་བ་བྱེན་དུ་བཤེད་ནས་ལག་གཤེད་སྟོམས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་
རྒྱུལ་གྲུང་གི་འབབ་གཏན་ཁར་བཞག །མགིན་པ་ཡིད་རྩམ་དགུག །ཕྱི་མཆུ་

རང་བབས་སུ་བཞག་ནས་ཟས་གོས་བྱང་བྱོ་བར་མའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རང་རན་པར་
བྱས་ནས་ལྷན་པ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་གཞག་གོ། གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་འཛིག་ཐབས་
དཔལ་ས་ར་ཏྲ་ནས། རོ་བོ་མི་ཏི་པ། ཏི་པུ་པ། རས་ཆུང་པ། རྗེ་དུས་གསུམ་
མཁུན་པ་ནས་དཔལ་ལྷན་གངས་དཀར་བ་ཆེན་པོ་ནས་ཉི་བར་བརྒྱད་པའི་ཐུག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གཏན་བྱན་འཛིག་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྟེ་བའི་ཐད་
དུ་ཡིད་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ནས་སེམས་ཉིད་གར་ཕྱད་དུ་བཞག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གི་
དམིགས་ཡུལ་གཅིག་བརྗོད་དགོས་པའི་དྲན་བ་རྒྱུ་དྲགས་ན་སེམས་གནས་སུ་
མི་འདོད་པས། སྤྱོད་རབ་ལ་སྒྲོམ་རབ། སྤྱོད་འབྲིང་ལ་སྒྲོམ་འབྲིང་། སྤྱོད་ཐ་ལ་
སྒྲོམ་ཐ་བྱ་བ་ཡིན་པས།

ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་འདིར་གཏད་དུ་

༼ ༣༥ ག༽མ་བཟུང་བས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཟུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་རང་
ལོག་ཏུ་འགོད། །དེའི་དུས་མིག་འབྲས་མི་འགྱུར་བར་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་
ནི་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟིགས་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མིག་འབྲས་མི་འགྱུར་བ་མི་རྟོག་པའི་
རྒྱུ་མི་འཛུམ་པའི་གསལ་བའི་ལྟ་སྟངས་འདི་རང་གི་རོ་བོ་ལ་སང་གའི་ལྟ་
སྟངས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །འདིར་ལྟེ་བ་ལ་ལྟ་སྟངས་དམིགས་རྒྱུང་སྤྱད་པའི་དོན་
ནི། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་གསུང་གིས། ལྟེ་བ་ན་
རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་འཁོར་རྩའི་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཡོད་
པས་དེ་མི་འགྱུར་བ་མ་བཅོས་པའི་གནད་བཅིང་བའི་ཆེད་ཀྱི་ལུས་ཕྱིད་ཀྱི་ལྟ་

སྐྱངས་ཀྱི་སྤོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཉིང་འཛིན་
རང་འབྱུངས་སུ་འོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་གསུང་སྟེ་གཟིགས་མོ་གཞན་ནམས་
ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་པའི་མཐུ་ལས་སོ། །དོ་རྗེ་འཆང་རམ་
སེང་གེ་ནི་མཚན་མ་ལ་མི་སྒྲག་པར་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་མིག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
མི་འགོ་བར་མཚན་མ་འཛོམས་པའི་ལྟ་སྐྱངས་དང་སེམས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་མདུན་དུ་གིང་། ༡༥༤ །བྱུང་མ་དེའུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་སྐྱངས་ཐང་ཀར་དལ་
བྱས་བྱས་ཏེ་ཡིད་རང་དགར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་གཟིགས་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲིད་ནི་ལ་ཡོད་མེད་དུ་མི་
བལྟ་བ་བཞིན་འདིར་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་
དང་གཉིས་མིན་གང་དུ་འང་མི་བཟུང་བར་སེམས་དམིགས་ལྟ་སྐྱངས་ཀྱིས་གཙུན་
བས་སྒྲོས་མཐའ་ཐམས་ཅད་རང་དགར་ཆོད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཉིང་འཛིན་སྐྱ་སྟེ། དེའང་ཕྱིའི་དེའུ་དེ་དབྱིབས་ཀྱི་སྣ་ཙེ་ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པ་
དེ་སྟོང་པའི་སྣ་ཙེ། དེའི་རྒྱུན་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བ་དེ་བདེ་བའི་སྣ་ཙེ་ཡིན་
པས། ཡུལ་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ཅན་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྐྱེས་
གིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཡུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པའི་ཁྱུང་བ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའོ། །ཡང་དེའི་དུས་དྲན་
རྟོག་སྣ་ཆོགས་སྐྱེས་ན་རྟོག་པ་སྣ་ཆོགས་སྣང་བ་དབྱིབས་ཀྱི་སྣ་ཙེ་ཡོད་མེད་དུ་

འཛིན་པས་སྟོང་པ་དུས་ཀྱི་སྣ་ཙེ་སྟེ་དེའི་རྒྱན་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བས་བདེ་བའི་སྣ་ཙེ་
 རྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སེམས་དེ་ཉིད་རང་དགར་བཅིང་བ་
 ཙམ་གྱིས་སེམས་རྒྱན་གྱི་ཆོས་གསུམ་མམ་སྣ་ཙེ་གསུམ་༼ ༢༥༥ ༽པོའི་ཆོས་ཙན་
 དང་ཆོས་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་ཉམས་ཁྱེད་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
 ཙན་གིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་དང་
 བཅས་པར་སྒྲེའོ། །འདིར་རྟེན་གྱི་དབྱེད་ལ་ཡིད་མིག་ཙེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པའི་སྟོན་
 རྟེན་མི་འཐད་དེ། སེམས་གནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལས་དབང་ཤེས་
 ལ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། ཞེ་ལྷག་གི་ནལ་འབྱོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་
 རྟེན་ཟད་ཙམ་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཙག་ལ་འབྲུལ་པ་དེ་འདྲའི་བླ་སྒྲུབ་
 བདེན་མེད་ཀྱང་རྟེན་སོགས་ལ་ལྷ་སྟངས་དུང་པོར་གཏད་དེ་རྟོག་པ་བཅད་
 དེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་
 ལ། ཡིད་ཡུལ་དུ་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་བྱས་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་སྒྲུབ་པར་དོགས་པ་སུ་ལའང་མི་འབྱུང་རྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སེམས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་ཡིད་བྱེད་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལས་དུ་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་གིང་བུ་ལ་ལྷ་སྟངས་བཅིངས་ནས་སེམས་མི་འཕྲོ་
 བར་བྱས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་ཡིད་ཤེས་གཡོ་མེད་དུ་ཟེན་པར་
 བྱས་ནས་ནམ་འཕྲོ་བར་དོགས་པ་ན་གིང་བུ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་བརྟེན་གྱི་དབྱེད་

༼༣༥༩༽འཛིན་བྱས་ནས་སེམས་ནང་དུ་བསྐྱ་བ་ནི་དཔེར་ན། ཕྱིན་མི་བརྗོད་པའི་
ཉགས་མཐོང་བ་ན་ཕྱིན་གྱི་བརྗོད་འཇལ་དོན་དུ་བ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་འདི་ལྟའི་
དམིགས་པ་ཡིད་བྱེད་སྒྲགས་གཞུང་རྣམས་ལ་རས་བྲིས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་
མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་ལ་སེམས་འཛིན་ལྟ་སྟངས་བྱེད་ལུགས་སྐྱ་ཆེར་
བཤད་པ་རྣམས་མ་ཐོས་པར་བཤད་དེ་ཞེས་ཞུ་དམར་ཅོད་པར་འཛིན་པ་བཞི་པས་
འཆད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པའི་གནད་ལ་བྱུགས་ཉམས་བྱང་བའི་གསུང་དུ་
གསལ་ཡོ། །དེ་ནས་སྐྱ་གོང་ཙམ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལས་ཤར་རིང་ན་གཤམ་པས་རྣམ་
གཡེང་གི་ཡུལ་གཞན་འཛིན་ཚུར་ལ་ཉེ་དྲགས་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
ལ་སེམས་བསྐྱ་མི་བྱུང་པས་མཆོམས་རན་པར་ལྟ་སྟངས་བྱས་ཉེ་འདི་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟིགས་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཉམ་
རྗེས་མི་མངའ་བས་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་སྐྱབ་གྱིས་བྱི་དོན་
གཟུགས་སོགས་གཟིགས་པ་མི་འགལ་བ་ལྟར་ལྟ་སྟངས་གི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་
སོགས་ལམ་མེ་སྐྱང་ཡང་དེས་ནང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་མར་མེ་ལྟར་གསལ་དངས་
སྐྱབ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ལ་མི་གནོད་པའོ། །གཞན་༼༣༥༩༽ཡང་ལྟ་ངས་ལ་སྟོང་
ལྟའི་ལྟ་སྟངས་བྱ་བ་ཉེ་སྒྲུབ་ཐད་གྱི་ནམ་མཁའ་ཙམ་དུ་བལྟས་སྟོང་གར་བསྐྱ་བ་
དང་། འོག་གྲུའི་ལྟ་སྟངས་བྱ་བ་ས་གཞི་ལ་བྱུག་གི་བར་ལྟ་སྟངས་བྱས་ནས་
འཛིན་པ་དང་། བར་མིའི་ལྟ་སྟངས་བྱ་བ་མདུན་གྱི་སྟོང་འོག་བར་གསུམ་གྱི་ནམ་

མཁའ་ལ་བལྟས་པས་ནམ་མཁའ་གསུམ་གར་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་བཅུན་པའོ། རྒྱལ་
དེ་ལྷ་བུའི་ལྷ་སྤངས་དང་བཅས་ཏེ་སེམས་འཛིག། ཐབས་ནི་བསམ་གཏན་བྱན་
འཛིག་ནས་བཤད་པ་ལྷར་མིན་ལ། ལྷ་སྤྲུམ་མིའི་ལྷ་སྤངས་དེ་དང་མཐུན་པར། ཨ་
རོ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་རྒྱན་དང་། སའོག་
སྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཁྱེས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་གཙུག་
རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷ་མིའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་བྱིང་ཆོད་སེལ་བ། སའོག་
སྐྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྤྲུའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་ནི་གཉིད་མྱགས་སེལ་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་དུས་མཁའ་གསུམ་དཔལ་ལྷན་གངས་དཀར་བ་ལ་གདམས་པའི་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུར་ལས། སྤར་འདས་པའི་རྟོག་པའི་རྗེས་མི་བཅད། མ་འོངས་
པའི་སྡོན་མི་བསྟ། ད་ལྷར་གྱི་རིག་པ་འདི་ག་ལ་༼༣༥༽རྗེན་ཅེ་རེ་བཞག །དེ་
ལྷར་བཞག་པས་ཐང་ངེར་སོང་། སྤྱིང་ངེར་ལུས། ལྷ་རེ་ཡན་པར་འགོ་བ་ཡིན་
ཏེ། དཔལ་ཏི་ལོ་པས། མི་མནོ། མི་བསམ། མི་བསལ། མི་སེམ། མི་སྒྲུལ། མི་
དབྱད། སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་
གསུམ་དུས་གསུམ་གྱི་ཡིད་བྱེད་སྤྱིར་བཀག་ནས། རྟོག་བཅས་ཀྱི་དམིགས་པ་
གང་ཡང་མི་སྒྲུལ། དེ་མི་སྒྲུལ་པས་རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་ས་ལས་འདས་པས་མི་
དབྱེད། དེ་ཅ་ན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཡང་བའི་རྟོག་པའི་གཡང་ལྷིང་བོན་པ་ཡིན་
གསུངས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་དཔལ་འབའ་རོམ་པའི་གསེབ་ལམ་རིག་པ་

རྒྱ་འདོད་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་ལས། ཤེས་པ་པར་མ་ཐོ། རྒྱུ་མ་བསྐྱུ། རྒྱུ་པ་མ་
འགོགས། རྒྱུ་པ་མ་སྐྱུ། ཤེས་པ་འདིས་པར་མ་སྒོམ། རྒྱུ་མ་རྒྱུ་པ་འདི་དུ་མ་
རེ་བར་སེམས་ཉིད་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་
དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་ཆལ་གྱིས་ཞོག །དེ་ལྟར་བཞག་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། ལྷ་
མ་རིན་པོ་ཆེ་དྲགས་པོ་སྟི་བའི་ཞལ་ནས། ཡིད་དང་རིག་པ་སེམས་དང་རྒྱུ་
། །དེ་ཡི་གནས་ལུགས་ཤེས་པར་བགྱིས། །ཞེས་། ༡༡༩ །པས་ཡིད་ནི་ཉོན་ཡིད་
དང་ཀུན་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །རིག་པ་ཅེས་པ་ནི་རྒྱུ་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་གདོད་མ་ནས་དག་ཅིང་རྒྱུ་པའོ། །སེམས་དང་རྒྱུ་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་གི་རྟ་
ལ་སེམས་ཉིད་ཞོན་ནས་ཁྱི་རོལ་སྒོ་ལྟ་ལ་བརྒྱས་པས་སྒོ་ལྟའི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་
སྟོན་པ་དེར་འཛིན་མེད་ཙམ་གྱི་རིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་ཆའི་ཡིད་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆ་དུ་མར་རྟོག་ནས་རྟོག་མཁན་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་དང་། རྟོག་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བལྟས་ནས་བདག་
དངོས་པོ་རང་མཚན་པར་ཞེན་ནས་ཆགས་སྒྲུང་གི་ལས་བསགས་པས་འཁོར་
བའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས། རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་འཕྲུག་པའི་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་དང་ནང་
ལྟའི་འབྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཅད་པ་ན་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས། མ་དག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུ་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རང་ལྷགས་ཀྱི་
རྟོག་པས་མ་དག་པའི་སེམས་རྒྱུ་ལ་གཏིང་གེད་མེད་པས་རང་ཞིར་རང་ཡལ་དུ་

མི་འགོ་ཀ་མེད་དེ། སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། གང་ཞིག་སེམས་ནི་ཞི་བ་
དེས། །དེར་ནི་རྒྱུད་ཡང་ཞི་བར་འགྱུར། །གང་ཞིག་རྒྱུད་དེ་ཞི་བ་དེར། །དེར་ནི་
སེམས་། ༡༥༠ ། །ཀྱང་ཞི་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཤེས་པ་ལྟོད་ཀྱི་སྐྱོད་ནས་མ་བཅོས་
པའི་ངང་ལ་ཕྱེན་གྱི་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་ཐུག་རྒྱ་
ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལའང་ཆོས་མངོན་པ་སོགས་ནས་
བཤད་པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བལྟ་བུའི་ཡུལ་མང་པོ་ལ་ཁ་བྱིར་བྱོགས་ཏེ་
སེམས་བརྒྱུད་བ་ལས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཆོན་རྟོག་ཡུལ་བཅས་རང་གར་ཞི་
བའི་ཐབས་ཀྱི་སེམས་དམིགས་རྒྱུད་གསུམ་གཅུན་པ་འདི་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཟབ་སྟེ།
རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་གསལ་བ་བསྐྱོར་གསུམ་ལས། ལྟ་བ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་
བར། །ཐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ཉམས་སུ་ལོང་། །མ་མཐོང་ཡུལ་དེ་ལྟ་བ་ན། །ཡུལ་
དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བར། །ལམ་ཀྱི་བྱད་པར་ཉམས་སུ་ལོང་། །ཞེས་འབྱུང་ལ།
གནད་ཀྱི་དབང་འདིའི་ཕྱིར། རྗེ་འཛིན་རྟོན་མགོན་པོས། རྒྱུད་མི་འཛིན་པར་
ལྷག་པར་འཛོག་པ་ཟབ་བྱ་བ་འདི་བཞུགས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་རྒྱལ་པོ་
ཞི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཉིས། །ཡེ་ཤེས་གྲུབས་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་རྟོག་བཀག་པའི་སྒོམ་པ་
ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ།
། ༡༥༡ ། །ན། །འདིར་རྣམ་རྟོག་སྒོ་བསྐྱེད་དགག་སྒྲུབ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་འདྲ་རྟོག་ཡུལ་གང་ཡང་ཉེ་བར་འཛིན་

བ་མིད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བབས་སུ་སྒྲོད་པ་འདི་རྒྱ་ནག་ཏུ་གང་གི་རྟོག་པ་ཉི་ཆེ་བ་
 བཀག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཛིག་ལུགས་འདི་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་
 མི་འགོ་བ་མིན་ཏེ། དམངས་མདོར། བསམ་དང་བསམ་བྱ་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་
 སྐྱ། །རི་ལྟར་བུ་ཆུང་ཆུལ་དུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་། རིག་པ་དང་གཤེས་པ་དང་ཡིད་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ས་ར་
 ཏུ་བས། དོན་དམ་པར་མཐོང་བ་ཅི་ཞེན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་
 བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་ཀྱི་ཆོའང་ཡུལ་དེའི་གནས་ནང་མ་རྟོགས་ནས་
 མིག་བཙུམ་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བ་མིན་གྱི། གནས་སྤང་དེ་དག་སྒྲོ་བཏགས་འབྲུལ་
 པའི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་པའི་བྱིར། མཐོང་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་གཟིགས་པ་ལོག་
 བས་ཡིད་བྱེད་དང་བུལ་བས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་དོན་དམ་མཐོང་བར་སྒྲོ་
 བཏགས་པའི་༼ ༡༩༧ ༽ཡུལ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ལ་སེམས་མ་བཅོས་
 པར་འཛིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། དུགས་
 པོ་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟེ། འདིས་
 བསྐྱབས་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མཐོང་རིག་ཅི་ཡང་མ་རྟོག་པ་ལ་ཉིན་མཆན་
 ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཅེ་གཅིག་པར་སྒྲོང་བུང་ཡོད་པ་ལ། བཀའ་བརྒྱད་དུགས་པོ་ལྟ་རྒྱེ་
 བའི་ལུགས་ཀྱི་ཅེ་གཅིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་མིང་དུ་བདོགས་སོ། །ཁོ་ན་ཅེ་

གཅིག་པར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་གཉུག་མའི་རང་བབས་སྒྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་
ལྟ་ན་གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་ན་རོ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་མར་བས་
དབལ་ས་ར་ཏ་ལ་བྱུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་བསྐྱར་གསན་པ་དང་།
བྱེད་པར་རྩོམ་མི་ཏི་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་བསྐྱར་བསྟན་པས་ཡིད་ལ་
བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན། ལྷ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བཞི་
པའི་གསུང་གིས་ཨ་མ་ན་སི་ཀ་ར་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ལས་དྲངས་ནས། འཁོར་བ་
འདུས་བྱས་ཀྱི་འགྲུར་བའི་ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་འང་མི་གནས་མུ་
ངན་ལས་འདས་པ་མ་བྱས་པའི་ཡིད་༼ ༥༥ ༽བྱེད་ལ་ཕྱེ་གཅིག་པར་མཉམ་པར་
གཞག་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་
གཟུངས་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་གིས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་ཡིད་
ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་ན་སྤངས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་བསམ་གཏན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཡི་
སྒྲུ་ཡིས་སོ། །མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་སྒྱུ་ན་མེད་དེ། བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་
པ་བྲིད་ལ་ཤོག་ཅེས་པས་བྲམ་ཟེ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་བྲིད་ཤོག་
ཅེས་པར་གསལ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་ཞིང་གིང་རྟ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །འདི་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་རིགས་པ་ལ་གནས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་

དག་གིས་ནི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 དང་། ཨ་ཡིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ལོ་
 མའི་རྒྱལ་པོ་བཞེན་ཆོག་དབུས་མ་བྱིས་པའི་བསྐྱས་པའོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཨ་སྟེ་སྐྱ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །བཙུམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་༼ ༡༥༧ ༽གང་བསྟན་ཅེན་ཨ་ཀླ་རོ་ལ་སོགས་པས་ཨ་ཡིག་ནི་མ་
 སྐྱས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོའོ་ཞེས་འབྱུང་རོ། །འདི་དང་མཐུན་པར་རྗེ་
 སྐམ་པོ་པའི་ཆོས་བཞེད་འབྲེལ་པར་རྗེ་ལ་ཡག་པས། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྦངས་
 བས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་ཨ་གཙོ་བོའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་
 སྐྱ་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། སྒོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་ལྷུས་པའི་མདོ་
 ལས། དྲན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་མེད་པའི། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་སྟོན། །ཞེས་
 དྲན་མེད་དང་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་མི་འགལ་བ་སྟེ་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་འགྲོ་
 བར། འཇམ་དཔལ། དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་གནས་པ་རི་ལྟ་བུ་ལགས།
 སྐྱས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་མེད་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བའང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ཆེན་པོར་སྦྱང་
 རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་སྐྱིབ་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་སྐྱིབ་པ་དག་རི་ལྟར་སྦྱང་སྟམ་ན། འཕགས་པ་

དགོངས་པ་ངས་འགྲེལ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་སྐྱིབ་པ་ལྷ་པོ་གང་དག་ལགས་
 པ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ལགས། དུ་ནི་༼༢༥༩༽ལྷ་ག་མཐོང་གི་
 སྐྱིབ་པ་དག་ལགས། དུ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྐྱིབ་པ་དག་ལགས། བྱམས་པ་ཚོད་པ་
 དང་འགྱོད་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་གས་པ་དང་གཉིད་དང་ཐེ་
 ཚོམ་ནི་ལྷ་ག་མཐོང་གི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་
 བྱི་གཉིས་ཀའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་
 ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ་གང་གི་ཆེ་ལྷ་གས་པ་དང་གཉིད་
 ལོགས་པར་རབ་རྟུ་ཚོམས་པར་གྱུར་པའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ནི་
 ལྷ་ག་མཐོང་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ་གང་གི་ཆེ་ཚོད་པ་དང་
 འགྱོད་པ་ལ་སོགས་པར་རབ་རྟུ་ཚོམས་པར་གྱུར་པའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཇི་
 ཙམ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷ་ག་མཐོང་ལ་ལྷ་གས་པས་རྣམ་
 པ་དུ་དག་གིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡོངས་སུ་འཚལ་བར་བགྱི་ལགས།
 བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ་རྣམ་པ་ལྷས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 དང་། བྱི་རོལ་རྟུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 དང་། མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་
 བས་སོ། །བྱམས་པ་གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
 པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་

༼༡༩༩༽པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་ལུང་ན། དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་པོ་དག་དང་འདྲ་འཛི་དང་མཚན་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་གཏོང་ན། དེ་ནི་བྱི་རོལ་ཏུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་བྱིང་བའམ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་མྱོང་བའམ། སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ནང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དེ་ནི་མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངའོ་སྒྲུམ་དུ་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ན་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་པ་ནི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཁྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུག་པའི་མཚན་མས་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་ཞི་བ་སྟེ་ནི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་༼༡༩༩༽ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འགྲོད་པ་ཡང་། བསམས་པ་དང་མ་བསམས་པའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། དུས་དང་

དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གཙགས་
པ་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་
ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མུགས་པ་གང་ཞེན། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་
སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཉིད་གང་ཞེན།
གཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རྟེན་ནས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་
། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་སྤྱད་པ་
གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ནོ། །ཞེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེན། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་
སྟེ། དགེ་བའི་བྱོགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་
པའི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་དོན་དམ་སྤྱད་ཀུན་དང་ལམ་དང་འགོག་པ་བཞི་ལ་
བདེན་རྒྱུན་སོམ་ཉི་ཟ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ནི་གང་འདོད་པའི་དངོས་
པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྲེད་པ་དང་། གཞན་ལ་༼ ༡༩༥ ༽ཁྲོ་བའི་དབང་གིས་
འཆོ་བར་རྩོམ་པའི་བསམ་པ་གཞོད་སེམས་སོ། །གཡེང་བ་ལྷ་པོ་ཆེར་བརྟ་
འཕྲོད་སྤྱོད་པས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ་
ལ་གཟུགས་སོགས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་བྱིས་པ་དང་རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་
རྣམས་ཉེ་ཟང་ཟང་དང་གཏམ་ལ་དགའ་བའི་འདུ་འཛི་དང་། རྒྱུས་པ་དང་བྱུང་

མེད་གྱི་མཚན་མ་ཁ་དོག་གཟུགས་དང་རྟགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉེ་ཉོན་གང་
རུང་དང་། རྟུགས་གཉིད་བྱིང་བ་བདག་གིར་བྱེད་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་
མྱོང་ནས་མི་སྟོང་བ་ཞེས་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ།
བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རོ་མྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི།
ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་། གལ་ཏེ་བྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། འདི་སྐད་བརྟན་ཏེ། ཟུ་བའི་གནས་
སྐབས་ན་བྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་སྐྱག་པ་དང་མི་སྐྱག་པ་བཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་གནས་ཁང་ན་གནས་ཏེ་ནང་དུ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་མཚན་
མ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གས་ཡིན་པའི་༼༡༧༽བྱིར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ནང་གི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷན་
པའི་ལུས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་གཡེང་
བར་བྱེད་པར་བརྟན་ཏོ། །ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སྟེ། སྤིང་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་བྱིར་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་། གནས་

ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱིང་བ་ནི་
སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲོ་ལའི་སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་དམུས་ལོང་ལྟ་
བུའམ། ལུག་པར་ཁྱགས་པ་ལྟ་བུའམ། མི་བཙུམས་པ་ལྟ་བུར་སེམས་གྱི་
དམིགས་པ་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་བྱིང་བར་གྱུར་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་གསལ་བ་ཉམས་ན་བྱིང་བར་
གསུངས་ཤིང་། ལུགས་པ་དང་གཉིད་ནི་དེའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་
ལས། དེ་གལ་ཏེ་ལུགས་པ་དང་གཉིད་གྱིས་ཚོན་ན་སེམས་བྱང་ངམ་བྱིང་དུ་
དོགས་པ་མཐོང་། །༡༧༠། ར། ཞེས་དེའི་སེལ་ཐབས་བཤད་ཅིང་། གོང་དུ་བྲངས་
མ་ཐག་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ལུགས་གཉིད་གྱི་བྱིང་བའི་ཉེ་ཉོན་ནང་གི་སེམས་
རྣམ་པར་གཡེང་བར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། ལུགས་པ་ནི་སེམས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ལུས་
ཀྱང་ལྷི་བ་ལས་སུ་མི་རུང་བ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་གང་སྟེལ་ལ་སོགས་པར།
ལུགས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་བྱིང་སྟོན་ལྟར་
དུ་སེལ་བ་ནི། རིག་པ་གཟེངས་བསྟོད། ལྟ་སྟངས་སྟོང་དུ་གཏད། རྒྱང་དབྱེང་བ་
ལམ་དུ་བྱ། ཤིན་ཏུ་བྱིང་ཤས་ཆེན་འཆག་པ་དང་འགྲོང་བསྒྲིམ་བྱ། མི་ཉག་པ་
དང་སྤྲུག་བསྐལ་བ་སོགས་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་ངོ་མཚར་བའི་གཏམ་གྱིས་གཟེངས་
བསྟོད་དོ། །སྒྲིམ་རིམ་དང་པོ་ལས་ཅི་སྟེ་གང་གི་ཆེ་ལུགས་པ་དང་གཉིད་གྱིས་

མོན་ཏེ་དམིགས་པ་འཛིན་པ་མི་གསལ་ཞིང་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ།
སྒྲིང་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་འཕམ། མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོས་སངས་རྒྱས་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱིང་བ་བསལ་ལ། དམིགས་པ་དེ་
ཉིད་དམ་ཏུ་བབུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། གང་གི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལ་དེ་དག་གི་༼༡༧༽ཡོན་ཏན་རྟོགས་པས་རྒྱག་པའི་ཕྱིར་རམ། གཞན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་སམ། སྒོན་མུང་བའི་ཡུལ་ལ་འདོད་པས་སེམས་ཚྡོད་པའི་ཚྡོད་ཏུ་
དོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་
འབྱུང་ལ། འདུལ་བར་འཆགས་པའི་ཕན་ཡོན། འཆག་པའི་ཐག་རིང་བྱུང་གི་
ཚད་དང་བཅས་པ་བཀའ་སྩལ་པ་དྲན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཚྡོད་པ་དང་འཕྲོ་
བ་ལའང་སྒྱི་བྱེ་བྲག་སྟེ། ཉིང་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ལེན་ལ་འཕྲོ་བ་
དང་། བྱེ་བྲག་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་གར་སོགས་ལ་གཡེང་བ་ཚྡོད་པ་
སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཚྡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉིང་མ་ཞི་
བའོ། །ཚྡོད་ཏུ་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོ་བའི་བསམ་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་
ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་བསལ་ནས་ལུས་སེམས་གིན་ཏུ་སྒྱུངས་པའི་ཉིང་འཛིན་
འཛིན་ཐོབ་པ་ན་ཞིག་ནས་གྲུབ་པར་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་དེ་སྤྲིད་ཏུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་

སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་ན།

ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་།

༼༡༧༩༽སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་

ཅི་ཞིག་བགྱི། དུམས་པ་ཞིག་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞིག་ནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་

པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་

ལ། འོ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཐོབ་པའི་ཚད་དེ་གང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཐོབ་པའི་

ཚད་དེ་གང་ཞེ་ན། སྦྱན་སྒྲུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབར་གྱི་ཞི་ལྷག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོར།

ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཐོབ་ན་ཅིག་མང་ལ་སྦྱོ་བོ་གཏང་དེ་འགྲོང་བའི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་སྦྱོད་པ་ལུས་ལས་རུང་། སེམས་

ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཐོབ་ན་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཞག་ལྷེ་ཅི་ཅམ་གྱི་འཕེན་པ་བཏང་བ་དེ་

ངང་གིས་མ་སད་ན་ལྟའི་རྩ་བོ་ཆེ་བརྟུངས་པས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་སད་མི་ཐུབ་

བོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་འོ་ན་ད་ལྟ་དེ་ལྟའི་ཞིག་ནས་གྲུབ་པ་མི་སྤྱིད་པ་ལྟ་

བྱར་མཐོང་བས་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཁྲིད་ཚུལ་མར་སྦྱབ་པ་ལྟར་དོན་མེད་དོ་སྟམ་ན།

བདག་གི་རྗེ་བཙུན་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དེ་ལྟ་ནའང་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། ལུས་སེམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ད་ལྟའི་རིམ་པས་ཐོབ་པ་

༼༡༧༩༽ཡོད་དེ། ལུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཀོལ་རུང་གི་ལྡང་བ་ཡང་བ་དང་།

གཉིད་རླུགས་ཀྱང་བ་དང་། ལུས་གནད་བདེ་བ་དང་། ལུས་གནད་བཅས་པ་

ཅམ་གྱིས་སེམས་ནང་དུ་སྦྱད་པ་དང་། སེམས་ཕྱིའི་གཞུགས་སོགས་ལ་མི་འཕྲོ་

བར་ནང་གི་དམིགས་པ་ལ་གསལ་དངས་ཉི་མ་སྒྲིབ་མེད་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཐེ་བརྟན་
 དུ་འགྱུར་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལྟའི་ཞི་གནས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་དགོངས་
 བས། ཉི་ལོ་བས། ཀྱེ་ཉོ་ལས་ནི་དང་པོ་གཙོང་མོང་འབབ་ཆུ་འདྲ། །བར་དུ་ཆུ་བོ་
 གརྲ་དལ་ཞིང་གཡོ། །ཐ་མ་ཆུ་རྒྱམས་མ་བུ་འཕྲད་པ་འདྲ། །ཀུན་གཞི་སྒྲིམ་མེད་
 བག་ཆགས་སྒྲིབ་གཡོགས་སངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དོ། །ཞེས་བཀའ་དྲི་མ་
 མེད་པར་སྐུལ་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 སྒྲུབ་ལུགས་སྒྱིར་བརྟན། །བྱད་པར་བརྒྱད་པ་འདིའི་སྒྲུབ་ལུགས་བྱེ་བཀ་ཏུ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྒྱིར་བའི་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྱིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་༼ ༡༧༩ ༽བཟུང་ནས་དོན་ཤེས་པའི་
 སྒོ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལས་དང་པོ་བས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་
 བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐབ་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། འདི་ན་
 བདག་དང་བདག་གི་མེད། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པའི་རྣལ་
 ཀྱིས་སྤར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 སྒྲོམས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་
 བརྟེན་ནས་སྟ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར། །ཕྱིའི་དོན་རྣལ་ཐ་

རབ་ཀྱི་བར་དུ་གཞིག་ནས་སྒོམ་ལ། དེ་བརྟན་ནས་འཛིན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བློ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་ནས་སྟ། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་གིན་ཏུ་
 བཟུ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱང་དུས་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་
 བར་སྒོམ་ལ། དེ་བརྟན་ནས་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། སེམས་ཙམ་ལས་ནི་
 བཟུས་ནས་ཀྱང་། །སྤང་བ་མེད་ལ་གིན་ཏུ་བཟུ། །ཞེས་པ་ལྟར། དགག་བྱ་མེད་
 བའི་བཀག་པ་མི་གྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་ན་མེད་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་སྒོམ་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས། །སྤང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ཡོད་ཀྱི་མེད་ཀྱི་
 སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར། །སྒྲོད་འཇུག་ལས། །གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 དག །སྒྲོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་
 པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་གོམས་པར་གྱུར་ཏེ། །སྒོ་
 ཆེན་པོས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟུན་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཀྱི། །ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅིར་
 ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རང་ལས་དོན་དམ་པ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་
 དབུ་མའི་དོན་བསྒོམ་པའོ། །མདོ་ལས། དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་
 པ། །ཡོད་དང་མེད་པར་མི་སྒོམ་པར། །འདི་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་པར། །ང་

དང་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་བཤད། ཟུང་སོ། དེ་ཉིད་ཤིང་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་འང་ཡིན་
 ཏེ། ཡུམ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་བྱེད་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 སྒྲོམ་པ་དེའི་ཆེ་ཅི་ཞིག་སྒྲོམ། གསོལ་བ། ཅི་ཡང་མི་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། བཀའ་
 ལྟལ་བ། ཅི་ཡང་མི་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོམ་དུ་ཅི་ཡོད། གསོལ་བ། ཅི་ཡང་མི་སྒྲོམ་པ་
 ཉིད་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། ཞེས་པ་དང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་གྱི་
 ༼༥༥༽པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ། ཞེས་པ་
 དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི། ཞི་ཞིང་སྐྱུ་མ་
 དང་མཚུངས་པར། གཞི་མེད་སྤྱིད་པ་འཇིག་བྱེད་པ། སྤྱིད་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་
 སྒྲོམ། ཞེས་དང་། དམིགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། རྣམ་མཁའི་མཚན་
 ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། མདོར་ན་སྤྱིད་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ནི། རྣམ་མཁའི་སྒྲོམ་པར་བྱེད་
 མ་ཡིན། ཟུང་སོ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ངེ་སྤྱིད་གནས་གྱི་བར་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ། དེས་ན་
 རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དོན་འདི་ཉིད་ལ་བརྩམས་ནས། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ག་
 ལས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་རྗེ་བཙུན་སྐམ་པོ་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་ལས། ཅེ་
 གཅིག་ སྒྲོས་བྲལ། རོ་གཅིག་ སྒྲོམ་མེད། ཅས་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ལམ་གྱི་
 དེམ་པ་ས་ལམ་གནས་སྐབས་དུ་མར་སྐྱུར་བཤད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མཛད་པ་ནི་
 སངས་རྒྱུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ནས་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བརྒྱད་དེ་དཔལ་

ལྷན་ཨ་ཉི་ག་དང་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་སོགས་ཅུ་བའི་སྤྱི་མའི་བར་དུ་བྱོན་པའི་བཤད་
 ཀུན་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་འབྲུལ་པ་ཡོད་པའི་གནས་མི་སྤྱིད་ལ། གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་
 གྱི་ལྟ་༼༡༧༽སྐྱམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བོ་གདོང་དབྱངས་ཅན་དགའ་བས། སྟོང་ཉིད།
 མཉམ་ཉིད། བརྗོད་མེད་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ནལ་འབྱོར་བཞི་བཤད་པའང་
 ཐོས་བསམ་གྱིས་མཐའ་བཅད་ནས། སྐྱམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཆོག་དོན་
 གང་ལའང་སྟོན་ཡོད་པར་མ་མཐོང་། གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྐྱམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེ་བས་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་
 ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པར་རྟོགས་ནས་སྐྱམ་
 པའི་ཆ་ནས་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྟོ་དེ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་
 ནལ་འབྱོར་བཀག་པའམ་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཞི་དང་ལམ་དང་ནམ་
 པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་།
 ཆོད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་མཁའ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་། དེ་དག་
 ཆོགས་ལམ་དུ་ཡུམ་ལ་སྒྲག་པ་སྦྱེ་རུང་དང་བཅས་པས་སྐྱམ་པ་ན་ཆོགས་ཆེན་
 ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྟོད་དང་ཅུ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་
 ནམས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། དེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཉི་བའི་
 སྦྱོར་བ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་༼༡༧༽ལ་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་བའི་

སྦྱོར་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་གཞན་དོན་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་བ་དང་།
ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་མི་དམིགས་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་མི་
དམིགས་བ་དང་། ཆོས་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལྟ་དང་། ས་དགུ་པར་
འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བཅུ་པར་ནམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་
དང་། སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་
བབས་བྱ་སྟེ་སྒོམ་པ་ནི་ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཤུ་པོ་འདི་
དག་ཀྱང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ་དང་པོ་ལྟ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལྟ་ག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅུ་བཞི་
ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་བར་
ཆད་མི་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་གོགས་སེལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །མན་ངག་
གི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་
བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་ནམས་གཏིང་དཔག་
དཀའ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་༼༡༧༽ཕྱིར་མི་ལྟ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་
མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལྟར་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་
འགྲིབ་མེད་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཞུགས་སོགས་
བསམ་མི་བྱལ་མི་མཐོང་། །གཞུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་

ནམ་མི་རྟོག་ །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱོན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་
བཅས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱའི་ཡུལ་དང་། སྒྲོམ་པའི་གནས་
སྐབས་དང་། །འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱེ་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ནམ་ཤེས་
དང་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་གསུམ་ནི་ཆོས་སུམ་ཅུས་མཚོན་ནས་འབྲས་བུ་དང་
རྒྱ་དང་དེའི་ཁྱད་པར་རམ་གོལ་སར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒྲོམས་པས་མཁྱེན་པ་
གསུམ་ནི་རྒྱའམ་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་རོ་བོ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པ་གསུམ་བསྐྱས་
ནས་སྒྲོམ་པ་ཅམ་ལ་ནམ་ཀླན་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཡན་
ཆད་དུ་དེ་ལ་དབང་གྱུར་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཅུ་མོའི་སྦྱོར་བ་དང་།
རྒྱན་ཆགས་སུ་རིམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱན་མཐར་
སྒྲོམ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཁྱེན་
པ་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་༼༡༥༠༽ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་དེའི་སྦྱོར་
བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རབ་སྒྲིན་ནི། །དོན་
བསྐྱས་གཞན་དེ་ནམ་པ་དུག །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་པ་འདིའི་
ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབྱད་སྒྲོམ་གྱི་ཚུལ་དང་། འཛོག་སྒྲོམ་གྱི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལུག་མཐོང་གི་དོན་རི་ལྟ་བུའི་སྒྲུམ་ན། བི་ཤོ་ཁ་ནི་ཁྱད་
པར་རམ་ལུག་པ། བ་བྱ་ནི་མཐོང་བའམ་ལྟ་བ་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་པོའི་
རང་བཞིན་ལུག་པར་རྟོགས་པས་ན་ལུག་མཐོང་སྟེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ནི་

ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལ་རང་བཞིན་བདག་བདེན་དུ་བབྱང་བས་
མཚན་མར་འཛིན་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱད་པར་སྒྲེས་བྱ་གང་ཟག་བདག་
བདེན་དུ་བབྱང་ནས་ཆགས་སྣང་གི་ལས་བསགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ།
བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འདི་གཉིས་སྐྱད་ལ་ནམ་ཡོད་རིང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་ཤེས་ལྟ་དང་བྱད་པར་བཅུ་རྣམ་
ཐར་བསྐྱད་ཀྱི་ཟིལ་གཞོན་སོགས་ཐོབ་ཀྱང་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་
གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅིས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྣང་། །དེ་
དག་དང་ནི་ཡོངས་། ༡༥༡ །འབྲེལ་ལས། །ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་
འགྱུར། །ཞེས་གང་ཟག་བདག་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། འཁོར་གསུམ་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཅིས་དང་། ཕ་བ་
ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། དེ་དག་སྒྲོས་ལས། ཞེས་ཚས་
བདག་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་བྱུང་བར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་ནས་ནི། །སྤྲིད་པའི་ས་བོན་ལྟོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱས་པ། །འདུས་བྱས་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན་

ཆགས་ནི། རྒྱལ་ཡིན་དེ་ཡི་གཞོན་བྱེད་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བ་འགལ་བ་
 ཡིན། ཁེས་སོ། ཚེས་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་སྟེ། ཅུ་བ་ལས་
 སྒྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། ཁེས་སོ། འོ་ན་དེ་ལྟའི་
 བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རིམ་སྒྲོམ་ཞེན། སྒྲོམ་རིམ་ལས། གང་ཟག་ནི་
 སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གྲུད་ན་མི་དམིགས་སོ། གང་ཟག་ནི་སྤང་
 པོ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་
 པ་དང་དུ་མའི་ངོ་བོར་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གང་ཟག་ནི་རྟག་(༡༥༩)པ་དང་
 གཅིག་སྤའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་བྱིར་རོ། རེ་ཉིད་དང་
 གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་མི་རུང་
 སྟེ། དངོས་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ལྟ་
 སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲུལ་པ་ཁོ་ནའོ། ཁེས་དབྱུང་
 པར་བྱའོ། ཚེས་ལ་བདག་མེད་པ་ཡང་འདི་ལྟར་སྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཚེས་ཤེས་བྱ་
 པ་ནི་མདོར་བསྟུན་སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཁམས་བཙུང་བརྒྱད་དོ། རེ་
 ལ་སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། རོན་
 དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དེ། དེ་དག་རྣམས་སྤང་བ་ལྟ་
 བཤིག་ལ། རྣམས་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆ་ཤས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པར་བཟུང་དུ་མེད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་

ནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་
གིས་མི་ལམ་ན་དམིགས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་བཞིན་དུ། གྱིས་
བ་རྣམས་ལ་སེམས་ཉིད་གཞུགས་ལ་སོགས་པར་བྱི་རོལ་ཏུ་ཆད་པ་བཞིན་དུ་
སྣང་གི། །དོན་དམ་པར་ན་འདི་ལ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ལས་གྲུད་ན་མེད་དོ། །ཞེས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་༼༡༩༩༽སྒྲོམ་ཚུལ་སྤྱིར་
བསྟན་ནས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་བདག་བདེན་མེད་བཞིན་དུ་
ཡོད་པར་རྟོག་པ་པོ་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་
བདག་བདེན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནི། དེའི་རྟོགས་ཆའི་ཆོས་གང་ཟག་
ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ལ་
དགོངས་ནས། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལས། རོ་བོ་བཀའ་གདམས་རྣམས་སྟོན་ལ་
ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ནས་གདོད་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ནི་ཤེས་
སྒྲིབ་སྟོན་ལ་སྤྲོང་བའི་ཞོར་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་རང་དག་ལ་འགོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
ཅོ། །དེས་ན་སེམས་ཉིད་བདག་མེད་དུ་གྲུབ་པའམ་བདག་བདེན་དུ་མེད་པར་
གྲུབ་པའམ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གང་དུ་གྲུབ་ཅིས་འཆོལ་ཞིང་དབྱུང་པ་ནི་
མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀའི་སྒྲོམ་རིམ་བྱུང་པར་བ་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་
སྒྲོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་འདི་སྒྲོམ་དུ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་
སྒྲོམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེས་དེ་ལྟར་ཆོས་གདགས་པ་མཐའ་དག་ནི་སེམས་ཁོ་ན་

ཡིན་པར་རྟོགས་ནས། དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
 གོ། །དེ་འདི་ལྟར་དབྱེད་དེ། དོན་དམ་པར་ན་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་༼༡༥༽མི་
 རུང་སྟེ། གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་
 པའི་སེམས་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེའི་ཆོ། དེ་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ག་
 ལ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་
 གྲུད་ན་མེད་པས་རྒྱུན་པ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཡིན་པས། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཀྱང་དེ་ལས་གྲུད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ནི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཁོ་
 བའོ། །སེམས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ལྟ་བུ་ཁོ་བའོ་ཞེས་དབྱེད་དོ། །དེས་དེ་ལྟར་གཤམ་རབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་དོན་དམ་པར་སེམས་ནི་ནང་དུ་ཡང་མི་དམིགས། ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་ཡང་མི་དམིགས་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འདས་པའི་སེམས་
 ཀྱང་མི་དམིགས། མ་འོང་བ་ཡང་མི་དམིགས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་
 སོ། །སེམས་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡང་གང་ནས་མི་འོང་། འགག་པའི་ཆོ་ཡང་གང་དུ་སོག་
 པར་མི་འགོ་སྟེ། སེམས་ནི་བརྒྱུད་དུ་མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ་གཟུགས་ཅན་མ་

ཡིན་པའོ། །བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་གཟུང་དུ་མེད་པ་༼༡༥༽གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཞེན། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེགས་པ་ལས་ཇི་
སྐད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འོད་སྤངས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བཅའ་ན་མི་རྟེན་
དོ། །ཁང་མི་རྟེན་པ་དེ་མི་དམིགས་སོ། །ཁང་མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་ཡང་མ་
ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་ལེགས་པར་བཅའ་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་
ན། སེམས་ལ་བདག་བདེན་དང་། རང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་ངོ་འཕྲོད་དོ་ཞེས་བཀའ་བརྒྱུད་དུགས་པོ་ལྟ་རྒྱུ་འདི་ལྟེན་སྟོན་གྱི་ལུགས་འདི་
ལ། སེམས་ངོ་འཕྲོད་མ་འཕྲོད་དང་སྤང་མ་སྤང་བཅེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་
ལ། འདི་ལྟར་ངོ་སྤྲོད་འཕྲོད་ཀྱང་ཆེ་རབས་སྤྲུལ་པ་པན་དུ་བདག་མེད་པའི་ཆོས་
རྩལ་ལ་གོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཆེ་འདིར་བླ་མས་རིགས་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་
དུ་མ་མ་བསྟན་ཀྱང་ལུང་ཅམ་ལས་གོ་ཉམས་ཏོགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ངེས་ཤེས་
སྐྱེས་པའི་ངོ་འཕྲོད་པའི་རང་བྱུང་རྩད་པའང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་པ་ལ་ལུང་
རིགས་བླ་མའི་མན་ངག་ཉམས་མྱོང་གི་བདེ་ཐབས་སུ་དུ་མའི་སྟོན་ས་ཡང་དག་
པའི་དོན་ལ་འབྲུལ་བ་ཟད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མིན་པར་
སྟོན་དཔོན་རྒྱ་ནག་༼༡༥༽མཁན་པོ་དང་བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བ་ཁ་ཅིག་
ལྟར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོན་བསྐྱར་མ་བསལ་

བར་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་བཀག་པའི་སེམས་མེད་ཀྱི་མི་རྟོག་ཙམ་པོ་ནི་འདྲ་ཤེས་
མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལྟར་ཐར་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་ཞོག །ཕལ་ཆེར་བདག་གི་
སེམས་ནི་འགར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་སེམས་ནི་འཁོར་འདས་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་པས་
སེམས་སྟོང་པར་སོང་རྗེས་བདག་འཁོར་བ་ལ་གྲོལ་ལོ་ཞེས་བདག་རྩ་ལྟ་བུ་དང་།
ལོག་པར་ལྟ་བུ་བདག་གིས་སྒོངས་པའི་ལས་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་རིམ་ལས། འདིས་ནི་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་གཏོང་བ་མཛན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་
ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་ཙམ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
ཉིད་མི་དཔྱོད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མི་སྤིད་པར་གིན་རྩ་
གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་དཔལ་ལྷན་
ས་སྐྱུ་བརྒྱ་ལྷོ་ཏས། ལྷན་པོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་བསྒྲོམས་པ། །ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོའི་
གནས་སུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཀྱང་། ཕལ་ཆེ་བའི་ཆོད་ནི་གང་ལ་
འཛོག །འདུལ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་༼༡༩༽ཆ་
གསུམ་དུ་བགོས་པའི་ཆ་གཉིས་པ་ཕལ་ཆེར་དུ་བཞག་པ་ལྟར་ན། ལྷན་པོ་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེ་དང་ཤེར་བྱིན་སྒྲོམ་པ་སུམ་གཉིས་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་སྐྱེ་བར་ཞལ་ཆོན་
གཙོད་པ་ལྟ་བུ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཙམ་ལ་འོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཆོལ་ལུགས་ལ། སྟོད་རྒྱུད་རྣམ་

སྒྲིང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བའི་བདག་པོ་ཇི་ལྟར་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་ཁ་དོག་ལྟ་བུའམ། དབྱིབས་སུའམ་ཡུལ་
 གཞུགས་སུའམ་ཆོར་བར་རམ་འདྲུ་ཤེས་སུའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་རམ།
 བདག་ཏུའམ། བདག་གིར་རམ། གཞུང་བར་རམ། འཛིན་པར་རམ། དག་པར་
 རམ་མ་དག་པར་རམ་ཁམས་སུའམ་སྐྱེ་མཆེད་དུའམ། རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བར་དུ་ཡོངས་སུ་བཅའ་གྱང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བའི་བདག་པོ་འདི་
 བློ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཆོས་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་དང་པོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། དགོན་
 བརྟེན་ལས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་ ཁྱི་སེམས་འདི་ལ་སྡོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་
 གམ། སེར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། དམར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། དཀར་པོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། བཙོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། ༼༡༥༥༽ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། ཡང་དག་པ་
 མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། ཏྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། མི་ཏྲག་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཞིག་གམ། གཞུགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གམ། གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཞིག་གམ་རྟོགས་ཤིག །དེ་དག་གིས་སྒྲིས་པ། ཆོ་དང་ལྷན་པ་སེམས་ནི་
 གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན། བསྟན་དུ་མེད་པ་སྒྲིང་བ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་གནས་
 མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།

། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཡང་དག་
བར་འགོ་བ་ལ། ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན་པ། མཚོག་ཏུ་བབུང་
བར་དགའ་བ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དྲིས་པའི་སེམས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕ་བ་མེད་པ་གནས་པ་མེད་པ། གཞི་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་
པ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་མེད་པ་དབང་པོ་ལས་འདས་པ། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པར་ན་སེམས་ནི་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་སྣང་བ་ཙམ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འདྲ་བར་རེག་པར་དགའོ་ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་ཨྱཱ་ེ་དེ་
བས་གསུངས་ལ། ༼༥༥༽དེ་ཉིད་མགོན་པོ་གྲུའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་འདི་མིང་ཙམ་ཡིན་པ་སྟེ། མིང་ལས་གཞན་དུ་འགའ་ཡང་
མེད། མིང་ཙམ་དུ་ནི་རྣམ་རིག་བཟླ། མིང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། ཁང་
ངམ་དེ་བཞིན་སྤྱི་རོལ་ལམ། ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་བར་དག་ཏུ། ཀླུ་བ་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་མ་རྟེན། །དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་སེམས། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ཀྱི་
དབྱེ་བའམ། །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པའམ། །སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་མ་ནིང་
སོགས། །སོ་སོ་སེམས་ནི་གནས་པ་མིན། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
ནི། །གཟིགས་པར་མ་གྱུར་གཟིགས་མི་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་
བཞིན་ཅན། །རི་ལྟར་བྱུར་ནི་གཟིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སེམས་དེ་ཉིད་སེམས་

དེ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་དོ་བོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་ཏྲུག་འབྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་འབྲུལ་བ་བསལ་ནས་མཐར་འབྲུལ་བ་
 འཛང་འཛོར་བ་ན་སེམས་ཀྱིས་མཚན་ནས་ཚས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་
 དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཏྲུགས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། ཤར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྒྲོབ་
 དག །སེམས་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཛོལ་བ་སེང་གེ་ལ་དང་
 བྱིར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཏུ་འཛོལ་བ་དང་། ༡༩༠༡ འབྲུབ་དང་། སེམས་གཟུགས་ཅན་
 ཀྱི་ཁོད་དུ་འཛོལ་བ་གཡག་གི་རྩ་བོར་བུའི་མགོ་ལ་འཛོལ་བ་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་
 སྒྲོན་ཅན་ལམ་ཀྱི་གོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བ་དེ་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་
 གསུང་རབ་དང་དེ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་སྐྱར་བ་སྤྲ་ན་མེད་པ་བཏབ་
 བར་སོང་ལ། བྱེད་པར་སེམས་ལ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཞེན་པར་བྱེད་པ་གཏན་མེད་ན་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གང་དག་
 གཟུགས་སྒྲུང་གེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཡེ་མི་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་བ་དང་། གེས་པ་བཅའ་སྔོན་པོར་འདོད་པའི་བྱེད་ལ་ཏུ་མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་
 བའང་དེ་ལྟའི་ལོག་ཏྲུག་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དུ་མ་
 བྱེད་ཀྱི་བྱིད་སྒོལ་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོ། །དེར་མ་ཟད་དེང་སང་རྫོགས་ཆེན་
 ཀུན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཡང་རྫོགས་པ་བདེ་
 གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་སེམས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱེད་པོའི་གང་ཟག་མཚོག་ཏུ་ཏྲུག་པ་

ཡོད་པས། དེ་བསྐྱོག་ཆེད་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་སྐྱེས་པ་བྱད་
མེད་མ་ནིང་དུ་མ་ཡིན། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཡིན། ལྷ་ཀླུ་གནོད་
སྐྱོན་དྲི་ཟ་ལྷ་མ་ཡིན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་མི་འམ་ཅི་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དང་མི་དང་
༼༡༧༽མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་རིས་མ་བྱུན་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། བྱད་པར་ཀླུས། སྐྱེས་པ་བྱད་མེད་མ་ནིང་སོགས། །ངོ་བོ་
སེམས་ལ་གནས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་མིག་སྟུག་ནས་སེམས་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་བྲིད་སྟོལ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་བཏགས་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དམིགས་གཏད་མཚན་མ་
བྱུང་བའདུག་ཅེས་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རྗེས་དེས་བཏགས་པའི་སྤང་སྤྱིད་འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ཆོས་ཀྱི་རླུན་སྟུགས་ཆེན་པོའི་འཛང་དོལ་བས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱད་པའམ་ཆོག་དང་གསོག་གསོབ་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལྟར་
སོང་བ་ན་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ངོ་མཐོང་གི་རྟོགས་ལྡན་
བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྟོད་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་སྤང་གཉེན་སྒྲོམ་དང་སྒྲོམ་
མིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལས་གཞར་ཡང་
གཡོ་བ་མེད་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། དེ་བྱིར་
ནམ་རྟོག་བཀག་མི་དགོས། །འདུག་ན་ཆེད་དུ་སྒྲོ་མི་དགོས། །འཕྲོས་ཀྱང་ཆོས་

སྐྱ་འདུག་ཀྱང་ནི། །ཚོས་ཀྱི་༼༡༩༩༽སྐྱ་ལས་གཡོས་པ་མེད། །སྒྲ་མ་དམ་པས་
 ཟིན་གྱུར་ན། །འཕྲོས་ཀྱང་གོལ་ལ་འདུག་ཀྱང་གོལ། །སྒྲ་མ་དམ་པས་མ་ཟིན་
 བ། །འཕྲོས་ཀྱང་འཆིང་ལ་གོལ་ཀྱང་འཆིང་། །དེ་ཕྱིར་གདམས་པས་ཟིན་པར་
 མཛོད། །ཅིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟའི་རྟོགས་ཚུལ་ལའང་གོ་བ་ཙམ་གྱིས་
 གྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དགོ་ཆ་རྣམས་ལ་ཟིན་པ་དང་། །ཞི་གནས་
 ཀྱི་ཉམས་ཀྱིས་གྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་སམ་ཁྱོང་བས་སྟོན་ལམ་གྱི་དགོ་ཆ་རྣམས་
 ལ་ཟིན་པ་དང་། །ཞི་གནས་པ་རང་འབྱུངས་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་རྟོགས་པས་སྟོན་ལམ་གྱི་དགོ་ཆ་རྣམས་ལ་ཟིན་པ་སྟེ། །གོ་ཉམས་རྟོགས་
 གསུམ་མཚོག་དམན་གྱི་ཤེས་རབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་རྒྱབས་ཆེ་ཆུང་
 ཡོད་ལ། །རྟོགས་པ་གཤའ་མ་སྒྲེས་པ་ནི་ས་ལམ་གྱི་ཚོད་དང་སྒྱུར་ན་སྒྱུར་བའི་
 ལམ་བྱོད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཙམ་དང་འབྲེལ་བར་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 གོ་ཉམས་རྟོགས་པ་ཞེས་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དང་།
 མོས་སྟོན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ལ་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་བར་མཛོད་པ་ཡིན་པས། །ས་པཌ་སོགས་ཀྱིས་གོ་ཉམས་
 རྟོགས་གསུམ་ལ་མཚོག་དམན་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་དགག་༼༡༩༩༽པ་བྱས་
 བའང་ངལ་བ་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོད་གང་དག །བཀའ་
 བརྒྱད་རིན་པོ་ལ་གྲགས་པའི་རྟོགས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་གང་ཟག་ལ་སྒྱུར་

བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟའི་བརྟག་གསུང་རབ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེན། བྱིད་
 ཅག་གསུང་རབ་ཀྱི་མཐོང་བ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་སྒྲུ་ན་མ་གཏོགས། གཞན་དུ་མི་རུང་
 རྟེ། སྤྱང་བོའི་རྩ་ལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 བློ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པའི་ཆོག་སྒྲུ་དགས་སོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་
 དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས། ལྟའི་བྱ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི།
 སྒྲུས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་རྟོགས་པའི་ཆོག་སྒྲུ་
 དགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་དབེ་མེད་པ་ཡིན་
 བོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབེ་མེད་པས་ན་དེའི་སྤྱིར་
 རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུང་དུ་དེ་འགོ་བའི་ཆོས་དེ་དག་གི་དབེར་ཡང་བྱ་བར་སྒྲུ་
 བ་མ་ཡིན་པས་ན་དེའི་སྤྱིར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབེ་མེད་པ་འབྲ་
 བ་མེད་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་
 སྤྱིར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྟའི་བྱ་སངས་རྒྱས་
 སྟོ་གོས་མངོན་སུམ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས། ༼༣༧༥༽ལྟའི་བྱ་ལེགས་
 སོ་ལེགས་སོ། །བྱིད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུས་པའོ། །ཀལ་ཏེ་བཤད་
 པར་བྱ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཤད་པ་དེ་ཐོས་ན་སྒྲུག་
 པར་མི་བྱ། དངངས་བར་མི་བྱ། དངངས་པར་འགྱུར་བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་
 ཞེན། རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་སྐྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་ཀྱན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། སྤྲོད་དང་རྟོགས་དང་
གསུམ་པོ་ལ། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཞེས་བྱ། ཞེས་
སེམས་དང་། སྤྲོད་བྱང་རྟོགས་པ་ཆེ་བ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་
གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཉིད་བཟང་རྟོགས་དོན་ཆེན་ལེགས་
རྟོགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་སྤྲང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ལས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་རྟོགས་ལྡན་དུ་གསུངས་སོ་
ཙག་ཁྱེད་ལྟར་ན་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་འདེབས་རིགས་པར་འགྱུར་
རམ། སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་གོ་ཉམས་རྟོགས་པ་གསུམ་ལ་གོ་
བ་སྐྱ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། ཉམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་
ཡུལ་དང་ཡུལ་༼ ༡༩༥ ༽ཅན་ཉིད་ལ་དམིགས་ཞེན་གྱི་འཛིན་པ་གྲོལ་བའི་རྟོག་
མེད་གཙོ་ཆེ་ལ། རྟོགས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་ཚུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙོམ་ལྡན་འདས་ལྷག་
མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། དུམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་མ་ལས་བྱུང་
བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་

བཤོ། །མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷ་ག་
མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེན། དེ་དང་ཤེས་
རབ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་གང་
ཡིན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། རི་སྤྱོད་གོ་ཉམས་ཀྱི་ལྷ་ག་མཐོང་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་
ལྷ་ག་མཐོང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་མཐུན་ཙམ་ལས་མི་འགྲུབ་ཅིང་།
རྟོགས་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་ནི་ལྷ་ག་མཐོང་ཡང་དག་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་བའི་
ལྷ་ག་མཐོང་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་གྱི་༼༡༤༩༽གཟུགས་བརྒྱན་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་དང་ཉམས་ཀྱི་ལྷ་ག་མཐོང་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། རྟོགས་པའི་ལྷ་ག་མཐོང་ནི་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་ལ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་ཙམ་
གྱིས་ན་གཅིག་ཏུ་ལྷ་ག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་
ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་
སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་བྱེད་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རི་ལྷར་ལེགས་པར་

བསམ་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཡིད་ལ་
 བགྱིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྲོད་པའི་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བྱ་ཞེན། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས། ལྷག་མཐོང་
 རྒྱ་མ་གཉིས་ལྷག་མཐོང་ཕྱི་མ་འཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་དུ་
 བཤད་པས། དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གཞིར་བྱས་ཀྱི་ཉམས་
 རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དཔལ་ལག་མོ་གྲུབ་པ་རྗེས་སུ་ཐོ་བ་ལ་དྲིས་ལན་
 དུ། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཞུས་པས་༼ ༣༧༽ ཉམས་
 བློ་འཛིན་ཡུལ་ལས་མ་འདས་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱིན་གསེབ་ཀྱི་ཉི་མ་
 དང་འབྲུ་བས་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་རེས་མཐོ་རིས་དམའ་རེས་གནས་
 པར་འོང་ལ། དེ་ལ་མ་ཞེན་པར་བསྐྱུངས་པས་སྤོའི་དྲི་མ་དག་ནས་རྟོགས་པ་
 བཟོད་འཆར། རྟོགས་པ་ནི་སྣང་སེམས་གཉིས་མེད་དུ་སྤོའི་གཏིང་ནས་འོད་
 གསལ་གྱི་རང་ལ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་སྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་
 རྟོགས་ཐོབ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་
 ལ་ཉམས་སྒྲོམ་སྤོའི་དྲི་མ་དག་པ་དེ་ཉིད་ལས་ངོ་བོ་ལ་བོགས་དབྱུང་རྒྱ་མེད་པར་
 ཞེན་པ་ལ་ཉམས་ཕྱིར་རྟོགས་པ་ཤོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་བོགས་ཐོན་ནས་སྤོའི་
 ཆའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མའི་ཆ་གས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནས་
 ཉམས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སོང་བའི་ཆོ་ཉམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་

བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྤྲ་མ་དག་གིས་མཛད་དོ། །དེས་ན་རྟོགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཕན་མཐའ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་དྲན་པ་དང་
 ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་འདི་
 ཞེས་རྟོགས་རྒྱུར་མ་བྱུང་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་བྱིན་ཆད། ཆོས་ཕན་
 མཐའ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །༡༧༥།དེས་ན་བཀའ་བརྒྱད་
 རིན་པོ་ཆེ་དག་གིས་ཉམས་ཀྱི་དྲི་མ་མ་ཟད་ན་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཉོ་རུས་
 འཕྲོད་པའི་རང་ཞལ་མི་མཛའ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། རྗེ་སྟོམ་པོ་
 བས། རྟོགས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དེ། །མཐའ་བྲལ་ཟེར་ཡང་སྒྲོས་བྱས་
 ཡིན། །གཉིས་འཛིན་མ་བྲལ་སྟོམ་པ་དེ། །ཉམས་སུ་ཁྱུང་ཡང་དོན་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་གྱི་དབང་འདི་ག་ཟེགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཉིད་ཀྱིས། བམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཕན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཟོད་པ། །བམ་
 མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་གྱི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་བཞིན་ཆོས་མཐོང་བ་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྟན། །མཐོང་བའི་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་
 བར་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི་བམ་མཁའ་ནི་སྟོང་མི་སྟོང་དངོས་པོ་
 དང་དངོས་མེད་གང་དུ་འང་རྟོགས་ན་བམ་མཁའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 གྱུར་བམ་མཁའི་རང་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཁྱབ་བྱུང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བས་ལྷག་མཐོང་མི་གསལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གཡོ་ཆེ་བས་

ཞི་གནས་མི་བརྟན་པ་ན་དེ་དག་ཆ་མཉམ་སྟེ་སྒྲོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲོམ་
 རིམ་དང་པོར། གལ་ཏེ་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་པ་བསལ་བར་མ་བྱས་ན། དེའི་ཆེ་
 ཤིན་ཏུ་བྱིང་བས་ལྷག་མཐོང་མེད་དེ་༼ ༡༧༩ ༽སེམས་དཔུས་ལོང་བཞིན་དུ་
 འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་སེམས་བྱིང་བར་གྱུར་ན་བསལ་བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་
 ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། དེའི་སྤྱི་
 རོལ་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་མར་མེ་རྒྱུང་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སེམས་གཡོ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
 དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་སྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་ཤེས་རབ་
 སྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རི་ཞིག་ནས་དེ་ལས་འདས་དེ་ཞི་ལྷག་
 མཉམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེ་ཉིད་ལས་གང་གི་ཆེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་
 དེའི་ཆེ་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་
 མེད་པར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བར་བརྒྱུད་པ་
 འདིའི་སྐྱབ་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བདག་གི་རྩི་སྒྲ་མས་གནས་ལུགས་
 གྱི་དོན་ལ་ཞི་ལྷག་རྣལ་འབྱོར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་གནད་མཚང་བརྟོལ་བར་འདིར་
 བརྗོད་དེ། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོའི་གཞག་ཐབས་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཏུ་སོང་ཚུལ་བཤད། དེ་ཉིད་སྐྱུ་གསུམ་སྐྱུ་བཞི་ཉིད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རང་
 བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་

༼༣༠༠༽འཆིང་གྲོལ་འཁོར་འདས་ནམ་ཉིག་ཆོས་སྐྱོ་སོགས་ལ་བཟང་ངན་དང་
 མཆོག་དམན་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་དག་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡབ་རྗེ་
 རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བབས་སམ་གཞིའམ་རྒྱའམ་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་བསྐྱར་བཅད་པའི་
 གཞི་དང་གཤིས་གང་དུ་འང་གནས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་རྩོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞི་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། བྱིན་པ་ལུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱར་པའི་ཆོས་
 ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཟབ་མོའི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་རིག་པས་འདི་ལྟར་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་བ་འདི་མཐའ་དག་འདི་ལྟར་བདེན་པ་ཞིག་
 གམ། བརྟུན་པ་ཞིག་ཅིས་མཐོ་བ་ན་བདེན་རྟུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་བདེན་
 བརྟུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཐོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་
 བག་ཆགས་འབྲུལ་ནས་ད་ལྟའི་བདེན་རྟུན་དུ་མར་སྒྲུབ་བ་ལས་ཅི་ཐམས་ཅད་
 རྟུན་པར་ཆབས་གཅིག་པས་བདེན་པའི་གནས་མེད་པས་ཆད་མཐའ་སེལ། དེ་
 ལྟར་རྟུན་ཅམ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་བྱུང་བས་ཉག་མཐའ་སེལ། རྟུན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དེ་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་༼༣༠༡༽ཟེར་བས། དོན་དམ་བདེན་པ་འཕགས་པ་དག་གི་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་ན་སྒྲོས་མཆོན་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱད་པ་རིམ་གྱིས་སངས་ནས་འཛང་
 རྒྱབ་འཁྱུར་ལ། དེ་ལྟའི་གནས་ལུགས་འབྱེད་པ་ཤེས་རབ། བདེན་གཉིས་

ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་ནས་ཏེ། དེ་ལྟའི་ཞི་ལྷག་གིས་
འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་
ནི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྤྱི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་ཉ་ཅང་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་གི་རྣལ་
འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་མིན་ལ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དག་གིས་ནི་གཞི་དང་པོ་དེ་ཉིད་
ལས་གཞི་གཉིས་པ་ཉིད་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཉིས་པ་འང་སྲ་མའི་མུང་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་གཞི་ནི་མ་ཡིན་ཀྱང་སྲ་མ་བདེན་རྒྱུན་གང་དུ་
གྲུབ་རྟོག་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། བྱི་མ་འདིར་དེ་ལྟར་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པས་སྒྲོ་
བསྐྱར་འཇུག་པའི་གཞི་རང་དག་དུ་སོང་བས་གཞི་སྲ་མ་དེ་ཉིད་རང་གྲོལ་གཞུག་
མ་རང་བབས་སུ་སོང་བའི་གཞི་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའང་
སྐབས་འདིར་གཤམ་བྱ་མཐའ་དག་རྟོག་དབྱེད་གྱིས་གཏན་ལ་མི་དབབ་པར། སྒྲ་
མ་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་ལ་མོས་གྲུས་བྱད་པར་ཅན་བྱས་པའི་
བསོད་ཆོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་༼ ༣༠ ༽ ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐུ་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་རང་
སེམས་སུ་ཡུལ་བཅས་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བྱི་ལྟ་དོན་རིག་ནང་ལྟ་རང་
རིག་པའི་སྒྲོ་བསྐྱུ་གང་གི་འང་མ་བཅོས་པར་བཞག་པས། རང་སེམས་ཡུལ་
བཅས་ཐམས་ཅད་རྒྱག་པ་ག་ཆད་པ་ལྟར་སྒྲོས་པ་རང་ཆོད་དུ་འགྲོ་ལ། སྒྲོས་པ་
ཆོད་ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་གཉིས་
སུ་མི་འདུ་བ་མེད་ལ། དེ་ལ་འཁོར་བར་འཁོར་དགོས་དང་། ཟུང་འདས་ཐོབ་

འདོད་ཀྱི་རེ་དོགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཅིངས་ནས་རེ་དོགས་དང་བྲལ་བའི་
རྣམ་གྲོལ་ལ་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡིན་པས་ད་ནི་རང་སེམས་ཡུལ་བཅས་རེ་དོགས་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འཁོར་
འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རང་གི་སེམས་འདི་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་རང་སེམས་ཀྱི་མ་རིག་པས་མ་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྣམ་པར་སྒྲང་
ལ། རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རང་སེམས་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་པ་ན་
དེ་ཉིད་ཀྱི་མུང་འདས་སུ་སྒྲང་ལ། དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་གང་དུ་སྒྲང་ནའང་རང་
སེམས་ཀྱི་རིག་མ་རིག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་རང་སེམས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་དག་དེ་ནི་མར་འཁོར་བ་དང་ཡར་མུང་འདས་གང་དུ་འང་
འཕོ་འགྱུར་འཕར་འབུབ་སོགས་ཀྱི་༼༣༠༽འབྲི་གང་གང་དུ་འང་འགྱུར་བ་མེད་
པའི་བྱིར། ཞང་རིན་པོ་ཆེས། དེས་དོན་མཐར་ཐུག་སྟིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། ༼ང་བོ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་འོད་གསལ་དབྱིངས། །དུས་གསུམ་ཀླུ་བ་བྱོན་ཅུང་མ་བྱོན་
ཅུང་། །འཕགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཏྟགས་ཅུང་མ་ཏྟགས་ཅུང་། །ཐུབ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གསུངས་ཅུང་མ་གསུངས་ཅུང་། །རྒྱད་འགྲེལ་མཁའ་པོས་བཀྲལ་ཅུང་མ་
བཀྲལ་ཅུང་། །ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་སྒྲོས་བྲལ་རྣམ་དག་ནི། །ཡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་
སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གནས། །ནམ་མཁའ་དག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་འཛིག་
གིས། །མེ་ཡི་བསྐྱེགས་དང་རྒྱུད་གིས་གཏོར་བ་སོགས། །བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་

མང་པོར་གནོད་བསྐྱལ་ཡང་། །མཁའ་ལ་མི་གནོད་འགྱུར་མེད་འཕེལ་འགྲིབ་
 མེད། །ཉི་འོད་ཡེ་གསལ་སྤྲིན་གྲིས་རབ་བསྐྱིབ་པས། །མུན་པ་འཐིབས་དང་
 སྤྲིན་ཚོགས་སངས་པའི་ཆེ། །གསལ་བར་གྱུར་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལྟར་སྒྲུང་དོ་
 ། །ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་འཕེལ་དང་འགྲིབ་མི་སྲིད། །དེ་ལྟར་གནས་པའི་འགྱུར་མེད་
 ཚོས་སྐྱ་འདི། །རང་གི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་གཞན་ན་མེད། །སྐྱ་ཚོགས་
 འཁོར་འདས་མ་ལུས་སེམས་ལ་ཤར། །རང་སེམས་མ་གཏོགས་ཕྱིན་ལོག་
 འབྱུལ་སྒྲུང་གིས། །དགྲུགས་༼ ༣༠༩ ༽པས་འཁོར་བའི་སྣོད་བཅུད་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 ཤར། །རང་སེམས་ངེས་ཏྲོགས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོར་ཤར། །དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ལ། །འཕྲོས་ཕྱིར་རང་
 སེམས་སེམས་ཉིད་དོ་ཤེས་ནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཤེས་པར་
 འགྱུར། །དེ་ཤེས་མྱ་ངན་འདས་སོགས་ཚོས་ཀུན་ཤེས། །ཚོས་ཀུན་ཡོངས་ཤེས་
 །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ལས་འདས། །གཅིག་ཤེས་པས་ནི་ཀུན་ལ་མཁས་པར་
 གྱུར། །རྩ་བ་འགྲེལ་བས་ལོ་འདབ་ངང་གིས་འགྲེལ། །དེ་ཕྱིར་རང་སེམས་
 གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ། །ཅིས་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་སྒྲུང་རང་གི་གནས་ཚུལ་
 གང་དུ་འད་གྲུབ་པ་མིན་པ་ལ་གྲུབ་པར་ཏྲོག་པའི་མ་རིག་པ་དང་། །མ་རིག་པ་
 ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་དེ་སངས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་སྤྲོས་མཚན་གྱི་མཐའ་ཆེན་པོར་རྒྱ་ཆད་སྤང་དོར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རང་གི་

སེམས་བཅོས་མའི་དབང་དུ་ལྷུང་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལས་མ་གྲོལ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་དག་གིས། རང་སེམས་ཡུལ་བཅས་ལ་རི་
ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་གནས་ལུགས་གཞན་ཞིག་ནས་མི་འཆོལ་སྒྲོ་སྒྲུར་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་གང་དུ་འང་མི་གཅོད་པར་རིག་པ་རྒྱ་རེ་བ་དེ་ཉིད་ལས་མེད་དུ་གཞག་
བས་༼ ༣༠༥ ༽ རྒྱགས་ཟད་པའི་མི་གི་བ་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲོས་མཚན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཡེང་བ་ཞི་བས་སྒྲོམ་སྒྲོའི་རྩོལ་བ་རང་གིས་འགག་ཏེ། སེམས་འོད་
གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྗེན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བ་མེད་པར་
སལ་ལེ་སྤྲིག་གི་མེ་རེ་གནས་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་ཟེར་བ་ཡིན། དེའི་རང་ལ་གནས་
པ་ན་རང་སེམས་ཡུལ་བཅས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་མྱོང་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་གཏན་པ་
དང་འཆར་བ་ལས་འདས་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་པར་ལྷག་མཐོང་བ་དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་
ཟེར་ཏེ། ཞང་གིས། རི་སྤྱོད་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཀྱི་བར། །རི་ཙམ་ཟབ་པར་
བཏགས་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྲིར། དཔེར་ན་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་
ལས་འདས་གིང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་རི་ཙམ་དུ་སོང་བཞིན། རང་
སེམས་དེ་ཉིད་ལས་མར་སེམས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་
རྟོགས། ཡར་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུར་སོང་བའི་འདུག་ཚུལ་ཡང་རྟོགས། ལྷང་སྤྱོད་
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་པར་གར།
རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འདས་བཞིན་སེམས་མཚན་མེད་དེ་ཉིད་དུ་འང་དེ་དག་མ་

གྲུབ་པས་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་བ་གདོད་ནས་སྐྱ་བ་མེད་པ་
 ༼༣༠༩༽གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པར་འོད་གསལ་བར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲུག་གི་རྣལ་
 འབྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་བཞིན་པའི་མྱོང་ཆའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་རན་ལེན་གྱི་
 ཉམས་དག་པ་ན་འབྲས་བུ་གཞི་ཐོག་ན་ཕེབས་པ་ཞེས་དཔལ་དྲགས་པོ་བཀའ་
 བརྒྱད་པ་དག་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡབ་རྗེ་
 རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་དེས་རི་ལྷོ་ར་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་ཚུལ་
 དེ་ཉིད་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མན་ངག་སྤྱི་མ་བརྒྱད་པའི་ཞལ་མཆིད་དྲི་མ་དང་
 བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་
 སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་འཛོལ་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་པར་བྱ། ཅེས་འབྲུང་བས།
 ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་
 བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་འདུས་པ་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་ཙམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ནི། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཡིན། ཅེས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རང་གི་
 སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྤྱི་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གི་སྦྱངས་དར་བྱས་
 བས། རྣམ་ཤེས་འབྱུལ་པའི་ཆ་སངས་ནས་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པའི་དོ་བོར་རྒྱས་
 པ་དང་འོད་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། རྗེ་ལྷ་ལོ་བས། གསལ་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ནི། །དཔེར་ན་བདེ་གཤེགས་ཡེ་ཤེས་བཞིན། ༼༣༡༠༽ཞེས་དང་། རྗེ་སྐམ་པོ་

པ་ཉིད་གྱིས། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་འདི། །ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཅིར་གྱིས་
 བཟུང་། །ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ན་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། རང་སེམས་ལ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཞི་ལྷན་གི་རྣལ་འབྱོར་རང་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་པའི་གནད་
 མཚང་འཛོར་བ་ན་འབྲུལ་པའི་བྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་རྗེན་པར་ཁོང་དུ་
 ལུབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅམ་དུ་བརྗོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའང་མཐོང་བྱ་མཐོང་
 བྱེད་མཐོང་བའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྒྲིས་པ་ལས་གོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་
 བ་ནི་དབང་པོ་ཆེས་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷན་པའི་རྟོགས་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷན་
 རྣམས་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པའི་ལམ་མཚོག་ཡིན་ལ།
 སྐལ་བ་མེད་པ་དང་དབང་པོ་རྟལ་པོ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་བྱང་ལུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་འཁོར་བའི་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིན་འཕྲུག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མགོན་པོ་ལྷན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ལུབ་
 སེམས། །བདག་དང་མུང་པོ་རྣམ་རིག་གི་ །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱབས་ཤིང་
 ། །རྟག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟའི་རང་སེམས་བྲི་
 མ་མེད་པ་ཁོང་དུ་ལུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བདེ་
 གསལ་མི་རྟོག་པའི་རང་ལྷན་ཅན་༼ ༣༠༩ ༽དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་
 རང་ལྷན་ཅན་དུ་འང་གྲུབ་སྟེ། རྗེ་སྐམ་པོ་པས། རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་

འདི། །ཡོད་མེད་མཐའ་ལས་འདས་པ་གཅིག །རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས་པ་
 གཅིག །དོས་བབྱང་མེད་པར་གསལ་བ་གཅིག །ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་
 བྲལ། །སྒྲོས་མེད་བདེ་བའི་དོ་བོ་ཅན། །དམིགས་པའི་རྟེན་མེད་དོ་བོ་
 གསལ། །བདེ་བ་དོས་བབྱང་མེད་པའི་ཉམས། །སྟོང་པ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་
 ཉམས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །འོ་ན་རང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་བསམ་གཏན་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་འོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 བརྟགས་སྒྲུང་གི་ཆ་བམས་ཅད་ཀྱང་འབྲུལ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་སངས་པའི་དོན་
 དམ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་ས་བོན་ཟད་ན་བདེན་པ་མཐོང་
 བའི་འཕགས་པའི་ས་བོན་པའང་ཡིན་ཏེ། རྩིས་པོ་པས། བརྟགས་པའི་བག་
 ཆགས་སྒྲུང་གྲགས་འདི། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཕྱིར་གྱིས་བྱུང་། །རྟོགས་པ་ཐོབ་
 བ་བདེན་པ་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་འཕགས་པའི་ས་ཞོན་
 པ་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། དོ་བོ་རིག་པ་གསལ་ལ་གོ་མ་
 འགགས་། ༡༥༧ །པ། མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་ཤར་བ་ལས་
 རྣམ་རྟོག་ཉིད་རང་གི་གནས་ལུགས་མ་གཏོགས་པས་འབྲུལ་པས་བསྐྱེད་ཅིང་
 འབྲུལ་པའི་དོ་བོར་འབྲུལ་བ་ན་འབྲུལ་པ་འབྲུལ་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 རང་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་རྟོག་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་ཤར་བ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོར་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྩིས་པོ་པས། རང་ལས་སྐྱེས་

པའི་རྣམ་རྟོག་འདི། །ཚོས་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཕྱིར་གྱིས་བྱུང་། །ཉམས་སུ་མྱོང་ན་སྤིང་
 བོ་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་དུས་ན་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུལ་བུལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངར་དུ་འཁོར་མོ་ཡུག་ཉིད་དུ་འགོ་སྟེ། རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལས།
 རྣམ་རྟོག་ཚོས་སྐྱུ་ལགས་པར་གདའ། །གཉེན་པོ་བཅོས་སུ་མེད་པར་
 གདའ། །རིག་པ་གསལ་བའི་ངར་དུ་གདའ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 རྟོག་གི་འབྱུལ་ཆའི་འཆར་སྒོ་ཐམས་ཅད་སངས་པ་ན་མ་འབྱུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སུ་
 དག་པ་བྱུགས་རོམ་ཆུར་ཁུ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྲམ་བེ་ཆེན་པོས། གང་ཞིག་སེམས་
 ལས་རྣམ་འཕྲོས་པས། །དེ་སྤྱིད་མགོན་པོའི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཆུ་དང་རྒྱབས་དག་
 གཞན་ཡིན་ནམ། །སྤྱིད་དང་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བས་མ་འབྱུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ལ་༼ ༣༡༠ ༽འབྱུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་རྩ་
 བཅད་པས་འབྱུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་སོང་བ་ན་འབྱུལ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་མ་
 བཅོས་པར་སྐྱོང་བའི་གཞིའང་རྣམ་རྟོག་འབྱུལ་པ་ཉིད་ལ་འཛིག་པ་ལས་གཞན་
 དུ་བྱུང་མེད་ལ། དེ་ལ་མ་བཅོས་པར་རི་ལྟར་འཛིག་པ་ནི། རྗེ་སྐྱམ་པོ་པ་དང་རྗེ་
 བརྩན་ལ་ཡག་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེ་སྐྱམ་པོ་པའི་ཚོས་བཞིའི་རྩ་འགོལ་ལས་འབྱུང་
 བ་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ཤེས་པ་རྩིས་སྐྱབ་དང་བྲལ་བས་ལུས་
 སེམས་ཁོང་གྲོད། བར་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་མ་བཅོས་པའི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་སོ་མར་བཞག། །ཐ་མར་བྱུང་ཚོར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་

བས་རང་བབས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁྱུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་སྐྱོང་བ་ན་ནི་
 ལྷག་གི་ཉམས་རྟོགས་ཅིག་ཅར་འཆར་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་སྟེ། རྩེ་སྐམ་པོ་
 བས། དེ་ལྟའི་དོན་གཅིག་རྟོགས་འདོད་ན། ཁྱུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་ཉམས་སུ་ལོང་
 ། །བཅས་བཅས་མ་བྱེད་ལྷག་པར་ཞོག །ལྟ་ལྟལ་མ་བྱེད་རང་གར་ཞོག །ཡིད་
 ལ་མ་བྱེད་མི་དམིགས་ཞོག །ཉམས་དང་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་མཆི། །ཞེས་འབྱུང་
 ལ། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོང་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་
 སེམས་བཟོད་མེད་དུ་ཆེས་ནས་སྟོའི་མྱོང་ཆ་མ་དག་༼༣༡༽པའི་བཅོས་མིན་
 ཅམ་གྱི་མཆན་འཛིན་དུངས་འབྱེན་པར་མི་རུས་པས། དེ་ལྟའི་སྒྲོམ་ལགས་ནའང་
 སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲོམས་འཇུག་བཞིན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལས་མི་འདའ་
 བས་སྒར་སྟོས་བྱས་མྱོང་ཆའི་བཅོས་མིན་གྱི་བཅོས་མའང་སྐྱབ་སྒྲོགས་བྱུང་ནས་
 རང་སེམས་དོ་བོ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་རེས་ཤེས་དོན་མཐུན་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་ལས་
 སངས་རྒྱས་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་སྐམ་པོ་བས། རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རྟོགས་ན་
 ཡིན། །དོས་བཟུང་མེད་པར་གསལ་ན་ཡིན། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉམ་ན་
 ཡིན། །རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་མཐོང་ན་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་ལྟན་
 རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་དགུར་འདུས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སོ་མ་རང་ག་ལྷག་པ་སྟེ་རང་གི་དོ་བོ་གསུམ་དང་། ལུལ་མ་བཅོས་པ་རྟེན་མ་
 བཅོས་པ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལ་མྱོང་བར་མི་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་བསྟེན་པར་བྱེད་པའི་

གོགས་གསུམ་དང་། ཀླུ་འབྲས་དུས་མཚུངས་པ། མཚན་མ་རང་སར་གོལ་
 བ། སྐྱོད་ལམ་བཞེ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱུང་པར་ཞེས་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཚེས་
 གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་གཏད་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་བྲལ་
 བས་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྐྱབས་སུ་༼ ༣༡ ༽མི་ཚུད་པའི་རང་གར་གནས་པ་དང་
 ། དེ་གནས་པས་དམིགས་འཛིན་གྱི་མྱོང་བ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྐྱེམས་བྱེད་
 བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་སྐྱམ་པོ་བས། རང་གི་ཤེས་པ་རྣལ་མ་
 དེ། །གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲིག་རྒྱུ་མི་བཞུག་འཆའ། །མ་བཅོས་ཤེས་པ་སོ་མ་
 དེ། །དམིགས་གཏད་གྱི་དོང་དུ་མི་བཞུག་འཆའ། །དམིགས་གཏད་བྲལ་བའི་ངོ་
 བོ་དེ། །སྐྱེམས་བྱེད་གྱི་འཛིན་པས་མི་བསྐྱེད་འཆའ། །ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་དེ། །ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་སྒོ་དང་བྲལ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བར་པ་གསུམ་གྱིས་
 བློ་གཤེས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སྟོང་སྟོང་པོ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བཅོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཁ་
 བཀྱག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཅོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཅོས་
 བས་ཤེས་པའི་རྟེན་ལ་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་གཞུང་འཛིན་བཅོས་མ་དང་། དེ་
 ལྟར་བཅོས་པས་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སྒོ་གདེང་ཁེལ་ལོ་སྐྱམ་པ་ཐམས་ཅད་
 བཅས་ཡོད་རིང་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་བྱིན་ལ། དེ་མ་བྱིན་ན་ཐེག་པ་བྱུན་
 མོང་དང་མ་བྱུན་པའི་ངེས་འབྱུང་དང་། བྱུན་མོང་མིན་པའི་སྟོང་རྗེའང་རྣམ་པར་

དག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། རྗེ་སྐམ་པོ་པས། ༼༣༡༩༽ཤེས་བྱ་གཤིས་ཀྱི་སྤྲོད་
པ་དེ། །གནས་ལུགས་རྟོགས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །གཉིས་འཛིན་མ་བྲལ་སྒྲོམ་པ་
དེ། །ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་དོན་མ་ཡིན། །རྟོགས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དེ། །མཐའ་
བྲལ་ཟེར་ཡང་སྒྲོས་བྱས་ཡིན། །ཁྱོས་ཐག་མ་ཆོད་སྒྲོམ་ཆེན་དེ། །ཉིང་འཛིན་
བཟང་ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱ། །སྤྲོད་རྗེ་མེད་པའི་ཆོས་པ་དེ། །འབད་ཚུལ་བྱས་ཀྱང་
ཉན་ཐོས་ལམ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ནི། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོ་
གདོད་མ་ནས་སྦྱིས་པའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་འབས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་ཞིང་དེ་ཤར་བས་
སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་དང་དེ་རྟོགས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ཏུ་སོང་བ་ན་མཆོན་མ་རང་གྲོ་ལ་
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ན་སྤྲོད་ལམ་རྣམ་བཞི་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་
ཆེན་པོ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པོ་ཞེས་རྗེ་སྐམ་པོ་པས། །ཡེ་མ་ངོ་མཆོར་
མད་གྱི་ཆོས། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཀྱན་ལ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ཡོད་དེ་རྟོགས་པ་ཏུང་
། །དཔེར་ན་གྲུད་ཀྱི་ཁོར་བྲུ་བཞིན། །ཏྲག་ཏུ་འགྲོགས་ཀྱང་ཞལ་མ་མཐོང་
། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ངོ་མ་ཤེས། །སྤྲོ་མའི་དྲིན་གྱིས་ད་རེས་མཐོང་། །ལུན་པའི་
གཉིང་ནས་ལྷ་ཤར་བཞིན། །རང་སྤྲོའི་གཉིང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཤར། །ཉམས་སུ་
མྱོང་བས་རང་རྒྱུད་ཆོས། །བྱིན་༼༣༡༩༽རྒྱབས་སྤྲོབས་གྱིས་རེས་ཤེས་
སྒྱེ། །བརྗོད་བྲལ་ཉམས་སུ་མྱོང་སྤྲོད་བྲལ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉམས་སུ་ཤར། །དོན་
དང་སྤྲོ་ལྷད་ངོ་མཆོར་ཆེ། །མ་བསམ་ལུན་གྱིས་གྲུབ་བས་སྟོམ། །བསམ་གྱི་མི་

ཁུབ་ཡེ་ཤེས་ལ། རྟག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་དོ་མཚར་ཆེ། རྟོན་གསལ་དོས་བཟུང་
མེད་པ་ལ། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་སྤྲད་གྱི་ཆོས། རང་སེམས་ཆོས་སྦྱར་རྟོགས་པ་
དོ་མཚར་ཆེ། སྦྱང་གྲགས་སེམས་སུ་རྟོགས་པས་ཞེ་འདོད་བྲལ། རྟག་འདར་
སྦྱོར་བ་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་། བཏེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ཤིག་སྦྱེས་པ་
འདྲ། སེང་གོ་བཞིན་དུ་འཛིགས་དང་ཉམ་ང་བྲལ། སྦྱོ་གི་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་
བྲལ་བ་འདྲ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་དོན་ཀུན་འགྲུབ། ཅིས་གསུངས་
སོ། རྟེ་ལྟར་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་གནས་ལུགས་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་
ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་མི་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད། རྣམ་རྟོག་
ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། མི་སྦྱོམ་པ་ཉིད་གྱི་སྦྱོམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བཞག་
ཐབས་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱོང་མི་ཤེས་སོ་སྣམ་ན། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་སྐལ་
བ་ཞན་པ་དག་ལ་རྗེ་ལྟར་བརྟེན་ཐབས་དུ་མས་བརྟེན་སྤྱད་ཀྱང་སྦྱོང་མི་ཤེས་པ་
བཏེན་ཀྱང་། གནས་འདི་ལ་སྐལ་ལྷན་གྱི་རྟོགས་ལྷན་དག་ལ་བླ་མ་
༼༣༡༥༽དམ་པའི་བརྟེན་ཐབས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། རྗེ་སྐམ་པོ་བས། སྒོ་རྩོན་པོ་ཡི་གོ་བ་མིན། བྲོས་པ་ཆེ་བས་ཤེས་པ་
མིན། རྟོག་གོ་བ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། རྟོན་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན། བྱིན་
སྐབས་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན། བླ་མའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།
བྲམ་བེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། བྱིས་བདག་མཐོང་ནས་བྱིས་མཛེས་དག་ལ་

འདྲི། ཁའ་ལ་ཀྱང་མ་རྟོག་འདྲུག་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས། རྫོང་ས་པ་མ་གོ་བ་སྟེན་དག་
ལ་བརྟེན། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ནི། རང་སེམས་སྐྱ་བཞིའི་ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་
བའི་ཐབས་ད་ལྟ་འེ་སེམས་འདི་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྒྱ་འབྲས་བྱར་སྦྱང་བའམ་
འབྲས་བྱ་ཉིད་དང་མཐུན་པར་ལྟ་སྒྲོམ་དུ་བྱས་པས་རང་སེམས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་སྐྱ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཡག་པས་ཆོས་
བཞིའི་འགྲེལ་པར་སྒྲོ་བྱར་དྲི་བྲལ་གྱི་གསལ་བ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་དབྱིངས་དང་
ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། དེ་ཟག་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་པའི་ཟུག་རྩ་དང་
བྲལ་བ་ལོངས་སྐྱ། དག་པ་དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་བཞེན་
འཆར་རུང་བ་སྐྱལ་སྐྱ། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་༼༣༡༩༽དབྱེར་མེད་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཉམས་སྦྱང་ལ་སྦྱར་ན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་སྦྱང་
པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་ལོངས་སྐྱ། དེ་
རང་རིག་རང་གསལ་བ་སྐྱ་ཆོགས་འཕྲོ་འདྲུ་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བ་སྐྱལ་སྐྱ། དེ་
གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་བཞི་དང་གསུམ་པོ་
རང་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ལྟ་སྒྲོམ་བྱས་ནས་དྲི་བྲལ་
མཐར་ཐུག་པ་ན་སྐྱ་བཞིར་འཆང་རྒྱ་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་གཞུག་མའི་ཡིད་ལ་དོན་གྱི་
སྐྱ་བཞི་དང་གདོད་ནས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བཞུགས་
པ་ནི། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། ས་དང་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་

སྒྲ། །གཉུག་མའི་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཡིད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་དྲི། །ཞེས་དང་། །རྗེ་སྒྲམ་པོ་
 པས། །དེ་ལྟར་བཞག་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །དོས་བཟུང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་
 འདྲ། །ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཉམས་ང་མེད་པ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་
 ། །དག་ཅིང་དྲི་མེད་ཤེལ་གོང་འདྲ། །གསལ་ལ་མ་ཡེངས་སྒྲོམ་པ་ཡིན། །རྒྱན་
 ཆད་མེད་པ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། །རང་བཞིན་ཞེན་མེད་བྱ་ཆུང་འདྲ། །གཟའ་
 གཏད་མེད་པ་སྐྱོད་པ་ཡིན། །དགག་རྒྱབ་མེད་པ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། །རྒྱ་
 །༡༧༽འབྲས་དྲུས་མཚུངས་ཨ་མི་ཏ། །མ་བཙལ་ལྟན་གྲུབ་འབྲས་བྱ་
 ཡིན། །རེ་དོགས་མེད་པ་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་ཉིད་མིན་
 ཏི། །སེམས་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་ལེགས་
 པར་འཆད་ལ། །བྱད་པར་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་ལས། །ཀམ་བཀའ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གསུམ་ངོ་སྟོན་ཚུལ་ལ་རྗེ་རོལ་པའི་དོ་རྗེའི་གསུང་
 དཔལ་མཁའ་སྐྱོད་དབང་པོས་མཛད་པ་དང་། །དེའི་རྒྱས་འགྲེལ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་
 གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལྟར་ཞུ་དམར་བ་བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བགོལ་བ་
 ལྟར་བཞེད་པ་ལ་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ལ་དང་ཐོ་པོ་ཨ་ཏི་ཤའི་མན་ངག་དག་བཤེས་
 ལུགས་རི་གོང་ཀ་བ་ལ་རྗེ་སྒྲམ་པོ་པས་གསན་པའི་ཞལ་གདམས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟུ་སྟེ་
 དང་། །བྱད་པར་རྗེ་སྒྲམ་པོ་པའི་གསུང་གིས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་དཔལ་ལག་མོ་
 གྲུབ་པས་བསྐྱབས་པའི་སྐྱེས་སྐྱོར་དུ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་གོ་ཆ་གཉིས་

ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའང་རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ནས་གོ་ཆ་གཉིས་བགོ་སྟེ། །ལྟ་བུ་གཤམ་
 རབ་གོ་ཆ་ལོ། །ལྟ་བུ་འཛི་གོ་ཆ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ལྟ་བུའོ། །ཟབ་
 བ་ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཤེས་པ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་དང་། །ཁྱད་པར་གྱི་ནི་མཚན་
 ཉིད་དང་། །བྱེད་པ་ཡི་ནི་༼༣༡༽མཚན་ཉིད་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དང་
 དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ཀྱང་དོན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་ཚུལ་
 འདི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་སེམས་ཀྱི་ཏུ་རྟོག་པའི་འགྱུར་བ་
 རྒྱུད་ཅིག་ལ་སྐྱུ་བཞིར་གཏན་ལ་དབབ་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེ་
 རྒྱལ་པོ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་གནས་པ་དེ་གསུམ་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་
 དེ་སྐྱུ་བཞིར་ངས་པ་དེ་གཤམ་པ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད། དེ་རྣམ་རྟོག་གི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་
 དེར་ངས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བྱེད་
 པའི་མཚན་ཉིད། རང་སེམས་འདོད་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་
 མཛད། སེམས་ཅན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མཚན་བྱ་མཚན་
 བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་
 གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཆོས་སྐྱེ། གནས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་གདོད་ནས་གནས་པ་
 དང་བྲལ་བ་ལོངས་སྐྱེ། འགག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་འགག་པ་མེད་པ་སྐྱུལ་པའི་
 སྐྱེ། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་

ཁོང་དུ་ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོས་སྐྱུ། ༼༣༡༩༽དེ་ཉིད་བར་དུ་རྒྱན་ཆད་
པར་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལོངས་སྐྱུ། དེའི་རང་ལས་སྐྱུལ་
སྐྱུ་སྐྱ་ཆོག་པ་འགག་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་འཛོག་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། དོན་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེན་པོ་བསྒྲིགས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་སེམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤང་བའི་རྩལ་སྐྱུལ་སྐྱུ། རིག་པ་ལོངས་སྐྱུ། སྤྲོང་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱུ། དབྱེར་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་
མཐུན་པར་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་རྩལ་འགག་མེད་ཅིང་ཡང་འཆར་
ལ། མཉམ་ཉིད་དང་སོར་རྟོག་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་
སྐྱུ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཉི་བར་ལོངས་སྐྱོད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གྲོ་བུར་བྱི་བུལ་གྱི་དག་པ་འདུས་མ་བྱས་
སྤྲོང་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལས་འདའ་བ་
མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཉིད་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར། ཆོས་ཀྱི་ལུས་ནི་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྲིང་པོས། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་
ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཆོས་སྐྱུ་དེ་ལའོར་འདས་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་
ནས་དག་ཡིན་པ་དང་། བུལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆོས་༼༣༢༠༽མཐའ་དག་གི་གནས་སུ་
འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟའི་གནས་ལུགས་དེའང་དབྱད་འཛོག་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་
མདོན་དུ་བྱ་དགོས་པས་རང་གི་སེམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་པ་དང་བུལ་བའི་

ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ནི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱར་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟའི་ཚེས་སྐྱ་ལས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འོ་ན་འབྲས་
 དུས་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་བ་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་བྱུང་མི་
 བརྟུབ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཚེས་བདག་མེད་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡན་
 ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐྱམ་ན། མི་སྦྱོན་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དེ་
 དག་གི་ཆ་གས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཉིད་ནས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རང་ཉམས་ལ་
 འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་གྲུས། རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་མོ་ནི། ཉིན་དང་མཚན་ལ་
 འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་ནམས་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་ལམ་
 གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །རི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཙོ་ལྟ་ལ། །སྒྲུབ་པ་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་
 གས་ལ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བྱུང་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཚེས་ལེགས་བཞག་
 པ། །ཏྲ་བ་ཚེས་(༢༩༡)ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ལེགས་བཞག་ནས། །དཔ་རྒྱ་རྟོག་པ་
 ཅམ་རིག་བཟན་པ་དག །ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་འགོ། །ཞེས་འབྱུང་
 ངོ་། །རྒྱ་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་ནི། དཔལ་པག་མོ་གྲུ་པས། རྟོག་པ་ཚེས་སྐྱར་ཐིམ་
 གྱུར་ན། །འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །འབྲས་བུ་བཟང་ལ་རེ་མེད་
 ཀྱང་། །ཀྱུན་རྫོབ་སྐྱ་མ་མི་ལམ་ཅམ། །དཀར་ཕྱོགས་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་
 བཅད། །སྤྲོད་ཉིད་ལྟ་བུའི་གདེང་ལྟན་པས། །འཁོར་བར་ལྷུང་དོགས་མ་མཚེས་

ཀྱང་། །ནག་ཕྱོགས་མི་དག་བཅུ་པོ་སྤང་། །སྒྲུལ་དུ་ལན་གཅིག་བསམ་པ་
 དེ། །རྒྱ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་སྟེ། །དེ་ཆོས་ལྟ་བུའི་གོ་ཆ་སྟོན། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 དོན། །མགོན་པོ་གྲུས། །ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་
 བསྟན་པ་གང་། །དེ་ནི་རོ་མཚར་བས་རོ་མཚར། །མཛད་བྱུང་བས་ཀྱང་མཛད་དུ་བྱུང་
 ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །བྱད་པར་བཀའ་བརྒྱད་རིག་པོ་ཆེ་ལ་གྲགས་པའི་ལྷན་ཅིག་
 རྒྱུས་སྦྱོར་འདི་ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་
 ཏེ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་འབྲས་བུ་སྐྱུ་བཞི་ཉིད་རྒྱ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་བྱེད་པས་དེའི་
 བྱིར། །རྗེ་མི་ཉི་པའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོར་རྒྱལ་ལས། །རང་བཞིན་ལྟ་བུ་
 ལས། །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་༼༣༡༽སྤྱོད་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་
 པའོ། །དེ་ཉིད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་
 ལྷན་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་པའི་སྦྱོའོ། །བརྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྦྱུལ་པའི་སྦྱོའོ། །དེ་སྐད་གསུངས་པས། །འདུས་མ་བྱས་
 སེམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ། །བརྟགས་པ་ལོངས་སྦྱོད་རྫོགས་མཆོན་ཉིད། །སྒྲ་ཆོགས་དེ་
 ཉིད་སྦྱུལ་པའོ། །གཞུག་མ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་
 འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རང་སེམས་ལྷན་ཅིག་
 རྒྱུས་པའི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་དུ་བྱེད་ཅིང་ཉམས་སུ་འོན་པ་མེད་

ལྟར་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་དོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་ལའོར་བ་
 དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྟོག་ཅིས་ངན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་བསལ་བྱར་མེད། ལྷན་
 འདས་དང་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱ་བྱ་བ་བཟང་པོར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཐོབ་བྱར་མེད་དེ་སྤང་
 ཐོབ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་གར་བསྐྱབ་བར་འཛོག་པ་ལ་ཐ་མལ་ཤེས་པ་ཡན་པར་
 བཞག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་གཞག་པ་ན་སྤང་སྤང་རེ་དོགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་
 ཀྱི་མཚན་སྒྲིབ་མཛོན་གྱུར་ས་བོན་བག་ཉལ་གནས་ངན་ལེན་དང་བཅས་པ་ལས་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་
 ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་། ༡༩༩༩ རྣམས་པར་གྲོལ། །ཞེས་དང་། རྟོག་ཅི་
 བས། ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྤྲིང་གི་དབུས་སུ་སད། །ཚོགས་དུག་དག་ན་བདེ་བ་རྒྱན་
 མི་ཆད། །བརྟགས་པ་ཐམས་ཅན་དོན་མེད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི། །སྒྲོམ་དུ་མེད་པ་
 གཉུག་མའི་ངང་ལ་ཞོག །ཅིས་འབྱུང་། འཕགས་པ་དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལྷག་རྒྱའི་མདོ་ལས། བདག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 གཞོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་གཞོམ་པ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱིས། གཞན་དག་གྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 གཞོམ་པ་མ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་གཞོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་དོ། །ཞེས་དབུགས་འབྱིན་པ་རྟེན་པར་འགྱུར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡེ་ཤེས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་
 མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡེ་ཤེས་གཞན་མེད་པས། ཉོན་མོངས་པའི་རང་
 བཞིན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །དཔེར་
 བ་མཛུབ་མོའི་ཕྱེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛུབ་མོའི་ཕྱེ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་མི་རུང་བ་
 དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་
 དག་མི་དགའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་འཆིང་བ་གང་གིས་
 གཞོད་༼༣༡༩༽པར་བྱར་མེད་དེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་
 མཉེས་ནས་ཟོས་བ་ཡིས། །འདི་ལ་ཉེས་བ་རྒྱལ་ཙམ་ཡོད་མ་ལགས། །ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པར། ཐར་འབྱུང་སྤྲས་པས། དེ་ལ་ཆོས་ནི་དག་པའོ། །ཆོས་མིན་ནི་མི་
 དག་པའོ། །མཉེས་བ་ནི་ཁྱད་པར་འོ། །ཟོས་བ་ནི་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལྟ་དེ་ནི་
 ལས་རྒྱ་དང་བྲལ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སྤྲེས་སྤྲེས་
 གཞུང་ལས། རྟོག་བ་སེམས་སྤྱོད་ཤེས་པས། །རྣམ་པར་རྟོག་བ་མི་སྤོང་ཏེ། །དེ་
 ཉིད་ཆོས་སྤྲེས་ཡིན་པར་ཤེས། །རྟོག་བ་སྤྲེས་ཆེར་གོ་བས། །རྟོག་བ་ལམ་དུ་བྱེར་
 བ་ནི། །དམིགས་པའི་རྒྱུན་དུས་མ་འབྲལ་ཏེ། །ཚད་ལྡན་སྤོབ་མ་གསུམ་བ་
 ཡིན། །རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྤྲེས་ཐིམ་གྱུར་པས། །སངས་རྒྱས་བཟང་ལ་རེ་བ་
 མེད། །འཁོར་བ་རན་ལ་དོགས་བ་མེད། །མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་བ་ནི། །དེ་མ་
 ཐག་པའི་རྒྱུན་དུས་སྤྲེས། །རེ་དོགས་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ། །སྤྱང་བྱའི་མཚན་

ཉིད་བཞི་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེས་ན་ནམ་རྟོག་དང་འབྲུལ་པ་ཉིད་སྤང་
 བྱར་མེད་པར་རི་ལྟར་རྟོག་པ་ཉིད་སྤང་བྱ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡེ་
 ཤེས་སུ་གོ་ལ་བས་ནམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤིང་ཞི་རང་གོ་ལ་གྱི་
 གོ་འཕང་ལ་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་སྐྱུར་ལས། རྗེ་བཙུན་རིན་ཆེན་ཞལ་སྤུ་ནས།
 ༼༣༥༽དང་ཀུན་ནམ་རྟོག་ལམ་དུ་འབྱེད། །གཞན་དག་རྟོག་པ་སྤྲོང་བར་
 འདོད། །རྟོག་པ་སྤྲོང་བར་འདོད་པ་དེ། །ཆོས་ཉིད་བདེ་ཆེན་སྤྲོང་དགོས་
 པས། །སེམས་ཉིད་སྤངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །སྤྲོང་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་
 མེད། །དེ་བས་མ་ཡེངས་ལམ་དུ་འབྱེད། །པ་རོལ་བྱིན་པའི་རྣམ་དག་
 ལས། །ཉོན་མོངས་འཁོར་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས། །གཉིས་མེད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྟེ། །ཐ་དད་ཅུང་ཟད་མེད་པར་
 གསུངས། །བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱད་དག་ལས། །རི་ལྟར་མེ་ཡིས་ཚིག་གྱུར་གྱང་
 ། །མེ་དེ་ཉིད་ལ་གདུང་བར་བྱ། །རི་ལྟར་རྣམ་རྟོག་བྱུང་གྱུར་གྱང་། །རྟོག་པ་དེ་
 ཉིད་བསྟན་པར་བྱ། །སྤིང་པ་ཡིས་ནི་སྤིང་པ་དག །རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་
 སེལ། །རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཐབས་སུ་གསུངས། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་
 རི་ཙམ་དུ་མ་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་མ་རིག་པར་གྱུབ་པ་མེད་ཅིང་མ་རིག་
 པར་རྒྱན་པས་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་
 པས་རང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་འདའ་བ་མེད་དེ། མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་

གཞན་ཡང་དབྱུགས་འབྱེན་པ་རྟེན་པ་ལྟ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 ས་དང་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ནི་མ་རིག་
 པ་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་༼ ༣༥ ༽པའི་རིག་པ་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཀྱིས། གཞན་
 དག་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དགོད་དོ་ཞེས་དབྱུགས་འབྱེན་
 པ་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རིག་པ་ནི་མ་རིག་
 པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རང་
 བཞིན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ལས་རིག་པ་
 གཞན་མེད་པས་མ་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་རིག་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རང་
 བཞིན་གྱི་རིག་པ་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་ཉིང་མཆོམས་སྤྱོད་བ་སོགས་ལ་འདྲེས་རྒྱུར་ཞིང་
 ། ཡང་དེར། དེ་ལས་འདུས་བྱས་དང་དབྱེར་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་མ་
 བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལས་འདུས་མ་བྱས་གཞན་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་
 བྱས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་པ་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་པ་དེས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོར། འོད་སྤངས་རིག་

པ་དང་མ་རིག་པ་དེ་གཉིས་མ་ཡིན་ཅིང་། ༼༣༡༽རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་
 ཏོ། །འོད་སྤངས་འདི་ལྟར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་
 ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་པ་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་།
 མིང་དང་གཟུགས་འགག་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྐ་ཤི་དང་སྐ་ཤི་འགག་པ་དེ་
 དག་གཉིས་མ་ཡིན་ཅིང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དེ། འོད་སྤངས་དེ་ལྟར་
 ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་
 དང་མུང་འདས་དང་ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་ལྟན་ཐུབ་ཏུ་གྲོལ་བས། གྲོལ་
 ཐིག་ལས། རབ་རིབ་སྤངས་པས་ཐག་པ་ལས། །གཞན་ནི་ཅུང་ཟད་རྟེན་མི་
 འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྦྱོས་སྤངས་དགྲིལ་འཁོར་ལས། །འཁོར་བ་ཅུང་ཟད་རྟེན་མི་
 འགྱུར། །དེས་ན་ཟབ་གསལ་དགྲིལ་འཁོར་པ། །ང་ནི་རྟག་ཏུ་མུ་རན་
 འདས། །ཞེས་འབྱུང་བས། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་དག་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུར་
 ལམ་དུ་བྱེད་ཅིང་ངོ་སྤྲོད་ལ། དེ་ལྟའི་རྣམ་རྟོག་ནི་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་
 བཞུགས་པ་ལ་ཐ་མལ་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་
 དབང་གི་མདོར། ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པས་ཟད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ༼༣༡༽སྦྱོན་ནས་ཟད་པས་དེ་ཕྱིར་ཟད་ཅིས་བསྟན། །ཞེས་དང་། མགོན་

བོ་གྲུ་ས། ཏུས་ནམས་ཀུན་དུ་ཉོན་མོངས་མེད། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་བྱི་མ་
 བུལ། །ཞེས་དང་། རྒྱད་སྐྱུར། ཉེས་པ་སྒོ་བུར་དང་ལྟན་ཅིང་། །ཡོན་ཏན་རང་
 བཞིན་ཉིད་ལྟན་ཕྱིར། །རི་ལྟར་སྤར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འབྱུར་བ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི་
 མདོ་སྤགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་
 གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ལས་འབྱུང་བ་ལ་བོད་གང་དག་སྒོ་སྒྱུར་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་
 བྱི་སྤྲེགས་མའི་དུས་ཀྱི་ལྟ་བ་དག་གི་སྒྲིན་ཡིན་པར་གོར་མ་ཆག་གོ། །དེ་ལྟའི་
 མཆོག་དམན་གྱི་རེ་དོགས་ཀྱི་ཡང་བག་ཆ་ཐམས་ཅད་བུལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་
 ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་འབྱོར་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་དབང་
 འབྱོར་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཐོབ་བྱེད་དུ་གཤོད་ནས་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་འོད་གསལ་
 སྐྱེ་བཞི་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རང་ཞལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བལྟས་པས་ནམ་ཞིག་ན་
 ཐམས་ཀྱི་འཛིན་པས་བར་བཅད་དུ་མེད་པར་བྱན་འཛིན་གྱི་རྩོལ་བ་དང་བུལ་
 བའི་བྱན་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པས་རང་གི་རང་ཞལ་མཐོང་བ་ལས་ལྷོག་པ་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། །པས་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་སྒྲོར་གྱི་ལྟ་སྒོམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། །རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ལ་དཔལ་པག་མོ་གྲུབ་པས་ལྷུས་
 པའི་ལྷུས་ལན་གཉིས་ག་འགག་བྱིལ་དུ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་སྒྲོར་
 ལ་བྱུང་བདོག་གམ་མི་བདོག་ལྷུས་པས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་དང་བྱུང་ན་

ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་སྤྲས་ཐམས་ཅད་པའི་ཡི་ཤེས་གཉིས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆད་མེད་པ་
ཡིན། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱུར་ནི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་བཞིར་སྐྱུར་བ་ཡིན་པས་
དུས་ཐམས་ཅད་པར་མི་འདོད་པས། རྒྱུ་ཆད་ཡོད་གསུང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་
། །གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནི། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་
ཉམས་ལེན་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་
སྐབས་པོ་ཆེ་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་ལས།
གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུར་བ་ཡང་དག་ལུལ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཤེས་པས་མངོན་པར་བརྩོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་དགོ་
བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྲད་པར་སྐྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་བདག་
༼ ༣༩༠ ༽མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྟོག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་
མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པར་ཡང་སྐྱུར་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལ་ཡང་སྐྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་
ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གང་བསགས་པ་དེ་དང་བདག་གཞན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་བསྟོམས་ནས་
དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དགོ་བ་གསར་དུ་བྱས་བསགས་མིན་པའི་འདུས་
མ་བྱས་དང་། གསར་དུ་བྱས་བསགས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འདུས་བྱས་གཉིས་ཀ་

མཁའ་མཉམ་སྐྱེ་དགུ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཀུན་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །བདག་སོགས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་གསུམ་བསགས་དང་རྟོག་གིང་ཡོད་པའི་དགེ་བ་དེས། །མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྐྱོ། །ཞེས་བསྐྱོ་བར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ལམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཤེས་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་སྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མདོར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་མཆོག་བསྒྲུམས་ཏེ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་དགོས་(༩༩༡)པ་མེད་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཅིང་། །དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་རྒྱར་བསྐྱོ་ན། །དགེ་བ་དེ་དང་མཉམ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །འདིར་སྒྲུས་པ། འཇིགས་བྲལ་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་གང་གི་སྟོལ། །ཅུབ་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཅིག་སྟེ། །ཀུལ་བཀའ་བརྒྱད་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱུར་པས། །དེ་ཡི་རིང་ལུགས་ཉམས་པར་མ་བཟོད་དེ། །སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་མཉན་པའི་ཞལ་ལུང་བཞིན། །མདོ་སྒྲགས་ལམ་སྟོལ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི། །མན་ངག་གཅེས་དགུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བྱས་ནས། །ལྟོས་བཅས་སྟོབ་མའི་དོན་དུ་ཅི་ཡང་སྟོས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་འདིར་དད་པ་འགའ་ཡོད་ན། །བདག་གི་ལེགས་སྦྱད་རྣམས་ལ་དགོངས་ཤིག་དང་།

། །འགོ་ཀྱན་སྐྱ་ག་བསྐྱལ་སྟིང་དུ་དུབ་པ་ཡི། །མ་བཟོད་བགྱི་བའི་འགྱུར་བ་ཅི་
 ཡང་ཡོད། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་གསང་སྐྱགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་
 ལམ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་བ་རྒྱུད་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ཉིད་ཉམས་སྐྱ་ལེན་
 རྒྱལ་བཤད། དང་པོ་ལ། དང་པོར་དགོ་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་བཤད། བར་དུ་དགོ་བའི་
 ལམ་རྒྱད་བཤད། ཐ་མར་དགོ་བའི་འབྲས་རྒྱད་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་ཁྱད་པར་དུ་བཤད། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་ཁར་བྱུང་དུ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱད་གསུམ་ཀྱི་འབྲེལ་བསྟན། །^{༡༣༣༡}རྒྱ་རྒྱད་གསལ་བར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྒྱ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་
 མིང་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གར་རྒྱན་རྩེས་སྐྱ་འགོ་བ་
 ཞིག་བཤད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་བསྟན་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འཛོག་
 པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་བདག་གི་རྩེ་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི་དམ་
 ལྷའི་དོ་བོར་བཞུགས་པ་རྩེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས། མདོར། མ་དག་མ་
 དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་
 ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་བྱ་
 ཅམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྷའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱའི་མཆོན་ཉིད་ཕྱོགས་ཅམ་
 ལས་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མ་བསྟན་ཅིང་། ཁྱད་པར་མཆོན་བྱ་དེ་གང་ལ་

གདགས་པའི་མཚན་གཞིའི་གདགས་བྱའི་ཚོས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཤིང་
 རབ་རྒྱ་གསངས་ཏེ་སྤྱོད་བར་མཛད་ལ། གནད་དེས་དེ་ལྟའི་གདགས་གཞིའི་བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོའི་ཚོས་དངོས་ལས་བསྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གོང་དུ་འབྲས་བུ་
 དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐེག་པ་མཚན་རྒྱ་འཛོག་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདུས་པ་
 རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཞེས་ཀྱི་བཟོད་དེ། རྒྱད་དེ་འང་རྣམ་
 པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། གཞི་དང་དེའི་རང་བཞིན་དང་། མི་འཕྲོག་པ་ཡི་རབ་དབྱེ་
 བས། རང་བཞིན་རྣམ་པ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ནི་ཐབས་ཤེས་བྱ་བ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་མི་འཕྲོག་འབྲས་བུ་སྟེ། གསུམ་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་དོན་བསྐྱས་པའོ། ཞེས་
 འབྱུང་ལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱད་ལ་རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱད་དང་། ལམ་རྒྱད་ལ་གཞི་ལམ་
 ཐབས་ཀྱི་རྒྱད་དང་། འབྲས་རྒྱད་ལ་མི་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་མི་སྟོབ་པའི་
 རྒྱད་དེ། རྒྱད་དང་པོ་ནི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱད་དང་། རྒྱད་གཉིས་པ་ནི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་སྟེ། རྒྱད་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འབྲས་ལས་རྒྱད་
 གསུམ་པ་མི་བསྐྱབས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྲུགས་ནས་བཤད་པའི་བདེར་
 སྟོང་དང་། མདོ་ནས་བཤད་པའི་བདེར་སྟོང་གི་གདགས་གཞིའི་བྱད་པར་གང་
 ཞེན། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་ཀྱན་གཞིའི་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཤེས་
 པའི་བྱད་པར་ཀྱི་ཚོས་ཞིག་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་

བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་གཞིའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་འཛིག་ཏེན་གྱི་
དམིགས་མྱོང་གི་གྲགས་གྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོའི་ཡུགས་ཀྱི་
གཤེགས་སྙིང་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པར་འབྱུང་བས། མདོར་བཤད་པའི་བདེར་
སྙིང་ནི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དགོས་པ་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་
འབྱུང་། ༼ ༣༣ ༽ སོ་སྤྲོམ་ན་སྤྲོན་མེད་དེ། ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱན་
བཞིའི་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཐ་སྙད་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཐ་སྙད་དུ་འཛིག་ཏུ་མི་བརྟུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ལ་ཁམས་
གསུམ་ས་དགའའི་ས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རགས་པ་དང་། དམན་པ་ཉན་རང་གི་
ས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་ས་པའི་ཤེས་པ་སྤྲ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་བརྒྱ་སོགས་
ཀྱི་ས་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས། ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པའི་ས་
པ་རགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར། ས་རྣམས་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱན་གཞི་
སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་སྦྱས། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྤྲོན་པར་མཛད། །ཅིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་མདོའི་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ས་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ཤེས་པ་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ནི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་མིན་པར་མདོ་ཡུགས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡན་གྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེའི་རྗེས་

ཐོགས་ཁོ་ནར་སླིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྐྱགས་པ་ཡང་། སློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་
 ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སློ་གོས་ཆེན་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རྒྱ་ཞིང་། ༡༣༥ །འབྲུག་པ་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་
 དང་ས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་
 གཞན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལུ་སྟེགས་ཕན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
 གྱི་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་
 པར་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར། མདོའི་ག་ཤེགས་སླིང་གི་གདགས་
 གཞི་དེ་ལྟ་ན། རྣགས་གྱི་ག་ཤེགས་སླིང་གི་གདགས་གཞི་གང་ཞེ་ན། གྲི་བཅས་
 སེམས་ཕན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཆོགས་བརྒྱད་དམ་ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པའི་ས་པ་གཏན་
 མ་ཡིན་པ། གྲི་བལ་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་པས་བསྐྱས་པའི་
 གཏུག་མ་རང་བཞིན་ལྟན་གྱི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་པ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུའི་རང་
 བཞིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ས་འདི་རྒྱ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་རྒྱུད་
 ཀྱིས་སྦྱངས་པས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྟོབ་ལམ་ས་བཅུ་གཅིག་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ས་
 ཡང་བཅུ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཅོ། །འོ་ན་རྣགས་གྱི་ག་ཤེགས་སླིང་གི་གདགས་གཞི་འདི་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
 གཏུག་མ་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པའི་ས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ད་དེ་ལམ་འབྲས་ཀྱིས་

སངས་རྒྱལ་སྐྱ་སྤྲུང་འཆར་རྒྱ་མི་དགོས་ཤིང་སངས་རྒྱལ་མི་རྣམ་པར་འབྱུང་སྐྱམ་
 བ་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལམ་འབྲས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་སྤྲུང་འཆར་རྒྱ་བར་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་༼༣༣༩༽རྒྱུའི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་མི་མེད་པ་བྱུང་བ་དག་དང་
 པོའི་མགོན་པོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་རྒྱ་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་ཡང་དག་
 པར་གྲུབ་ལ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་དེ་ལས་ཁྱིས་
 ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་དུ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གར་
 རྒྱལ་ཆགས་སུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དོ་རྗེའི་ཆོག་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེར་གནས་
 སོ། །དེའི་ཁྱིར་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཀྱང་རིགས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་རིས་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དཔལ་
 མཆོག་དང་པོའི་སྐྱེས་བུ་དང་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་ལ། དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
 རྒྱ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིབ་བྲལ་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པ་འདི་
 ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་ཀུམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་ཞབས་ཀྱི་ཟབ་མོ་ནང་དོན་
 ལས། རྒྱ་ནི་སེམས་ཉིད་ཐོག་མེད་ལ། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མ་མཆིས་ཀྱང་། རོ་
 པོ་སྤྲོད་ལ་རང་བཞིན་གསལ། རྣམ་པ་འགག་མེད་ཅིར་ཡང་འཆར། ཞེས་

འབྱུང་བའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སམ་སེམས་ཉིད་དེ་
ནི། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉེན་མ་དང་གྲོ་བུར་རམ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་
༼༩༩༽ཀླུ་ཏུ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་སྤངས་པས་རྒྱ་ཆད་དང་ཕྱོགས་ལྗུང་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
དེ་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅམ་གྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་སྣང་བ་
དང་། སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྣང་བ་མེད་
པ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གསལ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་ན། མ་དག་
སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྣང་བ་དང་། དག་ལ་
མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་ནམ་
པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིག་སྒྲུང་བྲགས་མི་ཟད་པ་བརྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་
སྣང་བ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར། འོ་ན་སྣང་བ་བྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་རྒྱ་ཏུས་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏུས་གསལ་བར་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། སྣང་དུ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱ་ཏུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གདོད་ནས་སྣང་རུང་གི་ཆོས་སུ་
མི་གནས་ན་བྱིས་ཞིག་ནས་གསར་བྱུང་དུ་སྣང་བའང་མ་ཡིན་ལ། འབྲས་རྒྱད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་སྣང་བ་དང་པོ་གཉིས་གསལ་བར་སྣང་ངམ་ཞེ་ན། འབྲས་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ནི་འབྲས་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྣང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ནི་རྒྱ་རྒྱད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་

བསལ་ཟིན་པར་༼༣༩༽བྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྒྱན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་རྒྱད་
 ཀྱི་སྒྲུང་རྒྱན་མི་འཆར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་རྒྱན་དེ་ཉིད་ཐབས་
 རྒྱད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་ཇི་གསལ་ཇི་བཟང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་
 འབྲས་རྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་ལས་གཞན་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱད་གསུམ་གྱི་
 སྒྲུང་བ་མཐའ་དག་གསལ་བར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱད་དེ་ལ་མ་
 དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་པ་སྒྲོ་བུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་སེམས་
 བྱུང་ལྟ་བུ་ཅ་གཅིག་དང་། སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་སེམས་དང་རང་བཞིན་བརྒྱ་དྲུག་
 ཅུ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་ཏྲོག་འགག་མེད་དུ་
 འཆར་ལ། ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་སྒྲིབ་བྲལ་གཏུག་མའི་སྐྱ་
 གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞིའམ་སྐྱ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་འཁོར་གྱི་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐོལ་འགག་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་
 བཞིན་རྣམ་པ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། བཙུག་མ་མ་ཡིན་
 པ་གསར་དུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་གཏུག་མའམ་གདོད་མ་ནས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་
 པའི་དུས་ཅན་གྱི་ཐ་མལ་པ་ཉིད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙུག་མིན་
 དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའོ། ༼༣༩༽ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དོན་ཅན་
 ལ་འཆད་ལ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་དོ། །བྲ་གྱི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གནས་
 སྐབས་གཞན་དུ་ཐ་མལ་དུ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཞུས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བར་མཛད་

ལ། མཛད་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལའང་ཆེས་འབྱོར་པ་ཡིན་ཏེ། གདོད་མའི་ཐ་མལ་གྱི་
རྒྱ་རྒྱུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་ནམ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ན་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་
དང་པོར་འཛོག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟའི་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་པོར་དབང་
གི་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་འཕྲོད་པས་གཞི་ཟེན་པ་ན་སྒྲགས་ཀྱི་གཞི་དབང་
བསྐྱར་བའི་དབང་དོན་རྒྱུད་ལ་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་སྐྱེ་དགོས་པར་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ།
ཡུལ་ཆེན་ཏོག་རྩེའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐ་མལ་ཤེས་པ་སྙིང་གའི་དབུས་སུ་
སད། །ཅེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲུལ་པོ་པས། སྟོབ་མ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲལ་ཅན་
མཆོག་རྣམས་ལ། ཐ་མལ་ཤེས་པ་རྗེན་པར་ངོ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་
འདི་ནི་གསང་བ་ལས་ཆེས་གསང་བར་རབ་ཏུ་བྱུང་བོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞིའི་
དབང་དེ་ཉིད་ལམ་རིམ་གཉིས་དང་འབྲེལ། དེ་སྟོམ་པ་དམ་ཆོག་གིས་ཐབས་དུ་
མ་དང་། རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བས་ལམ་ཐབས་རྒྱུད་དུ་བཞག་གོ །འདིའི་ལམ་
ཐབས་རྒྱུད་གཉིས་ལའང་གཙོ་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། པལ་པ་ནི་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ལམ་
ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་༼༣༤༠༽བར་ལམ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱོར་
ཆེན་པོའི་ལམ་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲས་སུའི་རྒྱུད་ལ་མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་རྒྱན་རྟག་པའི་དོན་ཅན་དུ་
བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་རྒྱུད་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་
ཀྱི་ལའོར་ལོ་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་གྱི་དགོངས་དོན་

མཐར་ཐུག་པར་སོང་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལའོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
པར་གཞག་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་
ལུགས་བཞག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཅོང་ག་པ་ཆེན་པོ་ན་མེ། ལུང་སོགས་ལ་གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་དགག་པའི་
མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། འོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་
ཡིན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡང་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་བཤད་
པའི་རྒྱུ་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བྱེད་བྱང་སེམས་
རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཨ་ལྷ་
ཡ་དང་ཤཉྱི་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བཞེད་དོ་ཟེར། དེ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་རྒྱ་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ངོས་མ་བཞེན་པར་མ་ཟད། འཕགས་པ་ཡབ་
སྲས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་(༣༧)བདེན་པ་འང་ངོས་མ་བཞེན་
པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི། རིག་ཤེས་ཚད་
མའི་ཡུལ་གྱི་དབྱུད་ངོའི་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པར་དགག་པའི་སྐྱེ་མཆོན་ལས་མ་
འདས་ལ། སྐྱེ་མཆོན་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་ཤེས་
རྣམ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་སྟངས་སྟོང་གི་
རིག་བྱ་དང་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་འོང་བ་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། ཕ་བ་ལས། གཞན་ལ་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། སྟོོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

མ་སྒྲིམ་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །འདི་ནི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དང་རིག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཚོས་ཤིག་སྟོང་པ་ཉིད་
གྱི་ཚོས་ཡིན་ན་མི་སྟོང་པའི་ཚོས་ལའང་དེ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་པར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་སྒྲིམ་
པ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་རི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ། གཟུང་
འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བདེན་པ་ལས་ཀླན་ཚོབ་གྱི་
བདེན་པ་གཞན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
༼ ༣༧ ༽ དོན་དམ་བདེན་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡིན་ན་སོ་སྒྱུ་དང་སྒྲོབ་མ་
འཕགས་པ་ལ་སོགས་གྱི་མངོན་རྗེས་ཚད་མར་རྫོམ་པའི་ཡུལ་དུ་དགག་སྐྱབ་གྱི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་ག་ལ་འོས། དོན་འདི་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ཀླུ་བ་མ་པམ་པས་ཀྱང་
། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་
ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཅན་རྣམས་གྱིས་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་པར་རྟོགས་པར་
བྱ། །སྒྲ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་པའི་
མིན། །ཚོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པའི། །སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་
ཡིན། །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྔོན་མཐོང་མ་
སྟོང་། །བཅས་པའི་བྱིམ་ན་སུ་ཆུང་གི། །ཉི་མའི་གཟུགས་ཅན་འཕགས་པས་ཀྱང་

། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཤེས་ཚུལ་ཚུར་མཐོང་གི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཀྱང་སྦྱིར་ཤེས་ཡུལ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་
 དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ཡུལ་མིན་
 ཀྱང་འདས་པའི་འཕགས་པའི་ཤེས་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་
 ༼༣༤༽ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོགས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་
 ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་བསམ་བྱ་བསམ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་
 ཡུལ་གྱི་མ་བྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་ཆུང་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁོང་དུ་
 རྒྱབ་པའམ་རྟོགས་བྱར་བ་སྟན་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕ་བ་ལས། མཚན་ཉིད་མཚོན་
 ཆ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཉིད་མཚོན་བྱ་མཚན་
 ཉིད་དུ། །གནས་པ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིགས། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ལས་གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ཙན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་དུ་
 བྱབ་པ་དང་མཚོན་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཞིར་བྱབ་ན། སྤྲོའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 དགོས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་
 མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་ཡོང་མི་རུས། །ཞེས་དང་། ཕ་བ་ལས། བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་བསྐྱོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་བསྐྱོག་པས་སོ། །མ་སྦྱེས་པ་དང་མ་
 འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས་། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།
 །ལྷགས་དེའི་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་བཞེད་

༼༣༧༩༽པའི་དེར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་དེ་ལྟའི་དབྱུང་དོའི་སྟོང་ཉིད་དེ་བདེ་
 གཤེགས་སྟིང་པོ་དང་རྒྱ་རྒྱད་ཡིན་ནམ། དབྱུང་པོ་དེ་མ་ཟད་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཤེགས་སྟིང་དང་སྤྱི་རྒྱད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དབྱུང་པོ་དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་
 ལྟའི་གཤེགས་སྟིང་དང་རྒྱ་རྒྱད་དེའི་རྒྱད་ལ་རྒྱན་ཆགས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟའི་དབྱུང་དོའི་སྟོང་ཉིད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་དབྱུང་
 པའི་ཆེ་འཆར་བ་ལས་གཞན་དུ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱེད་ཅག་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་མི་འགྱུར་སྟེ། དབྱུང་དོའི་སྟོང་ཉིད་མེད་
 དགག་དེ་བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་དབྱུང་དོའི་རྒྱད་ལ་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྒྱད་དུ་ཡོད་
 སྟམ་ན། འོ་ན་རིག་ཤེས་ཆད་མའི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་
 པོར་འཛོག་མི་དགོས་པར་བེམས་པོའི་བདེན་སྟོང་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ཡང་གདོད་ནས་བེམས་པོ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱད་སོགས་འཛོག་ན་དེ་ལྟའི་
 རྒྱད་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སྟོན་མ་བྱུང་བས་ཁྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་
 དུག་འཆལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དབྱུང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་རྒྱད་ཐོབ་པ་ན་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་རྒྱད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱུང་པོའི་རྒྱ་རྒྱད་
 དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་༼༣༧༩༽རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་
 ཟད་བདེན་སྟོང་ཙམ་པོ་བ་ནི་ཆོས་གང་གི་རྒྱར་འཛིག་ཉེན་དུ་འང་མ་གྲགས་ཤིང་
 སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་འང་མ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལྟའི་བདེན་སྟོང་

མེད་ཙམ་གྱི་ཆ་ནི་དངོས་པོ་གང་དང་ཡང་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་
བར་མི་རུང་ན་དངོས་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་རུང་། ཡང་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་བ་ན་རེ། ཡང་
རིག་ཤེས་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་བཞག་ན་བྱུང་ཆེས་པར་
རྒྱུར་གྱུར་། དེ་ལྟའི་བདེན་སྟོང་དེ་ཆོས་ཙན་སེམས་ལས་གཞན་ཆོས་གང་གི་འང་
རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་གཤེགས་སྟོང་དང་རྒྱུད་དུ་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་
ན་དེ་ལྟའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཙན་
གྱི་ཆོས་གང་གི་འང་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཙན་གྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཡང་ཆོས་དེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཙན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ན་དེ་
ལྟའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་ཙམ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་
ཁོ་ནའི་སྟོང་གི་སྐྱབ་ཆོས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་དབྱུད་དོའི་ཡུལ་ལ་འཆར་བའི་
དབྱུད་སྟོང་དེ་༼ ༣༤༩ ༽སེམས་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་ཆོས་གཞན་
གྱི་རྗེས་སུ་མི་འགོའི་སྐྱམ་ན་འོ་ན་དབྱུད་དོའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་དེ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟའི་རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་རིགས་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་
ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དབྱུད་དོའི་རྫོམ་ཆོད་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དུ་ཟུང་
བས་དེ་ལྟའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ལྟ་ག་ལ་

འགྱུར། ཡང་རེ་མདའ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་རྒྱུད་ནི་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་
 པས། དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ཀྱུན་རྫོབ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་སྐྱོད་རྗེའི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཅུད་དབང་ལྡན་དང་།
 དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་བ། དགེ་མི་
 དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་
 མྱོང་རིག་གསལ་ཙམ་པ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྟག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ། རྟག་པ་ལ་རྣམ་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་སྐད་ཅིག་གིས་
 སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའང་མི་འཐད་དེ། མ་
 དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ། །༣༧༥།རྒྱ་རྒྱུད་དངོས་ནི་འབྲས་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ནི་འབྲས་
 རྒྱུད་ཐོབ་པ་སྤང་བྱ་གྲོ་བར་གྱི་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་སྤྱང་གཞིར་ཡང་མི་
 རུང་སྟེ། སྤྱང་བྱ་གྲོ་བར་གྱི་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་བྱེད་སྐྱོད་རྗེའི་དོན་
 དམ་གྱི་རྣམ་བཅུད་དབང་ལྡན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མངོན་པར་མི་གསལ་ལ། རྒྱ་རྒྱུད་
 ཀྱི་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཅུད་དབང་ལྡན་གྱི་སྤྱང་བ་ནི། དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་
 བཞག་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། དྲི་མ་བཅས་པའི་
 སེམས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྣོད་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་འོད་

གསལ་དུ་མིང་བཏགས་པའང་རྒྱ་རྒྱད་དུ་བཞག་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་
བཅོས་མིན་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་
སྒྲོ་བྱར་དྲི་མའི་ཤེས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་སངས་པ་ན་
དེའི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཏགས་པའི་རིག་སྟོང་གསལ་ཙམ་གྱི་འོད་གསལ་ཀྱང་ལྡོག་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་བ་ནི།
དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་རྒྱ་རྒྱད་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ཡང་
གྲིང་བདུན་པའི་ཁམས་དྲུག་ལྷན་གྱི་སྒྲེས་བུའི་༼ ༣༤ ༽ སེམས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་དེ་ཕར་བྱིན་ཐེག་པར་
ཡང་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རང་དོ་གནས་མ་འགྱུར་
ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་གསུངས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་དང་དྲི་
མ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྒྱར་ནི་ལྟར་འགྱུར། བྱད་པར་གྲིང་བདུན་པའི་ཁམས་དྲུག་ལྷན་གྱི་སྒྲེས་བུའི་
སེམས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཙམ་པོ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་
མ་ཟད་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་དུས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ལའང་ཡོད་པའི་
བྱིར་དང་། བྱད་པར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱད་ཁམས་སྤྱ་ཚོགས་པའི་དོ་བོར་གནས་པ་ལས་གསར་
དུ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་མི་གནས་པའི་བྱིར་

མོ། །ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་བབས་ཅེ་པའི་གསུང་གིས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་
 ལ་རགས་པའི་བདག་དང་སྤྱ་བའི་བདག་གཉིས་སུ་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱད་དང་
 ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱ་བའི་
 བདག་གི་སྟེང་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱད་ཐུན་མོང་མིན་པ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ།
 རགས་པའི་བདག་ནི་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གམ་གང་
 ཟག་ཏུ་འཛོག་པའི་སྟོ་འབྱུང་བའི་༼ ༣༧ ༽སྟོ་དེའི་ཡུལ་བདག་གམ་གང་ཟག་ཏུ་
 བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་བྱ་ལ། སྤྱ་བའི་བདག་ནི་འཁོར་བའི་གནས་
 སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་གཞིའི་
 རྣམ་པར་གཤེས་པ་ལ་བྱ་ལ། འདི་ཉིད་ལ་སྤྱ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་
 སྦྱིས་བུ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤྱ་བ་ཆེན་ལ་བ་པས་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱད་ཤིན་
 ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་སྦྱབ་པ་པོའི་གང་ཟག་ལ་གསུངས་པ་དང་། གང་ཟག་དེའི་
 རོས་འཛིན་ཀྱང་། །ཚུལ་བྲིམས་དག་ཅིང་མཁས་ལ་སྦྱིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྡན་པས་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་དང་། པཎ་ཆེན་ལྷ་རོ་
 པས་ཀྱང་། རིན་ཆེན་ལྷ་སུའི་གང་ཟག་ལ་བཤད་པའང་སྤྱ་བའི་བདག་འདིའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་རྒྱད་སྤྱ་བའི་བདག་གི་སྟེང་ནས་བཞག་པ་
 དེ་ལྟ་ན་འང་མུ་སྟེགས་གངས་ཅན་གྱི་བདག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་རྒྱ་བཤད་པ་དང་
 མི་མཚུངས་ཏེ། རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འདིར་བདག་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་

ལ་ཕབ་པས། དེ་ལྟའི་སྟོང་ཉིད་དེ་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་ན་སེམས་རྣམ་པར་དབེན་
 བའམ་འཛིན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། བདག་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་མ་
 ཟད། དེའི་གཉེན་པོ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་
 དེ། སྤྱིར་ཁྱེད་གྱིས་བདག་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་ཅིས་བྱ་བ་༼ ༣༥༠ ༽དེ་གང་
 ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་
 ཁྱེད་མི་འདོད་ལ་དང་པོ་ལྟར་ལས་འོས་མེད་ལ་དེ་ལྟའི་ཆོ་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཆོས་འདི་པར་ཁས་འཆེ་བ་ལ་བྱེ་སྒྲུ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་དམ་ཆོས་སྐྱ་བའི་བར་འགར་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱེས་པ་བཙུ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྲེ་པ་སོགས་སྤྲེ་པ་ཁ་ཅིག་ལུང་པོ་དང་དེ་
 ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བདག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 བ། སྤྲེ་པ་དེ་དག་གི་དེ་ལྟར་སྐྱ་མོད། སྐྱ་བ་པོ་དེ་དག་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་
 བས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་
 ཐར་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཆོས་འདི་པ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་དགའ་འོ་ཞེས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཁོང་ནས་དོན་ཀྱི་འདོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་གང་ཟག་དང་སྤྱིར་བྱེས་ལུང་སྤྲེ་པ་ཡོད་ཀྱི་
 བདག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། བཏགས་ཙམ་ཀྱི་བདག་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དག་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་བཏགས་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་

ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་དེ་སྐད་ཅེས་གྲང་སྒྲུའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་སྟུམ་ན། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པའི་བདག་གམ་གང་ཟག་དེ་
 ལའང་སངས་རྒྱས་པའི་དངོས་སྒྲུ་(༣༥༡)བདག་རང་ལུགས་ལ་བདག་
 བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་དུ་བཛོད་གྲང་། དབུ་མ་བས་ནི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་
 བདག་དེ་ཐ་སྟོད་ཙམ་གྱི་གཞན་གྱི་རྗེས་བཛོད་ཙམ་བྱས་ཀྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་ནམ་ཡང་འཛོག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །བྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་བ་
 ཡིན། །འདུ་བྱེད་ལུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་
 ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་གིང་རྟར་བཛོད་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་ལུང་པོ་རྣམ་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བས། ཀྱུན་རྫོབ་ཐ་སྟོད་དུ་གཞན་གྲགས་བཏགས་བཞག་གི་བདག་དང་སེམས་
 ཅན་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བཞག་ཆོས་ནི་རང་ལུགས་ལ་ནམ་ཡང་བདག་གི་
 དངོས་པོར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། རི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་གཞན་
 དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀྱུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡང་བདག་གིས་ཁས་མ་
 གྲུངས། །འབྲས་བྱིར་འདི་དག་མེད་གྲང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཛོག་རྟེན་ངོར་བྱས་
 བདག་ནི་སྒྲུ་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། བདག་ཙམ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་
 མི་འཛོག་ན་བྱེད་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཟབ་བྱེད་ཀྱི་བདག་གི་རིམ་པ་མང་པོ་རང་ལུགས་

ལ་འཛིག་པ་འདི་ནི་སྦྱིར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། བྱད་པར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པའི་
 དབུ་མ་༼ ༣༥༩ ༽པའི་ཆོས་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་རུང་། དེ་ལས་ཀྱང་བཏགས་པའི་དོ་
 བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་གམ་བདག་ཆད་མས་བྱུང་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འབད་པ་
 ཆེན་པོས་དབུ་མའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འདིར་བཞེད་ན། འདི་ལྟར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་
 བར་གྲགས་པ་ནི་ཕྱིས་བྱོན་པའི་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་ཙོང་ག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེགས་
 བཤད་ལས་འབྱུང་བས་ལུང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་མ་གཏོགས་སྔོན་བྱོན་
 པའི་དབུ་མའི་ཆོས་རྒྱུ་ལ་དག་ལ་ག་ལ་རིགས། བྱེད་ཀྱི་རགས་པའི་བདག་
 བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་སྤངས་ཤིང་ཕྱ་བའི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་རྗེས་བྱུང་ལ་འཛིག་པ་དེ་ལྟ་ན། གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་སྐྱ་བར་འགྱུར་
 ལ། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རབ་འབྲམས་
 ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སེམས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་ཏུ་སྐྱ་ན། འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་སེམས་ཙམ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་བྱ་བ་ལས་
 མ་འདས་པའི་བྱིར་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོའི་བདག་དང་གང་ཟག་
 ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱི་རོལ་ལུ་སྒྲིགས་བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་བྱེད་པོ་
 བདག་ཀྱང་དེ་ཕན་ཆད་དུ་ཁས་ལེན་བྱར་མེད་ལ་བྱད་པར་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིག་ན་བྱ་བ་དང་
 བྱེད་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱད་པར་གང་ཟག་གི་དོས་འཛིན་༼ ༣༥༩ ༽ལ་

ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་སོགས་སེམས་ཀྱི་བྱད་ཚོས་རྣམས་ལ་སྦྱར་ན་གང་ཟག་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་འཛིན་པ་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
གང་ཟག་ལ་སོགས་པར་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གཅིག་
ལ་རྩ་ཉོན་བྲུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གང་ཟག་ཉེར་བྲུག་ཏུ་
འགྱུར་བས་ངེ་ལྟར་བྱུང་། རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཀྱང་སྤྱོད་བའི་བདག་ཁོ་ན་
ལ་བཟུང་ན་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་སྤངས་སོགས་རགས་པ་རྒྱད་ལྟ་བུ་གྱི་
གང་ཟག་ཙམ་པོ་བ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་
ན་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་སྤྲགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ན་སྤངས་སོགས་
རགས་པ་རྒྱད་ལྟ་བུ་གྱི་གང་ཟག་ཙམ་པོ་བ་དེ་ཡན་གར་བུལ་ཏུ་བཞག་ནས་སྤྱོད་
བའི་གང་ཟག་དེ་སྤྲགས་ལམ་ནས་འཇུག་པར་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱང་
བྱུང་མ་དམིགས་པའི་བྱིར། སྤངས་སོགས་ལ་བཏགས་བཞག་གི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་
སྤྲགས་ལམ་ཏུ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། དེས་ན་ཁྱེད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཐོབ་ཏུ་
བཞག་པའི་བདག་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་ད་བྱུང་སྤྱོད་པ་དོན་དམ་པའི་བདག་རྒྱུན་
ཆགས་ཅན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་བཞིན་དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་
འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཅེས་པ་ནི་རང་ཆོག་
འགལ་བའི་བརྟུན་ཆོག་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གྲངས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་
ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་༼ ༣༤༧ ༽གཏགས་བཞག་ཀྱི་ཐོབ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་

པར་དོན་དམ་པ་དོན་བྱེད་ལྟས་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ན་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་
 འདོད་པ་ལས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གངས་ཙན་གྱི་བདག་དེ་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པར་འདོད་པས་
 བྱང་ཆེའོ་སྟམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་བྱང་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་
 དོན་བྱེད་པའི་བདག་དེ་མི་རྟག་པ་དང་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་
 ཀྱང་ཆེས་མང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་ཀྱང་གཞིའི་སེམས་རྒྱ་རྒྱུད་དེ་སྤྲ་བའི་བདག་
 གམ་གང་ཟག་ཡིན་ནས་བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་
 ཀྱང་དེར་བཞག་པ་ཡིན། ཡིན་ན་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས་བདག་བདེ་
 སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཁབ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ནས་སེམས་དབེན་དང་འཛིན་
 པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་བྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ་གདོད་
 བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་བཏགས་བཞག་ཙམ་མིན་པའི་བདག་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་
 དོན་དམ་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཙུགས་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཕྱིས་རྒྱུ་
 གཞན་གྱི་དབང་གིས་བདག་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 སྟེ་དང་པོར་དེ་ལྟ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་པས་བདག་དེ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 མངོན་དུ་འཆར་༼༣༥༽བའི་ཕྱིར་སྟམ་ན། འོ་ན་དེ་ལྟའི་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་
 ཉིད་དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་

ཉིད་དེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟའི་བདག་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ནི་ཡོད་མེད་གྱི་
 སྒྲིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛིག་དགོས་པ་
 ལས། ཁྱེད་གྱི་བདག་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དང་པོར་བདག་
 ཏུ་ཡོད་པ་ཕྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བདག་མེད་པར་བྱས་པའི་བདག་
 མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་པོ་སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒར་ཡོད་ཕྱིས་
 མེད་གྱི་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ནས་བཤད་པའི་བདག་
 མེད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཡོད་པའི་
 གླུ་བྲངས་མེད་པ་སྟེ། ཡོད་པའང་མེད་པའི་གླུ་བྲངས་སོ། །དེ་བས་མེད་པར་
 བརྗོད་མི་བྱ། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་རྟག་གོ། །ཞེས་པ་དང་། །བདག་དེ་ཕྱིས་
 བདག་མེད་པའི་བདག་མེད་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཅུ་བ་ལས།
 གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་དང་།
 གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། །རི་ལྷ་བྱར་ན་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེར་མ་
 ཟད་དང་པོར་བདག་ཡོད་ཕྱིས་མེད་ན་རྟག་ཆད་གྱི་ཆོས་ལ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་
 ། ༡༥༤ །བའི་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གལ་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག། །སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་
 ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །བདག་མ་ཡིན་
 གུང་བདག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་བདག་ཡིན་པའམ་ཡོད་པར་མེད་པས་

བདག་དེ་གཤེགས་སྟིང་དང་རྒྱ་རྒྱད་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་
གང་ཟག་བྱ་བ་གསང་སྤྲུགས་སུ་མ་ཟད་མདོར་ཡང་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་
ཆེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བ་དེ་གང་ལ་གདགས་སྟུམ་ན་གདགས་
གཞི་སངས་རྒྱས་མཆོན་དཔེ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། མཆོན་
དཔེའི་ཆོས་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ཞེས་སུས་ཀྱང་
བརྗོད་པར་མི་རྣམས་ན་སྤྲུགས་སུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་
ཐམས་ཅད་དེའི་གདགས་ཆོས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་མི་རིགས་
པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྐྱེས་བུ་བྱན་པ་རྣམས་དུ་ཡོད་པ་དག་ལེགས་པར་སོམས་
ཤིག །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྤྱི་རྩལ་པའི་
བརྟགས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་
པོར། སྟོང་། ༣༥༧ །པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་ཐིག་ལེ་མཆོག་དོ་རྩེ་འཛིན་དང་སངས་
རྒྱས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ཡང་། སྤྱི་དང་ལུས་དང་གཞན་ལ་ཡང་སྟེ་རང་བཞིན་རྣམས་
དང་སྐྱེས་བུ་ཉི་ཤུ་ལྟ་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཆད་དང་ཐིད་པ་
གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་སྐྱབས་གསུམ་དག་དང་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྲོད་
དང་། དཀྱིལ་ལའོར་དང་ནི་དབང་སྟེ་སྐྱབས་གསུམ་པ་དང་མི་ཡི་སྤྱོད་མས་འདི་
རྣམས་ཡང་དག་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྤྱིར་ན་སྟོང་པ་ནས་

དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་ཡི་གེ་བཅུ་ལྔ་ཀླུ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནས་ལོངས་
སྐྱོད་དང་ཞེས་པའི་བར་ཡི་གེ་ཞེ་དགུ་རིགས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་ཅན་སྣོད་
བཅུད་གྱི་འགོ་བ་དང་། ད་གྱི་ལ་ལའོར་དང་ནི་དབང་སྟེ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དྲུག་གི་
ཐབས་རྒྱུད་དང་འབྲས་རྒྱུད། ལྷག་མས་རྒྱུད་གསུམ་པོ་གསུང་བར་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དེ་
གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ར་འཛིན་པའི་རྣམ་བཞག་འདི་སྟོན་བྱང་སྟོང་ཆེན་
པོ་སེར་རྒྱས་གངས་ཅན་དུ་བསྐྱས་པར་གངས་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱས་ཚུལ་ལའང་མི་
འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྣང་བ་ལས། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་འཇུག་འགེལ་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་ན། རི་རྒླད་དུ། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ལས་
ཆོགས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་བ་ཀློང་པོ་དེ་ལས་
ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ལྔ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལྔ་འབྱུང་། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཉེར་ལྔ་
ལས། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་མིན་གྱི་ལུ་བཞི་སྟེ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་མ་ཡིན་
ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་
སོ། །དེའི་དང་པོ་རྩལ་ལུན་སྟོང་སྟོང་སྟོང་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཆེ་གཙོ་བོར་འདོད་
དེ། རི་རྒླད་དུ། སྟོང་སྟོང་རྩལ་དང་ལུན་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་
གནས་ནི། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱུང་རབ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པས། དེ་ལ་རྩལ་ནི་སེམས་

ཡུལ་ལ་མི་འཇུག །ལུན་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་ཁ་མི་བྱོགས་པར་སྒྲོངས། སྤྱིང་
 སྟོབས་ནི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་གསལ་བར་འཇུག་པ། དོ་བོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ།
 སྦྱིད་བྱེད་གཞན་གྱིས་མི་བསྦྱིད་པ་རྣམས་འགྱུར་བསྦྱིད་པ་དེ་འདི་ནི་རང་བཞིན་རྒྱ་
 ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་འཇུག་པ་འགྱུར་མིན་པའོ། །དེ་ལྟའི་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གཙོ་
 བོ་དེས་ཁྱུག་མས་ཞུགས་མ་ནས་ཡུལ་སྐྱ་སོགས་རྣམས་འགྱུར་རྣམས་བསྟོན་ནས་
 དེ་ལ་སྦྱེས་བྲས་ལོངས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་སྟེ། དེའང་སྦྱེས་
 བྲས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ནི་
 སྟོའམ་ཆེན་པོའོ། །ཆེན་དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ལམ་ངར་འཛིན་པ་གསུམ་འབྱུང་
 །༡༥༧།སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་དང་། སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་དང་། ལུན་པ་ཅན་
 གྱི་ང་རྒྱལ་དང་གསུམ་གཅིག་དུ་བབས་ན། ང་རྒྱལ་དང་པོ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་
 གཟུགས་སྐྱ་དྲི་རོ་རེག་ལྟ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་
 འདི་ནི་རྒྱ་འབྲས་སམ་རང་བཞིན་དང་རྣམས་འགྱུར་གཉིས་ཀའོ། །དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་
 རྣམས་འགྱུར་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། ས་རྒྱུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་ངོ་
 ། །ང་རྒྱལ་གཉིས་པ་སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་
 སྟེ། དག །ལག་པ། ཀླང་པ། བཤང་པ། མདོ་མས་ཏེ་ལས་དབང་ལྟ། སྟོའི་
 དབང་པོ་ལྟ་སྟེ་མིག་དང་ན་བ་སྐྱ་ཕྱེ་ལུས་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀའི་
 བདག་ཉིད་ཡིད་དབང་བཅུ་གཅིག་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་བཅས་པས་བཅུ་དྲུག་ནི་

ནམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ལས་རང་བཞིན་མིན་པའོ། །ང་རྒྱལ་བྱི་མས་ནི་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་
 བྲོགས་བྱེད་པའོ། །སྤྱིས་བྱུ་ནི་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ་འབྲས་བྱ་གང་ཡང་མི་བསྐྱོད་
 པར་རང་བཞིན་མིན། རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱོད་པས་ནམ་འགྱུར་ཀྱང་མ་ཡིན་
 ཞིང་། བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལྡན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཟ་པོ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་།
 ཏྲག་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པོ་མིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་
 མེད་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། ཟ་ཏེ་ཏྲག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་
 བདག་ ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་ནམས་ཀྱི་བཏགས། ཞེས་འབྱུང་། ཏྲག་གི་
 འབར་བར་སྒྲོས་ཅུང་ཟད་མི་གཅིག་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རར་
 འཛིན་པ་དང་། སློའི་དབང་པོ་ལྡན་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྡན་དང་། བདག་དང་
 ། དེ་ཙམ་ལྡན་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལྡན་དང་། སྤྱིས་བྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ་ ཞེས་
 ང་རྒྱལ་ལ་རར་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བདག་ཅེས་འབྱུང་ལ། ཆེན་
 པོ་ནི་སློའི་ནམ་གངས་སོ། །རར་འཛིན་པ་ནི་ང་དང་ང་ཡིར་ཞེས་མངོན་པར་སྒྲོམ་
 པའོ། །ཡིད་ནི་སློ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་
 ཞེས་སོ། །དེ་ལྟའི་ཤེས་བྱ་ཉར་ལྡན་པོ་དེ་ལ་འཆིང་གོལ་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
 རང་བཞིན་གྱི་གཙོ་བོའི་ཁྱད་མ་ནས་ཡུལ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་འགྱུར་ནམས་
 བཏོན་ནས་སྤྱིས་བྱུ་འོངས་སྤྱོད་དེ་ནམ་འགྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་འདྲེ་མོ་
 འདྲེ་བ་དེ་སྤྱིས་བྱུས་མ་ཆོར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱིས་བྱུ་དེ་འཁོར་བ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིས་

བུ་དེ་རྣམ་འགྱུར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཡིད་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་གཤེས་པས་རང་བཞིན་
འདྲེ་མོ་འདྲེ་བ་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བ་དང་རང་བཞིན་དེ་དོ་ཆོ་ནས་
འབྲོས་པར་གྱུར་ནས་སྒྲིམ་བུ་ལས་ལོགས་༼ ༣༤ ༽ །ཤིག་ཏུ་འབྲལ་བར་བྱེད་
དོ། །དེ་དང་བྲལ་བས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
ལས་བསྐྱོག་ནས་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི་སྙིང་
སྟོབས་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་དུ་ཐིམ། འབྱུང་བ་ལྔ་དེ་ཙམ་ལྔར་ཐིམ། དེ་ཙམ་རྣམ་པར་
འགྱུར་བའི་ར་རྒྱལ་དུ་ཐིམ། དེ་སྟོང་མ་ཆེན་པོར་ཐིམ། དེ་གཙོ་བོར་ཐིམ་སྟེ།
བདག་སྐྱེས་བུ་འབའ་ཞིག་གསལ་བར་གནས་པ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་
གོ། །དེའི་སྤྱིར་ལུགས་དེ་པས། རལ་བ་སྐྱེ་བའི་ཙོད་པན་གྱིས། །ཆ་ལུགས་གང་
གིས་གནས་ཀྱང་རུང་། །དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྔ་ཤེས་ན། །གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་
མེད། །ཅིས་འབྱུང་རོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ནི། ཕ་བའི་རང་བཞིན་སེམས་
ཅན་རྣམས་གྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་རྣམ་འགྱུར་མིན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་
མཉམ་པ་ལ་མི་འདོད། །རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འབྱུང་བ་
བཞི་ཡིད་དང་སྟོང་མ་ཆེན་པོ། ར་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་བདུན་ལ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་།
རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེའི་ཡུལ་ལྔ་དང་། ལས་དབང་ལྔ་དང་།

མཚོག་གི་དབང་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་དང་
 རྣམ་འགྱུར་མེན་པའི་སྐྱེས་སུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་སེམས་དང་
 ཉིར་ལྷ་བཤད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ༼༣༥༽ཙྴ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་
 རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ཡིད་དང་སྒོ་དང་ར་རྒྱལ་
 ལོ། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དབང་པོ་ལྷ་དང་། ཡུལ་ལྷ་དང་
 ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། མཚོག་གི་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་
 འགྱུར་བ་ཉི་ཤུ་ཙྴ་བའི་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་མུ་སྟེགས་ཁ་ཅིག་གིས་དབང་པོ་ལྷ་
 ཡུལ་ལྷ་དང་འབྱུང་བ་བཞི་དང་བདག་དང་འབྲས་སུ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ལ་རྣམ་འགྱུར་
 བཅུ་དྲུག་དང་། ཁ་ཅིག་ཁམས་ལྷ་སྐྱ་གཙན་ལྷ་ཉི་ལ་རང་བཞིན་བརྒྱད་དང་།
 གཟའ་ལྷ་དང་དབང་པོ་ལྷ་དང་དེའི་ཡུལ་ལྷ་དང་རོ་དྲུག་རྣམ་འགྱུར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
 འཛོག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་
 ། འཚོ་བའི་ཡུལ་དྲུག་ཅེས་སོ། །སྤྱི་དང་ལུས་དང་གཞན་ལ་ཡང་ཉི་ཤུ་ཙྴ་བའི་
 བདག་ཉིད་གྲུབ་སྟེ་སྤྱི་རོལ་དུ་ཁམས་ལྷ་དང་སྐྱ་གཙན་དང་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ཞེས་
 པ་ནི་རང་བཞིན་བརྒྱད་དོ། །བཟླ་གིས་ལ་སོགས་པ་གཟའ་བརྒྱད་དང་དབང་པོ་
 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་དང་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་

བཅུ་དྲུག་གོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ནང་ལའི་སོ་གཉིས་པར། འབྱུང་བ་
ལྷ། དབང་པོ་ལྷ། ལས་དབང་ལྷ། དེ་ཙམ་ལྷ། ཡིད་༼༣༥༣༽སྒྲོ། ངར་འཛིན་
མཚོག་གི་སྟེ། ཉེར་བཞི་དང་། རང་གི་ལས་སྒྲེས་བྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལའོ་ཞེས་
པའང་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དེ་དྲང་སྟོང་
སེར་སྐྱ་དང་ཟད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་བསྒྲུ་བྱས་པ་དེ་གསུང་དུ་
གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཁོ་ནས་
དེར་མ་ཟད་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཤིག་ཀྱང་གསུང་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་
བཏབ་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། འདིར་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་
སྟོན་པ་སེར་སྐྱ་སོགས་ནི་ཚུར་མཐོང་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་
རབ་ཉི་ཆེ་བས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ལས་མི་ཤེས་ཤིང་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པའི་
མ་རིག་པས་སྒྲོངས་ཆོས་པས་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གནས་བམས་ཅད་ཀྱང་བྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་འཆད་ཅིང་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་སྒོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སྐྱེ་
བོ་སྒོངས་པ་དག་བརྗོད་པར་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལའང་ཐེག་
པ་དམན་པ་དག་ནི་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་མྱང་འདས་ཙམ་ལས་དོན་
དུ་མི་གཉེར་བས་དེ་དག་གི་ནི་ཤེས་བྱའང་ཤེས་བྱ་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཐེག་
༼༣༥༤༽དམན་གྱི་ཆོས་མཛོན་པ་རྣམས་ནས་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་སོགས་ཀྱི་

ཤེས་བྱ་བསྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་མ་བསྟན་ལ། ཀླུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་སེམས་ཙན་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ་
 དག་གི་ཤེས་བྱ་ཀླུ་ཆེན་པོ་བསྟན་དགོས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་ནས་
 སུང་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་བར་མཛད་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་ཤེས་
 བྱའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པར་ནི་མ་མཛད་དོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱའི་
 ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་གང་དུ་བསྟན་སྟམ་ན་ཟབ་རྒྱས་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་ཐེག་
 པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི་གཉིས་
 མེད་ཀྱི་རྒྱད་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རྣམ་གྲོལ་དོན་
 གཉེར་གྱི་ཤེས་བྱའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟའི་
 ཆོ་མ་གི་མུ་སྟེགས་གངས་ཙན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པས་ཀླུ་མཁའ་དུ་ཁས་འཆེ་བས་
 ཤེས་བྱའི་བསྐྱེས་བྱས་པ་ཡན་ནས་ཡ་གི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་མཁའ་པས་ཤེས་བྱའི་བསྐྱེས་བྱས་པར་མཛད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་གྲོལ་དོན་
 གཉེར་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་གང་ཡིན་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་
 བཏབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་༼ ༣༥ ༽དང་པོར་གངས་ཙན་གྱི་
 ཤེས་བྱའི་དབྱེ་བསྐྱེས་བྱས་པ་དེས་མཆོན་ནས་གཞན་སྤྱི་ནང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁོང་ནས་བྱངས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་ཡབ་རྗེ་རྗེ་
 བཙུན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱིས་གསུངས་ལ། རྒྱ་བོད་མང་པོས་འདི་

ལྷའི་གནད་མ་གོ་བར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་མུ་སྟེགས་པ་
 རྣམས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དང་སྦྱེས་བྱ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རོལ་པ་ཆོས་འདི་པར་གཞུག་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དག་གི་
 ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཉིར་ལྷའི་སྒྲུ་ཁོ་ན་ལ་
 དྲངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ལྷ་ལུ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་དག་གི་རྣམ་
 གྲོལ་དོན་གཉིར་གྱི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལས་ཆོས་གང་འདྲ་ཞིག་གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་
 བོ་དང་བདག་གི་ཆོས་གང་དང་སྒྱུར་ཏེ་འཆད་དོ། །བདག་དང་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་སྟོན་
 དུ་འང་གཞི་མ་གྲུབ་ལ་དེ་ལྷར་གྱི་ཆེ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 རྟེན་དུ་སྦྱོར་ནས་འཆད་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་དང་
 མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ནས་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྷར་ན་
 རྒྱད་སྟོན་པོ་དང་གསོལ་བ་༼ ༣༥ ༽འདེབས་པོ་དཔོན་སྟོབ་དེ་ལྷའི་ཆོས་འཆད་
 རྒྱལ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་རྒྱའི་ཐེག་པར་
 སྐྱ་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་བསྟུ་བར་རྒྱས་པར་ཁམས་བཙོ་
 བརྒྱད། འབྲིང་དུ་སྦྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས། བསྟུ་བར་ན་ཡུང་པོ་ལྷར་བསྟུ་བའི་
 ཆེ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་དེ་དག་ཡུང་སོགས་ཀྱི་བསྟུ་བ་རི་ལྷ་ལུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
 འདུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཞི་ནི་དབྱངས་སོགས་མ་བསྟན་ལ། དེའི་དབང་གི་དབྱངས་
 གསལ་གྱི་བརྗོད་པའི་འདི་གཟུགས་ཡུང་དུ་འདུ་ལ། ལས་དབང་བཞི་ནི་ལུས་

དབང་དུ་འདུ་ལ། ངག་གི་དབང་པོ་ནི་ལྷེའི་དབང་པོར་འདུ་ལ། ང་ཀླུ་ལ་ནི་འདུ་
 བྱེད་གྱི་ཡུང་པོ་དང་། ཡིད་གྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུ་ལ། ཅམ་མཁའ་ནི་
 ཆོས་གྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྐྱུས་ལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་གཙོ་བོ་དང་
 སྒོ་འམ་ཆེན་པོ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འདར་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། སྐྱེས་བུ་ཡུང་སོགས་དེའི་རྒྱན་
 ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་སྟེ་རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་
 ཅམ་ལས་གང་ཟག་ཚུར་མཐོང་གི་སྒྲུང་པོར་ཐ་སྙད་དུ་འདར་རྗེས་སུ་གཞི་གྲུབ་པར་
 མེད་དོ། །འོ་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པར་གྲགས་པའི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ཤེས་བྱའི་
 ཆོས་དེ་ལས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་རི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
 བཞེད་བྱེད་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་བཞེད་བྱ་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 གཉིས་ལས་༼ ༣༤༽ རྟེན་པོ་ལ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ལས་དབྱངས་ལ་རྩ་བའི་
 དབྱངས་ལྷ་ལ་ཡུང་རིང་བཅུ་རྩེས་སུ་རྩོད་དང་རྣམ་བཅད་གྱི་དབྱངས་གཉིས་དང་
 བཅུ་གཉིས། འཕེལ་བ་ལྷ་ལ་རིང་ཡུང་གི་དབྱེ་བས་བཅུ། འཕེལ་བའི་རྩེས་སུ་རྩོད་
 རྩོད་དང་རྣམ་བཅད་གྱི་རྟེན་གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས། ཡ་ཁ་ལྷ་ལ་རིང་ཡུང་གི་དབྱེ་
 བས་བཅུ། ཡང་དེའི་རྩེས་སུ་རྩོད་དང་རྣམ་བཅད་གྱི་རྟེན་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་
 པ་གསུམ་ལ་སོ་དྲུག །གསལ་བྱེད་ལ་སྟེ་པ་དྲུག་ལ་སུམ་ཅུ། ཏ་ཡ་ར་ལ་ལ་སྟེ་
 སོ་དྲུག་ལ། རྒྱུའི་ཐེག་པར་མ་དག་སྒོ་བྱར་བྱི་མའི་དབྱངས་གསལ་ཅམ་ལས་རྣམ་
 དག་རྒྱ་རྒྱད་དབྱངས་སོགས་མ་བསྟན་ལ། དེའི་དབང་གིས་དབྱངས་གསལ་གྱི་

བཟོད་པའི་འདི་སྐད་ཅེས་ངེས་བཟུང་གི་ཨེ་ཨི་གི་སྒྲིས་བཟོད་བྱེད་དང་བཟོད་
 དོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ཡང་མདོར་གྲགས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ཙམ་ལས་
 སྒྲགས་ལྷགས་གྱིས་ཨེ་ཨི་གི་སྒྲིས་རྗེད་བྱེད་དང་བཟོད་དོན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་
 རྗེ་འང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་བྱ་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སྐྱའི་ཐེག་
 བར། ཁམས་བཞི་དང་། སྤང་པོ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཙམ་
 ལས་མ་བསྟན་ལ། དེ་འང་མ་དག་གྲོ་བྱར་བྱི་མའི་ཁམས་སྤང་དབང་ཡུལ་ཙམ་
 ལས་རྣམ་དག་ཐོག་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་སྤང་དབང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་
 བས་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱང་མ་བསྟན་ལ། ༡༣༥༥ །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་
 ཁམས་སྤང་དབང་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་
 བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནས་གཟུགས་སྤང་གི་
 བར་དུག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས་སའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 དབང་པོ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དུག་དང་། ཆོས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དེའི་
 ཡུལ་དུག་དང་། མཆོག་གི་དབང་པོ་དང་སྟ་གའི་དབང་པོ་ནས་བཤང་བའི་
 དབང་པོའི་བར་ལས་དབང་དུག །བྱི་ཆུ་འདོར་བ་ཁུ་བ་འདོར་བ་སྐྱ་བཟོད་བྱེད་
 པ་ལེན་པ་འགོ་བ། བཤང་བ་འདོར་བ་སྟེ་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་དུག་སྟེ་སུམ་ཅུ་སོ་
 དུག་གིས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱའི་
 ཐེག་པར་ཡང་སྤང་ལྔ་སོགས་ཀྱི་ལྔ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་པས། དེའི་ལྔ་ཆོས་

ཀྱི་ཆ་ལ་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ལྔ་ཚེས་སུ་མ་ཕུ་ལས་སྒྲགས་ནས་བཤད་པའི་ལྔ་
ཚེས་སུ་མ་ཕུ་པ་གཞན་ཞིག་མ་བསྟན་ཏེ་སྟམ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བཤད་
པའི་ལྔ་ཚེས་དེ་དག་ནི་གྲོ་བུར་བྱི་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཀྱན་གཞི་
དང་ཉོན་ཡིད་ཚོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མུང་
སོགས་ཀྱི་ལྔ་ཚེས་སུ་མ་ཕུ་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱའི་ཐེག་པར་ལམ་དུས་
སུ་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་ནས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྱེས་པ་དང་། རྟོག་ཏེ་
མཐར་ཐྱིན་པ་ན་ཀྱན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་སོགས་འཛོག་པས་པར་ཐྱིན་ནས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་དྲུག་ཚེས་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་མིན་ཏེ། རྒྱའི་
ཐེག་པར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་
བའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
སུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་བྱན་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྦྲོང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཤར་བ་དང་། དབང་
པོ་དང་སྟོབས་ལྡེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚེས་སུ་སྦྱངས་ནས་རི་མིན་འཕགས་པར་གྱུར་པ་
ན་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་
ཀྱི་ཚེས་ཏེ་མདོར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཚེས་སོ་བདུན་པོ་
དེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བསྐྱེས་སོ་ཅོག་
ལ་སྒྲིབ་གསུམ་དང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་ཆ་དང་བཅས་པ་སྦྱངས་ཏེ་

མཐར་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་བྱང་བྱོགས་སོ་བདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་
 ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ལམོར་དུ་བྱང་བའི་རིགས་གཉིས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དང་སོགས་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་བ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་
 པ་ཚོགས་དགུ་པར་འཛོག་པ་སོགས་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་གསུང་རབ་དང་དེའི་
 དགོངས་པ་༼ ༣༧༠ ༽༼ ༣༧༡ ༽འགྲེལ་པའི་སྔོན་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་པོ་དག་
 གི་གཞུང་ལུགས་ན་སྤང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ལྟའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་བ་
 དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་རྒྱ་
 དང་འོ་མ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་འོང་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཤེགས་
 སྙིང་དེ་ཟབ་རྒྱས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུ་སྤེལ་ས་བཤད་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་
 སྙིང་པོའི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་གྲོ་བུར་དྲི་མའི་ནམ་
 ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ལམོར་དུ་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་བའི་གནས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་མདོར་བཤད་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
 དེའང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་གཤེགས་སྙིང་རྒྱ་རྒྱུད་དེའི་ཆ་ཤས་ནི་ཡིན་
 ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་ཐུང་ནས་ནམ་ཤེས་ཚོགས་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནམས་སྒྲོང་བར་བྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྲོ་ཞེ་ན། སྤྲུགས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་

རྒྱུད་ཁྱབ་བདག་དང་པོའི་རྫོགས་སངས་རིས་མེད་པ་དེའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་
པའི་དད་སོགས་ཀྱི་ཆ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་རིགས་སང་དེ་
རིགས་སྦྱངས་ནས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པར་འབྱུང་། རྩ་ཡིན་
ལ། ཐུགས་ལུགས་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཛང་
རྒྱ་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་འཕྲོ་བར་མ་བྱས་ན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
མདོའི་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པར་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། ཀམ་པ་
རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་
ཟུབ་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལུང་སྟེ། དོན་གྱི་དབང་འདི་རྒྱུའི་ཐེག་པ་རང་དབང་སྤྲུལ་དོན་
དུ་བརྟན་པར་སྤངས་སྟེ། རྒྱལ་བ་མ་ཡམ་པས། སེམས་ཅན་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱ་
རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་འཕྲོ་བྱིར་དང་། །ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས། ལུང་འདི་འབྲེལ་བྱེད་མང་པོས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་འཛང་རྒྱ་རྒྱུའི་རིགས་ལ་མར་འཕྲོས་ནས་རིགས་སང་བྱེད་
དུ་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པས་མ་འོང་
པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་རྫོགས་སངས་ཀྱི་སྐྱུ་འཕྲོ་བའི་བྱིར་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ལ་གཤེགས་སྟིང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའོ་ཞེས་མ་འབྲེལ་བ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་བརྗོད་

བཤང་གནད་འདི་ཁོང་དུ་མ་རྒྱབ་པའི་དབང་གིས་སོ། །འོ་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་
 བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སྤང་སོགས་ནི་རྒྱའི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒོ་བྱར་དྲི་མས་༼ ༣༧༣ ༽འོད་གསལ་བར་གྱུར་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་མིན་པར། རྒྱ་དུས་ཀྱི་བྱུང་བདག་དང་པོའི་མགོན་པོ་དོ་རྗེ་
 འཆང་ཆེན་པོ་རིགས་དྲུག་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་
 དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་
 དྲུག་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡེ་ཤེས་དེའི་འཁོར་དུ་རྒྱུའི་ཐེག་
 པར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མི་སྤྲད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱ་སོ་དྲུག་པོ་
 ལས་སུམ་ཅུ་པོ་རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་ཤེས་བྱ་བྱུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། དྲུག་པོ་སྒྲགས་ཀྱི་
 ཤེས་བྱ་བྱུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་སོགས་
 སུམ་ཅུ་པོ་ལ་སྤྲང་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་བྱར་དྲི་མའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་
 ཚོས་སུམ་ཅུ་པོ་ཉི་ཆེ་བ་རྒྱུར་མཐོང་གི་སྤྲོད་ཡུལ་དང་། སྤྲང་གཞི་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་རྒྱ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཏུག་མ་སྟོང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་ཚོས་
 སུམ་ཅུ་པོ་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མཆོག་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གཏུགས་མ་སྟོང་པོ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་ཚོས་སུམ་ཅུ་པོ་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་མཆོག་དོ་
 རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྒྱ་
 ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་དྲི་མ་མེད་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་རྒྱུ་ནི་སྤང་ཚོས་སུམ་

ཅུ་པ་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་གཙོ་བོར་བྱས་ལ། སལ་པའི་དབང་དུ་ན་སྤང་ཆོས་སྡུ་མ་
 སུམ་ཅུ་པོའང་མི་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །^{༡༥༤} །དེས་ན་སྤྱང་གཞི་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་བྱ་སོ་དུག་དང་སྤྱང་བྱ་སལ་པ་མ་དག་པའི་ཤེས་བྱ་སོ་
 དུག་པོ་སྤྱག་གཉིས་ཏེ་བདུན་བཅུ་དོན་གཉིས་པོའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་
 བྲལ་དུ་རོ་མཉམ་པར་སྤྱང་བར་བྱས་པས། ཤེས་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་
 མཁུན་པའམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའམ་ཡབ་ཡུམ་འཆི་བ་སྟེ་གཞོམ་
 དུ་མེད་པའི་སྟོང་གསལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟའི་ཆོ་ཤེས་བྱ་སལ་པའི་ཤེས་བྱ་སོ་དུག་པོའང་དངོས་པོའི་གཏན་རྒྱུན་བཅད་
 བས་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་
 མཐུས་དག་པའི་དངོས་པོར་སྤྱང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་གོ་འཕང་དེ་ལ་མིང་གཞན་ཨེ་ཨྲི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་
 ནོ། །དེས་ན་འདིར་གྲངས་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཉེར་བཞིར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཤེས་
 བྱ་སོ་དུག་དང་། སྤྱིས་བྱ་ཤ་ཟ་པོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཀྱན་མཁུན་
 དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། གནད་འདི་མ་གཏོགས་པར་གྲངས་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཤེས་
 བྱེད་དུ་འཛོག་པ་དང་། རྒྱུད་འདིར་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དུ་འཛོག་པ་གཉིས་ལྷ་དཔེ་
 ལྷམ་བཀའ་གྱི་འབྲེལ་སྤྱར་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ནོ་སྤྱིས་པ་ནི་རྣལ་པར་རྟོག་པ་
 གྱི་ན་བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་རྩེ་མཐོང་གི་^{༡༥༥} །སྟོན་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཤེས་

བྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པོ་མཐའ་དག་ལ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་དགོས་
ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་མ་
མཐོང་བ་དང་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ཉི་ཆེ་བའི་དངོས་པོ་ཉི་ཆེ་བའི་དབང་པོའི་
སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོན་
ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། གནད་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཚུབ་པ་དག་གིས་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་
སྐྱབ་གཞིའམ་རྒྱ་རྒྱད་ནི་མ་དག་པའི་ཤེས་བྱ་སོ་དུག་པོ་ཁོ་ནའི་སྟངས་ཀྱིས་འཛིན་
པ་ཞོར་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་འདི་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་
ཡོད་མེད་ཀྱི་མིང་དུ་མས་དོན་འདི་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱ་
རྒྱད་འདི་དངོས་པོའོ་ཞེས་ཞེན་པར་བྱེད་ཅིང་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་མེད་པའོ་
ཞེས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བས་དེའི་རྩིས་
སྲུ་མི་འབྲང་བར་སྐྱ་མའི་མན་ངག་གིས་རྟོག་དགོས་སོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། འདིར་གཅིག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་མིང་སྐྱ་ཚོགས་ཏེ་
དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྐྱ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་
གིས་༼ ༣༧༽གསལ་བཞིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཏེ་དོན་ལ་སྟོན་པ་
ལ་རྟེན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བདག་ལ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མ་དམ་པའི་བཀའ་བྲིན་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱ་སོ་

དུག་ལས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པོ་རི་ལྟར་སྐྱབ་སྒྲིམ་ན། དེའང་དོ་རྗེ་
 འཛིན་པ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མི་ཡིག་གི་སྐྱེ་ནི་སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་ལྷའི་རྒྱ་
 རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་པས་འགྱུར་མེད་དང་པོ་བསྐྱབ་
 ཏེ། དེའི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་
 རྣམ་མཁའི་ཁམས་གཉིས་ཡིད་རྣ་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་བཞི། མཆོག་གི་དབང་
 པོ། རྣ་ག་བྱི་ཆུ་འཛག་པ། ཁུ་བ་འཕོ་བ་དང་། ཨོཾ་ཨཱ་ཨུཾ་ ཨུཾ་ཨོཾ་ ཨུཾ་ཏི་ཏ་ཏཾ་
 ཏུ་ཏི་ཏཾ་བཅུ་གཉིས་པ་ཕྲག་གཉིས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཆོག་དང་
 པོ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པ་གཉིས་བསྐྱབ་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་རྒྱུང་
 གི་ཁམས་དང་སྐྱ་རིག་བྱ་ངག་གི་དབང་པོ་བཤད་བ་འཛག་པ། ཨོཾ་ཨུཾ་ཨེ་ཨོཾ་ཡ་
 ཡཱ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་པས་
 འགྱུར་མེད་གསུམ་པ་བསྐྱབ་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ནི་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་མའི་ཁམས་
 དང་། མིག་རོ། ལག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རི་རྒྱུ་ཨར་ཨུར་ར་རྣ་སྟེ་བཅུ་
 གཉིས་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་
 བཞི་བ་བསྐྱབ་ཏེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། རྒྱའི་ཁམས་དང་། ལྷེ་དང་
 གཟུགས་དང་རྒྱུང་པ། ལེན་པ། ཨུཾ་ཨོཾ་ཨེ་ཨོཾ་ལྷེ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་སོར་རྟོག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཀྱང་ཡིག་གི་མཆོག་གཉིས་པ་འགྱུར་མེད་ལྷ་པ་
 བསྐྱབ་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། སའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་།

གྲི་དང་། བཤང་ལམ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། ལི་ལྷི་ཨལ་ཨལ་ལྷ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་
 བི་མེ་ལོང་ལྷ་མུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཨེ་ཡིག་གི་སྐྱ་བི་སྟོང་ཆེན་འགྱུར་མེད་དུག་གི་རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་
 བྱེད། དེའི་རྒྱད་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། བམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣ་བ་
 དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ལྷ་ག་དང་། ཁུ་བ་འཕོ་བ་དང་། ཀ་ཁ་ག་གླ་ང་ཏ་
 སྟེ། སྟོང་པ་དང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་། ལྷ་
 དང་རིག་བྱ་ངག་བཤང་བ་འཛིན་པ་དང་། ཅ་ཆ་རྩ་རྒྱུ་ཉི་ཡ་སྟེ་སྟོང་པ་གཉིས་
 པའོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། མེ་ཁམས་དང་མིག་རོ་ལག་པ་འགོ་བ་དང་། ཏ་
 ར་ཏ་རྒྱ་ཏ་ར་སྟེ་སྟོང་པ་གསུམ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྒྱུའི་ཁམས་
 དང་། ལྷེ་དང་། གཟུགས་དང་། །³²ཤང་པ་དང་ལེན་པ་དང་། པ་པ་བ་རྣ་མ་
 མ་སྟེ་སྟོང་པ་བཞི་པ་དང་། གཟུགས་ཕུང་དང་། ས་ཁམས་དང་། ལྷས་ཀྱི་དབང་
 པོ་དང་གྲི་དང་བཤང་ལམ་དང་བརྗོད་པ་དང་། ཏ་ཐ་ད་རྒྱ་ན་ལ་ཉེ་སྟོང་པ་ལྔ་དང་
 ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་དང་སྐྱ་དང་མཆོག་གི་
 དབང་པོ་དང་གྲི་རྒྱ་འཛིན་པ་དང་། ཨ་ཀ་པ་ཏ་ཤ་ཐ་ག་³³སྟེ་སྟོང་པ་དུག་
 པའོ། །ཡང་དེའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཨེ་ཤི་གི་ཅན་ནི་རིགས་སོ་
 བདུན་པ་སེམས་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། རིགས་སོ་བདུན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་དེར་
 འཛིན་པའི་རིགས་སོ་དུག་འཛིན་ཚུལ་ལ། རྣ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནས་ཡིད་

གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བོའི་བར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བོ་དུག། །རྩ་བའི་གཟུགས་ནས་ཡིད་
 གྱི་གཟུགས་གྱི་བར་གཟུགས་སྤང་དུག། །རྩ་བའི་ཚོར་བ་ནས་ཡིད་གྱི་ཚོར་བའི་
 བར་ཚོར་སྤང་དུག། །རྩ་བའི་འདུ་ཤེས་ནས་ཡིད་གྱི་འདུ་ཤེས་བར་སྤང་བོ་
 དུག། །རྩ་བའི་འདུ་བྱེད་ནས་ཡིད་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་བར་སྤང་བོ་དུག་དང་། །རྩ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་བར་སྤང་བོ་དུག་སྟེ་སོ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་
 ། ཡང་ས་ཀུ་མེ་རླུང་ཁུ་བ་རྩལ་ཏེ་གཟུགས་སྤང་དུག། །མགྱིན། ཀན། སྤྱི་བོ།
 མཆུ་སོ། །སྣ་ལྟན་འདུ་ཤེས་གྱི་སྤང་བོ་དུག། །མིག་ན་བ་སྣ་ལྟེ་ལུས་ཡིད་དེ་
 །^{༡༥}རྣམ་ཤེས་གྱི་སྤང་བོ་དུག། །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་ཚས་ཏེ་ཚོར་བའི་སྤང་
 བོ་དུག། །དབང་བོ་དུག་གི་སྟོན་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་བོ་
 དུག། །ཐོག་བྱར་སེལ་སྟེང་འོག་གི་ལམ་གསུམ་ལ་འབབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤང་བོ་
 དུག་སྟེ་རིགས་སོ་དུག་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་རྟེན་ལས་རིགས་ཅན་དོ་རྗེ་འཛིན་པར་
 འཛོག་སྟེ། དོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས། སྤང་བོ་ཁམས་དུག་གཟུགས་ལ་
 སོགས། །སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཏག་ཏུ་མཚོད། །ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་། །ཁུ་བ་
 རྩལ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཁམས་དུག་ཅེས་པར་བཤད་བྱས་པས། །ལུས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་གཟུགས་སྤང་བོ། །མགྱིན་འགྲུར་རྟེན་འགྲུར་སྤྱི་བོ་འགྲུར། །མཆུ་འགྲུར་སོ་
 འགྲུར་སྣ་ལྟན་ཏེ། །འདུ་ཤེས་དང་ནི་རྣམ་དུག་བསྟན། །དངོས་དང་དངོས་མེད་
 དོན་གསལ་བྱེད། །མིག་དང་ན་བ་སྣ་དང་ལྟེ། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་དབང་

པོ། །རྣམ་ཤེས་སྤང་པོར་བཤད་པ་སྟེ། །མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ །དེ་
བཞིན་གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་ནི། །དྲི་རྣམས་དང་ནི་རོ་དང་ནི། །རེག་བྱ་དང་ནི་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཁྱོད་ཕྱིར་ཆོར་བ་རྣམས་སུ་བཤད། །དེ་བཞིན་དབང་པོ་དྲུག་
སྟོན་ནས། །རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་རབ་འཕྲུག་ཅིང་། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་རབ་འཕྲུག་
བྱེད། །འདུ་བྱེད་རྣམ་དྲུག་རབ་ཏུ་བཤད། །རྟག་ཏུ་སྟོག་། ༡༥༠ །དང་ཐུར་སེལ་
དག །སྟེང་དང་འོག་གི་ལམ་གསུམ་པོ། །རྩ་དྲུག་རྣམས་སུ་འབབ་བྱེད་པ། །ཡེ་
ཤེས་སྤང་པོ་རྣམ་པ་དྲུག་ །སུམ་ཅུ་བདུན་པ་སེམས་ཆེན་པོ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་
། །དེས་ན་གངས་ཅན་གྱི་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཉིད་བཞི་དང་། ཟ་པོ་སྐྱེས་བུའི་
རྣམ་གཞག་བརྗོད་པ་ལས། །རྒྱུད་འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་སྟངས་
དུ་འང་མེད་པ་རྣམས་བོར་ཏེ་ཐ་སྟངས་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་དུ་བརྗོད་
པའི་ཤེས་བྱའི་ཁར་སྤང་སོགས་སོ་དྲུག་གི་ཆོས་བསྟན་ནས། །དེ་ལ་འང་ཕྱིའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོད་བཙུང་རགས་པའི་སྤང་སོགས་དྲུག་དང་ནང་ལུས་སེམས་ཀྱི་
བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་སྤང་སོགས་དྲུག་དང་། །གཞན་མཆོག་བྱུང་
བདག་དང་པོའི་མགོན་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་
བཅས་པའི་སྤང་སོགས་སོ་དྲུག་རྟེ་ཀུན་དྲིལ་སྤང་སོགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུད་
འདི་ཉིད་ལས། །ཕྱི་དང་ལུས་དང་གཞན་ལ་ཡང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅེས་

འབྲུང་ལ། དེ་ལྟར་སོ་དྲུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་སོ་
བདུན་པ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཡབ་ཡུམ་ནི་ཡབ་རྒྱ་འཛོག་བྱེད་ཟག་མེད་གྱི་ཆོར་བ་
བདེ་བའི་སེམས་དང་། ༡༩༧༩ ་སེམས་ལས་བྱུང་བས་རྒྱུད་ཡང་དག་པར་འཛིན་
པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ལ། ཡུལ་དུ་འཛོག་བྱེད་ཆོར་བ་དེའི་རྒྱུ་དོ་རྗེ་དང་པས་
འདུས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་རེག་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་ལ། འོ་
ན་ཡུམ་གྱི་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་པས་འཛོག་པའི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་
གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲིབ་རོ་རེག་ཆོས་ཐམས་ཅད་པ། སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་སྒྲུང་བ་ལས་འོངས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་བྱེད་འབྲས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་གྱི་
གཟུགས་ལས་འདས་ཀྱང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་དགེ་བའི་འབྲུང་བ་ཐམས་
ཅད་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། བདེ་བའང་གཤོད་མ་ནས་རྒྱན་ཆགས་པར་
ཡོད་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་པས་ན་ནང་རིག་ལྟན་སྒྲིམ་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྒྲིབ་ཅིག་
གིས་མི་རྟག་ཀྱང་རྒྱན་གྱི་རྟག་པ་ལས་སྒྲེའབྱེ་མེད་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་ལས།
བདེ་ཆེན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཏེ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་རྟག་ །ཅིས་འབྲུང་ལ། དེ་
ལྟར་ཡབ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བདེ་བ་ཡུམ་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཆ་ནས་ཡུམ་གྱི་མཁའ་པད་
ཡུམ་དུ་འཛོག་ལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་བདེ་བ་ཡབ་གྱིས་འདྲེན་པའི་ཆ་ནས་ཡབ་གྱི་
མཁའ་པད་ཡུམ་དུ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡབ་ལ་མཁའ་པད་དང་ཡུམ་ལ་དོ་རྗེ་
ཡོད་པར་འབྱུང་བས་ཡབ་ཡུམ་དུ་འཛོག་རྒྱུར་མ་བྱུང་ངོ་། ༡༩༨༠ ་སྒྲིམ་ན། རྒྱུན་

མེད་དེ། འདི་ལྟའི་ཡབ་ཡུམ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པས་བསྐྱས་པའི་ཡབ་ཡུམ་ཡིན་ན་
སྒྲོན་དེ་ལྟར་འབྱུང་གིན་ཀྱང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡབ་ལ་ཡུམ་
གྱི་རྒྱམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཡུམ་ལ་ཡབ་གྱི་རྒྱམ་པ་དང་ལྷན་པར་འཆར་དུ་རུང་
བས་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་པ་
ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རེག་
བདེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བདེ་བའི་ཡུང་པོ་དང་། ཆོར་བ་དང་། ཤེས་པ་
སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཅན་
དུ་བཞག་པས། རི་སྐད་དུ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐྱ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་
དོན་ཀྱང་འདིར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་པན་ཚུན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་དུ་
འཛིན་བྱེད་གྱི་བདེ་བ་དོ་རྗེ་དང་སྟོང་པ་བསྐྱུ་ཁ་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་ནི་བདེ་བ་ཉིད་
སྟོང་པ་ལས་གཞན་མིན་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བདེ་བ་ལས་གཞན་མིན་པ་དང་། དེ་
ལྟར་མིན་ཀྱང་དེའི་བདེ་བས་སྟོང་པའི་གོ་མ་བཀག་ཅིང་སྟོང་པས་བདེ་བའི་གོ་
མ་བཀག་པས་བདེ་སྟོང་གཅིག་པར་ཡོད་པའི་ཡབ་རྒྱུད་དང་ཡུམ་རྒྱུད་གི་བདེ་
སྟོང་སོ་སོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡབ་ལ་ཡུམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སམ་ཡུམ་
ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་༼༣༥༽སྟེ་བ་ན་ཡུམ་ལ་ཡབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
སམ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡབ་ཡུམ་རྒྱུད་ཐ་དད་པས་སོ་སོར་
ཐོབ་ཀྱང་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱོང་ཞིང་ལོངས་སྟོང་པར་ཐོབ་པར་མི་འགལ་

བ་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་སོར་བྱམ་མོང་མིན་པར་བློ་བཟོ་གཉིས་ཀས་བྱམ་མོང་དུ་
 འོངས་སྐྱོད་པར་བློ་བཟོ་བ་འགལ་ཏེ། ཡབ་ལ་བློ་བཟོ་པའི་ཡོད་པ་ཡུམ་ལ་མ་བློ་བཟོ་
 བས་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱུ་ན། སོ་སོར་ཡོད་པ་སོ་སོར་མེད་པའི་བློ་བཟོ་བ་དང་མ་
 བློ་བཟོ་བའི་ཆོས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ནས་སོ་སོར་བྱམ་མོང་དུ་བློ་བཟོ་བྱ་རུང་
 བས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཀླུ་ལམ་འབྲས་བུར་རྒྱུན་ཆགས་པའི་བཙུམ་ལྗན་འདས་ཡབ་
 ཡུམ་གྱི་ཁ་སྐྱོར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་བྱགས་ཉམས་སུ་བཞུགས་ནས་ཡབ་
 ཡུམ་དུ་འཛིག་པའི་མཐུན་དཔེར་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་
 གང་གིས་ཀྱང་མཆོན་མི་རྒྱས་ལ་གར་སྤྱོད་དཔེས་མཆོན་ན། འཛིག་རྟེན་དངོས་
 པོར་ཡོད་པ་བུམ་པ་དང་། དངོས་པོར་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་བདེ་གཉིས་གཅིག་
 པ་མི་སྤྱོད་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་པར་གྱུར་ན་བདེ་སྟོང་གི་སྐྱོར་བ་འདིའི་ཡབ་
 ཡུམ་དུ་འཛིག་བྱེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔེར་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་འགལ་བ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་བཙུམ་ལྗན་འདས་ཡབ་གང་ཡིན་པ་ཡུམ་དང་། སྤྲུམ་གང་
 ཡིན་པ་ཡབ་དང་། དེ་ལྟར་འདས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་འཛིག་པ་མི་འགལ་བའི་
 བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱད་དུ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རིས་མེད་པ་རྟག་པ་
 དང་ཆད་པ་སྤངས་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་

སྒྲོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་གཞིན་ནུ་མའི་མེ་ལོང་ལ་བྲ་ཡབ་པ་བཞིན་རང་གི་སེམས་
 ཀྱིས་མ་བརྟགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་ཅན་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་པ་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ། ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
 པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལྟན་ཅིག་སྦྱིས་པའི་དགའ་
 བ་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་སྤངས་པ་འདིའི་དབང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
 གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཏེ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་རྒྱ་
 རྒྱུད་ཀྱི་བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་ཉིད་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཡུམ་དང་ཡུམ་དེ་ཉིད་ལས་
 ཐ་མི་དད་པའི་ཡབ་དེ་ཉིད་ཐ་མི་དད་ཀྱང་རང་སོ་སོའི་རིགས་ཐ་དད་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་རང་འོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཡབ་ལས་ལྟོས་ཏེ་ཡུམ་ཡུམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡབ་ཀྱི་
 སྒྲུང་བ་སོ་སོ་ལས་བདེ་བ་འདྲེན་དགོས་ལ། རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་ཞིང་རང་
 འོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་རྒྱུར་བ་ལ་འང་ཡུམ་ཀྱི་བྱ་བ་འགལ་བའི་བྱིར། འབྲེལ་ཆེན་
 ལས། གཞན་༼༣༥༽ཀྱི་རིགས་ལ་འབྱུང་བ་ལས་བྱ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུང་
 རོ། །རང་གི་རིགས་ལས་འབྱུང་བས་ནི་བྱ་བ་བྱུང་བ་མེད་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་
 ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་བྱིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རང་འོད་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་རྣམས་སུ་མི་འབྱུང་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་
 བྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་ཡུམ་ཤེས་རབ་མའི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལས་ཡབ་ཀྱི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡུམ་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། ཡུམ་ལ་འང་ཡབ་ལ་བརྟེན་པའི་

ཐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡབ་ཀྱི་བདེ་བ་མེད་ན་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མྱོང་བར་
མ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འཕོ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་པའི་
འབྲས་བུ་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་ཆོ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་
པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐབས་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཏེ་ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་ན་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་འགྱུར་ན་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ། །གཉིས་༼ ༣༥༽སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ནམ་པར་དག་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
བའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཤལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་
དེ་ལྟར་སྐྱོན་སྣ་མ་བཞིན་འོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡབ་ཡུམ་
ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡབ་ཡུམ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཡབ་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་དང་ཡབ་ཡུམ་ཀྱང་ཡབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རིས་མེད་པར་
མངོན་པར་རྫོགས་ཤིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་

གྱི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། དེ་དག་བདེ་སྤྱོད་དང་ཡབ་
 ཡུམ་ལྟན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རིས་མེད་པ་ཅན་དུ་མ་རྟོགས་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་སེམས་གཉིས་ཀ་
 ཆོས་མི་མཐུན་པའི་བྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འདས་པ་དང་དངོས་པོ་དང་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཟད་པ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གསུང་རིས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །འདིར་རྩ་བའི་རྒྱད་དུ་བཙམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་པར་འདས། གཉིས་
 མེད་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཟད། སྤྱོད་དང་སྤྱོད་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ། དོ་རྗེའི་རྣལ་
 འབྱོར་བདེ་བ་ཆེ། །ཕྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་
 པར་སྤངས། །༡༩༥༥༽རྟག་དང་ཆད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ། དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་
 རིས་མེད་པ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་བཙམ་ལྟན་འདས་ཡབ་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 དུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་རྒྱ་ན་གྱིའི་དོ་རྗེ་ལས། བྱད་མེད་འཆང་རྒྱ་བ་ན་
 དེ་ཉིད་སྐྱེས་པའི་རྟེན་དུ་བསྐྱར་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་དེ། རི་སྐད་དུ། ལུ་མ་
 སྤངས་པ་བོ་ལར་འབྱུང། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་སྟམ་ན། ས་
 སྐྱ་པ་སོགས་དེ་སྐད་སྐྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། བྱོགས་ཙམ་དུ་ཡང་མ་བྱིན་པ་ཡིན་
 ཏེ། བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཆང་མི་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་མདོའི་ལུགས་ལ་ཡིན་ན་རུང་
 ཀྱང་སྤྲགས་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཆེས་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། བ་རྒྱད་གསང་བ་

འདུས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་
 ། དེར་མ་ཟད་མ་རྒྱད་རང་དུ་འང་འཁོར་ཆོས་བྱ་དང་བཅས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ན་
 དཔའ་བོ་དང་ནལ་འབྱོར་མ་ཡབ་ཡུམ་ཉི་རྒྱུད་སྟོན་པས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཛང་རྒྱ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འཛང་རྒྱ་ཀ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་མའང་ས་བཅུ་མ་རང་དང་སྐལ་བ་
 མཉམ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་འཕྱར་བའི་རྒྱ་རྟེན་བཞིན་ཕྱག་རྒྱའི་ཉིར་རྒྱ་
 ལ་ཆེས་བསྐྱུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་འཛང་རྒྱ་མི་རུང་ན་
 རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་བཤད་མཛད་ཀྱི་པའི་རྒྱན་མ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་འཛང་རྒྱ་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རྒྱལ་བ་ཡིན་གྱི་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ལྷ་མོ་རྒྱན་མ་
 སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ལོ་སྟུམ་ན། རྟོན་དུས་རྒྱལ་བཤད་མཛད་པས་དེར་མི་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྐྱེ་ཡང་སྦྱེས་པའི་རྟེན་ལ་སངས་
 རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཆོག་གི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ངག་དོན་སྐྱགས་
 ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་འཛང་རྒྱ་
 བར་རིགས་ཏེ། སྦྱིར་སྐྱགས་ནས་ལྷ་མོ་མོ་གཉིས་ཀར་སྦྱིད་པ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱ་
 མེད་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་
 གྱང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྒྱལ་ཅིང་། བསྐྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་སྦྱབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་གྱི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་དེ་དང་
 མཐུན་པར་འབྲས་བུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་

ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་མེད་དུ་གྱུབ་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་
སྐྱགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་འདྲིར་ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
གྱི་ལུས་སེམས་གྱི་རྟེན་དང་མཚུངས་པར་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་
སྐྱར་བར་མཛད་དེ། དཔལ་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལ་སོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
བར་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་བཙམ་ལྡན་འདས་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་
འབྱོར་མར་༼ ༣༥༽བཞེངས་པ་དང་། བྱད་པར་མིའི་འགོ་བ་ལའང་ལུས་མི་
དང་མགོ་རྟ་བྱི་སོགས་མགོ་བརྟན་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་གྱི་རྟེན་ལ་འཆར་རྒྱ་
ཆེད་བཙམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མགོ་བརྟན་སྐྱ་ཆོགས་འཛིན་པར་བཞེངས་ནས་
སངས་རྒྱས་པར་མཛད་པའི་བྱིར། འགོ་བ་རིགས་དྲུག་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་
ལ་སངས་རྒྱས་པར་ཡང་ཆེས་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་སྟོན་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་དུ་
མ་གྲགས་ཀྱང་གནས་ཆེན་པོ་སོ་བདུན་སོགས་རིག་པ་གྱུབ་པ་མཁའ་སྤྱོད་པའི་
གནས་རྣམས་ནས་བདག་ཅག་གི་སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་ཆེན་པོས་གསན་པའི་གཏམ་
མཆར་པོ་ཞིག་སྟེ་གསང་བ་ལས་ཆེས་གསང་བའོ། །འདི་འདྲ་མི་སྤྱི་སྒྲུམ་
ན། སྟོན་རྒྱ་གར་གྱི་གྱུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱད་ལས། རུབ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་
ལ་སོགས་པར་བྱ་དང་རི་དྲགས་ཚུན་མཆོག་གི་དངོས་གྱུབ་ཐོབ་ནས་ཡུལ་ཁམས་
དེ་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པར་གྱུར་ཅེས་པ་ཡང་མ་གྲགས་སམ། རུ་མ་སྤངས་པ་བོ་
ལར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷ་གོ་འཕོ་བའི་དོན་ཡིན་

པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་སྦྱེས་པའི་རྟེན་དུ་བསྐྱུར་ནས་འཆང་རྒྱ་དགོས་པའི་དོན་དུ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་བཟུང་ངོ་། །དེས་ན་བཙུག་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་རང་
 རྒྱུད་ལས་རིགས་ཆེན་ཐ་དད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡབ་དང་ཡུམ་སོ་སོའི་རིགས་
 གཞན་༼༣༩༠༽ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལ་རོལ་བ་འདིའི་གནད་མ་
 རྟོགས་ན་རང་འོད་ཀྱི་རིག་མ་དང་སྦྱོམས་འཇུག་གི་རོལ་བའི་དོན་ཡང་རྟོགས་
 པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟའི་རང་འོད་ཀྱི་རིག་མ་དེའང་རིག་མ་དེ་ལས་ལྟོས་པའི་
 རང་འོད་ཀྱི་བཙུག་ལྷན་འདས་དང་བཙུག་ལྷན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རང་འོད་ཀྱི་རིག་
 མ་དེ་གཉིས་ཀའང་བདེ་མཆོག་འོད་གསལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་རོ་མཉམ་པའི་
 ཞེ་མི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བཙུག་ལྷན་འདས་སུ་མ་ཤེས་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་འབྱུང་བའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཞིང་གི་སྐྱུར་འཛིན་པ་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རེ་ཀན་དུ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ནལ་འབྱོར་པ་ཞིག་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་ནལ་འབྱོར་པ་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིབ་བྱ་
 སྟོ་བྱར་བྱི་མའི་ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་རང་བཞིན་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཁམས་གསུམ་
 རིགས་དུག་ཏུ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་ཀུན་ཀྱི་ཆ་ནི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པའི་གཞན་མཆོག་ལུང་སོགས་སོ་བདུན་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་པ་སྐྱུང་བྱ་དང་གྲངས་འཆོམ་པར་རབ་འབྱུམས་སུ་མཛོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ནལ་འབྱོར་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་གཅིག་ལས་

མཁའ་མཉམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྦྱང་
 བར་རྒྱས་པའི་མ་དག་པ་དང་། དག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་
 མཁའ་མཉམ་དུ་སྟོན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་ཁ་ཅིག་
 ༼༣༧༽ནས་ནལ་འབྱོར་པ་གཅིག་རྒྱུད་སྡེ་གང་རུང་གཅིག་གི་དལ་དུ་སངས་
 རྒྱས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་དེས་གདུལ་བྱའི་གདུལ་བྱ་དང་མཚམས་པའི་བརྟེན་པའི་
 དགྱིལ་ལའོར་པ་ཐོབ་ཀྱང་། ད་དུང་རྒྱུད་སྡེ་དེ་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱ་
 འདུལ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་པ་བསྟན་པ་ན་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཞིག་གི་
 དགྱིལ་ལའོར་ཞིག་ཏུ་སྤྱར་འཛང་རྒྱ་བར་བྱས་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་
 ལའོར་པ་དེ་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་གདོད་སྤྱུལ་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། འདི་ལ་བདག་གི་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོས། རྒྱུད་སྡེ་ཁ་ཅིག་ལས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་གཉིས་མེད་རྒྱུད་མཐར་མ་ཐུག་གི་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུད་དང་
 དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བྱས་པ་དག་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟ་བུ་ད་དུང་རྒྱུད་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་
 མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཁམས་མཐའ་དག་སྤྱང་བར་རྒྱས་པའི་དགྱིལ་
 ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་སངས་
 རྒྱས་པར་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་སྦྱང་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དལ་
 ཐུལ་དུ་དབྱེད་དུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ནི། གདོད་གདུལ་བྱ་སྤྱར་མ་ཐུལ་བ་

འདུལ་ཆེད་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དམ་པ་དུ་མ་སྒྲར་སྒྲུབ་ཅིང་དེར་
 སངས་རྒྱལ་ནས་སྒྲོ་སྒྲུང་གི་སྒྲུལ་བསྒྲུར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་
 ལྟར་མཛད་པར་སྒྲུང་བ་༼ ༣༤༩ ༽དེ་དག་ནི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་
 གི་སྒྲུང་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའང་སྐལ་བ་མེད་ལ་རྒྱ་རིམ་པས་དུ་
 མས་བཏབ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བཙམ་ལྡན་འདས་ཡབ་
 གི་འཛིག་བྱེད་གི་རིགས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཨི་ཡིག་ཁུ་བ་ལྷ་བ་དང་། ཡུམ་གི་འཛིག་
 བྱེད་གི་རིགས་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཨི་ཡིག་རྩལ་ཉི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་རྒྱ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་
 ཡབ་གི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་། ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ཡུམ་གི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 བསྐྱེད་རྒྱ་སྟེ། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་མ་དག་པའི་སྐབས་སུ་དགྲ་
 ག་ཤེད་ཡིན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནམ་པར་དག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཕན་
 ཚུན་ཕན་འདོགས་བྱེད་གི་ཐབས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ས་རྒྱུང་གཉིས་
 ཐབས་ཤེས། རྒྱ་མེ་ཐབས་ཤེས། མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སུ་
 འཛིག་ལ། དེའང་རྒྱ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་ལུས་སུ་འཛིག་པ་ནས་ས་མེ་ཡེ་ཤེས་
 བསམ་པར་འཛིག་ཅིང་། ས་མེ་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཡིན་པ་ན་རྒྱ་རྒྱུང་ནམ་མཁའ་
 བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གི་ཆོད་དང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཡབ་ཡུམ་རེ་ཞིང་ཡང་
 ཕན་ཚུན་བསྐྱོག་པའམ་རོ་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་གི་ཁམས་དུག་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་བྱིར་ཁམས་དུག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་གང་བླག་ཅས་

བརྗོད་ལ། དེ་ལྟའི་ཆོ་རྒྱུས་ལྟེན་པའི་གང་ཟག་ཅས་པའི་སྐྱེས་ལུ་
ཆེན་པོའི་སྐྱེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མི་བབྱང་བའང་མིན་ལ། འདིའི་ཁམས་
དུག་ལྡན་པའི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ལུས་ཅན་དང་སྐྱེས་ལུ་ནི་དོ་རྗེ་སྤྲོད་པ་གསུམ་
མཁ་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་གང་ཟག་དང་སྐྱེས་ལུར་
ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། འདིའི་གནད་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་བོད་མང་པོས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཁམས་དུག་ལྡན་པའི་སྐྱེས་ལུ་ཆེན་པོར་འཛིག་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཁམས་དུག་ཡོངས་རྫོགས་འདོད་ཁམས་པའི་ལུས་མ་
གཏོགས་པ་ལ་མི་རྫོགས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ལས་ཀྱི་ས་པའི་གྲིང་པ་མ་
གཏོགས་པས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐྱ་ཆོ་འདིར་མི་ཐོབ་པས་ལས་སའི་ལུས་རྟེན་
ལས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐྱ་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁམས་དུག་
ལྡན་པའི་དོ་རྗེའི་ལུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱ་མ་འབྲེལ་པ་
མིན་ཏེ། ལས་ས་པའི་ལུས་དང་ཆོ་ལས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྐྱབ་པ་ནའང་ཁམས་
གསུམ་གའི་ཁམས་དུག་ག་སྐྱབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ནས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཁམས་
དུག་ལྡན་དུ་འཛིག་དགོས་པ་ལས་འདོད་ཁམས་གཅིག་ལུའི་ཁམས་དུག་དག་
པར་སྐྱང་བ་ཙམ་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཁམས་དུག་པའི་སྐྱེས་ལུར་འཛིག་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར། སྐྱིད་དོ་རྗེའི་སྤྲོད་པ་དང་། རྒྱུ་ཁམས་གསུམ་པོ་ཞེས་པ་ལ་མ་
དག་པའི་ཁམས་གསུམ་སྐྱང་བ་ན། དེའི་སྐྱང་གཞི་ནང་སློ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་

པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འཁོར་བའི་ལས་ཉོན་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཁྱི་འཛིག་
རྟེན་གཞན་མཆོག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤང་བ་ལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སམ་
ས་འོག་ས་སྤྱོད་ས་སྤྱོད་པའི་གནས་གྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་གནད་
ཟབ་མོ་འདི་ཁོར་དུ་མ་ཆུབ་པར་དོལ་སྤུ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན་པས། རོ་རྗེའི་
སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་དུ། རོན་དམ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་རྟག་པ་འདུས་
མ་བྱས་གྱི་སྤྱིད་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་ཟེར་རྒྱས་འཕོངས་པའི་རླུན་སྐྱོབ་
གྱི་ཆོག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁམས་
ལ། དེས་བསྐྱེད་པའི་རི་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱོད་དེ་རི་རབ་དཔག་ཚད་
འབུམ་ཐུག་བཞི་བ་ལ་ཁོག་པར་འདོད་པའི་གནས་དང་མ་གྱིན་པར་འདོད་ལྟ་
དང་རི་རབ་གྱི་གདོང་ལ་གཟུགས་ཁམས་རྟེན་ཅིང་རི་རབ་གྱི་གཙུག་ཏྲར་ལ་
གཟུགས་མེད་པ་དག་བརྟེན་ལ། སྤྱོད་བཅུད་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་བག་ཡིད་གྱི་
ས་བོན་ཉི་ཟླ་སྐྱེ་གཙན་ཉི་ཁྱབ་བྱེད་གཞན་མཆོག་གི་རྣམ་བཅུད་བང་ལྡན་ཡིན་
ལ། འདི་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་བྱ་བྱུང་བྱུང་གྱུར་པའི་རྣམ་བཅུད་བང་ལྡན་ལའང་ལས་
ཉོན་༼༣༧༽གྱི་སྤང་བ་ལ་མ་དག་པའི་རྣམ་བཅུད་བང་ལྡན་འཆར་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་མཆོན་བྱེད་རྟགས་གྱི་རྣམ་བཅུད་བང་ལྡན་རི་ལྟར་བཏགས་པ་དང་། བཏགས་
པ་དེས་དོན་གྱི་རྣམ་བཅུད་བང་ལྡན་རི་ལྟར་མཆོན་པ་ལས་དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་
གཡོན་སྐྱོར་ནས་འགོད་རིམ་གྱིས། རྗེས་སུ་ང་རོ། །རྣམ་པར་བཅད་བྱ། ཨ་ཨ་

རི་ལྷ་ལི་སྟེ་རྩ་བའི་དབྱངས་ལྷ་བརྟན་པའི་ས་བོན་མ། གཡོ་བའི་ས་བོན་ལྷ།
 གཟུགས་མེད་བཞི་པ་ས་བོན་ཉ་རྣམས་བཀོད་པ་ལས། གསལ་བྱེད་དབྱངས་
 མེད་པ་པ་རོལ་གྱི་ཡི་གེར་བྱངས་པས་ཨི་ཀའི་ཨ་ཙ་ལ་ཡ་ཏའོ། །ཞེས་པས། ལི་
 ལྷ་ལྷ་སྐྱ་རི་རྩ་ཨི་ཡ་རྣམས་སུ་སོང་། གསལ་བྱེད་དབྱངས་མེད་བྱངས་དེ་རྣམས་
 གྱི་སྒོག་རྩ་ཨ་བརྟན་པས་དེ་རྣམས་བརྗོད་བཅས་སུ་སོང་ཞིང་མཚོན་བྱེད་སྟེང་རྩ་
 རི་ལྷ་སྐྱ་མོར་སོང་། སྟེང་རྩ་རྣམ་བཅད་བརྒྱུད་པ་ལས་ལྷ་ཚེས་ཐིག་ལེ་རྗེས་སུ་ང་
 རོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩེ་མོ་དང་བཅས་པ་ལས་ཞེས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོག་གི་
 ཨས་བྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་མཁའ་ཡ་ར་སྐ་ལ་བཞི་ས་རྒྱུད་མེ་ཆུ་སའི་དགྱིལ་ལའོར་བཞི།
 མས་ཁམས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷན་པོ། ལྷ་ས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་གྱིས་
 བསྐྱ་བའི་༼༣༤༩༽གཡོ་བའི་ཚོགས་ཉ་ས་གཟུགས་མེད་བཞི། ལྷ་ཚེས། ཐིག་ལེ་
 ལྷ་ད་དང་གསུམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ལྷ་ཉི་སྐྱ་གཅན་
 མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་སྟོད་བརྟུང་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་བརྟུང་
 འགོ་བར་རང་ཉིད་ལའོར་བའི་ལས་ཉོན་གྱི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཡང་དག་
 པར་ལྷག་པ་དེ་རང་གི་ལུས་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ལུས་སྒྲུང་ལ་
 རྣམ་བརྟུང་དབང་ལྷན་མཚོན་པ་ནི། ཀླང་མཐིལ། རྗེ་རར། བརྒྱ་དབྱེ། མཚམས་
 རྣམས་ནི་ཡ་ར་ལ་སྐ་སྟེ་འབྱུང་བ་བཞི། ལྷ་ལ་ཚོགས་མ་སྟེ་ལྷན་པོ། མགྱིན་པ་
 ལས་དབྱལ་བའི་ལའོར་ལའི་བར་ལྷ་སྟེ་འདོད་གཟུགས་གཉིས། གཟུགས་ཉོར་ཉ་

སྟེ་གཟུགས་མེད། བར་གི་རོ་རྒྱུད་རྩྭ་ཏྲི་གསུམ་ལྷ་ཆོས་ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་སྟེ་ལྷ་ཉི་སྒྲ་
 ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མ་དག་པའི་རྣམ་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དབང་ལྡན་
 རྣམ་བཅུད་སྦྱོར་བྱེད་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལའང་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་
 འབྱུང་བ་བཞི། ཡ་ར་ལ་ཤ། རི་རབ་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པ་མ། བརྟེན་
 པ་སྒྲུ་གསུང་གི་ལྷ་རྣམས་ལ། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཏ། བདེ་ཆེན་ལའོར་
 ལའི་ལྷ་ཉི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ལྷ་ཆོས་ཐིག་ལེ་༼༣༥༽ཀྱུ་ད་སྟེ་འོ། །རྩོགས་རིམ་
 ལ། མོར་བསམ་དུ་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་དང་། སོག་འཛིན་དུ་གཡས་གཡོན་
 ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་བཅུ་འགོག་པ་དང་། རྗེས་བྱན་དུ་འདོད་པའི་གནས་སྐབས་
 བཅུ་ལམ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་ཐུང་ལྷ་ཁམས་ལྷ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་
 བ་ནི་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་དང་། ཞིབ་ཏུ་སོར། སྒྲུད་དུ་དབང་ཡུལ་རགས་པའི་
 འབྲེལ་པ་བཀག་པའི་རྟགས་བཅུ་དང་། བསམ་གཏན་དུ་ཡིད་ཀྱི་དབང་ཡུལ་གྱི་
 འབྲེལ་པ་བཀག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་བཅུ་དང་། སོག་ཚུལ་དུ་
 དཀྱིལ་ལའོར་བཅུ་རྩྭ་ཏྲི་འགོག་པ་དང་། འཛིན་པར་སོག་བྱུང་འའོར་ལའི་
 མོ་མོར་ལྟེ་བར་འགོག་པ་དང་། རྗེས་བྱན་དུ་རྒྱུད་བཅུ་ཐིམ་པའི་བདེ་བའི་ཆགས་
 པ་བཅུ། ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་དགག་བྱས་སོག་རྒྱུད་བཅུ་འགགས་པའི་བདེ་བ་བཅུ་
 རྟེ་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཏ། ཆོས་དེ་དག་གིས་རྒྱ་རྒྱུད་མེད་པར་སྦྱངས་པས་སྒྲིབ་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འབྲས་རྒྱུད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཅུ་དབང་

ལྷན་ཆེ་བ་པོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་སྒྲོས་མེད་བདག །ཅིས་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་
ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་བདག་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཁམས་
སོ་དྲུག་ལ་འོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་མངའ་དབང་
༼༣༤༩༽མཛད་པའི་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཆོས་འདི་དག་གི་སྒྲིབ་བྱེད་བྱུང་མོང་བ་ཙམ་ནི་
ཐེག་པ་འོག་མ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་སུ་སྤྲས་ཚུལ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་
ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུའི་ཐེག་པར་བྱང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་དང་། མ་བྱ་ཆེན་པོ་སོགས་བྱ་བའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་རྒྱ་སྐར་ཉིད་བརྒྱུད་དང་
གཟའ་དགའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ཚང་བ་ཡང་། །འཆར་བ་
དང་ནི་ལྷུང་པ་དག །འཁོར་ལོ་མཆོན་ཆ་བཞིན་དུ་རྒྱ། །ཞེས་སོ་བདུན་དག་ལས་
དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བར་འབྱུང་ཚུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
དུ་རོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཙུ་བའི་ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སམ་
ཁིར་དོར་སེམས་ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། །བྱང་
པར་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ལས། ཙུ་རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་རེ་རེ་ཞིང་སོ་
བདུན་དང་། དེ་མྱི་རོལ་གྱི་གནས་དང་། དེར་གནས་གྱི་ལྷ་སོ་བདུན་པ་ལ་སྐྱར་
ནས་སྤྲགས་རྒྱུད་སྤྲུག་རྒྱ་ལས་ཆོགས་རབ་འབྱམས་གསུངས་སོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདིར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་ཆ་གས་སྤྲུགས་རེ་བཞིན་སྐྱར་
བའི་བདེ་དགེ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སྤྲོ་ཡོན་དུ་གྱུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་མྱི་རོལ་

དཔེ་བརྟགས་པ་དང་མི་མཚུངས་༼༣༧༽པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པར་
 དབྱེད་པ་ཅན་རེ་མདའ་པས། རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ཡིས། སྦྱིས་བྱ་
 ཉི་བྱ་ཙ་ལཱའི་བདག་ཉིད་དེས། །འདི་ནི་ལུང་མ་བརྟན་པའི་དྲི་བ་ཡིན། །འཛིག་
 རྟེན་མཐའ་ལྡན་སོགས་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། བདག་ཉིད་
 གསང་སྤགས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་སྤྱོགས་ལ་མཐོང་ཐོས་ཚུང་ངོ་ཞེས་གསལ་བར་
 བརྟན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ། །འདི་འདྲ་གྱི་ཚུད་སྤོང་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་
 དབང་ཕྱུག་གིས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱས་འགྲེལ་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། །འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། ད་ནི་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རང་བཞིན་དང་
 སྦྱིས་བྱ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཞན་ལས་
 གསུངས་པ། སྦྱ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ་དྲག་ཆེན་མོ། །འབྱུང་དང་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་
 མོ། །རང་ཉིད་བྱེད་པོ་རང་སྟོག་པོ། །རང་ཉིད་རྒྱལ་པོ་རང་གཙོ་པོ། །ཞེས་པ་
 བརྟན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་འཕྲོག་པ་པོ་མེད་དོ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་དང་སྦྱིས་བྱ་ལ་སོགས་པ་
 གཞན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བས། མ་དག་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་འདིར་
 རང་བཞིན་དང་སྦྱིས་བྱ་སོགས་མུ་སྟེགས་པ་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མེད་ཀྱང་གཞན་
 ༼༤༠༠༽དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་གང་ཟག་དང་སྦྱིས་བྱ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་
 ཡོད་པ་དང་། །འཁོར་བར་འཁོར་ཙུའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་དེ་དེ་ནི་འཕྲོ་ཆགས་ཏེ་བཞི་

པའི་སེམས་ལ་བཤད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས་གཙོ་བོ་ནི་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འཛིག་པ་ལྟར་མི་འཛིག་སྟེ། མཁའ་ཁམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅིར་ཡང་རུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལས་བཞི་པའི་སེམས་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་གཤེས་བྱ་ཉིང་ལྗེ་གྱུ་མཆོན་གསོལ་བཏབ་པ་ནས་སྟོན་པས་དེ་དག་ལ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་མེད་གྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་གསལ་བར་གསུང་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲིས་ལན་དུ་རི་ལྟར་སོང་བྱན་པས་རྣལ་དུ་སོབ་ལས་སྟོས་ཤིག །དྲི་བ་དེ་ལྟ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བ་ཡིན་ན་སྟེ་ནང་གི་ཆོས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་གསོལ་ནས་དེ་དག་ལ་འཆིང་གྲོལ་རི་ལྟར་ཡོད་ཀྱི་ཁྱུ་བ་དང་ལན་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བར་བྱེད་ཉིད་ལ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སྟེ་རོལ་པ་ལའང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་༼༤༠༽ཀྱུལ་དང་བྱེད་པར་སྒྲགས་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་མཐོ་རིས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྐྱབ་པ་ནི་སྟེ་རོལ་པ་ལའང་ཡོད་པར་སྣང་སྟེ། སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ལའང་ཐོག་མར་སྒྲགས་ཀྱི་རིག་པ་གང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་ལྷན་དེའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་རིང་།

ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་དམ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་སྒོམ་ཞིང་སྒྲགས་སྒྲེ་བ་དང་། མི་རྒྱུད་དང་
གཏུམ་མོའི་སྦྱོར་བ་དང་། བྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་སོགས་སངས་རྒྱུས་པའི་སྒྲགས་ཆོས་
ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤྲང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའང་རིགས་
པར་སྤང་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡང་འཛིན་ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྲད་དུ་ལས་
ཀྱི་བྱག་རྒྱས་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བཤད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་
རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོར་སྒོམ་པས་འོག་
མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འཛིན་ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་འོག་མིན་སོགས་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་འཛིན་
ཏེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་འགལ་ལོ་སྟམ་ན། དེ་ལ་བཤཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་
ཆེན་གྱི་གསུང་གིས། དེ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལྟར་ན་ཐོབ་པར་འགལ་ཡང་། སྒྲགས་ཐེག་
པར་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུས་གྲུབ་པས་སྒྲགས་རྣམས་བསམ་གྱིས་༼༤༠༩༽མི་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུང་ལ། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་པའི་སྒྲགས་ཆོས་སུ་ཕྱི་
རོལ་པའི་སྒྲགས་ཆོས་ཅི་རིགས་ཡོད་པས་སངས་རྒྱུས་པའི་གསང་སྒྲགས་ཕྱི་
རོལ་པའི་གསང་སྒྲགས་སུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་པའི་སྒྲགས་ཆོས་སུ་གསང་
སྒྲགས་པའི་དེ་ཡོད་པས་དེར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་ནི་
ཚོངས་པ་སྟེ་ལྟར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས། རིག་བྱེད་གྲུབ་
མཐའ་རྣལ་འབྱོར་རྣམས། །དབང་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། །སངས་རྒྱུས་

པ་ཡི་སྐྱགས་རྒྱད་ལ། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱད་པར་ཡོད། །གང་ཞིག་མིས་སུ་སྒྲོངས་
བདག་ཉིད། རྟོལ་མ་མ་ལུས་ལྟར་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། ལ་བའི་ན་བཟའ་
ཅན་གྱིས། སངས་རྒྱས་པ་དང་སྤྱི་ལོ་ལྷ་མ་པར་འབྱེད་བྱེད་པ། །གལ་ཏེ་རྟོང་
ཉིད་གཅིག་པ་ལྟ་འདི་ནི་མ་བཟུན་པར། །ཞིབ་མའི་སྒྲོ་ཡིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བྱས་
ནས། བྱུང་མཐའ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་
སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཆོས་ཅན་སྤང་སོགས་ལས་གསང་སྐྱགས་སུ་སྒྱུབ་པའི་
ཚུལ་ཅི་རིགས་པ་མཐུན་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་རྟོང་པ་ཉིད་ལས་
ལྷ་སྐྱགས་རིག་པར་སྒྱུབ་ཚུལ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྐལ་བ་ཅན་དག་ཞིབ་མོས་
ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱུང་པར་བྱ་(༤༠༩)དགོས་ཏེ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་གྱི་
གྲོགས་པོ་བརྒྱ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་པས་ཀྱང་། དེས་འགའ་སྤྱི་ལོ་ལ་བའི་ཅན་
དུ་སྤྱིན་ནས་དེའི་རྒྱད་རྣམས་བལྟས་ལ། དེས་འགའ་སངས་རྒྱས་པའི་ནང་དུ་
འོངས་ནས་དེའི་རྒྱད་ལ་བལྟས་ནས་བྱད་པར་མི་འདུག་གོ་ཞེས་དཔལ་མར་མེ་
མཛད་ཡེ་ཤེས་ལ་གསོལ་བ། དེས་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་
པས། སའི་སྤྱིང་པོ་སྒྲོབ་མར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་
དེ་ཉིད་རྒྱད་སྟེ་གཞན་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པར་སོང་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་
རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་བཤད་པའི་རྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་ལྟ་དང་། ཐིག་ལེ་རྟོང་པ་ཡི་
གེ་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྩི་རྩི་འཛིན་པ་ལ། དུག་ཆེན་ཐིག་ལེར། སྤང་པོ་ལྟ་ཡི་

བདག་ཉིད་སྒྲ། །ལེགས་དགེས་དབང་མོ་ལའོར་ལོ་དུག །ཟླ་ཕྱིད་བྱད་གཟུགས་
 ཆར་ཡང་ནི། །རྒྱུད་གི་ལའོར་ལོའི་ནང་དུ་བཞུགས། །ཕྱིད་མིན་གང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན། །ཁུ་ཡི་རླ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་། །སྒྲུ་འཕྱུལ་ཆེན་མོ་འགོ་བའི་མ། །ཆར་
 ཡང་གྲངས་མེད་བརྟེན་པ་ཡིན། །དེ་ནི་མཆོག་དང་མཆོག་གཞན་ཟ། །སྐྱེ་མེད་
 གཉིས་མེད་བསམ་དུ་མེད། །རྒྱུད་གི་ལའོར་ལོ་བསྐྱེད་བྱེད་མ། །སངས་རྒྱས་
 གྱིས་ཀྱང་རྟོན་དགའ་བོ། །མེ་ཡི་ལའོར་ལོའི་ནང་། ༡༠༧ །ནས་ནི། །ཐིག་ལེ་
 གཅིག་ཕུ་ཡི་གེ་མེད། །ཐམས་ཅད་ནང་ཡོད་ཡིད་ཀྱན་ཡིན། །ཐམས་ཅད་བྱབ་
 དང་བདེ་བ་འབྱུང་། །བདེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །དབྱངས་དང་དཔེ་བྱད་དང་
 བུལ་ལོ། །གྲངས་མེད་པ་ཡི་ཁམས་གསུམ་ནི། །རྒྱ་དང་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །ཁུལ་
 འདི་སྒོ་བུར་བ་ཡི་གནས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ། །དངོས་པོ་སྒྲུལ་
 ཅེས་འདྲ་བ་ཡིན། །མཐོ་རིས་ས་ནི་སྐྱེད་བྱེད་པའོ། །ཡི་གེ་མ་ཡི་ཁམས་ཀྱང་
 མིན། །ཟླ་ཆོས་ཐིག་ལེ་བརྒྱན་དང་བུལ། །སྐྱེ་མེད་གྲངས་མེད་མི་ཟད་བ། །དེ་ནི་
 དོན་དམ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུལ་པ་ཡི་ནི་ལའོར་ལོའི་གནས། །ལྟེ་བའི་སྟོ་མས་པར་
 ཞེས་སུ་གྲགས། །ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་ཚུལ་ཙམ་ནི། །དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲུལ་མིག་
 འདྲ། །དྲི་མ་མ་བཅོས་པ་ཡི་གནས། །གནས་མེད་རྣམ་པ་མེད་པའོ། །གཡོ་མེད་
 དང་ནི་བརྗོད་དུ་མེད། །དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པའོ། །མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་
 ཙམ་ནི། །བརྟུ་གསུམ་དབང་ཕྱུག་གིས་མི་ཤེས། །མཆོག་ནི་ལོངས་སྐྱོད་ལའོར་

ལོ་གནས། མཚོག་གི་རྣམ་པ་བདུད་ཅི་མཚོག་ བྲིག་མཚོག་མཚོག་གི་མཐའ་ན་
ཡོད། འི་ལྟར་ཆང་གི་མཐུ་བཞིན་ནོ། བམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱད་གཟུགས་
བྲལ། གཟུགས་མེད་བདག་ཉིད་གྲིས་༼༤༠༽བཞུགས་སོ། གཞན་མཚོག་
བདེ་ཆེན་ལའོར་ལོ་ལ། བམས་ཅད་མཐའ་ཡི་མཐའ་ནས་བཞུགས། ལྟ་བར་
བྱེད་དང་ལྟ་བུ་མེད། མཚན་མ་བམས་ཅད་མེད་པའོ། བརྗོད་མེད་མི་ཟད་ཞི་བ་
སྟེ། རང་དགའ་ཉམས་མྱོང་རྣམ་པའོ། སྒྲ་མ་ཡི་ནི་བཀའ་དྲིན་གྲིས། ལེགས་
དགུས་དབང་མོ་རྟེན་པར་འགྱུར། འདྲ་བུ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། རྣམ་པར་ཤེས་དྲུག་
རང་བཞིན་ཅན། ལའོར་ལོ་དྲུག་གི་དབུས་སུ་ནི། འོན་དམ་པར་ནི་བཤད་
པའོ། ཞེས་རྒྱུད་དང་མེད་དང་ལྟེ་བ་དང་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ལའོར་ལོའི་དབུས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆར་ཡང་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། ཚུལ་
དང་། ཚུལ་ཙམ་དང་། མཚོག་དང་། མཚོག་གཞན་གནས་པར་བཤད་པ་དང་།
དོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྒོག་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་ཤིགས་པ་དང་།
སྒྲ་ཙམ་དང་། མཚོག་དང་། མཚོག་གཉིས་པ་རྣམས་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་ཀར་
ཐིག་ལེ་དང་མཚོག་དང་མཚོག་གཞན་རྣམས་འདི་དང་མི་མཐུན་ལ། གཞན་
གསུམ་པོ་མིང་མི་འདྲ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱང་པ་མའི་རྒྱུད་སྟེ་ལས་གསུངས་པ་དེ་
དག་གིས་རྒྱུད་འདིར་གསུངས་པའི་སྟོང་པ་དང་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་རྣམས་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དང་བརྗོད་བྱ་དང་བརྗོད་

བྱེད་པོ་བོ་དང་རང་བཞིན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ནས་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་བྲིས།
༼༤༠༩༽ཁྱད་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེར་
འདིའི་དོན་ལ། དངོས་པོ་ཀུན་གྲོལ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལའི་དོན། །ཞེས་འཁོར་བའི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་གྱང་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སམ་ཐིག་ལེ་
ལས་འགྱུར་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པས་མི་ཤིགས་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་
ལས། ཆོས་རྣམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས། །ཀུན་མཁྱེན་བར་གྱི་རང་
བཞིན་ནི། །ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་ལྟར་རྣམ་དག་པའི། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དེ་ནི་དངོས་མེད་སྒྲོམ་དངོས་མེད། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ། །ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་ཀྱིས་མ་ཟིན། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་
བ། །གདོད་ནས་དག་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་
སྤངས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཡང་མེད་དེ། །དངོས་པོ་མེད་པས་མཁའ་དང་
མཚུངས། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་ཀུན་ལས་གྲོལ། །དེ་ནི་དུས་དང་ཕྱོགས་རྣམས་དང་
། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་། །ལུས་མ་ཡིན་ཏེ་ངག་དང་ནི། །ཡིད་གྱང་
མ་ཡིན་འདོད་ཁམས་དང་། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་མ་
ཡིན། །འབྱུང་ཆེན་བཞི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ནི་གང་ན་ཡང་། །མི་གནས་
པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་འདྲ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་
ཉིད་མཚོག །ཐབས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས། །བརྟགས་པ་ཀུན་ལས་རབ་

༼༤༠༧༽དཔེན་པ། །ཕུན་སུམ་ཚྏགས་རྒྱ་དཔག་དཀའ་བ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་
རབ་སྒྲུང་བའི། །ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲིན་བྱེད་པ། །དེ་གཉིས་མེད་པའི་རང་
བཞིན་མཚྏག །དྲོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྐྱ་ཆེན་
པོ། །དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྐྱས་ཞིང་བཅས་དང་། །སྤྲིད་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱར་
བཅས། །ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། །དངོས་ཀྱན་གཙོ་བོ་རང་སེམས་
གྱི། །དོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་རྟོགས་ན། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་དོ། །འཛིག་རྟེན་
གསུམ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །འབྱུང་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཅི་ཡི་བྱིར་ན་ཆོས་
ཐམས་ཅད། །སེམས་ལ་གནས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་ནམ་
མཁའ་ནི། །གང་དུ་ཡི་གནས་འོད་གསལ་བ། །གཞིན་ནས་རྣམ་དག་སྟོང་
པའོ། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པའི་ཁམས། །སྦྱེ་མེད་དྲོ་རྩེ་མཛོན་བྱང་
ཆུབ། །བདེ་གཤེགས་ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོ་མཚྏག །གཉིས་མེད་བརྗོད་བྲལ་དོན་ཆེན་
ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཐིག་
སྟོང་དེ་དག་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་
བྱེད་པའི་གསལ་བ་དང་། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་གྱི་བདག་ཉིད་
ལས་སྒྲིབ་པའི་གཉིས་ཆོས་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་ཡུང་ཁམས་
སྦྱེ་མཆེད་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཟིན་པ་དང་མ་བསྐྱས་པ་དང་། །དེ་ཡུང་སོགས་འཁོར་
བའི་དངོས་པོར་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་༼༤༠༨༽ནས་ནམ་མཁའ་གཟུགས་

བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་སྤངས་པ་དང་། མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནས་འདྲ་ཆོས་གཞན་
ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པས་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་ལ། འདི་མ་འབྲུལ་པས་ཆོས་
ཀྱན་གྱི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་། དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་འགོ་བ་དང་། འབྱུང་བ་གར་
ཡང་མི་གཏོགས་པ་དང་། དེ་འབྲུའི་དོན་རྗེ་འཆང་དེ་སྒོ་བྱུང་བྱི་མས་བཏགས་ཆོས་
གིས་དབེན་པའི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱི་བྱེད་པས་མཁའ་མཉམ་གྱི་
སེམས་ཅན་གསལ་བ་དང་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནི་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་
པའི་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་སྒྲོབ་པའི་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་
མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དག་པ་མུང་འདས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྲིད་གསུམ་
ཐམས་ཅད། མ་དག་འཁོར་བའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྤྲིད་གསུམ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། མངོན་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མངོན་
དུ་བྱས་ལ། དག་མ་དག་གི་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་ཤིང་
ནམ་མཁའ་ནི་གང་ལའང་མི་གནས་པར་འོད་གསལ་སྟོང་པའི་དངོས་པོར་སྤང་
བ་ལྟ་བུ་དང་ཐུལ་མཚུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
དང་མུང་འདས་ཀྱི་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་བདེ་གཤེགས་ལ་སོགས་པར་
གཞག་པ་ལ། ཐུལ་འདི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་མཐར་བུག་པ་རིམ་པ་༼༤༠༽གཉིས་
པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པར་བཤད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། དེས་ན་བདེ་

གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བའི་དངོས་
 པོར་འཛིག་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་དབྱུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛིག་རྟེན་ན་མ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོར་དེའི་ས་དོན་བྱེད་
 པའི་ཆ་ཙམ་ནས་དེར་འཛིག་པ་སྟེ། རྒྱུའི་ཐོག་པར་ཡང་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་
 མཆེད་པའི་དངོས་པོར་བཞག་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དུག་པ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ནམ་
 མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་ཐོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མ་
 གྲུབ་པའི་དགག་ཆ་ནས་དཔེར་བྱ་བའི་སྐབས་མང་ནའང་འདྲིར་ནམ་མཁའི་སྒྲིབ་
 ཐོགས་དང་བྲལ་བས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གོ་བྱེ་རུང་གི་དངོས་པོའི་
 ཡོན་ཏན་ཟད་དུ་མི་ཤེས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲིབ་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔེར་
 ན་ནམ་མཁའ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དུས་
 གསུམ་མཁའ་པས་མ་བྱས་པའི། རྟོག་པ་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཚན། །འདྲི་
 ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ། །སོ་སོར་རང་རིག་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་
 ན་རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ཐིག་ལེ་དང་སྒྲ་ཚུལ་དང་ཡི་གེ་འདྲི་དག་མ་དག་
 པའི་ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་༼༢༡༽དུག་གི་སྐབས་སུ་གནས་ན་འདྲི་ཉིད་ནམ་
 མཁའ་བྱབ་ཆད་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་དང་། འདྲི་ཉིད་ལས་མཁའ་མཉམ་ཀྱི་སྟོད་
 བཅུད་འབྱེན་སྟེད་དུ་མ་བྱེད་དུ་བརྟབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་མ་དག་པའི་སྤང་

ཁམས་སོགས་གྱིས་མ་བློན་པར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་སྒྲམ་པ་དེ་ནི་ཆེས་ལུག་ལྟར་
སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རྒྱ་གཤེགས་སྟིང་གི་སེམས་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་དཔེ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་འགལ་བ་མེད་པར་མ་གཏོགས་
པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའི་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་ཞིང་གོ་འབྱེད་ཆོས་གྱི་
ཤར་ཚུགས་གྱི་ནམ་མཁའ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིམ་བུར་སྒྲོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའ་
ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་ཅི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་ནི་
སྒྲིབ་ཐོགས་སུ་རུང་བའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་དེའི་ཆ་གསྐྱའི་རྒྱུད་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསིལ་
བའི་ཆ་རེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་ཁྱོན་འབྱུང་མི་རུང་གི་གོ་
བཀག་ནས་གོ་བྱེ་སྟེ་རྩལ་ཙམ་གཅིག་གི་ཁྱོད་ལ་རྩལ་སྟེད་གྱི་དག་པ་དང་མ་དག་
པའི་འཛིག་རྟེན་འབྲིན་སྟུང་གྱི་གོ་བྱེ་རུང་བ་རྒྱའི་ཐེག་པར་ཡང་རྒྱས་པར་འབྱུང་
ན་སྒྲགས་གྱི་ཐེག་པར་དེ་ལྟའི་རྣམ་བཞག་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ལྟའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་མ་དག་པའི་ལྟེ་བ་
སོགས་༼༧༡༽ ༼གྱི་ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་དེའི་ལྟེ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིབ་
ཐོགས་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟེ་བའི་སྒྲུབས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུག་བུམ་པོར་
འབྱུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་སྟོང་སྒྲ་ཚུལ་དེ་དག་མ་དག་པའི་ལྟེ་སོགས་སུ་
གནས་ཀྱང་མཁའ་མཉམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲིན་སྟུང་བྱེད་པ་ལ་གོགས་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། མཐུན་རྒྱུན་མ་ལུས་པ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལས། ལུས་

ལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། རྟོན་པོ་
 ཀྱན་ལ་བྱབ་པ་པོ། ལྷུས་གནས་ལྷུས་ལས་མ་སྦྱེས་པའོ། ཞེས་དང་། ཅམ་
 མཁའ་གང་དུ་མི་གནས་པར་ཞལ་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པར་གསུངས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་རྒྱད་དུ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། རྟོ་རྟེ་སེམས་
 དཔའ་བདེ་བའི་མཆོག་ རྟོ་ཉིད་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་
 ཡང་དག་བཞུགས། ཞེས་དང་། རྟོ་སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་དག་ ཐམས་
 ཅད་ལྷུས་ལ་རྣམ་པར་གནས། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཁ་ཅིག་
 ཅམ་མཁས་གཞུགས་ཅན་འབྱུང་བ་ལ་གོ་མ་བཀག་པ་ཡིན། འབྱུང་བའི་གོ་
 གསར་དུ་བྱེས་པ་མེད་ཀྱི། ཡོད་ན་ཅམ་མཁའ་ལ་གོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ཡོད་ན་ཅམ་མཁའ་ཉིད་སྒྲིབ་ཐོགས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་ལ། ཅམ་མཁའ་ལ་
 གོ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་༼༤༡༽དག་གི་གོ་ག་ལ་རྟོན་པས་ཅམ་མཁའ་ལ་
 གོ་མེད་ན་བྱེད་ཅག་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ལྟར་འབྱུར། ཅམ་མཁས་
 གོ་མ་བཀག་ཅམ་ལས་གོ་གཏན་བྱེ་བའི་བྱ་བ་མེད་ན་དངོས་པོ་གཞུགས་ཅན་
 ཆེས་སྤྱ་བའི་མཐའ་མའང་དེ་ལས་སྤྱ་བའི་ཆ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་པའི་གོ་མི་འཛད་
 པར་འབྱུང་བ་དེའང་ཅམ་མཁས་མ་བྱས་ན་རྟུལ་སྤྱ་རབ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བྱས་པར་
 འབྱུར་བས། དེ་ལྟར་གཞུགས་དེ་ཉིད་ཅམ་མཁའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ལ། གཞུགས་
 ཀྱི་མཐའ་ཆེས་སྤྱ་བ་ལ་ཆེས་སྤྱ་བའི་ཆ་དབྱེར་ཡོད་པའི་གོ་མཛད་ན་རྟུལ་སྤྱ་རབ་

ཆེས་སྤྱ་རབ་དེ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་དབྱུང་བཅོད་པར་གྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་རྩལ་སྤྱ་རབ་དོན་དམ་རུ་འདོད་པའི་དོ་རྗེ་ཐེག་
པ་པར་ཅི་ལྟར་རུང་། འོ་ན་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཆ་མེད་རུ་དབྱུང་བཅོད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཆ་ཤས་ཐུག་པ་མེད་པར་དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་མཐའ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པར་མི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གྱེ་མ་ཁྱེད་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་མི་རུང་བ་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟུམ་པ་ནི་གདོན་ཆེན་པོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་བཟུང་བ་ཡིན།
ཁོ་བོ་ནི་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་། ༡༩ ་ནམ་
མཁའ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཁོར་འདས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་འཆིང་གོལ་སྒྲ་ཆོགས་
རུང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་རྩལ་ཆ་བཅས་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་ནམ་མཁའ་
གོ་ཅི་ཙམ་ཕྱིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་ལས་རྒྱ་ཆུང་བའི་
གོ་ཁེགས་པའི་ཐུག་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་གཉིས་ཕྱི་མས་གོ་ཕྱིས་པར་སྤྲ་མས་
གོ་བཀག་པའི་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཡི་དམ་ལྟའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་
ཤེས་རེ་སྐྱན་རུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་གདོད་མའི་ཡེ་
ཤེས་ནམ་མཁའི་དབེས་སྒྲུབ་ཆོས་ནས་བསྟན་པ་ནི་སྤྲུགས་གཞུང་རབ་འབྱུམས་

འབྲམས་གྲུ་སྐྱ་ཆེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་གྲུ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་ནི་རྟོག་མེད་
 བ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་དེ་ལྟར་བཤད། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བྱི་མ་
 མེད། །འན་པར་བརྟགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས། །འིན་ཆེན་སེམས་ནི་དྲིན་ཅན་
 །༡༧༥༽བཅས། །སེམས་དག་པས་ནི་དག་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་
 མི་འཇིག་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སེམས། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 མཐའ་ཡས་ལ་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་ལ་སྤྱི་རྣམས་
 སོགས་ཀུན་རྫོབ་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཅམ་ཀྱི་ཆོས་ལའང་སྤོངས་ནས་
 རམ་མཁའ་རྟག་པ་མི་འཇིག་པའི་རྣམས་སུའང་སྒྲུ་ལ། སངས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་ནམ་
 མཁའ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 ཆོས་ཅམ་ལའང་སྒྲོ་བསྐྱར་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་དག་གིས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཚུལ་གཤམ་
 པའི་གཤམ་རབ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་གནད་གཤམ་ན་མ་དག་
 པའི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འབྲུལ་ཆོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་པས་བསྐྱད་པ་
 རའང་མ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་ན་དེའི་སྒྲོ་སྤྱད་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལ་
 དབང་འབྱོར་དུ་རུང་ཞེས། གྲོལ་གྲིག་ལས། ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བས་
 འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ཡོད་མ་ཡིན། །འོན་ཀྱང་ཐག་པའི་སྒྲུལ་ལྟ་བུ། །སྤང་ཞིང་མེད་
 པ་ཉིད་དུ་འདོད། །རབ་རིབ་སྤངས་པས་ཐག་པ་ལས། །གཞན་ནི་ཕྱང་ཟད་རྟེན་

མི་༼༡༫༽འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྒྲོས་སྤངས་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །འཁོར་བ་ཅུང་
ཟད་ཆེད་མི་འགྱུར། །དེས་ན་ཟབ་གསལ་དགྱིལ་འཁོར་བས། །ང་ནི་ཉག་ཏུ་མུ་
ངན་འདས། །དེ་དོན་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་པས། །སྤིང་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཟིར་
རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །སྒྲོ་བུར་དྲི་མའི་ཆོས་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
འབྲུལ་ཆོས་ཡིན་ལ་གཏུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟམ་མི་དགོས་ཞེས། །ས་ར་ཏ་
ཆེན་པོས། །ཀྱེ་རྟོ་འདི་ནི་རང་རིག་སྟེ། །འདི་ལ་འབྲུལ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དངོས་
དང་དངོས་མེད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འཆིང་བ་སྟེ། །སྤིང་དང་མཉམ་ཉིད་ཐ་
དད་མ་བྱེད་པར། །གཏུག་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྤོང་དང་རྣལ་འབྱོར་བ། །རྒྱལ་
རྒྱ་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས། །ཞེས་འབྱུང་བས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་
འབྲུམས་གྲས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་གཤེགས་སྟིང་རྒྱ་རྒྱུད་ཆོར་བདེ་འགྱུར་མེད་
དེའང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྱུང་
པའི་རྒྱ་རིགས་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་ལས་སྦྱབ་པ་ལས་བྱུང་གི་ལས་ཆོས་
སོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། །ཀྱེའི་རྟོ་རྗེ་
ལས། །དམུལ་བ་༼༡༦༽ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་ལས། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་དག་
དང་། །བཤད་བ་སྤོན་བུ་སོགས་ཀྱིས་གྱུང་། །བདེ་བ་གང་ཕྱིར་མི་ཤེས་
པ། །ཉག་ཏུ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཅན། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང་
། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་ཆེད་མི་འགྱུར། །སེམས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཏེ། སངས་རྒྱལ་གཞན་དུ་བརྟན་པ་མེད། ཁྱིམ་སོགས་འབྱུང་བས་སྤྱོད་པ་ཆོག་གོ། གསུམ་པ་རྒྱུད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལས་འཁོར་བར་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་འདས་ཚུལ་ལོ། གྲང་པོ་འཁོར་བར་འཁོར་ཚུལ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། བཤད་པ་དེ་རྒྱུད་སྤེལ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་འོག་གི་དགོངས་པར་སོང་ཚུལ་ལོ། གྲང་པོ་ལ། མདོ་ཙམ་དུ་བཤད། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྤྱོད། དེར་མ་མཐུས་པ་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བཤད་པའོ། གྲང་པོ་ནི། སྤྱིར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བར་འབྱུང་པའི་རྒྱུའི་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སྤྱན་མོང་གི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཇིག་ལྷ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་ཁྱད་ལས་བརྟེན་ནས་ལས་དགེ་མི་དགེ་སྤྱོད་ཆོགས་བསགས་པས་དེ་བསགས་པོ་དེ་འཁོར་༼༤༡༽བ་ན་འཁོར་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཙམ་གྱི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་གྱང་སྤྱིར་ད་དུང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཇི་བཙུན་མ་པམ་པས་མདོན་པར་རྟོག་པའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཆད་དུ་མི་སྤོང་བའི་ལམ་ཤར་ཕྱིན་ལ་འཇིག་པ་དང་། དེ་ལྟའི་ཤར་ཕྱིན་དེའང་ད་དུང་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་མཚན་སྤོས་ལས་མ་གྲོལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་

མ་རིག་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་རི་སྟེད་གྱི་ཚུལ་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་གྱི་མཚན་འཛིན་གྱི་
སྦྱོས་སྦྱིབ་པོ། །ཞེས་དབུ་མ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པར་མགོན་པོ་གྲུས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
ཅིང་། དེ་ལས་བྱེད་པར་དུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དང་དག་པའི་བྱང་སེམས་
རྟོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིབ་བཅས་འཁོར་བའི་ལུས་སེམས་ལེན་བྱེད་གྱི་
རྒྱའི་གཙོ་བོར་མ་རིག་པ་ལ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རྣམས་དང་། བྱེད་པར་མགོན་
པོ་བྱམས་པས་རྒྱུད་བླ་མ་ལ་སོགས་པར། སེམས་གྱི་དག་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་
ཡིད་བྱེད་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་འཁོར་རྩ་དང་མ་རིག་པ་
རྣམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་བའི་འཁོར་རྩའི་མ་རིག་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་
ལས་འདས་ཙམ་༼༡༩༽གྱི་ཉན་རང་གི་དག་བཅོམ་ཐོབ་བྱེད་ལ་གོགས་ཙམ་
གྱི་ཉན་མོངས་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ལའང་
བཤད་སྟོལ་གསུམ་བྱུང་བའི་དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
འཁོར་བའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་མཆུངས་ལུན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། གཉིས་པ་
ནི། དེའི་ཆེད་དུ་གཞུགས་སོགས་ཤེས་བྱ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བའི་མཁྱེན་པ་ལ་ཆགས་པ་
དང་མཆུངས་ལུན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཆེད་དུ་དག་པའི་
འཛིན་རྟེན་ནམ་འཁོར་བ་སྟེ་མཐུ་དང་ལུན་པའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་སྟོད་
བཅུད་ལ་ཆགས་པ་དང་མཆུངས་ལུན་གྱི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་
པོའི་མ་རིག་པའི་སྟོ་རིས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཟབ་མོ་དོ་རྗེ་

ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་བོ་བ་པ་ལ་སྒྲིབ་
བྱེད་ཐུན་མོང་མེན་པ་འཁོར་རྩའི་མ་རིག་པ་ནི་འཁོར་བ་དང་སྤྲིད་པ་དང་འཛིག་
ཏེན་ཆེས་སྤྲ་བ་སྒྲིད་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་མ་རིག་པ་སྟེ།
མིང་ག་ཞན་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་དང་། འཛག་པའི་བདེ་བ་དང་། འགྱུར་སྟེ་དང་
ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་བཞི་པའི་སེམས་དང་གཙོ་བོ་དང་།
སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་སེམས་དང་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དུ་མའི་མིང་གིས་
༼༡༩༽ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱི་ལུས་སེམས་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མ་
རིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྲིད་པ་དང་འཛིག་ཏེན་ག་ཞན་དུ་སྐྱེ་འཆིར་འཕོ་བའི་བག་
ཆགས་ཆེས་སྤྲ་བ་ཅན་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སྤྲིད་ཞི་གཉིས་ཀར་མི་གནས་
པའི་སྐྱེ་རྒྱུན་གྱི་འཛག་པ་ཆོད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་འཛག་
བདེའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་དང་། དེ་ཉིད་སྤྲིར་ལོག་མེད་པའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་
པས་འགྱུར་བདེ་དང་། དེ་སྟོ་བྱུང་དུ་གསར་བྱུང་མེན་པས་རྒྱ་རྒྱུད་གཤེགས་སྤྲིང་
ནམ་ཡོད་པ་ནས་གསེར་དང་གསེར་གྱི་གཡའ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་བདེ་བ་
དང་། སྤྲོད་བྱེད་འཁོར་བའི་གཏན་གྱི་སྐྱེ་འཛིག་སྐྱེད་སྐྱུད་གཤེགས་སྤྲིང་གི་དོ་
བོའི་སད་མི་འབྲུག་པོ་བཞི་ས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་འདྲིར་སྤྲང་བྱ་འཁོར་བའི་གནས་
སྐབས་རེས་འགལ་བ་སྐྱེད་སྐྱུད་སྟོ་བྱུང་དྲི་མའི་སད་མི་འབྲུག་པོ་བཞི་པ་ལས་

བྱད་པར་བཞི་པའི་སེམས་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
འཁོར་བ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་སེམས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ལ། འདི་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་ཆོས་སྒྲི་སྒྲུད་བྱེད་པའི་ལས་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་
གཙོ་བོ་དང་། དེ་ཉིད་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་རེས་འགའ་(༢༡༠)པའི་སྒྲིའི་ཐུན་
པའི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེས་པས་དེ་ལས་ཆེས་སྤྱ་བའི་འོད་གསལ་ཏེ། འདི་ཉིད་ལ་རྒྱད་
གཞན་ལས་འོད་གསལ་གྱི་དྲི་མར་ཡང་བརྗོད་ལ་གཞན་ཡང་འོད་གསལ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་རང་ངོའི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་མཆེད་པ་ན་དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆ་ཉི་བར་ཞི་
བས་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་གི་ཆེད་དུ་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྒྲོད་བཅུད་སྤྱ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་ཆགས་པ་
དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་འདི་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུགས་ལམ་དུ་འཕྲུག་པ་ན། ད་དུང་དོ་རྗེའི་སྤྱིད་
པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དག་མ་དག་གི་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་སྒྲོད་
བཅུད་ཀྱི་ལུས་སེམས་རྣམ་དག་སྒྲུབ་པར་མ་བྱས་པར་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་སྒྲོད་
བཅུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པ་སྒྲོན་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྲུང་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟའི་དག་ལ་མ་དག་གི་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱི་

སྒོད་བཅུད་དེ་ལའང་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བསྐབ་པར་བྱེད་དགོས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་ཉི་སྐྱ་གཙན་དུས་མེ་སྟེ་བཞི་ལས་༼༤༡༽ཉི་ལྷ་ཟ་བར་བྱེད་
པའི་སྐྱ་གཙན་དང་དུས་མེ་ལས་ལྷ་ཉི་སོགས་ཀྱི་གཟའི་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱེད་པའི་བཞི་
པའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་འདས་ཀྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱེད་པའི་རྒྱ་འདི་
ཉིད་ཡིན་ལ། རི་སྒྲིད་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་འཕོ་ཆགས་བཞི་པའི་སེམས་
ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དག་བ་མ་དག་པའི་རྣམ་བཅུད་བར་ལྡན་གྱི་སྒོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་
བའི་མ་དག་ལ་དག་པའི་དྲི་ཆ་དེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་སངས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་དག་གི་དོ་རྗེའི་མུང་འདས་ཆེན་པོའི་རྣམ་བཅུད་བར་ལྡན་ལེགས་པར་
གསལ་བར་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། རྣགས་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་དུ། སྐྱེ་བ་དང་བཅའ་བའི་དུས་
དང་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་དག་གི་གཟུགས་ནི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་འཛིག་
ཉེན་དག་ཏུ་སྤྲར་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ་ཉི་མ་མིན། །ལྷ་
བ་ཉི་མ་ལ་སོགས་ལྟ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་བཅས་མཆོན་མོའི་ཆ་ལ་བཅོམ་ལྡན་
དེ་ཡིས་འཛིན། །སྤྲར་ཡང་ཉིན་མོའི་དུས་སུ་མཐའ་ཡས་རྣམས་ཀྱང་གཏོང་བར་
བྱེད་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་ནི་རིམ་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཅུང་ཟད་
རྒྱས་པར་སྒྲོས་པ་ནི། འོ་ན་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པའི་
༼༤༡༽བཞི་པའི་སེམས་དང་འཕོ་ཆགས་ཀྱི་དག་ལ་མ་དག་གི་རྣགས་ཀྱི་

འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོད་བཅུད་འབྲུག་བྱེད་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་སོང་ཞིང་དེ་ཉིད་གྱི་ལས་
ཉོན་ཆེས་རགས་པ་ན་མ་དག་འགྲོ་བ་རིས་དྲུག་གི་སྤིང་བ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་གི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ན། དེ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་
ན། དེ་ཡང་སྐྱིབ་བྲལ་རྒྱ་རྒྱད་གྱི་ནང་རིག་གསལ་བདེ་སྟོང་འགྱུར་མེད་གྱི་ཆ་དེ་
ཉིད་ཕྱི་ནང་གི་སྐྱིབ་བཅས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྟར་གི་
དམིགས་རྣམ་དང་བྲལ་བར་གཞན་མཚོག་གཉུག་མ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཉི་
བར་བཞུགས་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བའི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྟང་
གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་དགེ་ཆོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འཕེལ་བ་
དང་འགྲིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྐྱེ་ཉི་སྐྱ་གཅན་དུས་
མེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱེ་ཉི་ཉ་བ་
ལས་མ་ཉམས་ཤིང་། སྐྱ་གཅན་དུས་མེ་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱིས་བཅུ་གཉིས་གྱི་
འགོ་འོང་བྲལ་བས་འཁོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་བ་
ཆད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་ནང་རིག་འགྱུར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་གསེར་ལ་གཡའ་དང་
ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་༼༤༡༩༽དང་རྒྱལ་རྣོག་མའི་རྒྱལ་གྱི་འགྱུར་བཅས་མ་རིག་
པའི་ཤེས་རིག་ཆེས་སྤྲ་བ་ཞིག་ཕྱི་ནང་སྐྱིབ་བཅས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་
པས་མ་དག་འཁོར་བའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འབྲུལ་ཆོས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྟར་གི་
དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་འདིར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་མ་རིག་པའི་ཤེས་

རིག་གིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་རྒྱལ་འཕོ་བྱའི་ཚོས་གཉིས་དང་
ལྷན་ཅིག་པར་ཚོགས་པ་ན་རིག་པ་འཕོ་བྱེད་ལུན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱ་གཅན་ནམ་
རྒྱུད་གི་འཕོ་བར་བྱས་པས་མ་རིག་པའི་ཤེས་རིག་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱི་
དངོས་པོར་འགྱུར་བ་དང་འཕོ་བ་དང་འཇག་པར་བྱས་ལ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་
ལྟའི་མ་རིག་པའི་ཤེས་རིག་གི་ལུན་པ་དེ་རྒྱལ་ལུན་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་པར་
ཚོགས་པ་ན། རིག་པའམ་སེམས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུད་གི་ཁུ་རྒྱལ་སོ་སོར་
བྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིག་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྣང་བ་སོ་སོར་གར་
ལ། སྣང་བ་དེ་སོ་སོ་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བའི་བར་དུ་ནི་འཁོར་བ་དང་། དེ་སོ་སོར་
ཡ་བྲལ་དུ་གྱུར་པ་ན་མྱང་འདས་སུ་འགྱུར་བར་འཛིན་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་མ་
རིག་པའི་ཤེས་རིག་གིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སྣང་
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་ཀྱང་སྦྱང་ལ། བྱི་༼༧༩༽དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
གཉིས་སྣང་རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཀྱང་སྦྱངས་
ལ། སེམས་ཙམ་གྱི་གཉིས་སྣང་སྦྱངས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་
རྒྱས་ལའང་ཡོད་མེད་གྱི། ད་དུང་མ་རིག་པའི་འགྱུར་བཅས་སྒོ་བྱར་བྱི་མ་ལ་ཁ་
བྱིར་ལྟའི་བཞི་པའི་སེམས་འདི་མ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤགས་ལམ་དུ་འཇུག་ནས་འཆང་བྱ་བའི་མ་དག་དག་
པའི་སྣོད་བཅུད་སྐྱབ་པ་ན་འོག་མིན་གྱི་གནས་སམ་ལས་གྱི་ས་པ་འདི་ལྟ་བུར་

འཛང་རྒྱ་བ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སང་མི་གཉིད་འབྲུག་
བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་སྤང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཛང་རྒྱ་མི་རྣམས་ལ། སང་
མི་གཉིད་སྤྲུག་བཞི་པོ་ལྷ་མེད་དུ་རང་གར་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་དུ་མི་རུང་བ་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་པོ་དེའི་རྟེན་ལ་ཁུ་རྒྱལ་རྒྱུང་གསུམ་ཆེས་
སྤ་བའི་རིག་པ་དང་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གྲུང་འགོ་བའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་ནི་
རྒྱའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཆེས་སྤ་བའི་རིག་པ་
དེས་བཞི་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་འཛིག་རྟེན་སྟོ་སྤྲུད་ཀྱི་ལུས་སྦྱེ་འཆི་བྱེད་པར་མ་ཟད་
གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྟོ་སྤྲུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྦྱེ་འཆི་བྱེད་ལ། རྒྱའི་
རང་བཞིན་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཞི་པ་སེམས་དེ་ཁ་ཕྱིར་བཏྲ་
བ་༼༤༡༽མ་དག་པའི་འཁོར་བ་དང་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་
འཆར་ལ། དེ་ཉིད་ཁ་ཕྱིར་བཏྲའི་འགྱུར་འཕོའི་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི་
འབྲུལ་པར་རང་རིག་པའི་སྟོ་ནས་མ་རིག་པ་དེའི་རྒྱ་བ་དབྱིངས་སུ་གོལ་བ་ན་
གིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། ཀམ་པ་རང་
བྱུང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོས། དེ་ཉིད་རང་གིས་རང་མ་རིག་ །འདུ་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་གཡོ་བ་
ནི། །རྒྱ་རྒྱལ་ལྟ་བུར་གཡོས་པ་ལས། །དོན་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སྤང་
བ། །རང་གིས་རང་ལ་གཏད་ཅིང་བཟུང་། །ཡིད་དེའི་བྱིར་རྒྱའི་སྤང་བ་
ལས། །ཡུལ་ལ་དོན་བཟུང་རྣམ་ཤེས་བྱུང་། །སྤང་དོར་བྱས་པས་ཆོར་བ་

སྒྲེས། །དེ་ལ་མཚན་འཛིན་འདུ་ཤེས་ཏེ། །འདུས་བྱས་ཡུལ་སྤང་གཞན་དུ་
བཏགས། །ཞེན་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ། །ཅེས་འབྱུང་ལ་དེས་ན་འགྱུར་
བཅས་ཁ་སྒྲིབ་ལྟའི་མ་དུག་པ་ཁ་སྒྲིབ་སྒྲུགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་དབྱིངས་སུ་ཞི་བ་
ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་ལ་གན་ཆེན་པོ་བྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས། གངས་ཅན་གྱི་
སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲོ་སྤྲད་
བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའང་བཞི་པའི་སེམས་འདི་ཚུལ་ཆེས་སྤྲ་བ་
མ་རྟོགས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ཞེས་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
རྒྱལ་༼༤༥༽ལུན་སྒྲིབ་སྒྲོབས་ཆ་མཉམ་པ་འཁོར་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གངས་ཅན་
པ་འདོད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདིར་བཀག་པའི་དོན་ནི་རྒྱལ་ལུན་སྒྲིབ་སྒྲོབས་
ཏེ། དཀར་དམར་རྒྱུད་གསུམ་ཙམ་གྱི་བེམས་ཆོས་ཡན་གར་བའི་ཆོགས་པས་
འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་མི་སྤྲོད་དེ། དེ་ཉིད་དུག་པ་སྤྲ་མོ་དང་མ་སྤྲད་པར་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་འཁོར་ཆོས་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་
དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། འགྱུར་བཅས་ཀྱི་དུག་ཆེས་སྤྲ་བ་འདི་རྒྱུད་
སྐྱ་གཅན་ལུན་པས་བྲིད་དེ་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་མཚམས་སྦྱར་བའི་དུག་
པས་ཤེས་དུག་གི་གཙོ་སེམས་ལ་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་
ལ། དེའི་ཆེ་སེམས་བྱུང་ཆོར་བདེ་དེས་གཙོ་སེམས་དེ་ཡུལ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་
འདུ་ཤེས་བརྒྱལ་བ་ན་བཞི་པའི་སེམས་ཞེས་པས་ཁུ་རྒྱལ་དང་རྒྱུད་སེམས་དབྱེར་

མེད་གྱི་སེམས་གསུམ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་བཞི་པར་སོང་བས་བཞི་པའི་
སེམས་ཞེས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པའི་སེམས་འདི་ལས་ལངས་པ་ན་
ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བའི་ཚོར་བ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་བྲལ་
ལས་ཞེས་དང་། དེའི་བླང་དོར་དོན་གཉིས་ཀྱི་གཏི་མུག་དང་། རྟག་གསུམ་པོ་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་དེ་མྱོང་མཁན་ལ་བདག་དང་བདག་ཏུ་བརྟུ་བའི་ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ཆགས་སང་ནས་༼ ༤༧ ༽མདོ་སྒྲགས་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་ཉོན་
མོངས་སྤྱ་རགས་ཆེས་རགས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟའི་བྱེད་པོའི་མ་
རིག་པའི་ཤེས་རིག་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ལས། འབྲེལ་ཆེན་དུ། བྱེད་པ་པོ་ནི་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་འཛིག་རྟེན་
ཀུན་རྫོབ་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལ་དགའ་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་བཞི་
པའི་སེམས་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་བརྫོད་པ་ནི་བག་ཆགས་འདྲེན་པའི་ཆ་
ནས་ཀུན་གཞི་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱའི་ཐེག་པར་གྲགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
བརྒྱད་གྱི་ལྷན་བྱེད་པའི་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་སོགས་ནི། ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་བློ་བྱང་
ཟད་ཅམ་ཀྱང་མ་སྟོགས་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ་
ཤེས་བྱ་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ལས་དང་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དང་པོ་འཁོར་
བའི་རྒྱ་གནས་སྐབས་བཞི་དང་དེའི་རྟེན་གཞིའི་རང་བཞིན་ལྷ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་
མེད་བདག་ཉིད་ཁུ་རྟུལ་བཤང་གཅི་སོགས་རྒྱའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་པའི་ཁུ་བའི་

ཏེན་གྱི་གཙོ་བོ་བཞི་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་སྟེ། བར་
ལའི་ཚིགས་བཅད་གྲུ་གསུམ་པར་སྒྲུ་ལ་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུར་དེ་
ལྟའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་དང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྗེས་ནས་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་
པའི་སྒྲུར་ཤེས་བྱ་ལའོར་བའི་ཤེས་བྱ་ཉིད་བཞིའམ་ཉིད་ལྔ་ཚིགས་
༼༤༡༽བཅད་གྲུ་དྲུག་པར། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་ནི་
ཡིད་དང་སྒོ་དང་རར་འཛིན་དག་གི་སེམས། ཞེས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱབས་ནས་
ཚིགས་བརྒྱད་གྱི་ལྷས་ཕྱེ་བའི་ཀུན་གཞི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རི་
ལྟར་བཤད་ན། བམ་མཁའ་ནི་བཞི་པའི་སེམས་ལའོར་རྩ་ཤིན་ཏུ་བྱེད་པོ་སྒྲུར་བ་ནི་
ཀུན་གཞི་མིང་གི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ན། དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཡིད་ནམ་
ཤེས་གསུམ་ལ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཇུག་ཤེས་གསུམ་དུ་རྒྱུའི་ཐེག་པར་གྲགས་
པ་དེ་འདིར་མིང་བསྒྲོག་ནས་འཇུག་ཤེས་ལ་ཡིད་དང་ཉོན་ཡིད་ལ་སྒོ་དང་རར་
འཛིན་གྱི་སེམས་ལ་ཀུན་གཞིར་བཤད་པས་ཚིགས་བརྒྱད་གྱི་ལྷས་དཔེ་བའི་ཀུན་
གཞི་ནམ་ཤེས་འོག་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ཁྱོད་གྱིས་དེའི་ཡི་གེ་མངོན་
སུམ་དུ་གྱུར་ཀྱང་། དེའི་དོན་བསྐྱེད་པར་ཡང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གསང་བ་ལས་ཆེས་གསང་བའི་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདོད་པ་དང་
གཟུགས་གྱི་ཁམས་གྱི་ལའོར་པ་འདི་ལའང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་བཞི་
ཚིགས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་དུ་གཙོ་བོར་འགྱུར་

བ་དཔེར་ན་གཟུགས་ནི་ས་ལ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཚེས་
སྟེད་ཕྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འདར་གཏོ་བའི་སྐྱ་སྒྲུབ་བ་ཡོད་ཀྱི་དེའི་ཚེ་གཏོ་བའི་བཞི་
པའི་སེམས་༼༤༩༽ལ་གཏོ་བོར་བརྗོད་པ་དང་སྐབས་མི་གཅིག་པ་ལ་བོད་ཀྱི་
དུས་འཁོར་བ་མང་བོས་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་གཏོ་སེམས་ལ་ངོས་བཟུང་བ་ཡང་
ནོར་ལ། གཟུགས་མེད་པར་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚེས་ལ་མ་རག་པར་སྐྱོད་དང་
སྟོང་པ་དང་ཚེས་ཁམས་དང་སྟོང་པས་ཁུ་བའི་ཁམས་ཏེ་བཞི་པའི་སེམས་ལས་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྣམ་འགྱུར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། དྲི་དང་ཁ་དོག་
དང་ནི་རོ་དང་རེག་བྱ་ཞེས་དང་འཛིག་རྟེན་འཛིན་མ་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩྭ་
། དེས་པར་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དག་ཡུལ་གྱི་ཚོགས་པ་དག་
སྟེ་གཅིག་ནི་གཏོ་བོར་གྱུར། འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་འདི་ནི་སྟོབ་དག་
དང་སྟེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དུས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སོ། །སྐྱོད་སྟོང་པ་དང་ནི་ཚེས་ཀྱི་
ཁམས་དང་ཡོད་ཀྱང་མི་ཡི་བདག་པོ་གཟུགས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཚེས་ཕྱ་བ་དུས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་མིང་ཅན་བཞི་
པའི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་སྟེ། བཞི་པའི་སེམས་འདིས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་
གཉིས་ཚར་གཅིག་པའི་སྟེ་བ་གཅིག་ལེན་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་སྟེ་བ་དང་འཆི་བའི་དུས་སྟེད་སྟེད་ཀྱི་འཆར་ལུགས་དང་། ཡང་ན་
གནས་སྐབས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཞིང་༼༤༩༽གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དུས་སྟེད་སྟེད་ཀྱི་

འཆར་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་སྐྱེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དུས་ཀྱི་དེ་བརྗོད་
ཟིན་ལ་འཆི་བའི་དུས་སྐྱེ་སྤྱི་ལོ་བཅུན་པའི་ཁུ་རུལ་རྒྱུད་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་
ཆོགས་པའི་འཆོ་བའི་སློག་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་ལ་སློག་འཆོ་བའི་ལས་ཟད་པ་
ན་མཉམ་པར་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སེམས་དབྱེར་མེད་དེས་སློག་གི་འཆོ་བ་
བཅད་དེ་བསྐྱས་པ་ན་ཁུ་རུལ་ཆ་མ་མཉམ་པར་ལྷན་དུ་རེག་པའི་ཆོར་བདེར་རྒྱུད་
སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བཞི་པའི་སེམས་བརྒྱལ་ནས་ཁོ་རང་གི་གཟུང་འཛིན་གྱི་
དབེན་ཆའི་འོད་གསལ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་
བརྒྱལ་དེ་སངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཆོར་བདེ་ལ་ཆགས་སྤང་ལྟོངས་བདག་གི་ལས་ཉོན་
གྱི་དབང་གི་ཆོར་བས་བྱི་མའི་ཡང་སྤྱི་ལོ་འབྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
ལྷགས་འབྱུང་དུ་འཆར་ལ་སྤྲར་ཡང་སྤྱི་ལོ་མའི་ལུས་སེམས་ལེན་པ་ན་རྟེན་དེའི་
ཁུ་རུལ་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་རྒྱུད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བཞི་པའི་སེམས་འཕོས་ནས་
འཁོར་བ་འབྲུབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཆོ་གཅིག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་སོ་སོར་བཞི་པའི་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་སྤྱུད་ཀྱི་
འཆར་ཚུལ་ལ་དང་པོ་སྟོམས་འབྲུག་གི་(༡༩༣) །གནས་སྐབས་སུ་བཞི་པའི་རྒྱུད་
སེམས་བྱིའི་ཕོ་མོའི་ཁུ་རུལ་ལ་འཕོ་ཞིང་འབྲུར་བའི་སྐབས་སུ་རེག་པའི་ཆོར་
བས་བཞི་པའི་སེམས་བརྒྱལ་ནས་དེའི་རོར་སྤྲོད་བཅུད་ཀྱི་གཉིས་སྤང་བསྐྱས་
ཏེ། དེའི་རང་ངོའི་འོད་གསལ་འཆར་ལ་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ཆོར་བ་དེ་དེའི་

ཆགས་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་ཁུ་རྩལ་སོ་སོའི་སྤང་ཆའི་གཟུང་
འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་མལ་གྱི་གནས་སྐབས་
སྤང་རྒྱུ་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བཞི་པའི་སེམས་དེ་ཡི་རྒྱུ་གི་བྱེད་པས་ནང་ཅ་
རྒྱུ་ཐིག་ལེ་གནས་ཀྱི་ཐ་མལ་གྱི་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བའི་ཁུ་རྩལ་སོ་སོར་མི་
རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བ་བྱས་པས་བཞི་པའི་རྒྱུ་སེམས་དེ་ཁུ་རྩལ་གྱི་
ཆོས་དེ་ལ་འཕོ་བ་དང་། འགྱུར་བའི་རིག་པས་ཆོར་བ་བདེ་བ་དེས་བཞི་པའི་
སེམས་བརྒྱལ་བ་ན་དེའི་རང་ངོའི་འོད་གསལ་འཆར་ལ། དེའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
སྤང་བ་བསྐྱས་ལ་ཡང་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ཆོར་བདེ་དེས་བྱངས་པའི་ཆགས་སྤང་
གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གི་ཁུ་རྩལ་སོ་སོའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་བསྐྱེད་
པར་འགྱུར་ལ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བྱེད་བཅིང་གིས་
བཞི་པའི་༼༤༩༽སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་སྤྱད་ཐ་མལ་གྱི་དུས་སུ་འཆར་བ་ལྟར་འཆར་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གཉིད་སྒྲུག་གི་གནས་སྐབས་ན་བཞི་པའི་སེམས་དང་
དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུ་དེས་སང་པའི་དུས་ཀྱི་ཁུ་རྩལ་སོ་སོའི་གཟུང་འཛིན་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཐ་དད་པ་སོ་སོར་བསྐྱས་ནས་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཤེས་པའི་
རྟེན་གྱི་ཁུ་རྩལ་ལ་བཞི་པའི་སེམས་འཕོ་བ་དང་འགྱུར་བར་བཅས་པའི་རིག་ཆོར་
གྱི་བདེ་བས་བཞི་པའི་སེམས་བརྒྱལ་ནས་སང་དུས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་
བསྐྱས་ནས་དེའི་རང་ངོའི་འོད་གསལ་འཆར་ལ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ཆོར་བདེ་

དེས་དྲངས་པའི་ཆགས་སྣང་གི་བག་ཆགས་དང་མཐུན་པར་སང་པའི་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་བུར་དྲི་མའི་བཞི་པའི་སེམས་
 བྱིར་བཏྲའི་རིག་པ་འགྱུར་བཅས་འཕོ་བདེའི་རང་ངོའི་སྣོང་པ་དང་འོད་གསལ་
 དང་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། རྒྱ་རྒྱད་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པའི་བཞི་པའི་
 སེམས་ནང་རིག་འགྱུར་མེད་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣོང་པ་དང་འོད་
 གསལ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་གཏན་གཅིག་པ་མིན་པས་བྱི་མ་འདི་
 ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་ལྷན་རྒྱད་དུ། དེ་རྣམས་སྤྱད་པའི་བྱེད་པོ་འདིར་ནི་གཞན་
 འགྱུར་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན། མཁའ་༼༤༣༽བྱབ་མཁའ་
 ཡི་དོ་རྩེ་ཅན་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་བྲལ་ཡོན་ཏན་མེད་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 པའོ། །ཞེས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པོ་ནི་འབྲུལ་མེད་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱད་ལས་འབྲས་རྒྱད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་སྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་བྱེད་པོ་ནི་མཁའ་བྱབ་ནམ་མཁའི་དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ་འཁོར་
 བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་ལྷ་ཉིའི་ཡོན་ཏན་དང་རང་བཞིན་བཞི་པའི་
 སེམས་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་འཆད་ལ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། འདི་དག་དབུས་སུ་དོ་རྩེ་
 ཅན་ནི་རང་བཞིན་མིན་ཞིང་རྣམ་འགྱུར་མིན་ཏེ་བྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མེད། ཅེས་
 རྒྱ་རྒྱད་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མིན་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་ན་
 རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་ཅིང་དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ལ་འཁོར་བའི་རང་

བཞིན་གྱི་ཉེས་པས་གོས་པ་མེད་པར་འཆད་དེ་དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་གི་
 བྱིར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལས་གོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་
 བྱིར་གང་སེམས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཁོར་བའི་
 སེམས་དང་བྲལ་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་སེམས་གཞན་ཡོད་པ་ནི་དོ་རྗེ་ཅན་
 གྱི་མིང་གི་༼༤༣༽བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། འོད་དང་
 བྱ་བ་དང་ཡི་གེས་དང་བཞི་བ་སྟེ་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་བཞིའི་དབུས་ན་རྒྱ་རྒྱད་
 འཁོར་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་བྲལ་བར་བཞུགས་ཞེས་དཔལ་ལྡན་རྒྱད་དུ། དེ་
 རྣམས་ནང་ནས་དོ་རྗེ་ཅན་ནི་མི་ཡི་བདག་པོ་ཅུང་ཟད་མི་ཟ་སྟོང་པ་མིན་པ་ཉིད།
 ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ནི་གནས་སྐབས་བཞིས་བསྐྱེད་པ་ལས་
 གཞན་ཆོས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་གནས་སྐབས་བཞིའི་
 འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཉིད་ནའང་རྒྱ་རྒྱད་ནི་འཁོར་བ་དང་བྱབ་མཉམ་དུ་འཇུག་
 པས། འཁོར་བའི་དབུས་སུ་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་ཇི་
 སྐད་དུ། ལུས་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་འགོ་བ་མིན་
 པ་ཇི་ལྟ་བར། །མཁའ་བྱབ་ནམ་མཁའི་དོ་རྗེ་ཅན་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་
 ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འཁོར་བའི་ལུས་དབུས་སུ་རྒྱད་
 པའི་རྒྱ་རྒྱད་དོ་རྗེ་ཅན་དེ་ཡང་གདོད་མ་ནས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ལས་
 བཞི་པའི་སེམས་ལྟ་བུ་འགྱུར་བཅས་ཀྱི་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ཞེས། འགྲེལ་ཆེན་

ལས། ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའི་སེམས་འཁོར་བ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལུས་ལ་གནས་ཀྱི་ལྷན་པའི་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཅིངས་ཤིང་མ་བཀོལ་
 བའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་སྤྱི་མཐོང་བཞི་པའི་སེམས་འབྱུར་བཅས་འདི་ལས་
 སྤྲོད་པ་ལུགས་འབྱུང་དུ་རི་ལྟར་ལྟངས་ལྟུང་ན་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། ཟུར་ཐེག་པའི་
 སངས་རྒྱུ་སྒྲིགས་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་སྒྲིགས་སྐྱབ་པ་ན་དག་ལ་མ་དག་གི་སྣོད་
 བཅུད་ཀྱི་རྣམ་བཅུད་བར་ལྟན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཉིད་བཞི་
 པའི་སེམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ལ་སྐྱར་ནས་
 འཆད་ན་གོ་བདེ་བར་འབྱུར་བས། དེ་ལྟའི་འོད་གསལ་དེ་སྣོད་རིག་སྣང་བདེའི་
 སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་འགོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བཞི་པའི་སེམས་དེ་སྒྲོམས་
 བར་ལུགས་བཞིན་པ་ལས་བཞི་པའི་སེམས་དེ་དེ་ལས་ལྟངས་ལྟངས་དེའི་ཆོས་ཉིད་
 ཤིན་ཏུ་སྣོད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆ་དེ་དེའི་ཆོས་ཅན་འོད་གསལ་བའི་སྣང་
 བ་ཀྱན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དབྱེར་བཅད་དུ་མེད་པའི་སྒྲོས་འབྲེལ་དུ་འབྱུར་
 བའམ་འཕྲོས་པ་དེ་འཛག་པའི་ཚུལ་གྱི་ལྟངས་ལ། འདི་རི་ལྟར་བར་སེམས་ཅན་
 ཡལ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་འཆིའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་བཞི་པའི་སེམས་ལས་དང་པོར་
 ལྟངས་འཇུག་བྱེད་པ་ན་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་རི་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ་
 འདི་ལྟའི་ལྟངས་རིམ་མེད་ན་ཁུ་རྟུལ་ལུན་ཀྱི་ལྷན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཁོར་
 བའི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་ལྟངས་ལྟངས་མི་རུས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བཅད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པའི་ཆ་
 ཙམ་དུ་ལྡང་བ་དེ་ལས་མ་དག་སྒྲིབ་གཉིས་རགས་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་འཛིན་བྱེད་
 མིན་པའི་གཙོ་སེམས་རིག་ཙམ་ཞིག་ལྡང་ཞིང་། དེ་ལྡང་བ་ན་དེའི་ཡུལ་སྒྲིབ་
 གཉིས་རགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོར་ལྡང་ལ། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འདུ་འབྲོད་ཀྱི་རིག་པ་ལས་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་དུ་ལྡང་
 ལ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྡང་ལུགས་ཆེས་སྤྱ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོང་བ་
 ཡོད་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་ལ། འདིའི་ལྡང་འཇུག་གི་རྟོགས་པ་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བཞི་པའི་སེམས་སམ་འོད་གསལ་ཉིད་
 ལ་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞིག་གི་སྟོན་ཡུལ་ལས། མདོའི་
 ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་འདིའི་ལྡང་འཇུག་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་
 དག་སྒྲིབ་པར་ཤེས་ནས་སྤང་བར་མི་ཚུམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་མདོའི་སངས་
 རྒྱས་དེ་སྤྲུགས་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་ན་དེ་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྟོང་བ་
 ཙམ་ལས་ཆེས་རྟོགས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟའི་ལྡང་འཇུག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་
 ༼༤༩༧༽དངོས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་ཡན་གྱི་རྟོགས་སུ་རུང་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་
 དངོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣལ་འབྱོར་བ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ན་ཤེས་རབ་དེས་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཏུ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འདི་ལྟའི་ཤེས་རབ་དངོས་དེ་
 གསང་སྤྲུགས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེས་པར་མེད་ཀྱང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་

ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་ཆད་ལའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཉིད་ལས་
མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་ལི་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་བྱང་ཚུབ་དང་
པོའོ། །ཀླ་ལི་ལས་འབྱུང་བ་སྐྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མངོན་བྱང་གཉིས་པ། དོན་
དམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་ཏྟེ་བཅས་མངོན་བྱང་གསུམ་པ། སྐྱ་བ་
དོ་རྩེ་དང་བཅས་པ་འོད་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱུས་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེའི་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་ཏུ་བསྐྱུས་
ནས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་དང་པོའི་དོ་རྩེར་གྱུར་པ་མངོན་བྱང་བཞི་པ། དེ་ལ་དོ་
རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱར་གྱུར་པ་མངོན་བྱང་ལྷ་པར་འཛོག་པ་སོགས་ཡོད་པའང་
བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རིག་པ་སྤྱ་མོ་འདིའི་ཕྱོགས་ཅུང་ཟད་སྦྱངས་པ་ལས་སྤྲུགས་
གྱི་མངོན་བྱང་བརྟེས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བརྟེས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འཛོག་
༼༤༣༽བྱེད་དོ། །དེས་ན་བཞི་པའི་སེམས་ཆེས་སྤྱ་བ་འདི་དག་སྤང་བའི་སྐྱིབ་
པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་ལྷང་འཇུག་གི་རིམ་པ་དོས་ཟིན་ནས་དེ་སྤྱོད་གཅིག་
པར་ཡོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་དང་འགྱུར་མེད་གྱི་བཞི་པའི་སེམས་རང་གི་དོ་བོ་ལ་
འཕོ་འགྱུར་གྱི་ལྷང་འཇུག་མེད་ཀྱང་སྐྱིབ་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར། བར་རིག་འགྱུར་
མེད་གྱི་འཇུག་ལྷང་ལས་འགྱུར་འཛོག་གི་བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྤྱོད་
བའི་ཚུལ་འདི་ནི་གསང་སྤྲུགས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འོད་གསལ་ནས་
ཟུང་འཇུག་རྫོགས་རིམ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་

པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་མ་དག་པ་བཞི་པའི་སེམས་ཆེས་
 བྲ་བ་སྟོང་རིག་སྒྲུང་བདེ་བཞིར་རིམ་གྱི་ལྡང་བ་ནས་དེ་རྒྱུད་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་
 བར་ཡོད་ཅིང་གཉེན་པོས་མ་སྦངས་ཀྱི་བར་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་
 མེད་པའི་སེམས་ཀྱན་གཞི་ཉེར་ཐོབ་ཐུན་པ་ཐུགས་དོ་རྗེ་སྐྱིབ་བཅས་སུ་ལྡང་
 ལ། དེ་ཉིད་གཟུགས་སྒྲུང་བ་གཟུགས་སྒྲུང་བྱ་བ་སྐྱོད་དོ་རྗེ་སྐྱིབ་བཅས་སུ་ལྡང་
 ཞིང་གཙོ་སེམས་དེ་རེ་རེ་ཞིང་འཁོར་སེམས་བྱུང་ཀྱན་རྟོག་བརྒྱད་བཅུ་ལ་སོགས་
 བར་ལྡང་ནས་དེ་རེ་རེ་ཞིང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་བཅུའི་ཀྱན་རྟོགས་
 སོགས་ཡང་༼༤༩༽དག་མིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེས་བརྟགས་པའི་སྒྲུང་ཆ་
 མཐའ་ཡས་པར་ལྡང་ངོ་། །འོ་ན་དེ་ལྟའི་བཞི་པའི་སེམས་ཆེས་བྲ་བ་དེ་འགྱུར་
 འཕོ་འཛག་པའི་བྲི་མའི་སེམས་སུ་བཞག་པར་མི་འོས་ཏེ། དེ་རྒྱལ་ཐུན་སྟོང་
 སྟོབས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའི་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཇུག་གི་ཤེས་བྱུག་གི་ངོ་བོར་མ་
 སྐྱེས་པའི་བྱིར་སྐྱེས་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འདི་ཉིད་རྩ་བའི་འགྱུར་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་
 ཡིད་དར་འཛིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་དང་། འདི་ཉིད་མེད་ན་རྣམ་འགྱུར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ།
 མཐའ་བྱུང་མཐའ་ཡི་དོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་ནི་འཁོར་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་
 དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་བཞི་པའི་སེམས་འདི་
 ཡོད་པ་ལས་ཀྱན་གཞི་སོགས་རགས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ནི་ཤུན་པོ་

ལའང་བ་ཡོད་ན་ལྷང་རྩས་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ལྷང་མིན་རྩས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྟེ་
མདོ་བ་ཀྱན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་ལ། དེ་
ལྟའི་ཆོ་སྒྲགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཉི་ཆོ་བ་དག་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་འོད་གསལ་ཡང་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྟེ་སེམས་ཡིད་འཇུག་
ཤེས་༼༤༤༠༽དྲུག་གི་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བའི་རང་ངོའི་འོད་གསལ་མེད་དགག་
ཙམ་དང་། ཡང་སྤང་མཆེད་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རགས་པ་ཞི་བའི་རང་གི་
ངོ་བོ་ལ་སྤང་ཙམ་དང་། གསལ་ཙམ་པའི་འོད་གསལ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པ་ན་འགྱུར་བདེ་ཉིད་ཀྱི་བཞི་པའི་
འོད་གསལ་བ་ཉིད་འགྱུར་མེད་ངྲི་བྲལ་གྱི་འོད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ཙམ་གྱི་འོད་གསལ་ནི་མདོའི་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་འཕགས་
བ་ཅི་རིགས་པ་དག་ལ་འང་མཉམ་པར་གཞག་བྱར་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ནི་
སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འང་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་
སྐྱབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པས་འགྱུར་བདེ་ཞི་བའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་
ཆའི་ཆ་འགའ་འགའ་ཙམ་འོད་གསལ་བར་སྐྱུངས་རྩས་ཀྱང་རྩས་ལ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་
ལམ་གྱིས་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པས་འགྱུར་བདེའི་བཞི་པའི་
སེམས་ཀྱི་སྤང་རིག་གི་ཆ་འགའ་འགའ་ཙམ་འོད་གསལ་བར་སྐྱུང་རྩས་ཀྱང་
གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲགས་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་

མེད་པར་འགྱུར་བདེའི་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱད་པར་སྟོང་ཆ་དང་། བདེ་སྤང་
རིག་སྟོང་གི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་འོད་གསལ་བར་སྟོང་མི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པ་མའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་ཆོས་ཅན་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིག་འབྲུག་ཤེས་ཀྱི་
བདག་(༡༧༡)ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཞི་སྤྱདས་པ་ལས་སྤང་བ་སྦྱལ་
སྦྱ་མཆེད་པ་ཡོངས་སྦྱ་ཐོབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་གྲུབ་པའི་
འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པ་དང་། དེའི་འང་སྟོང་པ་འོད་གསལ་བ་ལས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱབ་པའི་དབང་བཞི་པ་འང་ཆོས་ཅན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྦྱ་
གསུམ་དུ་སྦྱབ་པའི་དབང་གསུམ་ལས་ཟུར་དུ་མ་སྟོས་པར་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དབང་
གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་བཞི་པ་དོན་ཀྱི་ཆང་བས། བཞི་པ་ཡང་དེ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་བཞི་པའི་དབང་ཉིད་ལ་
དངོས་པོར་གྱུར་པའི་དབང་བསྦྱར་ཐོབ་རྒྱུར་མ་བྱུང་བས་སྦྱ་ཆོག་གི་རྟོག་
བརྟགས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ཆོག་དབང་དུ་བརྟེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་རྣལ་འབྱོར་
པའི་རྒྱུད་བསགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་པ་མའི་སྤྲུགས་ལམ་དེས་འགྱུར་
འཕོ་བཞི་པ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་རིག་སྤང་བདེའི་ཆ་ཤས་སྤྱདས་པ་
ལས་སྦྱ་བཞིར་སྦྱབ་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་གཏན་སྦྱབ་
པར་མི་རྣམ་པ་འང་མིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུགས་ལམ་ལ་མ་

བརྟེན་པར་འགྱུར་བདེ་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རིག་སྟོང་བདེའི་ཆ་བཞི་རྒྱ་རྒྱད་
 ཀྱི་སྐྱ་བཞི་ཡོངས་༼༤༤༩༽སྤྲོ་གས་པར་སྒྱུངས་ཏེ་ལམ་རྒྱད་དུ་སྐྱབ་ནས་
 འབྲས་རྒྱད་འཆར་བའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་དང་ལམ་དང་སྐྱ་
 བཞིའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དུས་འཁོར་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་
 བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞིའི་ཐ་སྙད་མཛད་
 བས། འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་དེའི་དབང་འབྲས་དང་པ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་ས་ལམ་
 དང་བསྐྱུན་པ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་གོང་མ་དག་གིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་
 མི་སྟོབ་པའི་རིགས་དུག་པ་རྩོམ་རྩེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་གཉིས་མེད་རྒྱད་
 ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་མི་སྟོབ་པའི་རིགས་དུག་པ་རྩོམ་རྩེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་པར་མི་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟའི་སྤངས་གཉེན་གྱི་ཕྱ་རགས་ཆེས་འབྱེད་པར་
 དཀའ་བ་དེ་དག་མེད་ན་མདོ་རྒྱད་ལ་ཐེག་པ་མཐོ་དམན། རྒྱད་སྟེ་ལ་གོང་འོག་
 དུ་མ་དང་། ལྷན་པར་རྩོམ་ཐེག་པ་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་པ་མ་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་
 སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ས་ལ་རིམ་པ་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་འོང་བའི་གནས་སྐབས་ག་ལ་
 ཡོད། དེས་ན་དེང་སང་གངས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་འདིར་ན་རོ་ནི་གྲུའི་ཆོས་དུག་གི་འོད་
 གསལ་དང་སྦྱོར་དུག་རིམ་ལྡན་མས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཟབ་ཁྱིད་འཆད་པར་བྱེད་
 པ་ཆེས་མང་བ་དག་གིས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྟོའི་འཇུག་པ་
 རུང་ཟད་རེ་གར་ན་ཅི་མ་རུང་༼༤༤༩༽སྤྲོ་མ་དུ་ཡང་སེམས་སོ། །དེར་མ་ཟད་

མཐའ་ཚོད་པར་བརྗོད་ན་དབང་བཞིའི་སྤྱང་ཆདྲི་མ་ལའང་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་
 གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བཞིའི་དྲི་མ་ཉིད་སྤྱང་དགོས་པ་ལས་ཕ་མའི་
 རྒྱུད་སྤེལ་གསལ་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྤྱང་བའི་རྣམ་བཞག་རགས་
 པ་ཙམ་མཛད་ནས། འོད་གསལ་གྱི་མྱོང་བ་ཙམ་སྦྱེས་པ་ན་དེ་ཉིད་དབང་བཞི་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ངོ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལས་དབང་བཞི་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱ་འདི་སྤྱང་
 ཞེས་གསལ་ཀ་མེད་པས། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ཕ་མའི་རྒྱུད་སྤེལ་དབང་
 བཞི་པའི་མིང་ཙམ་ལས་སྤྱང་གཉེན་སྤྱོད་པའི་དབང་བཞི་པ་ཡོད་པ་ལ་དགག་པ་
 རྒྱུ་ཆེར་མཛད་པའང་དེ་ལྟ་ཡིན་ལ། སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཐ་ཀུན་གཞི་ཉོན་
 ཡིད་ལ་འཇུག་ཤེས་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་འོད་གསལ་པའི་
 རིག་པ་འདི་ཀ་ཙམ་ལ། རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་འབྱེད་རྣམ་གཉིས་ཏེ་རྣམ་རྒྱན་དབུ་
 མར་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་ལ་འོད་གསལ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པར་བཤད་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན། ཟེ་ལུང་པ་ཤུག་པས་མདོ་སྒྲགས་
 ལ་ཡིད་འཛིག་དུ་མ་བྱས་པའི་མ་ཡིག་ཙ་གྲུབ་ཏུ། རྣམ་རྒྱན་གྱི་གསུང་རབ་ནས་
 བཤད་པའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་༼༤༤༽གསུམ་གའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆད་པའི་
 རིག་ཙམ་དེ་ལ། དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དུ། གཟུང་ཡུལ་
 གྱི་ཁ་མ་བརྒྱར་བའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་འབྲ་བཟོ་
 བྱས་ནས། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་གི་གསལ་ཆ་ཉིད་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་

པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་གིར་དུ་བཞག་པའང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རྟོགས་དཀའ་བ་འདིའི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་འང་མ་ཐྱིན་པར་ཟད་དེ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གདུལ་བྱས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཆེ་ཡོང་ཙམ་གྱི་འཆིང་གོལ་བྱེད་རྒྱལ་ལས་སྤྲ་ཞིང་ཟབ་པའི་རྒྱལ་ཟབ་རྒྱས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་འཆིང་གོལ་བྱེད་པའི་སྒོལ་མེད་ན་གསང་སྤྲགས་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་ཕྱི་མོར་བྱོན་པ་དོན་ཅི་ཡོད་པར་འགྱུར། དེས་ན་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སམ་བཞི་པའི་སེམས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་ལས་གཉིད་སྤྱག་འཛིག་པ་འཕྲུག་པ་ལས་མྱི་ལམ། སྤང་བ་ལས་སད་པ། བདེ་བ་ལས་བཞི་པ་སྟེ། སྤྲ་བའི་ལྷག་ཆའི་སྤྱི་བ་པ་འདི་ཉིད་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲགས་རྒྱུད་(༡༧༥)ལའང་ཡོད་པས་འདི་ཆེས་གཞིམ་པ་དང་གཞིག་པར་དཀའ་བས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའམ་གོང་བྲུ་ཞེས་བྱ་བས་གནས་སྐབས་བཞིའི་སྤྱི་བ་བཅས་འགྱུར་འཕོའི་ཐིག་ལེ་བཞི་རང་གི་དངོས་གཉེན་མ་གཏོགས་གང་གི་བཅོམ་གཞིག་གི་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཅོམ་པ་མེད་པར་སྤྲགས་ཀྱི་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སྐྱ་བཞི་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཟབ་བྱུང་སྤྱི་བ་མེད་པའོ། །བཤད་རྒྱལ་འདི་སྤྱིའི་ཕྱོགས་ཙམ་དང་མཐུན་པར་སྤང་བྱ་སྤྱི་བ་དང་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་གོལ་

འབྲས་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དང་འགོག་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་དྲི་བལ་གྱི་ཚེས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མི་ཤིགས་པ་འང་མི་འགྱུར་བ་དང་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་ཐེག་ལེའི་སྐྱ་སྐྱར་
 བ་ནི་པ་མའི་རྒྱད་སྟེ་ཆེས་མང་བ་དང་། བྱད་པར་གསང་སྟགས་སྟེ་འགྱུར་གྱི་
 བཀའ་གཏེར་དུ་མར་ནི་འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་གཞོམ་མེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
 དང་གོང་བུ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་འདུག་པ་ལས། བོད་མང་བོས་
 གསང་སྟགས་སྟེ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལོག་དྲི་མ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་
 སྟགས་རྒྱད་ཐམས་ཅད་དུ་འཆིང་གྲོལ་མཚན་མ་གོང་བུ་ཅན་ལ་རག་པ་བྱི་རོལ་
 པའི་སྟགས་ཆོས་ལྟར་བཏགས་པ་ཆེས་མང་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བ་དེ་དག་གིས་ནི་
 དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཅུང་བྱེད་༼༤༤༽ཅམ་ཡང་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་
 དེ། དེ་ལྟ་ན་འད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱད་སྟེ་འོག་མར་ས་བོན་དང་འོད་ཟེར་དང་བ་
 ཐག་ཆེས་སྤྱ་བའི་རྒྱད་ལས་དག་མ་དག་གི་སྟོན་བཅུད་སྟེད་སྟེད་འཛོག་པ་དང་།
 བྱད་པར་རྒྱད་སྟེ་འོག་མར་རྒྱུང་སེམས་ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་ཐིག་ལེ་ན་ད་ཆོག་
 དག །སྐྱ་ཚུལ་གོང་བུའི་མཚན་མ་སྤྱ་བ་དང་ཆེས་སྤྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བ་ལས་
 འཁོར་བ་སྤྱ་རགས་སྟོང་འདས་སྤྱ་རགས་ཇི་སྟེད་གཅིག་གིས་སྟེད་སྟེད་བྱེད་པར་
 བཤད་པའི་རྒྱད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ་འགྱུར་གྱི་ཚེས་ལོག་དྲི་མ་ཅན་དེ་ལྟར་
 འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་པོ་ལ་ཡོད་པས་སྐལ་བ་ཅན་དག་བག་ཡོད་པར་བྱོས་
 ཤིག །དེས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བཤད་པའི་སྐྱ་བཞི་ནི་བཞི་པའི་སེམས་

ཉིད་ཀྱི་སྣང་པ་འདྲ་གསལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྐྱ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་
དབང་གིས་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བའི་དྲི་མ་
དང་བུལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། དེ་
ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་མཆེད་པའི་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་དབང་གིས་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆེས་གིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་དྲི་མ་སྤྲངས་
སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་འབྲས་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་བཞིར་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །༡༩༧༡༽དེས་ན་བཞི་པའི་སེམས་ཆེས་སྤྲ་བའི་གནས་སྐབས་བཞི་པའི་
ཐེག་ལེ་བཞི་མ་ལུས་པར་སྤང་ཞིང་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་ནང་རིག་འགྱུར་མེད་ཀྱི་
བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱ་བཞིའི་ངོ་བོའི་ཐེག་ལེ་བཞི་འགྱུར་མེད་དུ་འཛིན་པའི་
སངས་རྒྱས་ཚུལ་འདི་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱད་ཀྱི་
ཆོས་ཚུལ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱད་འདིར་བཤད་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་དམན་ཆེན་པོར་གྲུབ་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱད་གཞན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའམ་མ་གཏོགས་ཀྱང་རུང་བའི་འོག་མིན་དུ་
འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱར་སངས་རྒྱས་ནས་གདོད་དོ་རྩེ་གདན་ལ་སོགས་པར་

མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱུར་སངས་རྒྱུས་པར་བཞེད་ཅིང་། དེའང་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་
 དེ་ལོངས་སྐྱུ་དེ་ནི་འོག་མིན་གྱི་གནས་ནས་ཁ་སྐྱོར་ལྷང་བ་མེད་པར་བཞུགས་
 པར་ལས། དེ་ལྟའི་ལོངས་སྐྱུ་དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་འཆི་དང་
 ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་
 སངས་རྒྱུས་དེ་ནི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པའི་རྒྱ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 རྒྱུད་བཅུད་རགས་པ་ཙམ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་༼༤༤༩༽ཡང་དག་པར་
 རྒྱངས་ནས་ཁམས་གསུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཞིང་འདི་ཉིད་དུ་
 སངས་རྒྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱུ་
 འོག་མིན་ནས་བསྐྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྟོན་འཁོར་རིས་མཐུན་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། དེར་མ་ཟད་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱུས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་
 སྟོན་པ་ནའང་སྟོན་པ་པོ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པོ་སྐུ་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དང་རྒྱུད་
 གཅིག་པའི་སྐྱེ་འཆིའི་བདུད་སྤངས་པའི་ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཨིན་
 ལྟ་ཉི་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་བསྐྱུ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ནའང་། དུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྤྱངས་པའི་ཞིང་ཙམ་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱུས་སངས་རྒྱུས་པའི་ཞིང་
 རྣམ་དག་དུ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་དེས་འཆང་ཡང་དག་པར་རྒྱུས་
 པའི་གོ་ཡང་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་སངས་

རྒྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་པར་འཛོག་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཐེག་ལེ་བཞི་དྲི་མ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་
བས་བསྐྱབས་པའི་དག་ལ་མ་དག་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་
མི་སྤྱོད་ན། སྒྲང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་ཆེས་ཕྱ་བས་བསྐྱབས་པའི་མ་
དག་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ག་ལ་འགྱུར། འོ་ན་རྩ་བའི་
ཐེག་ལེ་བཞི་དང་རྣམ་༼༤༧༽འགྱུར་གྱི། སྒྲང་བ་བཞི་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བར་
བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཆ་
མེད་ཆ་ལས་འདས་པའི་དགའ་བ་བཞི་པའི་རྩ་མོ་ཅན་གྱི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཡེ་
ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞིའི་གནས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོའི་ཞིང་
ཁམས་སངས་རྒྱས་ཅིན་ཆེན་བཞུགས་པའི་གནས་ཟ་མ་ཉོག་གམ་རྩོ་རྩེ་སང་གའི་
ཁྲིའམ་ཨེ་ཡིག་སྐྱེ་གནས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཡུལ་དང་དུས་དང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རྒྱ་
ཆད་སྤྱོད་ལྟར་གྱི་ཐ་དད་པར་བཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་པ་
སྟེ། འོག་མིན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཕོ་བྲང་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་རྩོ་རྩེ་གདན་གད་མཆིས་སོ་ཅོག་དེ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་བ་མ་
ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞིང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ངང་ཚུལ་དེ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། རྩོ་རྩེ་སྐྱེལ་གྱུང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། ཁྲིས་དང་། དཔལ་

ལྷན་སངས་རྒྱས་པདྨ་སྒྲེས། ཞེས་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་དག་དོ་རྗེ་དང་པདྨའི་
གདན་དང་སྒྲེ་གནས་ཅན་ཉིད་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་
ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་༼༤༠༽མཆན་ཉིད་ཅན་དོག་པ་མེད་པའི་
ཆོས་འབྱུང་གི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཀླན་ཏུ་བཟང་པོ་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་གནས་སོ། །མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་
ཆེན་པོར་ཞེས་པ་ནི་རིས་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་
ཅིང་གཅད་དུ་མེད་ལ་དབྱེར་མེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད་ཅན་མེ་ལོང་ལ་བྲ་པཔ་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་
ཆེན་པོ་དེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་སྐྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གང་དུ་འཆང་བྱ་
བའི་ཞིང་གང་གསལ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་
ཞེན། རི་རྒྱད་དུ། ལུས་ནི་ཞིང་རྒྱལ་ཐུན་ཉམས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་
མཆན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རབ་རྫོགས་འགྱུར། སྐྱ་ཆོགས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་
པོ་ཉིད་ནི་དངས་ཞིང་སྤྱིབ་པ་རྣམ་པར་བྲལ་བ་མི་ལམ་བཞིན་དུ་སྤྱང་། རྒྱད་ནི་
ཀླན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དུ་མའི་རྒྱད་གཞན་དག་གིས་གཞན་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་འཇུག་
པ་སྟེ། སེམས་ནི་དམ་པའི་བདེ་བས་གང་ཞིང་མི་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་ལྟན་
ཅིག་འབྱུང་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གཞན་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། འདིར་

བསྟན་ཅིང་སྐྱ་ཚོགས་སོགས་ཚོག་རྟེན་གཅིག་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་བྱམ་མོང་མིན་པ་ལས་
 རྒྱབ་པའི་སྤྱིད་གསུམ་རོ་མཉམ་པ་མི་ལམ་ལྟར་མཚོག་། རྟེན་མི་འགྱུར་གྱི་
 བཞི་པའི་མཐུའི་སྤང་བ་མ་གཏོགས་འགྱུར་བཅས་བཞི་པའི་སྤྱིད་གསུམ་ལབྱལ་
 སྤང་གི་ཁིང་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། འགྱུར་བཅས་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་འབྱུང་བ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞིག་སྤྱད་གྱི་
 འགྱུར་བཅི་ཡང་བྱེད་དེ། དེར། ས་ལས་ཚུད་དང་ཞེས་སོགས་ནས། རྣམ་གསུམ་
 སྤྱིད་པའི་རྒྱུད་དབང་གིས་གང་ཞིག་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་བསྐྱེད་པ་གཞན་རྣམས་ཁིང་
 གཞན་དག་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་ཚོགས་བཅད་གཅིག་གིས་གསུངས་ལ། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུད་
 ཀྱི་བཞི་པའི་སེམས་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱབ་པའི་སྤྱིད་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཁིང་ནི་བཞི་པའི་སེམས་འགྱུར་བཅས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་ཁིང་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁིང་ནི་མ་ལུས་ལས་ཅན་མིན་པར་སྤྱིད་གསུམ་སྤྱིད་
 པར་མཛད་པས་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་ནི། །བཞི་ག་རོ་མཉམ་དག་པའི་རྩལ་
 ལས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོར་བ་སྟེ། །སོ་
 སོ་རེ་རེ་རོ་ཡི་རྩལ་ལ་གཉིས་ཀའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོ་རྗེའི་སྤྱི་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་བསྐྱོར། །ས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ལ་མ་ལུས་རིགས་ལ་གནས་པ་མཐའ་
 ཡས་མི་གཡོ་སོགས་ལ་རབ་ཞུགས་རྣམས། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་ཏེ། རྟེན་མི་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་དབང་པའི་དོན་དམ་

གྱི་དབང་དུ་ན་ཚེས་འཕགས་ལེའུར་བཤད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་གཤེགས་
བཞུད་ཀྱིས་དཔེན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྒྱལ་རྟེན་སངས་རྒྱས་
བཞུགས་སུ་རུང་བ་རྒྱུའི་ཐེག་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་ཐེག་པར་བཤད་
པའི་རྒྱལ་གཅིག་ནི་ལས་རྒྱལ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེར་བཞུགས་སུ་རུང་
བ་ཡིན་ན་སྐགས་གྱི་ཐེག་པ་འདིར་བཅུད་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་བཅུད་
དུ་འབྲིག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་དེས་སྒྲིབ་བཅས་ལས་གྱི་
བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འབྲིགས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱལ་གཅིག་གི་རྩེ་མོའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཞུགས་སུ་རུང་
བ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱི་རབ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་གསུམ་དེ་ནི་སྟོ་བྱར་བྱི་མའི་ལས་ལ་བྱུང་བ་
མ་ཡིན་པར་རྒྱ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཅན་རང་གི་སྟེད་པར་མཛད་པར་གཟིགས་ནས། དེ་
ལྟའི་དོ་རྗེའི་རྒྱལ་དང་ལས་རྒྱལ་གཉིས་ཀའང་གཅིག་གོ་གཅིག་གིས་མ་བཀག་
པའི་རོ་མཉམ་པའི་དག་པའི་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བཅས་ཐབས་གཅིག་ཏུ་
བཞུགས་ཤིང་། ལས་དང་དོ་རྗེའི་རྒྱལ་སོ་སོ་ལ་ཡང་རོའི་གཉིས་ཀའི་རིགས་གྱི་
བྱ་བ་ཐབས་ཤེས་གྱི་དོ་རྗེ་གསུམ་སོ་སོ་པའི་དུག་པ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བས་ས་བཅུ་
གཉིས་གྱི་རྟོགས་པ་ཅན་༼༤༥༩༽དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་གནས་ཉི་དོ་རྗེའི་
སྤྱི་ཅན་རྣམས་གྱི་ཡུལ་དང་། ལས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་རྒྱུའི་ཐེག་
པའི་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་གྱི་མི་གཡོ་བ་ཕྱིན་གྱི་བརྟེན་པའི་ཞིང་སྟེ། དོ་རྗེ་རྒྱལ་སྤྱི་

རབ་ལ་རྒྱའི་ཐེག་པ་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཕྱིན་གྱི་བརྟེན་པར་མི་རུས་ལ། རྡོ་རྗེའི་
རྩལ་ལམ་དག་པའི་རྩལ་ལ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱ་གཉིས་པ་སོགས་གཞན་
འདོད་ཆགས་སོགས་ལས་ཆགས་བྲལ་དམན་པའི་འཕགས་པ་སོགས་གྱི་བརྟེན་
བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ནས། འོ་ན་དེ་ལྟའི་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་སྤྲོད་པ་གསུམ་
དེ་གནས་ག་ན་ཡོད་སྟུམ་ན། སྤྲོད་ཡུལ་གྱི་ཞིང་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐལ་ཕན་
དག་ལ་མཁའ་བྲལ་རིས་མེད་པར་གནས་ཤིང་དེར་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ལ།
སྐལ་བ་མེད་པ་དག་གིས་མ་མཐོང་གྲང་ཞིང་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་འབྲུག་པ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཟད་མི་ཤེས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་དག་རྣམས་དང་ཐབས་གཅིག་རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའ་ཆགས་པའི་དུས་གྱི་བར་དུ་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བཞུགས་ཞེས་པ་
ནི། འདིར་རྗེ་སྤྲོད་སེམས་ཕན་རྣམས་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་པར་
མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་དེ་རྣམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཐོང་བར་མི་འབྱུར་
རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་གནས་སོ་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་༼༤༥༽འབྱུང་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
དབྱིངས་མི་ཟད། །ཆོས་དབྱིངས་དམ་པ་ཟད་མི་ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་ནི་གང་དུ་སངས་རྒྱས་
པའི་ཞིང་ནི་སྒྲིབ་བྲལ་ཆེས་སྤྲོ་བ་རྡོ་རྗེའི་སྤྲོད་གསུམ་ཉི་ལྔ་སྐྱ་གཙན་རོ་མཉམ་
པའི་ཨེ་ཨོ་དབྱེར་མེད་སྐྱེ་འཆིའམ་ཆགས་འཛིག་གི་རྒྱ་བ་གཏན་བཙུམ་པའི་ཞིང་

ཞིག་ཡིན་ལ། དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དང་སྟོན་འཁོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ཉི་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བ་བཅས་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་འོག་མིན་དུ་འོངས་སྐྱེ་དང་། རོ་རྗེ་གདན་དུ་སྐྱུལ་སྐྱུར་སངས་
 རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པ་འདི་དག་ཀྱང་དེའི་མཐུའི་སྤྱང་བསྟན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྲོ་ཚོགས་གཤེགས་བཞུད་སོགས་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་ལྟ་མི་
 རྣམས་ཀྱི་དག་པའི་སེམས་སྤྱང་ལ་ཤར་ཡང་། དེ་ལྟར་ཤར་བ་དེའང་འགྱུར་མེད་
 སྐྱེ་བ་བྲལ་གྱི་སངས་རྒྱས་དངོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་འབྱུལ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོ་
 རས་སྐྱེ་བ་བཅས་རགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོད་པ་
 འདི་ནི་རྒྱུད་འདིའི་ལམ་གྱི་སྐལ་ཕན་མ་གཏོགས་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཞེས། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་འང་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་དཔག་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། ༡༥༥ ། ལྷན་སངས་
 རྒྱས་སྐྱུལ་པ་སྐྱུ་མ་ནི། སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་
 བརྒྱ་བྱེན་གཞུ་ནི་རི་བཞིན་ཉིད་དུ་འོ། །སྤྲོ་ཚོགས་དངོས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱེ་རྒྱལ་བ་
 དང་བཅས་ལྟ་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་སེམས་ལ་རབ་ལྷགས་པ། །འདི་ནི་མ་སྐྱེས་
 ཚོས་ཏེ་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འདིར་ནི་སྐྱེ་བར་འབྱུལ་པ་སྟེར་བའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་འགྱུར་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཞིང་འདིར་
 འགྱུར་མེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཁམས་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་སྐྱེ་བ་བྲལ་དོ་རྗེ་ཅན་

གྱི་སངས་རྒྱས་དེའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་མཐུ་ལས་སྤང་བའི་ཚོས་སྟོན་པ་པོའི་སངས་
རྒྱས་འདི་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་གཤེགས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་
འབྲུལ་ཆེན་མོའི་ལྷམས་ནས་སྐྱེ་བ་སོགས་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་
རིགས་ན་ལྟ་མོ་རྣམ་ཀླུལ་མའི་ལྷམས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱག་དོར་གྱི་
བདག་ཉིད་ལྷ་བཟང་ཡང་རྒྱད་གསོལ་བ་པོར་འཐད་ལ། དེ་མི་འཐད་ན་རྒྱད་
གསུངས་བ་པོ་ཤུ་ཉེ་རིགས་ཅན་དང་། གསོལ་བ་པོ་རོ་ལྷན་ན་གནས་པའི་
གཞོན་སྐྱོན་གྱི་བདག་པོ་གསང་བདག་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་པ་པོ་དང་གསོལ་པོར་
རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀའང་འཁོར་༼༤༥༽བའི་སྐྱེ་འཆི་བར་སྤང་
བ་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་པོ་དང་གསོལ་པོ་གཉིས་ཀ་མངལ་སྐྱེས་གྱི་
བྱིར་འཆི་བདག་གི་བདུད་མ་བཅོམ་པས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་ན་དེ་
ལྟ་ན་བདུད་དང་བདུད་བྲལ་གྱི་སེམས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བདུད་ཡོད་ཆེ་བདུད་
བཅོམ་པར་མི་འགྱུབ་པ་དང་། བདུད་མེད་ཆེ་བཅོམ་པར་མི་འགྱུབ་པ་དང་།
བདུད་ཡོད་མེད་དུས་གཅིག་པར་ཡང་བདུད་བཅོམ་པར་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཁྱོད་
ལྟ་ན་བདུད་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་
བདུད་བཅོམ་མ་བཅོམ་གཉིས་ཀར་སེམས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་མི་འཛོག་པའི་བྱིར་
ཉིས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། བདུད་ནི་སྐྱིབ་བཅས་བཞི་པའི་སེམས་འབྲུལ་པ་དང་
བདུད་བཅོམ་པ་ནི་སྐྱིབ་མེད་བཞི་པའི་སེམས་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ། གང་འབྲུལ་པ་

འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་བདུད་དེ་ནི་དེ་ལྟའི་སྟོན་པོ་དང་གསོལ་པོ་
 དག་གིས་དོ་རྗེའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་མཛད་ཟེན་པས་ལས་ཀྱི་ས་པའི་
 ཞིང་འདིར་གདོད་སྐྱེ་འཆིའི་བདུད་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དག་དོན་དོན་
 དམ་པར་བདུད་བཞི་བྱུང་པར་ཡོད་ན་སྤང་བར་མི་རིགས་ཀྱང་མེད་བཞིན་
 འབྱུལ་སྤང་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར། བ་སྟན་དུ་བདུད་བཙམ་པའི་བ་སྟན་ཀྱང་མི་
 སྤོང་ངོ་། ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་༼༤༥༽སངས་རྒྱས་དེ་དག་ནི་ཐོག་མ་
 མེད་པ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ནས་བདུད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྒྲིབ་བྲལ་ཀྱི་ཞིང་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྟོན་པོ་དང་གསོལ་པོ་དག་སྒྲིབ་བཙམ་ཀྱི་ཞིང་
 འདིར་མངལ་སྐྱེས་མིན་པ་ལོངས་སྤྱད་དུས་འཁོར་དང་བྱུག་དོར་ལྟར་རམ།
 མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ལྟར་གང་གི་སྤྱུ་འབྱུལ་བསྟན་ཀྱང་སྟོན་པོ་དང་
 གསོལ་པོ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་བྱུགས་རྒྱུད་ཐ་དད་པར་མི་མཐུན་པའི་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་མཐུག་སྐྱེམས་ལས། རི་
 རྒྱན་དུ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་གཉིས་སྟོན་པོ་དང་གསོལ་
 པ་འདེབས་པ་པོར་འབྲེལ་པ་ནི་སྤུལ་པའི་སྤྱུའམ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུས་
 ཀྱང་རུང་སྟེ་སྤྱི་མ་དང་སྤྱི་མ་འགལ་བ་མེད་དོ། ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་སྐྱེ་འགག་ཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་པར་ནི་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྤུལ་

དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཛེང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་
དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེར་འཛིག་བྱེད་སྟོབས་སོགས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱད་
ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་སོགས་ཆོས་སུ་འགྲུབ་མི་སྲིད་ཅིས་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ལ་སྟོབས་
བཅུ་(༤༥)དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མི་སྲིད་
དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་སྒྲིབ་བྲལ་རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱ་རྒྱད་དེས་
བསྐྱབས་པའི་དག་པའི་སྲིད་གསུམ་རོ་མ་ཉམ་གྱི་ཞིང་དང་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་སངས་
རྒྱས་དགོས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལས་མི་ཡི་སྐྱེ་བ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་ཀྱི་གཞན་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མི་འགལ་ལམ་སྒྲུམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། མ་དག་སྒྲིབ་
བཅས་ཀྱི་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འཇུག་ཤེས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་
གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ལ་ལུས་སེམས་རགས་པ་ཙམ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་ནལ་
འཁྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་སྦྱངས་ཏེ་འཛེང་རྒྱ་བ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་ལུང་
པོ་དང་ཤེས་པ་སོགས་ལྷ་པ་ཙམ་ལས་སྦྱང་མི་དགོས་ཤིང་། མ་དག་པའི་བཞི་
པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ལས་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སེམས་སྤྲ་བ་སྤྲ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱངས་ཏེ། འཛེང་རྒྱ་བ་ལ་འབྱུང་བ་དང་ལུང་པོ་དང་ཤེས་པ་

སོགས་དྲུག་ལ་སྦྱང་དགོས་ཤིང་། དེ་མ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་བཅས་བཞི་པའི་
སེམས་སྦྱང་བར་མི་རྣམས་ལ། དེའི་འགྱུར་བཅས་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་
འབྱུང་བ་དང་ཡུང་པོ་སོགས་དྲུག་ཆའི་༼༤༥༽ཆོས་ནི་མ་དག་ཕྱ་བའི་ཁམས་
གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཀྱེན་ལ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་རགས་པ་
ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཀྱེན་ལ་བསྟན་ནས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་ལ་འང་ཁམས་གསུམ་ལས་ཁམས་གོང་མ་ནི་
མངལ་སྟེས་ཀྱི་བཞི་པའི་སེམས་ཆོར་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་
ཡུང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་པའི་མྱོང་བ་རྒྱད་ལ་མི་རྣམས་ཤིང་། དེ་
རྣམས་པ་ལ་འདོད་ཁམས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་དེ་ལྟའི་འདོད་
ཁམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་ལས་གཞན་འགོ་བ་རྣམས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དལ་
འབྱོར་གྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་གཞན་དག་ལ་ནི་ཕྱ་
པལ་གྱི་རྩོ་རྩེའི་སྤིད་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་ལ་བཞི་པའི་སེམས་
རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རོ་བོར་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིའི་སྟེ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་
འགྱུ་བཅས་བྱ་བའི་མི་འདི་ནི་མདོ་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གི་ཁམས་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་མ་ཡིན་ཅིང་། འོ་ན་འདིའི་མི་
ཡི་སྟེ་བ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་སྟུམ་ན། སྤྱིར་སྤྲུགས་སྤྱ་མེད། སྒོས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཁམས་གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་ཡིན་ལ།

༼༤༤༽འདི་ལྟའི་མི་དང་དག་པའི་སྤྲིད་གསུམ་རོ་མཉམ་པའི་ཁམས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་འགོ་བ་གཉིས་ལུས་རྟེན་ཅིག་
པའི་སྐྱེ་བར་འགལ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར། བྲ་ཟབ་ཀྱི་གནད་འདི་ལྟ་བུ་
སྟོན་པ་ལ་མཁུན་བཅེ་རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་
མཉན་པོ་གྲུབ་ཐོབ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆིལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་
འཆིའོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། དེས་ན་རྒྱས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་མིའི་
སྐྱེ་བ་ནི་ཕྱིའི་སྟོད་བཅུད་རགས་པའི་སྤྲིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་མིན་
ལ། འདི་ནི་ནང་སྟོད་བཅུད་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྲིད་གསུམ་གྱི་མིའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་མི་དེ་ལའང་བཞི་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། དེས་
གཞན་སྟོད་བཅུད་ཆེས་ལྷ་བའི་དོ་རྗེའི་སྤྲིད་གསུམ་ལྟ་ལབ་པ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་དེའི་
རང་བཞིན་དང་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་རོ་མཉམ་པར་འཇུག་རུས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་འཇུག་མི་རུས་ལ། དེའི་དབང་ལས་
གཞན་མཆོག་གི་སྟོད་བཅུད་ཆེས་ལྷ་བའི་དོ་རྗེའི་སྤྲིད་པ་གསུམ་རོ་མཉམ་པའི་གོ་
འཕང་སྟོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ལ། དེ་མ་རུས་པས་ཕྱིའི་སྤྲིད་གསུམ་དང་ནང་གི་སྤྲིད་
གསུམ་གྱི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་༼༤༥༽རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆ་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ནང་གི་མི་དེའི་བཞི་པའི་
སེམས་དེས་ནི། གཞན་སྟོད་བཅུད་ཆེས་ལྷ་བའི་དོ་རྗེའི་སྤྲིད་གསུམ་ལྟ་ལབ་པ་

ལྟར་མཐོང་ཞིང་། དེའི་རང་བཞིན་དང་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་རོ་མཉམ་པར་འཇུག་ལུས་
གྱི་བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་འཇུག་ལུས་ཞིང་
དེའི་དབང་ལས་གཞན་མཚོག་གི་སྣོད་བཅུད་ཆེས་ཕྲ་བའི་དོ་རྗེའི་སྲིད་གསུམ་རོ་
མཉམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱིའི་སྲིད་པ་གསུམ་སྣོད་བཅུད་དང་།
ནང་གི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་སྣོད་བཅུད་གྱི་ཡུས་སེམས་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཆ་
བམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདིར་བཤད་པའི་
མིའི་སྐྱེ་བ་པ་དེ་དང་མིའི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་དང་གཞན་མཚོག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕྲ་
ཕབ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་སྲིད་གསུམ་
ཆེན་པོ་གཉིས་རྟེན་དང་ཐ་དད་པར་མི་འགལ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ནང་
གི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་སྲིད་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་ཕན་མ་གཏོགས་པ་དག་གི་སྦྱོད་
ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཡང་གྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་འབྱུང་
བའི་༼༤༥༽སྣོད་བཅུད་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཐེག་པ་འོག་མ་དང་མདོ་
རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཆོས་ཚུལ་དེ་
དག་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་སྤྱི་སྣོད་བཅུད་མ་དག་པའི་སྲིད་གསུམ་རགས་པ་
ཅོམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་ནང་གི་མ་དག་པའི་སྲིད་གསུམ་ཕྲ་བ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པ་
མིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་མདོ་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་

སྤོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆགས་འཛིག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་བསྐྱལ་
པའི་གནས་ཚུལ། བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཚད་ཡུལ་གྲོང་གི་
བཀོད་པ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་བའི་མདོན་སུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འདི་
ནས་བཤད་པའི་ནང་དང་གཞན་མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོའི་རྣམ་གཞག་
མ་མཐུན་པས་ནང་དང་གཞན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་འདི་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་
བོ་སྟམ་ན། གཞལ་བྱ་གིན་ལྟོག་ལ་སྤྲོད་པའི་སྐྱབས་འདིར་རང་རེའི་མདོན་སུམ་
གིས་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ལ། མདོན་སུམ་གིས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལ་
གཞོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། བྱད་པར་འདི་ནས་བཤད་པའི་ལོ་རྒྱུ་ཉི་ལྔ་གཅན་
སོགས་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་༼༤༩༽ལས་ནང་དང་
གཞན་མཆོག་གི་སྤྲོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤོད་བཅུད་ཡོད་པ་འདི་ཆེས་ཆེར་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དག་དོན་ནང་གི་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་མིའི་རྟེན་
ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
འཆང་རྒྱ་བ་ན་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉི་ཆོ་བའི་འོག་མིན་རྩོམ་མེད་གདན་དུ་
སྤེལ་ལུས་ཉི་ཆོ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤེལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་
དེ་ཉིད་གཞན་མཆོག་གི་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་ཞིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཀུན་ནས་
མཁའ་བྱུང་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་པ་དེར་འཇུག་ནས་ཞིང་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲོ་བ་དམ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཆང་རྒྱ་བ་

ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནང་གི་ལུས་དེ་ཉིད་གཞན་མཆོག་གི་ཞིང་དུ་འཇུག་ནས་གཞན་
 མཆོག་གི་ལུས་རྟེན་ལ་འཛང་རྒྱ་བ་ན། སྤྲུལ་མའི་ལུས་བཏང་ནས་འཇུག་
 གམ། །ལུས་མ་བཏང་བར་འཇུག །མ་བཏང་བར་འཇུག་ན་གཞན་མཆོག་གི་
 སྤིད་གསུམ་རོ་མཉམ་པའི་འགྲོ་བའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་མ་སོང་། བཏང་
 བས་འཇུག་ན་མིའི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་ཞེས་པའི་ངེས་བབ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་
 བ་རིགས་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་མིའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་འཕྲོ་ཆོངས་པ་ལྟ་
 བུའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལའང་དབྱེད་པ་དེ་ཉིད་མཚུངས་པས་དེ་
 ལྟར་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་འདོད་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལྟའི་
 ཐབས་སྤྱི་རོལ་པའི་གསང་སྤྲུགས་ལའང་མཐོང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་
 པའི་རྒྱད་ལྗེ་དུ་མར་ཡང་དེ་ལྟའི་སྐྱབ་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པར་མཐོང་བའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་དངོས་ལ་ནི། བང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་དང་ལུས་ལས་གཞན་
 མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་དང་ལུས་ལེན་ཚུལ་ནི། ཚུ་རོལ་དེ་ཉིད་ཕར་འཕོས་
 པ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཚུར་སྐྱངས་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་
 ཀྱང་ཁ་ཐོན་མར་མེ་མེ་ལོང་གི་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོབས་ལས་ལེན་དུ་རུང་
 བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྲང་བའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། གྲུབ་ཆེན་མན་ལུང་གྲུ་
 རུས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྟོ་སྟོགས་པོ་ཏ་ལར་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་

ཞབས་དྲུང་དུ་བསྟེན་པ་ན་པོ་ཏ་ལ་དང་ཆེས་ཉེ་བར་འགྱུར་པ་ན། ཞབས་འབྲིང་
བའི་སློབ་མ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དག་ལ། ད་ཁྱེད་ཅག་གི་སྤྲོད་ཡུལ་
དུ་བདག་མི་འགྱུར་བས་ཁྱེད་རང་རྣམས་རིག་པ་འཛིན་པའི་ཡུལ་གཞན་དང་
གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་གྱི་ཕྱིར་དེངས་༼༤༥༽ཤིག་ཅིས་བཀའ་སྤྱུལ་གྱང་ཕྱིས་
བཞིན་འབྲངས་ཏེ་དོང་པ་ན། རྗེ་བཙུན་མན་ལུང་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྐྱ་སློབ་མ་
དག་གི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱར་གཤེགས་སྐྱད་པ་གཏམ་དུ་
གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱད་
འདིར་གཞན་མཆོག་གི་དོ་རྗེའི་སྲིད་གསུམ་རོ་མཉམ་པའི་ཞིང་དུ་སྲིད་པ་གསུམ་
གྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་
ལོ་སངས་མ་རྒྱས་ན་ཕྱིའི་སྲིད་གསུམ་དང་ནང་གི་སྲིད་གསུམ་གྱི་ཉི་ཆེ་བ་འོག་
མིན་དང་དོ་རྗེ་གདན་དུ་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་སེམས་
ཅན་མ་ལུས་པའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་བྲལ་བའི་
སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་ཁོ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་
མཐུས་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་ནས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རིག་པའི་ཕྱི་མོར་བྱོན་པའི་
ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཡབ་མེས་རྗེ་བཙུན་དག་གི་གསང་བའི་གཏམ་དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་བུང་པས་དགོངས་གཅིག་ཏུ། ཆོས་
དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་མ་རྒྱས་ན་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་བྱ་བ་འདི་

བཞུགས། ཞེས་འབྱུང་བ་ཡང་དོན་འདི་ལ་དགོངས་ལ། འདི་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ལ་
 དགོངས་ནས་སྐྱེས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱབ་པ་དང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེ་ལ་རྫོགས་པར་༼༤༤༽འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 སྐྱེས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ལ་རྫོགས་
 པའི་གནད་འཆང་ནི་ལྟར་ཡང་གཤམ་མི་རུས་ཏེ། ཉི་ཆོ་བའི་འོག་མིན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་
 ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་ནི་ལྟར་འགྲོ་ཞིང་དེ་མི་འགྲོ་ན་ཞིང་
 གཞན་མཐའ་དག་སྐྱེའི་ནང་དུ་ནི་ལྟར་འོང་རུས་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱ་
 གསང་ལ་དགོངས་ཏེ། རིག་འཛིན་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་མེས་ཀམ་པ་གྱིས། ཆོས་དབྱིངས་
 རབ་འབྱམས་དོ་རྗེའི་གདན། །མ་བྱབ་པ་ནི་རྒྱལ་ཙམ་མེད། །ཅིས་བཤད་པའི་
 བྱབ་ཚུལ་ཡང་གཤམ་པར་འགྱུར་ལ། འདིའི་ཟབ་གནད་ལ་མ་རྟོགས་ན་རྒྱ་གར་དོ་
 རྗེ་གདན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་ཅུ་གཅིག་གི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ལྟར་
 བྱབ་གཤམ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དོན་འདིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྤྱ་རབས་
 པའི་དགོངས་གཅིག་པའི་ཡི་གེར། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་
 པའི་ཞིང་དེ་འང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་མཐའ་གྲས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ན་ཞིང་རྒྱུང་དུར་
 མཆོག་གི་སྤྱལ་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ན། མདོ་སྤེ་རྒྱ་ཤོལ་ལས་སྤྱིང་པོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་
 གཅིག་པོ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་ཞིང་དང་ཞིང་གིས་བརྒྱན་
 པར་བསྟན་པ་འགལ་ཞེས་བཤད་པའང་ལགས་པར་བཤད་པ་གཤམ་བྱའི་ཁོངས་

སུ་དོ་མཚར་བ་མཉུན་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་༼༩༤༥༽ལྟའི་གནད་གོ་ན་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་རྒྱད་འདིར། ལོངས་སྐྱ་ཡིན་ན་འོག་མིན་ཁོ་ནར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་།
སྐྱ་ལ་སྐྱ་ཡིན་ན་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་འཚང་རྒྱ་མི་དགོས་པར་ཁམས་གསུམ་གའི་
ཞིང་དུ་སྐྱ་གསུམ་གར་སངས་རྒྱས་རུང་བ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་
འདི་མཚོག་ཏུ་གྱུབ་བོ། །སྒྲིབ་པ། གཞན་ཟེར་ཚིག་གི་ཙམ་གྱི་མ་ཚིམ་
པར། །འབྲུལ་མེད་དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་བཀའ་བྲིན་ལ། །ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོའི་
དགོངས་པ་གྲོལ་བྱས་ཏེ། །གཞན་བྲིང་མེད་པའི་མཐུ་ལས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེས་
ན་འདིར་བཤད་པའི་འཁོར་རྩའི་བག་ཆགས་གྱི་འཛིག་བདེའི་མ་རིག་པའི་
གནད་འདིའི་ཕྱོགས་ཙམ་ལའང་རྣམ་དཔྱད་འཇུག་པ་མ་རྟེན་པར། རེ་མདའ་བ་
ཆེན་པོས། འཛིག་བདེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་རྩ། །བཤད་པ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་
མི་རིགས་ཉིད། །རྟག་ཏུ་བཟོད་དཀའི་སྐྱ་ག་བསྐྱལ་གྱིས་ནོན་ཕྱིར། །ཆོད་ཐུལ་
སོགས་ན་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མེད། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་
པའི་ལྟ་རྣམས་གྱིས། །འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་ཐར་པར་
འགྱུར། །ཁམས་གོང་དག་ན་འབྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་ནི། །ཡོད་ཅིས་སྐྱ་བ་སྒྲོན་
མེད་གཞུང་ལུགས་ཡིན། །གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་བྱང་༼༩༤༥༽ཅི་
ཡོད། འདི་ལ་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་སོ། །དཀའ་བྱུང་བ་དང་འདོད་
ལྷན་གཉིས་ཀ་ཡང་། །བྱང་སེམས་འཛིག་པར་མཚུངས་ཕྱིར་ཐར་མེད་ལོ། །དགོ་

སྒྲོང་འཆར་ཀམ་ཁུ་བ་འབྱིན་པ་ཡི། །དག་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཡང་ཡང་
 སྒྱུད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཅོམ་སྟེ། །དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པར་འདུལ་
 བ་ལུང་ལས་གསུངས། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ། །ཙྰ་བའི་ལྷུང་
 བ་ཡིན་ཕྱིར་མི་འགལ་ན། །དོ་རྗེ་པད་མར་མཉམ་པར་ནམ་སྒྲོར་བ། །དེ་ཆོ་འདུ་
 ཤེས་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་འདི། །དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བྱང་ཆོས་མ་ཡིན་
 བ་མ། །གོ་གས་དག་རང་གི་དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་ཅིག །ཅེས་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བྱིད་ཅག་
 སྒྲིམ་བུ་དམ་པའི་གྲངས་སུ་འགོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཁས་འཆེ་བས་ངོ་ཆ་བ་དང་
 བྲེལ་མེད་པའི་གཏམ་དུ་བས་ཏེ། སྒྲིབ་བྲལ་མཐར་བུག་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དེ་འདྲའི་
 མཚན་ཅམ་འཛིན་པ་པན་ཡོན་དུ་མར་བསྐྱགས་པ་ཅན་དེ་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་
 ལུས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱིང་གཉིས་དུས་ནམ་ཞིག་ནས་གོ་གས་སུ་གྱུར། །བཅོམ་ལྷན་
 འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱི་ནང་གཞན་༼༤༤༽གསུམ་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཉིད་གསལ་ཞིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲུལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་
 བྱིད་ཀྱི་མ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་ཀྱང་འགོག་གལ་བྱུབ། བྱིད་རང་ལ་ནི་དམུས་
 ལོང་ལ་ཉི་མ་ལྟར་སུ་ཞིག་གི་སྟོན་པར་བྱས་ཞེས་ཇི་ལྟར་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་
 དང་པོ་དེ་གཉིས་རགས་པའི་འཁོར་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ཆེས་སྒྲུབ་པའི་འཁོར་རྩའི་
 ཐོག་མེད་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིག་བདེ་དེང་སང་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གསུམ་རགས་

པའི་འབྲིག་ཆགས་ཀྱི་འཛག་པར་འདོད་པའི་དུས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་
 སྒྲུང་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་ཀྱི། དེ་ལྟའི་ཁས་ལེན་དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་མི་
 ལམ་དུ་མི་ནའང་མི་རུང་བའི་གདོན་ཆེན་པོར་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཅག་གི་དབྱེད་
 པ་དེ་ནི་སྒྲིན་ཆོག་གི་ཅལ་ཅལ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད། འཆར་ཀ་དག་བཅོམ་ཐོབ་
 པར་མི་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་ཡང་སྤྲ་མ་ཉིད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་
 འཁོར་བའི་མ་རིག་པའི་འཛག་བདེ་རགས་པའི་འབྲིག་ཆོར་ཙམ་མིན་པའི་བཞི་
 པའི་སེམས་བྲལ་བ་ལ་འཛག་བདེར་འཆད་ན་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའ་མ་ཐོབ་པར་དག་བཅོམ་ཡང་དག་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་འདོད་
 །༢༠༽པ་ལ་ཁྱོད་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་འགོད། གསང་དབང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་འཛག་པའམ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མི་འཛག་པ་དང་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་སྤྲད་དུ་ཡིན་གྱི་འཛག་འཕོ་བདེ་
 བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་ཁྱེད་འཕོ་བདེ་བ་ཡིན་ན་འཁོར་ཅུའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་བདེ་བའི་བྱབ་པ་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ཐལ་བ་དེ་
 དག་ཁྱོད་རང་གི་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་རྩོགས་སངས་ལའང་ཐར་པ་མེད་པར་དེར་
 འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་པའི་དོར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཉུགས་བྱབ་སྤང་རྒྱུའི་ཀྱུན་
 ད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའང་ཁྱོད་ཀྱིས་ངོས་མ་བཟིན་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཁས་
 ལེན་མེད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་འདི་འདྲ་རིགས་པ་ཤེས་པའི་བརྟེན་པར་

འགྱུར་རམ། འོ་ན་ཀུན་ད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་ན་ཙ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་ཆུ་ཀུན་ད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་དེའི་ཤུགས་ལས་པར་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྒྲིག་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྱུར་མེད་འཛིན་མེད་
རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པས་འགྱུར་འཛིན་ཏུ་བྱས་ན་ཙ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བར་ནམ་པར་གཞག་
པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱིད་ལ་ད་དུང་བསྟན་པའི་དུས་ལ་མ་བབ་པས་ཆེས་གསང་བ་
ཆེན་པོའི་རྒྱས་༼༤༡༽གང་བ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཀུན་ད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་
སྤངས་པར་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་མི་རུང་བའམ་མི་བརྟུབ་པའི་
བྱབ་པ་ཞིག་ཁྱོད་རང་གིས་ཁས་སྤངས་འདུག་པ་དེ་ལྟ་ན་མས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་
འཕོ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཁ་སྐྱོར་བརྟན་ལྡན་གྱི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡལ་ཡུམ་སྟོམས་འདུག་
བྱར་མེད་པའི་ཐལ་བ་བྱིད་རང་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ད་ནི་
སེམས་སོ་ན་གནས་ཕྱིན་བྱིད་དང་ལྟན་ཅིག་ཅིའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་། བྱིད་པར་འཁོར་
ཙ་མ་རིག་པར་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་བདེའམ་འཕོ་ཆགས་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་
བདེའམ་འཕོ་ཆགས་འཛིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་དོགས་པ་ལས། མ་རིག་པ་འཁོར་
རྩར་མི་འཛིན་ཅེས་མ་སྒྲིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སྤྱོད་རགས་ཆེས་རགས་པས་འཁོར་བ་
ལ་སྤྱོད་རགས་ཆེས་རགས་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཆེས་སྤྱོད་བས་
རགས་པ་དང་དེས་ཆེས་རགས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་། ཆེས་རགས་པ་འགགས་པས་
རགས་པ་ཙམ་མི་འགག་པ་དང་། ཆེས་རགས་པ་དང་རགས་པའི་འཁོར་བ་

འགགས་པས་ཕྱ་བའི་འཁོར་བ་མི་འགག་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆེས་ཕྱ་བའི་འཁོར་བའི་
རྩ་བའི་མ་རིག་པ་ནི་འཕོ་བ་དེ་ཡིན་ལ་མ་རིག་པ་འདི་ཉིད་སྒྲིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར། རགས་པ་དང་ཆེས་རགས་པའི་འཁོར་རྒྱུ་འཕྲོ་མ་རིག་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་གཙོ་བོའི་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་འང་འཕོ་ཆགས་
སམ་འཛག་བདེ་ཉིད་ལ་གཟུང་དགོས་ཞེས། མཆོག་མི་འགྱུར་བར་ཇི་སྟེན་
དུ། དེའི་ཕྱིར་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འདི་ནི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་འདིར་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་རྩོད་ལན་རྒྱས་པར་འབྱུང་
བའི་བྱེད་ཀྱི་དྲི་བ་དེའི་ལན་འཕགས་པ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་
འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པ་རང་དུ་རྒྱས་པར་ཡོད་པས་དེར་རྟོགས་ཤིག །ཡང་རེ་
མདའ་པས། ཟད་པར་ནམ་མཁས་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་བཞིར། །སྐྱེ་བ་
འཕེན་ལོ་ཟད་པར་ལྷག་མ་དང་། །ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གྲུབ་
ལོ། །ཟད་པར་ཟེལ་གཞོན་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པའི། །མན་ངག་སངས་རྒྱས་
བསྟན་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན། །བསྟན་ལ་མ་ཞུགས་པ་ལ་འདི་དག་མེད། །ཁྱི་རོལ་
པ་རྣམས་གོང་མར་མི་སྐྱེའམ། །ཟད་པར་ནམ་མཁས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
སུ། །སྐྱེ་བར་རིགས་མེད་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་སུ་མིན། །གཞན་དུ་འཕེན་བྱེད་རྣམ་
སྟོན་གཡོས་པའི་ཕྱིར། །མི་གཡོ་བ་ཡི་ལས་སུ་འདི་མི་རྒྱུ་ལྟར། །ཞེས་

སྒྲུལ་པ་དང་འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་ཕྱ་མ་རིག་པའི་འཕོ་ཆགས་ངོས་མ་ཟིན་པ་
ལྟར་འདིར་བསྟན་གྱི་ཁམས་གོང་དུ་སྒྱུ་བའི་ཟད་པར་ལས་གང་ཡིན་ངོས་མ་ཟིན་
པའི་བསལ་བ་མེད་པའི་ཐལ་ཆོས་ཁོ་ནར་བས་ཏེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར། བྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རགས་པའི་སྤྲིད་གསུམ་གྱི་
ཁམས་གོང་མར་སྒྱུ་བའི་རྒྱ་ནི། འབྲས་བུ་སྒྱུ་བའི་བསམ་གཏན་དེ་དག་གི་རྒྱ་
སྒྲོམས་འཇུག་ཆོས་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་མེད་ཀྱང་།
ཁམས་གོང་གི་གནས་སུ་སྒྱུ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་དེ་ནི། བར་གི་སྤྲིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་ཅོམ་གཞིའི་རགས་པའི་ས་ལྟ་བུའི་གཞི་ལས་ཟད་པར་སྒྲོམ་པ་མ་
ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྲ་བའི་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་དམིགས་བཅས་ཐོགས་རེག་གི་རུལ་གྱིས་དབེན་པའི་སྟོང་
པའི་ས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་ཟད་པར་སྒྲོམ་པའི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལས་ནང་གི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་གཅིག་སུ་ཡང་སྤྲིད་༼༩༧༩༽འབྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་བཞག་ཅིག་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་རྒྱུད་འདིར།
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་མངོན་
པ་གོང་འོག་ལ་སོགས་པར་ནི་ཁམས་གོང་གི་གོ་འཕང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུ་

སྐྱར་བ་མེད་པས། བྱིད་འདི་ཙམ་ལའང་སྤྲིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཚུད་པར་སྐྱར་
 ལ། དེར་མ་ཟད་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དུའང་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཟད་པར་བཅུ་དང་
 ཟེལ་གཞོད་བརྒྱད་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཙམ་ལས་
 འགྲུབ་པར་གསུངས་ན། བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ཙམ་ལས་བྱུང་པར་གྱི་
 ཆོས་འདི་དག་ཁྱི་རོལ་བ་ལའང་ཡོད་པར་བཤད་པ་བྱོད་རང་གི་མ་ཤེས་པའམ་
 ཤེས་ཀྱང་ཆོག་པ་བཅད་འདི་སྐྱར་བའི་སྐྱབས་སུ་བརྟེན་པར་གྱུར་དྲང་། དེས་ན་
 མངོན་པར་བཤད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟད་པར་སོགས་
 གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཁམས་གོང་མར་མི་སྐྱེ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚད་མེད་བཞི་སོགས་ཚངས་གནས་སུ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བ་
 སོགས་བྱིད་རང་གི་ཟོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཟད་ཟད་དུ་མ་བརྟན་ཏམ། དེ་
 ལྟའི་ཟད་པར་ལྷ་ལས་ནམ་མཁའི་ཟད་པར་ཞེས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
 རྩེ་ལ། སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེ་བྱུ་དེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་སྒྲོམ་པའི་ཉི་
 ཆོ་བ་ཆོས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་སོ་སྒྲོམ་པའང་བྱོད་རང་
 གི་སྤྲོད་ཐུན་པ་ཡིན་ལ། འདི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མ་དགོས་ཏེ། བད་གི་སྤྲིད་གསུམ་གྱི་
 ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་བསྐོས་པས་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་འགོ་བ་དང་། ཁམས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་སུ་ངེས་
 ཤིང་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ན་མི་གཡོ་བའི་དགེ་བ་གཡོ་བའི་དགེ་བར་འཆོལ་བར་ག་ལ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བྱུང་
ལས་བྱེ་བྲག་པ་དེའང་ཟད་པར་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆེས་
སྤྲ་བ་ལས་ནམ་མཁའི་རྒྱུ་མེ་ཆུ་སའི་ཟད་པར་སོ་སོ་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་བྱ་མ་དམ་
པའི་མན་ངག་གི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་ཅག་ལ་གསང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་
དུ་མས་གདམས་སོ། །མདོར་ན་ནང་གི་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་
བའང་ཆེས་སྤྲ་བའི་བཞི་པའི་སེམས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོའི་འབྱུང་བ་བཞི་
གཙོ་བོར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དེ་དག་ཏུ་སྤྱིད་ལེན་འཛག་པའམ་འགྱུར་
འཕྲེང་དབང་གི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་༼༤༡༩༽ནི་ཆོས་འདི་པའི་གསང་བ་རྟོགས་དཀའ་
པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་
པོས་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཡང་རེ་མདའ་པས། དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་གྲ་གྲོ་
ཡི། ཆོས་འཕྲུག་འཁོར་ལོ་ཙན་གྱི་དེ་འཛོམས་སོ། །སྐྱ་མི་སྟན་ན་གྲ་གྲོའི་ཆོས་
འཕྲུག་ན། མི་དག་བཅུ་པོ་སྟོད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར། འཁོར་ལོ་ཙན་གྱི་བསྟན་
པ་དེར་འཕྲུག་ན། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་རུང་བར་འགྱུར། སྐྱ་མི་སྟན་
ན་མི་དག་བཅུ་མདུན་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་
ཞེས། འདུལ་བ་མདོན་པའི་སྟེ་སྟོད་རྣམས་ལས་བཤད། རེ་དང་འདིའི་འགལ་
བའང་སྤང་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཤར་ལ་ཡི་རིགས་ལྡན་ལ་སོགས་
པ། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྒྲུས་པ་ནི། དམུན་ལོང་དག་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་

འོད་ཟེར་རྒྱས་པའི་གན་དུ་བསྐྱད་ནས། གནས་འདི་སྣང་བའི་གཟུགས་ག་ལ་ཏ་
 མཆིས། ལུན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཡོད་ན་བདག་ལ་སྣང་དགོས་པ་
 ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་དང་འགལ་སྔོང་གིས་
 ཞེས་བཀལ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་གནས་སུ་སྐྱེ་ཞིག་ལ་སྒྲི། ཁོ་བོ་ནི་བྱང་སྐྱེ་མི་སྟན་
 དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་མངོན་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་༼༤༡༽འབྲུག་པར་སྒྲེ་བོ་
 བལ་བ་ལ་གྲགས་པའི་ས་དུམ་བཅུ་གཉིས་དང་། དུས་འཁོར་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
 འབྲུག་པའི་སྐྱེ་མི་སྟན་སོགས་ས་དུམ་བཅུ་གཉིས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱི་བྱུང་པར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་གི་འཛིག་
 རྟེན་ཀྱི་སྤྱིད་གསུམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་དང་ཉེ་གནས་སོགས་བཤད་པ་
 བ། རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་ཉིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོའི་དོ་རྗེ་གདན་དུ་བཤད་ལ། དེའི་དོ་
 རྗེ་གདན་རྒྱ་གར་མ་ག་རྟའི་དབུས་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རུང་ན་དེ་ཉིད་ནམ་
 བཅུ་དབང་ལྡན་ཀྱི་དོ་རྗེ་གདན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཕྱིར་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོའི་གནས་ཕྱིའི་འཛིག་
 རྟེན་ཀྱི་རྒྱ་གར་དོ་རྗེ་གདན་ཁོ་ནར་མི་བཟུང་བ་བཞིན། སའི་དུམ་བུ་གྲིང་སོགས་
 ལའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དིང་སང་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་
 འཆོ་བར་བྱེད་པ་ལ་མ་དག་པའི་ལས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་འཆོ་སྦྱང་གི་
 སྤྱང་བྱ་མི་དགོས། དེར་དེ་ཙམ་དུ་བསྐྱུངས་ཀྱང་ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་

སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ཉི་པར་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་ལ། ༼༤༥༽ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནི་དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛིག་རྟེན་འདི་སྐྱོང་བ་ལ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་ལ་སྐྱུར་སྒྲ་
 ཚོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་བསྐྱུངས་ན་མཚོག་ཏུ་
 སྐྱུ་ལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱབ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་
 དང་བྱད་པར་ལུས་རྟེན་མིའི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ་དེའི་
 ཕྱིར། ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཟུགས་ཁམས་གྱི་འོག་མིན་སྤངས་པའི་རི་རབ་གྱི་
 གཙུག་ཏོར་བརྒྱལ་བ་ན། འོག་མིན་སྐྱུ་ལ་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ནས་གཞན་མཚོག་
 གི་དོ་རྗེའི་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རྟོན་པ་གཅིག་པུ་དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་མཁུན་བཙུ་བ་ནས་པས་
 སྐྱོང་བའི་ཞིང་སའི་གཞིར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་ཁྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོར་
 བཅས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་འབྲུལ་གནས་སོགས་བཙུག་ཉིས་གྱི་ཡུལ་ཞེ་བརྒྱད་དུ་
 བཞུགས་པའི་དཔལ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་དང་། ས་འོག་ཏུ་གྲུ་དང་
 རབ་གཏུམ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་རྣམས་ཀྱི་
 བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་གི་ཕྱོགས་མཚོམས་བརྒྱད་དུ་དབང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་བརྒྱད། རྟེང་དུ་ཚངས་པ། འོག་ཏུ་བྱུང་འདུག་རྣམས་འཁོར་
 ༼༤༥༽ཞེ་དང་དབྱུང་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱེད་ལ། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་
 བའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱོང་ཞིང་བསྐྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། མངོན་པ་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་

གཙུག་ལག་གི་གཞུང་གཞན་ནས་སྤྱི་རགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྫོགས་ལྡན་
 གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་མང་པོས་བཀྲར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་བརྒྱད་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བརྒྱད་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་འདིར་ནི་
 ཅན་ལྷ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དུས་བཞི་གར་ཤུག་འཛིག་ས་ལས་བྱུང་བའི་ཤརྩ་ལའི་
 ཡུལ་གྱི་སེམས་དཔའ་དང་ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་
 གྱིས་ས་དུམ་ཁུ་བཅུ་གཉིས་སུ་རིམ་བཞིན་འགྲོད་ནས་འཛིག་རྟེན་བསྐྱར་བའི་
 རྒྱལ་གཉིས་ལ། བྱི་མ་འདི་ནི་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་གདུལ་བྱ་
 དག་མེན་པ་ལ་སྒྲུང་རུང་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 སྐལ་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞབས་ཆེན་པོ་
 དང་ཅི་ལུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤརྩ་ལའི་ཡུལ་བགྲོད་ཅིང་ཆོས་རྒྱལ་དང་དངོས་
 སུ་མཇལ་བའི་གོ་དཀའ་བར་གྱུར་ཏེ། རིགས་ལྡན་སྤྱལ་བས་སྐལ་ལྡན་དེ་དག་
 སྤྲོན་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་དེ་
 དག་གིས་ཀྱང་ནང་གི་སྤྲོད་གསུམ་རྗེས་༼༤༥༠༽དཔག་ཅུམ་ལས་རི་ལྟ་བར་སྤྲོད་
 ཡུལ་དུ་འགྱུར་དཀའ་ན་རྣམ་སྤྲོན་གྱི་ལུས་ཅན་དག་ཡུལ་གནས་དེ་དང་དེའི་སྤྱལ་
 པའི་རྒྱལ་པོ་དག་ཡོད་མེད་ཅུམ་ལ་སྤྲོད་པའི་སྐལ་བ་ཐོབ་པའང་ཆེས་ཆེར་སྐལ་
 བ་ཆེར་བསགས་པའོ། །འོ་ན་ཤརྩ་ལའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཤུག་འཛིག་ས་
 ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་ཡིན་ལ། ཤུག་འཛིག་རྒྱལ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་མཛོན་

པ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མང་བསྐྱར་བའི་ཀླུ་བརྒྱད་ཡིན་
 ན་དེ་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཀླུ་གྱི་
 རིགས་སུ་ཅི་འགྱུར་འོང་སྟེ་མ་ན། འདིར་ཤུག་འི་རིགས་ནི་མང་བསྐྱར་བའི་ཀླུ་
 བརྒྱད་ཉི་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན། དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་དཔལ་
 ལྷན་ཤུག་མང་གི་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིན་མོར་བྱེད་
 པའི་སྐྱེན་གྱི་བཙུམ་ལྷན་འདས་གཞན་མཆོག་སྲིད་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
 རིགས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཤུག་འི་རིགས་ནི་ཀླུ་པོ་སྐྱེ་བཟང་སོགས་ཤུ་
 ལའི་ཀླུ་པོ་རྣམས་ཡིན་ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་ལས།
 བདག་གི་ཤུག་འི་རིགས་བརྒྱད་ལས། བྱུང་བ་སྐྱེ་བཟང་ཁྱེད་རིགས་ལའོ། །སྐྱེ་
 མཁས་རྗེ་རྗེའི་རིགས་དང་ལྷན། །གྲགས་པ་༼༤༫༽རྗེ་རྗེའི་རིགས་ལ་
 བོ། །རིགས་བཞི་རིགས་གཅིག་བྱས་གང་དེས། །རིགས་ལྷན་ཆངས་པའི་རིགས་
 གྱི་མིན། །ཞེས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་ཉིད་ཡབ་དང་། དེའི་རིགས་ལས་
 བྱུང་བའི་སྐྱེ་དངོས་སྐྱེ་བཟང་དང་། དེའི་ལུགས་སྐྱོང་དུ་འཇུག་བྱེད་གཙོ་བོ་
 གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་སོགས་ཤུག་པའི་རིགས་ལ་འཛིག་པར་བྱེད་
 པས་གྲགས་པ་ནས་བཟུང་གཙོ་ཆེར་རྗེ་རྗེའི་པ་ཤུག་འི་སྐྱེ་སམ་རིགས་ཁོ་
 ན་ལས་བྱུང་བ་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀླུ་པོར་འོས་ལ། དེ་ལས་གཞན་སུ་སྟེགས་

བྱེད་སོགས་མང་བཀྱར་གྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་རྒྱལ་རིགས་ཚངས་པའི་ཁ་ནས་བྱུང་
བའི་རྒྱལ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སུ་འཛིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྐྱ་བ་
དེ་དག་ཆེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིར་
གསང་སྤྲུགས་གྱི་སྣོད་བཅུད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྐལ་ལྷན་མིན་པའི་སྣོད་ཡུལ་དུ་མི་
འགྱུར་བ་དང་བྱུད་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྲེལ་མེད་དང་། ཡང་དགོས་གཉིས་མེད་དུས་
འཁོར་བའི་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་ལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེས་
ཆེར་རྟོགས་དཀའ་བ་ནི་ངེས་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་ཐེག་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་མདོ་སྤེ་རྒྱ་
རོལ་ལས། འོག་མིན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པར་བཤད་ལ།
ཆོས་དང་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། སྟོང་གསུམ་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བ་ཡང་བཤད་ཅིང་། བལ་པོ་ཆེ་ལས་ནི་འཁོར་ལོས་༼༤༩༽བསྐྱར་བའི་
རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་མང་ཞེས་བྱ་བ་བྲུ་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་ཞིང་གངས་མེད་པ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཆོས་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
སྤྲུགས་རེ་ཐོས་པ་བདེན་ལ། གསུང་རབ་རབ་འབྱུངས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་
པ་དེ་དག་ཆེས་རྒྱུན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་དེ་ལས་འཛིག་རྟེན་ན་སྤྱན་པ་ཅི་
ཞིག་ཡོད། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་འདིར་དུས་བཞིའི་འཛིག་ཚུལ་དང་གླིང་བཞི་
ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ཆོས་མདོན་པ་ནས་འབྱུང་
བའི་དུས་བཞི་དང་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རྒྱལ་སོགས་འབྱུང་ཚུལ་འགོ་བ་ཐ་དད་པའི་

སྐལ་བ་དམན་མཆོག་གི་སེམས་སྤང་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་ཐ་དད་པར་འཛོགས་མ་
 ཤེས་པར་འདི་གཉིས་གཞི་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་འགལ་སྤོང་བྱེད་པར་རིགས་ཞེས་རེ་
 མདའ་བ་སོགས་སྤྲོ་བ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་ལ་འགལ་བ་ཞིག་སྤང་བས་དེའི་
 འགལ་སྤྲོམ་བྱེད་དགོས་སྤྲོམ་སྟེ། རོ་ནང་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཡིད་བབང་པ་ཆེན་པོ་
 སོགས། ཅལ་ཅལ་མང་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་ས་བོན་རྩོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་སྤྲོད་པོར་
 བྱུར་བ་འགའ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་དེ། རོ་ནང་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་
 ལ་དུས་བཞིར་བཞག་ནས་དང་པོ་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཐོགས་
 མེད་མཆེད་སོགས་བྱུང་ནས་ཕྱིས་ལྷ་གསལ་སོགས་བྱུང་བའི་དུས་ཙམ་
 ༼༤༥༽ནས་རྩོད་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་དབུས་ལོགས་པར་གྲ་གྲོ་བྱུང་
 ལ། དེ་ནས་མི་བདག་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་འབྱུང་སྟེ་གྲ་གྲོ་སོགས་བཅོམ་ནས་
 རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་འཛོགས་བྱ་བ་སོགས་བྱུང་བའི་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་དུ་
 གནས་པ་ལ་དུས་བཞིར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་དུས་བཞི་གཅིག་ཏུ་
 འཛོགས་པ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ན་སྟོན་སུ་ལའང་མ་གསལ་གྱིང་གསལ་པར་མི་
 འབྱུར་བ་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲོ་བ་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་རང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟའི་ཆོས་ཚུལ་
 མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་ག་ནའང་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱིར། ཁྱད་པར་ཡིད་བབང་ཕྱེ་
 བས། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་དང་། ཤ་སྤྲོ་ལའི་རྒྱལ་པོ་འབྱུང་བ་དང་
 ། དེའི་དབང་གིས་དུས་བཞི་འཁོར་ཚུལ་དང་། དེའི་དུས་མཆོམས་སུ་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་གྲུང་བ་སྒྲུབ་ཏེ་བརྗོད་པ་ནི། ཉ་དང་རུས་སྒྲལ་
 གསལ་བ་དང་། །མི་ཡི་སང་གི་མི་འུ་བྱུང་དང་། །དབྱ་སྒྲ་རྣམ་ཞག་པོ་དང་
 ། །སངས་རྒྱལ་རིགས་ལྡན་དག་དང་བཅུ། །ཞེས་པའི་འཇུག་པ་དགུ་པོ་རེ་རེ་
 ཞིང་གསྐྱུ་ལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞི་འབྱུང་ལ། དེའི་དང་པོ་ཉེར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་ཉེར་བཞི། གསལ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྲུག་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལྔ་བཅུ་ར་བཞིར་ལྟོ་
 སྒྲིང་དབྱས་མར་རྫོགས་ལྡན་གྱི་གནས་༼༤༥༽ལ་དེའི་རིང་མི་ལོ་ལྔ་སྟོང་དང་
 བཞི་བརྒྱ་དང་། དེ་རྗེས་གསལ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། མི་ཡི་
 སང་གའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞི། མི་འུ་བྱུང་གི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་
 གཉིས་ཏེ་ར་བཞི་ལ་གསུམ་ལྡན་མི་ལོ་སྔར་བཞིན་ཏེ། དེ་རྗེས་མི་འུ་བྱུང་གི་བཅུ་
 གཉིས་ཏེ། དབྱ་སྒྲའི་ཉེར་བཞི་རྣམ་ཆའམ་དགའ་བྱེད་ཀྱི་བཙོ་བརྒྱད་དེ་ར་བཞི་
 ལ་གཉིས་ལྡན་གྱི་མི་ལོ་སྔར་བཞིན་རྣམ་ཆའི་དྲུག །ནག་པོའི་ཉེར་བཞི་རིགས་
 ལྡན་གྱི་ཉེར་བཞི་དང་ར་བཞི་ལ་རྩོད་དུས་མི་ལོ་སྔར་བཞིན་ཏེ་མི་ལོ་ཉི་མེད་བཞི་
 སྟོང་དྲུག་བརྒྱས་དུས་བཞི་རྫོགས་ལ། ལྷབ་འཇུག་གི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་མི་འབྱུང་བར་དེ་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་
 འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ནི་ནག་པོ་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་བོ་
 ཞེས་པ་སོགས་རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལ་བྲན་ཏེ་ཙོག་བྲིས་པ་ཡང་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནང་གི་ལས་ས་ཆེན་པོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ། ལྷབ་

འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་ཉིད་ཞིང་དང་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལྟ་དང་
ལྟ་མེན་གྱི་སྒྲེ་གནས་ཀྱི་གླིང་བཅུ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་
ཀླུ་པོ་དེ་དག་གི་རྫོགས་ལྡན་གཡས་བསྐྱོར་གྱིས་འགོད་པ་དང་། བྱིའི་འཛིག་
རྟེན་༼༤༥༽ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
གཉིས། བྱེ་འཇུག་གི་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཞིང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་ཀླུ་གྱི་ཁ་བསྐྱར་གི་གྲངས་སུ་འབྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ཁ་
བསྐྱར་བ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ནག་པོ་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་བར་དུ་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཏན་མེད་ལ། བྱིད་ལྟར་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་དང་དུས་འཁོར་བའི་ཤརྩ་ལ་པའི་ཆོས་ཀླུ་འབྱུང་བའི་དུས་སྒྲིག་ན།
མདོའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པ་དང་། དུས་
འཁོར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཤརྩ་ལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
མདོའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་རྫོགས་པར་ཤརྩ་ལ་པའི་དྲག་པོ་
འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དང་
རིགས་ལྡན་གྱི་བར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་
པོ་ཆངས་པ་ལྟ་གླིང་འདི་ནས་ཉིའི་མགོ་བརྩམ་སྟེ། གཡས་སྐྱོར་གྱི་འགོ་བ་ན་
དེའི་བུ་རྒྱུད་ལ་ནག་པོ་འབྱུང་བའི་བར་ལ་རྒྱལ་པོ། བརྒྱ་གོ་དུག་ལས་མི་འབྱུང་
ལ། དེའི་རིང་ལོ་བྲི་དགུ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་སྐབས་དེར་

འབྲོན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ཡིན་བྱམས་པའོ་སྙམ་ན། མི་༼༤༥༽འགྲིག་སྟེ།
 མི་རྣམས་ཆོ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་ནས་ལོ་བརྒྱ་རེ་ཞིང་ཆོ་ལོ་རེ་འཕེལ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་
 ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་བརྒྱད་འབྱུང་ལ། ཉ་ནས་ནག་པོ་བར་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རིང་ལ་ལོ་ཁྲི་
 དགུ་སྟོང་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པའི་བཅུ་དང་རྒྱལ་པོ་
 སྟོར་བ་ན་འཇུག་པ་དགུ་ལ་རྒྱལ་པོ་ཉེར་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་མི་སྟོར་
 བར་མི་འཐད་དེ་འཇུག་པ་གཞན་ལ་དེ་སྟོར་བའི་སྐབས་བྱེད་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་མ་ལ་
 མེད་པའི་བྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནག་པོ་དང་རིགས་ལྡན་གྱི་
 བར་དུ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ་ཤྲག་ཐུབ་འདི་རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་
 མ་བྱོན་པའི་གོང་དུ་བྱོན་ནས་ཕྱ་རན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་གྲགས་པ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་ལྡན་ཉེར་བཞིར་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་
 གྲགས་པ་དང་འཁོར་ལོ་ཅན་གཉིས་རིགས་ལྡན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་དེའང་
 འདོད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲགས་པ་རིགས་ལྡན་རིགས་གྲང་སྟེ། །ཞེས་དང་།
 གྲགས་པ་རིགས་ལྡན་དེ་ནས་སྤྲུལ། །དེ་སྤྲུལ་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཅན། །རིགས་
 ལྡན་དྲག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་ལྡན་ཉེར་དྲུག་
 དང་འཇུག་པ་དགུ་སྟོར་ན་རྒྱལ་པོ་ཉིས་བརྒྱ་སོ་བཞི་དང་མི་༼༤༥༽ལོ་ཉི་ཁྲི་
 སུམ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་འགྱུར་བས། ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་དུས་དང་ཡང་
 མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱོད་གྱི་འདུལ་མངོན་དང་དུས་འཁོར་བའི་དུས་

བཞི་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན། གླིང་བཞི་གར་རྫོགས་ལྟན་ཡོད་པར་
 མངོན་པར་བཤད་པ་དེ་མི་གླིང་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་
 པའི་ལྟ་གླིང་ན་རྫོགས་ལྟན་ཡོད་པ་ལས་གླིང་ལྟག་མ་གསུམ་ན་སུམ་ལྟན་དང་
 གཉིས་ལྟན་ཅོད་ལྟན་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་གླིང་དུམ་བུ་གཞན་རྣམས་སུ་གྲུ་
 གྲོའི་འཇུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་གླིང་བཞིར་གཡས་སྒྲོར་གྱི་གྲུ་གྲོ་བཙམ་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཤརྩ་ལ་པའི་ཀླུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མི་ལོ་
 བརྒྱ་པ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་དགུའི་འཇུག་པ་རེ་
 རེ་ཞིང་ཀླུ་པོ་ཉེར་བཞི་དང་སྒྱུར་ནས་མི་ལོ་ཉི་བྲི་གཅིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྫོགས་
 པ་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུ་ན་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱི་སྐས་
 ལྟ་དབང་གི་དུས་ཀྱི་ཀླུ་ལ་འབངས་རྣམས་ལོ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་། འོད་སྒྱུར་གི་
 དུས་དེའི་ཀླུ་ལ་འབངས་རྣམས་དེའི་བྱེད་བཙས་ཀྱི་ལོ་དང་། དེ་ནས་མིའི་སང་གི་
 ནས་རིགས་ལྟན་གྱི་བར་མི་ལོ་དུག་ཅུ་རིམ་༼༤༥༽བཞིན་ཕྱི་བའི་ཀླུ་ལ་འབངས་
 རྣམས་ཀྱི་མི་ལོ་དེ་རྟེན་དང་སྒྱུར་བའི་དབང་དང་། ཀླུ་པོ་ཉེར་བཞི་པ་ཕྲག་དགུ་
 དང་སྒྱུར་བར་བཤད་གང་ལ་བ་དེ་ལྟར་ན། ཀླུ་རབས་དེ་དག་གི་གཡས་སྒྲོར་དུ་
 ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་མ་རྫོགས་པར་མི་ལོ་ཉི་བྲི་གཅིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་དུས་
 བཞི་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཆེས་གྲུང་མི་འགྲིག་པ་དུ་མ་སྒྲུང་བ་ལ་བྱེད་
 རང་འགལ་མེད་དུ་འཆད་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་མཁས་པའི་གངས་སུ་འགོ་བར་

གདོན་མི་ཟེེ། །ཡང་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
འཛིག་རྟེན་སྦྱོར་བའི་ལྷ་མའི་རྒྱལ་པོ་དང་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཤལ་ལ་པའི་ཐུབ་མཆོག་རྒྱལ་པོ་རྣམས་གྲུང་སྒྲིག་དགོས་ཤིང་འགྲིག་པར་
འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན། རྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་གྱི་དུས་འཁོར་གསུང་བ་ན། ཤལ་ལའི་
རྒྱལ་པོ་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་བགྲོད་བཏུབ་ནས་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་པ་དུས་འཁོར་
གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤུག་ཐུབ་རང་ཤལ་ལ་ཐོན་ནས་དེར་ཕྱིའི་དུས་འཁོར་ལ་
མོས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དེར་བགྲོད་ཅུས་པས་དེར་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་
བསྟན་པས་དེ་ལྟར་ཆོག་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་༼༤༥༽པའི་ཕྱིར། བང་
གི་འཛིག་རྟེན་ཤལ་ལའི་ཞིང་དང་དུས་བཞི་དང་རི་གླིང་མཆོ་བདུན་སོགས་གྱི་
རྣམ་གཞག་དང་ཕྱིའི་རི་གླིང་དུས་བཞི་སོགས་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐ་དད་པ་
ཁོ་ན་ཡིན་ལ་གནད་འདི་མ་རྟོགས་པའི་རྩོམ་མས་སྐྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་སྟིང་པར་
ཤལ་ཀ་ཡུལ་ཐོན་ནས་ཤལ་ལ་ཡི་ཡུལ་བཟུང་བས་ཤལ་ལ་དང་དེའི་རྒྱལ་པོ་
རྣམས་དེའི་བརྒྱུད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་འདི་མ་རྟོགས་
སོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཙུམ་ལྟན་
འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བརྒྱལ་བའི་བླ་མ་རེ་མདའ་པའི་ལན་དུ་བྱ་བ་ཇོ་ཞལ་
གྱི་སྒྲོབ་རྒྱུད་དུ་མས་བྱས་པ་དང་། བྱང་པ་བདག་པོས་བྱས་པ་དང་། སྐྱ་བ་ཤེས་

འིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིད་བབས་ཅེ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་མའི་རྒྱ་མཚན་དྲིས་པ་ལ་བྱིའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་ངོ་
། །འོ་ན་འདིར་འཁོར་ཅུའི་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་གནད་འདི་རྗེ་བཙུན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་
ལས་སྤྲོ་མོ་ཞིག་ནས་རྟགས་ཀྱང་དགོངས་གཅིག་གི་རྣམ་བཤད་ལ་སོགས་པར་
སྟོགས་ཅོམ་༼༤༩༠༽ལས། འདིར་བཤད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་འབྱིར་མ་སྟོབས་
ལ། འདིར་གསང་བའི་གནད་སྤྲོ་མོ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་བོས་རྗེས་སུ་དཔོགས་པའི་བྱིར་
འགལ་བ་མེད་སྟུམ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་དག་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་ན།
བཞི་པའི་སེམས་ཆེས་སྤྲ་བའི་རྩལ་མིན་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
ཆེས་སྤྲ་བའི་འཁོར་བ་གཞན་མཚོག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་ཉིར་བསྟོགས་ཀྱི་སྲིད་གསུམ་དང་གཞོམ་མེད་འོད་གསལ་བའི་སེམས་
ཀྱི་སྤྲང་གསུམ་གྱི་ལས་ཉོན་དབང་གིས་སྤྲ་བའི་འཁོར་བ་རིག་པ་འཛིན་པ་
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྲིད་གསུམ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཁམས་ཀྱི་ཀུན་
གཞི་སྟེ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རགས་པའི་
འཁོར་བ་མ་དག་འགོ་བ་རིས་དུག་སྟིགས་མའི་སྲིད་པ་གསུམ་སྟེ། འཁོར་བ་
འདི་གསུམ་གང་དུ་འང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་
ཡིན་ཏེ། མ་དག་པ་ཆེས་སྤྲ་བ་དང་སྤྲ་བ་རགས་པའི་ཚོངས་པ་དེ་དག་གིས་

ཆགས་སྒྲིབ་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འདུ་བྱེད་པས་ལས་
 དང་། ལས་དེའི་དབང་གིས་ཡང་སྤྲོད་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བས་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་། ཁམས་དྲུག་གི་དབང་ལས་སྤང་ཁམས་(༤༧)ཀྱི་བྱུང་བ་མིང་གཟུགས་
 སྦྱི་མཆེད་དྲུག་ །ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་སྤང་བ་རིག་པ། ཡུལ་གྱི་སྤྲད་བྱ་ལ་ཆོམ་
 གདུང་བར་མར་བྱང་པས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་གི་སྤང་དོར་ལ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད་
 པ། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་མཛོན་པར་རྒྱག་པ་ལེན་པ། ཡང་སྤྲོད་སྦྱི་མ་འབྱུང་བ་
 སྤྲོད་པ། དེའི་དབང་གིས་མིང་གཟུགས་བྱུང་བ་སྦྱི་བ། སྤང་སོགས་རྟོངས་ནས་
 འདོར་བ་རྒྱ་གི་སྤྲོད་ བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་རྩོམ་བཞིའི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཆོན་བཞི་
 དང་། བཞི་པོ་སྤྲུགས་གསུང་སྦྱིའི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུང་ལ་དེའི་དབང་
 གིས་མངལ་དུ་མ་རིག་པ་སོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་བ་བཅུ་
 གཉིས་དང་། དེའི་དབང་གིས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བྱི་རོལ་དུ་བྱིམ་བཅུ་
 གཉིས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱི་རོལ་དུ་བྱིམ་ལྷ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་གཅིག་དང་།
 ཆོས་གཅིག་ལ་མ་རིག་པ་དང་བཅུ་གཉིས་ལ་རྒྱ་གི་དང་ཡར་རོལ་བཅུ་གསུམ་
 བཞི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཆར་རྩིས་ནས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་མ་རིག་པ། བཅུ་བདུན་ལ་རྒྱ་
 གི་ནས་ལྷགས་ལྷོག་དུ་ཉེར་བདུན་ལ་འདུ་བྱེད། ཉེར་བརྒྱད་དགུ་གནམ་གང་ལ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆར་རྩིས་ཉེ་ཆོས་ལ་འཆར་བ་དང་། ཞག་གཅིག་པ་དུས་སྦྱོར་བཅུ་
 གཉིས་འཆར་བ་དང་། དེ་ནང་ལྷོ་འཁོར་ལ་དུས་སྦྱོར་(༤༨)ཀྱི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་

འགྲོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྒྲ་གཡས་གཡོན་གྱི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་
 རྒྱར་བ་དང་། དེའི་དབང་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་རྣ་བ་གཉིས་མིག་གཉིས་སྒྲ་གཉིས་ལྗེ་
 ལྗེ་ལྟར་གཉིས། འི་རྒྱ་དང་ཁུ་བའི་སྒྲ་གཉིས། བཤང་བ་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྒྲ་
 གཉིས་དང་བཅུ་གཉིས། རུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚབ་དུ་ལྗེ་ལྟར་དང་ཁུ་བའི་སྒྲ་གཉིས་
 བཞག་སྟེ། ཡང་སྤྱང་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེར་
 མ་མཐུས་པ་ཁ་བསྐྱར་སྟེ་བཤད་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཆེས་ཕྱ་བ་གནས་
 སྐབས་བཞིའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་ཆོས་འདི་རྒྱའི་ཐིག་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་དེ་རྒྱུད་ལའང་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཡོད་པས་བཞི་
 པའི་སེམས་འདི་ཉིད་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་པ་མའི་རྒྱུད་དུ་འང་གསུངས་པ་མེད་
 ལ། གཉིས་མེད་རྒྱུད་དུ་ནི་དེ་ཉིད་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལམ་བཞི་པ་གིན་དུ་
 གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྦྱང་བྱའི་གནས་སྐབས་བཞི་ལས་འཕོ་
 འཛག་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དང་པོ་རྩ་བའི་
 གནས་སྐབས་བཞི་ནི། དེ་ཡང་རྒྱ་ཁམས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་སྦྱོབས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ལས། གཙོ་བོའི་གཡོན་ཞལ་དང་། ལྷོ་བའི་སའི་མི་གིགས་པའི་
 ༼༤༩༩༽ཐིག་ལེ་ལས། རགས་གིང་རྒྱུན་བརྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་
 པོར་སོ་སོར་སྤང་བའི་པད་མའི་གནས་སྐབས་སྐུ་དོ་རྗེ་ཆོས་ཅན་འཆར། མེ་
 ཁམས་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་གཡས་ཞལ་དང་། མགིན་

པའི་མི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་སྒོག་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཡོད་པ་དང་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གསུང་དོ་
 རྗེའི་ཚུལ་ཅན་འཆར་རྒྱུད་ཁམས་ཉེར་ཐོབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལུན་པའི་ཡོན་ཏན་མདུན་
 ཞལ་དང་སྒྲིང་གའི་རྒྱུད་གི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་
 གྱི་འཇུག་པ་ཙམ་པ་ལུན་པས་ནོན་པ་ལྟ་བུའི་གཉིད་འབྱུག་གི་གནས་སྐབས་
 ཐུགས་དོ་རྗེའི་གནས་སྐབས་འཆར་ལ། ས་ཁམས་དང་རྒྱལ་ལུན་སྒྲིང་སྒྲོབས་
 གསུམ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་ཞལ་དང་། དབྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཤིགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་ལ། སེམས་དང་པོ་གསུམ་ལས་འདས་ཤིང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
 ཅས་བསྐྱོག་པར་དཀའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་རྗེས་སུ་འགོལ་བ་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་
 གནས་སྐབས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཅན་འཆར། དེ་ལྟར་ཁམས་བཞིའི་བག་ཆགས་གྱི་
 དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་
 ལ་སྐྱ་བཞི་ལ་སོགས་པར་༼༤༥༽འཆར་ཏེ། དེའི་འབྱུང་བའི་ཁམས་བཞི་
 ལ་འང་རྒྱ་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིའི་ཐིག་ལེ་སྐྱོད་བྱེད་གྱི་ཁམས་
 བཞི་དང་། སྐྱུང་བྱ་སྐྱོ་བུར་གྱི་བྱི་མའི་གནས་སྐབས་བཞིའི་ཐིག་ལེ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་
 ཁམས་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཡོད་ལ། འཁོར་བ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཁམས་བཞི་དེ་ལ་འང་
 རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་སོགས་ཁམས་ལྷ་ཡིད་
 སྐྱོ་རར་འཛིན་ཏེ་བཞི་ཡོན་པ་ལས། དང་པོ་ཁམས་ལྷའི་ཡོན་ཏན་ལས་སེམས་

བྱུང་ཀླན་འགོ་ལྔ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཡིད་ནི་
བག་ཆགས་ཅན་ཀླན་གཞི་རྒྱུ་ཆད་དུ་མི་འཇུག་པའི་འབྱུང་བཞི་བྱང་ཅན་གྱི་ངོ་
བོ་སྟེ་ཀླན་གཞིའི་སྟོག་དང་སྟོ་ནི་འཇུག་གེས་བྱུག་དང་། ངར་འཛིན་ནི་ཉོན་ཡིད་
དེ་འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་ལ། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་དུས་
འཁོར་བ་ཁ་ཅིག་ཁམས་ལྔ་ནི་སྟོ་ལྔའི་གེས་པ། ཡིད་ནི་ཡིད་གེས། སྟོ་ཀླན་
གཞི། ངར་འཛིན་ཉོན་ཡིད་དེ་ཆོགས་བརྒྱད་ལ་དེར་འཛིན་པ་ཡོད་ཀྱང་
། འབྱུལ་བ་མེད་པའི་གེས་རབ་ཅན་དག་གིས། དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་
འདིའི་ཁམས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་ནི་མདོར་གྲགས་པའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་གེས་བསྐྱེད་
པ་ཅམ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཁམས་ལྔའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཀླན་འགོ་ལྔའི་བྱེད་པས་བཞི་པའི་༼༤༧༽སེམས་ཡུལ་ལ་འཆར་བ་དང་
རྒྱབ་པར་བྱས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཀྱི་སྒོངས་ཆགས་སྤང་གསུམ་གྱི་སེམས་
ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལ་སེམས་ཡིད་རྣམ་གེས་གསུམ་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
ཀྱེ་རྟོར་ལས། སེམས་ནི་ཆེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ལྔ་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
མཆོན། །སེམས་བྱུང་ཀླན་འགོ་ལྔ་ཁམས་ལྔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོར་བཤད་
ལ། ཡང་དག་མིན་རྟོག་རགས་པའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་གེས་ཀྱི་གེས་པའི་བར་སྟོང་
ལ་བཞི་པའི་སེམས་འཆར་བ་ལ་དེར་སང་གསང་སྟགས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་
འོད་གསལ་གྱི་དབང་དོན་གྱི་དབུ་དང་དོན་གྱི་ཡེ་གེས་སུ་ངོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་

རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་འོད་གསལ་དངོས་ལ་དོ་མ་འཕྲོད་ཀྱང་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རང་ངོའི་འོད་གསལ་ཙམ་པོ་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་དོ་སྤྲོད་པ་ལས་ནི་ཆེས་བྱད་བར་དུ་འཕགས་པ་འོ། །གཉིས་པ་རྣམ་འགྱུར་ལ། རགས་པ་ཕྱ་བ་གཞན་ཙམ་གཞན་ཏེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། མད་པའི་གནས་སྐབས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲིང་སྒྲོབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལས། རགས་པའི་དབང་པོ་

དུག །རགས་པའི་ཡུལ་དུག་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིང་བ་མད་པའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ཕྱ་བ་ནི། ཟླ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་རྟུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས། ཡོད་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིད་ཤེས་ཙམ་༼༤༥༽གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་གྱི་སྒྲིང་བའོ། །གསུམ་པ་གཞན་ཙམ་ནི་གཉིད་འབྲུག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ལས། སེམས་དང་པོ་

གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་སེམས་གཉིད་སྐྱག་པོའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའོ། །བཞི་པ་གཞན་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་འདྲས་པའི་དབང་

ལས། སེམས་དང་པོ་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲིང་བ་བཞི་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་རྒྱུའི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ་ལ་བྱད་བར་གྱི་ལས། ལས་ཙམ་ལས་མ་ཡིན་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཏེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་

པ་པོ་བདག་ཡིན་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ནི་གཞན་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལྷན་སོགས་
 བྱེད་པར་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ནི་བདག་དང་དབང་ལྷན་གྱང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན། རྒྱ་
 མེད་པར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་
 ཡིན་པར་རྟོག་པ། བཞི་པ་ནི་དགོང་མི་དགོང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་
 སྒྲིན་པ་ཡང་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་ལས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཀོ་ཏ་བ་ལས་
 ཀོ་ཏ་དང་། སྤུ་ལི་ལས་སྤུ་ལི་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་
 རྒྱད་ཀྱི་༼༤༧༽ཞེས་མས་ཡུལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ལ། འདོད་པའི་
 རྣམ་པ། བྱ་བའི་རྣམ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། བཞི་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཡིད་ལ་དངོས་པོ་གསལ་མ་སྣང་བ། གཉིས་པ་ནི་བྱ་བའི་
 དངོས་པོ་ལ་ཡིད་འཇུག་པ། གསུམ་པ་ནི་རོ་མཉམ་པའི་རྒྱུར་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་
 དེས་པ། བཞི་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཚད་མས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་
 ཡིན་པས། དང་པོ་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཚད་འབྲས་གཞན་གསུམ་ལ་གཞལ་བ།
 ཁམས་བཞི་ལས་རྒྱུད་ཁམས་སྣང་གསུམ་ལས་ཉེར་ཐོག་ ཁོན་ཏན་གསུམ་ལས་
 ལྷན་པའི་འོ། །གཉིས་པ་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ནི། ཚད་མ། མེ། མཆེད་པ་རྩལ་
 གྱིའོ། །གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། འབྲས་བུ། རྒྱ་ སྣང་བ་སྒྲིང་སྒྲིབས་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་ལས་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལས་སྤང་དོར་དུ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་བཞི་

པའི་ནུས་པ་ནི། ཐིམ་ཅིམ་ལས་ས་རྩུ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་རོ། །དེ་ལྟའི་ཡུལ་ལ་སྟེད་ཆགས་གྱིས། སེམས་
ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་བསམ་པ་བཞི་ནི། འཆི་ཀའི་སེམས་རྩལ་མུན་སྟིང་སྟོབས་དེ་
གསུམ་དང་འདྲེས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་བའི་སྟིང་སྟོབས་གྱི་དགོ་སེམས་གྱི་
༼༤༥༩༽ལྟ་དང་། མུན་པ་མི་དགོ་བའི་སེམས་དྲག་པོས་དཔྱལ་བ་དང་། རྟེན་
འགོ། རྩལ་མི་དགོ་བའི་སེམས་འབྲིང་པོས་རྟེན་འགོ་དང་ལྟ་མིན། འདྲེས་པས་
མི་དང་ཡི་དྲགས་རྣམས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་རོ། །དེས་སྒྱུར་བའི་བར་དོ་ལའང་
ལམ་བཞི་སྟེ། འོད་ཟེར་གྱི་ལམ། རྟེན་བའི་ལམ། འདྲེས་པའི་ལམ། འོད་གསལ་
གྱི་ལམ་སྟེ་དང་པོ་ནི་ས་བླ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན། རྟེན་བས་ས་འོག་ཁྲ་དང་དཔྱལ་
བ། འདྲེས་པས་ས་སྟོངས་མི་དང་ཡི་དྲགས་གྱི་བར་སྟེད་འབྲུབ་ལ། འོད་གསལ་
གྱི་ལམ་གྱིས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་བྱང་འདས་གྱི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་གི་བར་སྟེད་དེ། ཆོས་རྩལ་འདི་ནི་སྤྲ་འབྱུང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་
འོད་གསལ་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་དུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་དེའི་དབང་གི་འབྲས་
བུ་འགོ་བ་བཞི་ནི། ས་ཁམས་རྟེན་འགྲའི་སྣང་བ་དང་རྩལ་དཔྱལ་བ་དང་ལྟ་མིན།
མེས་ལྟ་དང་ཡི་དྲགས། རྒྱུད་གི་མིའི་སྣང་བ་དང་བསམ་པ་གཙོ་ཆེའོ། །དེ་ལྟའི་
ཆོས་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི། ཟག་བཅས་འབྲས་བུ་
བསྐྱས་པ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་

བདེན་པ་སང་པའི་གནས་སྐབས། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱས་བསྐྱུས་པ་༼༥༧༽སྟེ་
 གནས་བཞིར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཉོན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་འབྱུང་བདེན་པ་
 མི་ལམ། རྣམ་བྱང་གི་རྒྱས་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་
 འཁོར་བཅས་ལམ་བདེན་གཉིད་འབྲུག། རྣམ་བྱང་གི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་གིང་རྒྱ་
 གསུམ་གྱི་འདུས་བྱས་པའི་ཞི་བ་མུང་འདས་འབྲས་བུ་འགོག་བདེན་ནི་བཞི་པའི་
 གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལྟའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་རྫོགས་ལྡན་སོགས་དུས་བཞི། རྩ་
 ཐུན་སོགས་ཐུན་ཚོད་བཞི། འཛིགས་པའི་ལོངས་སྟོང་བཞི་པ། འབྲིག་པའི་
 ལོངས་སྟོང་གཉིད་ཟས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་མི་ལམ། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་ལོངས་
 སྟོང་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་ལོངས་སྟོང་བཞི། ཀླུ་འཛིགས་སོགས་འཛིགས་
 བཞི། དེ་དག་ནི་ཚོར་བ་གཙོ་ཆེ་བ་སྟེད་པ་སྟེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདུ་གཤམ་
 གཙོ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་སྟོང་པའི་དབང་དུ་ན། བྱི་རོལ་པ་ལ་སྟན་ངག། མཚོད་སྟོན།
 སྟེད་སྟེད། དེས་བརྗོད་དེ་རིག་བྱེད་བཞི། རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱད། བྱ་བྱང་འབྱུང་
 པའི་རྒྱད། ཞི་བ་བྱུང་པའི་རྒྱད། བྱུང་འཕྲུག་གི་རྒྱད་དེ་བཞི་དང་། བང་པ་ལ་སྟེ་
 པ་བཞི། བྱུང་མཐའ་བཞི། རྒྱད་སྟེ་བཞི་སོགས་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བ་དག་
 བེ་ཆེས་སྟེ་བའི་འཁོར་བ་འབྱུང་རྒྱལ་ལ་རྩམས་ཏེ། ༼༥༠༠༽རྟགས་པའི་འཁོར་
 བ་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་མདོ་ཙམ་དུ་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་
 སྐབས་བཞི་ལས་བཞི་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞི་གའི་སྟེད་སྟེད་

ཅན་དུ་བཤད་དེ། བཞི་པའི་སེམས་ཉིད་ལུགས་འབྱུང་དུ་འོང་བ་ན་འཁོར་བ་
 དང་། ལུགས་ལྟོག་དུ་གནད་བཅིངས་ན་སྤྲགས་ཀྱི་མུང་འདས་འབྱུང་བར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་ཆགས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་རག་པ་དང་། བྱད་
 བར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བའི་ཟབ་བྱད་ཀྱི་ཆགས་ལམ་བཞི་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་བྱ་
 བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གནད་བཅིང་བའི་ཚོ་ག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་
 བྱུང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོས་ཟབ་མོ་ནང་དོན་དུ། འཁོར་འདས་ཉེར་བཞི་པའི་སེམས་
 འོད་གསལ་དྲི་མ་མེད་པར་བཞུགས་ཞེས། དེར། སྟོམས་འཇུག་ཆགས་བཅས་དེ་
 ཆོ་ནི། །དགའ་བཞིའི་གོ་རིམ་རྣམ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་སྤྲོད་དང་པོ་སྤྱི་བོ་
 སྟེ། །གཉིས་པ་མགྲིན་པ་གསུམ་པ་ན། །ཉེ་བར་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ཡིས། །མེ་
 དང་ལྷ་བ་གཉིས་འདྲེས་ཆོ། །དུང་ཅན་ནང་དུ་ལྟན་སྤྱུས་མུང་། །དེ་ནི་རྒྱད་ཅིག་
 ཤེས་པ་སྟེ། །ཆོགས་བརྒྱད་མ་འགགས་སོ་སོར་གསལ། །དེ་ལ་མི་རྟོག་ཉོན་
 མོངས་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ལ་གནད་(༥༠)། །དུ་ལུགས་
 ལས་བསྐྱོག་པར་བསྟན་ན་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས། དེར། དག་ན་ཐམས་ཅད་དེ་
 ཉིད་ཕྱིར། །འགགས་མེད་འཇག་བྲལ་སྟོང་དང་ལྡན། །ཀྱན་འགོ་ཀྱན་བདག་
 གནད་དུ་བསྟན། །ཞེས་དང་། བཞི་པའི་སེམས་གནད་མ་ཆིངས་པས་འཁོར་
 རྒྱལ་ནི། རྒྱད་ཅིག་བདེ་ཆེན་མ་ཤེས་པས། །རང་ལ་གནས་པ་གཞན་དུ་བཟུང་
 ། །བདེ་ཉམས་དུག་གསུམ་སྤྱིད་བྱེད་ཅིང་། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་

ཀླུ། །དང་པོར་དགའ་ལྷན་འདོད་ཆགས་ཡིན། །བར་མ་མ་རྟོགས་གཏི་མུག་
 རྟེ། །རྗེས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྤང་སེམས། །བདེ་འདོད་རང་ཆགས་སེར་སྣ་དང་
 ། །ཕྱག་དོག་ཀྱུན་བསྐྱེད་མི་དགེ་སྟོན། །དེ་ཡིས་རབ་འགོ་ཀྱུན་སྦྱིད་ཅེད། །དེ་
 །ལས་ཅུང་ཟད་བསྒྲོག་བྱས་ན། །རང་གཞན་ཕན་གཞོད་སེར་སྣ་དང་། །ཕྱག་དོག་
 ཆགས་པ་དོར་བྱས་ནས། །སྦྱིན་དང་ལྷན་ཞིང་ཁོ་བ་དོར། །ཚུལ་ལྷན་བདེ་འདོད་
 མཐོ་རིས་ཏེ། །འདོད་སྤེད་བཅད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་ཆོལ་གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་ལེན། །དེ་ཡང་སྤར་ལྷར་རོ་སྦྱིང་ནས། །ཆགས་སྤང་དུག་
 གསུམ་དབང་གིས་འཁོར། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་བཞི་པའི་སེམས་ལ་གནད་
 དུ་མ་བསྐྱུན་པར་ཉི་ཆེ་བའི་མྱང་འདས་ཉན་རང་དང་རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་གནད་དུ་
 བསྐྱུན་པ་དོ་རྗེ་ཐེག་། ༥༠༡ །པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ཚུལ་ནི། །སེམས་སུ་ཤེས་ནས་
 །ཁམས་གསུམ་གྱི། །ཆགས་སོགས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱིས་བཅོམ་ནས། །ཟླ་རབ་འདའ་
 སྤེད་དེ་ཐོབ་པ། །དེར་གནས་ཉན་རང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྤེད་དང་ཞེ་བ་གཉིས་
 ཀ་ལ། །སྤེད་སྤངས་འཇག་མེད་དབང་ཐོབ་པ། །དོ་རྗེ་ཐེག་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན། །དགའ་བཞིའི་རོ་བོ་གོ་རིམ་དང་། །དེ་བ་འཇག་སྦྱོན་བཅིང་ཐབས་དང་
 ། །ཕན་ཡོན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །རྒྱ་འབྲས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་
 ཀྱུན། །རྒྱལ་བས་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་ཀྱུན་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཅིང་
 ། །འདིར་ནི་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། །བདག་ཅག་གི་ཡབ་རྗེ་

ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོས་
བརྟགས་དབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲོས་ཏེ་འཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
བཤད་པ་དེ་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གྱི་སྐས་དོན་གྱི་དགོངས་པར་སོང་ཚུལ་ནི། བཞི་པའི་
སེམས་ཆ་ཕྱ་བ་འདི་མ་སྤངས་པར་ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་
ལ། དེས་ན་བཞི་པའི་སེམས་ཆེས་ཕྱ་བ་ལ་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་
དེ། རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལོག་གྱུར་
ན། །ཞེས་དེ་དང་། ༼༥༠༩༽མཐུན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱའི་ཐེག་
བར་བཤད་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞིར་འབྱུར་གྱི་ཆ་ནས་དབྱ་བཅོམ་
པ་ནས་ལྡོག་ཀྱང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤང་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་གྲོང་སྟོང་ལྟ་བུ་
ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་དོ་ནལ་འབྱོར་སྒྲོད་པའི་སར་གསུངས་པའི་གྲོང་
སྟོང་ལྟ་བུ་དེ་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཆེས་ཕྱ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ལ་མི་འཛོག་ཀ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་གནས་ངན་ལེན་པ་
ཐམས་ཅད་རྒྱའི་ཐེག་པའི་དོར་ཉིང་གིས་བཅོམ་ཟེན་པའི་རྗེས་ནས། ད་དུང་སྒྲིབ་
པའི་རྟེན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་བྱེད་ཉིད་ཡོད་ན། རྟེན་དེ་ཉིད་འཛོན་པའི་སྒྲིབ་པ་
ཞིག་གིས་རྟེན་པ་ལས་འོས་མེད་དུ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེའི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྒྱའི་ཐེག་པ་
པ་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་

ལམ་གྱི་བསགས་སྤྱང་ལ་རག་ལས་པས། གང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་དག་
ཀྱང་དེ་ལྟའི་བདེ་སྤྱང་དེ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་བཞི་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡི་
ཤེས་གྱི་འགྱུར་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་དགའ་འགྱུར་བ་བསྟན་
པའི་ཆ་དེ་ཉིད་འགྱུར་མེད་བཅུ་དྲུག་རིག་༼༥༠༩༽པའི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་དགའ་
ཆེན་པོས་ཟ་བའམ་འཛོམས་པར་བྱེད་དགོས་གསུངས་པའི་འགྱུར་བཅས་གྱི་
ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་ཆོར་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
བཞི་པའི་སེམས་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་དགའ་སེམས་གྱི་ཆོར་བ་དེ་ནི། འབྲུལ་
ཁམས་དང་འགོ་བ་པ་ཡི་ཡུལ་ཉི་ཆོ་བ་དང་རེག་པའི་ཆོར་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་
འཁོར་བ་སྒྲིབ་བཅས་འགྱུར་པའི་ལུས་སེམས་རྟེན་བྱེད་གྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་
ཙམ་གྱི་ཆོར་བ་སྟེ་དེ་ལྟའི་ཆོར་བ་པ་སེམས་ཙན་མཐའ་དག་གི་སྤྱིད་པ་སེམས་
ཙན་སྦྱེད་བྱེད་གྱི་སེམས་ཆེས་སྤྲ་བ་ལ་སྤྱད་དེ་འཆི་བ་དང་། ཡང་དེ་ནས་བསྦྱེད་
དེ་སྦྱེ་བ་ན་འཆར་བའི་བདག་ཉིད་ཙན་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་
དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཆོར་བ་དེའི་ཆ་ཉིད་ནས་འཁོར་ཙན་སྤྲ་བ་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་
བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་ལ་སོགས་པར་ནི་སེམས་བྱུང་ཆོར་བ་ལ་གཙོ་སེམས་
ཀུན་གཞིར་བཤད་པའི་སྐབས་འགར་ཡང་མེད་པས། འདི་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་
གཞི་དང་། མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་གཞིའི་བྱུང་པར་ཤེས་པར་ཡང་ཅིག་གོ་
ཞེས་སྟོན་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་སེམས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་འདི་ནས་བཤད་པའི་

དབང་དུ་བྱ་སྟེ། གྲི་མེད་འོད་དུ། བྱེད་པ་པོ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ༼༥༠༥༽མཚན་ཉིད་ཅན་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོང་གི་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དེས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་
 ཀུན་གཞི་ཡི་འཁོར་དུ་འབྲུང་བའི་ཚོར་བ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཡིན་
 ལ། འདིར་བཤད་པའི་ཀུན་གཞི་ཚོར་བ་དེར་བཤད་པ་ནི་བཞི་པའི་གཙུག་ཁྲུང་གི་
 གྱི་འཁོར་གྱི་ཀུན་འགོ་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་འདིར་
 འོགས་པར་བཤད་པས་ཤེས་ལ། དེ་ལྷའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་དབང་གིས་གཙུག་
 སེམས་ཉིད་ཀྱང་ཚོར་བ་དེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ལ། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་
 ཅན་གང་དག་སྐྱེ་གནས་བཞི་གང་དུ་སྐྱེའང་ཁམས་དེ་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ན་
 ཁམས་དེ་ཉིད་གྱི་ཡུལ་རྒྱལ་མཆེད་པ་འོད་དཔག་མེད་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོང་སྟོང་ས་
 རིན་འབྲུང་གི་རེག་ཚོར་གྱི་དབུས་སུ་བཞི་པའི་སེམས་མུན་པ་ཆེན་པོ་མི་སྤྲོད་རྩོད་
 རྩོད་ཞུགས་ནས་ཚོར་བ་མྱོང་བར་མཛད་དེ་དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱ་
 རགས་གྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྩོད་རྩོད་གྲུར་དུ། འོད་དཔག་
 མེད་དང་རིན་ཆེན་འབྲུང་། །འཁོར་བ་སྐྱབ་པའི་རྩ་བ་གཉིས། །ཞེས་འབྲུང་ལ།
 གནད་འདི་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་ཁུང་པས་ཟབ་
 ཚོས་གསེར་ཁང་༼༥༠༦༽སྒྲོ་བཅད་མར། འཁོར་བའི་དང་པོ་པ་མ་ནི། སྐྱེན་རས་
 གཟིགས་དང་། སྤྲེའུ་འམ། སྤྲོལ་མའམ། བྲག་སྤོན་མོ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་ཏེ་

གསུངས་པའང་གསང་བ་ཟབ་མོ་ཆེས་ཟབ་པའི་རྒྱུད་དོན་དུ་གྲུབ་བོ། །བཤད་མ་
 ཐག་པའི་བཞི་པའི་སེམས་དེ་ལ་དགོངས་ནས། འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། ལྷང་
 མཆེད་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་སྤྱད་ཀྱི་ཅུ་བ་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལ་འོད་གསལ་བའི་དྲི་མ་
 ཞེས་པ་དེ་ལའོར་བའི་རྒྱུར་བཞག་ནས། འོད་གསལ་བའི་དྲི་མའི་ཆ་ལས་སྤང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་དྲི་མའི་ཆ་དང་དེ་ལས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ལ། འོད་གསལ་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆ་ལས་དྲི་བྲལ་གྱི་སྤང་
 གསུམ་གྱི་གདན་གསུམ་ཚང་བའི་བྱང་འདས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བའི་དྲི་མས་འཁོར་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་
 བློ་རིམ་ལྟར། འདིར་ནི་འགའ་ཡང་སྦྱིབ་མེད། །འགའ་ཡང་འཆིབ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་གནས་པ། །འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེར། འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །རང་
 དབང་དུ་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེའི་རྒྱུ་ནི་འོད་གསལ་བ། །འོད་གསལ་
 །༥༠༽ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་འདུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཚུལ་འཆད་པ་ལ། བདག་གི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་ཁ་ཅིག་གིས། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་
 སངས་རྒྱུས་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྱེད་པས་འབྲས་བུའི་ཐེག་
 པའི་ས་བརྒྱུད་རྫོགས་པ་གཉིས་སྤང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མཉམ་ལ། དེ་ནས་དག་པ་
 གསུམ་དུ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་ན་བཙུག་ཅིག་པ་མི་སྦྱོབ་པའི་སར་འོད་

གསལ་གྱི་དྲི་མ་སྤྲངས་ཏེ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སངས་
རྒྱས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མདོའི་ལམ་ལས་སྤྲུང་བ་ཡིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་མདོར་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་ཙམ་མདོར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཆད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་ས་བརྒྱད་རྫོགས་པའི་དོན་ཀྱང་ས་བདུན་པ་མདོན་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་པ་ལ་
འདུག་པ་ཉིད་གྱི་རྫོགས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། དག་ས་
གསུམ་དུ་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་དང་དེ་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤང་གཉིན་དུ་སྤྲོར་
རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་ཀྱུ་བྱང་གིས་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དུ།
མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སོགས་བྱིན་ཀྱང་། །༥༠༥།སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་
བྱིར། །བྱང་རྒྱབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འདུས་པ་ནས་
བཤད་པའི་སྤང་བ་བཞིའི་དྲི་མ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་གནས་
སྐབས་བཞིའི་དྲི་མ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཞེན། འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤང་
བཞིའི་དྲི་མ་དེའང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་བཞིའི་དྲི་མ་ལ་
དགོངས་གཞིར་མཛད་ཀྱང་དངོས་སུ་ན་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་གནས་
སྐབས་བཞིའི་དྲི་མ་ལས་སྤང་བཞིའི་དྲི་མ་རགས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་
ལམ་གྱི་སྤང་བཞིའི་དྲི་མ་ཡང་དག་པར་སྤྲངས་པ་ལས། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་
པའི་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་

ཅམ་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་དོ་རྗེའི་བྱི་བྲལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 འཛང་རྒྱུ་མི་ལུས་ཤིང་། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་བཞིའི་བྱི་མ་
 སྤྱངས་ན་ཞིང་དེར་སངས་རྒྱས་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཛད་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱིར། འདུས་པར་བཤད་པའི་སྤྲང་བཞིའི་བྱི་མ་དགོངས་གཞི་དུས་འཁོར་གྱི་
 གནས་སྐབས་བཞིའི་བྱི་མ་ལ་དགོངས་ཏེ། རོས་འཛིན་པ་ན་དགོས་པའི་དབང་
 གི་རྒྱུའི་ཐེག་པར་གྲགས་པའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་བཞི་པོ་སྟེད་བྱེད་
 གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཆེས་སྤྲ་བ་ལུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འོ་མ་ལ་
 ༼༥༠༩༽༼༥༡༠༽༼༥༡༡༽མར་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཤིག་ལ་རོས་
 བཟུང་བར་མཛད་དོ། །དེར་མ་ཟད་དུས་འཁོར་ནས་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
 དང་སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྗེའི་རང་བཞིན་བརྒྱད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཞག་པ་དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་འདུས་པར་འཁོར་བའི་རྒྱ་དངོས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་བཞག་པ་ཡིན།
 སྤྱུ་བྱང་གིས། ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དག །སྟེ་
 དང་འཇིག་པའི་རྒྱ་དག་ཏུ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་
 ལ། འདི་ལྟའི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་ལ། རྒྱ་བོད་མང་པོས་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ལ་
 འདོད་པ་འབྱུང་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་དངོས་པོར་འཇོག་བྱེད་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །འོ་
 ན་བྱི་བྲལ་གྱི་འོད་གསལ་བྱི་བཅས་སེམས་ཅན་ཡལ་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་
 དམ་མེད་སྟུམ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རིས་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དེ། ནམ་བྱི་

བཅས་ཀྱི་འོད་གསལ་པ་སེམས་ཅན་དག་ལ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ན་ངི་བཤལ་གྱི་
འོད་གསལ་བའི་སྒྲིན་ལས་མི་འཇུག་པ་མི་སྤྲོད་བའི་སྤྱིར་དེ། རང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་
རྒྱའི་སངས་རྒྱས་དང་། གཞན་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་
ལས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགོ་བ་མཐའ་དག་སྒྲགས་ལམ་གྱི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་
གོ་འཕང་ལ་འཛོག་པར་བྱེད་གྱི། སྒྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་དེ་མེད་ན་ནི་འགོ་བ་
མཐའ་དག་དེར་འཛོག་མི་ལུས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོ་ན་སེམས་ཅན་
པལ་པ་ཀུན་ལའང་ངི་བཅས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ནམ་མངོན་དུ་འགྱུར་སྟམ་
ན། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལ། ཆོས་སྐྱ་རབ་དགའ་མཁའ་སྟམ་པ། །ཤི་དང་
བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་དང་། །སྤྱལ་དང་འཁྲིག་དུས་སྤྲོད་ཅིག་ཙམ། །ཁྱོད་བར་
འགྱུར་བ་རབ་སྒྲོམས་ན། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་སྤྲོད་། །ཆོ་ག་འདི་ཡི་
སེམས་ཅན་གང་། །མཆོམས་མེད་བྱེད་ཅིང་མོངས་པ་ཡིས། །སྐྱེ་བོ་བཤམ་ཟེ་
གསོད་པ་ཡང་། །དེ་ཡིས་མི་འགྲུབ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར། སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་དང་ཁྱད་པར་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱའི་
སྒྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཆེས་སྤྲ་བའི་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་བྲལ་མེད་ཀྱི་སྐལ་
ལྷན་རབ་མཆོག་དམ་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་མ་གཏོགས་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་།
རྒྱུད་སྤྲེའོག་མའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར།
རྒྱའི་ཐེག་པར་ནི་ཆོ་འདིར་ལས་སྐྱིབ་ཅན་སོགས་ལའང་འཕགས་ལམ་མི་སྐྱེ་

ལ། འདིར་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེ་བས་ལས་སྦྱིབ་
 ཕན་དེ་དག་གི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་ཆགས་སྒྲོངས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་
 ཆེས་བརྒྱལ་བ་ན་དུས་དེར་སྤྱིན་ལས་འཇུག་༼༥༩༽པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོམས་མེད་
 པའི་རྟེན་ཕན་དེ་ཉིད་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
 ལྷས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་ཕན་ཞབས་མཉན་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་མཐུ་ལས་ཕྱོགས་
 ཅུང་ཟད་ཙམ་མཐོང་བར་གྱུར་པས་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ལ་བཀའ་དྲིན་གྱི་དབང་གིས་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བར་མཆོན་ས་སྤྲུབས་སུ་
 འགྲོའོ། དྲིན་གྱིས་བསྐྱོབས་ཤིག། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུད་ཆེས་སྤྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་
 དག་འཁོར་བའི་སྣོད་བཅུད་བྱུང་ཚུལ་ནི། འདི་དང་མཐུན་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 པའི་དཔལ་གྱིས། ཐོག་མེད་དུས་ནས་དེ་ལས་ཀྱང་། ༄མ་རྟོག་ཆེན་པོའི་ཚུལ་
 བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བ་ཆེ། ༄ུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་བྱུང་སྟེ། དེ་
 ལས་ཀྱང་ནི་མེ་ཡི་ཁམས། ༄ེན་པོ་བྱུང་ནས་བྱབ་མཛད་དེ། དེ་ལས་ཆུ་ཁམས་
 ༄ེན་པོ་ཡང་། ༄ུང་སྟེ་བྱབ་མཛད་དེ་ལས་ཀྱང་། ༄ས་བྱུང་བཞི་བསྐྱུས་ངོ་པོ་
 ལས། ༄ི་སོགས་སེམས་ཕན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ༄ླ་ཆོགས་སྤྲ་བ་སྒྲོམས་པོ་དང་
 ། ༄ླུས་པ་བྱུང་མེད་མ་ནིང་དང་། ༄གཞོན་བྱུང་ནི་ཆུན་པོ་དང་། ༄ལྷ་དང་ལྷ་
 དང་གཞོད་སྦྱིན་དང་། ༄གདོན་དང་སྐར་མ་གཤིན་རྗེ་དང་། ༄ུ་༼༥༩༽བདག་

བརྒྱུན་དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་དེ་ཀྱན། སྤངས་དང་ཤེས་
 རབ་ཙམ་བསྟེན་པའི། འགོ་བ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པར་གནས། རེ་བས་དེ་ཡི་གོང་མ་
 ཡི། གཉིས་མེད་རྟོག་བྲལ་རབ་སྒྲིབས་ཏེ། མཛོགས་པས་ན་འགོ་བ་
 ཀྱན། འཁོར་བར་རབ་ཏུ་འཁོར་བར་འགྱུར། རེ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 ཆེ། དུག་ཁུ་ལྟ་བུ་འབྲུལ་པ་ཡི། རྣམ་སྒྲུབ་ཐག་པའི་སྤྲུལ་ལྟ་བུ། སྤང་ཞིང་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། ཟེས་འབྱུང་ངོ་། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཇི་ལྟར་འདས་
 པའི་ཚུལ་ནི། འོན་ཀྱང་ལྷོ་བྱར་དྲི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་འཁོར་བ་དེ་སྟེད་པ་
 དུས་དེ་སྤྱིད་དུ་གནས་ནས་ནམ་ཞིག་དྲི་མས་དག་པའི་མུང་འདས་སུ་ཇི་ལྟར་
 འགྱུར་སྟམ་ན། དེའི་དག་པ་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་
 བཀའ་སློལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པའོ། རང་པོ་ནི། རྒྱུ་རྒྱུད་དྲི་བྲལ་དང་
 ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སློ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་སྒྲིབ་བཅས་གཉིས་ཀ་ལའང་བདེན་པ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིབ་བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་དོན་དམ་གྱི་དག་པ་
 ནི། དག་པ་དང་མ་དག་པ་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པར་དབེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་བསྒྲོག་
 སྟེ་མཆན་སྒྲོས་སྟེ་ཆོགས་སུ་བཟུང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་
 ཉོན་(༥༡)ལྟེ་ཆོགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་མཐའ་དག་འབྲུལ་པར་
 རྟོག་པའི་སྤང་ཞེན་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལས་ཆོས་དེ་རང་གི་རོ་བོ་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་
 བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་རོ་བོར་གནས་པ་དག་གི་དབེན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་

ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཅིང་འདི་ཙམ་ནི་རྒྱའི་
ཐེག་པར་ཡང་བསྟན་ལ། དག་པ་འདི་ལྟའི་ཚུལ་གཞིར་བཞག་ལས། སྤྲུག་གི་
ཐེག་པ་འདིར་ནི། རྒྱ་རྒྱུད་གཤེགས་སྙིང་སྒྲིབ་བྲལ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་བཅས་གྲོ་བྱར་བྱི་
མ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་རིམ་ཅུ་ཉེན་མོངས་པར་གྱུར་ཀྱང་། རྒྱ་རྒྱུད་

གཤེགས་སྙིང་ཉིད་ནི་གདོད་ནས་བདེ་བ་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་དག་ལས།
སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ཉེན་མོངས་པའི་གང་སྟོག་པས་མ་དག་པར་འགྱུར་དུ་རུང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུད་ཨེ་ཤི་དབྱེར་མེད་གི་སྒྲིབ་བཅས་བྱི་མ་གང་གི་དབྱེར་མི་ལུས་
པར་སྒྲིབ་བཅས་གི་ཆོས་གང་གི་དོ་བོར་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བདེ་
བ་ཆེན་པོར་དག་པ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གི་རྣམ་པར་སྤྲང་བའི་
ཆོས་དེ་དག་སྤྲུག་བསྐྱལ་རང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཐག་པའི་སྟེང་གི་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་
ཉིད་ཀྱིས་རེས་འགའ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་ཏྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་མ་
༼༥༩༽གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གི་བདེ་བ་ཆེན་
པོར་རང་གྲོལ་བར་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་སྤྲང་བའི་གཞི་
དེ་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱལ་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ན་བདེ་བའི་དེ་ཉིད་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དང་
པར་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
པོར་རོ་མཉམ་དུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གཉིས་
ཀའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དག་པ་ནི་སྒྲིབ་བྲལ་གཞན་མཆོག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་

དགྲིལ་ལའོར་པ་དེ་སྒྲིབ་བཅས་ནང་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་ལུས་སེམས་སྦྱང་བའི་
 ཆེད་དུ་རྗེས་སུ་སོང་སྟེ། བར་དོ་རྗེའི་ལུས་སྒྲིབ་བཅས་ལ་གཞན་དོ་རྗེའི་དགྲིལ་
 ལའོར་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་གིང་
 བར་སྒྲིབ་བཅས་དོ་རྗེའི་ལུས་སྦྱིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་བཅས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་གཞན་མཆོག་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་པ་རིགས་དྲུག་གི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། སྦྱི་ནང་གི་འཛིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲོལ་ལ། གྲོལ་བ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུད་རང་རིག་གཞུང་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་
 རིག་བདག་ཉིད་དག་པ་ཉིད། །དག་པ་གཞན་གྱི་༼༥༩༽ ༼རྣམ་གྲོལ་མིན། །ཞེས་
 འབྱུང་ལ། དེ་ལྟའི་ངོ་བོར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དག་ཚུལ་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུད་ལས་དངོས་པོ་
 ཐ་དད་པའི་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཉིད་ཀྱི་སྦྱང་སྟོང་གི་ཆ་ཙམ་ལས་
 གཞན་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་སྦྱིར། རི་སྐྱད་དུ། དེས་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྟེན། །སྦྱི་ནས་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་ཡི། །ལྟ་རྣམས་
 ཀྱིས་ནི་བརྟེན་པར་བྱ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལའོར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུག་བདེན་
 ཀྱི་ཆ་བྱ་རན་ལས་འདའ་ཚུལ་ནི། ཆོས་གཞན་གྱི་སྟོལ་ལྟར་ཀྱན་འབྱུང་ལས་ཉོན་
 གཉིས། སྐྱུག་བསྐྱུལ་སྦྱང་སྟོང་སྐྱུན་མོང་ཡིན་མིན་གཉིས་སྦྱང་བྱར་བྱས་ནས། དེ་
 ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་སྐྱུག་ཀྱན་སྦྱངས་ནས། དེའི་སྦྱངས་པ་

ལ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཚུལ་ཐ་དད་པར་འཛོག་ལ། སྤྲུག་གི་མྱ་ངན་ལས་
འདའ་ཚུལ་འདིར་ནི་སྤྲུག་ཀྱུན་གྱི་འཁོར་བ་ཉིད་མ་སྤངས་པར་ལམ་འགོག་གི་
མྱ་ངན་འདས་སུ་འཛོག་པ་གསང་སྤྲུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་
གྲུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀྱུན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཉིད་ལམ་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་
དུ་ཡོད་པ་ཉིད་གྱིས་ན་སྤྲུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་འགོག་བདེན་དུ་གཤིས་ལ་
གནས་པ་དེར་ཤར་བ་ཉིད་གྱི་ས་རྒྱལ་པ་སྤྲོ་ཆོག་པའི་རང་། (༡༩) རོ་ལ་
བསལ་བཞག་མེད་པར་འཛོག་པ་ཉིད་གྱི་འཁོར་བའི་སྤྲང་མྱོང་གང་ཤར་རང་
བཞིན་རྒྱལ་པར་དག་པའི་མྱ་ངན་འདས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་པས། རོན་འདི་ལ་
དགོངས་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་རི་
རྒྱུད་དུ། འདི་ཉིད་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འདི་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པ་
ཉིད། །འཁོར་བ་སྤངས་ནས་གཞན་དུ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། སྤྲུག་བདེན་ཉིད་འགོག་བདེན་ཆེན་པོར་མ་སྤངས་སྤྱན་
གྲུབ་ཏུ་འཆར་བ་འདི་ལ། བཀའ་བརྒྱུད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྗེ་དག་གིས་གང་ཤར་ཆོས་
སྤྱིའི་ཉམས་ལེན་སྤང་སྟོང་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཡོ་ལང་ཞེས་སྐལ་བ་མཆོག་གི་གསང་
གཏམ་སྤྲོ་ན་མེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་ཁར་བྱུང་དུ་བཤད་པ་
ལ། དང་པོར་བར་སྟོང་མངལ་དུ་འཇུག་ཚུལ། དེར་ལུས་གྲུབ་ཚུལ། གྲུབ་པ་
གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་རྒྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་

ལུགས་བཤད་པ་ནི། གཙོ་བོར་བྱི་སྒྲོད་བཅུད་རགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་ནས་གཙོ་བོར་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ཁམས་དྲུག་པ་མིའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མིའི་ལུས་ལ་ནི་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་༼༥༡༩༽སྒྲིག་སྤྱུ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་པ་ཅན་གྱི་ཟག་མེད་མཆོག་གི་རེག་ཚར་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་མཆོག་གི་སྐྱབ་བྲལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྤིང་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རུས་ཤིང་། ཁམས་དྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་སྟེ། མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་གའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཚད་བར་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁམས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རེག་ཚར་ཅན་དང་། སྐྱེ་གནས་བཞི་པ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དྲི་མ་ཆེས་ཕྱ་བའི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱོང་རུས་པ་ན་བྱི་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤིང་པ་གསུམ་གྱི་སྤིང་པ་དང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁམས་ལྷ་པ་ཅན་གྱི་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་པ་དང་། ས་དགུ་པའི་ས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ལ། རྟེན་གཞན་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དྲི་མ་སྐྱབ་པ་ཙམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་པ་མཐའ་དག་གི་སྐྱེ་གནས་དང་ཁམས་ཀྱི་དྲི་མ་འདག་པར་ཡང་མི་རུས་ཏེ། དྲི་མ་དེ་དང་རང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་

ཁམས་དང་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མ་༼༥༡༠༽ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བྱད་པར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལུགས་འབྱུང་གི་བདེ་བ་ལས་ཟག་མེད་
 ཀྱི་ཆོར་བ་ལུགས་ལྡོག་གིས་སྤིང་གསུམ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལས་ཀྱི་ས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་
 སྤིང་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤིང་ལེན་པའི་རྒྱ་ཆོག་གས་མངོན་དུ་ཆང་བས་དེའི་
 ཕྱིར་བརྗོད་ན། དོ་རྗེའི་ལུས་འགྲུབ་རུང་གི་བར་སྤིང་དེ་ཉིད་ཕ་མའི་འདུ་འཕྲོད་
 མཐོང་བ་ན་བར་སྤིང་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཏང་སྟེ་ཕྱིར་གནམ་སྟོང་གི་ཆོས་ལ་ལྷ་
 ཉི་ལ་སྐྱ་གཙན་འཇུག་པ་ན། དང་པོར་ལྷ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱི་ཉི་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ལྟར། དང་པོར་ཕའི་སྤིང་ཞལ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཕའི་
 དཀར་ཆ་དང་ལྟན་ཅིག་ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་མའི་རྩལ་དང་མཉམ་པར་རེག་པའི་ཆེ་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ་ཆོར་བདེ་དེས་ཤེས་པའི་ཆ་འོད་གསལ་བར་
 བསྐྱས་པ་ན་འོད་གསལ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་བའི་ཆ་ཡང་རྟེན་འདི་ལ་གཙོ་བོར་མྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་ཆ་དང་དམར་ཆ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་སྤྲད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་མཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའང་གང་རང་གི་ཤེས་
 ༼༥༡༡༽པ་ཁུ་རྩལ་ལ་འཛོག་པའི་ཁུ་རྩལ་དེ་དག་གི་རྟེན་ཅན་གྱང་ཁམས་དྲུག་
 པའི་ལུས་ཅན་དང་། ཁུ་རྩལ་དེ་དག་གྱང་ཁམས་དྲུག་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ལྟན་

པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁམས་དྲུག་པ་ཅན་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་མིན་པ་ལ་ནི་གནད་
འདིའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སྤྲིད་གྱི་དུས་ཤེས་པ་བརྒྱལ་བ་ན་ནམ་ཤེས་གྱི་འོད་གསལ་གཙོ་
བོར་སྤྱོད་བ་ཙམ་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་གསལ་ཞར་བྱུང་དུ་སྤྱོད་བ་ཙམ་ལས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རིག་ཚུར་གྱི་གཙོ་བོར་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་
སྤྱོད་བ་མངོན་འགྱུར་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྒྲགས་
ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་དབང་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོ་འཕྲོད་དུ་རུང་ལ། དེའི་རྒྱན་གྱི་
ལམ་སྒྲོམ་པ་འང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དེ་ལྷ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྐྱེ་བ་དེར་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ལ་དེར་སྐྱེ་བ་ན་ཡེ་ཤེས་
གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་དེར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དེར་སྐྱུར་བ་
ན་ཡབ་ཡུམ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་བ་དེ་ཉིད་གྱི་སྟོབས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་གསལ་བ་
སྤྱོད་བ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱེད་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་
གྱི་བདེ་བས་ཀྱང་བསྐྱེད་བྱའི་སྐྱས་ལ་བདེ་བ་དམ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་
མཛད་པས་སྐྱེ་སྤྲིད་ལ་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མཛད་
ཅས་པ་ཡིན་ལ། ༼༥༡༽འདི་ལྷ་མིན་པའི་རང་གའི་སྐྱེ་སྤྲིད་མངལ་དུ་འཇུག་
པའི་སེམས་བརྒྱལ་ཏོ་ཅོག་ལ་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་དངོས་སུ་
བརླབ་བྱར་མེད་ལ་ཆ་མཐུན་ཙམ་རྩིས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་ལྷ་བུ་
ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲགས་གྱི་ཐེག་པ་པ་མ་ལ་རབ་བྱུང་གི་རྩི་རྩེ་སྤོབ་

དཔོན་ཞེས་རྒྱུད་སྒྲེར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་མ་ནི་མཁའ་པོ་
 ཉིད། ཅེས་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་དག་ལྟ་དང་མིའི་
 རིག་པ་འཛིན་པའི་བྱུང་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་མཛད་པས་
 ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འབྱུང་པ་ལ་ཆེས་ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནལ་འབྱོར་བ་རིགས་རྒྱུད་
 མི་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཆོག་གསུངས་
 ཏེ། སྐྱོང་རྒྱུད་ལས། ནལ་འབྱོར་རིགས་རྒྱུད་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །མི་ཆངས་པར་
 ཡང་སྐྱུང་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་མདའ་ཀ་མའི་
 གདམས་པ་རྣམས་སུ་མངལ་སྒོ་བསྒྲམ་པ་ཞེས་གལ་ཆེར་གདམས་པ་དང་། རྒྱུད་
 ལས། རིགས་སུ་སྐྱེ་དང་དམ་ཆོག་ཅན། །སྟོན་མེད་ཀྱི་འི་དོ་རྗེར་སྟོན། །བྲམ་ལ་
 གུས་སྟོང་རྗེར་ལྷན། །སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་འབྱུང་བ་
 ལྟར། དེང་སང་གངས་ཅན་ཀྱི་ལྷོངས་ན་གསང་སྒྲགས་གསུམ་རྟིང་གི་བྱུང་ཆེན་
 སང་གེ་དང་། (༥༩༩) ཁྱུང་ཆེན་ལྗིང་བ་ལྟ་བུའི་གདུང་བརྒྱད། མར་རྫོག་དང་
 དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱེ་བ་སྤྲས་ཆོག་སེར་རིའི་ཕྱེང་བ་ལྟར་བྱོན་པ་རྣམས་ལ་མཆོག་ཏུ་
 དད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟའི་དཀར་དམར་སེམས་གསུམ་བདེ་བ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ན། དེ་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་པར་རྫོང་བད་ཀྱི་རིག་པ་སྤྲ་བ་ལ་ས། བའི་
 །ཁམས་མུ། སྐབ་བསྐྱོད་ཀྱི་དྲོད་མེ། དེས་ཁམས་གཡོ་བ་ནི་རྒྱུད་། འཇུག་ཡུལ་
 འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཕྱོད་བ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་ལྟ་

སྤྱིས་དེ་ལྟའི་སྐྱོདོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཨེ་ཨི་ནི་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་ན་འཁོར་
ཆོས་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་གཞི་དང་། ལྷགས་ལས་ལྷོག་པ་ན་འདས་ཆོས་
མཐའ་དག་སྐྱེད་པའི་གཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱི་བདེ་
བའི་གཞི། །ཨེ་ཡིག་མཁའ་ཁམས་དབུས་སུ་ནི། །ཨི་ཡིག་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
ནི། །སྐྱེ་གསུང་བླགས་གྱི་༼༥༥༽རྣམ་འབྱོར་ནི། །ཐིག་ལེ་བྱ་བ་ལྷ་བ་སྐྱེ། །རྣམ་
པར་བཅས་པ་རྣམ་ཉིད་གསུང་། །ཨེ་ཡིག་ཐུན་ཅན་བླགས་རབ་བཟོད། །ཅིས་
འབྱུང་བས། དེ་ལྟའི་ཨེ་ཨི་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྤང་
སོགས་སོ་དུག་པོ་མཐའ་དག་ཆོགས་ཏེ་བྱ་རྣམ་ཐུན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། འགྱུར་བའི་རིམ་པའང་། །བྱབ་
བྱེད་བླགས་གྱི་དོ་རྗེ་རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་འཇུག་པས་རྣམ་པ་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། མངལ་དུ་
བྱར་བྱར་སོགས་ཉིད་གནས་སྐབས། ཡན་ལག་ལྷ་དོད་པ་རུས་སྤལ་གྱི་སྐབས།
མའི་ཟས་གྱི་དྲངས་མ་ལུས་ལ་ཞུགས་པས་མི་གཙང་བ་འབྱུང་བ་ཕག་གི་སྐབས།
བཙའ་བའི་དུས་མའི་ལྟོ་དུལ་ནས་ཐོན་པ་མའི་སང་གའི་སྐབས་ཏེ་མངལ་དུ་
གསུམ་དང་བཙའ་བའི་དུས་འཇུག་པ་གཅིག་གོ། །སྐྱེས་ནས་འགོ་བྱབ་གྱི་བར་
མི་ལུ་བྱུང་། །སོ་སྐྱེས་ནས་མ་ལུང་གི་བར་སོ་གཞོན་པོས་ཟས་གཙོད་པའམ་ལག་
ཏུ་མཆོན་ཐོགས་ནས་གཞན་སྟོག་གཙོད་བྱས་པའི་དགྲ་སྟ། །སོ་ལུང་ནས་ལོ་བཅུ་
དུག་གི་བར་ཁམས་མ་རྫོགས་པས་བྱུང་མེད་དང་མི་འགོག་སྟེ་ར་མ་ཎ།

༼༥༡༩༽དེ་ནས་སྐྱ་དཀར་གྱི་བར་ཞེ་གནག་པས་ནག་པོ། དེ་ནས་འཆི་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སོགས་ལ་ལྷང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས། འཆི་བ་ན་ཁམས་མ་ལུས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་རིགས་ལྟན་གྱི་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོར་མངལ་དུ་ཨི་མི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཉིད་མངལ་དུ་ཆགས་ནས་ལྷ་བ་དང་པོ་ལ་གང་ལུའི་གཟུགས་སུ་གནས་པས་རྩ་མི་འཆར་ཞིང་། ལྷ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྒོག་ཐུང་གྱི་རྒྱུ་གི་ཉེ་བའི་སྟེང་ལོག་ཏུ་སོར་དུག་རྒྱུ་བས་སྟེང་ལོག་གི་དབུ་མ་འགྲུབ་ཅིང་། སྟིང་གར་སྒོག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུང་བཅུའི་རྟེན་རྩ་བཅུ་དང་འཁོར་ལོ་དུག་ཆགས་ལ། ལྷ་བ་གསུམ་པ་ལ་འབྱུང་བ་ལྔ་ལས་ཡན་ལག་ལྔའི་གནས་འབྱུང་དུ་དོད་ནས་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཆགས་ལ། ལྷ་བ་བཞི་པ་ལ་ཉིང་ལག་དོད་པས་འཁོར་ཐུན་དུག་ཅུ་ཆགས་ལ། ལྷ་བ་ལྔ་པ་ལ་རུས་ཆོགས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་པ་ལྔ་གས་ཁྲག་དང་བཅས་ཆགས་ཤིང་། ལྷ་བ་དུག་པ་ལ། དང་པོར་བརྒྱལ་བ་ལྟར་སྒྲུང་མེད་དུ་གནས་པ་ལས་མི་ལམ་ལྟར་ཡིད་གྱི་རྣམ་རིག་ལྟར་ནས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་དང་སྟོན་གྱི་སྒྲེ་གནས་དྲན་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །ལྷ་བ་བདུན་པ་ལ་དབང་རྟེན་རྣམས་དང་། སྐྱ་བ་སྐྱ་སྒྲིས་མ་རྣམས་འགྲུབ་ཅིང་། ལྷ་བ་༼༥༡༩༽བརྒྱད་པར་དབང་རྟེན་རྣམས་འགྲུབ་པས་རོ་ཁྱོང་བ་དང་སྐྱ་ཆོར་བ་སོགས་འབྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ཚུན་ལ་བཅའ་བར་འགྱུར་ལ་རྩ་ཆགས་པ་ནས་ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་བར་ལ་ཞག་རེ་བཞེན་རྩ་ཉིས་བརྒྱ་རེ་

ཆགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཅུའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཆགས་པ་ནི་རགས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞིབ་པར་ཅིས་ན་བ་སྟུ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟེད་བཞི་སྟེད་བྱེད་གྱི་
ཅ་ཡང་འགྲུབ་བོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱས་ཀྱིས་པ་ནི་ཁུ་བའི་ཁམས་ལས་བྱུང་ཞིང་
། ག་ཐག་ཐྱགས་པ་ནི་རྩལ་གྱི་ཁམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེར་ཞུགས་པའི་
རྒྱུ་སེམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཆ་ནས་བདག་སྟེན་དང་། བ་མའི་ཁུ་རྩལ་ནི་ཉིར་རྒྱ་
དང་། མའི་མངལ་སོགས་ནི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ལུས་སེམས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པ་གནས་པའི་རྩལ་ལ། ཅ་
རྒྱུ་ཐིག་ལེ་རི་ལྟར་གནས་པའི་རྩལ་དང་། དེར་རྒྱུ་ཐིག་རི་ལྟར་རྒྱ་རྩལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་དབུ་མ་ལུས་གྱི་དབུས་བྱང་པོར་གནས་པ་མར་སྟེ་ཉེ་བ་དང་
། ཡར་སྟེ་གཙུག་གཏོར་དུ་ཟུག་པའི་ནང་དུ་སྟོག་ཆེན་པོའི་རྒྱུང་ཁ་དོག་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུར་ཉེན་ཅིང་། ཡར་སྟེ་དཀར་ཆ་བྱང་རྩལ་༼༤༥༽གྱི་སེམས་གྱི་རང་
བཞིན་ཉི་ཡིག་སྟེ་རྩལ་རྒྱུའི་ཁམས་གྱི་བདག་ཉིད་དང་མར་སྟེ་རང་ཆ་གཏུ་མ་
མའི་རང་བཞིན་ཨ་བྱང་གི་སྟེ་རྩལ་མེ་ཁམས་གྱི་བདག་ཉིད་གནས་ལ། ལྟེ་བ་
ནས་གསང་བའི་བར་ནི་བྱུར་སེལ་གྱི་རྒྱུང་རྒྱ་ཞིང་། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་འབབ་
པར་བྱེད་དེ། རི་རྒྱུད་དུ། ཤེས་རབ་སྟོབས་པ་འབབ་བཤད་པ། །དེ་ནི་ཀུན་དར་མར་
རབ་གྲགས། །ཞེས་སོ། །ཅ་དབུ་མའི་གཡས་གཡོན་དུ་ལ་ལ་རྒྱ་དང་ར་ས་རྒྱ་
གཉིས་ལྟེ་བ་ན་དབུ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལས་ལྟེ་བའི་འོག་ཏུ་རོ་མ་

གཡས་ནས་གཡོན་དུ་སོང་སྟེ་མར་སྐྱ་རྒྱབ་ཏུ་གཏད་དེ་དྲི་ཆེན་དང་དབུ་མ་དབུས་
 བས་གཡོན་དུ་སོང་སྟེ་མར་སྐྱ་མདུན་དུ་གཏད་དེ་ཁུ་བ་དང་། རྒྱང་མ་གཡོན་ནས་
 དབུས་སུ་སོང་ནས་མར་སྐྱ་འང་དབུས་སུ་གཏད་དེ་དྲི་ཆུ་འཕེན་འཛིན་གྱི་རྟེན་
 བྱེད་དོ། །ལྟེ་བའི་གྲུས་མཆོམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་མཁའ་ཕྱ་དང་འབྲེལ་
 བས་བྱར་ལ་དཔྱི་ཆོགས་དང་དབུས་ཆོགས་དང་ཉིང་ལག་གི་བར་ན་མས་སུ་གྲུས་
 ཤིང་ལྟེ་བ་ནས་རོ་རྒྱང་གཉིས་གྱེན་དུ་སྟོང་གའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱ་འདབ་དང་
 འབྲེལ་བར་ཅུང་ཟད་འདུས། སྒྲར་དེ་ནས་ཆ་གཅིག་གྲུས་པ་མཆོན་འོག་བརྒྱད་
 ཡག་དབུང་ཉེ་བའི་དབུང་བ་ནས་༼༥༡༽ལག་སོར་གྱི་བར་སོང་ལ་ཆ་གཅིག་
 སྟོང་ག་ནས་མགྱིན་བའི་འཁོར་ལོ་འདུད་དེ། དེས་ལྟེ་བའི་ཆུང་ན་བ་སོགས་དབང་
 བོ་སོ་སོར་འབྲེལ་ནས་དེ་དག་གི་ལས་སོ་སོར་བྱེད་བའི་རྟེན་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟེ་བའི་
 དབུ་མའི་སྟོང་གར་སྟོང་འོག་གཉིས་ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱད་དེ། ཕྱ་འདབ་བཅུར་
 རོག་རྒྱང་སྟེ། བྱར་སེལ་འོག་ཁམ་ཉམ་གནས་ཤར། གྱེན་རྒྱ་མེར་བྱབ་བྱེད་ལྟོར།
 གྲུ་བདེན་བལ། རུས་སྒྲལ་རྒྱར། ཕངས་པ་རྒྱང་དུ། ལྷས་བྱིན་བྱང། རོར་ལས་
 རྒྱལ་དབང་ལྷན་ནམས་སུ་འབབ་བོ། །གཙུག་ཏོར་དུ་ནི། བུན་མཆོམས་བཞིའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་བཞིའི་རུས་པ་འཛིན་བའི་ཕྱ་འདབ་བཞིའོ། །འདྲི་དེར་
 སང་རང་རེ་ནམས་ལ་གཙུག་ཏོར་མེད་པས་སྤྱི་བོར་ནས་ཤིར་ཕྱོགས་ཉེ་སྤྲིན་
 མཆོམས་སུ་འཁོར་ལོ་འདབ་བཅུས་སུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས། རྩེ་བཅུན་ཆེན་པོ་

བཀྲ་གིས་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཐོས་གིང་། སྤྱི་བོར་འདབ་མ་བཞི་ལས་
གཉིས་རེ་གྲེས་པས་བརྒྱད། དེ་ལས་གཉིས་གཉིས་གྲེས་པས་བཅུ་
གཅིག །མགྲིན་པར་ཡང་སྤྱི་བོ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲེས་པས་སོ་གཉིས། ལྟེ་བར་
དང་བོར་འདབ་བཞི་དང་། དེ་ལས་གཉིས་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་འདབ་བརྒྱད་གྱི་
མཚམས་བཞི་༼༥༣༠༽ལ་སྟོང་པའི་རྩ་ཡིན་པས་རྒྱུད་མི་རྒྱུ་ཞིང་། དེ་ལས་རྩ་
འདབ་གྲེས་པ་མེད་ལ། རྩ་བའི་བཞི་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་རེ་
གྲེས་པས་བཅུ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་འབྲུང་བ་ལྔར་གྲེས་པ་དྲུག་ཅུ། གསང་བར་བྱི་
ནང་རིམ་པ་སུམ་སྟོར་དུ་ཡོད་པའི་དང་བོར་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་རྒྱུད་འགོག་པའི་རྩ་
དྲུག་ལ་རྒྱུད་ནང་དུ་གནས་གྱི་བྱིར་རྒྱ་བ་མེད་ལ། དེ་ཡི་བྱི་རོལ་དུ་སྤང་བོ་ལྔ་
ཁམས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩ་བཅུ། དེའི་བྱི་རོལ་བཅུ་དྲུག་ནི་དབྱངས་གྱི་རང་
བཞིན་ཏེ་སོ་གཉིས་སོ། །ཐུག་པ་དང་དབྱིའི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་བཅུ་
གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ནང་སྟོར་བཞི། བར་སྟོར་བརྒྱད། བྱི་སྟོར་བཅུ་དྲུག་སྟེ་
ཉིར་བརྒྱད། སྟོང་འོག་གཉིས་དང་བཅས་པའི་སུམ་ཅུ། སོར་ཆོགས་གྱི་འཁོར་
ལོ་དྲུག་ཅུ་རྣམས་ལ་བཞི་སྟོང་འོག་དང་བཅས་པ་དྲུག་རེའོ། །རྩ་འདི་རྣམས་ཀྱང་
རིགས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་ན། དབུ་མ་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རིགས་
གཅིག །ཉི་ཟླ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་གྱི་རིགས་གཉིས། རིགས་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་
དེ་དག་ལ་འང་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་གྱི་རིགས་གསུམ། སྟོང་དུ་ཟླ་ཉི་ཟླ་གཅན་དང་

། འོག་ཏུ་བཤད་གཅི་ཁུ་བའི་ལས་བྱེད་པའི་ཁམས་དྲུག་གི་རིགས་དྲུག །ཡང་
 དབྲལ་མགིན་སྟིང་ཉླེ་བཞི་(༥༣༡) །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་
 བཞི། ཡང་ཉླེ་བ་ས། སྟིང་ཀ་ཚུ་མགིན་པ་མེ། དབྲལ་བ་རྒྱུད་། གཙུག་ཏོར་ནམ་
 མཁའ། གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་འབྱུང་བ་སྐྱུད་རིམ་དང་། ཡང་སྟིང་ག་རྒྱུད་དབྲལ་
 བ་རྒྱུད་བྱས་ན། ས་རྒྱུད་དང་། མེ་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་སུ་འབྱུང་ལ། སྐྱ་མ་ལྟར་ན་ཉླེ་
 དབྲལ་དང་སྟིང་མགིན་ཐབས་ཤེས་སུ་འབྱུང་རོ། །རྒྱུད་གཞན་ནས། རྒྱུད་པའི་
 མཐིལ་དུ་རྩོམ་ཆེན་རྒྱུད་། །གཞུ་ཡི་དབྱིབས་སུ་ཡང་དག་གནས། །སུམ་མདོ་
 ཡང་ནི་མེ་ཉིད་དེ། །ཀྱན་ནས་བྱུ་གསུམ་འབར་བ་ཉིད། །ཅིས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ན། ཉླེ་བ་རྒྱ། སྟིང་ག་སར་ཡང་གསུངས་ཤིང་སྐྱ་མ་ལྟར་ན་གཙུག་ཏོར་
 དང་གསང་བར་རྩོམ་སེམས་དང་མི་བསྐྱོད་པ། ཉླེ་བར་རྣམ་སྣང་། སྟིང་གར་དོན་
 གྲུབ། མགིན་པར་རིན་འབྱུང་། དབྲལ་བར་སྣང་མཐིལ་རིགས་སུ་འབྱུང་ལ།
 རྒྱུད་གཞན་ནས། གསང་བ་དོན་གྲུབ། ཉླེ་བ་རིན་འབྱུང་། སྟིང་ག་མི་བསྐྱོད་པ།
 མགིན་པ་འོད་དཔག་མེད། སྐྱ་བོ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སུ་བཤད་དོ། །འཁོར་ལོ་
 སོ་སོར་རིགས་དང་སྐྱུར་ན། གསང་བའི་ནང་སྐྱོར་དྲུག་ལ་རིས་དྲུག །བར་སྐྱོར་
 བཅུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་(༥༣༢)བས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ། བྱི་སྐྱོར་བཅུ་
 དྲུག་རིགས་ལྷ་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཙོ་ལ། ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བྱེད་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་དེ་བཅུ་དྲུག །ཉླེ་བའི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྩ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རྩོམ་

སེམས་ལས་གཞན་པའི་རིགས་བཞི། མཚམས་ཀྱི་བཞི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རིགས། དེའི་ཕྱི་སྟོང་བཅུ་གཉིས་ལ་ཉི་མ་དང་གཟའ་ལྔའི་དལ་རྒྱུ་གི་གནས་
 བཅུ་གཉིས་ཏེ་རིགས་རྒྱག་གི་ཡབ་ལུམ་རྒྱག་དེ་རེ་རེ་ལ་རིགས་ལྔ་ལྔར་དབྱེ་བས་
 བར་ཚན་གྱི་རྒྱག་ཏུ། སྟོང་གར་གཟའ་བརྒྱད་དམ་བཅུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཉི་
 མིག་གཉིས་མེ། རིན་འབྱུང་། རྩ་ལྷག་གཉིས་ཀྱི། སྤང་མཐའ། སྟེན་སངས་ནམ་
 སྤང་། ལུང་བུ་ཀེ་རུ་གཉིས་རྒྱུ་དོན་གྲུབ། རྩ་གཅན་ནམ་མཁའ། དུས་མེ་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་དོར་སེམས་དང་མི་སྐྱོད་པའོ། །མགྲིན་པར་རྒྱ་སྤར་གྱི་རང་བཞིན་
 ཉེར་བརྒྱད་ལ། སྟོན་རྒྱག་ ཀྱུལ་ མཐུ། གོ། ས་ག །ཁྲུམས་སྟོང་། བ་ཉེ་བདུན་
 མེ། སྤར་མ། ལྷ་མཚམས། སྟོན། བྱི་བཞིན། རྩ་སྟོང་། གོ་ཞིན། མོན་གྱི་བདུན་
 ས། བམས་སོ། དཔོ། མེ་བཞི། བག་པ། ས་རི། བ་སྤར་བདུན་རྒྱུང་།
 ལག །སྤག །སྟུབས། རྩ་སྟོང་། མོན་གྲུ། ཁྲུམས་སྟོང་། བམ་གྲུ་བདུན་རྩ་
 ༡༥༣༩ཡིན་པས་བདུན་བཞི་ཉེར་བརྒྱད་ནི་རིགས་བཞི་དང་། སྟོང་པ་བཞི་ནི་
 མི་སྐྱོད་པའི་རིགས་ཏེ་སོ་གཉིས་སོ། །དབྱལ་པའི་རྩ་རྒྱུ་བཞི་དང་གཟའ་
 གཞན་ལྔའི་རྒྱུར་རྒྱུ་བཅུའི་རང་བཞིན་ལ་རྩ་འདབ་རྒྱག་པ་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་
 གཉིས་གཉིས་རེ་ལ་རྩ་མེ་རྒྱུང་མཁའ། སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་
 བཅུ་རྒྱག་གོ། གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩ་བཞི་རིགས་བཞིའོ། །འཁོར་ལོ་རྒྱག་ལ་ལུས་
 བསམ་གྱི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུང་ཏེ། གཙུག་ཏོར་ལུས་ནམ་མཁའ།

བསམ་པ་ཡི་ཤེས། དབུལ་བ་ལུས་རྒྱུད། བསམ་པ་ས། མགིན་པ་ལུས་མེ།
 བསམ་པ་ཆུ། གསང་བ་དང་། ཉེ་བ་སྤྲིང་ག་གསུམ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཐབས་
 ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཡན་ལག་གི་འཁོར་ལོ་
 ལའང་ལག་པ་གཡོན་གཡས་མེ་དང་རྒྱུད་རྒྱུད་པ་གཡོན་གཡས་པ་དང་ཆུ་སྟེ་
 རིགས་བཞིའི་བདག་ཉིད། དེ་རེ་རེའང་རྩལ་སྟུན་སྤྲིང་སྟོབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་
 གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཞི་གསུམ་བཅུ་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཞག་སུམ་ཅུའི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་ཙྰ་འདབ་སུམ་ཅུ། ཉིང་ལག་གི་ཆོགས་ཐེང་གསུམ་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཁམས་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་ཙྰ་དྲུག་དྲུག་སྟེ། དེ་དག་
 གྲུང་སྐྱ་གསུང་། (༥༤) ཐུགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟའི་ཆོགས་ཆེན་
 ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དག་པ་ལ་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཆོས་རིམ་བཙུ་ལྔ་འདྲ་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟའི་དབྱེ་བས་བཙུ་ལྔ་དང་། འབྱུང་བ་ལྔ་ལ་སྐྱ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བཙུ་ལྔ་སྟེ་སུམ་ཅུ། ཉིང་ལག་ལ་ལག་པ་གཡས་ལ་
 མཆོན་ན་ཆོགས་བཙུ་ལྔ་ལ་རིགས་དྲུག་གི་ཙྰ་འདབ་དྲུག་གིས་བསྐྱུར་བས་བཅུ་
 དགུ། དེ་ལ་ལུས་བསམ་གྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱ་བརྒྱད་བཅུ་སྟེ། ཉིང་ལག་ལྷག་མ་
 གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་ནལ་འབྱོར་
 མའི་རྒྱུད་དུ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་གནས་ཉིད་བཞི་ལ་ཐིམ་ལོངས་བདག་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་དོན་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི། རི་སྐད་དུ། ཐིམ་པ་སྟོགས་

མར་གྱུར་པ་སྟེ། །འོངས་སྟོན་དངས་མ་དཀར་ཆ་ཡིན། །བདག་པོ་ཙ་བ་རྒྱུང་
ཁག་འདྲེས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་འཁོར་སྟོང་སྟོང་གི་
དབྱེ་བས་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དུ་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ། དཀར་ཆ་འབབ་པའི་ཙ་རྣམས་སྟོང་ཆེན་ཡི་
གོ་ལྡ་དང་། དམར་ཆ་འབབ་པའི་ཙ་རྣམས་ཐིག་ལེ་དྲུག་གི་དང་། རྟོག་འབབ་
༼༥༣༥༽པའི་ཙ་རྣམས་ཐིག་སྟོང་ཐམས་ཅད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་
བའི་བྱིར། འདི་ལྟའི་ལུས་སེམས་ལ་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ་དང་ཆེས་སྤྱ་བ་གསུམ་
གཉིས་མ་དང་སྟོ་བུར་གྱི་ཚུལ་གྱི་གདོད་ནས་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་ལ། རགས་པའི་
ལུས་སེམས་ནི་ཁམས་དངས་པ་གང་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ལུས་
སེམས་ཡིན་ལ། སྤྱ་བའི་ལུས་སེམས་ནི་རགས་ལུས་ལས་རྒྱ་ནང་གི་རྩ་བའི་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སྤྲང་རུང་གི་གནས་སྐབས་བཞིའི་
དུས་རང་ཉིད་ལ་གསལ་ལྟོང་གི་ལུས་སེམས་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་ལུས་
སེམས་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་ཁམས་དངས་པས་མ་བསྐྱས་པའི་ཐིག་སྟོང་འབྱུར་མེད་ཀྱི་
ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཅས་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གསལ་བ་སྟེ། ལུས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་
རྣམས་ལ་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་མ་འདྲེས་ལ་
ཆོགས་པ་གཅིག་པར་དབྱེ་རུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་ཆ་དང་འདྲ་བའི་
བྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་ཡོད་དེ། སྤྲང་གཞི་སྤྲང་བྱ་སྤྲང་བྱེད་སྤྲང་

འབྲས་ཐམས་ཅད་རིགས་འདྲ་རྒྱུར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཉིད་རྒྱུར་བྱིན་
གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྤྲུང་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ལུས་སེམས་སྦྱབ་༼༥༣༩༽པར་
བྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་སྤྲུང་བའི་ལུས་སེམས་ལས། གསང་སྒྲགས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐལ་བ་ཅན་དག་གིས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོའི་བྱེད་པ་ལས་ཚུ་
ལས་འོ་མ་དང་པས་ལེན་པ་ལྟར། རྒྱལ་པོ་ལུས་སེམས་ལས་སྤྲུང་ལུས་དང་
། དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྲུང་བའི་ལུས་སེམས་ལེན་པར་བྱེད་དགོས་གྱི། དེ་ལྟར་མ་
སྤྲུངས་ནས་འཆི་མེད་དོ་རྗེའི་ལུས་སེམས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལུས་
ནི་སྐྱེ་འཆི་འཕོ་འགྱུར་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་ལ། ཤིན་
ཏུ་སྤྲུང་བའི་ལུས་སེམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་གདོད་མ་ནས་མ་དག་
འི་བཅས་གྱི་ལས་ཉོན་གང་གི་འང་དགྱི་བར་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་གདོད་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཏེ། དེ་ལ་དྲི་བྲལ་གྱི་བསགས་སྦྱང་གི་ལས་འདྲུ་བསགས་པས་མི་གནས་པའི་
སྦྱང་འདས་དང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བདག་
ཅག་གི་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཀྱང་ཐོས་ཤིང་། ཐོས་པ་ལྟར་དོ་རྗེ་
འཆང་ཆེན་པོ་མར་པ་ལྟོ་བྲག་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་
། །གཉིས་པ་དེར་རྒྱུད་ཐིག་ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཚུལ་ལ། རྒྱུད་༼༥༣༧༽ཇི་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་
། ཐིག་ལེ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཇི་

ལྷ་ར་རྒྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོད་ཞག་ལྷ་ལོ་བསྐྱལ་གྱི་འཚོ་
བའི་སློག་ཉི་ཆེ་བ་མིན་པས་སློག་ཆེན་པོ། དེ་སྐོར་འབྱུང་འབྱུག་གནས་པ་མིན་
པས་སྐྱེ་མེད། དེ་དབྱངས་གསལ་ཡི་གེ་མིང་དུ་བརྟགས་ནས་ནམ་པར་རྟོག་པའི་
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལའོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་
བཅས་ཀྱི་མི་གསལ་བར་བཞུགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་
གསལ་བར་བཞུགས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། སློག་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད། ཚིག་ཏུ་
བརྗོད་པ་སྐད་ས་པ་སྟེ། །བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཚོག་ཚིག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད། ཅིས་འབྱུང་བ་ལྷ་ར་པོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷ་འི་གཏན་སྟག་བསྐྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སློག་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་དེ་མ་དག་ལའོར་བ་པའི་
སེམས་ཅན་ནམས་ལ་མི་གསལ་བར་བག་ལ་ཞབའི་རྩལ་གྱི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་སྒྲུང་བ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས།
གང་ལ་ལྷོས་ནས་གང་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སློག་(༡༩༩)རྒྱུ་འགྱུར་བཅས་
ཨ་ཡིག་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
ནམ་མཁའི་རྒྱུ་དེ་ལས་མཉམ་གནས་ཨ་ཡིག་གཡོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་དེ། བྱེན་རྒྱུ་རི་ཡིག་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ཆོར་བའི་རང་བཞིན་མེ་རྒྱུ་དེ། བྱེད་བྱེད་ཨ་ཡིག་སྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་

འདུ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅུ་རྒྱུད་། སྤར་སེལ་ལི་ཡིག་བྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ས་རྒྱུད་སྟེ། གྲུ་ལྷ་ཡིག་ནམ་མཁའ་། རུས་སྤེལ་ཨེ་ཡིག་རྒྱུད་། ཕྱངས་བ་ཨེར་ཡིག་མེ། ལྷ་སྦྱིན་ཨོ་ཡིག་རྒྱ། རོར་རྒྱལ་ཨེལ་ཡིག་ས་སྟེ། ཨེ་ཐུང་དེ་ཙུ་བའི་དབྱངས་ལྷ་དང་ཐུང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷའི་བརྗོད་རྟེན་འཕེལ་བའི་ཡི་གེ་ལྷར་གྱུར་བའོ། །རྒྱུད་བརྒྱུ་འདི་དག་སྟོང་གའི་སྟེང་འོག་ཏུ་སྒྲིག་དང་སྤར་སེལ། ཤར་ནས་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རིམ་བ་ལྟར། མཉམ། བྱེ། བྱ། གྲུ། རུས་སྤེལ། ཕྱངས། ལྷ། རོར་རྒྱལ་སྟེ་གཡས་སྟོར་དུ་རིམ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱེད་ལས་ཀྱང་སྒྲིག་འཛིན་གྱི་འཚོ་ཞིང་བདག་ཏུ་ལྷ་ལ། འོག་ན་རྒྱལ་སྟོ་འཆི་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤར་སེལ་གྱི་བཤའ་གཅི་འཕེན་ཏེ་མེ་སྟོམ། འོག་ན་སྤང་ན། མཉམ་གནས་ཀྱི་ཟས་དངས་སྟྭགས་འབྱེད་བ་དང་། འོག་ན་ཕོ་ནད། བྱེན་རྒྱའི་སྤྲ་བ་ཟས་དགུག་འབྱེན། འོག་ན་སྟོད་ནད། བྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་བསྐྱམ། འོག་ན་ཞ་གྲུམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷས་དབང་རྟེན་བསྐྱེད་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལྷ་སོ་སོར་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་འོག་ན་དབང་པོ་སོ་སོའི་ནད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཅིའི་གནས་གང་དུ་མཁའ་སོགས་ཁམས་ལྷ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་རྒྱུད་བརྒྱུ་ཡང་གནས་ཤིང་རྒྱུད་བརྒྱུ་པོ་འང་རང་རིགས་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །རོར་ལས་རྒྱལ་ནི་ས་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་མི་འདུག་པས་

མ་གཤིའི་བར་ལུས་མི་གཏོང་བའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་བྱེད་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་ས་སེར། རྩ་
 དཀར། མེ་དམར། རྩུང་ནག །ནམ་མཁའ་སྒོ་སྟེ་ཉིན་མཚན་ཞག་ཅིག་ལ་
 དབུགས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྩུ་བའི་གཡས་ནས་དྲག་གཟའ་ལྗེའི་སྤྱད་རིམ་
 དང་། གཡོན་ནས་ཞི་བཟའ་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་གྱི་རྩུ་ལ། དེའང་སྤྱད་
 ཀའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ནས་ཐུན་བརྒྱད་དང་། རྟེ་བ་ནས་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་དང་
 འཕོ་(༥༤༠)རྩུང་དྲུག་བཅུ་དང་། མགིན་པར་རྩུ་སྐར་ཉེར་བརྒྱད་དམ་ཡུད་ཅམ་
 སུམ་ཅུ། དབའ་བར་ལྷ་རྒྱ་བཅུ་བཞི་འམ་ཆོས་རིམ་གྱི་བཅུ་དྲུག །བྱ་བ་དང་
 ལས་གྱི་ལའོར་ལོའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་ཆ་དང་དྲུག་ཆ་དང་། སྤ་བ་བ་སྤྱིའི་
 རྩ་ནང་གི་རྩུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲ་ནས་བརྒྱད་པའི་འགོ་འོང་བྱེད་ལ། གཅུག་
 ཏོར་གྱི་སྤྱད་པ་བཞིའི་རྩུང་དང་། གསང་གནས་གྱི་ནང་སྒོར་དྲུག་གི་རྩ་
 །ཁམས་དྲུག་གིས་བབྱང་ནས་སྤྲ་རྩུ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ། སྤྱི་སྒོར་རྣམས་ནས་
 སྤྲ་རྩུ་བར་ཡང་འགྱུར་ལ། གསང་རྩུའི་འདབ་མ་སོ་གཉིས་ལས་རྩུང་རྩུ་རྩུལ་
 ལ་བདེ་དགེས་སོགས་ལ། ལུས་ལ་སྤྱི་ར་མ་སོགས་གྱི་རྩ་རྩུང་གི་ལའི་
 གནས་ན་འབྱུང་བའི་ཁམས་སོ་གཉིས་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་རྩུང་ཐམས་ཅད་
 གསང་རྩ་རྩུ་བས་ཁམས་སོ་གཉིས་གྱི་རྩུང་ཡང་སྤྲ་ནས་འགོ་འོང་བྱེད་དོ། །དེ་
 རྩུང་རྩུ་རྩུལ་གྱི་རགས་སྤ་མ་དག་པའི་རྩུ་བ་དང་། ཆོས་སྤ་བ་རྣམ་དག་གི་རྩུ་
 རྩུལ་གཉིས་ལས། རགས་པའི་རྩུ་རྩུལ་ནི་ལྟོ་འོག་མན་ཆད་ཐུར་སེལ་ལྷ་བའི་

རྒྱུ་ནི་ལུས་ཀྱ། བསམ་པ་མེ། ལྟེ་བའི་སྟེང་ཡན་ཉི་མའི་རྒྱུ་ལུས་མེ།
 (༥༧) །བསམ་པ་རྒྱ་སྟེ། ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་འོག་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་། ཟླ་བའི་
 ཡོན་ཏན་ལྟེང་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱ་བའོ། །སྤྱ་བའི་རྒྱ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་གཤེས་པ་
 དང་ལྟན་ཅིག་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གིས་ཡུལ་གསལ་བར་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། རྒྱ་མ་རྒྱུད་གི་ཁམས་
 གསུམ་པ། ཁྱི་ལམ་མིས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཆེས་སྤྱ་བ་རྣམ་
 དག་གི་རྒྱ་ཚུལ་ནི། རགས་སྤའི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྲལ་དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའི་རྒྱུ་གི་དོ་བོར་འགོ་འོང་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
 ཚུལ་གྱི་རྒྱ་ལ། དེ་ལྟའི་རྒྱ་བ་དེ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐུས་སོག་ཚུལ་གྱི་ཡན་
 ལག་གིས་ལས་རྒྱུ་གི་འགོ་འོང་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་ནས་འགོ་འོང་གི་རྒྱ་བའང་
 བྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཅད་ཟེན་པ་ནས་འབྱུར་བཅས་ཀྱི་འགོ་འོང་མེད་
 གྱུར་འབྱུར་མེད་དུས་ཐམས་ཅད་སའི་རྒྱ་བ་དང་མི་ལྟན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་གོང་
 དུ་འང་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་། །རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལ། གསང་བ་འདུས་པ་ལས་གཡས་ཀྱི་
 རྒྱ་བ་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱའི་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ། གཡོན་གྱི་དགུ་བརྒྱས་ལས་ཀྱི་མགོན་
 པོའི་རྒྱ་བ། གཉིས་ཀ་ནི་(༥༨) །དགུ་བརྒྱ་དལ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱ་བ། གཉིས་ཀ་
 བས་དགུ་བརྒྱ་ལྷུར་རྒྱ་དོ་རྗེ་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་སྟེ། སུམ་སྟོང་དུག་བརྒྱ། རྒྱ་བ་རེ་
 རེ་ལ་བཞི་བཞིར་བགོས་པས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཐོབ་པ་ནི་ལྟ་མོ་བཞི་རེའི་རྒྱ་བ་

སྟེ། ཞག་རེ་ལ་སྐུམ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བ་དྲུག་ལ་ཉི་མེ་ཅིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ།
ནམ་མཁའ་འཛིན་པོ་མེད་ཀྱི་བཞི་འཛིན་པའི་ཆོན་ཞག་གཅིག་ཏུ་རྒྱ་བར་འདོད་
དོ། རྒྱུང་འདི་དག་གྲང་དབྱེ་ན། གཟའ་བཅུ། སྐར་མ་ཉེར་བརྒྱད། བྱིས་བཅུ་
གཉིས། ལྷ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི། དབྱངས་གསལ་ལོ་མོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་བསྐྱ་
ན་ཨེ་ཨྱ་གི་རྒྱ་བ་ཁོ་ནར་རྒྱ་སྟེ། རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཉི་ལྷ་གཅན་གྱི་རྒྱ་བར་རྒྱ་
ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལས་ཨེ་ཨྱ་གི་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ཡར་
འགྱུར་མེད་རྒྱ་རྒྱད་འགྱུར་མེད་བརྫོད་བྲལ་གྱི་ཨ་ལས། འགྱུར་བཅས་སྟོ་བུར་དྲི་
མ་བརྫོད་བཅས་སྐྱུན་པ་ཆེན་པོ་སྟོག་གཞོམ་མེད་ཀྱི་ཨ་དང་། དེའི་གཟུང་ཆ་ཉི་
རྒྱུང་ཨེ་ རྒྱལ་པར་བཅད་པ་ཅན་དང་། དེའི་འཛིན་ཆ་ལྷ་རྒྱུང་ཨེ་རྗེས་སྐར་རོ་
ཅན་ཏེ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་རྒྱུང་གི་འདུ་འཕྲོད་ལས་དག་མ་དག་གི་
རྒྱུང་གི་བྱེད་པས་འཁོར་༼༥༩༽འདས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།
ལོ་བརྒྱའི་རྒྱུང་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་པའམ་སྤྱོད་ནང་དུ་སོང་བ་ལས་འཁོར་བ་
དང་། དེ་ཉིད་ནོར་དུ་སོང་ནས་ལོ་བརྒྱའི་ལས་རྒྱུང་ཆད་པའམ་སྤྱོད་ནང་དུ་གྱུར་པ་
ན་སྐར་པ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཐིག་ལེ་རི་ལྟར་རྒྱ་རྒྱལ་
ལ། ཡེ་ཤེས་དང་ལས་ཀྱི་འོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་ཆ་དམར་ཆ་ནག་ཆ་སྟེ། རྩོ་
རྩོ་ཉི་མ་སྐར་བ་ཆེ། རྩོ་རྩོ་ལྷ་བ་དྲི་མེད་འོད། བྱིས་དཀར་དམར་ཉི་ལྷ་དང་།

། །ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མེ་ཞེས་དང་། །གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་པ་
ནས་ནག་ཆ་སྒྲ་གཙན་གྱི་ཐིག་ལེ་འདི་དག་སྒྲ་དབྱངས་གཞོམ་མེད་གྱི་ཆ་ལ།
ཆོག་དྲག་དང་། ཐིག་ལེ་དང་། རྒྱ་དེ་ཞེས་སོགས་དུ་མའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་དྲི་མའི་
ལུས་སེམས་གྱིས་མ་གོས་བཞིན་དྲི་མ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུས་སེམས་སྐྱ་ཕྱོགས་
གང་དུ་འང་རིས་མེད་པར་གནས་ལ། དེ་ཉིད་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྗེས་ཉིང་གི་
ཡན་ལག་གིས་རྟེན་གྱི་ཐིག་ལེ་དེ་དག་གི་འདུ་འབྲོད་གྱི་སྒྲོར་བ་མངོན་དུ་བྱས་
ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཐིག་ལེའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཉི་ལ་ཀ་ས་
བོན་གྱི་དོན་ཏེ། བདེ་བ་མཐའ་དག་༼༥༤༽གི་རྒྱར་གནས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་
། ཡང་ཉིལ་ལའང་འཇུག་པས་འཆིར་བ་ན་སྐྱ་པར་འགྱུར་བས། ཐིག་ལེ་འདི་
རྣལ་འབྱོར་པས་མ་དག་པའི་ལུས་ལས་དག་པར་འཆིར་ཤེས་ནས་བདེ་བས་རྒྱད་
སྐྱམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བས་རྒྱད་སྐྱམ་པར་འགྱུར་བ་ན་སྒྲོས་པའི་གྲ་ཟུར་
མེད་པའི་རྒྱམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་དེར་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་
དུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་རྩ་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ནང་དུ་
རྒྱད་དང་ལྟན་ཅིག་པར་བྱེད་ལས་ཀྱང་རྒྱད་དང་མཚུངས་པར་ཡུལ་ལྔའི་བདག་
ཉིད་སྐྱ་ཆོགས་པར་འཕོ་ཞིང་རྒྱ་ལ། དེ་ཡང་སྟིང་གར་གཤེད་དང་བདུད་རྩི་ལྔའི་རོ་
བོའི་ཐིག་ལེ་ནི། རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ལ། གཞན་འཁོར་
ལོ་དུག་ཏུ་གཙུག་ཏོར་དུ་ནམ་མཁའ་དོ་རྗེ་སྟོང་ཁམས་གྱི་ཐིག་ལེ་སྒྲོན་

པོ། དབྱལ་བར་སྐྱོད་ཅེ་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ། མགིན་པར་གསུང་དོ་
ཅེ་མེ་ཁམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ། སྙིང་གར་ཐུགས་དོན་ཅེ་ཆུང་ཁམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་
ནག་པོ། ལྷེ་བར་ཡེ་ཤེས་དོན་ཅེ་ས་ཁམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སེར་པོ། གསང་བར་བདེ་
ཆེན་དོན་ཅེ་བདེ་ཁམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལྗང་གུ་སྟེ། རིགས་དྲུག་གི་རོ་བོ། ཏྭ་ཨློ་ཨློ་ཏྭ་
ཏྭ་སྟ། ཡང་རིམ་པ་ལྟར་༼༥༧༽ཨློ་ཏྭ་ཨློ་ཏྭ་ཨློ་ཨློ་རྒྱ་རྒྱམས་གནས་ལ། འཁོར་
ལའི་འདབ་མ་རྒྱམས་ལ་གཙུག་ཏྱིར་གྱི་རྩ་འདབ་བཞིར། ཡ་ར་ལ་ཤ། སྤྱི་བའི་
རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དབྱངས་ཐུང་བ་ལྔ་འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཏེ། ཨ་ཨེ་ཨར་ཨོ་ཨལ་ཏེ་ལ། ཡ་ཏ་ལྔ་སྟེ་ཏ་ཡ་ར་ཤ་ལ་ཏྱི་ཏེ་བཅུ་དྲུག་
གོ། །མགིན་པའི་འདབ་མ་ཉིར་བརྒྱད་ལ་རྒྱམ་བཅད་དང་རྗེས་སྤྱང་རོ་སྤངས་
པའི་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་མེད་སོ་གཉིས། སྙིང་གའི་འདབ་མ་བཅུ་ལ་
རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ས་བོན་བཅུ། ལྷེ་བའི་དབུས་སྤྱུ་ཨ་ཐུང་ཕྱོགས་བཞིའི་
ནང་སྒོར་གྱི་འདབ་མ་ལ་ཨི་རི་ཨུ་ལི་བར་སྒོར་བརྒྱད་ལ་ཨ་ཀ་ཅེ་ཏ་པས་ཡ་སྟེ་
བརྒྱད། དེའི་ཕྱི་སྒོར་གྱི་རྩ་འདབ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྩ་བའི་དབྱངས་ཐུང་ལྔ་རྗེས་
སྤྱང་རོ་ཅན་དང་། རིང་པོ་ལྔ་དང་རྒྱམ་བཅད་ཅན་ཏེ་བཅུ་གཉིས། དེའི་ཕྱི་མའི་
རྩ་འདབ་དྲུག་བཅུར་དབྱངས་དྲུག་ཅུ་དང་གསལ་བྱེད་དྲུག་ཅུ། རིང་པོ་བཅུ་དྲུག་
དང་ཐུང་ལྔ་བཅུ་བདུན་ནོ། །རྩ་བའི་དབྱངས་ཐུང་ལྔ་འཕེལ་བ་ལྔ། གསལ་བྱེད་
སུམ་ཅུ་ནི། སྟེ་དྲུག་གི་སུམ་ཅུ། དབྱངས་སུམ་ཅུ་ནི་ཐུང་ལྔ་བཅུ་ལྔ་དང་རིང་པོ་

བཅོ་ལྔ་ལ་སུམ་ཅུ་འོ། ། ༡༥༤༥ ། གསང་བའི་འདབ་མ་སུམ་ཅུར་གསལ་བྱེད་སུམ་
བཅུ། ཡན་ལག་བཞིའི་ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་བ་
གཉིས་ལ། ལག་རྒྱུ་གཡས་བའི་ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རྩ་འདབ་སུམ་
བརྒྱ་དྲུག་བཅུ་ལ་དབྱངས་གསལ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འགོད་ཚུལ་ནི། གསལ་བྱེད་
སུམ་ཅུ་ལུགས་འབྱུང་ལ་དབྱངས་རིང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་པར་བཅད་བ་དང་བཅས་
བའི་དབྱངས་དྲུག་གིས་བསྒྱུར་བས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་བཅུ་ནི་ལག་རྒྱུ་གཡས་
ཕྱོགས་གྱི་ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་རྩ་འདབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུར་སྒྱུར་ཞིང་
། དེ་བཞིན་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་སུམ་ཅུའི་རྩ་འདབ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཡི་གེ་བརྒྱ་
བརྒྱད་ཅུ་སྐུ་མ་བཞིན་སྒྱུར་བས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡིན་ལ། ལག་རྒྱུ་གཡོན་བའི་
ལས་དང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རྩ་འདབ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་འང་དབྱངས་གསལ་
སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལུགས་ཕྱོག་ལ། རྩ་བའི་
དབྱངས་བྱུང་བ་ལྔ་དང་རྗེས་སུ་རྩོམ་པོ་བརྗོད་ཏེན་གྱི་དབྱངས་དྲུག་གིས་བསྒྱུར་
བས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་དག་རྩ་འདབ་དང་སྒྱུར་ཚུལ་རྒྱུ་གཡས་བའི་སྐབས་
ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་གྱི་ཡི་གེ་བདག་ཉིད་ཐིག་ལེ་ལ། སྟེང་དུ་ ༡༥༤༥ ། ལྷན་ཉི་སྒྲུ་
གཙན་གསུམ་གྱི་ཐིག་ལེ་འཕམ་ཚུ་མོད་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ལྷ་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ་བའི་
ཐིག་ལེ་དང་འོག་ཏུ་བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་བ་སྟེ་དུལ་ལུན་སྟོང་སྟོང་བས་གསུམ་སྟེ་ཚུ་མོད་
གྱི་བྱེ་བའི་ཉི་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ། མདོར་ན་སྟེང་འོག་ཁམས་དྲུག་གིས་

རབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཐིག་ལེ་དྲུག་དང་། དེའང་སྐྱོན་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཐིག་ལེ་གསུམ་དང་། དེའང་ཨེ་ཤྷོ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
ཐིག་ལེ་གཉིས་དང་། དེའང་སྙིང་གའི་རྩ་ནི་རྩ་བའི་བྱུང་བའི་རིགས་གཅིག་
པའི་ཐིག་ལེ་སྟེ། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། བདེ་བ་འཛོལ་བས་ན་དབྱིད་དང་།
བདེ་བ་བརྟན་པར་བྱེད་པས་ནི་ཐིག་ལེར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་གནད་བཅིངས་
ཤེས་ན་བདེ་པའི་རྒྱུ་དང་བདེ་པའི་ས་བོན་ཡིན་ལ་མ་ཤེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་
དང་ས་བོན་གྱི་རྩ་བའོ། །བྱུང་བར་རྟེན་སྦྱིས་པའི་སློག་ཀྱང་ཐབས་སྒྲུབ་བ་དཀར་
ཆའི་འཕེལ་འགྲིབ་ལས་འཚོ་དགོས་པས། དེའི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་རྒྱུན་ཉེ་བར་
འཚོ་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཉི་མ་དམར་ཆ་ཉེ་མིང་གི་དབང་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟའི་སློག་གཞིན་སློགས་ནས་བརྟུམས་ཏེ། ཆོས་གཅིག་ནས་ལྟའི་བར་
རྒྱུ་(༥༧)པ་གཞིན་པའི་སོར་ཆོགས་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བོལ་ཆོགས་
ལུས་མོ་རྣམས་སུ་འདུན་པའི་བདག་ཉིད་ཨེ་ཨེ་རི་ཨུ་ལི་དྲུག་ནས་བརྟུའི་བར་
རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན། དབྱི་དང་ལག་གཞིན་གྱི་སོར་ཆོགས་གསུམ་དང་ལག་
ཆོགས་རྣམས་སུ་ཨུ་ཨེ་ཨེ་རི་ཨུ་ལི་ལ། བརྟུ་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྟའི་བར་སྙིང་
སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གྲུ་མོ། དཔུང་པ། མགྱིན་པ། དཔུལ་པ། གཙུག་ཏྱར་
རྣམས་སུ་ཉ་ཡ་ར་ཁ་ལ་ཏེ་བཅོ་ལྟའི་རྩ་བའི་འབབ་ཅིང་། གཙུག་ཏྱར་དུ་ཆ་བརྟུ་
དྲུག་པའི་བདག་ཉིད་ཨེ་གི་རྩ་བའི་འབབ་ལ། རྟག་སློགས་བཅོ་ལྟའི་ལའང་སྙིང་

སྟོབས་མུན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱངས་བཙོ་ལྷ་དང་། གསང་གནས་སུ་ཆ་བཅུ་
དུག་པའི་བདག་ཉིད་ཨེའི་རོ་བོར་འབབ་པར་བྱེད་ལ། ལུང་མེད་ལ་ནི་གཡས་
སྒྲོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྟོག་གཤམ་རབ་དམར་ཆའི་འཕེལ་འགྲིབ་དབྱངས་
ལྷགས་ལྷོག་གི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་ལ། དེའི་སྟོག་རང་གི་རོ་བོ་ནི་སྐྱ་གཙན་
ཐུགས་དོ་རྗེའི་རོ་བོ་སྟེ། སྐྱ་གཙན་ཐུགས་དོ་རྗེ་དེ་ཉིད་རྟེན་ཐབས་སྒྲ་བ་དཀར་
ཆས་དབང་དུ་བྱས་པ་ན་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྟེན་གཤམ་རབ་ཉི་མ་དམར་ཆས་
དབང་དུ་བྱས་པ་ན་ལུང་མེད་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱ་གཙན་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་
ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་༼༥༧༽བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་རགས་སྤྲ་ཆེས་སྤྲ་བའི་ཐིག་ལེ་དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་རི་ལྟར་གནས་ཞེ་
ན། ཟག་པ་དང་བཙས་མ་བཙས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དང་ལ་ལར་སྐྱ་ག་
བསྐྱེད་པ་དང་བཏང་སྟོམས་སྐྱེད་པའི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་གནས་
ལ་གཙོ་ཆེར་བྱི་རོ་ལས་ཀྱང་རེག་བྱའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་ལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་
རེག་གི་བྱེད་པར་ལས་སྤྱི་རོ་ལ་དོན་སོགས་སྤང་བོས་མ་བཟོན་པའི་རེག་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལའང་བདེ་བ་དང་གདུང་བ་དང་བར་མའི་ཆོགས་པ་སྦྱོང་བར་འབྲེན་པར་
བྱེད་ལ། དེས་ན་རགས་པ་ཐིག་ལེ་ནི་ཟག་བཙས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོར་བའི་
དབང་བོ་ལྷ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། སྤྲ་བའི་ཐིག་ལེ་ནི་ཉན་རང་བྱང་འཕགས་རྒྱུད་སྟེ་
འོག་མ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་སྟོན་བཅུད་ལུས་སེམས་

བདེ་བར་འཚོ་ཞིང་ག་ཞེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཐིག་ལེ་ནི་དོ་
 རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཆེན་པོ་དག་ལ་འཛག་མེད་མཚོག་མི་འགྱུར་གྱི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། རྟེན་འདི་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་མངོན་
 ཏུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་སུ་སྤྲ་ཐིག་གི་རྣལ་
 འབྱོར་ཞེས་གསལ་བ་མཐའ་ཐུག་ཏུ་མཛད་༼༥༠༽པ་དང་། བྱེད་པར་རྣལ་
 འབྱོར་གསང་མཐའ་འཁྱུད་དང་མན་ངག་རྣམས་ལས། རྗེ་རྗེ་ཐིག་པར་དོ་རྗེ་འཆང་
 ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ། བདེ་ཆེན་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་སྟོང་ཆེན་གྱི་
 ཐིག་ལེ་དང་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་མངོན་ཏུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་མངོན་ཏུ་མ་
 བྱས་པར་དེའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐིག་ལེ་དེ་ནམ་
 མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ནས་དོ་རྗེ་ཐིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པར་འཛོག་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་
 རིམ་ཅམ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་གསལ་བར་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་
 དང་། དེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་གསལ་བར་
 མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་གི་ཐིག་ལེ་
 དེ་དབབ་བཞུགས་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེད་ཅིང་ཁྱོད་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟ་མིན་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྗེས་མཐུན་རྣམས་ལ་ཐིག་ལེ་དེའི་དབབ་བསྐྱོག་དང་བདེ་
 ཁྱོད་རྗེས་མཐུན་པ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དཔོན་དོ་རྗེ་
 དྲིལ་བུ་བས། ཏྲག་ཏུ་སྤྱིང་ལ་གནས་པ་ཡི། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་

མེད། །དེ་གོམས་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དེས་པར་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
འགྱུར་ལ། །འདྲིའི་དྲི་རོ་ནི་ནང་གི་བདུད་རྩི་ལྡན་བས་སུ་སོང་བས་བཞི་
༼༡༧༽ཧམ་ཉམ་དང་སྤྲུལ་རྩི་དང་སི་དང་ག་བྱར་དེ་ནང་གི་སྒྲན་ཆེན་པོ་ལྡན་ཞེས་བྱ་
བས་དབང་ལྷག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་བྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་སོགས་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་བྱན་མོང་བ་དང་། བྱན་མོང་མིན་པར་རགས་ལུས་པལ་
པ་སྐྱུངས་ནས་སྤྲུལ་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་པལ་གྱི་དོ་རྗེའི་སྤྲིད་གསུམ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་གྲུབ་པའི་སྒྲན་ཆེན་པོའི་རོ་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། དོན་འདི་ལ་
དགོངས་ནས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོར། རོའི་ཁམས་ཆེན་པོ་ཞེས་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་
བདེ་བའི་བཅུད་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆི་མེད་སྐྱབ་པར་གསུངས་གིང་། འདི་ལྟའི་དྲི་
རོ་བྱད་ཅན་གྱི་རིགས་སྐྱུ་རྐྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྐྱུད་སང་པའི་ཆེད་དུ་རྣགས་གྱི་ཐེག་
པར་ལྷ་རྣམས་གྱི་དངོས་གྲུབ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ན་དབང་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་
བྱེད་གྱི་དྲི་མ་འབྲུ་ཞིང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་སྒྲན་ཆེན་པོའི་
རྣམ་ཐུས་དང་ལྡན་པའི་བདུད་རྩིའི་ཆུའི་གཏོར་ལྷག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དབང་བསྐྱར་བྱའི་དབང་ལྟའི་དངོས་པོའི་རྣམ་མཆོག་རྣམས་དང་གྲུབ་
བདེ་གཅིག་པར་ཐིག་ལེ་འདི་དག་བཞུགས་ལ། འདི་ལྟའི་སྐྱེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་འཁོར་འདས་གྱི་བརྗོད་པ་སྐྱ་རི་སྤྲེད་པ་དེ་སྤྲེད་གྱི་དོ་བོར་ཡོད་དེ། སྐྱ་དེ་
དག་དང་འབྲེལ་བའི་བཅིང་གོལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་གྱི་འདོར་ལེན་སྤྲིད་བྱེད་

༼༥༥༩༽གྱི་ཐིག་ལའི་ངོར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐིག་ལའི་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 མཆེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་གནས་མ་གྱུར་པ་
 དང་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཆོག་གས་
 པའི་དམིགས་ཀྱིན་བྱེད་པའི་བྱིར། འདིར་སྦྲས་པ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་གསང་
 པའི་དངོས་པོ་རྣམས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞབས་བླ་མའི་མན་ངག་གིས། ཤིན་ཏུ་
 བསྐྱུས་པའི་གསུང་གིས་འཆད་སྦྲུམ་གྱང་། །ལྟག་པའི་ལྟ་དང་མཁའ་འགྲའི་ཐིག་
 ལས་ལས། རྒྱུད་སྡེ་བ་མ་ཏོག་གིས་གསང་བ་ཡི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་འབྱུང་བུམ་པའི་
 རྒྱག་རྒྱ་ཆེ། སློ་གྲོས་རྣམས་པོས་འདོད་དགུར་བྱས་བྱས་ནས། རྟོགས་དཀའི་
 དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར། །འདི་ལྟའི་བཟོ་སྦྱར་བཞོད་པའི་
 འབྲུལ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གྱང་། སྦྱོད་ཡུལ་ཡངས་པར་མི་འགོ་
 བ། བདག་གི་སྐལ་བར་རི་ལྟ་ཡིན། ཞེས་སོ། ། །གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་
 ལམ་རྒྱུད་ལ་བཤད་པ་ལ། ལམ་བུན་མོང་བ་ལས་ལམ་རྒྱུད་བྱུང་བར་འཕགས་
 ཚུལ། ལམ་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་དམན་མཆོག་གི་བགོད་ཚུལ། སྐབས་དོན་འདིར་བསྟན་
 གྱི་ལམ་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པའོ། ཏང་པོ་ལ། རྒྱུད་པར་འཕགས་ཚུལ་དངོས་དང་།
 རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐིག་པ་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་ས་ལམ་སྦྱར་བའོ། ༼༥༥༩༽དང་པོ་
 བོ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་འགྱུར། གནས་སྐབས་ཉན་རང་གི་བྱང་འདས་སུ་ངལ་བསོར་བཅུག་

ནས། རྗེས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་
 འཛིག་ལ། ད་ལྟའི་ཉན་རང་གི་བྱང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་ཉན་རང་
 གི་རིགས་དེ་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་རིགས་གཞན་པ་
 ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསང་ཆེན་རྩོམ་ཐེག་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གྱིས་
 ཡས་ནས་དགྲུང་བཀའ་སྟེ་བརྗོད་པ་དང་། ཉན་རང་རྒྱ་ཐེག་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་
 གྱི་མས་ནས་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་
 བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དགེ་བདེ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་
 འབྱོར་དགུ་ཅོག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱད་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་གསང་ཆེན་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དང་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་རྩོམ་ཐེག་པའི་རིགས་གཅིག་གིས་བྱུང་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
 ཐེག་པའི་གཞི་དུས་ཀྱི་གཤེགས་སྟིང་གིས་གྲུང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ། རི་སྐད་
 དུ། རྫོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་༼༡༡༩༽ཚུལ་གྱིས་ཐོན་
 ལས་ཆེས་སྤྲ་གསང་གི་ཚུལ་གྱི་འཇུག་པ་དང་མཐུན་པར་ཉན་རང་ལུས་ནི་འཕྲོ་
 ཕྱིར་དང་། ཞེས་བརྗོད་པའང་དོན་གྱི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་མཁའ་སྤྲིང་གི་
 སྒོ་ངའི་ནང་གི་བྱེད་སྤྱོད་རིང་པོའི་གཞུགས་མཐོང་ནས། ཕྱིས་སྒོ་ང་དལ་རིམ་
 བས་རིམ་ཆོ་བདུན་ལ་སོགས་པ་གཤེགས་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཟོད་པ་བཞིན།

རྒྱུ་རྒྱུད་དོ་རྗེ་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཉན་རང་དང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དུས་ནས་གཟིགས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་
 ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ནས་འབྲས་
 ལུ་སོ་སོའི་བྱང་འདས་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་ལ། དེས་ན་ཁྱབ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་
 སོགས་སོ་སོ་བ་ལ་དོ་རྗེའི་རིགས་གཅིག་ལུ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་སོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རིགས་གཅིག་ཏུ་
 གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་བྱང་
 བས་བསྟན་བཙུག་འོང་དག་མའི་འགྲེལ་བར་སྟོན་བཙུག་ལྟན་འདས་དཔུལ་
 བའི་ཤིང་རྟ་འབྲེན་པའི་དུས་ན་གོགས་ལ་སྟིང་རྗེ་འབྲུངས་པའི་སྟིང་རྗེ་དེ་ཡང་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།
 བྲ་དང་སྦྱང་། (༥༥༥) ཀི་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ལུ་ལ་བྱམས་བརྩེ་སོགས་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་རྒྱུད་གཤེགས་
 སྟིང་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་མི་འགལ་
 ཏེ། འཛམ་གླིང་དུ་ཅི་སྟོན་ཚུ་གྲུང་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བ་མ་དྲོས་གནས་པའི་སྦྱ་དག་
 གི་མཐུ་ཡིན་ཀྱང་ཅི་སྟོན་སོགས་ཀྱི་རྗེས་དེ་སྦྱ་བདག་རང་གི་མཐུ་མ་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ། བྲ་དང་སྦྱང་གི་ལུ་ལ་ཅི་ཆ་རྒྱ་རྒྱུད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཐུ་
 ཡིན་ཀྱང་། བརྩེ་ཆའི་རང་སྟོན་གྱོ་བྱང་དྲི་མའི་སེམས་དེ་སྦྱིབ་བྲལ་དག་པའི་

སེམས་སྤྱི་མཉམས་ལྟར་། གཉིས་པ་ལྟར་བརྗོད་ན་ཉན་རང་དང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་སྤངས་པ་སྤོང་འདོད་དང་རྟོགས་བྱ་
 རྟོགས་འདོད་ཙམ་གྱི་བསམ་སྦྱར་གྱི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྤངས་པས་དེའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་རིགས་སྤྱི་ལྟར་གྱི། དེ་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་
 གཞན་དུ་མི་ལྟར་ཉ། འབྱུང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རིགས་
 མཆོག་དམན་ལས་འབྲས་བུ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་
 བྱ་རིགས་ཐ་དད་པ་ཀུན་ཀྱང་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་
 ཉིད་ཀྱི་༼༥༥༽ཉན་རང་གི་རིགས་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་རྒྱུའི་ཐེག་
 པའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་
 རིགས་སྤངས་པས་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་དམ་
 མེད་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་མེད་དོ་ཞེས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་
 གངས་ཅན་གྱི་ཁྱོད་སོགས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའི་
 གྲེགས་བཅ་གཅིག་ལ་པོ་དོང་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་མ་
 ཐོས་ལ། དེས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ལ་དཔང་དུ་བྱེད་པ་དག་ལ་ལས་དང་
 འཆམས་པའི་ངེས་པ་འདྲན་པ་ཆེས་མང་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་ལ་
 མོས་པ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉི་
 ལམ་ཞིག །མ་འོངས་དུས་སུ་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུའི་

ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ན། རྒྱའི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མེད་པར་
འགྱུར་ལ། རྒྱའི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱང་འཕགས་པའི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ལམ་
ཉིད་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། རྒྱའི་ཐེག་པ་ན་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་དོན་ལ་
མེད་ན། ལམ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྤང་གཉེན་དང་སྤང་དོར་གྱི་བྱ་བ་སྟོན་པའི་
གསུང་རབ་༼༡༡༽དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ཆོས་
ཀྱི་རང་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་སྲིད་གྱང་དེ་ལྟར་ཐོབ་སྲིད་དཀའ་བོའི་ཆོས་
བསྟན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་མཐར་ཐུག་སྒྲགས་ལམ་གྱི་སངས་
རྒྱས་སུ་འགོད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་སྟུམ་ན། འོན་རྒྱའི་ཐེག་པའི་མདོ་རྣམས་
སུ་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཇི་ཙམ་པ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་
བ་མཛད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་རྟུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱའི་
ཐེག་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གྱང་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ཆོས་སུ་མིང་བཏགས་པ་
ཙམ་ལས། རྒྱའི་ཐེག་པའི་གསུང་རབ་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་ཐམས་
ཅད་སྒྲགས་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་གྲུབ་པའི་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བའི་རང་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀས་བསྐྱབས་
པའི་སངས་རྒྱས་ནི་སོ་སོར་ཐོབ་བྱུང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་བཞོལ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་གི་

གཞོན་པ་འགར་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་ན་སྟོན་པར་རིགས་སོ། །འོ་ན་མདོའི་
 ལམ་༼༥༥༥༽ཀྱིས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཡོད་ན། རྡོ་རྗེ་འཆང་
 ཆེན་པོ་མར་པ་ལྟ་བུ་གཤམ་པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཐོག་གཞུང་པ་སྤྲུལ་བརྒྱུད་དང་
 རོག་སྐྱ་བ་སོགས་ཆོས་སྒོལ་འཛིན་པ་དག་གི་ཀྱའི་རྡོ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་མན་ངག་
 དང་བཅས་པར། རྗེ་མི་ཏྲི་པས་མདོའི་ལམ་ཀྱི་མདོའི་ས་བཅུ་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་
 པ་ནི་གཏན་ཐོབ་མི་ལུས་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ངེས་པར་སྤྲུགས་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་
 པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རྡོ་བོ་རྒྱ་རོ་པས་ནི། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་
 པ་ལ་ཆེས་ལྷུང་བ་དང་འཇུག་པ་བདེ་བས་བྱུང་པར་ནི་དེ་ཙམ་དུ་བྱུང་དོ། །ཞེས་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་མོད། དེ་ནི་སྤྱི་དོན་དང་
 ཐུན་མོང་བའི་གསུང་སྒྲོས་ཙམ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་
 སྐྱུར་བའི་སྤྲུལ་དོན་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་
 རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་སྐྱལ་བ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ་གསང་
 བར་གདམས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ནི་བསྟན་པའི་སྒྲོར་
 ལྷགས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་བར་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལའང་བྱ་བའང་
 རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་༼༥༥༥༽སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་
 བས་སྐྱབ་པ་ནི་མ་གྲིང་བསྟེན་པ་དང་དྲི་ཆེན་དྲི་ཆུའི་གཟུང་བཏུང་སོགས་མ་

བསྟེན་པར་དེ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ནི་མདོའི་སངས་རྒྱུ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐལ་མེད་ཀྱི་
 རྒྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤྲུག་བདེན་གམ་
 མི་ཙང་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱུ་སྒྲུ་ཞིག་ཆགས་པ་སྒྲེ་བའི་
 བྱིར། རྗེ་བཙུན་མི་ཏི་པས་ནི། མདོའི་ལམ་གྱི་ས་བཙུ་ལས་བཙུ་གཅིག་པ་གཏན་
 ཐོབ་མི་རྣམས་ཞེས་པའང་མདོའི་ལམ་གྱིས་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་བཙུ་གཅིག་པ་གཏན་མི་
 ཐོབ་ཞེས་དགོངས་པ་ལ་ཡིན་མཆིས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མི་ཏི་པ་རང་ལའང་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཨ་མ་ན་སའི་ཆོས་
 བསྐྱར་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་སུ་མདོའི་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་སྒྲུ་ཡོད་པ་རྒྱུས་པར་
 བཤད་ཅིང་། བྱུང་པར་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆའི་
 སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། གནས་པ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་མང་དུ་
 བྱས་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་
 ། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་ཤིང་། རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལ་མདོ་སྤེ་བ་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་༼༥༠༽སྒྲོད་པ་བ་དང་། དབུ་མ་པ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་
 པ་ལའང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོད་པ་བ་དང་། དབུ་མ་ལ་གནས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
 སོགས་རྒྱུས་པར་གསུངས་པའི་མཛུགས་སྤྱད་དུ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་སྒྲུ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་བྱུང་བའི། གང་གིས་
 མིན་པ་ཇི་མིན་བར། ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས། འདིར་ཁོ་བོས་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་

གཞུང་མ་བཤད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ལ་ཡང་དེས་མཛད་པའི་ལྟ་བ་ངན་སེལ་ལས་
 མདོའི་ལམ་གྱིས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེར་ཇི་སྟེན་
 དུ། འདིར་སེམས་ཅན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའོ། །དེ་ལས་
 ལྷག་པའི་བསམ་པས་མོས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ས་ལ་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།
 ལུ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་རྒྱའི་གནས་སྐབས་པ་གནས་པའི་
 སྟོབ་མ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་དང་པོའི་ཆོག་གས་ཆོག་གས་གཉིས་
 བསགས་ནས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པོ། །མི་
 སྟོབ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཉིས་པོའི་སྤྲུགས་
 ཀྱི་བསལ་ལ། ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟར་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས་པས་བྱང་
 དུ་འཇུག་པ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི། མཚན་ཉིད་རྒྱན་མི་ཆད་
 །(༥༦)།པར་དང་པོའི་ལས་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་བྱ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བས་རྒྱའི་ཐེག་པའི་རང་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
 པའི་སྦྱོར་ཡང་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཆེས་བཞེད་པ་ཡིན་
 ཅོ། །རྩོམ་ལྗོན་པོ་ལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་
 པར་བཞེད་པའང་ཤིན་ཏུ་མི་དག་སྟེ། རྩོམ་ལྗོན་པོའི་གསུང་རྩི་མར་བས་
 བསྐྱབས་པའི་ཆོས་དུག་གི་ཀ་དཔེར། མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་རིམ་གྱིས་
 པ་དང་། སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཅིག་ཅར་བའི་ཐ་སྟོན་མཛད་ནས།

རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པ་དང་།
གཅིག་ཅུང་པའི་ལམ་གྱིས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་གསོ་བ་སློབ་དུག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེར། རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་
ཅུང་བ། རིམ་གྱིས་པའི་སློབ་ཆེན་འདི། ཅིག་ཅུང་པའི་དུག་ཡིན་ནོ། ཅིག་
ཅུང་པའི་སློབ་ཆེན་ལ། རིམ་གྱིས་པ་ནི་དུག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་རྒྱས་པར་བསྟན་
ནས་མདོའི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རིམ་གྱིས་པ་སྒྲུབ་ཅིག་ཅུང་པའི་སྒྲགས་ལམ་ལ་
བརྟེན་ནས་འཆང་རྒྱ་དགོས་སོ་ཞེས། དེར། དེས་ན་སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་ཙན་
ལ། ཅིག་ཅུང་པ་ནི་བསྟན་༼༥༩༽ཞེས་དང་། དང་པོ་སྒྲགས་ལམ་ནས་ཞུགས་
ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་མདོའི་ལམ་མདོན་དུ་སྦྱངས་དགོས་པའི་
གང་ཟག་ལ་དགོངས་ནས། དེར། སེམས་ཙན་དང་པོའི་ལས་ཙན་ལ། རིམ་
གྱིས་པ་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡང་འདོད་ཡོན་དང་སྦྱེ་འཆི་རྣམས་
སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཆེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཁྱེར་གཤེས་པས་སྒྲུག་ཀྱན་གྱི་
ཆོས་ཉིད་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་འགོ་ས་མཆོག་ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་པ་སྟེ་རྒྱའི་
ཐེག་པར་དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཆེད་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་འགོ་བས་དེ་ལྟར་ལམ་དུ་ཁྱེར་
དཀའོ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལས་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དེར།
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་ནི། ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། སྒྲགས་པའི་
འགོ་ས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་པ་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་

། །ཡང་ལ་ཡག་པ་རྗེ་བཙུན་བྱང་ཆུབ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱད་ཀྱི་
འགྲེལ་བར། ཨར་ཕྱིན་ཐེག་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོབ་
ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལྟར་བཟང་པོ་མི་ཐོབ་པས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བཟང་ངན་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རི་རྒྱད་དུ། རྒྱལ་
བ་འདས་དང་མ་བྱོན་ཕྱོགས་བཅུ་གང་བཞུགས་པ། །ཀྱན་ལམ་པ་རོལ་
། ༡༥༩ །ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་དུས་གསུམ་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། རིགས་པ་ནི་
བསྟན་པ་འདི་མ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཞན་ལ་སངས་རྒྱས་
བཟང་མོས་དེ་ཐོབ་པ་གཏན་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་པ་འདི་མ་རྟོགས་
པར་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པར། སངས་རྒྱས་
མར་མེ་མཛད་ནས་འོད་སྤང་གི་བར་སྒྲགས་མ་གསུངས་ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་
བསྐྱས་རྒྱད་འདིར། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། བྱད་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་མཆོག་དམན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁའ་
གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་མེད་པའི་ཕྱིར། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། ཆོགས་དང་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱ་དང་ནི། །འགོ་བའི་དོན་ནི་སྤྲོད་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མཉམ་པ་

ཉིད། སྐྱེ་ཆེ་རིགས་དང་ཚད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་པ་དང་། སུམ་ཁྲི་ལས། སངས་
 ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་གསང་ཆེན་ནི། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་
 བས་༼༥༥༽སངས་ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་
 ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རིས་ཐ་དད་པ་མེད་
 ལ། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་མཛད་སྤོན་སྐྱེ་སོགས་ཀྱང་སངས་ཀླུ་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱོད་
 ཆུལ་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སྤོན་ལས་བསྐྱུངས་པས། སངས་ཀླུ་ཐམས་ཅད་
 མི་ཟད་པའི་སྐྱེ་གསུང་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་དབྱིངས་ལ། གཅིག་གི་སྤོན་
 ལས་ཡིན་པ་དེ་སངས་ཀླུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོན་ལས་དང་། གཅིག་གི་སྐྱེ་ཡིན་པ་
 དེ་སངས་ཀླུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་ནའང་ཆུལ་མི་མཐུན་པ་དང་།
 མཆོག་དམན་དུ་མར་སྣང་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་དབང་གི་འགྱུར་བ་ཡིན་
 ལ། འདི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་རྗེ་སྐམ་པོ་པའི་བཞེད་པའང་ཡིན་ཞེས་གསུང་
 མོད། འདྲན་པ་དམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་འདི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ་ནི། རང་རེ་གདུལ་བྱ་
 རྟོགས་མར་སྦྱོད་པ་དག་ལ་མདོའི་སངས་ཀླུ་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་ཀླུ་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་ན། སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་ཀླུ་དེ་ཆེས་སྦྱབ་མི་ལུས་
 པའི་ལུམ་པ་བསལ་ཆེད་སྟེ། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱའི་སངས་ཀླུ་ཅིག་གོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་སངས་
 ཀླུ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་དུ་བཀོད་པར་

མཛད་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་མ་བརྟེན་བར་༼༥༥༽སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་གསུངས་པས་མདོ་
 རྒྱགས་གྱི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་ཅིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་
 ། ཤེར་ཕྱིན་ནའང་རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་གཉིས་གྱི་མཆོག་དམན་ལས་དེ་གཉིས་
 འབྱུང་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱའི་ཐེག་པ་བ་དེ་
 ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱའི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཙམ་ལ་
 བརྟེན་པས་དེའི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལས་བསྟན་པ་
 གཞན་དུ་གསང་རྒྱགས་གྱི་བསྟན་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའང་དགོངས་གཞི་
 རྒྱའི་ཐེག་པས་འདུལ་བའི་གང་ཟག་ལ་རེ་ཞིག་ཉི་ཆོ་བའི་འདས་མ་འོངས་ཙམ་
 ལ་གསང་རྒྱགས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བར་དགོངས་ནས་དགོས་པ་སྐལ་ལྷན་
 བྱེད་པར་བ་མ་གཏོགས་སྐལ་མེད་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་ཆེས་དགོན་ནོ་ཞེས་པའི་
 ཆེད་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ། རི་སྐད་དུ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱགས་གྱི་སངས་རྒྱས་མཆོག་དམན་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 མཛོད་གྱི་ལུང་དངས་པ་དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ལ་༼༥༥༽ཡིན་གྱི། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་ན་གིན་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱ་ཆོ་དང་རིགས་ལ་རིང་བྱུང་དང་བཟང་

འཇགས་ཡོད་པར་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང་། མཛོད་ཀྱི་ལུང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེའང་མུ་འཇགས་ལས་འདས་པ་ན་ཐོན་ལས་རྒྱན་ཆད་པར་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱད་ཀྱི་ལུང་དེའང་སྤྲུགས་ལྷགས་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་ཆེན་ནི། ཅམ་མཁའ་ལྟ་བུར་དཔག་དཀའ་བར་མཉམ་
པའི་ལུང་གི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཅིག་པར་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་
སྤྲུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་དེ་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། རྟོགས་པ་པོའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་མཛད་ཐོན་སོགས་གཅིག་པའང་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་
མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་ཚུལ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་འབྱམས་སུ་བཞུགས་
ཀྱང་། སྤྲུགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕགས་པལ་མོ་ཆེ་དག་གི་ཤེས་རབ་མིག་ཏུ་རེ་ལོང་
བ་ལྟར་གྱུར་པའི་སྐྱབས་སུ། བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་མཉམ་
པ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པར་འཕྲིག་ཅུང་། ༡༩༥༧ ཟླ་བ་ཉེད་པ་ལ་
ཉེན། སྤོན་གྱི་མོས་དག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དཔལ་གྱི་
གསུང་ཅོད་པ་བྲལ་བ་ལས་ངས་པའི་ཤེས་པ་གཏིང་ཚུགས་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
དུ་མ་བསྟེན་པའི་མཐར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་སྐྱལ་པའི་དགེ་སློང་
བྱད་མེད་དང་བཅས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལུན་འདས་འཇམ་པའི་དོ་

རྗེར་གྱུར་པར་མཛད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་སྐལ་བ་རྟེན་དེ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་འཇམ་པའི་དོ་རྗེས་འདི་སྐད་ཅིས་བཀའ་སྩལ་བར་སྤང་ལ་བཀའ་
 འདི་ཉིད་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་
 པ་སློབ་དཔོན་དམན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་འགྲེལ་པར་མཛད་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་
 ལྟར་བརྗོད་ན། དང་པོར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་འཇམ་
 པའི་དོ་རྗེ་ལ་ཡར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་ཡུང་པོ་གནས་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
 ། དངོས་པོ་ཀུན་ཤེས་པའི་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མི་དཔོགས་པའི་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་བསྟན་
 དུ་གསོལ་ཞེས། རི་སྐད་དུ། ཐོག་མ་མེད་ཁྱོད་ར་རོ་ཐིག་པའི་སྤྲོད་ཆ་མེད། རྗེ་
 བཅུན་ཡིག་མེད་བདུད་ཅི་རབ་དགའ་བདེ་སྤྲོད་བྱེད། །འགྲོ་ལ་ཡན་སྤྱོད་བདེ་
 བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀུན་ལ། །རབ་དགོས་༼༥༥༽བདེ་བ་མགོན་ཆེན་ཁྱོད་
 ཀྱིས་གཏོང་བར་མཛད། །སྟོན་གྱི་མ་གོས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལམ། །སྤྱོ་
 ཆོགས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞིང་མཛད་སྒྲོམ་པ་དོམས་མཛད་ཅིང་། །འཁོར་བའི་ཐ་གྲོང་
 ཐར་མཛད་བདེ་ལ་འགོད་མཛད་པ། །དངོས་ཀུན་རྒྱལ་བས་མི་དཔོགས་ལམ་
 འདི་བསྟན་པར་མཛད། །ཅིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་འཇམ་
 དཔའི་དོ་རྗེས་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྗེ་བཅུན་དག་གིས་དོ་རྗེ་ལམ་བསྟན་པས་
 སྤྲུགས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དོ་རྗེ་
 འཛིན་པའི་སྟོད་ལྷན་འདས་མ་འོངས་སུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་

སོགས་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་འདིས་དུས་གསུམ་དུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བས་
ཉོན་གཅིག་ཅེས། རི་རྒྱད་དུ། རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །འདི་རྟོགས་
པ་ཡི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། །ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་འགྱུར་པ། །འདས་དང་ད་
ལྟར་མ་བྱོན་པའི། །དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྣོད་འགའ་ལ། །གསུངས་གིང་གསུང་དང་
གསུང་འགྱུར་བ། །ཡང་དག་དོན་རབ་རབ་རྟོགས་ཕྱིར། །ང་ཡིས་བྱོད་ལ་བརྟན་
པར་བྱ། །ཡིད་གཅིས་བསྐྱུས་ལས་ཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། བར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་སངས་རྒྱུས་སྤྲུགས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་སྤྲུགས་
ལམ་གྱི་སྐྱབས་པ་བརྗོད་དུ་མི་ཤེས་ཞེས་༼༥༧༽དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྐྱབས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། །སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འཕང་དུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རབ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སོ་སོ་སྐྱེ་
བོས་ག་ལ་ཤེས། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་
ཀྱང་མི་ཤེས། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དབུ་མ་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་ཤེས་
སོ། །སྤྱབ་ཅན་སངས་རྒྱུས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། །འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མི་ཤེས་
སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་དམན་པའི་ཞབས་ཀྱིས། རི་
རྒྱད་དུ། ད་ནི་ཐེག་པ་འོག་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་དེ་
འདྲ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་པ་ནི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་

པའོ། །ཉན་ཐོས་ནི་རྒྱུ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསེ་
 རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་དབྱུང་པ་ནི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལམ་ལ་ཞུགས་པའོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་བརྩུ་ལ་
 གནས་པའོ། །སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་
 ། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་
 རྩེ་བརྩུན་འཇམ་པའི་རྩེ་རྩེ་ཡབ་སྐུས་དག་གིས་རྒྱུའི་ཐེག་༼༥༧༠༽པ་དང་རྒྱུ་སྤྱོད་
 འོག་མའི་རང་ལམ་ནས་ཀྱང་ལུགས་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་སྟོན་མེད་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལ། སྐལ་བ་མེད་པ་དག་བརྩུན་འདེབས་ཀྱིས་སྐྱར་པ་མ་འདེབས་
 ཤིག །གཞན་ཡང་ལུགས་འདིའི་དག་དབེན་ཙམ་གྲུབ་པས་ཀྱང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་
 ས་བརྩུའི་སྐལ་བ་དང་མཉམ་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་ས་
 བརྩུ་པའི་དབང་ལྷན་རྒྱུས་དང་སྐལ་མཉམ་སྟེ། རང་བཞིན་བསྐྱུས་པ་འདི་ལ་
 བོ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རབ་ཏུ་འབད། །ཅེས་འབྱུང་ལ། སྐུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་པ་ལ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་རབ་དག་ལ་
 སོགས་བགྲོད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་འདིར་ཞུགས་ཀྱང་བསྐྱེད་
 རིམ་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གོ་འཕང་མངོན་ཏུ་
 བྱས་པའང་རྩོགས་པའི་རིམ་པའི་མཐུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་རྩོགས་སངས་མ་

ཡིན་ཞེས། དེ་བས་དེ་འདྲའི་དོན་ཆེན་ལ། །ཡང་དག་འཇུག་པར་མི་ལུས་
 པའི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བདེ་གཤེགས་གྱིས། །རབ་རྩ་དགའ་སོགས་མཆོན་
 ཉིད་དུ། །བརྟན་ནས་དེ་ཡི་དོན་ལྷགས་པས། །དེ་ཡི་རྟོགས་ཀྱང་སྤྲ་དང་
 བཅས། །དེ་ཉིད་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། །རྟེན་དང་བརྟེན་ཅན་དགྱིལ་འཁོར་
 གྱི། །འཁོར་ལོ་རབ་རྩ་བརྟན་བྱས་ནས། །དེ་ལྷགས་དེ་ལ་བརྟེན་བྱས་
 པས། །(༥༧) །རྟོགས་ཀྱང་དོན་འདི་མ་ཤེས་ན། །ཡང་དག་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
 བོ། །འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས། །གཅིག་ཤུ་རབ་རྩ་ཆེ་བའི་ལྷ། །ལྷག་
 པའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །བཙུགས་མ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅིས་འབྱུང་
 ལ། །ཡང་སྤྲགས་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱས་འདི་རྒྱུའི་ཐེག་པར་བསྐླལ་བ་གྲངས་མེད་
 པ་གསུམ་དུ་སྤྲག་བསྐླལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་བརྩམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
 ཅས། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིའི་གཟུགས། །ཡོངས་སུ་དག་སྐྱོད་དོ་རྗེ་འཆང་
 ཆེན་པོ། །དཔལ་ལྡན་ཀུན་གྱི་ངོ་བོར་རིམ་གཉིས་འདི། །སྤྲག་བསྐླལ་ལམ་
 བཅས་བསྐླལ་བ་གསུམ་དུ་ཡང་། །རང་གི་རྗེས་མཐུན་བྱང་ཆུབ་སྤྲ་དང་
 བཅས། །ཐོབ་ནས་དེ་བདེའི་ཕྱང་ཟད་རབ་ཆགས་པའི། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡིས་ཅི་
 ཐུར་འདི་མི་སྒྲོམ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །དེ་དང་སྟོག་ཅིག་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དོ་རྗེས། །གྲོལ་བའི་ཐེག་ལེར། །རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་འོག་མིན་དུ་ལོངས་
 རྒྱུར་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྲ་འཇམ་གྱིང་དུ་སྤྲལ་སྤྲུང་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ནས་

རྫོགས་རིམ་གྱི་ས་ལ་རིང་རྒྱ་ས་བཅུ་དང་ཉེ་རྒྱ་ས་གཅིག་ལ་སྦྱར་བའམ་ཡང་ན་
སྦྱར་ཚུལ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟ་བུའི་ས་བཅུ་གཉིས་པ་མཐར་ཐུན་པས་མི་
༼༥༧༩༽སྒྲོབ་པའི་དོ་རྗེ་འཆད་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ།
ཀུལ་འདི་རྒྱའི་ཐེག་པར་མི་འབྱུང་ལ། རྣམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐེག་པར་འབྱུང་
པའི་དོན། རྒྱའི་ཐེག་པར་ལམ་དེ་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་རིགས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་
ནས། རྫོགས་སྒྲིན་གྱི་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱར་
བར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེགས་བྱས་ཀྱི་བསྟེན་པར་བསྟེན་པའི་སྐལ་
བ་མཉམ་པའི་ལས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་ས་ལམ་བགྲོད་པ་ཅོམ་ལ། ས་ལམ་བྱུད་པར་བ་གཞན་བགྲོད་པར་
བྱར་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་ལམ་འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པའི་
རིགས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ནས་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་བྱེད་པས་དོ་རྗེ་འཆད་གི་ཉེན་བཟེན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཞུགས་ནས། དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་
མ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དོ་རྗེའི་རོ་ཆེན་བོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
ལེགས་བྱས་ཀྱི་བསྟེན་པར་བསྟེན་པའི་སྐལ་བ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་ལམ་བགྲོད་པའི་བྱུད་པར་ལས་ཡིན་ཏེ།
རྒྱའི་ཐེག་པ་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཤུན་སུམ་

ཚོགས་པའི་༼༥༡༤༽སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ས་
ལམ་གྱི་དགོ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མར། ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཛིག་མེད་ཆེན་
པོ་སྟེ། །བརྟན་ཞིང་རྟག་པ་འཕོ་བ་མེད་པའི་གནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མཁའ་དབྱིངས་དམ་པ་ཡི། །དབང་པོ་དྲུག་དོན་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་རྒྱ། །འབྱུང་
མེད་གཟུགས་དོན་ལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་མཉན་དང་བདེ་གཤེགས་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི། །དྲི་གཙང་སྣོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཚུལ་རོ། །ཁྱོད་དང་ཉིང་
འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་ཁྱོད་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཟབ་པའི་ཚུལ། །རྟོགས་
པའི་རྒྱ་འགྱུར་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན། །དོན་དམ་བདེན་མཛད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཞེས་རྒྱའི་
ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྲས་བཅས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཟག་མེད་གྱི་དགོ་བར་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་བའི་སྒྲོ་ནས་ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དེ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱའི་
ཐེག་པའི་ས་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ནི་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲགས་གྱི་ཐེག་
པར་ནི་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་དོ་རྩེ་བཅུན་མོ་ལྟ་མོ་མཚོག་གི་ཡུལ་དྲུག་དང་། །ཁྱད་པར་
དེའི་བྱ་གའི་འབྱུང་བ་བཞིའི་བདེ་བས་ཡབ་ཡུམ་ཕན་ཚུན་དུ་མཆོད་པས་དོ་རྩེ་
ཅན་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འགྱུར་བའི་བསོད་ཚོགས་གྱི་རྣམས་སྤུལ་ཆེས་
༼༥༡༥༽ཆེ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་གྱི་ས་བཅུ་དུས་ཐུང་དུ་ཉིད་གྱི་བགྲོད་པ་
ཡིན་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་འཇམ་པའི་དོ་རྩེས། རྒྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་

ཏུ། སྒྲིབ་བྲལ་དེའི་རྟོགས་པར་བྱེད། བྲིང་བ་ཉ་ར་ལུ་འཕར་སོགས། མདོག་
 དང་དཀྱུ་ཙ་ལ་སོགས་པ། བརྒྱ་བརྟགས་པའི་དགའ་ཤེས་པ། འདར་པོར་རབ་ཏུ་
 ཤེས་པར་བྱ། ཤེས་ཀྱི་ཉ་ཀྱི་ན་སོགས། སྤྱུ་དབྱངས་བསྟོད་དང་ཟིན་སྒྲ་
 ཡི། སྟོན་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དགའ་འགྱུར་བ། གཉིས་པ་རུ་ནི་ཤེས་པར་
 བྱ། ཅན་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་དྲིས། ལུས་བྱུགས་ལྟན་གཅིག་ཅེན་བྱེད་
 ཚོ། དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ་བྱེད་པ། གསུམ་པ་རུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། མ་མཆུའི་
 སྒྲང་ཅི་གཞིབ་བྱས་པས། མགོར་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཇུ་བས། རོ་འབྲུང་
 དགའ་བས་བདག་མཉེས་པ། བཞི་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ལུས་ལ་བྱུག་
 ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། སྟོད་པས་ཅེན་ཆེ་རེག་བྱ་ཡིས། ཡང་དག་དགའ་བར་བྱེད་
 པ་ན། ལྷ་པ་རུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། འེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ། རིག་པར་བྱེད་
 ཅིང་རང་གི་ཡིད། ཡང་དག་དགའ་བར་རབ་བྱེད་པས། འུག་པར་ཤེས་བྱ་རྣལ་
 འབྱོར་པས། འེ་ཡི་ལུས་ནི་བདག་གི་ནི། ཁྱེན་དུ་གནས་པ་སྤྲ་བ་ཡིས། ཡང་
 དག་དགའ་བར་བྱེད་པས་ན། བདུན་པ་རུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། འེ་ཡི་
 བརྒྱའི་ཟིལ་སོགས་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་གྱི་རང་གི་སེམས། རབ་ཏུ་དགའ་
 བར་བྱེད་པས་ན། བརྒྱད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། གསང་གནས་དྲོད་སོགས་
 ཚ་བ་ཡིས། བདག་གི་ཡིད་ནི་ཡང་དག་པར། དགའ་བར་བྱེད་པའི་མཚོག་
 ཡིན་པས། འགྲུ་པར་རུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། འེ་ནས་སྟོད་པ་ཡེ་ཤེས་མེས། སྤང་

བོ་ཁམས་སོགས་སྒྲིག་བྱེད་པས། །ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་འབྱུང་བ། །བཙུ་
བར་རབ་ཏུ་གཤམ་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཀ་མ་ལི་སྟེ་བསྐྱ་ཅན་གྱི་དོ་རྩེའི་
བཙུན་མོ་སྟེ་ལྷ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཙུ་ལྷན་དུ་ལོངས་
སྤྲོད་པས་ས་བཙུ་བགྲོད་ལ། །ལྷ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལ་དོ་རྩེ་
འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་མྱོང་བ་ན་ས་བཙུ་གཅིག་པ་བགྲོད་ལ། །དེ་ལྟར་རོ་མྱོང་བའི་
བདེ་དགེས་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་གི་བདེ་བ་མྱོང་བས་ས་བཙུ་གཉིས་
པ་བགྲོད་ལ། །དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་དང་དོ་རྩེ་ཅན་གཉིས་ཀའི་བདེ་དགེ་སྟོབས་སྒྱུ་སོང་
བའི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་བསགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པས་ནི་བཙུ་གསུམ་པའི་
ས་བགྲོད་དེ། །དེ། །ས་བཙུ་དང་ནི་རབ་ལྷན་པའི། །ཁོང་གི་ལྷ་མོ་དོ་རྩེ་
འཛིན། །དགེ་བ་བཙུ་གསུམ་ལ་གནས་པ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་སྟོབ་པ་བཙུ་
གཉིས་དེ་ལྟར་སྟོར་ན་ཁོང་དུ་ཆོག་ས་སྟོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་གཅིག་ཏུ་སྟོར་བ་
སོགས་ཀྱི་འཆད་པ་མ་ཡིན་ནམ་། །༥༧། །ཞེ་ན། །དེ་ལྟར་འདུས་པ་ཞབས་ལུགས་
འཆད་པའི་རྒྱ་བོད་སྐྱ་མ་དག་གིས་འཆད་སྟོལ་ན་ཡེ་གཤམ་ཙམ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཡང་།
སྟོབ་དཔོན་དམན་པའི་ཞབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ན་ཁོ་བོའི་འཆད་
ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་འདའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དོ་
རྩེའི་གསུང་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་ན། །མདོ་སྐག་ས་བྱུན་མོང་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
ལྟར་ན་སྟོབ་པ་ཉེར་གཅིས་དང་། །མི་སྟོབ་པའི་ས་གཅིག་སྟེ་ཉེར་གསུམ་དུ་གཤམ་

བར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གསང་བའི་མན་ངག་གྲུབ་པ་སྟོབ་
 དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བཟོ་གིས་ཀྱང་། མདོའི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པས་སྒྲགས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས། དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པར། དངོས་པོ་
 མེད་ཅིང་ཁྱབ་པ་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་དག་ལས་རྣམས་
 གྲོལ་བ། །གང་ཞིག་རྟག་འབྱུང་ཞི་བས་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཁྱུ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་
 བསྐྱེད་བསམ་གཏན་དང་བྲལ་བ། །ཅི་ཡང་རུང་བའི་གནས་གྱུར་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་
 བའི་སྐྱེ་ཡི་དམ་པ་རྣམས་དག་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ། །སངས་རྒྱུ་
 ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་ཞིང་དྲི་མ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ལ་
 ཕྱག་འཆའ་ནས། །གོ་འཕང་། (༥༥) མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་འཆོལ་བྱེད་པོ་ཉ་མཆོག་
 གྱུར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིང་། །སྟོན་པ་སྣ་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བཅོད་
 པའི་དྲི་མའི་བགོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་གཡང་བ་སྟོང་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་གནས་གྱུར་མ་ལྟ་
 བ། །མཆོག་ཏུ་ལེགས་སྟོན་ཐར་པ་སྟེར་བྱེད་རིན་ཆེན་གྱུར་པ་དཔལ་ལྷན་གསང་
 བ་གྲུབ་པ་བཤད། །ཅིས་མདོའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་མིན་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་དང་དེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འདིར་བཤད་པར་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས། དེ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ། མདོའི་སངས་རྒྱུ་
 ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚུལ་གདོད་རྟོགས་དགོས་ཞེས། དེར། གང་

ཞིག་མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལྷམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་གནས། །ཐོབ་
པར་འདོད་པས་མཆོག་ཞི་བ། །གསང་བ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་
ལ། ་དེ་ལྟར་མདོའི་སངས་རྒྱས་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྟོན་བྱུང་སྟོན་པས་སྒྲགས་སྐྱད་གསུངས་པ་ན་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྟོ་བར་མ་ཁུམས་སོ། །ཞེས་དེར། ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ། ་ཤིན་
ཏུ་འཛིགས་པ་སྐྱེད་བྱེད་པ། ་རྡོ་རྗེ་༼༥༧༽ཐེག་པ་སྦྱ་ན་མེད། ་ཤིན་ཏུ་གསང་
བ་འབྱེད་པར་བྱེད། ་ཅིས་དང་། ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་གྱུར་པ་ན། ་སངས་རྒྱས་
གྲགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ་འདར་ཞིང་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་། ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲགས་ལ་བཞག ་ཅིས་དང་། ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་
གྱུར་པ། ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་དེ་གཟིགས་ནས། ་ཞེས་དང་། ་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན། ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྷམས་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ་ཨེ་ཨྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། ་ཞེས་འབྱུང་
ལ། ་དེ་ལྟའི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་མདོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱལ་བ་དང་ནམ་
ལྟན་པ་ན་གསང་བ་བརྟོལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ་ཞེས། ་འདིར་ལྟར་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། ་རྡོ་རྗེ་སྟོང་པོ་ཀྱན་བསྐྱེས་པ། ་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་སྤྱེ་མཛད་

ནས། འོ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྟར། ཞེས་འབྱུང་ལ། སྤར་ཡང་དེ་ཉིད་
གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེར་གནས་སྒོམ་དང་ལྟན་གྱུར་པ། སངས་རྒྱུ་གིས་
ཀྱང་སྐྱོད་ཡུལ་མིན། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་མི་མཁུན་པའི། དཔལ་
ལྟན་མེ་ལོང་མིང་ཅན་དུ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཐུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་
༼༥༠༽མདོའི་སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཞིང་ལྟ་བུའི་ཉི་མོ་བ་མ་ཡིན་པར་
བྱུང་བདག་ཀུན་འགྲོའི་ཞིང་ཡིན་ཞེས་ཞིང་དག་པའི་གནས་གང་དེ། སངས་
རྒྱུ་ཀུན་གྱི་ཐུག་བྱ་བ། བརྗོད་མེད་ཀུན་འགྲོའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ཀུན་
དེའི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་དོ། འོ་ན་ཐུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་དེ་མདོའི་
སངས་རྒྱུ་གི་ས་ཐོབ་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེན། མདོའི་སངས་རྒྱུ་དེས་ཐུགས་
ཀྱི་སངས་རྒྱུ་དེའི་རྒྱ་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་གསང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་དེ་
མ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་གསང་བར་བྱ་བ་དེ་གང་སྟུམ་ན། ཐ་མལ་གྱི་སྒོ་གསུམ་
ལ་དྲི་མ་མེད་པར་བཞུགས་པའི་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ལྟག་པའི་ལྟ་སྟེ། འདི་ནི་མདོའི་
སངས་རྒྱུ་གི་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས། དེར་ལྟ་རྫས་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་
བ། གཞུག་མའི་ལུས་ལ་གནས་ན་ཡང་། ཤེས་རབ་དེ་བཞིན་མཐོང་མི་
འགྱུར། རི་ལྟར་བྱུང་གིང་ཁུ་བ་དང་། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་རི་བཞིན་པ། དེ་
བཞིན་ལུས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གནས། ལྟ་རྫས་
མཆོག་དེ་ཐམས་ཅད་ལ། རྣམ་པར་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་

ལ། དེ་ལྟའི་ལྟ་དེ་མདོའི་སངས་རྒྱས་ལ་མདོན་དུ་མ་གྱུར་པས་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས་མ་ཐོབ་ལ། ༼༤༩༽དེ་ལྟའི་ལྟ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ལྟ་དེ་དག་ཡབ་ཡུམ་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་འབྱུང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་བདེ་དགའི་ལམ་ཀྱི་སྒྲགས་
 ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་སྦྱིད་བྱེད་པ། །ཤེས་
 རབ་ལྟ་མོ་སྤྲོ་ན་མེད། །ཐབས་དང་ལྟན་པའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས། །སངས་རྒྱས་
 དངོས་གྲུབ་རབ་ཏུ་སྦྱོལ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་ཅན་ཡབ་ཡུམ་གནས་
 པའི་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའང་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་མཉམ་སྦྱོར་
 ཀྱི་དགེ་ཚོགས་མ་བསགས་པར་མི་འབྱུང་ཞེས། མ་ཁའ་དབྱིངས་དོ་རྗེ་ཀྱན་སྦྱོར་
 བའི། །རིག་ལས་རོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་དང་། བསྐྱེད་དོ་རྗེའི་དགའ་བས་
 ཐོབ་གྱུར་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པས། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་སར་གྱུར་
 འཛིག་རྟེན་གྱུར་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་གནས་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་གྱུར་
 གསང་བ་གྲུབ་པ་གཏན་དུ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྦྱོར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་འདི་
 ཀྱན་མ་ལུས་བྱང་ཆུབ་སྣང་བའི་བར་དུ་ལེགས་པར་སྦྱོད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་འབྱུང་
 ལ། །འོ་ན་མདོའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྒྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ག་
 བས་འཇུག་སྟམ་ན། །སྒྲགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཉིད་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཚོགས་
 སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་ ༼༤༩༽དབང་
 བསྐྱུར་ཞིང་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་

དབང་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་། མི་སྲོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཆེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་
ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་དགོས་པ་ནི། དེར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཁོ་རྒྱ་
ཅན། །ཡི་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་དེ་བཞིན། །རྣམ་རྟོག་མང་བ་སྤང་བ་ལ། །ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་རྣམ་སྒྲིམ་བྱ། །ཞེས་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས། དེའི་དང་པོར་ལས་རྒྱ་ལ་
མ་བརྟེན་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དང་པོར་མི་སྐྱེ་ཞེས། དེར། དང་པོའི་ལས་
ཅན་སེམས་ཅན་ལ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་
རབ་བརྟེན་པ། །གཞན་ཀྱི་མཆོན་པས་མི་ཐོབ་པས། །དང་པོའི་ལས་པས་
རིགས་པར་བྱ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུགས་ལམ་
དུ་འཇུག་པ་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྲོབ་དཔོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྤྲུགས་ལམ་དུ་
འཇུག་རུང་མི་རུང་གི་བྱོད་བརྟགས་ལ། བཅ་རུང་བ་ན་སྐབས་ཕྱེ་སྟེ་རྗེས་སུ་
གནང་ལ། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཚད་ཀྱང་མདོའི་སངས་རྒྱས་སྤྲུགས་ལམ་
དུ་འཇུག་པའི་དབང་བསྐྱར་ཆེད་ཀྱི་རྟེན་ཕྱག་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐལ་བས་
རྟེན་དེ་དོ་རྗེ་སྲོབ་དཔོན་ལ་ཡོན་དུ་འབུལ་བར་བྱས་པ་ནས་སྤྲུགས་ལམ་དུ་རྗེས་
སུ་འཛིན་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེར་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། དེར། ཤིན་ཏུ་
སྤྲུལ་ཏེ་༼༥༩༩༽པའི་དབང་བསྐྱར་བ། །དེ་ནས་ཡང་དག་བཤད་པར་
བྱ། །གཟུགས་བཟང་ཡོན་ཏན་འབྲུང་འབྱུང་བ། །ཕྱག་རྒྱ་འབད་པས་རྟེན་གྱིར་
ནས། །རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པས། །སྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་དབུལ་བར་བྱ། །ཞེས་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེར་སང་དབང་རྗེས་གནང་བྱ་བའི་རྗེས་གནང་ཡང་
སྐྱགས་ཀྱི་སྐལ་བ་དང་རིགས་སང་དེ་སྒྲིམ་དམ་སོགས་འཛིན་ལུས་མི་ལུས་
བརྟགས་ནས་འཛིན་ལུས་པའི་བྱོད་རིག་པ་ན་སྐྱགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲིམ་སྦྱོད་པའི་བྱ་བ་
དོ་རྗེ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བྱེད་པར་རྗེས་སུ་གནང་བ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་བཅས་པ་
ཡིན་ལ། དེར་སང་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་གང་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་ལུས་གིང་མི་དབང་ཚད་
ལ་སྐྱགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སོགས་རྣངས་ཚུ་བ་སྐྱད་བྱེད་ནས་རྗེས་གནང་བརྒྱ་ཅ་
བྱེད་པ་སོགས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་ཞར་ལ་འོངས་པའོ། །སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཟུ་
བཙུ་ཞེས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གསང་བ་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་སྦྱོབ་བརྒྱུད་རིམ་པར་བྱོན་
པ་ནི་དེའི་དངོས་སྦྱོབ་སྦྱོབ་དཔོན་ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེ་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་
དེའི་སྦྱོབ་མ་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཏི་དང་། དེའི་སྦྱོབ་མ་ལམ་ལི་ཀ་ར། དེའི་སྦྱོབ་
མ་སྦྱོབ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་དོ་རྗེ་དང་། དེའི་སྦྱོབ་མ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཅི་ཏི་བ་དང་།
སྦྱོབ་དཔོན་ཤོ་ཕྱི་བ་སྟེ་གསང་སྐྱགས་སྦྱོད་པའི་ལུ་བ་སྒྲིགས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་
༼༥༥༽ཡུལ་གྱི་སྐྱ་བརྒྱུད་བར་མ་ཆད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མདོ་སྐྱགས་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲུབ་པ་སྟེ་བདུན་དུ་
བྲགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྩམས་པར་སྤྲང་བས་ཨིན་ལྷ་ཏིའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་ཡང་།
མདོའི་སངས་རྒྱས་སྐྱགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་དང་པོར་དབང་བསྐྱར་ལྷ་བའི་
སྤར་བྱག་མཛད་དགོས་སོ་ཞེས། དེར། རྣལ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་

ཉིད། །འགྲོ་བའི་དབང་པོ་ལྟ་སོགས་པའི། །ཚོགས་ཀྱི་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་
 བློ། །བྱས་ནས་མངོན་པར་བྱས་ཀྱི་དུང་། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
 ། དེར། སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ་འཛིན་བཅས་པ། །ཞེས་མདོའི་སངས་རྒྱས་དང་
 རྒྱགས་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་སོ་སོར་འཆད་པར་མཛད་ལ། །ཡང་དེར། དས་ཀྱང་ཚོས་
 ཀྱི་སྦྱ་མཚོག་ཏུ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། །ཞེས་མདོའི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པར་བཤད་པ་དང་
 ། ཡང་དེར། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་བས་ཐམས་ཅད་བདག་
 འབྱོར་བས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་རྒྱགས་ལམ་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཀྱི་མདོའི་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་
 དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། །བྱད་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཚོག་
 དབལ་ས་ར་ཏ་པས་ཀྱང་། (༥༥) །མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚོག་དམན་
 བྱེད་པའི་དོ་རྗེའི་སྦྱ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། དམངས་མདོར། ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་བྲལ་
 གཞན་གང་གི། །ལྷ་རན་འདས་གང་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་དག་འགས་ཀྱང་དོན་དམ་
 བློ། །ཅིག་ཤོས་འབྲུབ་པར་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་མདོའི་སངས་རྒྱས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་
 དགོ་ཚོགས་མ་བསགས་པས་ཅིག་ཤོས་རྒྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ། ཅས་པ་
 དང་། །ཡང་དེར། དངོས་དང་དངོས་མེད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འཆིང་བ་
 རྒྱེ། །སྤྱིད་དང་མཉམ་ཉིད་ཐ་དད་མ་བྱེད་པར། །གཉུག་མའི་ཡིད་ནི་གཅིག་ཏུ་

སྤྲོད་དང་ནལ་འབྱོར་པ། །ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས། །བསམ་
གཏན་རྒྱན་པས་ཐར་པ་རྟེན་མིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་དང་། །བྱད་པར་སྒྲགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་
འཛིག་ཚུ་ལ་རྒྱའི་ཐེག་པའི་སེམས་ཙམ་དང་དབུ་མ་པ་དག་གི་སྤྱོད་པ་རིས་ཀྱི་
བཏགས་པ་ལྟར་མི་འཛིག་པར། །མ་དབྱེད་པར་དག་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་སྤྲོད་
བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གི་གྲགས་པ་ལྟར་འཛིག་ལ། །དབྱེད་པ་དང་བྲལ་
བའི་བདེ་སྤྲོད་གི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་འགར་ཡང་མི་གཡོ་
༼༥༥༽བར་གཏན་པ་ཡིན་ཞེས་ཁོ་བོའི་ཡབ་མཆོག་རྗེ་བཅུན་རས་པ་ཆེན་པོས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྐྱང་སྟེ་བཞོད་ན། །རྒྱའི་ཐེག་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་འདོད་ལ། །དེས་ཀྱན་
རྫོང་ཀྱི་སྤྲུང་བ་གཟིགས་མི་གཟིགས་ལ་རྣམ་བཅས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོང་འབྲུལ་པ་
གཟིགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འབྲུལ་པ་དང་བཅས་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་དོན་
དམ་བདེན་པ་ལ་ཀྱན་རྫོང་འབྲུལ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཙམ་ཀྱི་རང་ངོ་བོ་དང་
དབྱེ་བུར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ལ། །རྣམ་མེད་པས་ནི་ཀྱན་རྫོང་འབྲུལ་པ་
མི་གཟིགས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་འབྲུལ་མེད་ལ་མེད་སྤྲོད་གི་རྣམ་པ་འཆར་ན་སངས་
རྒྱས་ནས་ཀྱང་ཀྱན་རྫོང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མ་བཅད་
པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་དོན་དམ་ཡོད་པ་དང་། །ཀྱན་རྫོང་མེད་པའི་

མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། དབུ་མ་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བརྟུན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དར་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་བདེན་མེད་དོན་དམ་ཚུས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 འདོད་ལ། དེས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་གཟིགས་མི་གཟིགས་ལ་རང་རྒྱུད་པས་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་བརྟུན་ཚུས་༼༥༥༽རྟུན་པར་གཟིགས་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་
 འབྲུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུས་གཟིགས་པ་དང་། ཐལ་
 འགྱུར་པས་ཀྱན་རྫོབ་མི་བདེན་པ་བདེན་གཉིས་ངོར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟུན་ཚུས་ནི་
 མ་རིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་ལྷུང་གཟིགས་ནས་སངས་རྒྱས་མ་
 རིག་པ་རྒྱུད་ལྷན་དུ་འགྱུར་བས་ཀྱན་རྫོབ་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ཞེས་འཆད་
 ལ། དེ་ལྷུང་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་འབྲུལ་
 པའི་དངོས་ཚུས་རྟུན་སྤྲང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བས། རྒྱུའི་ཐེག་པ་
 དེ་ལྷའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ནི་སྤྲ་ན་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཆད་ཀྱི་
 འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་སྤྱིར། འོ་ན་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་
 བློ། དངོས་པོ་རྟག་པ་དང་དངོས་མེད་ཆད་པ་གང་གི་འང་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མར་
 ལུས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བྱུང་བྱི་མའི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་ཚུས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱན་རྫོབ་པར་ཡང་འོག་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་ཡིན་པས། བདེན་པ་དང་རྟུན་
 པའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ཚུས་སུ་འཛོག་པ་མེད་ལ། རོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་སྤྲན་

མོང་མིན་པར་༼༥༥༽ཁྱུང་པའི་དག་པ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་སྣོད་བཅུད་རྣམ་པར་
 དག་པའི་འཛིག་རྟེན་ནམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཁྱད་པར་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས་དེའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 བདེན་པ་གང་དུ་འཛིག་སྒྲམ་ན། དེ་ནི་དེ་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་དང་དེ་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དམིགས་བཅས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་རྗེའི་སྣོད་བཅུད་སྐྱ་
 ཆོག་པའི་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྤྲང་ཞིང་གྲགས་པའི་ཆ་ཙམ་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཐེག་
 པའི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་གི་རྗེས་བརྗོད་ཙམ་ལས། ཤེས་བྱ་དེ་དག་ཡོད་མེད་དང་
 བདེན་རྫོབ་ཉག་ཆད་གང་གི་འང་སྐྱ་བསམ་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་མེད་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་
 དག་པ་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་དང་མཐུན་པའི་ཐ་སྟད་བརྗོད་སྐབས་ཡིན་ལ་དེ་ལྟའི་
 འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྟད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྒྲོས་བྲལ་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་སྤྲོད། བདེན་གཉིས་སོགས་སྒྲོས་པའི་
 གཉིས་ཆོས་ལ་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་འགར་
 ཡང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོས་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲུལ་པ་འགར་ཡང་མི་འཛིན་པར་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་དོར་༼༥༥༽སྤྲིད་ཞི་དང་འཁོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་ཉག་
 ཆད་འཆིང་གོ་ལ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་
 ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཉག་ཆད་ཀྱི་འཆིང་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་

སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ལ་གཞུང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མདོའི་
བསམ་གཏུག་གི་ཐབས་རྒྱུན་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་བདེན་པ་ཅན་གྱི་ཐར་
བ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ལ། གྲུ་རྒྱུབ་དོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་ཀྱིས།
རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱུས་ལ་ལྟོས་པའི། བྱུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྟགས་པ། འོད་
ཟེར་ལྡེ་ནི་འབྱུང་བ་གང་། འཇམ་མཁའ་བརྒྱ་ཕྱིན་བཞུགས་དང་མཚུངས། ཞེས་
མ་དག་རྒྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དེའང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་
རིགས་ལྡེའི་སངས་རྒྱུས་ལ་ལྟོས་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུར་བཞག་གོ ཁྱེ་
བཞེན་ཏུ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། གང་ཞེས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
ནི། ཁང་པོས་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའི། སངས་རྒྱུས་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
ནི། འཕྲོབ་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྦྱང་ལས་གསུངས་ལ།
ཁྱུང་པར་སློབ་དཔོན་དེ་བ་ཅུ་ལྟོས་ཤེས་རབ་གསལ་བར་༼༥༩༠༽མདོའི་སངས་
རྒྱུས་ཐོབ་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་མི་ཐོབ་ཅེས་རྒྱུས་པར་གསུངས་ཏེ། དེར་
སྤྱིད་ཞེ་ལ་ཆགས་པ་མི་གནས་པའི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགོད་ལ། ཡར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་སངས་རྒྱུས་སྤྱིད་ཞེ་གཉིས་ཀ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་སྤྲུགས་ཀྱི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཁྱུང་པར་བ་སྦྱབ་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་སྦྱེད་དགོས་སོ་
ཞེས། རི་རྒྱད་ཏུ། དེ་བས་ན་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་འཇུག་ལ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདོད་

ཆགས་བར་མ་ལའོ། །འདོད་ཆགས་བར་མ་ནམས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ལ་
 འགོད་དོ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྤྲོ་ན་
 མེད་པར་གྱིན་ཏུ་ཟབ་མོའི་གཤམ་རབ་ཡེ་གཤམ་འདི་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་
 ལ། དེ་ལྟ་ན་སྒྲགས་ལུགས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་གཤམ་བྱ་
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ཆགས་པའི་ལམ་མེད་པར་མི་འགྱུར་པོ་ཞེས། དེར། ཐབས་
 གཞན་གྱིས་ནི་འཆང་མི་རྒྱ། ཞེས་དང་། འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི། རིག་པའི་བར་ཏལ་ཞུགས་སྤྲོ་ན་མེད། རྫོངས་པ་གང་ཞིག་འདུལ་བྱེད་
 བ། །དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་ནས་འཆད་
 །༥༥༩།པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་ཆགས་ལུལ་ཆགས་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་སྤྲོད་
 པའི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟ་ན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་ཐོབ་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་ནས་དོགས་པ་བསྐྱང་ནས་འོ་ན་སམ་ཁྲིར། གང་དག་བསྐྱལ་པ་
 བྲངས་མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་ལོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ས་ནི་ཆོ་
 འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་སམ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བས། སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་ཆོ་གཅིག་གིས་མདོའི་སངས་རྒྱས་དང་སྒྲགས་ཀྱི་
 རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གྲངས་ཀྱི་བདམ་ག་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། དོན་གཅིག་མ་རྫོངས་པ་དང་། ཐབས་མང་དགའ་
 བ་མེད་པ་དང་། དབང་རྫོན་ནི་མདོའི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ལའང་ཡོད་དེ། སར་

སྤྱིན་གྱི་ལམ་སྐྱོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཐབས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྤྱིན་སོགས་
དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་སོགས་ཆེས་མང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པོ་
ཉིད་གྱིས་དག་པས་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་སྤྱིན་གྱི་ལམ་ནི་དབང་པོ་ཚོན་
པོའི་སྐྱོད་ཡུལ་མིན་པ་ལས་དམན་པས་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་
རྒྱས་མཆོག་ཡིན་ལ། རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཆོག་༼༡༧༩༽ཡིན་ཅོ་ཞེས་པ་ནི་
བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། གསང་རྣམས་པ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་ནི་
མདོར་ཡང་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་བག་ཚ་བ་
མེད་པར་བྱད་མེད་ཁྱི་རྒྱལ་སྟོང་བརྒྱད་དང་འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྟོད་པའི་སྤྱིར་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བས་བདེ་སྤྱུག་གི་བདག་
ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟའི་འདོད་ཡོན་མཚན་མར་མ་
དམིགས་ཅམ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ཤིང་འོངས་སྟོད་པས་ནི་རྣམས་ལམ་དུ་
མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་
མཚན་མ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་འདོད་
ཡོན་གྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཞེས། དེར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བུལ་ན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་མ་
ཡིན། །རང་གི་ཆོག་ལ་ཉམས་དགའ་བས། །རྟོགས་ལྡན་གུས་པ་མི་འོས་
ཏེ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་ཀྱང་། །མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མིན། །ཞེས་

བྲངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་༼༥༥༩༽ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་
སྦྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གི་ཤེས་པ་
ཆོགས་བརྒྱད་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཞེས་ཡང་
དེར། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་དང་
བྲལ་བས་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྔ་ན་པའི་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། མདོར་ན་མདོའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་སྤྲགས་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་དོན་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་གི་རྒྱད་ལ་བཞུགས་པའི་གཏོད་
མའི་ལྟ་ཉིད་མ་དམིགས་པས་དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་དོ་
ཞེས། དེར། སྦྱང་བ་སྐྱ་ཆོགས་གཟུགས་འདི་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་བྱེད་
པའོ། །རང་གི་ལུས་ནི་ལྟ་རྒྱུས་ཡིན། །འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཅིས་མི་འདོད། །འགོ་
རྒྱུས་རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དོན་གཅིག་པ་
སོགས་ཀྱི་དོན་མདོའི་ལམ་ལ་ཁང་ངོ་སྟོམ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྲགས་
གཉིས་ཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དོན་གཅིག་ཙམ་དུ་ཟད་ན་
ཡང་ཞེས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོའི་རྣམ་དག་
ནི་བདག་བདེན་གྱི་དག་པ་ཙམ་ལས་ལྟ་སྤྲགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དག་པར་དོན་

ཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ཀླུའི་ཐེག་པར་མ་རིག་པ་སོགས་མ་སྒྲིངས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་འང་ཐོས་བསམ་གྱི་༼༥༧༩༽ལྟར་རིག་ཅམ་གྱི་ཤེས་པ་
ལས། མངོན་སུམ་དུ་མ་རིག་པ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་མེད་པའི་བྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན་དུག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་དུག་བཟས་ཀྱང་འཆི་
ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཁར་དུག་ཉིད་སྒྲུབ་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲགས་
གྱིས་དུག་ཉིད་བཟར་བརྟལ་བ་བཞིན་དང་། མདོའི་ཐབས་ནི་སྐྱེས་བུ་དམུས་
ལོང་ལ་གཟུགས་གྱི་ཆོས་རྟོགས་སུ་གཞུག་པ་ལྟ་བུ་ལས་མིག་ལྟན་གྱིས་བལྟར་
མེད་པ་བཞིན་མདོའི་ལམ་དུ་སྐྱད་ཅིག་བཞི་ལྟན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཐབས་མང་
བ་མེད་ལ། དེས་ན་དེར། གསང་བ་མངོད་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
ཉོན་གཅིག་དང་། གསང་སྒྲགས་ཐེག་པ་མཆོག་གིས་དབང་བསྐྱར་གསང་བ་
ཆེན་པོ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་རྟུས་གྱི་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྐླལ་བ་
གྲངས་མེད་པ་བྱེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
ལ། དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཞན་གང་གིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཅམ་
ལས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
བདེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཁ་སྐྱོར་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་༼༥༨༠༽རྣམས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོས་ལོངས་
སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡང་དེར། དེ་ཉིད་གྱི་

བྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་འདིར་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་དོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་སྤར་དངས་པའི་སམ་ཁིའི་ལུང་དེས་ནི་སྤགས་ཀྱི་ལམ་
 ཀྱི་མདོའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆང་མཆོག་དམན་ཅན་གཉིས་ཀ་
 ཆོ་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི་དེ་གཉིས་བཟང་ངན་མེད་པའི་དོན་གཅིག་
 རྣམ་གྲངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོར་མཚན་དཔེ་དང་
 ལྟན་པའི་ལོངས་སྐྱ་མ་བཤད་དམ་སྟུམ་ན། ལུགས་དེར་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་
 ཆོགས་གཉིས་ས་བཅུའི་བར་བསྐྱབས་ནས་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ཐམས་
 ཅད་བྱོན་ནས་སེ་གོ་ལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་
 སྐྱ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འང་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཤད་པའི་མཚམས་
 མེད་ལྟ་བུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐལ་བས་ལས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་བྱིར་ལྟོག་
 པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོབ་པ་སྤགས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་བསྐྱབ་པ་ནི་མདོར་མེད་དེ།
 མདོར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཀྱང་ད་དུང་བྱིར་བསྐྱོག་པའི་དོགས་པ་དང་བཅས་པའི་
 བྱིར་དང་། མདོར་བཤད་པའི་དཀའ་ཐུབ་སོགས་༼༡༩༩༽ཀྱི་གཡང་བའི་དཀའ་
 བ་སྤགས་སུ་མེད་པ་དང་། སྤགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལྟ་བུ་མདོའི་དབང་པོ་རྣོན་
 པོ་ལ་མེད་དེ། སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ནས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། ཞེས། དེར། འོ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་
 བསྟན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་བར་རྒྱས་པར་འབྱུང་ལ། འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་

ཀྱང་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་དེ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱད་པས་འཆིང་
 བར་མི་འགྱུར་བ་ཙམ་ངོ་མི་འཆར་ཞིང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འཆིང་བའི་ཐབས་ཀྱང་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐབས་ཡལ་བའོ། །རྒྱགས་ནས་བཤད་པའི་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདེ་
 ཆགས་ཡིན་ཏེ། དེར། འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་ཆགས་བྲལ་མིན། །དབུ་མར་
 དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །གསུམ་པོ་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་ནི། །ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཚུད་ལན་མཐའ་ཡས་པར་བྱང་ཡང་དེ་ཙམ་
 ཏུ་བསྡུ་ལ། སློབ་དཔོན་མཐོ་བཅུན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སློན་མར་བཙམ་ལྟན་འདས་
 ཀྱི་ལུང་གིས། དོན་གཅིག་༼༡༧༽ན་ཡང་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསལ་
 བར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དོན་གཅིག་པ་ལ་སྡོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ནས་
 གྲགས་ཀྱང་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་སྤྱན་པ་རྣམས། མདོ་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དོན་ཅིག་ཀྱང་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་མཆོག་
 དམན་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཁུང་འབྲེན་དེ་ལྟར། ལུང་ཆོག་དེ་ལ་འགལ་བ་ཞུགས་པ་
 ཙམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་བབ་ཅོལ་ལོ། །དེས་ན་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་ལུང་བཀའ་རབ་འབྱམས་ནས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དཔལ་
 ལྟན་རྒྱུད་ཏུ་རྒྱགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ངོས་འཛིན་པ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འང་
 རྟོགས་བྱར་མིན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། བྱམ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐིག་ལེར། གང་ཞིག་

[illegible]

སངས་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པར་བརྟན་ལ། ཐ་ན་ལས་སྦྱོར་ཐུན་༼༡༧༩༽ལུང་མདོའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་མི་ཤེས་ཞེས། དེར། ཐལ་བའི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ནི། །སངས་
 རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་རྟེན་པར་དགལ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀའ་
 བརྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་མཆོག་དམན་
 ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་པར་གསུངས་སོ་ཙམ་འདིར་རྒྱལ་པར་བྲིས་མ་ལང་གིང་། དེ་ལྟ་
 བུང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཤགས་རལ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་པར་རང་
 རེ་རྗེ་བཙུན་ལྷ་རོ་པའི་བཀའ་བརྒྱད་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་པར་གྲགས་ལ།
 གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་པ་རྣམས་ལ་གྲུབ་སྟིང་ཚད་མར་གྱུར་པ་
 ཉིད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ལུང་ཆེ་ཡོང་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། །བྱད་པར་དྲགས་པོ་
 བཀའ་བརྒྱད་འདི་ལ། རྗེ་བཙུན་སྐམ་པོ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་འབྲེན་པ་དམ་པར་གྱུར་
 པ་ཡིན་པས། དེའི་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློ་སྦྱངས་པས།
 ཆོགས་ལམ་དུ་མོས་པ་ཙམ་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱེད། དྲོད་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པར་སྦྱོར་
 ལམ་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱེད། མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་སུམ་དུ་བྱེད། སྒྲོམ་ལམ་༼༢༠༠༽ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་ས་བཙུ་རྒྱན་མཐའ་ལ་དོ་རྗེ་ལྟ་
 སུའི་ཉིང་འཛིན་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལས། སྤྱིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་
 འགགས་ནས་ཆོས་སྐྱུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་བྱེད་པས་ཡ་རོལ་བྱིན་པ་ནི་ལམ་

གྱི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་གཅིག་ཡིན། གསང་སྒྲགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་སྒྲིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་རྫོགས་
གཉིས་གྱི་སྒྲོས་བཅས་སྒྲོས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་
གསལ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པར་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། གསང་སྒྲགས་སུ་དོན་དངོས་བསྟན་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་
ན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་བ། གསང་སྒྲགས་སུ་དོན་
དངོས་བསྟན་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་ཅིའི་བྱིར་དོན་དངོས་མི་སྟོན་པ་ལགས།
བཀའ་སྩལ་བ། འཇམ་དཔལ་འདུལ་བ་ནི་བ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་སྟེན་འོ་མ་ལྟ་
བུའོ། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཞོ་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྒྲགས་ནི་མར་ལྟ་
བུའོ། །གསོལ་བ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་དོན་ཅིའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། གསང་
སྒྲགས་སུ་དོན་དངོས་བསྟན་པ་ཅི། བཀའ་སྩལ་བ། འཇམ་དཔལ། རྒྱ་
༼༦༠༽ །བྲེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་མར་བྲེ་གང་བསྐྱས་ནས། རྒྱ་བྲེ་གསུམ་པོ་སྒྲོམས་
ནས་མར་བྲེ་གང་ལུས་པ་ནི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་སྟོན་
རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གསང་སྒྲགས་ནི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསང་སྒྲགས་ནི་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོགས་པའི་བྱིར་དོན་དངོས་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་པར་བྱིན་གྱི་ལམ་གྱི་ས་བཙུ་ལམ་ལྟ་
བཞེད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དངོས་དེའི་སྤྱི་ཙམ་

མམ་བྱམ་མོང་བའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་སངས་རྒྱས་
དངོས་དེའི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱམ་མོང་མིན་པའི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་ལ།
སྤྲུལ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་སྤྲུལ་པོ་པས། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
འདོད་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྗེ་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དེ། ས་བཅུའི་བར་
དུ་གོམས་པར་བྱས་པས། ས་བཅུ་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མདོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
བརྟེན་ནས། ལས་སྤྲུལ་པའི་ས་བོན་རྣམས་འགགས་ནས་སྤྲུལ་གཅིག་མ་གཉིས་
པ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆད་པ་མེད་པར་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ཡིན། གསང་རྣམས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གོམས་པར་
བྱས་པས། བར་དོ་དང་པོའི་དུས་སུ་སྤང་བ་འགགས་ནས་༼༥༠༽རང་བཞིན་
གྱི་འོད་གསལ་བ་ལ་གནས་པའོ། །དེར་གནས་མ་ལུས་ན་ད་དུང་ཤེས་སྤྲིབ་མ་
བྱང་བ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཅུད་ནས་གཅོད།
ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་པ་ནི་རྟོགས་པས་འདག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་
ལུགས་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི་
རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་རང་ནས་བཤད་པའི་གཙང་རྟག་
བདག་བདེའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པའི་བདེ་བ་ལ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
མདོའི་ལམ་གྱི་ལས་སྤྲིབ་ལྟན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པས་སྤང་བ་
དང་། རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་སྤྲིབ་སྤང་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་

འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་
གོ་འཕང་བརྟེན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མདོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་ལ། དེའི་བྱིར་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ལས་ཉོན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
གསུམ་རགས་པ་ལས་བྲལ་བའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤང་བར་མ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ནི། རྗེ་
བཙུན་སྒྲམ་པོ་པ་སོགས་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་སྒྲོབ་མར་བཅས་པ་
མཐའ་དག་གི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་ས་ལམ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། རྩོན་
རབས་བྱོན་པའི་གྲགས་ལྷན་དག་གི་རྗེ་ལྟར་འཆད་ཚུལ་དང་། སྤྲམ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་
ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེད་པའི་རྣམ་
གངས་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྤྱིས་
ཆེན་པོ་ལ་ཆེ་བ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གཅིག་པར་འཆད་ནས་ལམ་སྦྱར་
བྲལ་ཙམ་ལས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར།
མདོ་སྤྱི་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་དང་ས་བཙུ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སོགས་ནས་
བཤད་པའི་ས་ལམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་གཉིས་ཅར་མཚུངས་མཉམ་
ལས། མདོ་ལས་ལྷག་པའི་ས་ལམ་སྤྲུགས་ལ་ཁྱད་པར་བ་མེད་པར་བཞེད་པ་
ཆེས་མང་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་རྒྱད་སྟེ་ལས་ས་བཙུག་གཉིས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་

པ་མང་སྟེ། དཔལ་མཁའ་འགོ་རྒྱུ་མཆོ་ལས། འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་དང་གནས་
 སོགས་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་སྟོང་རྒྱན་ལས། ཀླུ་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་
 ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་བདག་རིག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཡེ་
 ཤེས་ཡོངས་རྫོགས་ཉིད། །ཅེས་དང་། བརྟག་པ་གཉིས་པར། འདི་རྣམས་ས་ནི་
 བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེས་བརྗོད་བྲལ་མ་ལས། ས་ནི་བཅུ་
 གཉིས་དག་ཡིན་ཏེ། །༡༩། རྡོ་རྗེ་ས་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་བྲི་མ་
 མེད། །འོད་འབྱེད་པ་དང་འོད་འཕྲོ་བ། །སྦྱངས་དགའ་བ་དང་མངོན་དུ་
 གྱུར། །རིང་དུ་སོང་དང་མི་གཡོ་བ། །ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན། །དཔེ་
 མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དེ་ལྟར་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་བཅུ་གཉིས་དང་
 བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱུ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་
 ཤེད་པས་མཛད་པ་དང་། །༢༠། ལྷ་རྒྱས་མན་སྟེར་རབ་དགའ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་ཀྱི་
 བར་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་འཆད་དེ། རི་སྐད་དུ། ཀླུ་ཏུ་འོད་ཅེས་པ་ས་བཅུ་
 གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་
 ཀྱི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །ཞེས་འཆད་
 བས། །བྱད་པར་མན་སྟེར། དེས་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དེར་རྡོ་རྗེའི་ས་མ་གཏོགས་བཅུ་
 གཉིས་དང་། དེ་ཉིད་བགྲངས་པས་བཅུ་གསུམ་སྟེ། །དེའི་བཅུ་གསུམ་འདྲེན་
 རྒྱལ་ལ་གཉིས་མཛད་དེ། ས་བཅུ་གཉིས་ཡན་མདོ་དང་འབྲུ་བའི་ཁར། སྦྱོར་

ལམ་མོས་སྤྲོད་གྱིས་དང་། ཆོགས་ལམ་ལས་དང་པོ་པའི་སར་འཛོག་ན་བཅུ་
 གསུམ་དུ་འཛོག་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་བཅུ་པ་ཅམ་དང་། ཟུང་པར་གྱི་ལམ་དང་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དུ་སྤྲོད་ན་བཅུ་གསུམ་དུ་འགྲེལ་བའི་སྤྲིར་དང་། གཉི་
 པས་ཀྱ་སྤྲོད་ཡང་ས་བཅུ་གཅིག་པར་སོ་སྤྲོད་པ་གཅིག་བསྒྲུབ་པས་བཅུ་
 གཉིས་སུ་འཛོག་པར་བྱེད་ལ། ཡང་དོ་རྩེ་སྤྲོད་པར། གཙོ་བོའི་དབྱེ་བས་བཅུ་
 གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཉིས་པ་ནི་གསང་བའོ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་
 སྤྲོད། བཅུ་བཞི་པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་རེ་རེས་ས་རེའོ། ཞེས་འབྲུང་
 ལ། དེའི་ས་སྤྲོད་ཚུལ་ནི། སུ་སྟོན་ཆེན་པོས་ས་བཅུ་པ་ལ་གསུམ་དུ་སྤྲོད་ནས་མོས་
 སྤྲོད་གྱིས་ནས་དང་བཙོ་ལྟར་དོན་གྱི་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་
 ཐིག་ལེར། ཏུག་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ཡི་ནི་སྤྲོད། ས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་རུ་བྲན། འོངས་སྤྲོད་
 རྫོགས་སྤྲོད་བཅུ་གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་
 བཞི་པ། བཀའ་ཞིག་བཙོ་ལྟར་པ་ཡི་ས། དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བཙོ་ལྟར་དང་། ཡང་དེར། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས། ཀུན་ཏུ་སྤྲུང་བ་མཆེད་པའི་འོད་ནི་བཙོ་ལྟར་ལྟར་འདས་དཔལ་དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔལ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲོད་ས། ཀུན་ཏུ་སྤྲུང་བའི་འོད་ནི་འོངས་སྤྲོད་རྫོགས་
 པའི་སྤྲོད་ས། ཡང་དག་འོད་རབ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་ས། བརྫོད་མེད་ཆད་མེད་ནི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ས། ཞེས་དང་ཡང་དེར། བཅུ་དྲུག་པ་ནི་བརྟགས་པ་

མིན། ཞེས་དང་། དེ་ཀུན་ས་ཡི་དབང་ལྷན་བདག ཁྱེད་ལུང་སྤྲུལ་མས་སྤྲུལ་ལེ་
མིང་ཅན་གྱི་ས་ཁོང་བཙུག་དང་། བར་པས་སྤྲུལ་ཞེས་མིང་ཅན་གྱི་ས་བཙུག་
དང་། ཐ་མས་ས་དེ་དག་ཐ་མས་ཅད་ཐོབ་པའི་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཐིག་ལའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཅན་གྱི་སར་བཞག་སྟེ། དེའི་
དཀའ་འགྲེལ་རང་བཞིན་དག་པའི་སྤྱོད་མེ་ལས། ས་བཙུག་གི་བདག་པོ་ནི་
བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ། ཞེས་འབྲུང་
ལ། ས་འདི་དག་གི་རྣམ་བཞག་ལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྲུལ་བས་བ་རྣམས།
སྤྱོད་པའི་ས་བཞག་བ་མ་ཡིན་གྱི་མི་སྤྱོད་པའི་སས་བསྐྱུས་གྱི་སྤྲུང་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་པར་བཞག་པས་ས་བཙུག་ལྷན་འདས་སོགས་གྱི་དབྱེ་བསྐྱུ་འབྲུང་བར་འཆད་
དོ། །ཁྱད་པར་ཤར་ཅོང་ཁ་པས། མདོའི་ལམ་གྱི་ས་བཙུག་བར་བཞོད་པ་ཇི་ལྟ་
བ་དེ་དང་། སྤྲུལ་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་སྤྲུལ་ལུས་གྱི་བར་བཞོད་པའི་བཞོད་པ་
གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་བཞོད་པས་སྤྲུལ་མའི་ས་བཙུག་བཞོད་པའི་བར་གྱི་བཞོད་
པའི་དོད་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྤྲུལ་ལམ་གྱི་བཞོད་པ་དེས་མདོའི་ས་ལམ་
ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་ཐོབ་མི་དགོས་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིན་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་
ལ་མཆོན་ན་སྤྱིན་བྱེད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲུལ་མ་རྣམས་ས་བདུན་དང་སྤྲུང་བའི་
ཁོ་ཆེ་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ས་བདུན་གྱི་ས་འདི་བཞོད་ཅིས་དངོས་སུ་གསལ་བར་
མི་སྤྱོད་ཀྱང་དོད་བྱུང་ཏེ་བཞོད་ནས། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྤྱོད་བཙུག་ལྷན་

སྒྲིང་དུ་དག་པ་ན་མདོའི་ས་བརྒྱད་པ་དང་མཚུངས་པར་དོད་བྱལ་ལ། དེ་ནས་
ལུས་དབེན་ལ་བརྟེན་ནས་དག་དབེན་སྒྲིངས་པས་དག་གི་ཕ་བ་རྒྱུད་ལ་དབང་
ཐོབ་པ་ནི་ས་དགུ་པར་ཆིག་སོགས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་
མཚུངས་པའི་དོད་བྱལ་ལ། དག་དབེན་ལ་རྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུད་སེམས་
ལས་སྐྱ་ལུས་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལྷམས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ནི། ས་བརྒྱ་
པར་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་དམན་པའི་ལུས་གྱི་བག་ཆགས་རན་པ་ལྷམས་ལུས་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱར་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་
མཚུངས་པར་དོད་བྱལ་ལ། སྐྱ་ལུས་ཐོབ་ནས་འོད་གསལ་རྟོགས་པ་ལ་ལུས་པ་
མཐུ་ལྷན་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་ཆོགས་རྫོགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འོད་གསལ་ཐོབ་ནས་རང་
ལམ་ལ་སྐྱར་སློབ་ཏུ་མེད་པར་བྱང་འདུག་འགྲུབ་པ་ནི་ས་བརྒྱ་པར་རྟོང་ཉིད་གྱི་
རྟོགས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པའི་ལུས་པ་མཐུ་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་
རྫོགས་ནས་ས་བརྒྱ་གཅིག་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལས་༼༡༽སྐྱར་ལམ་
ལ་གསལ་དུ་སློབ་མི་དགོས་པ་དང་མཚུངས་པར་དོད་བྱལ་ལ། སོ་སྐྱའི་དུས་
སུའང་སྒྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྒྱུད་རྟེན་ཏིར་བཅུད་ནས་རྟོང་པ་དངོས་སུ་
འདྲེན་མི་ལུས་པའི་བར་ནི་ཆོགས་ལམ་དང་། དེ་ལུས་ནས་བདེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་
མ་རྟོགས་ཏེ་སྐྱ་ལུས་ཚུན་གྱི་བར་སྐྱར་ལམ་དང་དོད་བྱལ་ལ། དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ནས་བྱང་འདུག་མ་ཐོབ་བར་མདོའི་མཐོང་ལམ་དང་དོད་བྱལ་ལ། སློབ་

པའི་བྱང་འཇུག་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་བར་མདོའི་སྒྲིམ་ལམ་
ས་དགའའི་དོད་ལུབ་ཏུ་བགྱོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །བོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་
ཀླུ་གྱིས་ནི། མདོའི་ལམ་གྱིས་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་བགྱོད་དུ་མེད་
ལ། དེས་ན་སྤྲུག་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཆོག་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལམ་བགྱོད་
པར་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱའི་ས་བཅུ་གཅིག །ལམ་གྱི་ས་བཅུ་
གཅིག །འབྲས་བུའི་ས་བཅུ་གསུམ་སྟེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ས་ཡོངས་དྲིལ་སུམ་ཅུ་སོ་
ལྷའི་རྣམ་བཞག་མཛད་དེ། དེའི་དང་པོར་རྒྱའི་ས་བཅུ་གཅིག་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
རྒྱའི་ས་བཅུན་བགྱོད་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། ལུས་དབེན་གྱི་རྒྱའི་ས་
བརྒྱད་པ། དག་དབེན་གྱི་རྒྱའི་ས་དགུ་པ། སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱའི་ས་བཅུ་པ་
༼ཀ༽བགྱོད་ཅིང་རྒྱའི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱ་མ་མི་ལམ་
ལྷ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་
འབྲུལ་གྱི་སྟོན་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་འབྲུལ་སྟོན་རུས་གིང་འཛིག་ཏེན་ན་ཡང་སངས་
རྒྱས་ལྷ་ར་མཐོང་ནས་འབྲས་བུའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུང་དུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་
རྒྱུང་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་ནི་མོས་པས་སྟོད་པའི་ས་དང་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ལས། དེ་ལ་རྒྱ་མ་ལྷ་བུའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པར་བཤད་པའི་ནི་ལྷ་གཤུང་ཅན་དང་པོར་སྣང་
བ་སྐྱེ་ཅོད་ཅེས་ལྷ་ལྷུང་གི་དོད། དེ་ནས་སྣང་བ་མཆོད་པ་གསུང་ཅོད་ཅེས་ལྷ་

འབྱོར་ནི་ཅི་མོ། དེ་ནས་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཐུགས་དོ་རྗེ་ནལ་འབྱོར་ནི་བཟོད་
 པ། དེ་ནས་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་ངང་ལས་རང་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱ་སྐྱ་
 མ་ལྷ་བྱ་ལས་ལངས་ཏེ། སྤྲོད་བཅུད་རྣམས་དག་པའི་ལྷ་ལྷ་མོའི་དཀྱིལ་ལའོར་
 རྟེན་དང་རྟེན་པར་བཅས་པ་མཐོང་ཞིང་རང་གིས་ཀྱང་། དེ་ལྷ་བུའི་རྣམ་འབྱུལ་
 སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཚོས་མཚོག་ཅེས་བྱའོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ཞིང་
 ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་སྤང་ཡང་ཞུགས་གིང་ལངས་
 བས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་༼༡༽གི་རིམ་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་ས་བཅུ་ལྟེ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་ས་ཞེས་
 གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་པའི་རྣམས་གྲངས་ཡོན་ཏན་སོགས་ནི་
 མདོའི་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ལྷ་ར་ལས་ལྷ་ག་པར་བཤད་བྱར་མེད་ཀྱང་མདོ་ལྷ་ར་
 བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་ལ་སོགས་དུས་རིང་པོར་བསྒྲོམ་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ལལ་ཆེར་
 ལ་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་ས་ལ་ཡང་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་
 འབྲས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དོ་རྗེ་སྤྲིང་རྒྱུན་ལས་ཀྱབ་ཏུ་འོད་སོགས་ས་བཅུ་
 གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ས་ནི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ལྟེ་
 བཅུ་གསུམ་དུ་འཛོག་ལ། དེ་ལྷ་ར་འབྲས་ས་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་
 བས་སར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེར། དེ་ནི་སྐྱ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །ས་རྣམས་ཀྱིས་
 བློ་ཡོངས་སུ་བརྟགས། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་

། དཔལ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་དང་། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་སྡེ་དང་། ཀླུ་
བ་གར་གྱི་དབང་པོ་ཞུ་དམར་བ་བཞི་པའི་ཞལ་མངའ་ནས་ནི། སྤྱིར་ས་བཅུ་དང་
བཅུ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བ་རྣམས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་མཚམས་མ་
༼༡༽འཛོག་ཏེ། རྣམ་བཞག་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབེར་མཚོན་ན་
དཔལ་སྤང་གི་མདོར། འདུས་བྱས་གྱི་འཁོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་གྱི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་མུང་འདས་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བ་དང་
ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་འཛོག་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་འཁོར་བ་ནི་མ་རིག་
བག་ཆགས་གྱི་ས་ལ་རྟེན་པའི་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཐེག་
གསུམ་གྱི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་བ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གྱི་མུང་འདས་ནི་ཡང་དག་
པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བཞག་པས་འཁོར་འདས་གྱི་འཛོག་འཚམས་ཀྱང་
གཅིག་ཏུ་མི་བཟུང་ལ། དེ་ལྟའི་འཁོར་འདས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོའི་ཐེག་
བ་ཉིད་དུ་འང་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟོད་པའི་བར་ས་བཅུ་དང་ཚོས་མཚོག་སངས་
རྒྱས་གྱི་སར་བཞག་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ། ས་བཅུ་ལས་ནི་རྩ་མ་ནས་ནི། །མི་གནས་
རྒྱས་པར་བརྟན་པ་ཡི། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སངས་རྒྱས་གྱིས། །མཐུན་ནས་ཚོས་
རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྲུང་བ་དང་། ཡང་། མ་དག་ས་བདུན་ལ་ས་
བཅུ་དང་ས་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་འཛོག་ཏེ། །དེ་ཡི་ཉན་
ཡིད་གྱི་ས་བོན་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་

པར། རི་སྐད་དུ། ༡༠། ཁྱིམ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
 འབྱུང་བས་སོ། །ཡང་དམན་པ་ས་བརྒྱད་བྱང་སེམས་ས་གཅིག་སྟེ་ས་དགྲར་བྱས་
 བས་ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་པ་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། ས་དགྲ་
 འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས། །བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་
 རོ། །ཡང་། ས་བཅུ་པར་བྱིན་ལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དངོས་དང་བཅུ་གཅིག་
 གོ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྟར་ན། རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་ལས། མོས་པས་སྦྱོད་པ་ཡི་
 བྱི་ས། །སེམས་གསུམ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་བྱེད་དེ། །པ་རོལ་བྱིན་པ་བཅུ་རྣམས་དང་
 ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དག་གིས། །མོས་པའི་ས་ནི་མཆུངས་པ་མེད། །ཅིས་
 པ་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས། །ཆོག་ས་ལམ་དུ་ས་བརྒྱད། །སྦྱར་ལམ་
 དུ་ས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སམ། །ཡང་ན་ཆོག་ས་ལམ་དུ་ས་བཅུ་བཞག་ནས། །དྲོད་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་པ་དང་། །འདིའི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་བཅུ་ལམ་བཅུ་
 གཅིག་གི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། །རིམ་ལྡར། །དང་པོའི་རིམ་པའི་སྦྱོར་བ་
 ཡི། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པ་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་དངོས་
 འབྲས་ལ་ས་བརྒྱད་པར་འཛོག་པའང་འདི་དང་སྦྱོར་ན་ཆེས་འབྱོར་༡༡། །ཞིང་།
 །བྱང་པར་བཅོམ་ལྟན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ས་ལམ་བསྟོད་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཏེ་
 འཆད་ན། །མཆོག་མི་འགྱུར་དུ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། །སངས་

ཀླུས་ཀྱི་ས་གཉིས་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་གཉིས་སུ་བྱེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དམན་པའི་ས་བཅུ་གཅིག་པོ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་
བྱས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཟུང་འཇུག་གམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་ལ། འདི་ལྟའི་
ཟུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་ཨིན་ཏྲ་^{ཏྲ}ཏི་ལྟ་བུ་
ཡིན་ལ་སྐྱེ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་དུས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་འགགས་པས། ད་དུང་
སྐྱགས་ཀྱི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རབ་དགའ་སོགས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གི་
ས་བཅུ་གཉིས་ནི་ཆོགས་སྤྱིར་དུ་སྤྱིར་བ་ཡན་ལག་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ས་
བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆུ་བཞག་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ལ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ནི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་ཡན་
ལག་ལ་གནས་པའི་ཆོས་མཆོག་སྟེ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཆོན་གཅིག་འགགས་པ་
དང་། དེ་ནས་གཉིས་པས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ནི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་སྟེ་ཡན་
ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་༼༡༽དུས་སྤྱིར་བཅུ་གཉིས་འགག །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་རབ་དགའ་ལ་གནས་ཤིང་ལུགས་འདིར་རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་
སངས་རྒྱུས་སུ་བཞུགས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་བྱི་མ་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་
གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནས་བཅུ་གཅིག་ཀྱི་ཏུ་འོད་ཀྱི་བར་ས་དགུ་ཡོད་ཀྱང་

ཡས་ནས་བགྲངས་པའི་ས་དགུ་ཀ་སྟེ། མས་ནས་བགྲངས་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་པ་
 དེའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་
 གཉིས་ཀ་ལ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སུ་འཛོག་ལ། ཞིབ་ཏུ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་
 ཡང་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅིར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱ་
 ལའང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། ཆུང་དུ་ནི་འཛོན་པ་གྲུབ་
 གྱི་ནད་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྱི་སྐྱ་འགྲུབ་པའི་དུས་དང་། འབྲིང་ནི་ཉིང་ངེ་འཛོན་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་
 དེ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་ནི་ས་རབ་དགའ་སོགས་ཀྱི་མཐར་ཐོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཆེན་
 པོ་ཉིད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་བྲི་མེད་འོད་ལས། འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཐོབ་པ་དང་
 པོའི་མཆོན་མ་དང་། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་
 འཛོག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ནི་བར་མའི་མཆོན་མ་དང་། ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་
 གྲུག་བརྒྱའི་བདེ་བས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་༼༡༽༽དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
 པ་ནི་མཆོན་མ་ཐ་མར་བཤད་ལ། མཆོན་མ་ཐ་མ་ཐོབ་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་སངས་
 རྒྱས་སུ་བཏགས་ཀྱང་མི་སྟོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རབ་དགའ་སོགས་ཀྱི་ས་ལ་འཇུག་པའི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་། འགྲུལ་ཆེན་ལས། ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་དག་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་
 ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ལོ་གསུམ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་

ནམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་
 བར་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་ཏེ་སོ་སོར་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དེས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་མིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་བཏགས་པ་མི་
 འགལ་ཏེ། རྒྱད་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པས་སངས་རྒྱས་བླ་མ་ཡི་ཡང་བླ་མ་རྩ་
 འབྲུལ་སྟོན་པ་གཅིག་ལུང་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་
 བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་འགགས་པས་ས་བཅུ་གཉིས་
 ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་བརྟེན་གོང་དུ་
 ཡེ་ཤེས་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་འགག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་འགགས་པར་༼༡༩༽ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་འགྲུབ་མི་མིན་པའི་བྱིད་ཀྱི་མིན་སྲ་མ་མ་འགགས་པར་བར་མིན་
 མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དུས་སྟོར་བཅུ་གཉིས་འགགས་ནས་སངས་རྒྱས་
 སུ་འཛོག་པ་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ལུས་ནི་འགོག་
 པ་ཡིས། །སྟོག་རྒྱུད་ཡང་ནི་འགོག་པའོ། །སྟོག་རྒྱུད་དེས་པར་འགོག་པ་
 ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འགོག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འགོག་པ་
 ཡིས། །འཛོག་པ་དེས་པར་འགོག་པའོ། །འཛོག་པའི་སྐྱད་གཅིག་འགོག་པ་
 ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅིས་དང་། ཤེས་རབ་ཆགས་པ་
 ལས་བྱུང་བ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱད་ཅིག་ནམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ས་འདི་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། མི་འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ཕྱག་བཙེ་
 བརྒྱད་ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་བོ། །བྲངས་འདི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པར་རོ། །མི་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་
 གཉིས་ཐོབ་སྟེ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་པར་མི་སྲིད་པར་རོ། །ཞེས་འགྱུར་
 བའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྟོན་གསལ་ལས་ལང་ཀར་གཤེགས་པར། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་
 རྒྱབ་ལུང་བརྟན་ཏུ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བརྒྱབས་ནས། །བདེ་བ་ཅན་ཏུ་དེ་
 འགོ་ལོ། །ཞེས་འགྱུར་བའི་ས་རབ་དགའ་རྒྱབ་པའི་དོན་ཡང་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སྐྱ་
 རྒྱབས་ཤིང་བརྟེས་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་ན་ཤིན་ཏུ་འབྱོར་༼༡༥༽ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟེས་པ་ན་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་ལུས་འདི་བོར་བས་སྤྲར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་དགོས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་མིའི་
 སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཞེས་མིའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ལམ་སྟམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པས་མིའི་རྟེན་ལ་དོ་རྩེའི་ནལ་འབྱོར་
 བསྐྱོམས་པས་རང་ལུགས་བོར་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྟོབ་པའི་བྱངས་འཇུག་སངས་
 རྒྱས་སུ་བཏགས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་མིའི་རྟེན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱའི་རྟེན་མ་རྒྱད་པར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། མིའི་རྟེན་ལ་སྤགས་ལ་མ་ཁྱགས་ཀྱང་ཡིད་ལ་རྟེན་ནས་སངས་
 རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་ལྟག་མེད་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་

ལྷ་བུའི་བྱིར། འགའ་ཞིག་དུས་ལའོར་བའི་ལྷགས་ལ་བར་དོར་སངས་རྒྱས་པ་
 མེད་དེ། དེར་འཛང་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་སྤྱོད་མེད་ལེན་དགོས་པ་ལས་མ་སྤངས་
 བའི་བྱིར་སྣམ་ན། བར་དོར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་སྤྱོད་ཆེའི་
 འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ་ཡིད་ལུས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་
 བྱིར། ཡང་ཁ་གཅིག་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་མེད་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པས་ཉན་
 རང་དག་བཙོམ་ལྷག་ཀྱི་མེད་དུ་ཞུགས་པ་ནམས་སངས་རྒྱས་པ་ན་སྤྱར་
 རགས་ལུས་ལེན་དགོས་སོ་སྣམ་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། བདག་ནི་སྤྱོད་བ་ཟད་
 དོ། །འདི་ལ་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པར་
 དག་བཙོམ་གྱི་སྤངས་པ་ཐོག་པ་དང་ཟག་མེད་གྱི་གཉེན་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་
 བའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། དེའི་བྱིར། མཆོག་མི་འགྱུར་ལས། ཀྱན་ཏུ་འོད་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལའོར་ཆེན་
 པོ་མཛེས་པའི་ས་དང་། བདུད་ཚིའི་འོད་ཟླ་བ་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བའི་ས་དང་།
 བཀའ་མཁའི་འོད་མཁའ་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ས་དང་། རྫོ་རྗེའི་འོད་ཡིད་
 དགའ་བའི་ས་དང་། རིན་ཆེན་འོད་མངོན་པར་བཀྱར་བ་ལ་གནས་པའི་ས་དང་།
 བདུད་འོད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ས་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་ས་དང་། དཔེ་མེད་པའི་ས་དང་། དཔེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་སྤྲོད་ན་

མེད་པའི་ས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ས་དང་།
། སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
སའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ས་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་གོང་ནས་
གོང་དུ་འགྱུར་བའི་༼༡༧༽ཚུལ་ཡང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པས་སྤྱོད་ས་བཅུའི་འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དང་། གཉིས་པས་གཉིས་དང་། གསུམ་པས་བཞི་དང་།
བཞི་པས་བརྒྱད་ནས། བཅུ་གཅིག་པས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལྷག་པའི་སྤྲོད་གི་བར་གྱི་
ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་མཐོང་ལ། ས་བཅུ་གཉིས་པས་ནི་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་ཞིང་
མཐའ་དག་མཐོང་བར་གསུངས་ལ། ས་དེ་དག་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སར་བཞག་ན་
ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟའི་ས་བཅུ་པ་དེ་ལ། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ལྷ་
བརྒྱ་དང་མ་མཐོང་བའི་དོན་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་ས་བཅུའི་
དབང་དུ་ཡིན་ན། འཇུག་པར། རེ་ཞིག་བཅུ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་ཀྱི་འག་
གི་སྤྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་སྒྲོམས་རྣམས་ན། །རྒྱལ་དག་རི་སྤྲོད་ཡོད་པ་དེ་སྤྲོད་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་
སྤྲོད་སྤྲོད་མ་དེ་དག་ས་སྤྲོད་ས་སྤྲོད་མ་ལ་ལྟོས་ན་རྫོགས་མཐུན་པ་དང་། ས་སྤྲོད་མ་དག་
གི་ཉེར་བསྒྲོགས་སུ་འཛིག་དགོས་སོ། །ཡང་དེ་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
དེ་ལྟར་འཛིག་དགོས་ཏེ། སྤྲོད་པ། གང་གི་དམ་པའི་བདེ་བས་བྱེད། །སྤྲོད་བ་
འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡང་ན་རྩོམ་འཛིན་པ་ཉིད། །ཡང་ན་འཁོར་ལོ་

བསྐྱར་བའམ། །ཞེས་པའི་༼༡༩༽མན་ཉེར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ས་བཅུའི་དབང་
ལྷན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ཉིད་
དོ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་འདི་ས་བཅུ་གཅིག་གི་དབང་ལྷན་ཉིད་དོ། །འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བ་ཉིད་ནི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤུལ་པའི་གཙོ་བོ་
ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོས་ཏེ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་
ཅུང་ཟད་དབྱད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྤྱིར་རྒྱན་སོགས་ནས་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། དེས་
བརྗོད་སོགས་ནས་བཅུ་གསུམ་དང་། རྡོ་བྱེད་ནས་བཅུ་བཞི་པ་དང་། ཡེ་ཐིག་
སོགས་ནས་ས་བཙུ་བཅུ་དྲུག་པར་གསུངས་པའི་ས་དེ་དག་སྒྲོབ་དཔོན་གཉི་
པ་དང་། ཨ་བྱ་དང་། ཀྱུན་མཁྱེན་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་མང་པོ་མགིན་
གཅིག་ཏུ་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱེ་དེ་དག་ལ་བྱིར་སྐྱར་ནས་
བཤད་པ་དེ་དག་ནི་དགོས་པའི་དབང་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་མ་རྟོགས་ཆེས་ལེགས་པར་
མ་གོ་སྟེ། མདོ་ནས་བཤད་པའི་ས་ལམ་ཙམ་ལས་སྤྲགས་ནས་བཤད་པའི་ས་
ལམ་དོན་གྱི་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་མེད་ན་སྤྲགས་གྱི་ས་ལམ་གྱི་བཤད་པ་དེ་
མདོའི་ས་ལམ་ཉིད་ཐད་པོར་འཛོག་ནས་བཤད་རིགས་པའི་བྱིར་དང་། ཅི་སྟེ་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ༼༡༩༽རབ་དགའ་སོགས་ནས་བཅུ་གཅིག་གི་བར་དེའི་མིང་
གིས་བཤད་པའི་བྱིར་སྒྲུལ་ན། མིང་ཙམ་མཐུན་ཀྱང་མིང་དེའི་མདོའི་དོན་གྱི་ས་
ལམ་ཙམ་སྟོན་པར་མ་དེས་པའི་བྱིར་དང་། མདོར་གཏན་མ་གྲགས་པའི་ས་བཅུ་

གཉིས་པ་སོགས་དུ་མ་ལྟག་ཏུ་ནམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལ་མེད་པའི་ས་
 བྱང་པར་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་སའི་ཁ་སྐྱོང་དུ་ཚོགས་སྦྱོར་
 གཉིས་པར་འཛོག་པ་རིགས་ན་མདོའི་སའི་ཁ་སྐྱོང་དུ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་པ་འཛོག་
 པར་མི་རིགས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་། རྒྱགས་ལ་དེ་ལྟར་རིགས་པའི་
 རིགས་པ་དེ་མདོ་ལ་འདྲ་སྦྱོར་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མདོའི་ས་ལམ་ལས་
 ལྟག་པ་རྒྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་དུ་སྦྱར་བ་མེད་ན་མདོ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་པ་ལམ་
 ལྟའི་ཡ་གྲུལ་དུ་བཞག་པ་ལས་སའི་དབྱེ་བར་མི་འཛོག་པ་བཞིན་རྒྱགས་ལུགས་
 སུ་ཡང་དེ་ག་ལྟར་འཛོག་རིགས་པ་ལས་ཚོགས་སྦྱོར་སའི་དབྱེ་བ་བཞོད་མི་
 རིགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་པར་སྦྱོར་ན་འདྲ་མི་རིགས་
 ཏེ། ས་ནི་སྤར་མ་ཐོབ་རེ་རེ་ཞིང་སྤར་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་གསར་ཐོབ་ཏུ་
 འཛོག་དགོས་ལ། རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནི་མི་སློབ་པའི་སར་ཅིག་
 ཅར་བརྟེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ༼༡༠༽དེ་ལྟར་བརྟེས་ཀྱང་སར་འཛོག་
 ན་མདོར་ཡང་སྐྱ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་ས་བདུན་དུ་འཛོག་ནས་མི་སློབ་པའི་
 དབྱེ་བ་དུ་མ་མཛད་པར་འོས་པ་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་འདི་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ཚོས་
 དེ་དག་སར་བཞག་པ་མི་འོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་མདོའི་ས་ལས་ལྟག་
 པར་གྱུར་པའི་སའི་མིང་དང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་སའི་མིང་དང་དེ་གང་ལ་
 འཇུག་པའི་ས་དེ་དག་མདོའི་ས་དང་དོན་གཅིག་ན་མདོ་ལས་རྒྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་

གོང་དུ་གྱུར་ཅིང་ཆེས་འཕགས་པའི་བྱད་པར་དུ་མ་འཛོག་པའང་མི་འཐད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱེད་ལེ་ཤེས་སོགས་སར་བཞག་ཅིང་དེ་
མདོའི་སྐྱེད་ལེ་ཤེས་སོགས་དང་སྦྱོར་ན་རྒྱགས་སུ་བཤད་པའི་སྐྱེད་ལེ་ཤེས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མདོའི་སྐྱེད་ལེ་ཤེས་སོགས་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མདོའི་སྐྱེད་
ལེ་ཤེས་སོགས་ལ་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པར་མ་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལའང་
ཆོས་ཚུལ་འདི་ཐུགས་སུ་རི་ལྟ་བར་མ་བྱོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ན་སྦྱེ་བོ་གཞན་དག་
གི་སྐལ་བར་འོང་བ་ལྟ་ཅི་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ངལ་བའི་ལས་སྦྱང་བར་བགྱིད་
༼༡༽ན་ཅི་མ་རུང་། བྱད་པར་ཤར་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནི་ཆེས་
རྟོགས་མི་བདེ་ཞིང་གོ་རིམ་ཐམས་ཅད་འབྲུགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གོ་སྟེ་
རྒྱགས་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་སྦྱུ་ལུས་ཀྱི་བར་བགྱོད་པ་ལས་མདོའི་ཆོགས་
ལམ་ནས་ས་བཅུའི་བར་བགྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་ན། མདོའི་བགྱོད་པ་དེས་རྒྱགས་
ཀྱི་དེ་བགྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་པར་མཚུངས་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་
རིགས་ན་མདོའི་ས་ལམ་ལས་རྒྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སུ་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་གྱིས་མདོའི་ས་ལམ་གྱི་དོད་ཐུབ་ཏུ་
བགྱོད་པ་ན་མདོའི་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅི་བཞིན་ཐོབ་མི་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་
རྒྱགས་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་དོད་མ་ཐེར་བས་དོད་ཐུབ་ཏུ་སྦྱངས་ཀྱང་དོད་མ་ཐུབ་པའི་

ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ལ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཅིམ་ནས་ཅིམ་པ་
ལྟའི་བར་གྱི་མདོའི་ས་དང་པར་དོད་ཐུབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ལ།
བསྐྱེད་ཅིམ་ནས་ཅིམ་ལྟའི་བར་གྱི་སྒྲགས་རང་གི་ས་ལམ་དང་སྦྱོར་རྒྱ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ལྟའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཅིམ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
པ་ན་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དོན་མཐུན་སྐྱབ་པར་བྱར་མེད་པར་༼༡༡༽འགྱུར་
ཏེ། དེ་ལྟའི་ཅིམ་པ་དེས་གསང་སྒྲགས་རང་ལམ་གྱི་ས་ལམ་རང་རྒྱང་ཞིག་ནི་
བགོད་དུ་མེད། ཐེག་པ་གཞན་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ས་ལམ་དོད་ཐུབ་ཏུ་པར་བགོད་
པར་ཕྱིན་ཀྱང་དེའི་ས་ལམ་རི་ལྟ་མ་ལྟ་ཡང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་ཅིམ་གྱི་
རྒྱའི་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དོད་ཐུབ་ཏུ་འགོ་བ་དང་རྒྱུད་ནི་ཏིར་ཚུད་པའི་སྦྱོར་པ་
འདྲེན་ཅིང་བདེ་བ་འདྲེན་མ་ལུས་པར་སྐྱ་ལུས་ཐོབ་པ་ཚུན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་དོད་
ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱ་ལུས་སྦོན་དུ་གྲུབ་པ་དེས་བསྐྱེད་ཅིམ་གྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་
ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཙམ་གྱི་བསགས་སྦྱང་མ་བྱས་པར་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
རྫོགས་ཅིམ་ནས་སྦྱིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་ཅིམ་ན་སྦྱར་སྦྱོམ་པ་ནན་ཏན་དུ་མཐར་ཕྱིན་
དགོས་ཤིང་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྐྱེད་ཅིམ་སྦྱིན་བྱེད་དུ་རྫོགས་ཅིམ་སྦྱར་སྦྱོམ་
པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་ཅིམ་གྱི་རྒྱའི་ས་
བདུན་གྱི་ས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་དོད་མི་ཐུབ་ན་ཅིམ་པ་
གཞན་ལས་ཀྱང་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ས་འདི་དང་འདི་དོད་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་རིམ་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
བར་གྱི་ལམ་གྱིས་སྒྲགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེས་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་
༼༡༩༽ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་
རིམ་དེས་རྒྱུའི་ས་ལམ་དང་དོད་བྱལ་ཅེས་སྒྲུས་ཀྱང་དབྱེད་ན་དོད་མ་བྱལ་པར་
བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོབ་པའི་དོད་མ་བྱལ་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་དོད་བྱལ་ཏུ་འགོ་
བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་བྱེད་ལྟར་ན་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་
བར་ས་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་བཞག་རྒྱ་ནི་མེད་ལ། སྒྲགས་རང་ལ་ས་ལམ་
ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཉིད་མདོའི་ས་ལམ་དོད་བྱལ་ཏུ་མི་སྦྱར་བས་བསྐྱེད་རྗེས་
ཀྱི་རིགས་ལྟ་དང་སྦྱར་བའི་མི་འགྲིག་བཞིན་སྒྲིག་པ་རལ་དུ་བ་ལས་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཡང་མདོའི་ས་ལམ་བགོད་ནས་སངས་རྗེ་ལྟར་རྒྱ་བ་དང་ཚུལ་མཐུན་
སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་ས་ལམ་བགོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་
ཕན་ཚུན་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་དོད་བྱལ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ས་ལམ་
ཡང་སོ་སོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་
ཁྱེད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་དབྱེད་ཀྱི་མཚོ་
ཆེན་ལྟར་སྦྱར་བར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་བཟོད་དུ་མེད་པར་དད་པའི་ཡི་གེ་སོང་ཏེ་
བརྟུང་བར་མ་སྒྲོབས་པས་ད་དུང་ལེགས་པར་༼༢༥༽བརྟགས་མཚལ་ལོ། ཡང་
འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་ཞལ་འཆེས་པ་བོ་དོང་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་དེ་

ལྟ་བུ་ཡང་སྒོ་ལ་ཡང་དང་བུ་ལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པ་མ་ཉིད་དེ། རྣམས་ལམ་
 ལ་མ་ཉིད་པར་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཚད་བགོད་མི་རུས་ན། ཚོགས་ལམ་
 ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལའང་རྣམས་ལམ་ལ་མ་ཉིད་པར་བགོད་མི་རུས་པར་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱའི་ས་བཅུ་གཅིག་མདོའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བགོད་པར་རུས་ན།
 རྒྱའི་ས་བཅུ་གཅིག་བགོད་ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པའི་
 བར་གྱི་བགོད་པར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་གྱི་ས་
 བཅུ་གཅིག་པོའང་ས་བཅུ་དང་སྟོར་ལམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་
 ཏེ། ས་བཅུ་སོ་སོར་བགྲངས་ནས་སར་འཛོག་རིགས་ན་སྟོར་ལམ་བཞིའང་རེ་རེ་
 ཞིང་དབྱེ་ནས་སར་འཛོག་རིགས་ལ། ཡང་སྟོར་ལམ་ལ་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཡེ་
 ཤེས་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་བྱེ་བར་རིགས་ན། ས་རབ་དགའ་
 སོགས་བཅུ་ལའང་ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་གཅིག་ཤུར་མི་བསྐྱེད་པར་རིམ་པ་བཅུར་
 འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ༼༡༥༽ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ལ་རྒྱའི་ས་བཅུ་
 གཅིག་འཛོག་རིགས་ན་སྟོར་བའི་ལམ་ཉིད་ལའང་རྒྱའི་ས་བཅུ་གཅིག་འཛོག་
 པར་ཅིས་མི་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་གི་
 བར་དུ་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་ཅིས་འཛོག་པ་དེ་རྒྱ་འབྲས་གང་རུང་གིས་བསྐྱེས་
 པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། མ་བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན། བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་གྱི་
 ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་ཅིས་ཟུར་དུ་འཛོག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།

མ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་འབྲས་བུ་དེར་ལྟོས་ཀྱི་
 ལམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་དེ་རྒྱ་འབྲས་
 གང་རུང་གི་སར་བསྐྱུས་ཀྱང་ལམ་གྱི་སར་བཞག་པ་མི་འགལ་སྟམ་ན། འོ་ན་
 བྱེད་ཅག་ས་ལམ་རྣམ་འཛོག་གི་དབྱེ་བ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་གྱི་ས་
 དེ་དག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ས་གང་རུང་དུ་འདུས་བཞིན་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མའི་ཐ་སྙད་
 ཆོག་ས་ཆེ་ཞིང་དུ་བ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱའི་ས་བཅུ་གཅིག་མདོས་ཀྱང་
 བཤོད་དུ་བཅུ་བ་པ་དེ་སྤྲུག་ས་ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་དུ་མས་སྐྱབ་དགོས་པར་བཤད་
 ཅིང་། ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་སྤྲུག་ས་ལམ་ཁོ་ནས་སྐྱབ་པར་༼ ༥༽བཤད་པ་དེ་
 རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་རྣམས་གྲངས་ཡོན་ཏན་མདོ་ལས་བྱེད་པར་དུ་ལྷག་
 བར་བྱར་མེད་པ་དོན་གྱི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་
 མདོའི་ཡོན་ཏན་ལས་ལྷག་པར་བྱར་མེད་པར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ས་རབ་དགའ་
 སོགས་འདི་དག་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་སྐྱབ་མི་དགོས་པར་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་
 འགྱུ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་གི་རང་ཆོག་འགལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་ས་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་གསུམ་དུ་འཛོག་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། དེ་ནི་སྐྱ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །ས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་
 བརྟགས། །ཞེས་འབྱུང་བའང་འབྲེལ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེས་ས་
 བཅུ་གཉིས་སོགས་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་དུ་མ་སྐྱབ་བྱེད་ལམ་གྱི་

སའི་ཚོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལས། སའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སའི་
འབྲས་བུའི་སྐྱ་སོགས་ས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
སའི་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་སའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་སའི་རྣམ་བཞག་བྲག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་།

། དག་དོན་ཁྱེད་གྱི་ས་སོ་ལྔར་བཤད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་ཐེར་བའི་བྱིར་
༩། རྫོན་བྱོན་པའི་༼༡༧༽མདོ་སྒྲགས་གྱི་དགོངས་འགེལ་གྱི་གིང་རྟ་མཁན་པོ་
སའི་ལྷགས་ལའང་དེ་འདྲ་ཚིག་དང་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་དོན་ཐོབ་
སྦྱོར་རིགས་པའི་སྒྲོས་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་བའི་བྱིར། ཁྱེད་ཅག་གི་མཁྱེན་སངས་
རྒྱས་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་ལ་གཟུ་ལུམ་དང་རལ་ཆོད་དུ་མཛོད་པར་སྣང་བའི་བྱིར།
ཁྱེད་གྱི་མཐའ་བསྐྱེད་པའི་བཤགས་རལ་ཆེན་པོ་དག་པ་བདེན་པར་ངེས་པའི་
གེས་པ་ག་ལ་སྒྲེ། ཡང་དཔལ་ཡིད་བཟང་ཅེ་བ་དཔོན་སྒོ་བ་དག་གིས་སྦྱོར་མདོ་
སྒྲགས་གྱི་ས་ལམ་དུ་མའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཁྱད་པར་དུས་ལའོར་གྱི་ལྷགས་གྱི་
ས་ལམ་སྦྱོར་རྒྱལ་བྱས་པ་དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ནང་འགལ་གསུང་རབ་གྱི་གཞུང་
ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་འདེབས་པར་འགྱུར་བའི་བཞད་གད་གྱི་ཚིག་ལས་གཞན་དུ་
མི་འགྱུར་བར་སྣང་སྟེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ལའོར་འདས་ཆ་གཉིས་
ཡོད་པས་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་མུང་འདས་གཉིས་དང་
ལའོར་བ་གཉིས་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་བྱིར། ལའོར་འདས་སྒྲགས་གཉིས་

ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ས་ལམ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་སྐད་པ་
ལྟར་བསྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
༼ ༡༩ ༽བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞག་པའི་སྐྱབ་
བྱེད། ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། ཞེས་དངས་པ་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེར་ས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དེར་མི་གནས་པར་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་དེ་ས་བཅུ་གཅིག་ཐོབ་པའི་
སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ས་བཅུ་གཅིག་པའི་བཤད་པ་
འདུག་པ་ཅུ་འབྲེལ་སོགས་ནས་སྒྲོས་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བཅུ་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཆད་པ་ནི། བཅུ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དེར་འཆད་པ་ལས་ས་བཅུ་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནས་དེར་འཆད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མོས་སྤྱོད་དུ་ས་མང་པོ་བཤད་པ་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ས་རབ་དགའ་སོགས་ཡིན་པར་སྟེ་ལའང་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་ས་བཅུ་
གཅིག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རྟོགས་ལྷན་དག་མི་འབྲུལ་
བའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་ལྡན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བརྒྱད་བཤོད་པ་ནམ་སྣང་མངོན་
བྱང་གི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་དང་སྦྱར་ན། སྤྱ་མེད་ཀྱི་ས་ལམ་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ལམ་
མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་དཔལ་ལྷན་༼ ༢༠ ༽འདུས་
པའི་རྒྱུད་མི་ཐབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་པར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་

བརྒྱད་ཀྱི་བར་བཞོད་ཚུལ་དེ་རང་རྐང་གི་ས་ལམ་བཞོད་ཚུལ་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་
 མ་ཤེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱད་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་
 དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས་གསུང་བ་བདེན་ཡང་དེའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་ཁྱེད་
 ཀྱི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་མཆོག་མ་རྟོགས་ཆོགས་ལམ་ནས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་
 ཕྱིན་ལ་བཟུང་ནས་ས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོར་ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་ངོས་འཛིན་པ་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་ཆགས་ལམ་མ་
 བཟུང་བར་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ཆགས་བྲལ་ཉིད་ལ་དེར་བཤད་དེ། དདུལ་ཁྱུ་གདུག་
 པ་དང་འགོད་པའི་སྦྱོར་བས་བཅིངས་ནས་ལྷགས་ལ་བཏབ་པས་རེ་ཞིག་གསེར་
 དུ་འགྱུར་བར་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་གསུམ་ཀྱི་ཁམས་གསེར་དུ་བྱེད་མ་ཐུབ་པས་རུང་
 ཟད་ལྷོག་པ་ལྷ་བུ་ནི་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ས་དང་། དདུལ་ཁྱུ་མེས་
 གདུངས་ཏེ་སྒྲོལ་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ལྷགས་ཀྱི་ཁམས་ལྷགས་མ་ཡིན་
 པར་བྱས་ནས་ལྷོག་ཏུ་མེད་པའི་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ལྷ་བུ་ནི་འབྲས་བུའི་ཐེག་
 པའི་ས་ཉིད་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་༼༣༠༽འོད་ལས། ཇི་ལྷ་དདུལ་ཁྱུ་
 བཅིང་བ་བཞིན་ཏེ་གཅིག་ནི་བདུག་པ་དང་འགོད་པའི་སྦྱོར་བས་སྟེ་གཉིས་པ་ནི་
 ལྷགས་ལ་སོགས་པ་བཞོལ་བ་དང་མེས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་སོ་ཞེས་དཔེར་
 མཛད་ནས། ཡང་དེར། བདུག་པ་དང་འགོད་པའི་སྦྱོར་བས་བཅིང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་བཅིང་བ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་

པའི་སྟོབས་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་
གི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་སོ། །རི་ལྟར་དཔུལ་ཆུ་ནི་བདུག་པ་དང་དགོད་
པའི་སྦྱར་བ་ལ་ཡང་དུས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ལྷགས་གྱི་ཟས་ཟ་བ་ཡོད་དེ།
ཟས་ཟོས་བ་དེས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་མི་
ཏྲག་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་སྒྲོམ་པས་བཅས་པོའི་སྤང་
པོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་ཟད་པ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ་
གནས་སྐབས་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། མདོའི་
སྒྲགས་ལམ་དུ་སྦྱར་བ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་རྒྱད་དོན་ལོག་པར་བཀྲལ་བས་ཉམས་པར་
འགྱུར་བ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་
དགའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་སྟེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐུ་མགོན་པོ་སྐུ་སྦྱབ་གྱིས་བརྟེས་པའི་བྱང་
འཕྲུག་གི་སྐུ་བརྟེས་པའི་བར་དུས་སྦྱར་བ་ཅུ་གཉིས་(༡༩) །འགགས་ནས་ཡན་
ལག་དུག་གི་བྱེད་པ་རྫོགས་ན། བར་དེར་སྒྲགས་ལམ་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་རྫོགས་
པར་བགྱོད་དམ་མ་བགྱོད། མ་བགྱོད་ན་རྒྱད་འགྲེལ་ནས་དེ་དག་འགགས་པ་
དང་སྒྲགས་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་བགྱོད་བྱུང་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་ད་དུང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་ས་ལྷག་མ་
རབ་དག་འཕོགས་སྒྲར་བགྱོད་བྱར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར།
བགྱོད་ན་སྒྲར་དེ་ལྟར་བགྱོད་པའི་བྱང་འཕྲུག་གི་སྐུའི་སངས་རྒྱས་དེ་བཏགས་པ་

བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། བྱིད་ཀྱི་དེ་ལྟའི་སངས་རྒྱས་བཏགས་
པ་བ་དེ་བརྟེན་པ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར། རྩོ་
རྩེ་སེམས་དཔའི་སར་འཛིག་དགོས་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འཛིན་པ་གྲུབ་
པ་ན་འང་རྩོར་སེམས་སུ་འཛིག་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ནི། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་གྲུབ། ཁྱེད་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཡང་ལུང་
དེ་འཛིན་པའི་སྟོབས་ལས་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་ན་རྩོར་སེམས་
འགྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་སོར་བསྐྱད་ཀྱི་སྟོབས་ནས་ཀྱང་དེར་
འགྱུར་བས་སོར་བསྐྱད་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱོར་རིགས་པ་ལས་༼ ༣༩ ༽མ་སྦྱོར་བ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར། སྟོན་གྱི་དུས་འཁོར་བ་ཆེན་པོ་ཁ་གཅིག །འཛིན་པ་ས་དང་པོ་རབ་
དགའི་ས་བཞག་ནས་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པའི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སྦྱར་བ་ཆེས་མང་བས་དེ་
ཡང་བྱིད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཀླན་གས་ཤོལ་དུ་མི་རུས་པའི་བྱིར་ཡང་འཛིན་པ་ས་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་སྦྱར་ན་སྤོལ་སྟམ་ན། བྱིད་ལྟར་ན་འཛིན་པ་ནི་སེམས་
དབེན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཙམ་གྱི་ལམ་དུ་འང་མི་སྦྱོབ་
འདོད་པའི་བྱིར་མཐོང་ལམ་དུ་འང་སྦྱོར་མི་རུས་པའི་བྱིར་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་
སྦྱོབ་སྒྲགས་བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་ས་རབ་དགའ་ཐོབ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་རགས་པ་
དང་བཅས་པར་སྦྱས་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བཏགས་ན་
རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་ལས། བྱང་ངོ་འཛིག་རྟེན་ལྟ་མའི་རིག་པ་རྣམས་གྲུབ་ན། དེའི་

རིག་པ་འཛིན་པའི་འོད་ལུས་ཆེས་དངས་གིང་ཕྱ་བ་སྐྱེ་འཆི་གཞོན་པ་མེད་པ་གྲུབ་
 བས་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་དེ་ལྟའི་རྟེན་དེ་ཐོབ་པ་ན་འང་སངས་
 རྒྱས་སུ་འཛོག་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཡང་
 འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ན། ལས་མེད་༼༣༩༽ཤུག་རྒྱ་ལ་རྟེན་ནས་
 འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ན། འདོད་པའི་རིགས་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཆེ་
 ལྟ་མིའི་རགས་ལུས་དག་ནས་ཕྱ་ཡང་སོགས་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་
 ཕྱིར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འོངས་ཀྱང་མི་མཐོང་ལ། གཟུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་གྲུབ་
 ཆེ་འདོད་པའི་རགས་ལུས་དག་ནས་འདོད་པ་དང་ས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལུས་
 དངོས་འདོད་པར་འོང་བར་མེད་ཀྱང་གལ་ཏེ་འོང་ན་སྐྱལ་པས་འོང་བར་བྱེད་
 ལ། དེ་ལྟར་བུ་དེའང་བྱེད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འཛོག་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། བྱེད་པར་དཔལ་ཡིད་བབས་ཅེ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་སྒྲ་འབྲེལ་ཆེན་དུ། རྒྱའི་
 ཐེག་པར་ཡང་མ་དག་པའི་ཡུང་པོ་མོས་སྒྲོད་ནས་འགག་སྟེ། དེའི་ཆེ་བསྐྱལ་པ་
 ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་ཐོབ་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 དང་གཟུངས་དང་། རིག་པ་གྲངས་མེད་པ་རྣམ་པར་རོལ་བ་དང་། འདིའི་ལུས་
 ཀྱི་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གཞོན་པར་དཀོན་མཆོག་
 སྤྱོད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལུས་སྤང་ཚུལ་དེ་ཡང་སྤྲགས་༼༤༠༽ཀྱི་
 དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དང་། དེ་སྐྱབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་བརྟེན་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐྱར་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་མིའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་ལྟར་
 གྲགས་པ་ཡིན་ལ། བྱིད་མི་སློབ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱ་རོལ་དུ་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
 བརྟེས་པའི་ཕྱིར་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་གཞན་རྒྱུད་དགོས་པས་མིའི་རྟེན་ལ་མི་
 སློབ་བྱང་འཇུག་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
 པོའི་བྱུངས་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་རིགས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་མི་ཐོབ་པས་
 སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་བར་བྱིས་པའི་ལུས་གཞན་རྒྱུད་
 བས། ཐ་མར་ལང་ཚོ་དར་ལ་བབ་པ་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་ཐོབ་པ་འགྱུར་
 བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གྲགས་སུ་མིའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་མི་དགོས་པའི་ཤེས་
 བྱེད་དུ་མདོར། ཉན་རང་ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་མ་བཟུང་བར་མདོར་ཡིད་
 ལུས་ལ་རྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་རུང་བར་གསུངས་པ་བཀོད་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་
 ་པོ་ཕྱིར་དང་། ཡང་དུས་འཁོར་ནས་བར་དོར་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་སྐབ་
 བྱེད་དུ་མདོར་ཉན་རང་གི་སྐྱ་ཆེའི་འདུ་བཏང་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་
 པ་ཡོད་པ་བཀོད་པ་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཀོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་ལྷག་མེད་གྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་ཕྱིར་སྐྱར་སྐྱེ་བ་
 སངས་པས་དག་བཅོམ་གྱི་སྤང་རྟོགས་ལས་ལྷོག་ཅིང་སྐྱེ་སྤིང་གཞན་དུ་མི་ཤེས་

པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་འང་བྲེལ་དང་རོ་ཚ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་སྟག་སྟགས་སུ་དེ་སྟ་ན་མདོར་ཡིད་ལུས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ་
འཇུག་པ་ན་འང་དེར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་སྟག་མེད་སྟགས་ལམ་དུ་
ལྷགས་པ་ན་དོ་རྗེའི་ལུས་ལེན་པ་ནི། ལའོར་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱིད་ཉི་ཆོ་བ་ལེན་ཆེད་
མིན་པར་བྱང་འཇུག་ཏྲག་པ་སུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བྱེད་ཅག་དཔོན་སློབ་ཀྱི་འཆད་ཚོམ་ཀྱི་སློ་གོས་ཀྱི་ཞིང་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམ་པར་གཡེང་བས་བསྐྱེད་པས་གོས་པར་མ་གྱུར་
དང་། བྱེད་པར་ཀུན་ཏུ་འོད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཀྱི་ས་སོགས་ས་བཅུ་གཉིས་
འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ས་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཞིང་། ༡༥༼སོགས་
ཀྱི་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་འང་
རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྟགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་
ཁམས་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་མཆོག་དམན་ཆེས་ཆེ་བར་བཤད་པའི་གནད་མ་གོ་བར་
སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོའི་འཕགས་པས་བྱི་གནས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་ཡོངས་སྟོངས་སྐལ་པ་དུ་མར་བསྐྱབས་པ་ཙམ་སྟགས་ཀྱི་ལས་དང་པོ་
པས་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ཞིང་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ཡོང་སྟོང་སྐད་
གཅིག་ཙམ་དུ་སྐྱབ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་དཔོན་སློབ་ས་རབ་དགའ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སངས་སྐྱབ་པའི་ཚོད་སྤང་དུ་མན་སྟེར་ས་བཅུ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་

བའི་ཚུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་འདྲེན་པ་ཡང་ཟེར་རྒྱས་
 འཕོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ལའོར་བའི་ལུགས་བརྗོད་པ་ན་སྤྱིའི་ལུང་
 གིས་སྐྱབས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱེད་ཅག་བའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་
 བྱས་པ་དེ་དག་ས་རྗེས་མཐུན་པ་དང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་པར་བཤད་པ་འང་
 བར་འགལ་ཏེ། ཉེར་བསྟོགས་ནི་ས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་ཡིན་ལ། ས་དེའི་རྗེས་
 མཐུན་པ་ཙམ་༼༣༧༽ནི་ས་དེ་ཉིད་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་
 དངོས་མ་ཡིན་པའི་ས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། ས་རྗེས་མཐུན་
 པ་ཐམས་ཅད་ས་ལམ་གྱི་དབྱེ་བར་བགྱངས་ནས་ཡང་དེ་ལྟའི་ས་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ས་ལམ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གི་སྒྲས་སོ་
 ཅོག་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་
 ། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་བ་གར་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བུས་
 ཀྱང་བདག་ཅག་གདུལ་བྱར་ཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་ཤེའི་སྐལ་བ་བརྟག་པའི་
 ཆེད་དུ་བསམ་པས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་
 འཛིན། །གཉིས་པ་སྤྲ་མ་རྗེ་བཙུན་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 ནི། སྤྱིར་མདོ་སྒྲགས་གང་ལའང་རུང་མོས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རེ་རེར། ས་
 བཙུག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྟོད་པའི་ས་
 དེ་དག་ཡིན་པས་དེར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོགས་ལམ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་

ལའང་ལམ་ལུ་ས་བཅུ་གཅིག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱེད་གི་ཉམས་ལེན་གི་བསམ་
 སྐྱོར་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་
 གི་༼༣༩༽མདོར་མོས་སྐྱོད་གི་ས་ལ་ཉིང་འཛིན་དུ་མ་དང་། གཟུངས་བཅུ་གཉིས་
 དང་། མདོན་གེས་དུག་དང་། དབང་བཅུ་སྟོབས་བཅུ། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཙུ་
 བརྒྱད་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གི་མི་ཁྱབ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེར་དེ་
 དག་གི་རྒྱལ་མ་བསྐྱབས་ན་ས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུའང་དེ་དག་གི་རྒྱལ་སྐྱོབ་རྒྱུ་
 མེད་པ་ཉིད་གི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས། དོན་འདི་ཉིད་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲང་པས་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ཆོགས་ལམ་གིས་བགོད་བྱ་བ་འདི་བཞུགས། ཞེས་ལེགས་པར་
 བཀའ་བསྩལ་བ་དང་། སྐྱོད་བསྐྱས་གི་འགྲེལ་པ་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གིས་མཛད་
 པ། གང་ཆེ་ཐ་མདོད་གྱུར་ནས། །བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི། །རབ་
 འབྲིང་སྐྱོར་བས་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་སྐྱོར་
 ལམ་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། མཐོང་ལམ་དེར་སྟོས་གི་ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བཞག་
 པ་ལྟ་བུ་ལོ། །སྐྱིར་མདོའི་རང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེའི་ལུགས་གི་ས་ལམ་
 ཆང་བར་བགོད་དགོས་ལ། དེ་དག་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ཅིམ་ཅན་ནས་རྒྱུད་དེ་སངས་
 རྒྱས་པ་༼༣༩༽དང་། ཐོད་ཀྱལ་བར་བརྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་མེད་ཉིད་
 ཅན་གཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་མེད་ལའང་པ་མ་སྟེ་གཉིས་

མེད་རྒྱུད་དེ་རིམ་ཅན་དང་། ཡང་ཐོད་ཀླུ་དང་གཉིས་མེད་ནས་གཅིག་ཆར་
འཇུག་སྟེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དུ་མ་མཐོང་ལ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་རིམ་ཅན་ནས་
འཆང་རྒྱ་བ་ནི། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་པོར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ནས་
བྱ་རྒྱུད་ལྷགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་མཛད་ནས། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་རིམ་གྱི་རང་རང་གི་ལམ་ནས་ཞུགས་ཏེ།
རང་སའི་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། ཐོད་ཀླུ་བ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལྷ་བྱ་བཞག་ནས་སྤྱོད་
རྒྱུད་དམ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གང་རུང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་ལ་
ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་འཇུག་ལ། ཡང་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལྷ་བྱར་ཞུགས་ཏེ་སངས་
རྒྱས་ནས་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་མ་ཞུགས་པར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་
ཞུགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མེད་རང་ལའང་རིམ་ཅན་དང་ཐོད་
ཀླུ་གཅིག་ཅུང་ཡང་དེའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྷ་ན་མདོའི་སངས་
རྒྱས་དེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་མ་བརྒྱུད་པར་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དུ་
ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་མི་
འགྱུར་བྱང་ཞེ་ན། ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་རང་གི་མུང་འདས་
མདོན་དུ་༼༡༠༽མ་བྱས་པར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ཏེ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་པ་ན། ཉན་རང་གི་སྤང་རྫོགས་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
བཞིན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤང་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡར་

ལྷན་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུལ་འདི་རྒྱད་སྡེ་ལོག་མ་མ་བསྟེན་པར་
 རྒྱད་སྡེ་གོང་མ་གོང་མར་འཆང་རྒྱ་ལུལ་གཞན་ལའང་གཤམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟའི་
 ཆོ་བ་སྐྱོད་སོགས་རྒྱད་སྡེ་རང་ལམ་དེ་དང་དེའི་ས་ལམ་བགོད་ལུལ་ཡང་མི་
 མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དེ་དག་མི་མཐུན་པ་དག་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་འགལ་
 སྦྱོར་དུ་མ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ས་ལམ་བགོད་ལུལ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་འཆད་
 ཕོམ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། ཟབ་རྒྱས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ལུལ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། མི་མཁས་པ་དེ་དག་གིས། བྱ་རྒྱད་གྱི་ས་ལམ་བགོད་ལུལ་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་ལུགས་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་གྱི་ས་ལམ་བགོད་ལུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གནད་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་དང་།
 གསང་འདུས་གྱི་རྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་ལྟའི་ལམ་རིམ་དང་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱད་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་དུག་གི་ལམ་༼༤༽རིམ་གྲུང་མི་འགྲིག་པ་བཞིན་བསྐྱིགས་
 བས་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསར་སྦྱོར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་གཞུ་ལུམ་དང་རལ་ཆོད་
 དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་འཆང་གི་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་ས་ལམ་སོ་སོའི་སྟོན་ས་
 རིམ་གྱིས་དཀྱི་ལུལ་ཐམས་ཅད་འབོག་ཆོལ་དུ་བསྐྱེས་པས་ཆོ་ག་དད་ཅན་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ལམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱོད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་
 གཤམ་མ་འགལ་དང་སྤང་ཆེན་གྱི་ཡ་འགལ་སྦྱར་བའི་མགོ་བོ་ནི་སྟོག་ཆགས་གང་
 གི་འང་མགོར་འཛོག་མི་གཤམ་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བྱ་རྒྱད་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱད་

མཐའ་ཡས་པས་རྒྱད་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་མ་བྱས་ན་བྱ་
རྒྱད་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་གོ་མི་ཆོད་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟའི་སངས་རྒྱས་དེ་འགྲུབ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་སྦྱིད་ལུག་པར་འགྱུར་
བས་སངས་རྒྱས་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའང་མི་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེན་ཆེས་བདེན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ལུ་དུམ་མ་རའི་
མེ་ཏོག་ལྟར་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་པའི་རྩལ་གྱི་དཀོན་ལ་དེ་ལྟ་ན་འང་གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་སྦྱིད་ལུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་
༼༤༩༽སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀའ་སྤྲོད་ལ་ལྟོས་ན། བྱང་འདས་ཀྱི་ས་ལམ་ནམ་
གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་གྱི་གངས་མེད་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པས་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་
འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་མཐའང་གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་གྱི་གངས་མེད་ཀྱི་མཐའ་
མི་གཏུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོས་རྒྱན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་དངོས་
ཀྱི་ས་ལམ་བཞུད་པས་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ལ། །དེ་ལྟ་བུ་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བྱ་རྒྱད་རང་ལམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་ནས་བྱ་རྒྱད་
རང་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱད་སྡེ་སྲིད་དོ་ཅོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་དེའི་རྣལ་
འབྱོར་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དུ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་དེའི་རང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་
པ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་སྲིད་དོ་ཅོག་གིས་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་སྲིད་དོ་ཅོག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྐྱད་ཡུད་ཅིག་

ཅམ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་
རྒྱལ་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེས་ན་སྤྱོད་མེད་ལའང་མ་མའི་རྒྱུད་
ཕྱོགས་རེ་ཅམ་གྱི་བསྐྱོད་རྫོགས་ཀྱི་ལྷ་འི་ལའོར་ལོ་ཅམ་༼༤༩༽ལ་བརྟེན་ནས་
སངས་རྒྱས་པས་སྤུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོར་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
བཞེས་པར་མ་གྱུར་པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ད་དུང་རྣམ་རྟོག་
གི་དྲི་མ་ཆེས་ཕྱ་བ་སངས་པ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་
སྤྱི་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་རི་ལྟར་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་བྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལུས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བསམ་གཏན་དང་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱབ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་དོན་བྱ་བར་ལུས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་མངོན་
དུ་བྱས་པ་ཡང་ཉི་ཆོ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཉི་ཆོ་བའི་རྗེ་འབྲུལ་སྟོ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། འདིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་སའི་ཟད་པར་མངོན་སུམ་
དུ་བྱེད་པ་ནི་སའི་ཟད་པར་སྟོ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་ཟད་པར་སྟོ་བར་མི་
ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་ཟད་པར་རི་སྤྱོད་པར་ཟད་པར་སོ་སོ་ལ་ཡང་

༼༤༩༽རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་དགེའུ་ལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གང་ཞིག་འདུས་
 པའི་དགེའུ་ལ་འཁོར་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་དེས་ནི། འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དགེའུ་ལ་འཁོར་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲོ་བར་མི་ལུས་སོ། །གང་ཟག་གི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་
 དེས་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བར་མི་ལུས་ཏེ་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བོ། །ཞེས་
 འབྲུང་ལ། བོད་པ་ལ་ཆེར། ལུང་འདི་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནས་འཆང་མི་རྒྱ་བའི་དོན་དུ་
 འཆད་པ་མང་མོད། དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་རུང་བ་ཙམ་མིན་གྱང་འདུས་པ་སོགས་
 ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཚོགས་བཅས་ཙམ་གྱིས་ནི་འདུས་པའི་དགེའུ་ལ་འཁོར་དུ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་ཞིང་དེའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཅི་ལྟར་ལུས་ལེགས་པར་བསམ་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་དགེའུ་ལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
 པས་རིས་མེད་པའི་རྒྱུད་མཐའ་དག་གིས་དགེའུ་ལ་འཁོར་དུ་འཆང་མི་
 རྒྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཅི་སྟེ་འདིར་དགེའུ་ལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་མངོན་
 ལུས་དུ་བྱས་པར་གྱུར་ན་དགེའུ་ལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་དང་ཁམས་
 གསུམ་པོ་ཡང་མངོན་ལུས་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ཁམས་གསུམ་པ་དང་
 ལུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་དགེའུ་ལ་འཁོར་བྱི་རྣམས་ལོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ་༼༥༠༽དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པར་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡོངས་རྫོགས་མི་ཐོབ་པའི་དོན་

གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་གཤིལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ལ་མདོ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་
སངས་རྒྱས་ལ་མཁའ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཅིང་། དེས་ན་པ་
མའི་རྒྱུད་སྟེ་གང་རུང་གི་སྟོན་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་
སྟོམ་ཡང་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རི་སྐད་
དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཅིག་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་གྲངས་དང་ཁ་དོག་
དང་ཕྱག་དབྱིབས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྩ་འཁྲུལ་སྟོབྱ་པའི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྟོབས་བཅུ་པར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ལམ་ཉམས་པ་ནི་
ལོག་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་གྱུར་པ་ན་བདག་ཀྱང་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་སྟོབས་བཅུ་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་སྟོབས་བཅུ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། སྟོབས་བཅུ་པའི་འགལ་ལྷ་ཉི་ཆོས་སྒྲིངས་པ་ཆེན་པོའོ། །འདིར་རྣལ་
འབྱོར་པ་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྟོན་མེད་པའི་༼༤༩༽ཤིན་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱུང་བ་
སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་འདུས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་བདེ་དབྱེས་སོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་
སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་སྟོངས་པ་དང་ར་རྒྱལ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། ལྷག་ལྷགས་དང་གྲུང་པོ་ཆེ་དང་མའི་པགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་
པའང་ད་དུང་བདུད་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ལྷ་བས་མ་དག་པའི་ཆོས་མཆོན་པ་ཉིད་

གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་དོ་རྗེ་ཤུགས་ཀྱང་དུས་ལའོར་རང་
ལུགས་གྱི་ས་བཅུ་པ་ལས་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཛོག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའང་
གཤམ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རང་རང་གི་རྒྱད་སྡེ་དག་ལས་རྒྱད་སྡེ་འདི་ལས་སུལ་དུ་
དབྱེད་དུ་མེད་པའི་རྒྱད་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
དགོངས་གཞི་རང་གི་རྒྱད་འོག་མ་ལ་ལྟོས་ནས་དགོས་པ་རྒྱད་དེ་གསུལ་གྱི་
གསུལ་བྱ་བྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པས་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཅོ། །འདིར་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་སྟེ་སྒྲགས་བྲལ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
རིམ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་རྫོགས་རིམ་༼༤༡༽ལ་
འཇུག་ནས་ལམ་ལྷ་བསྐྱོད་པར་བཤད་པ་ལས། འདྲས་པའི་རིམ་ལྔར། དང་
པོའི་ལས་གྱི་སྦྱར་བ་ཡིས། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དྲི་
མེད་འོད་ལས། ད་ནི་དབང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དབང་བསྐྱར་བའི་འབྲས་བུ་
གསུངས་ཏེ་འདིར་དབང་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་ལའོར་ཆེན་པོར་མངོན་པར་
དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་པ་ན་དགེ་བའི་དབང་གིས་ས་བདུན་གྱི་ནི་དབང་ལྷག་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ན་
དེའི་ཆེ་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ས་བདུན་གྱི་དབང་ལྷག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མི་
དགེ་བ་བཅུ་དང་བྲལ་ཏེ་གི་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་ནས་དགེ་བའི་དབང་གིས་
བདུན་གྱི་དབང་ལྷག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ངེས་པ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་

གྱིས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་བས། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་
ཡང་པལ་ཆེར་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་གྱིས་བགྲོད་པར་བཤད་པས་ནང་འགལ་བར་
འབྱུང་རོ་སྟམ་པ་ལ། རྒྱ་བོད་གྱི་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་པར་ཁས་འཆིབ་མང་
པོས། དེའི་འགལ་སྦྱོང་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་
གསུམ་དུ་འཛིག་པ་དང་འདས་ལམ་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་གསུམ་དུ་འཛིག་
པ་༡༩༥༥།གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་པ་
ཚོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ས་གཉིས་ལས། རིམ་ལྔ་དང་དྲི་མེད་འོད་གྱི་
ལུང་དེ་དག་གི་ས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ས་བཅུ་
གཉིས་སམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རང་
གར་རྟོགས་བཏགས་ཙམ་ལས་རྒྱལ་བ་རྩོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་གསང་
བའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་མ་རྟེན་པའི་ན་ཐོས་བོན་གྱིར་དབྱངས་སུ་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་
བབ་ཅོལ་དུ་གོ་སྟེ། སྦྱིར་འདུས་པ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་དུས་འཁོར་ནས་དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་མི་གཅིག་སྟེ། འདུས་པར་བཤད་ཚུལ་
ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེར་བརྟེན་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་དང་པོ་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ཙམ་ལོས་ཡོད་ཀྱང་
གཉིས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟར་མི་འབྱུང་བ་
བཞིན་ཡིན་ལ། འོ་ན་ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་བཞིན་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་མཐར་བྱིན་པ་མ་ཡིན་
པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐར་བྱིན་དགོས་པ་བཞིན་བསྐྱེད་རིམ་༼༤༩༽ཀྱི་བྱེད་
པ་དེར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམས་ཀྱི་བྱ་བའི་མཐའ་ནི་རི་སྒྲིབ་དོ་རྩེ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ནི་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བསྐྱེད་རིམས་ཀྱི་བྱེད་པའི་བྱུབ་མཆོམས་ལ་བསམ་ནས་ས་བརྒྱད་པར་སྦྱར་བ་
ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནས་ས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བགོད་པར་བཤད་པ་
གཏན་མ་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་ལས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་བྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་
མཆོག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱུབ་པར་བཤད་པས། དུས་འཁོར་ནས་བསྐྱེད་
རིམ་གྱིས་ས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་བགོད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འབྱུང་བ་མིན་པའི་
བྱིར་དང་། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་
རྣམ་པས་གཙོ་བོར་ས་བདུན་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་གསང་
གི་དབང་རྣམ་ཀྱི་གཙོ་བོར་ས་བརྒྱད་དགུ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་ཡེའི་རྣམ་པས་
གཙོ་བོར་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་ལ། བཞི་པས་ནི་གཙོ་བོར་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་
། འདས་པའི་བཞི་པས་ནི་གཙོ་བོར་བཅུ་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐལ་ཅན་
དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ལ། དེའང་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་
ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་༼༥༠༽ཀྱི་དངོས་བྱུབ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་
ཐོབ་ན་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདས་པ་ས་བདུན་ཡང་བརྟེན་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མ་

ཐོབ་པར་སྒོམ་དམ་སོགས་ལ་སྒྲིན་མ་བྱུང་ན་ཆོ་རྗེས་ཀྱང་ས་བདུན་སོགས་ཐོབ་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་འཕྲོ་པའི་སློམ་སྒྲིམ་དག་གིས་
 འདུས་པར་རྟེན་འདི་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བའི་ལམ་དུ་སྒྲུབ་ལུས་བྱུང་ན་དེའི་རྟེན་ལ་མི་
 སྒྲོབ་བྱུང་འདུག་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདྲ་ཆོས་སུ་
 སྒྱུར་ཏེ་འཆད་པར་མཛད་ལ། དེའང་བྱིས་པ་འདུག་པའི་དབང་བདུན་གྱི་བྱེད་
 པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་གསུམ་གྱིས་ནི་ཚུལ་
 བྱིམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་བཞི་པས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཙོ་བོར་རྫོགས་པའི་སྐལ་
 བ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ས་བཅུ་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་ས་བདུན་གྱི་བར་དེར་བགྲོད་པར་བཤད་པ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་སུས་
 རྟོགས་ཀྱང་བསྐལ་བའི་བར་རྟེན་པའི་གནས་ག་ལ་ཡོད། དེ་ལྟར་དབང་རིམ་ལྟར་
 བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱི་རིམ་པས་ས་ལམ་རིམ་ཅམ་བགྲོད་པའི་སྐལ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་
 བློ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་རྟོགས་རྒྱུད་གཞན་དུའང་། (༡) འདི་ལྟར་གསུངས་པ་
 མང་སྟེ། དཔེར་ན་འདུས་པ་རྫོང་ཕྱེད་ལས། གཙོ་བོའི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཅིག་
 རྟེ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི་གསང་བའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་སྒྲིབ། །བཅུ་
 བཞི་པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་རེའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་
 རྫོང་ཕྱེད་དུ་གསུངས་པའི་དབང་གི་སྒྲིན་ཚུལ་གྱི་ས་ལམ་བགྲོད་པའི་སྐལ་ཅན་དུ་
 བྱེད་པ་དང་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་དབང་གི་སྒྲིན་ཚུལ་གྱི་ས་ལམ་བགྲོད་

པའི་སྐལ་ཕན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱང་སའི་གྲངས་སོགས་སོ་སོར་བཤད་དགོས་
 པ་ལས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་འཆད་ན་མི་རུང་སྟེ།
 རྒྱད་གྱི་ས་ལམ་མཆོག་དམན་ཡོད་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་པར་འགྱུར་བ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྔ་དང་ས་ལམ་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་
 ལམ་འགོས་ཀྱང་འདུས་པ་ཁོ་ནའི་དགོང་ཆོས་ཡིན་ལ་དེའི་ཆེ་ཊོ་རྩེ་སྒྲུང་བའི་
 རྒྱད་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་ས་བཅུ་གཅིག་སུམ་དབང་གིས་བགྲོད་ཅིང་ས་ལྷག་མ་
 གསུམ་དབང་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་ས་ལམ་བཅུ་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་
 ཡོད་ཀྱང་རྩོམ་སྒྲུང་འགྲེལ་བར། སྒྲོབ་དཔོན་གྱུའི་རིམ་ལྔ་དང་ས་ལམ་སྒྱུར་བ་ལ་
 འགོ་མ་མ་ཅུས་ནས་དེར། བཅུ་བཞི་པ་༼༥༽འི་མཆོག་གི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 མཆོག་གི་དབང་སྒྲུབ་ན་མེད་པའོ། །དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་རེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་
 ལ་རེ་ཞིག་ཅེས་པ་ནས། ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རོ་བོ་སྒྲོབ་དཔོན་དང་
 གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་དག་གིས་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་བཞག་
 གོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་དགུ་པའོ། །བཞི་པ་དཔེའི་རྣམ་པ་ས་ནི་བཅུ་
 པའོ། །དོན་གྱི་ས་ནི་བཅུ་གཅིག་པའོ། །མོས་པས་སྒྱོད་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བཅུ་
 གཉིས་པའོ། །སྒྲེབ་འདི་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་བྱུག་བྱ་ཆེན་
 པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་ས་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཡང་ན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་ས་
 བརྒྱད་པའོ། །གསང་བའི་དབང་གི་ས་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་རྩོམ་པ་ལ་བསྒྲས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་ས་དགུ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ས་བཅུ་པའོ། །རང་བྱེན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་
དོ། །བཞི་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ས་བཅུ་གཅིག་
པའོ། །མོས་པ་སྐྱོད་པའི་ས་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །བྱང་དུ་འཇུག་པའི་
དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པས་ནི་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྦྱིར་བསྐྱེད་
རིམ་སོགས་རིམ་པ་དང་སྦྱིར་བ་གང་གི་འང་འབྱུབ་པའི་མ་མཐའ་དང་། གྲུབ་
པའི་ཡ་མཐའ་ཙམ་དང་། གྲུབ་པ་མི་སྟོབ་པ་(༡༥༩)མཐའ་ཕྱིན་པའི་ཡ་མཐའ་
གསུམ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པ་དག་ལ། རྒྱ་
བོད་ཀྱི་བླ་མ་མི་མཁས་པ་དག་མགོ་འབྲུགས་ནས། སྦྱིར་ཆུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཆེས་མང་བ་ལ་ཚད་མར་མི་བྱ་བར་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མ་མཐའ་འབྱུབ་པའི་ཚད་རྫོགས་རིམ་གྱིས་ལུས་དབེན་སྒྲོམ་པ་
ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་ཕན་ནས་དང་། གྲུབ་པའི་ཡ་མཐའ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། མི་
སྟོབ་པར་གྲུབ་པའི་ཡ་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། རྒྱ་ལུས་ཀྱང་མ་མཐའ་
གྲུབ་པའི་ཚད་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པའི་རྟེན་
ཅན་ནས། གྲུབ་པའི་ཡ་མཐའི་མཚམས་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ནས་སྟོབ་པའི་
རྒྱ་ལུས་རྣམས་དང་། མི་སྟོབ་པར་གྲུབ་པའི་ཡ་མཐའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཛོག་
དགོས་པ་ཉིད་འདུས་པའི་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འདུས་པའི་

དབང་དུ་མཛད་ནས་རྗེ་མར་པས་ཚོས་དྲུག་གྲས་དར་མས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ།
 གཉིས་མེད་རྣམ་ཀླུ་ལ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི། རབ་ཏུ་དགའ་
 བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ༡༩༧༩ མཛོན་དུ་འགྲོ་བའི་བར་དུ་བགྲོད། རིང་དུ་སོང་
 བ་དྲུག་པ་ནས། མི་གཡོ་བ་ཡི་བར་དག་ཏུ། སྦྱོང་བ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་
 སྦྱངས། ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ས་བརྒྱད་པའོ། སྤྲོད་བ་གསུམ་ལ་ཞུགས་པ་དག ས་
 བརྩལ་ནི་ངེས་གནས་པ། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུ་དྲུག་བརྩལ་གས། འོད་གསལ་
 བ་ལ་ཐིམ་གྱུར་པས། སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བྱེད་གཉིས་ལ་ནི། སྦྱོབ་དང་མི་སྦྱོབ་རྣམ་
 གཉིས་ཀྱི། བརྩལ་གཅིག་བརྩལ་གཉིས་བདེ་གཤེགས་ལ། དེར་གནས་བདེ་བ་
 ཚེན་པོ་ཡི། བརྩལ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་འཛིན་ལ་གནས། ཞེས་པ་དྲུག་པ་ཕྱིན་བསྐྱེད་
 རིམ་བདུན་བརྒྱད་དབེན་གསུམ་སྐྱ་ལུས་འོད་གསལ་གྱི་ས་དགུ་བརྩལ། དེ་ཆེར་
 གོམས་པས་བརྩལ་གཅིག་བརྩལ་གཉིས། དེ་བགྲོད་ནས་ཟུང་འཇུག་ས་བརྩལ་གསུམ་
 དུ་བྱས་ནས། དབང་པོ་ཡང་རབ་རྣམས་ཆེ་གཅིག་ཏུ་ལམ་འོག་མ་དུས་སྤང་དུར་
 བགྲོད་ནས་སྐྱ་ལུས་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པས་རིམ་པ་གཞན་
 ཞར་བྱུང་གིས་ཚོད་པ་དང་། འབྲིང་རིག་པ་འཛིན་པ་མཁའ་སྦྱོད་ཀྱི་ལུས་ཏེན་
 རྒྱད་ནས་ས་ལམ་བགྲོད་པ་དང་། ཐ་མས་རྒྱུང་སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པས་
 འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གི་རིམ་གྱིས་ས་ལམ་བགྲོད་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཏེན་སྐྱབ་
 བས་རིམ་གྱིས་ ༡༩༨༩ འཛར་རྒྱ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་དུས་འཕོར་

ནས་ས་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་པར་དོར་བྱེད་ནས་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། ཡེ་
 ཤེས་ཐིག་ལེ་ནས་ས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པས་དུས་འཁོར་གཉིས་མེད་རྒྱད་
 ལས་པ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་ས་ལམ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་སྤྲ་དང་
 བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་པ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེའོ་ཞེས་སྒྲེ་བོ་ལུག་ལྷར་
 བྱུང་བ་ཁ་ཅིག་དོགས་ན། དེ་ལྟའི་སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་ལྟའི་ས་བཅུ་བཞི་དང་བཅུ་
 དྲུག་སོགས་ཆེས་མང་བར་བཀོད་པའི་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱིས་ས་རྒྱུད་
 དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་ས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ས་རེའི་ཁོངས་སུ་འདྲ་
 བཞོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལ་བྱབ་ཆེ་རྒྱུད་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་ཁོ་བོའི་སྒྲ་མ་རྗེ་ཡི་དམ་ལྟའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་དག་གི་གསུང་ལས་འཕྲོག་
 ཏུ་མེད་པའི་ངེས་པ་རྙེད་དོ། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་
 གནས་སྐབས་མདོ་དང་སྤྲགས་ཀྱི་ས་དང་ལམ་རི་སྟེད་པས་རང་རང་གི་ས་ལམ་
 བཞོད་དེ་རི་ལྷར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ཀྱི་ས་
 ལམ་ལ་བ རྟོན་ནས་ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྩལ་སོགས་ས་ལམ་
 ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡོངས་སུ་༼༥༽རྫོགས་པ་ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་རྒྱའི་
 ཐེག་པར་སོ་སྒྲེ་དང་ཉན་རང་དང་ཐེག་པ་ལ་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་
 བཞི་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ལས་དང་བོ་བ་ཞེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
 གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དང་བོར་ལས་དང་བོ་བ་དང་།

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། གསུམ་པར་གྲུབ་པ་བརྟེས་པ་དང་། བཞི་པར་
སངས་རྒྱས་སམ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ས་ཞེས་རྣམ་པ་བཞིར་བཞག་
ནས། དེའི་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཙམ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ཡོད་ཀྱང་
བཟའ་བྱ་བཟའ་མིན་རིགས་རིགས་མིན་གྱི་བགོད་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐ་སྟད་རང་
བདེན་པར་མངོན་ཏྲགས་སུ་བྱེད་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་ཐམས་
ཅད་ལའོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དྲག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐལ་ཙན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་བྱིར་ལས་དང་པོ་པས་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྟད་
ཀྱིས་བཟའ་བར་བྱ་བ་དང་བཟའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་རིགས་དང་རིགས་མ་
ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་བགོད་པར་ཡང་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་ལ་ན་ཐོད་པ་ཙན་གྱི་ཐོད་
པའི་རྩམ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ལ་ལ་༼༥༽ན་བ་སྒྲུང་གི་གཞི་
བཟའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་བྱིར་ལས་དང་པོ་པ་སྒྲགས་དང་བསམ་
གཏན་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་སྒྲགས་འགྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་
གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཡུལ་དང་རིགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གསུང་
ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱད་སྟེ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་
པར་གཡེངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ལྷབ་
སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལས་
ཉམས་པ་དག་ལ་བརྗོད་དེ། ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཚས་ཉིད་དུས་བྱིས་རྒྱན་ཆད་

ཅིང་ཞིག་པ་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་དངོས་པོ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་འདོད་པའམ། ཡང་གང་དག་གང་ཞིག་
 ཉོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྒོམ་པར་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་གྲུང་མཐུན་ལ།
 བྱད་པར་ནི་འདིར་ཉན་རང་གི་ཐེག་པར་གནས་པ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཐར་པ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ། ༼༥༥༽མདོན་དུ་བྱོགས་པའི་རིགས་ཅན་ཀྱང་བསྐྱུས་
 ལ། མདོར་མ་བསྐྱུས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད། རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 ད་ཀྱི་ལ་ལོར་དུ་ཞུགས་ནས་བྱིས་དབང་ཙམ་ཐོབ་ནས་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱེད་རིམ་
 ཙམ་ལས་མི་སྐྱབ་པའམ་ཡང་ན་རང་དོན་གྱི་རྒྱུད་ཉན་པ་ཙམ་གྱི་དབང་ཐོབ་ནས་
 རིགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ལས་དང་པོ་བའང་བཟུང་བར་
 བྱའོ། །གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལའང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་འདིར། རི་སྐད་
 དུ། ས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགོལ་ཆེན་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

ནལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུངས་ཏེ། སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་དང་། གཞོན་ཅུར་གྱུར་པ་དང་། ལས་དང་པོ་
 པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པའི་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱར་བ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 དང་། བསམ་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་
 བ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའོ། །༡༧། ཞེས་པ་ནས་མདོར་
 བཤད་པའི་དབང་བཅུ་དང་ས་བཅུ་སོགས་དང་སྐྱར་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་
 ཏེ། དེའང་རྣལ་འབྱོར་ས་བཅུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་དག་མདོ་པ་ལ་པོ་
 ཆེར། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་༡༡ ལས་དང་པོའི་༡༢ རྣལ་འབྱོར་སྤྲོད་པའི་
 ༡༣ ཆེར་སྐྱེས་པའི་༡༤ སྐྱར་བ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་༡༥ བསམ་པ་སྤུན་
 སུམ་ཚོགས་པའི་༡༦ ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་༡༧ གཞོན་ཅུར་གྱུར་པའི་༡༨ རྣལ་
 ཚབ་ཀྱི་༡༩ དབང་བསྐྱར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་འགོད་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་༡༠ ཞེས་བཅུ་འབྱུང་བ་དང་། མིང་ཅུང་ཟད་འདྲ་མིན་ས་
 གཏོགས་དོན་མཐུན་པར་འབྱུང་ལ། འདི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ས་བཅུ་པའི་ཐ་མར་
 མདོ་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་ཏུ་འོད་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟའི་མདོའི་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྤྲུགས་ལམ་ནས་ཞུགས་ཏེ། སྤྲུགས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་
 ཀྱི་གྲུབ་པ་མ་ཐོབ་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱུར་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་པོའི་བཟའ་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་

དངོས་འཛིན་ལས་གྲོལ་ཏེ། བཟའ་བྱ་ག་ཆང་དང་བཟའ་བྱ་མིན་པ་དུག་སོགས་
གང་གི་འང་མི་གཞོད་པར་སྒྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་རང་གི་འདོད་པས་
བཟའ་བྱ་དང་བཟའ་བྱ་མིན་པ་དང་། རྒྱུ་བྱེད་བྱ་ཡིན་མིན་བརྟུང་བྱ་ཡིན་
མིན་ལ་སྐྱོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱི་ཤུག་གཞོད་པ་བྱ་བ་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་
ལས་དང་པོ་པས་ནི་སྒྲགས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན་རྣལ་འབྱོར་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
འབྱུང་ལ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བུན་མོང་གི་རྣལ་འབྱོར་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱང་འགྲེལ་
ཆེན་ཉིད་ལས་དུག་སོགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། སྤྱང་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་
པར་མི་རུས་ཤིང་མི་ཆུ་སོགས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པར་རང་གཞན་གྱི་གཟུགས་
སོགས་སུ་སྤྱུལ་བསྐྱར་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྟོན་རུས་པར་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས། འོ་ན་སྒྲགས་སུ་ནི་འཕོ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆན་ས་རྣལ་འབྱོར་པར་
འཛོག་པ་ཡིན་ལ། མདོའི་ལམ་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་མདོན་པར་ཤེས་
པ་ལྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕོ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་
བྱང་སེམས་ཆོས་འཕགས་དང་བྱི་རོལ་པའི་བླ་གྲིཊ་སོགས་དྲང་སྟོང་རྣམས་ལ་
མདོན་ཤེས་ལྟ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱངས་ནས། དེའི་ལན་དུ་
ཁམས་འཕོ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། དགེ་མི་དགེ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། སེམས་ལ་
དབང་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གི་འཕོ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོའི་འཕོ་བ་དེ་

ཉིད་དང་སྤྲོད་བྲ་གིའུ་སོགས་ལ་ཡོད་པས་མདོན་ཤེས་ལྷ་མེད་ལ་གཉིས་པའི་
 ༼༩༩༽འཕོ་བ་དེ་ནི་མདོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ས་བཅུ་དེ་དག་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྲོད་པ་འཛིན་བྱེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འཕོ་བ་ནི་
 མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གི་རང་དོན་དུ་ཁམས་འཕོ་བ་ནི་
 བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པས་འཆིང་བར་བྱེད་པས་མདོན་པར་ཤེས་
 པ་ལྷ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེའི་དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྷ་ར་
 དབུལ་ཚུ་བདུག་དགོད་ཀྱི་འཆིང་བའི་དཔེ་མདོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འང་ཡོད་པར་
 བཤད་ཅིང་། དེ་ལྷ་འི་ཁམས་འཆིང་ཚུལ་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་འཆིང་ཚུལ་ལས་མཆོག་མི་
 འགྱུར་གྱི་བདེ་བས་འཆིང་བ་མ་ཡིན་པས་གཏན་དུ་བར་འཆིང་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དཀའ་ཐུབ་པའི་འཛིན་པ་བཅད་པ་ལྷ་བུའི་གནས་སྐབས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་
 ཐུག་གི་འཕོ་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཀོལ་བ་སྤྲེག་གི་དཔེའི་བྱང་སེམས་
 འཆིང་ཚུལ་གྱི་སྤྲེགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལས་མདོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མེད་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་འི་ལུང་ནི་ཡི་གེས་འཛིན་པས་སྤྲོས་པ་ཆོག་ལ། དེས་
 ཅ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་ཀྱི་ས་གཉིས་
 ལས། སྤྲ་མ་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱི་མ་
 སྤྲེགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེའི་བྱང་པར་
 བོ། འགྲེལ་ཆེན་༼༩༩༽ལས། སའི་དབང་གི་རྩ་འབྲུལ་སྟེ་རྣམ་པ་གཅིག་པའི་རྩ་

འབྲུལ་དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་གཤམ་
པ་ལྟ་དང་མངོན་པར་གཤམ་པ་དུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་གྲངས་མཐོང་བ་དང་
དོན་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲངས་མཐོང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
གྲངས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲངས་གྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་གྱི་མཚན་ཉིད་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲངས་གྱི་སྐད་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་སྤང་བོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་
པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོམ་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སའི་བྱད་པར་གྱིས་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་མདོ་ལ་མངོན་གཤམ་
དུག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟམ་ན། མདོ་
ལུགས་གྱི་མངོན་གཤམ་དུག་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཙམ་ལུགས་དེར་ཡོད་ཀྱང་
སྟགས་ལམ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་གཤམ་དང་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
མེད་དེ། འཛག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་མངོན་གཤམ་གཞན་མཚན། ཏཱ་ལྷ་པོ་རྗེ་འོ་སྟོན་
བཅུད་གྱི་ཆོས་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡུལ་ཙམ་དུ་འང་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་
པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་བྱིར་ཞེས་མདོའི་ས་བརྒྱད་པ་དང་།

ལྷའི་བྱ་དབང་ཐུག་གམ་དབང་གྱུར་གྱི་རྟེན་གྱི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་
 དུ་མཛད། དེའི་འཇུག་བསྐྱར་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པ་འདིས་
 ས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་ཐུག་དང་། དབང་ཐུག་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འརྣམས་ལ་ཡང་མངོན་པར་གཤེས་པ་ལྷ་རིག་པར་བྱའོ། །ལྷ་ཤིལ་
 ལ་སོགས་པའི་དྲང་སྤྲོད་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་པར་གཤེས་པ་ལྷ་མེད་དེ། གང་གི་རྩ་
 མ་ཡ་ཏ་དང་། ལྷ་ར་ཏ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་
 གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
 ལྷགས་ཏེ་བསག་སྐྱར་གི་སྟོབས་ཀྱི་ས་ལམ་བཟོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་
 དེ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞར་
 བྱུང་དུ་རྒྱུད་སྤྲེའོག་མའང་མི་བསྐྱད་པ་མིན་ལ། དེས་ན་སྒྲགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་བརྟེན་
 པར་འཛོག་བྱེད་གང་ཞེན། རང་རང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་
 པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་༼༤༩༽ལྷ་དེའི་སྐྱ་གསུམ་ཀྱི་སྟོབས་ལ་རང་དབང་
 ཐོབ་ནས་རང་གི་གདུལ་བྱ་མཁའ་མཉམ་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འགོ་བསྟེ། ལས་དང་
 བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་གྲུབ་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བཞིའི་གྲུབ་པ་
 མཉེས་པར་འཛོག་བྱེད་འཆད་པའི་དེ་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོབ་དང་། ལམ་མཁའ་ལ་འགོ་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའོ། ཞེས་
 འཆད་ནས་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞིག་ཏུ་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དེས་དགྲིལ་འཁོར་པའི་འཁོར་
ལོ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་
ཅོད་ལན་དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་
དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་བ་སོགས་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
མཐུས་ལྟ་དེའི་དགྲིལ་འཁོར་སྤྲུལ་བུ་བ་ཅིང་ནམ་མཁའ་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་བཟུང་བ་
མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སངས་རྒྱས་སམ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཐོག་ཁོ་ནར་བདུད་དང་ཉོན་
མོངས་པ་དང་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་གཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་པ་སྒྲོ་བའི་རྩུ་འཕུལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་
བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་གསུང་། །༥༥།གིས་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོའི་ཆོགས་
མཐའ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འདིའི་ས་ལམ་ནི། གཉིས་མེད་རྒྱུད་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་རིགས་པ་ལས་ཏེ། ཨེ་ཤྲི་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་དྲུག་པའི་ཁམས་དང་བཞི་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་མེད་པར་བྱུང་མོང་
མིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཛེས་པའི་ས་སོགས་བཅུ་
གཉིས་དང་། ས་དེའི་འབྲས་བུ་རྫོ་རྗེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུང་མོང་མིན་པས་སྤྲུབ་
པའི་མངོན་གསུང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཙུང་བརྒྱུད་ལ་

སོགས་འབྱུང་བ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངེས་པ་ཡིན་
ལ། འདིའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་
དུ་བྱས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་པ་ནས། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པའི་བར་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་ས་འདིའི་མིང་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་དོ་རྗེ་སྤྲིང་བོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བས་རྒྱད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་ལམ་
གྱིས་ཀྱང་དུས་འཁོར་བའི་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་ས་ལམ་བཟོད་པར་འབྱུར་རོ་སྐྱམ་ན་
མིང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཙམ་གྱིས་དེས་དེ་བཟོད་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། འབྱུར་ན་
འདིར་བཤད་པའི་སྒྲོབས་སོགས་དང་མདོར་༼༥༽བཤད་པའི་སྒྲོབས་སོགས་
མིང་མཐུན་ཀྱང་མདོའི་འབྲས་ཆོས་དེ་དག་ཐོབ་པས་སྒྲགས་ཀྱི་འབྲས་ཆོས་དེ་
དག་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལམ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་འདི་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ས་དང་
པོ་ཐོབ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་མཐོང་བ་ནས། ས་བརྒྱ་གཉིས་པར་
སྟོང་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་མཐོང་བར་གསུངས་
ལ། ས་འདི་དག་ཏུ་གནས་པའི་མཐོང་རྩྱལ་བོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་བ་རྣམས་ཅི་ཟེར་
འདི་ཟེར་མེད་པ་དུ་མ་མཐོང་སྟེ། སྐྱ་པ་ཤེས་རིན་ན་རེ། ས་དང་པོར་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གཅིག་ཅས་པ་དེ་མི་མཛེད་འདི་དབུས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱ་ཀར་
སྟོང་སྟོང་ཆང་བའི་གཅིག་ཡིན་ལ། གཉིས་ནས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་བར་དུ་བགྲེས་

པའི་སྟོང་ཉི་ཤུ་བཞི། བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་ཆར་ཡང་གྲངས་མེད་པ་ཡིན་
 ཞེས་སྒྲུབ་མི་འཐད་དོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་དང་པོ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 གཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞེས་པ་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་སྒྱུར་བར་
 འདུག་ནའང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཆ་ཡོད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་
 ཅོམ་ལས་དེ་ལ་སྟོང་སོགས་གྱིས་བསྒྱུར་དགོས་པའི་བཤད་པ་མི་འདུག་པས་
 རང་བཟོ་ཁོ་ནའོ། །པཎ་ཆེན་ནགས་རྩེ་གྱི་རིན་ཆེན་དང་། དཔལ་ཡིད་
 བཟང་ཅེ་བ་དང་། ཀླུ་བ་གར་གྱི་དབང་པོ་ལྷ་དམར་བ་དག །སྒྲགས་ལམ་གྱི་
 ས་བཅུ་གཉིས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ས་དང་པོ་པས་ཞིང་གཅིག་
 ལས་མི་མཐོང་བར་བཤད་ཅིང་མདོའི་ས་དང་པོ་པས་ཀྱང་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བར་
 རུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཚུལ་འདི་སྟོན་ཅུ་བར་མ་ཟེན་
 པ་ཡིན་ལ། མདོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞིང་དེ་དག་ལས་སྐུལ་སྐྱུའི་ཞིང་དང་།
 འོངས་སྐྱུའི་ཞིང་གཉིས་སུ་ངས་ཤིང་། ཞིང་དེ་དག་སྒྲགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱི་
 རང་གཞན་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོའི་སྐུལ་སྐྱུའི་ཞིང་ནི་
 ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་དང་། འོངས་སྐྱུའི་ཞིང་ནི་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་དང་། སྒྲགས་གྱི་
 སྐུལ་འོངས་གྱི་ཞིང་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཕྱི་ནང་གི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཡིན་ཀྱང་ཐུན་
 མོང་མིན་པའི་ཞིང་ནི་གཞན་མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། །འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་དག་གི་ཞིང་ནི་ཆགས་བཅས་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་དང་། རྒྱའི་ཐེག་པའི་ཕྱང་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་སྤྲགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྩོ་རྩེའི་ཞིང་
 ནི་ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་ཅན་
 མ་ཡིན་པར་སྤྲགས་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་༼༤༩༽ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་འཆད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ངོས་འཛིན་པ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་
 འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱི་ཞིང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་ཞིང་
 ནི་བྲ་པའ་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཞིང་གྲངས་མེད་པའང་གཞན་མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྣམས་
 བྲ་པའ་པེ་པེ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱའི་ཐེག་པའི་ས་ལ་ཞིང་གི་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 དང་། སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ས་ལ་ཞིང་གི་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཆུང་བ་མིན་ཅིང་། བྱད་
 པར་ཞིང་འདི་དག་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་
 ། སྤྲགས་ཀྱི་ཆོག་སྤྲོད་ལ་སོགས་ལ་གནས་པའི་ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྤྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞིང་དེ་
 དག་གི་མཐོང་བ་བཤད་པའི་མཁུག་བསྟུར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ནས་སྟོང་པ་
 ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲངས་མེད་པ་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཏེ། དེ་
 རྣམས་སུ་མ་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ས་བཅུ་

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ལས་འགྱུར་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །༡༥༧། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པ་དངོས་
 འདིའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་བྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་རྗེས་ཐོགས་ཁོ་
 བར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆགས་པ་ལས་བྱུང་བ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱད་
 ཅིག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་འདི་རྣམས་འཐོབ་སྟེ་མི་འཕོ་བའི་
 སྐྱད་ཅིག་བརྒྱ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་ཐོབ་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པོ། །གྲངས་འདིས་ས་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ངོ་། །མི་འགྱུར་བའི་སྐྱད་ཅིག་ནི་བྲི་ཆིག་སྟོང་
 དུག་བརྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་
 པ་རི་སྟོང་པར་ངོ་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ལྟའི་ས་བཅུ་གཉིས་པ་
 སྟོབ་པའི་འཕགས་པ་དང་ས་བཅུ་གཉིས་པ་འབྲས་དུས་ཀྱི་བཙོམ་ལྡན་འདས་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལ་འགོལ་ཆེན་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་མིག་ཕྱེད་པར་བཤད་
 འདུག་པ་བཞིན་སྐྱ་བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་དུ་མས་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་སྐྱ་བོ་ཤིན་ཏུ་མི་
 འཐད་དེ། འདི་དག་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགགས་པ་ཡིན་ན། ཆོགས་སྦྱོར་
 ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བྱང་ཚུབ་བཞི་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། །ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་སྟོང་ཙུ་བཏོན་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་བགོད་
 ཟེན་པའི་ངེས་འབྱུང་གི་ལམ་ལ་གནས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་ཐམས་
 ཅད་སྟོན་པ་པོར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ། ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་ལམ་ལ་

གནས། བཅས་ཅད་ངེས་༼༡༠༽འབྱུང་སྟོན་པ་པོ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོན་
 ཅ་སྟོན། འག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་འཆང་། འདེན་བཞིའི་ཚུལ་དང་རྣམ་པ་
 ཅན། ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་པོ་རྟོགས་པ་འཆང་། འདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
 འཆང་། འདི་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རིག་ རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བྱང་ཆུབ་པ། རྣམ་པར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་རིག་མཚོགས། ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་
 ། འདིའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགག་ཚུལ་ལའང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐབས་ཏེ་མ་
 རིག་པ་སོགས་ལུགས་འབྱུང་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་སྟེ་ག་ཤི་ནས་
 ལུགས་བརྒྱུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགགས་པས་ཆེས་ཕྱ་བའི་མ་རིག་པའི་
 བཞི་པའི་སེམས་ས་བཅུ་གཉིས་པར་འགགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་སྦྱར་
 བར་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་སར་བྱས་ན་དེ་ཡན་དུ་ལམ་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་ཉེས་པ་
 མཚམས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུགས་འབྱུང་གི་མ་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་མི་སློབ་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཅམ་ཐོབ་པར་འཇོག་
 བ། རྒྱུའི་ཐེག་པར་ཡང་ས་རབ་དགའ་ནས་མ་རིག་སོགས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 ལུགས་འབྱུང་དུ་འགགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོའི་ས་རབ་དགའ་ནས་
 ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་མི་སློབ་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་༼༡༡༽ཉེས་
 པས་ཀྱང་གོས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞི་པོ་འདི་
 ལ་དགོངས་ནས། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལས་དང་པོ་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་བྱ་བ་མི་

བྱའོ། རྣལ་འབྱོར་པས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། གྲུབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁུལ་
པའི་བྱ་བ་མི་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་གྱི་ཆེ་བྱ་བ་རྣམས་བཞེན་བྱར་མི་རུང་
བའམ། མི་རྣམས་ནས་བྱར་མི་རུང་བ་ཡིན། བྱི་མ་ལྟར་ན་མི་བྱའོ། ཞེས་སྒྲོས་པ་
དོན་མེད་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་
བསྐྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ། མི་བྱའོ་ཞེས་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་སྟམ་ན།
གོང་མ་གོང་མའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱེད་པ་པོའི་སྐལ་བ་དང་ནམ་ལྡན་པ་ན་དེ་
ལྟར་བྱ་ཡི། དེ་ལྟའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པར་བྱས་པ་ན་གོང་མའི་སྐལ་བ་དང་མི་
མཉམ་པས་དེའི་ངང་ཚུལ་ལ་སྒྲོབ་པར་མི་རྣམས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ། དེའི་ཚུལ་ལས་
ཉམས་ཏེ། འོག་ནས་འོག་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཡོད་པས་བཀག་པ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ས་ལམ་གྱི་གངས་རི་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རགས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་སྟེ་མདོའི་ས་༼༡༩༽བཅུ་གཅིག་ གྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱུད་སྟེ་འོག་
མ་གསུམ་ལ་བཅུ་གཅིག་པ་ཚན་པ་གསུམ། སྤྲ་མེད་ཀྱི་པ་རྒྱུད་ལ་བཅུ་གཅིག་པ་
གཅིག ཁ་རྒྱུད་ལ་བཅུ་གསུམ་པ་གཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་གཉིས་མེད་རྒྱུད་
ལ་བཅུ་གཉིས་པ་ཚན་པ་གཅིག་སྟེ་ཀུན་དྲིལ་ས་བརྒྱད་བཅུ་ཐམ་པར་ནམ་པར་
བཞག་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུག་ལྟན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རེས་
པའོ། །ཞར་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་

འདི་འང་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནལ་འབྱོར་གྱིས་བགྲོད་དགོས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་དེ་ལྟ་ན་རགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སོར་བསམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་དང་།
 རྒྱལ་ཚུལ་གྱི་སྦྱར་ལམ་དང་། འཛིན་བས་མཐོང་ལམ་དང་། རྗེས་བྲན་གྱི་སྒྲིམ་
 ལམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་དུ་གནས་པར་བཤད་པས། དེ་
 ལྟ་ན་ལས་དང་པོ་བས་ཡན་ལག་དྲུག་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་བྱར་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱ་རབས་པའི་དུས་འཁོར་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས། ཡན་
 ལག་དྲུག་པོ་འདི་ལ་དངོས་དང་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལམ་ལྷ་དང་སྦྱར་
 བ་ནི་དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་
 རྒྱལ་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཐོང་ཀླལ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡན་ལག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ལ་༼༡༩༽དོད་རྩེད་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་
 ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་
 རྩོན་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེའི་བོགས་འདོན་དུ་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་རིེ་ལྟར་
 རིགས་པར་སྦྱར་ལ། མན་ངག་ལས་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་པོའི་ཡན་ལག་གཉིས་རེ་
 གོ་ལྷོག་ཏུ་བྲིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། གོ་ལྷོག་ཏུ་བྲིད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྗེས་
 བྲན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་བར་བྲིད་པ་དང་། རོ་བོ་རྒྱ་རོ་བ་
 བས་དབྱལ་ཚོས་བཟང་གིས་སྦྱར་བ་སྒོན་འགོ་སྒོག་ཚུལ། ལས་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་

ཉིད་རྗེས་བྱོམ། གཏུམ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་རྒྱུད་དབྱ་
མར་ཚུད་དེ་འཛིན་པ་ཐོབ། དེ་ནས་སོར་བསམ་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་བསྒྲུམས་པས་དམ་
རྒྱུ་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་ཡན་ལག་གི་དབང་བཞི་པའི་དོན་རྫོགས་
པར་འཆད་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་བ། སྤྱིར་བཏང་ནས་མི་ལེགས་པ་ཙམ་མིན་
ཀྱང་གོ་བསྒྲེག་ཏུ་ཁྱིད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ། བདག་གི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་རས་པ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་ལ་སྦྱོར་དུག་གི་ལམ་རྟེན་གྱི་ལུས་
སེམས་འབྲུགས་བཅས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇོ་བོ་རྣམ་པོ་ལས་སྦྱོར་བ་ཡན་
ལག་དུག་གི་༼༥༩༽ཁྱིད་བཏང་པས་མ་ཐེབས་པས་སྒྲོགས་ཆོག་གི་གནད་
དབང་གྱི་ཁྱིད་མཛད་པ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་དུག་གི་ལམ་རྟེན་གྱི་ལུས་སེམས་འབྲུག་
མེད་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཁྱིད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ལོག་ནས་ཉམས་སྒྱུན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་བག་ཡོད་པར་བྱ་
དགོས་སོ་ཞེས་གདམས་པར་མཛད་དོ། །འདིར་སྒྲས་པ། འཛིགས་མེད་གྲུབ་
པའི་དབང་ཕྱག་ཀུམ་པའི། །སྒས་ཀྱི་བྱ་བོ་གྲུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཆེ། །མཉན་
པ་རས་ཆེན་བཞེད་པའི་གསང་བ་མཆོག་ །རྣམ་བཤད་གཞན་དུ་དཀྱུགས་ཤིང་
སྒས་ཚུལ་གྱི། །སྒྲོགས་མཐོང་ཙམ་གྱིས་ལན་མང་བཤད་གྱུར་ཀྱང་། །དུས་ཀྱི་
དབང་གིས་སྦྱོ་བོས་རྟོགས་དཀའ་བས། །ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་
དགོངས་བགྲོལ་ནས། །རི་བཞིན་མ་ཞོར་ལེགས་པར་བཀོད་བྱེད་ཏོ། །གཉིས་པ་

ལམ་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་དམན་མཆོག་གི་བཤོད་ཚུལ་ལ། རྣམ་དུ་བརྗོད་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གཉིས་ལས། དེའི་དང་པོ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་ནས་རྣམ་
 སྒྲུང་མངོན་བྱང་གི་བར་དང་། གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འདུས་པ་
 སོགས་ཀྱི་བར་ལ་སློབ་དཔོན་གསང་བས་བཤད་ལ། དེའི་དང་པོ་ལ་བྱུས་དང་
 གཙང་སྒྲ་སོགས་ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་སོགས་ལ་
 བྱ་རྒྱུད་ཅམ་པོ་དང་། ཕྱིའི་༼༡༩༽བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲུང་ནས། བར་གི་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་འདུག་པ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་དོ་རྩེ་གཙུག་གཏོར་གྱི་དུམ་བུ་བསམ་
 གཏན་ཕྱི་མ་དང་། དུག་ན་དོ་རྩེའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་
 སོགས་ལ་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་
 བསྐྱས་བརྗོད་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་བ་
 བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་ཐོབ་ཅེས་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སྡེ་རྣམ་པ་ཁ་ཅིག་ཟེར། རྒྱུད་ཀྱི་
 དབྱེ་སྒྲོ་འདི་གཉིས་ལ་ཕྱི་དང་བར་གི་རྒྱུད་ཅེས་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱ་སྟེ། ཕྱི་དང་བར་གི་
 ཏུ་སྡེ་གཉིས་བཤད། ཅེས་སོ། །དབྱེ་སྒྲོ་དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་སྒྲེག་པའི་དོ་རྩེ་ཡང་
 བཞེད་ལ། དེས་མཛད་པའི་མཆོན་བརྗོད་འགྲེལ་པ་སྐྲགས་དོན་རྣམས་གཟིགས་
 བས་བྱ་བའི་རྒྱུད། གཉིས་ཀ་འམ་སྟོད་པའི་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་
 གསུངས་པའི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་དང་། བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ནི་གཅིག་གོ །ཡང་
 བཞེར་དབྱེ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་མེ་ལས། བྱ་བ། ཅུ་བ། སྟོད་པ། རྣལ་

འབྱོར་ཏེ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། བྱ་བ། སྦྱོང་བ། རྣལ་འབྱོར། རྣལ་
འབྱོར་སློ་མ་སྟེ་བཞི་དང་། བདེ་མཆོག་ཙ་ཀྱུད་ལས། བྱ་དང་སྦྱོང་ལ་རྣལ་འབྱོར་
དང་། རྣལ་འབྱོར་གསང་མཐའི་རབ་དབྱེ་ལས། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གུར་
ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱད། །བྱ་མིན་རྣལ་འབྱོར་༼༡༩༽དེ་ལྟ་ག་
ལ། ཁེམས་ཙན་མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག རྣལ་འབྱོར་སློ་མེད་དེ་ལྟ་ག་
ལ། ཞེས་བཞིར་གསུངས་པའི་འབྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ལྷ་འི་རིགས་ཀྱི་སློ་
གྲོས་ཀྱིས། བྱ་བའི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སློབས། དོན་རྣམ་མེད་བྲག་ལྷན་
དུ་འཛིན་པར་འདོད་པར་ལྟར། རས་བྲིས་སོགས་ལ་ལྟར་བཏགས་ཏེ་དངོས་
གྲུབ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བའི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་མདོ་སྟེ་པས། རྣམ་པ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་གྲོག་ན་མོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར།
ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བསྐྱེད་དེ་དེའི་འཁོར་དུ་གནས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུང་བ་
དང་། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ཏུ་དམ་ཡེ་རོ་མཉམ་པ་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་སློ་མེད་དུ་དབང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བཞོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ལེན་
པར་བཤད་ལ། སམ་བུ་ཁྱི་ལས། རྒྱོད་དང་ལྷ་དང་ལག་བཅངས་དང་། གཉིས་
གཉིས་འབྱུང་དང་རྣམ་པ་བཞི། སྤེན་བུའི་རྩྭ་ལ་ཀྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས། ཞེས་
ཆགས་པ་རིགས་བཞིའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། བརྗོད་པ་ཐ་དད་མ་
གཏོགས་དོན་གཅིག་གོ །དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། །ཐུན་དང་པོ་

མོད་པའི་རྒྱད། བུན་གསུམ་པར་བལྟ་བའི་རྒྱད། ལྷ་པར་བུ་མ་ཉིད་པའི་རྒྱད།
བདུན་པར་ལག་པ་རེག་པའི་རྒྱད་དང་བཞིར་གསུངས་༼༡༡༽ཤིང་། དེ་དག་
ཀྱང་རྒྱ་རྒྱད་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བྱས་ནས་ད་ཁམས་
བཞིའི་བག་ཆགས་འཛིན་པའི་དབང་ལས་ཞལ་བཞིར་བཞག་ནས། དེའི་གཡོན་
ཞལ་ནས་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྒྱད། གཡས་ཞལ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱད། རྒྱབ་ཞལ་
ནས་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རིག་པ། མདུན་ཞལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་དེ་བཞིར་
གསུངས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རིག་པ་ནི་པ་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོར་ཡིན་ལ། ལྷ་པར་དབྱེ་
བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀྱན་ལས་བདུས་པའི་རྒྱད་ལས། རྟོག་པའི་རྒྱད། བྱ་བའི་
རྒྱད། སྤྲོད་པའི་རྒྱད། གཉིས་ཀའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱད་དེ་ལྷ་པར་གསུངས་ལ། དུག་
ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲོན་མེ་ལས། སྤར་ཀྱི་བཞི་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། རྣལ་
འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་དེ་གསུམ་དུ་སྒྲེ་བས་དུག་ཏུ་
གསུངས་ལ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ལམ་སྒྲོན་འགྲེལ་པར། བྱ་བ། སྤྲོད་པ། རྟོག་
པ། གཉིས་ཀ་ རྣལ་འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ་
བདུན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སོ་སོའི་བཞེད་པས་
སྤྲོད་རྒྱད་མན་ཆད་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱད་ཡན་ཆད་ལ་ནང་ཆན་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐྱ་
བྱས་པ་ཙམ་ལས། རྒྱད་སྟེའི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ༼༡༢༽དེས་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་སྤྲད་པ་སྤྲོད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་

གྱི་རྒྱུད་སྒྲེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་དགོས་ལ། དེ་ལས་
 རྣམས་གྱི་རྒྱུད་པ་སྦྱོད་པའི་བཅེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་བྱེད་པ་པོ། དེའི་སྒོ་གསུམ་
 གྱིས་རྒྱུད་གྱི་ཆོ་ག་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་སོགས་སྦྱོད་པ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 སྦྱོད་པ་ལམ་བྱ་བ་ལ། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་བྱ་བ་
 བྱས་གཙང་སྒྲ་སོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་པ་སྦྱོད་པའི་
 ལམ་འཁོར་བཅས་རྫོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་བྱ་རྒྱུ། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་
 རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་སྦྱོད་པ་གཞིར་བྱས་ནས་ཤས་ཆེར་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་
 ཐུགས་དོ་རྗེའི་དམ་ཆོག་གི་ཐུག་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱོད་པའི་ལམ་འཁོར་བཅས་
 བརྫོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྦྱོད་རྒྱུ། དེ་ལས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཤས་
 ཆེར་སྦྱོད་ཅིང་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཐུག་རྒྱུ་བཞིའམ་རྣལ་
 འབྱོར་བཞི་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་ལམ་འཁོར་བཅས་རྫོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་
 བཅས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྒོ་ནས་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་པ་སྦྱོད་པའི་ལམ་འཁོར་བཅས་རྫོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་དང་
 བཅས་པ་རྣལ་འབྱོར་༼༡༩༽སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིར་
 གནས་པ་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་སྟོན་དབང་གི་བྱུང་བར། བསྐྱེད་བྱ་དམ་ཆོག་
 དང་སྟོམ་པའི་བྱུང་བར། སྟོམ་པར་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱུང་
 བར། བགྱོད་བྱ་ས་དང་ལམ་གྱི་བྱུང་བར། དེ་རྣམས་བརྫོང་བྱུར་གྱུར་པའི་རྫོང་

བྱེད་རྒྱུད་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལས། དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ལས། རྩ་ཡི་དབང་
བསྐྱར་དབུ་རྒྱན་དག། བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དེ་བཞིན་
མིང་། སྦྱོད་པའི་རྒྱུད་དུ་རབ་ཏུ་གསལ། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡི་ནི་དབང་། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས། ཏེ་ནི་དྲུག་གི་བྱེ་བྲག་དབང་། ཏེ་ནི་སྦོལ་
དཔོན་དབང་ཞེས་བྱ། རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་མ་ཡི་ནི་མཚན། གསང་བ་ཡི་ནི་དབང་
རྒྱལ་བཤད། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་ན་མེད། བཞི་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་
ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་རྒྱུད་ལ་རྩ་དང་ཅིད་པན། སྦྱོད་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་
གྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ། དྲིལ་བུ། མིང་དང་ལྷ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྷའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་དབང་དྲུག་སྟེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པ། གསང་དབང་། རྗེས་གནང་། ལུང་
བརྟན། དབུགས་དབྱུང་། གཟེངས་སྟོད་དང་བཅུ་གཅིག རྣལ་འབྱོར་སྤྲ་མེད་
ལ་དེའི་སྟེང་དུ་མཚན་༼༥༠༽དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་གསུངས་
ལ། འདི་དག་ཀྱང་གཙོ་བོར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་དང་བཅས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོད་རྒྱུད། མེ་ལོང་། སྤར་མ། ཚས་འཆད་པའི་རྗེས་
གནང་སོགས་གསུང་པ་ལྟར། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་
མཐའ་ཡས་ཤིང་། འདི་དག་གི་སྤྲུལ་དབང་དང་ཅིད་པན་གྱི་དབང་དང་གསང་
དབང་སོགས་ནི་མིང་ངམ་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མཚན་གཞི་ནི་
གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ། ཏེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་དེས། གཉིས་པ་

བསྐྱུང་བྱ་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པའི་བྱད་པར་ལ། སྒྲོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་།
གཟུང་ནས་རི་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་
ནི། སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་དབང་སྒྲོམ་འཛིན་པ་ལ་དབང་དང་འབྲེལ་པ་གཅིག་
ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པས། ཐོག་མར་བྱ་རྒྱུད་ལ། དམ་ཚིག་གསུམ་བཞེད་
ལས་སྟོན་གྱི་འདུག་ཏུ་ལེན་པར་གསུངས་ལ། རི་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དགོངས་གསོལ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས། བདག་འབུལ་བ། བདག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། བསྐྱུང་བ་དང་། བརྒྱབ་པ་
དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་སྤུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་བྱ་བ་ལན་གསུམ་
༼༥༽བརྗོད་པ་ནི་དམ་ཚིག་འཛིན་པའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ།
བདག་སྤུལ་བས་དམ་ཚིག་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ། བདག་གི་གདགས་
གཞི་སྤྱ་རགས་གཉིས་ལས། རགས་པའི་བདག་གིས་གདགས་གཞི་ལུས་རག་
ཡིད་གསུམ་སྤུལ་བས། དེ་གསུམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དབང་བར་སོང་། དེ་
ཡི་ཆོན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི་མི་དགོ་བ་བཅུ་ལས་ལྷོག་
ནས། དགོ་བཅུ་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས། ཀྱན་རྫོབ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་འགྱུར་ལ། སྤྱ་བའི་བདག་གི་
གདགས་གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཏེ་བའི་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤུལ་བས་
དོན་དམ་བྱང་སེམས་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་གཞིར་གྱུར་པའི་དམ་

ཆོག་ལྟག་མ་གཞན་རྣམས། གསོ་ཐབས་ལྟག་མ་གསུམ་གྱིས་གཟུང་བར་འགྱུར་
བར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བའི་བཞེད་པ་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ཆོག་
འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདག་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་བསོག་
པ་པོའི་གང་ཟག་ཅམ་པོ་བ་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ངོར་རྗེས་བརྗོད་ཅམ་ཡིན་གྱི་
བདག་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་ལུགས་ལ་༼༡༩༽གྲུབ་ནས་དེར་བཞག་པ་མིན་
ནོ། །གཉིས་པ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པའི་ངོ་བོ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་
གྱུར་པའི་རྩ་བའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། སོ་སོའི་བྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་
གོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བ་དང་། ཐིག་ལེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་མི་
སྟོང་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། མངོན་མཐོའི་ཐེག་པ་
སྤྱིའི་གཞི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མ་ཟིན་ན། ལེགས་
སྤྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་པར་རྟོགས་སོ་ཙོག་གི་དམ་ཆོག་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་། བཞི་པ་ནི་གསང་སྔགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་དམ་
ཆོག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱད་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ལ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གར་བུན་མོང་
གི་དམ་ཆོག་དང་། བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་ལས། དང་པོ་ནི། བྱ་རྒྱུད་
ཐམས་ཅད་ལ་འང་སྤྱི་འགྲེའི་དམ་ཆོག་སྟེ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་

དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་བཅུ་བཞི་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ། གསང་སྤྲུགས་ལ་དད་
པ། ཐེག་ཏུ་ཤིང་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ། དམ་ཚིག་ཅན་དང་མཛའ་བོ་དང་སྤྲུལ་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མཆོག་ལ་གྲུས་པར་བཀྱར་བ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལྷ་གཞན་ལ་མི་སྤང་བས། རང་གི་ལྷ་དུས་ཚིགས་སུ་མཆོད་
པ། རྟོན་པ་གཞན་གྱི་གཞུང་མི་མཆོད་པ། སྟོ་བྱར་དུ་འོངས་པ་ལ་མགོན་མཆོད་
བྱ་བ། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་མི་གཏོང་བ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་
བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ། བཟླས་བརྗོད་ལ་བརྩོན་པ། དམ་ཚིག་གཞན་ཡང་ཅི་
ལུས་བསྐྱར་བ། སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྟོད་མེན་ལ་མི་བསྟན་པ། རང་གི་སྤྲུགས་
རྒྱད་སྐྱུང་ཞིང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་བྱན་མོང་མེན་པ་ནི། དཔུང་བཟང་
ལས་བྱུང་བའི་དགག་སྐྱབ་གྱི་དམ་ཚིག་དང་། ལེགས་གྲུབ་ནས་བྱུང་བའི་དམ་
ཚིག་སུམ་ཅུ་སོགས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་ལས་འབྱུང་བའི་རིགས་གསུམ་
སོ་སོའི་དམ་ཚིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བ་
མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ལ། དཔུང་བཟང་གི་འགྲེལ་པར་སྦྱོད་
པ་བཞིས་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི།
སྐྱབ་པའི། གྲུབ་པའི་མཐའི་ཏུ་འབྲས་བུ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ཞུགས། རྒྱ་དང་ཅོད་པན་ལ་སོགས་པའི་དབང་བསྐྱར་འཁོར་བཅས་ནོད། རང་

གི་ལྟ་བུ་བཟུང་ཞིང་དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱ་བའི་བར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྟ་བུ་སྟེན་
པའི་གནས་དུས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱད་པར་སོགས་དང་ལྡན་པས། སྤུང་བྱག་གམ་
གསུམ་དུ་ཆུད་ཀྱི་ངེས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
ནི། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་ཏུ་ཉི་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན། ཆུད་ལས་འབྱུང་བའི་
རྩིས་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་། སྤྲུགས་གཡོག་སོགས་ཚོགས་བྱས་ལ། བཟླས་
བརྗོད་མེད་ལ་བསྟན་རྒྱུ་དགོས་པ། བཙོན་འགྲུས་ཚེབ་པའི་ལྷན་གིས་སྤྲིག་
རྣམས་བསྟེན། །ཅིས་པའི་ཚུལ་དུ་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་སྤུང་བྱག་ཀྱི་ངེས་པ་
མེད་པར་བར་མ་ཆད་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱའོ། །སྤྲོད་པ་འདི་བཞིའང་འཇམ་
དཔལ་རྩ་བའི་ཆུད་དང་། དེའི་རྩིས་སུ་འབྲང་བ་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པ་དུག་བཅུ་པ་
ལས། བྱི་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་སྤྲོད་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་
༼༥༽བསྐྱའི་བྱད་པར་རོ། །སྤྲོད་པ་དེ་བཞི་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུ་སྟེན་པའི་ཚུལ་ལ།
བྱ་ཆུད་ཅམ་པོ་རྣམས་སུ་མདུན་དུ་རང་གི་ལྟ་ཚོགས་བཞིན་དུ་བསྟེན། རང་ཉིད་ལྟ་
དེའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་ཅམ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་བཞག་སྟེ་བྱས་དང་གཙང་སྤྲོ་
སོགས་ཕྱིའི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
དོན་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ལས། བྱ་བའི་ཆུད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་འཆད་པ་ན།
བདག་ཉིད་ལྟའི་བསྟེན་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་

མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བྱ་རྒྱུད་ཙམ་པོ་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མི་འབྱུང་ལ། ཙམ་བྱུང་མ་བྱེ་བར་བྱ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་སོ་
ཙག་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བྱས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་
ལྟའི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་བཞག་སྟེ་དག་སྒྲུང་དུ་བལྟ་བ་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་མས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བཤད་པའི་བྱིར། བྱ་རྒྱུད་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱོད་རྒྱུད་དང་
སྤུང་མོང་བ་རྣམས་ལ་ནི། བདག་ཉིད་ལྟར་བསྐྱེད་པ་གིན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཚུལ་
འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དང་། ༼༥༽ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། བསྐྱེད་བཞེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།
བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་རྒྱུད་འདིར་གཏན་ལ་
དབབ་བྱའི་ལྟ་བའི་གཞི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཆོས་བྱུག་ལྟར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་སྒྲུང་བ་མེད་པ། རྟུལ་སྤུངས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ། མཚན་མའི་གཡོ་བ་མེད་
པ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་པའི་མེད་དགག་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་
གསལ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གཉིས་
པ་ལ་གཟུགས། ཡི་གེ །རང་བཞིན་གྱི་ལྟ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱན་ལ་
སོགས་པས་བྱེ་བའི་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྟ་དང་། འཁོར་ལོ་ལ་
སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་ལྟ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་དང་། སྤྱི་ལྟ་

གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡུལ་ཚེས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྣམ་
 བར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྟ་གཉིས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོ་
 བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན་ལྟ་དུག་གི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བསྒྲེལ་ས་ཏེ། རྣམ་
 འཛོམས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལས། སྟོང་དང་ཡི་གེ་སྐྱ་གཟུགས་དང་། །ཕྱག་རྒྱ་
 མཚན་༼༥༽མ་དུག་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་བོ་སྟོང་པའི་ལྟ་ནི།
 བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་
 མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །གཉིས་པ་ཡི་གེ་ནི། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ཀྱན་
 རྫོབ་ཏུ་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒྲེལ་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱའི་ལྟ་ནི།
 ལྷ་བའི་དེའི་སྟོང་དུ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྟ་གང་ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་བཟླས་བྱའི་
 རྒྱགས་རང་སྐྱ་གྲགས་པར་བསྒྲེལ་པའོ། །བཞི་པ་གཟུགས་གྱི་ལྟ་ནི། རྒྱགས་དེ་
 ཉིད་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྤྱད་ཡང་རྒྱགས་ཐེང་བཞོད་པའི་འོད་
 གྱིས། འཕགས་པ་མཚོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 གཉིས་བྱས་ཏེ་ལྷ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རིགས་གསུམ་གྱི་ལྟ་
 དེ་དང་དེའི་གཟུགས་སུ་བསྒྲེལ་པའོ། །ལྷ་བ་ལྟ་དེ་ལ་རིགས་གསུམ་དེ་དང་དེར་
 རྒྱས་འདེབས་པའོ། །དུག་པ་མཚན་མའི་ལྟ་ནི་མཚན་པར་བྱེད་པས་ན་མཚན་མ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་བཞག་སྒྲོམ་པའི་ལྟ་དེའི་རྣམ་བཤྲགས་རྗེས་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 དུ་བྲན་པར་བྱས་ཏེ། སྟོང་བཅུད་གྱི་སྤྱང་བ་དག་སྤྱང་དུ་བཟླས་ལ། རང་གི་ལྟ་ནི་

གནས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྒྲོམ་པའོ། །གསུམ་པ་བཞུགས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 སྦྱོང་དང་། བྱང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ༼༥༥༽རིགས་གསུམ་སོ་སོའི་
 བགྲང་ཐེང་། བོདྱི་ཅི། བདྲ། རུ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་བཞིན་འདུས་བྱས་པ་
 བཟུང་སྟེ། ལུས་ངག་གི་སྦྱོད་ལམ་དང་། བཞུགས་པའི་དམ་ཚིག་གི་བྱང་པར་ཐུན་
 བྱི་ངེས་པ་སོགས་ཆོ་ག་བཞིན་འདུས་བྱས་ལ། དམིགས་པའི་བྱང་པར་ནི།
 རིགས་གསུམ་སོ་སོའི་ལྟར་བདག་དང་མདུན་དུ་བསྐྱེད། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་
 ཀར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་ལའོར། དེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་བྱའི་
 རྣམས་སྐྱ་གདངས་དང་བཅས་པ་དུག་སྤྲུགས་སུ་བསམ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
 དམིགས་ཏེ། སྟོག་ཅོལ་བསྐྱོམས་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཇི་ཅམ་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ཐུན་
 སོ་སོའི་མཐའི་བར་དང་། བསྐྱེན་པ་ལ་གྲངས་དང་མཚན་མའི་ངེས་པ་མཐོང་གི་
 བར་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་ངེས་པ་རྟོག་རྟོག་ཀྱི་བར་དུ་བཞུགས་
 པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་པར་ནི། རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་ལས། ཡི་གེ་དང་ནི་ཡི་གེ་
 སྦྱར། །དེ་བཞིན་གཞི་ལས་གཞིར་གྱུར་ཉིད། །ཡི་གེ་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས། །གཉིས་པ་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེའི་གཞི་དང་པོ་
 བདག་ལྟར་གསལ་བ་ལ། གཞི་གཉིས་པ་མདུན་གྱི་ལྟ་བསམ་ནས། ཡི་གེ་དང་
 པོ་ལྟ་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བ་བསམས་ནས། ཡི་གེ་གཉིས་པ་ལྷ་བའི་སྟེང་
 དུ་བཞུགས་བྱའི་རྣམས་སྐྱ་གདངས་ཅན་༼༥༦༽བསམ་པར་བྱ་བའི་སྟོན་ས་བཞུགས་

བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིར་གསུངས་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་མ་ལས་གཞི་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཡན་ལག་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་
 གཞོལ། །གསང་སྒྲགས་མི་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས། །ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་
 སྒྲགས་བཞུགས། །ངལ་ན་བདག་ལ་ངལ་གསོ་ཞིག །ཅིས་འབྱུང་བའི་གཞི་ནི་
 བདག་མདུན་ལྟར་བསམ་པ། སེམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཟླ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ལྟའི་ཐུགས་ཀར་བསམ་པ། སྐྱ་ནི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་
 སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་གདངས་བསམ་པའོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཉམས་སྒྱུ་ལེན་ན་སློག་ཚུལ་
 བསྐྱམས་པ་ལ་མདུན་གྱི་ལྟའི་སྐྱ་ཟླ་བ་སྒྲགས་བཅས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
 བས་བཞུགས་བཞི་གཞོལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནས་སློག་ཕྱིར་དབྱུང་བའི་ཆོ་
 རང་ལྟར་གསལ་བའི་ཟླ་བ་སྒྲགས་བཅས་བར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི། ཀྱང་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །སྒྲགས་བཞུགས་བཞི་དག་ཀྱང་ཡི་གེ་རིང་བྱང་དང་། ལྷུང་
 ལུམ་དང་། ལྷག་སྐྱེད་སོགས་མ་ཉམས་པར་བཞུགས། ཀྱང་པ་གསུམ་པའི་དོན་
 ཏོ། །བཞུགས་པ་དེས་སྐྱོ་ཞིང་དུབ་པ་ན། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་རང་དུ་༼༡༽ངལ་གསོ་བཞི་ཀྱང་པ་བཞི་པའི་དོན་ཏོ། །དུས་ཇི་ཙམ་དུ་
 བཞུགས་བསོགས་ནི་ཚུལ་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་ལ། བཞུགས་པའི་རིམ་པ་གྱི་མ་འདི་ནི་ཅེ་
 གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བཞུགས་པས་ཞི་གནས་སྐྱབ་ལ། ངལ་གསོ་བའི་
 དུས་མ་གཏོགས་མདུན་གྱི་ལྟ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ། མདུན་གྱི་ལྟ་དང་

བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་སྤང་བ་ལོག་ནས། བདག་མདུན་དབྱེར་མེད་པའི་གསལ་
 སྤང་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད། །བསྐྱེས་བརྗོད་འདི་ལ་སྟོས་ནས་སྤང་མ་ལ་ཙམ་པོའི་
 སྤྱུང་གདགས་སོ། །བཞི་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བསམ་གཏན་བྱི་མ་
 ལས། གསང་སྤྲགས་མེ་གནས་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །སྤྱི་གནས་ནུལ་འབྱོར་སྟེར་བ་
 དན། །སྤྱི་མཐས་ཐར་པ་སྟེར་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་
 རང་ཉིད་ལྟག་པའི་ལྟའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྲགས་ཀར།
 རང་གི་བདག་ཉིད་གྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་སུ་སྤྱི་བ་ལ་གནས་པའི་སྤྲགས་ཡི་
 གའི་གཞུགས་སུ་བསམ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས། རྫོག་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱོད་བས་གསལ་སྤང་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད། །འདི་ནི་གཞི་སྤྲགས་གྱི་ལས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤང་། །བཞི་ནི་
 སྤྲགས་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དེལ་བུའི་སྤྱི་ལྟ་བུའི་རང་བྱུང་གི་སྤྱི་གསལ་པར་བསམ་ལ།
 རྫོག་བསྐྱེད་པའི་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པས་གསལ་སྤང་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྤྱོད་
 པ་ནི་ནི་གནས་སྤྱི་བའི་རྟེན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྲགས་གྱི་སྤྱི་
 ཙམ་དེ་ཡང་དབྱེད་ཅིང་གཞིགས་པས་སྤྱི་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་དང་བུལ་
 བར་ཤེས་པས། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་ལ་
 མཉམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལྟག་མཐོང་འཆར་ཞིང་ཐར་པའི་དངོས་གྱི་
 ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་

ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་མེད་པས་ལྟ་བུ་སྟོན་པ། ལྟ་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་
 སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྫས་ལུས་ལོངས་སྟོང་ནམས་འདོད་ལྟ་
 ནམས་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རིག་འཛིན་གྱི་མཁའ་སྟོང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་
 མིར་ཏེ། དང་པོ་རྫས་ནི། རལ་གྱི་དང་མིག་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ནས་མཁའ་
 སྟོང་དུ་འགོ་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ལུང་པོ་སོགས་གྱི་ལུས་རགས་པ་སྦྱངས་
 བས་སྒྲ་བ་དང་ཡང་བ་སོགས་དབང་ལྷན་༼༡༩༽གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་མཛོན་དུ་
 བྱས་ཏེ་མཁའ་སྟོང་དུ་འགོ་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི། མིའི་ལོངས་སྟོང་འཁོར་ལོ་
 སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་ནས་མཁའ་སྟོང་དུ་འདོད་ལྟ་ནམས་དང་མཚུངས་པའི་ལོངས་སྟོང་
 དུ་འགོ་བའི་བར་རོ། །བཞི་པ་གྲུབ་པའི་མཐའི་འབྲས་བུའི་སྟོང་པ་ལ་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི། རྫས་ལུས་ལོངས་སྟོང་གྱི་མཁའ་སྟོང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡིད་ལ་གང་བཞག་པ་དཀའ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་པ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་ལྡན་པར་སྒྲགས་གྱི་སྟོང་པ་
 སྟོང་པས་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་དཀའ་བ་མེད་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་
 འཇམ་དབལ་ཙུ་རྒྱུད་གྱི་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྫེས་སུ་འབྲང་བའི་སྒྲགས་ལ་འཇུག་
 པ་དུག་ཙུ་པར་སྟོབ་དཔོན་རྩྭ་ལྷ་རས་ཀྱང་བཤད་དོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བུ་ནི། རིག་འཛིན་ནམ་མཁའ་སྟོང་གྱི་རྟེན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲགས་ལ་བརྟེན་

པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས། རྒྱུད་སྡེ་འདིར་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ལམ་རིམ་རྩ་བ་བཞོད་པའི་ཚུལ་༼༩༩༽ལ། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་གཟུངས་ལས། སྟོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་བ་དམ་པའི་དཔལ་ལས་སྟོན་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནམ་ཐོས་པ་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཆེ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ལ། རྗེས་འཇུག་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་རྒྱུད་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །ཆོག་གས་བསམ་ག་ཚུལ་ལ། མཚན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པའི་གཟུངས་ལས། ཨེ་མ་ཏོ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ནི། །བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་བསམ་གས་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོག་གས་བསམ་ག་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་གཟུངས་ལས་འབྱུང་བ་འདི་དག་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མཐུན་པའི་ནམ་བཞག་ཡིན་ཅིང་། རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པས་བཞོད་ཚུལ་ལྟར་བདེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱི་བཞོད་པ་ལྟར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱགས་ལ་འཇུག་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། རི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་དང་ལྷགས་ཀྱི་གིང་རྩས་ཡུན་རིང་མོར་བཞོད་དགོས་པ་དག །རྐང་མགོགས་དང་ཉི་ཟླས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་བཞོད་༼༩༩༽ལྟས་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལྟར། རབ་སྐྱེ་བ་གཅིག །འབྲིང་སྐྱེ་བ་གསུམ་ནས་དང་། བཅུ་

ལ་སོགས་པའི་བར་དང་། རོ་རྩེ་ཅི་མོ་ལས། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་བཤད་པ་
 ལྟར་འདིར་ཡང་གཤམ་པར་བྱའོ། །མཐར་བྱང་ཁུབ་མངོན་དུ་མཛད་ཚུལ་
 བོ། འཇམ་དཔལ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལས། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཤིང་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཞིག་དགའ་ལྡན་དུ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོར་འབྱུངས་ཏེ། མར་མེ་
 མཛད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱུར། དེ་ནས་དགའ་ལྡན་ལས་བབས་ཏེ་ཡུམ་
 ཀྱི་ལྷམས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ལྷམས་ནས་གཞོན་ནུ་རོལ་རྩེད་དང་བཅུན་མོའི་
 འཁོར་དགུས་རོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་བསྐྱུངས། དེ་ནས་
 ཁབ་ལས་ངས་པར་འབྱུང་སྟེ། ལྷག་སྦྱོད་དང་རིང་འཕྲུར་ལས། ཅི་ཡང་མེད་པ་
 དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱས། དེས་ཀྱང་ཞི་བའི་བདུན་ཅི་མངོན་དུ་མཛད་
 མ་རུས་པར་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས། དེ་ནས་དེ་ལས་
 ༼༥༽བཞེངས་ཏེ་བྱང་ཁུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་
 མངོན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའོ། །དེ་ནས་
 བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱང་
 ཁུབ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། ཚུལ་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཁུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་བརྟེན་གཅིག་ལ་

ཀུལ། །ཞེས་མཛོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་
འདིར། ལྟ་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲགས་བརྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཆ་དང་ལྟན་དུ་ཟེན་
ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོས་སྐད་ཆེན་པོ་རྣམས་
སྟོན་པར་མ་དེས་པས། བྱེས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པ་ཡང་དེ་འདྲའོ། །དེའི་རྗེས་
ཐོགས་སུ་རྗེས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་རྒྱུ་ལྟུང་གི་མཐུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤར་བདུད་བར་ཏལ་བའི་ཚུལ་གྱི་གསང་སྒྲགས་དང་པོར་
གསུངས། དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ལྟེང་རྒྱས་སུ་བྱས་ལ་སོགས་པ་མཛོད་དེ། དྲང་སྟོང་
གི་ཆོགས་སྒྲིབ་པར་མཛོད། དེའི་འོག་རྩ་ཞི་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྟོར། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་༼༡༩༽ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དུ་
མཛོད་པའི་ཞི་བ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་པ་ཐེག་པ་གསུམ་
དང་མཐུན་པར་གསུངས། དེ་ནས་མཉན་ཡོད་དུ་གཤེགས་ཏེ་མུ་སྟེགས་བཏུལ་
བ་དང་། དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཐབ་རྩ་ལྟ་ལས་བབས་པའི་མཛོད་པ་དང་། དེ་ནས་
སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དུ་གཤེགས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཟིམ་གྱིས། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་
མཛོད་ནས། གཙང་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཏོག་
པ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་གསུངས། དེ་ནས་ཚུ་བོ་གསེར་

ལྷན་དང་ཉེ་བའི་གུད་གྱི་ཡུལ་དུ་གིང་ས་ལ་བྱང་གི་དུང་དུ་མུ་རན་ལས་འདའ་
བའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་དབང་བསྐྱར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་
བྱང་ཚུབ་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་བར་ནམས་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་དོ། །ལྷ་པ་
རྗོད་བྱེད་རྒྱུད་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དོན་
ཞགས་ཆོག་ཞིབ་མོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་གསུམ་དང་
། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་སུ་༼༡༽གཉིས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི། དེ་
བའི་རིགས། བསྐྱེད་པའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནོར་བུའི་རིགས་
དང་། སྤང་པོའམ་ལྷ་ཅེན་བ་སྤང་གི་རིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་
སོགས་པའི་ཆོགས་གྱི་རང་རང་གི་རིག་སྒྲགས་དང་། བསྐྱེན་བསྐྱབ་གྱི་ཁྱད་པར་
ལས་སྤུན་ཆོགས་སོགས་སྟོན་པའི་སྟུན་སྤར་ལུལ་བ་ལས་སྟོན་པས། དེ་ལྟར་
བྱེན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་ལ་པའི་རིགས་སམ། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་
གྱི་རིགས་ཏེ། །དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུ་སྒོ་དུག་གོ། །དེ་དག་ལ་འང་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་
བྱས་ན། དེ་བའི་རིགས་གཅིག་པ་ལ་འང་རིགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ། གཤེགས་
པ་གཤེགས་མ། སེམས་དཔའ་སེམས་མ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། མོ་ཉ་མངག་ཞུག་གི་
རིགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་རིགས་གཞན་ནམས་ལ་འང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་
རིགས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་གྱི་མཚན་གཞི་རིམ་བྱ་ཞེན། དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་
སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་གྱི་རྒྱུད། དོན་ཞགས་ཆོག་ཞིབ་མོ་བསྐྱེད་

རིགས་ཀྱི་རྒྱད། རིགས་པ་མཆོག་སོགས་དོ་རྗེའི་རིགས། རོར་བྱ་བཟང་པོའི་
 རྟོག་པ་སོགས་རོར་བྱའི་རིགས། མེ་ཁ་ལའི་༼༧༩༽གཟུངས་དང་ལྷའི་བྱ་རྒྱུ་
 ཐོས་ཀྱི་བྱའི་རྟོག་པ་སོགས་ལྷས་ཅེན་ཀྱི་རིགས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རྟོག་པ་དང་།
 གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྤེལ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སོགས་རང་
 རང་གི་རྟོག་པ་དང་རིག་པ་སོགས་སྟོན་པ་ལ་ལུལ་བས། དེ་འབྲུབ་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པའི་གཟུངས་སྤྲོ་མོ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་པལ་པའི་རིགས་སོ། །བྱ་བའི་
 རྒྱད་སྤེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་དག་ནི་སྤྱི་སྟོང་ལྷ་བརྒྱའི་འཇུག་པ་གཙོ་བོར་
 རྟོན་པ་གསལ་བ་སྤྱི་རྒྱད། སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་གསལ་ཆེར་
 རྟོན་པ་ལེགས་གྲུབ། དེའི་དོགས་གཙོད་དང་ཁ་འགོངས་པ་དཔུང་བཟང་།
 བསམ་གཏན་དང་བརྒྱས་བརྗོད་སོགས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་རྒྱད་རྣམས་
 སོ། །གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱད་ལ་འཇུག་སྒོ་དབང་། བསྐྱུང་བྱ་དམ་ཆོག་དང་སྒོ་མ་
 བ། སྒོ་མ་པར་བྱ་བ་མདོན་པར་རྟོགས་པ། བགོད་པར་བྱ་བའི་ས་དང་ལམ་ཀྱི་
 བྱད་པར། དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ཏེ་ལྷ་
 ལས། དང་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྷ་རྟོག་དུ་བརྗོད་ཟེན་ལ།
 གཉིས་པ་ལ། དམ་ཆོག་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་༼༧༩༽ཀླུ་དང་། བསྐྱུང་བྱའི་དམ་
 ཆོག་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་བོ་རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་ལས་འཛིན་མཆོམས་

གསུམ་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་གོན་གྱི་དུས་དང་། དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པའི་དུས་
 དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་
 རྣམས་ལས། དང་པོ། དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། བདག་གི་
 ལུས་སུལ་བ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་སེམས་སྒྲིབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་
 རྒྱར་བྱ་རྒྱུད་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་དོན་དམ་བྱང་
 སེམས་ཆོག་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ལ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་སྒྲགས་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་
 རྐབས་ཏེ། རྟོང་ཉིད་བྱན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་གྱི་ལའོར་ལའི་སྒྲགས་རྒྱས་
 བྱིན་གྱིས་རྐབས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་སྒྲུང་ཆ་རང་རྩོམ་སེམས་དཔའ་གཟུགས་
 སུ་བསམ་པ་དེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཚན་མེད་དང་མཚན་བཅས་གྱི་ཐབས་
 ཆས་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བསྐྱོས་པས་ཁས་སྤངས་པའི་བསམ་པས་དམ་པའི་ཆོས་མི་སྤྲོད་
 བ། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མི་སྤྲོད་བ། སེར་སྐྱ་མི་བྱེད་བ། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་
 མི་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་དམ་ཆོག་རོ་བོ་ནི། སྤྱི་དང་། ༡༠༠ ་བྱང་པར་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞིའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བཞི་བོ་དག་གོ། གཉིས་པ་ལ་
 ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོར་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་
 མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བཅུ་བཞི་སྟེ། མི་དག་
 བ་བཅུ་སྤངས་ནས་དག་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱར་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་མི་

སྤྱོད་པ་སོགས་བཞི་སྟེ། དེ་རྣམས་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་བའོ། །གཉིས་པ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སོ་སོའི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་འབྱུང་
བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་སྒོམ་བྱ་རྒྱུད་མངོན་པར་ཉོགས་
པའི་བྱུང་པར་ལས། འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ། སྤྱོར་བའི་སྤྱོད་པ། གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཕྱི་དང་ནང་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ཕྱིའི་འཇུག་པའི་སྤྱོད་
པ་ནི། སྤྱོད་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་རྒྱན་
གྱི་འཁོར་ལོའི་དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་། དབང་བསྐྱར་མཛོད་དེ་
དམ་ཚིག་དང་སྒོམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བར་དུའོ། །གཉིས་པ་ནང་གི་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ། མཚན་བཅས་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་
གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ལ་༼༡༠༽རྒྱུད་ལས་ཡི་གེ་ཐུག་
རྒྱ། གཟུགས་གྱི་ལྷ་དང་གསུམ་གསུངས་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་གཉིས་གཉིས་
ཏེ། ཡི་གེ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། སྤྱིའི་ལྷ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། འཁོར་
ལོ་སོགས་གཟུགས་གྱི་དབྱིབས་སུ་བཅས་པ་དང་། ཚོས་འབྱུང་ཐབས་མཚན་
པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཟུགས་དབྱིབས་མེད་པ་གཉིས། གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཉིས། དང་པོ་མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉི་
བར་ནི་བཞི་ཉོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སོ་སོའི་རང་རིག་

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཞལ་བྱག་
གཟུགས་སུ་སྒྲིམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ནི། བདག་དང་། གནས་དང་། རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་བ་
སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། ཡི་གེ་དང་པོ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ངར་
ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེའི་སྣང་ཆ་ལྷན་དཀྱིལ་དུ་སྒྲིམས་ནས། །ཡི་གེ་གཉིས་པ་དེའི་
སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་སྒྲགས་རང་སྒྲ་གྲགས་པར་བསམ་སྟེ། གཞི་དང་པོ་དེ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ལྟར་སྒྲིམ། གཞི་གཉིས་པ་མདུན་དུ་ལྟ་སྒྲིམ་
ལ་དེའི་བྱགས་ཀར་ལྷན་བལ་སྒྲགས་བལྟས་ཏེ། རྟོག་གདམས་ཤིང་ཅེ་གཅིག་
པའི་སྒྱུར་བས་གསལ་སྣང་ཐོབ་༼༡༠༩༽ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོབ་པའོ། །གཉིས་པ་མཚན་
མེད་ནི། སྤང་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིས་དབྱེད་པས་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་
འཇུག་པའི་སེམས། སྐྱེ་མེད་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོ་བོར་མངོན་དུ་གྱུར་བ་
གནས་པའི་སེམས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་
རྩི་ཆེན་པོ་རྩིས་སུ་འཇུག་པ་ལྟར་བའི་སེམས་ཏེ། དོ་བོ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དེ་ཉིད་འཇུག་གནས་ལྟར་བའི་སེམས་གསུམ་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
པའོ། །དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། འབྲས་བུའི་
དངོས་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་འཐོབ་སྟེ། མངོན་བྱང་ལས། མཚན་མར་བཅས་
ལ་མཚན་བཅས་ཀྱི། །དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་བ་དམ་པ་བཞེད། །མཚན་མ་མེད་ལ་

གནས་པས་ནི། །མཚན་མར་བཅས་པའང་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་པོས་ནི་
མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་། བྱི་མས་ནི་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་
བོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་སྦྱོད་པ་ལ་ཡང་བྱི་དང་ནང་གཉིས་ལས། རྩར་བཤད་
པའི་བཟླས་བཞེད་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་རྩ་མཚན་མ་མཐོང་བ་ནས།
གངས་གྱི་བསྟེན་པ་འབུམ་ཐུག་ལ་སོགས་པ་ཚད་དུ་བྱིན་ཏེ་དེ་སྤིང་དུ་ལྟ་བསྟེན་
པའོ། །༡༠༩།གཉིས་པ་ནང་གི་ནི། རང་ཉིད་ཀླུ་དབང་གྲུབ་པར་གསལ་
བའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བ་ལ་རྣམ་སྤང་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་
སྤྲུགས་བཤོད་ལ། སྟག་བསྐྱམ་ཞིང་། བཟླས་བཞེད་ཅེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཅན་
གྱི་ནི་ལྟག་ཟུང་འབྲེལ་ངོ་བོར་སྦྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་
སྦྱོད་པ་ལ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གསང་བའི་
བསྟེན་པ་མཐར་བྱིན་ནས། རྩས་དང་སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་འཛིན་སྦྱབ་པ་
དང་། གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བ་
གོམས་པ་ལས་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་བསྒྲུབས་ཏེ། རིག་
པ་འཛིན་པའི་ནང་དུ་སོང་བ་ལས། རང་ག་ཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འདིར་འོག་མིན་གྱི་མཐར་
ཐུག་པའི་འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རིག་འཛིན་ནི་རྩས་ལ་
བརྟེན་ཏེ་ཐུང་སོགས་རགས་པ་སྦྱངས་ནས་དབང་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་

ལྷན་པའི་ལུས་སུ་གྱུར་ནས་དང་། ཡང་ན་བར་དོའི་རྟེན་ལས་དང་། རྒྱུ་གནས་
གཞན་༼༡༠༧༽ལ་བྱོང་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱི་འགོ་བར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་
བགྲོད་བྱ་ས་དང་ལམ་གྱི་བྱང་པར་ནི། སྐྱ་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་
མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ལོངས་སྐྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་ལུ་
མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱས་ནས་དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ལ། རྒྱུའི་
ཐེག་པ་སྟོན་དུ་སོང་ནས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུན་སད་ཚུལ་གྱི་རྒྱུའི་ཐེག་
པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལས་གང་ཡིན་
ཀྱང་རུང་སྟེ། བགྲོད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ཉིན་གཅིག་གི་སྐྱུང་བ་དོན་
དུ་གཉེར་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་སེམས་ཚུང་ཟད་སད་པ་དང་། ས་བོན་ལྟ་བུའི་
སེམས་ནས། ལྷ་གྲ། ཕ་བ། རྣོང་བ། ཡལ་ག། ་ལོ་མ། མེ་ཏོག། ་འབྲས་བུ་ལྟ་
བུའི་བར་གྱི་སེམས་བརྒྱད་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སེམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སོགས་འཛིག་རྟེན་པའི་
སེམས་བརྒྱུན་གཟུ་བུ་སྟེ། མཛོན་མཐའི་ལམ་འཁོར་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདོད་
ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་༼༡༠༨༽འི་ལྟ་བུ་ཞེན། ཆགས་པ་ཅན་ཆོས་ཀྱན་
ཏུ་བསྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འདོད་པའི་ལྟ་མའི་སྟེན་ཆོགས་འདོད་པས་
སྒྲགས་དང་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་

སེམས་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཡུན་སུམ་ཚོགས་འདོད་པས་ཚོས་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་
 པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ། དབང་པོ་རྟལ་ཚོ་གཉིས་ལས་དང་པོ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་འཛིན་པའི་སེམས་བརྒྱ་དུག་ཅུ་
 བསྐྱལ་པ་གསུམ་གྱིས་འདའ་བར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོག་
 པའི་རྟོགས་རིས་དེས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་གྱི་ལམ་འཁོར་བཅས་
 བསྐྱལ་པ་གཅིག་གིས་འདའ་ལ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་རིགས་དེ་མོས་སྤྱོད་
 ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱལ་པ་གཉིས་གྱིས་འདའ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་
 ཚོན་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་མན་ཆད་
 བསྐྱལ་པ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེད་བར་བཤད་ལ། དབང་པོ་རྟལ་ཚོ་གཉིས་གང་ཡིན་
 གྲང་རུང་། དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་སྤྱོད་གྱི་སར་འཇུག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མོས་སྤྱོད་
 འདི་དགོན་མཚོགས་སྤྱིན་དང་། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྤྱོད་ལམ་ངེས་
 །༡༠༥།འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་བཤད་གྲང་རྒྱད་འདིར་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་
 བཤད་དེ། དེ་ཡང་རི་རྒྱད་དུ། མོས་པས་སྤྱོད་པ་ཡི་ནི་ས། །སེམས་གསུམ་རྣམ་
 པར་བསྐྱོམ་བྱས་ནས། །པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་རྣམས་དང་། །བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་
 བཞི་དག་གིས། །མོས་པའི་ས་ནི་མཚུངས་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སེམས་
 གསུམ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དེ། །སེམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་སེམས། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་དངོས་གཞི་གནས་

པའི་སེམས། དེ་ལས་ལངས་ཏེ་མ་རྟོགས་ཏེ་སྐྱག་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ལ་སྙིང་རྩེ་
 རྩེས་སུ་འཇུག་པ་རྩེས་ཐོབ་ལྷང་བའི་སེམས་ཏེ། སེམས་གསུམ་པོ་དེས་ཟག་པ་
 མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱོན་སོགས་ལ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་བཅུ་ལ་སྦྱོད་དེ། ཉིང་
 རེ་འཛིན་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྦྱོགས་བཅུའི་ཞིང་བམས་རྒྱ་མཆོར་སངས་
 རྒྱས་རྒྱ་མཆོལ་ས། གསང་སྤགས་གྱི་ཆོས་སྒོ་རྒྱ་མཆོལ་ཕུ་བོ་དང་པ་སོགས་གྱི་བྱད་
 བར་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུའི་ཐེག་པར་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། མོས་སྦྱོད་འདི་སྐལ་པ་གཅིག་གི་འདའ་
 བར་བཤད་ལ། དེའི་མཇུག་ཐོགས་(༡༠༧)སུ་ས་ལ་འཇུག་པའི་སྟེགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་བཞི་ཆས་འདའ་བར་
 བྱས་ནས། དེ་ནས་མཐོང་སྤང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ས་དང་པོ་ནས། སྒོམ་
 སྤང་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ས་ལྷག་དགུ་རིམ་གྱིས་བཟོད་ནས། ས་བཅུ་
 རྒྱལ་མཐའ་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པའི་ས་དེར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཨ་བྷི་ར་
 ༡༩༩༩། ཞེས་བྱ་བ་དཔའ་བོའི་ཡིག་འབྲུ་ལྟ་མཛོན་རྟོགས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་
 པར་བྱེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་མཛོན་བྱང་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་དང་
 མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དམ། བྱང་ཆུབ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ནི་སྤང་བྱ་སྤྲིབ་
 པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཙམ་གྱི་རྣམ་མཐུན་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་

ཉེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ལ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྟག་མ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་མཁྱེན་
 མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་
 ཀྱང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་འོངས་སྐྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱ། འོངས་སྐྱ།
 སྐུལ་སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་༡༠༥མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྐྱད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ། འོག་མིན་ཆེན་པོར། ས་བཅུ་རྒྱུ་
 མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབའ་ཞིག་གི་སྣང་ངོར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་གྱི་འོངས་
 སྐྱ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་བཞུགས་པར་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་སྐྱ་ནི་སོ་སོ་
 རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བ།
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། སྐྱད་ཅིག་གིས་རྒྱུ་
 འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། འོངས་སྐྱ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་དང་། སྐུལ་པའི་སྐྱ་ནི་ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱ་
 ལས་དག་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་
 མཐུན་པའི་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དེ། བཞི་གའང་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་
 བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་འདིར་དབང་རྟལ་

གྲིས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལས་འདའ་བ་ལ་༼༡༠༩༽བསྐྱལ་བ་གཅིག །ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བསྐྱལ་བ་གཉིས། མོས་སྤྱོད་ལ་
 བསྐྱལ་བ་གཅིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་བཞི་ཆ། དངོས་བསྟན་
 ལ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་། དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་
 སྒྲོམ་གཉིས་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གི་བཞི་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལྟར་ཐོགས་ནའང་
 བསྐྱལ་ལ་བརྟུན་གྱིས་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་རྣམས་དང་པོ་
 བས་སྤྱང་སོགས་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྟོགས་རིག་མན་ཆད་ལ་བསྐྱལ་བ་གཉིས་དང་། ལྷག་མ་གཉིས་ཏེ་བཞིས་རིང་
 མཐའ་མཐར་བྱུག་གི་གནས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་ལ། བསྐྱལ་བ་འདི་དག་གྱང་
 ངེས་པར་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་འགོར་བ་ཞིག་གམ་ཞེན། དེ་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་
 འཆད་པོ་ཁ་ཅིག །དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འགོར་བར་འདོད་པ་དང་། ཡ་རང་
 བྱང་རྒྱལ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱོད་ནས། བསྐྱལ་བ་བརྟུན་དུ་བསགས་སྤྱང་
 བྱ་དགོས་པ་དེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུམས་པར་བཅད་དེ། ཆེ་
 ལོ་བརྟུ་༼༡༡༠༽ལ་ཆ་བཞག་གི་མི་ཆེ་དུག་ཅུ་ལ་ལུགས་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 པར་བཞེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་

ཡང་། དབང་པོ་ཡང་རབ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
ནུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟབ་མོ་ནང་དོན་ལས། བྱ་སྐྱོད་མི་ཆེ་དུག་ཅུ་
ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། བྱ་སྐྱོད་གྱི་ལམ་གྱི་དུས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་
དཀའ་སྟེ། བྱ་སྐྱོད་རང་ལམ་དུ་འཇུག་པ་བདེ་བར་ངལ་སོས་པ་དག་མི་ཆེ་ལོ་
དུག་སྟོང་ཙམ་ལ་ཆེས་རིང་བར་ལམ་ལ་གནས་པར་ཡང་བཤད་དེ། འཇམ་
དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཡུད་ཙམ་གྱིས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལོན་ཏེ། རིག་འཛིན་
བྱེ་བ་བྲི་ཐག་གི་འཁོར་དང་ལྷན་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་
འགྱུར་ཞིང་བར་གྱི་བསྐླལ་པ་དུག་ཅུར་འཆོ་བར་ཡང་བཤད་དོ། །ཡང་བོད་གྱི་
རྒྱུད་སྡེའི་རྣམ་དབྱེ་འཆད་པར་རྫོམ་པ་ཁ་ཅིག །བྲམ་མེད་གྱི་ཆེ་གཅིག་ཏུ་འཆང་རྒྱ་
བར་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་དུ་འང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་
རྩ་རྒྱུད་ལས། ཆོ་འདིར་དཀའ་བ་ལེགས་སྟུང་ཅིང་། །ལས་ལྷན་ཆེ་ནི་འདི་ལ་
ཡང་། །འབད་པ་མེད་པར་སྒྲགས་རྣམས་འགྲུབ། །སྟེ་བ་འདི་ལའང་
༼༡༡༽འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་སྒྲུང་མདོན་བྱང་ལས། གང་གི་
བསྐླལ་པ་དུ་མར་རྩོལ་ཞིང་འབད་དེ་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་བརྩམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་
མི་འགྱུར་བདེ་སྒྲགས་པ་རྣམས་གྱི་ཆོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དང་། དོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། སོ་སོ་སྟེ་བོས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་
གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་

ཡང་ཆེད་རིག་འཛིན་གྲུབ་ན་ཆོ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པས་སྒྲ་མེད་ནས་ཆོ་གཅིག་གིས་འཆང་རྒྱ་ཟེར་བ་ཡ་མཚན་མེད་དེ། ཉན་རང་ཡང་དབང་པོའི་ལུས་གྲུབ་ན་ཆོ་གཅིག་གིས་འཆང་རྒྱ་བ་བཞིན་ཞེས་སྒྲོན་བྱོན་པའི་རྩོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ཁ་ཅིག་དགོངས་པ་ཅན་གྱིས་འཆད་པ་ལྟར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ན་རུང་གི། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་ནི་ཆོ་འདིར་སྒྲགས་ཀྱི་རིག་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ནི་སྒྲ་མེད་དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་བྱན་མོང་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ཆོ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོ་གཅིག་ནི་ལོ་བརྒྱ་ལ་མི་ཆོ་རའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་ཆོ་དེ་ལའང་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་ཆོ་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཕྱིན་སྟླགས་མའི་༼༡༡༽ ༼དུས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཆང་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལས་ཆེས་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཤད་ཅིང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མེད་ནི་ཆོ་བྱང་སོགས་ཀྱི་སྟླགས་མར་ཡང་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྐྱ་འགྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྒྲགས་རྣམས་སུ་ཆེས་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས། སྟླགས་མའི་དུས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། དབང་པོ་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ལས། གཞན་ཡང་ཕྱི་མའི་དུས་སུ་ནི། ༼དུས་མཐར་དངོས་གྲུབ་མི་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་འདི་དེ་ལྟར་གཤེས་ནས་ནི། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཐག་འབྱུང་མངོན་འབྱུང་ལས། ཉེ་རུ་

ཀ་དཔལ་བརྒྱད་བྱས་ནས། སྟིགས་མའི་དྲུས་སུ་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར། ཁེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་པ་དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི། རྗོད་བྱེད་རྒྱུད་གྱི་
བྱུང་པར་ལ་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་གསུམ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱུའི་རིགས་ནི་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་
མ་དང་བཅས་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་རྟལ་ཐོད་གྱི་རྒྱུད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།
གསུང་། ༡༡༩ །གི་རིགས་ལ་མཚན་གཞིའི་རྒྱུད་བོད་ན་མི་བཞུགས་ལ། བྲགས་
གྱི་རིགས་ནི་བྲག་རྫོང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྗོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལ། འཕྲུག་སྒོ་དབང་། བསྐྱར་བྱ་དམ་
ཆིག་དང་སྒོམ་པ། སྒོམ་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། བཟོད་བྱ་ས་
དང་ལམ། དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་བརྗོད་བྱེད་རྒྱུད་གྱི་བྱུང་པར་ཏེ་ལྷ་
ལས། དང་པོ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་སྦྱོད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་ལ་དེ་པ་རྣམ་སྣང་
དང་། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དེ་པའི་རིགས་དང་། ཞེ་
སྣང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རྗོ་རྗེ་ཁྱོ་བོའི་རིགས། གཏི་ལྷག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་འགོ་འདུལ་
པདྨའི་རིགས། སེར་སྒྲ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཏེ་ལྷ། ལས་གྱི་རིགས་
ནི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ཐ་མི་དད་པའི་དབང་ལས་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་གྱི་ཁོངས་སུ་
འདུས་སོ། །དུམ་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་དུམ་བུ་བཞི་
 པོ་དེ་རེ་རེ་ལའང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཞིར་བྱས་ཏེ། སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་༼༡༧༽ཆེན་པོ་ཙུ་
 བའི་དགྲིལ་ལའོར། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆོས་དགྲིལ། ཐུགས་དམ་ཆོག་གི་
 ཕྱག་རྒྱ་གསུང་དགྲིལ། ཐིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་དགྲིལ་དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱས་
 འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས། རྒྱས་པ་ལ་དགྲིལ་ལའོར་རྒྱས་པ། འབྲིང་ལ་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞི་པའི་དགྲིལ་ལའོར། བསྐྱས་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དགྲིལ་ལའོར་རྣམས་
 མོ། །དེ་ལྟར་དགྲིལ་ལའོར་ལས་དབང་བསྐྱར་ལེན་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་དབང་
 ལ་བཅུ་གཅིག་དབྱེ། ཞེས་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སློབ་མའི་
 དབང་ལྔ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བྱུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་ལྔ་ནི། རྒྱ་
 ཅོད་པན། རྩོམ་རྩེའི་ལྷ། མིང་རྣམས་ལས་ཚུའི་དབང་ནི་རིགས་གང་ཡང་རུང་
 བའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་། ཡེ་ཤེས་པ་བ། མེ་
 ཏོག་དོར་བས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་རེས་པར་བྱས་ལ། ལས་བུམ་གྱི་བྲུས་སྟོན་དུ་
 འགོ་བས། ལྷག་པའི་ལྷའི་བུམ་པ་དང་། དེ་ནས་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པར་གཙོ་བོར་
 རྒྱར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བུམ་པ་དང་གང་བུམ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་
 རོ། །ཅོད་པན་ནི། དེ་པ་ལ་རྩོམ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ཅོད་པན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 རིགས་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷ། ཁྱོ་བོ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷ་དང་རྩོམ་རྩེ་ཐོང་བ། པདྨའི་
 རིགས་ལ་འོད་དཔག་མེད་༼༡༧༽དང་པདྨའི་ཐོང་བ། རིན་ཆེན་རིགས་ལ་རིན་

བོ་ཆེའི་མུ་གུ། ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ཚད་པན་རྣམས་སོ། །དོ་རྗེའི་
 དབང་ནི། དེ་རིགས་ལ། དེ་བའི་དོ་རྗེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་ལ་དང་པོའི་
 དོ་རྗེ། ཁྱོ་བོ་ལ་ཁྱོ་བའི་དོ་རྗེ། བསྐྱེ་ལ་དོ་རྗེ་བསྐྱེ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་དོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ།
 ལས་ལ་སྣ་ཆོགས་དོ་རྗེའམ་རལ་གྱི། དྲིལ་བུ་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མའི་དྲིལ་
 བུའོ། །མིང་ནི་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་མཐུན་པར་གདགས་ཏེ་སློབ་མའི་དབང་
 ལུའོ། །གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་ག་ནི། དམ་ཆོག་གསུམ་གཟུང་བ་སྟེ་
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དང་། གསང་བའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་གསང་བའི་འཇུག་པས་
 ལྷགས་ཤིང་མཐོང་བ། ལྷ་དང་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་
 ལས་རིམ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོས་འཆད་པའི་
 རྗེས་གནང་། ལུང་བསྟན། དབུགས་དབྱུང་། གཟེངས་བསྟོད་དེ་བཅུ་གཅིག་པོ་
 དེས་རྒྱད་འདིའི་དབང་གི་ལས་རིམ་རགས་པ་དག་བསྟུས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུང་
 བྱ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལ། བཤད་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱས་པ་རིགས་
 ལུའི་དམ་ཆོག་གསུམ། སྟོམ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཙ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་བྱས་
 པ་ལྷ་ལུའི་དམ་ཆོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དམ་ཆོག་རི་ལྷར་བཟུང་བའི་ཚུལ་
 ༼༡༡༩༽དང་། བསྐྱུང་བྱ་དམ་ཆོག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
 དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱགས་ཏེ་སྟོད་བཏགས་པ་ན་སྟོད་ཅུང་དུ་གྱུར་པ་
 དེས། དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བར། རི་ལྷར་དུས་གསུམ་

མགོན་པོ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་རུས་བགྱི། །ཞེས་པའི་
བར་ལན་གསུམ་གྱིས་པས་པམ་བཅུ་བཞི་ལས་ལྷོག་ཅིང་། སྐྱབ་སྤྱོགས་ཡན་
ལག་བཅུ་བཞི་རྫོགས་པའི་སྤྲུགས་སྒྲུལ་ཆོག་བཞེན་དུ་བཟུང་བ་དག་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་དམ་ཆོག་གི་དོ་བོ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་དགག་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་བཞི་སྟེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སེམས་དང་གཞི་རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག །དོ་རྩེའི་ཕྱག་རྒྱ། དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ།
སློབ་དཔོན་ཏེ་གསུམ་དོ་རྩེའི། སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རིན་ཆེན། སྦྱི་དང་གསང་བའི་
ཐེག་པ་གཉིས་བསྐྱེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་
ལས་གྱི་རིགས་ཏེ་བཅུ་བཞི། དེ་ལས་གཞན་པ་དགག་པ་ལྷོག་སྤྱོགས་བཅུ་བཞི་
ནི། དེ་ལ་དམ་ཆོག་གང་ཞེ་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། །གཙོ་བོ་
དེ་དག་ལྟར་བྱང་བ། །འཆོ་བའི་སྤྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ནི། །བྱང་སེམས་ངེས་པར་
དོར་མི་བྱ། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྲོད་མི་བྱ། །སྤྲུགས་དང་། །སྤྱོད་ཕྱག་རྒྱ་ནམ་ཡང་
མིན། །དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་བརྟན་མི་བྱ། །སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་
མཉམ། །བཞེན་པ་མཆོན་ཆ་ཕྱག་མཆོན་དང་། །དམན་མ་ལུས་གྱི་གྲིབ་མ་
རྣམས། །བྱ་ཆོམས་སུ་ནི་རྩི་མི་བྱ། །ནམ་ཡང་བཟང་བར་མི་བྱའོ། །བདག་གི་
སྦྱོན་ནི་རྩི་ལྟར་མཐོང་། །སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་བྱ། །སྤྲུགས་དང་ཕྱག་
རྒྱ་བསྐྱབ་པ་ནི། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་བསད་པར་མི་བྱ།

ཞིང་། བཟུང་བ་གཞན་ལ་དགའ་མི་བྱ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་འཁོར་བ་
ལས། འཇམ་ཡང་སྐྱོད་བར་མི་བྱའོ། ལ་རོལ་ཕྱིན་དུག་སྐྱོད་པ་ནི། འཇམ་ཡང་དོར་
བར་མི་བྱའོ། བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏུ་སྤང་། བྱེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་
ཡིན། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱལ་གྱི་དམ་ཆོག་མཆོག་ བཟུང་ཅད་དུ་ནི་སྐྱར་བར་
བྱ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྤང་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དོར་བ། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་ལ་བརྟན་པ། རྣམས་
དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལ་བརྟན་པ། སྐྱོབ་དཔོན་ལ་བརྟན་པ། བཞུགས་པ་མཆོན་ཆ་ཕྱག་
མཆོན། དམན་མ་གྱི་བ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཆོམས་སུ་བརྩི་བ་དང་། དེ་རྣམས་བཟུང་
བའམ་བཞོ་བ། སྟོན་མ་མཐོང་བའི་གསང་བ་སྐྱོད་མིན་ལ་བསྒྲགས་པ། རྣམས་
དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་མ་༼༡༡༽སྐྱོབ་པ་འདོར་བ། སྟོག་གཅོད་པ། བཟུང་བ་
དམན་པ་ལ་དགའ་བ། གཞན་དོན་དང་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོབ་པ། ལ་རོལ་ཕྱིན་དུག་གི་
སྐྱོད་པ་འདོར་བ། མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྐྱོད་པ་རྣམས་
སོ། གཤེས་པ་ལྟ་ལྟའི་དམ་ཆོག་ལ་ལྟ་ནི་དེ་པ། དེ་རིགས་རྗེ་རྗེ། བཟླ། རིན་པོ་
ཆའི་རིགས་ཏེ་ལྟའོ། འདམ་ཆོག་ནི། གང་དག་འདོད་ཆགས་སྟོམས་འཇུག་
པ། འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུངས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཡེ་
ཤེས་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་ཏེ་འདིར་འདོད་ཆགས་ནི་ཆོས་
ཀྱི་ཆགས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་གོང་འཕེལ་དུ་

གོམས་པར་སྒྱུར་བ་དང་། རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རིགས་ལྷ་ལྷ་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་བསྐྱེམ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་དེའི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་པ་སྟེ་
དང་པོའོ། །འདོད་ལ་སྒྲོ་བར་མི་བྱ་བ། །དམ་ཆིག་གིན་དུ་ཆུ་ལ་ཆེན་ཏེ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དག་ལ། །རྒྱལ་བ་ནམ་ཡང་འདས་མི་
མཛད། །ཅེས་ཏེ། །འདིར་འདོད་པ་ནི་སྦྱིར་འདོད་ཡོན་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་
བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱད་འདིར་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་
པའི་གཙོ་བོར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་བཞི་དག་
པའི་བརྟན་དགུག་ཆགས་མགུ་བ་སྟེ། ཆོས་བཞིས་(༡༡༩)ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
དེ་རིགས་ཀྱི་འོ། །སེམས་ཅན་དོན་སྦྱིར་མི་ཁྲོ་བའང་། །ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་རབ་སྟོན་
པ། །འདི་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཆེན་ཀྱི། །དམ་ཆིག་འདའ་བར་དགའ་བའོ། །ཞེས་ཏེ།
གཏུག་ཅིང་གཏུལ་དགའ་བ་དག་ལ་རྡོ་རྗེ་ཏཱ་མཛད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་ལོངས་
སྒྱུད་ཀྱི། །ལས་ལ་ཅི་རྣམ་པར་སྒྲོབ་པ་སྟེ་རྡོ་རྗེའོ། །རང་བཞིན་དག་པ་ཤེས་ནས་
ནི། །དགོས་པ་དེ་དང་དེ་དག་བྱེད། །འདི་ནི་བསྐྱེད་རིགས་ཅན་ཀྱི། །དམ་ཆིག་
འདའ་བར་དགའ་བའོ། །ཞེས་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤར་སྦྱིན་
དུ་དག་པ་མཛོན་དུ་བྱས་ལ། མ་འགགས་པའི་རྩ་ལ་གཞན་དོན་ཀྱི་བྱ་བའི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པ་མེད་པར་སྒྱུད་པ་སྟེ་བསྐྱེད་འོ། །ཁྱད་པམ་ཡང་ན་མང་ཡང་
རུང་། །རི་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ནི། །སྦྱིན་པ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ཡང་། །བྱ་

བ་འདི་ནི་དམ་ཚིག་ཡིན། །ཞེས་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ལན་དུག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རི་
 ཙམ་རུས་རུས་སུ་སྒྲིབ་པ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་ལོ། །དེ་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་སོང་བའི་ཆ་
 རས་ལས་ཀྱི་རིགས་སུ་འཛོག་པ་ལོ། །དེ་དག་ནི་རགས་པ་ཙམ་སྟེ་ཞིབ་ཏུ་ན་དོ་རྗེ་
 ཅེ་མོ་དང་དཔལ་མཆོག་དང་། དོ་རྗེ་སྤྱིང་རྒྱན་སོགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དག་
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་བྱ་ལམ་གྱི་༼༡༩༠༽མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱད་པར། བསྟེན་པ་དང་། རྒྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་
 རག་བསྟན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ། བཀའ་
 བཞིན་རྒྱབ་མི་རུས་པ། དད་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་བསྐྱབས་ཀྱང་
 དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལས་བསྐྱོད་ཀྱི་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་རྣམ་
 པ་གཉིས་བསྐྱེད་པ། རྒྱད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ། དམ་ཚིག་ལ་སོགས་པ་བཀའ་བཞིན་
 དུ་རྒྱབ་རུས་པ། ལམ་དང་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
 ཆོས་བཞིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པར་
 རྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་དུམ་བུ་བཞི་ལམ།
 རིགས་ལྗེའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱབ་པ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་
 དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཉིར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་རི་ལྟར་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱད་དང་གསུམ་ལས། འབྲས་བུ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་
 བྲལ་བའི་རྣམ་སྣང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྒྱ་བཞིའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །རྒྱ་ནི་

ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་
འོད་གསལ་བ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་བདག་ཉིད། ༼༡༡༽ལྟ་དང་སྒྲགས་
དང་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་འཆར་བའི་གཞིར་གྱུར་པ། སེམས་
གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། ༼དེ་ཉིད་ལ་རྒྱའི་རྒྱད་ཅས་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
དང་ཆ་མཐུན་པར། རྩོམ་ཅེ་མོ་ལས། རྒྱད་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ༼འཁོར་བ་
རྒྱད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། ༼ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེས་རིམ་མཐོན་དུ་བྱ་བའི་
ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། ཐབས་ནི་
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་འཁོར་དང་བཅས་
པའོ། ༼ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོན་དུ་རྟོགས་པ་སོ་སོ་རང་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་ལ་དབང་བར་ཏེ་ཐོས་སོགས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་དེ་མཐོན་
དུ་བྱེད་པ་དང་། དབང་ཚོན་བྱིན་སྐབས་དང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོན་དུ་
བྱེད་པ་གཉིས་སོ། ༼ཐབས་དེ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་འབྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
རྒྱ་རྒྱད་ཀྱི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཁོར་བ་རིམ་གྱིས་པར་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་ལས། དེ་དག་གི་འབྲུལ་
པ་བསལ་ནས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་མཐོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། རིགས་ལྟའི་རིགས་
ཅན་གྱི་རྒྱབ་པ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འབྲུལ་པ་
སྒྲོ་བུར་བ་བསལ་ནས། རང་བཞིན་༼༡༡༽མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མཐོན་དུ་

བྱ་བ་ལ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་བུར་ཀྱི་འབྲུལ་པ་
 བསལ་ནས། རང་བཞིན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཕྱགས་དམ་ཆོག་གི་
 ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་བུར་ཀྱི་འབྲུལ་པ་བསལ་ནས། རང་བཞིན་
 སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར། སྒྲོ་ལྗེའི་
 འབྲུལ་པ་བསལ་ནས། རང་བཞིན་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
 གནས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲམ་པ་ལ། དབང་རྣམ་ཉིད་དེ་
 འཛིན་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྟལ་པོ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་མངོན་བྱུང་དང་མཐུན་པར། དང་པོར་མངོན་པར་སངས་
 རྒྱས་ཚུལ། བར་དུ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་ལ་སོགས་པར་རྩ་བཤད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱུལ་
 ཉེ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྒྲམ་ཚུལ། མཐར་ཐགས་སོ་སོའི་འཁོར་
 འོས་བསྐྱར་བར་བྱས་ཏེ། སྒྲོ་བ་མ་དཀྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་མངོན་པར་
 འདུ་མཛད་ཚུལ་ཉེ་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་།
 རྗེས་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ལེན་པ་ན། དང་པོ་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག །ལས་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དབང་རྟལ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་
 བརྟེན་ཉེ་ཉམས་སུ་༼༡༡༩༽ལེན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་
 སུ་རྣལ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་

རང་ཉིད་རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་པ། གཉིས་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་
 བཅུག་སྟེ་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་རང་རིགས་ཀྱི་
 ལྷ་འི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ། བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་དེ་གསུམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
 ལས། སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་མཚན་ཅན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་བརྟན་པ་གང་ཡིན་
 གྲང་རུང་རང་གི་ལྷ་ཉི་པའི་མཚན་མ་རྟེན་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ནི་
 བསྟོན་པའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ནས་གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རིམ་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟན་
 བས་སྐྱབ་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱས་བརྗོད་ལ་
 བརྟན་ཏེ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་
 ལ་བརྟན་པ་གང་ཡིན་གྲང་རུང་། རང་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོས་པ་པོས་རང་གི་ལྷ་འི་
 གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲུ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་གིང་ངེས་པ་བསྐྱེད་
 བས། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་༼༡༩༽གི་སྐྱབ་པའི་མཚོན་པ་ལ་སྐྱུར་བས་
 མཉེས་པར་བྱས། དེ་ནས་གཞན་དོན་དུ་བྱུག་བྱ་སྐྱབ། དེ་གྲུབ་ནས་བྱུག་སྐྱའི་
 ལས་རབ་འབྲུམས་ལ་སྐྱུར། དེ་ནས་མཚན་མ་རྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་སྐྱབ། དེ་
 གྲུབ་ནས་དཔལ་མཚོག་གི་སྐྱབ་པ་དང་། རྟེན་སྐྱབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བ་ལྟར་
 རང་རིགས་ཀྱི་ལྷ་འི་འཁོར་ལོ་དང་མཐུན་པར་ཚོགས་ཁང་འདུས་ནས། ལྷ་

གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སོ་སོའི་ཁ་དོག་དང་རྒྱན་ཆ་
 ལུགས་དབྱིབས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་མངོན་སུམ་པ་ལྟ་བུར་བྱས། ཆེད་དུ་མངོན་
 པར་འདུ་བྱས་པའི་འདོད་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དབྱུང་པས་རིགས་ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་མཉམས་
 ཤིང་། རང་གི་ལྟ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་
 ལན་གཅིག་གིས་མ་གྲུབ་ན་ལན་བདུན་གྱི་བར་བསྐྱར། དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་ལྟ་
 བསད་པའི་སྒྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོགས་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། རྩལ་འདི་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །གཉིས་པ་བཞུས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་ནས་༼༡༧༽བསྐྱབ་པ་ལ། དབང་
 རྣོན་རྟོག་བཞུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། རྟེན་པོ་ཚོག་གི་བཞུས་པ་
 ལས། དང་པོ་ཀྱན་རྗོབ་དམིགས་བཅས་དང་། རོན་དམ་དམིགས་མེད་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་བདག་ཉིད་རང་རིས་ཀྱི་ལྟ་དང་མཐུན་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣོན་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུག་དང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནང་དུ་བསྐྱས་ཏེ། བཞུ་བྱ་སྟོང་
 པོའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བྲན་ཞིང་མོས་པས་བཞུ། རྒྱང་ཕྱིར་འགོ་བ་ན་མདུན་གྱི་ལྟ་
 ལ་དམིགས་ཏེ། རྒྱང་གི་རྒྱན་རི་སྟོང་པར་སྟོང་པོ་བཞུ། སྐར་སྒྲོག་དང་དབང་
 པོའི་འཇུག་པ་བསྐྱས་ལ་བདག་དང་ལྟ་ཐ་མི་དད་པར་བྱས་ལ་བཞུའོ། །གཉིས་
 པ་དོན་དམ་དམིགས་མེད་ནི། བདག་དང་ལྟ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་

སོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་གིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་སྟོག་ཚུལ་བསྐྱམས། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་མ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདག་དང་ལྷ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་
ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་སྐྱ་ལ་དམིགས་ཏེ་བཟུ། སྟོག་བྱིར་དབྱུང་བ་ན་རྒྱུད་གི་རིག་པ་
ཉམས་སུ་ཁྱོང་། ༡༩༩༩ བ་ཙམ་གྱིས་ལྷའི་མཚན་མ་ཙམ་དྲན་པར་བྱ། སྒྲར་སྟོག་
ཚུལ་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་སེམས་ཚུ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་
བོར་རོ་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབང་བར་ཉལ་ཆོག་གི་བཟུས་པ་ནི། རང་
རིགས་ཀྱི་ལྷའི་སྐྱུ་ལ་གྱུར་བཅས། རང་ལྷར་བསྐྱེད་རིགས་སོ་སོའི་ཕྱག་མཚན་
ལག་པ་གཡོན་པས་རིགས་སོ་སོའི་ཁྱུ་ཚུར་གྱིས་བཟུང་། སྒྲ་གོས་དང་ཚུལ་གོས་
ཀྱིས་གཡོགས། གཡས་པས་རིགས་སོ་སོའི་བགྱང་ཕྱེད་བྱུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་སྐྱ་མེད་དེ། རོ་རྩེ་ལ་འབྱུག་གི་སྐྱ་ལྟ་བུ། བསྐྱ་ལ་ཕྱ་ཞིང་
གསལ་བ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གདངས་ཅན་དུ་བཟུངོ། །དེ་ལྟར་
རོ་རྩེའི་བཟུས་པས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་། ཆོག་གི་
བཟུས་པས་ནི་རྩལ་དང་མཁའ་སྤྲོད་ཀྱི་རིག་འཛིན་སོགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ་རྒྱུད་པས་
མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་བགྲོད་བྱ་ས་དང་ལམ་གྱི་མའོན་པར་རྟོགས་

བའི་བྱད་པར་ལ། རོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་སྒོན་
 ཏུ། །བཅོམ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒ་
 རབས་ཀྱི་ཡོ་ག་བ་ལ་༼༡༩༧༽མོ་ཆེ་ནི། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་
 གཉིས་བསྐྱེད། དེ་ནས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་
 གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པས། མོས་སྐྱོད་ནས་ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་ཀྱི་བར་བགྱོད་ནས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་
 བྱང་ལྷ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་
 མོད། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་རྒྱད་འདིའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམ་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། སྒགས་
 ཉིད་ལའང་རྒྱད་སྟེ་གོང་མ་གཉིས་ལས་ལམ་ལྷུར་བར་བགྱོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་
 དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱོད་རྒྱད་ལས། རིགས་
 ཅུང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་འཛང་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་རྒྱད་ཉིད་
 ལས་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་གསུངས་ན། རྒྱད་སྟེའི་དགོངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ས་
 བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་རྒྱུའི་ཐེག་པས་བསྐྱལ་པ་
 གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བགྱོད་དེ། དེ་ནས་རྒྱད་འདིའི་མངོན་བྱང་
 ལྷའི་ངེས་པས་འཛང་རྒྱ་བའི་རིགས་ཅན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། ༼༡༩༨༽དེས་ན་མདོའི་ལམ་ལྷུར་བགྱོད་དེ། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་སངས་

རྒྱ་ཀ་མ་ཙམ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ནས་ལུགས་འདིའི་སངས་རྒྱས་པའི་
རིགས་དང་། ལུགས་འདིར། དང་པོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཐབས་ཆས་ཆེར་མུར་བར་
རྫོགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལས། འདིར་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་
གདུལ་བྱ་ནི་བྱི་མ་འདི་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཅན་འདི་གཉིས་གང་ཡིན་གྱིང་རུང་ས་
བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་
མཐའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། རི་ལྷར་སྐྱབ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
ཉིང་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་
པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་བྱེད་གཉིས། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ། གསུམ་པ།
བཞི་པ། བསམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། འདུ་
ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་པའི། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད། བསམ་
གཏན་གྱི་ས་བཅུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས། དེ་ནས་སྤྱིད་ཅི་ནས་
མི་ལྟོགས་མེད་པའི་བར་ལུགས་ལྟོག་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས། སྤྱིར་ཡང་མི་
ལྟོགས་མེད་ནས་སྤྱིད་ཅིའི་བར་དུ་རེ་རེ་ཐོད་ཀྱིས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས། ཡང་
སྤྱིད་ཅི་ནས་མི་ལྟོགས་མེད་༼༡༩༽པའི་བར་རེ་རེ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་སྟོམས་པར་
ཞུགས། དེ་ནས་མི་ལྟོགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དང་།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
སོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དགུར་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་

གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཟེར་ལ། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་གྲང་
མངོན་མཐོ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་ནི་མིང་མཐུན་པ་
ཙམ་ཡིན་གྱི། རོན་ཐ་དད་དེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་མིང་དང་མཐུན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རོན་མཆོག་དམན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
ཙན་སྲིད་པ་ཐ་མ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་
ལས་པར་འགྲུབ་པས་བྱང་སེམས་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་
གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དེ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པས་
དེའི་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་དེས་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཞེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་སྒྲིང་པོར་ཞུགས་ཏེ། སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ལས། མི་གཡོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡན་ལག་
༼༡༣༽ རྒྱལ་ལྡན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། དེའི་ཆོན་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བསྐྱངས་ཏེ། དེ་རྣམས་གྱིས་
མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ལྟའི་གདམས་རག་བཏབ། དེས་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཡེ་
ཤེས་ལྟའི་ངོར་པོ་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བྱང་སེམས་དེ་ལ་མངོན་བྱང་དང་པོ་སེམས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་
གདམས་རག་བཏབ་ཏེ་བསྐྱོམས་པས། བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་

ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མངོན་དུ་བརྟེན། མཉམ་
བཞག་ཏུ་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་བའི་
དཀྱིལ་ལའོར་དང་པོ་མཐོང་། སྐར་ཡང་མངོན་བྱང་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ལས་བྱང་བའི་གདམས་པ་བཏབ། དེས་དེ་བསྐྱོམས་པས་སྦྱིན་པའི་ཡ་
རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་མངོན་དུ་བརྟེན། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་བའི་དཀྱིལ་
ལའོར་གཉིས་པར་མཐོང་། དེ་ནས་མངོན་བྱང་གསུམ་པ་བརྟན་པའི་ངོ་རྩེ་ལས་
བྱང་ཆུབ་པའི་གདམས་པ་བཏབ། དེས་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་
སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་བརྟེན། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སེམས་སྐྱ་བའི་སྟེང་དུ་ངོ་རྩེ་ཅེ་ལུ་པའི་རྣམ་པར་
མཐོང་། སྐར་༼༡༩༽མངོན་བྱང་བཞི་པ་ངོ་རྩེའི་བདག་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་
གདམས་པ་བཏབ། དེས་དེ་བསྐྱོམས་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་
རང་བཞིན་བྱ་བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་བརྟེན། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངོ་རྩེ་ཅེ་ལུ་པ་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ར་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས། སྐར་ཡང་མངོན་བྱང་ལུ་པ་དེ་ཡང་རི་ལྷ་བ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
པའི་གདམས་པ་བཏབ། དེས་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་དབྱིངས་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་སྤང་གི་དོ་བོ་ཉིད་བརྟེན། དེས་དེ་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་
བརྒྱན་པའི་སྦྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མཐོང་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
མངོན་བྱང་ལྟ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་མངོན་རྟོགས་ལ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་
དུ་བཤད་ཀྱི། དོན་ལ་སེམས་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་བཞི་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་བཞིའི་
དོ་བོར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་ཉིད་དང་། རྩོམ་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་༼༡༣༩༽མཉམ་པ་ཉིད་
དོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བར་
ཟད་ཀྱི་རྗེས་ནི་གཅིག་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་དེ་
ཡང་སྤྱི་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ། ཡེ་ཤེས་བཞི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་
བོར་རོ་གཅིག་པ་ཆོས་སྤྱོད། འོག་མིན་ཆེན་པོར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་གྱི་སྦྱར་སྤང་བས་
ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོའོ། །རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོད་ལ་སོགས་པར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་ཆ་བྱད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱུལ་བཤད་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཆུང་དུ། དག་འཕྲན་གྱི་གནས་ན་
གནས་པར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་སྤྱུལ་སྤྱོད། །མཛད་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཤུ་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཞེད་
པས། ལྷོ་བོ་ཞི་ལྷོ་འཁྱམ་དུ་དཀའ་བྱུང་གྱི་སྟོན་ལ་བཞུགས་པ་ཡན་ཆད་

བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ། དེ་ནས་དེར་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་བཞག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐྱེའོག་མིན་ཆེན་པོར་གཤེགས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་ངོ་བོ་ལོངས་སྐྱེ་ཆེན་པོར་སངས་
 རྒྱལ། དེ་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་སྐུ་ལ་བཤད་མཛད། དེ་ནས་ནམ་
 སྒྲིན་གྱི་ལུས་མ་ཞུགས་པ་ཕྱིན་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པར་བཞེད་དོ། །སློབ་
 དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་ནི། ཕ་རྒྱུད་༼༡༣༩༽ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་བསྐལ་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས། ལྷ་ཀྱའི་
 རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་མཛད་པར་བཞེད་པ་ལས།
 རྒྱ་བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གི་ཕྱི་མ་འཐད་དེ། ཕ་རྒྱུད་ལས་དེ་སྐད་འབྱུང་
 བར་མ་ཟད་བཤད་རྒྱུད་དོ་རྗེ་ཕེ་མོ་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་
 སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ལ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོར་མ་ཟད་སྐྱེས་
 རབས་ཀྱི་ཐེང་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟེང་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པར་
 མདོ་སྟེ་དག་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བདག་གི་རྗེ་སྐྱ་མ་ཡི་དམ་
 ལྷའི་ངོ་བོར་བཞགས་པ་དག་གི་ཞལ་སྐྱ་ནས། སློབ་དཔོན་ལྷ་ཀྱ་བཤེས་གཉན་
 ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་མི་འབྱོར་བ་མིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ལམ་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱ་
 མར་ཆོགས་གོམས་པས། སྐྱེ་བ་འདིར་ནམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་རང་
 དབང་ཐོབ་ནས། རྒྱུད་ཅིག་ཏུ་འོག་མིན་དུ་སློབ་པའི་འཕགས་ལམ་རྣམས་

བགྲོད་དེ་རྒྱུད་འདིའི་ལྷགས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ནས་སྤར་ནམ་སྤོན་གྱི་
ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱར་སྤྱང་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་འདིར་རང་རྒྱུད་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །བཞི་པ་༼༡༣༩༽ས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི།
མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་སློབ་ལམ་ནས་ལམ་འདི་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ་ལྷགས་
འདིའི་ས་ལམ་བགྲོད་ནས་ལྷགས་འདི་པར་སངས་རྒྱུས་པ་དང་། མདོ་དང་རྒྱུད་
སྟེ་འོག་མའི་མི་སློབ་ལམ་ནས་རྒྱུད་འདིར་ཞུགས་ཏེ་ས་ལམ་བགྲོད་ནས་ལྷགས་
འདི་པར་སངས་རྒྱུས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རང་ལ་དང་པོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ས་
ལམ་བགྲོད་དེ་ལྷགས་འདི་པར་སངས་རྒྱུས་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ལས། དེའི་དང་པོ་
ལའང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་འོག་མ་དག་གི་ཚོགས་སྤྱོད་མཐོང་བའི་བར་བགྲོད་ནས་
འདིར་འཇུག་པ་དང་། ས་བཅུའི་བར་བགྲོད་ནས་འདིར་འཇུག་པ་གཉིས་ལས།
ཕྱི་མ་འདི་ལའང་མདོའི་ས་བཅུ་པ་གཙོ་ཆེར་བཟུང་བ་མང་སྟེ། རི་སྐད་དུ།
བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་སྟོན་དུ། །བཙོམ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་གང་
། །ཞེས་མདོའི་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསགས་སྤྱོད་བྱས་པའི་ས་བཅུ་པ་ལས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་བཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱས་པ་ཞིག་
རྒྱུད་འདི་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཆེས་མང་བ་ལ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་དགའ་
ལྷན་ན་བཞུགས་པ་སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་དང་། དོན་གྲུབ་ལྟ་བུ་མིན་པ་ཐ་མ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའང་སྤུལ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདིར་

ཕྱི་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་ས་བཅུ་༼༡༩༩༽པ་དེ་དག་འཕྲན་ལྟ་བུའམ་
འཛམ་གླིང་ལྟ་བུ་གང་དུ་འཁོད་ཀྱང་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱུལ་སྐྱུས་ཆོས་
བསྟན་པའི་འཁོར་དུ་སོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ལམ་བགྲོད་ནས་སངས་
རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སངས་
རྒྱས་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་སོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་
ཀྱི་ས་ལམ་བགྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་རང་ལམ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ཆེ་རབས་སྒྲ་མར་མི་ལོ་བཙོ་ལྷ་ཙམ་དུ་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་ཆོག་སྡེ་གསུམ་པར་བྱས་ནས་ཆེ་འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྡེ་ཀྱི་
འཕགས་པ་རྣམས་བགྲོད་དེ་ལུགས་འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས། རྣལ་འབྱོར་མི་ཆེ་བཅུ་དྲུག་ཡིན། །ཞེས་
འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉིན་
ཀྱིས། རྣམ་སྒྲིན་ལུས་ཏེན་འདོར་ལེན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱང་པར་
གསུངས་པ་དང་ཡང་ཆེས་ལེགས་པར་འབྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འོ་སྐྱུལ་ཀྱི་སྟོན་
པ་ཤུག་བྱུང་བ་འདི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ན། ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོན་པ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་༼༡༩༩༽བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་བྱིར་། གདུལ་བྱ་
ཉན་ཐོས་ནས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་བར་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དག་གི་སྣང་ངོ་དང་མཚམས་

པར་སངས་རྒྱས་པའི་བྱིར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གསུམ་གའི་སྒོ་
ནས་སངས་རྒྱས་པར་སྣང་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
དཔལ་ཡིད་བཟང་ཅི་པ་དང་། ཀླུ་བ་གར་གྱི་དབང་པོ་བཞི་པས། འདིའི་ས་
བཅུ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནས་འཛོག་བྱ་བའི་ས་བཅུ་པ་དེ་འཕགས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་ས་བཅུ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་བརྩིས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་མཛེས་ཏེ། འདི་ལྟའི་ས་བཅུ་པ་དང་གྲངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཚོགས་སྡོན་དུ་སོང་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་
པར་གསུངས་པས། དངོས་བསྟན་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་སྟོབ་པ་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ལ་འབྲུག་ཚུལ་དང་། ཞར་བྱང་མདོའི་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་འོག་
མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་སྟོབ་པར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་སྐུལ་སྐུ་ལས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མཉན་ནས་ས་ལམ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་
བཤད་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་གཞོད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་བརྗོད་
བྱར་གྱུར་པའི་རྗོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་རྩ་བའི་རྒྱུད། བཤད་པའི་ ཆ་
མ་ཐུན་གྱི་༼༡༩༧༽དང་གསུམ་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཀྱན་སྟོང་གིས་བཤད་དེ། དེའི་རྩ་
རྒྱུད་ནི་དུམ་བུ་བཞེའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ཉིད་བསྟུས་པ། བཤད་རྒྱུད་ལ་ཐུན་
མོང་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་རྩོམ་ཅི་ཅི་མོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་གསང་བ། ཁྱོ་བོའི་རིགས་ཀྱི་འཛོག་

ཉེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་ཉོགས་པ། ཆ་མཐུན་ལ་དཔལ་མཆོག་དང་པོ། ཤེར་ཕྱིན་
བརྒྱུ་ལྔ་བརྒྱུ་པ། ཤེར་ཕྱིན་སྒོ་ཉིད་ལྔ་པ། རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་རྒྱུ། སྐྱ་གསུང་བྲགས་
གསང་བ་རྒྱན་བཀོད། གསང་བ་ལོར་ཐིག །སྤྱིང་རྒྱུད་གཉིས། རབ་ཏུ་གནས་པ་
མདོར་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་པོའི་
སངས་རྒྱས་ལ། མཆོག་དམན་འབྱུང་བ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་
ཉིད་ཀྱི་ཆ་གསལ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ལས་སུ་བྱ་བ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཏེ། བྱ་
རྒྱུད་ལ། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་དུ་བྱུང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་དང་། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བྱུང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་ཀྱི་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་བྱུང་
རྒྱུ་བྱི་སེམས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྦྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་
གི་བྱུང་པར་ཉིད་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་བྱེས་པའི་ཕྱིར། སྦྱས་པ། དེ་
ལས་གོང་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཆོག །གང་། ༡༩༩ །ན་ཡོད་པར་སྒྲགས་ཆེད་
རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྤེལ་ཆོམ་དུ་མ་སྤྱ། །བྱེས་པའི་མདོ་དོན་རི་བཞིན་
བྱེས་ཟེན་ཏོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་དོན་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ཉིད་བཤད་པ་
ལ། འཇུག་སྒོ་དབང་། བསྐྱུང་བྱ་སྒོམ་པ་དང་དམ་ཆོག །སྒོམ་པ་མངོན་པར་
ཉོགས་པ་བོགས་འདོན་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ། བཤོད་པར་བྱ་བ་ས་ལམ་རི་ལྟར་
བཤོད་པ། དེ་རྣམས་བརྗོད་བྱུང་གྱུར་པའི་བརྗོད་བྱུང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་
པའོ། །དེའི་དང་པོ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། སྤྱ་ན་མེད་པ་གཉིས་སུ་

མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་ལོར་ལོ་ལས་འབྱུང་བའི་དབང་སྒྲུལ་
 གྱི་རྒྱལ་དེ་ཉིད་བརྟུན་ན། བ་མའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་མེ་བ་ནས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
 གྲུང་འདིར་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩོ་
 རྩེ་ཐེག་པ་སློབ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་ཁོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བརྟུན་པར་བྱའོ། །འོ་ན་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་དེ་
 གང་ཞེ་ན། རྩོ་རྩེ་ཐེག་པ་སློབ་ན་མེད་པའི་ལམ་རྒྱུད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་སྒྲུ་མ་དག་ལ་
 རྟགས་ནས་ལམ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ལམ་
 འདིར་༼༡༩༽འཇུག་པ་རིམ་གྱིས་པ་དང་། ལམ་འདི་ཉིད་ལ་དང་པོར་རྟགས་
 བས་ལམ་སྒྲུ་མའི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཞར་བྱུང་དུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཅར་
 བའི་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ལ་དགོངས་ནས། གྱི་རྩོ་རྩེ་ལས། དང་
 པོ་གསོ་སྦྱང་སྦྱོབ་པར་བྱ། །དེ་རྩེས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཅུ་ཉིད། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་
 སྒྲུ་བ་བསྟན། །མདོ་སྤེལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་
 ཉིད། །དེ་ཡི་རྩེས་སུ་དཔུ་མ་བསྟན། །སྤྱགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་གཤམ་ནས། །དེ་
 རྩེས་གྱི་རྩོ་རྩེ་བརྩམ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཀུན་གཤམ་པ་ནི། བྱ་
 རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། བ་
 རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པ་
 ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུད་ཁྱད་པར་ཅན་ཐེག་

པ་གཞན་གྱི་རིགས་སད་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་དང་པོ་ནས་སྐྱགས་ལམ་དུ་རིགས་
སད་རུང་གི་སྐལ་ཕན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཅེས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པར་
བཤད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་
དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་སོ་ཐར་དང་བྱང་སྡེ་མ་ནི་མེད་ཀྱང་
རྒྱད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་སོ་ཐར་དང་བྱང་སྡེ་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་༼༡༩༠༽ས་སྐྱ་པའི་
རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དག་གིས་གསུངས་ཞེས་ཐོས་པའང་མི་འཐད་དེ། གསང་
སྐགས་ཀྱི་སྡེ་མ་པ་གསུམ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡེ་མ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
བྱང་སྡེ་མ་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྷན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། འཁོར་
ལོ་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྤིང་ལ་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱལ་སྤིང་དང་མི་ལྷན་
པར་བརྗོད་མི་རྣམས་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། བྱོགས་སྐྱ་མ་འདི་དང་མཐུན་པར་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་གསེར་ལྷིང་པས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་མ་པ་སྐྱེ་གནས་
གཉིས་ཀའི་རྟེན་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྡེ་མ་པ་མི་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མི་འབྱུགས་
པའི་ཞིང་ལ་སོགས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་མི་གྲག་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡེ་མ་པ་བྱ་བ་ནི་མིང་ཇི་ལྟར་དུ་བརྗོད་
ཀྱང་དོན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་སྦྱབ་པའི་ལུས་ངག་གི་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞིག་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་
འཁོར་བ་ཙམ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་ཞེས་

བརྗོད་ལ། དེ་ལོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཙམ་མིན་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཐོབ་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ན་བྱང་
༼༡༧༽སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱི། དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཁར་དེ་ལས་ལྷག་
པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཡོད་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གོང་མའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དོན་དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པས། སོ་སོ་ཐར་
པའི་སྒྲིམ་པ་འཆི་འཕོ་བས་མི་གཏོང་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཞར་བྱུང་ཡིན་པས་ཆོག་
ལ། ད་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སྤྲོ་མ་
ལ་བསྟེན་བཀྲར་ཚུལ། དེ་ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོ་རྗེ་
ཐེག་པའི་ལམ་རྒྱུད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྩ་བའི་སྤྲོ་མ་ཉིད་ལ་རག་ལས་
པས། དེ་ལེགས་པར་བསྟེན་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་ལ་བསྟེན་བཀྲར་སྤྲོ་
མའི་མཆོན་ཉིད། གང་གིས་བསྟེན་བྱ་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་
བུས་བསྟེན་བཀྲར་བྱ་བ། བསྟེན་བཀྲར་བའི་རོ་བོ་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ། །བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྤྲོ་གོས་ལྡན། །བཟོད་ལྡན་
དང་ལ་གཡོ་༼༡༧༽སྒྲུ་མེད། །སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཤེས། །སྦྱིང་བཅེར་
ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བརྩམ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དཀྱིལ་ལོར་

བྱི་བའི་ལས་ལ་མ་ཁས། །གསང་སྔགས་འཆད་བྱེད་སློབ་དཔོན་ཏེ། །དང་བའི་
བདག་ཉིད་དབང་པོ་བྱལ། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ། དང་པོར་ཡང་དག་
བསྟེན་བྱ་སྤྱོད་མ་དག་ཀྱང་དམ་ཚིག་ལྷན་ཞིང་དོ་རྩེ་ཐེག་ལ་ལྷག་པར་གནས། །དེ་
ཉིད་བསྐྱོམ་ཞིང་བག་ཆགས་དྲི་མ་དག་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཞིང་བཟོད་པའི་རང་
ཚུལ་ལམ་ལ་ཞུགས། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་ལམ་ནི་སྦྱིན་བྱེད་དཔུལ་བའི་འཛིགས་
པ་འཕྲོག་ཅིང་དེ་ཉིད་ལས་ནི་ཆངས་སྦྱོད་ལྷན། །བདུད་རྣམས་ལ་ནི་དོ་རྩེའི་
དབྱུག་པ་དེ་ཡང་འཛིན་མའི་གཞི་ལ་དོ་རྩེ་སེམས་པར་རབ་བྱགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉན་རང་ནས་བྱང་སེམས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་
བར་གྱི་སྤྱོད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་དུ་ཆང་བ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་
སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཟུང་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་
པའི་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་དུ་འོས་པའི་སྤྱོད་མའི་མཚན་ཉིད་
ནི། དེར། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་སེམས་དང་དེའི་སྒྲུང་བ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་
བཅུ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དབང་བསྐྱར་དྲི་མེད་རི་བོང་ཅན་མཚུངས་མེ་
༼༡༤༩༽ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལས་མྱ་
ངན་འདས་པའི་བདེ་བ་འཕོ་མེད་ལྷན་ཅིག་སྦྱོས་པ་འགྱུར་མེད་ཉིད་ནི་བཞི་པ་
སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཞལ་འདི་གང་གི་བྱགས་དང་ཞལ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་
དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ལམ་སྒྲོར་གྱུར་

པའི་དབང་བཞི་པ་བྱང་འཇུག་གི་ལམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པས་
གསལ་བར་བྱས་པ་སྟོབ་མའི་སྟོ་ལ་འགོད་པར་བྱས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་
ལག་ཐུགས་རྒྱད་ལ་བཞུགས་པ་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་བྱིན་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོར་རྟོགས་
པ་སྟོང་བར་བྱས་པ་སྐྲགས་ཀྱི་ངེས་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནི། སྤྲུལ་ཙམ་ལས་
ཀྱང་དཔལ་ལྡན་སྤྲུལ་ཁེས་བྱའོ། །ཞར་ལ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྦྱོན་ནི། ང་རྒྱལ་
དང་ལྡན་ཁོ་བས་ཟིལ་མནན་དམ་ཚིག་རྣམ་བཤམ་རྣམས་ལ་སྐྱམ་ཁིང་ཐོས་པ་དག་
ཀྱང་མེད། །སྟོབ་མ་རྣམས་ནི་བསྐྱུ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཁིང་མཚོག་གི་བདེ་བའི་
གནས་ལས་སེམས་ཉམས་དབང་མ་བསྐྱུར། །འོངས་སྦྱོད་དག་ལ་ཀྱུན་ཆགས་
བག་མེད་རྒྱུ་བ་མའི་སེམས་དང་བཅས་ཤིང་དབང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལྡན་
པ། །དེ་ནི་དཔུལ་བ་བཞིན་དུ་སྟོབ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་རྒྱུར་ནི་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོབ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི།
༼༡༥༥༽ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་སེམས་སྤྲུལ་མའི་ངེས་པ་ལ་དགའ་གཏོང་བའི་ངང་
ཚུལ་དང་ལྡན་ཡོན་ཏན་གཤམ། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཡོན་ཏན་གྲུས་ཤིང་གཡོ་བ་
མིན་པའི་སེམས་དང་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་འབད། །གདུག་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་
ཉམས་སྟོབ་མ་དེ་ཉིད་སྤྲུལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བྱ་བ། །ཤེས་རབ་
དབང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་སྟེ་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཡང་བསོད་ནམས་འབྲིང་པོ་
དག་གི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ངེས་པས་སྟོབ་མར་འོས་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་

འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ཐ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདྲ་འཛི་ལ་མི་
དགའ་ཞིང་རྩེས་ལ་སྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏོང་བའི་ངང་ཚུལ་དང་ལྡན་
པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གཤེས་པ། མི་དགོ་བ་
བཅུ་ལས་ལོག་པས་གདུག་པའི་གྲོགས་ཉམས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་
པའི་རིགས་ཅན་དག་ནི། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་རུ་དུ་རྒྱུད་ཡོངས་
སྤྱོད་བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱིས་བསྟུ་བར་བྱ་

བ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐ་མ་ནི་དབང་གི་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པས་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་རིས་
པའོ། །ཞེས་དང་། ཐ་མ་ཡང་གལ་ཏེ་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ལུ་ཅིང་སྟོན་
པར་མི་བྱེད་ན། བསྐྱབ་པའི་གནས་ལཱའི་རྒྱར་ཡང་དག་པར་བསྟུ་བར་བྱའོ་ཞེས་
པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རིས་པ་སྟེ། སྟོབ་མ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རིས་
པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དཀྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ནས་ཡེ་གཤེས་པ་སྟེ་བར་ཏལ་
ཞུགས་ཉིད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་པ་ཙམ་ལ་དབང་བསྐྱར་སྦྱིན་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་
པའི་སྟོབ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་བསྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ཏེ་གལ་
ཏེ་འདོད་ན་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ། མི་འདོད་ན་རེ་ཞིག་དགོ་བསྟེན་དུ་འཛིག་
པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བར་ཏལ་ཞུགས་དང་པོ་ལྟ་ཙམ་སྦྱིན་པ་དང་། འདོད་ན་
ལྟག་མ་ཉི་ཤུ་ཡང་དངོས་སུ་ཆོག་གིས་སྟེར་བའམ་མི་སྟེར་གྱང་ཡིད་ཀྱི་སྦྱིན་ལེན་

གྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ། འདྲིའི་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྐྱེས་མི་དགོ་བའི་སྤྱོད་བ་བདུན་པོ་
 སོགས་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་ཆ་ནས་རིམ་བཞིན་སོ་ཐར་རིམ་བདུན་གྱི་སྒྲོམ་པ་འང་དོན་
 གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་ཐར་རིམ་བདུན་
 སོགས་ཀྱང་ཡར་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲིར་བར་ཏལ་ཞུགས་ཀྱི་
 སྐབས་ཀྱི་དགོ་བསྟེན་དུ་འཛིག་ལུགས་དང་། རུལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བྱིས་
 པའི་དབང་བདུན་ཐོབ་ནས་དགོ་བསྟེན་དུ་འཛིག་པ་འང་འཛིག་ཚུལ་མཚོག་
 དམན་ཡོད་དེ། སྤྱི་མའི་(༡༧༩)དགོ་བསྟེན་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སར་འབྱུང་བའི་
 མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བཞི་སོགས་ལས་ལོག་ཙམ་གྱི་དགོ་བསྟེན་སོགས་ཡིན་ལ། བྱི་
 མ་ནི་དེའི་ཁར་སྐྱགས་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་དད་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དྲན་གཤེས་ཀྱིས་
 བསྐྱེས་པའི་མི་དགོ་བའི་རྩ་བཞི་སོགས་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 བྱིར། དགོ་བའི་ངོ་བོ་ལ་མཚོག་དམན་ཆེས་ཆེ་བར་གྲུབ་པའོ། །འབྲིང་གི་མཚན་
 ཉིད་དུ་ནི། སྤྱི་མ་གསུམ་པོའི་སྤྱོད་དུ་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་ལས་སེམས་བསྐྱུང་
 བར་རུས་པས་སྒྲ་མའི་ངེས་པ་ལ་དགའ་བ། གྲུས་པ་དང་བཅས་གིང་རྒྱད་ལས་
 གསུངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་བར་རུས་པས་རྒྱད་ལ་གྲུས་པ། རང་
 གི་དབང་པོ་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་གཞན་ངོ་འཕྱར་
 བག་མི་བྱེད་པས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དུག་ལྡན་གྱི་རིགས་ཅན་
 དག་ནི་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་

དབང་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པས་བསྐྱ་བ་དང་། མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྐྱ་
མ་དུག་གི་སྤྲོད་དུ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་སྤྲོད་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་ལ་
མོས་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་སེམས་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ་མངོན་
པར་འདོད་པ་མེད་པས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལས་ཆོགས་
༼༡༧༽ལྟར་ཆོགས་གྱིས་སེམས་མི་འཕྲོགས་པས་གཡོ་བ་མིན་པའི་སེམས་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་དགུ་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཅན་ཏེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
གྱི་རྒྱར་མཆོག་དབང་གོང་མ་རྣམས་གྱི་བསྐྱ་བར་བྱ་ལ། སྐྱ་མ་ནི་རྒྱད་པས་དང་།
ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། རྒྱད་འདིའི་དངོས་གྱི་གདུལ་བྱར་འོས་པ་དག་ཡིན་ལ། སློབ་མ་
མཆོག་དེ་ཡང་གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པས། རྒྱད་ལ་ཐོས་སོགས་
གྱི་ཡན་ལག་གིས་རྗེ་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་ཙམ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་།
རང་དོན་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལ་ཡིད་ལ་བརྟགས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་སྤྲོད་པོར་བྱེད་
པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་མཆོག་ལས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་བབྱང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མས་ཀྱང་སྐྱ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་མི་ལྷན་ལེགས་
པར་བརྟགས་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བསྟེན་པ་ལས། འདོད་
པའི་དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་ཞལ་གྱི་རྗེས་འབྲང་བར། །མ་ལུས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་སློབ་མ་རྣམས་གྱིས་སྐྱ་མ་གསེར་
བཞེན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ན་སྤིག་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་

སོ། །དེ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་༼༡༥༽སྤང་བྱ་སྟེ། །སྟོན་ནི་ནམ་ཡང་
 མིན་པ་ཉིད། །ཡོན་ཏན་སྤངས་པས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། །སྟོན་བརྗོད་པ་ལ་
 དངོས་གྲུབ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སྟོན་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ་སྟུམ་དུ་
 དོགས་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གསུང་འདི་ནི་སྤྲོ་མ་ཙམ་དང་། དཔལ་ལྷན་སྤྲོ་མ་
 གཉིས་ལས་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མཆོག་དོན་དུ་གཉེས་བའི་སློབ་མའི་
 ཡུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གསུངས་ལ། དངོས་གྲུབ་དང་པོ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རང་
 མའི་དངོས་གྲུབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟོན་མི་བརྟག་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་ཐར་པའི་རྒྱུའི་གོགས་
 སུ་འབྱུང་བ་དག་དེ་དོན་དུ་གཉེས་བས་མི་བརྟག་ཅེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཆང་ཞིང་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་
 པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 ཆང་བ་རྟེན་ན་ལྟ་མཆོག་ཡིན་མོད། །དེ་ལྟ་བུ་སྟེན་ནའང་རང་གང་འདོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཙམ་ནི་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ལྷན་དབང་གི་
 སྤྲོ་མ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས། །ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །དེ་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་ལྟག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་དཔུང་དེ། །བྱ་རྒྱུས་གྱིས་ནི་དེ་
 ལ་བསྟེན་པར་གྱུར་༼༡༥༥༽པའོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། སྤྲོ་མས་ཀྱང་སློབ་
 མའི་སྟོད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་རྒྱུད་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྗེ་སྤང་བ་
 ལས། ཇི་ལྟར་སང་གའི་འོ་མ་ནི། །པལ་པའི་སྟོད་དུ་བཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་

ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། རྫོད་མིན་དག་ལ་སྦྱོན་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
བསམ་པ་རི་ལྟ་བུས་བསྟེན་བཀྲར་བ་ནི། ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཚོགས་ཁོ་ན་འདོད་པས་
རྒྱལ་པོ་ལ་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྲར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཐར་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་གཏིང་ཚུགས་པས་གཡོ་མེད་པར་བསྟེན་བཀྲར་
བའོ། །བཞི་པ་བསྟེན་བཀྲར་གྱི་དོ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནི། བརྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་དག་
དང་རིམ་གྱོ་དང་། རྒྱུ་བ་པའི་སྒྲོ་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་སྦྱིར་
གསུངས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཐུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རྒྱུད་སྟེ་ནམས་ནས་གསུངས་པ་
སྒྲོ་བ་དཔོན་རྟ་དབངས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལྟ་བུ་པར་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་པ་སོགས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་ནི། རི་སྐད་
བཤད་པའི་སྒྲོ་བ་མའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོད་རུང་དུ་ནམ་
པར་གཞག་པ་དེ་གཉིས་ཀའང་ལས་དང་པོ་པ། ནལ་འབྱོར་པ་བྱུ་བ་པ་སྟེ་གནས་
སྐབས་གསུམ་ལས། ལས་དང་པོ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་༼༡༥༽ཡང་དམ་ཆོག་དང་
སྒྲོམ་པ་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་དབང་ལོད་དེ།
རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་གང་ཡང་རུང་བ་བྱོད་ཉིད་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་པར་
བྱེད་པ་ཙམ་དུ་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་ལ། དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་དཀྱིལ་
འཁོར་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། བྱུ་བ་ཆེན་དེའི་བྱུའི་ཞབས་ཀྱིས། དབང་
བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་འགོ་བར། རྫོང་ཆེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། དབང་བདུན་ལ་ལྟོས་པ་རྩལ་
 ཚོན་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་དགྲིལ་ལའོར་དབང་གོང་མ་བཞི་ལ་ལྟོས་ཏེ། ལུས་ལྟ་
 ག། །སེམས་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་ལའོར་དང་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཕྱི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་སློབ་མ་འབྲིང་པོ་ལ་དབང་བདུན་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་
 ཅམ་སྒྲམ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་དང་། ལུས་
 གྱི་དགྲིལ་ལའོར་སོགས་བཞིར་བཤད་མ་ཐག་པའི་སློབ་མ་མཆོག་ལ། མཆོག་
 དབང་གོང་མ་བཞིན་བསྐྱར་བའི་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲམ་པ་ལས་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་
 བྱ་སྟེ་དགྲིལ་ལའོར་འདུས་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་ནི། སྤར་བཤད་པའི་
 མངལ་ཆགས་པ་དང་། བཅོས་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་(༡༧) །རིམ་
 པ་བཞི་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་ཚོས་སྤང་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་
 ལམ་གྱི་ཆིངས་དང་འགོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མའི་
 ལུས་དགྲིལ་ལའོར་ཨ་བ་རྩྱ་ཏི་ཆིངས་ཐིག་སྟིང་གའི་རྩ་བརྒྱད་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་
 དང་། །ཁམས་ལྔ་ཚོན་ལྔ་དང་། སྟིང་གའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ལྔ་དའི་དགྲིལ་
 ལའོར་གྱི་གཙོ་བོའི་མཚན་མ་དང་། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་དབང་བྱ་བ་
 སོགས་གྱི་གནས་གྱི་ཁམས་རྣམས་ལའོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གྱི་མཚན་མ་དང་ལུས་གྱི་

བྱ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་དགྱིལ་འཁོར་དང་། ཡ་ནི་རྩོ་རྩོ་བ་
 དཔོན་དང་། འཕེན་རྩོགས་གྱི་ལས་ཅན་གྱི་བར་སྤྱིད་ནི། ལྷ་གོན་གྱིས་རྒྱུད་
 སྐྱུངས་པའི་སྐྱོབ་བྱ་དང་། བར་སྤྱིད་པའི་ཁ་དང་བཤང་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་
 བཅུག་པ་ནི། སྐྱོབ་བྱ་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་གྱིས་མངལ་འབྲིན་བྱས་ཏེ་བྱར་བྱས་པ་
 དང་། ས་མའི་དཀར་དམར་གྱི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བའི་སྒོ་མ་བ་སྦྱིན་པ་དང་།
 མངལ་སྐྱབས་གྱི་ལུན་པ་ནི་མིག་དར་འཆིང་བ་དང་། དཀར་དམར་གཉིས་གྱི་
 བདེ་བ་དམ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་དང་། མངལ་ནས་
 བཅས་༼༡༥༽མ་ཐག་རྒྱ་གཡས་གཡོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཅུ་འབབ་པ་ནི་མི་
 ཏྲག་འདོར་བ་དང་། དེ་ནས་མེ་ཏྲག་དོར་ཏེ་རིགས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དབང་
 བསྐྱར་བ་ནི་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བརྟག་གཉིས་འགྲེལ་པར།
 བྱིས་པ་བཅས་ལ་མ་རྣམས་ནི། །ཁུ་ཡི་བྱ་བའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད། །དེ་ཡིག་
 གཙུག་སྤྱད་རབ་འཛོག་པ། །ཅོད་པན་རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟག་ །དེ་ཡི་རྣ་བ་
 འབིགས་པ་སོགས། །དར་དབྱངས་དབང་བསྐྱར་ཞེས་བྱར་བཤད། །བྱིས་པ་སྐྱ་
 དང་ཚོད་པ་ནི། །བྱིལ་བྱ་རྩོ་རྩོ་བ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ལྷ་པ་ལོངས་སྐྱོད་བར་ཏལ་
 ལྷགས་ཡིན། །མིང་ནི་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ལྷོག་པ་ལ་སོགས་རྗེས་
 གནང་ལ། །ལ་དག་གིས་ནི་རྟག་རྒྱ་སྐྱོར། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
 ནི། །དབང་བསྐྱར་བདུན་རྒྱ་རབ་རྒྱ་གྲགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་

ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་དེས་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིའི་
 དམ་ཚིག་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བྱད་པར་གྱི་དམ་ཚིག་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་
 བྲལ་བ། ལྷག་པའི་དམ་ཚིག་གང་ལ་མེ་ཏོག་ཐོག་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་རྩོ་
 རྗེའི་རིགས་ལ་སློག་གཅོད་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་
 སོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་ལོད་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྒྲུལ་པར་༼༡༥༩༽ལྡན་པའི་
 རྒྱགས་པ་དབང་པོ་འབྲིང་པོས། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་རྣམས་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྟེན་པ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཚོག་ །ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་ །སྐྱབ་པ་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར། སྐྱབ་
 ཆེན་པ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས། སྐབས་འདིར་བསྟེན་པ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཚོག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་ཉིད་རྩོ་རྗེ་བཞིའི་རིམ་པས་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ལས། བྱང་ཚུབ་བཞི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དང་པོར་སྟོང་
 ཉིད་བྱང་ཚུབ་སྟེ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ས་བོན་བསྟུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཟུགས་
 རྩོགས་པ། །བཞི་པ་ཡི་གེ་འགོད་པའོ། །ཞེས་པས། དེ་བཞི་ཡང་སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་
 གཞི་འཁོར་བའི་ཚོས་དང་སྤང་གཉིན་སྐྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་ལ་
 །ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་མི་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟེ་བ་འདི་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ན། ས་སོགས་
 རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་

སྟེ། རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ལུས་སྒྱེ་འགྱུར་གྱི་སྲིད་པའི་གཞུགས་འཆར་བ། སྐྱ་མ་ལྟ་
བུའི་བར་སྲིད་འཆར་བ་ཇི་ལྟ་བར། ལམ་འདྲིར་རིམ་གྱི་མཐར་ལྷན་པར་ཐར་
པའི་སྒྲོ་བཞིའམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་སྤྲོད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མོས་པའམ།
༼༡༥༩༽ རྒྱུ་པས་སྒྲོམ་སྟེ་སྤྲོད་ཉིད་ལས་བྱང་ལྟབ་པོ། །མའི་ལུས་ཀྱི་དབྱལ་བ་
རྒྱུར། མགྱིན་པ་མེ། སྤྲོད་གཞུག་ལྟ་ ལྟེ་བ་ས་རྣམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། སྐལ་
ཆོགས་རི་རབ། གསང་བའི་བདུ་སྒྲ་ཆོགས་བདུ། འོག་གི་རྩ་གསུམ་ལྷ་ཉི་སྐྱ་
གཙན་གྱི་གདན་རྩ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་གཞུག་ཡས་ཁང་གདན་བཙས་དང་། བར་
དོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱུ་བྱག་གི་དབུས་སུ་རོ་མཉམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ལྷ་ཉིའི་དབུས་
སུ། སེམས་ཉི་ཡི་གོ་རྣམ་པར་ཞུགས་ཏེ་རོ་མཉམ་པ་ནི་ས་བོན་བསྐྱ་བའོ། །དེ་
ལས་མངལ་དུ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། གཙོ་བོ་དང་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་
མཐའ་དག་རྫོགས་པ་ལས། འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་
གཞུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །བཙས་ནས་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་
། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་དགྲུག་གཞུག་བཙིང་མཉེས་བྱ་བ། སྐྱ་གསུང་བྱགས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གཞི་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་
ལ་འོངས་སྤྲོད་པ་སྟེ། ཡི་གོ་དགོད་པའོ། །དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་དེའི་འོངས་སུ་
བསྐྱ་བར་བྱ་ལ། གཞི་ལ་བྱིས་པ་སྐྱ་བ་ཁྲོད་པ་སོགས་དང་སྤྲོད་ལམ་གྱི་བྱང་བར་
རྣམས་ནི་ལམ་དུ་སྐྱགས་བསྐྱ་བ་དང་། བསྟན་པ་བྱ་བའི་དུས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་

སྒྱུད་ལམ་གྱི་ནམ་པ་ནམས་སོ། །༡༥༥༽དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་གིང་བསྟེན་པ་ལས་
མཚན་མ་རྟེན་པ་ན། གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ་འདི་ཡང་གཞི་ལ་བྱིས་པ་
ནར་སྒྲིན་ནས་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན། ཆོང་དང་ཞིང་
ལས་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་དང་མཐུན་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བར་
མ་ཆད་དུ་རྩོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དབང་དང་
དགུག་པ་དང་བསད་པ་དང་བསྐྱད་པ་དང་སྐྱོངས་པ་དང་རིངས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་
ནམས་ནི་ཆུང་དུ་ཡིན་ལ། རལ་གྱི་རིག་པ་བཅུད་གྱི་དབང་པོ་བདུད་རྩིའི་འབྲས་
བུ་རིལ་བུ་རོ་ཙུག་དང་མིག་སྒྲན་དང་། །རྐང་པ་བྱུག་དང་གིང་ལྷམ་དག་དང་
འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་པོ་དག །ལྷན་པོའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འོག་གི་ས་
གཞིའི་གནས་ལ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་པོ་ཡང་དག་གནས་པ་སྟེ། །ཤར་དུ་རལ་གྱིར་
འགྱུར་ཏེ་རོ་ཡི་དབང་པོ་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་རིལ་བུ་མིག་སྒྲན་རོ་ཙུག་། །ལྷོ་དུ་
དཔལ་ལྡན་རྐང་མགྲོགས་མི་ཟད་མཐའ་དག་གཏེར་ནི་དགྱིལ་འཁོར་དག་གི་མེ་
ཡི་ཟུར་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་པོ་
ཡིན་ལ། ས་འོག་ན་སྒྱུད་པ་གྲུ་དང་། ལྷ་མིན་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། ས་
སྟེང་ན་སྒྱུད་པ་༡༥༥༽འཁོར་འོས་བསྐྱར་བ་སོགས་དང་། མཁའ་ལམ་སྒྱུད་པ་
འདོད་པའི་ལྷ་དུག་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྒྱུད་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
གོ། །ཆོངས་རིགས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་ནམས་དང་སྐལ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་

ཡང་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་དག་དང་འདོད་པའི་མཁའ་སྤྱོད་
གཉིས་ཀ་ལ། སྤྱ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། གར་ཡང་
སྤྱིན་པ་དང་། མཆོད་པར་འོས་པ་དང་། འདོད་དགུར་བསྐྱར་བ་དང་། དགའ་
མགུར་གནས་པ་དང་། དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་ལྷག་བརྒྱད་
དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སློབ་མ་དབང་པོ་འབྲིང་ལ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་
ལའོར་དུ་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ་
སློབ་མ་དབང་པོ་མཆོག་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བསྐྱར་ནས་དགེ་བསྟན་དུ་བྱ་
བ་ཞེས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱ་མར་བཤད་པ་དེ་རེ་གི་ག་
སྒྲགས་གྱི་དགེ་བསྟན་ཅུ་མ་ལས་མི་སྐྱབ་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱབས་ནས་ཐོབ་པ་ན་སྤྱར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་གྱི་ཆེད་དུ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་བུམ་སོགས་གྱི་དབང་ནོད་པའི་རིམ་གྱིས་
པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་མཆོག་ལ་༼༡༥༽ཅིག་ཅར་
བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་ནས་བར་མ་ཆོད་པར་འདས་མ་འདས་གྱི་བུམ་སོགས་
གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་འདིས་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
པའི་དངོས་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་
རྟོག་པའི་སློམ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རི་རྒྱད་དུ། འཛིག་རྟེན་མ་
རིག་སྟེན་ཅན་དང་། །གང་བྱིར་རྫོགས་སངས་རྒྱས་གསུང་བ། །དེ་ཡི་བྱིར་ན་

འཛིག་རྟེན་ཀླུ། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་པར་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར། །གཙང་གནས་བཞིར་བགྲོད་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སོགས་འཕགས་
ཀླུད་གྱི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཀླུད་གྱི་རང་རིག་
ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་བརྟགས་པ་ཙམ་ལས་
བཞག་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ཚུལ་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ངེས་
པའོ། །འདིར་ཨ་མ་རྟེན་ཏི་ལ་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་བཀོད་པ་སོགས་གྱི་ལས་ཀླུལ་
མཆོག་དང་ཕྱ་ཐིག་སྟེ། ཉེར་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་སྐྱབ་ཆེན་གསུམ་མི་སྐྱར་བ་ནི། འདི་མི་
ཟབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོབ་མ་མཆོག་གི་
༼༡༥༥༽དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་སྟོམ་རི་ལྟར་ཞོད་པའི་ཚུལ་ལ། ཀླུད་པའི་ཆེད་
དུ་དྲགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟོམ་དམ་རི་ལྟར་འཛིན་པ་
དང་། ཀླུད་དག་པ་ལ་སློན་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་
ལ། ལྷགས་གྱི་དམ་སྟོམ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
བར་ཏལ་ཞུགས་ཉེར་ལྟ་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་གི་དམ་
ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གངས་ངེས་པ་མ་སྟེ་བར་བྱན་མོང་དུ་འཛིན་ཚུལ་དང་།
བར་ཏལ་ཞུགས་ཉེར་ལྟ་དང་འདིར་བཤད་པའི་བྱན་མོང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དུག་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དུག་སྟོམ་པ་དང་མཆོག་དམན་ཞོད་རིམ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འཛིན་ཚུལ་

དང་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
ཀྱི་དོན་དུ་བརྟལ་ཞུགས་འདི་དག་སྔོན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་པོ་རབ་
མཚོག་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་ཀྱི་བགོད་པས་བགོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་གཞུང་བར་འདོད་པས་འཛིན་
པའོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་བའི་དམ་ཚིག་ངོ་བོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཆོ་དང་མི་
བདེན་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་༼༡༥༽སྐད་བྱ་གཞན་གྱི་ཁོར་དང་ཆང་གི་བུང་བ་
དེ་བཞིན་ཉིད། །འཁོར་བར་དོ་རྗེའི་ཞགས་པ་དག་སྟེ་རང་གི་དགོ་བ་འཛོམས་
བྱེད་སྒྲིག་པ་ལྟ་བོ་འདི་རྣམས་སོ། །གང་ཞིག་གང་གི་དུས་སྐབས་བ་ལྟ་དང་མི་ཡི་
སྒྲ་མ་དེ་ཡི་མཚན་གྱིས་རབ་སྒྲིན་བྱ། །སྐྱ་ཚོགས་གཙོ་བོའི་བཀའ་འདི་བྲིད་པའི་
འཛིགས་པ་འཛོམས་པ་དག་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱར་བར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་
བའི་འཆོ་བ་ནི་མི་འཕ་མིར་ཆགས་པ་གསོད་པ་ལྟ་ཞོག །ཐ་ན་གྲོག་སྐྱར་ཡན་
ཆོད་ལ་འཆོ་བ་གཞི་བཅས་འགོག་ལ། མི་བདེན་པ་ནི་མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་སྐྱ་བ་ལྟ་
ཞོག །བཞད་གད་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་འང་རྩུབ་མི་སྐྱ་བ་དང་། ཆངས་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུམ་པ་
འོད་མ་འོད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། གཞན་གྱི་བྱད་མེད་སོགས་ལོག་གཡེམ་གྱི་
ཡུལ་ཡོད་དོ་ཙོག་སྐད་བ་དང་། གཞན་འོར་རིན་ཐང་ལོངས་པ་ལྟ་ཞོག །འགོ་བ་
མཚོག་ནས་རན་སོང་བས་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་བར་གྱི་ཉིལ་གྱི་ཤུན་པ་ཡན་རང་

གིར་བྱ་བའི་མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གཞི་ཆང་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་འདི་
 དག་དམ་ཆོག་དང་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ནི་མ་བཞག་ལ། དེས་ན་
 ༼༡༩༠༽དགོ་བསྟན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལྷ་སོ་སོར་དེས་པ་དང་། བསམ་སྦྱོར་
 རྒྱུ་ཆར་སྒྲོམ་པས་དེ་ལས་འདས་པ་ན་ལྷག་པའི་སྤྲིག་པ་ལྟེ། ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་བསྐྱབ་བར་རྩས་གིང་འདོད་ན་བརྟལ་ཞུགས་ལྷག་མ་ཉི་ཤུ་སྟེན་
 བར་བྱ་བ་ནི། ཆོ་ལོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས་པའི་ཟས་དང་ཆོག་ངན་གྲོག་དང་འབྱུང་པོ་
 ལྷ་མིན་དབང་པོའི་ཆོས། ཁ་ལང་བྱིས་པ་བྱད་མེད་སྦྱེས་པ་རྣམས་དང་ལྷ་མིའི་
 སྒྲ་མ་གསོད་པ་ལྷ་ནི་མི་བྱའོ། གྲོགས་པོ་རྗེ་བོ་རྣམས་དང་ལྷ་དང་མི་ཡི་སྒྲ་མ་
 དགོ་འདུན་ཡིད་བརྟན་རྣམས་ལ་འཁུ་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་
 ཆགས་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་སྤྲིད་པའི་བདག་པོའི་བརྟལ་ཞུགས་ཉི་ཤུ་ལ། ཞེས་
 འབྱུང་བས། ཆོ་ལོ་ལ་སོགས་པས་དུས་འདས་ཏེ་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཟས་ནི། རིང་ཐང་བཟའ་བའི་དོན་དུ་བཅད་པའི་
 ག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོག་པའི་འཆོ་བ་རྣམས་དང་། ཆོག་ངན་
 པ་སྦྱེས་པ་བྱད་མེད་སྦྱད་འཆོང་དམག་ ཀླུ་པོ། ཀླུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་
 གྲོག་པས་དུས་འདའ་བ་དང་། འབྱུང་པོའི་ཆོས་རིག་བྱེད་ལས་བརྗོད་པའི་པ་
 མེས་ཀྱི་མཚུན་གསོལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ ༼༡༩༡༽སྦྱོད་པས་གྲོལ་བར་ལྷ་ཞིང་མཐོ་
 རིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཆོད་སྦྱོན་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མིན་དབང་པོའི་ཆོས་ལུགས་ནི་གྲུ་

སྒྲིའི་ཚུལ་ཏེ། རང་གིས་གསལ་པའི་ཤ་མ་གཏོགས་ལས་ཀྱིས་ཤི་བའི་ཤ་མི་
བཟའ་བ་དང་། གོས་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་གྱོན་པ། བྱ་གཤམ་གི་བརྟུང་བ་འབའ་
ཞིག་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་རྣམས་ནི་ཉི་མའི་སྤྱིག་པའམ་དེའི་
ཚུལ་ལུགས་ལྟེ། །བ་སྒྲུང་ནས་སྒྲིམ་པའི་བར་གསོད་པ་དང་། ལྷ་མིའི་སྒྲ་མ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་བཤིག་པ་ལ་གསོད་པའི་སྒྲུལ་གདགས་ཏེ་གསོད་པ་
ལྟེ། །འདི་དག་ནི་འཆོ་བ་ལས་ལོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ནི་འདི་རྣམས་ལ་བརྟུལ་
ཞུགས་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་བཞག་ལ། ཚུལ་དང་ཟང་ཟིང་གིས་པན་བཏགས་པའི་
གྲོགས་དང་། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་འོས་རྗེ་བོ་དང་། ཆཀ་རབས་སོགས་དང་།
ལྷ་མིའི་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་དང་དགོ་འདུན་དང་། ཡིད་བརྟན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་
ལུ་བ་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། མིག་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ནས་ལུས་རིག་བྱ་ལ་ཆགས་
པའི་བར་གྱི་ཡང་སྤྱད་འཕེན་བྱས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཆགས་པ་ལྟ་སྟེ་
ཉི་ཤུ་སྤང་བར་བྱ་ལ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ལྟ་པོ་འདི་དག་ལ་གཞིར་ཡང་འདའ་བར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པས་ན་དམ་ཆོག་དང་བརྩོན་པས་། ༡༦༩ །སྒྲོགས་ལུས་དེའི་དོར་སོན་པ་
ཉིད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཏེ། སྤྱད་པའི་བདག་པོ་རྩི་རྩི་སེམས་དཔའི་དམ་ཆོག་
གོ། །དམ་ཆོག་གི་འདི་ཉིད་གཞིར་བྱས་ནས། གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དུག་གི་དམ་ཆོག་དང་སྤྱོམ་པ་གངས་ངེས་མ་བྱེ་བར་བྱན་མོང་དུ་འཛིན་ཚུལ་
ལ། རི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་

དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་མརྩྭ་ལ་བྱས་ཏེ་ཡོན་དབུལ་
བ་དང་། ལུས་དང་རག་སེམས་དྲངས་བས་བདག་ཉིད་བྱ་དང་བྱ་མོར་བཅས་པ་
འབུལ་ཞིང་མེད་ན་རང་གི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་གཞོན་ནུ་མ་དབུལ་བར་བྱ་སྟེ།
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གསོལ་བ་གདབ་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་
སྐྱགས་ཆིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་རིམ་ལྔ་
བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆིག་རང་གི་རོ་བོ་ནི། འདོད་པའི་དོ་རྗེ་ལ་ནི་དོ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་བྱག་
ཀྱ་སྒྲ་མ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བོར་གཟུང་བར་བགྱི། །རིན་ཆེན་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བགྱི་
ལའོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་དམ་ཆིག་བསྐྱུང་བར་བགྱི། །རལ་གྱི་ལ་ནི་
མཚོད་པ་བགྱི་སྟེ་གསལ་བར་ཚུ་སྐྱེས་རིགས་ལ་སྟོམ་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱུང་བར་
བགྱི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐར་པའི་སྤྱད་དུ་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་མཛད་རིགས་ལ་
བྱང་ཚུབ་གིས་བསྐྱེད་པར་༼༡༢༩༽བགྱི། །ཞེས་འབྱུང་བའི་འདོད་པའི་དོ་རྗེ་ལ་
ནི་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེར། ཨིཏྱ་བརྗེ་ཞེས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ནི། ལྷ་པའི་དོན་
ལ་བདུན་པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་དོ་རྗེའི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་
དང་བྱིལ་བྱ་སོགས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ། བགྱི་ཞེས་པ་སྟོན་
ལམ་གྱི་རྣམ་པས་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་། མ་འོངས་བསྐལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པར་
བགྱི། །ཞེས་ཕྱིས་སྟོན་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར། ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སྟོན་ལམ་སེམས་

བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྟན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོན་ལམ་ནི། །སེམས་དཔལ་འདུན་དང་བཅས་པ་
 ལྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར། སྒོམ་པ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་། གནས་དེ་ལ་དད་ཅིང་
 མོས་ལ་འདུན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟའི་དམ་སྒོམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོ་རྩེ་
 ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག །དྲིལ་བྱ་གསུང་གི་དམ་ཆོག །ཕྱག་རྒྱ་སྐྱེའི་དམ་ཆོག་ལས།
 དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ཡང་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག །སྟོང་ཆེན་ལ། འཇུར་མེད་ཡིག་བྲུག་
 གི་ངས་པས་དེ་ཉིད་དུ་འཇུར་བ་༼༡༥༩༽ཡིན་ལ། འདིར་འདོད་པ་ནི་ལྷ་ཡིན་
 ལ། དེའི་བྱིར་ཅེ་ལྷ་པའི་དོ་རྩེ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། དེའི་དམ་ཆོག་
 ལ། དོ་རྩེ་ཐུགས་དྲིལ་བྱ་གསུང་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གསང་བ་
 ནི་དེ་དག་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར་གདོད་མ་ནས་གནས་པ་ནི་གཞིའི་དམ་
 ཆོག །དེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲོའི་རིམ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་ངོ་
 འཕྲོད་ཅིང་རྣལ་འབྱོར་དུ་ལོངས་པ་ནི་འཛིན་པ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་སྟངས་
 བཞག་པ་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་
 བསྐྱེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དགོས་པ་ནི། འདའ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
 དམ་ཆོག་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོར་སྒྲ་མ་བཟུང་ནས་ང་རྒྱལ་བཅག་
 ལ་བསྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་པའི་དོན་རྟོ། །དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་འདིའི་མཚོན་
 བྱེད་གྱི་དོར་དྲིལ་དང་། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་

བཅིངས་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་མི་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་དུ་བབྱང་བར་བྱ་སྟེ། དམ་ཚིག་འདི་ནི་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའམ་རྩ་བར་གྱུར་པ་༼༡༥༥༽ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའམ་མི་
ལུགས་པའམ་མི་འཕགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། མི་སྐྱོད་པའི་དམ་ཚིག་གོ། །འདི་ལྟ་
བུ་གཞིར་བྱས་ནས་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་
ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལས་རིགས་གཉིས་ཀྱི་
དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དོན་དུ། ལའོར་ལོ་དང་
བདྲའི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་བབྱང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
ཀྱི་དོན་དུ་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྟ་པ་དང་ཅེ་གཅིག་པའི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་
པ་རྣམས་བབྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཡུལ་
དམན་མཚོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་དམན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྦྱིན་
པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། རིན་ཆེན་ལྷགས་ཟས་བ་སྤང་ན། །སྤང་ཆེན་བུ་མོ་ཡུལ་
ལའོར་དང་། །འདོད་པའི་རྒྱུང་མ་རང་གི་ཤ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་རུ་
འདོད། །ཅིས་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་པས་དངོས་སུ་སྦྱིན་ལུས་ཤིང་། མི་ལུས་པ་
སྦྱོན་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། འདིའི་ངེས་དོན་ཀྱི་སྟོབ་དང་བསྟུ་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ཀྱི་༼༡༥༥༽འཛིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་འོ། །དེ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་

ཟུར། འཁོར་ལོའི་དམ་ཚིག་ག་ལྟ་བུ་དུ་ཅི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བཟའ་བའི་དམ་
ཚིག་དང་། དེའི་ཚེས་མཐུན་རྣལ་འབྱོར་དང་མཐུན་པའི་ཁ་བས་ཏེ། རི་རྒྱན་
དུ། དེ་ལ་ག་ལུང་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །ཤ་ནི་ཏྲག་ཏུ་བཟའ་བར་བྱ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཆང་
ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་ནི་ཐ་མལ་པའི་མིག་སོགས་
དབང་པོ་ལྟ་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལྟ་ལ་འཇུག་པ་བཀག་ནས། རྣམ་པ་གཞན་
པའི་མིག་སོགས་ལྟ་རྣམ་པ་གཞན་པའི་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལྟ་ལ་འཇུག་པ་
སྟེ། སོ་སོར་སྤྱད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལོ། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཡུལ་
མཚོག་ལས། བསོད་ནམས་བསགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་མེ་
ཏྲག་སོགས་མཚོག་གི་རྣམ་པ་རི་སྟེད་པས་མཚོད་པ་དང་། དེས་དོན་ནི། །ཁམས་
ལྷགས་ལྟ་ག་ཏུ་བཅུངས་པ་རྒྱ་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་འཁོར་ལོ་སོ་
སོའི་ལྟ་བར་གཤེགས་པས། ཕྱ་ཁམས་རྣམས་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོར་དག་པ་
སྐྱབ་བུལ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་
བསྐྱེད་པའི་༼༡༩༩༽རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ནི་ཆངས་སྟོད་དེ་དབང་བུན་མན་ཆད་དུ་
ལོག་གཡེམ་འགོག་པ་དང་། དབང་གོང་མ་རྣམས་སུ་བུད་མེད་དང་འགྲོགས་པ་
ལས་ཀྱང་ཁུ་བ་མི་འཕོ་བའི་འཇག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་
ཚོགས་དངོས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་མཛད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཀྱི་
དམ་ཚིག་ནི། ཀུན་རྗེ་བསྟོན་འཇུག་གི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དོན་དམ་

སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི། བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གྲུབ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱི་ཞེས་པའོ། །འདི་ལྟར་
 ཐུལ་བ་རིགས་དྲུག་གི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་འདི་དག་བཟུང་བ་དེའི་ཆེ་
 བ། རྒྱགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་གྱི། རྒྱགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་སྟེད་དུ་འདུས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ཡང་སྟོམ་པ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡན་ལག་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་བསམ་པས་
 སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ལ་སྟོབ་པར་སེམས་པ་ཞིག་དགོས་མོད་གྱི། འདིར་
 དམ་ཚིག་དེ་དག་རིགས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ནི། འདིར་མ་ཟད། ཐུ་ལམ་འབྲས་བུའི་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་༼༡༥༥༽དུ་སྟོང་ཆེན་ཡི་གེ་ལྡན་དང་། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་
 གེ་དྲུག་གི་ངོ་བོར་རྒྱ་རྒྱུད་འོད་གསལ་དེ་གནས་པའི་ངེས་པས། རིགས་ལྡེའམ་
 དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། འདིར་བྱི་མ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དམ་
 ཚིག་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལས་འདི་ཙམ་ཞིག་འདིར་བཟུང་བའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱུད་འདིར་ཞུགས་ནས་ལུས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་ཞེན་བསལ་ནས་ལྷའི་སྒྲུབ་
 བྱ་བ་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུའི་དམ་ཚིག་དང་། བག་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་ཞེན་བསལ་ནས་རྒྱགས་
 སུ་བྱ་བ་བྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་དང་། སེམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་རྟོག་པ་བསལ་ནས་
 སྐབས་གང་ཡང་རུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་

པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་། དེ་
 ལྟར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དུ་དབང་དུས་སུ་རོ་སྤྲོད་
 ཅིང་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པས། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ། ལུས་སྟོང་
 གཟུགས། ངག་གཞོམ་མེད་རྒྱ་དེའི་རང་སྒྱ། སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་མངོན་དུ་
 གྱུར་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་༼༡༩༽ཕྱོགས་འདི་གཉིས་ལ་བསམས་ནས། ཕྱིས་ཀྱི་
 ས་སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཆེན་པོ་ཞིག །བསྐྱེད་ཅིམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་རྫོགས་
 ཅིམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའང་དོན་ལ་སྒྲོན་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་
 གཉིས་ཀར་དུ་ཡང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་ཀྱི་
 བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་གྲུས་པས་བསྟེན་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི་མ་དག་པའི་དངོས་གཉེན་རྒྱ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ནི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློག་རྩ་ཡིན་པས། འདི་ལས་
 བཅས་དུ་ཡང་གཡོ་ཁིང་འཕགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ན་མི་བསྐྱེད་པའི་དམ་
 ཚིག་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་འབྱུང་བ་ཡང་། སྔ་
 མ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བ་ལས་མ་དག་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཀྱང་མ་དག་པ་
 དེས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་བྱེད་ཆ་ནི། འཁོར་བ་ཡང་སྤྲིད་འཕེན་པ་པོ་སྤྲིད་པ་
 ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་སྤྱི་རོལ་གྱི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པ་ཞིག་

དགོས་པས། འདོད་པ་བཅུ་གཞན་ལ་སྦྱོར་ཏེ་མ་ཆགས་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་
བུར་སེམས་ན་ལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ལ། ལུས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱངས་པ་
ཞིག་དགོས་པས་བཟང་བའི་དམ་ཆོག་བཅུ་(༡༥༠)བསྟན་ནས། དེ་ཡང་ཟག་
མེད་གྱི་གཟུགས་སྤང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་འཇམ། ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མངོན་
ཤེས་ལུས་ཡུལ་སྤང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་
མ་ཆགས་པ་དང་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་གྱི་སྒོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ནལ་འབྱོར་
གྱིས་སྤྱོ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་
ལ་ཆོགས་གསུམ་དགོས་པས། མཆོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་
གཟུགས་སྤྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། གཞན་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། ལྷུང་འགྲོའམ་
ཏྲ་མཆོག་གི་རིགས་དོན་གྲུབ་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། འཇག་མེད་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
ཆོགས་ཏེ་འོད་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོད་དཔག་མེད་གྱི་དམ་
ཆོག །བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་སྦྱིང་རྗེ་ཅེ་གཅིག་
པས་རྗོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དམ་ཆོག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་བྱུག་
གི་དམ་ཆོག་གི་ངེས་པ་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་རིམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་
དེའོ། །རྒྱད་གཞན་དག་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་ནམ་སྤང་དང་
། དམ་པའི་ཆོས་བཟུང་བ་འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ་ལ་སྤོམ་པ་ཐམས་ཅད་
བཟུང་བར་གསུངས་ན། ཅི་འདི་དག་འགལ་བ་ཞིག་གོ་སྟུམ་སྟེ། བོད་ཀྱི་རྒྱད་

འཆད་པ་ཁ་ཅིག་འདུས་པ་སོགས་སུ། ༡༧༡ ་གསུངས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱས་
ནས། རྒྱད་འདིར་འབྱུང་བ་ལུགས་གཞན་པར་འཆད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རྒྱད་
གཞན་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་དྲང་དོན་དང་། འདིར་ཉི་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་
ནས་ངེས་པའི་དོན་གསལ་པོར་བཤད་པའི་ཚད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་བྱད་
པར་དེ་རྣམས་སུ་མ་ཟད་རིགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་མཐུན་པར་སེམས་
དཔའ་དག་ཀྱང་མཚན་གཞིས་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་ལ། དམིགས་མེད་ཀྱིས་
གསལ་བའི་རྣམ་སྒྲུང་དང་འོད་དཔག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྒྱད་
འདིར་ལྷག་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱད་སྟེ་གཞན་དུ་རིགས་འདི་དག་གི་
དམ་ཚིག་དྲང་བའི་དོན་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པ་འདིར་ངེས་དོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་
ཡང་། རྣམ་སྒྲུང་གི་དམ་ཚིག་ལ་རྒྱད་འདིར་གཤམ་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་སྟེ་ན་པས་སངས་
རྒྱས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཐུང་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་བདག་ཉིད་མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྷའི་དོ་བོར་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཀྱི་
དགོན་མཚོག་གསུམ་ཡིན་པས། རྒྱད་གཞན་དུ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དང་། འདིར་
བཤད་པ་ངེས་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་པདྨའི་རིགས་ལ་ཆངས་
སྤྲོད་ལ་བསྟེན་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་སྟེ། ༡༧༢ ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བདེ་ཆེན་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དམ་
ཆོས་འཛིན་པ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དོན་གྲུབ་ལ་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བ་

ནི། ཀླུ་གཞན་དུ་རིགས་ལྔ་བསྐྱུས་པས། རྒྱག་པ་ལྔ་པའི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་
པར་བྱས་ལ། ཀླུ་འདིར་རིགས་རྒྱག་པར་རྫོང་སེམས་ལོགས་སུ་བྱེ་ནས་སྒོམ་པ་
ཐམས་ཅད་རྫོང་སེམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པས། ཀླུ་མཐའ་
དག་གི་དོན་གྱི་ངེས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བརྟལ་
ཞུགས་ཉེར་ལྔ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་བྱ་མོང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱག་
དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་བྱ་མོང་མིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱག་གི་སྒོམ་
པ་མཚོག་དམན་ནོད་རིམ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། སྒོན་བརྟལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔ་ལ་གནས་
པ་གཞིར་བྱས་ནས། བྱིས་སྒོམ་དམ་བསྐྱུང་བར་བྱས་ཤིང་ཕྱོགས་ཏེ་སྒོ་བར་བྱུར་
པ་ན། རིགས་རྒྱག་གི་དམ་ཚིག་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འཇུག་ནས་སྒོམ་དམ་འཛིན་པའི་ཆོ་གར་ནི། ཀླུ་གྱི་དངོས་བསྟན་ལ་སྒོན་དུ་
རིགས་རྒྱག་གི་སྒོམ་པ་བརྒྱུད་ནས། བརྟལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཐབ་པའི་
རྗེས་ནས་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བྱང་ངེས་མ་བྱེ་བའི་རིགས་
༼༡༧༩༽རྒྱག་གི་སྒོམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་གྱི་སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་
ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་འཛིན་པའི་སྐྱབས་ཉིད་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་
ཅིང་བསྐྱུང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཐབ་པའི་རྗེས་ནས་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་
བྱང་ངེས་མ་བྱེ་བའི་རིགས་རྒྱག་གི་སྒོམ་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཉིད་གྱི་
སྒོམ་པ་དེ་ཉིད་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་འཛིན་པའི་སྐྱབས་ཉིད་ནས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་བསྐྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
བྱུང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ལས་དང་བོ་བར་སོང་བས་སྐྱབ་མ་རུས་པའི་སྒྲོམ་དམ་རྣམས་
ནི་སྤྱིས་སྐྱབ་རུས་པ་ན་གསར་དུ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་ནས། དེང་སང་གི་
ས་དྲགས་རྫོ་ཞལ་བོ་དག་རྣམས་སྒྲགས་སྒྲོམ་ཐོབ་མཚམས་ལ་རྣམ་ཏྲུག་རན་པས་
སུ་ཅོར་སྐྱ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི། སྤྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་བའི་འབྲུལ་
གཏམ་ཁོ་ནར་བས་སྤྱིར་ཡིད་རྟོན་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་
སྒོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ནོད་པ་ན། བྱང་སེམས་
དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྫོང་ཏིང་མཐར་མ་བྱུག་གི་བར་གྱི་
བྱང་སྒྲོམ་མཐའ་དག་དེར་བཟུང་ཞིང་ཐོབ་ཀྱང་། འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་དེར་མ་སྐྱེས་པས། ༼༡༥༥༽ཆོག་དེ་དག་གི་བྱང་སྒྲོམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་འཛིན་ཅིང་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་
བྱ་དགོས་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྐྱབས་ཡིན་
པས་གསང་ཆེན་གྱི་ཆུལ་འདིར་མི་མཆུངས་སོ་སྒྲམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གོང་
འོག་གི་སྒྲོམ་དམ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་དེ་དག་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལྟག་
པ་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ།
ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་ལེགས་དབྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་བུག་
བཞིས་མཐར་སྤྱོན་པར་དག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་དང་མཐར་བུག་

པའི་ཡུལ་ལས། བསམ་སྒྲོམ་གྱི་ལེགས་སྤྱད་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ནོད་
ཅིང་འཛིན་ཐོབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེས་ནམ་རྒྱུ་བ་པ་ན་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་ནམ་རྒྱུ་བ་པར་
མི་རྣམས་པའི་ཆོའང་རྒྱུ་བ་པར་རྣམས་པའི་བསམ་པ་སྒྲོམ་བའི་ཡིད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དག་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་
མཚུངས་པ་ལ་རྒྱུ་བ་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་མདོའི་སེམས་
བསྐྱོད་པའི་སྒོམ་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་སྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་སྒོམ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བྱུང་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་།
༼༡༥༽བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ། བྱིས་བྱང་སེམས་ནལ་
འབྱོར་པ་དང་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོ་མཐོ་བས་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བྱེ་
བྲག་རྒྱས་པ་སྤྱོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབ་སྒོམ་
རྒྱས་པ་མང་པོ་ནོད་ཅིང་འཛིན་ཐོབ་མི་འགལ་ལ། དེ་ལྟའི་བསྐྱབ་སྒོམ་བྱིས་ནོད་
ཅིང་འཛིན་ཐོབ་གྱི་དུས་སུ་འང་སྤྱི་རིགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱལ་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོབ་པ་མཐའ་དག་བཟུང་བའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་
པའི་བཟུང་ཐོབ་མེད་ཀྱང་། བྱ་བ་བྱེད་པའམ་ལས་སུ་གྱུར་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་
སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱད་
པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་རྒྱལ་རྒྱལ་སར་

མངའ་གསོལ་ཏེ་གྲིང་བཞི་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ན་ཕྱིས་གྲིང་སོ་སོར་མ་ཕྱིན་
པར་དེར་བགོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་གྲིང་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡིན་མི་
དགོས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། རྒྱལ་འདི་ཉིད་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དམ་འཛིན་རྒྱལ་ལའང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གི་དམ་སྒྲོམ་བཟུང་བའི་
རྗེས་ནས་༼༡༥༽དེའི་ཡོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་བར་ཏལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔའི་དམ་
སྒྲོམ་འཛིན་པར་བྱར་མེད་ཀྱང་། དུས་ལ་ཁོར་བའི་ལྷག་པའི་གདུལ་བྱ་པ་མའི་
རྒྱུད་སྤེ་ཕྱིན་གྱི་མ་བུལ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་ལུ་སྤྲུགས་བྱེད་དང་ཀླ་གྲོའི་བར་ཏལ་
ཞུགས་ཀྱི་དག་གོལ་དུ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཡེ་ཤེས་
ཐེབས་པ་ན་སྤར་ཡེ་ཤེས་དཔེ་བྲངས་པའི་རྒྱལ་བྲིམས་ཀྱི་བྲན་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
མཐུ་ལྷན་དུ་གྱུར་པས་སྤར་ཡང་བར་ཏལ་ཞུགས་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ངན་པ་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤར་
སྟོན་གྱི་བར་ཏལ་ཞུགས་ཉེར་ལྔའི་དམ་སྒྲོམ་སྟོན་དུ་ཞོད་པར་གྱུར་པ་དེས་ཀྱང་
འདིར་གསལ་བར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སློན་ནས་བར་ཏལ་ཞུགས་དེ་དག་ཞོད་
ཅིང་ཐོབ་བཅ། སྤར་གྱི་བར་ཏལ་ཞུགས་དེ་དག་གི་སྒྲོམ་དམ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་
བར་ཏལ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དམ་གྱི་རྒྱལ་བྲིམས་དེ་ཆེས་ཉེས་པའི་སྟོན་སྦྱོང་བ་ལ་
ཡོན་ཏན་ཆེས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྒྲོམ་པ་གང་འཛིན་ཅིང་ཞོད་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་གང་ལ་ཞོད་འཛིན་གྱི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་འང་སྤར་ཐོབ་དེ་དག་ལས་ཅི་

རིགས་དངོས་གཞན་མིན་པའི་སྒོ་ནས་བྱད་པར་བཞོད་འཛིན་ཐོབ་ཀྱི་
༼༡༥༽མེད་པའང་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མེད་ན་སྤར་སྤངས་ཟེན་གྱི་སྒོམ་དམ་
ནམས་སྤར་གྱི་དེ་མ་ནམས་བཞིན་ཕྱིས་བསྐྱར་དེ་སྤངས་པའི་དགོས་དོན་ཀྱང་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་མང་པོས། སྤར་སྒོམ་དེ་དག་
ཞོད་ཅིང་འཛིན་པའི་དུས་མགོ་ཉུག་ཙམ་དུ་སྤགས་སྒོམ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ། ཡོངས་
སྤྲོད་གས་པར་ཐོབ་པ་ནི་དུས་ཕྱིས་ཤིག་ན་ཆོག་འདི་བྱེད་པ་སྤྲོད་གས་པ་ཞིག་གི་
སྐབས་འགའ་འགར་ཐོབ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཐད་པར་ཡེ་མ་
མཐོང་སྟེ། འོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་ལྟ་བུའི་སྒོམ་པ་ཞོད་འཛིན་གྱི་དུས་
སྒོམ་པ་ཡོངས་སྤྲོད་གས་ཞོད་ཅིང་འཛིན་པར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེར་སྤགས་གྱི་སྒོམ་དམ་ཐམས་ཅད་ཞོད་ཅིང་བབྱང་བ་ན་ཡོངས་
སྤྲོད་གས་མི་ཐོབ་ན་དེར་སྤགས་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཞོད་ཅིང་བབྱང་བར་མ་བྱུང་པར་
དེ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བྱས་ནས་ཞོད་འཛིན་བསྐྱར་བར་བྱས་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་
ཕྱིར། སྤགས་སྒོམ་ཐམས་ཅད་དེར་མ་བབྱང་ངོ་སྟམ་ན། རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་
འབྱོར་ཆེན་པོའི་སྤགས་སྒོམ་གྱི་སྐབས་འདིར་རིགས་ལྔ་དང་རིགས་དུག་གི་
སྤགས་སྒོམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤགས་སྒོམ་ཐོབ་ཅིག་ཡོད་པར་སྒྲུ་ན་ནི། སྤགས་
གྱི་ཚུལ་འདི་ལ་བདག་ཅག་སྟོ་༼༡༥༽ཁ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱོགས་པར་མ་འཆལ་
ལོ་ཞེས་གསང་གཏམ་བྲོམ་གཤེར་དུ་བྱས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་སྤགས་སྒོམ་

ཐམས་ཅད་ནོད་བཟུང་གི་སྐྱབས་སུ་སྒྲགས་སྒྲུབ་སྒྲིམ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཐོབ་
 ཅེས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་གྲུབ་ན་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་བརྗོད་
 བ་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱ་བརྒྱུ་ལྷོ་ཏས། ཉི་མ་
 དེ་རིང་འཆར་བ་ལ། །འོད་ཟེར་ནང་པར་འཆར་དང་མཚུངས། །ཞེས་བརྗོད་པ་
 ལྟ་བུའི་ཉེས་པས་ནོངས་པར་མི་འགྱུར་རམ། དེས་ན་དང་པོར་དབང་མ་བསྐྱར་
 བའི་གོང་དུ་དང་པོས་མ་ཐུ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུག་གི་དམ་སྒྲུབ་བཟུང་
 བས་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ཏེ་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་ཀྱི་རྗེས་ཁོ་ནར་
 དབང་གི་དུས་སྒོ་བརྗོད་པར་མཛད་པའང་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། གཤུལ་བྱ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡན་ཆོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དུག་གི་དམ་སྒྲུབ་ནོད་ནས་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་
 བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེར་ཆོགས་ཀྱི་
 བང་དུ་རྒྱལ་གཞིན་ཏེགས་པའི་ཆེད་དུ་དུས་སྒོ་བརྗོད་པར་བྱས་པའི་བྱིར། དེས་
 བ་དེར་སྒྲུབ་པའི་དུས་སྒོ་བརྗོད་ཏེ། སྐུ་མེད་པར་དབང་གི་དུས་སྒོ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ན། བྱིས་པའི་དབང་བདུན་ལ་དུས་སྒོ་བརྗོད་དགོས་ན་དབང་ལྷག་མ་
 རྒྱུ་ལ་དུས་སྒོ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་ལ། ཡང་དབང་བདུན་ལ་
 དུས་སྒོ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ལྷག་མའི་དུས་སྒོ་བརྗོད་པར་ཡང་སོང་ངོ་སྟེ།

ན། དེ་ལྟ་ན་གྱིས་འཇུག་གི་དབང་བདུན་ཐོབ་པས་དབང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། གདུལ་བྱ་དབང་འབྲིང་
 ལ་རེ་གིག་དབང་གོང་མ་མི་བསྐྱུར་ཀྱང་སྒྲགས་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་དེས་བསྐྱུར་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་སྒྲོམ་པའི་དུས་སྒོ་བརྗོད་ནས། བཙམ་ལྡན་འདས་དུས་
 འཁོར་ཉིད་ནས་འབྱུང་བའི་བྱང་པས་བྱེ་སྟེ་བསྐྱུར་དགོས་པའི་བྱན་མོང་མིན་པ་
 ས་དུག་གི་སྒྲོམ་དམ་དང་། སྒྲ་མེད་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩ་
 ལུང་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་ལ་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་
 བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ནོད་འཛིན་
 གྱིས། སྒྲགས་སྒྲོམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་བྱ་མེད་
 པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྟེན་རྗོགས་ཀྱི་མཐར་དུས་སྒོ་བརྗོད་
 དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཁས་ལེན་པ་ན་སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་སྦྱོང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་
 བཞེ་པོ་༼༡༥༽ཁས་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་
 ཐོབ་བྱར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་བྱང་སྒྲོམ་འཛིན་པ་ནའང་། གཙུ་བོར་ཉེ་སྦྱོད་སྒྲོམ་
 པའི་བྱང་སྒྲོམ་ཡོངས་རྫོགས་ནོད་ཅིང་འཛིན་ལ། ཞར་ལ་དག་བ་ཆོས་བསྐྱུད་
 དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ནོད་ཅིང་
 འཛིན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་རྫོགས་
 བསྐྱབ་བྱར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་བྲིམས་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱད་

ལ་མེད་པར་བརྟེན་མི་ལྷན་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་བྱི་མ་གཉིས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་མང་
 བོ་ཐོབ་བྱར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་བྱིར། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་བྱི་མ་ཁ་ཅིག །སྒྲགས་
 སྒྲུ་མ་ནི་བུམ་དབང་རྫོགས་པའི་མཐར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འཁོར་ལས་ཀྱང་བུམ་
 དབང་གི་མཐར་རྟེན་སྒྲོ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་སྒྲུ་མ་པ་བུམ་དབང་གི་མཐར་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲུ་མ་པ་གསང་དབང་བཞི་
 པའི་མཐར་ཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་ནི། རྟེན་འཁོར་གྱི་
 རྟེན་སྒྲོ་གནས་སྐབས་གང་དུ་བརྟེན་བྱས་ལམ་དུ་མ་རྣལ་བཞིན་བརྟེན་པར་ཟད་
 ལ། དངོས་བསྟན་གྱི་རྟེན་སྒྲོ་འང་དབང་གི་རྟེན་སྒྲོ་ལས་སྒྲུ་མ་པའི་རྟེན་སྒྲོ་ཡིན་
 པར་རྒྱུད་ལ་སྐས་པ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་མན་ངག་གིས་དགོལ་དགོས་(༡༡)པའི་
 བྱིར་དང་། ཡང་དབང་པོ་མཆོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་
 འདས་མ་འདས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་ན་རྟེན་སྒྲོ་དབང་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པའི་མཐར་བརྟེན་དགོས་པར་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སྟན་བརྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་ཐོས་པར་སྒྲུང་བའི་བྱིར། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་
 པས་བསྒྲུ་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡོད་ཀྱང་། དབང་སོ་སོའི་མཐར་འདི་
 ལྟར་ཐོབ་དགོས་ཅིས་རྒྱུད་འགྲེལ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་གང་ལ་ཡང་མེད་པར་
 དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ནི་གསང་སྒྲགས་ལ་རང་བཟོར་བྱེད་པའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན། རྩེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་གནས་

སྐབས་ལ་ལང། སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདིའི་
དགོངས་པ་སྒྲགས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་ཀྱི་ལམ་ནམས་སུ་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་
སྒྲིམ་ནམས་ལམ་རྒྱད་ཀྱི་རོ་བོར་སྦྱེ་བ་དེ་དག །ལམ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མའི་སྐབས་ལས་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མར་དབང་སྒྲིམ་ཞོད་འཛིན་བྱེད་པ་ན། དབང་སྒྲིམ་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་
དུ་བྱུང་བར་འཕགས་པར་ཡོན་ཏན་ལུལ་དུ་དབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རྒྱད་
མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་བ་(༡༥༩)ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
པོའི་སྒྲིམ་དམ་ཡོངས་རྫོགས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ནས་མི་འཛིན་པའི་དོན་མ་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་
འཕང་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་
མཚུངས་ལ། དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་འདིར་དེའི་སྒྲིམ་དམ་ཡོངས་རྫོགས་ལས་དང་པོ་
པས་ཀྱང་ཞོད་ཅིང་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྦྱབ་བྱེད་
མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱད་དག་པ་ལ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་
རིམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་
དབང་ལ་སྦྱ་མེད་དུ་བྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། བདུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱེ་བའི་དབང་།
ཞེས་འབྱུང་བས་དབང་བཅུ་བཞིར་གསུངས་ལ། འདི་དང་མཐུན་པར་སངས་
རྒྱས་ཐོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་སོགས་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཤིང་། དོ་རྗེ་ཐེང་

བར་ཡང་། དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་རེའོ། །ཞེས་པས་ས་བཅུ་བཞི་དང་དབང་རེ་
 སྐྱར་ཏེ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱ་ན་དབང་བཞིར་འདུ་ཞིང་། སྐྱ་མ་གསུམ་ལ་
 རྒྱད་དང་། བྱི་མ་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་ཐ་སྟད་མཛད་ལ། འདུས་པར་ནི། དང་པོ་
 བུམ་པའི་དབང་ཡིན་ཏེ། །གཉིས་པ་གསང་བ་ཡི་ནི་དབང་། །གསུམ་པ་ཤེས་
 རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་། །བཞི་པ་དེ་ཡང་། ༡༥༩ །དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུམ་དུ་
 གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བྱེ་ན་རྒྱའི་དབང་ངམ་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུའི་
 སའམ་དབང་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། གྱེ་རྡོར་ཡང་། སློབ་དཔོན་གསང་བ་ཤེས་
 རབ་དང་། །བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བུམ་དབང་ལ་སློབ་མའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱི་མའི་དབང་དེ་ཉིད་
 དབང་བཞིའི་ལྷན་བྱེ་བའི་བུམ་དབང་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྐྱ་མའི་བུམ་
 དབང་ནི་རིགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བུམ་དབང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱ་བོད་
 གྱི་སློབ་དཔོན་མང་པོ་གྱེ་རྡོ་རྩེ་སོགས་སྤྲེལ་ནས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་དགོངས་
 པར་སྤྲེལ་། བྱིས་ཀྱི་ས་ལུགས་པར་སྤྲེལ་བ་ཁ་ཅིག །སློབ་མའི་བུམ་དབང་ཙམ་
 ལས་མི་བསྐྱར་ན་རིགས་ལྡེའི་སྒྲིམ་པ་སྤྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་
 ལྟ་མི་འཐད་དེ། རྡོ་རྩེ་ཕེ་མོ་ལས་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་མི་ལྟན་པ་ལ། སྤགས་ཀྱི་
 དབང་བསྐྱར་བར་མ་གནང་བའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དུས་ཀྱི་ལམ་ལོར་ལོར་བྱིས་
 པའི་དབང་བདུན་དང་། མཚོག་དབང་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལ། དེ་

ལྷ་ན་འདིའི་བྱིས་པའི་དབང་བདུན་ནི། སྤྲེལ་གྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་
 བུམ་དབང་ལ། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་སློབ་མའི་
 ༼༡༥༽རིགས་ལྡེའི་དབང་དང་དོད་མཚུངས་ལ། དེ་ལྷ་ན་འང་སློབ་མའི་རིགས་
 ལྡེའི་དབང་དེས་འདིར་དོད་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ལས་ཤེས་སྟུམ་ན། དོད་
 མཚུངས་པ་ནི། སྤྲེལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ལྡེའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་
 གྱི་དབང་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་བཤད་པ་
 ལྟར། འདིའི་དབང་ཐོབ་པས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའང་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་ཤིང་། འདིའི་དོད་ཐུབ་ལས་དོད་
 ལྷག་པར་སོང་བ་ནི་བྱིས་པ་འདུག་པའི་དབང་བདུན་གྱི་རྗེས་གནང་གི་རྣལ་
 འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མ་ལུས་པ་ཐོབ་ཅིང་དེའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་དངོས་སུ་གསུངས་
 ཏེ། དོད་གསུངས་ནི་ཨ་རྒྱ་ཡས་སྐྱེད་བར། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉན་བཤད་དང་
 རྒྱགས་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཉན་བཤད་
 དང་རྒྱགས་སྐྱབ་པ་མི་དབང་། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་འགྲོ་བའི་མེ་
 ལོང་གིས་ཀྱང་། དབང་འདི་རྣམས་བསྐྱར་བའི་སློབ་མ་ནི་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱུད་ཉན་པ་དང་འཆད་པ་དང་རྒྱགས་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་འབྱུང་རོ། །སྤྲེལ་
 ཡང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་དུ་རྫོམ་པའི་
 འདོད་པ་ནི་ལུང་དང་མི་ལྟན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་དང་རྫོམ་པ་དང་

བྲལ་བ་རྣམས་ལ་དེའི་རང་གི་དོ་བོ་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
 ༼༡༥༽རྒྱུད་གང་དུ་ཡང་མ་བསྟན་ཅིང་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་འདི་
 རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ལ་ནི་བྱན་མོང་གི་སྒྲིམ་པ་སྦྱིན་
 པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྒྲིམ་
 པ་སྦྱིན་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིའི་
 རིག་པའི་དབང་ལ་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཆོག་ཡན་ལག་བཞི་རྫོགས་ཅུམ་གྱི་
 བསྟན་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་དེས་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་རང་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དོད་བྱལ་ལས་ལྷག་པར་
 མོང་བ་ནི་རྒྱད་ལས། དོ་རྩེདིལ་བུ་བྱིན་ནས་རབ་མཆོག་སྤྱིང་རྩེ་དབང་གིས་དག་
 པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དབང་གི་ཆོག་པའི་རྣམ་བཤད་རྒྱལ་
 བ་གར་གྱི་དབང་པོས་མཛད་པར། གྱེ་ཆེ་གོ་མོ་དོ་རྩེ་ཞེས་གསང་བའི་མིང་ནས་
 བོས་ཏེ། གྱེ་དོ་རྩེདི་རྒྱད་ལས། དོ་རྩེ་ཆེ་དང་དིལ་བུ་ཆེ། ཟུང་ཞིག་དོ་རྩེ་བྱིན་
 བྱིས་སྒྲོབས། །དེ་རིང་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་འགྱུར། །སློབ་མའི་ཆོགས་རྣམས་བསྐྱ་
 བར་བྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
 ལྟར་དབང་བསྐྱར་བས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཉན་ཅིང་འཆད་པ་སོགས་ལ་
 དབང་བའི་སློབ་དཔོན་༼༡༥༽དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་
 བྱིས། དེ་དག་གི་སློབ་དཔོན་ཏེ་ཞེས་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་བཤད་སྐྱབ་ལ་

དབང་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱུད་ཅུའི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་
 གྱི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་སྟོན་པ་དང་དགྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་ལ་དབང་བའི་
 སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དེ། ཞེས་འབྱུང་ལ། གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྒྱུད་འདིའི་
 བྱིས་འཇུག་གི་དབང་བདུན་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྟེན་སྦྱབ་བཞི་ལ་ཟབ་པ་
 དང་མི་ཟབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མི་ཟབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་བསྟེན་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟེན་སྦྱབ་ཀྱི་དངོས་
 གུབ་སྦྱབ་པ་དེས་ན་ལ་འབྱོར་རྒྱུད་རང་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཡང་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། བྱིས་འཇུག་གི་དབང་སྣ་མ་ལུ་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་ལེན་གྱི་
 འབྲས་བུ་བྱ་སྟོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཙམ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་
 ཐོབ་སྟམ་ན། བྱ་སྟོད་རང་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེས་ནི་ཁྱོད་དང་ལྷ་བ་ཙམ་གྱི་
 ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། འདིའི་དབང་བདུན་པ་
 ཐོབ་ཅིང་ཉམས་ལེན་གྱི་འབྲས་བུས་ན་ལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཙམ་ལས་
 ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་༼༡༥༽ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ན་ལ་འབྱོར་རྒྱུད་
 རང་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེས་ནི་ལག་བཅངས་ཀྱི་ཆགས་ཆེན་ལམ་དུ་བྱས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདིའི་བྱིས་པའི་དབང་ལྷ་བ་དང་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བཙམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་

ཞུགས་པའི་གཉིས་འབྱུང་གི་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཡིན་ལ། གཉིས་འབྱུང་གི་ཆགས་ཆེན་ལམ་དུ་བྱེད་པའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་
གཉིས་འབྱུང་གི་བདེ་བ་ལ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་ཆགས་པའི་ལུས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡ་མ་དང་གཉིས་མེད་རྒྱུད་གི་སངས་
རྒྱས་མཆོག་དམན་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྲ་མེད་གི་རིག་དབང་འདིས་
བྱིས་འཇུག་གི་དབང་ལྔ་དང་དོད་བྱབ་མི་བྱབ་ཅི་ཡིན་ཀྱང་དོད་མཚུངས་སྦྱོར་རྒྱ་
བྱུང་ལ། སྤྲ་མེད་གི་སྦྱོབ་དཔོན་གི་དབང་གིས་ནི་འདིའི་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་
བདུན་པོ་དོད་བྱབ་ལས་དོད་མཚུངས་སུ་སྦྱོར་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་ནི། དེ་དག་གི་སྦྱོབ་
དཔོན་གི་དབང་དེ་ནི་ལྷགས་དེ་དག་གི་དབང་བཞི་སོགས་དབང་མཐའ་དག་
གཞན་ལ་སྟོན་པའི་དབང་ཡིན་ལ། འདིའི་སྦྱོབ་དཔོན་གི་རྗེས་གནང་ནི་དབང་
བདུན་ཕྱིན་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་ལམ་སྟོན་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་ཡིན་པས། འདིའི་
བྱིས་འཇུག་གི་སྦྱོབ་དཔོན་གི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་༼༡༥༽ཕྱིན་
གི་ཉན་རྒྱབ་སྟོན་པའི་དངོས་གྲུབ་གི་སངས་རྒྱས་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་
ཅན་དུ་འགྱུར་ན། འདིའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་ཐོབ་ན་ནལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་ཉན་སྟོན་གི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་འདིར་གསུངས་པའི་དབང་རིམ་དང་སྤྲ་མེད་རྒྱུད་གཞན་གྱི་
དབང་གི་མིང་དང་རིམ་པ་གངས་མཚུངས་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་མཆོག་དམན་མེད་པ་

ངེས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་མཐོ་དམན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་
ཐྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་རིན་འབྱུང་ཁོ་ནར་ངེས་པར་
གསུངས་ལ། འདིར་ནི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིགས་བདག་རིན་འབྱུང་དུ་མ་ངེས་པ་
ལྷ་བྱ་ཏེ། མེ་ཏོག་གང་ཐོག་གི་ལྷ་འི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་བདག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཐྱིར། སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཅོད་པན་ཅན། །ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་འི་
ཐྱིར་རོ། །འོ་ན་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་དུ། སློབ་དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་
། །བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དབང་དང་། དབང་དེ་དག་
དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་འདིར་བཤད་པའི་དབང་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་དང་
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་རིམ་ཏུ་སྟོགས་ཞེན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསང་བ་ལས་
ཆེས་གསང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཨ་ལྷ་ཡུ་ཀར་༼༡༥༽གྲུ་དང་། ཤྲུ་
ཤི་ཁ་ཆེ་ལྷ་མགོན་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། བ་སྟོས་ལོ།
ར་འབྲོ། གྲུ་མཁའ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། གྲུ་མཁའ་དོལ་བྱ་པ་ཤེས་རབ་
རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཉི་མ་འབར་བ་ལྷ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཏོགས་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར། ཁོ་བོས་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་དག་ལ་མ་
སྤྲས་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ལ་ཆོས་བསྐྱུང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་
སྐབས་དབྱེ་བར་མཛོད་ཅིག །དེ་ཡང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་རྒྱུའི་ཐེག་
པའི་རང་ལམ་ནས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པས་སྐབས་

ཏེ། སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་བྱ་
 སྤྲོད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་དམ་ཙམ་འཛིན་ཅིང་། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལྟའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཙམ་གྱི་ཐོབ་ས་ཀྱི་མདོའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་ཟུར་རྒྱན་དུ་བྱས་ན།
 མདོའི་སངས་རྒྱས་དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ཙམ་དུ་མི་འགོར་བར་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་ལམ་
 གྱི་མི་ཆོ་དུག་ཅུར་འཁོར་རྒྱ་བ་བཞིན་མི་ཆོ་དུག་ཅུས་མདོའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟའི་ཆོ་བྱ་སྤྲོད་རང་ལམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས་དེ་ནི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྤྲོད་རང་རྒྱུད་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
 །༡༩༠།བསགས་སྤྱངས་ལ་སློབ་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འཇམ་
 དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དུ་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཙུམ་
 རྒྱབ་པའི་ལྟའི་བསྟེན་བསྐྱབ་བྱས་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་ཐོབ་པ་
 ལས་བྱ་སྤྲོད་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་
 ལུའི་གནད་ཏོགས་ན་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་པས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཆོ་གའི་བྱ་
 བ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྲེད་པ་དང་། ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་གྱིས་འབྲེད་པར་སྐྱ་བ་དེ་དག་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་འང་མ་ཕྱིན་
 བར་སྒྲུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་ཆེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་
 ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མདོ་ལམ་ནས་བསྐྱབ་པ་ལས་སྒྲགས་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱིས་བསྐྱབས་ན་ཆེས་ལུང་ལ། དེ་འང་སྤྲ་མེད་ཀྱི་བསྐྱབས་ན་མི་ཆོ་གཅིག་གི་འང་

འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཨརྩྭ་དེ་བས། གང་ཞིག་བསྐྱལ་བ་
གངས་མེད་ནི། །མང་པོས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ། །སངས་རྒྱས་ཆེ་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་ནི། །འཐོབ་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་
ཆེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོག་གས་ཀྱི་ནི། །ཀྱུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་ཉམས་དག་འ་
བ། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་། མདོའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་གས་
སྤྱེ་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྐྱབས་ན་ཆེ་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པའི་རིགས་
༼༡༩༽བས་བྱ་སྐྱོད་ཀྱི་དེ་བསྐྱབས་ན་མི་ཆེ་དྲུག་ཅུ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིས་
དེ་བསྐྱབས་ན་མི་ཆེ་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
ལ། དེས་ན་སྐྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་
སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ལ་སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོག་གསུང་
བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་བྱ་སྐྱོད་རང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱབ་པ་འདྲ་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ།
སློབ་དཔོན་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྐུན་རས་གཟིགས་ཕྱག་སྟོང་གི་གཟུངས་ཀྱི་སྐྱབ་
ཐབས་ལ་བདག་བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་དགུག་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་བཅས་
པར་གསུངས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་བདུས་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱབ་
ཐབས་དང་། དགོ་སྟོང་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐྱབ་

ཐབས་དང་། སློབ་དཔོན་ཅན་བྱ་གོ་མིས་མཛད་པའི་གདུགས་དཀར་གྱི་སྐྱབ་
ཐབས་དང་། རོ་ཏ་རིའི་གྲ་ལཱའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ་དང་བརྒྱ་
ཅུ་སྟགས་གྱི་བྱ་རྒྱད་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་དགུག་པའི་སྐྱབ་
ཐབས་སྐྱར་བར་མཛད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཕྱིན་གྱི་
མདོ་ལྷགས་༼༡༩༥༽གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱ་མེད་རྒྱད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
སྐྱབ་རུང་ངོ་། །ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མདོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མས། ཨ་ལྷ་ཡུ་ལ་
བཀའ་སྤྱལ་པ་ལ་བརྟེན། དགྱིལ་ཚོགས་དོ་རྩེ་སྤང་བར་རྒྱད་སྟེ་བཞི་རང་སའི་ལྷ་
ཐམས་ཅད་སྤྱ་མེད་གྱི་འདུས་པ་འཇམ་རྟོག་གྱི་ཚོགས་སྟོན་ས། ལྷ་ལ་བ་དང་
མཚམས་པར་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། སློབ་མ་རྣམས་གྱི་རང་རང་གི་སྐྱལ་བས་ལ་
ལས་སྤྱ་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་སྤྱ་མེད་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་དང་། ལ་ལས་
སྤྱ་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྤྲོད་པ་དང་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། རྒྱལ་འདི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མས་སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡུ་ལ་གསལ་བར་
བཀའ་སྤྱལ་གྱང་རི་ལྷ་བར་ནི་སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་གྱང་མ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ།
སྤང་བ་འཆད་པོ་དག་གི་འཆད་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་མེད་པར་གང་
དགའ་དགའ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་ཤུག་ཕྱི་བོད་དུ་རྩོ་
རྩེ་འཕྲེང་བའི་དབང་བསྐྱར་ལན་གསུམ་མཛད་པའི་ལྷ་མ་གཅིག་སྤྱ་མེད་གྱི་
ལུགས་ལྟར་བསྐྱར་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལ་བོད་རྣམ་རྟོག་རགས་པས་རྒྱད་སྟེ་སོ་སོར་མ་

ཕྱེན་དབང་མི་ཐོབ་པ་འདྲ་གསུངས་ནས། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ཕྱེས་ནས་དབང་
བསྐྱར་བར་མཛད་ལ་དུས་ཕྱིས་པའ་ཆེན་ནགས་རིན་གྱིས་ཀྱང་དོ་རྗེ་འབྲེང་བའི་
དབང་སྤྲེལ་མེད་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་གནང་ལ། རྒྱུད་སྡེ་ཕྱེ་༼༡༩༩༽ནས་བསྐྱར་ན་མི་
ལེགས་སམ་ཁྱེད་འཕྲི་ལན་དུ་ལེགས་གསུང་། འོ་ན་ད་ལན་མི་འབྱེད་པ་ཅི་ལགས་
ཁྱེས་པ་ལ། ད་ལན་ཨ་ལྷ་ཡའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཡིན་པས་དོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཉིད་དུ་ཡ་
ཕྱེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཁྱེད་མར་པ་བཞི་པས་དོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དཀྱིལ་ཚོག་
གསལ་བྱེད་དུ། པའ་ཆེན་ནགས་རིན་གྱིས་དེ་ནི་ཕྲེང་བའི་དངོས་བསྟན་ལ་
དགོངས་ཀྱི། དབང་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ལུགས་བསྟན་གསལ་བོར་ཡོད་
པས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་མཁན་
བོ་དེ་དག་ལ་ཡིད་གཏད་སོ་ཡོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱུང་བ་མི་སྣ་
རོ། །དེས་ན་ཁོ་བོས་བཤད་པའི་ངེས་གསང་འདི་མ་གཏོགས་པར་བོད་ཀྱི་དོ་རྗེ་
སྤྲོ་བ་དཔོན་དུ་ཁས་འཆིང་བ་མང་བོས། བྱ་སྡོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་
འབྱོར་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་འགྲེལ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྲེལ་
མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱ་སྡོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་སྤྲེལ་བའི་སློལ་བྱུང་འཕགས་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་
བའང་ཆེས་ཅོར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་སྡོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲེལ་མེད་ལྟར་འགྲེལ་ན་དེ་ཉིད་བྱ་
སྡོད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱ་སྡོད་ནས་འབྱུང་བའི་སོར་འབྲང་ལྟ་བུ་
ཞིག་དང་། སམ་ཁྱེ་ནས་འབྱུང་བའི་སོར་འབྲང་ཅན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟ་

༼༡༧༩༽སྒྲགས་ལྟ་བུར་བྱུང་ན། དེ་སྤྱི་མེད་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆོ་སྤྲོད་པོ་
དག་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ལམ་གྱི་སོར་འབྲང་དེ་ཉིད་སྤྱི་མེད་རང་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་
ལམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱས་སྟོམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མེད་རང་ལམ་གྱི་རང་གི་ཐོབ་
བྱའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཐོབ་པ་ན་ནི་བྱ་རྒྱུད་རང་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དེ་
སྤྱི་མེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རང་ལམ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ན་སྤྱི་མེད་ལམ་དེ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ལ་དགོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མདོའི་
སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་སྤེལ་ལོག་མའི་སངས་
རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་མཚུངས་སོ་སྟོམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་སོགས་
རང་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དེ་སྐྱབ་པའི་རྣལ་བ་ལ་རྟེན། མདོའི་རང་ལམ་
གྱི་དེའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་དཀའ་བ་དཔག་མེད་རྒྱུད་ཀྱང་འབྲུབ་པར་དཀའ་
བའི་རིགས་ལ་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ན་དེ་འབྲུབ་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ་སྤྱི་མེད་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།
གང་གི་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ནི། །གངས་མེད་པར་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཀྱང་བཙོན་ལྡན་ལ། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་༼༡༨༠༽ལྟར་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་རང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་
སངས་རྒྱས་སམ་ལྟ་དེ་ནི་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལྟར་བསྐྱབས་པས་འབྲུབ་པར་མི་ལུས་

ཏེ། མདོའི་སངས་རྒྱལ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཡན་གྱི་སངས་རྒྱལ་དེ་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
པས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འདོད་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་རིག་པ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་དུམ་སུ་བཞིའི་རྩ་
གཟུངས་ཆོས་ལས་ཀྱི་དྲུག་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཆོ་ག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་སྤྱོད་འབྲེལ་ལས། བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་
ཀའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོ་ག་དེས་
འདི་ལས་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དོན་དེ་
བཤད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་སྒྲགས་རྣམས། །རི་ལྟར་འདོད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །དུམ་སུ་ལས་བཤད་རང་བྱས་པའམ། །སྐྱབ་པ་འདིར་ནི་
ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་
། །ཡང་བྱ་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་སོར་འབྱང་དང་སྟེ་ནས་འབྱུང་བའི་སོར་
འབྱང་གཉིས་སྐྱ་དང་ཕྱག་མཆོན་སྒྲགས་སོགས་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ན་
། ༡༩༦ །སྟེ་ནས་འབྱུང་བའི་སོ་སོར་འབྱང་མར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་
སྒྲགས་སྤྱ་མེད་ཀྱི་རང་ལམ་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་བྱ་རྒྱུད་
ལ་སྤྱ་མེད་ཀྱི་དགོངས་པས་བཀའ་བ་ཡིན་ཟེར་བའང་ཆེས་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་
རྒྱུད་རང་རྐང་གི་སོར་འབྱང་མ་དང་། སྟེ་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱ་མེད་རང་རྐང་གི་

སོར་འབྲང་གཉིས་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཚན་རྒྱན་ཆ་སྒྲགས་ཙམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱད་མཚོག་དམན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སོར་འབྲང་གི་ལྷ་གཉིས་པར་མི་འགྲུབ་
 པས། སེ་ཏེ་ནས་འབྱུང་བའི་སོར་འབྲང་ཅན་སྤྱེད་གྱི་རང་ལམ་གྱིས་བསྐྱབས་
 པ་ན་བྱ་རྒྱད་སྤྱེད་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ཟབ་མོའི་
 གནད་འདི་ལྷ་བྱ་མ་རྟོགས་པས་ཤར་ཅོང་ཁ་པ་སོགས་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་བྱ་རྒྱད་ལ་
 བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ངལ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་གནད་གྱི་
 མཐའ་མ་ཚོད་པའི་ཅལ་ཅོལ་ལོ། །ཡང་རྒྱད་གྱི་ཚུལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་སློ་མ་
 རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག །བྱ་རྒྱད་དང་སྤྱེད་གྱི་སོར་འབྲང་མི་གཅིག་ན། རྒྱད་གྱི་ལྷ་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྒྱད་དང་ཕྱིན་ལས་གཅིག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སོར་
 འབྲང་ཅན་ལྷ་བྱའི་ལྷ་ལའང་མཚོག་དམན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲུའོ། །ཅི་
 རྒྱད་སྤྱེ་བཞི་དང་མདོ་རྒྱད་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 །༡༩༥།ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཅིག་ཅེས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པར་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱ་སོགས་མི་ཟད་རྒྱན་ལའོར་
 ལྷ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཅིག་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་
 དུས་སུ་བདག་གི་དགོ་བ་འདིས་ཐུགས་བརྩའི་ནམ་མཁའི་མཐས་བྱབ་པའི་དུས་
 གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་
 དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ལས་གྱི་རྗེས་སུ་

འཇུག་ནས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་འགོ་དོན་འབྱུང་བར་གྱུར་རིག་པའི་སྒོན་
ལམ་གྱི་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོན་ལས་དང་ཐུགས་རྗེ་ལ་དབྱེ་
བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཅིག་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་མདོ་སྔགས་དང་རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་སོ་སོ་རང་རྐང་གི་
སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་དང་དབྱེ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐོན་
ལས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོའི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པས་
སྔགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་སྡོད་ཀྱི་ལྷ་འགྲུབ་པས་
རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། བྱ་སྡོད་ཀྱི་
ལྷ་གྲུབ་པས། བླ་མེད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་པོ་སྟམ་ན་ནི། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་
གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལྷ་འམ་སངས་རྒྱས་དེའི་གོ་འཕང་གི་ཚུལ་བྱ་སྡོད་ཀྱི་
ལྷ་འམ་༼༡༩༩༽སངས་རྒྱས་རྒྱབ་པོ་དག་ལ་བརྟན་ན་ཆེས་འཛིགས་ནས་བླ་མེད་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་བརྒྱབ་པར་མི་ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་
མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་བྱ་སྡོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གནས་སྐབས་དང་
ཅན་གྱི་རིགས་མ་ངས་པ་མ་ཟད་གནས་སྐབས་བྱ་སྡོད་དུ་རིགས་ངས་ལ། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཆེས་གསང་བ་ཆེན་པོས་རྒྱས་གདབ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་དེ་བྱ་སྡོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གྲུབ་པས་གོང་མའི་སངས་རྒྱས་གྲུབ་ན་དེ་
ལ་གསང་བར་གདམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུད་དམན་པས་

འབྲས་བུ་མཆོག་འགྲུབ་ན་དེའི་རྒྱ་གསང་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དེའི་གོང་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱར་
བཤད་པའི་རྒྱ་དེ་དག་གི་དེའི་དངོས་མ་ཡིན་ལོ་སྙམ་ན། འོ་ན་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་དབང་
ལ་མཆོག་ག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱད་སྡེ་གོང་མའི་དབང་ལ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་སྡེ་གོང་མའི་དབང་སོགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱད་སྡེ་ལ་
རིམ་པ་བཞིའི་དབྱེ་བའང་དོན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་རྒྱད་སྡེ་གོང་མའི་དོར་དབྱིངས་དུས་འཁོར་
སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་ན་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཞུགས་སྒྲིན་བྱས་པས། དུས་འཁོར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་༼༡༩༽སྒྲ་
ཅོམ་ཡང་རྒྱས་མེད་པ་དུ་མ་དམིགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་རུང་། གཞན་
ཡང་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་ལྟ་དང་རྒྱད་སྡེ་གོང་མའི་ལྟ་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འོག་མའི་ལྟ་གྲུབ་
ན་གོང་མའི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་གྲུབ་པམ་མི་གྲུབ། གྲུབ་ན་བྱ་རྒྱད་ཀྱི་ལྟ་
གྲུབ་པས་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
ལ། འདོད་ན་བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་
ཚུལ་ལྟོན་བྱུང་བའམ་མ་འོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད། མི་འགྲུབ་ན་འོག་མའི་
ལྟ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་གྲུས་པས་སྒྲུབ་པར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་
སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་ལ། རང་ཉིད་ལ་ལྟག་པར་གྲུས་པར་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་རྒྱད་སྡེ་

གོང་མའི་ལམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་ཙམ་ལ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྦྱོན་པར་བྱས་པས་དེ་
 ལྟའི་སངས་རྒྱས་སམ་ལྟ་དེས་དངོས་གྲུབ་ཉི་ཤེད་གོ་ལོག་ཅན་དུ་སྦྱོན་པར་འགྱུར་
 བའི་སྦྱོན་དུ་འར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྦྱོས་བྲ་ལུག་ལྟར་སྐྱག་པ་ཁ་ཅིག །ཡང་བྱ་སྦྱོད་
 གྱི་ལྟ་དང་སྒྲ་མེད་གྱི་ལྟ་གཅིག་ཀྱང་བྱ་སྦྱོད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་དངོས་གྲུབ་དང་
 ། སྒྲ་མེད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་དངོས་གྲུབ་སོ་སོར་སྦྱོན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མེད་གྱི་ལྟ་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སོ་སོར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་སོ་
 སོར་སྦྱོན་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེན་༼༡༠༠༽དེ་ལྟ་ན་བྱ་སྦྱོད་དང་སྒྲ་མེད་གྱི་སངས་རྒྱས་
 གཅིག་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ལྟ་གཅིག་ཀྱང་བྱ་སྦྱོད་
 གྱི་སྐྱབ་པོ་ལ་གནས་སྐབས་བྱ་སྦྱོད་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལས་མཐར་ཐུག་སྒྲ་མེད་གྱི་
 སངས་རྒྱས་ཐུག་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མི་སྦྱོན་ནོ་ཞེན་ནི། བྱ་སྦྱོད་གྱི་
 སྐྱབ་པ་ལ་གནས་སྐབས་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 དངོས་གྲུབ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱ་རྒྱད་དམ་ཆོག་གསུམ་བཞེད་
 སོགས་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལྟ་འཕམ་སངས་རྒྱས་གྲུབ་པས་
 ཆགས་ཅན་གྱི་ལྟ་དང་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ན། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཆགས་
 བཅས་གྱི་ལམ་དུ་སོང་བས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་ལས་ཆགས་བཅས་ལམ་ཟུང་
 ཅིང་ཐེག་པའི་མཐོ་བྱུང་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་པ་རྒྱད་གྱི་གསང་འདུས་
 དང་མ་རྒྱད་གྱི་བདེ་མཆོག་དང་གཉིས་མེད་རྒྱད་ནས་འབྱུང་བའི་གསང་འདུས་

དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ལ་འང་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། བ་མའི་འདུས་
པ་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་རིམ་པས་བ་མའི་འདུས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་
སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཀྱང་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་སངས་
རྒྱས་སུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་
ལའོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་སྒྲོམ་གྱི་སངས་རྒྱས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་
ལ་ནི་ལོ་གསུམ་སྒྲིགས་གསུམ་གྱི་༼༡༠༽ཡེ་གེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་རྣམ་ཀུན་མཆོག་
ལྷན་གྱི་རིགས་ལྷན་གྱི་གཞིར་ཐིམ་པ་མ་གཏོགས་པས་མི་འགྲུབ་ལ། བ་མའི་
རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སྒྲོམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི་ལོ་བརྒྱའི་ལས་རྒྱུད་ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་སྒྲིན་
གྱི་ལུས་གནས་འགྱུར་གྱི་དབྱུ་མ་ལ་ཐིམ་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། བ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་སྒྲོམ་སོགས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་སྒྲོམ་དུ་
འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ན་སྐར་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
དོན་དམ་པའི་དབང་བཞི་བ་བསྐྱར་ནས་དབང་དེས་དྲངས་པའི་ལམ་ལ་མ་
བརྟེན་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་འཕྱུལ་དྲ་བའང་
སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐྱ་འཕྱུལ་དྲ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་ས་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག རྒྱུད་སྡེ་
གོང་འོག་གི་འདུས་སྒྲོམ་སོགས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་མི་འཐད་
དེ། འདུས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ཙམ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་
བཞིའི་རིགས་གསུམ་རིགས་ལྷ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་

མེད་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ལས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་
རིགས་གསུམ་ལྟ་རྒྱུ་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པར་འདོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་ལས་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་བུ་འཕགས་ཏེ། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་ལྟོ་༼ ༡༠༩ ༽སྤྱོད་པས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོ་རྗེ་སྤྱོད་
དཔོན་ཀྱི་དབང་ཅམ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་ལྟོ་དབང་བསྐྱར་བའི་ལུས་
པས་ཀྱང་རྫོགས་ལ། སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་ལྟོ་སྤྱོད་པས་ཁྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་དོ་
རྗེ་སྤྱོད་དཔོན་ཀྱི་དབང་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་རྫོགས་པར་སྤྱར་བསྐྱར་དགོས་པས།
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་ལྟོ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་ལྟོ་སྤྱོད་པ་ལ་
མཆོག་དམན་ཀྱི་ཁྱེད་པར་ཆེས་ཆེ་བ་འཛོག་དགོས་པར་སྤྱོད་པ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་དབྱུང་དེ་བཤད་པའི་དག་དོན་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་དབང་དེ་དག་རང་རང་གི་དཀྱིལ་ལའོར་དེར་ཐོབ་པས་རང་རང་གི་
ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཅམ་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་དང་། རང་གི་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་གོང་མ་
འོག་མའི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཅམ་བསྐྱར་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ཡང་རྒྱུད་སྤྱོད་གོང་མ་གོང་
མའི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་འོག་མའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་བྱ་བ་དོན་གྱིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཚུལ་གོང་མ་གཉིས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་
ཟེན་ལ། ཚུལ་བྱི་མ་ནི་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་རིག་པའི་དབང་ལྟ་ཐོབ་
ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཁོ་ནར་ཐོབ་པ་མ་ཟད་སྤྱོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་འབྲེལ་

བའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ལ་དབང་བར་འགྱུར་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་བྱིས་འཇུག་གི་
 དབང་བདུན་པ་ཐོབ་པས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཁོ་ན་ཐོབ་པར་༼༡༠༩༽མ་
 ཟད་སྤྲ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བྱ་བ་ཅི་རིགས་ལའང་དབང་བར་འགྱུར་
 ལ། གཉིས་མེད་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བུམ་གསང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་དག་གི་དབང་ཐོབ་པས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་
 ལྷག་དང་བཅས་པ་ཐོབ་ལ། དེའི་འཛིག་རྟེན་པའི་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དེ་དག་གི་དབང་ཐོབ་པས། པ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་
 བཅས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་གཉིས་མེད་རྒྱུད་རང་ལ་ལྷོས་པའི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་ཡོངས་
 རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་མི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འོག་མའི་དབང་
 ཐོབ་པ་ན། འོག་མ་ལས་ལྷག་པའི་བྱ་བ་ཅི་ལྟ་བུ་ལ་དབང་སྟམ་ན། བུམ་དབང་
 གི་རིགས་ལྷའི་དབང་བསྐྱར་བ་ན། སློབ་མ་དབང་རྩམ། དབང་བསྐྱར་བའི་སློབ་
 དཔོན་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གདན་གསུམ་ཆང་བའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
 བྱ་བར་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བས་བྱ་བར་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲ་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལ་སློམ་ཕྱོགས་པ་ཁ་
 ཅིག །བུམ་དབང་གི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་འཇུག་གི་དབང་པོ་
 གཉིས་སྐྱོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ༼༡༠༩༽ཡིན་ན་དབང་གསུམ་པ་དང་བྱ་བར་

མེད་པར་འགྱུར་བས། སློབ་མ་དེ་དག་གི་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱར་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་རྒྱས་མེད་པ་སྟེ། སློབ་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བའི་མན་ངག་
 གི་ཞལ་ལུང་ལས། བུམ་དབང་གི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་འབྱོར་ན་སློབ་མ་ཡ བ་
 ཡུམ་གྱི་གདན་གསུམ་རི་སྟོན་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བས་མ་ཆོམ་པར་སློབ་
 དཔོན་གྱི་གདན་གསུམ་འཛོམ་པའི་ཆུ་དབང་སོགས་གྱི་ལྟ་སློབ་མའི་གདན་
 གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་སློབ་མ་ལ་མི་བསྐྱེད་པར་དེ་ནས་རྫོགས་པ་ན་བསྐྱེད་པར་
 མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་ཙམ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བས་དབང་གསུམ་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ནི་ལུས་གྱི་བདེ་བའི་ཆ་ཤེས་
 ཙམ་ཡིན་ལ། དེར་ནི་ཡིད་གྱི་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 གཉིས་མེད་རྒྱུད་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བུམ་པ་དང་གསང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
 བྱུགས་དབང་ཐོབ་པས་པ་རྒྱུད་གྱི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་པ་ལས་ལྷག་པའི་བྱ་
 བ་ལ་རི་ལྟར་དབང་ཞེ་ན། པ་རྒྱུད་གྱི་དབང་ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ཀྱང་གཉིས་མེད་
 རྒྱུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་ལམ་གྱི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་མི་དབང་
 ཞིང་འདིར་དེ་ཐོབ་པ་༼ ༡༠༥ ༽ན་དེའི་བྱ་བ་ལ་དབང་བའི་རྒྱུད་ཉི་བར་སྟོན་བྱེད་
 དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་རྒྱུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་བུམ་དབང་དུ་
 མ་ཟད་གཉིས་མེད་རྒྱུད་གྱི་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་གིས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་བཞི་བ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་བྱ་བ་ལ་དབང་བའི་རུས་པ་འཛིག་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་རིམ་འདས་པའི་སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྒྱས་པ་
 སད་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མ་འདས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་
 དགོས་པས་དེའི་རྒྱས་པ་བྱིས་འབྲུག་གི་དབང་གི་སྐྱབས་སུ་མཐུ་རྟེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ལུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་སོར་བསམ་སོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱུད་རྣམ་པར་དག་པས་དུ་སོགས་བཅུ་མཐོང་ཞིང་དར་དབྱངས་དོད་པོ་ལ་གྱི་
 དབང་ཐོབ་པས་སྒྲིག་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིག་སོགས་གྱི་
 རྒྱུད་བཅུ་དག་ཅིང་བྱེད་པར་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་ནས་མཐར་ཉི་གི་
 ཐིག་ལེར་འཛིན་པའོ། །བར་ཏེ་ལ་ཞུགས་གྱི་དབང་གི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཐ་མལ་པའི་
 དབང་ཡུལ་དག་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་
 ག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་གཅིག་དུ་སྒྱུར་བ་སྟེ། སྒྲིས་བཅས་ལ་སོགས་
 སྒྱེད་པ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །མིང་དབང་གིས་ནི་ཉིང་པའི་འཛིན་གྱི་ས་
 བོན་བཞག་སྟེ། །༡༠༩། བྱམས་སོགས་ཚངས་གནས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་
 མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ནས་ཇི་སྟོན་སངས་མ་རྒྱས་
 པར་རིགས་མི་འགྱུར་ཞིང་། བག་ཆགས་ཕ་བ་དག་ཀྱང་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་
 ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱུང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་
 ལ། རྗེས་གནང་གི་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་འགྲུབ་
 པའི་ས་བོན་བཞག་སྟེ། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་པོའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་དུ་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཉམས་ལེན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བུམ་དབང་ནི། རྒྱུད་སྡེ་
གཞན་ལས། ཤེས་རབ་བརྒྱ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། །ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་
འབྱུང་། །དོ་རྗེ་དྲིལ་བྱ་མ་ཉམ་སྦྱོར་བ། །སློབ་དཔོན་དབང་དུ་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ། དཔལ་ལྷན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མ་ལ་ཡང་དང་
པོར་རེག་པ་གང་ཡིན་བུམ་པའི་དབང་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སློབ་མའི་ལུས་ནམ་
སྒྲིན་གྱི་ལུས་གནས་གྱུར་དྲི་བྲལ་གྱི་རེག་འབྱུང་གི་བདེ་བའི་དབང་ཙམ་མིན་
པར་དྲངས་གསལ་བཅད་གཞིག་མེད་པའི་སྤྲ་ལུས་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་
སྦྱངས་པ་གསེར་གྱི་གཡའ་སྦྱངས་པས་གསེར་བཙོ་མ་༼༡༠༽ལྟར་གྱུར་པའི་
རེག་འབྱུང་གི་བདེ་བས་རང་ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་དག་པར་གྱུར་པ་
ཡིན་ལ། གསང་དབང་ནི་དེ་ལྟར་རང་དང་རིས་མཐུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་
འཁོར་ལོ་ཕྱག་རྒྱའི་རྩ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ཤིང་ལྟ་ཚོགས་དེ་དག་གི་
སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བས་དག་ལྷ་ཨི་ཀྱ་ལིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དག་པར་འགྱུར་
ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ལྟའི་རྩ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱི་སྟོམས་
འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷན་སྦྲེས་སུ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ན་ལྷན་
སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་སེམས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དག་པར་འགྱུར་
ལ། བཞི་པ་ནི། བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡས་འབབ་ཙམ་གྱི་འགྱུར་བ་ཙམ་མིན་པར་མས་

བརྟན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དག་པར་འགྱུར་ལ། དབང་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐོབ་པས་
བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་དབང་ཞེན། འདི་མ་ཐོབ་པར་བྱིས་དབང་ཙམ་གྱིས་ནི་ཀྱན་
རྫོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་
རྫོགས་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱིས་པ་འཇུག་
པའི་དབང་བདུན་གྱིས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བསྟན་༼༡༠༽བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་
བསྟན་པ་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་པའི་མ་དག་
འཁོར་བའི་འོག་མིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་ལས་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
བསྐྱེད་རིམ་ནི་བསྟན་སྐྱབ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉི་
ཆེ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་དབེན་པར་བྱིས་སྐྱ་
ལ་སོགས་པ་མདུན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་གྱི་རྩོ་རྩེའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་
མཆོད་པའི་མཛྲྀལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒྲོམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། མདུན་དུ་གནས་པའི་བྱི་སྐྱའམ་ཆུ་ནང་དུ་ཤར་
བའི་ལྟའི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ལ་མིག་རེངས་རེངས་སུ་བལྟས་ན་རྣམ་པ་
གསལ་བར་ཤར་བ་ན། དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་ན་
བདག་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་བའི་ལྟར་བསྐྱེད་ན་ལས་དང་མཐུན་པའི་བགྲང་ཐེང་ལ་
སོགས་པས། ལས་དྲུག་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྱི་རོལ་བཞུས་པ་དང་

སྤྱིན་སྒྲེག་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་དུ་སོང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
བའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱི། བསད་པ་སོགས་༼༡༧༽ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་
པར་གེས་པ་མ་སྦྱོས་པར་དེ་བྱ་བ་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ཙམ་གྱི་མ་ཚིམ་པར་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བས། ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
གྲུབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཚེས་བདག་མེད་པར་སྦྱོད་པའི་ལྟག་མཐོང་ལ་སྦྱོབ་ཅིང་
རང་ཉིད་ལྟར་བསྒྲུམ་པའི་སྒྲིང་གར་ལྟའི་མཆོན་མའི་ཡི་གེ་བཀོད་ནས། དེ་དག་
ཉིད་ཚེས་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་བསྒྲུམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་རྩུང་
ཟད་བརྟན་པ་ན། རྒྱུང་བུམ་ཙན་གྱི་སྦྱོར་བས་སྒྲགས་ཀྱི་ལས་དྲུག་ལ་འཕུག་སྟེ།
ལས་དྲུག་ནི། ལྟ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། རང་ལ་དབབ་པ་དང་། འཛིགས་པར་བྱ་
བ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བའོ། །ལས་དྲུག་པོ་འདི་དག་
ཀྱང་ཐུན་མོང་དོན་དུ་གཉེར་བས་རག་གི་བསྐྱུས་བརྗོད་དང་མཆོག་དོན་དུ་
གཉེར་བས་སྒྲག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཅིང་། ལས་དྲུག་རྫོགས་ནས་
དེའང་ཐུན་མོང་དོན་དུ་གཉེར་བས་རག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་
བས་དོ་རྗེའི་བསྐྱུས་པ་རྒྱུང་གི་སྦྱོར་བས་སྒྲོམ་སྟེ་འདི་ནི་ལེའུ་ལྷ་པར་རྟང་པ་
༼༡༨༽བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱབ་པ་པོས་
རིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་པ་ན། མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
སུ་དཀྱིལ་ལའོར་བཞེངས་ནས་རིལ་བུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་པས། ལའོར་དང་

བཅས་པ་རྗེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྟེན་དེས་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་
 བདུན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱམ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ནི་
 ད་ཀྱི་ལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་སའི་བསྟེན་
 སྐྱབ་ཙམ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཙམ་ལ་
 བརྟེན་པའི་རང་སའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ལ། འདི་ལྟའི་
 ད་བྱེ་འབྱེད་ནི། རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་རྩོམ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་ཙམ་
 གྱིས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་དང་འབྲས་བུ་རྩོམ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་ཙམ་གྱིས་
 དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་སོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཆེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གསུང་ངོ་། །དེས་
 བརྟེན་རྩོམ་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། བསྐྱེད་རིམ་དང་ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 དང་། རྩོགས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་གསུམ་འབྱུང་བ་ལྟར། བྱིས་༼༡༡༽པའི་དབང་
 བདུན་ཐོབ་པས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་ཟབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མི་ཟབ་པའི་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ལ། མི་ཟབ་པའི་བསྐྱེད་
 རིམ་བྱ་བ་ནི། དབང་བསྐྱུར་བ་བྱ་བའི་གཞི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་བྱུད་པར་ལས་
 ཏེ། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པས་ལས་སྒྲུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིའི་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་
 རྒྱལ་ཆོན་དང་རས་བྱིས་དང་སྒྲོས་བསྐྱུང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་པ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་
 ལའོར་པའི་རྣམ་པར་བཅས་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ལུས་ལྡན་གྱི་ནང་གཞུག་མའི་

ལུས་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་གཞན་མཚོག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་ལའོར་
ཉིང་དེ་འཛིན་ནུས་པས་བཀྲག་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་གྱུར་པ་དེ་
སྤྱི་དགྱིལ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ལས་ཚུ་སོགས་ཀྱི་དབང་
བདུན་ལ་དབང་བའི་བྱ་བ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་
སྤྱིས་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དངོས་སུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་དགྱིལ་
ལའོར་ལས་མ་མཐོང་ཡང་དོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་པ་བ་པའི་མེ་ཉྒྱག་མངོན་སུམ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཚད་མ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགྱིལ་
ལའོར་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་(༡༡༩)ལས་གཞན་དུ་
དེང་སང་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་སྒྲིན་བྱས་ཟེར་བ་ནི། ཞ་ལུའི་རྒྱད་
སྟེ་བཞིའི་ལྷ་ཁང་དུ་གྲོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་མི་བཟུང་གི། སྤྱི་དགྱིལ་ཉིད་
ལའང་དབང་པོ་རྩོམ་པ་ཉིས་ལས། རྟལ་པོ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་
ལ། དབང་པོ་རྩོན་པོ་ལ་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྤྱི་དགྱིལ་གྱི་རྒྱལ་ཚོན་ལ་སོགས་
པའི་གཞིར་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་དགྱིལ་ལའོར་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་ན་ནི། རྒྱད་ཅིག་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་ལམ་
ཐམས་ཅད་དུས་མཐའི་རྒྱད་ཅིག་ཆེས་སྤྱད་ཅིག་དང་རྒྱད་ཅིག་ལ་བགྲོད་ནས་
འདས་པ་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱའང་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
གལ་ཏེ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་ལུས་འདི་ཉིད་

གྱི་ས་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་བྲལ་ཏེ་
 ཤི་བར་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ནས་དགེ་བའི་དབང་གིས་ས་བདུན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། རྒྱུད་གཞན་གྱི་བྱུང་བར་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ཏུ་ཉིས་
 སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་ཞུས་པས། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་བསྟན་པས།
 རྒྱལ་པོས་༼ ༡༩ ༽རང་རྒྱུད་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་མི་རྣམས་པར་
 གསོལ་པས། ཤུག་ཐུབ་ཉན་ཐོས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
 བཞེངས་པ་རྒྱལ་པོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དེར་དབང་བསྐྱར་བས། རྒྱུད་
 ཅིག་དེར་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་འབྲུང་བ་དང་
 ཡང་ཆེས་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མི་ཟབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་
 བའི་དབང་བདུན་པོ་འདི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་
 པར་དབང་བསྐྱར་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གྲུབ་ཆེན་ཤུ་བ་རིའི་ཞལ་ལུང་གིས་
 བཤ་ཆེན་ནགས་གྱི་རིན་ཆེན་གྱི་བཀའ། དབང་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་རྩེ་ནུ་རོ་བ་
 དང་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་
 བར་གསུངས་པ་ནི། དད་ཅན་གྱི་འབྱོར་པ་ལྷན་པ་ཆོགས་བསགས་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་ཡིན་གྱི། རྩོགས་བཞེན་དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན་དབང་དེ་དག་ཐོབ་པར་མི་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟའི་འབྱོར་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ་ཆོན་པལ་པའི་རྩལ་
 ཆོན་དང་རས་བྲིས་མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུ་འགོད་པའི་བརྩ་ཅམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་

གྱིས་ཀྱང་རུང་ཞེས་གསུངས་པས། དབང་མདོར་བསྟན་ལས། དབང་བསྐྱར་
བདུན་པོ་༼༡༧༽འདི་རྣམས་ཡིན། །དགྱིལ་ལའོར་བཞེངས་ནས་སྦྱོན་བར་
བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལུས་ལྟན་དང་སློབ་
མ་སྐལ་མཆོག་རྒྱད་དག་པ་དཔོན་སློབ་རོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
དགྱིལ་ལའོར་བཞེངས་པ་ཉིད་དུ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་ཡང་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡང་སློབ་མ་རྒྱད་དག་པས་དམིགས་སུ་རུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲོས་དོན་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། འདིའི་བུམ་དབང་ཐོབ་
པས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱ་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཟབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ། སྤྱི་གི་
སོགས་ཡན་ལག་བཞི་ག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་གྱིས་ནི་བྱིས་པ་དང་། སོ་ལྷུང་བ་དང་། སོ་རྫོགས་ཏེ་
ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་རྗེས་ནས་བྱ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སོགས་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་
ལའོར་བའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ནི་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་ནང་
གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་སྤངས་ལས་རང་བཞིན་ལྟན་གྲུབ་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་
བསྐྱེད་ཅིང་འཆར་བའི་སློན་ནས་རྒྱུད་འདིའི་ཆོགས་གསུམ་བསགས་པ་ཡིན་ཏེ།
༼༡༧༽འདི་རྒྱད་དུ། ཀ་བ་རྣམས་དང་རོ་རྗེའི་འབྲེང་བ་ས་ཡི་ཁོར་ཡུག་རྩིག་པ་
གཉིད་ནི་རུས་པ་རྣམས་གྱིས་མཛད་དོ། །ཅིས་པའི་རྩྭ་ལ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དང་གཏུམ་མོའི་ནལ་འབྱོར་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་། དེ་ལ་ལུས་པ་རྟེན་
 བས་དངོས་གྲུབ་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 ཀ་བ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས། རུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་མཛད་པའང་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་ཉིད་
 ལ་ཆེས་གཅེས་པ་ཉིད་དོ། །ཁྱི་ནང་གི་བསྐྱེད་རིམ་འདི་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་བ་
 ཅན་འི་ཤེས་རབ་གསལ་བར། དེ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ། བྱི་རོལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པའོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་
 པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པའོ། །རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་
 མཛོན་པར་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི། བདག་མེད་མ་གསལ་བ་
 ལས་བརྟན་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་༼༡༩༽བདག་མེད་མའི་འཁོར་ལོ་
 སྒྲོམ་པ་ཡང་སྒྲུ་མ་དམ་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱབ་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ནས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བ་དུག་ནི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དབུགས་དབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་པས་བྱི་རོལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པའོ། །ཟབ་མོའི་རིམ་པ་ནི། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པའི་
 དབུགས་དབྱུང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི།

གཞན་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པའི་དགྲིལ་ལའོར་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྱི་ལོའ་གྱི་དགྲིལ་
 ལའོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཐ་མི་དང་དུ་བྱས་པས་སློབ་མ་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་
 པའི་སྒོ་ནས་བསགས་སྐྱུང་མཛད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྒྱའི་ཐེག་པ་ཕྱིན་དང་
 སྒོ་བསྐྱུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱུགས་དབྱུང་ངམ་རྣམ་
 གྲོལ་དུ་བརྗོད་ལ། ཟབ་མོའམ་སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི། གཞན་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པའི་
 དགྲིལ་ལའོར་པ་སྤྱིའི་རྣལ་ཚོན་སྟགས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་མི་ལྟོས་པར། བདག་
 གི་ལུས་སེམས་དགྲིལ་ལའོར་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལས། བདག་
 ཉིད་ལས་གཟུང་འཛིན་ལས་རྒྱུང་ཆད་པའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་དགྲིལ་ལའོར་པ་མ་(༡༧)ཡིན་པར། རང་གི་ལུས་སེམས་འོད་གསལ་
 བའི་སྐྱང་ཆའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་པ་དང་
 གདོད་ནས་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བཏབ་ནས་བསགས་སྐྱུང་བྱེད་པ་ནི།
 རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ལ་མེད་པས། སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ངེས་པས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་དབྱུགས་དབྱུང་ངམ་རྣམ་གྲོལ་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་
 དོ། །འོ་ན་མི་ཉི་པའི་དབང་ངེས་བསྐྱུན་གྱི་འགྲེལ་པ་དག་འསྐྱུང་གིས་མཛད་
 པར། རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟ་ན། རྟོད་པ་དག་ལ་སློབ་དཔོན་ཏེ། །ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་
 གསང་བའོ། །འབྱུང་པ་དག་ལ་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་སྤྱད་

གྲུ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བསྟན་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པར་གྲེས་
 པར་བྱའོ། །ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་ནི་དགའ་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་
 ལྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱུགས་དབྱུང་བའོ། །རྫོགས་པའི་རིམ་པར་དགའ་
 བ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་དབྱུགས་དབྱུང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དོ་རྩེ་འཆང་གི་
 དབྱུགས་འབྱེན་རྫོགས་རིམ་དང་སྒྱུར་༼༡༩༽བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པའི་རིམ་གཉིས་འདི་འང་ལྟོས་བཞག་གི་
 དབང་ལས་ཅིར་ཡང་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྟོས་ནས་ནང་གི་
 བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ལ་རྫོགས་རིམ་དུ་བརྗོད་པའང་ཡོད་ལ། བང་གི་བསྐྱེད་རིམ་
 ཉིད་ལའང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་དགའ་བྲལ་གྱི་གོང་དུ་འབྱུང་བ་བདེ་གས་ཆེ་
 བས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་དབྱུགས་དབྱུང་དང་། དེའི་མཐར་བུར་ན་སྟོང་གས་ཆེ་བས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱུགས་དབྱུང་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ཞེས། རྩེ་བཙུན་མི་ཏི་
 པའི་དགོངས་པར་ཨ་མ་ན་སི་འཆད་པ་དག་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་ཏེན་པའི་
 ལུས་དབང་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྱེད་པས་ནི། འདུས་པ་ནས་
 འབྱུང་བ་ནི་ལུས་དབང་གྱི་རིམ་པའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྷག་པ་དང་
 བཅས་པ་བསྐྱབས་ནས། གསང་དབང་གས་རབ་ཡེ་གས་ཐོབ་པ་དེས་ནི།

ལུགས་འདིའི་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་སྤྱི་གི་ནུལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ལ། རྒྱུད་
 སྤེ་གཞན་དུ་ནི་རྫོགས་རིམ་སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་བའམ་རང་ལུས་བདག་བྱིན་
 གྱིས་བསྐྱབས་པའམ་གཞན་ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་༼༡༧༽འཁོར་ལོའི་ནུལ་
 འབྱོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཉིད་དང་ཤེས་
 རབ་མའི་འཁོར་ལོ་དུག་གི་རྩ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་
 རྒྱུད་དང་གཏུམ་མོའི་ནུལ་འབྱོར་ལས་རྩ་ག་དེར་བཞུགས་ཀྱི་བཙུམ་ལྡན་འདས་
 དེ་དག་སྐྱབ་བྱལ་དུ་བཞེངས་ནས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རགས་ལུས་སྐྱུལ་གྱི་ཤུན་ལྷགས་
 འདོར་བ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱོད་པས་མཐར་བྱིན་པར་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ནི་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་བསྐྱོད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུད་འདིའི་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་ཡས་འབབ་ཐིག་
 ལོའི་ནུལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི།
 རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཤེས་རབ་མ་གཉིས་ཀའི་འཁོར་ལོ་དུག་གི་རྩ་གའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ནས་
 སྐྱབ་བྱལ་གྱི་སྐྱུར་སངས་རྒྱས་པར་མ་བྱད། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཤེས་རབ་མ་
 གཉིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རྩ་གའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་དག་མཆོད་པར་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོས་ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་ཆོམ་པའི་མཐུ་ཕན་ཚུན་རྣམས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་

མཐུས། ལས་རྒྱའི་དོད་རྒྱུད་བདེ་བའི་རིག་པ་འབར་སྟོབས་ཀྱིས་རགས་ལུས་
སྒྲིགས་མ་གཞིག་མའི་༼༡༩༠༽ལུས་ལས་གཞན་དུ་འདོར་མི་དགོས་པར་རང་
དག་ཏུ་གྲོལ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པས་མཐར་ཐྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུད་འདིའི་རིམ་པ་
མས་བརྟན་གྱི་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཛིག་
རྟེན་པའི་བཞི་པ་ནི། ས་མའི་རྒྱུད་ལས། བཞི་པ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་
བ་ལ། པོད་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག །དབང་བཞི་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དབང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཆོས་ཉིད་ནི་གཞན་དུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་
ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཆོག་ཙམ་གྱི་བརྟེན་སྤྱད་པ་ཙམ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་མིང་
བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་དབང་བསྐྱར་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་
ནི་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་ལས་
གྲོལ་བ་ལས་གཅིག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་པར་
འབྱུར་ལ། གསུམ་པའི་སྟོང་ཆ་ཙམ་བཞི་པར་འཛིག་ན་དང་པོ་གཉིས་པ་ཙམ་གྱི་
སྟོང་ཆའང་བཞི་པར་ཅིས་མི་འཛིག །དེས་ན་བཞི་པ་ཡང་གསུམ་པར་འཛིག་པ་
འདི་ལ་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་༼༡༩༡༽རྣམས་བཞེད་པ་མི་གཅིག་པ་དུ་
མ་འབྱུང་བར་སྒྲུང་སྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་མི་ཉི་པས་མཛད་པའི་དབང་གི་དགོས་པ་
མདོར་བསྐྱས་པར། གཞན་དག་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་

དམ་པའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཁོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོན་པར་གྱུར་པ་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྔན་པའི་སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་
བཞི་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དག་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོན་ཀའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའི་
དགྱིལ་ལྟ་བུ་ནི་བཞི་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་གཞན་དག་ནི་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུག་མར་ནི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཟུང་འཇུག་གིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནི་བཞི་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། གསུམ་པའི་བདེ་བའི་ངོ་བོ་
གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བཞི་པའི་དངོས་པོར་འཛིག་པ་དང་
། དེ་ལྟའི་བདེ་རྒྱུད་གི་སྒྲིབ་ཆ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་ལྔན་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
བཞི་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལྟའི་བདེ་བ་ལ་༼༡༩༩༽ཟག་བཅས་
སྒྲིབ་པའི་ཆ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བཞི་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་རང་
གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཟུང་
འཇུག་གི་གོ་འཕང་གི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་པར་འདོད་པ་སོགས་ཏུ་མ་འབྱུང་བ་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། བཞི་པ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བཞི་པའི་
དངོས་པོ་ནི། གསུམ་པའི་དངོས་པོ་ལས་དངོས་རྒྱུན་རྗེས་གཞན་མིན་པར་
ཐམས་ཅད་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བཞི་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཕ་མའི་རྒྱུད་སྒྱི་དང་

བྱད་པར་མ་རྒྱད་ལས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་སྦྱར་ཏེ། འཆད་པ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆད་དགོས་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར། སྤྲུལ་དམ་
 པའི་མན་ངག་གིས་འབད་པ་མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་
 རྒྱལ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་
 དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སྤྲུགས་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཛིག་ལ། དེ་ཉིད་དབང་བཞི་
 པའི་དངོས་པོར་ཡང་འཛིག་དགོས་ཏེ། རྗོགས་རིམ་ལ་རྗོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་
 གྲུབ་པ་དང་། ༼༡༡༩༽ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་གཉིས་
 ཕྱག་རྒྱ་སྤྲུལ་མ་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ནི་རྗོགས་
 རིམ་མཐར་ཐུག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་ལ། དབང་བཞི་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱང་རྗོགས་རིམ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་དེའི་ངོས་འཛིན་གསལ་བ་ནི། རྗེ་མི་ཏི་པས་དབང་
 གི་དགོས་པ་མདོར་བསྡུས་སུ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི་འདིར་གཉིས་སུ་མེད་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་ཁམས་བཞི་དང་། ཡུང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལུལ་
 ཏུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་
 རྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ལས་བྱུང་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སོ་ཞེས་ཁོང་དུ་

ཐུང་པར་བྱའོ། །ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་དག་པའི་
 ཤེས་རབ་ནི་དབང་གསུམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལྟར་མཛོགས་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་དྲངས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བཞི་པར་འཛོག་པར་
 གསུངས་ལ། འདི་ཉིད་ནི་པ་མའི་རྒྱུད་སྡེ་ནས་རྫོགས་ཅིམ་མཐར་བུག་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་༼༡༡༩༽ཅིས་ཐ་སྙད་མཛད་ལ། དབང་བཞི་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འཛོག་མཚམས་འདི་སྟོབ་དཔོན་མི་ཉི་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་
 བཤད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་མར་པ་ལོ་ཙུ་པའི་དབང་བཞི་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་རྗེ་བཙུན་མི་ཉི་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་མངོན་དུ་མཛད་ཅིས་རྒྱུད་ལྟར་
 བྲགས་པ་དང་སྟོ་བསྟན་ནས་བཛྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བཤད་
 པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་དབང་བཞི་པོ་འདི་ནི་ནང་གི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་ལ་ལེན་
 པ་མ་གཏོགས། དེ་དག་གི་བཤའ་མཆོན་མ་གཞན་ལ་བཞེན་ནས་དབང་ཡེ་
 བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་གམ་ཞེན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མར་རྫོགས་གི་
 གྱི་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་གསང་དབང་ཤེས་ཡེ་བསྐྱར་བའི་དགྱིལ་འཁོར། དྲིའི་
 མཐུ་ལྷོ་ལ་ལ་བཞེན་པའི་ཕྱག་ལེན་མཛད་ནས། རྗེ་ལྷ་རོ་པའི་བཞེད་པའོ་ཞེས་
 གསུངས་ཀྱང་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ནི། རྗེ་མི་ཉི་པའི་གྱི་དོ་རྗེའི་ཆོག་པར་འབྱུང་བ་སྟེ།
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་རིག་མ་དངོས་སུ་གཏད་པ་ལ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་དགག་

བྱ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཡང་ན་དག་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་སྒྲིག་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོམ་པ་ལུགས་༼ ༡༧༽ གྲིན་ལ་འབྱོར་མའི་ལུགས་
 གྲི་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་གཞི་སྒྲི་རའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་བྱུང་པར་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་
 གྲིས། ལོ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ། བྲིམས་ཁང་ལོ་རྩེ་བ། འགོས་ལོ་གཞོན་
 དཔལ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བོད་དུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་རི་ལྟར་བྱུང་ཞེས་
 དྲི་རྟོག་མཛད་པ་ལས། བོད་ཀྱི་སྐགས་སྐྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
 ལུས་པས། བོད་ཀྱི་སྐགས་སྐྱོད་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཅང་མི་གསུང་བར། རྩེ་མར་
 པའི་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལུས་པས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྦྱི་བོར་སྦྱར་ནས། རྩེ་མི་
 ལ་དེ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་འཛིན་རྟེན་པའི་བུམ་གསང་གི་དབང་གི་རྣལ་
 འབྱོར་པར་འདུག །རྩེ་རས་རྒྱུང་པ་དེ་འཛིན་རྟེན་པའི་གསུམ་པའི་དབང་གི་རྣལ་
 འབྱོར་པར་འདུག །སྒྲུ་མ་མར་རྩོག་སོགས་འཛིན་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པར་འདུག །རྩེ་སྒྲུ་མ་པོ་པ་དང་དུས་མཁའ་ལྟོན་ལག་གྲུ་འཛིན་རྟེན་གསུམ་
 མགོན་རྣམས་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པའི་རྣལ་འབྱོར་པར་
 འདུག་ཅེས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ལ། བདག་གི་རྩེ་བཙུན་ཡབ་རྩེ་ཆེན་པོ་
 སངས་རྒྱས་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་༼ ༡༨༽ ཞལ་སྤྲུ་ནས། ཁོ་བོའི་བཀའ་བརྒྱུད་
 དེ་དག་སྦྱུལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས། པཎ་ཆེན་ནགས་རིན་སོགས་གདུལ་བུའི་

སྒྲུང་བར་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའང་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་པ་རེ་ལ་དཔག་སྟེ། དེ་ལྟའི་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་
 དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་སྡོག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་
 བཞི་པའི་ཉམས་ལེན་དུ་གནས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟའི་རྒྱ་ཏི་ཐོག་མཐར་
 ཏེ་ ཡིག་སྒྲོག་གིས་གདུངས་པར་སྒྲོམ་པ་སོགས་གསང་དབང་གི་ལམ་ཡིན་པ་
 དང་། ལྟ་དགོད་པ་དང་མངལ་འབྱེན་སོགས་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་ཡིན་པ་
 དང་། མས་བརྟན་གྱི་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཐིག་ལེ་ལས་དགྱིལ་འཁོར་བ་སྒྲོ་བ་
 སོགས་བཞི་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་འཛིག་
 རྟེན་པའི་དབང་བཞི་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མི་སྦྱར་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་དབང་བཞི་ལ་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྡོག་པ་པས་པ་མའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་
 ཚང་བར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལྟའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བཞག་༼ ༡༡༧ ༽། དེ་ལྟའི་ལམ་དེ་འདས་ལམ་
 ལས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དུ་ནམ་ཡང་འཛིག་རིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་སྟེ།
 བ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར། ཀུན་རྫོབ་འཛིག་
 རྟེན་པའི་དབང་དང་། དོན་དམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བྱ་བ་གཉིས་
 ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་སེམས་པ་དག་གི་གྲུབ་

མཐའ་མ་གྲགས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
ཀྱན་རྫོབ་ནི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འབྲས་དེ་དང་དེའི་
གོང་ན། ད་དུང་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
ལམ་འབྲས་ཡོད་པའི་འོག་མ་འོག་མའི་ལམ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་པར་
འཛིག་སྟེ། གོང་མའི་ལམ་འབྲས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དོན་
དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ། འོག་མའི་སྤྲ་བཅས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་མཆོག་གྱུར་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་སུ་རྒྱན་པར་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱད་
གཞན་ལས། དབང་གསུམ་པ་ལན་ཀྱི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་དང་
། དབང་བཞི་པའི་ས་ལམ་དོན་དམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྩོམ་སྒྲིལ་བར།
བཅུ་གསུམ་པ་ནི་ཡང་དག་སྟུང་། །བཅུ་གཉིས་པ་༼ ༡༢༽ནི་དོན་དམ་
སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྲ་
བཅས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ད་དུང་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱུ་བ་ཉིད་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་སྤར་ཐོབ་འཛིག་སྟེ། སྤར་སྤྲ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པས།
ཕ་མའི་རྒྱད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པར་འཛིག་དགོས་ལ། དེའི་
རྒྱད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྒྱད་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འཛིག་ཅིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
རིས་མེད་པའི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རིས་མེད་

བ་ཞེས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་རིས་མེད་པ། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རིས་ནི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་རིས་དེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་
 བ་གང་ལས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དེ་ནི་རིས་མེད་པ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་ཅས་ཀླུ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གསུངས་
 མོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀླུ་
 བོ་འདི་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་། ༡༩༧ །མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་ན་འཁོར་
 བའོ། །འདིར་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འབྲེལ་པ་མེད་པར་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཐབས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་ནི་ཐབས་ཀྱི་དོན། རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན། རྗོད་
 པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན། རྗོད་
 པར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསུངས་པ། རྣལ་འབྱོར་ཐབས་ཀྱི་ལུས་དང་
 ནི། །ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུ་དག་གིས་མིན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་
 པ། །རྣལ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་
 གང་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་

དེ་ནི་དོན་དམ་པར་གྲེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 བོ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་གྲེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་
 སྤང་པོ་དང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། ཐབས་དང་གྲེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིགས་སུ་
 དང་པོ་རྟལ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མའི་མིང་ཅན་ལ་ཡང་ངོ་། །འདིར་
 འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ངང་ཚུལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་༼༡༩༠༽པ་དེ་བཞིན་
 དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡང་ངོ་། །དེའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་འགྱུར་ངོ་། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 བས་ཐབས་དང་གྲེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་རིས་མེད་པ་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེའི་དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་བརྫོད་པའི་གཉིས་མེད་
 དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གཞན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐབས་གྲེས་གཉིས་ཀའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་གཉིས་མེད་ཅམ་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་
 པ་ནི། བྱ་སྦྱོད་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཀྱང་། སུལ་དུ་
 དབྱུང་དུ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲུབ་པའི་པ་མའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་
 དམ་པ་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། པ་རྒྱུད་ནས་རགས་
 པའི་སྤང་སོགས་རྣམ་དག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་རྒྱུད་སོགས་གཙོ་བོར་

གྱུར་བའི་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། མ་རྒྱུད་ནི་རགས་པའི་ཁམས་བཞི་
 སོགས་རྣམ་གཞག་གི་གཤེགས་མ་གཙོ་བོར་གྱུར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
 དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཏེ། ད་དུང་ཕྱ་བ་དང་ཆེས་ཕྱ་
 བའི་ཡུང་ཁམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱད་བའི་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་༼༡༩༽པ་ཉིད་དུ་བཞག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་ན་འཁོར་བའོ་ཞེས་དང་། དེས་ན་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟོགས་ལྟར་ཅན་སངས་རྒྱས་རིས་ཅན་ནི་དེ་ལས་གོང་དུ་ཡུལ་དུ་དབྱུང་བ་མེད་
 པའི་བསྐྱེལ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མིན་པས། རོན་དམ་པའི་རིས་མེད་པའི་སངས་
 རྒྱས་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་ནས། དག་དོན་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་དེ་དག་རིས་མེད་པའི་རྒྱུད་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་
 སངས་རྒྱས་མིན་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་
 ལ་ལུགས་འདིའི་རྫོགས་རིམ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལུགས་འདི་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 ཉིད་ལའང་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེས་ན་ལུགས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་པའི་
 དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཙམ་ལས་
 རེ་ཤིག་མི་སྐྱབ་ན་དེས་ཆོག་གི། །སྤྱིར་དེ་དག་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་འདས་ལམ་
 དང་འབྲེལ་བའི་བཞི་པའི་དབང་བསྐྱར་ནས་རིས་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
 བ། དེའི་ཆེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་སྒྲིན་བྱེད་དུ་ཆེས་ཆེར་

སྐྱར་སྒྲོམ་དགོས་པ། གང་གཞན་༼༡༣༩༽མཆོག་གི་ཤེས་བྱ་རྗེས་ནས་རྫོགས་
 བར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་མཆོག་གི་ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་དང་པོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 དགོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གནད་འདི་མ་གཏོགས་པར་བོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་བ་པལ་
 ཆེ་བ་འདས་ལམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱབ་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 ཏོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱར་ད་དུང་དེའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་
 མི་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་མན་ངག་གི་ཚུལ་གཏན་མ་ཏོགས་པ་སྟེ།
 རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་། བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཡི་ཡང་རིམ་པ་
 དང་། རིམ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་ནས་ནི། རྫོགས་པ་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་
 རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དབང་གི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་རྒྱུ་དང་རྫོགས་རྒྱུ་
 སོ་སོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་ཐབས་རྒྱུད་རྫོགས་རིམ་
 ནི་ཤེར་རྒྱུད་གཙོ་ཆེ་བས་ཕྱི་མ་ཉིད་ཀྱང་བྱས་ན་ནལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ནལ་
 འབྱོར་ལས་རིམ་མེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་
 མ་ཐག་པའི་རིམ་པས། ༼༡༣༩༽གཞོད་པར་འབྱུང་ལ། གནད་ཀྱི་དབང་འདི་
 གཟིགས་ནས་རྗེ་མར་པས་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བྱན་གཅིག་ལས་མི་སྒྲོམ་
 བའང་བྱན་སྟོད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་བྱན་སྟོད་ལ་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་ཞེས་པ་དང་།
 རྒྱལ་བ་འབྲི་གྲུང་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སེང་གེ་ལ། །ལྷ་ལྷན་

མེད་ན་ལོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཤུག་ཆེན་ཀྱང་ངེས་པར་བསྐྱེད་རིམ་དང་
འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་
རིམ་འདུས་སྒོམ་གྱི་རིམ་ལྟ་རྒྱ་རོ་ནི་གྲུ་ཆོས་དུག་གི་ཚོགས་རིམ་སོགས་ལའང་
བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པར་མ་ལྟོགས་ཀྱང་བསྐྱེས་པ་རེ་ངེས་པར་ཤུག་ལན་དུ་མཛད་
སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་དེའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བའི་རྣམ་གཡང་
ཅན་གྱི་ཕྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྐབས་ལྟ་བུ་ནི་ལྟར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེན་
པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་
ཀུལ་འདི་ལྟའི་བྲིད་སྒོལ་བདག་གི་ཡབ་རྗེ་རྗེ་བཙུན་རས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་
ལས་སོ། །འོ་ན་འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པའི་༽༡༩༧༽ལམ་གྱི་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ནས་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ན། པ་མའི་རྒྱུད་
ལས་བཤད་པའི་ཚོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཐལ་ལོ་སྒྲུམ་ན།
གཉིས་མེད་རྒྱུད་འདིར་ལྟོས་ཀྱི་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཞེད་ན་མི་འདོད་པའང་མ་
ཡིན་ཏེ། ལུགས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་དང་
། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་རིམ་དུ་འཛིག་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར། དཔེན་ན་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། བསྐྱེད་དང་
ཚོགས་བྱུང་རིམ་པ་ཡིས། རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཚོགས་པ་
རྣལ་འབྱོར་མ་རུ་བཞེད། །ཅིས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་

རིམ་སྟོན་ཞེས་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་པ་མའི་རྒྱད་རང་
ལ་ལྟོས་པའི་པ་རྒྱད་ལ་རྫོགས་རིམ་དང་མ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་
ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པ་མའི་རྒྱད་ལ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མེད་པའང་མ་ཡིན་
ལ། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་པ་མའི་རྒྱད་དང་མེད་པའི་རྒྱད་
དང་རིམ་མེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱམ་མོང་བ་དང་བྱམ་མོང་མིན་པར་ཅི་
ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། །༡༣༥།འདི་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ།
ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་བྱམ་མོང་དུ་འགྱུར་ལ་
ཕྱི་མ་རྣམས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་
ལའང་བདག་གི་རྩེ་བཙུན་ཡི་དམ་ལྟའི་དོ་བོར་བཞུགས་པའི་ཞལ་ནས། ཀྱུན་
བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི་པ་མའི་རྒྱད་ལས་འབྱུང་ལ། གཉིས་པ་
ནི་རིམ་མེད་པའི་རྒྱད་ནས་འབྱུང་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་གསལ་བར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། བསྐྱེད་རིམ་ལ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྩུང་
ཟད་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་
བ། ཞེས་བཞིར་བཞག་པའི་དང་པོ་ནི་དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པས་ནང་དུ་རྒྱུད་ལོག་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྩོམ་ལ་སོགས་ཐུག་མཚན་རང་ལ་ཐིམ་པར་མཐོང་བ་དང་། གཉིས་
པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐེབས་པ་

དང་། གསུམ་པ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རིགས་བདག་དང་བཅས་པ་ལ་
གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་པ་༼༡༩༩༽ལྷ་ར་ན་འདི་
ཙམ་ཀྱི་ལུས་དབེན་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། གྱིས་པ་ནི་དེ་ལྷ་འི་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་
ངེས་པར་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་གསལ་སྤང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བཤད་
ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་
གཞན་དབང་དང་། བཞི་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱ་བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་
ཞེན་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་སྤྱད་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་རྒྱུའི་ཐེག་པར་མ་བཤད་
པར། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱུའི་ཐེག་པར་ཤེས་བྱ་
ལུང་སོགས་ཐ་མལ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱ་དང་
སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྷ་ར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་
ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཐ་མལ་ཀྱི་རང་སྤྲོག་གི་སྐྱིབ་པ་སྤྱད་བར་མི་རུས་ལ། དེའི་གཉེན་
པོར་ནི་ཤེས་བྱ་ལུང་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་ཉིད་
ཏུ་བསྐྱེད་ཅིང་རྫོགས་པ་ལས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་ཏུ་
ཡང་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྷ་འི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་
ཀྱང་འགོ་བ་མཐའ་༼༡༩༩༽དག་དེར་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡེ་བཞུགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལས་ལྷ་དང་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་ཅིང་རྫོགས་པ་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་

བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་པར་དེ་
 ཡོད་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཛིག་ལ་དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ། གྲུག་བཏགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ནི་ཕྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་
 དག་པའི་སྒྲོང་བཅུད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་རགས་པ་གཙོད་ལུས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་
 བཏགས་པའི་ཆ་ཙམ་དེ་ཉིད་ལྟར་སྒྲུང་བ་སྟེ། འདི་གྲུབ་པ་འཛིག་རྟེན་བྱིས་པ་
 འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱམ་མོང་གི་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་དངོས་
 གྲུབ་སོགས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུག་བཏགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་བསྐྱེད་མཁུས་
 གཞན་དོར་སྐྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས། དེ་ནས་སེམས་ཙན་གྲུག་རྟོག་
 ལ། གྲུག་བཏགས་ལྟ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་དོན། སེམས་འཛིན་ཕྱི་ནང་དོན་གཤམ་
 དང་། དབང་འབྱོར་གཞན་དོན་གཟུགས་སྟོན་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གྲུག་བཏགས་
 བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ལ། ༼༡༥༽གཞན་དབང་གི་བསྐྱེད་རིམ་
 ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བུམ་དབང་གི་རྣལ་འབྱོར་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཆ་ལྟའི་
 འཁོར་ལོ་འཆར་བ་ཙམ་མིན་པར་ཇི་ལྟར་བཏགས་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་
 སེམས་ཉིད་ལྟའི་འཁོར་ལོར་འཆར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། མ་དག་
 གཞན་དབང་གི་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཆ་གཙོད་པར་ལུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ། འདི་ལ་
 བསམས་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་རྒྱུད་དོན་འཆད་པ་མང་པོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གཟུགས་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱོད་རིམ་ལ་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །འདི་ལ་ནང་
 བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པའང་ནང་རྣམ་རིག་གཞན་དབང་ཉིད་ཕྱི་ཉིད་བརྟགས་ཆ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་དེར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་བསྐྱོད་རིམ་ནི། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 བསྐྱོད་རིམ་སྟེ། གཉིས་མེད་རྒྱད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱད་
 འདིར་དངོས་བརྟགས་ཀྱི་ལྟ་གཉིས་བྱས་ནས་བརྟགས་པ་དང་སྣང་བའི་ཀྱན་
 བརྟགས་གཞན་དབང་གི་ལྟ་ནི་བརྟགས་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་དབག་པ་
 ལས་ལྟའི་གསལ་སྣང་ཐོབ་པ་ཡིན། དངོས་ནི་བརྟགས་པ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་
 སུ་དབག་པའི་གསལ་སྣང་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞུགས་ཏེ། མ་གཞན་མཆོག་གི་
 སུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་སྟེ། རི་སྐད་
 དུ། ལྟའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དབག་པ་རྣམ་པ་
 གཉིས་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་བསྐྱོད་རིམ་འདི་ལ་ནི།
 སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་བ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལས་དངོས་པོའི་ཆ་གཉིས་མེད་པར་
 ལྟོག་པས་དབྱེ་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས། རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་ལ། གནད་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲང་བས། བསྐྱོད་རིམ་
 ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཞུགས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཁོང་ན་འབྲུག་གི་ལྷ་

དང་བྲལ་བའི་ལེགས་བཤད་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའོ། ། རྫོགས་པའི་
 རིམ་པ་ལའང་པ་མའི་རྒྱད་སྡེའི་སློབ་དཔོན་གཤམ་རབ་ཡེ་གཤམ་གསལ་བར་
 མཛད་པས་སོ། ། རྫོགས་རིམ་དང་། ཡོངས་སྒྲུབ་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་
 པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་རྫོགས་རིམ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ནང་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 ཉིད་ལ་འཆད་དགོས་ཏེ། བར་རྩོམ་ལུས་ཀྱི་ཙ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སྐྱ་གསུང་བྲགས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དེར་འཛག་པའི་བྱིར། དེ་(༡༧༠)མ་བསྐྱེད་
 པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལེགས་པར་ཆང་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། གང་
 གི་བྱིར་མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་པ་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་བསྟན་པའི་
 ཡན་ལག་གོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་ཙམ་ལ་ཆང་ན་བསྟན་
 སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཡོངས་སྐྱ་རྫོགས་པར་ཆང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྫོགས་རིམ་
 ཀྱི་དོན་མི་ཆང་ཀ་མེད་པའི་བྱིར། བསྐྱེད་རིམ་བསོད་ནམས་ཆོགས་བསོག་གི་
 དག་པ་གཞན་དབང་ལས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་འབྲུབ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་
 བས། སློབ་དཔོན་ལྷ་གསལ་གྱིས། གསང་སྒྲགས་སྐྱ་ནི་རབ་སྐྱབ་བྱེད། ། བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན། ཞེས་དང་། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས། ། གཞན་
 དབང་འབྲེལ་པ་རྫོགས་རིམ་བཟོད། ། ཅིས་འབྱུང་ལ། སློབ་དཔོན་གཤམ་རབ་ཡེ་
 གཤམ་གསལ་བ་མཛད་པ་པོས་ནི། བྱིའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྒྱད་སྡེ་ལོག་མ་དང་མཐུན་
 པར་ཟབ་གསལ་ལྟའི་ལའོར་ལོ་ཙམ་དང་། བར་གི་བསྐྱེད་རིམ་ནི། ལས་རྒྱའི་

ནལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་
སྟོང་གི་རྒྱས་བཅུ་བརྟེན་བསྐྱོམས་པས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱོམས་(༡༧༡)པའི་མཐུས་
མཚན་དཔེས་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་ནི། དམ་ཚིག་གི་
ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པའི་རྫོགས་རིམ་ནི། སྤྱོད་དག་གི་
སྤྱུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པར་བཞག་ལ། འདིའི་
བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་པའམ་དེ་བྱུང་གི་བརྟེན་པར་འཛིག་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་དཔོན་འདིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་
། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་གསུངས་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་རིམ་པ་དེའང་ཕ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟའི་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་དེས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཆེད་དུ་ཡོངས་
གྲུབ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དེ་ཉིད་དེའི་གོ་འཕང་སྤྱོད་ཆེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྫོགས་
རིམ་དེ་ཉིད་དེའི་གོ་འཕང་སྤྱོད་ཆེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ནལ་
འབྱོར་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཚུལ་ལ་རྗེ་མི་ཁྱི་པའི་
དབང་བརྒྱུད་(༡༧༢)པའི་བསྟན་ཀྱི་བཀའ་འགྲེལ་ལས་གྲུང་། རི་རྒྱུད་དུ།

རྫོགས་པར་ཡང་དག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། །མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།
ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། །མིང་ག་ཞན་རྫོགས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །དོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་
རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། །སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་
རྫོགས་པ་དང་། །འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །ཟུང་འཇུག་
གི་རིམ་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རིམ་
པས་གཟུགས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། །འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པས་ཆོས་
སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། །ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པས་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཚུལ་ལ། །སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་ཡོད་གཟུགས། །ཡོངས་
སུ་དག་སྐྱ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ། །དཔལ་ལྷན་ཀུན་གྱི་དོ་བོར་རིམ་གཉིས་
འདི། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོངས་
རྫོགས་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡང་མཛད་ལ། །གངས་ཅན་གྱི་
ལྗོངས་འདིར་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་འབྱུང་བ་དག་ལ། །༡༧༩། བེག་པ་དགའི་ཡང་ཅེ་
དམ་ཆོས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
ལུང་ཆེན་པོ་ཨ་ཁུ་ཡོ་ག །རྒྱུད་སྤེལ་ཆེན་པོ་ཨ་ཁི་ཡོ་ག་ཞེས་པའི་བཀའ་བབས་སྒྲ་
ན་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་སྣང་ངོ། །འོ་ན་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དེ། །ལྷགས་དེ་

དག་གི་སངས་རྒྱས་ལ། གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་ཅི་ཞེ་ན། ས་
 རྒྱུད་དུ། དབུགས་ཉི་ཁྱེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་ལ་མགོན་པོ་བཞེས་བགོས་པས་ལྷ་
 སྟོང་བཞི་བརྒྱ་རེ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་ཐིག་
 སེམས་དག་ལ་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། མ་རྒྱུད་དུ་དབུགས་
 ཉི་ཁྱེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་ལ། ཡུལ་སོ་བདུན་གྱི་བགོས་པས་ལྷ་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་དང་
 སུམ་གཉིས་རེ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུད་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་ཐིག་
 སེམས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱི་དབུགས་ཉི་ཁྱེ་
 ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་ལ་བརྒྱུ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཐིག་འཛག་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 རགས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཙམ་སྟོང་བར་བྱེད་ལུས་ཀྱང་། དབུགས་ཉི་ཁྱེ་ཆེག་སྟོང་དུག་
 བརྒྱུ་ལ་རྒྱུའི་ཐིག་པར་མ་གྲགས་པའི་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་མ་རིག་༼ ༡༩༧ ༽པའི་
 ཡན་ལག་གམ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བགོས་པའི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱུ་པ་རེ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱུ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཐིག་འཛག་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་
 སྟོང་བར་མི་ལུས་པའི་བྱིར་ད་དུང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་གཉིས་མེད་རྒྱུད་
 ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྗེ་ལྷ་ལོ་པས། རགས་དང་
 སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ། ཞེས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་རགས་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་
 པའི་རྣམ་བཞག་གསུམ་མཛད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་རྒྱུད་འདིར་གཞན་
 མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བསྟན་ལ། ས་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་དང་ནང་ངམ་རགས་པ་སྤྱོད་

བའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་དོན་ཅུམ་བསྟན་ལ། གཉིས་
མེད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་མཆོག་གི་གིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་
སྐྱེས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། བ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
ནས་དང་། འདིར་ནི་འབྲུང་བྱུངས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཞེད་པས་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་སྐྱ་བརྒྱ་ལྷོ་ཏ་ཆེན་པོས། བྱ་སྤྲོད་ན་ལ་འབྱོར་རྒྱུད་གསུམ་
དུ། ༡༩༥༧ ་ཏེ་བའི་བཞེད་དང་ནི་རིམ་གཉིས་དེ། ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྤྲེ་
འོག་མར་ཡང་ས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་བསགས་སྤྱང་གི་ལས་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་སྐྱེད་དོན་མཐུན་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱ་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེས། སྤྲེ་
མདོ་བའི་བྲིས་ལན་དུ། རྒྱུད་སྤྲེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བ་གཉིས་མེད་པས་ཆེ་
གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྤྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་སྤྲེ་འོག་
མར་ཡང་ཐབས་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་པའང་ཤེར་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་རྫོགས་
པའི་རིམ་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་འཛོག་ན་རྒྱུད་སྤྲེ་འོག་མ་ནམས་
ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སྦྱོབ་ཀྱི་དོན་མ་
ཚད་བར་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་འང་ཆོ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་ཐོབ་ནི་བསྐྱེད་
རྫོགས་ཉིད་ལ་མཆོག་དམན་དང་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་

བྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའང་ལེགས་པར་མི་འབྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་
འདྲ་སྟུམ་སྟེ། གསེར་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་འོད་གྱི་ཐེག་པ་ཀུན་སྒྲོན་
ལས། འདི་༼༡༤༩༽ཡི་སྒྲུལ་པ་བསྟན་པ་ནི། གྱི་ཡ་ཨུ་པ་ཡོ་གའམ། །བྱ་བ་
སྐྱོད་པ་རྣལ་འབྱོར་རམ། །གང་ཡང་རུང་སྟེ་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ། །རྩོགས་རིམ་གྱང་
ནི་ཕྱང་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་པ་ནི། །ཆོ་ག་ཡན་ལག་གསུམ་
སོགས་གྱི། །ལྟ་ནི་སྒྲུལ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཡི་གས་
འཛིགས་ཏེ་སྒྲོས་པ་ཆོག་གོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་མ་
དཔོགས་ཤིང་། །རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ཆེན་མང་པོས་མ་སྐྱེད་པའི། །དོ་རྗེ་འཆང་གི་
ལམ་གྱི་ངེས་གསང་འགའ། །རྗེ་བཙུན་རས་ཆེན་ལུང་གིས་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། །བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་བསྐྱར་
ནས་ཐུགས་གྱི་ཚུལ་ལ་དགེ་བསྟེན་དུ་བྱ་བ་དང་། །བྱམ་དབང་བསྐྱར་བས་དགེ་
ཚུལ་དང་། །གསང་དབང་བསྐྱར་ནས་དགེ་སྤྲོད་དུ་སྐྱབ་པར་འོས་པ་དམན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་
བསྐྱར་ནས་གནས་བརྟན་དུ་བྱ་བར་འོས་པ་ནི་འབྲིང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དོ་
རྗེ་སྒྲོབ་མའི་དབང་དོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ནས་
སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དག་བཙོམ་པ་ཆེན་པོ་ནི་དུ་སྐྱབ་པར་འོས་པ་མཆོག་གི་
དབང་དུ་༼༡༥༠༽བྱས་པ་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་

བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་བསྐྱར་ཚུལ། དེའི་མཐར་ཐུག་མོང་མིན་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དྲུག་གི་བྱང་ངེས་ཕྱེན་སྒྲོམ་པ་འཛིན་ཚུལ། སྒྲོམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་བསྐྱར་ཚུལ། རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་
བརྒྱད་བསྐྱར་ཚུལ། ཉམས་ན་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་གྱི་ངེས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་གྱིས།
ལས་སྟོག་གིས་རྒྱུད་སྐྱུངས་པའི་སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱེད་པ་རྫས་སྒྲགས་གྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་བྱ་བ་སློབ་མའི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
གདོད་མ་ནས་ལྷུར་དག་པ་རྫོགས་ནས་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
གི་དག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སློབ་མའི་སེམས་རྒྱུད་ནི་
དབང་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་
ས་བདུན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྱིར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སློབ་མའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་
པའམ། སྐྱ་སྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གཙུག་པོའི་གཡོན་ལལ་སྐྱ་རྩོད་རྩོད་ལ་ལྟོས་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་བྱང་སྒྲོར་༼༡༧༩༽གཙུག་པོ་བཞེངས་བཞུགས་གང་ཡིན་ནི་ཆ་བྱད་དང་
དབྱིབས་སུ་རྩོད་རྩོད་པོན་བྱས་ལ། སྐྱུང་གཞི་བྱིས་པ་བཅོས་མ་ཐག་ཆུས་འབྲུ་
བའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ཆུད་བང་དང་། བྱིས་པའི་གཙུག་ཡུང་འཛོག་
པ་དང་མཐུན་པར་ཅོད་པན་གྱི་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱར་ཏེ། ལས་སོགས་

སྤྱིའི་རིགས་ཉིད་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་བྱུང་པར་བ་ཡུམ་ལྷའི་བུམ་པ་ལས་
བསྐྱུས་པའི་ཆུ་དྲུང་ཚོས་སུ་བཞག་པ་སྐྱགས་གྱིས་བཏབ་པའི་རྣམ། སློབ་མའི་
ཁམས་ལྷ་ཡུམ་ལྷར་བསྐྱེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ནོ། ཞི་ཨྲ་ཨྲ་རྩི་ཨྲ་ཨྲ་པཱུ་མྱོ་རྩི་བོ་ཤྲ་ཞི་སྤྲ་ན། ཞེས་པས་སྐྱགས་ཏེ།
བྱེད་པ་དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་ལྷར་དབང་བསྐྱར་བས། སློབ་མའི་སེམས་
རྒྱུད་ནི་བུམ་པའི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཅོད་པན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
དང་གསེར་དང་གོས་སོགས་ལ་བྱས་པའི་ཅོད་པན་ནི་རྣམ། སྤང་བོ་ལྷ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནོ།
ཞི་ཨྲ་ཨྲ་རྩི་ཨྲ་ཨྲ་པཱུ་མྱོ་རྩི་བོ་ཤྲ་ག་ཏ་པ་རི་བོ་བྱུ་སྤྲ་སྤྲ་ན། ཞེས་པ་སྐྱགས་ཏེ།
གནས་ལྷར་དབང་བསྐྱར་བས་སྤང་བོ་ལྷ་རྒྱལ་བ་ལྷར་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་
གི་༼༡༥༩༽དག་པ་ལ་ལྷོས་ནས་རྒྱུད་སྤྲིན་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སེམས་
རྒྱུད་ནི་བྱ་བ་སྟེ། ཅོད་པན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མའི་
གསུང་དོ་རྗེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོའི་གཡས་ཞལ་གསུང་དོ་རྗེ་ལ་ལྷོས་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷོ་སྟོར། གཞི་ལ་བྱིས་པ་རྣ་བ་འབྲིགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་དང་ཚོས་མཆུངས་པར་དར་དབྱངས་དང་དོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་དབང་
རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱར་ཏེ། ལས་སོགས་སྤྱིའི་རིགས་ལས། རིན་པོ་ཆེ་དང་གསེར་
སོགས་ལས་བྱས་པའི་དར་དབྱངས། མ་འབྲོར་ན་མེ་ཏོག་གི་ཕྱང་བ་ནི་རྣམ།

སྒོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་བཅུ་ལྔ་མ་བཅུར་རྫོགས་པ་ཉིད་ཅེ་འཛིན་ནོ། ཡོ་ཨ་
ཡཱ་ཨོ་ཨམ་ ཉ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་ ཉེ་མོ་ད་ཤ་བྲ་ར་མི་བྲ་ར་ཅི་བྲ་ར་ཅེ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་སྐྱགས་
ཏེ་སྐྱེ་གནས་ལྷུང་དབང་བསྐྱར་བས་རྒྱུད་བཅུ་ལྔ་མ་བཅུར་རྫོགས་ཤིང་མཐར་
ཐུག་གི་དག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་བྱ་བ་སྟེ་དར་
དབྱངས་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དོ་རྩེ་
དྲིལ་བུ་ནི་རྩམ། རོ་རྒྱུད་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཅེ་འཛིན་ནི།
ཡོ་རྩེ་རྩེ་སུར་ཅི་ཕྱོག་བེ་ཤོ་རྒྱ་ཀ་སྐྱ་རྒྱ། ཞེས་པ་སྐྱགས་ཏེ་སྐྱེ་གནས་ལྷུང་དབང་
བསྐྱར་བས། རོ་རྒྱུད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་རྫོགས་ཤིང་། ༡༥༠༡མཐར་ཐུག་གི་
དག་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ནི་བྱ་བ་སྟེ།
དོར་དྲིལ་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྲོབ་མའི་ཡིད་གྱི་ཁམས་
ཐུགས་དོ་རྩེ་སྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོའི་མདུན་ཞལ་ཐུགས་དོ་རྩེ་ལ་ལྟོས་པ་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོར། གཞི་དབང་བོ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མིང་
འདོགས་པ་གཉིས་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བརྟལ་ཞུགས་དང་མིང་དབང་བསྐྱར་
བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་སོགས་སྒྱི་ལས། མཐོ་བའོ་རྩེ་ནི། སོར་གདུབ་སོགས་
ཅོད་པན་བྱག་གདུབ་ཞབས་གདུབ་མ་གཏོགས་གཙོ་བོའི་རྒྱན་ཆར་འོས་པའི་
རྒྱན་ལྷག་མ་རྣམས་སམ་མ་འབྱོར་ན་མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བ་སྟེ་རྩམ། རྒྱེ་མཆེད་དུག་
ཡུལ་བཅས་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཉིད་ཅེ་འཛིན་ནི།

[illegible]

ཡང་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་དང་། བཀ་པོ་སྐྱོད་པས་མཛད་པའི་སྐ་ཡའི་དགྲིལ་
ཚོག་དང་། རྩ་ཡ་སེམས་མཛད་པའི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་དགྲིལ་ཚོག་ལས།
གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ་རིག་པའི་དབང་ལྔ་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་དང་། སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ར་ཉས་ཐོད་པའི་དགྲིལ་ཚོག་དུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
རིག་པའི་དབང་ལྔ་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་
བདུན་ནི་གནས་སྐབས་གོང་མར་བསྐྱར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས། གྲུབ་མཐུན་བུ་དང་།
བོ་དོར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་བདུན་གཞན་དུ་མི་བསྐྱར་
ཡང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེས། རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་དོ་
རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་འཆད་པ་ན། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱས་བྱ་བར་བཤད་
པའི་ཤུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་སོགས་དབང་བདུན་རྩོགས་པར་བསྐྱར་བར་མཛད་
པའང་ཆེས་ལེགས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དུ་གོང་མ་རྣམས་རིག་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་
གོང་མ་ལས་རིག་དབང་གི་བྱས་པ་མཐུ་ཆེ་བར་བཞིན། འདིར་ཡང་བྱིས་འཇུག་
གི་དབང་བདུན་གྱི་༼༡༥༽རྩོགས་པའི་མཐུ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་
རྩོགས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀར་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་
ཆེས་ཆེར་ཡངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་གིན་ཏུ་ལེགས་པར་འགྱུར་བའང་འོག་ནས་
ཀྱང་འཆད་ལ། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལ་དབང་གི་མཐར་བརྟན་གྱི་དོ་རྗེ་སློབ་མར་འོས་
པའི་ཚོག་དང་། དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་ཚོག་བྱ་བ་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་གྱིས་གིག་པའི་སྐྱགས་དབང་བར་ཏལ་ཞུགས་ལུང་བསྟན་དབུགས་
 དབྱང་ནམས་ལས། གྱིས་འཇུག་གི་མིང་དབང་གི་སྒྲིབས་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཁྱོད་
 བོད་མེ་ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྱས་ནས་ལུང་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་གནང་
 དབང་གི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དཔལ་མོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ཞིང་ཆོས་ནི་
 སྟོན་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་བསྟན་དང་། བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་ཆོས་འཁོར་
 བསྒྲོར་བར་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ལུང་བསྟན་བྱ་དང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་དེ་ཁྱོད་སྐྱབ་པར་འོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 སངས་རྒྱུ་དེ་གྱིས་འཇུག་གི་དབང་ལུས་དང་སྦྱར་ན་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱི་
 སངས་རྒྱུ་ལས་ལྷག་པ་དེས་སྐྱབ་མི་ལུས་པས་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཅམ་གྱི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། རྒྱུད་འདིའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་སྟེ་ནམ། དེ་ལ་༼ ༢༡༥ ༽བདག་གི་རྗེ་བཙུན་ཡབ་རྗེ་རས་ཆེན་གྱི་ཞལ་
 བས། འདིའི་ལུང་བསྟན་དང་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སངས་རྒྱུ་དེ་ལ་ཉིང་དགོས་
 དང་དགོས་པའི་དབང་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་ཉིང་དགོས་རྒྱུད་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་
 ལ། དགོས་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཅམ་གྱི་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལའང་མི་འགལ་ཞིང་། དེས་ན་རྒྱུད་འདིར་
 འཇིག་རྟེན་པའི་བྱམ་གསང་གི་མཐར་མཐའ་རྟེན་དེ་དག་ཕྱིན་ན་པ་རྒྱུད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱུ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་རྗེས་སུ་བྱིན་ན་མ་

རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ལ། སྤྱིར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་མཐར་
 ཉེན་རྣམས་རིགས་ལྡེའི་མཐའ་དང་། ལུམ་དབང་གི་མཐར་དང་། དབང་བཞི་པོ་
 སོ་སོའི་མཐར་དང་། བཞི་ཀ་རྫོགས་པའི་མཐར་འབྱུང་བ་རྣམས་ལས་རིག་
 དབང་གི་མཐར་བྱེད་པ་ནི་དབང་དེ་ཙམ་ལས་ལྷག་པར་བསྐྱར་བྱ་མེད་པ་བྱ་སྤྱོད་
 ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། ཡང་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བྱིར་མི་སྟོན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ལ་རིག་དབང་གི་རྗེས་
 སུ་བར་ཏལ་ཞུགས་ཙམ་སྟེར་གྱི། ལུང་བསྟན་ད་བུགས་ད་བྱུང་མི་བྱའོ་ཞེས་འཆད་
 ། ༡༥༥ ། ལ། ལུམ་དབང་གི་མཐར་བྱེད་པ་ནི་དོན་རྗེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུམ་དབང་གི་
 མཐར་ཡིན་ན་ཆེར་འབྲེལ་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་ནས་དབང་གོང་མ་ལ་
 མི་འབྲུག་མི་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དབང་བཞི་སོ་སོའི་མཐར་མཛད་ན་
 ཡང་དབང་དེ་དག་གི་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་མཛད་ཀྱང་
 དེའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་
 བོ། དབང་གོང་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་བདུན་འདོགས་བཅས་བསྐྱར་རྗེས་
 སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་མཆོག་སྤྱིར་རྗེ་དག་གིས་དག་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་
 པར་བྱ། ཞེས་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་ལ། བསྐྱག་བྱའི་དམ་ཆོག་ནི། དེས་པར་དོན་རྗེའི་
 རིགས་དག་ལ་ནི་སྟོན་གཙོད་བྱ་སྟེ་རལ་གྱི་ལ་ཡང་བདེན་པ་མིན་པའི་
 ཆོག །རིན་ཆེན་ལ་ནི་གཞན་ནོར་དབྱོག་བྱ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིགས་ཉིད་ལ་ཡང་

རིགས་ཀྱི་དྲེགས་གིང་རྒྱལ་བ་གཞིག་པའི་སྤྲད་དུ་ཆང་དང་ག་ལྟ་བུ་དུང་ཅི་ལྟ་
རྣམས་བསྟེན་པ་དང་། གྲི་གྲུག་གི་རིགས་ལ་ལས་རྒྱའི་༼༣༥༽དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
སྤྲད་དུ་བུད་མེད་རྣམས་ལ་མི་སྤྲད་ཅིང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་རང་གི་ལུས་སྦྱིན་པར་
བཏང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་དངོས་སུ་སྤྲོད་པའི་དུས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་བསྟེན་ཏེ་མངོན་གཤམ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་
པའི་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། མངོན་གཤམ་མ་
ཐོབ་པར་ཞི་རྒྱས་དབང་དགྲུག་མ་གཏོགས། སྟོག་གཅོད་སོགས་དྲག་པོའི་ལས་
མི་བྱ་བར་གསུངས་པས། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་དང་། ལས་དང་པོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་
སྒྲོ་ཆོད་དང་སྦྱར་ཏེ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ལུགས་སོགས་གཏོང་བ་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བུད་མེད་ལ་མི་སྤྲད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་།
བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་པོ་བསྟེན་པ་ཡེ་གཤམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་
པ། དེས་དོན་གྱི་སྟོག་ནི་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་ཡིན་ལ་དེ་བསད་པ་ནི་དབུ་མར་འགོག་
པ་སྟེ། དབུ་མར་སྟོག་རིངས་པ་མཐར་ཐུག་གཙུག་གཏོར་དུ་རྒྱུད་སེམས་བརྟན་
པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེས་ཁུ་བ་རང་བྱུང་སྟེང་དུ་བགོད་པ་སྟེ། དངོས་ས་བཅུ་གཉིས་པ་
དང་། རྗེས་མཐུན་པ་ལས་དང་པོ་བས་ཁུ་བ་སྟེང་དུ་འཆིང་བ་ལ་བསྐྱབ་
པོ། །བདེན་པའི་ཆོག་ནི་མཐའ་གཅིག་དུ་༼༣༥༽གནས་པ་རིས་བཅས་གཉིས་

ཚོས་རྒྱམས་ཡིན་ལ། འདིར་བདེན་པ་མིན་པ་ནི་རིས་མེད་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་
ཚིགས་གསུང་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྤྲིང་གར་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་རང་སྤྱའི་དོ་
བོར་གནས་པ་སྟེ། དངོས་ས་ལྷ་པ་དང་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་བས་གཞོམ་
མེད་གྱི་རང་སྤྱ་ཐོས་པའི་ཐབས་སོར་སྤྲད་སྒོམ་པའོ། །གཞན་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་
དབའམ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་པའི་འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ།
གང་ལས་དབྱོག་ན། གཉིས་སྤང་ལས་ཕྱོགས་ནས། སྤྲོང་གཟུགས་དང་གཉིས་
མེད་དུ་བྱ་བ། མ་གྲིན་པར་ཁུ་བ་བརྟན་པ་དངོས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡིན་ཀྱང་།
ལས་དང་པོ་བས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒོམ་པའོ། །གཞན་གྱི་སྤྲད་
མེད་སྤྲོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། འཕྲོག་པ་ནི་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་
སྟེ་དབའ་བར་ཁུ་བ་བརྟན་པ་དངོས་ས་དགུ་པ་བཅུ་པ་གཉིས་དང་། ལས་དང་པོ་
བས་སྤྲོང་གཟུགས་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། ཆང་ནི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་དགའ་བ།
སྒོན་མེ་ནི་རིས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱམ་པར་བཞག་པའི་དབང་པོ་ལ། བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་
སངས་རྒྱས་ལྷའི་དགོངས་པའི་སྤྲད་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བཟང་པོའི་ཡུལ་
ནི་རྒྱམ་པ་གཞན་པའི་༼༣༥༽ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལྷ་སྟེ་བཤང་གཅི་ཁུ་བའི་
དྲངས་མ་སྟེ་བར་ལུགས་ཕྱོག་རྒྱ་བརྟན་པ། དངོས་ས་གསུམ་པ་བཞི་པ་དང་།
ལས་དང་པོ་བས་སོར་བསམ་གྱི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་
རྒྱུར་མཁའི་བརྒྱར་སྐྱབ་པ་ལས་ཁུ་བ་མི་འཕོ་བ་ཆངས་པར་སྤྲོད་པའི་སྒོམ་པ་ལ་

གནས་པས་གསང་བའི་ལམ་ལོང་ཁུ་བ་བརྟན་པ་ས་དང་ལས་དང་པོ་པས་བྱེད་
 ཅིངས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་དོ་རྗེ་བྱང་སེམས་གསང་བར་བརྟན་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། ལུ་
 དང་ཚུང་མ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་རང་གི་ལུས་ཀྱང་བཏང་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ངེས་
 ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་ངེས་པར་འདའ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱང་བར་བྱ་ལ། འདི་
 དང་མི་ལྟན་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་བསྐྱལ་པར་འབད་ཀྱང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པར་ཡང་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 ཕ་ལྷུང་བཅུ་བཞིས་མ་གོས་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ཡང་ཕ་ལྷུང་བཅུ་བཞིར་
 བྱངས་ངེས་པའི་ཚུལ་དང་། བཅུའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་དང་། དང་པོ་ནི་དམ་ཆོག་
 བསྐྱང་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ལས། གཙོ་བོ་བཅུ་བཞིར་བསྐྱས་པའི་རྒྱན་མཚན་
 སྒྲ་ན་མེད་པའི་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་སྒྲིར་བསྐྱས་ནས་ངེས་
 ། ༡༩༧། །པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ནི། རི་སྐད་ཏུ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་
 ཐུགས་དགྲུགས་པ་ལས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཕ་བའི་ལྷུང་བ་རི་བོང་འཛིན་པར་
 འགྱུར། །དེ་ཡི་བཀའ་ལས་འགོངས་པས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པར་དེ་བཞིན་
 རྒྱན་ལ་ཁྲོས་པ་གསུམ་པའོ། །བྱམས་པ་བཏང་བས་བཞི་པར་འགྱུར་ཏེ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་མདའ་རུ་འགྱུར། །དུག་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ལ་སྒྲོད་པའོ་རི་བོ་དག་ཀྱང་མ་སྒྲིན་མི་ལ་གསང་བ་བྱིན་ལས་སོ། །ལུང་པོ་ཉན་
 མོངས་པ་ལས་སྐྱ་རུ་འགྱུར་ཏེ་སྒྲར་ཡང་དགྲུ་བ་དག་པའི་ཆོས་ལ་མ་དད་གང་

། །སྐྱ་ཡི་བྱམས་པ་དང་ནི་མིང་སོགས་བྲལ་བ་བདེ་བ་སྟེར་ལ་རྟོག་པ་སྤྱོགས་དང་
 དག་པོའོ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་དག་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ལས་ཉི་མའོ་དམ་ཚིག་
 ཐོབ་པ་གཏོང་བ་ལས་ཀྱང་གཞན། །བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོད་རེས་པར་མ་
 ཅུར་འགྱུར་ཏེ་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། །ཞེས་ཏེ་དོ་རྗེ་ཐེག་པར་
 གནས་པ་ནི་གསང་སྤྲུགས་ལ་མོས་གིང་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྦྱོམ་པ་དང་
 དམ་ཚིག་བཟུང་ཞིང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་དག་ལམ་གང་དང་གང་གི་མི་
 མཐུན་སྤྱོགས་སུ་གཞན་ཚུལ་ཡང་། ཅ་ལྷུང་། ༡༥༡ །དང་པོ་གསུམ་ནི། སྐྱབས་
 འགྲོའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོགས་སྟེ། རྒྱད་འདིར་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་དབང་བཞི་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་པར་འདོད་པ་པོས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱི་ལ་སྐྱབས་སུ་
 སོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་རང་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་མཛད་པ་པོ་
 དཔལ་ལྷན་བླ་མ་དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་གནང་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགྲོ་དགོས་པས། རྒྱད་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ནི་མི་རྣམས་
 ཐར་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱ་སྟེ། །འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་གཙུག་ལག་ཁང་
 ཅ་བཞུགས་པ་འདི་དང་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་སྤྱོགས་བཅ་ཆོས་ཉིད་དང་། །དགེ་
 འདུན་ཅུར་སྤྱིག་འཛིན་པ་མཆོག་གི་བྱབ་བདག་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་འབུམ་ཕྱག་རྣམས་
 གྱིས་སྟེར་བ་མིན། །ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིར། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྦྱོབ་དཔོན་
 དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་རབ་མཆོག་པ་ཡི་གཞི་ལ་ཆོས་ནི་དེ་ཡི་བསྟན་

པའོ། །དགོ་འདུན་གང་ཞིག་དེར་གནས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཐུགས་ལྷན་སེམས་
 ཅན་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་སྟེ། དེ་འདིར་རྣམ་བཞིར་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་
 སྒྲར་ཡང་འདིར་ནི་ཉན་ཐོས་པ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྒྲ་མ་
 སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཐུགས་དགྲུགས་པ་དང་། དེའི་བཀའ་སྒྲིན་གྲོལ་
 གྱི་ལམ་འཁོར་༼༡༥༩༽བཅས་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལས་དགོངས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 དེས་དབང་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་དམ་ཆིག་གི་སྒྲུན་ལ་བྲོས་པ་སྟེ་
 ཅ་ལྷུང་དང་པོ་གསུམ་མོ། །བཞི་བ་བྱམས་པ་བཏང་བ་ནི་བྱམས་པ་སྦྱི་ཙམ་ལ་མི་
 བྱའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་འདོད་
 པའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྒྲོའི་རྣམ་པའི་མི་མཐུན་པའི་
 རྩོགས་དང་། ལྷ་པ་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲིའི་ཉར་རྒྱ་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཆོགས་འཇག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ནང་གི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་མི་མཐུན་པའི་རྩོགས་ཏེ། གཉིས་ཀའང་བསམ་པ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དུག་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲོད་ན་ངེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐ་
 དད་དུ་འགྱུར་བས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཆུལ་གཅིག་པའི་སྒྲོར་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་མི་མཐུན་པའི་རྩོགས་དང་། བདུན་པ་མ་སྒྲིན་པའི་མི་ལ་གསང་བ་བསྐྱགས་
 བ་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཉམས་ཤིང་། དབང་བསྐྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོན་དུ་
 གསང་བར་གདམས་པ་གསུངས་པའི་བྱིར་དབང་བཞི་སྦྱིའི་མི་མཐུན་པའི་

བྱོན་པ་སོ། །བརྒྱད་པ་ཡུང་པོ་ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བྱ་གཙོ་བོར་གཟུང་ནས་སྤྱང་
 གནས་ལ་སོགས་པས་ཚར་བཅད་ན་བུམ་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་སངས་
 རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་༼ ༡༥༧ ༽ཅན་དུ་མཛད་པའི་བྱིར་བུམ་དབང་གི་མི་
 མཐུན་པའི་བྱོན་པ་དང་། དགུ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་གསང་གནས་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་
 བས་ཟུར་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་
 མཛད་པས། དག་པའི་ཚོས་སྤྱོད་ན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མ་དད་པ་ནི་གསང་དབང་
 གི་མི་མཐུན་པའི་བྱོན་པ་དང་། བཅུ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་དུས་སུ་
 ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་ལ་བསྐྱུགས་ཤིང་། ཕྱག་རྒྱ་དེའི་རྒྱེན་གྱིས་སྤྲོ་མར་བལྟས་ཏེ།
 ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པ་ནས་བཤང་གཅི་ཟ་བ་དང་རྒྱ་གར་འོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
 ཀྱིས་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ལ་གཞན་དུ་བྱེད་ཅིང་སྟོང་ལ་གཞན་
 དུ་སེམས་པའི་སྤྱིའི་བྱམས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་བྱོན་པ་དང་།
 བཅུ་གཅིག་པ་ནི། དབང་བཞི་པའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དཔེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ་ལ་འཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལས་གྲོལ་བ་གཞན་དུ་རྟོག་ཅིང་ཡིད་
 གཉིས་ཟ་བ་ནི་བཞི་པའི་མི་མཐུན་པའི་བྱོན་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་
 དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་བྱོན་པ་ཏེ། ཕ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་པའི་
 ཡུལ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་སེམས་ཅན་ནི། ༼ ༡༥༨ ༽དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཡེ་

ཤེས་དང་ལྷན་ཡང་། བྱི་རོལ་དུ་ཉན་ཐོས་པའམ་ཞི་བ་པའམ་གཅེར་བྱ་པའམ་ཟ་
 བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོད་སྐྱོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་སྐྱོན་
 བརྗོད་ན་དམ་ཚིག་ཉམས་སོ་ཞེས་བྱ་ལ། ལས་དང་པོ་པས་བྱང་དེ་ལ་སྐྱོད་ན་བྱི་
 བས་བདག་ཉིད་སྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་བྱེད་དོ། །ཅ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པ་
 བྱི་སྐྱོད་པའི་དུས་སུའམ། ལས་དང་པོ་པས་ཚོགས་འཁོར་གྱི་དུས་སུ་བྱི་ནང་གི་
 དམ་ཚིག་གི་རྣམས་ཁམས་སོ་དུག་གི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་གཉིས་
 ཟ་བ་བྱི་སྐྱོད་པའི་དངོས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་
 གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ས་ཡི་སྤྱིད་པ་ལ་གནས་ས་སྐྱོད་མཁའ་ལ་སྐྱོད་རྣམས་
 ཀྱི། །རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དམ་ཚིག་མཐའ་དག་རྣམས་ནི་མཆོད་པའི་དུས་སུ་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཡིས་བཟའ་བར་བྱ། །ཁྲོངས་པས་གཏི་མུག་དག་ལས་གལ་ཏེ་སྤངས་
 བ་མི་ཡི་བདག་པོ་ལྷུང་དུ་ཉམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅ་
 ལྷུང་བཅུ་བཞི་བ་བྱི་སྐྱོད་པའི་ཚོགས་འཁོར་གྱི་དུས་སུ། རི་རྒྱད་དུ། སུམ་ཅོ་གན་
 མོ་དར་མ་རྣམས་དང་ལུས་ནི་དྲི་མ་དང་བཅས་བྲམ་ཟེ་མོ་དང་རྒྱལ་རིགས་
 མོ། །རྗེ་མོ་དམངས་(༥༥)མོ་མཐར་སྐྱེས་རྣམས་སམ་མིག་ལག་དང་བྲལ་ན་
 བ་མཆུ་དང་སྣ་ནི་ཆད་པ་རྣམས། །མཐའ་དག་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་ཅུ་ཤེས་རབ་ཐབས་
 ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱལ་པོ་སློན་པོ་སྟིང་རྗེ་དང་། བཅས་པའི་ཐུགས་ལྷན་དྲི་
 མ་དག་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སྐྱོད་པ་རྗེས་སུ་གནས་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། བ་ཚོད་དང་ཡན་ལག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་མཉམ་པ་
 ཉིད་གྱིས་བསྟེན་པར་འོས་པ་ལས་མ་བསྟེན་ན་ཉེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་དང་པོ་
 བས་དངོས་སུ་ཡུལ་བདམས་ཏེ་མི་བསྟེན་གྱང་། ལུང་མེད་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
 སྟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་ན་རང་ཉིད་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ན་བརྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་
 རོ་རྩེ་ཐོག་པ་ནམས་གྱི་དངོས་སུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དབང་གོང་མ་མངོན་དུ་འདོད་
 པའི་རྟེན་ཅམ་དུ་དབང་བདུན་སོགས་ཐོབ་པས་ནི་ཡིད་གྱི་སྤམ་བྱར་འགྱུར་
 ལ། དབང་བདུན་ཅམ་གྱི་ཆོམ་པའི་རིགས་ཅན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྩ་
 ལྟར་བརྩ་བཞིའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། རྩ་ལྟར་དང་པོའི་ཡུལ། སྤྲ་མ་དེ་ཡང་རི་ལྟ་
 ལུ་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། དམ་ཚེས་གྲོག་དང་སྦྱིན་པ་དང་། །འཆད་བྱེད་མན་ངག་
 སྟོན་པ་དང་། །དབང་བསྐྱར་བ་དང་དགྱིལ་འཁོར་༼༢༥༽ལས། །སྟོབ་དཔོན་
 རྣམ་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཤུའི་པས། དག་ནག་གི་འབྲེལ་པར་
 གསུངས་གྱང་། འདིར་དཔལ་ལྷན་སྤྲ་མ་དམ་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དཔལ་ནི་རྩ་རྩ་
 དང་ཕྱི་ཉ་བསྟེན་པ་ལའོ། །ཞེས་པའི་དོན་གྱིས་ན། དེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ཡིག་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་བཤད་པས། དེ་དང་ལྷན་པའི་སྤྲ་མ་གཞན་དོན་དུ་ཐུགས་འདེམས་པས་རང་
 དོན་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་དམ་པ་ཡིན་པ་ལ། དེས་ན་ཐུགས་དགྲུགས་པ་

ལའང་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ལས། གཞན་གྱི་
དོན་དུ་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱིས་
བསྐྱང་བ་དང་དངོས་སུ་བགྱིས་པས་ཐུགས་དགྲུགས་པ་ནི་ཙུང་དང་པོ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་སྟེ། ཡུལ་སླ་མ་དམ་པ་ཡིན་པ། མི་དགོ་བ་སྤྱད་ན་དེ་མི་
དགྱེས་པར་ཤེས་པ། ལས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་སླ་མའི་དངོས་སུ་
ཐོན་པར་སྤྱད་པ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པ།
རང་དོན་དུ་ལྟར་སྤངས་པ། བྱིས་སྤྱང་བསམ་པ་མེད་པ་སྟེ་དེས་རྫོགས་
སོ། །གཉིས་པ་དེའི་བཀའ་ལས་འགོངས་པ་ནི། སླ་མ་དེས་རང་། ༡༩༥༥ །ལ་མི་
དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་གདམས་པ་ལས་སྒྲོག་ཏུ་མི་
དགོ་བ་སྤྱད་པས་བཀའ་དེ་འགོངས་ན་ཙུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་སླ་མ་དམ་
པ་ཡིན་པ། སྒྲོག་ཏུ་མི་དགོ་བ་སྤྱད་ན་མི་དགྱེས་པར་ཤེས་པ། སྒྲོག་ཏུ་ལུས་ངག་
གིས་སྤྱད་པ། ཡན་ལག་བྱི་མ་གསུམ་མཚུངས་པ་ལས་རྫོགས་སོ། །གསུམ་པ་
སྤྱན་ལ་ཁྲོས་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱན་ལ་སྤྱིར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། ཉེ་བ་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པ། ཁྱད་པར་སྤྲགས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཤིང་སྤྲགས་
སྟོམ་དང་ལྡན་པ། དེ་ལས་ཀྱང་སླ་མ་གཅིག་གིས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་
བ་ནི། དོ་རྗེ་སྤྱན་ཏེ། ཆུན་ནམ་གཞོན་གྱང་རུང་ཁྲོས་པ་མི་སྤྲགས་པ་བརྗོད་ན་ཙུ་
ལྟར་དུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་ཡུལ་སྤྱན་ལ་དེར་ངེས་པ། དེ་ལ་ཁྲོས་ན་མི་དགའ་

བར་ཤེས་པ། ལུས་ངག་གིས་ཐོན་པར་བྱོས་པ། ཡན་ལག་སྤྱི་མ་གསུམ་མཚུངས་
པ་ལས་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་བྱམས་པ་བཏང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི་ལས། ཚུ་ལ་རི་མོ་
བྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱེ་མ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་གས་པ་ཚུའི་བགས་
ཀྱིས་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྡོ་ཆག་པའམ་ཤིང་རྟོག་ས་ལ་ལྟུང་བ་ལྟར་སྒྲན་དུ་མེད་
པ་ལྟ་བུའི་དུས་སྒྱུར་བུལ་རིམ་པར་བཏང་བ་༼༡༫༽ནམས་ལས། འགའ་ཞིག་
སྤྱི་མ་གཉིས་འདྲིའི་གཞིར་འཆད་ཀྱང་དོན་ལ་སྤྱི་མ་སྒྲར་བཅོས་མེད་པ། སེམས་
ཅན་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཕན་ནམ་དུ་འང་མི་འདོགས་སྐྱམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
འགོད་པའི་སེམས་བཏང་ན་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཡུལ་སེམས་
ཅན། དེ་ལས་ནམ་ཡང་ཕན་པར་མི་སེམས་པ། སྒྲར་སྒྱུར་བསམ་པ་མེད་པ་སྟེ་
གསུམ་གྱིས་རྫོགས་སོ། །ལྷ་པ་རྟེན་ཀྱན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པ་
སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་དབང་པོ་གཉིས་སྒྱུར་གྱི་བདེ་
བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོས་ཁུ་བ་བཏང་ན་བདེ་འཇུ་ཅ་བའི་ལྟུང་
བ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཅ་ལྟུང་གི་དོ་བོ་བསྟན་ལ། ཡན་ལག་
ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མི་ཤེས་པ། འགྱུར་བའི་
བདེ་བས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ། གསང་དབང་གི་རྩ་དང་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བདེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ། བདུད་རྩི་
རིལ་བུ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་ཡན་ལག་ལྷས་ཅ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་

ལས་རྒྱ་སོགས་ལ་བསྟེན་པས་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱང་བ་དང་། བྱིས་པ་རྗེས་
 ཆགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་རྒྱུད་འཛོག་པ་ཅན་སོགས་ཀྱང་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་
 བས་མི། ༡༧༠ ༽འཕོ་བ་ཁོ་ན་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་རྩ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རམ་སྟེ་
 ན། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་པ་ལ་ཆེ་བ་ན་རེ། བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་
 བར་བརྗོད་ཀྱང་། ཁོ་བོའི་ཡབ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྗེ་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲ་
 བས། འདིར་ཁམས་གཏོང་བ་རྩ་ལྷུང་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱའི་གཙུག་པོ་ནི།
 ལས་རྒྱ་ལ་བསྟེན་ནས་པ་མའི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཙམ་ཐོབ་པས་
 ཆོག་ཤེས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དགག་དགོས་དེ་ཁེགས་ན་བདེ་ཆེན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་ལས་རྒྱ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་ཐབས་ལྡན་པས་བྱང་སེམས་
 རུང་ཟད་ལས་དང་པོ་པས་བཏང་བར་གྱུར་ཀྱང་རྩ་ལྷུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལས་
 ཡེའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མ་བསྟེན་ན་མ་གཏོགས་གཡོ་འཛོག་གི་བདེ་བ་ཡིན་པས་བྱང་བ་
 རྒྱུད་འདིར་བསྟན་ཅིང་། རྒྱུད་གཞན་ལས་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ལས་དང་པོ་པ་མས་བརྟན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ཁམས་མི་འཕོ་བར་
 མི་རྣམས་པས་དེའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཆོག་ར་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཉིང་ར་
 འཛོན་དང་རྗེས་སྟགས་ཀྱི་ཆོག་དུ་མ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཀྱན་
 ད་གཏོང་ཙམ་རྩ་ལྷུང་བཞག་ན་སྟགས་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་
 ༡༧༡ ༽བསྟེན་པ་པ་ལ་ཆེར་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རྣམས་པས་སྟགས་ཀྱི་སྤོམ་ལྡན་

ཕན་ཐམས་ཅད་རྩ་ལྟུང་ཕན་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱབ་པར་མི་ཉུས་པ་ལ་བཅས་པ་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དུག་པ་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་སྒྲགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་
 པས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་བཟུང་
 བ་ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་ལ། བར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 མེད་དགག་རྣམ་གྲངས་པ་ཟེར་གྲང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པར་བསྟན། འཁོར་ལོ་ཕྱི་མར་ཉམས་ལེན་གྱི་དོར་སོ་སོ་རང་རིགས་དང་
 ། འཆད་སྒྲོར་སེམས་འོད་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་
 རིམ་པས། མཐར་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་ཨེ་ཤི་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་པར་བསྟན་
 མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཕན་
 གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་དམན་པར་བལྟས་ཏེ་སྟོན་ན་རྩ་ལྟུང་དུག་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཡན་ལག་ནི། ངེས་དོན་སྒྲགས་སུ་གནས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་། སྒྲགས་
 མཆོག་དམན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོན་ཏེ་ཨིག་གི་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་ལེགས་
 བཤད་དུ་འཛིན་པ། ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ཁོ་ནར་འཆེལ་བ་དྲང་བའི་ཆེད་སོགས་མ་
 ཡིན་པར་ཡན་ལག་བཞི་རྟོགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། མ་སྒྲིན་པའི་མི་ལ་གསང་བ་
 སྒྲིན་པ་སྟེ། དབང་གིས་མ་སྒྲིན་ཅིང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐེག་པར་འཆེལ་བ།
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་བསྒྲགས་ན་བསྒྲག་ཅིང་མ་གྲུས་པར་འགྱུར་བའི་

རིགས་ཅན་ལ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གསང་བ་བསྐྱགས་ན་བདུན་པར་འགྱུར་
བས། ཡན་ལག་ནི། མ་སྒྲིན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་གསང་བ་ཐོས་ན་སྒྲག་ཅིང་མི་
ཉུས་པར་འགྱུར་པའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་
བསྐྱགས་པ། ཡན་ལག་སྤྱི་མ་གཉིས་འདྲ་བས་དེས་རྫོགས་སོ། །དེ་རི་ཀ་པས།
བདེ་ཆེན་གསང་བ་བསྐྱགས་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ཞིང་
གསང་སྤྲུགས་སྤྱིའི་གསང་བ་བསྐྱགས་ན་བུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ་ཡུང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ནི། བུམ་དབང་
གིས་ཡུང་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་ངོ་སྤྲད། དེ་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བས་
མཉེས་པར་མཆོད་པ་ལས། ཉེན་བདེ་བ་འཕེལ། དེས་བརྟེན་པ་ཡི་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལས། ཡུང་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་
མཆོན་གྱིས་༼༡༧༩༽བཅད་པ་དང་། མེར་སྤྲེགས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་དང་
སྤྱིང་གནས་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱབ་ཀྱིས་ལུས་གདུང་བར་བྱེད་ན་རྩ་ལྟར་དུ་
འགྱུར་བས། ཡན་ལག་ཡུང་སོགས་དེར་ཤེས་པ། ཤེས་བཞིན་དུ་ལུས་གདུང་
བར་བྱེད་པ། ཡན་ལག་སྤྱི་མ་གཉིས་སྤྲུ་མ་འདྲ་བ་སྟེ་བཞི་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་
རྒྱད་སྟེ་མང་པོར་སྤྱིང་བར་གནས་པར་གསུངས་ན། དེ་ནི་ལུས་གདུང་བའི་ཆད་
དུ་མིན་ཏེ། ལྟ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་གཙང་བྱེད་དམ་ནང་གི་བྱུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དབྱུ་པ་དག་པའི་ཆོས་སྤྱི་དོན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་

མོས་ཤིང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་སྒྲོས་བཅས་དང་དུ་ལེན་པ་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་
 ལ། ཡན་ལག་ཡུལ་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་མོས་ཤིང་སྒྲོས་བཅས་དང་དུ་
 ལེན་པ། ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་པས་བཞིས་རྫོགས་སོ། །བཅུ་པ་ལས་
 རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཁ་ཞེ་མི་མཐུན་པའི་གཡོ་སྐྱའི་བྱམས་པ་
 བྱས་པ་ལས་ལྟར་བར་འགྱུར་བས། ཡན་ལག་ནི། ཡུལ་ཕྱག་རྒྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་
 བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་བརྟག་ཅིང་ཁ་འཇམ་པའི་སྐྱའི་བྱམས་པ་བྱེད་པ། ཕྱི་མ་
 གཉིས་མཚུངས་པས་ཡན་ལག་བཞིས་རྫོགས་སོ། །རྒྱུད་གཞན་དུ་གདུག་པའི་
 སེམས་ཅན་༼༡༧༽ཐྱིན་ལས་དྲག་པོས་ཚར་བཅད་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་
 མ་བྱས་ན་ལྟར་བར་བཤད་མོད། འདིར་ནི་དབང་གསུམ་པའི་མི་མཐུན་པའི་
 རྒྱགས་ལ་བཞག་པས་དེ་ལྟར་རོ། །བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འཇིག་རྟེན་ན་དཔེར་བྱ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལས་འདས་པ་མིང་སོགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་དེ་སྦྱིན་པ་མོ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་སྐྱང་ཆུམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བྱེད་ན་
 ལྟར་བར་འགྱུར་བས། ཡན་ལག་ནི། ཡུལ་འགྱུར་བདེ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་
 འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པ། ཕྱི་མ་གཉིས་
 མཚུངས་པས་ཡན་ལག་བཞིས་རྫོགས་སོ། །བཅུ་གཉིས་པ། དག་པའི་སེམས་
 ཅན་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་སྒྲོད་ཅིང་སུན་འབྱེན་

བར་བྱེད་ན་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས། ཡན་ལག་ཡུལ་དག་པའི་སེམས་ཅན་
ལ། སྒྲག་དོག་གི་སྒྲོས་སུན་འབྱེན་བརྗོད་པ། བྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་པས་ཡན་
ལག་བཞིས་རྫོགས་སོ། །བཅུ་གསུམ་པ། སྐྱོད་པའི་དུས་ལ་སོགས་པར་ཆོགས་
ལའོར་རམ། དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་བྱི་ནང་གི་ག་
ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བྱའི་དམ་ཆོག་རྣམས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བར་ཏལ་ཞུགས་ཁོ་ནར་༼ ༥༧༽འཆེལ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཞིང་སྤོང་
བར་བྱེད་ན་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས། ཡན་ལག་ཏེ། དམ་ཆོག་སྐྱོད་པའི་
དུས་ཡིན་པ། བསྟེན་བྱའི་དམ་ཆོག་སྤངས་པ་ཡན་ལག་བྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་ཏེ་
བཞིས་རྫོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་པ། ཡུལ་བྱད་མེད་སྤྱི་ལ་ཞེ་ནས་སྐྱོད་པའི་བསྟེན་
ཆོག་བརྗོད་ན་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ནི། ཡུལ་བྱད་མེད་སྤྱི་ལ་དམིགས་
པ། དེ་ལ་ཞེ་ནས་སྐྱོད་ཆོག་བརྗོད་པ། ཡན་ལག་བྱི་མ་གཉིས་མཚུངས་པས་བཞི་
རྫོགས་སོ། །ལྷུང་བ་བྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་དངོས་སུ་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་དུས་སུ་གསུངས་
ཀྱང་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་མ་སྤྱད་ན་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ལ་
རྩ་ལྷུང་དུ་བརྗོད་པ་ནི། ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་ལ་སྟོས་ནས་དང་། བྱིར་བཙོས་མ་
བྱས་ན་འདི་དག་གི་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་སྟོམ་རྩ་གནས་བཞིག་སྟེ་དོ་རྗེ་དཔུལ་བར་
ལྷུང་བས་རྩ་ལྷུང་དུ་བརྗོད་དོ། །བཞི་པ་ནི། དུས་ལའོར་དུ་མིང་ཙམ་ལས་མ་
གསུངས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཁྲ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་

། །དེ་ཡི་བདུད་རྩི་སྟོབས་ཀྱི་ལེན། །སྟོད་མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་། །ཚོགས་ཀྱི་
 བང་དུ་རྩྱེད་པ་དང་། །དད་ལྡན་ལ་གཞན་ཆོས་སྟོན་དང་། །ཉན་ཐོས་ནང་དུ་
 ཞག་བདུན་གནས། །རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱལ་བྱེད། །༡༥༥། །དད་པ་མེད་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པ། །འདི་རྣམས་སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བར་བཤད། །ཅིས་གསུངས་
 ལ། །འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས། །དམ་ཚིག་མི་ལྡན་རིག་མར་བསྟེན། །ཚོགས་ཀྱི་
 ལའོར་ལོ་རྩྱེད་པ་བྱེད། །གསང་བའི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་དང་། །དད་ལྡན་རྣམས་ལ་
 གཞན་དུ་སྟོན། །ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཡུན་རིང་གནས། །སྟོད་མིན་རྣམས་ལ་གསང་
 བ་བསྟེན། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྟོམ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སྟོམ་པོ་དུག་དང་། །རྩ་བ་སུས་
 མཛད་མི་གསལ་བར། །ཁ་ཆེ་ལྷུམ་ཀ་རས་འགྲེལ་པ་བྱས་པ་དེར་སང་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་ལས། །དམ་ཚིག་དང་ནི་མི་ལྡན་པའི། །རིག་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་
 དང་། །ཚོགས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རྩྱེད་བྱེད་ཅིང་། །གསང་བའི་ཆོས་ནི་སྟོགས་པ་དང་
 ། །སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ལ། །དམ་ཆོས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་དང་། །ཉན་
 ཐོས་དག་ཏུ་སྟོམ་བྱེད་པའི། །ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས་པ་དང་། །སྦྱོར་བ་
 ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི། །སྐལ་མིན་གསང་བ་སྟོན་པ་དང་། །གང་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་
 མི་མཁས་ལ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་དང་། །བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་
 བར། །དཀྱིལ་ལའོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། །སྟོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཅས་པ་
 ལ། །དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་རྣམས། །ཞེས་བཤད་ལ། །གསུམ་གའི་དང་པོ་

གསུམ་ནི་རིག་༼༡༧༧༽མ་མཚན་ཉིད་མ་ཚད་ཞིང་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས་
 མ་སྒྲིན་པ་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོའི་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི།
 རིག་མ་སྒྲིན་གྲོལ་དང་ལྷན་ཡང་དེས་མི་འདོད་བཞིན་བདེ་བ་ལེན་པ་དང་། ཆང་
 སོགས་དམ་རྩལ་སྐབས་མིན་དུ་སྤྲུགས་པར་སྒྲོམ་པས་བསྟེན་པ་ནི་སྒོད་མིན་ལ་
 མི་གསང་བ་ནི་སྐབས་མིན་ལ། གསང་བ་བསྟན་པར་འདུ་ལ། གཉིས་པའི་
 གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་གསུམ་པའི་གསུམ་པས་བསྐྱས་སོ། །དང་པོའི་
 བདུན་པ་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྟོན་པས་རྟུན་སྟོང་
 པའི་བཅས་པ་ལས་འདས་པས་གསུམ་པའི་བརྒྱད་པར་འདུས་ཤིང་། གཞན་
 རྣམས་ཕན་ཚུན་དོན་གཅིག་པས་འབྱུང་ཆེས་ཉེ་བར་སྤྲང་ངོ་། །སྒྲོམ་པོ་ནི་སོ་ཐར་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕམ་ལྷག་གི་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཅུང་ཟད་མ་རྫོགས་པ་ལ་
 བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་རྩ་ལྷུང་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་དགྱིས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་
 དང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་ཞིང་མཚན་ཉིད་མ་ཚད་ལ། རྩ་ལྷུང་གི་འོག་ནས་ཉིས་པ་ཆེ་
 བ་སྒྲོམ་པོར་བཞག་གོ །ལྔ་པ་ནི། ཉམས་ན་མྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་ལ། དབང་
 འབའ་ཞིག་ཐོབ་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་བཟུངས་པ་སྟོང་སྤྲུག་
 ༼༡༧༨༽སོ་དུག་གིས་སྦྱངས་ཤིང་། གསང་དབང་མན་ཆད་ཐོབ་པས་དེའི་སྟེང་
 དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆད་ལས་ཀྱི་བར་ཏལ་ཞུགས་སྟུང་། ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པས་དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲོམ་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྦྱངས་

ཏེ། དེ་གསུམ་གསེར་གྱང་སྒྲུངས་པ་ལས་དག་པའི་མཚན་མ་རྟེན་པ་ན་སྐར་དགྱིལ་
 ལའོར་དུ་ཞུགས་སྟེ་སྒྲོམ་པ་བཟུང་ཞིང་དབང་སྒྲུང་བར་བྱ་ལ། སྐར་གྱི་དབང་
 ཐོབ་པའི་གུལ་དང་། རྟེན་བཀྱར་ལེན་པ་སོགས་མི་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་
 གཡོ་སྐྱའི་དབང་གིས་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་དཔུལ་བར་འགོ་སྟེ་འདི་དག་སྐྱག་
 བསྐལ་ལོ། །རྩ་བའི་ལྷུང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་
 བདུན་ལ་གནས་པ་དག་གིའོ། །བྱམ་པ་གསང་བ་ལ་ནི་གལ་ཏེ་བར་ཏལ་ཞུགས་
 དེས་པའི་དབང་གི་གོང་མ་ལ་ནི་དག་པ་མེད། རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་
 དག་པའི་སྐད་དུ་སྐར་ཡང་དགྱིལ་ལའོར་འདིར་ནི་འཇུག་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་གནང་
 བ་ཐོབ་ནས་སྐར་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་འདུས་པར་བྱ་བའི་མིང་ནི་རྩུང་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
 ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་བྱམ་གསང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་
 འཕྲོས་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་འདིར་དབང་གོང་མ་ནི་
 རྣམ་གཉིས་ཏེ། །༡༥༩།གཅིག་ནི་སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་དོན་དང་ལམ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དང་རྒྱུད་ཉན་པ་ལ་དབང་བའི་དོན་དུའོ། །གཞན་ནི་
 སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གནས་སྤྱོན་པ་དང་། སྟོན་པ་པོ་བྱེད་པའི་སྐད་དུའོ། །ཞེས་
 འབྱུང་བའི་སློབ་མ་དབང་དང་། འཛིག་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་བཞི་པོ་འདི་ནི་
 སློབ་བྲལ་ཞུ་བདེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་འདས་པ་དོན་དམ་
 པའི་དབང་བཞི་པ་ནི་རང་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞུ་བདེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྐར་

མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་ལས། འདིར་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །གསང་
བར་ལྟ་བ་དང་བདུད་རྩི་མུང་བ་ནི་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་གཏད་པས་དབང་པོ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་རྟོགས་པ་ནི་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །ཁོར་བུའི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་རྟོགས་པ་ནི་བཞི་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
བའོ། །ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེན་པས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་
ཆོ་ག་ནུམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། རི་ལྟར་བསྐྱར་བའང་། རི་སྐད་
དུ། དཔལ་ལྷན་ཤེས་རབ་རྣམ་ལ་ནི་དང་པོར་རེག་༼༢༥༽པ་གང་ཡིན་བུམ་
པའི་དབང་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །གསང་བ་དག་ལ་རི་བོང་འཛིན་པ་མྱོང་བ་དང་ནི་བལྟ་
བ་དག་གི་གསང་བའི་དབང་དུ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་ལ་མཐའ་དག་
ཀླུ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཞལ་གྱི་སྒྱུར་བ་བྱས་ན་ནི། །ཀླུ་བ་དག་ཀྱང་
འདིར་ནི་སྤྲ་མས་དབང་པོར་བྱས་ནས་སྟོབ་མ་ལ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བུམ་དབང་ལེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ནི། སྤྲ་མས་གནང་བའི་
ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ཏེ་བུམ་པ་དེའི་རྩ་མའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་མ་ལ་མཐུ་ཡི་གསོལ་བ་
བཏབ་ཅིང་། དགྱིལ་ལའོར་དེའི་རྩ་མ་ལ་རེག་ཅིང་རྟོག་པ་བྱབ་བྱེད་ཆོས་སྒྲ་ཡོན་
ཏན་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་མཆོན་ཉིད་

ཅན་གྱི་བདེ་བ་དགའ་བ་སྐྱ་དོ་རྩེ་ཚོས་ཅན་གྱི་ལྷའི་ནམ་པར་དག་པ་ནི་བུམ་
 དབང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་གོང་མ་བཞི་པོ་འདི་གྱིས་
 འབྲུག་གི་དབང་གི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱར་ན་རྩལ་ཚོན་མ་གཤེགས་པར་
 བསྐྱར་ན་མི་འགལ་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་དགྱིལ་འཁོར་དེར་ནི་དབང་དེ་དག་
 བསྐྱར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱིའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཙམ་ནི་གང་ཟག་
 དབང་རྟལ་ལ་མཚན་མ་ཙམ་གྱི་རྩེས་སུ་བགས་༼༡༩༽པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 བཞེངས་ནས། རྟགས་དེ་ཉིད་དྲངས་པའི་ལྷ་ལ་དབང་སྡོམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་
 སྦྱོན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་དབང་སྤྱི་མ་འདི་བསྐྱར་བ་ལ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་
 འཁོར་སྡོམ་མར་དབང་སྡོམ་དེ་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཆད་
 རྩལ་གཉིས་ལས། བཀའ་བརྒྱད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྩེ་བའི་བཞེད་པར། གསང་
 རྟགས་སྤྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཚོག་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་དོ་
 རྩེ་སྤྲོབ་མའི་རིག་དབང་གི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་ལེན་མི་དགོས་པ་ཉིད་
 གྱི་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་དོ་རྩེ་སྤྲོབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་གི་བུམ་པའི་དབང་ཉིད་ནས་སྤངས་ཚོག་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་
 ཤིན་ཏུ་ཚོ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེའི་བུམ་དབང་ལེན་གཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་སྤྱོད་
 མའི་ལུས་དགྱིལ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་པའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ལས་དབང་སྡོམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དེའི་དགྱིལ་འཁོར་པའི་འཁོར་ལོ་

དེ་སྒོམ་པ་ན་འང་གང་ཟག་དེ་དབང་པོ་ཆེས་སྒྲིན་ཅིང་རྫོ་བས་འདོད་པའི་ཁམས་
 ལ་སོགས་པར་མངལ་སྒོང་དྲོད་གཤེར་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་སྒྲིབ་དག་ཅིང་
 བྱང་བ་ཤས་ཆེ་བས་དག་པའི་འཛིག་ཏེན་དུ་རྩུས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ལ་བཏེན་
 པའི་སྒོད་བཅུད་ཀྱི་བྲི་མ་ཙམ་༼ ༡༥༡ ༽ལས་སྐྱུང་མི་དགོས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་
 ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་གི་གསལ་བར་རྫོགས་པར་སྒོམ་དུ་རུང་ལ། དེ་ལྟའི་
 དབང་ཚོན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རིམ་འཇུག་དང་པ་མའི་
 རྒྱུད་སྡེའི་རིམ་པ་བཞིན་ནས་མ་རྒྱུད་ཀྱང་དང་པོ་ཉིད་ནས་མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་ལྟ་
 བུའི་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་སྒྲིན་བྱས་ཆོག་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར།
 དོ་རྗེ་སྒོབ་མའི་བུམ་དབང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོ་རྗེ་སྒོབ་དཔོན་གྱི་བུམ་དབང་ནས་
 འཇུག་པ་ལ་དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་རང་ལམ་གྱི་རིགས་
 སྒོ་བས་ལྟན་པ་སང་རུང་གི་དགོ་རྩ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མདོར་གྲངས་མེད་
 གསུམ་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་དབང་ཚོན་རིགས་སང་རུང་གི་དགོ་རྩ་མཐུ་ཅན་གྱི་དགོ་
 བའི་སྒོ་བས་ལས་གྲངས་མེད་གྲངས་མེད་དུ་མ་བརྒྱུམས་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་
 ལས་ལྟུང་བར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་ཚུལ་མཐུན་པའི་བྱིར། དེ་
 ཡང་དཔལ་ལྷ་བ་རིའི་ཞལ་ལུང་པཎ་ཆེན་པོ་གྱི་ཉི་ཙྗེའི་དུས་འཁོར་གྱི་སྟན་
 བརྒྱད་དུ། དོ་རྗེ་སྒོབ་དཔོན་ལ་རིག་མ་སྤུལ་བ་ལས་བསོད་ཆོགས་ཆེ་བ་མེད་དེ་
 རྒྱགས་སུ་མ་བཟོར་མདོར་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདྲག་ཏུས་བྱང་སེམས་ཆོས་

འཕགས་འཛེལ་བའི་དུས་སུ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
༼༡༥༩༽ཐོབ་པས་སྐྱ་ལ་ཚོས་ཉན་པའི་བྱིར། བྱིས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་མོ་ལྷ་བརྒྱ་
ཚོས་འཕགས་ལ་ལུལ་བས། ཤེར་བྱིན་བསྟན་པའི་ས་དེ་ཉིད་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་
བརྒྱ་ཉི་ཤུ་སོགས་ཐོབ་ནས་ས་བཅའི་དབང་ལྷན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་། སྐྱིན་བྱ་ཚོགས་
སོག་གི་དངོས་པོ་མཚོག་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲུང་བ་ལས་ཤེས་པར་
བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟའི་ཆོམ་དོ་རང་ནས་ས་ལམ་དེ་ཙམ་དུ་བགྲོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་
གངས་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚོགས་སོགས་མ་བྱས་པར་དེ་དག་མི་བགྲོད་པར་
གསུངས་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་རྟག་ཏུ་དུས་
སེམས་དཔའ་གཞན་ལས་དབང་པོ་ཆེར་ནོ་བས་དུས་དེ་ཉིད་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་ཤེས་རབ་གྱི་མཐུས་དུས་བྱུང་དུ་དེ་ཉིད་དུས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པར་
སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་འཕུལ་ནས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་དུ་
སངས་རྒྱས་གངས་མེད་ལ་བསགས་སྤྲངས་མ་མཛད་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། རྣགས་
གྱི་སྐལ་བ་མཚོག་རྟོ་རྟེ་སློབ་མ་བྱ་བའི་སོགས་སློབ་བཅས། ཀུན་སྤངས་གྱི་ནལ་
འབྱོར་པའི་སློབ་མ་ལ་རྩལ་ཚོན་སོགས་མ་འབྱོར་ཡང་བྱིས་སོགས་གྱི་དབང་དེ་
བསྐྱུར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིད་གྱིས་འདུས་བྱས་ཏེ་སྐྱིན་པར་རུང་བར་གསུང་བ་
རྒྱད་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་༼༡༥༩༽པ་མའི་རྒྱད་གཞན་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་བརྒྱ་ཡི་ཏས། འཕགས་པ་རྣམས་

གྱི་གང་ཟག་རབ། །སྤྱུལ་པ་ཡི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་མཛད་ཅིས་
 གསུངས་པ་ནི། །སྒོན་གྱི་ཆོ་ག་འཕགས་པའི་ཡིན། །དེང་སང་གང་ཟག་རབ་
 འབྲིང་ཀུན། །རྩལ་ཆོན་གྱི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་བྱ་བ་གསུངས་
 མོད་གྱི། །གཞན་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུད་ལས་བཀག། །ཅིས་དེང་སང་གསང་སྤྲུགས་གྱི་
 དབང་ཆོག་ཐམས་ཅད་སོ་སྐྱེའི་བྱེད་པ་ལས་འཕགས་པས་མཛད་པ་མི་སྤྲིད་པ་
 དང་། །འཕགས་པ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོ་ག་མཛད་དོ་ཅིག་སྒོན་ཆོག་ཡིན་པའི་
 གཞུང་རྩལ་འདོན་དུ་འཇུགས་པར་མཛད་ཅིང་། །དེང་སང་གང་ཟག་ཐ་མར་མ་
 ཟད་རབ་འབྲིང་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་སྐྱབ་བཞིར་སྒྲིན་པའི་དབང་བསྐྱར་ཏོ་ཅིག་
 རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་ལེན་པ་ལས་གཞན་དུ་ལེན་པ་
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལས་བཀག་གོ་ཞེས་དང་། །ཡང་བརྒྱལ་བ་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་ན་ཡང་
 ། །སྤྱུང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ལེགས་འཕྲོད་པའི། །ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཀུན་བོར་
 བས། །རང་བཟོའི་དགྲོངས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པར་ཟད། །ཅིས་སྤྱད་ཅིག་གིས་གསལ་
 བར་རྫོགས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལྟའི་འཁོར་ལོ་༼ ༡༥ ༽སྒྲོམ་ཏོ་ཅིག་སྤྱུང་གཞི་
 སྤྱོད་བྱེད་གྱི་སྤང་གཉན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མི་འགྲིག་གོ་ཞེས་ལྟོག་ཏུ་མེད་པའི་ཐག་
 ཆོད་གྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་མཛད་མོད། །འཐད་པར་མ་གོ་སྟེ། །དུས་དེང་སང་
 གསང་སྤྲུགས་གྱི་དབང་མཆོག་ཐམས་ཅད་སོ་སྐྱེའི་ལས་མ་གཏོགས་འཕགས་པས་
 མཛད་པ་མི་སྤྲིད་པ་དེ་དེང་སང་ཕྱོགས་འདིར་འཕགས་པ་མི་སྤྲིད་ནས་མི་མཛད་

པ་ཡིན་ནམ། ཡོད་ཀྱང་སློབ་མ་དེའི་སྐལ་ལྷན་མི་སྲིད་ནས་མི་མཛད་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་རོལ་ན། འོ་ན་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་དེ་སློབ་མ་ལ་མཆོག་
དབང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ལུས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དུས་དེང་སང་ཕྱོགས་འདིར་འཕགས་པ་ཙམ་ཡང་འོང་མི་སྲིད་ན་
སྐགས་ཀྱི་སངས་འཕགས་དོ་རྗེ་འཆང་ལྟ་ག་ལ་འོང་བའི་བྱིར། འདོད་ན། རྗེ་ས་
ཆེན་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སྐྱུར་ཚུམ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་རོལ་ན།
ཅེ་མོ་སོགས་ས་སྐྱའི་རོ་སྐས་རྣམས་ལ་རྗེ་ས་ཆེན་ཀྱིས་སློན་ཆེད་དུ་སྐགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སློན་གྲོལ་ཀྱི་ཆོ་ག་མཛད་པར་ཐལ། དུས་ཕྱོགས་དེར་དའི་སློབ་མ་
སྐལ་ལྷན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཅེ་མོ་སོགས་འཁོན་རོ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་
༼༡༥༽རྣམ་ཐར་ལ་བསྐྱར་ལུས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་
ལས་དོ་རྗེ་སློབ་མའི་རིག་དབང་རྣམས་དང་རྒྱུད་འདིར་བྱིས་དབང་རྣམས་རྒྱལ་
པོ་སོགས་ཀྱི་འབྱོར་ལྷན་ལ་རྩལ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདུས་བྱ་བར་
དབང་བསྐྱར་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྱོར་པ་མེད་པ་ལ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་
དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་ལེན་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སློན་
བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་བཤད་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་གང་ཟག་རབ་འབྱིང་ཀྱུན་སློན་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མི་འགྱུར་ན་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། སློབ་མའི་དོན་ཀུན་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར། །དགྱིལ་ལའོར་རྣམ་བརྒྱད་བྲི་བར་བྱ། །རིན་ཆེན་དེ་བཞིན་ས་བོན་
 དང་། །མེ་ཏྲག་ཆོན་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བྱེ་མ་གཡོ་དང་བྱེ་མ་དང་། །དེ་བཞིན་
 ཡིད་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་བདེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་མེ་ཏྲག་ཆོན་ལུང་དགྱིལ་
 ལའོར་དང་ཆོན་དང་རས་བྲིས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་ཡིད་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་དགྱིལ་
 ལའོར་དང་། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་པའི་
 དགྱིལ་ལའོར་དེ་དག་ཀྱང་དགྱིལ་ལའོར་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་
 བརྗོད་སྤྲུལ་མར། ཡི་གའི་དགྱིལ་ལའོར་དང་བོ་སྟེ། །༡༥༧། །གཉིས་པ་མཆོན་
 མའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡིན། །ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་པ་སྟེ། །གཟུགས་བརྟན་
 འགོད་པ་བཞི་པའོ། །མེ་ཏྲག་བགམ་པ་ལྷ་པ་སྟེ། །དྲུག་པ་ཆོགས་གྱི་དགྱིལ་
 ལའོར་ཞེས་རྩལ་ཆོན་དང་བཅས་པར་ལྷ་མཆོན་འགོད་པར་མ་ལྟོགས་ན། ཡི་གེ་
 ཙམ་བྲིས་པ་དང་། ཕྱག་མཆོན་ཙམ་བྲིས་པ་དང་། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་གྱིས་
 ཏེན་བཏེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ས་མཆོན་དང་། །གཟུགས་བརྟན་དེ་སྟོས་སྟོངས་
 ཞེས་པ་དང་། མེ་ཏྲག་གི་ཆོན་ལུང་དང་། །ལྷ་གྲངས་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཕོ་
 མོ་དེའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་ཆོགས་ལའོར་གྱི་དུས་ལྟར་སྐྱབ་པའི་དགྱིལ་ལའོར་
 རྣམས་ཀྱང་དགྱིལ་ལའོར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །གིན་ཏུ་ཟབ་པར་གྲགས་
 པའི་མན་ངག་ལས་ཀྱང་། དགྱིལ་ལའོར་ལྷ་ལ་བརྒྱད་དེ་བསྐྱུན། །ཞེས་རྩལ་ཆོན་

དང་། ལུས་སྒྲ་ག་བྱང་སེམས་སྒྲིང་པོ་ཡི་ཤེས་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་ལའོར་ལྷ་པ་
གསུངས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་བྱི་མ་བཞིའང་དགྲིལ་ལའོར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་
དང་། བྱང་པར་བྲིལ་བྱ་ཞབས་གྱིས། འོན་ཀྱང་དགྲིལ་ལའོར་དེའི་རང་
བཞིན། ཅི་ཡིན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཤད། ཁི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་
ནི། བྲིག་ལ་ཚོན་དགྲའི་རིམ་པ་བསྟན། འཇོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་
གྱིས། བྱུང་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་མེད་པའོ། བཅོས་མ་༼༡༥༽གཉིས་གྱི་
ངོ་བོ་གང་། ཁྱེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདོད། མཁས་པའི་སྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་
ཏེ། ཡང་དག་དོན་མཐོང་གོལ་བྱིར་རོ། ལའོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
བྱུང། དགྲིལ་ལའོར་ལྷ་རྣམས་བྱུང་པའོ། ཁྱེ་ཡི་དབང་བསྐྱར་ལ་སོགས་
རིམ། ཅི་ནས་མ་བྱུང་ཡང་བྱུང་བྱེད། ཅིས་པས་རས་བྲིས་དང་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་
དགྲིལ་ལའོར་བཅོས་མ་ནི་གདུལ་བྱ་དང་དབང་རྟལ་ལ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་རྣོན་
ལ་མ་བཅོས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་རྩོ་རྩོ་བ་དཔོན་དང་སྒྲོབ་མ་རང་ལ་ཡོད་
པའི་ལུས་སོགས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་དེ་ཉིད་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱབ་
བྱར་གསུངས་པ་དེའང་དགྲིལ་ལའོར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ར་ལི་སྐྱ་
གསུང་བྲགས་གྱི་རྒྱུད་ལས། གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཉིང་འཛིན་
མེ་ཉོག་རྒྱལ་ཚོན་རིམ། ཞེས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མེ་ཉོག་གི་དགྲིལ་ལའོར་དགྲིལ་
ལའོར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་གསང་སྒྲགས་སྒྲ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་

གསང་བ་སྤྱི་ལོ་ལས། འདི་ནི་རང་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་དང་། །གཟུགས་
བརྟན་ལྷག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། །ཉིང་འཛིན་ལྷག་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་
། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཚོགས་མཚོག་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་རང་བཞིན་
གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱབ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་
བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཆད་དང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་
པའི་ཚས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། །༡༥༧།གཉིས་པ་
ནི། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དཀར་པོ་བདུན་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྒྱུར་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེའོ། །གསུམ་པ་ནི། གླིང་བཞི་
འི་རབ་དང་བཅས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གྲུབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི་
རྟུལ་ཚོན་རས་རིས་བློས་བླངས་སོགས་ཏེ་སྒྲིམ་བུས་རྩོལ་བས་སྐྱབ་པས་ལྷག་པ་
ཞེས་བཏགས་སོ། །ལྷ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲིམ་མེད་གྱི་ཉིང་འཛིན། དུག་པ་
ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྟོག་པས་
བསྐྱེད་པའི་ལྷག་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རོ། །བདུན་པ་ནི་ཀླན་ད་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་
ཚོགས་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བའི་རྟུལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མ་གཏོགས་
པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲིལ་འཁོར་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལ་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དེ་ནི་རྒྱུད་རྩིས་མ་ཡིན་པས་དེར་བཤད་པའི་དགྲིལ་

འཁོར་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གོ་མི་ཆོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུད་འདི་དག་རྒྱུད་མ་
ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་མ་རིན་ཆེན་མཆོག་གསུངས་སློབ་དཔོན་བེ་རོ་ཅ་ནས་བརྩམས་
པ་ལྟར་ཡིན་ནའང་སློབ་དཔོན་དེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་དང་མཁན་པོ་
ཞི་བའི་འཆོ་སོགས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གསང་བ་བྲུབ་པ་དག་གི་ཞལ་ལུང་ཐོབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ༼༡༧༠༽སློབ་དཔོན་དེ་དག་སྐྱུས་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱང་རུང་ཆེས་
ཁུངས་སྐྱེ་ཆེ་བར་བྲུབ་པོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གླིང་བཞི་རི་རབ་སོགས་
སློབ་བྱེད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་རུང་ན་སློབ་བྱེད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཐལ་ཆེས་སོ་
སྟོམས་ན། འོ་ན་བྱེད་ཅག་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་སློབ་པའི་ཆོག་བྱེད་པའི་ཆོ། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་དང་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཐལ་ཆེ་བར་
འགྱུར་བས་དེ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཐལ་ཆུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དེར་ཅིས་
ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བར་རིགས་སོ། །དེས་ན་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་བྲམ་མེད་ཀྱི། རོ་
རྗེ་སློབ་མའི་དབང་ཅམ་ཕྱིའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་པོ་རྟལ་པོ་ལ་བསྐྱར་བའི་
ཆོ་རུལ་ཆོན་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པའི་འཐད་སྐབས་བྱེད་ན་རུང་གི་དེ་ལས་རོ་
རྗེ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་གི་བུམ་པ་ཡན་ཀྱི་དབང་བཞི་རུལ་ཆོན་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་
དུ་བསྐྱར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། དེས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་
འཆང་གིས་གང་བཀག་པ་དེ་སྐབས་ཅིང་། གང་སྐབས་པ་དེ་བཀག་པར་མཛད་སྒྲུང་
སྟེ། རོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བཞི་པོ་འདི་རུལ་ཆོན་ཀྱི་

དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་རྒྱད་དང་པོའི་
 སངས་རྒྱལ་དང་གསང་འདུས་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རོ་རྗེའི་ཐིག་རྣམས་གདབ་
 པ་དང་། རྩལ་ཚོན་དག་ཀྱང་གདབ་(༡༧)པ་ནི། སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་
 བྱ། བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་དགའ། ཞེས་འབྱུང་བས། འོ་ན་དབང་དེ་དག་
 དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་ཞུགས་ནས་ལེན་སྟམ་ན། འདུས་པ་དང་ལ་སྐྱོར་རྒྱད་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ལས། དགྲིལ་འཁོར་ལུས་སུ་གསུངས་པ་སྟེ། འདྲིལ་འཁོར་རྩ་གར་
 བརྗོད་པ་ཉིད། འདྲིལ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་དེ། འདྲིལ་འཁོར་གསུམ་
 བོ་ཡོངས་སུ་བརྟག་ ཁྱེས་དང་། འདུས་པ་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྩ་གའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ཞེས་གྲགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། ལུས་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་བཤད་པ། གསུམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པར་
 གསུངས། སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། སྐྱེ་གསུངས་བྱགས་ཀྱིས་
 རྒྱས་བཏབ་སྟེ། རི་མོའི་དགྲིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། ཞེས་བུམ་དབང་ལུས་
 ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། གསང་དབང་རྩ་གའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། ཤེར་དབང་
 ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལས། བཞི་བ་དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་ལས་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་
 འབྱུང་བས། དེའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་ཅུ་རྒྱད་ལས། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྩ་ག་
 སེམས། སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རོ་རྗེ་ཡི། འདྲིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་

འབྱུང། །གཞན་པ་ཚོན་ལྷ་ལྷན་པ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེས་ན་བུམ་པ་
 རོགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ནི་གདོད་ནས་བྱུབ་པའི་དོ་རྩེ་
 །༡༧༩༽གསུམ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་གྱི་ལྷ་གནས་ལྷགས་རེག་ཙམ་གྱི་བདེ་ཆེན་
 ཟློང་རུས་གྱི་དེ་ཉིད་སྒྲགས་གྱི་སྐལ་ལྷན་ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་བསྟན་བྱ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལས་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་རོགས་ནི་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བྱ་མ་ཡིན་
 ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱ་བཙུ་གིས་གསང་བ་བྱུབ་པར། དཔལ་ལྷན་འདུས་
 པའི་རྩེས་འབྲང་བའི། །དངོས་བྱུབ་བཟང་པོ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །མཁའ་དབྱིངས་
 ལྷ་ཡི་གཞལ་ཡས་ནས། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡང་དག་གནས། །བཟང་པོར་རང་
 གིས་བསྐྱེད་བྱེད་པ། །ཐོག་མ་དབུས་མཐར་བྱི་མ་མེད། །དང་པོ་ལས་ཅན་
 སེམས་ཅན་རྣམས། །མཚོན་ཅིང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་པོ། །མཁའ་དབྱིངས་དོ་རྩེ་
 ཀྱན་སྐྱོར་བའི། །རེག་ལས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་
 དབང་དེ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་བསྐྱར་ན། དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ལ་
 འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་སྐྱུག་བསྐྱུད་པས་འབྱུང་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཨིན་ལྷ་
 ཉིས་ཡེ་ཤེས་བྱུབ་པར། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པའི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་
 བཟང་ཐོབ་པ་ཡི། །དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་བས། །དངོས་བྱུབ་མཆོག་ནི་
 སྐྱབ་པར་བྱ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ལྷན་ན། །བྱིས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ལོག་
 གཞན་དུ། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ལེན་ཅེན། །༡༨༠༽འདི་ནི་དམ་ཆོག་ཉམས་

བར་འགྱུར། །དམ་ཚིག་ཉམས་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་
 དང་ནི། །དེའི་དོན་རྣམས་ཉམས་འགྱུར་གིང་། །ཟུར་བ་ཉིད་དུ་གི་བར་
 འགྱུར། །གི་ནས་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་འང་
 ། །ཁྱོད་ནས་ལས་འཕོས་འགྱུར་ན་ཡང་། །གཞོལ་པའི་དམན་པའི་རིགས་སུ་
 སྒྲེ། །སྤྲུགས་པའམ་ཡང་ན་འོན་པའམ། །སྒྲེ་ཞིང་སྒྲེ་བར་དཔུལ་ལོང་དུ། །སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅིས་དང་ཡང་དེར་འདུས་པའི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་
 བ་དེ་བྲངས་ནས་བཤད་པ་ནི་རི་སྐད་དུ། །དགྲིལ་ལའོར་ཐིག་གདབ་པ་དང་
 མཚོན་ཅི་དགྲེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཡིད་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་མྱོངས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ནི། །བྱང་ཆུབ་
 རྟེན་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱིས་པའི་སྒྲེ་བོ་ལས་དང་བོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་
 བྱེད་པ་དེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཉིད་རྟེན་
 དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་
 བར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་ནི། །དགྲིལ་ལའོར་འབྲི་
 བ་དང་འཇུག་། ༡༧༤ །བ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཀག་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་དངོས་ཞལ་སྒྲོབ་མཐའ་དག་གིས་དབྱངས་ཅིག་མགྲིན་གཅིག་པས་

བཞག་པ། །དབུས་སུ་དགྱིལ་འཁོར་གཟུགས་སུ་ནི། །མི་བསྐྱོད་པ་ཡི་རྣམ་པར་
བརྒྱན། །ཞི་དང་ཚུལ་དོན་བརྒྱན་པ་ལ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགྱིལ་འཁོར་
འབྱུང། །ཏྲ་བ་ཏྲ་ཕྱིད་ལྷ་བ་སོགས། །ཏྲ་བབས་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་
ནི། །སེམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་བརྗོད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ལས་ནི་
གསུངས། །གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རབ་འཕེལ་བ། །ཉིང་འཛིན་ཡན་ལག་རྣམ་པར་
གནས། །དེ་ཉིད་ཏྲ་བ་ཞེས་བྱར་བ། །ཏྲ་བ་ཕྱིད་པ་ཕྱིད་དུ་སྟེ། །དྲིལ་བུ་དོ་གལ་
བཏགས་པ་ཡི། །རང་གི་བཅུན་མོ་རྟོག་པར་བྱེད། །སྐྱེ་སྟོན་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་
ནི། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག །ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཀླུ་མཚན་ཕྱིར་བར་གསུངས། །སྤྱི་རེ་ལ་སོགས་གང་བྲེས་
པ། །དངོས་པོ་ལ་སོགས་དང་པོར་སེམས། །སེམས་ནི་སྤྱི་རེ་ཞེས་བྱར་
བཤད། །དམ་པའི་དོན་ལ་གསུངས་པའོ། །གོས་ཕྱིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ནི། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཉིད། །གང་ཞིག་དོ་རྗེ་རྣམ་པའི་སེམས། །དགའ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་མཚན། །༡༥༥།དེ་ཡི་དོན་དུ་རྟག་ཏུ་གསུང་། །བྱུ་བཞི་
མཚམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །དོ་རྗེ་རིག་ཆེན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །དོ་རྗེ་རིག་པོ་ཆེ་
ཡིས་ཐུས། །སྤྱི་བ་ཉི་མ་གང་གསུངས་པ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དོན་མཐོང་
ཕྱིར། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་སེམས། །ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རྣམ་པར་
བརྒྱན། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྟེས། །དེ་ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་

གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མའི་བྲགས་ཆོས་དབྱིངས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་སློབ་མའི་མོས་གྲུས་དཀར་པོ་གཅིག་
 བྱལ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་དུ་སོང་བའི་བྲགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ན་དོ་རྩེ་
 སློབ་དཔོན་རྟོགས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་མ་རིག་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཛོན་
 པར་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་ཆགས་ཐོགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བར་དབང་ཐོབ་པ་དེ་
 ལྟར་སྐལ་ལྡན་གྱི་སློབ་མས་ཀྱང་དབང་ཐོབ་པ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པར་མི་
 འཇོག་པར། སློམ་པ་དེ་ཆོག་འབྱུལ་མེད་ཅམ་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ཆེ་འདིའི་ཆོས་
 བརྒྱད་དོན་གཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་གར་ཐིག་དབྱངས་སོགས་གྱི་འདོན་ཆ་བྱང་ཅམ་
 ཞིག་གིས་རྒྱལ་ཆོན་སོགས་མཛེས་མཛེས་པོར་གསེར་དཔུག་གྱི་བུམ་པ་དང་རྒྱ་
 ཉོར་གྱི་དྲིལ་བུ་སོགས་མགོར་བཞག་པའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་འདུག་ཚུལ་གྱིས་རྒྱད་
 སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་ག་ལ་འགྲོ། དེའི་ཕྱིར་རྩེ་སྐམ་པོ་པས། ༼༣༧༽བཀའ་
 བརྒྱད་ནོར་བུ་རིག་པོ་ཆེ། ༼སློབ་ཀྱང་གཉིས་གྱིས་མ་སྤྲད་པར། །རྒྱ་རོ་མི་ཉིའི་
 རྒྱད་པ་ཐོབ། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདི་དང་རེ་སྟོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་
 དབང་བསྐྱར་གསངས། །བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་ཚུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར། །ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པའི་མི་ལ་རྩེ། །དེ་སྤྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་དང་རེ་སྟོ། །ཆོས་ཉིད་སྟོ་ཡི་མ་
 རིག་པ། །སྟོས་བྲལ་ནམ་མཁའི་རོ་བོ་ཉིད། །ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་བདུད་ཅིའི་
 རོ། །ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་དང་རེ་སྟོ། །རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཡི་བཅུད་མུང་

ནས། སྟོན་བརྒྱད་ཚིག་གིས་མ་སྤྲད་པ། རོ་སྤྲོད་མ་བྱ་འཕྲད་པ་འདྲ། བཅས་
 ལམ་ཟབ་མོ་འདི་དང་རེ་སྟོ། རམ་ཚིག་གཡོ་སྦྱས་མ་སྤྲད་པར། ཤེལ་ལྟར་དག་
 པའི་ནལ་འབྱོར་པ། བྱ་ར་གནས་གསུམ་གྱི་མཁའ་འགྲོས་བྱེད། སྟོན་བར་
 ཆད་མི་འབྱུང་དང་རེ་སྟོ། ཁེས་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་མི་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིར་བྱུང་པ་ལས་དབང་བཞི་ཐོབ་པ་
 ལས་ལྟག་པའི་རྩལ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆུང་ཞིག་ཁོ་ན་ལས་ཐོབ་པ་རྒྱུད་སྟོན་
 བྱེད་དུ་མི་བཟུང་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་དཔོན་སྟོབ་ལ། སྤང་སྤྲོད་
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་ཆོས་ལུང་དུ་གར་བས། བྱིས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་
 ཐང་ཀ་དང་སྒྲིགས་བམ་སོགས་དང་འབལ་སྤངས་དང་། ༼༡༧༥༽རྩལ་ཆོན་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་ཐུན་བྲིགས་སོགས་ནི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་སྐམ་པོ་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེ་ལུས་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། འདོད་ཡོན་ཞེན་
 མེད་དུ་བྱེན་བསྐྱབས་ནས། ཉིན་དང་མཚན་དུ་མཆོད་པ་འབུལ། མཆོད་རྗེས་
 མེད་དེ་ང་མི་འགྲོད། བྱི་སྟོན་རང་འབྱུངས་གཞལ་ཡས་ཁང་། རང་བཙུན་འགྲོ་
 ཐུག་སྟོང་པོ་ཅན། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་རྟོགས་བགྱིས་པས། ཁག་ན་འདུག་ཀྱང་
 གཞལ་ཡས་ཁང་། སྐུ་དང་ཕྲད་ཀྱང་ཡི་དམ་ལྟ། བཅས་སྐྱེ་མེད་དེ་ང་མི་
 འགྲོད། རྟག་ར་དམར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཤོག་བུ་ལ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་སྐྱག་ཆ་
 སྐྱར། རྟབང་པོ་ལྷ་ཡི་ཡི་གེ་བྲིས། ཅིར་སྤྲང་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་རུ་བཞོད། རྟབ་ཆ་

མེད་དེ་ང་མི་འགྱུར། །ལམ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་སྒོ་རེ་བདེ། །ཁམས་
གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་ཉིད་ཡོད་དེ་རྟོགས་པ་མེད། །གདམས་
ངག་ཟབ་མོས་མཚམས་སྦྱར་ནས། །སྐྱ་གསུམ་འབྲལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་
ཤར། །མི་ལ་རས་པས་བརྒྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། །འདི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་
མཛད་ན་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ལེན་པ་དང་བསྐྱེད་རྫོགས་སྒོམ་
པའི་ཚུལ་ནི། བཀའ་བརྒྱད་འདི་ལ་འདི་ལྟར་སྣང་སྟེ། རྗེ་དུས་གསུམ་མཁའ་
པའི་བྲགས་སྒྲིམ་མཁས་པ་དབང་རྫོང་གི་མགྲུང་ལས། རང་ལུས་རྒྱལ་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་༼༡༧༽དགོས་རེ་གི། །རྒྱང་འགྲོ་
འོང་རྟོ་རྗེའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །སྒོ་བཏགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སྒོ་རེ་གི། །བྱམས་སྙིང་རྗེ་
སྙིང་པའི་བྲགས་འབྱུང་ཡིན། །སྒོས་བྱས་ཀྱི་ཚད་མེད་སྒོམ་རེ་གི། །གཟུགས་སྐྱ་
ཀྱན་གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་ཡིན། །ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་རེ་གི། །ཕྱིན་
ལས་ཀྱན་ཚོས་སྐྱའི་འོད་ཟེར་ལ། །འབད་ཚུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོད་རེ་གི། །གཞན་
དོན་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ལ། །རང་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་རེ་གི། །ཞེས་
འབྱུང་ལ། རྗེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་དར་པོས་བྱང་། །ཐལ་བ་བྲ་བོ་གཏོར་བ་དགྱིལ་འཁོར་
མིན། །དགྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་ཆགས་པ་ཡི་དམ་མིན། །ཟན་བཤོས་ཅེ་བསྐྱེད་
བཅས་པ་ལྟ་བཤོས་མིན། །དེ་ཡི་དྲི་ལ་འཁོར་བ་ལྟ་ཆོགས་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་
། །དེས་ན་བཀའ་བརྒྱད་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དཔལ་ཕག་མོ་བྱུང་བ་རྗེ་སྒྲིམ་

བོ་པའི་སྐྱུ་མདུན་དུ་དགྱེལ་འཁོར་རྩི་ལྟ་བུར། ལྷགས་ནས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་
 བློ། དཔལ་པག་གྲུའི་མགྱར་ལས། རྩི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བཀའ་
 འོན་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དུ་
 གསོལ། །ཤུགས་དག་སྤོང་སྤོམ་བུ་པ། །གསང་སྤྱགས་ཐེག་ཆེན་ནལ་འབྱོར་ར་
 ། །སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་དུང་དུ་བྱིན། །སྐྱུ་གསུམ་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་གདམས་ངག་ཤར། །སྟན་
 པ་སྐྱུ་ཡི་དོ་སྤྱོད་༼༣༠༽ཐོས། །མཇལ་བ་མིང་གི་དོ་སྤྱོད་མཐོང་། །བྱིན་
 བརྒྱབས་ཕྱགས་ཀྱི་དོ་སྤྱོད་ལྷགས། །རྩི་སྒྲ་འོད་གཞོན་ལུ་སྐྱུ་པའི་སྐྱུ། །ནལ་
 འབྱོར་དབང་ཕྱག་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱས། །འགོ་བ་འདྲན་པའི་སྐྱེས་སུ་གཅིག །ཕྱགས་
 ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །རྟོགས་པ་ཉི་ལྷ་ལྟ་བུར་ཤར། །ཕྱགས་རྩི་འོད་
 ཟེར་འགོ་ལ་བྱབ། །དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཡིན། །སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱུར་
 རྟོན་མཛོད་ཅིག །འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཤན་ཕྱག་འབྱེད་མཁན་ཡིན། །ཀྱུན་ལ་ཕན་
 པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་གཅིག །དེ་འོལ་བཀོལ་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་སོ་སྐྱོད། །མཆོན་
 ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དགའ་བ་སྐྱེས། །བསམ་པ་ཅམ་གྱི་གོས་ཐག་ཆོད། །བདག་བ་
 ལང་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གཅིག །སྟན་པ་ལོང་བྱིད་ལྟ་བུར་རྟེད། །རྩི་རིན་པོ་ཆའི་
 དུང་དུ་བརྟེན། །དེ་སྟན་པ་སྐྱུ་འི་དོ་སྤྱོད་ལགས། །གཙང་ཞིང་ཉམས་དགའི་
 བསིལ་ཁང་དུ། །བྱ་ཐུལ་གོད་པའི་སྤྱོད་དུང་ལ། །ཤེལ་མཆོན་དར་གྱི་གཡོགས་
 མ་བྱས། །དྲོ་ལ་འཇམ་པའི་གདན་སྟངས་ན། །རྩི་སྒྲ་མ་མཐོང་བའི་གཟི་

མདངས་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་འགྲོ་ལ་གཟིགས། །མཛེས་པའི་ཞལ་རས་
 འཇུམ་དང་བཅས། །བྱ་བདེ་སྦྱིད་འཛོམ་པར་འོང་ངམ་གསུངས། །༼༣༠༽།རྗེ་
 དེ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུང་བ་འགྱུར། །བ་སྐྱ་ལྡང་ཁིང་དགའ་བ་སྦྱིས། །རྣམ་
 རྟོག་གི་རྒྱུད་པོ་ལྡང་མ་བྱས། །རི་བོང་ཚང་ན་ཉལ་བ་བཞིན། །མིག་འཇུམ་མི་
 ཤེས་པའི་ཉམས་ཤིག་བྱུང་། །ཚོགས་དྲུག་འཛིན་པ་མེད་པར་ཤར། །དེ་མཐོང་
 བ་མིག་གི་དབང་བསྐྱར་ལགས། །རྗེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་
 དེ། །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་བྱུགས་ལ་ཤར། །འོད་ཟེར་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་
 འཕྲོས། །སྤྱུ་མའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞུགས་པ་དང་། །སྦྱིབ་པའི་མུན་ནག་དག་པ་དང་
 ། །འོད་གསལ་སེམས་ལ་ཤར་བ་གསུམ། །འདི་གསུམ་དུས་གཅིག་འོང་བར་
 གདའ། །ཞེན་པ་ནང་ནས་ལོག་པ་དང་། །གཟུང་འཛིན་འབྲེལ་ཐག་ཆད་པ་
 གཉིས། །ངེས་ཤེས་གཏིང་ནས་སྦྱིས་པ་གསུམ། །འདི་གསུམ་དུས་གཅིག་འོང་
 བར་གདའ། །སེམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་རྟོག་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་
 གཉིས། །སྒྲུང་བ་རང་སར་གྲོལ་བ་གསུམ། །འདི་གསུམ་དུས་གཅིག་འོང་བར་
 གདའ། །འོད་གསལ་འཕྲང་ལ་བལྟ་བ་དང་། །འཛིན་མེད་རང་གསལ་སྒྲོམ་པ་
 གཉིས། །བྱུགས་འབྱུང་འགག་མེད་ཉམས་ཐུང་གསུམ། །འདི་གསུམ་དུས་
 གཅིག་འོང་བར་གདའ། །སྦྱངས་པའི་ལས་འཕྲོ་སད་པ་དང་། །མཚན་ལྡན་རྗེ་
 དང་མཇལ་བ་དང་། །སེམས་༼༣༠༽།རང་ངོ་རང་གིས་ཤེས་པ་གསུམ། །འདི་

གསུམ་དུས་གཅིག་འོང་བར་གདའ། །རང་སེམས་ཟད་སར་བསྐྱལ་བ་དང་
 ། །ཆོས་ཉིད་མ་བྱུང་ལྟར་བ་དང་། །གཟུགས་སྐྱུའི་གཞན་དོན་འཆར་བ་
 །གསུམ། །འདི་གསུམ་དུས་གཅིག་འོང་བར་གདའ། །བྱིན་བསྐྱབས་བྱུགས་གྱི་རོ་
 སྐྱོད་འདི། །སྤྱི་མ་དམ་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཡིས། །མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་རི་བཞིན་
 དུ། །རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱར་ཤར་བར་གདའ། །དོ་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་གདམས་པག་
 འདི། །སྤྱི་མའི་གསུང་ལས་མ་བོ་བ་སྟེ། །རང་སེམས་སྤྱི་མས་དེ་སྐྱོད་
 །གསུངས། །དབྱངས་མཆོད་པར་བཞེས་ཤིག་སྐྱལ་ལྡན་ཀུན། །ཞེས་འབྱུང་བས།
 རྗེ་སྐྱམ་པོ་པ་དཔོན་སྤྱོད་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་བཞེངས་ནས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་འདི་
 ལྟ་བུ་ནི། །བཙུང་ལྡན་འདས་གྱིས་ལེགས་པར་དམིགས་ཐུང་པར་མཛད་དེ་
 །གསུངས་པ་ནི། །དཔེར་ན་རྗེ་སྐྱམ་པོ་པ་དང་པག་གྲུ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དུས་
 །གསུམ་མཁའ་བ་གཡུ་བྲག་པ་སོགས་གྱི་སྐྱུ་མདུན་དུ་འབྱོར་ལྡན་ཨ་མ་རྩྭ་ཉི་པ་
 ལ་བེད་རྩྭ་མོ་སོགས་ཀྱང་རུལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་དངོས་སུ་རིག་མ་
 །སོགས་གྱི་རྗེས་ལ་བཞེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་ཡང་མཛད་ལ། །དེ་ལྟར་འབྱོར་
 པ་མེད་པའི་ཨ་མ་རྩྭ་ཉི་པ་ལ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགྱིལ་ལའོར་དེ་དག་དབང་
 གི་བྱ་བ་འགྲུབ་པར་མཛད་པ་དང་ཆེས་༼ ༣༠༩ ༽འབྱོར་པ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་མའི་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། །འབྱོར་ལྡན་ཨ་མ་རྩྭ་ཉི་པ། །སྤྱིང་རྗེའི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར། །བྱིས་པ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་། །གོང་མ་

བུམ་པ་གསང་དབང་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་བྱ། །གསུམ་པ་དེ་
བཞིན་ཡང་བཞི་བ། །མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །མཚོན་བྱེད་ནི་གྱི་ཡེ་
ཤེས་མཚོན། །མཚོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་བ་ཆེ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་སྐྱད་ཅིག་
མ། །དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་བདག་པོའི་དབང་། །གོང་མ་མཚོན་དབང་འབྱོར་ལྟན་
མ། །མདོར་བསྟན་རབ་དབྱེ་ལས་ཤེས་བྱ། །སྤྱི་མ་ཡོན་གྱི་མཉེས་བྱེད་ཅིང་
། །མཁའ་འགྲོ་ཚོགས་གྱིས་ཚིམ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་མི་བྱེད་འབྱོར་ལྟན་
ལ། །ནམ་ཡང་དབང་ནི་སྦྱོར་མི་བྱ། །ཨ་ཁ་རྩ་ཏི་པ་ལ་ནི། །སྤྱི་མ་མཁའ་འགྲོ་
མཚོད་ལ་སྦྱོར། །ཡང་ན་མཚོད་པ་མེད་གྱུར་གྱང་། །སྤྱི་མའི་ཚིག་གི་དབང་
བསྐྱར་སྦྱོར། །དབྱིངས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་སྐྱེས་ཚུལ་
རྣལ་འབྱོར་བསྟན། །ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱ། །མཚོན་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་
བ་ཆེ། །ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གྱང་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པས། །དེ་ལྟའི་
སྐྱེས་ལྟན་འབྱོར་མེད་ཨ་ཐིག་སོགས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་མི་འབྱོར། །དེ་མ་
འབྱོར་ནས་དབང་བསྐྱར་མ་གྲུབ་ན་། ༡༠༧ །དད་ཅན་སེམས་སུན་དབྱུང་བའི་
ཉིས་པ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་གོས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟའི་སློབ་མ་ལ་སྦྱོར་
བྱེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི་ཚིག་ཙམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ལ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟའི་སྐྱེས་ལྟན་ཡིན་ན་རྩལ་ཚོན་སོགས་གྱི་འབྱོར་པ་
གནོད་སྦྱོར་མོ་སོགས་གྱི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་སྐྱད་ཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་ཆོག་

པས་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱོར་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཅི་ཁྱེད་ཅག་དོ་རྗེ་འཆང་ལས་
ཀྱང་དྲན་རྒྱ་ཆེ་བར་སྒྲུང་བས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པར་
རིགས་ལ། གཞན་དུ་རྒྱུད་ལས་གཟུགས་ངན་པ་སོགས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
འཇུག་མི་བདུབ་པར་གསུངས་ནས་སྐལ་བ་ལྷན་ན་རུང་བར་གསུངས་ལ། དེའི་
ཆོས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཀའ་དེའི་གཟུགས་བསྐྱར་བར་ཅི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ལྟར་གྱི་
བརྗོད་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་
གོང་མའི་ཆེད་དུ་དངོས་རིག་ལ་བསྟེན་པའི་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་པར་ཡང་
སྒྲུང་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་དེ་དག་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དུས་བབ་པོ་རྣམས་སུ་རྗེའི་
དུང་དུ་ཉི་གནས་རྣམས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཉན་པ་ན་བྱད་མེད་མང་པོའི་གད་མོ་
བྱུང་བ་དང་ཆང་གི་དྲིས་བྱུང་ཡོང་བ་དུང་དུ་ཕྱིན་པ་ན། བྱད་མེད་ཆང་སོགས་
འགར་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་༼ ༣༠༧ ༽ཀྱི་འབྱུང་བ་ལྟར་
རོ། །ཡང་ས་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་ནས་ཆོག་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐམ་པ་ནི། ཁྱེད་
ཅག་དུས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སློ་ཁ་རུང་བད་ཀྱང་མ་ཕྱོགས་པར་སྒྲུང་སྟེ། བཤད་
མ་ཐག་པའི་སློ་མའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བབྱུང་གི་ལུང་དེ་ཉིད་ལས་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཆོག་
དབང་ཙམ་གྱི་དེ་དག་བསྐྱར་ཆོག་པ་ཁྱེད་ཅག་རྒྱས་རུང་བད་ཀྱང་མི་སྒྲུང་བའི་

ཕྱིར། ཡང་འདྲིར་དེ་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་མཁས་གྲུབ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག །དུས་
ལའོར་གྱི་དབང་བསྐྱར་རྩལ་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་
བདུན་མ་བསྐྱར་བར་དབང་གོང་མ་དང་གོང་མ་ཆེན་པོ་སོགས་བསྐྱར་ནས་སྐྱོར་
བ་ཡན་ལག་དུག་སོགས་རྫོགས་ཅིམ་སྒྲོམ་པ་ནི་རྩལ་མར་སྐྱབས་པ་ལྟར་བསྟན་
པ་ལ་གིན་དུ་གཞོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་བོད་ཀྱི་དུས་ལའོར་བ་ཁ་
ཅིག །འདྲིའི་མཆོག་དབང་གོང་མ་རྣམས་བསྐྱར་བ་ལ་དུས་ལའོར་རང་གི་རྩལ་
ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲ་མེད་ཙམ་གྱི་རྩལ་ཚོན་དགྱིལ་
ལའོར་དུ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་པར་མ་
གོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་༼ ༣༠༩ ༽གྱི་དབང་ལྷག་གི་རྩྱ་ཏི་ཙན་དང་མི་འི་རྩོ་
གི་བལ་རས་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་དུ་བསྐྱར་ནས། བོད་དུ་བྱོན་ནས་དུས་ལའོར་གྱི་
དོན་དབང་བཅུ་གཅིག་བསྐྱར་ནས་རྫོགས་ཅིམ་བསྟན་པས་མཆོག་གི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཆེས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། ཡང་བྱིས་འཇུག་གི་དབང་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་མ་བསྐྱར་བར་
དབང་གོང་མ་བསྐྱར་ཡང་མི་ཐོབ་སྟེ། བསྐྱེད་ཅིམ་གྱི་བྱ་བྱེད་རྣམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་
ག་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱབ་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། འོ་ན་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ཅིམ་པ་སྐྱིར་བཏང་ལྟར་ན་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་
ལའོར་དུ་བྱིས་དབང་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་

མ་ཐོབ་པར་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་ནས་རྫོགས་རིམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་ནི་འོག་མེན་
པའི་དངོས་གྲུབ་ཏུ་མ་ཟད་འདོད་ལྟའི་དངོས་གྲུབ་ཅམ་མ་ཐོབ་སྒྲིབ་བས་མཆོག་
གི་དབང་བསྐྱར་བ་སྐྱད་དང་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་བ་སྐྱད་ཀྱི་ཆུ་ལ་མར་སྒྲུབས་དེ་
འཛོག་པ་ཅིས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བརྒྱུ་ཏུ་ལྷ་མོ་ཉ་ལྟར། སྐད་
ཅིག་གི་བསྐྱོད་༼༣༠༧༽རིམ་གྱི་ལྷའི་གསལ་འདེབས་མི་འཐད་པ་དེ་ལྟར།
བསྐྱོད་རིམ་ལ་འཇུག་པ་ན་དང་པོར་སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷར་
གསལ་སྒྲིབ་། གྲོང་བསྐྱོད་དུ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་པ་བསྐྱོད་རྫོགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་རྣམས་གོལ་
རྗེས་ཐོབ་ཐུན་མཆོམས་སྦྱོད་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བསྐྱུས་
པ་ཅམ་གྱི་ར་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྦྱོད་ལམ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་རྒྱུད་སྟེ་
ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་པའང་། སྒྲུང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་པ་སྟོད་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་མཆུར་ལུ་གོ་བྱི་
འཇམ་དབྱངས་རིན་པོ་ཆེས། བདེ་མཆོག་ཆོག་པ་དྲིལ་བུམ་པས། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ཏེ་སྐྱེ་བ་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཞེས་གསུངས་
འདུས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྐད་ཅིག་གསལ་དང་ལྷ་མོས་སོགས། །རྣམས་སྐྱེས་སྦྱོང་
བྱེད་ཀྱན་དགག་གམ། །ཞེས་ལན་དུ་མཛོད་པ་ནི་གཟུ་བོའི་གསུང་འཛིགས་པ་

མེད་པ་སེདླའི་སྐྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དེས་བརྗོད་སྤྲོ་མ་
 དང་སྤྲོ་མ་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་མཁའ་འགོ་མ་དྲ་བ་སྤྲོ་མ་པ་དང་ཕག་མོ་མངོན་གྱུར་
 རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་དོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་ལྟ་སོ་བདུན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 རྣམས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱེད་བ་༼ ༣༠ ༽ མཁན་པོ་དང་པུ་ཨྲི་ཏ་ཤི་ཅུ་
 མ་པ་ཏི་ད་ཏྱས་མཛད་པའི་དབང་ཆོག་དང་། ཤ་སྐྱ་ལའི་རིགས་ལྡན་བྱུང་འཇུག་
 སྤྲུལ་པས་མཛད་པའི་དོ་རྗེ་ཕག་མོའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨི་རྩ་རྩ་
 ཏིས་རྗེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ལ་གནང་བའི་ཕག་མོ་ཞལ་བཞེ་མའི་དགྱིལ་ཆོག་
 དང་། གཞན་ཡང་ཕག་མོ་གཞུང་དུག་སོགས། བྱུང་པར་རྒྱ་རོ་མི་ཏི་ཤ་བ་རི་བ་
 སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་བྱུང་ཆེན་རི་སྟེད་ལས་རྒྱུད་དེ། དེར་སང་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
 འདིར་ཕག་མོའི་ཆོས་སྒྲོར་དབྱར་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་ཡང་གྲུ་
 བཞེ་སྒོ་བཞེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཆོས་འབྱུང་པསྒྲ་སོགས་དུ་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
 དབང་སྤྲོ་མ་བྱིན་རྒྱབས་གྱི་སྟོབས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་བགྲང་འདས་སུ་
 མཛད་པའི་བྱིར། ཚུལ་འདི་ལ་ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པུ་ཨྲི་ཏས། གཞན་ཡང་ཕག་མོའི་
 བྱིན་རྒྱབས་ལ། །གསང་སྤྲུགས་ཆོས་སྒྲོར་བྱེད་པ་ནི། །རྒྱུད་སྟེ་གང་ནས་བཤད་
 པ་མེད། །ཅིས་དང་། གཡུང་དུང་རིས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་། །ནས་འབྲེལ་
 སོགས་བྱེད་པ་ཐོས། །འདི་འབྲེལ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་ཡང་། །སྤྲོ་མ་པ་ཐོབ་པར་
 མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུང་བར་སྤང་བའི་ཆོས་ལོག་སུན་འབྱིན་ཡིན་

ཞེས་འཆད་གདའ་བ་ལ། ཟླ་བལ་མཚུར་སུ་གོ་༼༣༠༩༽ཤི་ཆེན་པོས། ཡིན་
 ཟླ་ཉི་དྲུ་རི་ཀ། གྲིལ་བུ་བེ་གོང་ཀ་བ། །ཤ་བ་རི་བ་ཨ་ཉི་ཤ། རྒྱ་རོ་རྩོན་བ་རྩ་ཡི་
 པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཨ་རྩ་ཡ། །མར་བ་མི་ལ་དྲགས་པོ་བ། །དུས་མཁུན་
 བཀ་ཀྱུ་ཞང་གཡུ་བཀ། །སྒྲིང་རས་ཀླུ་བ་འབྲི་གུང་བ། །འདི་དག་ཡག་མོའི་
 ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས། །སྒྲིན་གྲོལ་བརྟན་བ་ཐོབ་པོ་ཞེས། །ཀྱུ་གར་ཀྱུ་ནག་ཉོར་བོད་
 ལ། །ནམ་ལངས་ཉི་ཤར་ལྷ་བུར་གྲགས། །ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་རབ་འབྲིང་
 ཀྱུ། །ཡག་མོའི་ཕྱིན་རྒྱབས་དབང་ཐོབ་པས། །མི་སྒྲིན་མི་གྲོལ་སྒྲིམ་མེད་
 ཅས། །ལན་གངས་དུ་མར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། །ཕྱོགས་ལྷུངས་རང་འདོད་ཆོམ་
 པ་ལས། །དད་ལྷན་སུ་ཞིག་ཡིད་གར་འོང་། །པཎ་བྱུབ་ཆད་མ་འདི་དག་
 གི། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་བརྒྱུར་ཕྱིན་རྒྱབས་ཚུལ། །ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་ཉམས་
 གུར་ཅིང་། །ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་མཛད་དོ་ཅོག །མ་ཉམས་པ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་དང་། །དེ་ཡི་
 དབང་པོར་སུ་ཞིག་ཡོད། །ཅིས་པའི་དྲི་མ་ཡང་ཐར་འདོད་དག་ལ་གཅིས་པའི་དྲི་
 པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་རོའི་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རོའི་མན་ངག་སྒྲོམ་བཞིན་པ་ལ་མི་
 སྒྲོམ་པར་སྒྲོན་པ་དང་། །མར་པས་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་དང་དབྱེས་དོར་རྣལ་
 འབྱོར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དབང་ཕྱིན་རྒྱབས་སྒྲོབ་མ་ལ་མཛད་པའི་སྒོལ་མེད་ཅིང་། །དེ་
 ལྷར་བྱེད་བ་༼༣༡༠༽ལ་མར་བ་རང་ལའང་ཡག་མོའི་ཕྱིན་རྒྱབས་མེད་པ་དང་
 ། །དེ་ལྷར་བྱས་ན་མར་བ་རང་ལྷགས་ལ་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། །ཡང་རྒྱ་

རོའི་རྗེས་འབྲངསྐད་པ་ཀུན་ལ་རྒྱ་རོའི་ཚོས་དྲུག་བཀའ་ཆད་དེ། མི་ལ་ཡན་ནས་
 ཚོས་དེ་ཆད་ཟིན་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟོན་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པ་རྒྱ་ཡི་ཏས་
 འདེབས་པར་མཛད་པ་ལ་འགའ་ཞིག་བདེན་ནམ་སྟམ་པ་རྒྱུན་པར་རྟོགས་པའི་
 དགོས་ཆེད་ཆེན་པོ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་པའ་པས། རྒྱ་རོའི་པ་དབང་
 བསྐྱར་དང་། །རིམ་གཉིས་ཚོས་ཀྱི་གཙུག་པོར་མཛད། །རྒྱ་རོའི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་
 བཞིན་དུ། །དབང་དང་རིམ་གཉིས་མི་སྒྲོམ་པ། །རྒྱུད་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་
 སྒྲོས། །རང་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བ་ཡིན། །རྩོམ་པ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 བོ། །མར་པ་སྟོ་བྲག་པ་ལ་མེད། །མར་པའི་བརྒྱུད་པ་འཛིན་བཞིན་དུ། །པག་
 མའི་ཚོས་སྒྲོ་འབྲེད་པ་བོ། །རྒྱུད་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །རང་ལུགས་རང་
 ཡང་འགལ་བ་ཡིན། །རྒྱ་རོའི་ཚོས་དྲུག་ཅེས་བྱའི་བྱིད། །མི་ལ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་
 མེད། །ཚོས་དྲུག་པོར་ནས་ལམ་འབྲས་དང་། །བྲུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 པ། །གཞན་ཀྱི་གདམས་ངག་སྒྲོམ་བཞིན་དུ། །རྒྱ་རོའི་བརྒྱུད་པ་འདོད་བྱེད་
 པ། །གཞན་དང་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། །རང་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བ་
 ཡིན། །༡༩༡༡།ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟའི་སྟོན་དོར་གྱི་ཆོག་ལ་སྟོང་པོ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། །ལུང་རིགས་གཞན་ཟད་ནས་ཐོངས་ཆོག་དེ་ལྟར་བཛྲོད་པས། རྗེ་བཙུན་
 མར་པ་མི་ལའི་ཕྱིན་ལས་མཁའ་མཉམ་དགག་པར་ག་ལ་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་རོ་
 ཚ་ཞིང་བྲེལ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱི་

བས། དབང་དང་རིམ་གཉིས་གཙོ་བོར་མཛད། །བེའི་བརྒྱད་པ་འཛིན་ནམས་
 བློ། །དབང་རིམ་གང་ཡང་མི་སྒྲོམ་མོ། །བདག་མེད་མ་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་
 བློ། །འབྲོག་མི་ལོ་ཙུ་བ་ལས་མེད། །འབྲོག་མིའི་རྗེས་འབྲུག་བདག་མེད་
 མའི། །དབང་བསྐྱར་བྱེད་ན་རྒྱད་དང་ནི། །རང་ལུགས་དང་ཡང་འགལ་བར་
 ཟད། །གསུང་ངག་ལམ་འབྲས་ཞེས་པའི་བྲིད། །ས་ཆེན་ཡན་ཆད་དེ་ལས་
 མེད། །ལམ་འབྲས་བོར་ནས་སྒྱུར་བྱུག་དང་། །རིམ་ལྡེ་ལ་སོགས་བསྒྲོམས་བྱས་
 ཏེ། །བེའི་བརྒྱད་པ་འདོད་བྱེད་པ། །རྒྱད་དང་རང་ལུགས་གཉིས་ཀར་
 འགལ། །ཞེས་བརྗོད་ནའང་ལས་གྱི་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པ་ཆེས་སོགས་པས་ངན་
 འགྲོའི་རྒྱ་ཆེན་བོར་འགྲོ་བ་ལས་དེར་བྱིན་ཆད་ཐར་འདོད་དག །མར་པ་མི་ལ་
 འབྲོག་མི་ས་སྒྱུ་བ་སོགས་ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་ནམས་ལ་སྐྱར་པ་མི་འཆོམ་
 བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། །ཡང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞིའི་༼ ༣༡ ༽དེ་གྱི་ལ་འཁོར་མ་
 གཏོགས་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་གཞན་མཐའ་དག་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་འདུ་འབྲོད་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། རྒྱ་བྲལ་མཚུར་ལུ་
 གོ་བྱིས། ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་ལ། །རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་པར་མི་རུང་
 བ། །གྲུ་བཞི་པ་ཡི་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་ལ། །རྟེན་འབྲེལ་སྒྲིག་པར་མི་རུང་
 འགྱུར། །དེ་བཞིན་ལུས་དང་བྱང་རྩུབ་སེམས། །རྩྭ་གའི་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་ཡང་དེར་
 འགྱུར། །དེ་གྱི་ལ་འཁོར་དེ་དག་གྲུ་བཞི་མིན། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་

པའི། །ལྷུམ་པོ་སྒོ་བརྒྱད་ཡང་དེར་འགྱུར། །དཔལ་མཆོག་ཞི་བ་མདུང་དང་
 བེ། །གཞུ་ཡི་དགྲིལ་ལའོར་བཤད་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་སོག་ཁ་
 རིས། །གཞན་ཡང་མཉམ་སྦྱོར་བདུད་ཅི་ཡིས། །དགྲིལ་ལའོར་ལྷ་གམ་པ་ཉིད་
 དང་། །ཀྱུར་གྱི་དོན་གྲུབ་དགྲིལ་ལའོར་ལ། །སྐྱ་གསུམ་པ་དང་འཛིགས་བྱེད་
 གྱིས། །ལྷུམ་པོ་སྒོ་གཅིག་དགྲིལ་ལའོར་དང་། །ལའོར་ལོ་ནང་མ་པལ་ཆེར་
 ལ། །སྒོ་དང་ཀ་བ་བཤད་པ་མེད། །སྒོ་ཀྱང་ཀ་བ་བརྒྱད་པ་དང་། །སྒོ་མང་ཀ་བ་
 ཆེས་མང་དང་། །རྟ་བབས་མང་དང་རྟ་བབས་མེད། །མཆོད་རྟེན་རྒྱ་ཕིབས་གྱུར་
 ལ་སོགས། །དགྲིལ་ལའོར་མི་འབྲུ་འདི་དག་ལས། །སྐྱུ་བ་བཞི་སྒོ་བཞི་མ་
 གཏོགས་ཆད། །སྒྲིན་བྱེད་དགྲིལ་ལའོར་མི་འགྱུར་བྲང་། །དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་
 འགྲིག་སྐྱབ་པའི། །དགྲིལ་ལའོར་རྣམ་དག་ཡིན་གྱུར་ན། །རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་
 ལོན་པ་ཡི། །༡༩༡༩།རྟེ་ལོ་རྒྱ་རོ་ལ་སོགས་པའི། །སྐྱུ་བ་ཆེན་རྣམས་གྱི་མཛད་
 པ་ཡི། །རྟོ་རྟེ་པག་མའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ། །སྐྱ་གསུམ་སྦྱར་བའི་དགྲིལ་ལའོར་
 དེ། །དགྲིལ་ལའོར་རྣམ་དག་མིན་པ་ལ། །ལུང་དང་རིག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྟེ་ལོ་
 རྒྱ་རོ་ལ་སོགས་གྱི། །སྐྱུ་བ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར། །དགྲིལ་ལའོར་
 རྣམ་དག་མིན་ཞེ་ན། །འོ་ན་སྐྱུ་བ་ཆེན་དེ་དག་གིས། །མཛད་པའི་དགྲིལ་ལའོར་
 སྐྱུ་བ་ཞི་བ། །རྣམ་དག་མིན་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའང་
 བམ་མཁའི་ཁམས་ན་སྒྲན་པར་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་སྐྱབ་སྟེ། །གཞུ་བོར་

གསུངས་པའི་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གཡུང་བྱང་ནས་འདྲ་
 རིས་སོགས་དང་དགའ་འབྲིལ་སོགས་བཀོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ས་སྐྱ་པས་
 གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་ཅིས། ལྷ་བྲལ་གོ་བྱི་ཆེན་པོས། དགྲིལ་འཁོར་
 ལྟ་ཡི་མཚན་མ་ཡི། །ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་མཚན་བཀྲ་ཤིས་རྩས། །རི་སྟོང་འགོད་པ་
 འཐད་གྱུར་ན། །གཡུང་བྱང་དགའ་འབྲིལ་བཀོད་པ་སོགས། །དམིགས་གསལ་
 མི་འཐད་རྒྱ་མཚན་གྱི། །ལུང་རིགས་ཚད་མ་སྟོན་དགོས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་།
 བས་འདྲའི་དགྲིལ་འཁོར་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་བར་སྒྲུང་བས་རང་ལུགས་རང་གིས་འགོག་པ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེས། །༢༡༤། ལྷ་བྲལ་འངམ་དབྱངས་རིན་པོ་ཆེས། ཆོས་འབྱུང་ཉིས་
 ཅེགས་མ་ཤེས་པར། །ཁ་སྐྱོར་བྱས་པས་ནས་འདྲ་རིས། །ས་སྐྱའི་སྟོབ་དཔོན་
 འགའ་ཡིས་ནི། །སྤྲས་པའི་ཟབ་ཆོས་སྤུལ་བྱུང་ཡིན། །ཡིན་མིན་ཆོས་རྒྱལ་
 འཕགས་པ་ཡིས། །ཉོར་ཡུལ་སྐྱར་བའི་མཁའ་སྐྱོད་གཟིགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་
 དག་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་གྲོལ་བ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་སྟོར་བར་འགྱུར་བ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱིར། །འདི་ལྟར་འཆད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོས་སྟོང་ནས་ཕྱག་
 བཞུའོ། །གཞན་ཡང་ས་སྐྱ་པར་ལྷོ་ཉས། །དེང་སང་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་ཡི། །བྱིན་
 བརྒྱབས་དབང་བསྐྱར་ཡིན་ཞེས་ཟེར། །འདི་ཡི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཕྱེན། །གཏུམ་མོ་
 ལ་སོགས་སྟོམ་པ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། །རྗེ་རྗེ་པག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ། །སྟོམ་

པ་ཕོག་ཀྱང་ཆགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་བྱིན་བསྐྱབས་ཡིན་ན་དབང་མ་ཡིན་
 དགོས་པ་དང་། བྱིན་བསྐྱབས་དབང་གི་རྗེས་ནས་མ་གཏོགས་བྱུང་མི་རུང་བ་
 དང་། བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་གྲོལ་བས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དབྱེ་ནས་
 ཆོས་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་པའི་གང་ཟག་སྐལ་ཅན་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བྱིན་བསྐྱབས་
 ཀྱི་ངོས་འཛིན་དེ་གང་ལ་བྱེད། དཀྱིལ་ལའོར་དུ་མ་ཞུགས་པར་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཡེ་
 ཤེས་འབེབས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱེད་ན་ནི། { ༣༡༥ } དེ་ཡང་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ལས་གཞན་དུ་མིན་ཏེ། དབང་བསྐྱར་ཞིང་དཀྱིལ་ལའོར་
 དུ་ཞུགས་པའི་དང་པོར་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་མ་ཐེབས་པ་དཀྱིལ་
 ལའོར་དུ་ཞུགས་སྤྱོན་བཀག་པའི་བྱིར། རྗེ་བཙུན་རྟོག་གི་ཀྱེ་རྟོར་དབང་མཆོག་
 རྣམས་སུ་དབང་གོང་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལའང་བྱིན་བསྐྱབས་འབེབས་པའི་
 དབང་ཆོག་ངེས་པར་མཛད་སྤྱང་བའི་བྱིར། ཡང་རུལ་ཆོན་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 ལའོར་མ་བཞེངས་པར་དབང་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་བམ་བྱིན་བསྐྱབས་ལེན་པ་ཆོ་
 ག་ཞིག་ལ་བྱིན་བསྐྱབས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བདེ་མཆོག་དེལ་བུ་
 པའི་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ། བྱིན་བསྐྱབས་འབེབས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེན། དེ་
 ལྟ་བུ་ནི་དབང་གི་དོན་ལ་མ་ཆང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་ཀྱི་
 ཏོགས་པ་སྤྱར་བྱི་བལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེལ་བུ་
 རིམ་ལྡེའི་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བའང་། རི་སྐད་

དུ། གྱིན་བརྒྱབས་རིམ་པ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 སློབ་མ་ལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡང་
 གཤེད་དམར་སློས་མེད་གྱི་གྱིན་བརྒྱབས་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི། དེའི་ཚུལ་གྱོ་བོ་
 ལོ་རྩ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན། གྱིན་བརྒྱབས་(༡༧)སློབ་པ་གཙོད་པ་ཀུ་ས་ལིའི་
 ཆོགས་སོགས་དང་འདྲ་ལ། གྱིན་བརྒྱབས་དངོས་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་
 སློབ་མའི་སྐྱ་གསུམ་རོ་མཉམ་པར་བསྒྲམ་ནས་ངོ་སློད་དེ། སློབ་མས་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྡས་གནས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་རང་སེམས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་
 བཞི་བསྐྱེས་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གྱིན་བརྒྱབས་འབྱུང་བ་ཡིན། དབང་གི་
 དོན་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པས་དེ་ལྟའི་གྱིན་བརྒྱབས་གྱི་དབང་ལ་ཀུན་སྲུང་རྩལ་
 ཆོན་རས་བྱིས་གང་རུང་གི་དགྱིལ་ལའོར་དང་འབྲེལ་བའི་བདག་བསྐྱེད་མཆོད་
 པ་སུམ་བཞུས། སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་ལ་སྐྱུས་བགལ་བསྐྱད་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 དམ་བཅག་བཞི་ཡེ་ཤེས་དབང་བརྟན་མེ་ཏོག་འབུལ་ལྟ་བུ་བསྟན། དངོས་གཞི་
 རིགས་ལྟའི་དབང་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གོང་མའི་དབང་གསུམ་ཆང་བར་གཞུང་དང་
 སྐྱོར་བར་མཛད་པས། འདི་དག་ལ་ཆད་མར་བྱེད་ནའང་གྱིན་བརྒྱབས་ཉིད་
 དབང་དུ་གྲུབ་པས་གྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ན་དབང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ཅི་སྟེ་
 འཐད། ཡང་གཉེས་ལོ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་བརྒྱ་ལྷོ་ཏ་བཅུན་མོ་ཅན་ལ་གསང་
 འདུས་ཁྱབ་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དམ་ཆོག་གི་སྒྲིན་སེལ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་

དབང་ལེན་ཚུལ་ནི། གཉོས་ལོས་རྗེས་ཆེན་ལ་གསུངས་པ་དང་། དེས་ཕག་གྲུ་
 ལ་གསུངས་པ་དང་། ས་སྐྱ་པའི་ལམ་ཟབ་༼༣༡༽སྒྲུ་མར་སྒྲུ་མའི་གནས་
 གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་རིམ་གྱིས་དང་། ཅིག་ཅར་བྱུང་བས་སྒྲོབ་མའི་གནས་གསུམ་
 ཏུ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ཐིམ་པས་དབང་བཞི་ཐོབ་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་
 བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་དེ་ནི། གཉོས་ལོ་དང་ས་སྐྱ་པ་རང་གི་ལུགས་
 ལའང་ཆོག་གཞན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་ཀྱང་དབང་བརྒྱར་འདི་ལེན་པར་བྱ་ཞེས་
 འདི་ཉིད་དབང་དུ་འཆད་གྱིན་འདུག་པ་དང་། འདི་ལྟའི་དབང་རམ་བྱིན་
 བརྒྱབས་ནི་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ཆོས་སྒྲོ་འབྱེད་ཤོས་གྱི་དབང་མཆོག་དེ་ལ་བྱེད་ཉིད་
 འདོད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་པས་མཛད་པའི་རལ་གཅིག་
 མ་དམར་མའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། ལྟ་མོ་འོད་འཛིན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲོབ་
 དཔོན་དཔུན་གྱིས་མཛད་པ་ལྟ་བུའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལྟ་བུ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་སོ་ཞེས་
 ཟེར་ན། དེ་དག་གི་སྤུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཙམ་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་སྤུན་བྱ་ཙམ་ནི་
 རིག་གཏད་སྤྲུགས་ལུང་གི་རྗེས་གནང་སྐྱབས་ཤིག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དང་འདིར་དོ་རྗེས་ཕག་མའི་དབང་བཞིའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལས། མཆོག་གི་དངོས་
 གྲུབ་གྱི་ཆོས་སྒྲོ་བྱེད་པ་གཉིས་ཚུལ་མི་ཅིག་པས། བྱེད་ཅག་ས་སྐྱ་པའི་བྱོགས་
 འཛིན་དག་དོ་རྗེས་ཕག་མོ་དང་དོ་རྗེས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་
 པ་དང་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྲོལ་ཞིང་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་འཕོ་བའི་བྱིན་༼༣༡༽སྒྲུབས་

ཅོད་ལེན་འདི་དབང་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་འདི་ལ་དགོས་ཆེད་ཅི་ཡོད་ཅེས། ལྷ་
བྲལ་གོ་བྱི་ཆེན་པོས། བདེ་མཆོག་དོན་རྗེ་ཕག་མོ་སོགས། རྒྱུད་སྡེ་དེ་དང་དེ་དག་
གི། །ལམ་གྱི་རིམ་པས་ཉེ་རུ་གྱུ། །ཡབ་ཡུམ་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ན། །ལྷགས་དེའི་
དབང་དང་བྱིན་བརྒྱབས་གྱིས། །ཆོ་གས་དེ་ཡི་གསང་སྟགས་ཆོས། །སྤྱིན་གོ་ལ་
སྟོ་ཆེན་བྱེ་བ་ལས། །ཐབས་གཞན་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། །དེ་ལྟའི་ཐབས་དེ་རྒྱུད་
ནམས་ལས། །བཀག་ཅེས་སྐྱབ་པའི་སྟོན་ཉམ་འདི། །བསམ་ཤེས་སུ་ཡི་མདུན་དུ་
རུང་། །ཞེས་དང་། དོན་རྗེ་ཕག་མོའི་དབང་བརྒྱུད་གྱི། །བྱིན་བརྒྱབས་སྟོབས་གྱི་
དམ་ཆོག་དང་། །སྟོམ་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར། །དོན་རྗེ་ཕག་མོ་དེ་ཉིད་ནི། །གཞན་
རྒྱུད་སྤྱིན་གོ་ལ་རུས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་མིན་པར་ཁས་ལོང་གིག། །ཡིན་ན་དེ་ཡི་
དེ་ལྟ་བར། །མི་རུས་དོན་རྗེ་ཕག་མོ་དེའི། །སྟོན་ལས་ངན་པའི་འབྲས་ལས་
ཅི། །དེ་འདྲའི་ལས་འབྲས་ངན་སྤྱིན་ན། །དོན་རྗེ་ཕག་མོ་འདྲ་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་བའང་གསང་སྟགས་གྱི་དབང་དང་བྱིན་བརྒྱབས་ཐམས་
ཅད་གྱི་མིག་ཕྱེད་པའི་གསུང་དུ་ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་ས་པཎ་པས། །འོ་ན་ཆོ་ག་
མེད་བཞིན་དུ། །སྤྲུལ་འཇིགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལས། །དབང་བཞི་རྫོགས་པར་
ལེན་ཞེས་ཟེར། །འོ་ན་དག་སྟོང་དག་ཚུལ་ཡང་། །སྤྲུལ་འཇིགས་ལས་ཅིས་མི་
ལན། །༡༩༩༩། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ནི་སྤྲུལ་ཡི། །སྐྱེ་ཉིད་ལས་ནི་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། །སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་ག་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་པ་འདི་ལ་ཉམས་འཛིན་དུ་སྐྱེ་

ན། འོ་ན་ཁྱོད་གྱི་ལམ་ཟབ་མོར། །སྤྲུམ་འཛི་སྐྱ་ཡི་དགྱིལ་ལའོར་ལས། །དབང་
བཞི་ལེན་པར་བཤད་པ་དེ། །འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་མ་སོང་ངས། །དབང་བཞི་ལེན་
པའི་ཆོག་དེ། །ཆོག་མེན་པའི་དབང་བཞི་པོ། །ལེན་བྱེད་དེ་ཡི་ཆོག་
ལས། །གཞན་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་བྱང་། །དེ་ལྟ་ན་ནི་སྤྲུལ་མེད་འགྲུར། །དབང་
བསྐྱར་སྤྲུམ་འཛི་སྐྱ་ཉིད་ལས། །ལེན་པ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་དང་། །སྤོམ་པ་འོག་
མ་སྤྲུམ་འཛི་སྐྱར། །ལེན་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་མ་གསུངས། །འདྲི་གཉིས་མཚུངས་
པ་བསྒྲིམ་པ་ཡི། །རིགས་པས་སྤུལ་གཞོད་པར་འགྲུར། །ཁྱེད་པར་ས་པཎ་པས།
ཕག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་སྒྲིན་བྱེད་དུ། །རྒྱུད་སྤེ་ཀུན་ལས་གསུངས་པ་
མེད། །ཅེས་བྲིས་གདའ་བ་འདི་དོ་རྩེ་ཕག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་སྒྲེར་ནད་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་ཤེས་ཆེ་བར་འདུག་པ་དེ་ལྟ་ན། །བའི་པས་མཛད་པའི་ཕག་མོའི་
རྒྱབ་ཐབས་ལས། །དོ་རྩེ་ཕག་མོས་ལྟག་པར་བའི་པའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་གསུངས་གདའ་བས། །ཁྱེད་ཅག་བའི་པ་ཉིད་ལ་སྤྲང་ཞུགས་
མཛད་འདོད་པ་མ་། །༡༩༠༠། ཡིན་ནམ་སྟེ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་པའི་བྱིར། །བཞད་
སྐད་བྱ་ན། །སྤྲོབ་དཔོན་བའི་པས། །དོ་རྩེ་ཕག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱང་། །བའི་
སྤྲུལ་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་དུ། །འགོ་བ་སྤྲོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དོ་རྩེ་ཕག་མོའི་བྱིན་
བརྒྱབས་ཀྱི། །སྒྲིན་བྱེད་རྒྱུད་སྤེ་ཀུན་ལས་བཀག་ །དེ་ལྟར་འདོད་ན་བའི་
པས། །མཛད་པའི་ཕག་མོའི་རྒྱབ་དགྱིལ་ལས། །ལྟ་མོད་པལ་གྱི་སྤོ་གོས་

གྱིས། །བི་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤྲོ་མ་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་། །བདག་
 སོགས་དབང་བསྐྱུར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་དེ་ལེགས་པར་བཅོས་པར་
 གྱིས། །ཞེས་སྒྲུ་ལ། །ཡང་མར་པའི་རྗེས་འབྲང་དུ་བཅོས་པའི་རྩུན་མ་ཁ་ཅིག་
 གིས། །རྗེ་མར་པའི་མགུར་ལས། །སྐྱུ་སྙན་པ་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་ལ། །ལོ་དུག་ལྷ་བ་
 བདུན་དུ་བསྟེན། །དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལན་བདུན་ཞུས། །དཔལ་བདེ་
 མཆོག་འཁོར་ལོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞུས། །ཞེས་འབྲུང་བས། །དབང་ལས་ཟབ་པའི་
 བྱིན་བརྒྱབས་གིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་རང་རང་གི་སྒྲོ་བ་མ་དག་འབྲིད་པར་
 བྱེད་པའི་བསྐྱུ་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། །མགུར་གྱི་དོན་གྱི་དབང་བདུན་ཞུས་པ་ལས་
 །བྱེད་པར་བདེ་མཆོག་གི་དབང་ཉིད་དབང་། (༣༡) །དོན་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་སྤུལ་ཆེ་ཞེས་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་གཞན་བོད་འདིར་
 ལོ་རྒྱུ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ནོར་འདོད་ནས། །དབང་ལས་
 བྱིན་བརྒྱབས་ཟབ་པ་སྐྱད་གྱིས། །འབུལ་བ་མེ་ཏོག་མཆོད་པ་ལ་དབང་དུས་ལས་
 བྱིན་བརྒྱབས་གྱིས་དུས་བཟང་བ་དགོས་ཟེར་བའི་ལག་ལེན་འབུལ་བ་ཅན་ཞིག་
 བར་སྐྱབས་ནས་དར་བ་ལ། །ཆོས་རྗེས་བཅ་ལྟ་བུས་ཀྱང་བདེན་པར་དགོངས་
 བས། །དོ་རྗེ་ལག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལ་དབང་བསྐྱུར་སྤར་འགོ་དགོས་སོ་ཞེས།
 །དོ་རྗེ་ལག་མོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་ལྡན། །དེ་ལ་
 བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་ཞེས་གསུངས། །དབང་བསྐྱུར་མེད་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་

བཀག། །དཔེར་ན་མུ་ཟླའི་བཅུད་ལེན་འཇུ། །དེ་ནས་དངུལ་ཆུ་ཟ་བར་
 གསུངས། །མུ་ཟླ་ཐོགས་མར་མ་བསྟེན་པར། །དངུལ་ཆུ་ཟོས་ན་འཆི་བ་
 བཞིན། །དེ་བཞིན་ཐོག་མར་དབང་བསྐྱར་སྒྲང་། །དེ་ནས་དོ་རྩེ་ཕག་མོ་
 སྦྱིན། །དབང་བསྐྱར་མེད་པར་བྱིན་བསྐྱབས་ན། །དམ་ཆིག་ཉམས་པར་བྱབ་
 བས་གསུངས། །ཞེས་དོ་གལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྐྱད་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དབང་
 བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་འབྲུལ་པ་ཅན་ཞིག་ཐུགས་གཏད་ཆེས་པའི་
 །༣༡༩།གསུང་དུ་སྒྲུང་ལ། དོ་རྩེ་ཕག་མོ་ཉིད་ལས། དབང་སྟོམ་ལྡན་པ་ལ་བྱིན་
 བསྐྱབས་བྱ་ཞེས་པ་ནི། དབང་སྟོམ་ལྡན་པ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་
 འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ལས་བྱིན་བསྐྱབས་ཟབ་པར་མི་འགོ་སྟེ། བུམ་དབང་
 གི་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་བུམ་པའི་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེར་འགོ་བ་
 དང་། གསང་དབང་གི་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ལས་གསང་དབང་གི་བྱིན་
 བསྐྱབས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆེར་འགོ་བ་སོགས་མ་བཤད་ཅིང་། བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་མིང་
 ཅན་གྱི་དབང་དེ་དག་ནི་ལས་དབང་གཞན་པའི་བྱིན་བསྐྱབས་ལས་གཞན་པའི་
 དབང་ཟུར་དུ་མེད་ལ། དངུལ་ཆུ་ཟླའི་དཔེ་སོགས་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་དག་ཚུལ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ལྟར་དབང་དུས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བྱིན་བསྐྱབས་དུས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་གསར་ཐོབ་དུ་མ་ཡོད་
 པར་འཇོག་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་

སུས་ཀྱང་མ་བརྟན་པའི་བྱིར། རོ་རྗེ་ཡག་མའི་བྱིན་བརྒྱབས་སློབ་མ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་
དབང་དུ་མི་འགྲོའོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལས་སྤྲིག་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གསང་སྤགས་གྱི་
དབང་མཆོག་ལ་སྐྱུར་བ་སྒྲུབ་མེད་པ་བཏབ་སྒྲུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཡང་
༼ ༣༡༣ ༽ས་སྐྱུབས་དབང་དང་བྱིན་བརྒྱབས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཁུངས། སློབ་
མ་སྒྲ་གོན་ལ་ཨ་རྟེ་བླ་ས་ན་ཞེས་པ་ལྟག་པར་འབེབས་པ་འཕྲིན་བརྒྱབས་གྱི་
དོན་ཅན་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱེད་ན་ནི། དབང་བསྐྱུར་བའི་རྗེས་ནས་
བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་མེད་དོ། །ཡང་དབང་གི་མཐར་ཉེན་གྱི་རྗེས་
གནང་ཙམ་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ནའང་། བྱེད་གྱི་བྱིན་
བརྒྱབས་ནི་དབང་གི་མཐར་ཉེན་གྱི་རྗེས་གནང་ཙམ་མིན་པའི་བུམ་དབང་གི་
རྗེས་སུ་དབང་གོང་མ་བཞིན་བདེ་མཆོག་སོགས་གྱི་བྱིན་བརྒྱབས་བྱེད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ཡང་བྱིན་བརྒྱབས་ནི་དབང་རྗེས་གནང་གི་དོན་དང་ཡང་མི་སྒྱུར་རོ་
ཞེན། དེ་ལྟར་མི་སྒྱུར་བའི་ལུང་རི་ལྟར་ཡོད་པ་འང་སྟོན་དགོས་སོ། །ཡང་ས་སྐྱུ་
བརྒྱུ་ཉི་ལྟས། འགའ་ཞིག་འདི་ལ་ཡག་མགོ་ལ། །སོགས་པའི་དབང་བསྐྱུར་ཡོད་
ཅས་ཟེར། །འདི་འདྲའི་དབང་བསྐྱུར་ཉིད་མ་ཡིན། །རྒྱུད་སྡེ་ཀུན་ལས་འདི་མ་
གསུངས། །གལ་ཏེ་བརྒྱལ་གསུངས་སྤིང་གྱང་། །རྗེས་གནང་ཡིན་གྱི་དབང་
བསྐྱུར་མིན། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་རང་ལ་གྱི་རོར་གྱི་བདེའད་དབང་དུ་
བྲགས་པའི་རོ་རྗེ་ཅི་གཅིག་སློབ་དཔོན་དབང་བདུད་ཅི་ལྟ་གསང་དབང་། ཐོད་

བ་དབང་གསུམ་པ་བུམ་སྟོང་ལ་རིན་ཆེན་བཞི་པའི་དབང་དུ་༼༣༡༩༽འཆད་
 བར་སྐྱར་བའང་དབང་དུ་མི་རིགས་ཞེས། དཔལ་ལྷ་དམར་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
 བས། འགའ་ཞིག་འདི་ལ་བུམ་སྟོང་གི། སོགས་པའི་དབང་བསྐྱར་ཡོད་ཅེས་
 ཟེར། །དེ་དག་འདོན་པ་བསྒྲོག་པར་བྱ། །རྗེས་གནང་ཡིན་པ་ཙམ་ཉིད་
 ཀྱིས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མི་བརྗོད་ན། །སྒྲགས་དང་མེ་ལོང་རྗེས་གནང་
 ལ། །སྒྲགས་དབང་མེ་ལོང་དབང་ཞེས་པ། །རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་ལས་གསུངས་
 ཅི། །ཞེས་འབྱུང་བའང་ལེགས་བཤད་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །ཡང་ས་སྐྱ་པའི་མཁའ་
 སྤྲོད་བྱིན་བརྒྱབས་ལས་ཉིང་ལོ་བཟ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་རྫས་རུང་ན་ཕག་མགོའི་
 དབང་རྫས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་མེད་ལ། །རྒྱད་ལས་མ་གསུངས་པར་
 མཚུངས་ཀྱང་རྒྱད་དོན་དགོངས་པ་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབང་
 བསྐྱར་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
 བས། ཕག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་འགོག་རིགས་ན། །ཁྱེད་ཅག་ཆོད་མར་བྱེད་པ་
 ཡི། །བདག་མེད་མ་དང་ཡི་གེ་མེད། །དེ་དག་གི་ནི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་། །རྣལ་
 འབྱོར་དབང་བསྐྱར་བདེ་མཆོག་གི། །བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱན་ཀྱང་འགོག་རིགས་
 མོད། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱད་དང་ནི། །རྒྱ་གཞུང་འགར་ཡང་ག་ལ་ཡོད། །དབང་
 བསྐྱར་བྱིན་བརྒྱབས་༼༣༢༽ཐ་དད་པ། །བྱབ་པ་ངེས་པར་འཆའ་བ་ནི། །རྗེ་
 བཙུན་གྲགས་པས་མཛད་པ་ཡི། །རྗེ་བཙུན་མ་ཡི་ལས་བཙུག་ཉིས། །དེ་ཉིད་ཀྱི་

ནི་ཡིག་སྒྲ་སྤྱ། །དབང་བརྒྱད་བྱིན་བརྒྱབས་གཅིག་ཉིད་དུ། །མཛད་པའི་ཚོགས་གསལ་བ་དང་། །ཡི་གེ་མེད་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་སུ། །བྱིན་བརྒྱབས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་ལ། །འཆད་པར་མཛད་པས་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི། །འོས་འཛིན་གྲུལ་ཐུབ་བཅང་རྒྱ་ཞིག །ས་སྐྱ་པ་ལ་ཡོད་དམ་ཅི། །རྒྱད་པ་གཞན་པའི་དབང་བརྒྱད་དང་། །བྱིན་བརྒྱབས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ཡི། །རང་གི་ལྷགས་གྱི་དབང་བྱིན་བརྒྱབས། །མཐའ་དག་དྲུང་ནས་བཀག་གྱུར་པས། །འདི་འདྲ་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་འགྱུར། །ལག་མོ་ལྟ་ནི་སོ་བདུན་དང་། །བཅུ་གསུམ་མ་དང་བདུན་མ་དང་། །ལྟ་ལྟ་རྒྱལ་ཚོན་དང་འབྲེལ་བའི། །བདེ་མཚོག་སྟན་རྒྱུད་ཡུམ་བཀའི་དབང་། །རྗེ་བཙུན་མར་པ་ལས་རྒྱད་པ། །དེ་དག་བྱིད་གྱིས་མ་གཟིགས་སམ། །དེ་དག་སྒྲིན་བྱིད་མི་རུང་ན། །བྱིད་གྱིས་རུང་དེའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས། །གཏོར་མའི་དབང་བརྒྱད་མི་རིགས་ན། །གདན་བཞིར་གཉིས་མེད་གཏོར་སྒྲིན་གྱི། །དབང་བརྒྱད་གསུངས་པ་བྱིད་ཅག་གི། །ཚོས་སྦྱོང་རྣམས་གྱི་གཏོར་དབང་སོགས། །བྱ་བ་དུ་མས་བྲེལ་མིན་རྣམས། །རང་ཚིག་དག་གི་རང་ལྷགས་གྱིས། །ཚོགས་ཐམས་ཅད་འགོག་འདི་ཅི། །༡༩༥༦།ཞེས་པ་ལྟར་འཆད་པའང་ཆེས་དྲི་མ་མེད་པ་དམ་པའི་ལས་སུ་སྤང་ངོ་། །དེར་མ་ཟད་བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེས་དབང་པོ་ཡང་རབ་སྒྲིན་བྱིད་གྱི་དབང་བརྒྱད་ནི། །སྒྲི་རྩ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་བརྒྱད་བཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་བཤད་ལ། །དབང་དེ་ལྟ་བུ་ནི། །རྗེ་མི་ལས་རྗེ་སྒྲིམ་པོ་པ་ལ་བརྒྱད་

བར་མཛད་པ་གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་ན་འོ་སྒྲན་བརྒྱད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་
 དབང་ཡང་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མཛད་པ་
 ལ་སིནྱ་ར་དམར་སེར་ཅན་ཏེ། དམར་བཞི་རྟ་དང་ཆོས་པ་དང་ཆགས་པ་
 སོགས་ལ་འདུག་པས་ཆགས་ཆེན་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱལ་བས།
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་
 བར་གསལ་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དགྱིལ་ལའོར་འདི་དང་། དབང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
 སྒྲགས་གསར་མར། རོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ཞེས་དང་།
 གསང་སྒྲགས་སྤྱི་འབྱུང་དུ་རིག་པ་རྩ་ལ་གྱི་དབང་ཞེས་དང་། གྱུ་ར་རིན་པོ་ཆེས།
 བརྟན་བཅོས་འོང་གི་མར་རྟོག་པའི་དབང་ཞེས་གསུངས་པའང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
 དགོངས་གྱི། ཡང་ས་སྐྱ་པ་དག་གིས། བག་མོའི་བྱིན་བརྒྱབས་གྱི་སྤྱར། བདེ་
 མཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་དགོས་ཟེར་བ་ནི། རྩལ་རྒྱལ་རྩལ་སྒྱེན་ཏེ། བདེ་མཆོག་
 མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོར་སྒྲོན་ལ་ཕག་༼༣༡༽མོའི་དགྱིལ་ལའོར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་གིང་དབང་བསྐྱར་ནས་གདོད་བདེ་མཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་བར་གསལ་
 བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཇི་སྐད་དུ་དེར། རྩལ་ལ་ཕག་མོའི་དགྱིལ་ལའོར་
 བརྟན། བྱིན་ས་ཏེ་རུ་ཀ་ཡིའོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཡང་ས་པའ་པས། ཆོག་ཅུང་
 ཟད་ཉམས་པ་ལའང་། ཆོག་ཆག་པར་མ་གསུངས་ན། ཆོག་ཕལ་ཆེར་ཉམས་
 པ་ལ། ཆོག་ཆག་པར་འབྱུང་རེ་སྐྱན། ཞེས་བྱོ་བོར་མཛད་ཀྱང་བྱིད་རང་གི་

རང་མཉམ་ཅམ་ལས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱོ་བོར་མི་འགྱུར་
ཏེ། ཚོ་ག་ལྷག་པ་དང་མ་ཚང་བ་ལས་ཀྱང་ཚོ་གའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་དང་། དབང་
བསྐྱར་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡང་གྲུ་བཞི་སྒོ་བཞི་ཁོ་ན་དགོས་ཞེས་པ་དོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས།
ཚོ་ག་ལྷག་གམ་མ་ཚང་ནའང་། ཉེས་པ་མེད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཀྱུན་ཏུ་
སྒྲ་ཚོགས་བསྐལ་བཟང་པོ། ཀྱུན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའོར་ལོ་ཅན། ཀྱུན་ཏུ་སྒྲ་
ཚོགས་འགྲུབ་པའི་བྱིར། དགྱིལ་ལའོར་ཀྱུན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པའོ། དགྱིལ་ལའོར་
ལྷུ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ལྷ་གམ་བཞིན། བདུའི་དབང་གི་བདུའི་
དབྱིབས། རིན་ཆེན་མཚོག་གི་རིན་ཆེན་དབྱིབས། རི་ལྷ་ར་འདོད་པ་ཅི་འབྱོར་
བ། རི་ལྷ་འི་དུས་དང་ཅི་(༣༡)བདེ་བར། དགྱིལ་ལའོར་ཀྱུན་ཏུ་གནས་པར་
དཔལ། རྟ་མཚོག་ཕྱག་རྒྱ་དོ་རྗེ་ཡིའོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཡང་བྱིས་ཀྱི་ས་སྐྱ་པའི་
ཕྱོགས་འཛིན་ཁ་ཅིག རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བྱའི་དབང་
ཚོག་ཅམ་གྱིས་སྦྱིན་པ་དང་། དགྱིལ་ལའོར་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ཅམ་གྱིས་རུང་
བ་སྟེ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་སྐྱུལ་ལུས་ཤིང་། སྟོབ་མས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མཐོང་རུང་བ་ཅམ་མ་མཐར་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་
དབང་དངོས་དེའི་བསྐྱར་ལེན་ནི་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་ལས་དང་པོ་པས་བྱར་
མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ངོ། ཀྱེ་མ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕགས་པའི་དབང་བསྐྱར་

ལེན་ནི་ཆོག་གི་ཉི་ཆོ་བ་དང་སྐྱུལ་བ་ཉི་ཆོ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་བརྟེན་པ་
ནི། འཕགས་པ་ལ་བསྟོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྤྲད་པར་ཟད་དེ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་
འཕགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཞུགས་ནས་རང་གཞན་གྱི་
བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དབང་སྟོམ་ནོད་སྦྱིན་གྱི་བྱ་བ་ལས་གཞན་དུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་ཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་མཆོག་ཏུ་མི་
བབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་སྟོམ་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ལས་
དངོས་སྐྱུལ་བ་དང་དེ་མཐོང་བྱུང་བ་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་མེད་པར་
ལས་དང་པོ་པའི་༼ ༣༡༩ ༽དཔོན་སྟོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོའང་རྩལ་ཆོན་གྱི་
དགྲིལ་འཁོར་ལས་ཡིད་ཀྱིས་སྟོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེས་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྟ་ཡུས་བྱི་བའི་ཆོག་པ། འདི་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཆོག་
ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བས་ཡིད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་ཁོན་
མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ས་
བབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རབ་གནས་དང་སྟོབ་མ་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་གཤེགས་སྐྱུ་གསོལ་བ་དང་། ཞི་བའི་སྦྱིན་སྒྲིག་གི་མཐར་
ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་བྱུངོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
པརྟེན་ཏེ་ཨ་རྟ་ལྟ་ཏེ་པ་འགྲོ་བའི་མེ་ལོང་གི་བྱ་བ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་
ལས། ཡིད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་ནོ་ཞེས་བས་ཡིད་

གྱི་ཚོ་གཤམ་ན་མཚོག་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་གྱིལ་ལའོར་གྱི་མངའ་བདག་གི་
 གཟུགས་གྱི་ས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱུ་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་རབ་གནས་དང་། སློབ་མ་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། གཤེགས་
 སུ་གསོལ་བ་དང་། ཞི་བའི་སྤྱིན་སྲེག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱིས་
 བྱུལ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་གང་གི་ཚོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཡོ་བྱད་འགའ་
 ཞིག་དང་བྲལ་བས་བྱ་བར་མི་རུས་པའམ། མི་རིགས་པའམ། མ་རྟེན་པ་དེའི་ཚོ་
 བསམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱུལ། །༡༩༣༠༽ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་
 བསམ་གཏན་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ན་སྤྱིན་པ་ལ་
 མངོན་པར་དད་པ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་ཕྱིའི་ཚོ་གཤམ་འདོད་དོ། །ཡོ་བྱད་དང་བྲལ་བས་ནི་བསམ་གཏན་པ་ཁོ་ནས་
 ཚོ་གཤམ་ཅད་སྐྱབ་པར་བྱུལ། །དེའང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མེད་གྱུར་
 བ། །བསམ་པ་ཡིད་གྱི་ཡོངས་སུ་བརྟག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་
 བོ་བས་སེམས་བརྟན་བོས་ཡིད་གྱིས་སྐྱུལ་པའི་ད་གྱིལ་ལའོར་དུ་རབ་ཏུ་གནས་
 པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་པར་
 དབང་བསྐྱར་བར་བྱུལ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་
 དུ། ཤེས་རབ་པརླའི་ནང་དུ་ནི། །དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་ད་གྱིལ་ལའོར་ལ། །རིམ་
 གསུམ་ད་གྱིལ་ལའོར་དེ་དབྱུགས་སུ། །མཁས་པས་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་

བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དུ་ཡང་། ཡིད་གྱིས་འགའ་ཞིག་ཉིད་དུ་
 བློ། །རྒྱལ་བས་དགྱིལ་ལའོར་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་གྱི་དགྱིལ་
 ལའོར་ཆོག་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེང་སང་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་
 དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ངེས་པར་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་
 བསྐྱར་དགོས་ཞེས་པ་འདི་བྱེད་རང་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་ཉིད་ལའང་མི་
 འཐད་དེ། །བྱེད་ཅག་གི་གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པར་དབང་བཞིའི་
 །༡༣༡།ཁེན་ཡུམ་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ནི་རྩེ་རྩོལ་དཔོན་ཡབ་ཡུམ་དང་སྲོལ་མ་
 མཆེད་ལུམ་གྱི་ལུས་རྩེ། ཕ་ཡི་གའི་དགྱིལ་ལའོར་ཁམས་བདུད་རྩིའི་དགྱིལ་
 ལའོར་སྤྲོད་པོ་རྒྱུད་གི་དགྱིལ་ལའོར་བཞི་ཉིད་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བྱིས་
 གྱི་ས་ལུགས་པལ་མོ་ཆེས། སྐབས་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་ལམ་དུས་གྱི་དབང་
 དང་ལམ་ཟབ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་བ་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
 དུས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་ངེས་པར་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་མེད་པར་མི་ཐོབ་
 སྟེ། དཔེར་ན་དེལ་བུ་ལུས་དགྱིལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ལ། དེའི་སྤོན་དུ་རྩལ་
 ཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་ལོ་ནག་སོགས་གྱི་དགྱིལ་ཆོག་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཕྱིར་ཟེར་བ་ནི། སྐུམ་ཁུར་གཏོད་དུ་མ་འདོད་ནས་དབྱིག་པའང་བྱི་བས་ཟོས་
 བས་སྐུམ་ཁུར་ཏེ་བྱི་བས་ཟོས་པས་གཏོད་དུ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སྤོན་འདེབས་པའི་
 དཔེས་བདེ་མཆོག་གི་ལུས་དགྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བྱུང་ལ། དེའི་སྤོན་ལོ་ཏེ་བྱི་

དགྲིལ་དུ་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་སྒྲུ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཟད་དོ། །འཐད་པ་དེ་ལྟ་
ན་སྒྲུ་མ་ས་ཆེན་གྱི་བདེ་མཆོག་ལུས་ཡིའི་རས་རིས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་དབང་
གསན་པ་ན། དེ་ཡི་དང་པོར་ལུ་ཡི་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་
དགྲིལ་ལའོར་དུ་དབང་མ་ཐོབ་པར་དེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྩལ་ཆོན་གྱི་
དགྲིལ་ལའོར་ལའང་བརྒྱ་རྩ་ག་སོགས་༼ ༣༣༩ ༽གྱི་ཁོར་བུ་ལས་བྱས་པའི་
དགྲིལ་ལའོར་དང་། བྱེ་མ་ལ་བྱས་པའི་དགྲིལ་ལའོར་གཉིས་སྟབ་པ་ན། དང་
པོར་བྱེ་མའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་མ་ཐོབ་པར་ནོར་བུའི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་བ་དང་། བུམ་པ་དང་དབུ་རྒྱན་སོགས་གྱི་དབང་རྩལ་ལའང་ནོར་བུ་ལས་
བབྱིས་པ་དང་། ཁམས་ས་ལ་བབྱིས་པ་གཉིས་ལས། རྩོན་ལ་ཁམས་ས་ལ་
བབྱིས་པའི་དབང་རྩལ་གྱི་བུམ་པ་དང་དབུ་རྒྱན་གྱི་དབང་མ་བསྐྱར་བར་ནོར་བུ་
ལ་བབྱིས་པའི་བུམ་པ་དང་དབུ་རྒྱན་སོགས་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཡང་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁྱེད་ཅག་རྒྱ་དབང་དང་ལམ་དབང་གི་བྱད་པར་དེ་དབང་རྩལ་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་ངོ་ལ་འཛིག་གམ། དགྲིལ་ལའོར་དང་རིག་མ་སོགས་ཆོག་འི་
བྱ་བ་མང་ཉུང་ལ་འཛིག། །དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་དབང་ཡོན་ཏན་ཆུང་ལ་ལམ་དབང་
ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་གཉིས་ལས་གང་ཡིན་དང་པོ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན།
རྒྱ་དབང་གི་དུས་མ་ཐོབ་ལ་ལམ་དབང་གི་དུས་ཐོབ་པའི་དབང་བཞིའི་རྩལ་བྱན་
མོང་མིན་པའི་བྱད་པར་ཅན་རེ་གསར་ཐོབ་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་འདོད་

ན། དེས་ཐོབ་པའི་རིགས་ལྟའི་དབང་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱང་སྒྲར་སྐྱ་དབང་གི་དུས་ཀྱི་
 ཐོབ་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་རེ་ཐོབ་ཅིང་བསྐྱར་སྐྱོང་དགོས་པར་འགྱུར་བ་
 ལས། དེ་ལྟར་ཡང་བྱེད་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་ནས་
 ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་དབང་། ༡༩༩ ། རྒྱུན་དུ་ཡོན་པ་བཞག་ནས་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་
 བའི་དབང་ཐུན་གྱི་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོན་པར་བྱེད་པའང་མི་འོས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བབ་
 སུ་འབབ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཚུལ་མ་ཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་མ་ཟད་རྒྱུད་དུས་
 ཀྱི་དབང་ལས་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་དང་
 བོ་བ་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་གོ་ཚད་ཤོས་ཀྱི་དབང་དེ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་དབང་
 བསྐྱར་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱེད་བྱའ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་དུས་སུ་གོ་ཚད་ཤོས་ཡོན་
 ཀྱང་ལམ་དུས་སུ་གོ་མ་ཚད་ཤོས་ཡོན་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། དེ་དེར་གོ་མ་ཚད་དུ་
 སོང་བ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གིས་གོགས་བྱས་བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་དགོས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཆོག་འེ་བྱ་བ་བསྐྱས་པ་དེ་རྒྱ་དབང་
 ཡོན་ནམ། རྒྱས་པ་དེ་ཡོན། དང་པོ་དེ་ནི་བྱེད་ལ་མི་འདོད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
 ཡོན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་སོགས་བྱ་བ་རྒྱས་པ་མ་བྱས་ན་སྒྲོབ་མ་ངེས་
 ཤེས་མི་སྐྱེ་བས་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། དེ་ལྟའི་དབང་
 རྒྱས་པར་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱས་པ་ཡོན་ནམ། ལྟོས་ནས་བཞག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་ཡོན། དང་པོ་

ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བརྒྱུད་པ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་ལོར་
བལྟ་(༣༣༤)བའི་དབང་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་
འཁོར་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་བསྐྱུས་པ་ལ་ལྷོས་པའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱས་པ་དེ་ལས་
རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷོས་ན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས། ད་དུང་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དེར་དབང་བརྒྱུད་ཐོབ་པ་ལའང་རྒྱས་པ་ལས་རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
དབང་བརྒྱུད་མ་ཐོབ་ན། རྒྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བརྒྱུད་ཐོབ་པར་མི་
འགྱུར་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་ནས་
དབང་ཐོབ་པ་རྒྱུད་བང་དང་། ལུས་དཀྱིལ་ལས་དབང་རྒྱུན་གྲང་བ་ལམ་དབང་
དུ་འཛོག་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། གསང་འདུས་ལ་སོགས་པར་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུས་
ལ་གདན་གསུམ་ཚང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཐ་མི་དད་པར་སྐྱབ་པ་ལས་དབང་གྲང་བ་དེའི་རྒྱལ་ཚོན་དང་
ལུས་དཀྱིལ་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་དབང་གྲང་བར་བྱས་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཆེ་བྱེད་ཅག་གི་དབང་ཐོབ་པ་དེ་རྒྱུད་བང་དང་ལམ་དབང་གང་ཡིན་
པར་རིས་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ཅག་གི་ལས་དང་པོ་པ་སྤྲིན་
བྱེད་ཀྱི་བུམ་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཐིག་ཚོན་གྱིས་སྐྱབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཞིག་ངེས་པ་ཁོ་ནར་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ངེས་པ་ཉོགས་སྒྲ་བས་ཕྱི་ནང་གི་ས་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིག་ལུས་པའི་

༼ ༣༣༫ ༽ བྱིར་ཟེར་བའང་། བརྟགས་ན་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་མ་ཟད་ནང་འགལ་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་དེ་ལྟའི་ལས་དང་པོ་པ་ཐོག་མར་དབང་ལེན་པ་དེ་
 དགྱིལ་ལའོར་དེར་མ་ཞུགས་པའི་དང་པོར་དགྱིལ་ལའོར་དེའི་དག་པ་ཤེས་སམ་
 མི་ཤེས། ཤེས་ན་དགྱིལ་ལའོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་དག་པ་
 བསྟན་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མི་ཤེས་ན་དེང་སང་གྲགས་
 པའི་བྲིས་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ལ་རྟ་བབས་ནང་ནས་བྱིར་འགྲེལ་བ་དང་། ཤར་
 ལུའི་ཆུ་འབབ་ནང་དུ་ལོག་པ་དང་། ལྷ་ཐམས་ཅད་སྦྱིལ་གྱུང་གཡས་སྐྱང་སོགས་
 བྱས་ནས་གན་བྱལ་དུ་འགྲེལ་བ་དང་། དེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དྲངས་པས་ལས་
 དང་པོ་པ་དེ་བྱི་ནང་གི་རྟེན་འགྲེལ་རི་ལྟར་འགྲིག་སྟེ་ལས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་
 མོངས་པར་བྱས་པའི་བྱིར་། འོ་ན་དེ་ལྟའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་
 དཀའ་བ་དེ་རྒྱད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་པ་དང་པོར་ཞུགས་པའི་
 དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཐད་སྟམ་ན། འོ་ན་དབང་གོང་མའི་དགྱིལ་ལའོར་བསྟན་པར་
 དཀའ་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱད་འགྲེལ་ནས་བཤད་པ་ལས་དང་པོ་པ་དང་པོར་
 འཇུག་པའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་ཅིའི་བྱིར་མི་བསྟན་ཏེ། བསྟན་རིགས་པ་ལས་བྱེད་
 ཅག་བུམ་དབང་བསྐྱར་བ་ན་དེའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་གཞུག་པའི་ཚུལ་བྱེད་
 ལ། དབང་གོང་མ་བསྐྱར་བ་ན་དེའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་༼ ༣༣༦ ༽ འཇུག་པ་དང་
 བསྐྱར་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་དང་རང་ཆོག་སྒྲ་བྱི་འགལ་བ་དུ་མ་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁོ་བོ་དྲགས་པོ་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་དག་གིས། ཡུལ་དུས་གང་
 ཟག་གི་དབང་ལས་སྐབས་ལ་ལར་བུམ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་ལའོར་དངོས་
 སུམ་སྐྱབ་པར་ཆོག་ཙམ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་བསྐྱབས་ནས་དེར་བུམ་དབང་བསྐྱར་
 བ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་བ་ན་ཆོག་ཙམ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་སྐྱབ་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས། ཁྱེད་ཅག་གི་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་བའི་
 དགྲིལ་ལའོར་དུ་སྐྱབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉེས་པ་མེད་ན། དེད་ཀྱི་བུམ་དབང་བསྐྱར་
 བའི་དགྲིལ་ལའོར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ངན་བརྗོད་ཅི་སྟེད་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་ཅི་ཉེ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག་ལ་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་
 མཚུངས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས། ལས་དང་པོ་པ་སྤར་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་མ་ཞུགས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་མ་
 ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱར་བ་དེ་རྒྱ་དབང་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་དབང་བསྐྱར་ལེན་པ་ལ་
 ལམ་དབང་དུ་འཛིན་ཅིས་གྲགས་པ་འདི་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་དགྲིལ་ལའོར་དུ་
 ཞུགས་མ་ཕྱོང་བ་དགྲིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བསྐྱར་ལེན་པ་དེ་རྒྱ་དབང་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་དགྲིལ་ལའོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ལེན་པ་དེ་རྒྱ་དབང་མ་
 ཡིན་པ་ལྟར་ཤིན་ཏེ། དེང་སང་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་འབྲུལ་མེད་ལ་ལམ་འབྲས་ལྟ་བུ་
 ཆོར་དུག་ཞུ་ན། རྒྱ་དབང་དུག་ཞུ་དགོས་པར་འདུག་པས་རྒྱ་དབང་གི་མ་ལུ་རྒྱ་
 དབང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་དབང་གི་མ་རྣམས་རྒྱ་དབང་དངོས་

མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་དབང་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དབང་ཚོས་ཅན་
 ལམ་དུས་གྱི་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་མ་
 བྱལ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དབང་དེ་ལམ་དུས་གྱི་དབང་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་འབྲས་གྱི་
 དབང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་གྱིས་དེ་ལ་བྱལ་བ་མེད་པར་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ་ལམ་དབང་དེ་ལམ་དུས་གྱི་དབང་གིས་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་དབང་
 ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ལམ་དུས་གྱི་དབང་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལམ་དབང་
 ཅི་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལྟར་ན་ལམ་དབང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱང་
 ལམ་དབང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་དབང་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་བྱལ་བྱེད་རང་དོན་གྱི་ཁས་བླངས། འདོད་ན་བྱེད་ཅག་བྱུན་བཞིར་ལམ་
 དུས་གྱི་དབང་ལེན་གྱིན་ཡོད་ཟེར་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདོན་གཤམ་བྱེད་པ་དེ་ངལ་
 བར་མི་འགྱུར་བྱང་། ཡང་ས་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག །༡༩༩༩།རྒྱ་དབང་ལམ་དབང་གི་
 འཛིག་ལུགས་འདི་གྱི་དོར་མན་ངག་ལུགས་ཁོ་ནའི་བྱད་ཚོས་ཡིན་གྱི། རྒྱ་སྡེ་
 གཞན་ནས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས། ད་གྱི་ལ་འཁོར་དུ་འཇུག་མ་མྱོང་བས་དབང་
 བསྐྱར་དང་པོར་ལེན་པ་དེ་རྒྱ་དབང་དང་། ཐོབ་ནས་ལེན་པ་དེ་ལམ་དབང་དུ་མི་
 འཛིག་གི། །དེའི་བྱད་པར་ནི་ཕྱི་ད་གྱི་ལ་སྟོ་གོན་འཇུག་ཚོག་དོར་མ་དོར་གྱི་དབང་
 ལེན་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་ལམ་གྱི་དབང་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་
 ཅག་སྐྱེ་བས་དང་པོར་ད་གྱི་ལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་དེ་རྒྱ་དབང་

ཡིན་ཞེས་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ནས་སྤྱོད་བྱ་དང་འགལ་ཞིང་། ཚོ་གའི་སྤྱོད་པ་རྒྱས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་གྱི་དབང་སོ་སོར་འབྱེད་ན། ཚོ་ག་གིན་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་དབང་དེ་
 འབྲས་དུས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱེད་ཅག་ལམ་དབང་ཐོབ་ནས་
 དེའི་དབང་ཐུན་བཞི་ཆག་མེད་དུ་ལེན་དགོས་པར་བཞེད་ལ། རྒྱ་དབང་ལ་དེ་
 ལྟར་མི་ལེན་ཏེ། རྒྱ་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་ལྟ་དེ་དག་ལ་དབང་ངམ། གལ་ཆེ་
 རྒྱུད་ཀོ་ལོང་དམ་མི་དམ་ཡང་སྒྲིར་དུ་ལམ་དབང་གི་ལྟ་དེས་ཐུགས་ལ་འདོགས་
 མི་འདོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་དྲང་བས་གང་ཡིན་གསལ་བར་གསུངས་ཤིག །ཁོ་
 བོ་དུགས་པོ་ལྟ་རྗེའི་བཀའ་བརྒྱད་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་༼༣༣༩༽རྒྱ་དབང་ལམ་གྱི་
 དབང་གི་ཐ་སྙད་ཅིག་བྱེད་ན། རྒྱ་དབང་དེ་རྒྱ་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་ཉིད་ལ་
 བྱེད་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་བབ་ཐོབ་སུ་ལའང་མི་
 འདུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབང་དེ་ཚོ་གས་བསྐྱར་ནས་ཐོབ་དགོས་སམ་སྐྱུམ་ན།
 མ་ཡིན་ཏེ། འགོ་བའི་མགོན་པོ་ཞང་རིན་པོ་ཆེས། དབང་མ་བསྐྱར་ཡང་ཐོབ་པ་
 ཡོད། །དབང་བསྐྱར་ན་ཡང་ཐོབ་པ་མེད། །ཅེས་དབང་བསྐྱར་ཐུ་བཞིའི་དབང་
 མ་བསྐྱར་ན་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་འདི་ལ་དགོངས་ལ། དེ་ཡང་
 དབང་མ་བསྐྱར་བར་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དེ། དབང་ནི་བདག་སྐྱེན་བྱེད་པ་པོ་དང་
 འབྲེལ་དགོས་པ་ལས་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པས་དབང་གི་དོན་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱས་ཐིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ཉིད་ཀྱི་གདམས་ངག་ལས་ཀྱང་། གཞི་ལ་གནས་
པ། ལམ་གྱིས་སྒྲིན་པ། འབྲས་བུར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་
གཞིའམ་རྒྱལ་གནས་པ་དེ་རྒྱ་དབང་མ་ཡིན་ན། ལམ་དབང་ཡང་ལམ་དབང་དུ་
མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དུས་ནས་དབང་མེད་པ་ལམ་དུས་སུ་དབང་དུ་མི་
༼༣༤༠༽འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་བཅོར་བ་ལ་སྐྱམ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་
ཕྱིར། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རྒྱ་དབང་ངམ་གཞི་དབང་དེ་རྒྱ་
དང་གཞིའི་དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས།
ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་པར། ཁ་ཅིག་དབང་བཞིའམ་རྒྱར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་ནི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ཉིད་ཅིས་ཀྱང་འཐད་
པའི་དོན་རྒྱའི་དབང་ནི་རང་བཞིན་ལྟོན་འབྱུང་གི་དབང་དང་ལྟ་སྒྲགས་རབ་
འབྲམས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་གི་སྒྲིང་པོར་སྦྱང་
བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ས་ལྷགས་པའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་དབང་གི་འཛོག་ལྷགས་དེ་ལས་
གཞན་ལམ་དབང་གི་གཞིར་བྱས་ནས་རྒྱ་ལམ་གྱི་དབང་གི་རྣམ་བཞག་མཛོད་
པོའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱང་མི་ལེགས་པར་མ་མཐོང་
སྟེ། ཀུན་ཆེན་བུ་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་ལྷ་དམར་བ་བཞི་པ་དག་གིས་
གསུངས་ལས། དང་པོར་སྟོབ་མ་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་རྒྱའི་དབང་། སྒྲིན་
པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་དབང་། སྒྲངས་པའི་འབྲས་བུ་མཆོག་ཐོབ་

བ་འབྲས་བུའི་དབང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་༼ ༣༧ ༽ ཀྱུད་སྡེ་གང་དང་གང་
 ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་
 རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 ཉིད་ལམ་གྱི་དབང་སྟེ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་སེམས་དང་དེའི་སྣང་བ་དག་
 གྱང་རྣམ་པ་བརྩུ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དབང་བསྐྱར་བྱི་མེད་རི་བོང་ཅན་མཚུངས་
 མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལས་མྱ་ངན་
 འདས་པ་བདེ་བ་འཕོ་མེད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འགྱུར་མེད་ཉིད་ནི་བཞི་པ་
 སྟེ། །ཞེས་པ་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམས་ཀྱི་ལམ་
 གྱིས་བགོད་པའི་སློབ་མའི་ས་ལམ་ཐམས་ཅད་ལམ་དབང་དུ་བཞག་
 བའོ། །གསུམ་པ་ནི་དབང་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་བུམ་པ་དང་གསང་བ་
 དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གི་ཐུག་ཀྱང་ཆེན་པོ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
 རྣམས་ཀྱི་མཐའ་མ་མདོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་མི་ཆོད་པ་
 སྟེ། དེ་བཙུམ་ལྟན་འདས་གང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱུང་དུ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་དབང་
 བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་དབང་དུ་འཛོག་པར་མཛད་དེ། རྣལ་ཏེ་དག་གྱང་ལེགས་
 བར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་༼ ༣༨ ༽ གཅིག་ཡིན་ལ། བདག་གི་རྗེ་བརྩན་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས། རྒྱུའི་དབང་ཞེས་ཅིས་
ཀྱང་ཐ་སྙད་འདོགས་ན་དབང་གྱི་མ་མཐའ་དག་ལ་འབྲས་བུར་བྱས་ནས་དབང་
སྤྲ་མ་མཐའ་དག་ལ་རྒྱ་བྱས་ནས་རྒྱ་དབང་ཞེས་འཛོག་པ་ནི་ཆེས་མི་ལེགས་པ་
ཡིན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་ལམ་གྱི་དབང་ཡང་ཐ་དད་པར་བཟུང་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དབང་བཞི་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། དབང་དང་པོ་གསུམ་རྒྱ་དབང་དང་
ཕྱི་མ་འབྲས་དབང་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། རོ་རྩེ་ཐེང་བར། དབང་བསྐྱར་རེ་ཞིང་ས་རེ་
ལ། །བདེ་བ་རེ་ཞིང་ས་རེ་ཡིན། །རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྒྱ་ཡི་དབང་། །བཞི་པ་
འབྲས་བུར་གཤམ་པར་བྱ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འང་བཤད་
པའི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་གོ། །ཡང་པཎ་ཆེན་ནགས་ཀྱི་རིན་ཆེན་གྱི་ཞབས་
བུར་དུ་ས་སྐྱ་པ་དག་གིས་རྒྱ་ལམ་གྱི་དབང་ལེན་ལུགས་ཁུས་པས། ལུགས་དེའི་
ལག་ལེན་དང་ཐ་སྙད་ནོར་འདུག །ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཞག་རེ་བཞིན་ལམ་དབང་
ལེན་ཟེར་བ་འདི་ལས་དང་པོ་པ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཉིད་
རང་གི་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བླང་བར་ཟད་དེ། དཔེར་ན་བདེ་
མཆོག་བཅུ་གསུམ་མའི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐལ་ས་སུ་དབང་རྒྱས་པ་འཕམ་བསྐྱས་པ་
རྒྱ་༣༧༩ །རྒྱན་གཅིག་ལ་ལེན་པའི་དབང་དང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལམ་
དབང་དངོས་ནི་རོ་རྩེ་འཆང་གིས་སེམས་དཔེན་སྐྱ་ལུས་སུ་ལྷང་ཆེད་ཀྱི་དབང་
དང་། རྒྱ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཕུག་ཆེད་ཀྱི་དབང་དང་འཛོན་པ་དང་རྩིས་བྲན་

གྱི་ལྷ་སྐྱར་དག་པའི་དབང་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དོར་ནས་ཡེ་ཤེས་
གྱི་སྐྱེའམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ལ་
འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ངོ་
མཆར་ཅན་དུ་སྒྲིང་བས་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཞང་རིན་པོ་
ཆེས། དབང་མ་བསྐྱར་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་པའི་དབང་དེ་གོང་དུ་བཤད་
པའི་རྒྱ་རྒྱད་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལ་འཆད་པའང་དགོངས་པའི་ཕྱོགས་
གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དགོངས་པ་གཙུག་པོ་གཅིག་ནི་སྤྲུགས་གྱི་དབང་རྣམས་གྱི་གདུལ་
བྱ་རབ་དུ་གྱུར་པ་དཔོན་སྟོབ་ཞིག་མཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ཙམ་ལས་
སྟོད་བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་པར་མ་བྱུང་གེས་པ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ནས་སྐད་ཅིག་དེར་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཚུལ་སྟོབ་དཔོན་ས་ར་ཉས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་
གཞན་མང་པོ་ལ་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་གྱི་ཆོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་སོ་
སྟེ་ལས་དང་བ་ཞིག་གིས་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྐྱེལ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་
འགོ་མའི་མདའ་མཁན་༼༣༧༽གྱི་མདའ་དང་ཆང་ཙམ་བྱིན་པའི་བརྟམ་ཐབས་
གྱི་ཆོགས་དབང་དོན་ངོ་འཕྲོད་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པར་མཛད་ལ།
གྲུབ་པའི་སྦྱི་མེས་དེ་ནས་བཟུང་། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་བཅུ་སོགས་གྱི་
རྣམ་ཐར་དུ་དེ་ལྟའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་དབང་དོན་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་འབྲམ་གྲས་
ཁོ་ནར་སྒྲིང་ཞིང་། དཔེར་ན་ཉི་ལོས་རྒྱ་རོ་ལ་དང་པོར་རྒྱ་དབང་ཡིན་ཟེར་ནས་

རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་དགྱིལ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚོ་ག་སོགས་མ་མཛད་པར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་
དཀའ་བ་སྤྱད་ནས། དབང་བཞིའི་རྟོགས་པ་དོན་གྱིས་བསྐྱར་ནས་བྱིན་བརྒྱབས་
གྱི་འཕོ་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རོ་པོ་རྟོ་སྤྱི་པ་ལ་སློབ་མ་ཞིག་གིས་བྱག་ཆེན་
གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། བྱིན་དང་ང་འབྲེལ་བ་མེད་གྱི་
ངའི་སློབ་མ་གནས་བརྟན་དུ་པོ་ཀླ་ར་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
དངོས་གྲུབ་སྟོངས་ཤིག །ཅིས་གསུངས་པས། དེས་གནས་བརྟན་དང་ཡུལ་གྱི་
བསྐྱལ་བས་དངོས་སུ་མ་མཛལ་བས་ཡིད་གྱིས་གནས་བརྟན་དེའི་ཆེད་དུ་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་ནམ་ཞིག་ན་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས། གནས་
བརྟན་དང་མཛལ་༼ ༥༧ ༽བའི་ཆོས་ར་ཞལ་འདྲིས་མེད་པས་སློབ་མས་
མཐུ་ལྷོ་ལ་ཡུལ་ནས་བཀའ་དྲིན་བྱུང་བ་ལགས་ཞུས་པས། གནས་བརྟན་གྱིས་རྒྱ་
མཚན་ཅི་འདྲ་ཡིན་དྲིས་པས། དེའི་བྱུང་བ་ཞུས་པས་འོ་ན་ང་ལ་དུས་གཅིག་ན་
བྱག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ་སུའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་ངོ་མ་ཤེས་པ་དེ་རོ་
པོ་རྟོ་སྤྱི་པའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཡིན་པར་འདུག །འོ་ན་བྱིན་བརྒྱབས་ཇི་ལྟར་ཞུགས་
ཞུས་པས། ངའི་མི་ལམ་ན་དགོ་སྟོང་གཅིག་གིས་མི་ཤ་ལག་པ་བྱིར་ནས་འདི་
ནས་ཟོ་ཞིག་ཅིས་ཟེར་བ་ལ། དགོ་སྟོང་ཡིན་པས་བཟར་མི་རུང་སྟུམ་པས། དེས་
སངས་རྒྱས་ལ་འབྲུལ་བ་མངའ་འམ་ཟེར་བ་ལ། དེ་མི་མངའ་བུས་པས། མི་

མངའ་ན་འདི་ཟོ་ཟེར་ནས་སྤོན་ལག་གཅིག་ཟོས་པ་མྱིས་པའི་གཉིད་སང་པ་ན་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་སྦྱོར་ནས་འདུག་སྐད་ཅིས་
བཀའ་གདམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུས་དབང་བསྐྱུར་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེས་ན་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་ལྟར་ན། ལམ་དུ་དང་པོར་འཇུག་པའི་
ལམ་དབང་དང་། ལྷགས་ཟེན་ནས་འཇུག་པའི་ལམ་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། དབང་རྣོན་སྐལ་དམན་རིམ་གྱིས་པ་དང་། དབང་རྟལ་སྐལ་ལྡན་གཅིག་
ཅར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡིན་པ་ལ། ས་སྐྱ་པ་སོགས་ཁ་༼༣༤༩༽ཅིག་
གི་བསམ་པ་ལ། དབང་རྣོན་ཡིན་པ་དང་སྐལ་དམན་ཡིན་པ་སོགས་འགལ་སྒྲམ་
ན། མི་འགལ་ཏེ། དབང་པོ་རྣོ་རྟལ་ནི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་འཛིན་ལུས་མི་
ལུས་ལ་འཛིན་ལ། སྐལ་བ་མཆོག་དམན་ནི་ས་ལམ་བགོད་ལུལ་ཆེ་ཆུང་ལ་
བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤོན་དང་ད་ལྟར་དག་སྟོང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་འཛིན་པ་
དཔུལ་བར་སྦྱོར་པ་དང་། ཆོག་འབྲུག་གསུམ་བཞེ་ཙམ་ལས་འཛིན་མི་ལུས་པ་དག་
བཙུམ་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེར་སང་དཀྱིལ་འཁོར་མ་བརྒྱ་ཡུག་མང་པོའི་
འདོན་གཤར་ལག་ལེན་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱབ་སྤུམ་སྤྱ་རེ་སྤྱང་མི་ལུས་པ་དང་
། དཀྱིལ་འཁོར་རེ་འདོན་གཤར་ལག་ལེན་ཙམ་ཡང་དཀའ་པོ་ལས་འཛིན་མི་
ལུས་པ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོམ་དམ་ཚུལ་བཞིན་སྤྱང་ལུས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་དབང་རྣོན་ཡིན་ན་སྐལ་དམན་ཡིན་དགོས་པའི་དམ་འཆའ་བ་

མིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པ་དག་གི་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི། དེ་ལྟར་
མིན་པ་དག་གིས་སྤྲིང་ལས་ཆུང་དུར་གྱིས་ཤིག །དེས་ན་ལས་དང་པོ་བ་སོགས་
ཀྱི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་ཆོག་ལྟག་པར་རྒྱས་པ་བསྟན་པས་དེས་འཛིན་ལུས་
ལ། དབང་རྟལ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་མགོན་པོ་འབྲི་
༼༣༧༽གྲུང་པས། དབང་རྣོན་ལ་ཆོག་རྒྱས་པ་ཉིད་བསྟན་ཞེས་དོ་རྗེའི་ཆོག་
ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་རྣོན་ཤེས་རབ་ཅན་ལའང་སྐལ་བ་མཆོག་
དམན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐལ་དམན་མ་དགོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ས་ར་ཏས།
མཁས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲིང་ལ་དྲག་གིས་བྱབ་བྱུང་པ། །མཁས་པ་དོ་ཆ་མེད་པས་
དེ་མ་རྟོགས། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དབང་རྟལ་ལའང་སྐལ་བ་མཆོག་དམན་
གཉིས་ཡོད་པའི་མཆོག་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱད་ལས། ཡང་ན་མཁས་པ་ཤེས་རབ་
ཅན། །ཡང་ན་སྐྱོན་པོ་དད་པ་བརྟན། །ཞེས་འབྲུང་བའི་སྐལ་ལྡན་དབང་རྟལ་
དད་བརྟན་དེ། དབང་གི་བྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲིན་པར་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་དེར་
དབང་རྣོན་དུ་འཕོ་བར་འགྱུར་བས། བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་རྟོགས་ལྡན་
ཕལ་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་མ་བསྐྱར་བར་ཐོབ་བྱ་བ་ཡང་སློབ་པ་ཅས་
ལུས་ངག་གི་བྱ་བའི་ཆོག་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་སློབ་མེད་ཡིད་ཀྱི་ཆོག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་
ལྟར་བྱེད་པ་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབང་བསྐྱར་ཡང་མི་ཐོབ་པ་
ནི། དེང་སང་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་འདིར། ཐེག་དམན་འདུལ་བ་ཉིད་ནས་བཤད་

པའི་བསྟེན་གནས་ཞག་གཅིག་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཛིན་༼ ༣༤༩ ༽པར་མི་ལུས་
 པར་རྒྱལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་དུ་མར་ལུགས་པ་སྐྱད་དུ་བྱས་
 བས་ལྟ་དེ་དག་གི་དགྱིལ་ཚོག་འདོན་གཤམ་གྱི་དབྱངས་གསུམ་སོགས་ལ་མི་
 ཚེ་ཟད་ཟད་བྱེད་ནས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ཁྱི་མ་དོ་རྗེ་
 དམུལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟེན་པ་དགྲུགས་
 པའི་སྟོད་ཀར་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྟེན་གྲོལ་གྱི་ཚོ་ག་བྱེད་ཟེར་བ་འདི་ཀྱུན་ཡིན་
 ལ། སྐྱོད་ཚུལ་འདི་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དབང་སྟོམ་གྱི་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུ་མ་མཚན་
 ལྟན་གྱིས་སྟོབ་མ་སྟོད་ལྟན་ལ་དབེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱལ་ཚོན་དང་དམ་རྩ་ས་
 སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེར་གསང་ནས་དེའི་ཚོ་ག་མ་སྟེན་པ་རྣམས་ལ་མི་སྟེན་ངས་པ་
 རྣམས་ལ་འང་ཡུལ་དུས་ཀྱི་བརྟེན་ཐབས་ཙམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
 ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་གསང་སྟགས་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཚོ་ག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གོ་བསྐྱོག་
 པའི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་གསང་སྟགས་ལྟར་བཙོས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟེན་པའི་སྟིང་པོ་དང་རབ་དང་ཕུལ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པར་ག་ཟེངས་
 བསྟོད་དེ་སྟུས་སྟུས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་གསང་ཚིག་ཡིན་པར་དོགས་ལ། དེར་སང་
 རྒྱལ་ཚོན་སོགས་ཀྱི་༼ ༣༤༩ ༽ཚོ་ག་ཅི་ལྟར་འགྲིག་འགྲིག་བྱས་པའི་དབང་ཁྲིད་
 བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་ལ་སྟིང་རྗེ་དང་ངས་འབྱུང་ཕྱ་མའི་ལུས་ཀྱི་
 བ་སྐྱེ་ལྟར་ཞིང་མིག་ནས་མཆི་མ་བཀྲ་བ་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་སྟངས་པ་འདི་

ལྷའི་རིགས་ཅན་ནི་དབང་བསྐྱར་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་རིགས་ཅན་དེར་གྲེས་པར་བྱ་
ལ། གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཀྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དེར་སང་
བོད་འདིར་གསང་སྤྲུགས་གསར་མ་བའི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་འབུམ་ལྷག་
བསྐྱངས་ནས་ཀྱ་ནག་ཀྱལ་པོའི་སླ་མ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྟོབ་
མ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱས་པ་ལས། གསང་སྤྲུགས་རྟིང་མའི་གྲོང་བ་
པའི་སྟོབ་དཔོན་རེ་རྒྱས་པ་ཆེ་བར་སྤངས་སྟེ། དེ་དག་ནི་གཤིན་པོ་འདྲེན་འགྲུགས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སོགས་མའི་རྒྱད་ལ་དངོས་སུ་ཐེབས་བསད་རྒྱས་པ་དང་། དེ་
ལས་གཞན་འཛིག་རྟེན་ཡལ་པའི་ལྷ་འབེབས་པ་ཀྱུན་ལའང་ལྷ་འབེབས་ཙམ་གྱི་
རྒྱས་པ་འདུག་ཀྱང་། གསང་སྤྲུགས་གསར་མའི་ཞལ་པོ་ཆེ་འདི་ཀྱུན་གྱི་དབང་
རྒྱས་ལ་འདི་ཙམ་རེའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་དབང་བྲིད་འདི་དག་གི་བྱིན་བརྒྱབས་
འདུག་ལུལ་ཆོས་ཆོད་ཀྱི་ཐིན་ལས་ཀྱི་གཙུག་པོ་རང་གཞན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་འཛིག་༼ ༣༥༠ ༽པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་གི་མཐུ་ལས་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་སྤངས་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་བརྒྱ་མེད་ཉམ་ནི། ལ་
ལས་དབང་བསྐྱར་ལུ་བཞི་འདོད། །དབང་བསྐྱར་བྱས་ཀྱང་མ་ཐོབ་དང་། །མ་
བྱས་ཀྱང་ནི་ཐོབ་པ་དང་། །བྱས་ན་ཐོབ་ལ་མ་བྱས་ལ། །མི་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་
བཞིར་འདོད། །འདི་འདྲ་གང་ནའང་བཤད་པ་མེད། །བསྟན་པ་དགྲུག་པའི་སྤྲོད་
གར་ཟད། །ཅིས་དང་། ལུ་བཞི་ཀྱུན་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ། །གཞན་ལ་ལུ་བཞི་མི་ཅི་

བར། །དབང་བསྐྱར་ཉིད་ལ་ཕྱི་བཞི། །བདུད་ཀྱི་གསང་ཚིག་ཡིན་པར་
 རོགས། །གལ་ཏེ་མུ་བཞི་ཡོད་ན་ཡང་། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་མི་རུས། །ཅི་
 རྟེ་ཤེས་པར་རུས་ན་ནི། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་དགོས་སོ། །སྒྲས་ཀྱང་རང་གཞེ་མ་
 ཡིན་པར། །ལུང་དང་མཐུན་པ་ཁྱེད་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་གདའ་བ་འདི་གང་
 ཟག་སུ་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་མི་སྤྱེད་པའི་དད་པ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་
 འཛིག་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱར་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གསང་དབང་ནི། ལྷག་སྐྱེ་
 དེའི་སྟ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡབ་ཡུམ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་རྟེན་རི་བོང་འཛིན་པ་བྱངས་ཤིང་། ལྷ་ག་ལ་བལྟ་བ་གཟུགས་སྒྲ་རེག་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གཟུགས་ཁམས་པའི་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་
 མཚོག་དགའ་༼ ༣༥༽ །གསུང་དོ་རྗེའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 གསང་དབང་སྟེ་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། དབང་མདོར་བསྟན་
 ལས། ཡུན་རིང་གསང་བར་སྒྲོས་ལས་སྒྱེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འཕོ་བའི་
 བདེ། །གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་གསང་བ་ནི། །གང་ལ་བདེ་ཐོབ་དེ་དར་
 མ། །ཞེས་སོགས་གསང་དབང་ལ་གཉིས་སྒྱུར་བཤད་ཅིང་། ལྷག་སྐྱེ་ཆེན་པོ་
 ཐེག་ལེ་ལས་བུམ་པའི་དབང་ལ་ཡང་གཉིས་སྒྱུར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་
 ཉིད་དུ་ལྷག་སྐྱེ་དང་ལག་པ་བཅང་བའི་བདེ་བ་དྲི་མ་གཏོགས་པ་གཟུགས་སྒྲ་

རེག་རོ་ཡོན་ཏན་བཞིའི་བདག་ཉིད་འདོད་ལྟའི་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
 བདེ་བ་བྱུང་དགའ་ལུགས་དོ་རྗེའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ལྟ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་རོ། །གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པ་དང་དེ་ལས་
 འཕྲོས་པའི་རྒྱད་ཉན་པའི་ཆེད་གྱི་འདས་པའི་བཞི་པ་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་
 བོ། གྲུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་
 སྐྱར་བ་ལས་བདེ་བའི་གཟུགས་སྐྱེ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ཡོན་ཏན་ལྟའི་བདག་ཉིད་གྱི་
 མིའི་འགོ་བའི་ཁུ་བ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ལྟ་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་ནི་དབང་བཞི་པའོ། །ཅི་
 བདེ་བ་བཞི་རིམ་འདི་གཟུགས་མེད་སོགས་གྱི་༼ ༣༥ ༽ཁུ་བ་འཕོ་བའི་ཡོན་ཏན་
 གཉིས་སོགས་ལ་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེན། བ་མའི་རྒྱུད་གཞན་ལས། འདི་
 ལྟར། སྐྱེ་མེད་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། །འདི་ལྟར་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་རྣམ་
 བཞི། །ཞེས་འབྱུང་བས། དབེར་ན་འདུས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་དེ་
 བརྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་སྟོ་སྟུང་ལས། དེའི་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་གཞིར་འཆར་
 བ་བཞིན་དུ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདིར་ནི་ལྟན་སྐྱེས་རིམ་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་
 །ཁམས་བཞིའི་དབང་ལས་རིམ་པ་བཞིར་སྒྲུང་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་
 བས་ཁམས་བཞི་པ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འབྱུང་བའི་རེས་བས་གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་
 བོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་གྱང་རྒྱུད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེད་ལ་རྒྱུད་ལའང་ཕྱ་

རགས་གཉིས་སུ་ཡིན་པའི་སྤྲ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་
གཟུགས་མེད་པ་རྒྱང་ཁམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པ་
མི། འདོད་ལྷ་ཆུ་ཁམས་པ། མི་སའི་ཁམས་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་རིམ་ལྔར་འབྱུང་བ་ས་
སོགས་རགས་རིམ་ནས་གནས་པ་རྣམས་ལ་མཁའ་རྒྱུ་སོགས་སྤྲ་རིམ་གྱི་འབྱུང་
བ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་རྫོགས་ལ་སྤྲ་བའི་མཁའ་རྒྱུ་སོགས་ལ་རགས་པའི་འབྱུང་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་དང་དེའི་བདེ་བ་དང་གཞན་མཆོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
འཇུག་ཅུས་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྱུང་། ༣༥༩ །བ་དེ་འབྲས་གྱི་
འདོད་ཡོན་ལྷའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འབྲེན་པ་ལ་ནི་དོན་རྗེ་ཐེག་
པའི་སྐལ་ལྷན་མའི་རྟེན་ཁོན་ལ་བྱེད་པ་བཅེངས་པས། ཁམས་གསུམ་པའི་
འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་བདེ་བ་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འཆིང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོའི་བདེ་བ་རིག་ཅུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས། རི་
སྐད་དུ། སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་འཇམ་བུ་
སྤྱིང་པའི་མའི་རྟེན་ཁོན་ལ་ཡིན་གྱི། གཞན་འགྲོ་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ལྷའི་
རྟེན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའང་གནད་འདི་ཉིད་ལ་རག་པའི་ཕྱིར།
བདག་གི་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས། གང་ལ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟེན་

བར་ནུས་པའི་གང་ཟག་དེའང་ངེས་པར་མི་མའི་ལས་སྐྱ་བཞེན་པ་ལ་སྐལ་བ་
 རང་དབང་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་ལེགས་པར་བཀའ་སྩལ་
 བའང་ཟབ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་པ་འདི་ནི་དབང་
 གསུམ་པའི་མཐར་ཁམས་དཀར་ཆའི་གོང་བུ་གོ་ལ་ཞིང་འབབ་པ་གསུམ་གྱི་
 མཐར་བྱང་སེམས་རྩོ་རྩེ་ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་རྒྱས་ཏེ་བྱིར་མ་ཟགས་པ་ཉིད་ལྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་༼ ༣༥༩ ༽ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཉིད་ལ་
 འཛིག་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཉིས་གཉིས་སྒྲིད་པས་བདེ་ཐོབ་པ། གཉིས་
 གཉིས་འབྱུད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། འདི་ལ་བོད་ཀྱི་
 དུས་ལམོར་བ་ཁ་ཅིག །འཛིག་རྟེན་པའི་བཞི་པ་འདི་རྒྱད་གཞན་དུ། བཞི་པ་
 ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གསུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་
 ལྟར་འདིའི་བཞི་པའང་གསུམ་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དེའི་བྱིར་རྒྱད་
 ལས། དཔལ་ལྷན་གཤམ་རབ་རྩུ་མ་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་བཅད་བརྒྱ་བཅུ་དགུ་
 བར་བུམ་གསང་གཤམ་རབ་ཡེ་གཤམ་ལས་དབང་བཞི་པ་མ་བསྟན་ཅིང་། འཛིག་
 རྟེན་པའི་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་པར་ཡང་མ་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འོ་ན་བཞི་པ་གསུམ་པར་མི་འོང་བ་དེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཞི་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། འཛིག་རྟེན་
 པའི་དབང་བཞི་པ་འདི་གསུམ་པ་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གསུམ་

པར་ནི་ཕུག་རྒྱའི་ལག་པ་བཅང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་གཉིས་སྟོང་གི་བདེ་
བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་གི་འགྲེལ་པར། དེ་
བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་ནི་སྟོད་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་གི་བདག་ཉིད་ཁུ་བའི་བདེ་བ་
རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །གསང་བ་ཞེས་པ་ནི་བལྟ་བ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གི་བདག་
ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །༡༩༥༥། ལག་བཅངས་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་
པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །གཉིས་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ལྷའི་
བདག་ཉིད་ཁུ་བའི་བདེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ཞེས་འབྲུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་བཅུ་
གཅིག་པ་ལ་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྐྲགས་མི་དགོས་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་མདོ་རྒྱད་
ཐུན་མོང་བའི་སངས་རྒྱས་གི་ས་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱད་འདིའི་ཐུན་
མོང་མིན་པའི་སངས་རྒྱས་གི་ས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་གི་ས་འདིའི་རྒྱལ་
བཟུང་བར་དངོས་སུ་བལྟན་པས་སྐྲགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་རྒྱལ་འཛིན་པ་དོན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གི་གྲགས་པས། དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་གོས་
ལ། །དན་པས་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་
མ་བཟུང་ན། །དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་རེའོ། ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་སྟོང་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གསང་བའི་དབང་ལ་དགེ་སྟོང་དང་ནི་གོང་མའི་བྱེད་པ་
ལ་ཡང་གནས་བཟུན་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ནས་
གོང་མ་གསུམ་པའི་བྱེད་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གི་དབང་ལ་མདོན་པར་དབང་

བསྐྱར་བ་ནི། གནས་བརྟན་ཞེས་པ་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་སློབ་མ་སྤྱད་པོར་
 འགྱུར་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་ལུང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་༼ ༣༥༮ ༽ཉིད་
 ཏོ། །ཞེས་བྱེད་སྒྲས་སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་ལྷ་བཅས་ཀྱི་སྐྱའི་ཁོང་ནས་བཅུ་
 གཅིག་པའི་ར་རྒྱལ་དོན་གྱིས་འཕེན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་
 འཕྲོས་པའི་རྒྱད་ཉན་པའི་ཆེད་དུ་འདས་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། འདིར་ཀྱུན་
 མཁྱེན་བྱ་དང་པོ་གདོང་སྤྲོགས་རྒྱལ་བས་ནི། སློབ་མའི་དབང་གི་སྐབས་འདིར་
 འདས་པའི་བཞི་པ་བསྐྱར་བར་མི་བཞེད་ཀྱང་། དཔལ་རང་བྱུང་རྒྱལ་མཚོག་
 ཀམ་པ་དང་། ཀྱུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱར་བར་བཞེད་དེ།
 བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་རྒྱད་མཉན་པ་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་
 པའི་དབང་བཞི་པ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱར་བས་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱད་འདིར་
 བསྐྱེད་རྫོགས་ཁ་སྤལ་ཏེ་འདུས་པ་ལྟར་ཚོགས་བཤད་དང་སློབ་བཤད་ཀྱི་སྒོལ་
 གཉིས་མེད་པས་རྒྱད་རྫོགས་པར་ཉན་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་འདས་པའི་བཞི་པ་
 མ་བསྐྱར་བ་ལ་འཆད་ན་གསང་སྤྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྐྱར་བ་ལས།
 བསྐྱར་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བ་གར་གྱི་དབང་པོ་ཞུ་དམར་བ་བཞི་པས། དབང་ལའི་རྩ་
 རྩ་སློབ་མ་དང་སློབ་དཔོན་མཐར་འབྱུང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་
 བྱི་དེར་ཡང་སྤངས་ནས་འཆད་པར་མཛད་ལ། དེའི་དབང་དུ་ན་སྒོམ་པ་སྐྱེན་
 པ། དབྱེ་བ་བརྟན་པ། གསོལ་བ་བཏབ་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཞི་

པ་བཤད་༼༣༥༽པ་དབང་དོན་ངེས་ནས་ང་ཀླུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་ལྔ་
ལས། དང་པོ་གཉིས་རྒྱད་འགྲེལ་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་ཏེ། རྣོ་མ་པ་སྦྱིན་
པ་ནི། དེ་ནས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱ་སྟེ་གཤེགས་སུ་
གསོལ་ནས་སློབ་མ་ལ་སྣོ་མ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་
སྣོ་མ་པ་བྱིན་ནས་སློབ་མས་ཀྱང་སྒྲ་མ་ལ་ཡོན་དབུལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་
ཏེ། དབང་གོང་མ་བསྐྱར་བའི་རྗེས་སུ་དབང་ཅོད་པོ་ཡུག་ཀྱང་དང་བཅས་པ་
ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་འདས་པའི་དབང་གི་དོན་དུ་མི་འཕོ་བའི་
སྣོ་མ་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས། རྣོ་མ་པ་ཇི་ལྟར་སྦྱིན་པ་དང་དེའི་སྐྱགས་ཚིག་དང་ཆོ་
ག་ནི་འདིར་སྤང་སྟེ། སྤར་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་གསུམ་པའི་མཐར་འབྱུང་བའི་
ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་བཞི་པ་དེ་ནི་བཞི་པ་ཡང་དག་པ་དོན་དམ་པ་དེ་མ་ཡིན་
ཏེ། འཕོ་བའི་བདེ་བ་ལས་འཕོ་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཡེའི་
ཡུག་རྒྱའི་སྐབས་སུ་འང་རྟ་གར་ལིང་ག་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་དོ་རྗེ་ལས་ཕྱིར་
མི་སློབ་འི་ཆགས་ཆེན་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
པར་བྱིན་བཅུའི་སྣོ་མ་པ་བྱ་བྱོད་གྱིས་བསྐྱར་བར་གྱིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་བྱང་ཚུབ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་ལ། ༼༣༥༽གལ་
ཏེ་སྣོ་མ་པ་མི་སློབ་ན་དཔུལ་བ་དུ་འབོད་དུ་སྦྱོབ་པར་འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་ལས་ཡེའི་
ཡུག་རྒྱལ་ནུལ་འབྱོར་མའི་བྱས་པ་དམན་པས་བརྒྱར་བྱང་སེམས་ཤོར་ན་འང་

ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཆེས་གྲུས་པས་པདྨའི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་རང་ལྟེས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དང་བཅས་ནས་སྒོམ་པ་སྦྱིན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་
བསྟན་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྤྱར་ཡང་མཛུྃལ་བྱས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་
པར་བྱ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་
བཀའ་དྲིན་མཛད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་སྤྱ་མས་སྒོ་བ་མ་བོས་ཏེ་ཁྱོད་ཉོན་
ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བདེ་
བ་དགའ་བཅུ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ལྟ་ག་
པའི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་འཇམ་
པའི་དོ་རྗེས་ཡུང་བར་འདོད་པའི་བསྐྱེད་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་
ནས། བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ངས་པའོ། །ཞེས་པའི་
བར་འབྱུང་ལ། དབྱེ་བའི་མདོར་བསྟན་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་མཛུགས་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེར་
བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ཀྱི་ཉོན་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་
པར་མ་བྱས་པའི་ཁོང་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་སོགས་ཕྱི་མ་གསུམ་དོ་རྗེ་འཆང་
གི་ཞལ་ལུང་བར་མ་ཆད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དབྱེ་བ་དངོས་
ནི། ཇི་སྐད་དུ། འདོད་པ་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་འགྲོ་བ་རང་གི་ཡིད་ལའོ་གང་བ་ནི་
གང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། གང་བ་ཡན་ལག་མཆོག་ལས་རི་བོང་འཛིན་པ་ཁུ་བར་

བྱས་ནས་འབར་བའི་ཐིག་ཆེན་བཟང་པོ་འཛགས། །ཨོལ་རྩྱ་རྩྱ་གྲུབ་པ་མཆོག་གི་
བདེ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེར་ཐིག་ལེ་གྲོལ་བ་དག་ནི་གསུམ་གྱི་མཐའ་། བལྟ་
དང་རིག་དང་འགྲོག་ལ་འཛགས་པའི་བདེ་བ་འདི་དག་གིས་ནི་དགའ་བ་ལ་སོགས་
དབྱེ་བ་སྟེ། །འདོད་པ་དགའ་བར་བྱེད་དེ་དང་པོ་དག་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་མིག་
གིས་བལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཁྱི་ནས་གང་བ་རབ་རྩ་སྒྲུར་ན་ཡིས་ཉེ་སྒྲུར་ཡང་
མཆོག་གི་དགའ་བ་ཉིད་དོ་རང་ལུས་ལ། །འབར་བ་ཉིད་ལས་ཐིག་ལེ་འཛགས་
པའི་དགའ་བ་ཡིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དགའ་བ་དོ་རྗེ་བསྒྲུབ་ལ། །ཨོལ་རྩྱ་རྩྱ་ཐིག་ལེ་
གསུམ་གྱི་མཐའ་རུ་འགྱུར་བ་ལ་གནས་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་དོ་རྗེ་
བྱེད། །འདོད་དང་དགའ་བ་དང་ནི་འདར་དང་འགྱུར་མེད་དག་དང་བཞི་པ་ཡེ་
ཤེས་ནི་སྒྲུར་བ་དེ་གཅིག་སྟེ། །གང་བ་དང་ནི་རྩུས་དང་སྒྲིབ་དག་དང་
༼ ༤༦༽མཆོག་གི་དགའ་བ་ཉིད་ནི་གཉིས་པར་ངེས་པར་འགྱུར། །འབར་བ་
དང་ནི་ཐིག་ལེ་གཉིད་ཡུར་དག་ཀྱང་སྒྲུར་ཡང་བྱུང་པར་དགའ་བ་ཉིད་ནི་གསུམ་
པའོ། །ཨོལ་རྩྱ་རྩྱ་དང་ནི་རྣམ་དག་དང་གཉིད་དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་
ཉིད་ནི་བཞི་པར་འགྱུར། །ཆོག་ས་བཅད་དང་པོས་ནི་གནས་མཆོག་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་
འགྱུར་བ་ལྟ་དང་དགའ་བཟང་ཀླུ་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་། དབྱངས་བཅུ་དྲུག་ལ་
སོགས་པ་ལ་བསྟེན་པའི་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པ་མངོན་རྒྱ་
བྱེད་པ་ནི་རིག་མའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་། དེ་ལ་འབྱུང་པ་དང་ཡན་ལག་

མཚོག་ལས་འཇག་པ་དང་འཕོ་བའི་མཐར་མི་འཕོ་བར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཁམས་བསྐྱུས་པ་དང་ཚོགས་པ་དང་འདུས་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་སྟེང་སྟེང་གི་ག་
ལེ་འཆང་བའི་དཀར་པོ་དང་ནག་པོའི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཆ་ལས་འདས་པའི་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེས་དགའ་གང་ཡིན་པས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལས་
འདས་པའི་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཚོགས་སུ་བཅད་པ་
བར་པ་ནི་གནས་སྐྱབས་བཞིའི་དབྱེ་བས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་འདས་པའི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་
གནས་བཞི་དང་ཚོས་མཐུན་པའི་དག་པའི་གནས་སྐྱབས་བཞི་དགའ་བཞིའི་རོ་
བོར་༼ ༣༤ ༽ སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་
སྦྱོང་བར་བྱེད། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དགའ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཕྱག་རྒྱའི་གཟུགས་དང་
ལང་ཚོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལ་ཆགས་པ་ཆེ་བས་སད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚོག་དགའི་
སྐྱབས་སུ་ཕྱི་རོལ་ལ་དམིགས་པའི་གས་རྒྱུང་ཞིང་ནང་གི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་
གས་ཆེ་ལ། རྒྱུང་ནམས་ཀྱང་ནང་དུ་ཁ་བཏུ་བའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དང་འབྲ་བས་མི་
ལམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱུང་དགའི་སྐྱབས་སུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
གཏན་མེད་པར་ནང་གི་བདེ་བ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་སྒྲིང་
བ་མེད་པར་གཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་གཉིད་སྐྱག་ཅེས་
བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་བཞི་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བཞི་པ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་

རྟོག་པ་འགགས་པའི་སྐབས་རེ་ཁུ་བའི་འཕེལ་ཆ་རྫོགས་ནས་ནག་ཆ་ལ་མ་
 ལྷགས་པར་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་གང་བའོ། །ཚིགས་བཅད་ཕྱི་མས་ནི་སྐྱུ་བཞི་པོ་རེ་
 རེ་ཞིང་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འདས་པའི་དགའ་བ་
 བཅུ་དྲུག་པོ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་གནས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བཞི་པའི་
 དབང་དོ་ཞེས་པའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། གསུམ་པ་གསོལ་གདབ་པ་ནི་དབང་གི་
 ཚོགས་༼ ༣༥༽ འབྱུང་བ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། བཞི་པ་འདས་པའི་བཞི་
 པ་བཤད་པའམ་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་འདྲིའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་
 བཞི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་དགའ་བ་བཞི་ནི་འདས་པ་ནི་
 དགའ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་
 ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་སྐྱེས་
 པའི་བདེ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་རེ་
 རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡ་བྲལ་བ་གཉིས་སོ་སོར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་ཀར་རིས་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ། འོ་ན་འདས་
 ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་གང་ཞེན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། རི་སྐད་
 དུ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གང་མཚོག་གི་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་
 ཕྱག་རྒྱ་མཚོག་ལ་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བའོ། །ཕྱག་རྒྱ་སྐྱུ་མ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིད་དང་

ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མེ་ལོང་དག་ལ་གཟུགས་བཞིན་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་
 སྒྲིང་བར་བྱེད་ཅིང་དྲི་མེད་སྒྲོག་དང་མཚུངས་པའི་འོད་ཟེར་དུ་མ་འབྲོ་
 ། ༡༥༩ །བར་བྱེད། སྤྱི་དང་ལུས་ལ་དབྱེར་མེད་ཡུལ་དང་ནམ་པར་བྲལ་བ་སྒྲིང་
 བ་ཙམ་ནི་མཁའ་ལ་གནས་པ་ཡི། །སེམས་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བ་
 གང་ཞིག་འགོ་བ་དུ་མའི་གཟུགས་ཅན་དེ་ནི་གཅིག་ལུ་འོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་རྒྱད་
 ལས། ཤེས་རབ་ཡན་ལག་རྒྱ་མར་ནི། །རིག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཕྲོའི་
 བདེ། །འོ་མ་འཛིན་པས་དབང་བསྐྱར་བ། །གང་ལ་བདེ་ཐོབ་དེ་བྱིས་པ། །ཡུན་
 རིང་གསང་བར་སྒྲོས་ལས་སྒྲེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འཕྲོ་བའི་བདེ། །གསང་
 བའི་དབང་བསྐྱར་གསང་བར་ནི། །གང་ལ་བདེ་ཐོབ་དེ་དར་མ། །ཡུན་རིང་
 གསང་བར་སྒྲོས་ལས་སྒྲེས། །རྫོ་རྗེའི་རྩེ་མོར་གཡོ་བའི་བདེ། །ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་དབང་བསྐྱར་བས། །གང་ལ་གཡོ་བར་བགྲོད་དེ་ཟན། །ཞེས་དབང་གོང་
 མ་གསུམ་བསྟན་ལ། །འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལས་
 འདས་པ་སྟེ། བྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྗེས་ཆགས་པས། །གཡོ་མེད་ལས་སྒྲེས་བདེ་བ་
 གངས། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ། །གང་ལ་གཡོ་མེད་རྟོགས་པ་
 དེ། །སྒྲིས་དགྲའི་བདག་པོར་དེ་ཤེས་བྱ། །སྒྲོབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་མཛད་
 པ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན། །འདས་པའི་བཞི་པ་འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་མ་རྣམས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲོད་གཟུགས་། ༡༦༠ །རྟག་

འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་དབུས་ཡིན་ལ། སློབ་མས་ཕྱག་རྒྱ་དེ་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་སློམ་པས་མཐོང་། སློག་ཚུ་ལ་གྱིས་འབྱུང་། འཛིན་པས་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ཉེ་བའི་སྟ་གར་བཅུག་ནས་སློམས་པར་ཞུགས་པས་རྗེས་དྲན་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་མཐར་བྱེད་བཅིངས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁམས་གཅིན་དུ་བགོད་དེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་པ་དངོས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་བྱུང་ལ། ཡན་ལག་ལྔ་མ་ནི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་ལ། ཞུགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། བྱི་མ་ལ་ནི་འདས་པའི་བཞི་པའི་ལམ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལུ་པ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ནི། དབང་ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ས་བཅུ་གཉིས་པའི་སྐྱགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གཟུང་ནས། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ད་གྱི་ལ་འཁོར་དུ་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱི་མ་དག་ནས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱི་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། དབང་བཅུ་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ཁོ་ནར་འདས་པའི་བཅུ་གཉིས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྐྱར་བར་བྱའོ་ཞེས། འཛིན་ཏེན་ཁམས་ལའི་རྒྱས་འགྲེལ་ལས། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་༼ ༣༥༽བཅུ་གཉིས་པ་ནི་བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ་ཞེས་པའི་ངེས་པས་སླ་མའི་ཞལ་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན། སློབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་ངག་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟའི་འདས་པའི་དབང་བཅུ་གཉིས་པ་འདི་འང་
 ཆེག་ཙམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། སློབ་མའི་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྤྲད་
 པའི་བྱིར། སློམ་ཆོད་འདས་པར་སློམ་ཡང་སོང་ཆོད་མ་འདས་པའི་ཁོངས་སུ་
 བསྤྲད་དོ། །བཞི་འཛིག་རྟེན་ལ་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ནས་སྐྱེ་དགའི་
 བདག་པོ་དབྱ་བཙུམ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་འོས་པ་མཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་དོ་རྗེས་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། འཆད་སོགས་ལ་དབང་བ་སློབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་དང་། དངོས་གྲུབ་ལ་དབང་བ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་
 ཆེན་པོའི་དབང་དོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་བཟང་རྩེ་པའི་
 གསུང་གིས་རྣམ་སྤྲང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་
 པར། སློབ་མ་དམིགས་པ་ཅན་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་།
 ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མིང་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེར་ལ། བྱི་མ་ལ་
 སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་སྟེར་བར་༼ ༤༤༩ ༽སྟོང་པ་ཉིད་སློམ་པ་གྲུབ་པ་ན་སློབ་
 དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་འབྱོར་ཏེ། དང་པོར་སློབ་མའི་དབང་ཐོབ། དེ་ནས་རྒྱད་འགྲེལ་
 མཉན། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཅིག་དང་དང་པོར་
 སློབ་མའི་དབང་ཐོབ། དེའི་རྗེས་སུ་སློམ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་

ནས་སྤྱར་རྒྱུད་མཉན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོན་དུ་གཉེར་བའམ།
 སློབ་མའི་དབང་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་མཉན་ནས་སློམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་
 ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ་སློམ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་ཡང་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
 ལ། འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་འདི་རྒྱུད་གཞན་ལས་བྱམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་
 བསྐྱར་བ་ལ་སློབ་མ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་ལས། གོང་
 མའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འབྱུང་བས་རྒྱུད་
 འདིར་གོང་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའང་
 འབྱུང་བའི་བྱད་པར་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལས་ནི་བྱམ་དབང་གི་བྱ་
 བའམ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་དབང་ཐོབ་ནས་དེ་ཙམ་སྟོན་པའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་
 འགྱུར་བ་གནས་སྐབས་ཉི་ཆོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་དབང་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་༼ ༣༤༧ ༽མ་ཐོབ་པར་དེ་སྟོན་པའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་མི་འཛོག་པ་
 བྱབ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བྱར་དོན་
 དང་འདིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ངས་དོན་ཡིན་ཞེས། དོ་རྗེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས།
 སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་བྱར་བའི་དོན་དུ་བྱམ་དབང་ཡང་ཡིན་ལ། དེས་པའི་དོན་
 དུ་ནི་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁོ་ན་སློབ་དཔོན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
 བྱམ་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སློབ་དཔོན་གྱི་ངས་ཆོག་དང་མི་ལྟན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་འགྲེལ་ལས། འདིར་གཤམ་ཏེ་དང་པོར་བུམ་པའི་
དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྟོབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དེའི་ཆོ་གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་
ཡེ་ཤེས་དང་བཞི་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ནི་དོ་རྩེ་
འཆར་གི་མིང་སྟེ། དེ་རི་ལྟར་དང་པོར་བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བས་སྟོབ་དཔོན་
ཞེས་བྱ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གང་ཞིག་གིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་སྟེ་
རིགས་པས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་
ཚུལ་ནི་སྟོབ་མའི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་ཡིན་ན་དུལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་མ་གཤེགས་པའི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱས་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དུས་ཀྱི་
ཚོད་ན་འབྱོར་བ་ཡོད་ན་སྤྱད་བྱེད་མོས་གསུམ་གྱི་དུལ་ཚོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
བཞེངས་པ་འམ་མ་འབྱོར་ན་ཚིག་ཙམ་གྱིས་བཞེངས་ཀྱི་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
ལས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དག་སྟོང་ལ་སའི་ཆར་གྱུ་བཞི་པ་ལ་ར་བ་ལྟ་རེ་ཁའི་དབུས་སུ་
ཤིང་སྟན་གྱི་སྟངས་དུ་སྟོད་པའི་པད་འདབ་བརྒྱད་པའི་སྟན་དང་། དག་ཚུལ་ལ་
བདུ་མ་གཏོགས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བྱིམ་པ་ལ་བྱི་བཟང་གིས་བྱུགས་པའི་རེ་ཁ་
གསུམ་གྱི་དབུས་སུ་ཤིང་སྟན་མེད་པ་ལ་བཀོད་ནས། དག་སྟོང་ལ་བྱུས་གྱི་དོན་
དུ་བྱད་མེད་བུམ་སྐྱེས་པ་བརྒྱད་དང་དབང་གི་དོན་དུ་གཞོན་ནུ་སྐྱེ་གནས་མ་
ཉམས་པ་གཉིས་ཏེ་བུམ་པ་བཅུ་དང་། དག་ཚུལ་ལ་བྱད་མེད་བཞི་དང་། གཉིས་
གྱི་བུམ་པ་དུག་དང་བཅས་པའི་ཡོ་བྱད་ཚོགས་པར་བྱས་ནས་སྟོབ་མས་མཐུ་ལ་

ཡུལ་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གྱི་དཔལ་ལྡན་སྤྲེལ་སྤྱོད་
གྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་ད་ནི་བདག་གི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་
ཤེས་སོ་ཞེས་སྤྲེལ་པ་ལ་ཞུས་ནས་དམ་བཅའ་བར་བྱ་སྟེ། དུས་འདི་ནས་བརྩམས་
ཏེ་སྤྱོད་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྤངས་ནས་སྤྲེལ་གཞན་
ལ་བསྟེན་མི་བགྱིདོ། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཚུལ་ལ་བྱས་དང་ཅོད་པན་སོགས་བཅིང་བ། ཡུག་རྒྱ་ཡུག་བཅིང་
བ། འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་དང་འདས་པའི་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་དང་།
དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དམ་ཆོག་འཕོག་པ་དང་། རྩལ་
ལས། དང་པོའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱས་བྱ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་གྱི་དོ་རྗེ་
དེལ་བྱ་སོགས་གྱི་དབང་བདུན་རྗེ་གསུམ་པར་བསྐྱར་དགོས་ཞེས་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་
མཆོག་གི་བཞེད་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྤྲོ་ལ། སྟོབ་དཔོན་དུས་ཞབས་
པས། ལུང་བསྟན་པ་དང་དབུགས་དབྱུང་དང་། མིག་ཐུགས་ཉོན་མོངས་སྤངས་
པ་དང་། ཁྱེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དབང་དང་ནི། ཆོས་དང་ཕྱིན་ལས་གནང་བ་དང་
། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ནི་ལས་རྣམས་དང་། དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་བསྐྱག་པར་
བྱ། ཞེས་འབྱུང་བའང་བྱའོ། གསུམ་པ་ནི། བསྐྱེད་མཛད་པ་དང་། ཀམ་པ་
རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་དང་། དོལ་བྱ་པ་དག་འཛིག་རྟེན་པའི་བཞི་པ་དང་
འདས་པའི་བཞི་པའི་བར་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་ཡང་རུང་བས་བསྐྱར་བར་

གསུངས་ཏེ། འདིར་དབང་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྲང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་འདི་ཉིད་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་གྱི་ཆ་
གར། དང་པོར་ཚུད་གལ་ནི་དགེ་བསྟེན་འགྲུར་ཏེ་བུམ་པ་དགལ་དགེ་ཚུལ་དག་
ཏུ་འགྲུར། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་
འདི་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐར་སློབ་མའི་ཆེད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། འདིར་
སློབ་དཔོན་གྱི་ཆེད་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སོ་སོ་
དང་འབྲེལ་བའི་དབང་དོན་ལ་རྣམས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་། ༼ ༣༡༠ ༽ ཡོད་པའི་ཕྱིར་སློབ་
པའི་སློན་ཡང་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་གྱིས་དབང་བསྐྱར་
བའི་རྗེས་སུ་དེའི་དགལ་པའང་བརྫོད་དོ། །བཞི་པ་ནི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་།
གཙོ་བོ་མཚན་མ་དང་། དར་དབྱངས་དང་ཅོད་པན་གྱི་སྒྲགས་གྱི་ཆོ་གས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་སློན་པ་པོའི་
དབང་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་དགེ་སྤྲོད་རམ་དགེ་ཚུལ་ལམ་བྱིམ་པས་
གཡོག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་། བྱིམ་པའི་ཆོས་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རལ་གྱི་སྒྲགས་
ཆ་དང་ཆོང་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་དེའི་བཀའ་བཅག་པར་འགྱུར་ཞིང་བཀའ་
བཅག་པར་འགྱུར་ཞིང་བཀའ་བཅག་པ་ལས་མེད་པར་མནར་མེད་པར་འགྲོ་
བར་འགྱུར་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་རྣམས་པར་བཞག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་རྡོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་མངའ་གསོལ་བའམ་རབ་ཏུ་གནས་པ་འདི་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་

ཀུམ་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལྷན་ཏུ་འགྱུར་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་
 དགོས་པས། འདི་ཐོབ་ནས་རལ་གྱི་དང་སྒྲག་ཚད་སྒྲམ་བྱ་དང་བུམ་པ་སོགས་
 ཀྱི་བྱ་བ་པལ་པས་གཡེངས་ན་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བར་ཅིས་
 འགོ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། གང་ཞིག་བྱིས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་སྟོན། །གཡོག་པོ་ཞིང་པ་
 ཚོང་པ་དང་། །དམ་ཚུས་འཚོང་བའི་སྒོངས་པ་སྟེ། །ས་༽༥༡༽ལ་དོ་རྗེ་འཛིན་
 པ་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་དེང་སང་སྐགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དུ་
 །ཁས་འཆེས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་སྐད་འདི་ཀྱན་རང་རང་སོ་སོའི་འཛིག་རྟེན་
 ཚུས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱབས་དམ་པའི་ཚུས་ལྟར་བཅོས་ནས་སྐྱབ་པ་དག་གས་ཆེ་བར་
 སྒྲུང་བས་འདི་ལྟ་འདྲི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལྟར་བཅོས་པ་ནི་དུག་བཞིན་སྒྲུང་བར་བྱ་
 དགོས་ལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་དམ་སྟོམ་གྱི་བྱིར་བཅོས་རྣམས་ཀྱང་འདིར་
 བསྟུང་བར་བྱའོ། །དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་འདི་ལ། ཀམ་པའི་
 རྩོགས་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག །སྤྲེལ་དུ་ཀྱི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དེ་མཐའ་གཅིག་
 །ཁོ་ནར་བཞི་པའི་མཐར་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངེས་
 དོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྤྲེལ་དུ་གཞན་ལ་འང་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་དགོས་
 སོ་ཞེས་པ་ནི། ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ནི་མི་
 འཐད་དེ། དུས་འཁོར་ལས་དོ་རྗེ་སློབ་མའི་ཆེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ངམ་
 རྗེས་གནང་ནི་དབང་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་ཡིན་པས་དབང་བཞིའི་མཐར་བསྐྱར་

བར་མི་མཛད་ལ། རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་
 བྱི་དང་པོ་དེ་བསྐྱར་བ་ལའང་དབང་བཅུ་^{༡༢༩}གཉིས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཆར་
 མ་ཞིག་བསྐྱར་བས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལས་དབང་བཞིའི་མཐར་བསྐྱར་དགོས་པར་མ་བཤད་ཅིང་བྱི་མའང་
 དབང་བཅུ་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱར་བའི་མཐར་དབང་བཞི་རིམ་པ་བྱད་ཅན་
 ཞིག་བསྐྱར་བ་ལ་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་ཞེས་ཐ་སྐྱད་འཛིག་
 པ་ལས་དབང་བཞིའི་མཐར་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་འདི་ལྟར་བསྐྱར་ཞེས་
 འཆད་པ་མེད་པས་མི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བཅོས་པར་བྱས་ལ། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་
 མཆོག་གིས་ནི། གཉིས་མེད་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ནས་འབྱུང་བའི་གསང་
 འདུས་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཅུ་
 གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་རྩོམ་
 སྐྱོབ་མ་དང་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ཡ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཆོག་གཞན་དུ་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དབང་བཞིའི་ཐ་
 མར་བསྐྱར་བ་ཀར་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་དཀྱིལ་མང་པོར་འབྱུང་བ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་
 རྒྱས་འགོ་བས་མིན་ཀྱང་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བཞི་ཀ་རྫོགས་པའི་མཐར་
 མཛད་ཀྱང་དབང་བཞི་ཀའི་རྩོམ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དབང་བའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོད་^{༡༢༩}པ་དང་། དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་ལ་རྒྱུད་དང་མན་ངག་གི་གཞོད་པའང་

མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུལ་བྱའི་རིག་མ་ལ། བཀའ་
 ཅོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ། དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་རྒྱད་
 ལས། སྤང་མོའི་བུ་མོ་བུ་མོ་དང་། སྤང་མོ་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་བྱེད་མ། །དེ་བཞིན་
 རྒྱུ་མའི་མ་དང་ནི། །དེ་བཞིན་ཞང་པོའི་བྱེད་མེད་དང་། །པ་ཡི་སྤྱན་རླུང་རྒྱུ་
 མ་དང་། །དེ་བཞིན་མ་ཡི་སྤང་མོ་དང་། །རང་གི་མ་ཡི་སྤྱན་རླུང་ཉིད། །རང་གི་
 རྒྱུ་མ་མཆོག་ག་ཟུགས་ཅན། །སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་ཆོས་ཁམས་མཐར། །རང་གི་
 ལས་སྐྱེས་རིག་མ་བཅུ། །ཐར་པ་འདོད་པའི་བྱིམ་པ་ཡིས། །དབང་གི་དུས་སུ་
 རབ་སྐྱེན་བྱ། །ཞེས་པའི་རིག་མ་བཅུ་ནི་དབང་འདི་དོན་གཉིས་གྱི་བྱིམ་པ་དག་
 གིས་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་འབུལ་བར་བྱ། །འདི་འབུལ་བར་མི་རུས་ན། དབང་འདི་
 དག་བསྐྱར་བར་མི་བྱ་ལ། རང་བྱུང་གི་དབུལ་བྱའི་རིག་མ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། རྒྱུ་
 སོགས་རིམ་པས་དམངས་རིགས་མོ། །རྒྱལ་རིགས་དེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་མོ། །རྗེ་མོ་
 ག་ཡུང་མོ་ཉ་པ་མོ། །གར་མ་དེ་བཞིན་ཆོས་མཁན་མོ། །ཀོ་ལྷགས་བྱེད་མ་གཏུམ་
 མོ་ནི། །མཐར་སྐྱེས་ཆོས་ཁམས་མ་སྟེ་བཅུ། །རིག་མ་ཆེན་པོར་ཡང་དག་
 །༡༥༥།བརྗོད། །ཁོངས་སྐྱོད་གྲོལ་འབྲས་རབ་ཏུ་སྟེར། །ཞེས་བྱ་བའི་རིག་མ་
 བཅུ་དབུལ་བར་མི་རུས་ན་དབང་འདི་དག་བསྐྱར་བར་མི་བྱ་ལ། གོང་གི་དོ་རྗེ་
 སྒྲོབ་མ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་རྟེན་གྱི་རིག་མ་ནི་ལོ་བཅུ་གཅིག་
 བས་ཉི་ཤུའི་བར་བསྐྱགས་ཏེ། རྒྱད་ལས། དབང་གི་དོན་དུ་བྱུག་དང་གསུམ་

གསུམ་སྐྱ་བདེ་མཉམ་འབྲས་བྱ་སྐྱར་བ། ཞེས་འབྲུང་ལ། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 མོ་ལོ་བཅུ་གཅིག་མ་ལ་རྒྱུད་གི་ཁམས་སོ། །བཅུ་གཉིས་མ་ལ་མེ་དང་། བཅུ་
 གསུམ་མ་ལ་ཆུ་དང་། བཅུ་བཞི་མ་ལ་སའོ། ཞེས་པ་སྐྱ་བཞིའོ། །བཙེ་ལྷ་མ་ལ་
 སྐྱ་དང་། །བཅུ་དྲུག་མ་ལ་རིག་བྱ་དང་། བཅུ་བདུན་མ་ལ་རོ་དང་། བཙེ་བརྒྱད་
 མ་ལ་གཟུགས་དང་། བཅུ་དགུ་མ་ལ་བྱི་དང་། ཉི་ཤུ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་
 སོ། ཞེས་འབྲུང་ལ། འདིར་ནི་སྤུན་མོང་གི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པས། ལྷ་
 རྩ་ས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སར་ཕྱིན་དང་། དབང་དང་ས་དང་སྟོབས་བཅུ་པོ་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་འགྱུར་གྱི་རྒྱུའི་བསོད་ཆོག་ས་ཀྱི་རིག་མ་བཅུ་གྲ་
 མར་སྤུལ་ཞིང་སྟོབ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རོལ་སྟོབས་ཀྱི་ཆོ་དེ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་
 ཆོས་ལ་རྣམ་ཀྱུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཡུམ་དང་ལྡན་ཅིག་པར་བཙེ་མ་ལྡན་
 འདས་དུས་༼ ༩༧༽ ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་
 འདི་ནི་ཆོས་མཆོད་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དབུལ་བྱའི་རིག་མའང་སྟོབ་མ་
 རང་དང་། བསྐྱལ་བ་མཉམ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱ་འབྲུབ་པའི་བསྐྱལ་བ་ཅན།
 རབ་དུ་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱས་པའི་སྐུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་
 འགོ་མ་གནས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། འབྲིང་དཔའ་བོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 མ་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱས་པ། ཐ་མའང་ལམ་འདིའི་ཆེད་དུ་རྩོ་
 རྩོ་སྟོབ་དཔོན་དང་སྟོབ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་བལྟ་བའི་མོས་གུས་ཅན་དང་ཆོས་

ཀུལ་འདི་ལ་སྒྲོ་བ་སྤྱིར་མི་སྒྲོག་པས་འདིའི་ཆེད་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལུས་སྒྲོག་
 ཀྱང་མདོར་བར་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཀུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་རྒྱུད་དག་
 བར་སྐྱབ་བྱས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་སྤང་བ་ལྟེ། རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས། རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་མཐོང་གུར་ན། དགའ་ཞིང་མཛེས་
 ལྟ་འཇུག་པར་བྱེད། དེ་ཡི་བཀའ་སྒྲུབ་ཉན་ཅིང་མོས། སྟེགས་པའི་ཀུལ་གྱིས་
 ཞེས་པར་ལྟ། གཞན་དུ་དེ་ལ་སྒྲོག་པར་བརྗོད། དེ་མཐོང་བ་ལ་འཁྱུད་ཅིང་
 བསྟེན། ཡག་ཏུ་འབྲི་ཞིང་༼༣༧༽སོར་ཆོགས་ཉིད། སྒྲུ་ནི་བཀོལ་ནས་སྤྱར་
 འཆིང་བྱེད། གོས་འཆོས་ཤིང་ནི་བར་བར་འཇུལ། སྤྱི་མ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱེད་
 ཅིང་། གོས་འཆོས་པ་དང་ལུས་ཉིད་དང་། ཀྱང་པ་ས་ལ་འདུད་ཅིང་
 འབྲི། ལུས་པའི་ཁ་ལ་འོ་བྱེད་ཅིང་། ལུ་མ་སྟོན་ཅིང་སྐར་གས་འགོལ། རྗེ་
 བཙུན་དེ་ཡིས་མ་མཐོང་ན། སྤྱི་དབྱངས་ལེན་ཅིང་མཐོང་བར་བྱེད། དེ་ནི་གང་
 ཅ་གནས་པ་དེར། དོན་མེད་སྟོན་གྱི་འགོ་བ་དང་། དག་ཏུ་ལད་མོས་རབ་
 སྟེགས་ཏེ། ལུང་ཞིང་སྤུལ་བ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། མི་མོ་འདི་ཡང་བསྟེན་པར་
 བྱ། ཞེས་དང་། རུང་བ་འདི་ནི་མཁས་པས་བཅུལ། མིག་གི་རྩ་དངས་མིག་རྩ་
 རྟོན། སྤྱི་མ་མཐོང་ཅིག་བསམ་པ་དང་། སྤྱི་མ་མཐོང་ཅིག་རྟོན་དང་འཕྲོ་བཞག་
 ཅས། བསམ་ཞིང་ཡང་ན་སྤྱི་མ་མཐོང་འཇུལ། ཞེས་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་དེར།
 རོལ་ཆེ་རྒྱབ་གྱི་སྟོགས་པ་དང་། ཞོང་དུ་དགའ་ཞིང་ཆོག་མང་དང་། བསྒྲོ་བ་

བཞིན་དུ་བཀའ་ཡང་གཙོག་ །འོ་བྱས་པ་ནི་འབྲི་བྱེད་དེ། །སྤྲུལ་འཛི་ཡོན་ཏན་གཤེས་
 གུར་ཀྱང་། །གཞན་དུ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྟན། །སྤྲུལ་མ་མ་མ་ཐོང་ལྟར་བྱེད་ཅིང་
 ། །འོངས་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱག་མི་འཆོལ། །རྩེ་བཙུན་དེ་དང་མི་མཐུན་
 པའི། །^{༡༧}མི་གཞན་དང་ནི་ཅེ་དག་འབྱེད། །དེ་སོགས་རབ་དབྱེ་མི་རུང་
 རྟེ། །མཁས་པས་རབ་དུ་སྤང་བར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལྟའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཙུ་ཤུལ་ནས། །ཀྱེ་བཙུམ་ལྟན་འདས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་བདག་གི་ཅི་བཀྱི་ཞེས་ཞུས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱིམ་པ་
 མ་བཙུའི་ནང་ནས་དམིགས་གསལ་གཅིག་དང་། །རབ་བྱུང་ལ་གཏུམ་མོ་རྒྱུང་
 མར་བཟུང་དུ་བཙུག་ནས་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་པར་བདག་ལ་གསོལ་བ་གདབ་
 པར་བྱས་ཤིག་ཅེས་བསྒྲེ་རྟེ། །འདིར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅེས་པ་ནི་
 རོ་རྩེ་སློབ་མ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་བྱ་བའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། །བྱད་
 པར་བསྐྱེད་རྩོགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ལྗོང་བའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དོན་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ཐོབ་ཅེས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། །འབྱུང་པ་དང་
 ། །སྤར་བཤད་པའི་དབང་བཙུག་གཉིས་པོ་དངོས་སྐྱབ་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ཆེད་དུ་
 དབང་བསྐྱར་བ་དང་། །བུམ་རྒྱུས་བྱས་བྱ་བ་དང་། །འདི་ཉིད་གྱི་དབང་བཞི་སྐྱིན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། །སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་རྒྱུང་མ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་ལ་ཞིང་
 གཅེར་བུ་འཕོ་མེད་གྱི་ཆོངས་སྤྱོད་གྱི་འབྱུང་དུ་གཞུག་གོ། །དེ་ནས་རྩལ་ཚོན་གྱི་

དགྲིལ་ལའོར་བཞེངས་པ་༼ ༣༧༥ ༽ཡོད་པའི་མེད་ན་ཚོགས་ཀྱི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་
 བྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་སློབ་མ་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཅན་བརྒྱད་དང་། དབུས་སུ་
 རྒྱ་དོ་རྗེ་མ་དང་། ལྷ་ཚོགས་མ་གཉིས་བཀོད་ལ་ཤར་ནས་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་དུ་
 གཞུགས་གོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་སྤར་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ཆུ་
 ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ། དེ་ནས་གོང་མའི་དབང་སྤྱིའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་
 སོ། །གོང་མའི་ཡང་གོང་མའི་དབང་ནི་དམངས་རིགས་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱག་རྒྱ་དབུལ་བའི་དོན་དུ་སྤར་གསུངས་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་
 དབང་སྤར་མ་བཅུ་གཉིས་པོ་དགྲིལ་ལའོར་ལ་བརྟེན་པའམ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་འདིར་
 ཡང་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་ལ། དེས་ན་དོ་རྗེ་སློབ་མ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་
 དབང་གསུམ་དུ་དབང་བཅུ་གཉིས་པ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱར་བས་སོ་དྲུག་དང་།
 སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱི་མ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཞི་དང་བཅས་པའི་དབང་བཞི་བཅུ་
 བསྐྱར་བར་བྱས་པས་རྒྱད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་
 རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་ཅག་གི་རྗེ་བཙུན་ཡི་དམ་ལྟའི་ངོ་བོར་
 བཞུགས་པའི་ཞལ་སྤར་ནས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བྲུས་ནི་དགེ་སློང་དང་དགེ་
 རྒྱལ་བྱིས་པ་ལ་བུམ་པའི་དབྱེ་བས་སྤར་ལྟར་བྲུས་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།
 རྒྱན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་༼ ༣༧༦ ༽ཞུན་མའི་གསེར་དང་མཚུངས་ཤིང་
 བཅུ་གཉིས་ལོ་ལོན་མཛེས་པའི་བྲུ་མོ་ནི། །བྲག་དང་ལྷན་ལ་ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་

བདག་ཉིད་དག་གིས་རང་གི་དོ་རྗེ་མོར་བས་འདོད་སྤྲད་ནས། །ས་བོན་དང་
བཅས་དོ་རྗེ་དག་ཀྱང་སློབ་མ་དག་པར་ཤེས་ནས་ཁ་རུ་འཕང་བ་བྱས་ནས་
ནི། །ཁྱི་ནས་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱོར་བྱ་དེ་ནས་སྤར་ཡང་གཞན་ནི་དུ་བའི་ལམ་
སོགས་ལྟན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་
ཅན་རྩལ་གྱི་ཁམས་དང་ལྟན་པ་སྤྲ་མ་ལ་སྤུལ་བའི་རྩ་མ་ལ་སློབ་མའི་ལག་པས་
རིག་པར་བྱ་ཞིང་སྤྲ་མས་སློབ་མའི་རྒྱང་མའི་རྩ་མ་ལ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགའ་བ་ནི་བུམ་པའི་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་རིག་མ་ལ་སྤྲད་ནས།
སློབ་མ་རིག་མ་དང་བཅས་པའི་ཁར་ས་བོན་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་གཞུག་ནས་
བདུད་ཅི་སྦྱོར་ཅིང་སློབ་མའི་མིག་བཅིངས་ནས་སྤྲ་མས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ན་ར་རྒྱ་པི་
ཀ་མའི་སྐྱ་ཞེས་པའི་རྩ་བྱུང་པར་ཅན་གཞིབ་པར་བྱ་ཞིང་། ཡང་ན་སྤྲ་མས་དང་
པོར་རང་གི་རྒྱང་མའམ་སློབ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བགྲོད་ནས་དབང་གི་དུས་ལ་བབ་
པ་ན་སྤར་སློབ་མ་ལ་གཏད་དེ་སྟོམས་འཇུག་བྱས་པའི་དགའ་བ་དང་
༼ ༤༥༠ ༽མཆོག་དགའོ། །དེ་ལྟའི་བྱུང་པར་གྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལ་
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། སྟོམས་འཇུག་ལས་གོ་ལ་བའི་མཐར་དབང་བྱུང་
པར་ཅན་འདིའི་ཆོག་འའི་རྩས་པས་རྣམ་སྤྲིན་བྱི་ནང་གི་ལུས་ཅན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་
ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དེའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་མི་དགོས་པར་གཞན་མཆོག་ཏུ་བ་མ་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུའི་ལྟ་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་དགའི་ཡེ་

གཤམ་འདྲེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཞི་པ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བསྐྱར་བར་
 བྱའོ། །དབང་བསྐྱར་བའི་ཡུན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཚན་མོའི་བྱེད་ནས་ཅུ་
 ཆོད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཉི་མ་འཆར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཟབ་མོ་
 རྒྱ་གསུམ་རྒྱ་བཞི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་བའི་སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཐུན་མོང་བ་ནི་པ་མ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་མེད་
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ཕྱིན་གྱི་ཞུགས་
 སློན་ནམས་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་པ་མ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་པ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སློན་བྱེད་དང་དེའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དོ་རྗེ་འཆར་ནས་གྲུབ་ཆེན་ཏི་ལོ་ནུ་རོ་ནས་བརྒྱད་པའི་སློན་བྱེད་ཀྱི་
 དབང་ཡང་འོག་ཏུ་བྲིད་ཉིད་ཀྱི་མགོར་འཆད་ངོ། །པཎ་ཆེན་ནགས་རིན་གྱི་རྗེ་
 རྒྱལ་པོ་པ་སོགས་འཛིག་ཏེན་༼ ༣༡ ༽ལས་འདས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པར་སྣང་
 ཞེས་པ་དེའང་རྣལ་ཆོན་དང་རིག་མའི་སློན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཕྱིགས་སུ་མི་
 མཛད་པས་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་ལམ་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་ན་རིག་མ་དང་རྣལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་
 དབང་ལོད་སློན་མི་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ལ་ཐུག་སྐྱམ་དུ་དགོངས་པ་ནི་ག་
 ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་དགོངས་ན་ནི་མི་འཐད་དེ། འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་
 རྫོགས་རིམ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་ནམས་ནི། ཁྱད་པར་དུའང་

འབྱོར་ན་རིག་མ་དང་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་བྱ་བ་ཆེར་རྒྱས་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལྟར་
ཡུག་ལོན་དུ་མི་མཛད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་
གྲུང་པས། དབང་ཚོན་ལ་ཆོག་ལྟག་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ཉིད་
ཡིན་ལ། འབྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་འཛི་ཀུན་སྤང་གི་དབང་ཚོན་ལས་ཆེས་
དབང་ཚོན་ལ་སྦྱོས་བཅས་གྱི་དབང་ཆོག་གི་སྦྱོས་པ་རྒྱས་པར་དོར་ནས་སྦྱོས་མེད་
གྱི་དབང་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆེས་དོན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤགས་གྱི་ཉེ་རྒྱུའི་སྦྱོད་
པ་ལ་ཆེས་དབང་ཚོན་ལ་སྦྱོས་བཅས་གྱི་སྦྱོད་པ་སྦྱོབ་དཔོན་ནག་པོ་སྦྱོད་པའི་
སྦྱོད་ཚུལ་ལྟར་མི་སྦྱོབ་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྱོས་༼ ༣༡༽ མེད་ལྷ་སུ་ཀུའི་སྦྱོད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྦྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་དང་ལུ་ཡི་བ་དང་
ལ་བ་བ་ལྷ་བུ་འོད་གསལ་གྱི་ཉེར་རྒྱ་གྲུབ་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པ་ལྷ་བུའི་དབང་
ལའང་དེ་ཉིད་ཆེས་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེ་བཙུན་སྒྲམ་པོ་བ་དཔོན་སྦྱོབ་
གྱིས་རྒྱལ་ཆོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕག་མོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་ཡང་མི་མཁྱེན་ན་
ཞེས་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཁུ་དཔོན་གྱིས་གསུང་བར་སྤང་སྟེ།
རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱང་སེང་གི་དྲིས་ལན་དུ། རོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ་
ལ་ཡང་སྡོན་བསྟེན་བ་དང་སྟ་གོན་ཡང་བྱས། ལྷ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་
ལའོར་ཡང་བྲིས་ཏེ། སྦྱབ་མཆོད་བདག་འཇུག་ཀྱང་བྱས། སྦྱོབ་མ་ཕྱི་ནང་གི་
འཇུག་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ན། སྦྱང་གཞི་སྦྱོར་

བྱེད་པོ་འཕྲོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིས་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཞལ་ཆོན་ཆེ་བར་ཟད་དེ། ཆོག་
ཙམ་གྱིས་ཆེས་དབང་ཕྱོན་འདྲུ་འཛི་ཀུན་སྤངས་ལ་དབང་གི་དོན་གྲུབ་པར་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་མའི་རྒྱུད་
ནམས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱུང་བར་བྲགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་
ལས། ད་ནི་རྫས་ནམས་མེད་པའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྤངས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་ངེས་པ་གསུངས་པ་འདིར་གང་གི་ཆོ་ཀུན་སྤངས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ལ་
རྫས་མེད་ན་དེའི་ཆོ་སྤྲུམ་སྤངས་མེད་པའི་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་བའི་
བདག་པོའི་བཀའ་ཡི་ཀུན་སྤངས་ལ་ནི་སྦྱོན་པར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་
དབང་བདུན་དང་དེ་ནས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོན་པར་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བཞི་པ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་སྦྱོན་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ་ཆོག་གིས་
བརྫོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐའ་དག་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ནི་རྩ་ཡི་རྣལ་
འབྱོར་ལྟན་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྲད་ཅིག་ཅིག་གིས་བརྫོད་པར་
བྱའོ། །དེ་ལ་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མེད་པར་གྱུར་ན་ལག་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་ནི་སྦྱོན་རྣམས་ཀུན་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་པར་
བྱེད་པའི་ཆེད་དུའོ། །ཞེས་པ་ངེས་པའོ། །གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྟེ་བྱིམ་པ་རྣམས་

ལ་ནི་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་སྤྲིང་པོ་ཞེས་པ་དོ་རྗེའི་ཆོག་ཡུམ་གྱི་མཆོད་པས་རྣམ་པར་
དམན་པར་སྦྱིན་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་གི་
ངེས་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བས། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་
༼༣༥༽གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་གོང་མ་ལས་ཀྱང་གོང་མའི་དབང་བསྐྱར་བ་
ཆོག་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་ན་འོག་མ་རུལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་འབྲེལ་བ་སོགས།
ཆོག་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དང་། བྱིམ་པ་ཞེས་
པའི་ཤུགས་གྱིས་འདུ་འཛི་ཡོ་བྱད་ཅན་འཁོན་ས་སྐྱའི་ངོ་སྤྲོད་གྱི་རིགས་ལྟ་བུའི་
ལོངས་སྤྱོད་ཅན་རྣམས་གྱིས་ནི་ཡུམ་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ་ཡུག་རྒྱའི་དགྱིལ་འཁོར་མེད་
པར་དབང་བསྐྱར་ན་དབང་བསྐྱར་དེ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་བཙུམ་ལྟན་
འདས་གྱིས་དམ་བཅའ་བར་མཛད་སྣང་ངོ་། །འདིར་སྐྱས་པ། དཔལ་ལྷན་
དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱད་གྱིས། །སྐལ་མཆོག་ལྟན་པའི་སྟོབ་མ་ལ། །དགྱིལ་
འཁོར་རི་ལྟར་སྐྱབ་ནས་ནི། །རྒྱད་བཞི་སྦྱིན་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། །འགའ་ཞིག་
ལོག་པར་བལྟ་བ་ཡི། །དྲི་མའང་ཅུང་ཟད་བསལ་བྱས་ནས། །སྐབས་བབ་
དགོས་པའི་དོན་རྣམས་ནི། །རྗེ་བཙུན་བཀའ་བཞིན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་
སྟོམ་པ་མཛོན་པར་ཉོགས་པ་བོགས་འདོན་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།
བསྐྱེད་རིམ་བཤད། རྗོགས་རིམ་བཤད། སྤྱོད་པ་བཤད། དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཅག་གི་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་མཉན་པ་རས་ཆེན་གྱི་ཞལ་ནས། བསྐྱོད་པ་དང་རྫོགས་༼༣༥༽པ་
 ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཞེན་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་རིམ་བཞེན་
 བརྫོད་པས། གང་སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་དེར་གྱུང་བ་སྟེ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་གང་
 ཡིན་པ་ལའང་རྫོགས་པའི་དོན་ཅན་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་པ་
 ལའང་བསྐྱོད་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ལ་འབྲུག་པ་ལས། བསྐྱོད་རྫོགས་གྱི་རིམ་པ་
 གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྫས་གཞན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྱེད་རྗེ་ལས།
 བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་དང་ནི། རྫོགས་པ་ཡི་ཡང་རིམ་པ་ཉིད། རིམ་གཉིས་
 མཉམ་པར་གནས་ནས་ནི། རྫོད་ཅན་གྱིས་ཆོས་འཆད་དོ། ཞེས་གང་བསྐྱོད་
 རིམ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་ཤིང་རྫོགས་རིམ་ལ་གནས་པ་དེ་
 ཉིད་བསྐྱོད་རིམ་ལ་གནས་པར་གྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བདེ་
 མཆོག་འབྲུང་བའི་བཀའ་འགྲེལ་བསྒྲུ་ཅན་ལས། བསྐྱོད་པ་དང་བལྟམས་པ་དང་།
 སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། བྱུང་བ་དང་།
 ལུང་འབྲུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་
 རྫོགས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རང་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྟོང་
 པོའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ལམ་དུས་བདེར་གཤེགས་སྟོང་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་པ་
 བཞེངས་པའི་བསྐྱོད་པ་དང་། དམ་པ་༼༣༥༽དེར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། རེ་
 ལྟ་ན་དེ་ལྟར་དང་པོར་བསྐྱོད་པ་དང་། བྱིས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་

བས་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཚོགས་གཉིས་སོག་པ་དང་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོམ་
ཚུལ་མི་མཐུན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྟའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་བཞིས་ལའོར་
བའི་རྒྱ་འབྲས་ལམ་དུ་བྱེད་བ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྟའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་བཞིས་
ལའོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དུས་
ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་པ་དེ་དང་པོར་གྲོ་བྱུང་བྱི་མ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་
དང་། རྒྱ་དེའི་འབྲས་བྱུང་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའམ་འཆར་བའི་ལྟ་དེ་ནི་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟར་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ལྟ་དེ་དང་མཁའ་
མཉམ་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་པ་གཅིག་དུ་གྱུར་བའི་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་
དེ་ལ་བསགས་སྐྱུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས། ལྟ་དེ་དག་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་
དངོས་གྲུབ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་མཁན་གྱི་གྲོ་བྱུང་བྱི་མ་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རགས་པ་དེ་
ཉིད་དག་ནས། གཞུག་མ་སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཉིད་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་། རྒྱད་
དེའི་འབྲས་བྱུང་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའམ་འཆར་བའི་ལྟ་དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་
ལྟ་ཞེས་ཀྱི་པོ་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟར་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ལྟ་དེ་དང་མཁའ་
མཉམ་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་པ་གཅིག་དུ་གྱུར་བའི་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་
དེ་ལ་བསགས་སྐྱུངས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ལྟ་དེ་དག་གི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་
དངོས་གྲུབ་ལས་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་མཁན་གྱི་གཞུག་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་འབྲས་

རྒྱུད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གྲོ་བུར་བྱི་མའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཆེས་
 བྲ་བའི་གནས་ངན་ལེན་གསེར་ལ་གཡའ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲ་དོན། ལྷ་ཏྲི་ཀྲ་མ་ཞེས་ལྷ་ཏྲི་ནི་བསྐྱེད་པ་
 དང་བཅོ་བ་དང་། བཙོས་པ་སོགས་ལ་འཇུག་ལ། ཀྲ་མ་ནི་རིམ་པར་འབྱུང་བའི་
 དོན་ཅན་ཏེ་སྒྲིབ་བྲལ་རྒྱ་རྒྱུད་གཞུག་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་དངོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་
 བའི་ལྟ་དེ་ཉིད་དང་ཆེས་འདྲ་བར་བཙོས་པ་འཇུག་བསྐྱེད་ནས། ཆེས་རྣམ་པར་དག་
 བའི་ལྟ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་དགེ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བསམས་
 སྦྱང་གི་མ་དག་རྣམ་ཤེས་བྱི་མའི་ཆར་གྱུར་པའི་འཁོར་བའི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱབ་ན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
 པ་ཉིད་ལའང་བསྐྱེད་པ་དང་། ༼༣༥༽རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འོང་ཞིང་།
 རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཉིད་ལའང་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འོང་
 ལ། དེ་ལྟར་ལས་དང་པོ་པའི་ལྟ་དང་དགྱིལ་འཁོར་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་
 རིམ་ལས་འདའ་བ་མེད་དེ། དེས་ལྟ་གང་སྒྲོམ་དང་གསལ་སྒྲ་གང་འཆར་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་ཤེས་བྱི་མའི་ཆས་བསྐྱུས་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྫོགས་
 རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་སྐྱུམ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཉིད་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་

སྐྱེ་རུང་བ་ནི། འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་འདི་ཡི་སྒྲགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་སྒྲ་མ་ཐ་མི་དད་པ་ལས་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་དོར་
 གྱི་ཆོས་ནོད་པའི་སྟ་གོན་གྱི་སྐྱབས་ནས་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དང་འཆར་བ་དང་། ལྷག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོབ་མའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མཛད་ནས་བསྐྱེད་པར་མཛད་ན། དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་
 མི་བྱེད་པ་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་དུས་༼ ༣༥༽ སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་
 སྐྱེས་པ་དང་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་དུས་སུ་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་བདག་ཉིད་
 དུ་སྒྲར་བསྐྱེད་ཅིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 མཐུ་ནུས་ཀྱང་བས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་ཞིང་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་
 སུ་གསལ་འདེབས་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་ཆེ་བར་བཞག་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐུ་
 ནུས་ཆེ་བས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་མཆོམས་སྒྱུར་ཞིང་དྲན་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་
 གསལ་བ་ན་རྫོགས་རིམ་གཙོ་ཆེ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་ལ་མ་
 བཅོས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མ་བཅོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་ལྟ་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་གྲུབ་པ་ཉིད་གྲུབ་པ་ལྟར་མ་བཅོས་པར་བསྐྱེད་པས་ན་མ་
 བཅོས་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་

སྤྱིར་དབང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་དབང་གོང་མའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་
 བྱེད་ལས་དང་པོ་པ་ནས་བརྒྱུད་རྫོགས་ཅིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་དད་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་
 བསགས་སྤྱད་མཐུ་ཆེ་བར་བྱས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆའི་དད་ཤེས་
 སོགས་རྒྱུད་ལ་འཆར་ཞིང་དེ་འཆར་བ་༼ ༣༩༠ ༽ལའང་སྤྱར་ད་དུང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆམ་བྱེད་ལྟའི་འབྲུལ་པའི་ཡུལ་སྤྱིར་མི་འབྲེང་བར་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་
 ཁ་ནང་བལྟའི་མ་འབྲུལ་པའི་བཅོས་མའམ་བསྐྱེད་པའི་ཅིམ་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་
 དུ་བྱས་པས། དེའི་བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས། རྫོགས་ཅིམ་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཆར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱིས། འབྲུལ་
 དང་ཡེ་ཤེས་དུམ་བུར་འབྱུང་། ཅེས་སོགས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དབང་གི་ཡེ་ཤེས་
 འདིའང་དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐལ་མཆོག་གི་དཔོན་སློབ་ལྟར་
 ཅན་ནི། རྫོགས་ཅིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་ལུས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་ཤེས་
 འདྲེན་ལུས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེས་པ་ནི་དེའི་དགེ་འབྲས་ཀྱི་མཐུས་དབང་དོན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ལ་དེར་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་དད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
 ཅི་སྤྲོ་མའི་ཞལ་མཇལ་བ་དང་སྐྱེ་མཐོང་བ་དང་དགོན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 བྱེད་པར་གྱུར་པ་ལ། ས་སྐྱེ་བརྒྱུ་ཉིས། ཀ་རུ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། རྩུན་
 རྒྱུ་བས་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་བྱུང་། །དེ་ཡི་དགོན་པ་མཐོང་ཙམ་གྱིས། །འགལ་ལ་

ཉིང་འཛིན་སྐྱེས་ཞེས་ཟེར། །ཕྱི་ནས་དེ་ཡི་གྲུབ་ཐོབ་ཞིག་ །དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་དེ་
 རྒྱུན་ཆད། །དེ་འབྲེལ་ཉིང་འཛིན་བདུད་རིགས་ཀྱི། །འབྲུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 གསུངས། །ཞེས་གསུངས་༽^{༣༧}ཤེས་པ་ལེགས་པར་མ་གོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱིན་བསྐྱབས་དང་བདུད་ཀྱི་བྱིན་བསྐྱབས་མཚུངས་པར་སྐྱས་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཆེ་རབས་སྤྲ་མར་དབང་དོན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་མ་ཉམས་པར་
 ཡོད་པ་ཆེ་འདིར་དབང་བསྐྱར་བར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པར་བཀྱི་མི་རུང་བ་མ་
 ཡིན་པ་ལ། ས་སྐྱ་བརྒྱ་^{ཡི}ཉམ། དེ་དག་སྤྲ་སྐྱངས་ཡིན་པས་ན། །ད་ལྟར་དབང་
 བསྐྱར་མི་དགོས་ཟེར། །འོ་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ཡི། །སྟོམ་པ་དག་ལ་མོས་པ་ཡང་
 ། །སྤྲ་མའི་སྟོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ད་ལྟར་བ་ཏུ་དབྱུང་ཅི་དགོས། །ཞེས་འབྲུང་
 ལ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས། རྐྱེ་བ་སྤྲ་མར་དབང་སྟོམ་པར། །ཐོབ་ལས་
 བྱང་ཆུབ་བར་ཉིད་དུ། །ཉམས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ །མིད་ན་སྤྲ་ཡང་དེ་
 ཉིད་ལ། །བོགས་འདོན་ཆེད་དུ་སྤྲ་ཡང་ནི། །དབང་སྟོམ་བསྐྱར་ནས་འཛིན་པ་
 ལ། །པན་ཡོན་ཆེ་བ་ཐོབ་མོད་ཀྱི། །གལ་མིད་སྐྱར་ནས་མ་བཟུང་ཡང་། །སྤྲ་
 ཀྱི་དབང་སྟོམ་ཉིད་ཉིད་ལ། །བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོམ་པར་མི་རུང་ན། །སྤྲ་དུ་དབང་
 སྟོམ་འོད་ན་ཡང་། །བསྐྱེད་རྫོགས་སྟོམ་པར་མི་རུང་སྟེ། །དབང་སྟོམ་གྱི་མ་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་། །སྤྲ་ཀྱི་དབང་སྟོམ་དང་མཚུངས་འགྱུར། །མི་མིད་ན་ནི་དབང་སྟོམ་
 ཀྱང་། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྲངས་པ་ཡི། །དགོས་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་

འགྱུར། ༼༣༧༩༽དེར་མ་ཟད་པ་འདྲིར་ཡང་འགྱུར། ༼ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་
 མོགས་པ། ༼སྒྲར་ཡང་ཐེག་པ་ཆེར་འཇུག་པའི། ༼ཆེད་དུ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་
 ལ། ༼སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། ༼འདོད་ལས་རབ་བྱུང་དགོས་འགྱུར་ཏེ། ༼སྒྲར་གྱི་
 རྩོམ་དང་སྒྲངས་པ་ལས། ༼མ་ཉམས་པ་དེ་ད་དུང་ཡང་། ༼སྒྲོང་རྩོམ་གཞིན་ས་
 འོད་དགོས་པའི། ༼ངས་པ་བྱབ་པ་འཆའ་ཉིད་མྱིར། ༼དེ་ལྟ་ན་ནི་སྒྲོང་བ་དང་
 ། ༼རྩོམ་པ་མ་ཉམས་པ་ཀུན་ལ། ༼ཡིད་བརྟན་གྱུ་ལ་ཐུབ་མེད་པའི་མྱིར། ༼གསར་
 གྲངས་དེས་ཀྱང་གྱུ་ལ་ཐུབ་པའི། ༼ལེགས་པར་སྦྱད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། ༼ཞེས་
 བཀའ་སྤྱུལ་པ་ནི་ཞར་འོངས་སོ། ༼དེས་ན་ཁ་ཅིག་གི་ལྟར་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་
 མཐར་མ་ཐིན་པ་དང་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་གྱི་བར་
 རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ༼བསྐྱོད་རིམ་
 བྱེད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་གཏོགས་པར་ཡོངས་སུ་
 མ་རྫོགས་པའི་མྱིར་དང་། ༼བསྐྱོད་རིམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཉིད་ཀྱི་མྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་དྲི་མ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཟད་དུ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་མྱིར་རོ། ༼དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་ཚུལ་ལ་དྲངས་པའི་
 ལུང་དེ་ཉིད། ༼རྗེ་བཙུན་མར་པ་ལོ་ཙཱ་ལ་འདི་སྐད་དུ་བཀའ་ཏེ། ༼བསྐྱོད་རིམ་གྱི་ངོ་
 བོ་ནི་བསྐྱོད་རྒྱུའི་ལྟ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་ ༼༣༧༩༽བསྐྱོད་ཚུལ་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་
 གིས་བསྐྱོད་པ་ན་བསྐྱོད་རིམ་མོ། ༼དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་

བསྐྱེད་དེ། ཞེས་པའོ། །དེས་ཆོག་ནི། ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་ལ་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་རིམ་སྟེ་
 སྒྲོམ་མ་ཐག་ཏུ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་མི་སྐྱེ་བར་ཡེ་ཤེས་ཁད་ཀྱིས་སྐྱེ་བས་སོ། །དབྱེ་
 བ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱང་བྱེད་དོ། །དེ་སོ་སོ་ལའང་གནས་སྐབས་ལྟ་
 སྦྱང་བྱེད་མཛོན་བྱང་ལྟ་སོགས་བཞིར་བྱ་ཞིང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བདེ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། སྐྱ་མའི་བརྟགས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ་
 ལས། རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། །དེ་ཡི་བདེ་བ་བདེ་ཆེན་
 བརྫོད། །ཅེས་སོ། །དེས་ཆོག་ནི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བས་ན་རྫོགས་རིམ་སྟེ།
 སྤྱུ་ཏེ་རི་བའི་ཞལ་ནས། དུས་འདིའི་དུས་སུ་ལུས་གནད་འདིའི་དུས་སུ་ལུས་
 གནད་འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སེམས་འདི་ལྟར་གཏོད་དང་ཡེ་ཤེས་མི་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་ཅེས་
 གསུངས། དབྱེ་ན་སྦྱང་གཞི་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པ་དང་།
 གཉིད་འབྱུག་པོ་ལོག་པ་དང་། མི་ལམ་མང་པོ་མི་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་བུད་མེད་
 ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་སྦྱོང་བྱེད་གཏུམ་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་དང་། སྐྱ་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཞར་ལ་རྫོགས་རིམ་ཡང་བཤད་དེ། དེ་
 ལྟར་ན་༼༣༧༽བསྐྱེད་རིམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་ནི་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་འབྱུང་བས། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སྐོངས་པ་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་

ཁ་ཅིག་གིས། བསྐྱོད་རིམ་ནི་དགྲིལ་ལའོར་པའི་ལའོར་ལོ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཅན་གྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་ལྱུན་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པར་འཛོག་ལ། རྫོགས་རིམ་ནི་དགྲིལ་ལའོར་པའི་ལའོར་ལོ་ཡང་དམིགས་པ་
 མེད་པར་བདེན་པ་དང་བདེན་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་
 བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འཛོག་
 པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོད་རྫོགས་
 གཉིས་ཀར་ཡང་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དགྲིལ་ལའོར་དེ་དག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ངོར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྫུན་པ་
 ཅན་གྱིས་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་བྱུང་བཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མ་ཅན་གྱི་ཆོས་དེའང་རིགས་ངོ་དང་ཡོ་ཤེས་གྱི་ངོ་
 ཅན་སྒྲིས་མཚན་དུ་དེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ནི་བསྐྱོད་
 རྫོགས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་དེ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་བྱུང་བཅད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 བསྐྱོད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་དགྲིལ་ལའོར་ཡང་བདེན་གྲུབ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་
 བསྐྱེད་པ་དང་རྫུན་ཀྱང་བདེན་མེད་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ངོར་
 གཉིས་ཀའང་། ༄། བསྐྱེད་ལྱུན་མིན་པར་ནུལ་འབྱོར་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
 བདེན་པར་བྱེད་པར་མེད་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡོ་ཤེས་གྱི་ངོར་ནི་
 དགྲིལ་ལའོར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སོ་སོར་བདེན་རྫུན་གྱི་ཆ་འགར་ཡང་གཟིགས་པ་

མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་དང་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའང་གཅིག་
དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མཐའ་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། དེར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
ཉི་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱན་རྫོང་དང་། རྫོགས་རིམ་དོན་
དམ་པར་འཛེག་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གནས་
གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་དམིགས་སྤྲོད་ཙམ་ཉིད་
ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པའི་རྟོག་པ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བསྐྱེད་
རིམ་ནི་ཀྱན་རྫོང་གྱི་བདེན་པ་དང་བཅས་པར་འཛེག་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དྲི་བལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་དམིགས་སྤྲོད་ཙམ་ཉིད་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པའི་རྟོག་པ་ལྟོག་པར་
འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། རྫོགས་རིམ་ནི་ཀྱན་རྫོང་གྱི་བདེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་
རྫོགས་རིམ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་བཅས་པས་བྱབ་པ་སོ་སོར་
འཆའ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དག་གི་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་དོར་ཆོས་གང་ཟག་སྒྲོས་རྟོག་ལྟོག་པའི་བདག་མེད་
དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གསལ་༼ ༣༧ ༽སྤྱང་ཐོབ་པའང་ཡོད་ལ། རྫོགས་རིམ་
གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་ཐུག་དང་ལྷན་པ་དག་གི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་དོར་
ཆོས་གང་ཟག་གི་སྒྲོས་རྟོག་ལྟོག་པའི་བདག་མེད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་
སྤྱང་ཐོབ་པ་མེད་པའང་ཡོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་

བསྐྱེད་པའི་འབྲུལ་ཚེས་རྣམས་སྤྱད་བ་གཙོ་ཆེ་ལ། རྫོགས་རིམ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཞིའི་འབྲུལ་པ་ཉིད་སྤྱད་བ་གཙོ་བོར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། རོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མར་པ་ལྟོ་བྲག་པའི་ལེགས་
བཤད་དོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་ཡང་དག་མིན་ཏེ་ག་གིས་བསྐྱུས་པའི་
ཁམས་གསུམ་པའི་འཁོར་བ་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིར་སྐྱེ་བའི་སྤང་བྱ་
འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་སྤར་ཡོད་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་འོངས་པའི་སྤང་བྱ་
འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་ལས་ཉོན་རྒྱུན་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རོ་རྗེའི་དགོ་བ་
ཚོས་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐུ་ཆེ་བ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་བྱིར། བདེ་མཚོག་
འབྱུང་བའི་བཀའ་འགྲེལ་པར་ཅན་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྐྱེ་གནས་བཞི་དང་།
ཚོས་མཐུན་པས། དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་དང་། ལུས་དང་རག་དང་སེམས་
དབེན་པའི་རིམ་པས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་དགོངས་ཏེ། དེའི་
བྱིར་སྐྱེ་གནས་དེ་རྣམས་༼ ༣༧ ༽ཁོ་ན་རིམ་པས་སྟོན་པ་སྣ་ཚོགས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷ་བ་དང་ཉི་མ་དང་ས་བོན་དང་མཚན་མའི་རིམ་པས་
རྫོགས་པའི་ལྟ་ནི་སྐྱེ་གནས་སྟོང་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཡལ་ཡུམ་ཀྱི་རོ་རྗེ་དང་པར་
བསྐྱབས་པས་ལྷ་བའི་བྱང་ལྷུང་གི་སེམས་ལས་བྱོན་པ་ནི། སྐྱེ་གནས་མངལ་
ལས་སྐྱེས་པའོ། །ལྷ་བ་དང་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་དྲོད་གཤེར་ལས་

སྐྱེས་པ་ལོ། སྐྱོ་བ་ནི་སྐྱེ་གནས་དོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་ལོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། ལས་
བོན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྐྱད་ཅིག་ལ་འོད་གསལ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་གནས་
བརྟུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལོ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཇེ་ལྷ་ར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་
པ་འབྲུལ་ཆོས་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེའི་མུང་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་
གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་འདི་དག་ནི་གཞན་མཆོག་རྣམ་པར་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་
གྲུ་ལོ་ལྟ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་འབྲུལ་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་འབྲུལ་བྲལ་གྱི་ཆོས་དེ་
དག་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་
སོག་ཚུལ་རྒྱུའི་ཐེག་པར་མེད་པས་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སྦྱོན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་། སྦྱང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོག་ཙམ་གྱིས་འགྲོ་བ་ཐ་
མལ་པའི་འཁོར་ལོ་འཆར་བའི་སྐྱིབ་པ་རྩད་ནས་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲགས་
༼ ༣༤༥ ༽ ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོའི་སངས་རྒྱས་དེ་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནས་ཐིན་ལས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་འགྲོ་བ་ལ་
སྤྲགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་
ཐིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་འགྲོ་བ་ལའང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྟའི་ངོ་
བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། མདོ་
སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་གྱི་ཟབ་བྱང་ཆེས་ཆེ་བ་འབྱེད་བྱེད་ཅིག་འདིར་རགས་པ་

ཡིན་ཞེས་ཁོ་བོའི་རྗེ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐིམ་དགེལ་
ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། རིམ་གྱི་སྦྱིན་སོགས་སྤང་བྱ་དང་། །ཁྲིམས་
སོགས་མ་ཆགས་ལས་ཟབ་ཡིན། །ཐ་མལ་མ་སྤངས་སྐྱེ་ཆེན་མིན། །དུས་ཀྱི་ཆད་
ཀྱི་འདིར་བྱང་ཆུབ། །རང་གི་ཡུལ་དུ་བདག་ཉིད་ཅན། །མཁས་པས་ཐ་མལ་པ་
རུ་བཤད། །འགྲོ་བ་རྗེ་གས་བྱང་འཁོར་ལོའི་བདག །སྐྱད་ཅིག་གིས་འདིར་བྱང་
ཆུབ་ནོད། །སྦྱིན་བྱ་ལ་སོགས་མ་དམིགས་ཀྱང་། །བདག་མེད་ཐ་མལ་མི་
འཛམས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ལ་དེ་ཡོད་མིན། །དེ་བས་ཀུན་རྟོག་རྣམ་གསལ་
ཞིང་། །ཀུན་ནས་འོད་ཟེར་རབ་འཕྲོ་བ། །བདག་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་
ནི། །སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །ཅིས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་འཁོར་བའི་
ཆོས་འདི་ལ་འང་རྒྱ་དང་འབྲས་ ། ༣༧༩ །བྱས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ལ་འབྲས་བུའི་
ཆོས་ལས་སྤང་ཐ་མལ་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པས་ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
འཁོར་བའི་ལས་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་
ནས་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྦྱོད་པ་རང་ག་ཞན་ལ་ཕན་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་
ཆེད་ཀྱི་རི་ལྷ་ར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་དགའ་བར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འོངས་སྦྱོད་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཆོག་གི་སྦྱོད་པར་བྱེད་ལ། རྒྱུའི་ཆ་དེ་ཉིད་རྗེ་གས་རིམ་
ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ག་ཞན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་པར་ཚོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱང་གྲགས་ངོར་དེ་དང་དེར་དེ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཁོར་བའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་
ཐམས་ཅད་དྲུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷའི་ང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་
ཟག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་འཁོར་བའི་
ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་དྲུངས་འབྱེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྷའི་བདེ་དག་ཆེན་པོས་
འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱང་ཞིང་དེ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ནས་
འབྲུག་པའི་སྤང་བ་ཆེན་པོས་འཁོར་བའི་བདུད་དང་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་
པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤང་བ་མཐའ་དག་དྲུངས་འབྱེན་པར་༼༤༠༠༽བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
གཉུག་མ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུག་ལྷའམ་དུག་གི་སྒོ་བྱུང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་དུག་
ལྷའམ་དུག་རང་གོལ་དུ་བྱས་པས་འཁོར་བར་འཆིང་བའམ་འཁོར་བར་འཁོར་
བྱའི་འཁོར་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་
དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པས་དེ་དེར་ངོ་ཤེས་ཤིང་འཕྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱལ་འདི་ནི་གསང་སྤྲུགས་སྤྲ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའང་མཐར་ཐུག་པར་
སྤང་སྟེ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ངོར་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གིས། གསང་སྤྲུགས་འབྲུག་
པར་ཡེ་བཞུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡེ་གནས་ཀྱི་ལྷའི་ངོ་བོར་ངོ་འཕྲོད་ན་ཡེ་
རྫོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཆེས་ལེགས་པར་སྤང་སྟེ། ཡེ་ཞུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་

བྱ་བ་འདི་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་གཞན་མཚོག་སྒྲིབ་བྲལ་བྲ་ཐབ་པ་ལྟ་
བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པར་འོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འོ་ན་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་དང་ཞེས་པའི་ད་ཀླུ་འཛིན་པའི་
ད་དེ་གང་ཞེན། འདི་ལྟའི་ད་ནི་གསང་སྟགས་པ་དག་གིས་འཛིན་རྟེན་མ་དཔྱད་
པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོར་བཏགས་བཞག་གི་གྲགས་ཅོམ་ལས། བདེན་གཉིས་ཚད་
མས་རྫས་བཏགས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་བདག་ལ་ད་ཀླུ་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། འཛིན་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་། (༤༠) །སངས་རྒྱས་
ཀྱིས། རྗེ་ལྟར་དང་དང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་
མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅིས་དྲ་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་ཀྱང་དོར་གཅོད་འགྲེལ་
བར། ད་དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིན་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་
གདགས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ལ་གཞན་ཀྱི་རྒྱད་རྣམ་པར་བཅད་པ་
ཅོམ་སྟེ། དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་མཚུངས་ཀྱི་གཅིག་
ལྟ་དང་རྟག་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་རྟེན་དང་ཐ་སྙད་འཛིན་པར་མི་ལུས་སོ། །དེ་བས་ན་
མཛོན་པའི་ད་ཀླུ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བྱིད་ཀྱང་བདག་ཏུ་
མཛོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་གཞུག་པའོ། །ཞེས་

འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ང་
 རྒྱལ་འཛིག་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ན་བསྐྱེད་རིམ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱ་ལྟ་ག་
 ལ་བྱེད་དེ་འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་
 བོ་འབྲི་གྲུང་པས། ལྟ་བུ་གསུམ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་གོ་ལ།
 ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ལྟ་བདག་ལྟ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱུར་འབྲུར་
 །༡༠༡།བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། རྩོམ་པས་དོན་དམ་རྟག་པའི་བདག་དང་། བོ་དོར་
 པས་དངས་མ་མི་ཤིགས་སུ་ལྟན་གྱི་བདག་དང་། ཙོང་ཁ་པས་ཐ་སྐྱད་ཆད་
 གྲུབ་གྱི་བདག་དང་། ཟེ་ལུང་པས་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་གྱི་བདག་ལྟར་ལྟ་ཞིང་
 དེའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་ལམ་གྱི་སྙིང་པོར་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཆོས་འདི་པ་ལས་ཐུ་རོལ་དུ་གྱུར་པའོ། །བསྐྱེད་རིམ་གྲུབ་པའི་ཆད་ལ་རྗེ་
 རྒྱལ་པོ་པས། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ་ནི། རང་ཉིད་ལྟར་མཐོང་སྟེ།
 སྤང་པོ་ལྟ་པོ་ལ་སོགས་པ་རིགས་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས། དེ་ཉིད་གྱི་བདག་
 གྲུང་ཉེ་རུ་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས། རང་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་ལོག་
 པའོ། །བརྟན་པ་འབྲིང་པོ་ཐོབ་པ་ནི། རང་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའོ། །བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་གྲུང་
 རྒྱུ་མ་དང་མྱི་ལམ་དང་འཇའ་ཆོན་ལྟར་མཐོང་བའོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་བརྟན་པ་
 རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ་དེས་རང་གི་སྤང་པོ་ལྟ་རྣམས་རྣམ་སྤྲང་སོགས་སུ་ཤེས་པ་དང་།

ཡུང་ལཱའི་རྣམ་སྤྱང་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལྟར་པན་ཚུན་དུ་གཤམ་པར་འགྱུར་ན།
རྒྱད་གཅིག་རང་གཞན་ཐ་དད་པའི་རྒྱད་དུ་མར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། མི་སྐྱོན་ཏེ།
རྒྱད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དུ་མ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་
ཆོས་ཅན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་ཆེན་དུ་མ་༼༤༠༩༽བྱས་ཀྱང་གང་
ཟག་རྒྱད་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་ལ། བདག་ཆེན་སོ་སོ་བར་སྤྱང་བའི་ཆེ་ལྟ་སོ་
སོའི་སྤང་བ་དང་རྣམ་རིག་དང་སྐྱུ་གཟུགས་སོགས་དུ་མར་འཆར་དུ་རུང་ལ། དེ་
ལྟ་ན་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་དབེན་ན་འདིར་
རང་རྒྱད་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེ་ལ་གང་ཟག་ཐ་དད་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱར་ཡོད་ག་ལ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བདག་མེད་ཀྱང་། རིགས་
གཅིག་ཉིད་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་སྟེ། དབྱེ་བའི་རིགས་ལ་གངས་ནི་མེད་པར་འགྱུར།
ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟར་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་
དཀྱིལ་ལའོར་གཅིག་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་ལྟ་དེ་རྟེན་ཀྱི་སྐྱུ་
གསུང་བྲགས་ཅན་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་རང་དང་རིགས་མཐུན་ཀྱི་
གདུལ་བྱ་ལ་རིགས་ལྡེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་ལའོར་པ་དུ་མར་སྤྱང་དུ་རུང་བ་
ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་མཐོང་ཚུལ་ཡང་རིས་མཐུན་པའི་འགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། བརྟན་པ་ཆེར་ཐོབ་པས་ནི་སྤྱུལ་བསྤྱུར་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སོགས་གྲུབ་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། གཉིས་པ་ནི། བ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་ནས་རི་
ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་འོ་རྩོ་རྩོ་སོགས་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་།
གཉིས་མེད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལོ། །༡༩༠༧།དང་པོ་ནི།
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཡན་ལག་བཞི་དང་རྣལ་འབྱོར་དུག་དང་།
བཞི་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་དང་། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་
ལས། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡི་རྟག་པར་བསྐྱབས། །བསྟེན་པའི་ཆོག་དང་པོ་སྟེ། ཉི་བར་རྒྱུབ་པ་
གཉིས་པ་ཡིན། །རྒྱབ་པ་ཡང་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། །རྒྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཞི་
པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་བསྟེན་པ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། གང་བསྟེན་
ཅིང་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་བསྟེན་པ་སྟེ། ཞེས་ཉི་བར་
རྒྱུབ་པའི་སྤྱོད་ལ་བསྟེན་པ་སོགས་ནས་རིམ་གྱིས་འགྲོ་ཞིང་འཇུག་པ་ཞིག་
གོ། །དེ་འང་རི་ལྟར་བསྟེན་ན་སྟོད་བཅུད་འདི་དག་གང་ཟག་འཆིང་བ་ཀྱུན་ལྟན་
ཀྱི་ལས་ཉོན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འབྲུལ་ཆོས་དེ་དག་བསལ་ནས། ཆོས་
དབྱིངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྟའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྤྲལས་ཀྱི་རྩོ་རྩོ་གསུམ་རིམ་
བཞིན་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་བརྫོད་ན།
བསྟེན་པའི་གཙུག་ཉོར་ཆེ། ཞེས་པ་སོགས་ཉེ་བསྟེན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་
དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ཤིང་

བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བསྟན་པའོ། །གཙུག་ཏོར་ཆེ་བའི་སྐྱོར་བ་
 ཉིད། ཅེས་པ་ནི། ༼༧༠༥༽རང་དག་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ། སའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ནས་
 གཙུག་ཏོར་གྱི་ཡི་གེ་བྱི་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ། །གཟུགས་སུ་
 དམིགས་པ་ཞེས་པས་ནི། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལྷག་པར་མོས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་
 བྱས་ནས། ཨོྲུ་བྱ་རྩ་རྩུ་ན་བརྩ་སྩུ་མ་ཨུ་རྩུ་ཀོ་ཏྲི་ཞེས་སྟགས་དོན་དབྱང་
 བས་དོན་དམ་བྱང་སེམས་བསྐྱོམ་པའོ། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་ནི། །ཞེས་
 གང་དུ་སྐྱོམ་པའི་ས་བརྟགས་ནས་བཟུང་སྟེ། །ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེས་པ་དང་
 སྟགས་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉེར་སྐྱབ་ལ་འཇུག་པའི་གོང་གི་བསྟན་
 པ་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དོ། །དེ་འདྲ་ཇི་སྐད་དུ། བསྟན་པའི་ཉིང་འཛིན་རབ་སྐྱོར་
 བ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནི་དོན་དམ་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱོམ་
 པའི་གནས་རྟགས་ནས་ལྷག་པར་མོས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་
 པ་དང་སྟགས་ཀྱི་དོན་སྐྱོམ་པའི་བར་རོ། །འདིར་བསྟན་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་རིམ་གྱིས་འགོ་བའི་དང་པོ་དང་ཕྱི་བསལ་ཉེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་
 གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན་ཕྱི་མ་གསུམ་ཀྱང་བསྟན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་༼༧༠༦༽སྟོས་ནས་སྤམ་སྤམ་སྤང་དེར་འགྱུར་རམ་
 སྤམ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བའི་ཐོག་མ་ལ་བསྟན་པར་

བཟླ་བ་ལས་བྱི་མ་ལ་དེར་མི་བཟླ་བ་དང་། བྱི་མ་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་པའི་སྐྱ་མ་
 དག་ཉི་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ཉི་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟེན་པར་འཛོག་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ལ་རང་གི་སེམས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། དྲན་པ་ཉིད་
 གཞག་དང་། མཚོད་པ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་རྣམས་དང་། སྐྱབ་པའི་གནས་
 དང་། བགེགས་བསྐྱད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྡོ་རྗེའི་ས་དང་། གཞལ་
 ཡས་ཁང་དང་། ལྷག་མོས་དང་། དོན་དམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ་ལྷག་མོས་འོད་
 གསལ་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་། སྒྲགས་གྱི་དོན། དྲན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་རགས་པར་བཟླ་བ་
 པ་ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་བཙོ་ལྷ་ཚང་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྟིང་རྗེ་ལ་དམིགས་པ།
 ཞེ་སྣང་རྡོ་རྗེ་བསྐྱེད། ཁྱོ་བོ་སྐྱལ་པ། བཀའ་བསྒྲོ་བ། བགེགས་བསྐྱད་པ། ར་བ་
 དྲ་བ་བྱ་བ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་བགོ་བ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ས། རྡོ་རྗེའི་ས། གཞལ་
 ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ། ལྷག་མོས། ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བྱང་
 རྩུབ་པ་དང་། ལྷ་བ་ལས་བྱང་རྩུབ་པ་སྟེ་བཙོ་ལྷ་ལོ། །འདི་རྣམས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་
 དག་གིས་ཐ་སྙད་༼༤༠༽མཛད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། དཔལ་རྣ་འོ་
 པས། འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་གྱི་
 དེས་པ་སོགས་ནས། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ཡན་ཆད་སོ་གཉིས་དང་
 ། ཡང་མདོ་བསྐྱེད་ལས་སྐྱབ་ཐབས་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་
 སོགས་ནས་ཉིད་བསྐྱུ་ཡན་ཆད་དུ་ཉིད་ལྟར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ཞེ་

དགུར་གང་ལས་བཤད་ཅེན། རྡོ་རྗེ་ཕྱོང་བར་རྣལ་འབྱོར་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་
གསུམ་གསུངས་པའི་དབྱེ་བསྐྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེར། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་
སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །དང་པོའི་སྦྱོར་བ་
མདོར་བསྐྱུས་པས། །དེ་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག། །ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
རྣལ་འབྱོར་མཆོག། །ཅེས་མདོར་བཞག་ནས་སྤྲར་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་འབྱུར་ཚུལ་
ནི། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཙུ་ལྷ་ཡི། །དང་པོའི་སྦྱོར་བ་སྐྱེམ་པར་
བྱ། །བཅུ་བདུན་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི། རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་ལྷ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག། རྣལ་
འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཞི་བཅུ་དགུས། །བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟངས་ཚུལ་མི་
མཐུན་པ་དུ་མར་འབྱུང་བ་ལ། ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ནི། ༼༤༠༧༽དེ་ཉིད་ལྷ་བཅུ་
ཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་བཤད་ལ་སྔོན་གྱི་ཡིག་རྫིང་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱིད་
རང་རྗེས་འབྲང་དག་འཆད་པ་དང་། ཡང་དགོ་ལེགས་པས། ས་བོན་དང་། ཕྱག་
མཆོན་དང་། སྐྱེ་རྩེ་གས་པ་གཅིག་མིན་ཞེས་དང་། ཡང་དེའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་
ཅིག། །རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་མི་བཟང་བ་ནི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་སྤྲའི་
འཛིག་ཉེས་པས་བྱེ་བྲག་གི་བྲངས་རྣམས་ལ་འཛིག་ཚུལ་ཡིད་བརྟན་ངེས་པ་
འགར་ཡང་མི་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་གསུང་ཉིད་ལས་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་

གསུང་ཚུལ་ནི། དང་པོའི་སྐྱོར་བ་ལ་ནལ་འབྱོར་བཞིར་དབྱེ་ནས། དེ་ལ་ནལ་
 འབྱོར་བཅོ་ལྔ། རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་སོགས་གསུམ་ལ་བཅུ་བདུན། དཀྱིལ་
 འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་ལྔ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཞེ་དགུ་ལས། རིམ་
 བ་ལྟར་ནལ་འབྱོར་ལ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་བཅོ་ལྔ། རྗེས་སུ་ནལ་
 འབྱོར་ལ་ས་བོན། ལྷག་མཚན། སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ་
 གསུམ། འིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ལ་སྐྱལ་སྐྱུར་བསྐྱུར་བ་དང་། ལུང་ཁམས་བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་པ་སོ་གཉིས་སོ། །ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་སྟེ་བཞི། སེམས་དབའ་གསུམ་དང་བདུན། སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་
 གྱིས་རྒྱབས་པ། རོ་རྗེ་པདྨ་འདུ་བྱ་བ། རྗེས་ཆགས། ལས་ལ་གནས་པ། མཆོད་
 པ་སྟེ་བཅུ་བདུན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ། གཤེགས་པ་
 ༼༤༠༧༽གཤེགས་མ། སེམས་དབའ། སེམས་མ། ཁྲོ་བོ་སྟེ་ལྔ། ལས་རྒྱལ་
 མཆོག་ལ། ལྷ་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཐུ་མོའི་ནལ་འབྱོར་གསུམ། རོར་བཞུས། དག་
 བཞུས། ལྟ་མོས། སྐྱལ་བ། བཞེངས་པ། མཆོད་བསྟོད། རྗེས་ཆགས། ཉེར་
 བསྐྱ། ལས་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཞེ་དགུ་པོ་འདི་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་ནལ་འབྱོར་དང་བསྟེན་པ་ལ་དེ་
 ཉིད་བཅོ་ལྔ་རྫོགས་ནས། གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལས།
 ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་གྲུབ་མཆོག་ལ། རོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་ནལ་འབྱོར་དབྱེད། ཅིས་

འབྱུང་བས། ལྷ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བཙུང་
 ལུན་འདས་དོ་རྗེ་འཆར་ལྷ་བ་རབ་ཏུ་དཀར་བའི་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་
 པའི་སྐོ་ནས་འབྲས་བུའི་དོ་རྗེ་འཆར་སྤྲལ་གྱི་སྐྱ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་མཆོག་
 དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེར་སྐྱབ་ཅེས་བྱའོ། །འདིར་ཙུང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོས། ཉེར་སྐྱབ་པའི་རྫོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱའི་རྒྱ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བའང་ཉེ་
 རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། རིང་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། བྱི་མའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ནམས་ཀྱང་དེར་འབྱུར་བ་མ་ངེས་ལ།
 གཉིས་པ་ལྷར་ན་བྱིད་རང་ལའང་མི་འཐད་པར་འབྱུར་ཏེ། རྫོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་སྐྱའི་༼༤༡༠༽ཉེར་རྒྱ་ནི་དབེན་གསུམ་མཐར་བྱིན་པའི་སྤང་གསུམ་རྒྱུང་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱ་ལུས་ཉིད་ལ་འཆད་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཅི་བྱིད་ཅག་སྤྲལ་གྱི་
 སྐྱ་དང་བྱིད་པར་དེ་གང་ལ་འཛོག། །སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གིས་དག་ལ་དག་གིས་
 འབྱེད་དམ། འོད་གསལ་གྱི་དག་པར་སྐྱང་བར་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་གྱིས་
 འབྱེད་དམ། མངོན་སུམ་དུ་འཆར་རུང་མི་འཆར་རུང་གིས་འབྱེད། དང་པོ་ལྷར་
 རོ་ཞེན། མི་འཐད་དེ། རྫོགས་རིམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་ནི་སྐྱ་ལུས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་
 མོས་སྐྱོད་གྱི་ས་ནས་གྲུབ་པར་བྱིད་ཅག་ཀྱང་བརྫོད་པའི་བྱིར་དེས་སྒྲིབ་པ་
 མཐའ་དག་སྐྱང་བར་འདོད་ཅུས་སམ། གཉིས་པ་ལྷར་ན་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་
 བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ལྷའི་སྐྱ་གཉིས་ཀར་ཡང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་པར་

ལ་བསྐྱོད་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཀར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་
 བཤད་མི་འཐད་དེ། བསྐྱོད་རིམ་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་མི་རུང་བ་བྱེད་རང་གི་
 འདོད་པས་བརྟགས་པ་ལས་མ་གཏོགས། བསྐྱོད་རིམ་གྱི་སྐྱ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲར་
 དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་རྒྱད་རྒྱ་གཞུང་གི་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་སྐྱེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདིར་ཚིང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་གིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ཉེ་སྐྱབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འཆད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གྲུབ་མཆོག་ལ་ཞེས་པ་མན་༼༡༩༽ཆད་སྐྱབ་པའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་པ་དང་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱོད་ཟེན་པས་
 འདས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ལ། ཉེར་སྐྱབ་ནི་མ་འོངས་པར་བསྐྱོད་བྱ་སྐྱོད་བྱེད་གྱི་
 དོན་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གསལ་ལས། གིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་ཉེར་སྐྱབ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཉེར་སྐྱབ་དང་། སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀའི་མདོ་ཙམ་གྱི་ཆེདས་སུ་
 གསུངས་པ་ལས་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་ཏེ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཉེར་
 སྐྱབ་དང་རྗེས་སུ་ནལ་འབྱོར་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པས་གསལ་
 བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ནལ་འབྱོར་བཞི་དང་མ་རྒྱད་དང་དབྱ་ནག་ནམས་
 ལས་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་འོག་ནས་ཀྱང་འཆད་
 དོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ནི་རྒྱད་ལས། སྐྱགས་གྱི་བདག་པོ་སྒྲོམ་པ་ཡི། །སྐྱབ་པའི་
 ཆེན་པོ་བསྐྱལ་བར་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་ལ། སྐྱགས་གྱི་བདག་པོ་ནི་སྤང་ཁམས་
 སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་སྐྱལ་སྐྱེ་དོ་རྗེ་འཆད་དུ་

བསྐྱེད་པ་སྟེ་བསྐྱུལ་བའོ། །འདི་ལའང་སྐྱུལ་སྐྱར་བསྐྱར་པ་དང་། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆོད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་དེ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་གིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་
 བསྟན་ནས་བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི། རྒྱུད་ལས། སྐྱབ་པ་
 ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆོ། །རང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་གཟུགས། །དབུ་(༧)༡(རྒྱན་
 ལ་ནི་བདག་པོ་བསམ། །ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྲུགས་དང་ཙུ་བའི་སྤྲུགས་
 ལ་སོགས་པ་སྤྲུགས་ནམས་དང་། དོ་རྗེ་ཅན་ནི་སྐྱེ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 གཟུགས་ནི་དེའི་གཟུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སེམས་དཔའམ་གསུམ་
 སྐྱོམ་པ་དང་། སྐྱེ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་དོར་པད་འདུ་བྱ་བ། རྗེས་ཆགས་
 སོགས་ནས་མཆོད་པ་ཡན་ཏུ་དང་པོའམ་སྐྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ཡན་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཚོགས་སོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་མ་འདུས་ཀྱང་
 སྐྱབ་ཆེན་ཏུ་འདུས་ཏེ། བསྟན་སྐྱབ་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་
 ཀྱང་འདིར་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་ཚོགས་ལ་བསྟན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིས་ཚོགས་
 དགོས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོག་གྱི་མ་འདི་
 གཉིས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྤུན་ཆོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དངོས་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་མངལ་ནས་

འབྲིན་ཏེ་སྒྲེ་སྒྲིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱང་བའི་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པའི་བྱིར།
 རྣམ་བཞག་རིམ་པར། སྦྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་
 པར་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། སྔོན་དུ་གསུངས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྦྱབ་ལ།
 ༼༧༩༽ཞེས་སོགས་ཀྱི་མངལ་འབྲིན་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་
 ལས་རྒྱལ་མཆོག་གྱི་མ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཕྱ་མོ་སྒྲོམ་སྟེ། རྒྱད་ལས། ལྷ་ནི་སུམ་ཅུ་གཉིས་རང་
 བཞིན། །དཀྱིལ་ལའོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་ནི། །ལའོར་ལའི་དབུས་སུ་
 གནས་གྱུར་ནས། །དེ་ནས་ཕྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བརྩམ། །ཞེས་དང་། མདོར་བྱས་
 ལས། ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་ཡུངས་ཀར་ཅམ། །འགོ་དང་མི་འགོ་ཡུངས་ཀར་
 ལ། །གསང་བའི་སྤྲལས་ཀྱིས་བརྟག་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་མཆོག་ནི་བསྒྲོམ་པར་
 བྱ། །ཞེས་དཀྱིལ་ལའོར་ཕྱ་མོ་སྒྲོམ་པ་ཕྱ་མོའི་དེ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་ཕྱ་མོ་སྒྲོམ་
 པའི་དེ་ཉིད་ནི། རི་སྐད་དུ། རིབ་ཆེན་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་པ། །ཡུངས་ཀར་ཀྱི་ནི་འབྲུ་
 ཆོད་ཅམ། །སྒྲ་ཡི་ཅེ་མོར་ནན་ཏན་དུ། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པས་རྟག་ཏུ་
 སྒྲོམ། །རིབ་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྒྲོ། །བརྟན་པར་མི་འགྱུར་དེ་མི་
 སྒྲོ། །སངས་རྒྱས་འབར་བའི་འོད་མཉམ་པ། །རབ་མཆོག་སྤྱིན་ནི་སྒྲོ་བར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་ལའོར་དང་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་
 གཉིས་ནི་རིག་མཐོང་གི་མཚན་མ་རྟོད་ནས་སྒྲོ་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་

པ་ཐོབ་པའི་རྩལ་སྤྱང་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོར་རགས་པ་དང་།
ཕྱི་ནས་སྤྲ་བ་དང་། སློབ་སྦྱ་བྱང་ནས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། རགས་སྤྲ་གཉིས་ཀའང་
དན་པ་ཙམ་༼༡༩༽གྱི་སློབ་དང་། སྤྱད་པའི་གསལ་སྤང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོའི་དེ་ཉིད་ནི། སློན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་འབར་
བ་འདྲ་བའི་འོད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སློབ་ལས་
སྒྱེས་པའི་བྱ་དང་ཆ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་བྱང་ནས་དགྱིལ་འཁོར་རྟོན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནའང་ལྷའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའི་ཐིག་
ལེ་དང་དེ་ལས་ལྟ་སློབ་སྦྱ་བྱ་བར་བརྟན་ཏོ། །དེ་ནས་དོར་བཞེས་དང་། རག་
བཞེས་དང་། འཆི་མྱིད་སྦྱང་ཆད་དོན་དམ་པ་མ་ཞུགས་པ་དང་། སྤྲར་ཡང་སྦྱི་
མྱིད་ལོན་པ་སྦྱང་བྱེད་དུ་བསྐྱལ་བ་ལས་བཞེངས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྦྱོང་
པ་སོགས་སྦྱང་བྱེད་མཆོད་པ་དང་བསྟོད་པ་སོགས་འབྱུང་བ་ནི། ཀླུ་བའི་
དབང་པོ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་
ལྟར་གོ་སྤྲོད། །འདིར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་སྐྱབ་པ་ཆེན་
པོར་གཏོགས་ལ། རྩལ་འབྱོར་ཆེན་པོར་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཡང་།
རྒྱལ་མཆོག་དང་པོ་དེར་མི་གཏོགས་པ་ནི། སློན་གསལ་ལས། དགྱིལ་འཁོར་
རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་རྣམས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་པ་
ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་དེར་མི་གཏོགས།

༼༡༫༽རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་
ནས། བྱི་མ་དགྱིལ་ལའོར་དང་ལས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་སྟེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་མ་བཞིའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་མཆོག་བྱི་མ་གཉིས་བསྟན་
པས་རྣལ་འབྱོར་དུག་གི་ཡན་ལག་བསྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བྱི་མ་
དག་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་མར་བསྟུན་ནས་ཡན་ལག་དུག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་མི་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་འདི་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་
ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན།
གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དགྱིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་རེ་རེ་
ཞིང་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་བཞི་སྟོར་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས་
བྱེ་བར་མཛད་དེ། དང་པོར་ཆུང་བ་ནི། གཙོ་བོ་ལ་མཆོན་ན། མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་བཅུ་དགུ་སྟན་བྲངས་ནས་སྤར་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེ་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་དྲུག་པ་ནི་བསྟེན་པ། ལུ་བ་སྤྲུས་བསྐྱལ་ལས་བཞེངས་པ་དང་།
སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ཉིང་སྐྱབ། སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ལྷ་སྟོ་བསྐྱེ་བྱ་བ་སྐྱབ་
པ། དབང་བསྐྱར་བ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངལ་འབྱིན་
བྱས་ཏེ། དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་བསྟེན་པ། སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་ཉིང་སྐྱབ།
སྐྱེ་གསུང་བྱགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུགས་པ་སྐྱབ་པ། དབང་
བསྐྱར་བ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་༼༡༦༽བརྗོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་དམན་པའི་

ཞབས་གྱིས། དགྱིལ་འཁོར་སྤྱི་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྤིང་ཞིར་མི་
གནས་པ་ལ་ཉེ་བར་བསྟེན་པ། སྤྱི་བ་པ་ལ་ཉེ་བས་ཉེར་སྤྱི་བ། སྤྱི་གསུམ་སྤྱི་
གསུམ་དུ་སྤྱི་བ་པ་སྤྱི་བ་པ། དེ་ནས་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་གྱི་
ཀླུ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་སྤྱི་བ་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཡང་མཛད་
དོ། །ཡང་གཤེད་སྒོར་ལས་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དག་ནག་གི་རྒྱད་ལས། དང་
པོར་སྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། །གསུམ་པ་
ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། །བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་རྫོགས་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདི་ལྟར་འདོད། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་ལྟ་
ཡི་སྤྱི། །རྗེས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་གྲགས། །འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
རྫོགས་པ། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་འདོད། །སྤྱི་དང་གསུང་དང་གྲགས་
རྣམས་དང་། །ལྟ་ཡི་མིག་སོགས་ཁྱིན་སྤྲབས་དང་། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་གཞུག་པ་
དང་། །མཆོད་དང་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི། །རྣལ་འབྱོར་ནི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ།
སྤྱི་བས་འདིར་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་གྱི་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་རྒྱུ་དོ་རྗེ་སེམས་
དཔའ་རྫོགས་པའོ། །རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ནི་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྤྱི་སྟེ། སྤྱི་མ་དང་
ཁ་དོག་ཙམ་ལས་གཞན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པའོ། །ཤིན་
ཏུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་༼༧༩༽འཁོར་གྱི་ལྟ་སྤྱི་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའོ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནི། དེ་ནས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་
 པ་ནས་བཟུང་དམ་ཚིག་བསྐྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོག་ཀྱམས་སོ། །གཤེད་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་
 ཐབས་འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་གཞོན་ལྷ་བས། ཆོགས་ཞིང་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
 བསྐྱེད་པ་ཡན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་དཔལ་
 འཛིན་གྱིས་ནི། ཆོགས་ཞིང་སོགས་སྒྲོན་དུ་འགོ་བ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་
 ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པར་མཛད་དོ། །ཀྱེ་དོར་ལ་སོགས་པར་ནི། རྣལ་འབྱོར་བཞི་
 ལས་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲགས་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བཞག་སྟེ། ཟུང་རྩེ་འཛིན་
 པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་ནས། དེའི་རྩེས་སུ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྣལ་འབྱོར་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྩེས་ནས་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་རྩེས་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་བསྟན་པར་མཛད་པའང་ཞར་ལ་འོངས་པའོ། །གཉིས་པ་མ་རྒྱད་ལས་
 གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ། ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྒྱག་ཏུ་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ས་བོན་
 བསྐྱ། གསུམ་པ་ལ་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྫོགས། བཞི་པ་ལ་ནི་ཡིག་འབྲུ་
 འགོད། ཅིས་གསུངས་པས། མ་དག་སྟོང་བཅུད་སྟོང་པར་སྐྱང་བ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡན་ལག་ ཉི་ཟླ་ཕྱག་མཚན་དོན་བསྐྱེད་པ་སོགས་ས་བོན་
 བསྐྱ་བའི་ཡན་ལག་རྒྱ་དང་འབྲས་(༧༡) བུ་དོ་རྩེ་འཆང་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་
 བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ སྐྱེ་མཆོད་བྱིན་

གྲིས་རྒྱབས་པ་ནས་བརྒྱས་པའི་བར་ཡིག་འབྲུ་འགོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཉེ་ལྷོ་ར་
 འཛོག་པ་ནི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སྦྱིང་པོ་ཀྱའི་དོ་རྗེ་བཞི་དོན་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཡན་ལག་ལས་བརྩམས་ཏེ་དེར་འཛོག་པ་ཡིན། སྦྱང་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཐུགས་དོ་རྗེའི་
 ཡན་ལག་ །ས་བོན་བསྐྱེ་བ་གསུང་དོ་རྗེའི་ཡན་ལག་ །གཟུགས་བརྟན་རྫོགས་པ་
 སྐྱོད་རྗེའི་ཡན་ལག་ །ཡིག་འབྲུ་དགོད་པ་སྦྱིང་པོ་དོ་རྗེའི་ཡན་ལག་གོ། །གཉིས་
 པ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། གྲུར་ལས། ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་
 རྣམ་པར་སྒྲོམ། ཉེ་ལས་སངས་རྒྱས་གནས་སམ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རི་སྐྱོད་
 དུ། སངས་རྒྱས་གནས་བཞི་རྫོགས་བྱས་ལ། །ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་བདེན་པའི་
 དངོས། རྣམ་པ་ལྷ་པོ་བསྒྲོམ་བྱས་ཏེ། །རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་བསྐྱབ་བྱ། ཉེ་
 བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་བཞེད་ལ། །མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་
 བར། །རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་བྱས་ནས། །ཡན་ལག་དྲུག་གི་སྦྱོར་བར་
 འདོད། །ཅིས་དང་། རྣམ་པ་ལྷ་པོ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །དང་པོར་སྦྱེས་བྱ་བསམ་དེ་
 བས། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོ་སྟོ། །དྲི་ཟ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི། །ལྷུང་ཞེས་
 ཞུ་རྗེས་དྲན་པ། །མཚམས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ། །བསྐྱུལ་ནས་འཁོར་
 ལོར་༼༡༩༽འདྲེན་པ་ནི། །མིག་ལ་སོགས་ལ་གཏི་མུག་སོགས། ཉེ་རྗེ་གསུམ་
 པོ་གནས་གསུམ་འགོད། ཉེ་ནས་དོ་རྗེ་རྗེས་ཆགས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་རབ་
 བརྩག་ལ། །རིག་མ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར། །བདུད་རྩི་ཡང་ནི་བྱང་བྱ་

ཞིང་། །ལྷ་མོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཉིད། །འཁོར་ལོ་འབྲེན་པ་ལ་བསྟོད་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རགས་པར་བརྗོད་ན། རིགས་དྲུག་གི་རང་བཞིན་
ཡན་ལག་དྲུག་ལས། རྟེན་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་དང་པོ་
སྟེ། སྣང་མཛད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དྲེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཆགས་དོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་ཡན་ལག་ནི། རྣམ་པ་ལྡན་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་
པོའི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་སྐྱེ་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་ནས་མཁའ་འགོ་མའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོ་ཞིང་
དྲི་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་བཀྲལ་ནས་ཞུགས་པའི་སྐྱེན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་
སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ། །ལྷ་མོས་བསྐྱུལ་ནས་བཞེངས་པ་
དང་། སྐྱེ་མཆོད་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
ཆགས་པའི་སྐྱས་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པའི་བར་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་གཞན་ལྟར་ན་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཙོ་བོའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་༼༤༡༽ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་དབང་བསྐྱར་
བ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རིགས་ལྷ་ཅར་གྱི་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་དུ་ནི་ཆུད་བང་ཡིན་ལ། དེ་མི་
བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་

པས། དཀྱིལ་ལོའང་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དོ་རྗེའི་རིགས་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་བདག་
 གྲུང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་གོ། །བཞི་པ་
 བདུད་རྩི་མྱུང་བ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི། དེ་གསུང་དོ་རྗེའི་
 རོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་མགྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མཆོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་དང་། བདུད་རྩི་ཡང་གནས་དེར་མྱུང་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འོད་
 དཔག་མེད་ནི་འོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་བདུད་རྩི་མྱུང་བའི་བདེ་བ་
 ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དགུས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་མཆོད་པ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་
 ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་གོ། །ལྔ་པ་མཆོད་པ་དོན་གྲུབ་གྱི་ཡན་ལག་ནི། དེ་ལས་གྱི་
 རིགས་ཡིན་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པས་གཞན་
 དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བྱིར་མཆོད་པ་དོན་གྲུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 བཞག་གོ། །དྲུག་པ་བསྟོད་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། དེ་ར་རྒྱལ་
 ༼༤༡༽དག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ལ། བསྟོད་པ་ནི་དེའི་རོ་བོར་གནས་པའི་བྱིར་བསྟོད་པ་རིན་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་
 ཏུ་བཞག་གོ། །གཞན་ལྷག་མ་བཞུས་པ་སོགས་ཀྱང་རིགས་དྲུག་ཐ་དད་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཞི་བའི་བཞུས་པ་སྤང་མཛད་དང་། དབང་སྤང་མཐའ་དང་།
 རྒྱས་པ་རིན་འབྱུང་དང་། དྲག་པོ་མི་བསྐྱོད་པ། དོན་གྲུབ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་སྟེ།
 བྱི་མ་འདི་གཉིས་བསྐྱོག་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདིར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

བཟུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོར་སེམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཁོ་ནར་བགྲང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 བཤད་མ་ཐག་པ་དང་མཐུན་པའི་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་བཟུམ་པ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཅི་སྟེ་དོར་སེམས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་
 འཐད་སྟམ་ནའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེས་
 ཆགས་ཁོ་ནའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའམ་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གནད་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་བྱིར། རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་
 བར། དབང་པོ་རཏལ་འབྲིང་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བས་མངལ་སྒྲིམ། སྒོར་སྒྲིམ། རྩས་
 སྒྲིམ་སྒྲོང་བའི་ཆེད་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་། དོ་རྗེ་གསུམ་དང་། ༼༤༡༽ས་བོན་
 གསུམ་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོ་གའི་ཆིངས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་
 རིགས་པར་ཡོད་པ་ལས། དེ་དག་གི་རྒྱས་པ་ནམས་མ་འབྱོར་ཡང་གྲུར་ལས།
 གསུངས་པའི་རིགས་དྲུག་གི་སྒྲགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་བྱིན་བསྐྱབས་ཡོངས་སུ་མ་
 རྗོགས་ན། ཆོ་ག་རྗོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞེས་དཔལ་ནུ་རོ་པའི་དགོངས་
 པར་གནས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གྲུར་ལས་གསུངས་པའི་ཆིངས་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་བདེ་མཆོག་སོགས་མ་རྒྱུད་ནམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ། དབང་བདུན་ལ་གནས་པས་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བཞི་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་ཉམས་

སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པ་དང་། ཞར་བྱང་ལུས་ཀྱི་
 ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཚུལ་འདི་གོང་དུ་འད་དོན་གྱི་བཤད་ཟིན་གྱང་། ད་
 དུང་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པས་སྒྲོས་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བསྐྱས་ཏེ་བཤད་
 པར་བྱ་ན། རྒྱད་ལས། རྒྱ་གཉེར་དོ་རྗེ་ནམས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཟླས་པ་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟེན་(༢༩༩)པ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། ལུས་ངག་སེམས་ཡེ་ཤེས་ནི་
 རྒྱ་གཉེར་ཏེ། དེ་བཞི་ལྟོས་པ་མེད་པ་བཞི་ནི་རྒྱ་གཉེར་དོ་རྗེ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་
 ཉིད་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་མི་ཕྱེད་པས་དོ་རྗེ་བཞི་འད་ཡིན་པས་དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་
 རིམ་པ་དང་། བཟླས་པ་སོགས་ཀྱི་ཀླུ་མཆོག་གཉིས་དང་ཕྱ་ཐིག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པས་བསྟེན་པ་སྟེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་བསྟེན་པར་བསམ་ལ་
 འདུག་པའི་ཆེད་དོ། །འོ་ན་མི་ཐབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་འཛིག་ཏེན་པའི་དངོས་
 གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་བརྩམས་དགོས་སམ་ཞེ་
 བ། དེ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་མི་དགོས་ཏེ། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཀླུ་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར་ཡན་ལག་སྤྱི་མ་གསུམ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཀླུ་མཆོག་དང་པོ་དེས་
 རི་ལྟར་སྐྱབ་སྟམ་ན། ཅ་རྒྱད་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སྟེ། །གཉིས་པ་
 ལ་ནི་ས་བོན་བསྟུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྫོགས། །བཞི་པ་ལ་ནི་

ཡིག་འབྲུ་འགོད། །ཅིས་པ་ལྟར། ཡན་ལག་བཞི་རེ་རེའང་བཞི་བཞིར་གནས་
པས་ད་ཀྱིས་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཅིག་པུ་ལའང་ཐིམ་རིམ་གྱིས་སྟོང་པར་སྦྱང་བ་
དང་པོ། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ས་བོན་རྣམ་གཉིས་པ། ད་ཀྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་གསུམ་པ། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་བཞི་
༼༤༡༩༽པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྦྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
གི། འདིར་ནི་ད་ཀྱིས་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཁོ་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་པ་
ན། དེའི་ཆེད་དུ་དབང་བསྐྱར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱར་བ་ན་དེའི་ཆེད་ཀྱི་
ལས་དེ་ལ་མི་དབང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེའི་ཆེད་དུ་རི་ལྟར་སྦྱབ་ན། གནས་དབེན་
པར་བྱིས་སྐྱ་སོགས་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་བསྟོད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷ་འི་
གཟུགས་བརྟན་ལ་སེམས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་ཞི་གནས་སྦྱབ་ཅིང་། བྲུབ་པ་ན་
རང་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བཞི་པ་བསྐྱེད་ནས། ལས་
དང་མཐུན་པའི་བགྲང་ཐྱང་བསྐྱས་པའི་ལས་དྲུག་ལ་འཇུག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་
སྦྱོན་སྒྲིག་དང་། རལ་གྱི་ལ་སོགས་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་
གནས་གྲུབ་ནས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱོབ་ཅིང་འཆད་འགྱུར་གྱི་
རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྲུབ་ནས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱས་པ་
ལ་འཇུག་སྟེ། རྫོང་འཇུག་བསྐྱས་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུང་ལ་སྦྱོར་བའི་བསྐྱས་པ་ལེན་

ལུ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བཞི་
པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པ་བསྐྱེད་
༼༤༥༽ཟེམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་བསྐྱེས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཟུང་བྱ་བ་ཀླུས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མཚོག་མི་འགྱུར་ལས། ཀླུ་གྱི་ཀླུལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་དང་པོ་བསྐྱེད་བའི་
འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྡིང་གར་ལྷ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
ལྟའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་བསམ་ཞིང་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་བསམ་པར་
བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་ཟེམ་ནི། འཁོར་བསྐྱེ་བ་ལེན་པ་
དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོབ་མ་ལ་
དབང་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་གསུམ་དང་སྐྱེར་ཏེ་བསྐྱེད་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་དང་
པོར་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་ནི། བར་སྤྱིད་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྲ་རོལ་
གྱི་ལུས་སྒྲོན་བྲལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་དང་པོར་ལམ་ལ་སྒྲོབ་
པའི་ཆེ་དགེ་བ་བརྟུ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་པ་འོད་པ་དང་། དབང་བསྐྱེད་པ་ན་སྤྲ་
རོལ་དུ་ས་ཡི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དང་ཕན་ཚུན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་
ཕན་ཚུན་རྒྱས་བཏབ་ནས་དག་པར་ཆོས་མཚུངས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྤང་
གཉིན་སྒྲོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཟུར་ལམ་ཆེས་ཆེ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
མཚུངས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྡིང་གའི་

ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་༼༩༩༽གྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱུན་བྱངས་ཤིང་མཆོད་
 གནས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྟེན་
 བའི་བར་ནི་བར་སྤྱིད་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་པོར་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྟོ་བ་མ་ལ་ལྷག་པར་གནས་པའོ། །དེ་ནས་སྟོང་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པ་ནི་བར་དོར་རྣམ་ཤེས་མངལ་དུ་འཇུག་ཀ་མའི་གནས་སྐབས་དང་
 ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱང་བོ་ཆེའི་རྣམ་པས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བབས་པ་དང་
 ། དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྟོ་བ་མས་མི་ལམ་བརྟག་པའོ། །དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་
 གནས་སྒོམ་པ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་རྫོགས་པའི་བར་ནི་བར་སྤྱིད་མངལ་དུ་
 འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་པ་མ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་མའི་མངལ་སྟོན་མེད་པ་དང་
 ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུམ་གསོ་སྟོང་ལ་གནས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ན་
 དཀྱིལ་ལའོར་བྲི་བའོ། །དེ་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷ་སྟེ། ལྷ་ལི་ལས་ལྷ་
 བ། ཀླ་ལི་ལས་ཉི་མ། ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཆོན། གསུམ་གཤང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
 པ་དེ་ལས་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷ་ནི། བར་སྤྱིད་མངལ་དུ་
 ལྷགས་ནས་ལུས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་གནས་
 པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་འཇུག་པའི་ཆོག་འོ། །དེ་ནས་རྗེས་སུ་
 ཆགས་པ་ལྷ་བ། དེ་ལྷ་མོས་བསྐྱལ་བ་ལས་༼༩༩༽བཞེངས་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་རང་གི་མཚན་མ་ལ་རྫོགས་པ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་
 ལོ་སྟོབ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ནི་བྱིས་པ་བཅས་ནས་
 བཟུ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུས་ཅིར་བལྟམས་གོམ་པ་འདོར་བ་དང་། གྲུ་
 རྣམས་གྱིས་ཀླུ་བྱིན་གྱི་བཟུ་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ན་ཀླུ་སོགས་གྱིས་དབང་
 བསྐྱར་བའོ། །དེ་ནས་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པ་དང་། ལུད་མེད་ལ་སྲིད་པ་
 དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀའ་བྱབ་ལ་
 གནས་པ་དང་། དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ན།
 ལུམ་པ་དང་གསང་བའི་དབང་གི་དགའ་བ་དང་མཚོག་དགའ་དགའ་བ་གསུམ་
 པའི་ལས་རྒྱ་ཕྱིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷན་སྦྲིས་སྟོང་བའོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་རྣལ་
 འབྱོར་གྱིས་རྡོ་རྗེ་རོལ་བའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཐིག་ལའི་དབུས་སུ་གིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་ལའོར་
 ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐོང་ནས་འབྲས་བུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པས་
 གནས་བཞེར་སྟོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་ནས་བུ་དང་བུ་མོ་
 སྟོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་ལ་
 འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཚོས་མཚུངས་སྦྲུང་བའོ། །གཉིས་པ་
 དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་བསྟེན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་
 བསྟེན་སྦྲུབ་ལས་རྒྱལ་མཚོག་སྦྲུབ་པ་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར། རྒྱུ་བ་ཆེན་
 ༼༤༡༽སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་བཞིའི་རེ་རེ་ལའང་སྦྲུང་གཞི་སྟེ་སྦྲུང་

བྱ་དང་སྦྱོར་བྱེད་གཉིས་པ་དེ་དག་གྲང་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱར་ནས་སྤང་གཉིན་དུ་སྦྱོར་
ཏེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་། དང་པོར་བསྟེན་པ་དགྲིལ་ལའོར་རྒྱལ་མཚོག་
ལ། སྦྱང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སྦྱང་གཞི་ནི་འཆི་བ་དང་འཕོ་བ་གཉིས་ཡིན་ལ། འཆི་
བ་ལ་ཕྱ་རགས་ཡོད་པའི་རགས་པ་ནི་ཚུས་མེ་ཉམས་པར་བྱས་པས་དྲོད་དང་
བྲལ་བས་ལུས་གྱི་བྱངས་ས་ཁམས་ཚུ་ལ་ཞུགས། ཚུ་རྒྱང་གིས་བསྐྱམས་པས།
རྒྱང་ནམ་མཁའ་ཐིམ་པས་རྟ་ཏིར་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་རྒྱང་ཞག་གཅིག་རྒྱ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་འཆིའོ། །ཕྱ་བ་ནི་རྩ་སྦྱོར་ཐུག་བདུན་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཁམས་
གྱི་དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་རྟ་ཏིར་སྦྱད་ཅིང་། ལའོར་ལོ་དུག་དང་དབང་ཏེན་གྱི་
རྒྱང་ནམས་གྲང་འགགས་ཤིང་། སྒོག་རྒྱང་ཡང་སྤིང་གའི་རྟ་དུ་ལ་ཐིམ་པའི་སྤྲང་
འོག་གི་དཀར་དམར་སྤིང་གར་འདུས་པས་མེ་དང་ཐུན་མཚམས་གྱི་དབུས་སུ་
ནམ་ཤེས་གནས་པ་ནི་འཆི་སྤྲིད་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་ལ། དེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
མི་ལྟན་པ་དེ་ལས་ལྟང་བ་ནི། སྒོན་གྱི་ལས་དང་འཆི་གའི་འཕེན་པས་གང་དུ་སྦྱེ་
འགྱུར་གྱི་རྩ་ནང་དུ་རྒྱང་སེམས་འཇུག་པས། གང་དུ་སྦྱེ་བའི་གནས་ཤེས་པའི་
མངོན་ཤེས་འཆར་ཏེ་བར་དོ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་༼༤༡༽ཡིན་ལ། དེ་ནས་བར་
དོའི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་མཐར་སྦྱེ་གནས་གཞན་དུ་འཕོ་བར་འགྱུར་
རོ། །སྦྱང་གཞི་དེ་ཉིད་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཆེད་གྱི་དག་པའི་ཐིམ་རིམ་གྱིས་མ་
དག་པའི་ཐིམ་རིམ་ལ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རི་ལྟར་སྦྱང་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཚུ་

ཡི་མེན་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་པོར་འདིར་ནི་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྒྲོམ་བརྩོན་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱ། །སྤྱི་ནས་འཛིན་མ་དག་ནི་ཚུ་རུ་འགྱུར་ཏེ་ལན་ལྔ་བཞིན་དུ་ཚུ་ཡི་
 དབུས་སུ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །རྒྱུད་ནི་ཚུ་པོ་དེ་དག་བསྐྱམས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་
 རྣང་བ་མིན་པར་ལྷུང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར། །སེམས་ནི་མེ་དང་ལུན་པའི་མཐའ་སྟེ་
 ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དབུས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་
 རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་མོ། །གཉིས་པ་ས་བོན་བསྐྱུ་བའི་སྤྱིང་བྱའི་གཞི་ནི། བར་
 སྤྱིད་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་མངལ་ཏེ་ཁང་པར་མཐོང་བས་འཇུག་ལ། མངལ་
 དེར་ཡང་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་དུ་གནས་ཏེ། མའི་ལུས་དབྲལ་བ་རྒྱུད། མགིན་
 པ་མེ། རྟིང་ཁ་ཀྱུ། རྟེ་བ་ས། སྐལ་ཆེགས་རི་རབ། འོག་གི་རྩ་གསུམ་ལ་རོ་རྒྱུད་
 གཉིས་ཀྱི། རྟེ་ཏིའི་མར་སྒྲ་ཏ། ལུ་བ་རྩེ་ཆེས། རུལ་ཉི་མ། རྣམ་ཤེས་ན་དའི་
 བདག་ཉིད་དུ་གནས་ལ། དེ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ཉིད་རིགས་འདྲ་
 ༼༤༩༠༽ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་སྟེད་དུ། གཞལ་ཡས་ཁང་
 གི་རྟེན་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟན་པོ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་དུ་རྟེ་གའི་ཚུ་སྦྱེས་ལ། གཞིའི་
 རྩ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གཙོ་བོའི་གདན་རྩེ་ཉི་སྟེ་གཙན་གསུམ་ལས། ལུ་
 བཞི་ལྟ་ལི་ལས་རྩེ་བ་ལ་བྱང་རྩུབ་པ། རུལ་ནི་ཀླ་ལི་ལས་ཉི་མ་ལ་བྱང་རྩུབ་པ།
 རྣམ་ཤེས་ནི་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་རྩུབ་པ། གསུམ་ག་འདྲེས་པ་གོང་བྱར་
 གྱུར་པ་ནི་མངལ་དུ་རྩ་མ་ཆགས་པའི་རྩེ་བ་གཙོག་གིས་སྐྱབས་ཏེ་འདྲེས་པ་ལས་

བྱང་ཚུབ་པ་བཞི་ནི་ས་པོན་བསྐྱ་བའོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་བརྟན་རྫོགས་པ་ལ།
གཙོ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་རྫོགས་པ་དང་། འཁོར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྫོགས་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡབ་སྐྱ་གཙན་གྱི་དོ་བོ་ནག་པོ་དང་། ཡུམ་དུས་མའི་དོ་བོར་
སེར་མོ་ཡིན་ལ། ཡབ་ནི་བདེར་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཁམས་བཞིའི་འཇུག་པ་ཅན་
ཡིན་པས་དེའི་དག་པས་དེ་བཞིའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ཞལ་བཞི། དཀར་དམར་སྟེང་
འོག་ཏུ་བརྟེན་པའི་དག་པར་ཞབས་གཡས་དཀར་པོ་བསྐྱུམ་པ་དང་། གཡོན་
དམར་པོ་བརྒྱུང་བ། རོ་རྒྱུད་གི་དོ་བོ་བདུད་དང་དྲག་པོ་མཐོན་པ། ལྷ་བའི་
ཕྱོགས་གྱི་དབྱེ་བས་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་དང་ལྟན་པའི་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
བའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་ལས། དུམ་པ་རྣམས་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་བརྒྱུད་པོ་
༼༤༩༽རྣམས་གྱི་སྒྲིང་གར་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་འགྱུར། །རིག་མ་རྣམས་
དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མགོན་པོར་རྩིབས་བཅུ་དྲུག་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པར་
རབ་ཏུ་གྲགས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་ཉིས་འགྱུར་མི་བདག་རྣམས་
གྱི་མགོན་པར་ལོངས་སྤྲོད་རྫོགས་པའི་འཁོར་ལོ་འགྱུར། །འཛིགས་མ་ལ་
སོགས་ནོར་ལ་གདེངས་ཅན་གྱིས་ནི་བསྐྱར་བ་རྣམས་གྱི་ཉེ་བ་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་
ལོར་འགྱུར། །ལག་པ་རྒྱུད་པའི་ཆོག་ལ་ལྟ་རྣམས་གྱིས་ནི་ལས་གྱི་འཁོར་ལོ་
དགུ་བཅུ་དུས་གྱིས་བསྐྱོན་པ་སྟེ། །སྤྱི་དང་གཏུམ་མོ་མི་ཡི་བདག་པོ་རྣམས་གྱིས་
སེར་མའི་ཆོགས་གྱི་མཆོམས་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་

དབྱེ་བ་འཆད་ན། ཉན་གྱི་ལུས་རྩ་ཡི་གྲངས་ཀྱི་དག་པས་སྤྱིང་གའི་རྩའི་ནུས་པ་
དང་། དེའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བུམ་པ་དང་། མགོན་པོར་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་
དྲུག་ཏེ། ཡབ་བཞི་ལ་ཡུམ་བཞིས་འབྱུང་པས་བརྒྱད། ཡུམ་བཞི་ལ་ཡབ་བཞིས་
འབྱུང་པས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་ །མགོན་པོར་ཉིས་འབྲུར་མི་བདག་བཅུ་དྲུག་ཉིས་
འབྲུར་ཏེ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ཉེར་བཞི་ཁོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་སུ་འབྲུར་པོ། །ལྷེ་བའི་རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་
འཛིགས་མ་ལ་སོགས་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་དྲུག་ཅུར་འབྲུར་ལ། སྤྱག་པ་ལ་
སོགས་ཆོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སོ། །སོར་
ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་སོ། །༡༩༣༡༽བཞི་པ་ཡིག་འབྲུ་
འགོད་པ་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་
ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་དངོས་སུ་མི་གསལ་གྱང་། ལོ་པཎ་གྱི་བཤད་རྒྱན་ལ་
བརྟེན་ནས་འཆད་པར་མཛད་ལ། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཚང་དགོས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་
པོ། །གཉིས་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ། ཉེར་བསྟོགས་དང་དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་
ལ། སྤྱིང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་དང་། ས་བོན་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྐྱང་གཞི་
མངལ་དུ་གནས་པའི་སྟོག་ཐུར་རྩ་ཉིར་རོ་གཅིག་པ་སྤྱིང་འོག་ཏུ་རྒྱུང་གཉིས་
གྱིས་བཅིངས་པ་སྟེ། ལམ་དུ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་འོག་ཏུ་

ཉོ་དང་བཅས་ཏེ་འཇུག་པ་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་པོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ནས་
 སྤྲོད་གཞི་སློག་ཐུང་གཉིས་གོང་ཐུང་གནས་ཤིང་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད། སྤྲོད་བྱེད་
 གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ་ཐིག་ལེར་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་
 དངོས་གཞི་ལ། གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡིག་འབྲུ་དགོད་པ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲོད་གཞི་སློག་ཐུང་གཉིས་ཀྱི་གོང་ཐུང་གནས་པ་སྟེ་དོག་ཏུ་
 བྱས་པས་འཁོར་ལོ་ལྟེ་སློག་ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ལྟེ་བར་མི་ཤིགས་པར་
 གནས་པས། ཕ་བའི་རྒྱུད་ལྟེ་རྟེན་གྱི་ཕ་ས་ཕ་གཞན་རྣམས་རྒྱས་ཤིང་སྒྲིབ་པར་
 བྱས་ཏེ་བྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བ་དེ་ཉིད། སྤྲོད་བྱེད་སྒྲུས་༼ ༧ ༡༩ ༽བསྐྱལ་བ་ལྟ་དང་
 ། སྤྲོད་གཞི་ལ་བྱིས་པ་བཅས་མ་ཐག་རྒྱུད་མཉམ་པར་རྒྱ་བ་དང་ད་དུག་རྒྱུ་
 བཅས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་འབབ་པ་ལྟར་སྤྲོད་བྱེད་ལ་བསྐྱལ་བ་ལྟེ་རོ་བོར་
 བཞེངས་པ་ལྟོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྲོད་གཞི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་རྒྱས་ཤིང་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོ་ལྟེ་དབང་རྟེན་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པ་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་
 བཞིན། སྤྲོད་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་རྣམས་སྟོ་བ་སྟེ། རྒྱུད་བཅུ་དག་པའི་རྣམས་
 མ་བཅུ། རྩ་བྲག་བཤང་གཅི་རྒྱུད་གི་ཐུམ་པ་ལུས་དག་སེམས་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་
 གཞུ་ལྟོ་སོགས། ཐུང་ལྟ་ཡབ་ལྟ་ཁམས་ལྟ་ཡུམ་ལྟ། ཡུལ་དུག་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་དུག་རྣམས་སེམས་དབའམ་དང་སེམས་མ། དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་
 ལྟེ་ཁོ་བོ། ཐུན་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟ་མའི་འཁོར་བརྒྱད། ལྟེ་བའི་ཕ་འདབ་ཀྱི་དག་པའི་

ལྷ་མོ་རེ་བཞི། ཚིག་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱིས་བཅུ་གཉིས་
 གྱི་དག་པས་སྐྱའི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། སོར་ཚིགས་དང་སེག་མོའི་
 དག་པས་སྐྱོད་བཅུད་གྱི་ཆུ་མེ་རྒྱུད་གི་སྒྲུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་དང་བ་སྒྲུ་ནི་
 འབྱུང་བོ་རྣམས་སོ། །སྒྲུང་གཞི་ལ་ཀུན་གཞི་ལས། དབང་ཤེས་སོ་སོར་སྒྲུ་
 མཆེད་ཡུལ་སོ་སོ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཀྱིས། ཡུལ་དེ་དང་དེ་འཛིན་པ་
 བཞིན་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲུབ་༼ ༤༩༽ དངས་པའོ། །སྒྲུང་གཞི་སེམས་བྱུང་
 ཀུན་འགོ་ལྡ་ལས་སེམས་པས་དབང་བོ་ཡུལ་དགུག །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
 གཞུག །རིག་པས་བཅིང་། ཆོར་བས་མཉེས། འདུ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དང་། མི་
 འབྲལ་བར་རོ་མཉམ་པའི་དག་པས་ཁོ་བོ་དོ་རྗེ་བྱགས་ཀྱིས་དགུག །ཁེངས་བྱེད་
 ཀྱིས་གཞུག །ཁེངས་བྱེད་ཀྱིས་བཅིངས། རྒྱགས་བྱེད་ཀྱིས་མཉེས་པར་
 བྱས། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཀྱིས་རོ་མཉམ་དུ་བྱའོ། །སྒྲུང་གཞི་མ་བྱིས་པ་རྒྱས་འབྲུ་བ་
 ཅས་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ལོན་གྱི་བར་ལ་གཙུག་ཡུད་འཛིག་པ། རྣ་བ་འབྲིགས་ཤིང་
 རྒྱན་བཏགས་པའི་དག་པས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་
 པ་སྟེ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞི། གསུམ་པ་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་
 བྱི། བསམ་དང་འདོད་དང་ལུས་ལ་རིམས་དང་། ཁ་མཆོག་པ་རྒྱ་བསྐྱམ་དང་ཟས་
 ལ་རབ་ཏུ་མི་འཇུག་དང་། འདར་མང་སྒྲིམ་དང་རབ་ཏུ་སྒྲོངས་པར་འགྱུར་དང་
 ཡིད་ནི་རྣམ་པར་འབྲུལ་དང་དྲག་ཏུ་བརྒྱལ་བ་དག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲུང་

གཞི་སྒྲིམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བས་ཁམས་ལྷ་པ་གསུམ་ལས་ལོ་རེ་ལ་
ཁམས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་རྫོགས་པས་བཅོ་ལྔའི་མཐར་འཁེལ་ཆ་ལུས་ཚུའི་དོ་བོར་
རྫོགས། དེ་རྫོགས་པས་བསམ་པ་མེ་རྫོགས་པ་ཏེ། མེས་ཁམས་བཞུ་བས་
༼༤༥༽འདོད་པའི་གནས་སྐབས་དང་པོ་ལྷ་རྫོགས། དེའི་རྗེས་སུ་མེ་གིན་ཏུ་
རྒྱས་པས་འདར་བ་སོགས་འདོད་པའི་བྱི་མ་ལྷ་རྫོགས་ནས་བྱིས་པ་བྱད་མེད་
དོན་ཏུ་གཉེར་ཞིང་འབྲིག་པའི་དུས་སྤྱི་བོའི་ལྷ་བ་ཆོས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྫོ་
རྗེ་ཙོར་བུའི་བར་ཆ་བཅོ་ལྷ་པ་རྫོགས་ནས་བཅུ་དྲུག་པར་ལྷན་སྒྲིམ་གྱི་དགའ་བ་
མྱོང་བ་ལྟར། མྱོང་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས། སྤྱི་བོར་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལྷ་བ་ཐིག་ལེ་ཆ་གས་
གཅིག་དང་ལྷན་པ་དེ་མགིན་སྤྱིང་ཉེ་གསང་བཞིར་དགའ་བ་མཚོག་དགའ་བྱད་
པར་གྱི་དགའ་བ། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་དེ་རེ་རེའང་ནང་གསེས་བཞི་
བཞིས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བཞིང་། གནས་བཞིར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་བཞི་ནི་
ཡན་ལག་བཞིའོ། །བཞི་པས་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རི་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་སྦྱར་
བས། གང་ཆེ་འཕོ་མེད་དག་ལས་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱབ་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་།
ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ནས་སྦྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་སྦྱར་ལ་གང་གི་
ཆེ་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ངས་པར་སྦྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྤེ་སྤེའི་
རྣལ་འབྱོར་དག་ལ་ཞེས་པ་ངས་པའི་དོན་གྱིས་གིན་ཏུ་ཡིད་བབང་མའི་རྩ་ཡི་

སྟེང་དུ་ཁུ་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ལས་སྐྱབ་པ་གསུངས་ཏེ་བྲང་བའི་དོན་དུ་ནི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚུལ་འབྱུང་གི་༼༩༥༽སྟེ་ཕྱི་མོར་ཡུངས་དཀར་ལ་སོགས་
པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་སྐྱུང་གཞི་བྱད་མེད་དང་སྐྱོར་བས་མངལ་དུ་ཁུ་བ་ལྷུང་བ་
བྱ་མོའི་རྒྱལ་དང་། གྱི་བའི་སེམས་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ནི་
ཕྱ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་ལུས་གྲུབ་པ་བྱ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཚ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་དགུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཕ་བའི་པ་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོའོ། །སྐྱོར་
བྱེད་ནི་གཙོ་བོ་ཡལ་ཡུམ་རྟོག་པར་སྐྱོར་བས་རྟོ་རྗེར་ཕྱིར་ལྷུང་བའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་
ཀྱི་རྒྱལ་དང་འདྲེས་པའི་ཐིག་ལེའི་ཚད་ཡུངས་ཀར་ཙམ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཕྱ་མོ་ཡིན་ལ། ཐིག་ལེ་སྟེང་འཁོར་ལོ་དང་
བཅས་པ་སྟེ། ལྟེ་མ་གྱིན་སྟིང་ཁ་སྐྱི་གཙུག་གཏོར་ནམས་སུ་ཡུམ་ལྟེང་རང་བཞིན་
རྒྱང་ལུས་བསྐྱལ་བས་ལྟེ་བར་རྒྱུ་མ་ཐུན། སྟིང་གར་ནམ་སྟོན། མ་གྱིན་པར་སྐྱེས་
བྱ་བྱེད་པ། སྐྱི་བོར་གྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བྱ་བཞི་དང་། རིན་འབྱུང་། དོན་
གྲུབ། རྣམ་སྣང་། སྣང་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་ལྟེང་རང་བཞིན་དུ་སྐྱོ་བའི་འབྲས་བྱ་
བཞི་ནི་ཡན་ལག་བཞིའོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ཐོབ་བསྐྱེས་པའི་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་
ཆེན་དུ་སྐྱོལ་མའི་སྟགས་ལ་མཚན་བཞིར་བྱས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཨྱོ་རྒྱ་རེའི་ཏ་
ཡིག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཏ་རྣམ་བཅད་ཙན་གྱིས་མནན་ཏེ་ཕུ་སྐྱར་
བའམ་བསྐྱུན་པས་ཨྱོ་༼༩༥༽ཏ་ཏེ་ཕུ་ཙན་པས། ལྷ་དེ་རྒྱལ་བས་དབང་དུ་

ཟུར་པ་དང་། རྒྱུད་ཡེ་ཡིག་གིས་མཐོན་ཏེ་ཏྲུ་ཟུར་བས། ཞི་ཡུང་ཏྲུ་ཞེས་
བས་ལྟ་དེ་རང་ལ་འབབ་པ་དང་། མེ་རེ་ཡིག་གིས་མཐོན་ཏེ་བེ་ཤ་ཟུར་ཞི་
རུང་བེ་ཤ་ཅེས་བས་ལྟ་དེ་འཛིགས་པར་བྱས་པས་དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་
མེ་ཡིག་གིས་མཐོན་ཏེ་ན་མེ་ཟུར་བ་ཞི་མེ་ན་མ་ཞེས་པ་ལྟ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་བའི་
ལས་འགྲུབ་པ་དང་། ས་ལེ་ཡིག་གིས་མཐོན་ཏེ་སྤ་དུ་ཟུར་བས་ཞི་ཞུ་སྤ་ཞེས་
བས་རྒྱས་པའི་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། བམ་མཁའི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ར་འོའི་ཡི་
གས་མཐོན་ཏེ་ཟུར་བས་ཞི་ཏྲུ་མ་ཤ་མ་ཤ་ཅེས་བས་མཐོན་པར་འགྱུར་ཏེ་
བཟླས་པའི་ལས་དུག་ཡིན་དེ་རེ་རེ་ལ་འབུམ་སྒྲག་རེ་རེ་བཟླས་པ་དང་། སྤྱིན་
བསྐྱེད་དུག་ཁྱི་བྱས་པས་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཞི་ཏྲུ་རེ་སྤ་དུ་ཞེས་པ་
གསུང་རྟོ་རྟོའི་བཟླས་པ་འབུམ་སྒྲག་བཅུ་དང་སྤྱིན་སྐྱེད་བཅུ་ཆ་ཞི་ཏྲུ་རེ་ཏྲུ་རེ་ཏྲུ་
རེ་སྤ་དུ། ཞེས་པ་སྐྱ་རྟོ་རྟོའི་བཟླས་པ་དབྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་འབུམ་སྒྲག་
བཅུའི་སྤྱིན་སྐྱེད་བྱ་ཏྲེ་དེ་ལྟར་ན་ནལ་འབྱོར་པ་ན་མས་ལ་ལྟ་མཆོག་ཏྲེར་བར་
འགྱུར་པོ། །འདིར་བསད་པའི་ལས་ནི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་༼༤༩༽ལྷ་མ་ཐོབ་
པར་བྱ་མི་རུང་བའི་བྱིར་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བཟླས་པ་དང་བཅུ་ཆའི་སྤྱིན་
སྐྱེད་དང་བཅས་པས་ལས་དེ་འགྲུབ་པོ། །བཟླས་པ་དེ་འང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
ཟུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ངག་དང་མཆོག་དོན་དུ་གཉེར་བས་རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་ལ་
བརྟེན་པའོ། །རྟོར་བཟླས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དུས་སྤྱོད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་

ཅིང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཁའ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་ནི། སྤྱ་བ། ཡང་བ།
བདག་པོར་གྱུར་བ། གར་ཡང་བྱིན་བ། མཚོན་པར་འོས་བ། འདོད་དགུར་
བསྐྱར་བ། དགའ་མགུར་གནས་བ། དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟའི་
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལའང་གནས་སོ་སོའི་བྱུང་པར་གྱི་མཚོག་དམན་སྤྱ་རགས་ཡོད་
དོ། །མཁའ་སྤྱོད་འདི་གཉིས་ཀའང་བུམ་དབང་གི་དགའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་
བའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་ལོ་བསོད་ཚོགས་ཚོགས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་
འགྱུར་ལ། གཟུགས་ཀྱི་མཁའ་སྤྱོད་ལ་ནི་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྒྲིམ་པའང་
བྱུང་ཚོས་སུ་སྐྱར་རོ། །འོ་ན་མཁའ་སྤྱོད་འདི་༼༤༤༠༽དག་དང་། བྱི་རོལ་པའི་
མཁའ་སྤྱོད་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་ལོག་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་མཁའ་སྤྱོད་དང་བྱུང་
པར་ཅི་ཞེ་ན། བྱི་ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་
ཀྱི་བསགས་སྤྱོད་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་ལ། རྒྱུད་སྤེལ་ལོག་མའི་འདིའི་མཁའ་སྤྱོད་
ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་བཞི་དོ་
ཇེའི་ཡེ་ཤེས་བཞིར་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འབྱེད་བ། དེ་ལྟའི་མཁའ་སྤྱོད་
དེའི་རྟེན་ལ་འདས་པའི་བཞི་པའི་དབང་ལམ་གྱི་མཐུས་རྟེན་དེ་ལ་བཅོམ་ལྔ་ན་
འདས་དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོའི་སྐྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་མའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་
སྤྲུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་འགོ་བ་གཞན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བཤད་
པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲིམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་འབྱུང་

ལུ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཡོད་པས་
མིའི་རྟེན་ལ་ཁམས་འོག་མར་མ་ཟད། ཁམས་གོང་གི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་
ནུས་ལ། ཁམས་གོང་མ་ནི་ཁམས་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མ་རྫོགས་པས་
ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་མའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་མི་ནུས་པའི་དབང་དུ་མཛད་
ནས་འདོད་པའི་༼༤༧༽མིའི་རྟེན་ལ་འཆང་བྱ་ཡི་རྟེན་གཞན་ལ་མ་ཡིན་པར་
གསུངས་ལ། དེས་ན་མིའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་གི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་
རྟེན་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ལ་གོགས་
བྱེད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་མིའི་རྟེན་དེ་ལ་བཅད་
ནས། མིའི་རྟེན་དེ་འཕོས་པའི་བཏང་བར་མ་གྱུར་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་ལྷ་མཁའ་ལ་སྐྱོད་པ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཞེས་འདོད་པའི་མིའི་
རགས་པའམ། སྟིགས་མའི་ལུས་ག་བྱུར་འཆིང་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ན་ག་བྱུར་ཡལ་
ཀྱང་དེའི་བྱི་རོ་མི་ཡལ་བ་ལྟར་འདོད་པའི་མིའི་སྟིགས་ལུས་ཡལ་ཡང་བྲ་བའམ་
དྲངས་མའི་ལུས་མ་ཡལ་བའི་གཞིར་སྤྲར་ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་གནས་གང་དུ་
སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་ལས་སྒྲིབ་རིགས་དྲུག་གི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྟིང་ག་ལ་སོགས་པའི་
འཁོར་ལོར་ཡོད་པ་རྣམས། ལམ་འབྲས་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ཁམས་
འདུས་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པའི་ཉམས་བྱེད་པར་ཅན་
མི་ལམ་ཙམ་དུ་མྱོང་བ་དེར་སྐྱེ་སྐོ་ཐམས་ཅད་ཆོད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་

འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྟོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལུས་ཀྱི་ཙ་རླུང་གི་ལེ་༼༤༤༩༽ལ་
ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དོ་རྗེ་དགེ་བའི་འགོག་ལམ་གྱིས་བཅོམ་
ནས་འདོད་པའི་མིའི་རྟོན་ཙན་གྱི་ལུས་དངས་མ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་མཁའ་སྤྱོད་
གྱི་ལུས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་དོ་རྗེ་སྒྲགས་ནུས་ཀྱི་མཐུ་དང་སྤྱོད་
ཡང་སོགས་ཆེས་ཆེར་བྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྟོན་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱིར་
མིའི་རྟོན་ཙན་གྱི་ལས་ཡེའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་
དང་མཉམ་པའི་མཁའ་སྤྱོད་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མེན་པ་གྲུབ་པའི་ཆེ་མིའི་རྟོན་
གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བོར་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། མིའི་རྟོན་ལས་
དོ་རྗེ་འཆང་འགྲུབ་ཀྱི་འགོ་བ་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་བ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་ལེགས་
བར་བཤད་པ་ལ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་བུའི་
སྐྱེ་བའམ་རྟོན་འཛིན་ཚུལ་ལ། འཛིན་རྟོན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པས་ཆེ་
མ་འཕོས་ཀྱང་ལུས་འགྱུར་བའི་རྣམ་བཞག་མཛད་ལ། ལྟ་ལ་སོགས་ལ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་འགྲུང་སོགས་རགས་པར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
གི་བག་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཀྱང་རྒྱད་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱིང་བས་
༼༤༤༩༽གསལ་བར་འགྲུང་སོགས་མ་རྟོགས་པའི་ཀྱན་དགྱིས་ཀྱི་མཆོན་མའི་
ལུས་སེམས་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། མིའི་རྟོན་ཁམས་གོང་གི་མཁའ་སྤྱོད་གྲུབ་པ་

ནམས་ཀྱིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་མིའི་ལུས་རྟེན་སྤྱོད་པ་མ་དོར་བཞིན་ལྟའི་
སྐལ་བའང་འགྲུབ་པས། ལྟ་ནམས་ཀྱི་དགོས་དགུ་ནི་དགེ་བའི་ནམས་སྒྲིབ་དང་རྒྱ་
མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་འདོད་པ་ཅན་གྱི་རི་ལྟར་བསམ་བཞིན་འགྲུབ་པས་
ཁམས་གསུམ་པའི་འབྱུང་སོགས་རགས་པའང་མངོན་དུ་བྱེད་འདོད་ན་བསམ་པ་
ཅན་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་རྣམས་པས། བསམ་པའི་མོད་ལ་འདོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་
སོགས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པས་སྦྱར་
བ་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅན་ལ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་བྱེད་པའི་བྱིར། ལྷགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་ལོང་མེད་པར་ཡལ་
བ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། གཟུགས་ན་སྟོད་པ་ལྟའི་ལུས་ཅན་དང་།
བར་སྤྱིད་དུ་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་སྟའི་རྟེན་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟ་
སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མངོན་སུམ་
པར་བྱར་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་སྒྲིས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཟབ་གསང་གི་ཆོས་ཚུལ་
འདི་རྒྱང་༼༤༤༤༽འི་དུ་བསྐྱངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བྲམ་མ་རྗེ་
བཙུན་རས་པ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའང་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ།
བྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་དག་ལས་ཀྱང་ཆོངས་པ་ཆོངས་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལས་
རིགས་རྒྱད་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཉིད་སྒྲི་རི་བཞིན་པའི་འཐད་པ་གསང་སྤྲུགས་
སོགས་ནས་ཀྱང་འབྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟའི་རིགས་རྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་

ཚོགས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཀོད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མི་
རུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་སའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མའི་ཆགས་
སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མདོ་སྟེ་དང་། མངོན་པའི་གཙུག་ལག་སོགས་ནས་
ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། །བོད་ཀྱི་དུས་འཁོར་བ་ཁ་ཅིག །ལས་ཡི་ལ་རྟེན་ནས་
མཁའ་སྤྲོད་འགྲུབ་པ་ནི། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་ཆེ་ཉི་ཟླ་དང་མཉམ་
པའི་རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་ལྟར། མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཆོ་གཅིག་
ཏུ་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཆེས་ལམ་རིང་དུ་འགོར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་གིས་
གནས་འདི་ཁོང་དུ་མ་ལྟབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གིས་འོག་མིན་གྱི་བར་འགྲུབ་
ཅིས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྦྱིར་བཏང་དུ་
བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་དང་གསུམ་
པ་དང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་༼༤༤༽ལམ་གྱི་འོག་མིན་གྱི་བར་བརྒྱ་དངོས་
གྲུབ་གྲུབ་པ་དེས་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་།
གཉིས་པས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཙམ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་དབང་
ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། དང་པོ་ནས་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་ཅིང་
། དེའི་མཐུས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་བྱས་པས་གསལ་སྒྲུང་
འཆར། དེ་ནས་གཏུམ་མོ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ལྟན་སྦྱས་གྱི་ཡི་
གེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ལའང་རང་སའི་དགའ་བ་བཞིའི་ཆ་དབང་

བཞིན་བཞོད་པ་པོ་ཡི་སྤང་བས་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཡོ་བའི་ཁོར་ཡུག་ལ་གནས་
 དྲར་ཁྲོད་བརྒྱད་དུ་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱི་སེན་མོ་ཡི། །བ་སྐྱ་
 རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་མེ་མེ་ལྷོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་མཐའ་རུ་སྒྲོགས་དང་སྒྲོགས་བྲལ་དག་
 ཏུ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱི་རོལ་ཏུ་ཐིག་གདབ་ཅིང་ཆོན་དགྲེ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་ལུས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱར་བ་སྟེ། ལུས་སྒྲོགས་ཀྱུན་ནས་གྲུ་
 བཞི་བ། དབྱལ་བ་ནས་རྒྱང་ལག་གི་མཐིལ་གྱི་བར་སྐྱ་དཀྱིལ། ལྷོ་བ་ནས་
 ༼༤༤༽མགྱིན་པའི་བར་གསུང་དཀྱིལ། ལྷིང་ག་ནས་ཡར་མར་སོ་དྲུག་རྒྱང་
 བཅས་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། འབྲུང་བའི་ཁམས་རྣམས་ཁོར་ཡུག་བ་སྐྱ་
 རྣམས་མེ་མེ། བད་མཁྲིས་ལྷ་ཉི། རུས་པ་རྣམས་ཀ་བ། དོར་སྤང་ཅིག་པ། ས་ཡི་
 ཁོར་ཡུག །རྩ་རྩུས་རྣམས་ཀྱི་པདྨ། ཐུག་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོ། སོ་རྣམས་འོར་
 ཐུ། སེན་མོ་དྲར་ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དང་། ལྷར་བཤད་པའི་རྩ་
 དང་ཁམས་རྣམས་གདན། དབུ་མའི་ཡར་མར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྤྱིང་གའི་རྩ་
 འདབ་བཅུ་རུས་མ་བཅུ། དབྱལ་བའི་རྩ་འདབ་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ། མགྱིན་
 པའི་རྩ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དང་ཐུགས་དཀྱིལ་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། །ལྷོ་བའི་རྩ་
 གསུང་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མོ། ཆོགས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་སྐྱ་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། སོར་ཆོགས་རྣམས་ཀྱུ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་
 སོ། །འོ་ན་ལུས་དཀྱིལ་འཁོར་རི་ལྟར་སྟོམ་ན། དབང་རྟོན་ནི། ལུས་ཀྱི་རྟེན་དང་

བརྟེན་པ་དེ་དག་སྤྱར་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་དུ་བསྐྱར་མི་དགོས་པར་དེ་
 ཉིད་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་གྲུབ་པ་པ་
 དང་། དབང་པོ་རྟལ་པོ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་
 དང་། ཞལ་ཕྱག་གི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅམ་གྱི་ར་རྒྱལ་བཟུང་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱ་
 སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་༼༤༤༽མཆོན་ནས་རྗེ་རྗེའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་ཡོད་པའི་
 དགྱིལ་ལའོར་པའི་ལའོར་ལོ་འབྱུང་རུང་གི་དག་ཆོགས་འདུས་བྱས་པས་མཁའ་
 མཉམ་གྱི་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་དག་པ་ལྷའི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་འཆར་ཞིང་
 ཡོངས་སྟོན་པ་ནི། ལམ་འདིའི་དག་བའི་དབང་གི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱབ་
 པའི་ཐབས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །དེས་ན་ལུས་དགྱིལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
 འདུག་པ་མ་ཤར་བར་བོད་ཀྱི་ལུས་འཆད་པ་པོ་མང་པོས། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་སོ་
 ཁ་སྤལ་ནས་དགྱིལ་ལའོར་གནས་སོ་སོར་བསྒྲིགས་ནས་སྒྲོས་བསྐྱར་བ་ལྟར་
 དགྱིལ་ལའོར་དུ་བཞེད་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་སོགས་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་འབྱུང་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཐད་ན། བར་གི་ལུས་དང་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་འཛིག་རྟེན་དག་པ་སྐྱར་ནའང་། བར་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་སོར་ཁ་སྤལ་
 བས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སོ་སོར་བསྒྲིག་དགོས་པའི་དག་པ་སྐྱོར་དགོས་པ་ལ་
 སོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཐད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤུའི་ལུགས་ལའང་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར། བར་ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་

གཉིས་ཀར་ཡང་འགྲོ་བ་རིས་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་།
སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་པན་ཚུན་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པར་ཆོས་མཐུན་པར་སྤྱི་ནང་གི་
ཉེན་འབྲེལ་ཆོགས་པ་གཅིག་པར་གནས་པ་ལྟར། ༼༤༤༧༽ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་དང་གཞན་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀྱང་དག་པར་བལྟ་བའི་དགེ་
ཆོགས་ཀྱི་བསགས་སྒྱུར་རོ་གཅིག་པར་བསགས་པས་དེའི་དགེ་འབྲས་ཀྱི་ལུས་
ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་པར་འཆར་བའི་
རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་མེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། གསང་སྔགས་བདེ་འགྱུར་གྱི་
ལམ་སྐྱ་ན་མེད་པའོ། །འདྲིར་བོད་པ་ལ་ཆེར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
སྤྱིན་ཆད་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་རྟོག་སྒྲོམ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་ཡིན་སྤྱིན་ཆད་དམིགས་རྣམ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྟོག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
པས་བྱབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཞིབ་མོར་མ་བརྟགས་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བཏང་
ནས་བསྐྱེད་རིམ་རྟོག་བཅས་དང་། རྫོགས་རིམ་རྟོག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྟོག་
པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལུང་ཁམས་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ནས་
རིམ་པ་གཉིས་ལ། རྟོག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་སུ་འཛོག་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་
ན་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་གྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་འདི་ཐམས་
ཅད་གྱ་ལོམ་ལྟར་རྟོག་གི་སྒྲོམ་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གནན་ཏེ་ལེགས་

བར་བསྐྱོམས་པས་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་༼༤༧༠༽ཡུལ་ལ་ཐ་མལ་
 གྱི་རྟོག་པ་མི་འདུག་པར་ལྷ་འི་འཁོར་ལོ་རྟོག་ཅིང་འཆར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 ད་གྱིལ་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་སེམས་ལས་རྒྱང་ཆད་པ་མིན་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་
 གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་གསལ་སྣང་རྟོག་མེད་གྱི་ངོ་བོར་
 བརྟན་པ་ཐོབ་པའང་ཡོད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་ལྷ་ལ་མཐོང་རེག་གི་མཚན་མ་རྟོན་པ་ན་འང་རྟོག་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་མངོན་
 སུམ་ཚད་མས་བྱངས་པའི་ལྷ་ལ་ངེས་པ་རྟོན་པར་འཛིག་པའི་བྱིར། རྫོགས་རིམ་
 ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་པའི་
 གཉུག་མ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ནང་དོ་རྗེའི་ལུས་བྱི་འཛིག་རྟོན་ཁམས་མཐའ་དག་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སྒོ་བྱར་བྱི་མའི་གནས་ངན་ལེན་
 མི་འཛིན་པར་ཡང་དག་པར་སྐྱབས་ཏེ། སྒོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་གནས་གྱུར་བྱིར་མི་
 ལྷོག་པ་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་ལྷ་བྱའི་ཆེད་དུ། སྒོ་ད་བཅུད་དེ་དག་གི་ཆ་
 སོ་སོ་ནས་གཞན་མཚོག་གི་ད་གྱིལ་འཁོར་པའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་ཡང་དག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྟོག་སྟེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གྱི་
 བྱིར། རྫོགས་རིམ་ན་ལོ་ནི་གྲུ་ཆོས་བྱུག་རིམ་ལྷ་སྒྱུར་བྱུག་ལམ་འབྲས་ལ་སོགས་
 པ་སྒྲོམ་པ་ན་དང་བོར་རྫོགས་རིམ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་༼༤༧༡༽རྟོག་པས་སྒྲོམ་
 ཞིང་། བྱིན་ས་རྫོགས་རིམ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་

པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་དགེའུ་ལའོར་དེ་ཉིད་སྐོ་བུར་དྲི་བའ་ཀྱི་དགེའུ་ལའོར་པར་
གྱུར་ནས་རྟོག་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་པར་འཆར་བ་ན། འཆར་བ་པོའི་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་པ་དེའི་ངོར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྱན་མོང་མིན་པའི་
དག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོར་རྣམས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་མ་
གཏོགས་འབྲུལ་སྤང་གི་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་པར་སྤང་ཞིང་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་འདྲེན་པ་དམ་པ་ཡི་དམ་ལྷའི་ངོ་བོར་བཞུགས་
པ་དག་གི་ཞལ་ལུང་དྲི་མ་མེད་པའོ། །འདིར་སྒྲས་པ། ལས་སྤང་ཡེ་ཤེས་སྤང་
བར་རྟོག་བྱེད་པའི། མ་དག་དག་པར་བསྐྱར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི། མི་ཟབ་པ་
ཡི་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སྤྱི་དགེའུ་གཙོར་གྱུར་བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་སུ་
བྲགས། །ཡེ་སྤང་ཡེ་དགེའུ་ཉིད་དུ་རྟོགས་བྱེད་པའི། །དག་པ་དག་པར་འཆར་
བའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི། །ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ནང་ངམ་ལུས་
དགེའུ་གཙོར་གྱུར་བསྐྱེད་རིམ་མོ། །ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་
པའོ། །གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ནི། །འག་ཏུ་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་
སུ་བཤད་ལ། གསུམ་པ་སྐྱོད་པ་ལ། གང་དུ་སྐྱོད་པའི་གནས། ཇི་ལྟར་སྐྱོད་པའི་
ཚུལ་ལོ། །༡༧༥༩།དང་པོ་ལ་དངོས་དང་འཕྲོས་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། དུས་
ལའོར་ནས་གསུངས་པའི་གནས་བཤད་པ་དང་། བདེ་དབྱེས་སོགས་ནས་
གསུངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གནས་དེ་དག་གང་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་

ཡུལ་གྱི་གནས་ཡིན་མིན་ལ་དོགས་པ་གཙོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་
ཐེག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་དག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ། དེའི་རྒྱའི་
དགེ་བའི་ཚོགས་གསུམ་སོག་དགོས་པས། དེའི་ཚོགས་སོག་ཡུལ་ཡང་། འབྲུལ་
པ་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་དང་། འབྲུལ་པ་འཁོར་བ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་
པའི་གནས་གྲུང་གི་མདོའི་སངས་རྒྱས་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རང་
བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་པ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་དོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་པའང་
དེ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་དག་སྐལ་བ་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཉིད་རི་ལྟར་བཞེད་པའི་
བདེ་ཞིང་ཅེ་བའི་དགའ་མགུར་རོལ་བའི་དོ་རྗེའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོན་རྒྱས་
པར་འགོངས་པའི་སྦྱོད་པས་དཔལ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྦྱད་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་ཚོགས་བསགས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ངམ་
གནས་དེ་རི་ལྟ་(༥༥)འཁྱུ་ཞེན། སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་དང་། ཐུགས་གསུང་སྐྱེད་དེའི་མཛད་སྤྱོན་གྱི་རང་ཚུལ་ལམ་དམ་ཆོག་
གམ་དུར་ཁྱོད་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
དུག་ཡིན་ལ། དགྱིལ་འཁོར་དུག་པོ་དེའང་སྒྲིབ་བཅས་འཛིག་རྟེན་པས་ཡང་

དག་པར་འདས་པའི་སྒྲིབ་བྲལ་གཞན་མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡིན་
ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་དང་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་དང་འོད་ཟེར་
གྱི་མཐུའི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲིབ་བཅས་མྱེ་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་། བར་
ལུས་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་འཆར་ཞིང་སྤང་བར་གྱུར་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གྱི་
གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ལས་དང་པོ་པས་དང་པོར་སྐྱེ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་གྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་དང་དགྱིལ་འཁོར་
པ་རྣམས་བསྟེན་པའི་དགོ་ཆོགས་གྱི་བྱེད་པའི་གནད་བཅིངས་པས་ནང་དང་
གཞན་མཆོག་གི་དགྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་འགྱུར་བའི་གནད་རང་
འཆིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནང་ལུས་གྱི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གནས་དང་
དགྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་བསྟེན་པའི་དགོ་ཆོགས་བྱེད་པའི་གནད་བཅིང་བས་
གཞན་མཆོག་དང་། བྱིའི་དགྱིལ་འཁོར་པ་མཐའ་དག་མཆོད་པར་འགྱུར་བའི་
གནད་རང་། ༼༤༧༽འཆིང་དུ་འགྱུར་ལ། གནད་སྦྱི་མ་འདི་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་
མཛད་ནས། རྩེ་བཅུན་གླིང་རྩེ་རས་པས། རང་ལུས་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
ན། །རྩ་ཁམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་བཅུགས། །ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་རང་ལ་
གདལ། །བྱེད་ཆོགས་འཁོར་མཛད་ན་དེ་རུ་མཛོད། །ཅིས་འབྱུང་བ་དང་། གྲུབ་
ཐོབ་ཆེན་པོ་ཨོྲ་ཀྱ་ན་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོས་གསུངས་པའི་སྤྱུ་ལས།

ཨེ་མ་གསོན་དང་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཡུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་དངོས་གྲུབ་དེ། །རང་
ལུས་ཀླུ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས། །དོན་ལོགས་ན་བཅའ་ཀྱང་ཅང་རྟེན་
དམ། །སེམས་རྣལ་དུ་ཐོབ་ལ་སློག་ཅོལ་བསྒྲུམས། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དབང་
ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཞན་མཆོག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
དུག་གི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྒྱིད་ཡུལ་གྱི་གནས་དང་དགྲིལ་འཁོར་པ་མཐའ་དག་ལ་རང་
གར་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ས་མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་རང་འབྲས་འཆི་
མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་དབལ་ལས་ཕྱིར་ལྷོག་མེད་པར་འཁོར་ལོའི་དབང་ལྷག་ཅན་གྱི་
ལོངས་སྒྱིད་རྟག་པར་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་ནི་སྒྱིད་པའི་གནས་དང་ཚུལ་འདིས་ཉི་
ཆོ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། གནས་ཀྱི་ཚུལ་ལ། རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་
པོར། དབལ་ལྷན་ལྷན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་རྒྱ་ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོན་
༼༤༥༽གནས་རྣམས་ཀྱན་དང་ཉེ་བའི་གནས། །ཞིང་དང་འདུན་པ་དག་དང་
འདུས་པ་ཅན་དང་རོ་ཁང་གནས་ནི་མེ་དང་རྒྱུད་གི་མཆོམས་ཀྱི་མཐར། །ཞེས་
དང་། འགྲེལ་པར། དབལ་ལྷན་ལྷན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱན་ནས་སུ་སྟེ།
ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་སའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ས་བོན་གནས་རྣམས་ཀྱན་དང་ཉེ་བའི་
གནས་ཞེས་པ་ལ་གནས་ནི་ཕྱོགས་བཞིར་རྒྱུད་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་སའི་རང་
བཞིན་གྱིས་གནས་པ། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། རྩམ་བུའི་གླིང་རྒྱུད་དུ་དང་།
བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་དང་། ལུབ་ཀྱི་བ་ལང་སྒྱིད་དོ། །ཉེ་བའི་གནས་ནི་རང་བཞིན་

དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་སྟེ། མེ་དང་བདེན་བྲལ་དང་དབང་ལྡན་དང་
རྒྱ་གོ་ཕྱོགས་སུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱིད་
ལའོ། །འདུན་པ་དང་ཉེ་བའི་འདུན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱིད་གཞན་ལའོ། །འདུས་པ་
ཅན་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ་ཅན་ནི་མེའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཕྱིད་ལའོ། །ཁང་པ་དང་
ཉེ་བའི་ཁང་པ་ནི་མེའི་ཕྱིད་གཞན་ལའོ། །དུར་ཁྲོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ནི་རྒྱ་
གོ་ཕྱིད་ལའོ། །དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ནི། རྒྱ་གོ་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་མཐའ་ལ་
དང་། ཞེས་མདོ་ཙམ་དུ་གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་དཔག་ཚད་འབུམ་སྟག་བཞི་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་ལྟ་བུ་བྲག་འཛམ་
བུ་གླིང་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་རེ་རེ་ལའང་ཡོད་པ་དང་། སྤོང་བྱེར་
རེ་རེ་ལའང་ཡོད་པ་དང་། ནང་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ལའོར་
ལོ་ལ་ཡོད་པའི་རྩྱལ་དྲུག་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི་དོན་སྟེ།
ཚངས་པའི་གནས་ལ་དུས་གྱི་ལའོར་ལོའི་གནས་སམ་ཕོ་བྲང་དུ་བཞག་ནས་དེ་
ཉིད་གྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོར་གླིང་བཞི་གནས་པ་དང་།
མཚམས་བཞིའི་གླིང་ཉེ་བའི་གནས་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཕྱི་ནང་ཆ་གཉིས་བྱས་པའི་
ནང་ཕྱོགས་བཞི་ཞིང་། མཚམས་རྣམས་ཉེ་བའི་ཞིང་དང་། ཕྱིད་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་
སུ་འདུན་པ། མེའི་དགྱིལ་ལའོར་ལའང་ཕྱི་ནང་གཉིས་གྱི་ནང་གི་ཕྱོགས་སུ་
འདུས་པ་ཅན། མཚམས་སུ་ཉེ་བའི་འདུས་པ་ཅན། ཕྱི་མ་ལ་ཕྱོགས་སུ་ཁང་པ།

མཚམས་སུ་ཉེ་བའི་ཁང་པ། རྒྱུད་གི་ཕྱིད་ནང་མར་ཕྱོགས་སུ་དུར་ཁྱོད་ཕྱིད་ཕྱི་མ་
ལ་དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དམ། རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙ་དུག་ཏུ་
གསུངས་ཤིང་། དུར་ཁྱོད་མི་བགྱང་ན་ཞེ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་བཅུ་གཉིས་ལ་
བཞིས་བསྐྱར་བས་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེན་པོ་
ལས་དེ་ལྟར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ད་ནི་གནས་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བའི་གནས་ལ་༼༤༥༽སོགས་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འདིར་
ཐུན་མོང་གི་བྱིས་པ་རྣམས་ཡུལ་དུག་འབྱམས་པའི་དོན་དུ་ཇ་ལྟར་པ་ལ་སོགས་
རྣམས་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་མ་ཙུ་ཙ་དུག་ནི་གོང་ཁྱིམ་
གཅིག་ཏུ་འདྲ་གནས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཕྱི་རོལ་པ་དག་ཀྱང་འཛིན་ན་ཚོད་
དུས་ཀྱི་མགོ་བརྒམས་པ་ན། ལྟ་དང་སྒྲུ་དང་མི་སོགས་ས་སྟངས་དུ་འབྱུག་ཅིང་
འགྲེད་ནས། ལྟ་ཆེན་པོ་དག་ཀླུ་ཏེ་འདོད་པའི་འཁྲིག་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བར་
རོལ་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ན་ལྟ་དག་གིས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲིག་པ་སྐྱུངས་
ཤིང་ཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་དངོས་སྒྲུབ་སྟེར་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་པའི་གནས་དེ་
དག་ལ་དེར་འདུ་བའི་སྐྱེ་པོ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཐབས་མཐས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆེ་
བའི་ང་ཀླུ་ཅན་གྱི་ལོག་འདྲེན་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟུལ་ནས། རོ་རྗེ་འཆང་

ཆེན་པོ་རང་གི་གཞུང་ཡས་ཀྱི་ཁང་པའི་གནས་དོ་རྗེའི་གདན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ནས་དོ་རྗེའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་དག་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་
 དག་ལུས་རག་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དོ་རྗེའི་སྐལ་བ་
 དང་ལྷན་པ་དག་ལ་གསང་བའི་དམ་ཆིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་༼༤༥༽བཅུག་ནས་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་དངས་མའི་ལུས་སེམས་ཆོམ་སྟེ། ཐ་མལ་གྱི་སྒོ་གསུམ་འཁོར་བའི་ཆ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 ལ། ད་ལྟའི་གནས་སོགས་ནི་འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་གླིང་རེ་རེ་ཡང་
 ཆར་བར་ཡོད་དེ། ཆུད་སྟེ་གཞན་དུ་འདི་ལྟའི་གནས་སོགས་ཀྱི་རབ་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་
 ཆེར་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། དེའང་དོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་མཐའ་ཡས་
 བར་གསུངས་པའི་གནད་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། གདུལ་བྱ་དག་གི་ས་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ཉོག་པ་ཐོབ་པའི་གནས་མཐའ་ཡས་པར་ཡོད་པས་འཛམ་བླ་གླིང་གི་
 གནས་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལའང་ལྟོ་ལྟོ་ར་དང་ཅ་རི་ཏ་ལྟ་བུའི་གནས་ཀྱི་མིང་དང་མིང་
 དེ་དོན་མཐུན་དུ་འཇུག་པའི་གནས་མཐའ་ཡས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གནས་
 དེ་དང་དེར་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྗེ་ལྷ་ལོ་པ་དང་མར་པ་དག་གིས་ཅ་རི་རྒྱ་གར་ལྟ་
 སྟོགས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་མི་ལ་དང་སྐམ་པོ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཅ་རི་
 གྲོ་རྒྱུ་མཆོམས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་གཅིག་ཅ་རི་ཡིན་ན། ཅིག་ཤོས་ཅ་
 རི་མ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། གང་གིས་

ན་འདིར་མཆོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བོད་ལ་སོགས་པ་༼༤༧༩༽དང་། རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་རྣམས་ནང་དགནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རྒྱད་
 གཞན་དུ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བདེ་དགུས་སོགས་རྒྱད་གཞན་དུ་
 ཡུལ་རེ་རེ་ལ་གནས་སོགས་ཡོད་པའི་ཚུལ་སྤྲུལ་ཏེ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གནས་སོགས་སོ་དྲུག་དང་། དེའི་བར་དུར་ཁྱོད་ཆེན་
 པོ་བརྒྱད་བསྟན་ནས་ཞེ་བཞིའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གནས་ནི་
 སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་སྒྲོ་དོ་རྗེ་མ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་གོ། །ཅུ་ཉི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་
 ནི་ཆེ་ཆོ་ཉ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཐུགས་བྱེད་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་ནི་འདུས་པ་
 རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །ཁྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་ནི་དུར་ཁྱོད་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 དོ། །ཞེས་བཅུ་དྲུག་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་བཙུང་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་ནས་བརྒྱད་དེ་
 སོ་དྲུག་ནི་རིགས་སོ་དྲུག་གི་བྱད་མེད་ཡོད་པའི་ཁྱིམ་སོ་དྲུག་ནི་ཡུལ་དང་གནས་
 སོ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་རོལ་རོལ་གནས་
 ཀྱི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་ནི་དུར་ཁྱོད་བརྒྱད་དང་བཙས་པའི་ཞེ་བཞིའོ། །ལྷ་པ་
 ནི། སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་དང་ཉེ་
 བའི་གནས་དང་། མགྱིན་པར་སྒྲོ་དོ་རྗེ་མ་ལ་༼༤༨༠༽སོགས་པ་དང་། ལྷེ་བར་

ཙཱ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་མགིན་པར་བློ་མོ་ལྷགས་བྱེད་ལ་སོགས་དང་
། སོར་ཆིགས་སུ་བྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཏེ་གནས་སོ་དྲུག་ཏུ་བཞག་
གོ །དྲུག་པ་ནི། དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲིལ་
མ་ལ་སོགས་བཞུགས་པའི་ཡུལ་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་། སྒྲ་དོ་རྩེ་མ་ལ་
སོགས་པ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་དང་། གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་
མ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་རྩྭ་ཉ་དང་ཉེ་བའི་རྩྭ་ཉ་དང་། ལྷགས་བྱེད་མ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་བཞུགས་པའི་ཡུལ་འདུ་བ་དང་བྱི་གདོང་མ་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་པའི་
ཡུལ་ནི་དུར་བློད་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །ཡང་དགྲིལ་འཁོར་འཁོར་
ལོའི་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷགས་དགྲིལ་ལ་གནས་དང་ཉེ་
བའི་གནས་དང་། གསུང་དགྲིལ་ལ་ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་དང་། འདུན་པ་དང་ཉེ་
བའི་འདུན་པ། འདུས་པ་ཅན་དང་ཉེ་བའི་འདུས་པ་ཅན། སྐྱ་དགྲིལ་ལ་ཁང་པ་
དང་ཉེ་བའི་ཁང་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱི་ནང་གི་གནས་དེ་དག་གི་
གཙོ་བོའི་གནས་དེ་གང་སྟུམ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷོས་པའི་
གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་སྟེང་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
གནས་གཞན་མཆོག་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་འོག་༼༤༩༽མིན་ནོ། །འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་ལ་
ལྷོས་པའི་གཙོ་བོའི་གནས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སང་གའི་བྲིར་བཞུགས་
ནས་ཆུད་གསུངས་པའི་གནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྐྱེངས་དང་། འཕགས་ཡུལ་

གྱི་དོ་རྗེ་གདན་དང་། གསལ་ལའི་ཕོ་བྲང་ཀླ་ལ་པ་རྣམས་སོ། །ཡུལ་རེ་ལ་ལྟོས་
 པའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། ཡུལ་སོ་རྒྱུག་དང་རྒྱུག་སོགས་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་
 འབྲུག་པའི་གནས་སོ་བདུན་པ་དང་། གནས་ང་བདུན་པ་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ཉིད་ལ་འཛིག་གོ། །ཁྲོང་བྱེར་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་གདོལ་པ་མོ་སྣ་
 ཆོགས་ཡུལ་གྱི་བྱིམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ནང་ལུས་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ནི་སྦྱིང་ག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་སྐྱེས་སེང་གའི་བྲི་ཉིད་དོ། །གནས་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱ་བའི་
 རྣལ་འབྱོར་པའང་སྐལ་བ་དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་དབྱེ་བས་དམན་པ་ནི་འཛམ་
 སྐྱིང་ཆུང་དུ་ལྟ་བུའི་གནས་སོགས་པར་རྒྱ་ཞིང་། འབྲིང་ནི། བྱིའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་ཞིང་། མཆོག་ནི་ཡུལ་གྲོང་རེ་རེའི་
 གནས་ལ་སོགས་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆེན་པོའི་གནས་སོགས་ཀྱི་དཔའ་བོ་
 མཁའ་འགོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་ནས་དེ་ཉིད་གནས་ཐམས་ཅད་པར་བྱེན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱ་བ་དང་། ཆེས་རྣོན་པོ་ནི་རང་གི་ལུས་༼༤༤༽ཉིད་ཀྱི་ཆ་གས་
 རྣམས་གནས་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་ལྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་གྲུབ་པ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་
 འཕྲུལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟའི་གནས་ཉིད་ལ་ནི་བྱིའི་གནས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བགྱོད་དེ་བསགས་སྦྱང་བྱེད་པ་ལས་འདིར་བསགས་སྦྱང་བྱས་
 པའི་དགོ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསགས་སྦྱང་ཆེ་ལ་འགྲུབ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་

ལུས་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནད་བཅིང་བས། བྱི་སྣོད་དང་ཡུལ་གྱི་འཛིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་འཆར་བ་རྒྱ་འབྲས་སུ་གནས་པའི་བྱིར།
ཞིང་སྦྱང་བའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མདོའི་ལུགས་ལའང་ཡོད་
དེ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱད་པ་རྒྱབས་པོ་
ཆེ་སྦྱང་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་
ཀྱང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱིན་པ་དང་། སྦྱད་
པར་བྱེད་ཅིང་མ་དག་པའི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བ་དང་། དག་པའི་
ཞིང་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་
སྒྲིན་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག །ཤར་
ལུས་འཕགས་སོགས་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་བགོད་
དགོས་ན་བགོད་མི་རུས་པའི་བྱིར། སྦྱོད་པའི་བར་ཆོད་༼༤༤༩༽དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དོན་
དུ་གཉེར་བས་ཀྱང་ས་འོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ན། ས་འོག་གི་
གནས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་བགོད་རུས་ཤིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་མཁའ་སྦྱོད་
གྲུབ་པ་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་བར་དུ་འགོ་རུས་པར་གསུངས་ན་ཤར་གྱིང་ལ་
སོགས་པར་སྦྱོད་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་དམན་འབྲིང་རྣམས་རྒྱ་མི་རུས་པར་
མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བདེ་དབྱེས་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། བདེ་

[illegible]

དུར་ཁྱོད་དེ་སོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལ། དཔལ་སྦྱུ་ར་གསུངས་ཏེ། མན་
སྟེར། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་དུར་
ཁྱོད་གྱི་བར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གོ། །འབྲུང་གཙོན་ལ་དངོས་བསྟན་ལྔ་
དང་། ལྷ་རི་ཉ་དང་གྲོང་དང་གྲོང་བྱི་མཐའ་སྟེ་ལ་ལྷའི་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་
སོན་པ་ཉ་རི་གེ་ལ་དང་། ཉེ་བའི་འབྲུང་གཙོན་གྱི་བྱེ་༼༤༤༽བྲག་ཏུ་
བསྐྱས། དུར་ཁྱོད་དང་ཉེ་བའི་དུར་ཁྱོད་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་སོ་ལྔ་ར་
བཞེད་དོ། །ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེར། ཞོ་གྱི་ཡ་ན་རྩོ་རྗེའི་གནས། གནས་ནི་རྩ་
ལྔ་རར་བྲན། གནས་ནི་སྤྲི་ར་མ་དང་། གནས་ནི་ཀ་མ་རུ་བའོ། ཉེ་བའི་
གནས་ནི་ལྔ་ལར་བསྟན། སི་རྩ་[ུ]ན་གར་སི་རྩ་ལ། ཞིང་ནི་ལུ་ལུ་ནི་རུ་
བྲགས། རྟེ་བཞིན་དེ་བི་གོ་ར་དང་། ཉེ་བའི་ཞིང་ནི་ཀུ་ལུ་ཏ། ཨ་རུ་ཏར་ནི་དེ་
བཞིན་བྲན། ཉ་རི་གེ་ལ་རྩྭ་རྩ། ལྷ་ཉ་བ་རི་དེ་བཞིན་འོ། །ལོ་བ་ཀ་དང་
ཀུ་རྩ་^{མི}དང་། ཉེ་བའི་ཆེན་ར་བསྟན་བའོ། །འདུས་པ་དེ་བ་ཀུ་ཏེ། རྟེ་བཞིན་
དུ་ནི་གསེར་གླིང་འོ། །ཀུན་ཀན་དང་ནི་བི་རྩ་ཏེ། ཉེ་བའི་འདུས་པར་བྲན་
བའོ། །ཡིད་དགའ་འདུས་པའི་དུར་ཁྱོད་དང་། དུར་ཁྱོད་རྒྱ་མཚོའི་དོགས་
སུའོ། ཉེ་བའི་དུར་ཁྱོད་ལྷ་རི་ཉ། རྟེ་བཞིན་ཀུ་པ་བའོ། ཀུ་སྤིར་བློ་ལ་མ་རུ་
བྲགས། རྟེ་བཞིན་ཀུ་རུ་རུ་ཡལ་ཡིན། ཉེ་བའི་བི་ལ་ནེ་པ་ལ། ཉེ་བའི་བི་ལ་
ཀར་ཁི་འོ། ཞེས་འབྲུང་བས་ཀྱི་རྩོར་འབུམ་ལྔ་སོགས་ནས་འབྲུང་བའི་གནས་སོ་

གཉིས་ཀྱི་ཁར་འདིའི་བླ་ལ་དང་ཉེ་བའི་བླ་ལ་ལ་གནས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་
བསྟན་པས་སོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེས་ན་གནས་སོ་དྲུག་པོ་འདི་དགུས་རྫོང་ཙུ་
རྒྱད་དུ་སོ་གཉིས་དང་བཤད་རྒྱུ་དུ་ཁ་༼༤༤༽བསྐྱང་སྟེ་སོ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་
འདི་ལྟ་བུ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་སྟོམ་གསུམ་རབ་བྱེད་ཀྱི་རིཀ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་
ཁོང་དུ་མ་ཆུབ་པར་ཡུལ་ཆེན་པོ་སོ་དྲུག་གི་ངོས་འཛིན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པར་
མཐོང་སྟེ་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ། །ཡང་མ་ཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོར། གནས་ནི་
གང་བའི་རི་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷུང་ཀ་དང་ནི་རྫིང་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་
ཀྱི་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བས་ཞེ་བརྒྱད་དུ་གསུང་ལ། འདིར་ནི་བློགས་ཙམ་
བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། བྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་མའི་
རྒྱུད་སྟེ་རབ་འབྱམས་དུ་མར་གནས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་ཅིག་པ་ངོས་འཛིན་
འབྱམས་གྲས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ་ཙུག་གི་ཡུལ་དེ་དག་འདིར་བསྟན་
ཀྱི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་གི་རྩིས་མ་ཆེན་པོས།
གནས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་དང་སའི་ནང་
གསེས་ད་དྲུག་སོགས་དུ་མར་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་ས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
རྟོགས་པའི་ཆ་སོ་སོ་བ་དེང་སང་རྒྱུད་ལ་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ཆོགས་གང་
དུ་སོག་པར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དང་བྱིམ་ནི་དེ་ལྟའི་གནས་སོགས་དང་། དེ་ལྟའི་
གྲོགས་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉན་དག་ནི་དེར་བཞུགས་ཀྱི་ས་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་

གྱི་དཔལ་༼༤༤༩༽པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་ངོ་བོར་བཞགས་པ་དག་གི་རི་ལྟར་
 མཛད་པའི་ཕྱིན་ལས་འཛིན་ནས་སློབ་མ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་
 ཕྱིར། ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་དག་གང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་
 ལ། བྱད་པར་དབང་གི་ལམ་གྱི་བདེ་མེད་འབྲུག་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དང་ཁྱིམ་ནི་རྒྱད་
 སྡེ་དག་ལས་གསུངས་པའི་གནས་ཆེན་དེ་ཉིད་དུ་དོན་གྱིས་བྱུང་སྟེ། ཡུལ་ཁྱིམ་
 དེ་དག་གིས་གནས་ཆེན་དེ་ཉིད་གྱི་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སོགས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་དེ་
 ཉིད་གྱི་ངེས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པར་འཕགས་
 པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ར་དུག་ལ་སོགས་པར་འཛིན་དགོས་པ་ནི་རྒྱད་སྡེ་འག་མ་
 དང་། སྤྲ་མེད་རང་ལའང་པ་མའི་རྒྱད་སོགས་ལས་བྱད་པར་འབྱེད་ཆོས་སྤྲ་ན་
 མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བྱུགས་ལ་གནས་པ་
 ཉིད་གྱི་ཕྱིར། བྱུགས་ཙམ་ལས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་
 དོན་ནི། ས་སྐྱུ་བརྒྱུ་ཏེ་ཆེན་པོས། བོད་དུ་ཡོད་པའི་ཙ་རི་ཏུ་འདི་གནས་ཆེན་པོ་
 བདུན་དུ་བྱུགས་པའི་ཙ་རི་མ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པའི་གནས་སུ་མི་འཐད་པ་དང་།
 མ་ཕམ་༼༤༤༩༽མ་དྲོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏི་སེ་གངས་ཙན་མ་ཡིན་པས། རི་
 མཆོ་དེ་དག་རྩ་བྱིན་ཀྱང་མ་དྲོས་གངས་ཙན་རྣམས་སུ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་དགེ་ཅི་
 ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས། རི་སྐད་དུ། དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་

། མངོན་པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ཡི། གངས་རི་གསེར་གྱི་བྱ་སྒྲིབས་དང་
 ། །འཛམ་བུའི་ཤིང་དང་ས་སྤྱང་བྲ། གླང་ཆེན་ལྔ་བརྒྱས་བསྐྱོར་བ་དང་། །དག་
 བཅོམ་ལྔ་བརྒྱ་བཞུགས་པའི་གནས། གངས་ཅན་དེ་ནི་ཉི་མེ་མིན། མངོན་རྒྱ་
 མཚོ་མ་པམ་མིན། གླང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ན་མིད། །དེ་བཞིན་ཇམ་བུའི་ལྗོན་པ་
 དང་། །གསེར་གྱི་བྱ་སྒྲིབས་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཡི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལྟར་
 ཡིན། །དཔལ་ལྷན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས། རྒྱུ་པོ་སི་ཉིའི་བྱང་ཕྱོགས་ན། །རི་
 པོ་གངས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས། །དེ་ཡི་འགམ་ན་ཤར་ལ། གྲོང་ཁྱེར་བྱེ་བ་
 དགུ་བཅུ་དུག །དེ་ན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་མཚོག །ཀླ་ལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། །དེ་ན་
 རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས། །ལོ་གངས་བརྒྱ་བརྒྱར་ཆོས་གསུང་དོ། །དེ་ན་ནགས་
 ཆེལ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །བཟའ་ཤིང་ར་བ་དུ་མ་ཡོད། །སྒྲིགས་མའི་དུས་སུ་
 འཕགས་པའི་༼༤༥༠༽ཡུལ། །སྐྱ་སྐྱའི་ཆོས་གྱིས་གང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྐྱ་
 སྐྱའི་རྩ་འཁྱུལ་གྱིས། །ཤར་ལ་རུད་མག་འདྲེན་འགྱུར། །དེ་ཆོ་ཕུག་ན་དོ་རྩེ་
 ཡི། །རྒྱལ་པ་དག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི། །རྒྱལ་པོས་སྐྱ་སྐྱ་ཀུན་བཅོམ་
 བས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་
 གསུངས། །དེས་ན་རི་པོ་གངས་ཅན་དུ། །རྩ་འཁྱུལ་མེད་པས་འགྲོ་མི་
 ལུས། །མངོན་པ་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། །འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་
 འདས་གངས་རི་དེ་ནས་ནི། །སྤོས་ངད་ལྷན་པའི་རྩ་རོལ་ན། །མཆུ་ཞེང་ལྔ་བཅུ་

ཡོད་པའི་མཚོ། ཞེས་སོགས་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས། རེར་ནི་རྩུ་འབྲུལ་
མི་ལྡན་པས། བགྲོད་པར་བྱ་བ་མེན་ཞེས་བཤད། རྟ་ལྟའི་ཉི་མེ་འདི་ལ་
ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡང་མེད། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་
། ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚའི་བར། གངས་ཅན་གྱིས་ནི་བྱད་པར་
བཤད། རྟ་རྩུ་མརྒྱས་འཕངས་པ་ཡི། གངས་རིའི་དུམ་བུ་འཚར་བ་ཞིག་ཉི་མེ་
ཡིན་ཞེས་གོགས་མཁར་སྤྲ། རེས་ན་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་གནས། ལས་སྤྱང་བུ་
ཡི་བསྟེན་པའི་ས། རྟ་བྱ་བཅོམ་ལྷ་བརྒྱ་བཞུགས་པའི་ཡུལ། རྟ་ལྟའི་ཉི་
ཁོ་ལོ། མེ་འདི་མ་ཡིན། ལྷ་བྱ་ཆེན་མོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གངས་ཅན་ཉི་མེ་མི་
འཐད་གསུངས། ལལ་པོ་ཆའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་བྱས་པའི་ཆུ་ཞེང་
དུ། རྟ་བྱ་ཆེན་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུར་གསུངས། ལས་གཞི་རིན་ཆེན་གསེག་མ་
བདུལ། རོས་ནི་རིན་ཆེན་པ་གྲུར་བཅིགས། རེ་ལས་འབབ་པའི་ཆུ་བོ་
བཞི། གཞུ་སྤང་ཆེན་ཁ་ནས་ནི། རྟུལ་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་འབབ། ལེ་ཏ་
སེང་གའི་ཁ་ནས་འབབ། རྟོ་རྗེའི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་འབབ། ལེན་དུ་སྤང་གི་ཁ་
ནས་ནི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་འདྲེན་ཅིང་འབབ། བཟུ་རྟུའི་ཁ་ནས་
ནི། ལེར་རྩུ་ལྷ་སྟེན་འདྲེན་ཅིང་འབབ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་ཁ་ཞེང་ལ། རྟ་བྱ་
ཆེན་རེ་རེ་ཡོད་པར་གསུངས། ཆུ་བོ་དེ་བཞིན་མ་བྱོས་ལ། ལན་གངས་བདུན་
བདུན་གཡས་བསྐྱོར་ནས། བྱོགས་བཞི་དག་ཏུ་འབབ་པར་བཤད། རེ་ཡི་བར་

མཚམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ཡུའ་པ་པ་པ་པ་སོགས་ཀྱི། །མེ་ཏོག་རྒྱུ་པ་སྐྱ་ཚོགས་
 དང་། །རིག་ཆེན་ལྷོན་གྱི་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་གང་བར་གནས་པ་
 ཡིན། །དེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་ནི། །པལ་པོ་ཆེའི་མདོ་སྡེ་ལྟོས། །ད་ལྟའི་
 མ་པམ་འདི་ལ་ནི། །མཚན་ཉིད་འདི་དག་གང་ཡང་མེད། །དེ་ལས་ཁ་ཅིག་འདི་
 རྒྱད་དུ། །བྱ་མོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་༼༤༧༽ཡང་། །དཀོན་བཙེགས་བཞིན་དུ་ད་
 ལྟ་མེད། །དུས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ཡང་། །རྒྱུ་པར་འགྱུར་བར་སྤང་ཞེས་
 ཟེར། །འདི་ཡང་བྱེད་དེ་བཤད་ཀྱི་ཉིན། །ཞེས་སོགས་དང་། །ཅ་རི་ཉ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཡུལ། །ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་ཡོད། །ཅ་རི་ཅ་གོང་དེ་མ་ཡིན། །དེ་
 བེ་གོ་ཏའི་གནས་གཞན་ཞིག །ཅ་རི་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་སྐྱ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་
 རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །དེ་བེ་གོ་ཏར་རྩ་ཏ་གནས། །ཞེས་གསུངས་གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། །བོད་ཡུལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མ་ནི། །རྡོ་བའི་ཡུལ་ལ་བསྐྱེན་ཏེ་
 གནས། །ཡུལ་དེར་གནས་པའི་ལྷ་མོ་ནི། །རྩོ་ཏའི་གྱིང་ལ་བརྟེན་ཅེས་
 གསུངས། །ཡོད་ན་ཡུལ་དེར་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་ལེགས་པར་བཤད་
 མོད། །དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བརྒྱ་ལྷོ་ཏ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐྱེགས་རལ་པ་ཅན་བརྒྱལ་བ་
 སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། །ས་སྐྱ་པ་ཁྱད་བོན་ནི་
 ཡུལ་ཁམས་ལ་ཞབས་ཐག་བྱང་བས་ཡུལ་བཀོད་རི་ལྟ་བུ་ནི་ཟེར་སྐྱོས་ཅམ་མ་
 གཏོགས། །ཐུགས་གཞིག་ཆེར་ལྷག་པ་མི་སྤང་སྟེ། །ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་

ཞིག་གི་གསུངས་ལས། ཉི་མ་ལ་ནི་གངས་ལྗན་ཏེ། བལ་པོར་གཏོགས་པའི་
 བོད་ན་ཡོད། ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པས། ཉི་ཧུལ་མེ་ལ་འཆད་པ་
 ཡིན་ཞེས་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཟེར་གདའ་བ། ཉི་མེ་གང་ན་ཡོད་མ་གཏོགས་པར་
 བལ་པོར་ཡོད་པ་དང་། བལ་པོའི་གང་ན་ཡོད་མ་གཏོགས་པར་བོད་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་
 ཡོད་པར་དགོངས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། འདི་འདྲའི་ཡུལ་གྱི་གསུངས་སོ་ཅོག་ལ་སྤྱིང་
 བོ་ཆེར་ཡོད་པར་མ་གོ་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་སྐྱ་པ་རྣམས་ཉིད་
 ཀྱིས། གནས་དང་ཉི་བའི་གནས་ལ་སོགས། ཡུལ་ཆེན་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་
 དུ། འིག་པ་བར་ཏལ་ཞུགས་སྤྱོད་ཕྱིར་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་གནས་སོ་བདུན་
 འདྲེན་ཚུལ་ཙམ་ལའང་། དཔལ་ལྗན་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་ཞེས་རྣམ་
 ཏོག་གཏིང་ཚུགས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུན་ཡོད་པར་མ་དེས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐམས་
 ཅད་ལ་མཆོན་པར་རུས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་འགྲེལ་བྱེད་བསམ་
 ཡས་པས་གནས་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གླིང་བཞེད་དང་། ལྷན་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་
 བས་ལུ་བསྐྱེམ་པས་སོ་བདུན་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་ཨིན་
 ལྷོ་ཉིའི་ལམ་སྒོར་དུ་བཤད་སྟེ། ཕྱི་རོལ་རེ་རེ་ནས་བསྐྱང་དུ་མེད་ཀྱང་ནང་
 ལུས་ཀྱི་དག་པ་དང་སྒྱུར་ནས་སོ་བདུན་དུ་བཞེད་པར་མཛོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། འགྲེལ་བྱེད་སྒྲོས་ཁང་པ་ནི་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལུས་ལ་གནས་
 ཧུལ་པའི་ཕ་རྣམས་ཕྱིར་རོལ་དུ་གླིང་བཞེད་ལྷན་པོ་དང་བཅས་པས་སོ་བདུན་

ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཏྲ་ནག་གོ་ཆེན་པས་ནི་ཀྱེ་རྫོང་ལས། གནས་ནི་ཇ་ལན་
 རྩ་རར་བཤད། །ཅེས་བཤད་པ་ཡུལ་སོ་བདུན། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། ཕ་སོ་
 བདུན་རྒྱམས་སྤྱིའི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་གནས་ནང་དུ་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཤང་
 མཐིལ་གྱི་བར་དུ་གནས་ཞེས་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་གནས་བདུན་ཅམ་ཡང་འདྲེན་མ་
 ཤེས་པར་སྣང་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་ཕ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་གནས་ཞེས་སྤྱི་པོད་ཅན་གྱང་
 འབྱུང་བར་སྣང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་ཕ་རྒྱམས་འཛམ་སྤྱིང་དུ་
 བཞག་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་དེར་བཞག་པ་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་ཕ་མེད་པ་ཡིན།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེང་སང་ནད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕ་ལྟ་བུ་བ་དང་བྲག་གཏར་བ་
 ཐམས་ཅད་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཡོད་པའི་ཕ་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྦྱེས་བུའི་ལུས་ལ་
 བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་རོ། །ཡང་ཤུག་མཆོག་ཆེན་པོས་ནི་སྤྲོན་སྤྲོམ་
 གསུམ་གྱི་ཁྲིམ་བྱེད་ལྟ་བུ་བཅུན་པ་དང་། སྦྱོས་ཁང་པ་དང་སྒྲ་དགང་པ་དང་། ཀྱུ་སྐྱ་
 ར་ལ་སོགས་པ་དག་གི་སོ་བདུན་འདྲེན་ཚུལ་རྒྱམས་ཞོར་པར་འཆད་ནས་ཁོང་
 རང་གི་ལུགས་ནི། ཀྱེ་རྫོང་༼༤༧༽ཀྱི་ཉེར་བཞིར་བཤད་པའི་དེ་ཐམས་ཅད་
 གནས་སོགས་བཅུའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཁར་འདུ་བ་ཉི་འདུ་གཉིས་ལ་
 གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་རྫོང་གདན་བསྒྲན་པས་སོ་བདུན། ཡང་ན་དབྱེ་བ་ཉེར་
 བཞི་པོའི་སྟེང་དུ་དབྱེ་གཞི་བཅུ་གཉིས་བསྒྲན་པས་སོ་དུག །སངས་རྒྱས་པའི་

གནས་དང་སོ་བདུན། ཡང་ན་གྱི་རྫོང་གི་སོ་གཉིས་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་མཆོག་ལས་
བཤད་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པས་སོ་བདུན། ཡང་ན་བདེ་མཆོག་ནས་བཤད་པའི་ཉེར་
བཞིའི་སྟེང་དུ། དེར་མ་བཤད་པར་གྱི་རྫོང་ནས་བཤད་པའི་བཅུ་གསུམ་བསྟན་
པས་སོ་བདུན། ཡང་ན་ཉེར་བཞི་པོའི་སྟེང་དུ་བདེ་མཆོག་ལའོར་ལོའི་ལྟ་ལྟ་དང་།
སྒོ་མཚམས་བརྒྱད་གྱི་ལྟ་གནས་སྤྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པ་བསྟན་པས་སོ་བདུན་ནོ། །དེ་
ཡང་སོ་གཉིས་ལ་ཉེར་བཞིའི་ནང་གི་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་ན་སོ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་དུ་
བཤད་པ་དག་ཡོད་པ་ནི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དེ་དག་དབྱེ་གཞི་
སོ་སོ་བའི་མིང་དང་འདྲ་བས་མི་འགལ་བའི་བྱིར་ཞེས། གསེར་ཐུར་
ལས། དབྱེས་པ་རྫོ་རྗེ་ཡུལ་རྣམས་གྱི། །དབྱེ་བ་འཆད་པའི་མདོར་བསྟན་
དུ། །འདུ་བ་གཉིས་པོ་བཤད་གྱུར་གྱང་། །རྒྱས་བཤད་སྐབས་སུ་མ་བྱུང་
བས། །འདུས་པ་གཉིས་པོའི་དབྱེ་བ་བཞི། །བསྟན་ནས་སྟོབ་མའི་གནས་སོ་
དུག །མི་༡༧༥༥།སྟོབ་གནས་དང་སོ་བདུན་ནོ། །ཡང་ན་བདེ་དབྱེས་པ་ལྟན་
དུ། །ཁ་བསྐྱང་ནས་ནི་སོ་བདུན་བྱ། །དབྱེས་པ་རྫོ་རྗེ་སོ་གཉིས་དང་། །འཁོར་ལོ་
སྟོན་པར་ཉེར་བཞི་བཤད། །ཉེར་བཞིའི་ནང་ནས་དབྱེས་རྫོང་དུ། །མ་བཤད་
རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། །སོ་གཉིས་ནང་ནས་བདེ་མཆོག་དུ། །མ་བཤད་རྣམ་པ་བཅུ་
གསུམ་མོ། །པན་ཚུན་མཐུན་པ་བཅུ་དགུ་ལ། །རྒྱ་གར་ཡི་མི་གཅིག་
གིས། །ཁྱོང་བྱེར་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་པར། །བཤད་པས་ཡུལ་ཆེན་སོ་བདུན་

འགྲུབ། །ཡང་ན་ཡུལ་ཆེན་ཉེར་བཞི་ལ། །གནས་སོགས་དབྱེ་གཞི་བཅུ་གཉིས་
 པོ། །བསྐྱན་པས་སློབ་པའི་ས་སོ་དུག །མི་སློབ་གནས་དང་སོ་བདུན་ནོ། །ཞེས་
 མཁས་ཉམས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུ་མོད། སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ།
 རྒྱུད་ལས་གནས་སོ་དུག་རྒྱུན་གཅིག་པར་ཡོད་པའི་ལུང་གཅིག་མ་རྟོན་པ་ལ་
 དལ་བ་དེ་ཙམ་བྱས་པས་ང་རྒྱལ་བ་དུབ་པར་བད་པའི་ཕྱིར། །ཁྱེད་ཀྱི་གནས་སོ་
 བདུན་ལ་འཛོག་ལུགས་ལྟ་བུས་འདུག་པའི་སྤྱི་མ་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་འགེལ་བ་
 ལས་དཔགས་ན་མི་འཐད་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་མ་དོ་དག་གི་འཛོག་ལུགས་རང་
 བཟོའི་དོ་བཅག་སྒྲིག་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་ལྟར་སྒྲིགས་པ་མ་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གླ་
 མའི་མན་ངག་གི་ཁུངས་ཅི་ཡང་། ༡༩༧༧ །མེད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་སྤྱིང་ན་ཁྱེད་
 ཅག་གི་སྒྲིས་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་སྒྲག་ཤོག་ལ་དོན་མི་ཅི་བར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་
 ལས་ཅུང་བད་ཀྱང་མ་དྲངས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བདེ་དབྱེས་གཉིས་ཀྱང་
 མ་རྒྱུད་ཙམ་དུ་རིས་མཐུན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ནང་ཆོན་མི་གཅིག་པས་གནས་སོགས་
 ལ་ཉེར་བཞི་དང་སོ་གཉིས་སོགས་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ནི། རྒྱུད་ལ་ལར་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལྟའི་བདེ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད་
 གསུམ་ཉེར་བཞིའི་རྟོགས་པ་སྟེལ་བའི་ཕྱིའི་གནས་དང་ནང་གི་ལུས་སམ་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་གནས་འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་ཉེར་བཞིར་བྱས་པ་དང་། ཡང་
 དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བདེ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟེལ་

བའི་ལྟ་དང་གནས་བསྐྱེད་པས་སོགས་དང་། རྟེན་འཁོར་ནས་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དམ་ཆེག་འཁོར་ལོ་དུག་ལ་ཡས་འབབ་མས་བརྟན་གྱི་
བདེ་བ་བརྒྱད་གྱི་དབྱེ་བས་ལྟ་དང་ལྟ་གནས་ཞེ་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་
འཁོར་ལོ་དུག་ལ་རྩའི་འཁོར་ལོ་དུག་གི་བདེ་སྟོང་གི་རྟོགས་པའི་ལྟ་དང་དེ་
གནས་སོ་དུག་དུ་བྱས་པ་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་བས། རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་གནས་གྱི་
འཛིག་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུང་གཞི་སྟོང་བྱེད་སོ་སོར་སྤང་ཚུལ་གྱི་ཆོག་༼༤༥༽མ་
འབྲུགས་པར་སྒྲུབ་ཞིང་དེར་སྟོད་པའི་སྒྲུབ་དམ་སྟོང་བ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
ཅིང་། དེ་ལས་ཐོག་པ་ན་དེའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར།
ལྟ་སྐྱུབ་པ་ན་བདེ་དགེས་གྱི་རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་དེ་དང་དེ་དག་གི་
དགྱིལ་འཁོར་ལྟར་སྐྱུབ་དགོས་གྱི། བདེ་དགེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་སོགས་བྱར་མི་རུང་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གནད་དེ་དང་འདྲ་བར་
བདེ་དགེས་གྱི་གནས་སོགས་བསྐྱེད་ནས་སོ་བདུན་གྱི་གྲངས་སྒྲིབ་ཐུབ་ཅིང་
ཞིག་གིས་ནི། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པའི་བསྟན་པ་མི་འཁྱོངས་པའི་ཁར་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དོན་དོ་རྗེའི་ཆེག་རྣམས་དོན་མ་ཡིན་པར་
འགྲེལ་བ་ནི་རྒྱུད་དོན་ལོག་པར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་གོས་པར་འགྱུར་
བས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག །དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ལ་དབྱེ་གཞི་བཙུག་གཉིས་

བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དེའི་གྲུང་སྒྲིགས་ནང་དེ་བསྐྱོག་ནས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་
གྲུང་བསྒྲིགས་ན་གངས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གཅིག་གི་ཁ་བསྐྱང་གཅིག་གིས་
བྱས་པ་ན་གནས་གཅིག་ལ་མིང་གཉིས་འབྱུང་ཡང་གནས་གཉིས་སུ་སྐྱ་དགོས་
ཞེས་པའི་འཕོངས་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཡིད་ཆེས་སུ་འཛིན། དེ་ཡང་
དབལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བརྒྱུ་ཏེ། ཏི་སེ་གངས་ཅན་དུ་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་
༼༤༡༽པས་བཞེད་པ་ལྟ་བུ་གྲུང་ལྟ་བུ་སྐྱ་སྒྲིགས་པས་ཀྱང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས།
ཏི་སེ་ནི་ཏ་བྱ་མཐུན་འཕངས་པའི་གངས་རིའི་དུམ་བུ་ཞིག་ལམ་དུ་འཛར་བ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་སྐྱ་བས་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཆེས་ལུས་ཆེན་པོ་
དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་མོད། ལྟ་སྒྲིགས་པའི་ལུང་དེ་བདེན་པ་ལྟ་ན། ལྟ་སྒྲིགས་
གྲོགས་མཁར་བ་དང་ས་སྐྱ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་དེ། ལྟ་སྒྲིགས་པའི་ལུང་ལས་
ཏི་སེ་གངས་ཅན་མིན་པར་དེའི་ཆལ་བ་མཆར་བ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རི་བོ་གངས་ཅན་
ཡིན་པར་ཡང་བྱེད་རང་ལུང་ལས་འབྱུང་བས་ནང་འགལ་སྒྲ་ན་མེད་པར་འགྱུར་
བའི་བྱིར། དེ་ཡང་བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སྟོབ་དཔོན་གེས་
རབ་གོ་ཆས་མཛད་པ་ལས་བྱི་རོལ་པའི་ལུགས་སྟོས་པ་ལས། རྒྱལ་བུ་རྩ་གོ་ར་
ཐས་ཆངས་པ་མགུ་བར་བྱས་པ་མེས་དཔུལ་བར་སྐྱེས་པའི་སྤྲིག་པ་སྟོང་བའི་
ཆེད་དུ་ཆངས་པས་སྤྲིག་པ་འདག་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་མོ་གསུང་ས་འོག་ཏུ་སོང་ནས་དེ་དག་
གི་སྤྲིག་པ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་སྐུལ་བ་ལས་ས་སྟོང་མིའི་སྤྲིག་པ་དག་པར་མ་བྱས་

པར་ས་འོག་ཏུ་མི་གཏོང་ངོ་ཞེས། དབང་ཐུག་གི་རལ་པའི་ནང་དུ་
༼༤༥༽བཞག་པས། སྤར་རྩ་གི་ར་ཐས་ལྷ་ཆེན་དགའ་བར་བྱས་ནས་རལ་པ་
བཙུང་བས་དེ་ཏི་སེ་སྟེང་དུ་ཐིག་པ་གཅིག་འབབ་པ་ལས་མཆོར་གྱུར་ཅིང་། དེ་
ལས་ཀྱང་ཐིགས་པ་བདུན་དུ་གྱུར་ནས་སི་ཏ་སི་རྩྭ་པ་ཐུག་པ་འཛིག་ཏེན་ཀྱན།
ཐུལ་དང་ཆོམ་དང་ཉིད་དང་ནི་ལ་མ་ན་ནི་བདུན་འབྱུང་བའི་གར་ལྷ་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོ་ལུགས་ཀྱིས་འདྲའ་བར་འདོད་ནས་དེ་ཁ་བ་ཅན་ཐུག་ནས་ཅ་ཅའི་སྤྱ་ཆེན་
པོས་སོང་བ་ན་དང་སྤོང་ཇ་ཏུ་དེ་ཁ་བ་ཅན་ན་ཡོད་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཆོར་མར་
གྱུར་ཏེ་ཁྲིས་ནས་ཚུད་འབྱུངས་པས། སྤར་རྩ་གི་ར་ཐས་དང་སྤོང་མ་གསོལ་
བས་ས་འོག་ནས་སོང་སྟེ་སྤིག་པ་དག་པར་བྱས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཏི་སེ་དེ་ཉིད་ལ་
ཁ་བ་ཅན་གྱི་རིར་གསུངས་ཏེ། ཁ་བ་ཅན་དང་གངས་ཅན་ནི་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཐྱིར། ཏི་སེ་གངས་ཅན་དུ་མི་འདོད་བཞིན་དེར་མི་འཆད་ཀ་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཁྱད་པར་ཁྱེད་ཅག་ཐྱི་རོལ་པའི་ལུགས་དེ་དག་ཆད་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན།
བོད་ཀྱི་ཏི་སེ་འདི་ཏི་སེ་ཡིན་པ་དང་། འདི་གངས་ཅན་མིན་ཞིང་འདིའི་འགྲམ་དུ་
མ་དྲོས་པའི་མཆོ་མེད་པར་བཤད་པའང་ཆེས་འགལ་ཏེ། ཡང་སྤྱོད་དཔོན་གཤམ་
རབ་གོ་ཆས་༼༤༦༽ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། མཐོ་བཙུན་
གྱུ་བ་རྗེ་དང་། བདེ་བྱེད་བདག་པོ་སྤྲུག་གྱི་བྱུང་བ་ལས། དེ་བོ་ཏི་སེ་ན་དབང་
ཐུག་ལུམ་དང་བཅས་པ་བལྟ་བའི་ཐྱིར་དེར་དོང་བ་ན། རྒྱ་མཆོག་ཟས་ལ་ཡན་པ་

དང་། ལྷ་མ་མེ་ཏྲོག་དང་འབྲས་བུ་བྱ་བ་དང་། ལྷ་ཆེན་འཁོར་སྤྱོད་གིས་བསྐྱོར་བ་
 རིམ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་གདུགས་ཀྱི་དུས་མ་དྲོས་པའི་མཚོ་ནས་དབྱ་བཙམ་ལྷ་
 བརྒྱན་མ་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ་བྱོན་པ་ལ་ལྷ་ཆེན་འཁོར་བཙས་ཀྱི་མཚོད་པར་
 བཤད་ལ། གངས་ཅན་ཀྱི་རི་ཏི་སེ་དང་དེའི་འགྲམ་ན་མ་དྲོས་པའི་མཚོ་ཡོད་
 བའང་ལེགས་པར་བཤད་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཡང་དབྱངས་འཆར་ལས། འཛམ་གླིང་ཆུང་དུ་ཡུལ་བདུན་དུ་བྱས་པ་བྱང་
 བས་ལྷོའི་བར་རིམ་པ་བདུན་དུ་བྱས་པའི་ལྷ་ཆེན་བསྟན་པའི་གངས་ལྷན་གྱི་
 གནས་དང་། དེ་ནས་གྱེ་ལ་ཤ་དང་། དེ་ནས་ཤམ་ལ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་ནག་དང་
 ། དེ་ནས་ལི་དང་། དེ་ནས་བོད་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཤམ་ལ་
 དང་། གྱེ་ལ་ཤའི་རྒྱབ་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་བསྟན་པའི་གངས་ལྷན་དེ་ཏི་སེ་འདི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་དོགས་ན། དེ་ཏི་སེ་འདི་ཡིན་པར་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དག་གིས་༼༤༡༽མ་
 བརྗོད་ཀྱི། སྤྱིར་བོད་ན་ཡོད་པའི་ཏི་སེ་འདི་ལྷ་ཆེན་གྱི་བསྟན་པའི་གངས་ཆེན་མ་
 ཡིན་མི་དགོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེད་ཅག་དྲགས་པོ་པ་
 ལ་གཞོད་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ལོ་པ་ཆོད་མའི་སྤྱིས་བྱང་བྱས་ནས་དེའི་ལུང་གི་
 དྲགས་པོ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི། བད་ལ་སྒྲན་གྱི་ཕན་པར་མ་གྱུར་ནས་སྒྲན་
 ལ་སྤྱིང་ནད་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དུག་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་པའི་རླུང་གྱི་བྱང་
 བ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་སྟོན་ན་སངས་

ཀླུ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཐའ་དག་གིས་གང་བཀག་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་
 ལུགས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་སྐྱབས་གནས་སྤངས་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བུའི་
 ལས་སོག་པར་མི་འགྱུར་དང་ངམ་སྒྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྲིག་པའི་སྒོ་ཙན་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱན་པ་སྤྲས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཀླུ་པོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབས་པ་ལས། ཏྲ་མཐོར་ཐོས་
 དང་སྤྲང་པོ་ཆེས་སྤྲང་དང་ནོར་བུ་གོ་རྩ་རྩ་དང་གིང་ཡོངས་འདུ་དང་ལྟ་མོ་
 ལས་དང་དཔལ་མོ་དང་། ལྷ་བ་བདུད་ཅི་དང་ནག་པོ་བཅུགས་པ་རྣམས།
 བྱང་པར་གྱུར་འོ་ཞེས་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་རྩ་གྲགས་སོ། ། ༡༩༤༥ ཞེས་
 དང་། རིགས་པ་འདིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ནི་མི་
 བདེན་ནོ། ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་པར་བལྟས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་
 པའི་ཆོས་སྤང་བའི་ལས་ཆེན་པོ་སོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་སྤྲ་བྱ་ཆེན་
 མོའི་མདོ་ལས། རི་བོ་གངས་ཅན་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་ཏི་སེ་གཉིས་ཐ་དད་པར་
 གསུངས་པས། ཏི་སེ་གངས་ཅན་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཏི་སེ་དང་གླི་ལ་གཤི་
 སྤྱི་ནི་གངས་ལྡན་དང་། གངས་ཅན་དང་། ཁ་བ་ཅན་དང་། གཤེར་ཅན་ལ་
 སོགས་པར་སྟོན་གྱི་ཞུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་གངས་པར་མཛད་དེ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲ་བྱ་ཆེན་མོ་ལས་ཏི་སེ་གངས་ཅན་འདི་ལ་དབང་ལྷག་གནས་
 པ་དང་། ཅེ་མོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཅེ་མོ་གསུམ་དང་། དབང་ལྷག་

གི་བརྟེན་བྱར་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལས་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་
ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ཉི་མེ་ན་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཡན་ལག་འབྱུང་དག་བཅོམ་
སྟོང་དང་སྐུམ་བུ་སྐྱེ་བ་མ་དུ་དེ་བས་མཚོན་ཡོན་དང་བཅས་པ་ནམ་
མཁའི་སྐར་ཚོགས་བཟླ་བ་ལྟར་བཞུགས་པ་རང་རེས་མི་མཐོང་ཡང་། རོ་བོ་ཨ་
ཉི་ཤས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོའི་རྣམ་ཐར་དུ། མངའ་རིས་སྟོད་དུ་
ཐེབས་༼༤༥༽བ་ན་གྲང་ཆོགས་ཡོལ་མ་ཡོལ་ལ། མ་ཡོལ་བར་འདུག་ཉི་མེའི་
དག་བཅོམ་རྣམས་གྱི་གདུགས་ཚོད་གྱི་གཞུ་ཡི་བརྟུང་བར་འདུག་ཅེས་གསུངས་
པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། བོད་གྱི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་རེས་ཨ་ཉི་ཤ་ལྟ་བུ་ལའང་ཚད་མར་མི་
འཛིན། རེས་བོད་གྱི་སྟོན་ཆུང་རེའི་ཟེར་འབྲུམས་རེ་ལའང་སངས་རྒྱུས་གྱི་
བཀའ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་ནི་གྱེ་མ་དུས་གྱིས་མནར་བའི་ཉེས་པ་ཁོ་
ནའོ། །སྦྱིར་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ན་གངས་གྱི་རི་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ཆུག་ཀྱང་ཁ་
བ་དང་གངས་གྱི་རི་དང་ལྗོངས་དང་ཡུལ་དང་ཁམས་ནི་བོད་གྱི་ཡུལ་འདི་ཁོ་ན་
ལ་སྦྱོར་བ་གྲགས་ཆེ་བས། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཆུ་བོ་གླིང་ལྟོ་ན་ཁ་བ་ཅན་ནམ་
གངས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཆུ་བོ་གླིང་ལྟོ་གས་ན་གསུ་ལ་དང་གྱི་
ལ་ག་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་གསུ་ལའི་གྱི་ལ་ག་སོགས་
གངས་རིའི་ཐོང་བ་ནི་བོད་གྱི་གངས་ཅན་གྱི་ཉི་མེ་དང་གཅིག་པར་འབྲུལ་པའི་
གནས་མེད་པས་ཀྱང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་པ་ལྟར་འབྲུལ་ནས། ས་པཎ་ཆེན་

བོའི་ནི། འདི་གཉིས་གཅིག་པར་དགོངས་སྤང་སྟེ། རྩུ་བོ་གྱི་ཏའི་བྱང་ཕྱོགས་
 བ། རི་བོ་གངས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས། རེ་ཡི་འགམ་ན་གསྐྱེ་ལ། ཞེས་
 རྩུ་བོ་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ཁ་
 བ་ཅན་གྱི་རི་ལྗོངས་ནི་གྱི་ཏའི་ལྟོ་ལས། དེ་བྱང་དུ་ཡོད་པར་དུས་འཁོར་ལས་མ་
 གསུང་པའི་བྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱོད་གྱི་བཀའ་རྩུ་བོ་གྱི་ཏའི་ལྟོ་ཁ་བ་
 ཅན་དང་ལང་ཀའི་སྒྲིང་གི་བར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་སྤྱོད། ཞེས་འབྱུང་
 རོ། རེས་ན་ས་སྐྱུ་པའ་ཆེན་པ་ཉིད་མངོན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་གངས་ཅན་
 དང་དུས་འཁོར་ནས་འབྱུང་བའི་གྱི་ལ་ཤ་དང་། བསིལ་རི་དང་གངས་བའི་རི་
 ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་པར་ལྟར་དགོངས་ནས་དེ་ལྟའི་གངས་ཅན་དེ་ཉི་མའི་
 མ་ཡིན་པར་བཤད་གདའ་བ་ལ། དའི་དགོངས་པ་བསྐྱོང་བའི་ཆེད་དུ་ཏྲ་ནག་གོ་
 ཆེན་པས་དུས་འཁོར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལེ་ནས་གསུངས་པའི་རི་བོ་གངས་ཅན་
 དང་། མངོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་རི་བོ་སྤྱོས་ངད་ལྷན་པའི་བྱང་ན་བྲག་རི་
 གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱེབས་ཡོད་ལ། དའི་བྱང་ན་གིང་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དའི་ཤར་
 བ་རྗེ་དང་བྱ་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་དང་དེར་གླུང་པོ་རབ་བརྟན་གནས་ནས་ས་ལའི་
 ཚལ་དང་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱེབས་གཉིས་སུ་དབྱར་དཀྱུག་གནས་པར་བྱེད་ལ། སྤྱོས་
 ངད་ལྷན་པའི་རྩྱུར་རོལ་ན་མཚོ་མདྲོས་པ་ཡོད། དའི་རྩྱུར་རོལ་ན་རི་བོ་གངས་
 ཅན་ཡོད། དའི་རྩྱུར་རོལ་ན་རྩུ་བོ་གྱི་ཏའི་ཡོད་པར་གསུངས་པས། རི་བོ་

གངས་ཅན་དེ་ནི་མངའ་རིས་ཀྱི་ཉི་སེའདི་མ་ཡིན་ཅིང་མ་དྲོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་མ་
 བཅ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་གདའ་བ། རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་བཀའ་བརྒྱད་འདིས་
 དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་རི་བདུན་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རི་དེ་དང་
 ། གསལ་ལའི་ཕྱིའི་གངས་རིའི་ཐེང་བ་དང་། ནང་གི་རྒྱལ་པོའི་གནས་ཡུལ་དེའི་
 སུམ་ཆའི་འཁོར་ཡུག་གི་གྲུ་ལ་ཤ་ནི་ཉི་སེའི་གངས་ཅན་འདི་ཡིན་པར་སུས་ཀྱང་
 མ་བརྟོག་པས། བྱེད་ཅག་གཞི་མེད་ཀྱི་སྐྱར་འདེབས་བྱེད་པ་འདི་ནི་བཀའ་
 བརྒྱད་འདི་ལ་ཉེས་པས་མི་གོས་པའི་ཁར་ཉིད་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཆེས་ཉེས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། བྱེད་ཅག་གི་བཤད་པའི་རི་བོ་གངས་ཅན་གྱི་བྱང་ན་གསལ་ལ་དང་
 ། དེའི་བྱང་ན་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་བྱང་ན་སྒོས་ངད་ལྗན་གྱི་རི་ཡོད་
 པ་དང་། དེའི་བྱང་ན་བྲག་རི་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱབས་ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་དུས་
 འཁོར་གྱི་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་གང་ནའང་མི་འདུག་ཅིང་། མངོན་པའི་མདོ་
 བསྟན་བཅོས་གང་ནའང་མི་འདུག་པས་འདི་ལྟར་ཡོད་པའི་དུས་འཁོར་དང་
 མངོན་པའི་མདོ་རྒྱད་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་རྟེན་ནས་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ལེགས་
 བཤད་དུ་འགྱུར་གྱི། དེ་༼༤༥༽ལས་གཞན་དུ་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཉེས་
 བཤད་དུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱང་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གསལ་ལའི་ཡུལ་ན་མཚོ་མ་དྲོས་པ་དང་། སྒོས་ངད་ལྗན་གྱི་རི་དང་བྲག་
 རི་གསེར་གྱི་བྱ་སྐྱབས་སོགས་ཡོད་པ་ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ་གོ་ཆེན་གྱིས་གསལ་

བར་མཛད་པ་འདི་མ་གཏོགས་སྡོན་ཆད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདིར་མ་ཁས་པ་ནས་
 གནམ་རྗེའི་བར་འཛིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལའང་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲགས་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དེ་དེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས་སྤོལ་སྤོལ་ན། དེ་ལྟ་
 བ་ཁྱེད་རང་ལ་ནང་འགལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་བོ་གི་ཏའི་བྱང་ན་རི་བོ་གངས་
 ཅན་ཡོད་ན། རྒྱ་བོ་བཞི་སོགས་ཐམས་ཅད་མ་དྲོས་པ་ནས་འབབ་པར་སྤོས་པ་
 དང་བཅས་ནས་འཆད་པ་དེ་དག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ཏ་སོགས་རྒྱ་བོ་
 བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་གངས་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཁོ་ན་ན་གནས་པར་ཤུགས་ཀྱི་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཤུལ་ལ་ན་ཡོད་ན་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ནི་འདུལ་བ་
 ལུང་ལས་སྡོན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྲིག་བམ་གྱི་གཏན་པ་མེད་པའི་
 མཚོད་སྤྱོད་བྱས་པའི་འབྲས་ཁུ་དབོ་བའི་དོང་བྱས་པ་༼༤༥༽དེར་རྒྱ་དྲོན་མོ་
 གྲུག་པས་གང་བར་གྱུར་པའི་མཚོ་ལ་མིང་མ་དྲོས་པར་གྲགས་པར་བཤད་གང་ལ་
 བ། འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཡལ་བ་ཞིག་ཐུབ་མཚོག་གི་གནས་ཤུལ་ལར་རི་ལྷར་
 མངའ་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་དེར་གནས་ནས་སྤྱོད་གཏོང་བྱེད་སོགས་མི་རིགས་
 ཏེ། ཤུལ་ལའི་ཡུལ་ནི་བཅོམ་ལུན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤུལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག་གི་མངའ་ཐང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ནར་
 དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཁྱེད་ཅག་
 འདོད་དམ་མི་འདོད། འདོད་ན་ཤུལ་ལ་ན་མ་དྲོས་པའི་མཚོ་འོང་དོན་མེད་ཅིང་།

མི་འདོད་ན། དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཞལ་ལས་གསུངས་པའི་ལུང་རིག་བྱི་མ་མེད་
པ་སྟོང་བར་གྱིས་ཤིག །ཁྱད་པར་གོ་ཆེན་པ་སོགས་སྟོམ་གསུམ་འབྲེལ་བྱེད་པལ་
ཆེ་བས་ཤམ་ལ་ནི་རི་བདུན་གྱི་བསིལ་རི་དེ་ཉིད་ཤམ་ལའི་གྲི་ལ་ཤ་རིར་འབྲལ་
ནས་རི་བདུན་གྱི་ལྷས་ཕྱེ་བའི་རི་དྲུག་པ་གྲང་བའི་རི་དེ་ཉིད་རི་བོ་གངས་ཅན་དུ་
བཟུང་ན་རི་དེའི་ཕྱི་ནང་གི་རི་སྐལ་དུ་ཡོད་པ་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པར་
བསྐྱོངས་གདའ་བ་དེ་ལྟ་ན་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་དེས་དུས་འཁོར་རྒྱད་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་སྐྱབ་ལམ་དུ་ངེས་པར་མ་བབ་པར་ཟད་དོ། །ཡང་། རྒྱ་ས་པའ་པས་
དུགས་པོ་བའི་གནས་ཆེན་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་ཤམ་ལའི་བྱུང་བ་ཞིག་བཀོད་པར་
མཛད་པ་ལ་བོད་སྟོན་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གཅིག་དུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་མི་
མཆོམས་པའི་མ་དག་པའི་གཏམ་རྒྱུད་འཆད་པ་ནི་རྩོམ་ཁུངས་སྐྱར་བ་ཏ་ཅང་
ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟའི་བྱུང་བ་བདག་མ་རྟོགས་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ་
དགོངས་པའི་བསྐྱོངས་པ་དང་བྲལ་ཆེས་པའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱ་བ་
ཐོས་ཏེ། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་གྲུ་གྲོ་ཤམ་ལ་པའི་དཔུང་གིས་
འཛོམས་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ཤམ་ལར་གྲུ་གྲོའི་རྩ་འབྲལ་གྱིས་དམག་
འབྲེན་པར་མ་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། གཡལ་དུ་གྲུ་གྲོ་དག་ལ་མཐའ་དག་པ་ཡི་
སྟེང་དུ་སྐྱབ་བྱེད་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་རང་གི་དཔུང་ཡན་ལག་བཞི་ལྟར་གྲི་ལ་
ཤའི་རི་བོ་ལྟ་ཡི་བཀོད་པའི་གྲོང་ནས་དུས་མཐར་འབྱུང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱི་

ཕྱིར་དང་། རིགས་ལྷན་དྲག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན་ཡང་རིགས་ལྷན་གྲགས་པ་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་གྱི་སྤྱལ་པར་རྒྱུར་ལྷན་གྲགས་པ་ལས་ཕྱག་རྟོག་གྱི་སྤྱལ་པར་
 འཛིག་པ་མེད་པ་ལ་འདིར་འཛིག་པར་མཛད་ལ། འདི་ལྷན་འཛིག་རིགས་པའི་
 འཐད་པར། ཤུག་མཆོག་ཆེན་པས། འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་རང་གི་ལུས་ལ་རྩོམ་ཅན་
 ཏེ་༼༤༠༽ལྷ་མཆོག་བདག་ནམས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག །ཅེས་འབྱུང་
 བས་སོ། །ཞེས་སྤྱོད་པའང་ཟེར་རྒྱས་ཐོངས་པར་ཟད་དེ། དེའི་འབྲེལ་པར། ཕྱི་
 རོལ་ལེའུ་དང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུས་ལ་རྩོ་
 རྩོམ་ཏེ་ཐུགས་རྩོམ་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེར་ནང་དོ་རྗེའི་
 ལུས་ལས་རྩོམ་པའི་ཐུགས་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བྲལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཛད་པ་དང་དག་པ་སྤྱོད་པས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཕྱག་རྟོག་གྱི་སྤྱལ་པར་འཛིག་པའི་
 འབྲེལ་དུ་རི་ལྷན་འབྱུང་། ཡང་འཁོར་ལོ་ཅན་རྩོམ་པའི་ཐུགས་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཡིན་པས་ཕྱག་རྟོག་དུ་འབྱུང་སྐྱམ་ན། འོ་ན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་ཀྱང་ཕྱག་རྟོག་དུ་
 འབྱུང་བས། དེ་ལྷན་འཐད་སྤྱོད་ཀྱི་འདིའི་དོན་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དོན་
 བོར་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ས་པཎ་པས། དུས་འཁོར་ལས་རིགས་ལྷན་
 འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་གྲོ་གྲོ་གཡས་སྒྲོར་དུ་མཐར་བྱེད་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་
 ཐུགས་ལ་མ་ངེས་པར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བརྟན་པ་སྤེལ་
 བར་གསུངས་པ་ལས་དེ་ཕན་བརྟན་པ་སྤེལ་བར་མ་དགོངས་པའི་ཚུལ་བརྟན་

བར་སྒྲུང་ངོ་། །དེར་མ་ཟད་བསྐྱུས་རྒྱུད་འགྲོལ་ཆེན་ལས། རང་གི་ལུས་ལ་དོ་རྩེ་
 ཅན་ཡིན་ཏེ་རྩ་དབུ་མ་ཡིན་ལ་དེར་བྱིས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་༼༤༧༽མཆོག་
 བདག་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་འགོག་གོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་
 གོ་ཆེན་པས། ས་སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པར་འདོད་ནས། ཉོར་ཡུལ་གྱི་བྱང་རག་
 སྦྱིན་ན་ལྷ་མིན་གྱི་སྤྱལ་པ་ལྷ་ལྷོའི་རྒྱལ་པོ་སྦྱོབས་ལྷན་ཞིག་གིས་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་
 རུམྱེད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་འཁོར་རྒྱལ་སྤུན་གོ་དུག་ཡོད་པའི་དྲེགས་པ་གསྐྱ་
 ལར་དམག་འདྲེན་ཟེར་འཆད་གདའ་བ། དེ་ལྷོའི་འབྲུང་བའི་ལུང་བསྐྱུན་གསུང་
 རབ་ཅི་འབྲུག་པ་ལོད་སྦྱོན་དགོས་ལ། སྦྱོན་རྒྱ་མེད་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་མ་
 འཕྲལ་དུ་བཅོས་པ་གཏམ་དུ་སྒྲེལ་བས། ས་སྐྱ་པའི་བསྐྱུན་པ་སྦྱོན་མེད་དུ་སྦྱོར་
 བར་བྱས་སམ། དེ་ལྷོའི་རྒྱུད་པ་སྦྱོད་བཞིན་ས་སྐྱ་པའི་བསྐྱུན་པ་འཛིན་པར་ཆེས་
 རིང་བར་མ་གྱུར་ཏམ། དེས་ན་མདོ་སྤེལ་ནས་བཤད་པའི་གངས་ཅན་དང་། དུས་
 འཁོར་སོགས་རྒྱུད་སྤེལ་ནས་བཤད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་འཛོག་རྒྱུལ་གཏན་མི་
 གཅིག་པའི་རྒྱལ་ས་སྐྱ་བརྒྱལ་ཏེ་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་སུ་མ་བྱོན་པར། དུས་འཁོར་
 དང་མདོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་གངས་ཅན་ཏི་སེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་
 དུ། དེའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལྷར་ཡིན་ཞེས་གངས་རིས་བསྐྱོར་བའི་གསྐྱུ་ལ་ཡོད་
 ཅིང་དེར་རྒྱུ་འཕྲལ་མེད་པར་འགྲོ་མི་བྱས་པར་བཀོད་པའང་རི་ལྷར་འབྲེལ།
 མདོན་པའི་༼༤༧༩༽མདོན་ནས་བཤད་པའི་གངས་ཅན་འདི་ཏི་སེ་མིན་ཞེས་པ་

ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་ལ་བསམས་ནས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ན། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། གངས་རི་དེའི་པ་རོལ་སྒོས་ངད་ལྗན་པའི་རྩར་རོལ་ན་མཚོ་མ་དྲོས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ། གངས་ལས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི། གརྨ་དང་སིརྩ་[ུ]དང་སི་ཏ་དང་
 པ་^{ལྷ}འབབ་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཞེང་དུ་འང་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་ལ་མཆུར་ཡང་
 དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའི་རྩས་གང་དོ། །དེར་
 བོ་རྩུ་འཕྲུལ་དང་མི་ལྗན་པའི་མིས་བགྲོད་པར་དགའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་ན་གངས་
 ལ་འབྲས་བུ་མངར་བ་དག་ཡོད་པའི་ཤིང་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་
 གྱེ། དེའི་དབང་གིས་འདི་འཛམ་བུ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །ཡང་ན་དེའི་འབྲས་
 བུའི་དབང་གི་འཛམ་བུའི་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འདིར་
 མིའི་བགྲོད་པར་དགའ་ཞེས་འབྱུང་བའང་། འདུལ་བ་སྒྲུན་གཞིར། དེ་པ་མཚོ་མ་
 དྲོས་པར་གཤེགས་པ་ན། དེར་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་ཉེར་དགས་སྒྲུལ་པའི་
 པདྨ་སྟོང་ལྗན་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོ་ཙམ་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་གདན་ལ་
 བཞུགས་པར་གསོལ་བའི་གདན་ལ་དེར་བགྲོད་པའི་སྐལ་བ་དང་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་
 པ་མ་གཏོགས་མི་བགྲོད་པར་གསུངས་པས་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་
 ༼༤༩༩༽ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འང་དེ་ལྟར་མཛོད་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པར་
 སྒྲུང་ཡང་། དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པས་མ་དྲོས་དང་གངས་ཙན་གྱི་ཡུལ་ན་མིས་མི་
 བགྲོད་པར་ལུང་དེ་དག་གི་མི་འགྲུབ་པའི་ཁར། ལུང་དེ་དག་གིས་ཉི་མེ་གངས་

ཅན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཆེས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲུལ་མངོན་གྱི་ལུང་དེ་ནི་
འཕགས་པའི་ཡུལ་ཆེས་དྲོ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྟ་གདོང་གི་མེ་དང་ཉེ་བའི་དབང་
དང་གླིང་གི་མཐའ་ས་ཁད་ཀྱི་དམའ་ཞིང་གཞོལ་བས་རི་བོ་ཐམས་ཅད་ཆར་གྱིས་
བརྒྱས་པས་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་དང་ས་གཞིའང་ཐང་ཆེན་པོ་དང་ཚུ་བོ་རྣམས་
ཀྱང་དལ་ལུང་འབབ་པ་ཡོད་ལ། དེ་ནས་བྱང་གི་ཕྱོགས་ནི་རྟ་གདོང་གི་མེ་ལས་
རིང་ཞིང་གླིང་གི་མགོ་ཉིད་ཀྱི་ས་ཁད་ཆེས་མཐོ་བས་གངས་རིའི་ཐྱང་བ་དང་ཅོང་
རོང་དང་ནགས་ཚལ་དང་གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་སོགས་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འཕགས་པའི་ཡུལ་སོགས་འཛམ་བུ་གླིང་པ་དག་ལ་གཏམ་དུ་གྲགས་པ་ན། བྱང་
ཕྱོགས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སམ་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཅེས་འབྱུང་བ་འདིས་ཀྱང་ཉི་མེ་
སོགས་རི་བོ་གངས་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བོད་གངས་རི་ཁྲོད་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ།
སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་
བྱང་༼༤༧༽ཕྱོགས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་ཉིད་ན་རི་ནག་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་
དག་འདས་ནས་ཀྱང་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་གསུམ་ཡོད་དོ། །རི་ནག་པོ་
དགུ་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན་གངས་རི་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་དང་མཐུན་
པར་མ་བྱ་ཆེན་མོའི་མདོ་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་བྱས་པར། རིའི་
རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་མི་སྟོན་ནས་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པའི་
བྱང་ཕྱོགས་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་

དང་མཐུན་པར་ཆག་དག་བཅོམ་པ་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་ཡིག་ཏུ། རོ་རྗེ་
གདན་གྱི་བྱང་སྟོད་ཡུལ་སྐྱེ་བའི་ནས་རི་བོ་ཆེན་པོ་དུ་མའི་བར་ཆོད་པའི་བྱང་ཐང་
ཉིད་དུ་ཉི་མའི་གངས་སྐྱང་ཞེས་བྱིས་གདའ་བ་དང་ཡང་ཆེས་འགྲིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདི་གངས་ཅན་དང་མ་དྲོས་པའི་མཆོ་ནས་འབབ་པའི་གསྐྱའི་འགམ་དུ་
གྲོང་ཁྱེར་མེར་སྐྱེད་དང་གཉན་ཡོད་དང་ཀོ་ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས། མདོ་དག་
ལས་མེར་སྐྱེའི་ཡུལ་འཆད་པ་ན། རི་བོ་གངས་ཅན་དང་ཉི་བ་ན་ཚུ་བོ་སྐལ་ལྷན་
ཤིང་རྟའི་འགམ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཡབ་རྒྱལ་བོས་སྟོན་པ་ཉིད་གྱི་
ཡུལ་རིགས་གྱི་བྱི་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རྒྱལ་བོ་གངས་རི་ཉི་བ་ན། ཡུལ་གྱི་
སྟོངས་ནི་ནོར་དག་དང་། འབྲུ་དག་གི་ནི་གང་། (༤༥) ཁྱུར་པ། ཀོ་ས་ལ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡོད། །བུ་རམ་ཤིང་པ་ཉི་མའི་རུས། །ཤུག་དག་ནི་དེ་ན་
གནས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རི་བོ་གངས་ཅན་བོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་བོད་
གངས་ཅན་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་ལུ་བུ་
བཞིར་བཞོས་པའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཤུ་ལྔ་ལར་བྱས་པའི་སུམ་ཆ་འདི་ལ་གངས་
རིའི་ཆ་དང་གང་རེག་ཆེ་བའི་ཡུལ་བོད་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཤུ་ལ་འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུ་ཆ་ཡིན་པའང་། རི་སྐད་དུ། དུམ་བུ་གཅིག་ལ་
དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་སྟེ་གཡས་གྱི་སྟེད་ལ་ཤུ་ལྔ་ལར་གསུངས་པ། ཞེས་
འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་འདིར་ནི་མི་གྲོང་སོགས་ཆེས་འབྱོར་

བ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཏེ། རྩོན་རྩོགས་ལྟན་སོགས་དུས་དང་པོར་ཡང་མི་ཡི་གྲོང་
 བྱེར་མ་བྱུང་བ་ལ་ཚུད་དུས་མགོ་བརྩམས་སྐྱབས་སེང་སྒྲུ་ངན་འབྲལ་པའི་ཆོ། སྒྲུ་
 ངན་དཔུང་ཆོགས་གཅིག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་ཞུགས་པ་ལས་མི་འཕེལ་ལོ་
 ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་གཤེས་རབ་གོ་ཆས་བཤད་པ་དང་། བ་དམ་པས་ཁོ་བོ་བོད་དུ་
 ལན་མང་པོར་འོངས་པའི་དང་པོར་གངས་ཚུན་གས་ཆོལ་མ་གཏོགས་མི་སྣང་
 ། དེ་ནས་ཐང་མི་སྤོད་བྱུང་ནམས་ལ་སྟག་དང་སེང་གོ་སྤྱང་ཆེན་སོགས་སྣང་། དེ་
 ནས་རིམ་བཞིན་༼༤༤༽མི་གྲོང་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་གདའ་བ་སོགས་
 དང་། འདུལ་མངོན་གྱི་བྱུང་བ་སོགས་ལ་དཔགས་ནས་སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་
 བོད་ན་ད་ལྟའི་མིང་ཅམ་གྱི་དར་རྒྱས་ཆེས་ཡོད་པར་མི་སྣང་ལ། འོ་ན་དུས་
 འཁོར་ལས། བོད་ན་བོད་གྱི་ཡི་གེར་བྲིས། ཞེས་དེ་དུས་ནའང་བོད་དར་བར་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། སྤང་ལོ་ཆེན་པོའི་གསུང་གིས། བོད་གྱི་ཡུལ་དུ་
 བོད་གྱི་བྲིས་ཞེས་པ་དེ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་དུག་གི་ས་བགོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་རྩོུ་འའི་གངས་ཁྲོད་འདི་ཁོ་ནར་མི་བབྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 དོན་ལ་ཞུགས་སོ། །ཡང་ས་པཌ་པ་ཆེན་པོས། དེས་ན་རི་བོ་གངས་ཅན་དུ། །རྩེ་
 འབྲུལ་མེད་པས་འགོ་མི་རུས། ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོྫྱ་རྩུན་རྩེ་ལྷན་ར་དང་
 ། གངས་ཅན་དེ་མི་གོ་འ་སོགས། གྲུ་གྲོ་ལྷན་པོ་མུ་སྟེགས་བྱེད། འབྲོག་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་མོད་ཀྱང་། གེ་དག་གྲུབ་པ་ཐོབ་བཅ་ཅི། ཞེས་གངས་ཅན་

མིའི་བགོད་མི་རྣམ་ན་མུ་སྟེགས་དང་གྲུ་གྲོའི་འབྲོག་པ་དེར་འོང་བའི་གནས་ག་
ལ་ཡོད་པས། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་ལྟ་བུས་ཀྱང་འདི་ལྟ་ལ་བྱགས་ལུ་འཕྲིག་ཅམ་
ཡང་མི་འབྱུངས་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། ལྷ་དམར་བ་བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། བྱད་པར་སྟོན་སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་གངས་༼༤༥༽འི་མཆོ་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་ཆུས་ཁེངས་པར་ཡོད་ལ། དེ་ནས་
སྟོན་པ་གཤེགས་ནས། ད་གྲ་བཙམ་ཉི་མ་གྱང་པས་ཁ་ཆེའི་སྐྱ་བུལ་ནས་ས་
གཞིར་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པར་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ད་རྟེན་མར་ཡང་།
མངའ་བདག་ཁྱི་སྒོར་ལྷེ་ལུ་བཙན་གྱི་ཡབ་ཀྱི་རིང་ལའང་མངའ་རིས་བསྐྱོར་
གསུམ་མིས་བགོད་མི་རྣམ་པར་གྲུ་ཨེ་ལས་བབྱང་བར་ཡོད་པས་ལི་བན་ཁ་ཆེར་
འོག་པ་རྣམས་མངའ་རིས་སུ་བགོད་པ་ན་གྲུ་ཨེ་ལའི་ལུས་ཀྱི་གདན་ལུལ་ཏེ་ཟམ་
པ་བྱས་པས་སྐྱུལ་གྱི་ལུས་སྣང་ནས་ཆོའི་དུས་བྱས་པས་གངས་མཆོ་བསྐྱམས་
ནས་ཞང་ཞུང་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཆགས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་དག་ཀྱང་ཆེས་
བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་སྤྲ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོར། ཁ་བ་ཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་སུ། གངས་ཙན་ཡོད་པར་མི་འདོད་
ན། གཞན་དུ་གངས་ཙན་རྗེ་ལྟར་འཇོལ། གངས་ཙན་ཉི་མའི་གནས་འདི་
ལ། རྩུ་འཕུལ་ལྷན་པ་མ་གཏོགས་པ། བགོད་པར་དཀའ་བར་གསུངས་པ་
དེ། སྟོན་སྟོན་པ་འཕགས་ཡུལ་བཞུགས་པའི་ཆོ། བོད་ཡུལ་གངས་རིའི་བློད་

འདི་ཉིད། །ད་ལྟའི་ཡུལ་བཞིན་གྲོང་ཡུལ་སོགས། །འབྱོར་ཞིང་རྒྱས་པར་འདོད་
པ་མིན། །དེ་ལ་དགོངས་༼༤༧༽ནས་གསུངས་པ་སྟེ། །དབེར་ན་འདི་ནས་ཨོ་
རྒྱལ་ཡུལ། །རྟ་ན་གོ་གའི་སྒྲིང་དུ་ནི། །དེ་ལ་རྩུ་འཕུལ་དགོས་པར་བཤད། །དེ་
ན་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི། །རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ནི་བགོད་མི་དགོས། །ཉི་མའི་བགོད་
བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །བོད་ཀྱི་རི་མཆོཾ་འདི་དག་ལ། །སྟོན་པ་བཞུགས་དུས་མི་
པལ་གྱིས། །བགོད་མི་ལུས་ཀྱང་སྟོན་པ་མཆོག། །འོངས་རྗེས་དག་བཅོམ་ཆེ་
རྣམས་ཀྱི། །ཉི་མའི་རྩུ་འཕུལ་མཛད་ནས་ནི། །གངས་རི་བཞུས་ནས་ཡུལ་
ཁམས་བསྐྱེད། །དེ་རྗེས་ཉི་མའི་ཡུལ་ཁམས་འདིར། །ཀྱུན་གྱི་བགོད་པ་དེ་ལྟར་
རོ། །ཞེས་དང་། །སངས་རྒྱས་ལྷ་བཙུངས་འདས་འོག་ན། །དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱང་
རིམ་པས་འདས། །འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཁམས་བཅུ་དྲུག་ན། །གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་
བཅུ་དྲུག་ལ། །དག་བཅོམ་འདུས་པར་བཅས་པ་ཀུན། །འགྲོ་བའི་དོན་ལ་
བཞུགས་པར་གསུངས། །ཉི་མའི་ཡུལ་དང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ། །དག་བཅོམ་ཡན་
ལག་འབྱུང་འཁོར་བཅས། །བཞུགས་ནས་ཡུལ་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །དེ་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། །ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་ཁམས་ཚུ་རུ་བ། །བོད་དུ་གངས་རི་
མཆོད་ནས་ནི། །རི་དང་ཡུལ་ལྗོངས་གོ་འགོགས་པས། །དེ་བྱིར་བྱིན་གྱིས་
རྒྱབས་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །མ་དྲོས་མཆོཾ་ལ་ཞེང་དང་སྤྲོད་དཔག་
ཆད་ལྔ་བཅུ་༼༤༧༽དུས་དེར་ཡོད་ནའང་། །ད་ལྟ་མེད་པ་ན་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་

འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། གནམ་མཚོའི་མཚོ་ལའང་སྤར་ལས་རྒྱ་རྒྱུད་དུ་འགོ་བ་མངོན་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤར་མཚོ་མེད་པར་ཡང་མཚོ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་སོགས་དུ་མ་འབྱུང་
 བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མ་པམ་མཚོ་རྒྱུད་བས་མ་དྲོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཅིས་འགྲུབ་
 འཛིག་རྟེན་ན་གཏམ་དུ་གྲགས་པ་ལ། འཛམ་བུའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དག་གིས་
 ཟོས་པས་དེའི་དྲི་མ་འཛམ་བུ་ན་དེའི་གསེར་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲུབ་ན། ལྟ་དང་སྒྲུབ་དག་
 གི་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་ཤིང་སོགས་རང་རེ་མི་རྣམས་ལ་ལས་གྱི་མཚམས་ཚོད་པས་ག་
 ལ་སྒྲིབ་། དེ་མི་སྒྲིབ་བས་མ་པམ་འབྲམ་དུ་འཛམ་བུའི་ཤིང་མེད་པར་ག་ལ་
 འགྲུབ། ཡང་མ་དྲོས་གྱི་སྤྱིད་ཞེང་གི་ཚད་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། མ་དྲོས་མཚོ་
 ལ་རྒྱ་ཞེང་དུ། །དབག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། །མ་པམ་མཚོ་འདིར་མེད་པ་
 བོ། །མ་པམ་མ་དྲོས་པ་དེ་ཡི། །མཚོ་ཡི་རྒྱ་མཐོངས་ཡིན་ཕྱིར་ཏེ། །དཔེར་ན་ཁང་
 བཟང་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། །རྒྱ་མཐོངས་རུབ་པར་བྱེད་བཞིན་ནོ། །མ་དྲོས་མཚོ་དེ་འདི་
 མིན་ན། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་མ་དྲོས་པས། །ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 ཡི། །རྒྱ་ཆེན་བཞི་ཡི་བཀའ་མགོ་སྟེ། །ཡུལ་གཞན་གང་ན་ཡོད་། ༥༠༠ །པ་
 ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེར་མ་ཟད་སྔོན་སྔོན་པས་མ་དྲོས་པར་གཤེགས་པ་ན་
 མ་དྲོས་པ་མཆུ་ཞེང་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི་རང་གི་གནས་རྒྱས་པར་རྩུ་འཕུལ་
 སོགས་གྱི་མ་བསྟན་ན་དེར་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཉན་པའི་སྦྱོད་དགྲུ་དག་ལ་ཤོམས་པའི་
 དབང་དུ་མཛོད་ལ། འདིར་ནི་མིའི་འགོ་བ་རང་ག་བ་དག་བསྟེན་པའི་མཚོ་ལ་དེ་

ཙམ་གྱི་མཆུ་ཞེང་མི་དགོས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་འང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆུ་བོ་
ཆེན་པོ་བཞིའི་མགོ་བོ་མ་པམ་པར་བྱག་པས་མ་པམ་མ་རྩོས་ཡིན་པར་བསྟོན་
མེད་པས། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལས། གར་འདི་ནས་འབབ་པའི་
ཕྱིར། །མ་རྩོས་འཛོལ་བའི་ངལ་བས་ཅི། །འདུས་བྱས་རྟག་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །སྟོན་བཞིན་ད་ལྟ་གནས་པ་མེད། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལ། ལྟ་བུ་ན་བསམ་
ཡས་པས་མ་བཟོད་ནས། དེ་དེ་ན་འབབ་པར་ཆོད་མ་གང་གིས་འབྱུབ། བོད་གྱི་
སྐྱབ་པོ་ལོར་ཕྱིར་བྱི་བཞིན་དུ་འབྱུངས་པ་ཞིག་གས། ཨ་ཙ་ར་སྐྱབ་པོ་དེ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ལས་གཞན་འོས་ཅི་ཡོད། དེ་དག་གི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་པར་ལྟོ་ཏ་ཆེན་
པོའི་གསུང་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་བཞད་གང་གྱི་ཆོག་གོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་
ཉིད་ཐོས་སྐྱ་ཆུང་ངོ་། (༥༠) །ཞེས་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པར་སྟེ། འཛམ་གླིང་
ཆུང་དུ་འདིར། གར་སོགས་ཆུ་བོ་བཞི་པོ་འདི་ལས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་པ་
ནི། སྟོན་འགོ་བའི་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡོན་མཛོད་གྱི་ཆུ་མིག་གི་
ཆེར་ཆེན་མོའི་དུས་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་བོ་འདུས་
པའི་ངག་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་བཙམ་ལྟར་འདས་རལ་གྱིའི་བསྟན་བཙམ་ལ་
འབྱུང་བའི་དོན་ནི། རྒྱ་གར་མཉན་ཡོད་དང་ཐད་མཉན་གྱི་རི་དགུ་འདས་གྱི་
གངས་ཅན་དང་མ་རྩོས་གྱི་མཆོ་ནི་ཉི་མེ་དང་མ་པམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་འབྱུང་
བའི་གར་སོགས་ལ་གར་སྐྱ་རྒྱ་དཀར་ནག་གྲུ་གྲོ་སོག་པོ་སོགས་སུས་ཀྱང་མཐོང་བ་

མི་སྣང་བའི་བྱིར་དང་། འཛམ་གླིང་འདིར་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པའི་བར་མིས་
བགོད་མི་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ནི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་ཡུལ་པ་སུ་ལའང་ཐོས་པ་མི་སྣང་
བའི་བྱིར། འོ་ན་གངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་མེ་
སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱ་གྲོད་ཐུང་རི་དང་
བསེལ་བ་ཚེལ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་དང་མཉན་ཡོད་སོགས་གོང་ཁྱེད་རྣམས་ལ་
ཡོན་ཏན་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་དེ་མ་། ༡༠༡ ། ཡིན་པར་
མི་འགྲུབ་ལ། དེ་སྟོབ་བཏགས་དང་གཅིག་གི་དེ་གནས་ཚུལ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ནི་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་དོན་ལའང་གནས་པར་སྣང་སྟེ། རྒྱ་
ནག་ཏ་མི་རྒྱལ་པོའི་དུས། ཏཱ་ལིང་ཆེན་པོས་བསགས་སྐྱབ་གི་ཆེད་དུ་གྲུ་རྗེའས་
བཅས་ནས་བྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མཐའ་ལ་སྒྲོར་བ་ལན་
གསུམ་བྱས་པས། འཛམ་གླིང་གི་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ན་གླིང་ཁམ་ལོང་ངེ་བ་
འདུག་པ་སོག་པོའི་ནོར་བུ་ལེན་མཁན་རྣམས་ཀྱི་འདི་ནི། མ་རྒྱ་དེ་མ་གསལ་ལའི་
ཡུལ་ཡོད་ཟེར་བ་ཅམ་ལས་རྒྱས་མི་སྣང་། གཞན་མིས་བགོད་མི་རྒྱས་པའི་ཡུལ་
འཛམ་གླིང་ན་མི་འདུག་ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་བཞོད་ཡང་ཟེར། རྒྱ་མཚོ་མཐའི་
ལམ་ཡིག་ཡང་ཟེར་བའི་ཤོག་དྲིལ་རྒྱ་སྤར་མར་ལེགས་པར་འཆད་དགའ་བ་
སོགས་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་ལུང་གྲུང་མཐུན་དུ་མ་འགྲིག་པས་ཕྱོགས་འཛིན་ཅན་དག་
གི་ཟེར་སྟོས་ལ་ཞེན་པར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཞེན་ཆེས་ན་རྩུབ་ལུ་གུ་བརྒྱད་དུ་

བརྒྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཤུག་པ་ཆེན་པོས།
གརྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་གྲགས་པ་
༼༥༠༩༽དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་སྤྱན་མོང་མིན་པར་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མ་ཐམ་པ་ནས་འབབ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་བརྗོད་དང་།
སྤྱན་དབྱེད་དང་། འདུལ་བ་དང་། ལྷ་སྒྲེགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱུས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་བསྟེན་བྱ་དེ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་སོགས་ནས་གསུངས་
པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་མ་དོས་པ་སོགས་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱས་ན་ཉིས་པར་ཅིར་འགྱུར་ན། འོ་ན་འཛམ་གླིང་སོགས་
ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་སྤྱན་མོང་འཛིག་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དང་སྤྱན་མོང་
མིན་པ་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་
པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དང་པོ་དེ་མངོན་པ་དང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་
འཛིག་རྟེན་དེ་མ་ཡིན་པར་འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་ན་ད་ལྟ་དུས་འཁོར་
ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་གཟའ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་རྩིས་འཛིག་རྟེན་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་
སྟོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་མོང་བའི་གཟའ་སོགས་ལ་འགྲིག་པར་མི་འགྱུར་བར་
རིགས་པ་ལས་འགྲིག་པར་སྒྲུང་བས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱན་མོང་མིན་པའི་
གཉིས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་བྱི་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མ་དོས་
སོགས་གནས་གན་མཐོང་བ་ཅི་ལྟར་ཡོད། མིན་ན་འཕགས་༼༥༠༩༽པ་ཁོ་ནའི་

སྐྱོད་ཡུལ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་དེ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བར་བདེན་བཞིན་དོན་
 ལྟ་བུའི་ཞེས་མདོ་རྒྱུད་ཅི་འདྲ་ནས་བཤད་པ་ཡོད་པའི་ཁུངས་སྟོན་ཅིག། །དེར་མ་
 ཟད་སྤུན་མོང་བའི་སྟོང་གསུམ་འཛིག་རྟེན་འདི་སྤུན་མོང་མིན་པའི་མདོ་རྒྱུད་ནས་
 བཤད་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་དམ་འཛིག་རྟེན་
 འདི་ཉིད་ཡིན། གཞན་དུ་ཡོད་ན་འདི་ལས་དཔག་ཚད་སོགས་ཇི་ཙམ་གཞལ་བ་
 ཅ་ཡོད། འདི་ཉིད་ཡིན་ན་འཛིག་རྟེན་དང་སྤུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་
 དང་གཤམ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་
 མཆོག་ཆེན་པས། གངས་རི་མཆོ་གསུམ་སོགས་མ་དྲོས་པ་སོགས་མིན་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་དུ་མངོན་པ་ནས། མཆོ་གངས་ཅན་གྱི་བྱང་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་དེང་
 སང་ལྟོ་ན་སྤྲང་བ་དང་། རི་སྒྲོས་ངད་ཅན་མཆོའི་བྱང་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལ་
 ལྟོ་ན་སྤྲང་བ་གཤམ་ཁ་ཤར་དུ་བལྟས་ནས་འབབ་པར་བཤད་པ་ལ་དེང་སང་མ་
 བམ་གྱི་དགྱིལ་གཤགས་ནས་འབབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མ་དེས་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤར་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཕྱིས་འགྱུར་བ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་བར་རི་
 སྒྲིང་མཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱེད་གྲུའི་(༥༠༥)བསོད་ནམས་གྱི་
 བར་འཆུགས་དང་ཚུར་འཆུགས་དུ་མ་བྱུང་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་བར་
 ཕྱི་ནང་སྤུན་མོང་གི་གཙུག་ལག་དག་ལས་སྤྲོན་ནི་རི་རྒྱམས་འཛིག་རྟེན་ལ་མི་
 གཞོད་པར་རྐང་བས་བགྲོད་པ་ལས་ཕྱིས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོ་རྗེས་རྐང་བ་

བཅག་པས་དེ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་ཆག་ཀྱང་མརྒྱ་རའི་དེ་བློས་པ་ད་ལྟ་མྱེའི་རྒྱ་
མཚོའི་ནང་ན་རྒྱུ་གི་འགོ་བ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་མང་བར་སྒྲུང་བ་
དང་། དེར་མ་ཟད་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་མ་རྟའི་ཡུལ་
མཚོ་དེ་ནས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་རྟའི་ས་འོག་ནས་ཉ་འབྲུག་ཆེན་པོ་
ནམ་མཁར་འཕྱར་བས་དེ་མཚོ་གོང་ཁྲེར་དུ་མ་ས་ལེ་བར་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་བརྒལ་
བ་ན་གཞོད་པ་མེད་པར་འཕོས་ཏེ་ཡུལ་གོངས་ཆགས་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་
ཚང་རྟེན་པར་འབྱུང་བ་ཅུ་མ་ཀྱང་མ་གསལ་ནོ། །ཞེས་པའི་རྣམ་འབྱུང་ལས་ཡ་
མཚན་ཆེ་བའི་ལེགས་བཤད་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡང་ཏི་སེ་གངས་ཅན་མིན། མ་པམ་
མ་དྲོས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མདོ་པ་ལ་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་གངས་ཅན་དང་།
མ་དྲོས་མཚོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་མངའ་དེས་ཀྱི་གངས་དེ་༼༥༠༩༽མཚོ་
གསུམ་ལ་མི་སྒྲུང་བྱ་བ་འདི་གཞོད་བྱེད་དུ་འབྱུང་ན། བཀའ་བརྒྱུད་མཆོག་འདི་
ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཉེས་པར་མི་འབྱུང་བར་ས་སྐྱ་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་གཞོད་བྱེད་
ཀྱི་ཉེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་པ་ལ་ཆེན་ནས་དེ་སྐད་བཤད་པ་དེ་
ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྒྱུང་བའི་མཐུ་གྲུབ་པའི་དབང་འབྲས་ལས་
འདུས་པ་དེ་དག་གི་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། དེ་
ཡང་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཞིང་མ་དག་པའི་གནས་འདི་ཡང་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུའི་
མཐུས་སྐད་ཅིག་ལས་མཐུན་གྱི་ངོར་དག་པར་སྒྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་མྱེར་ཏེ། འདི་ལྟའི་

ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་ཚོས་ཚུལ་གི་གནད་རྟོགས་ན་ཐེ་
ཚོས་གི་དྲི་མ་ཟད་དེ། དོན་གི་ཁོག་ཁོལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བལ་ཆེན་ནས་
ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་གི་ཚོས་གང་དང་གང་
གསུངས་པའི་གྲིང་བཞིར་ཚོས་བསྟན་པའི་གནས་དེ་ཉིད་གནས་སུན་སུམ་
ཚོགས་པ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལྟར་སྤྱང་བར་མཛད་དེ། སུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ལྟ་ལྟན་གི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་གི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
༼༥༠༧༽རྒྱུད་རྣམས་ལས་རི་རབ་གི་སྟེང་དང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གི་ལྷང་
ལོ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་མིའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
པར་བྱིན་གིས་བརྒྱབས་ནས་གསུངས་པ་ག་སྟུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོའི་
དབང་དུ་ནའང་པལ་ཆེན་ཇི་ལྟར་བར། ཡུམ་རྒྱུས་འབྲིང་གི་སྤྱིང་གཞིར་ཡང་
། སྟོང་གསུམ་གི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་
བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་གནས་པར་གྱུར་ཏེ་མེ་ཏོག་སིལ་མ་སྒྲ་ཚོགས་གི་ཀུན་ནས་
གང་བ་དང་། དར་གི་ལྡ་ལྡི་ཆུན་པོ་ཀུན་ནས་བྲེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དག་འཁོད་པའི་
འཇིག་རྟེན་གི་ཁམས་པརྟོ་ཅན་བཞིན་དུ་གྱུར་པོ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་དེའི་
ཚེ་ཞིང་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གསྒྲུབ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གི་གྲངས་དང་མཉམ་
པའི་འཇིག་རྟེན་གི་ཁམས་སོ་སོ་ནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལྱིམ་པ་དང་རབ་

ཏུ་བྱུང་བ་དང་ཁྱེལ་དང་བྱ་མེད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་འདུག་པ་བྱེ་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
མས་བྱ་ཆོད་མུང་རིང་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པར་འོངས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཕྱོགས་
བཅུ་ཆར་ལ་སྐྱར་ནས་གསུངས་པས་དེའི་ཆོ་བྱ་ཆོད་མུང་པོའི་རི་བོར་དེ་ཐམས་
ཅད་ཤོང་བ་སོགས་ཀྱི་༼༡༠༩༽ཡོན་ཏན་དེ་ཁྱེད་ཅག་ཡོད་པར་འདོད་དམ་མེད་
པར་འདོད། ཡོད་པར་འདོད་ན་ད་ལྟ་འདྲ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་མེད་པར་
འདོད། ད་ལྟ་མེད་ལ་དེ་དུས་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཕལ་ཆེན་ནས་
ཅུ་བོ་བཞིས་མ་དྲོས་པ་ལ་ལན་བདུན་བསྒྲོར་བ་དུས་དེར་ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་མེད་པར་
སྐྱ་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་དུས་ཡོད་པ་བཞིན་ད་ལྟ་འདྲ་ཡོད་དགོས་ཤིང་དེ་
ལྟར་མེད་ན་དེ་དུས་ཀྱང་མེད་པར་རིགས་ཏེ་སྟན་ངག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་
མཛེད་ཀྱི་ཞིང་དང་བྱ་ཆོད་མུང་རི་ལ་ཡུམ་གྱི་གླེང་བཞི་བཞིན་ད་ལྟར་མི་འདུག་
པས་ཡུམ་གྱི་གླེང་གཞིའི་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟན་ངག་མཁན་གྱི་སྒྲོ་བཏགས་པ་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་གནས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་ལ་ཁོར་འཆད་པའི་ཕུན་ཆོགས་
ལྷ་ལྷན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་སྒྲ་ན་མེད་པར་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བོད་
ཀྱི་ངེས་དོན་སྐྱ་བར་སྒྲོམ་པ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྤེལ་ཕལ་ཆེན་དང་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། མིན་ན་བྱ་ཆོད་མུང་པོའི་
རི་ཆུང་དེར་འོག་མིན་པའི་ལུས་དཔག་ཆད་ཁྲི་དུག་སྟོང་པ་མི་ཤོང་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་ཟེར་བའང་མདོ་སྤེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིང་ཆུལ་ལ་སྒྲོ་མ་ཕྱོགས་པའི་

གཏམ་དུ་བྱེད་དོ། །སྒྲགས་ཀྱི་ཉམས་སྤྲོད་སྒྲུང་པལ་ཆེ་བ་ནི་ད་ལྟའི་སྤྱི་
མཐུན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་སྒྲུང་ཀླུ་
རྫོང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ལ་ཐུན་མོང་ལ་ལྟོས་ན་ལོག་པའི་ཀླུ་རྫོང་
ལྟ་བུར་འགྲོ་བའི་སྒྲུབས་ཀྱང་ཡོད་ལ། མདོའི་སེམས་དཔའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེ་སྤྱི་མཐུན་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།
མདོའི་གྲོང་གཞིའི་བྱང་བ་དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རེ་རེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཉི་ཆེ་བའི་
སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྤྲོ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་ཡུལ་དང་པལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་
སྤྱོད་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་བཀོད་པ་བསྟན་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་ཞིང་
དེར་མེད་ན། དེ་མ་དག་པའི་ཞིང་དེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་སྟུགས་ན། ཁྱེད་
ཅག་མི་མཐེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་། བྱ་ཚོད་ལུང་རི་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་མ་
ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁོ་པོ་
ཅག་ནི་མ་དྲོས་པ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིས་བསྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ནི། ཀླུ་བ་མ་
པམ་པས། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མ་དག་
པ། །དེ་ལ་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡི། །སངས་རྒྱུ་ཞིང་ནི་དག་སྤྲོད་པ་
ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མ་
པམ་ལ་གཏླ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལན་དུ་མར་མ་བྱས་ཀྱང་མ་དྲོས་པའི་མཚོར་

མི་འགྱུར་བའི་ཐེ་ཚོམ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་
འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་དུ། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་སེམས་ཅན་
ནམས་ལ་གསུངས་ཤིང་རབ་ཏུ་སྒྲུང་ངོ། །དོན་དམ་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ལ་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་སྤྲིག་པའི་
དབང་གིས་སོ། །འདིར་སྤྲུག་བྲུ་ལྟ་བུའི་ཚད་གང་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པའི་སྤྲུག་དེར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་བསྟན་པ་དེའི་མཐུ་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་སྟེ་དང་
བཅས་པ་འོང་ཞིང་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དེ་སྤྲུག་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྲུག་དེར་
ཞུགས་པའི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་སྟེ་ཡང་དོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་མ་དག་པའི་ལས་སྒྲུང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞིར་དོན་དམ་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་(༡༡) །ལྟོས་ནས་བཞག་པར་འབྱུང་དུ་མི་
རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བར་
འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ། །དེས་ན་མ་པམ་ལ་སོགས་པར་ཡང་རྩེ་བཙུན་མི་ལ་ལྟ་
བུའི་སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་ཞིང་སྦྱང་གི་མཐུའི་ངོར་ནི་མ་དོས་ལ་ཆུ་བཞིས་ལན་
བདུན་བསྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གསལ་སྟེ། རྩེ་བཙུན་མི་ལའི་

མགུར་ལས། གངས་དཀར་ཉི་མེ་སྐད་པ་དེ། །དག་བཙོམ་ལྷ་བརྒྱ་བཞུགས་པའི་
གནས། །རི་བོ་གངས་ཅན་བྱ་བ་ཡིན། །མ་པམ་གཡུ་མཚོ་སྐད་པ་དེ། །མ་དྲོས་
མཚོ་མོ་བྱ་བ་ཡིན། །བྲག་དམར་སྟོ་མཐོན་སྐད་པ་དེ། །རི་ནག་འབྲིགས་བྱེད་བྱ་
བ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡང་པལ་པོ་ཆེར། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤང་བའི་
ཀླུ་པོ་ཤུགས་ལྷན་རི་གསེར་གྱི་ལོགས་སམ་བྱ་སྐྱིབས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་
གང་བ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་ནི། ལྷ་འོ་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
ཉེར་སྤྱད་དུ་བཤད་པས། དེ་ཡང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཀླུ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་སོགས་
འཛིག་རྟེན་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དུ་མིའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པར་འོངས་པ་ལྷ་འོ་ལུས་དང་
བས་མི་དག་གི་མཐོང་བྱར་མེད་ཅིང་། ལྷ་དེ་དག་གིས་མ་པམ་དང་གང་པ་བྱ་
སྐྱིབས་སོགས་(༡༡)ཉི་ལ་ནོར་བུ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་དེ་དག་རང་རེ་མི་ལ་ག་ལ་
སྤང་ཞིང་། སྤང་བའི་ཀླུ་པོ་སོགས་ཀྱང་རང་རེ་དང་སྦྱོད་ཡུལ་སུན་མོང་དུ་ཀླུ་
བར་ག་ལ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་སོ་སྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་འགྲོ་བ་
སོ་སོའི་ལས་གྱི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོད་ཚུལ་གྱི་གསུང་རབ་དག་ལ་རྒྱས་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅི་ས་སྐྱུ་པ་བྱེད་ཅག་ཉི་མེ་
གངས་ཅན་མིན་པ་དང་མ་པམ་མ་དྲོས་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། པལ་ཆེན་གྱི་
གངས་ཅན་མ་དྲོས་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། དེར་དེ་
ལྟར་བཤད་པ་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོ་

འབྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཡིན་པས། ད་ལྟའི་གངས་ཅན་མ་དྲོས་སོགས་ལས་སྒྲུང་གི་
འཛིག་རྟེན་ཐུན་མོང་བ་སྦྱོར་བོ་ཀྲན་གྱི་ཚུ་བུར་གྱི་མིག་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པ་འདི་
ཚད་མ་མིན་པར་བསྟོན་པར་ཟད་པ་ལས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མདོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་
རྣམ་བཞག་ཡོད་པར་གསུང་ཚད་སྒྲི་ཅི་བཞིན་པར་ད་ལྟ་ཡོད་ན་ཡུལ་དེ་དག་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ལྟ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་སོགས་དེ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟའི་
ཕྱིར་ན། བྱེད་རང་འདོད་པའི་ཉི་མེ་འདི་ཡང་ཉི་མེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་
སྟེ་༼༡༽༣༽བྲན་ཉེ་ལས། བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆན་གངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཕྱེ་མོ་སྐྱ་
ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་དཔག་ཚད་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དང་། དེའི་མཐར་ཤིང་དང་
འབབ་ཚུ་བུ་མ་དང་། མེ་ཉོག་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། གཞོད་སྦྱིན་དང་། ཤ་ཟ་
དང་། གྲུ་དང་། རིགས་དམའ་བའི་མིས་གང་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཚུ་
ལ། དེ་ནས་ཕྱག་པ་སོགས་དང་དེ་དྲགས་བྱ་སོགས་གྱིས་གང་བའི་ཕྱིར། གཞན་
ཟངས་གྱི་མདོག་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུ་པ། སྤྱག་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་ནས་
དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཐམ་པར་ཚུ་གྲུང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྒྲེར་ལ། དེ་ནས་ཉི་མེ་ཞེས་
པའི་དེ་དཔག་ཚད་ལྷ་བརྒྱ་པ་དངུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསེར་གྱི་རིས་ཡོངས་སུ་
གང་བ་དེ་ལ་འཕགས་སྦྱེས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དེའི་པ་རོལ་ན་ཉི་མེའི་
རི་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་དཔག་ཚད་ལྷ་པ་ལྟོན་པ་རྣམས་ལ་མིའམ་ཅི་ཕྱེ་ཞིང་དགའ་
བས་སྒྲུ་ལེན་ཅིང་། རི་ལྷ་ནི་གསེར་དང་། ཤེལ་དང་། གསུམ་ནི་དངུལ་གྱི་རང་

བཞིན་ཅན་དུ་བཤད་པས་ད་ལྟའི་ཉི་སེའདི་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བས་ཉི་སེར་ཡང་
 དེང་སང་ཕྱིར་ཆད་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་སོ། །འོ་ན་ཁྱེད་ཅག་བཀའ་བརྒྱུད་པ་
 ལའང་ཉི་སེའི་སེམ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲན་ཉེན་ས་བཤད་པའི་ཉི་སེའི་ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་ད་ལྟའི་༼༡༩༽ཉི་སེལ་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྣམ་
 བ། དེའི་ལན་ནི། བདག་གི་རྗེ་འབྲི་གུང་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལྔ་བ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ན་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་གྱི་
 ཀུལ་དུ་གྲུག་ཀ་དེ་དག་ལེགས་པར་བསལ་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པ་དེ་དག་གི་
 ཞལ་སྟུན་ས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོང་གཞི་ལྟ་བུའི་སྟོན་གྱི་ཡུལ་བཀོད་ནི་
 ཞིང་དག་བསྐྱོམས་པའི་དབང་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་མ་དག་པའི་ལས་མཐུན་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་ཡང་ས་པའ་བཞེད་པ་ལྟར་སྟུང་ཡོད་ཕྱིས་མི་རྟག་པ་མ་
 ཡིན་པར་རྒྱན་རྟག་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་
 ལའང་རྫོགས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་གོང་གི་ལྟ་བུ་བུའི་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད།
 ལུས་འོད་དང་ལྡན་གིང་ཁ་ཟས་མི་དགོས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་
 དངས་ཞིང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་གནས་ལ། དེ་ནས་རྫོགས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་དུས་
 མར་ལ་འགྲིབ་པ་ན་བདུད་རྩིས་ཞག་དང་། འབྲས་ས་ལི་སོགས་མ་སྟོས་པར་
 འབྱུངས་པའི་ལོ་རྟག་སོགས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་རྩོད་ལྡན་མཐར་ཐུག་པ་ནད་མུག་
 མཆོན་གསུམ་གྱིས་གཙུག་པ་ན་འཛིག་རྟེན་འདིར་ལོངས་སྟོན་བུའི་དངོས་པོ་

ཡིད་དུ་འོང་བ་ཆེར་མི་འབྱུང་བའི་བར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར། དྲན་ཉེན་ས་
 བཤད་༼༡༧༽པའི་ཉི་མའི་ཡོན་ཏན་ད་ལྟའི་ཉི་མེ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་ཉི་མེ་མ་
 ཡོན་བར་མི་འབྱུང་ཞེས། སྤྱབ་མཐའ་ཆེན་མོར། སྤྱང་ཆེན་གསེར་གད་ལ་
 སོགས་པ། སྡོན་ཡོད་ད་ལྟ་མི་འདུག་སྟེ། །གསེར་གྱི་བྱ་སྤྱིབས་སྤྱང་ཆེན་
 བྲེས། །ད་ལྟར་ཡང་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་ལོངས་སྤྱད་པའི་ལས་ཅན་དོར། །ཡོན་
 ཏན་དེ་དག་ཆང་བར་ཡོད། །དེ་ཡི་ལས་ཅན་མ་ཡོན་དོར། །ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱང་
 མར་ལ་འགྲིབ། །འོན་ཀྱང་སྡོན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཁྱད་གཞི་ལྡན་པའི་ཡུལ་
 ལྗོངས་ལའང་། །ཆ་མཐུན་ཅི་རྒྱ་པལ་ལ་སྤྱང་། །སྡོན་གྱི་རྫོགས་ལྡན་དུས་སུ་
 བློ། །མ་སྒྲིམ་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་དུ་མ་ཡོད་པར་
 གསུངས། །སྤྱིགས་མའི་དུས་སུ་ག་ལ་ཡོད། །སྡོན་ཡོད་ད་ལྟ་མེད་པ་མང་
 ། །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་བྱོན་དུས་སུ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་
 ། །བདེ་སྤྱིད་དུ་མ་འབྱུང་བར་གསུངས། །ཚུར་ཤོག་གི་ནི་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས། །ད་ལྟར་དུས་ངན་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་འབྱུང་ལ། །དེ་དག་ནི་ཆེས་ཆེར་
 འཐད་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གེས་པར་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་
 བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱབ་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འགྲིབ་པར་
 གླ་བའི་སྒྲིང་པོས་ཞུས་པའི་མདོར། །དེའི་ཆོ་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་དམ་ཆོས་རིལ་
 རུབ་པོ། ༼༡༧༽དེན་ས་གསེར་ནི་དཔུལ་ངན་པ་དང་རྩོད་འབྱུར། །ར་གན་ནི་

ཟངས་སུ་འགྱུར། ལུ་ཏིག་ནི་རྩ་རུ་འགྱུར་རོ། །རོ་བྱ་ག་ལ་ཁ་བ་དང་སྐྱུར་བ་
གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་རོ། །དགོ་འདུན་འཕེལ་གྱི་ལུང་བསྟན་ལས།
སྐྱུ་ལུགས་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲུའི་ཡུལ་དུ་གདན་འདྲེན་ནོ། །ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་
རང་གྱི་བར་འགྱུར་རོ། །གོས་ཐམས་ཅད་རྩལ་པོར་འགྱུར་རོ། །རོ་ཁ་བ་དང་
བསྐྱུ་བ་མ་གཏོགས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་རྩལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་
། དེ་ནས་ཆེ་ལོ་ཡར་འཕེལ་བ་ན། བྱམས་པས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་
པར། ཀླུ་བ་མ་ཕམ་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ནས། སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་
རིན་པོ་ཆེའི་ས་གནི་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་གཏོག་ན་ཕར་བ་དང་མཐོན་ན་
ཅིམ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས། འཁོར་ལོ་
ཅན་གྱི་གནས་འདི་རྫོགས་ལྷན་བཞག་པ་ན། ཡུལ་འདིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
གསུང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞེས། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། དེ་ཡི་དུས་སུ་འཛིན་མ་དག་
ལ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བའི་རིགས་ནི་ཆོས་དང་འདོད་པ་ལོར་རྣམས་རྫོགས། །འབྲུ་
རྣམས་དགོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་ནི་གིང་རྣམས་འབྲས་བུ་བརྟན་པོ་དེ་རྣམས་འབྱུང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་རོ། །ཡང་ས་སྐྱུ་པ་༼༡༩༽དག སྟོན་གྱི་
འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོན་དུ་ཆུག་ཀྱང་གངས་རི་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤར་ཡོད་
ཕྱིས་རྟག་པ་ཁོ་ན་དམིགས་བསལ་ཡོན་ནོ་ཞེན། དེ་འདྲ་ལ་སྦྱིར་གཏང་དང་
དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་

ཐམས་ཅད་རྒྱུ་སྐྱེད་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་མི་ལམ་སྐྱ་མ་ཙམ་མ་གཏོགས།
རྒྱལ་ཆ་མེད་དང་རགས་པ་རྩེས་གྲུབ་ཏུག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཙམ་
ཡང་མེད་དེ། མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་མ་ཟད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་ཏུག་བརྟན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས། སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྲི་ལའི་རྩོ་རྩེ་གཙོན་པའི་འབྲེལ་བར། དོན་
དམ་པར་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རོ་བོའམ་རྒྱལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པར་བཀོད་པ་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བཀོད་པ་དེ་དག་ནི་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མི་ལམ་ན་དམིགས་
པའི་ཞིང་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་མ་བརྟགས་པ་ན་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྱུང་
ངོ། །སྦྱིར་ས་སྐྱ་པ་ཁྱེད་ཅག་མདོ་ནས་མཆོ་མ་དྲོས་པ་དང་རྩུ་བོ་བཞིའི་བྱང་བ་
འབྱུང་ཆད་ཁུངས་སུ་བྱེད་ན། བལ་ཆེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྩུ་བོ་(༡)༥ །བཞི་
རྣམས་ཀྱང་རྩུ་བོ་བཞི་མ་ཡིན་པར་འབྱུང་སྟེ། ཟུང་གི་མདོ་ལས་གརྒྱ་སོགས་རྩུ་བོ་
ཆེན་པོ་རྣམས་འཁོར་སྟོང་སྟོང་དང་བཅས་པ་འཛམ་གླིང་དུ་ལོ་ཐོག་བསྐྱེད་པའི་
ཆེད་དུ་ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་པར་གསུངས་ལ། དེང་སང་རྩུ་བོ་བཞི་སོགས་
ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། གརྒྱ་དང་སི་ཏ་དང་
པ་སྐྱེད་དང་། ཡ་མུན་དང་ཙནྟ་ལྷ་ག་དང་། ལྷང་ཆེན་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་རྩུ་མཆོ་
ཆེན་པོར་འབབ་སྟེ། ལྷང་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ལའང་འཁོར་ལྷང་ལྷ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །ཀྱུན་

ཏུ་དཔའ་བ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་འཁོར་སྟོང་སྟོང་དང་བཅས་པ་ནམ་
མཁའ་ལས་འབབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་འཛམ་པར་བྱེད་དོ། །གསོལ་
པ། འཁོར་སྟོང་སྟོང་པོ་དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
མཛེས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་སྟོང་དང་། ཏུང་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་སྟོང་དང་
། འབབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་སྟོང་དང་། ལྷ་ཆོག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་སྟོང་
དང་། ཆོས་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་སྟོང་སྟེ། ཀུན་ཏུ་དཔའ་བ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་དེ་
དག་ནི་འཁོར་སྟོང་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆར་གྱི་
རྒྱན་འབབས་སོ། །ཀུན་ཏུ་དཔའ་བ་དེ་དག་དུས་གསུམ་དུ་ཆར་པའི་ཐིགས་པའི་
རྒྱན་རབ་ཏུ་སོང་སྟེ།

༼༡༩༽དེས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་རྣམས་
སྐྱེ་ལོ། །ནམ་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆར་གྱི་རྒྱན་རབ་ཏུ་འབབ་པ་དེ་ནི་ཆུ་སྐྱེ་
བར་འབྱུང་ཏེ། ཆུ་སྐྱེས་པས་ཞིང་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ཐམས་ཅད་འཛམ་པར་
བྱེད། བདེ་བར་བྱེད། ཀུན་ཏུ་དཔའ་བ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་དགུའི་བདག་
པོ་དེ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་
ཏི་སེ་མ་དྲོས་པ་དང་། མ་པམ་མ་དྲོས་པ་ཡིན་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སྤྱུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་
ལྷ་ཞི་བ་འོད་ཀྱི་དྲིལ་དཀར་ལས། འཛམ་གླིང་ས་སྐྱང་གླང་པོ་ལ་སོགས་ཁ་ནས་
འབབ་པའི་ཆུ་བཞི་མགོ། །མ་དྲོས་གཟི་ཆེན་མ་པམ་བདེ་གཤེགས་ཞབས་ཀྱིས་
བཅགས་ཤིང་བྱོན་པའི་གནས། །ཏི་སེ་གངས་སྟན་ཤེལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་དབང་

ཡུག་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གནས་པ། ཁ་ནིང་སྒོས་ངད་ལྗང་བའི་རི་རྒྱད་ཅེ་མོ་བརྒྱ་པར་
གསལ་བ་དང་། ཉེ་བ་ན་ལ་གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཆུ་བོ་བརྒྱ་པའི་
འགམ། ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་རིང་དུ་སྤངས་པ་དག་
གིས་གནས་ཆེན་དུ་ངོས་བཟུང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་ན་ལེགས་བྱས་
སུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འདིར་སྤྲས་པ། བྱ་མོང་། (༡༠) སྤང་པོའི་རི་
སོགས་ཀྱི། ཁྐགས་ཚུལ་སྒོ་བཏགས་ཡིན་པ་དང་། ཁངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་
ཁྐགས་ཚུལ་ནི། སྒོ་མ་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ། བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་
མིན། ཁག་ཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་གནས་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་དེ་བྱུང་བའང་གསུང་རབ་
ཏུ། ཡོད་སྟམ་ད་ལྟ་མི་ལ་ནི། བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་མེད་སྟམ་ལ། ཁག་ཅིག་ནི་སྒོ་
བཏགས་ཡིན་པ་དང་། ཁག་ཅིག་གོས་དངོས་དོན་ཡིན་པ་ཡི། ཉེ་བར་པོར་བྱ་བ་
ཇི་ལྟར་ཡོད། བྱོགས་སྒྱུར་ཙམ་གྱི་འགྲུབ་བཅ་ཅི། ཞེས་སོ། གྲོ་བོད་མཆོམས་
ཀྱི་ཙ་རི་འདི་རྒྱད་སྟེ་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་ཅིང་སྐྱབ་བྱེད་
མེད་དེ། ཇོ་བོད་མཆོམས་ཀྱི་ཙ་རིའི་མིང་ཅན་དེ་ཙ་རི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཏའི་གིང་
ཡོད་ན་དེ་བློ་གོ་ཏའི་གནས་ཡིན་པར་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་དེ་
བློ་གོ་ཏའི་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ཙམ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་མ་གཤམ་པར་སྤང་བཞིན་ཙ་རིའི་
ཚུལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་གཤམ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བློ་གོ་ཏུ་བའི་ལྟ་མོ་དེ་
དོ་ཇིའི་སྤྱག་སྟེ་དེའི་རྫོང་ལྷ་ཏའི་གིང་ལ་གནས་པ་དང་། བོད་ན་ཡོད་པ་ཙམ་གྱི་

ཅ་རིའི་གནས་འདི་གནས་དེ་ཡིན་ཅིང་ཅ་རིའི་མིན་པར་སྒྲུབ་ན། རང་ཉིད་

༼༥༡༽དེ་སྤྱི་ཀོ་ཏ་ཡིན་པར་དོགས་ཙམ་གྱིས་ཅ་རིའི་མིན་པར་སྒྲུབ་ལུས་པར་
སོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅ་རིའི་མིན་པར་དོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བའི་ཀོ་ཏ་ཡིན་
པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་གཞལ་བྱ་བྱས་པར་དོགས་པ་ཙམ་
གྱིས་གཞལ་བྱ་མ་རིག་པར་ཡང་ཅིས་མི་འགྱུབ། སྤྱིར་བྱེད་ཅག་རྫོ་ཏའི་གིང་
ཞེས་པའི་གིང་དེ་རང་ཡང་གང་ལ་བྱེད་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲིམ་བུ་དམ་པའི་གནས་
ཆེན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཤ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཅ་རིའདི་ཅ་རི་
མིན་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སྤྱི་བཆོན་ཨ་རྒྱ་ཡ་ཀ་རས་སམ་ཏའི་
འགེལ་པར། རི་རྒྱད་དུ། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
ལས་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་སྒྱུ་ཕན་རྒྱམས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་

དོ། །གདུལ་བྱའི་སེམས་ཕན་རྒྱམས་ཀྱང་རྒྱམ་པ་ལྟ་སྟེ། རྒྱུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོའི་རྒྱུང་དུ་དང་། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་
སོ། །དེ་ལ་རྒྱུང་དུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱི་རོལ་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
བསྟན་ཏོ། །དེ་རྒྱད་དུ་ཡང་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་དུ་གསུངས་པ། འདིར་ཐུན་མོང་
དུ་བྱས་པ་རྒྱམས་ཡུལ་དུ་འབྱམས་པའི་དོན་དུ་ཇ་ལ་རྣམས་ལ་སོགས་

༼༥༡༽པར་གསུངས་གིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །བྲམ་བེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་རྗེ་རིགས་དང་དམངས་རིགས་མཐའི་

རིགས་ལྷན་སུ་སྐྱེས་པའི་རྫོང་རྫོང་ལ་འབྱོར་མ་ལྷན་ཞི་གོང་ཁྱེར་གཅིག་
ནའང་གནས་པའི་སྤྱིར་ན་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྷན་ནའང་
གནས་ལ་སོགས་པ་ལྷན་ཡོད་དོ། །དེ་ལྷན་ཞི་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ལྷན་
སུ་མ་བསྟན་པ་ལྷན་སོ། །རྒྱས་པའི་རྒྱུད་གཞན་དུ་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་གོང་
ཐམས་ཅད་དུ་གནས་ལ་སོགས་པ་ལྷན་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་བསྐྱེས་
རྒྱུད་མིན་པས་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལྷན་ལས་བོད་ཀྱི་ཙ་རི་འདིའི་ཆགས་
རྩལ་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། སྤྱིར་ཙ་རི་ལའང་དུས་འཁོར་རྩ་
རྒྱུད་དུ་འབྱུང་གཅོད་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས་ཉེ་བའི་འབྱུང་གཅོད་དང་། ལྷག་
ཆེན་ཐིག་ལེར་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་དུ་བཤད་སྤང་བས། འདི་ལ་བདག་གི་རྫོང་བཅུན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རས་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། རྫོང་རྫོང་ཉེ་མ་ཐབས་ཀྱི་ས་
བཅུ་གཉིས་སམ། རྫོང་རྫོང་བཤེས་རབ་ཀྱི་ས་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་ལས། དཔེར་ན་དགུས་
རྫོང་ནས་འབྱུང་གཅོད་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ནས་
གཞན་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་༼༥༡༽དོན་ལ་ཙ་རི་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་
གནས་སོ་བདུན་དང་ཞེ་བརྒྱུད་ད་དུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས་
དེ་སྤྱི་གོ་ཏེ་དང་ཙ་རི་ཡིན་པའང་འགལ་བར་མི་བཟུང་ལ། མདོར་ན་བོད་ཀྱི་
གནས་འདི་ཉིད་དུ་འདར་བོད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཙ་རི་གནས་འདིར་མ་ཟད་ཙ་རི་དུ་

མ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་མ་
བརྒྱབས་པའི་ཡུལ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ཡུལ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫོང་རྫོང་འཆང་
གི་ཕོ་བྲང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྫོང་རྫོང་དཀྱིལ་འཁོར་རིས་མེད་པའི་གནས་སུ་གྲུ་
ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤེལ་འབྲུམས་སུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀའ་སྩལ་
ཏོ། །དེས་ན་ཅ་རི་འདི་ཅ་རི་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་ཏེ། གྲུབ་
མཐའ་ཆེན་མོར། དེས་ན་ཅ་རི་འདི་རང་ཡིན། །རྒྱ་སྐད་དེ་པའི་གོ་ཏེ་ལ། །པོད་
པས་ཅ་རི་པར་བ་ཏ། །ཅ་གོང་ཅ་འདྲ་སོགས་སུ་གྲགས། །ཞེས་པ་ནས། བགོད་
ཐག་ཉེ་བར་གྱུར་ན་ཡང་། །བགོད་དཀའི་ལམ་ཡིག་དགོས་པར་
གསུངས། །རྒྱལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་ལ་བ་པས། །མཛད་པའི་ལམ་ཡིག་དང་པོ་
དང་། །བི་མ་ལ་ཡི་ལམ་ཡིག་དང་། །སློབ་དཔོན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི། །རྒྱལ་
འབྱོར་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཡིག་ཡོད། །རྒྱལ་པོ་སློང་བཙན་སྐམ་པོ་དང་། །རྫོང་རྫོང་
ཡི་༼༥༡༽གསང་སྤྲུགས་དང་། །ནང་གི་ལྷ་ཆོགས་ཞལ་གཟིགས་པའི། །ལམ་
ཡིག་རིམ་པ་མཛད་པ་ཡོད། །འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་འབྲི་གྲུང་པས། །གསང་
སྤྲུགས་སྤྱི་ནང་ལྷ་ཆོགས་དང་། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
གཟིགས། །གནས་དེར་འགོ་བའི་འགོ་ཆོས་གསུངས། །དགྲུང་སྒྲོམ་དམ་པ་སྦྱེས་
བྱ་དང་། །སྦྱོས་ལ་སོགས་པའི་བུ་ཆེན་རྣམས། །དག་སྦྱང་བརྗོད་པར་ག་ལ་ལང་
། །ས་གསུམ་གནས་པའི་མཁའ་འགོ་མས། །གཟུགས་མེད་སྤྲུགས་ཀྱི་རང་སྦྱོ་

དང་། ཁྱི་ལམ་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ཆེར་འབྱུང་། གནས་དེར་མཉམ་པར་བཞག་པ་
ན། བྱི་ནང་གསང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བར་ཐེ་ཆོས་
མེད། གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དེ། རང་རྒྱུད་དག་པས་མཐོང་བ་
ཡིན། གནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཅ་རི་ལ། འདི་མིན་གཞན་ན་ཡོད་པ་དང་
། འདི་ཡིན་སྐྱེ་ཚད་ཚད་མིན་ཞེས། འཕགས་པ་ནམས་ལ་ལོག་ལྟ་ཡིན། ཞེས་
འབྱུང་ངོ་། ཡང་དེ་ཁ་ཅིག་གི ལམ་ཡིག་དེ་དག་ལ་བ་བ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་
མིན་པའི་བོད་མའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྩོམ་པ་མོའི་བྱིན་བསྐྱབས་ནི། མར་པ་
ལྟོ་བྲག་པ་ལ་མེད། ཅེས་པ་དང་། མར་པས་རྒྱ་རོམ་མཛུལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་
། ཡང་ས་ལུགས་པ་དག་གི་རྒྱ་རོད་མར་པ་ནས་༼༤༡༽བརྒྱུད་པའི་བདེ་
མཆོག་གི་ཆོས་བཀའ་མ་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་བསྟོན་ཆེན་པོ་འདེབས་ན་རེད་ཀྱིས་ཅིང་
ཡང་བྱར་མེད་དེ། མར་པས་བདེ་མཆོག་འཆད་པ་ན། བདེ་མཆོག་གི་ཡུམ་རྩོམ་
ཕག་མོའི་བྱིན་སྐྱབས་བྲགས་རྒྱུད་ལ་མི་བཞུགས་པར་བདེ་མཆོག་ཡབ་རྒྱུད་གི་
བྱིན་སྐྱབས་ཅམ་ལས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཅལ་ཅལ་དུ་མ་སྐྱེ་དགོས་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག གངས་ཅན་དང་ཉི་མེ་མི་ཅིག་སྟེ། གནས་བརྟན་
ལྷག་མཆོད་ལས། གངས་རི་ཆེན་པོ་ཉི་མེ་ན། འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཡན་
ལག་འབྱུང་། ཞེས་དང་། གངས་ཅན་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལ། འཕགས་པའི་གནས་
བརྟན་མི་བྱེད་པ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་སྟུམ་ན། གངས་ཅན་རིའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་

དེ་ཉི་མེ་རི་བོ་གངས་ཅན་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གངས་ཅན་རིའི་
 ཀླུ་པོ་དེ་ཉིད་ཉི་མེ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མེ་ན་འཕགས་པའི་
 གནས་བརྟན་གཅིག་ལས་གཉིས་བཞུགས་སུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
 གལ་ཏེ་གནས་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གངས་ཅན་ཉི་མེ་མིན་པའི་གངས་ཅན་
 རིའི་ཀླུ་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་དུ་མ་མཐོང་བའི་བྱིར། གཉན་ཐང་ལྷ་ཡར་ལ་
 བསྐྱུ་སོགས་ལའང་གངས་རིའི་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་༼༥༥༽དུ་
 མ་མཐོང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེ་སྐམ་པོ་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 གདམས་པ་ལས། གསང་སྤྱོད་རིག་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་གསུམ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
 དུས་སུ་བྱ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་རུས་པ་མེད། །དེ་ཡི་དུས་སུ་གསང་སྤྱོད་
 བྱ། །རུས་པ་དག་ནི་སྐྱེས་གྱུར་ན། །དེ་ནས་རིག་པ་བརྟལ་ཞུགས་
 སྤྱད། །ཆོགས་སྤྱོད་ལྷ་གཅིག་སྤྱད་པས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས། དེའི་དོན་ནི། རྗེ་
 བཅུན་ཆེན་པོ་ལ་ཡག་པ་བྱང་ཆུབ་དངོས་གྲུབ་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི།
 ཆོས་བཞིའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞིའི་རིམ་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ཇི་སྤྱོད་
 བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཀླུ་པ་བྱ་གཞོན་རུའམ། ཀྱན་རུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོམ་གྱི་བསྐྱེས་པའི་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པར་
 གནས་པ་སྟེ། ཀྱན་སྤྱོད་ལས། དང་པོར་མཉམ་ཞག་རྣལ་འབྱོར་པས། །འབད་

དེ་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་དོ། དེ་ནས་སེམས་ཅུང་ཟད་བརྟན་པ་
ན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཉིད་བསྒྲེགས་སྒྲས་པའི་བར་ཏལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་སྟེ། ཉེ་བཟོ་
ལས། རང་གི་བྱིམ་དུ་མཆོན་དུས་སུ། །བདག་ཉིད་གྲུབ་པའི་སེམས་
༼༥༥༽ཀྱིས་སུ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཞན་དུ་དཔལ་ཉི་
ལ་ཀ་ལས། །སྐྱེ་བོ་མི་སྤྱན་དབྱས་གནས་ཆོ། །བརྟན་པ་སྒྲོས་པས་འཛིགས་པ་
ན། །རང་སེམས་ཙམ་ལ་མོས་པ་བྱ། །འཛིག་རྟེན་མ་དད་སྤོང་གྱུར་ན། །སྤོང་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་འགྱུར་ཏེ། །སྐྱེ་བ་བྱེ་བ་སྤོང་གིས་ཀྱང་། །དངོས་གྲུབ་གོ་འཕང་
ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། དེ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ། །རྫོགས་རིམ་ལ་རྟགས་ཤར་ནས་
མངོན་ཤེས་དང་བྱས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་བརྟན་པ་བོགས་དབྱུང་བའི་ཆེད་དང་།
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྲོད་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རིག་པ་བར་ཏལ་
ཞུགས་སམ་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཡང་ཀུན་སྤྲོད་ལས།
བྱས་པ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ། །ཡིད་ལ་འདོད་པའི་བར་ཏལ་ཞུགས་
སྤྱད། །སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་རྒྱར། །དཔལ་བོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་བར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེའི་ཆོ་གཞན་མ་དད་པ་བསྐྱུར་བར་བྱས་པས་ན་དོན་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྤྲོད་ལས། མི་བྱ་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །རྟག་ཏུ་

མི་བསམ་ཡོད་མ་ཡིན། །མི་བཟའ་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་ལ། །དགོ་དང་མི་དགོ་གང་
སྤྲར་མེད། །ཅིས་དང་། ༼༥༡༩༽ཡང་། །སྒྲག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་
ནས། །དཔའ་བོ་སང་གོ་བཞིན་དུ་སྤྱད། །བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱེད་
པ། །ཁྱི་ཉི་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་གནས། །ཡན་ལག་དག་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། །ཆོག་གི་
རབ་འབྱམས་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་སྟེད་སྤྲགས་དང་ཐུག་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ། །དེས་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ལས་གོལ་ནས། །ཅན་དང་
སྟེ་ལུ་མ་སེམས་མཉམ་རྗེས་བྱད་མེད་དུ་གོམས་པའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་
སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནྟེ་སྤྱུ་ཀྱའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་ལ་གནས་
པར་བྱ་སྟེ། །རི་རྒྱད་དུ། །དེ་ལས་རྟོག་པའི་ཆོགས་བཏང་སྟེ། །ཟབ་མེད་ཆོས་ལ་
འབྲུག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ལ་མིང་གཞན་མཉམ་
བཞག་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྲོས་མེད་དང་། །སྤྲོས་བཅས་དང་
། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་གསུམ་གྱི་རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། །གཞན་
དོན་སྤྱོགས་ལས་རྣམ་ཀླུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ནི་འདི་ལྟ་ཏེ། །འདི་ནི་སྤྱོགས་
འགའ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་དུ་མེད་པར་གང་གིས་འདུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་
ཡང་གྲི་སྒྲུ་ཏུ་ལས། །བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་སེམས་གྱིས་ནི། །སྤྱོགས་ལས་རྣམ་
ཀླུལ་སྤྱོད་པ་ཙམ། ། ༼༥༢༠༽ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་དག །དེ་ཉིད་སེམས་
པར་བྱས་པ་དང་། །དོགས་པ་ཀུན་ལས་བྱིར་སྤྱོགས་ནས། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་

འབྲུག་པར་འབྲུག། འོྟག་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །སེམས་ཅན་བསམ་
 པའི་བྱད་པར་གྱིས། །སྐྱ་མ་ལ་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ལོངས་སྤྱད་
 བྱ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རི་ལྟར་དབང་དོན་གྱི་འོྟགས་པ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱོད་པ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རོ་རྩེ་
 མཁའ་འགོ་ལས། ཤེས་རབ་ཐབས་ནི་མ་གཏོགས་པ། །གང་ཆེ་སེམས་གཞན་
 མི་གཡོ་ན། །དེ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི། །ངེས་པར་རྟེན་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་
 འབྲུང་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་འོྟགས་ནས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་སྟོང་རྩེ་ཟུང་འཇུག་ཆེན་པོའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། གསང་ཆེན་ལས། སྦྱོས་
 པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་རབ་རྒྱ་གསུམ། །ཡིད་བཞིན་
 འོར་ལྟར་སེམས་ཅན་དོན། །མ་ལུས་བྱེད་པ་སྟོང་རྩེ་སྟེ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི། རྩེ་བཙུན་སྐམ་པོ་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་སྒྲོང་སྐམ་
 བ། དྲང་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསང་སྦྱོད་ལ། ལས་དང་པོ་པའི་གསང་
 སྦྱོད་དམ། དབང་པོ་རྟལ་པོའི་སྦྱོད་པའམ། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་
 ༼༥༣༽དབང་པོ་རྩོན་པོའི་སྦྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྦྱོས་མེད་དང་
 ཤིན་རྒྱ་སྦྱོས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་མཛད་ལ། དེ་གསྦྱོད་ལ། ཆོགས་སྦྱོད་
 ཅེས་དོན་གཅིག་རྒྱ་མཛད་ནས་ཆོགས་སྦྱོད་ལ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མཛད་
 པའི་དེ་གསྦྱོད་དང་ཆོགས་སྦྱོད་དམ་མཉམ་བཞག་ཆུང་བའི་སྦྱོད་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་

ས་བདུན་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་ས་སྒྱུད་ཆེན་པོ་འམ་མཉམ་བཞག་
ཆེན་པོའི་ཚྭ་གས་ལས་རྣམ་ཀླུ་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ཞེས་སྒྱུད་པའི་སྒྲིམ་དུ་བཞག་
ལ། དེས་ན་པ་མ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྱུད་པའི་ཆིངས་ཀྱང་
སྒྱུད་པ་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་འང་རྒྱུད་སོ་སོའི་
རྒྱབ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་གྱི་སྒྱུད་པའི་མིང་དང་སྒྱུད་ཚུལ་དབང་པོ་རྟལ་རྩོད་དང་།
ལས་དང་པོ་པ་དང་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྤྱིར་
གོ་རིམ་འཆོལ་བ་ལྟར་བཤད་པ་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྱུད་པའི་ངོ་བོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཀྱི་ཆགས་སྤང་སྒྲོངས་པའི་ངོ་བོ་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངས་ཆའི་
ཆགས་སྤང་སྒྲོངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་སྤང་སྒྲོངས་པ་ཆེན་
པོས་གང་སྤང་ལ་དགག་རྒྱབ་མེད་པར་ཅི་ལྟར་འདོད་བཞིན་༼༥༩༽འོངས་
སྒྱུད་པའི་དགེ་ཆོག་ས་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་གི་རྒྱུར་སྒྱུད་པའོ། །དེ་
ལྟར་སྒྱུད་པས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་པ། འཆིང་བར་འགྱུར་
ཡང་ལྡན་པ་གྲོལ་བའི་རྒྱུན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དུག་གི་དུམ་
བུ་གང་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཆིང་བར་འགྱུར། །དུག་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་
པ་དེས། །དུག་གིས་དུག་ནི་འབྲིགས་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་ན་བར་ཆུ་ཞུགས་
པ། །ཆུ་གཞན་གྱིས་ནི་དགུག་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་མས་ཆོག་

པ། །འདོད་ཆགས་མེ་ཡིས་གདུང་བར་བྱ། །སྒྲེ་བོ་མི་བཟང་པ་ཡི་ལས། །གང་
 དང་གང་གིས་འཆིང་འགྱུར་བ། །ཐབས་དང་བཅས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །སྤིང་པའི་
 འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་འགྱུར། །ཆགས་པས་འཛིག་རྟེན་འཆིང་འགྱུར་བ། །འདོད་
 ཆགས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །བསྐྱོག་པའི་སྒྲོམ་པ་འདི་ཉིད་ནི། །སངས་
 རྒྱུ་མུ་སྒྲུགས་ཀྱིས་མི་ཤེས། །ཞེས་དང་། འདུས་པ་ལས། དཀའ་བྱབ་སྒྲོམ་པ་
 མི་བཟང་པས། །བསྐྱེན་ཀྱང་འགྱུབ་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་
 ཐམས་ཅད་ལ། །བརྟེན་ནས་སྤྱར་དུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པ་མཆོག་སྤྱོད་རྣམས། །ཆོས་མཆོག་མི་གཡོ་བརྟེན་པ་ཡང་། །འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་བརྟེན་པས་སོ། །ཆགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་འདོད་(༥༩༩)པ་ཡིས། །རྟག་
 ཏུ་འདོད་ཡོན་རྣམ་ལྔ་བརྟེན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་འབྲས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་ཆགས་ཀྱིས་ཅི་དགའ་བར་སྤྱོད་པ་ནི་མི་
 དགེ་བའི་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའང་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཉིད་བསྤྱོད་པ་ལས་བདེ་དགེ་ཅི་ཞིག་སྤྲོད་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་ཀྱི་
 དབང་ཐང་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་སྤྱུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་རྣམ་པར་དག་པའི་
 འདོད་ཡོན་དུ་ཡོད་ལ། །དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་དཔལ་རྩོུ་མེས་ས་
 དཔའི་ཆགས་ཆེན་ཡང་དག་པར་དགེ་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ལ། །བདེ་བ་དེས་ཡུལ་མ་
 དག་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་སྤྱོད་སྤྱུག་བསྐྱེད་བུའང་བདེ་བ་དམ་པའི་ངོར་

མྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བས་བདེ་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་
 ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེ་མཆོག་
 གི་རྒྱད་ལས། དེས་ན་བདེ་བས་བདེ་བ་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཐོབ་
 འགྲུར། །ཞེས་དང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨར་ཡོ་དེ་བས། དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་རྒྱ་
 ལས་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་འབྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་
 མོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་
 ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གཞན་
 །༡༩༩། དུ་སྤྱོད་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཐོབ་པར་མི་
 འགྲུར་ཏེ། དབང་པོ་ཆར་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྱུང་བས། དབང་གཤམ་ཡུལ་
 ལ་ཡིད་འབྱུང་བས་སེམས་ཟུག་རྩེ་མེད་པར་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་གནས་
 མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། བདེ་བའི་ལམ་གྱི་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འོ་
 ན་འཁོར་བའི་འདོད་ཡོན་པ་ལ་ཕུ་དགའ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་འཁོར་བའི་
 འདོད་ཡོན་ལ་སྲིད་པ་རྩ་བ་ནས་ཟད་པ་ཞིག་གིས་བྱ་དགོས་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་པར་རིགས་སམ་སྒྲམ་ན་མི་རིགས་ཏེ། འཁོར་བའི་
 འདོད་ཡོན་ལ་ཞེན་སྲིད་རྩ་བ་ནས་བྲལ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཆགས་ཆེན་གྱི་ལམ་
 དུ་བསྐྱངས་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་དབང་བཙུག་ཅེ་ཞིག་སྲིད་ནི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་འདས་དང་། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆེན་དོན་དུ་མི་

གཉིད་བ་ལྟ་བུའི་བྱིར་རྟེ། འཁོར་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྲིད་ཅན་ཉིད་སྒྲགས་གྱི་
 བྱེད་པས་སྲིད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་
 ཅན་བསྐྱེད་དེ་སྒྲགས་གྱི་མཐུ་ཉིད་ལས་འབྲུབ་པས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་ལས་
 ཆགས་བཅས་གྱི་ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། གྲུར་ལས། འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་བྱོས་པ་ནམས་ལ་ཡང་། །འདོད་(༡༣༧)ཆགས་མེ་ཡིས་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་འབྲུང་ངོ་། །འོ་ན་གསུང་རབ་ལས། འཁོར་བའི་
 བདེ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
 ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་ཆགས་སྣང་གི་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་དུག་ནད་ཀྱིས་
 སྐྱོས་པའི་སྐྱོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཚུང་ན། འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་
 པའི་ཆ་ལས། བདེ་མི་བདེའི་མདོར་ལེན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤང་དོར་གྱི་ཆགས་སྣང་གི་
 ལས་སོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གཏི་མུག་གི་དུག་ནད་ཀྱི་སྐྱོ་བ་
 ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་འདིར་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བདེན་དེ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདེན་
 པར་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་བདེན་
 པའི་ཆགས་སྣང་གི་སྤང་དོར་གྱི་འབྲུལ་པ་དང་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་
 བྱེད་པའི་གཏི་མུག་མེད་པར་མ་རིག་པའི་གཉིད་ཐམས་ཅད་སངས་པར་བྱེད་པ་
 རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་ལྟ་ར་ལི་ཡི་དབུགས་དབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། ཉེས་པ་
 དེ་དག་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། དཔལ་མཆོག་ལས། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྣང་གཏི་མུག་

གསུམ། །འཛིན་པས་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །དུག་ཉིད་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་
ན། །བདུད་ཅིའི་ཚུལ་དུ་བསྟེན་བ་རྣམས། །བདུད་ཅི་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའང་
ཡིན། །ཞེས་དང་། །འདུལ་བ་དོན་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ལས། །གང་གིས་སྤྱན་
༼༥༣༽པོ་འཆིང་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་མཁས་པ་ཡོངས་གྲོལ་ཞེས། །བྱང་ཆུབ་རྣམ་
པར་སྒོམ་ན་ནི། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ཅི་ལོག། །གང་གིས་སྐྱོངས་པ་འཆིང་
འགྱུར་ཞིང་། །དུ་འབོད་མཐར་ནི་ངེས་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་གྲོལ་འགྱུར་
ཞིང་། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱི་བདེ་བའང་ཐོབ། །ཅིས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ངོ་
། །སྟོན་པའི་དུས་ནི་ལམ་ལྷ་དང་ས་བཙུག་ཅིག་ལ་སོགས་ས་འོག་མ་འོག་མའི་
ས་ལམ་ལས། །གོང་མ་གོང་མར་འཕར་བའི་ཆེད་ཀྱི་དུས་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔའི་དབྱངས་ཀྱིས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་སྒྲིས་
ནས། །ས་ནས་སར་ནི་འཕར་བ་ལྟར། །སྟོ་ཡི་རྣམ་པ་གོང་དུ་འཕེན། །རིག་
འཛིན་ལ་སོགས་སྤུལ་བ་ཡི། །གཞན་གྱི་དོན་དེ་ལ་སྦྱར་བྱེད། །དེ་ལྟར་ས་ལམ་
འོག་མ་ནས་གོང་མར་བགོད་པའང་འདིར་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་
བགྱང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལོ་ལྔའི་རིམ་པ་རྒྱན་ཐུང་དུས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ལམ་
འདིའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །འཇམ་པའི་དཔལ་གྱིས། །སྟོན་པའི་བར་ཏལ་
ལྷགས་ལ་སོགས་པས། །ཁྲི་དུག་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་འབད། །ཅིས་འབྱུང་བ་
ལྟར། །དེ་ཡང་རྟེན་དག་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་

༼༥༣༽ཀྱི་མཆོག་རིག་མའི་ཀྱན་སྦྱོད་བསྟན་པ་སོགས་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་སྦྱི་སྒོས་ལ་སྦོད་པའི་སྤྲིག་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་སྤྲོད་པས་དེ་ལྟ་ན་སྦྱོད་པ་དེ་
གསང་ནས་སྦྱོད་པ་དང་གསང་ནས་སྦྱོད་པར་ཡང་དཀའ་ཞིང་གཞན་སྤང་དབང་
དུ་བསྐྱར་མི་རུས་ཤིང་དེ་ལྟར་མ་སྦྱོད་ན་ལམ་གྱི་བྱ་བ་མཐར་ཐྱིན་པའི་དགག་བྱ་
ཡོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་སྦྱོན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོད་པས་
སྦྱབ་པར་བྱང་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཡོན་གྱི་རིག་མཁའ་མི་མོ་ནོར་སྦྱིན་
པ་སོགས་གྱིས་འགྲུགས་ཤིང་། ལྷ་མོ་སོགས་ནི་འགྲུགས་པའི་སྒྲུགས་གྱི་
སམ། ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་སོགས་རྒྱུད་བྱིན་སྦྱོབས་རུས་ནི། གྲུས་པ་ཆེན་
པོས་སྤྲོ་མ་དཀྱིལ་ལའོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པའི་ལམ་ཟབ་གྱི་བསྟན་པས་
དགྲུག་པར་བྱེད་པའོ། །དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་འགྲེལ་པར། སྦྱོབ་དཔོན་
སྦྱོན་པའི་ཞབས་གྱིས། རི་རྒྱད་དུ། སྦྱོན་པའི་བར་ཏལ་ཁྱེགས་ལྷ་བ་དུག་ཏུ་
འབད་པས་དངོས་གཞིའི་རྟགས་རྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མོའི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་
དག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་བ་འོག་ནས་བཤད་པའི་
ས་བཅུ་དང་ལྷན་པའི་གོང་དུ་གསུངས་པའི་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྦྱོད་ཅིང་ལྷ་བ་
དུག་གནས་༼༥༣༽པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །དེས་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་ན་
ཡང་ལོ་དུག་ཏུའོ། །དེས་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་ནི་བའི་བསྐྱལ་བའི་བསྐྱལ་བ་ཞག་
བདུན་དུའོ། །དེས་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་ན་དབྱེ་བ་ཞག་བདུན་ལ་སོགས་པའི་

རིམ་པས་བསྐྱབས་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེས་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་ན་ཞག་
བདུན་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དཔག་ཤུལ་དུ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱལ་བའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་རང་གིས་རང་གི་བྱ་བ་ཆད་པར་གྱིག་གི་དོགས་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་
བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས་པ་དང་། དེ་རྣམས་གནས་སུ་རི་སྐྱད་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་སྤར་
བུ་བཏབ་པས་དེའི་ཡེ་ཤེས་རང་དང་འདྲེས་པས་དེ་ལ་དམིགས་པར་མངོན་དུ་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དང་པོར་ལྷ་དུག །དེ་ནས་ལོ་དུག །དེ་ནས་ལྷ་སྐྱབ་
ཚུལ་ལ། ཞི་བ་དང་། དབང་དང་། དཔག་ཤུལ་དང་། དེས་མ་གྲུབ་ན་ལྷ་ལ་སྤར་བ་
གདབ་པ་གནད་ལ་དབབ་པའི་ཆོ་གའི་སྒྱུད་པ་སྒྱུད་པ་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཐུགས་རྗེའི་
དམ་བཅའ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་འདོར་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཐུན་མོང་བའི་སྒྱུད་པའི་དུས་ཀྱི་ཚད་མ་མཐའ་གཅིག་
ཏུ་ངེས་པར་མི་བཟུང་། དཔག་ཤུལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཉེ་
ཆུ་ཞག་བདུན་གྱིས་༼༥༩༽སྐྱབ་པ་སོགས་རྒྱད་ཕྱེ་བ་དད་པ་དུ་མ་ནས་མཐའ་
ཡས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། རྫོགས་རིམ་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཉེ་རྒྱུའི་སྒྱུད་པ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་
གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བས་ལོ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྐྱོང་བའི་སྒྱུད་པའི་དུས་ཀྱི་
མཐའ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ལ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུད་པ་འདིའི་གོལ་ས་ནི།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཡོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ལུས་སེམས་གདུང་
བར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་སྒོག་གངས་མེད་དུ་སྒྱུན་པར་བཏང་བ་སོགས་སྤྱི་ཐེག་
པའི་བསགས་སྤྱད་གི་ཆེད་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལལ་ནི་སྤྱད་བར་བྱ་བ་ཁོ་
ནའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བ་རྒྱད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། མ་རྒྱད་པའི་
སྤྱོད་པ་དང་། རུན་མོང་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ནས་འབྱུང་པའི་
སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། ཐ་མལ་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། བར་ཏལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱས་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་མི་བསྐྱོད་པའམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་མོ་
བཞེས་བདུད་རྩིའི་བུམ་པས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་བྱེད་པ་
ན་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཟའ་བཏུང་ག་ལྟ་བུ་དུད་རྩི་ལྟ་མོས་པ་འབྱུ་
གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་རྟོགས་༼ ༥༣༽སྤྱར་ནས་མགིན་པར་དོ་རྩེའི་སྤྱ་གུ་ཅན་གྱི་
ཨྱི་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲངས་ནས་སྤྱིང་གའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལ་འཆོ་
ཞིང་བཞེས་པར་མཆོད་པའོ། །གཉིད་ཀྱི་ཆོ་སྤྱང་མཛད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་འོད་
གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། ལྟ་མོའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་ལངས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །མདོ་འདོན་པ་སྤྱུ་ལེན་པ་དང་གར་སོགས་དང་དབང་པོ་
གཉིས་སྤྱོད་པ་ན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་བ་དང་། འགོ་འོང་དང་བཟོ་
སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་

པ་ལས། སྐྱུ་ཡི་དོན་རྗེ་ཁ་ཟས་ལ། བྱི་རོལ་དོན་རྗེ་འཛིན་པ་དང་། མཛོད་འདོན་ཆོ་
གའི་བྱ་བ་ལ། རྟག་པར་དོན་རྗེ་ཆོས་སུ་བྱ། ཞེས་དང་། གྲུ་པ་ལས། ཟ་ན་དོན་རྗེ་
ཉི་མ་ལའོ། མངལ་དུ་འབྱུག་ན་རྟ་མཆོག་ལའོ། སངས་རྒྱུས་མགོན་ལ་གཉིད་
ལོག་ན། གར་དབང་ལྷུག་གི་བདེ་བ་ལ། སྐྱུ་གང་དེ་བཞིན་རོལ་མོ་དང་། ས་
གཞི་ཡོངས་སུ་འཛིན་དུས་སུ། དོན་རྗེའི་སྐྱུ་རུ་གནས་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོ། གཉིས་
པ་བར་ཏལ་ཞུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ། སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང་། སྒྲོས་མེད་ཀྱི་
སྐྱོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། གཞོན་ལུ་
ལོངས་སྐྱོད་ཆེ་བ་གེས་རབ་ཆུང་བའོ། གནས་ཁང་ནི་དུར་བྱོད་ལ་སོགས་པ་
དབེན་པ་སྐྱལ་བ་ (༥༦) མེད་པ་དང་བྲལ་བའི་སར། སོ་ཕག་གམ་ས་ལས་
ཆོགས་ཀྱི་ཁང་པ་སུམ་རིམ་དང་ལྡན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁང་པ་དང་པོར་ནི་
གཡོས་མ་བཞག གཉིས་པར་ནི་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་
རྣམས་འཛོག་གོ། གསུམ་པར་ནི་ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་བཞེངས་ནས་སྐྱལ་བ་
དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་ཐ་མལ་པའི་ར་རྒྱལ་སྤངས་ནས་ལྷག་པའི་
ལྷའི་ར་རྒྱལ་བཟུང་ནས་དོགས་པ་མེད་པར་དགའ་སྐྱོད་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱབ་པ་ལ་
འབྱུག་པར་བྱའོ། རྟེན་ས་དཀྱིལ་ལའོར་གང་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱས་པར་
བསྒྲམས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་རང་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་པ་ལོངས་སྐྱོད་

པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚོགས་ཆེན་བསགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱིའི་མཆོད་པ་ནི། འདོད་ཡོན་ལྷའི་ལྷ་མོས་འདོད་ཡོན་ལྷ་དགུས་
དགུར་བཏབ་པའོ། ཁང་གི་མཆོད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྷས་རྒྱད་ལེགས་པར་ཆོམ་
པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའོ། གསང་བའི་མཆོད་པ་ནི། རིགས་མཐུན་གྱི་ལེགས་པར་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མ་ལ་རྡོར་པད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དགའ་བཞིའི་བདེ་
བས་རང་ལུས་དགྱིལ་ལའོར་བའི་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་སྤར་
སྒྲགས་གྱི་སྤྱོད་པས་སྐལ་ལྷན་རྗེས་སུ་བབུང་བ་དང་། (༡༧) སྐལ་མེད་ཆར་
གཙོད་པའི་སྒོ་ནས་དགྱིལ་ལའོར་བའི་བྲིན་ལས་གྱི་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ནི།
གཏུལ་དཀར་བ་ལ་ཞེ་སྤང་རྩོམ་པོའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དང་། ལོག་ལྷ་ཅན་འོད་
དཔག་མེད་གྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དང་། སེར་སྐྱ་ཅན་ལ་རིན་འབྱུང་གི་ར་རྒྱལ་དང་།
ལེ་ལོ་ཅན་ལ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ར་རྒྱལ་དང་། གཏི་མུག་ཅན་ལ་རྣམ་སྤྲང་གི་ར་
རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆར་བཅད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཆོས་བསྟན་པར་ཡང་བྱའོ། །དེ་ཙམ་
གྱིས་ཀྱང་སྤར་ཚོག་པར་མི་བབུང་བར་རིག་མ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་པར་བརྟ་
དང་བརྟའི་ལན། སྤྱ་དང་སྤྱའི་ལན། གར་དང་གར་གྱི་ལན། ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་
རྒྱའི་ལན་དང་། མཆོད་པ་དང་མཆོད་པའི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོམ་པ་མེད་པར་རོལ་
པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པའི་ཚོགས་གཉིས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྒྱན་གཏུགས་
པ་མེད་པར་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་ནི་ན་ཆོད་དང་ལོངས་

སྐྱོད་ཤེས་རབ་འབྲིང་དུ་གྱུར་པ་འོ། །ཚོགས་ཁང་ནི་སྤྱོས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་དང་
འབྲ་བ་ལས། ཟུང་འདུ་ལོང་ཆུང་བ་སྟེ། འདུས་པ་ལས། རི་བོ་ཤིན་ཏུ་དབེན་པ་
དང་། །དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་ནི། །འབྲས་བུ་མེ་ཏྲག་རྣམས་ཀྱིས་
བརྒྱན། །ཞེས་འབྲུང་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེས་པ་
བསྐྱོམ་ལ་བྱང་པར་སྒྱུ་ལུས་སམ་འོད་གསལ་བྱང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རང་
ནས་བྱའོ། །མཚོད་པ་ལ་བྱི་མཚོད་༼༥༧༽ཞོང་བཞིན་ལས། བར་གི་མཚོད་པ་
ནི་འདོད་ཡོན་ལྡེའི་ཡིད་འོང་ཁོ་ནར་ལོངས་སྐྱོད་པར་མ་བཟད་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
བར་མ་གསུམ་གང་ཡིད་འོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། དེ་ཡང་འདོད་ཡོན་
གྱི་ལྷ་མོ་རྒྱས་པར་མ་ཕྱོགས་ན་གཟུགས་དོ་རྗེའི་མ་སོགས་ལྷ་ཅམ་དང་། གསང་
བའི་མཚོད་པ་ནི་རང་ལས་རྒྱུད་མཐོ་བའམ་སྐལ་མཉམ་ཉིད་ལས་ཉེར་གནས་སུ་
རྒྱབ་པ་སྟེ། འདུས་པ་ལས། གཟུགས་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །མཚོད་པ་
བྱེད་པས་མཚོད་པར་བྱ། །སྒྲ་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་
དབུལ་བར་བྱ། །བྲི་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་
དབུལ་བར་བྱ། །རོ་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་དབུལ་བར་
བྱ། །རིག་ལ་རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱས་ནས། །བདག་གི་ལུས་ལ་དབུལ་བར་
བྱ། །ཞེས་པ་དང་། བྱད་མེད་གཟུགས་ལྡན་མདངས་བཟང་བ། །ལོ་གངས་བཅུ་
དྲུག་ལོན་པ་ལ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་གནས་བསམ་ཏེ། །དབེན་པར་མཚོད་

པ་རབ་ཏུ་བརྩམས། །དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱར་བས། །སངས་རྒྱས་དངོས་
ཐུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའང་སྒོ་གསུམ་གྱིས་མཆོད་རྟེན་ཅིག་
པ་དང་། སློགས་བམ་འབྲི་བ་དང་། ལྷ་བཞེངས་པ་དང་། རྣམས་བསྐྱེད་བ་
སོགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོས་བསྒྲུལ་༼༥༩༽གཙོ་མི་ཆེ་བར་
མི་རྟོག་པའི་སྦྱད་པས་སྦྱོད་པ་ནི་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པའོ། །སྤྱི་མ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ་
ལས་བདག་ཉིད་ལྟའི་འཁོར་ལོ་དག་པས་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་སྟེ།
བྱས་ན་བདག་ཉིད་ལྟར་གསལ་བ་ལས་བརྟན་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། གཞན་ངོར་ཕྱག་བྱེད་དགོས་ནའང་ཡིད་གྲུས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདུས་པ་
ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་དེ་བཞིན་
ཏེ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་སྦྱོར་བ་ན། །ཕྱག་འཆའ་ན་ནི་མ་རུང་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། མཆོད་རྟེན་དག་གི་ལས་མི་བྱ། །སློགས་བམ་ཀླག་པར་མི་བྱ་ཞིང་
། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་གྱུང་ཡོང་མི་བྱ། །རྡོ་རྗེ་གསུང་ལ་ཕྱག་མི་བྱ། །ཞེས་དང་།
ཀྱེ་རྡོར་ལས། སྒོ་ལྷན་རྣམས་ཉིད་མི་བཞུགས་ཤིང་། །རྡོ་ཤིང་འཛིམ་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི། །ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱག་མི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་ལ།
གནས་ནི་ནགས་གསེབ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དབེན་པར་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རི་བོ་
ཤིན་ཏུ་དབེན་པའམ། །རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་འབབ་ཆུའི་གནས་རྣམས་དང་། །དུར་ཁྲོད་ལ་
སོགས་གནས་རྣམས་སུ། །བསམ་གཏན་བསྐྱེད་པ་འདི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གང་

ཟག་ནི་ཀན་ཞིང་ཕྱག་རྒྱའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་མ་འབྱོར་བ་གཤམ་རབ་དང་
སྐལ་བ་ཆེས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཁ་ཟས་ནི་རྩ་ལ་བ་མེད་པར་གཞོན་
སྤྱོན་མོ་ལྟ་བུས་ཁ་ཟས་(༥༧)སྤྱོད་བའམ་ཁྱིམ་བདག་འབྱོར་ཅན་གྱི་འཚོ་
བའམ། ཡང་ན་གིང་ཏོག་ལྟ་བུ་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་
ཆེན་པོ་མི་ལའི་སྐུ་གསུང་སྤྱོད་གྱི་འཚོ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱོད་པ་འདིའི་བསམ་པ་ནི་
འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། བཀའ་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་
གསུང་སྒྲོས་ལྟར་ན། རི་སྐད་དུ། ཆོ་འདི་སྒྲོས་བཏང་གི་རྒྱུ་ཁྱེད་ལ། ཁ་མེད་
གང་བྱུང་གི་ཐག་ཆོད་ཅན། ཁེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་གྱི་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་སྤང་བ་དང་། ལུས་སྒོག་ལ་མི་བལྟ་བར་ཟབ་མོའི་
དོན་ལ་བཀོལ་བ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ལས་བྱམ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ལ་
འདོད་པ་གཏན་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་ཆང་པས། ངས་སྤྱ་
མ་ལ་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཕན་གྱི་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་རང་དོན་དུ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
སྤྱ་མ་ལ་གསོལ་བ་ཆོག་གཅིག་ཙམ་ཡང་འདེབས་མ་ཁྱོད་གསུངས་སྐད་པ་ལྟ་
བུའོ། ཕྱག་རྒྱའི་ཕྱིའི་ལས་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར། སྤྱིང་ཁ་ནས་རང་འོད་གྱི་རིག་མ་
དབྱུང་ནས་སྒྲོམས་པར་འཕྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་གཙོ་མོའི་
ཡུལ་དག་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྟོག་པའི་སྒོ་ཅན་གྱིས། ཁྱེས་པར་བྱས་ཀྱང་མི་
གོས་ཏེ། ཉེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཁེས་འབྱུང་བས། རྗེས་སུ་

མཐུན་པའི་༼༥༧༽ཕྱག་རྒྱ་མ་འབྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ནི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་སྒྲོམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རང་བཞིན་གྱི་ནི་འོད་གསལ་བ། །ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་
 ཟག་པ་མེད། །བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་མངོན་ཏྲིགས་མེད། །ཁམས་ཀྱང་མེད་ཅིང་
 འབྱུང་བ་མེད། །ཅིས་འབྱུང་ངོ་། །སྤྱོད་ལམ་ནི་རྩ་སུ་ཀྱའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །ཁ་ཟས་
 དང་གཉིད་དང་བཤད་གཅི་འདོར་བའི་ཆགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཙམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཉིད་ལྟར་བྱེད་པ་ནང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་རྫོགས་
 ཡུལ་ཆེར་འགོ་བས་སྤྱིའི་ཆོགས་བསོག་གི་སྒྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་
 སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་
 མགོན་པོ་འབྲི་གུང་པས། མཉམ་བཞག་ལས། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
 བོ། དེ་ལྟའི་སྤྱོད་པ་མཐར་བྱིན་པ་དེས་འཁོར་འདས་བསྐྱེད་བའམ་སྤྱི་ཞིང་ཞི་མཉམ་
 ཉིད་དམ་རྣམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱར་གོལ་བའམ་འབྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགའི་བྱ་བ་ཅི་དང་ཅི་བཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་
 རོན་འབའ་ཞིག་པར་ངང་གིས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཀུན་སྤྱོད་ལས། མི་བྱ་ཅི་ཡང་ཡོད་
 མིན་སྟེ། རྟག་ཏུ་མི་བསམ་ཡོད་མ་ཡིན། །མི་༼༥༧༽བཟའ་ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་
 ལ། །དགེ་དང་མི་དགེ་གང་སྒྲུར་མེད། །ཅིས་དང་། འདུས་པ་ལས། བཤད་གཅི་

དང་ནི་བྲག་དག་ཟ། ཁང་ལ་སོགས་པ་རྟག་ཏུ་བཟུང་། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། སློབ་
དཔོན་ལྷུང་ཡི་དེ་བའི་ཞལ་ནས། མཚམས་མེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ནི། རྣམ་པར་
མི་རྟག་མེད་བརྩོན་པ། སེམས་ནི་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ཡིས། སྤྲགས་པས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྒྱུད། ཅེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྱུད་
བྱ་དང་བསྐྱུང་བྱ་ལ་བཟང་ངན་ཅུང་ཟད་དུ་བལྟས་ཏེ་སྒྱུད་ནའང་མཚན་མར་ལྟ་
བ་དུག་ཅན་གྱི་སྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་དེར་སྒྱུད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་བསྐྱོད་བྱ་མ་
ཡིན་པ་དང་བཟའ་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བ་དང་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྒྱུད་པ་དེ་ཉིད་བདེ་དགེ་དང་སྒྱུད་བྱའི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྱུད་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བར་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟས། སྤང་མའི་རྒྱུ་པ་
ཅམ་གྱི་ནི། དུག་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར། འཚོམ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཆུང་
དུས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྤྲག་བསྐྱུལ་བསྐྱུད་པར་བྱེད། མཁས་པས་ལེགས་པར་
འཐབ་པའམ། ཡང་ན་ལེགས་པར་བྱོས་པར་བྱ། བར་མ་དོ་ཡི་དངོས་པོ་
ནི། རྟོན་མེད་པའམ་ལྟར་བར་འགྱུར། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། གཉིས་པ་མ་རྒྱུད་ནས་
འབྱུང་བའི་སྒྱུད་པ་ནི། མཁའ་འགྲོ་མ་སྒྱུ་མ་བདེ་བ་ལས། སྒྲོས་བཅས་གྱི་སྒྱུད་
པ་༼༥༧༽རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ལ། ལྷག་པར་བཅོམ་ལྟན་འདས་དོ་རྗེ་ལག་མོའི་རྒྱུད་
ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། ལས་དང་པོ་པས་སྒྱུད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱ་
བ་ནི། རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་གཡོན་དུ་བསྐྱོད་པས་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོན་བྲན་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞལ་གཉིས་མ་ཆུང་དུ་ལས། གཡོན་པ་སྒྲོན་དུ་བསྐྱོད་བྱས་
 ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་རྟག་ཏུ་གཡོན་པས་སྦྱད། །མཚོན་པ་ལག་པ་གཡོན་པ་
 སྟེ། །བཟའ་བཏུང་གཡོན་པས་བྱ་བ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆགས་ཅན་
 གྱི་གཞན་ལུས་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ལྡ་ལ་ནི་
 གྲུན་སྦྱོད་པ། །རིགས་གཅིག་ཏུ་ནི་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། ལས་སྒྲིན་
 ཅིང་གོམས་པས། གྲུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱོད་པ་མཐར་དབྱུང་བས་རྣམ་རྟོག་ཐམས་
 ཅད་ལ་གཉིས་མེད་གྱི་རོལ་པས་ཐོག་རྩིས་བྱས་པས་རྟོག་པའི་བག་ཉལ་དུངས་
 བས་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བཟའ་དང་བཟའ་མིན་དེ་བཞིན་
 བཏུང་། །གཙང་སྟེ་རོ་ཆ་རྣམ་པར་སྦྱངས། །རྟོག་པ་གྲུན་ལས་ངེས་པར་
 བྲོལ། །རྩོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱངས། །མཁའ་འགོ་མ་ཡི་བྱ་བ་
 སྟོམ། །དཔའ་བོ་སང་གི་བཞིན་དུ་སྦྱོད། །ཅིས་འབྱུང་བ་ནང་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་གྱི་
 བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་ན་སྤྱིའི་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་འབྱུང་བའི་གནོད་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་བརྩི་བར་༼༥༧༽སང་གའི་སྦྱོད་པ་ལྟར་སྦྱོང་བའོ། །རྣམ་
 རྟོག་ལ་ཐོག་རྩིས་གྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་པའི་གནད་གསང་མཐར་ཐུག་པའང་རྣམ་རྟོག་
 ཆོས་སྐྱར་རྟོགས་པ་ལ་རག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩིས་པོ་པའི་བཀའ་འབུམ་ལས། དགོ་
 བཤེས་ལུགས་རི་བས་ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ་ལ་རྟོག་པ་མི་སྦྱོང་བར་ལམ་དུ་
 བྱིར་བའི་གདམས་པ་གདོག་གམ་བྱས་པས། དགོ་བཤེས་སྤང་རི་ཐང་པས་དེའི་

ཀྱུ་མཚན་ཕུ་རྒྱུང་བ་ལ་ཁུས་པས། སོ་ཐམས་པ་ཅིག་མཛད་ནས། ཡོད་པ་ཡོད་
 དེ། ང་ལ་བཞུགས་དབང་མེད་དེ། བཞུས་ན་འབན་བཅུན་དུ་འགྲོ་གསུང་སྐད། བྱིས་
 ཕུ་རྒྱུང་བས་ནལ་འབྱོར་པ་གང་འགའ་ལ་ཁུས་པས་བདག་གསུང་ནས་གནང་
 སྐད། རྟོག་པ་ལམ་ཁྱེར་འདི་རྩོམ་པ་ལོ་ཆེན་རིན་པུང་གི་སྒྲོ་བ་མ་མངའ་རིས་
 གི་སྒྲོམ་ཆེན་སྤྱན་གཉིས་གི་དགོ་བཤེས་ལག་སོར་བ་ལ་རྟོག་པ་ལམ་ཁྱེར་གི་
 སྤྱན་པར་མཛད་སྐད་དེ། དེའི་གདམ་ངག་འདི་ཡིན་གསུངས་སྟེ། རྟོག་པ་རྒྱ་མེད་
 དེ་གཞི་རྩ་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་པ་ཉིད་རང་ལོག་དུ་འགྲོ་སྟེ། ཀྱུལ་པོའི་བཀའ་
 རྟགས་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འབྲས་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་འདི་ལས་འབངས་རྣམས་འདའ་མི་ཁུས་
 པ་དང་འབྲས་བུར་རྟགས་དེ་སྟོང་གོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་གི་གན་དུ་
 སོང་ཞིང་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་གསང་སྤྱགས་གི་སྒྲོན་པ་བྱ་བར་ཡང་འགྲོ་སྟེ། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱུང་གི་རྟོག་༼༥༧༽པ་གང་ལའང་སྤངས་སྤང་མེད་པར་སྒྲོན་
 པས་ལམ་དུ་འགྲོ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལས་འཆིང་གོལ་གི་རྒྱའི་རེ་དོགས་མེད་
 པར་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་གི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྟོག་བཟགས་ཙམ་དུ་ཟད། རྟོག་པ་མིང་དང་བཟུང་ཙམ་གི་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་
 ཤེས་པ་ན། སྒྲོ་འདོགས་བྱ་འདོགས་མཁན་ཐམས་ཅད་ལྟོས་གྲུབ་རྒྱུ་ཆོས་
 བདེན་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་གི་སྒྱུར་རྟོགས་ཙམ་དེའི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་སྒྲུ་གཉིས་
 རང་གིས་འབྱུང་བས་སྒྲུ་གསུམ་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱད་པ་སྒྲོན་པས་འཁོར་འདས་

སྤང་སྐྱབ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་སྤྲོད་ཉིད་རང་གོ་ལ་དུ་
 བྱེད་བ་འདི་ལ་སྤྲོད་ཉིད་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ཞད་ཨེན་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་
 ལུགས་རི་བ་ནས་བརྒྱད་པའི་ཐོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལྷ་མ་
 མི་ལ་ལྟར་ན། རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་གང་གི་ཡང་བཅས་བཅས་མི་དགོས་
 བར་ཁོའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་དོན་འདི་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱད་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་
 བ་ནི། སྤྲོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཀྱི་དོར་ལས། སྤྲོད་པ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་
 ཉིད། གང་གིས་འགྲུབ་པས་མཐར་འགྲོ་བ། །༡༥༠།ཀྱི་དོ་རྗེའི་དངོས་གྲུབ་
 རྒྱད། ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྲོད་པའི་ཆ་ལུགས་ཀྱང་། རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་བཟང་
 ། སྤྲོ་བོར་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་འཛིན། ཞེས་པ་ནས། ཁ་སྤྱི་ག་གཟུགས་ཤེས་
 རབ་སྟེ། རམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཅང་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ། སྤྲོད་པའི་
 ཟས་ནི། ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྟེ། བཟའ་བ་མི་འཆི་བཅུ་ཕྱེད་དེ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་
 ། སྤྲོད་པའི་གོགས་ནི། ཤེས་རབ་མ་མཚན་ལྟར་ཉི། ཤིན་ཏུ་བཞིན་བཟང་མིག་
 ཡངས་མ། །རང་གི་དབང་བསྐྱར་སྤྲོད་རྗེ་མ། རྩོད་རྗེའི་བུ་མོ་འདི་བྱེད་
 བས། སྤྲོད་པ་བྱ་བར་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། སྤྲོད་པའི་གནས་ནི་
 ཤིང་གཅིག་སོགས་ཉི། ཤིང་གཅིག་གམ་ནི་དུར་ཁྲོད་དམ། མ་མོའི་ཁྱིམ་དང་
 མཚན་མོ་དང་། ཡང་ན་དབེན་པའམ་བས་མཐའ་སྤ། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། སྤྲོད་

པའི་དུས་ནི་ལུས་པའི་བྱོད་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་ན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུང་ཟད་བྱོད་ནི་
ཐོབ་པ་ན། གཤམ་ཏེ་སྐྱོད་པ་བྱེད་འདོད་པས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱོད་པ་རང་གི་
ངོ་བོ་ལས། ལས་དང་པོ་པས་སྐྱུ་གར་ལ་སོགས་པ་སྐྱོས་བཅས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་བྱེད་པ་
སྟེ། གཤམ་ཏེ་དགའ་བས་སྐྱུ་སྤངས་ཏེ། །དེ་ཆོ་དོ་རྗེ་མཆོག་དང་ལྷན། གཤམ་ཏེ་
དགའ་བ་སྐྱེས་པ་ན། །ཐར་པའི་རྒྱར་ནི་གར་བྱ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཏན་པ་
ཐོབ་པའི་༼༥༥༽ཀྱང་ཟག་གིས་ནི། མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱུད་པའི་སྐྱོད་པ་བྱ་བར་
བསྟན་ཏེ། བཟའ་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་དང་། དམ་ཆོས་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་
མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོའི་དོ་རྗེའི་དགོ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པས་དག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
བཀམ་དང་སྤོངས་དང་འཛིགས་དང་ཁོ། །དོ་ཆོའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
སྤངས། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་སྤངས་ནས། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྐྱོད་པ་
བྱ། །བཟའ་བྱ་དེ་བཞིན་བརྟུང་བ་ཉིད། །རི་ལྷར་རྟེན་པ་རབ་ཏུ་བཟའ། །ཡིད་
འོང་མི་འོང་རྣམ་རྟོག་བྱིར། །ཞེན་པ་ཙམ་དུ་འང་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
ཐུན་མོང་གི་སྐྱོད་པ་ལ། ལས་དང་པོ་པ་ཀུན་ཏུ་བཟའ་བའི་སྐྱོད་པ་དང་། ལས་
གོམས་པས་བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང་། ལས་སྒྲིན་པ་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་
སྐྱོད་པའི་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲིན་པས་མཉམ་བཞག་ཆེན་པོའི་སྐྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ལས་དང་པོ་པས་སོ་ཐར། བྱང་སེམས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་གསུམ་རང་རང་
གི་འདུལ་བ་མདོ་སྟེ་རྒྱུད་སྟེ་ནས་རི་ལྷར་འབྱུང་བ་བཞིན་སྤང་བ་དང་། ཉམས་

ནའང་སོ་སོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱིར་བཅོས་ལ། ཆང་ལྟ་བུ་ཞིག་དམ་ཚིག་གི་
ཇུས་སུ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་པ་གོང་འོག་གི་བསྐྱབ་པ་ནང་འགལ་འདོམ་ཐུག་
འབྱུང་ན། སྒྲིམ་པ་འོག་༼༡༡༩༽མ་ནས་བཤད་པའི་དགག་དགོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་
བསྐྱེད་པར་གོང་མ་ནས་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འདུག་ན་གོང་མར་
བཤད་པའི་ཆང་སོགས་དམ་ཇུས་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་ལ། འོག་མའི་དགག་དགོས་
མ་འོག་ཅིང་། གོང་མའི་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཐོབ་པར་འདུག་ན་གོང་མའི་སྐྱོད་
པ་ནམས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྒོ་སྤྱད་བར་བསྐྱབ་པ་ལས་ལུས་ངག་གི་བཏང་སྟོམས་སུ་
འཛིག་ལ། དེ་ཡང་དངོས་འཛིན་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གཙོ་བོའི་ཆེ་གོང་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྐྱད་བྱས་ཀྱང་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་
ཆོས་མི་ཐོབ་པར་འོག་མའི་ཉེས་པ་བསྐྱེད་ཤས་ཆེ་བས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉིད་
ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་
གྱུར་ནས་རང་གི་སྟོག་ཀྱང་འདོར་བར་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ལྟར་ངེས་
པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། གང་སྤང་ལྟ་
དང་སྒྲགས་དང་བདེ་བའི་རོལ་པར་ཤར་ན་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་
ནས་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་ཅིང་། གསང་སྒྲགས་ལའང་རྒྱད་ལྟའི་རིམ་པ་དང་
རང་གི་སྒོ་ཆོད་སྤྱར་བའི་རྒྱད་པ་སྐྱོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་མཐར་ཐུག་རྒྱད་ལ་ཉེས་
པ་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ཞིག་འདུག་ན། གནས་སྐབས་སྒྲིམ་གསུམ་

༼༥༥༽གྲི་རྒྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པའི་བསྐྱབ་
བྱར་འགྱུར་ལ། རྒྱུད་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཆ་ཞིག་
འདུག་ན་གནས་སྐབས་སྡོམ་གསུམ་གྱི་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱར་གསུངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་རྒྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་མཐོ་
དམན་གྱི་བྱེད་པར་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་པའི་བྱིར། གནད་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་འཛིན་ཏེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་འབྲི་གྲང་པས་དཀར་ནག་ཟང་
ཐལ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་ན་མད་དུ་བྱུང་བའི་དོ་རྗེའི་གསུང་དུ་སྒྲུང་བའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་པས་རྒྱུད་ལེགས་པར་བྱང་ནས་
ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སློ་ལས་རུང་དུ་གྱུར་པ་ན། གནས་དབེན་པར་གྲ་ཆང་སོགས་ཀྱི་
བཟའ་བཏུང་འབྱོར་བར་བྱས་ནས་རིག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་དབབ་བསྐྱོག་སོགས་
བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དྲ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལམ་ལ། །སྤྲུགས་རིག་རྣམ་
རྟོག་མ་བྱེད་ཅིག །དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་ཏེ། །ལུས་དང་རག་དང་
སེམས་བསྐྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་ལྟན་པ་ཆོ་འདི་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ༼༥༥༥༽སྤྱོད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་སྤྱོ་
བ་ཆེན་པོས་རྩལ་མཚོ་ལ་ངང་པས་བསྟེན་པ་ལྟར་འཇུག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི།
མ་དད་པ་དད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བྲིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱས་པ་ན་སྤྱོ་བོ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུས་སུ་གཅིར་བྱེད་བཞག་ཚེ་བམེད་པར་གཟའ་གཏད་དང་བྲལ་
 བར་སྐྱོར་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། འདི་ནི་མི་བྱ་ཅི་ཡང་
 མེད། །མི་སྐྱ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་མེད། །མགོར་སྐྱེས་གྱེན་སྦྱང་རས་དང་བྲལ། །ཐལ་
 བ་བྱུགས་ནས་ཐོད་པས་བརྒྱན། །དྲག་ཏུ་རྒྱག་ཅིང་གོང་ཁྱིམ་རྒྱག། །དགོས་པ་
 སོགས་ལ་བྱུག་མི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དབང་དུ་
 ཐོབ་པ་ཞིག་གི་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་
 འཆང་སྐྱོད་པར་འགྱུར་བ་ལས། །གཞན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་བྱ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་
 བར་མ་ཡིན་པར། །རང་གཞན་གྱི་དོན་ལྟན་གྱུ་བ་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྐྱོད་པ་སྟེ། རི་
 རྒྱུད་དུ། བྱ་དང་བྱེད་སྐྱོད་ཚོ་ལ་ལས་འདས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་སྐྱོད་
 སྟེ། །གཞན་གྱི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་མི་བྱེད། །ཡོད་མེད་དྲག་ཆད་མཐའ་ལས་
 འདས། །དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་མེད། །བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་སྒྲོམ་པ་
 མེད། །རྒྱ་འབྲས་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་ས། །བདུད་དང་། (༥༥) །དངོས་གྲུབ་
 གཉིས་སུ་མེད། །རང་གི་ཤེས་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །སྐྱོད་
 བའི་རིམ་པ་འདི་དག་ལ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། །རང་གི་དོ་རྩེ་སྐྱོབ་
 དཔོན་གྱི་བཀའ་གནང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རིམ་བཞིན་བསྐྱབ་ལ། །སྐྱོད་
 བ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། །རང་གི་ལུས་སྒོག་ལ་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
 །གཞན་དོན་རྒྱབས་ཆེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །སྐྱེས་ཀྱི་མཐུ་བསྟན་པའི་མི་སྐྱར་བ་

དང་དགུག་པའི་རྩམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆོན་སྟོད་ཀྱི། གཞན་དུ་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་
ཉམས་པར་འབྱུང་རོ། །འདི་ལྟའི་སྟོད་པ་སྒྲགས་ཀྱི་སྟོད་མཆོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་
བ་ནི་རྒྱའི་ཐེག་པ་ཕྱིན་དུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་དང་ཐབས་བྱད་པར་
ཅན་ཏེ། ཤེས་རབ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་ཐབས་བོགས་དབྱུང་བས་ཐབས་རྩམ་པ་
ཆེ་ལ། ཐབས་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་ཤེས་རབ་བོགས་དབྱུང་བས་ཤེས་རབ་རྩམ་
པ་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་མཉམ་དུ་སྟོར་བའི་སྟོད་པ་ནི་མ་གཞི་ཉན་ཐོས་ནས་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱད་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་པར་མེད་པས་སྟོད་པ་མཆོག་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་
གཞན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་དུ་གསུངས་པའི་སྟོད་པ་
ཐམས་ཅད་འདིར་རྫོགས་སངས་ཐོབ་པའི་སྟོད་པ་སྤྱོད་མེད་པར་༼༥༥༽འབྱུང་
བའི་བྱིར། བཞི་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོད་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་
པའི་བུམ་དབང་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་བཞི་པའི་དབང་དོན་ཀྱི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་
བའི་ཆེད་དམ། འདས་པའི་དབང་བཞིའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་སྟོད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོར་གསང་སྟོད་དང་། བར་དུ་ཨ་བརྟ་ཉིའི་སྟོད་པ་དང་
། ཐ་མས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྟོད་པ་དང་། སྤྲ་མ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་ནས་ཀྱང་སྟོད་དུ་བཏུབ་ལ། བྱི་མ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་གཙོ་ཆེ་བས་སྟོད་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་གསང་སྟོད་ནི་ཀྱེ་དོར་ལས། ལྷ་བ་
གཙོག་ཏུ་གསང་ལ་སྟོད། །རི་སྤྱོད་ཕྱག་རྒྱ་མ་རྟེན་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་

ལྟར། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ། དུག་རྒྱ་བསྟེན་པར་དང་གསུངས་པ་ནི་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བས་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཏེ་ཉིན་མཚན་དུས་སུ་ཆགས་པ་བེལ་གྱི་གཞོན་ཏེ་
ཁུ་བ་བདེ་བའི་དོན་ནི་བྱད་མེད་ལ་རོལ་བ་མིན་པ་ཉིད། །གསུང་གི་དོ་རྗེ་མཚན་
ཆང་གི་བརྟུང་བ་ནི་བྱད་བདེ་ཁ་ཆོམ་པར་བྱ་བ་པའི་དོན་དེ་ངེས་པར་སྒྲགས་པ་
ནམས་ལ་ཁྱོས་བྱེད་གྱི་བརྟུང་བ་ཆང་གི་བརྟུང་བ་བུམ་པ་འགོངས་པ་ལྟར་སྤྱད་པ་
གསུངས་པ་མིན་པ་ཉིད། །ཁ་བས་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་ལུས་ལ་བརྟུས་པའི་དོན་
ཏེ་རོལ་ཆགས་པས་འགྲངས་ཆེས་ནས་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སུ་༼༥༥༽མ་
ལུང་ནད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་ཡང་བཟའ་བར་མ་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་བརྒྱུད་
པར། ལྟོ་བའི་ཆ་གཅིག་བས་གྱི་སྟེ། །ཆ་གཉིས་པ་ནི་སྒྲོམ་གྱིས་སོ། །རྒྱུང་ལ་
སོགས་པའི་གནས་སུ་ནི། །ཆ་བཞི་པ་ནི་ཡང་དག་བཤད། །དཔལ་ལྷན་དུས་གྱི་
འཁོར་ལོའི་སྤྱོད་པ་དང་དངོས་གྲུབ་རྒྱུར་ཏེ་མཚན་མོ་དུར་ཁྱོད་འབྱམས་པ་དག་
ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་བྱ་བ་ཅིང་མོའི་དོན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། དུར་
ཁྱོད་སོགས་གནས་དབེན་པར། ཉིན་མོ་སྐྱེ་བོ་རྒྱུན། མཚན་མོ་དེར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་
པ་སྤྱད་ནས་ཉིན་མོ་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་འདུག་ལ། །སྐྱེ་བོ་ནམས་གྱི་ནད་དུ་ནི་རང་གི་
རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཕུ་སྟེགས་དང་གྲུ་གྲོ་དང་སྤྱོན་པ་དང་ཁྱིམ་པ་དང་
རབ་བྱུང་སོགས་སྐྱ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་པས་ནལ་འབྱོར་སྤྱངས་ནས་རྒྱེན་ངན་
དངོས་གྲུབ་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ལ་གོགས་གྱི་ཕྱིར་མི་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་ནལ་འབྱོར་

སྤྱི་པར་བྱེད་དོ། །ཨ་བརྟ་ཏིའི་སྤྱི་པ་ནི། གསང་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱི་པས་ཀྱིས་
མངོན་ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་ཐོབ་པ་ན་བད་དང་བདའི་ལན་ཐོགས་པ་མེད་པར་
ཤེས་པ་ན་རང་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་སྤྱི་པ་ལམ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱས་པ་ན་
གནས་དང་ཉེ་གནས་སོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་བདེ་བའི་
དགེ་ཚོགས་སྤེལ་བས་རྒྱ་བ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡང་ལུང་སྟོན་པ་དང་དབྱུགས་
དབྱུང་བར་བྱས་ཏེ་པ་མཆོག་གསུམ། རང་གི་དབང་སྤོམ་བྱིན་པའི་དམ་ཆོག་
ཅན་ནམ། འདོད་ཡོན་ལ་རྩེན་པའི་ཆེད་དང་། ལྷ་སོགས་མཆོད་པའི་དོན་གཞོད་
སྤྱི་མོ་སོགས་བཀུག་ནས་ལྷན་ཅིག་སྤྱི་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་
ཀྱི་སྤྱི་པ་ལ། སྤྱོས་བཅས། སྤྱོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། རྩ་གཅིག་གསུམ། རྩ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་བྱས་པ་དང་ལྷན་པའི་རིགས་སོ་
བདུན་གྱི་གྲངས་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་སྤྱུ་གར་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
མང་པོས་ཉིན་མཆོན་དུས་མ་ཆད་པར་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱི་པ་འོ། །གཉིས་
པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལྷན་ཅིག་སྤྱི་པ་མ་སྤྱོས་ཆོགས་ཡུམ་དང་། རྗེས་སུ་སྤྱི་པ་
དུ་བ་མ་སོགས་བརྒྱད་དམ། བཅུ་ཅམ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱུ་གར་སོགས་ཉ་ཅང་སྤྱོས་
པ་མེན་པས་རྩ་བ་དྲུག་ལ་སོགས་པར་ཉིན་མཆོན་དུ་སྤྱི་པ་འོ། །གསུམ་པ་ནི།
བཟའ་ཉལ་འགོ་བ་སྟེ་སྤྱུ་སྤྱུ་ཀྱའི་སྤྱི་པ་སྟེ། འདི་ལའང་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྗེས་
སུ་འབྲེལ་བའི་ཕལ་བ་དང་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོག་ལས། དང་པོ་

ནི། ཡིད་ཀྱི་བརྟགས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་རིག་མཐོང་གི་མཚན་མས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱའི་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་༼༥༥༧༽ལ་རོལ་བའི་སྤྱོད་པས་འོག་
 མིན་གྱི་བར་གྱི་དངོས་གྲུབ་དུས་ཐུང་དུར་འགྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 མོ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲུམས་
 བར་འཇུག་གི་སྤྱོད་པ་སྟེ། འཛིན་པ་གྲུབ་ནས་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་ཆེད་དང་། སྐྱ་ལུས་
 བས་འོད་གསལ་དང་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་
 པའོ། །དེ་ཡང་སྒྲོས་བཅས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ལའང་། རྗེས་མཐུན་པ་དང་
 ། དངོས་དང་། རབ་དུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་གནས་དང་། དེར་འཇུག་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། དབེན་ཞིང་བྱག་པ་མེད་པའི་ཁྱིམ་དང་། དུར་ཁྲོད་དང་།
 ཚོགས་ཁང་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལས་སུ་རུང་ནས་རྫོགས་རིམ་
 གྱི་སྐལ་ཅན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་ཕོ་མོ་གངས་
 མཚུངས་སུ་འདུ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ལས་ཆང་ལ་
 ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་མ་གཅིག་གཙོ་བོའི་གཡོན་དུ་གནས་ན་
 དཔའ་བོའི་སྟོན་མོ། །རྣལ་འབྱོར་མ་གཉིས་ལས། གཙོ་མའི་གཡས་སུ་རྣལ་
 འབྱོར་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་གནས་པ་དཔའ་བོ་དཔའ་
 ༼༥༥༨༽མའི་སྟོན་མའོ། །ཡིད་ངོར་ལྷ་མོ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་རིགས་སོ་བདུན་

གྱི་ཐོ་མོ་གྲངས་ཚད་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། སྤྱ་གར་སོགས་དམ་
པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའང་ཚོགས་གྱི་ལའོར་ལོ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཚོགས་གྱི་
ལའོར་ལོའི་དོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ནི། རབ་ལ་དགོ་སློང་མཚོག་དང་། འབྲིང་དགོ་
ཚུལ་དང་། བྱིམ་ན་གནས་པ་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུས་པའི་ཚོགས་
གྱི་དགྱིལ་ལའོར་པའི་བྱ་བ་ལའང་ཐུན་མོང་བ་དང་བྱད་པར་བ་ལས། དང་པོ་
ནི། འདུས་པའི་ཁང་པའི་དབུས་སུ་རྩལ་ཚོན་ནམ་བ་བྱུང་གི་མརྒྱལ་བྱས་ནས་
སློབ་དུང་གི་བློ་བོ་སོགས་དང་བཅས་ཏེ། བད་དང་བདའི་ལན་གྱིས་སློབ་དཔོན་ལ་
ཕྱག་འཚལ་བ་སོགས་ནས་ལས་བྱེད་པས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་
རྗེས་སུ་རོལ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེར་སྦྱང་ཞེན་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་
བར་བྱེད་ལ། ལྷག་པར་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོ་རྗེ་
སློབ་དཔོན་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཡང་འདིར་སྦྱོན་པར་བྱ་
ལ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་རིག་མ་ནི་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་༼༥༩༽རིག་མ་ཡིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་རིག་མ་ལ་བསྟེན་
ནས་དབང་མི་བསྐྱར་བར་ལས་རྒྱ་ལ་བསྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཅི་ཞེན། དེ་ལ་
བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཡི་དམ་ལྟའི་རོ་བོར་བཞུགས་པའི་ཞལ་སྤྱ་
ནས། འདི་ལྟའི་དུས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་རིག་མ་དེའི་ཉེ་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་

ཆེན་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་པ་ཅན་གྱི་དུ་བ་མ་སོགས་བཅུ་ལམ་ཡན་ལག་
དྲུག་གིས་སང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཉེ་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱའི་ལྷ་མོ་དུ་བ་མ་སོགས་བཅུ་མཆོན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མ་
བཅུ་ལ་བསྟེན་ནས་ངེས་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མྱོང་དུ་བྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་ལས་རྒྱའི་རིག་མ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་ལ་མ་
བསྟེན་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་བཞི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་
པར་གནས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ནི་ཆོས་ཟབ་པའི་གསང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས།
ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་མ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་བྱུང་པར་བ་
ནི། བདེ་མཆོག་སྟོད་འགྲེལ་ལས། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ལའོར་དང་མཐུན་པའི་
རིགས་ ༼༤༩༽སོ་དྲུག་གི་དོན་དང་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོའི་གྲུལ་རིམ་སོགས་ཀྱི་
འོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
བདེ་མཆོག་ལའོར་ལོ་ལ། དབུས་སུ་མི་ལྷགས། ཕྱོགས་བཞིར་བྱི་རྟ་བ་ལང་གྲང་
པོའི་པགས་པ་བཏིང་ཞིང་། མཚམས་བཞིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་རང་
བཞིན་གཅི་བཤང་བྲག་རྐང་གི་བུམ་པ་དང་བློད་པ། ཕྱགས་ལའོར་གྱི་ཕྱོགས་
མཚམས་བརྒྱད་དུ་ལྷག་ལྷགས་ཀྱི་སྟན་སོགས་དང་། དེ་མཐུན་སྟེར་ཉ་བྱིས་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱོགས་ཏེ་ལའོར་ལོ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
མདོར་ན་གོ་ལྷགས་མཁན་ལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སོ་དྲུག་དང་། རང་གི་རྒྱང་མ་ལ་

སོགས་གཉིན་འདུན་གྱིས་སྤྱོད་བའི་སོ་དྲུག་གོ། ཉེའི་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་བས་བདུན་ཅུ་ཙུ་
གཉིས་དང་། ཟླ་བ་བྱེད་གཉིས་ཉེ་དོན་བཞི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་ག་ལ་འང་མཁའ་
སྤྱོད་ཀྱི་སྒོག་ཆགས་སོ་དྲུག་ ཁུ་སྤྱོད་ཀྱི་སོ་དྲུག་དང་། བང་གི་བདུད་རྩི་སོ་དྲུག་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྤྱོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་ཕྱིའི་རིག་མ་སོ་དྲུག་སོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱད་དགོས་ལ། སྤྱོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ནི། བང་རྩོ་
རྗེའི་ལུས་ཀྱི་སོ་དྲུག་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤྱོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ནི། གཞན་མཆོག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་
རིགས་སོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས། འདོད་
ཡོན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱོད་པ་བཟང་བ་དང་གྲ་ཅོམ་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །བཞི་པ་བཀོད་པར་བྱ་བ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི། གོང་དུ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
ཐོག་པ་སོ་སོ་ནས་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །ལྷ་པ་དེ་
རྣམས་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་རྗོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ས་རྒྱུད་དང་། མ་
རྒྱུད། གཉིས་མེད་རྒྱུད་ལས། དང་པོ་ལ། འདུས་པ། དུག་རྩོར། འཇམ་དབལ།
རྣམ་སྣང་། གཤེད་སྒོར། རལ་གཅིག ཁྲ་གསང་ཐིག་ལའི་རྒྱུད་ལས་དང་པོ་
ནི། འདུས་པ་རྩ་རྒྱུད། རྒྱུད་ཕྱི་མ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྗེ་ཐེང་
བ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁུས། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱུད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བརྩོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལག་ན་རྩོ་རྗེ་གོས་སྟོན་

ཕན་དག་པོ་རྣམ་གསུམ་འཛོམས་པའི་རྒྱུ། དེའི་བཤད་རྒྱུ་དག་པོ་གསུམ་
 འདུལ། བྱག་དོར་གོས་སྡོན་ཕན་གྱི་རྒྱུ་༼༥༤༽ལ། རོ་རྩེ་བེ་ཙན་གྱི་རྒྱུ། རོ་
 རྩེ་གདེངས་པའི་རྒྱུ། རོ་རྩེ་གཏུམ་པོ་སྐྱ་གསུང་བྱགས་གསང་བའི་རྒྱུ། དེའི་
 རྒྱུ་ཕྱི་མ། ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ། བྱག་ན་རོ་རྩེ་མེ་ཕྱེའི་རྒྱུ། མེ་ཕྱེ་དབབ་པའི་རྒྱུ།
 གསང་བ་བསྟན་པ་དང་། གསང་བ་མངོན་བསྟན་གྱི་རྒྱུ། རོ་རྩེ་བདེ་ཁྲོས་གྱི་
 རྒྱུ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད་ལ་སོགས་
 པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་སྐྱང་སྐྱ་དྲ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། གཤེད་ནག་པོའི་
 རྒྱུ་འཛིགས་བྱེད་རྟོག་བདུན། རྟོག་གསུམ། གཏམ་རྒྱུ། དབང་ནག་གི་རྒྱུ།
 གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། རལ་གཅིག་མའི་རྒྱུ།
 བདུན་པ་ནི་སྐྱ་གསང་ཐིག་ལའི་རྒྱུ་དོ། །གཉིས་པ་མ་རྒྱུ་ལ། བདེ་
 མཚོག་ གྱི་དོར། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ། སྐྱ་འབྲུལ་ཆེན་མོ་ར་ལི་གཉིས། གདན་
 བཞི། རོ་རྩེ་བདུད་ཅི། བརྒྱ་འབར་བ། ཀུ་རུ་ཀུ་མེ། སྒོལ་མ། བག་པོ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུ་རྣམས་ལས་དང་པོ་ནི། བདེ་མཚོག་གི་ཙྰ་རྒྱུ། བསྐྱས་རྒྱུ་ལེའུ་ར་གཅིག་
 པ། བཤད་རྒྱུ་རེས་བརྗོད་སྒྲ་མ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་བྱུང་གི་རྒྱུ། རྣལ་འབྱོར་མ་
 ཀུན་སྤྲོད་གྱི་རྒྱུ། རྣམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ཁ་༼༥༥༽སྤྲོད།
 བག་མོ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི། སྐྱ་འབྲུལ་དྲ་བ་ཆེན་མོ། ཡང་དག་སྤྲོར་བའི།
 གསང་བ་རོ་རྩེའི། གསང་བ་སྤྲོད་པའི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི།

ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི། ནམ་མཁའ་ཆེ་བའི། ལྷ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི། རིན་
 ཆེན་ཕྱེད་བའི། དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི། ལྷོ་བས་པོ་ཆའི། ཡེ་ཤེས་གསང་བའི། ཡེ་
 ཤེས་ཕྱེད་བ། ཡེ་ཤེས་འབར་བ། ལྷ་ཕྱེད། རིན་ཆེན་འབར་བ། ཉི་མའི་འཁོར་
 ལོ། ཡེ་ཤེས་ཀླུ་པོ། མཁའ་འགྲོ་གསང་བ། གསང་བ་བདུད་ཅི། དུར་ཁྱོད་
 ཀླུ། རོ་རྗེ་ཀླུ་པོ། ཡེ་ཤེས་བསམ་པ། དཔལ་ཆགས་པའི། མཁའ་འགྲོ་སྒྲོམ་
 པ། རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་གསང་བ། རོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད། རྣམ་པར་འཛོམས་
 པ། ལྷོ་བས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀླུ་པོ། རོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ། ཏུ་བ་སྒྲོམ་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། དུར་ཁྱོད་ཀླུ་མད་བྱུང་། རྟོག་མེད་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པ། མགོན་པོ་གསང་བ། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལ་
 སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཅུ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ། རོ་རྗེ་གྲུ་པ། སམ་ཁྱི།
 ཐུག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ། ༄༄༅༄ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 སྒྲོལ་མ། གསང་མཛོད་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཐོད་པ།
 བཞི་པ་ནི། ལྷ་འཕྲུལ་ཆེན་མོ། །ལྷ་པ་ནི་རི་ཁྱིལ་ར་ལི། རོ་རྗེ་ལ་ར་ལི། ཐུག་པ་
 ནི། གདན་བཞི། དེའི་བཤད་རྒྱུ། ལྷ་གསུང་གི་འཆར་རྒྱུ། བདུན་པ་ནི། གཏུམ་
 ཆེན་ཁོ་བོའི། བརྒྱད་པ་ནི། མི་གཡོ་བའི་རྒྱུ། དེའི་གསང་བའི། དགུ་པ་ནི། ཁོ་
 ཀླུ། ཐམས་ཅད་གསང་བ། བཅུ་པ་ནི། རོ་རྗེ་བདུད་ཅི་ཉུང་བའི་རྒྱུ། བཅུ་
 གཅིག་པ་ནི། བརྒྱ་འབར་བའི། བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སྒྲོལ་མ་ཀུ་རུ་ཀུ་མེ། བཅུ་

གསུམ་པ་ནི། སྒྲོལ་མ་མངོན་བྱང་། སྒྲོལ་མ་བརྟན་གཟིགས། སྒྲོལ་མ་བརྟག་པ་
བཅོ་བརྒྱད་པ་སོགས་སོ། །བཅུ་བཞི་པ་ནི། ནག་པོ་ཆེན་པོ། ནམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པའི་རྒྱད། གསུམ་པ་ནི། ཏུས་ལའོར་ཙ་རྒྱད་ལས་དབང་མདོར་བསྟེན།
བསྐྱས་པའི་རྒྱད། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་ཏེ་རགས་པ་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་ནི། གསང་
སྒྲགས་གསང་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གསང་སྒྲགས་སྒྲ་འགྱུར་གྱི་
བཀའ་གཏེར་རྒྱད་ཀྱང་གྲངས་གྱིས་གཞལ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ། །གསུམ་པ། ཐ་
མར་༼༥༦༽དགོ་བའི་འབྲས་རྒྱད་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྗེས་ཉིད་ནས་འཆད་དོ། །འདིར་སྒྲས་པ། དཔལ་ལྷན་
དོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་གྱིས་རིམ་པ་འབྲུལ་པ་མེད་པ་ནི། །སྒྲུབ་མཆོག་ཏེ་ལོ་ན་རོ་
ལས་རྒྱད་རྗེ་བཅུན་སྒྲམ་པོ་རིན་པོ་ཆེ། །ས་སྟེང་སྟན་པས་བྱབ་པའི་དེའི་རིང་
ལྷགས་དྲང་པོ་ཀམ་པ། །དེ་སྒྲས་སངས་རྒྱས་མཉན་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཡིས་
ལེགས་པར་བཤད་བགྱིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱུ་རྟོ། །